ثروت فنون

احمد احسان وشركاسنك

مطبعه جليق عثمانلى شركتى

استانبول

درسعادت ، ۱ مارت سنه ۱۳۲۸

افندم

ثروت فنون غزته‌سى اداره‌سيله احمد احسان وشركاسى مطبعه‌سى ۱۳۲۸ سنه‌سى مارتنك برنجى كونندن اعتباراً اسكى مكتب ملكيه قارشوسنده‌صورت مخصوصه‌ده انشا ايتديرديكمز دائره‌يه نقل اولنمشدر . فن طبعك ترقيات اخيره‌سى احتياجاتنه موافق صورتده انشا واكمال اولنان مطبعه‌مزك صوك سيستم آلات وادوات ايله مجهز بولندينى جهتله صنعت طبعه متعلق هردرلو اعمالات نفيسه ومزينه‌يى درعهده‌يه آماده بولونيورز .

اوكمزده كى نيسانك ٦ نجى كونى مطبعه‌مزك ۲۲ نجى سنهٔ دوريه‌سنه مصادف اولديغندن آيريجه بردعوتنامه ايله ، غزته ومطبعه‌مزك حيات ساعيانه‌سنه اشتراك ايدن رفقامزك يكى بناده لطفاً اجتماعنى رجا ايلر وبووسيله ايله مطبعه‌نك رسم كشادى اجرا اولوناجغنى عرض ايدرز .

احمد احسان وشركاسى

TYPO-LITHOGRAPHIE

AHMED IHSAN & Cie

Société en commandite ottomane
par actions
CAPITAL **10000** Livres turques
entièrement verse.

STAMBOUL

Cons/ple, le 15 Mars 1912.

Monsieur,

Nous avons l'honneur de porter à votre connaissance que notre Etablissement vient d'être transféré à son hôtel, sis à la rue Validé-Mekteb, près du Tombeau du Sultan Mahmoud, Stamboul.

Notre Imprimerie ainsi installée dans son local moderne et disposant tout le perfectionnement de l'art, assurera à ses clients un meilleur travail.

Nous avons également le plaisir de vous faire connaître que le 7/20 avril prochain, le XXIIe anniversaire de la fondation de notre Maison, nous inaugurerons notre nouvelle installation en réunissant les amis de notre Maison et de notre Journal **Servet-i-Funoun.**

Agréez, Monsieur, l'assurance de nos sentiments distingués.

AHMED IHSAN & Cie

۱۳۲۸ سنه‌سنه مخصوص (سالنامهٔ ثروت فنون) فهرستی

— مندرجات —

صحیفه	بحث
۳	افاده
٤	هجرت نبویه‌دن مقدم وقوعات مشهورهٔ عالم
٥	هجرتدن انقلاب عثمانیه‌یه قدر وقایع مشهوره
۱٦	تقویم قسمی
۱۷	واردات ومصارفات جدوللری
۲۸	کوندوز وکیجه‌لرك امتدادی
«	خسوف وکسوف
۲۹	استانبولده احوال هوائیه
«	ممالك مختلفه‌ده ساعتلرك مقایسه‌سی
۳۰	ایام مبارکهٔ اسلامیه وعثمانیه
۳۱	مبادیٔ مواسم
«	أو بارو متروسی
۳۲	ترمو مترولرك تحویللری
۳۳	ایام مخصوصهٔ خرستیانیه
۳٥	خلفای راشدین وملوك امویه
۳٦	خلفای عباسیه
۳۷	مصر عباسیلری
۳۸	خراسان سلجوقیلری
«	عراق «
«	فونیه «
۳۹	عثمانلی پادشاهلری
۳۱	حیات عملیه قسمی
٤٤	هیئت اعیان
٤٥	مجلس مبعوثان اعضاسی
«	دول اجنبیه نزدنده مقیم عثمانلی سفراسی
«	درسعادتده مقیم سفرای اجنبیه
«	دولتلر وحکمدارلر حقنده معلومات
٥۳	دولت عثمانیه‌نك نشان ومدالیه‌لری
٥٥	دوائر مرکزیه‌نك بولوندقلری یرلر
٥۷	عثمانلی ده‌میر یولری
«	حجاز ده‌میر یولی
٥۹	روم ایلی ده‌میر یولی
٦۱	آناطولی «

صحیفه	بحث
٦٥	پوسته وتلغراف تعرفه‌لری
٦۸	مقیاسات عتیقه وجدیده
۷۳	سنهٔ هجریه ومیلادیه‌نك تحویللری
۷٤	سنهٔ مالیه ومیلادیه‌نك تحویللری
۷٥	مسکوکات
«	مسکوکات حاضرهٔ عثمانیه
۷٦	زینت آلتونلری
۷۷	مسکوکات اجنبیه
۸۰	پاره‌لرك بربرلرینه تحویلی
۸۱	سالنامهٔ ثروت فنون طبیی (مختلف‌خسته‌لقلرك ، تداویلرینه دائر حروف هجا ترتیبیله ، معلومات مفیده)
۹۸	چوجقلریمزی ایی بویوتمك ایچون تدابیر
۱۰۲	دیشلره باقمق
۱۰٥	دائما طارتیلمق لازمدر
۱۰۷	لیمونك خاصه‌لری
۱۰۸	قوله‌را وتداویسی
۱۱۰	چابوق اختیارلامامق ایچون تدابیر
«	حیات تجربه‌لری
«	کوزللکك چاره‌لری
۱۱۱	آلمانلرك وطنداشلرینه توصیه‌لری
۱۱۲	پاره نصل اداره اولونور ؟
۱۱٥	انسان عائله‌سنك رفاهنی نصل تأمین ایده‌ر
۱۱۹	شئون مدنیه قسمی
۱۲۰	علمدارك نقل عظامی
۱۲۳	حدیده ـ صنعا شمندوفری
۱۲۸	سوریه‌ده معارف اجنبیه
۲۲۹	ژاپونیاده آسیا جمعیتی
۱۳۳	ابحار محیطه موزه‌سی
۱۳٥	مانچوریده وبا
۱۳۷	بودجه‌لرده تزاید
۱۳۸	مه‌یمون مسئله‌سی
۱٤۳	قاموررا دعوانی

صحیفه	بحث
۱٤٥	سیامده جسد قرالینك ترمیدی
»	انکلتره‌نك قرق سنه‌ده‌کی ترقیاتی
۱٤۷	قبریسده نفوس
»	کنج هندلیلر
۱٤۹	ایلك قادین مبعوث
۱٥۰	حقوق نسوان قونغره‌سی
۱٥۲	قادینلرك برموفقیتی
»	آلمانیاده قادینلر
۱٤٦	روسیه اهالیسی حقنده ایستاتستیق
۱٥۳	آمریقا ایله تجارتمز
»	انکلتره‌ده مراسم تتویجیه
۱٥۹	مراسم تتویجیه حقنده‌کی یازیلر
»	دلهی مراسمی
۱٦۰	۱۹۱۳ سنهٔ میلادیه‌سی
۱٦۱	ساعت تجارتی
۱٦۲	آبدهٔ حریت
۱٦۳	روسیه محبوسین ومغدورینی
۱٦٤	اسپانیا عائلهٔ قرالیسنده برنزاع
۱٦٥	ده وه کوله‌شی
۱٦۷	فوق‌العاده بریوزکچ
»	عرق بشر قونغره‌سی
۱٦۸	سیونیست قونغره‌سی
۱۷۰	روسیه‌ده قحط وغلا
۱۷۱	سوریه‌ده ایپك محصولی
۱۷۲	پاپانك خسته‌لغی
۱۷۳	غزته‌لرك عددی
»	انکلتره‌ده غره‌ولر
۱۷٤	۱۹۱۱ سنه‌سنده مودا
۱۷٥	شیخ سنوسینك برتحریراتی
۱۷٦	سوداندہ اسلامیت
۱۸۰	چین اختلالی
۱۸۳	فرانسه‌ده باغجیلر اغتشاشی
۱۸٤	نیویورقده پوسته معاملاتی
»	ضابطه ایستاتستیقی
۱۸٥	خاقان مخلوعك مجوهراتی
»	افغانستانك ترقی وتعالیسی
۱۸٦	آلفولیزمك ترقیاتی
۱۸۷	تورکلك
۱۹۷	وثائق قسمی
۱۹۸	اونیفورمالر حقنده نظامنامه
۲۰۰	آرناوودلقده بیانناممهٔ همایون

صحیفه	بحث
۲۰۲	عثمانلی ـ ایتالیا محاربه‌سنه دائر نوطه‌لر
۲۰٥	حرب قاچاغی
۱۰۷	غنائم بحریه
۱۰۸	غنائم بحریه محکمه‌لری
۱۰۹	ایتالیانلر حقنده قاپیتولاسیونلرك الغاسی
۲۱۰	حق پاشاقابینه‌سنك دیوان عالیه سوق‌لزومنه دائر تقریر
۲۱٥	نطق افتتاحیهٔ پادشاهی
۲۱٦	قابینه بیاننامه‌سی
۲۱۹	استقراض مقاوله‌نامه‌سی
۲۲۱	پطریقخانه‌لرك مطالباتی حقنده
۲۲٦	بر وثیقهٔ اختلالیه
۲۱۸	طرابلسك الحاقی بیاننامه‌سی
۲۳۰	حکومت عثمانیه‌نك پروتستوسی
۲۳۰	قریسپ‌نك خاطراتی
۲۳۲	کامل پاشانك عریضه‌سی
۲۳٤	اتحاد وترقی قونغره‌سی مقرراتی
۲۳۸	مواد عشره
۲٤۱	عثمانلی دائنلر وکیلی نظامنامه‌سی
۲٤۲	حریت وائتلاف فرقه‌سی پروغرامی
۲٥۰	مجلس مبعوثانك فسخنه دائرخط همایون و ارادهٔ سنیه
۲٥۱	مجلس مبعوثانك فسخنه دائربیاننامهٔ رسمی
۲٥٥	سال عسکری
۲٥٦	اوردونك تکاملی
۲٦٥	عثمانلی ـ ایتالیا محاربه‌سی
۲٦٦	مکتب حربیه
۲٦۸	چین قوای بریه وبحریه‌سی
۲۷۳	فرانسز اوردوسنك یکی قیافت عسکریه‌سی
۲۷٤	سال بحری
۲۷٤	عثمانلی بحریه‌سی
۲۷٦	دونانما جمعیتی
۲۷۷	عثمانلی وایتالیا قوای بحریه‌سی
۲۸۱	بردیره‌دنوت لصل انشا ایدیلیر ؟
۲۸۳	سال زراعی
۲۸٥	بوتون قیش یومورطه یمك ایچون
۲۸۷	کوبره‌لر
۲۸۹	آنقره طاوشانی بویوتمك

صحیفه	بحث
۲۹۱	أولزده منطار تارلاسی
۲۹۳	بره‌زیلیاده قهوه زراعتی
۲۹۵	**سال فنی**
۲۹۶	کوکلرده نه‌لر وار ؟
۳۰۲	متکلم سینه‌ماتوغراف
۳۰۴	مرکبسز طبع
۳۰۶	برطیاره‌جینك حکایه‌سی
۳۰۸	صولرك تعقیم وتصفیه‌سی
۳۱۳	**سال عدلی وحقوقی**
۳۱۴	مقدمه
۳۱۵	اصلاحات وتشکیلات حقنده معلومات مفصله
۳۲۰	محاکم تشکیلاتی « «
۳۲۴	قوانین ونظامات « «
۳۲۸	قانون لایحه‌لری « «
۳۳۵	**سال ادبی**
۳۳۶	برسنه‌لك شئون ومطالعات ادبیه
۳۴۵	ایکی منظومهٔ غرا
۳۴۶	ثروت فنون املاسی
۳۵۳	برضیافت ادبیه
۳۵۷	لسانمزه اساس وضعی
۳۵۹	**سال مالی**
۳۶۰	۱۳۲۷ سنه‌سی موازنهٔ مالیه قانونی
۳۶۵	دیون عمومیهٔ عثمانیه
۳۶۶	ضربخانه‌مزك فعالیتی
۳۶۸	عثمانلی شمندوفرلری حاصلاتی
۳۶۹	یوزده یوز کومرووك رسمی
«	کومروکلرمزك حاصلاتی
۳۷۰	پارلامنتولر قاچه مال اولیور ؟
۳۷۲	**سال سیاسی**
۳۷۲	مناسبات خارجیه‌مز
۳۷۳	بالقان حکومتلریله مناسباتمز
۳۷۴	بلغارستان ایله مناسباتمز
۳۷۶	یونانستان « «
۳۷۷	صربستان « «
۳۷۸	رومانیا « «
«	قاره طاغ « «
۳۷۹	دول معظمه ایله مناسباتمز
۳۸۰	انکلتره « «

صحیفه	بحث
۳۸۸	آلمانیا ایله مناسباتمز
۳۸۹	اوسترپا « «
۳۹۰	فرانسه « «
۳۹۳	روسیه « «
۳۹۶	ایتالیا « « (طرابلس غرب محاربه‌سی)
۴۰۴	امور داخلیه‌مز
۴۰۶	خارجیه نظارتی
۴۰۷	داخلیه ، نافعه ، مالیه نظارتلری
۴۱۰	عدلیه ، حربیه ، بحریه ، اوقاف نظارتلری وشورای دولت
۴۱۱	معارف ، پوسته وتلغراف نظارتلری
۴۱۱	حاملزك اك جان الاجق نقطه‌سی
۴۱۲	مالیسور مسئله‌سی
۴۱۲	کرید «
۴۱۵	یمن «
۴۱۶	سیاحت همایون، ماکدونیا احوالی
۴۱۷	هیئت اصلاحیه اعزامی
«	آرناوود حروفی
«	روم ـ بولغار ائتلافی
«	اتحاد عناصر مسئله‌سی
«	کومروك رسم منضمی
«	قوله‌لرا
۴۱۸	شهرامانتنك فعالیتی
«	پطریقخانه‌لر ، مکتبلروعسکرلك
«	ادارهٔ عرفیه
«	حوران احوالی
۵۱۸	مجلس مبعوثانمز
۴۲۰	حزب مسئله‌سی
۴۲۲	مجلس مبعوثانك دردنجی دوره‌سی
۴۲۳	فرقه‌لر
۴۲۷	فرقه منازعه‌لری
«	انتخابات جدیده
«	سعید پاشا قابینه‌سی
«	سلوم لیمانك مصره الحاقی
۴۲۸	مسائل دنیویه
«	آوروپاده
۴۲۹	آسیاده
۴۳۱	آفریقاده
۴۳۲	۱۳۲۷ سنه‌سنده هیئت وکلاده تبدلات

صحیفه	بحث
٤٣٢	وفیات مشاهیر
٤٣٧	انقلابدن صوکره وقائع مشهوره

قانون قسمی فهرستی

٣	قانون جزانك معدل ماده‌لری
١٩	اصول محاکمهٔ حقوقیه قانونی مواد معدله‌لری
٣١	پساپورط قانونی
٣٤	بوسنه ـ هرسکه دائر آوسترپا ـ مجارستان ایله عد اولنان پروتوقول
٣٧	بولغارستان ایله یدنمزده‌کی پروتوقول
٤٠	سرکه‌جی ـ آیاسته‌فانوس یدننده چفته خط تأسیسنه دائر مقاوله‌نامه
٤٣	درسعادتده تلفون تأسیسنه دائر مقاوله‌نامه
٦٨	خدمت ردیفه‌ده بدل شخصی اصولنك الغاسنه دائر قانون
«	حوران سنجاغنك اصلاحنه دائر قانون
٧٠	عثمانلی ـ قاره‌طاغ تجارت مقاوله‌نامه‌سی
«	براوقاف مکتبی تأسیسنه دائر قانون
٧١	دیاربکرده عشائر اسکانه دائر قانون
٧٢	قوانین ونظاماتك نشرینه دائر قانون
٧٣	قول اوردو تشکیلاتنه دائر قانون
٧٤	عسکری خرجراح قانونی
٧٦	ممالك حاره‌ده ضابطانك استخدامنه‌دائرقانون
٧٨	منازع‌فیه کلیسا ومکتبلر حقنده قانون
٧٩	خاقان سابقك مجوهراتنك دونانما جمعیتنه ترکنه دائر قانون
«	تجارت وسیرسفائنه دائر بولغارستانله عقد اولنان مقاوله‌یی مصدق قانون
«	دعاکوفودوله‌لرینك امحاسنه دائر قانون
٨٠	صومه ـ باتدیرمه تیمور یولنه‌متعلق قانون
٨١	قول آغاسی نیازی بکه معاش تخصیصنه دائر قانون

صحیفه	بحث
٨١	حریقزده داریجه اهالیسنه دائر قانون
٨٢	استانبول ولایتی قانونه دائر قانون
«	فابریقه‌لره عائد آلات وادواته دائرقانون
٨٣	حریردن ٪ ١٢٥ عشر آلنماسنه‌دائرقانو
«	صامسون ـ سیواس تیمور یولنه دائر قانو
٨٤	مغدورین سیاسیه‌یه دائر قانون
٨٥	ذبحیه رسومنه دائر قانون
«	مبانیٔ وقفیه و وقف عرصه‌لر حقنده قانو
٨٦	درسعادت بلدیه قانوننده تعدیلات‌اجراسه دائر قانون
٨٧	سواحل جازیه‌ده آلناجق رسمه‌دائرقانو
٨٨	مستحق تقاعد مأمورین علمیه‌یه دائرقانو
«	دونانما جمعیتنك اوراق و سنداتنك پولد ومراسلاتنك پوسته رسمندن معافیتنه دا قانون
٨٩	فزانده آلناجق ویرکیلره دائر قانون
«	عسکری تقاعد قانوننك تصحیحنه‌دائرقانو
٩٠	جراح واجزاجیلرك تقاعدی حقنده قانو
«	برتلغراف آژانسی تشکلنه دائر قانون
٩١	عتبات عالیاته دائر قانون
«	قیشلق محروقاته دائر قانون
٩٢	ولیعهد حضرتلرینك تبرعاتنه دائر قانو
«	آجیفه چیقاریلان منسوبین عسکریه حقند قانون
٩٣	بغداد دائرهٔ بلدیه‌سنك آلدیغی استمبوطلر دائر قانون
٩٤	معلملرك عسکرلکدن استثناسنه دائرقانو
«	ولایات یوللرینه دائر قانون
«	اموال امیریه حقنده قانون
٩٥	عسکری جراح واجزاجیلر حقنده قانون
٩٦	١٣٢٧ سنه‌سی بودجه قانونیله بوکا متفر قوانین

Türkiye Diyanet Vakfı
İslâm Araştırmaları Merkezi
Kütüphanesi

مصور

سالنامۂ ثروت فنون

— هفته‌لق ثروت فنون غزته‌سی نامنه مؤسسدر —

HICRÎ 1330

بعدالانقلاب

MALÎ 1328

اوچونجی سنه

۱۳۲۸ سنهٔ مالیه‌سنه مخصوص

— ۱ مارت ۱۳۲۷ دن ـ ۲۸ شباط ۱۳۲۷ یه قدر وقایعی حاکیدر —

MILADÎ 1912 - 1913

جامع و محرری

اسماعیل صبحی

Türkiye Diyanet Vakfı
İslâm Araştırmaları Merkezi
Kütüphanesi
Demirbaş No: 37884
Tasnif No: 059.956 MUS.S

استانبول

هفته‌لق

ثروت فنون

مملکتمزك ۲۲ سنه‌لك ، اك نفیس صورتده مطبوع ، منتظما ومطرداً چیقار، صاحب مسلك بر مجموعهٔ علمیه وادبیه‌سی‌در. بوسالنامه‌یی نامنه چیقاردیغمز (ثروت‌فنون) غزته‌سی، نشریات علمیه وادبیه‌سیله‌دائما مملکتمزك شبانی ایچون بویوك بر مرشد ومنور اولمشدر. بوکون بویوك موقعلر اشغال‌ایده‌ن ذوات وقتیله‌ثروت فنون صحیفه‌لرنده یازمشلردر. دور تجددیمزك وبوتون‌ادوارادبیه‌مزك بویوك شاعری عبد الحق حامد بك افندی ثروت فنونه (رایت ذی‌قیمت ادبا) دییورلر . بزم مملکتمزده، حیات علمیه وادبیه ومدنیه‌یی رسملریله تعقیب ایچون مطلقا ثروت فنون اوقومالیدر . بوسنه‌کی سالنامه‌مزه بر (ثروت فنون تاریخچه‌سی) علاوه ایدلمشدرکه قارئلریمز بونده داها فضله معلومات بولورلر .

ثروت فنونك سنه‌لك آبونه‌سی ممالك عثمانیه ایچون ۱۳۰ ، آلتی آیلغی ۷۰، ممالك اجنبیه ایچون سنه‌لکی ۱۵۰ ، آلتی آیلغی ۸ غروشدر .

احمد احسان وشرکاسی

مطبعه‌جیلق عثمانی شرکتی

بزده جدیت معاملاتیله طانینمش، منتظم، اك ظریف ونفیس براقتدار طبعه مالك یکانه عثمانلی مطبعه‌سیدر . اخیراً معاملاتی پك چوق توسع ایله‌مش اولدیغندن ، نورعثمانیه جاده‌سندن‌سلطان محمود تربه‌سنه کیده‌ن‌سوقاقده‌صوك‌سیستم، بلکه استانبولده مثلی اولمایان بر مطبعه بناسی یاپدیرمشدر. الکتریقله تنویر وقالوریفرله تسخین ایدیلن بومطبعه مملکتمزده آناطولی، روم ایلی، بغداد، مناستر، مرسین شمندوفرلریله شرکت خیریه و خلیج واپور قومپانیه‌لرینك ، تونل شرکتنك ، بورصه‌نتی فابریقه‌سنك ودوائرمرکزیهٔ حکومتدن برچوغنك متعهدی‌در . هر نوع اوراق ورنکلی‌رسملری اك نفیس ، اك مستقیمانه برصورتده ، اك یکی انکلیز ماکنه‌لریله طبع ایده‌ر .

آدره‌س : استانبول — نور عثمانیه ، مطبعهٔ احمد احسان وشرکاسی .

عرض شکران

«سالنامهٔ ثروت فنون» ك كچن سنه كتبخانهٔ همايون حضرت پادشاهی يه تقديم قلنان برنسخه سی، مملكتمزده ترقیٔ علم و عرفان نامنه وبرای تشويق، لطفاً تقدير بويورولارق حقمزده احسان عالیٔ شهريارى رايكان قيلينماسندن دولايى، خاكپاى همايونه بوراده تكرار عرض شكران ايلهرز.

افاده

(سالنامهٔ ثروت فنون) ك بونسخهسی، انقلاب عثمانيدن صوكرا، اوچونجی سنهلكيدر. انقلابمزی متعاقب ۱۳۲۶ سنهسنه مخصوص اولارق چيقارديغمز ثروت فنون سالنامهسی، بزم مملكتمزده چيقانامثالنه نسبتله، اپیواسع برزمين اوستنه قورولمشدی؛ فقط غيركافی ايدی؛ ايستهديكمز وسعت واحاطهدن محرومدی. كچن سنه مقصد تكملپرورانهمزه دوغرو اولدقجه كنيش برخطوه آتدق. ايلك سنه ۱۹ فورمادن عبارت اولان سالنامهمز كچن سنه ۲۵ فورمايه بالغ اولدی. بوسنه غالبا ۳۰ فورمايی تجاوز ايدهجكدر. محترم قارئلريمز البته شوفرقلردن، سالنامهمزه حصر ايتديكمز غيرتك درجهسنی ادراك بويوررلر.

سالنامهمزده يالكز حجمه، كثرت مندرجاته باقايورز؛ اونیداها يارار، داها الويريشلی چيقارمغه چاليشيورز؛ يعنی نه كميتی، نه كيفيتی كوزدن اوزاق طوتمايورز. اودرجهلرده كه كچن سنه بوافاده صحيفهسنده بيان ايتديكمز «سالنامهٔ ثروت فنون الك ايی برعثمانلی سالنامهسی اولمق عزمندهدر.» قرارينه خايلی تقرب ايتدك فكرندهيز. هرحالده بزی كوندن كونه فزون برقوتله ياشامغه مستعد كوستهرهن، محترم قارئلريمزك توجهلريدر.

كانون اول — ۱۳۲۷

اسماعيل صبحی

[تصحيح — كچن سنهكی سالنامهٔ ثروت فنون ۱۳۲۷ سنهٔ ماليهسنه مخصوص اولديغی حالده سهواً برنجی صحيفهسنده (۱۳۲۶ سنهٔ روميهسنه مخصوص) دينلمشدر.]

هجرت نبويه‌دن مقدم وقوعات مشهورهٔ عالم

سنهٔ هجريه	وقوعات	
١٨٣٦٦١	كفايه‌يه كوره	خلقت عالم
١٨٣٧٢٤	اوغ بك قولنجه	
١٨١٧٥٨	مورخينه كوره	
٦٢١٢	تقويم‌التاريخ اعتبارنجه	خلقت عالم
٦١٠٠	اوروپاليلره كوره	
٤٦٢٦	قيود عبرانيه كوره	
٦١٢٥	افرنجه كوره	هبوط آدم
٥٩٦٧	منجمينه كوره	
٦٢١٠	مورخينه كوره	
٣٨٨٨	افرنجه كوره	طوفان نوح
٣٧٢٥	منجمينه كوره	
٣٧٧٤	مورخينه كوره	
٣٥٤٨	مصرك ابتداى معموريتى	
٣١٦٠	علم هيئت ومنجملكك ظهورى	
٢٨١٢	آثور حكومتنك تشكلى	
٢٥٨٠	ابراهيم عليه‌السلامك ولادتى	
٢٥١٨	ولادت حضرت اسماعيل	
٢٤٨٠	اسماعيل عليه‌السلامك سنت ايدلمسى	
٢٤٥٩	ولادت حضرت يعقوب	
٢٤٤٤	وفات حضرت ابراهيم	
٢٣٦٧	ولادت حضرت يوسف	
٢٣٢٤	يوسف عليه‌السلامك مصرده ابتداى حكومتلرى	
٢٣٠٣	حضرت يعقوبك ارض كنعانى ترك ايله مصرى تشريفلرى	
٢٢٩١	مصرده يدى سنه قحط	
٢٢٨٦	وفات حضرت يعقوب	
٢٢٥٧	وفات حضرت يوسف	
٢١٩٦	ولادت حضرت هارون	
٢١٩٣	ولادت حضرت موسى	
٢١٦٦	لاتين قرالغنك تشكلى	
٢١٦٥	آتنه « «	

سنهٔ هجريه	وقوعات
٢١١٣	حضرت موسى عليه‌السلامك مصردن خروجلرى
٢٠٧٣	وفات حضرت موسى
٢٠٣٤	ملوك يهودك ابتداى حكومتى
١٩١٢	استانبول شهرينك ايلك بناسى
١٧٠٧	ولادت حضرت داود
١٦٦٨	داود عليه‌السلامك بنى اسرائيله حكمدارلغى
١٦٥٥	سليمان عليه‌السلامك ولادتى
١٦٣٧	« « حكمدارلغى
١٥٩٧	« « وفاتى
١٤٣١	روما شهرينك بناسى
١١٥٥	بخت‌النصرك سوريه وقدس شريفى تخريبى
١١٠٨	ايرانلولرك مصرى استيلالرى
٩١٦	اسكندرك مصرى ايرانليلردن استردادى
٩١٥	اسكندرك ايرانى استيلاسى ودارانك قتلى
٦٢٦	ولادت حضرت عيسى
٥١٧	روماده پاپا نصبى
٤٨٤	جام ايجادى
٣٦٨	عجمستانده ساسانيان دولتنك ظهورى
٣٣٤	اياصوفيه‌نك بناسى
٥٣	ولادت حضرت فخر كائنات « صلى‌اه تعالى عليه وسلم » ١٢ ربيع‌الاول ، ١٠ نيسان رومى و ٢٠ نيسان افرنجى ٥٦٩ پازارايرتسى كيجه‌سى
٣٦	حضرت سيدالمرسلينك خطهٔ يمانيه‌يى تشريف معالى رديفلرى
٢٨	حضرت فخر عالم افندمزك سيدة النسا خديجة‌الكبرى ايله عقد وازدواجلرى
١٣	نبوت حضرت فخر عالم «صلى‌اه عليه وسلم»
٨	اسلامك حبشه برنجى هجرتلرى

هجرتدن انقلاب عثمانیه قدر وقایع مشهوره

سنهٔ هجریه	
١	هجرت نبویه
١	مدینهٔ منوره‌ده مسجد نبوی بناسی
٢	قبله‌نك مسجد اقصادن کعبهٔ مکرمه‌یه تحویلی
٢	بدر غزاتی
٣	احد غزاسی
٥	خندق غزاسی
٧	فتح خیبر
٨	فتح مکهٔ مکرمه
٨	حنین غزاسی
٩	تبوك غزاسی
١٠	حج الوداع
١١	ارتحال حضرت نبوی
١١	خلافت حضرت ابو بکر الصدیق
١٢	ظهور مسیلمة الکذاب
١٣	خلیفهٔ اسلام حضرت ابوبکرك مسموماً وفاتی
١٣	حضرت عمرك وفاتی
١٥	قادسیه محاربه‌سی
١٧	بصره‌نك بناسی
١٧	فتح قدس
٢٠	فتح مصر
٢٢	خلیفهٔ اسلام حضرت عمرك شهادتی
٢٢	خلافت حضرت عثمان
٢٧	فتح قبریس
٣٥	خلیفهٔ اسلام حضرت عثمانك شهادتی
٣٥	خلافت حضرت علی
٣٦	جمل وقعه‌سی
٣٧	صفین وقعه‌سی
٤٠	خلیفهٔ اسلام حضرت علینك شهادتی
٤٠	خلافت حضرت حسن
٤٨	استانبول محاصره‌سی و غلطه‌ده‌کی عرب جامعنك ابتدای بناسی
٤٩	شهادت امام حسن
٦١	شهادت حضرت حسین

سنهٔ هجریه	
٧٧	ایلك سکهٔ امویه‌نك ضربی
٩٢	اسلامك اندلسه سروری
٩٨	عرب جامعنك دفعهٔ ثانیه انشاسی
١١٣	پواتیه محاربه‌سی
١٢٠	کاغد ایجادی
١٢١	عربلر بیننده علم کیمیانك شیوعی
١٢٢	استانبول زلزلهٔ عظماسی
١٣٢	ایلك سکهٔ عباسیه‌نك ضربی
١٣٩	اندلسده بنی‌امیه‌نك تکرار تأسسی
١٥٠	ارتحال امام اعظم ابوحنیفه
١٦١	هارون رشیدك اسکداره ورودی
١٨٢	دانیمارقه دولتنك تشکلی
١٨٦	امام موسی الکاظمك مسموماً وفاتی
١٨٩	وقعهٔ برامکه
٢٩٧	فاطمیه دولتنك تشکلی
٣٦٢	روسیه دولتنك تشکلی
٤٢٢	اندلسده بنی امیه‌نك انتهاسی
٤٢٨	دولت سلجوقیهٔ ایرانیه‌نك تشکلی
٤٥٥	مجار قرالیتنك تشکلی
٤٧١	تاریخ میلادینك اتخاذی
٤٧٤	ابتدای محاربات اهل صلیب
٥١٦	چالار ساعتك ایجادی
٥٢٩	پورتکیز دولتنك تشکلی
٥٦٧	دولت ایوبیه‌نك ظهوری
٥٧٢	پنجره‌لرده جام قوللانلمه‌سی
٥٩٧	خطاط مشهور عمادالحسینینك وفاتی
٦٠٤	مولدشریف قرائتنك ابتداسی
٦٢١	جدسلالهٔ آل عثمان سلیمان شاهك مغروقاً وفاتی
٦٢٨	جناب ارطغرلك سکوددده اختیار اقامتی
٦٣٥	معدن کمورینك کشفی
٦٧٦	کوزلك ایجادی
٦٨٠	ارتحال ارطغرل غازی
٦٨٠	عثمان غازینك قبیله ریاستی احرازی

سنهٔ هجریه	
٦٨٥	باروتك شیوع استعمالی
٦٨٧	بوصله ایجادی
٦٨٨	قره حصارك عثمان غازی طرفندن ضبطی
٦٨٩	بیله‌جكك فتحی
٦٩١	اورخان غازینك نیلوفر خاتونله ازدواجی
٦٩٨	عثمانلی امارتنك حكومت سلجوقیه طرفندن تصدیقی وطابل علم ارسالی
٦٩٩	عثمان غازینك استقلالی
٧٢٠	آلتون سكه ایجادی
٧٢٦	بروسه‌نك عثمانلیلر طرفندن ضبطی
٧٢٩	ضرب سكهٔ عثمانیه
٧٢٩	دولت عثمانیه‌ده عساكر موظفه ایجادی
٧٣٨	وفات شهزاده علاءالدین پاشا
٧٥٩	شهزاده سلیمان پاشا ریاستیله عثمانلولرك روم ایلی یه مرورلری وكلیبولی وحوالیسنی فتحلری
٧٦١	شهزاده سلیمان پاشانك قضاءً ارتحالی
٧٦٢	طوپ ایجادی
٧٦٦	ادرنه‌نك فتحی
٧٨٤	فتح مناستر
٧٩١	قوصوه ملحمهٔ كبراسی وحضرت خداوندكارك شهادتی
٧٩٢	ازمیرك ممالك عثمانیه یه علاوه‌سی
٧٩٦	فتح سلانیك
٧٩٦	یكیشهرك فتحی
٧٩٧	برنجی سلطان بایزیدخانك نیكبولی مظفریت عظیمه‌سی
٧٩٨	آناطولی حصارینك انشاسی
٧٩٩	بروسه‌ده كی اولوجامعك برنجی سلطان بایزید خان طرفندن وضع اساسی
٨٠٤	تیمور وقعه‌سی وبرنجی سلطان بایزید خانك اسارتی وفاصلهٔ سلطنت
٨٠٧	تیمورك فوتی
٨١٦	فاصلهٔ سلطنتك ختامی وبرنجی سلطان محمد خان طرفندن دولت عثمانیه‌نك تجدید واحیاسی
٨٢٥	دوزمه مصطفی دیه تلقیب ایدیلن شهزاده مصطفی چلبی بن بایزید خانك اتلافی

سنهٔ هجریه	
٨٣١	جسر ارکنه‌نك انشاسی
٨٣٣	اولو جامعك اتمام انشاسی
٨٤٨	وارنه محاربهٔ مشهوره‌سی وایکنجی سلطان مراد خانك مظفریتی
٨٥١	اختراع فن طباعت
٨٥٦	روم ایلی حصارینك انشاسی و آناطولی حصارینك ترمیمی
٨٥٧	استانبولك فتحی
٨٥٧	صدر اعظم خلیل پاشانك اعدامی (ایلك اعدام اولنان صدر اعظم بوذاتدر)
٨٥٨	اسكی سرایك انشاسی
٨٦٥	طربزونك فتحی
٨٦٧	مدللونك فتحی
٨٦٨	فاتح جامع شریفنك اتمام انشاسی
٨٧٣	قونیه‌نك فتحی و قره‌مان امارتنك ممالك عثمانیه یه الحاقی
٨٧٥	سرای جدیدك اتمام انشاسی
٨٨٠	قریمك ادارهٔ عثمانیه یه التحاقی
٨٨٣	اشقودره‌نك فتحی
٨٨٦	سلطان جمك بروسه‌ده اعلان حكومتی ونامنه خطبه قرائتیله سكه ضربی
٨٩١	امریقانك كشفی
٨٩٢	كمال رئیسك دونمایله اسپانیایه عزیمتی
٨٩٨	اندلس دولت اسلامیه‌سنك انقراضی
٩٠٠	سلطان جمك پاپا طرفندن تسمیمی
٩٠٣	امید برونی طریقنك كشفی
٩١٤	استانبولده زلزلهٔ عظیمه
٩٢٠	چالدیران مظفریتی
٩٢١	دیار بكرك فتحی
٩٢٢	قویون ساعتنك ایجادی
٩٢٣	برنجی سلطان سلیم خان طرفندن مصرك فتحی وخلافت اسلامیه‌نك خاندان عثمانیه یه انتقالی
٩٢٧	فتح بلغراد
٩٢٩	فتح ردوس
٩٢٩	مصر والیسی احمد پاشانك عصیان و اتلافی
٩٣٢	شیخ الاسلام زنبللی علی افندینك ارتحالی

سنهٔ هجریه	
٩٣٦	برنجی سلطان سلیمان خانك ویانه‌یی محاصره‌سی
٩٤٠	مشهور غازی خیرالدین پاشانك درسعادته ورودی
٩٤٠	فتح تونس
٩٤١	فتح بغداد
٩٤١	ابن کمالك ارتحالی
٩٤١	فتح بصره
٩٤٣	باربارووس خیرالدین پاشانك قپودان دریا نصبی
٩٤٤	برنجی سلطان سلیمان خانك فرانسه‌یه معاونتی
٩٤٥	عثمانلی دونماسنك دول متفقه دونماسنه غلبه‌سی
٩٥٩	طمشوارك ضبطی
٩٦١	هند سفری
٩٦٥	سلیمانیه جامعنك اتمام انشاسی
٩٦٩	قهوه‌نك ظهوری
٩٧٢	مالطه محاصره‌سی وطورغودجه پاشانك شهادتی
٩٧٦	صنعانك فتحی
٩٧٨	قبریسك فتحی
٩٨٠	قلیچ علی پاشانك قپودانلغنی
٩٨٢	شیخ‌الاسلام ابولسعود افندینك وفاتی
٩٨٢	تونسك فتحی
٩٨٤	شماخی وتفلسك ضبطی
٩٨٧	حسابك اصول اعشاری اوزره قبول واجراسی
٩٨٧	صوقللی محمد پاشانك شهادتی
٩٩٣	اوزدمیر اوغلی عثمان پاشانك وفاتی
٩٩٧	میقروسقوب ایجادی
١٠٠٤	اکری سفر مشهوری
١٠١٠	قنیژه‌ده تیریاکی حسن پاشانك مظفریتی
١٠١٢	ممالك اسلامیه‌ده دخان استعمالی
١٠١٧	رصد دوربینك ایجادی
١٠٢٢	ممالك عثمانیه‌ده خمر بیع وشراسنك منعی
١٠٢٢	فلمنك تجارینك امور وخصوصنه باقق اوزره درسعادتده برسفیر اقامه‌سنه رخصت اعطاسی
١٠٢٩	سلطان احمد جامعنك رسم کشادی
١٠٣٠	درسعادتده برودت عظیمه اسکدار ایله سرای برونی آره‌سنك انجمادی
١٠٤٠	پورتکیزلیلرك بومبای شهرینی انکلتره‌یه ترکلری

سنهٔ هجریه	
١٠٤٣	قهوه دخانك ممالك عثمانیه‌ده منع استعمالی
١٠٤٥	شاعر شهیر عمر نفعینك اعدامی
١٠٥٠	ممالك عثماده انفیه استعمالی
١٠٥١	اوروپاده غزته ایجادی
١٠٥٥	حانیه فاتحی یوسف پاشانك غدراً اعدامی
١٠٥٨	جنجی خواجه زغفرانبولیلی حسین افندینك میخالیجده اعدامی
١٠٦٤	اوروپالیلرك اوسترالیا قطعه‌سنه دخولی
١٠٦٦	مشهور کوپریلی محمد پاشانك صدارتی
١٠٦٧	عثمانلی دونماسنك وندیك دونماسنه غلبه‌سی
١٠٧١	استانبولده حریق کبیر
١٠٧٢	کوپریلی محمد پاشانك وفاتی واوغلی فاضل احمد پاشانك صدارتی
١٠٧٦	قالکوته شهرینك انکلتره طرفندن اشتراسی
١٠٨٠	قندیه‌نك فتحی
١٠٨٢	جبل الطارق بوغازینك انکلتره اداره‌سنه دخولی
١٠٨٨	صدر اعظم مشهور کوپریلی زاده فاضل احمد پاشانك وفاتی
١٠٩٤	صدر اعظم قره مصطفی پاشانك ویانه‌یی محاصره‌سی ومشارالیهك مغدوراً اعدامی
١١٠٢	صدر اعظم کوپریلی زاده مصطفی پاشانك وارادین میدان محاربه‌سنده شهادتی
١١٠٩	عثمانلی اردوسنك وارادینك نتسا نام محلنده اوستریالولر ایله محاربه‌سی وصدر اعظم الماس محمد پاشانك شهادتی
١١١١	قارلوجه مصالحه‌سی
١١١٥	ادرنه وقعه‌سی وایکنجی سلطان مصطفی‌نك خلعی
١١١٦	بیوك پترونك روسیه‌یه نظام وضعی
١١٢١	اسوچ قرالنك دولت عثمانیه‌یه دخالتی
١١٢٣	صدر اعظم بالطه‌جی محمد پاشانك اعدامی
١١٢٥	اسوچ قرالنك مملکتنه اعاده‌سی
١١٣٠	جبالی حریق کبیری
١١٣٠	داماد نوشهرلی سفیه ابراهیم پاشانك صدارتی
١١٣٢	یکرمی سکز چلبی محمد افندینك برنجی دفعه اولهرق پارس سفارتنه تعیینی
١١٣٨	یکرمی سکز چلبی محمد افندینك اخطاری

سنهٔ هجریه	
	وهجارلی متفرقه ابراهیم آغانك معرفتی وسعید افندینك اعانتی ایله اسکدارده مطبعه تأسیسی
١١٤٣	صدر اعظم سفیه ابراهیم پاشانك قتلی واوچنجی سلطان احمد خانك مقام سلطنتدن استفاسی
١١٥٤	ممالك متفقهٔ آمریقانك ابتدای ظهوری
١١٦٠	ممالك متفقهٔ آمریقا استقلالیتنك تصدیقی
١١٦٩	ایکنجی جبالی حریقی
١١٦٩	صنعت طباعتك استانبولده احداثنه اك زیاده معاونت ایدنلردن محمد سعید پاشانك صدارتی
١١٧٠	قوجه راغب پاشانك صدارتی
١١٧٣	لاله‌لی جامعتك وضع اساسی
١١٧٥	بانقه اصولنك ایجادی
١١٧٦	صدر اعظم راغب پاشانك ارتحالی
١١٧٩	درسعادتده زلزلهٔ عظیمه
١١٨٢	بوناپارتك ایمپراطورلغی
١١٨٤	فطوغرافی ایجادی
١١٨٥	هوا غازی احداثی
١١٨٧	یکی قاله‌دونیانك کشفی
١١٨٩	تیمور کوپری ایجادی
١١٩٠	بوناپارتك روسیه‌یه تجاوزی
١١٩١	ولوه‌پید وبالون ایجادی
١١٩١	معهود شاهینکرایك قریم خانلغی
١١٩٢	مطبعه ماکنه‌لرینك ایجادی
١١٩٦	اوچنجی جبالی حریق هائلی (امتدادی ٥٠ ساعت)
١١٩٧	چبچك آشیسنك ایجادی
١١٩٧	قریمك روسیه طرفندن ضبطی
١٢٠٠	شاهینکرایك ایجادی
١٢٠٢	پانوراما اعدامی
١٢٠٤	تخلیصیه صدالرینك ایلك دریایه نزولی
١٢٠٥	مکتب بحریهٔ شاهانه‌نك کشادی
١٢٠٦	تلغراف ایجادی
١٢٠٧	اوروپاده پولیس تشکیلی
١٢٠٧	نظام جدید عسکرینك تحریری
١٢١٢	کبریتك شیوع واستعمالی
١٢١٣	ناپولیون بوناپارتك مصری استیلاسی

سنهٔ هجریه	
١٢١٤	عربشك استردادی
١٢١٥	فرانسه‌لی جنرال (قله‌بر) ك اوزبکیه‌ده سلیمان حلبی اسمنده برفدایی طرفندن قتلی
١٢١٥	طاش باصمه‌سی ایجادی
١٢١٦	تابلو ایجادی
١٢١٦	مصرك استردادی
١٢١٩	تراموای احداثی
١٢٢٠	قواله‌لی محمد علی پاشانك مصر والیلکینه تعیینی
١٢٢٢	واپور ایجادی
١٢٢٢	نظام جدید عسکرینك الغاسی
١٢٢٣	علمدار مصطفی پاشای نامدارك صدارتی
١٢٢٣	حرمین محترمینك وهابیلردن تخلیه‌سی
١٢٢٥	سرکهٔ عمومی احداثی
١٢٣٧	تپه‌دلنلی علی پاشانك اعدامی
١٢٤٠	پشمدوفر ایجادی
١٢٤١	یکیچریلکك الغاسی
١٢٤١	خواجه پاشا حریقی
١٢٤٣	ناوارین قعه‌سی
١٢٤٣	عساکر عثمانیه‌یه فس اکساسی
١٢٤٣	مکتب طبیهٔ عدلیه‌نك تأسیسی
١٢٤٦	مکتب طبیه‌نك تأسیسی
١٢٤٦	جزایرك فرانسزلرك طرفندن اشغالی
١٢٤٧	مصر والیسی قواله‌لی محمد علی پاشانك عصیانی
١٢٥٣	خلیجده جسر عتیقك انشاسی
١٢٥٣	مالیه نظارتی تشکیلی
١٢٥٥	قرانتنه نظامنك وضعی
١٢٥٥	نزیب وقعه‌سی
١٢٥٥	قپودان دریا احمد پاشانك دونما ایله اسکندیه‌یه فراری
١٢٥٥	خارجیه ناظری رشید پاشا معرفتیله کلخانه خط همایونینك قرائتی، تنظیمات خیریه‌نك اعلانی
١٢٥٦	سلطان مراد خان خامسك ولادتی
١٢٥٧	مصر والیسی محمد علی پاشانك عرض اطاعتی
١٢٥٨	ولایت مصر مشارالیهك اکبر اولاد واحفادینه انتقال ایتمك اوزره فرمان عالی اصداری
١٢٥٨	مصر والیسی محمد علی پاشایه پایهٔ صدارت توجیهی

سنهٔ هجریه	
۱۲٦۰	یونان حکومت مطلقه سنك ادارهٔ مشروطه یه انقلابی
۱۲٦۰	یکی کوپرینك انشاسی
۱۲٦۲	سلطان عبدالمجید خانك قرق درت کون امتداد ایدن روم ایلی یه سیاحتلری
۱۲٦۲	مصر والیسی محمد علی پاشانك درسعادته ورودی
۱۲٦۳	ابدی الاشتهار مصطفی رشید پاشانك برنجی صدارتی
۱۲٦۳	کرد امرای متغلبه سندن بدرخان پاشانك استیصالی
۱۲٦۳	احمد وفیق پاشا طرفندن استانبوله سالنامهٔ رسمی ترتیبی
۱۲٦۳	مکاتب رشدیه نك تأسیسی
۱۲٦٤	مصر والیسی محمد علی پاشانك مختل الدماغ اولمسی مناسبتیله والیلکك مخدومی ابراهیم پاشایه احالهسی و ابراهیم پاشانك درسعادته ورودی
۱۲٦٥	مصر والیسی محمد علی پاشانك وفاتی
۱۲٦٥	مصر والیسی ابراهیم پاشانك وفاتی و عباس حلمی پاشانك ولادتی
۱۲٦٥	مجار ملتجیلرینك دولت عثمانیه طرفندن قبولی
۱۲٦٥	آیا صوفیه جامعنك تعمیری
۱۲٦٦	سلطان عبدالمجید خانك جزایر بحر سفیدی زیارتلری
۱۲٦٦	بشدت شتا و خلیج درسعادتك انجمادی
۱۲٦٦	مشهور چنکل اوغلی طاهر پاشانك وفاتی
۱۲٦۷	درسعادتده انجمن دانش تشکیلی
۱۲٦۷	شرکت خیریه نك تأسیسی
۱۲٦۷	عالی پاشانك برنجی صدارتی
۱۲٦۸	مجیدی نشانك احداثی
۱۲٦۸	لوندره ده ایلك مشهر عمومینك تأسیسی
۱۲٦۸	شرکت خیریه نك تشکلی
۱۲٦۹	قریم محاربه سی
۱۲۷۰	شرکت خیریه واپورلرینك ایشله مکه بدئی
۱۲۷۰	سینوبده عثمانلی دونمهسنك احتراقی
۱۲۷۰	مصر والیسی عباس پاشانك قضاءً وفاتی و محمد سعید پاشانك والیلکی
۱۲۷۰	تونس والیسی احمد پاشانك وفاتی محمد پاشانك ولایتی

سنهٔ هجریه	
۱۲۷۰	وارنه ایله بالقلوه بینده قابلو تأسیسی
۱۲۷۱	سیواستوپولك ضبطی
۱۲۷۲	استانبول ایله وارنه بینده قابلو احداثی
۱۲۷۲	پارس معاهده سی
۱۲۷۲	اصلاحات فرمانی
۱۲۷۲	قانون اراضینك نشری
۱۲۷۳	مطبعه لرك سربستیٔ کشادی نظامنامه سنك اعلانی
۱۲۷۳	قلعهٔ سلطانیه ایله ساقز بینده قابلو احداثی
۱۲۷٤	دوائر بلدیه تشکیلی
۱۲۷٤	صدر ابدی الاشتهار بیوك رشید پاشانك وفاتی
۱۲۷٤	قندیه ایله اسکندریه بینده قابلو تأسیسی
۱۲۷٤	سویش و عدن بینده قابلو تأسیسی
۱۲۷٥	سلطان عبدالمجید خانك بحر سفیده سیاحتلری
۱۲۷٥	عدن و قوراجی بینده قابلو احداثی
۱۲۷٦	تونس والیسی محمد علی پاشانك وفاتی و محمد صادق پاشانك ولایتی
۱۲۷٦	تجارت قانونك نشری
۱۲۷٦	مجاهد شهیر شیخ شاملك قفقاسیه ده اسارتی و پترسبورغه نقلی
۱۲۷٦	سویش قنالنك حفرینه بدأ ایدلمسی
۱۲۷٦	شام وقعه سی و فوأد پاشانك شامه عزیمتی
۱۲۷۷	مدحت پاشانك نیمش والیلکی
۱۲۷۷	شام اردوسی مشیری احمد پاشانك و دیکر بعضیلرینك بر وقعه دن طولایی اعدامی
۲۲۷۷	سلطان عبدالمجید خانك وفاتی
۱۲۷۷	سلطان عبدالعزیز خانك جلوسی
۱۲۷۸	تبدیل کسوهٔ عساکر عثمانیه
۱۲۷۸	یونان قرالی اوتونك ظهور ایدن اختلالدن اوروپایه فراری
۱۲۷۸	فوأد پاشانك صدارتی
۱۲۷۸	نشان عثمانینك ایجادی
۱۲۷۸	سلطان عبدالعزیز خانك بروسه یه سیاحتی
۱۲۷۸	انجمن دانشك الغاسی
۱۲۷۸	جمعیت علمیهٔ عثمانیه نك تأسیسی
۱۲۷۹	امید برونی اهالیٔ اسلامیه سی بینده کی

سنهٔ هجریه	
	اختلافات مذهبیه دن طولایی انکلتره دولتی طرفندن وقوعه کلن طلب رسمی اوزرینه مدرس ابوبکر افندینك اعزامی
۱۲۷۷	قره طاغ اشقیاسنك تأدیبی
۱۲۷۹	استانبولده سلطان احمد میداننده برنجی دفعه اولهرق برمشهر عمومیٔ عثمانی تأسیسی دستورك تنظیمی
۱۲۷۹	عثمانلو پوسته پولنك احداثی
۱۲۷۹	مصروالیسی سعیدپاشانك وفاتی واسماعیل پاشانك ولایتی
۱۲۷۹	فرانسه طرفندن سلطان عبدالعزیز خانه ارسال اولنان مرصع لژیون دونورنشانلرینك موسیو دوموتیه یدیله تقدیمی
۱۲۷۹	عثمانلی بانقه سنك تأسیسی
۱۲۷۹	سلطان عبدالعزیز خانك مصره سیاحتلری
۱۲۷۹	سلطان عبدالعزیز خانك امریله مصرده انغاریه اصولنك الغاسی
۱۲۷۹	قاسم پاشا حریق کبیری
۱۲۸۰	دانیمارقه قرالنك اوغلی پرنس یورکینك یونان قرالیتنه قعودی
۱۲۸۰	جزایر سبعه نك انکلتره دولتی طرفندن یونانه ترکی
۱۲۸۰	سواحل عثمانیه یه فناروضعی وزرهلی سفائن احداثی
۱۲۸۰	یعقوب خانك کاشغرده اعلان امارتی
۱۲۸۰	تشکیل شورای دولت
۱۲۸۱	طونه ولایتی تشکیل ومشهور مدحت پاشا والی تعیین قلندی
۱۲۸۱	عالی پاشانك همتیله کرید عصیانلرینك تسکینی
۱۲۸۱	آلمانیا حکومتلرینك اتحادی
۱۲۸۱	صادووا محاربه سی
۱۲۸۲	استانبولده بیوك قولرا
۱۲۸۲	خواجه پاشا حریق کبیری
۱۲۸۲	سلطان عبدالعزیزك همتیلی زرهلی دونمانی تأسیسی
۱۲۸۲	مصرده اصول وراثتك تبدیلی وفرمان عالی اصداری

سنهٔ هجریه	
۱۲۸۲	ایکنه لی تفنکلك شیوعی
۱۲۸۳	بکار بکی وچراغان سرایلرینك انشاسی
۱۲۸۳	مصروالیسی اسماعیل پاشایه خدیوعنوانلرینك اعطاسی
۱۲۸۴	سلطان عبدالعزیز خانك اوروپایه سیاحتی
۱۲۸۴	شورای دولتك تشکیل وعما کمانك اصلاحی
۱۲۸۴	آمریقایه سفیر اعزامی
۱۲۸۵	درسعادتده امنیت صندوغنك تشکیلی
۱۲۸۵	مکتب سلطانینك تأسیسی
۱۲۸۵	صرب کنزی میشلك بلغراددهطوپجی دره سی نام محلده خصماسی طرفندن اعدامی ومیلانك پرنسلکی
۱۲۸۵	مکتب صنایعك تأسیسی
۱۲۸۵	مرحوم مدحت پاشانك نجد قطعه سنی اصلاحی
۱۲۸۵	صدر اعظم فوأد پاشانك وفاتی
۱۲۸۶	سویش قنالك رسم کشادی
۱۲۸۶	فرانسه ایمپراطوریچه سی اوژه نینك درسعادته ورودی
۱۲۸۷	بك اوغلی حریق کبیری
۱۲۸۷	اوستریا ایمپراطوری فرانسوا ژوزه فك استانبولی زیارتی
۱۲۸۷	یمنده ایلك دفعه اولهرق تشکیل اولنان عثمانلی اردوسنك عسیر وصنعایی فتح واصلاحی
۱۲۸۷	شرق تیمور یولارینك رسم کشادی
۱۲۸۷	آلمانیا ـ فرانسه محاربه سی
۱۲۸۷	اورمان ومعادن مکتبنك کشادی
۱۲۸۸	صدر اعظم عالی پاشانك وفاتی
۱۲۸۸	درسعادت تراموایلرینك تأسیسی
۱۲۸۸	سردار اکرم عمر پاشانك وفاتی
۱۲۸۸	مکتب طبیهٔ ملکیه نك تأسیسی
۱۲۸۸	اطفائیه آلاتی تشکیلی
۱۲۸۸	ادیب اعظم شناسینك وفاتی
۱۲۸۸	استانبولده تراموای احداثی
۱۲۸۸	محمود ندیم پاشانك برنجی صدارتی
۱۲۸۹	دارالشفقه نك کشادی
۱۲۹۰	ایران شاهی ناصرالدین خانك درسعادتی زیارتی

سنهٔ هجریه	
۱۲۹۰	کاشغر امیری یعقوب خان استانبوله ایلچی اعزامیله تابعیت عثمانیه‌یی قبول ایلدیکندن معلمین عسکریه‌ایله طبل وعلم ومهمات رسال ونام عبدالعزیز خانیه خطبه‌اوقوتمق وسکه کسدیرمکه مساعده اعطا اولندی
۱۲۹۰	جزایرده مجاهد مشهور امیر عبدالقادرك مکهٔ مکرمه‌ده ارتحالی
۱۲۹۰	آناطولی‌یه (ایزمیته) شمندوفر انشاسی
۱۲۹۰	غلطه تونلنك کشادی
۱۲۹۲	بوسنه وهرسك اخلالی
۱۲۹۲	مصرلی پرنس فاضل مصطفی پاشانك وفاتی
۱۲۹۲	قونت‌اندراشینك بوسنه وهرسك حقنده‌کی لایحه‌سنك باب عالیه ورودی
۱۲۹۲	مکاتب رشدیهٔ عسکریه‌نك تأسیسی
۱۲۹۳	طلبهٔ علوم درسعادتده بالاجتماع صدراعظم محمود ندیم پاشانك و شیخ‌الاسلام حسن افندینك عزللرینی طلب ایلدی وایجابی اجرا اولنه‌رق یرلرینه مترجم رشدی‌پاشاوخیرالله افندی تعیین قلندی
۱۲۹۳	بوسنه و هرسك اخلالی بلغارستانه‌ده سرایت ایلدی
۱۲۹۳	سلانیك‌وقعه‌سی ومأمورین عسکریه‌نك تأدیبی
۱۲۹۳	سلطان عبدالعزیز خانك‌خلعیله سلطان‌مراد خان خامسك سلطنتی
۱۲۹۳	سلطان عبدالعزیز خانك انتحاری
۱۲۹۳	صرب وقره طاغ پرنسلرینه اعلان‌عصیانی
۱۲۹۳	جرکس‌حسن وقعه‌سی‌وحسین عونی‌وراشد پاشالرك شهادتی
۱۲۹۳	فونوغراف ایجادی
۱۲۹۳	صرب عسکرینك مغلوبیتی وزایچارك غازی عثمان پاشا طرفندن ضبطی
۱۲۹۳	سلطان مراد خان خامسك مبتلا اولدقلری ضعف دماغیدن طولایی خلعی و سلطان عبدالحمید ثانینك جلوسی
۱۲۹۳	مکتب ملکیه‌نك تأسیسی

سنهٔ هجریه	
۱۲۹۳	مدحت پاشانك ایکنجی صدارتی
۱۲۹۳	ترسانه قونفرانسنك انعقادی
۱۲۹۳	اصول منفور اتبدادك الغاسیله اصول مشورت ومشروطیتك اعلانی
۱۲۹۳	سردارعبدالکریم‌نادرپاشانك صربستانده‌کی مظفریتی مناسبتیله مجار دارالفنونی طلبه‌سی طرفندن مشارالیهه سیف قیمتدار تقدیمی
۱۲۹٤	ترسانه قونفرانسی مقرراتنك طرف دولت عثمانیه‌دن ردی
۱۲۹٤	صدر اعظم مدحت پاشانك ممالك عثمانیه‌دن تغریبی
۱۲۹٤	قانون اساسیده مندرج مجلس مبعوثان واعیانك اعلان رسم کشادی
۱۲۹٤	مملکتین امارتی دولت‌عثمانیه علیهنده‌روسیه ایله اتفاق عقد ایتدی
۱۲۹٤	روسیه‌نك‌دولت‌عثمانیه‌یه اعلان‌حربی‌وانکلتره دولتنك پروتستوسی
۱۲۹٤	روسیه‌نك اردهانی استیلاسی
۱۲۹٤	خدیو اسماعیل پاشانك مخدومی‌حسن پاشانك برفرقه‌عساکر مصریه‌ایله درسعادته‌ورودی و وارنه‌یه سوق واعزامی
۱۲۹٤	روسیه‌لولرك کوچك‌برقوتله طونه‌یی مرور لری زشتوی‌یی استیلا ایله طونه‌یی طوپه طوتمه‌لری
۱۲۹٤	الشکرد وقارص مواقعنده غازی احمدمختار پاشااردوسنك‌مظفریتی وقارص‌محاصره‌سنك رفعی
۱۲۹٤	امیر مکه شریف عبداه پاشانك جده‌ده شهیداً وفاتی وحسین پاشانك امارتی
۱۲۹٤	اسنابولده ملکیه عسکرینك تشکیلی‌برقاچ آی صوکره لغوی
۱۲۹٤	اناطولیده غازی احمد مختار پاشا اردوسنك کدکلر مظفریت‌عظیمه‌سی ونتایجندن‌اولەرق روسلرك حدود عثمانیه خارجنه رجعتلری
۱۲۹٤	یعقوب خانك وفاتی وکاشغرك چینلولر طرفندن ضبطی

سنهٔ هجریه	
۱۲۹٤	پلونه محاصرهٔ مشهوردسی و غازی عثمان پاشانك اسارتی
۱۲۹۵	روسیه‌نك ادرنه‌یی اشغالی
۱۲۹۵	مصالحه‌یه‌اساس اولهجق شرطنامه‌نك ادرنه‌ده امضاسی
۱۲۹۵	انکلتره دونمانسنك اطه‌لر پیشکاهنه وروس عسکرینك چکمجه‌لره قدر ورودی
۱۲۹۵	مجلس اعیان ومبعوثانك با ارادهٔ شاهانه سدی
۱۲۹۵	امتیاز نشانلرنك احداثی
۱۲۹۵	ایاستفانوس معاهده‌سنك تنظیمی
۱۲۹۵	پیر جانفدای حریت علی سعاوی افندیله رفقاسنك چراغان سراینه دخولی ورفقاسیله برلکده وفاتلری
۱۲۹۵	قبریس مقاوله‌سنك عقدی
۱۲۹۵	برلین قونغره‌سنك انعقادی وبرلین معاهده‌سی
۱۲۹۵	اوستریانك بوسنه وهرسکی اشغالی
۱۲۹۵	قوزانده احمد پاشانك عصیانی وعسکر اعزامیله استیلانی
۱۲۹۵	یاقوه‌ده مأموراً بولنان مشیر محمدعلی پاشانك شهادتی
۱۲۹٦	سجل احوال مأمورین تأسیسی
۱۲۹٦	درسعادتده اثار عتیقه موزه‌سنك رسم کشادی
۱۲۹۷	مکتب حقوقك کشادی
۱۲۹۷	دیوان محاسبات تشکیلی
۱۲۹۹	تمغا قانون جدیدینك اعلانی
۱۲۹۹	صنایع نفیسه مکتبنك کشادی
۱۲۹۹	مصرك انکلتره طرفندن اشغال موقتی
۱۳۰۰	تجارت مکتب عالیسنك رسم کشادی
۱۳۰۱	مدحت پاشانك طائفده شهادتی
۱۲۰۱	اسوچ ـ نوروچ قرال و قرالیچه‌سنك استانبولی زیارتلری
۱۳۰۱	هندسهٔ ملکیهٔ شاهانه‌نك کشادی
۱۳۰۱	جبالی ویشیل طلومبه حریقی ۲٦ مایس ۱۳۰۱
۱۳۰۱	لیلی قز مکتبنك کشادی
۱۳۰۳	ترقوس صوبنك رسم کشادی

سنهٔ هجریه	
۱۳۰٦	زراعت بانقه‌سنك تأسیسی
۱۳۰٦	سلطان تپه‌سی وقپودان پاشا حریقی
۱۳۰٦	آلمانیا ایمپراطوروایمپراطوریچه‌سنك درسعادتی زیارتلری
۱۳۰٦	نامق کمال بکك ساقزده ارتحالی
۱۳۰۷	بروسه‌ده دارالحریر انشاسی
۱۳۰۷	کراسته‌جیلر وسلیمانیه حریقی
۱۳۰۷	ملکیه تقاعد صندیغی بناسنك انشاسی
۱۳۰۸	حلقه‌لی زراعت وبیطر مکتبنك کشادی
۱۳۰۸	سعداه پاشانك منتخراً وفاتی
۱۳۰۸	ژاپونیالیلرك استانبولی زیارتی
۱۳۰۸	کاغدخانه‌ده پولیغون انشاسی
۱۳۰۹	بروسه تیمور یولنك انشاسی
۱۳۰۹	عشیرت مکتبنك رسم کشادی
۱۳۱۰	اسکدار مکتب اعدادیسنك کشادی
۱۳۱۰	مرکز رشدیه مکتبلرینك کشادی
۱۳۱۰	یکی جامع بوسته‌خانه‌سی بنای جدیدینك رسم کشادی
۱۳۱۰	بانق عثمانی ورژی بناسنك ختام انشاسی
۱۳۱۰	یافه ـ قدس تیمور یولنك رسم کشادی
۱۳۱۰	انقره تیمور یولنك رسم کشادی
۱۳۱۰	«حمیدیه» کاغد فابریقه‌سنك رسم کشادی
»	خلیج درسعادتك انجمادی ۳ کون
»	اسکدار ـ قاضی کوی غازخانه‌سنك رسم کشادی
»	بیروت لیمانی ریختمنك رسم کشادی
۱۳۱۱	خاندان آل عثمان نشان همایونك احداثی
۱۳۱۱	عثمانلی سیغورطه شرکتنك رسم کشادی
۱۳۱۱	اسکدار ـ قاضی کوی صوبنك رسم کشادی
۱۳۱۱	مناستر ـ سلانیك تیمور یولنك رسم کشادی
۱۳۱۱	ضرب قرالنك درسعادتی زیارتی
۱۳۱۲	استانبول وجوارنده حرکت ارض وقوعی
۱۳۱۲	شام ـ حوران تیمور یولنك رسم کشادی
۱۳۱۲	اسکیشهر ـ کوتاهیه تیمور یولنك اتمامی
۱۳۱۲	تجارت مکتبنك کشادی
۱۴۱۲	استانبول ریختمنك طوپخانه‌دن غلطه کمرکنه قدراولان قسمنه واپورلرك یناشمسنه مساعده اولندینی

سنهٔ هجریه	
۱۳۱۲	طوله بغچه ساعت قله‌سنك كشادی
۱۳۱۳	بیروت-شام شمندوفرلرینك ایشلمكه بدئی
۱۳۱۳	دارالعجزه بناسنك اتمامی
۱۳۱۳	اسیرمچت فابریقه‌سنك كشادی
۱۳۱۳	قونیه خطنك چكورلر - آفیون قره‌حصار قسمی اوزرنده ترنك ایشلمكه بدئی
۱۳۱۳	صدر سابق سعید پاشانك وروپایه لاجل-العزیمه درسعادت ازكاتره سفارتنه‌التجاسی وآلدیغی تأمینات اوزره خانه‌سنه عودتی
۱۳۱۳	قونیه خطنك آفیون قره‌حصاری- آفشهر قسمنك رسم كشادی
۱۳۱۳	ساقز لیمانی ریختیمنك انشاسنه بدأ اولندیغی
۱۳۱۳	مجارستان قرالیتنك بیكنجی سنهٔ دوریه‌سی
۱۳۱۳	دیون عمومیه بناسنك ختام انشاسی
۱۳۱۳	درسعادت-سلانیك تیمور یولنك رسم كشادی
۱۲۱٤	قونیه تیمور یولنك رسم كشادی
۱۳۱٤	طونه‌ده تیمور قپولر قنالنك رسم كشادی
۱۳۱٤	حركت ارضدن رخنه‌دار اولان چارشوی كبیرك قالپاقچیلر باشی وجوارینك بعدالتعمیر رسم كشادی
۱۳۱٤	یونانلیلرك حدود شاهانه‌یه تجاوزلری اوزرینه اعلان حرب ایدلدیكی ٥ نیسان سنه ۱۳۱۳
۱۳۱٤	طرنوه‌نك ضبطی ۱۲ « ۱۳۱۳
۱۳۱٤	یكیشهرك فتحی ۱۲ « ۱۳۱۳
۱۳۱٤	ترحاله‌نك ضبطی ۱۲ « ۱۳۱۳
۱۳۱٤	چتالجه‌نك « ۱٦ « ۱۳۱٤
۱۳۱٤	والستینك « ۲٤ « ۱۳۱۳
۱۳۱٤	غلوصك « ۲٥ « ۱۳۱۳
۱۳۱٤	دومكه وارمیه‌نك ضبطی ٥ مایس ۱۲۱۳
۱۳۱٤	قورفه كچیدینك ضبطی ٦ « ۱۳۱۳
۱۳۱٥	مقدمات صلحیه امضالندی ٦ ایلول ۱۳۱۳
۱۳۱٥	معاهدهٔ قطعیهٔ صلحیه امضالندی ۲۲ تشرین ثانی ۱۳۱۳
۱۳۱٥	سلانیك ریختیمنك انشاسنه بدأ اولندی
۱۳۱٥	یونان اسراسی كوندرلدی
۱۳۱٥	آلاشهر - قره حصار تیمور یولی اوزرنده ترنك ایشلمكه بدأی

سنهٔ هجریه	
۱۳۱٥	بالیكسر حركت ارضی
۱۳۱٥	شام-حلب تیمور یولنك انشاسنه بدأ اولندیغی
۱۳۱٥	اولاد شهدا ومعلولین غزاة عساكر عثمانیه سركیسنك رسم كشادی
۱۳۱٥	آمریقا-اسپانیا محاربه‌سی ۱٤ نیسان ۱۳۱٤
۱۳۱٦	جلیك ساحل حوضك دریایه نزولی
۱۳۱٦	شیشلی اطفال خسته‌خانه‌سنك وضع اساسی
۱۳۱٦	آلمانیا ایمپراطور وایمپراطوریچه‌سنك دفعهٔ ثانیه اورق درسعادتی زیارتلری
۱۳۱٦	آلمانیا ایمپراطور وایمپراطوریچه‌سنك حیفا طریقیله قدسه متوجهاً درسعادتدن مفارقتلری
۱۳۱۷	لاهی صلح قونفرانسنك انعقادی
۱۳۱۷	اطفال خسته‌خانه‌سنك رسم كشادی
۱۳۱۷	پلونه قهرمانی غازی عثمان پاشانك وفاتی
۱۳۱۷	لاهی صلح قونفرانسنك اكمال وظیفه ایلمسی
۱۳۱۷	ترانسوال محاربه‌سی
۱۳۱۸	ایران شاهی مظفرالدین خانك استانبولی زیارتی
۱۳۱۸	حجاز تلغراف خطنك مدینهٔ منوره‌یه ایصالی
۱۳۱۹	مدلینك لواندوو تویینی مطلوباتندن طولایی فرانسه حكومتی طرفندن اشغال وموقتی قرار-لشدیریلن صورت تسویه موجبنجه تخلیه‌سی
۱۳۲۰	حما-ریاق شمندوفرلرینك ریاقدن رأس بلعبكه قدر اولان قسمنك رسم قبول وكشادینك اجراسی
۱۳۲۰	ترانسوال محاربه‌سی ختام بولدی
۱۳۲۰	فاو- هندستان تلغراف خط كبیرینك بك اوغلی مركزندن رسم تمدیدی
۱۳۲۰	حما - ریاق شمندوفرینك بعلبكدن حمایه قدراولان ایكنجی قسمك رسم قبولی وكشادی حجاز تیمور یولنك زرقایه قدر اولان قسم مهمنك رسم كشادی
۱۳۲۰	كاغدخانه منبع صولرینك چشمه‌لره اساله‌سی
۱۳۲۰	حجاز تیمور یولنك زرقادن عمانه قدراولان قسمنك رسم كشادی ٤ تشرین ثانی ۱۳۱۸
۱۳۲۰	سلانیك ریختیمنك رسم كشادی
۱۳۲۰	ارطغرل نشان ذیشان همایونك احدائی

سنهٔ هجریه	
١٣٢٠	شام ـ حما تیمور یولنك بیروت ریختیمنه الصاقی
١٣٢١	حیدر پاشا لیمان وریختیمنك کشادی
١٣٢١	حجاز تیمور یولنك درعا ـ قدمشریف قسمنك رسم کشادی
١٣٢١	معدن مکتبنك وشامشریفده مکتب طبیهٔ ملکیهٔ شاهانهنك رسم کشادی
١٣٢١	پوسته وتلغراف نظارتی بنای جدیدینك وحبسخانهنك وضع اساسی . حیدر پاشا ریختیمیله مشتملاتنك معاملات عمومیه یه کشادی
١٢٣١	حیدر پاشاده مکتب طبیهٔ عسکریه بنای جدیدینك رسم کشادی
١٣٢١	روس ـ ژاپون محاربه سنك بدئی ٢٦ کانون ثانی ١٣١٩
١٣٢١	برنجی فریقلق رتبه سنك احداثی
١٣٢٢	حجاز تیمور یولنك معانه قدر اولان قسمنك رسم کشادی ١٩ اغستوس ١٣٢٠
١٣٢٢	طرابلس غرب ـ بنغازی تلغراف خطنك الصاقی
١٣٢٢	محرر شهیر شمس الدین سامی بکك وفاتی
١٣٢٢	سلطان مراد خامسك وفاتی
١٣٢٢	بغداد تیمور یولنك قونیه ـ ارکلی قسمنك رسم کشادی
١٣٢٣	ادرنه ده تلسز تلغراف استاسیونی انشا آتنه بدأ
١٣٢٣	چوشیما محاربهٔ بحریه سی (ژاپونلرك موفقیت عظیمه سی)
١٣٢٣	استانبول ـ کوستنجه قابلوسنك رسم کشادی ٧ تموز ١٣٢١
١٣٢٣	صنعانك امام یحیی بن حمیدالدین طرفندن ضبطی [١٣٣ کون صکره آغستوسك اون سکزنده فیضی پاشا طرفندن استردادی]
١٣٢٣	استانبولده قصرغه
١٣٢٣	حمیدیه جامعی قربنده کی تعلیم میدانته آرابه درونده برافیلان بومبانك اشتعالی
١٣٢٣	تلفون آلات وادواتنك ممالك عثمانیه یه دخولنك شدتله منعی
١٣٢٣	ولایات ثلثه مراقبات مالیه سی مادهسندن

سنهٔ هجریه	
	موقتاً اشیالی ویکرمی کون صکره قبول شرائطدن صکره تحلیه لری
١٣٢٣	روس ـ ژاپون بینده مصالحه عقدی ٢٦ اغستوس ١٣٢١
١٣٢٢	حما ـ حلب تیمور یولنك انشاسنه بدأ ؛ ادرنه محصولات ومعمولات سرکیسنك رسم کشادی وحیدر پاشا موفقك وضع اساسی
١٣٢٣	ممالك عثمانیه ده تلسز تلغراف تأسیسی
١٣٢٣	برلین قونفرهسنده مرخص بولنان علکساندر قره طودوری پاشانك وفاتی
١٣٢٣	حجاز تیمور یولی حیفا شعبه سنك رسم کشادی
١٣٢٣	فاو تلغراف خط کبیرینك ختامیله مخابراته بدأ اولندیغی
١٣٢٤	سان فرانسیسینقو زلزله سی نیسان ١٣٢٢
١٣٢٤	آیدین وخداوندکار ولایتلرنده سیلاب کانون اول ١٣٢٢
١٣٢٤	شهرامینی رضوان پاشانك کوز تپه ده قتلی وبدر خان عائله سنك تبعیدی
١٣٢٤	ینبع البحر ـ مدینهٔ منوره تلغراف خطنك تمدینه مباشرت ٤ مایس ١٣٢٤
١٣٢٤	کامل پاشانك آیدین والیلکدن عزیله ردوسده اقامته مأموریتی وبوندن دولایی ازمیر انکلتره قونسلوسخانه سنه التجاو صکره آلدیغی تأمینات اوزرینه درسعادته عودتی
١٣٢٤	تلسز تلغرافك رسم کشادی ١٩ اغستوس ٣١٢٢
١٣٢٤	حما ـ حلب تیمور یولنك رسم کشادی ٢١ ایلول ١٣٢٢
١٣٢٤	قواله ایله طاشوز بینده قابلو وضع ورسم کشادی ٢٦ تشرین ثانی ١٣٢٢
١٣٢٤	شامده الکتریقلی تراموای خطنك رسم کشادی ٢٥ کانون ثانی ١٣٢٢
١٣٢٥	سلانیك کورفزنده شرکت خیریه واپورلری سیر وسفره باشلادیلر
١٣٢٥	صلح تونفرانسنك ایکنجی دفعه اولهرق لاهیده انعقادی ١ حزیران ١٣٢٣
١٣٢٥	قاضی کویندن حیدر پاشا اسکله سنه قدر ریختیم انشاسنه بدأ اولندی ١٨ حزیران ١٣٢٣

سقطه دولایی دول خمسهنك مدلو بعده لیمنی یی

سنهٔ هجریه	
۱۳۲۵	محترق مکتب سلطانی بناسنك انشاسنه بدأ اولندی ۲۵ حزیران ۱۳۲۳
۱۳۲۵	درسعادت ـ پشته تلغراف خطنك رسم کشادی ۳ اعستوس ۱۳۲۳
۱۳۲۵	جاز تیمور یولی خطنك مداین صالح موقعنه ایصالی ٤ اغستوس ۱۳۲۳
۱۳۲۵	جاز تیمور یولی خطنك العلا موقعنه ایصالی
۱۳۲۵	العریش تلغراف خطنك و قونیه‌ده ذخیره یورسه‌سنك رسم کشادی
۱۳۲۵	ایرلانده ایله آمریقا بینده مارقونی اصولی اوزره تلسز تلغرافله مخابراته مباشرت اولندی ٤ تشرین اول ۱٤۲۳
۱۳۲۵	قره‌اوتاغ (قره‌تاغ) حرکت ارضی ۱٤ تشرین
۱۳۲۵	طربزون فرقهٔ عسکریه‌سی قوماندانی فریق
۱۳۲۵	خیری پاشانك ناجی نامنده برملازم طرفندن اتلافی ومرقومك اعدامی

سنهٔ هجریه	
۱۳۲۵	زنکبار سلطانی سیدعلی بن حمود حضرتلرینك درسعادتی زیارتی
۱۳۲۵	شیمدی‌یه قدر بشکطاش ساحلسرایننده اجرا اولونمقده اولان معایده رسمنك ویریلن ژورنال اوزرینه ییلدیزده اجراسی
۱۳۲۵	سلانیك مکتب حقوقنك رسم کشادی
۱۳۲۵	دینار ـ اکردیر تیمور یولی قسم اولنك انشاسنه مباشرت اولندی
۱۳۲٦	درسعادت ریختیملری اوزرنده مبانیٔ جدیدهٔ رسومیه‌نك وضع اساسی
۱۳۲٦	خاصکوی حریق کبیری شباط ۲۳
۱۳۲٦	قونیه مکتب حقوقنك رسم کشادی
۱۳۲٦	مهاجرین مسافرخانه‌سنك وضع اساسی ۲۸ نیسان ۱۳۲٤
۱۳۲٦	آرناوودکوی حریقی ۲۵ مایس ۱۳۲٤
۱۳۲٦	سلانیك الکتریق تراموایننك رسم کشادی ـ ۱٤ حزیران ۱۳۲٤

طونه‌ده برهفته

عثمانلیلرك بیك تورلو خاطرات تاریخیه‌لرینی احتوا ایده‌ن طونه نهری اوزرنده تامنبعندن منصبنه یعنی آلمانیادن قاره‌دکیزه قدر واپورله ، احمد احسان بك طرفندن اجرا ایدلش بك پارلاق برسیاحتی حاکیدر . طونه‌یه عائد متعدد رسملرله مزین اولدیغی حالده فیاتی ۱۰۰ پاره‌در .

ربیع الاول — مارت

ایام	ربیع الاول	مارت	مارت افرنجی	طلوع شمس ساعتلر وسطیلر د	س	ملاحظات
پنجشنبه	۲۵	۱	۱۴	۱۲	۶	آصمه‌لره صو یورومه زمانی
* جمعه	۲۶	۲	۱۵	۱۰		قرلنغجلرك كله زمانی
جمعه‌ایرتسی	۲۷	۳	۱۶	۹		
پازار	۲۸	۴	۱۷	۷		آخر بردالعجوز
پازارایرتسی	۲۹	۵	۱۸	۵		
صالی	۳۰	۶	۱۹	۳		
چهارشنبه	۱	۷	۲۰	۲		ربیع الاخر
پنجشنبه	۲	۸	۲۱	۱		نوروزسلطانی تحویل شمس بحمل ۷ ساعت ۴۱ دقیقه
* جمعه	۳	۹	۲۲	۵۸	۵	اول موسم بهار
جمعه‌ایرتسی	۴	۱۰	۲۳	۵۶		
پازار	۵	۱۱	۲۴	۵۵		قوز قاووران فورتنه‌سی
پازارایرتسی	۶	۱۲	۲۵	۵۳		بشارت حمل مریم افرنجی
صالی	۷	۱۳	۲۶	۵۲		
چهارشنبه	۸	۱۴	۲۷	۵۰		ثروت‌فنونك یوم تأسیسی ۱۳۰۷
پنجشنبه	۹	۱۵	۲۸	۴۷		اغاچلرك یشرمسی
* جمعه	۱۰	۱۶	۲۹	۴۶		چایلاقلرك كلیشی
جمعه‌ایرتسی	۱۱	۱۷	۳۰	۴۵		فورتنه
پازار	۱۲	۱۸	۳۱	۴۴		اول سفر دریا
پازارایرتسی	۱۳	۱۹	۱	۴۲		نیسان افرنجی
صالی	۱۴	۲۰	۲	۴۰		چیچكلرك آچیلمه زمانی
چهارشنبه	۱۵	۲۱	۳	۳۸		
پنجشنبه	۱۶	۲۲	۴	۳۷		
* جمعه	۱۷	۲۳	۵	۳۵		بلبللرك اوتمه زمانی
جمعه‌ایرتسی	۱۸	۲۴	۶	۳۳		
پازار	۱۹	۲۵	۷	۳۲		بشارت حمل مریم رومی بیضهٔ سرخ (بیوك پاسقالیه)
پازارایرتسی	۲۰	۲۶	۸	۳۰		قرلانغچ فورتنه‌سی
صالی	۲۱	۲۷	۹	۲۸		
چهارشنبه	۲۲	۲۸	۱۰	۲۷		ازدواج حمل
پنجشنبه	۲۳	۲۹	۱۱	۲۵		
* جمعه	۲۴	۳۰	۱۲	۲۴		فورتنه
جمعه‌ایرتسی	۲۵	۳۱	۱۳	۲۳		

ربیع الآخر — نیسان

ایام	ربیع الاخر	نیسان	نیسان افرنجی	طلوع شمس ساعتلر وسطیلر د	س	ملاحظات
پازار	۲۶	۱	۱۴	۲۱	۵	
پازارایرتسی	۲۷	۲	۱۵	۱۹		موسم لاله
صالی	۲۸	۳	۱۶	۱۸		
چهارشنبه	۲۹	۴	۱۷	۱۶		
پنجشنبه	۱	۵	۱۸	۱۵		جمادی الاولی
* جمعه	۲	۶	۱۹	۱۲		قوغو فورتنه‌سی
جمعه‌ایرتسی	۳	۷	۲۰	۱۲		تحویل شمس بثور
پازار	۴	۸	۲۱	۱۰		اول ستهٔ ثور
پازارایرتسی	۵	۹	۲۲	۹		
صالی	۶	۱۰	۲۳	۷		
چهارشنبه	۷	۱۱	۲۴	۵		
پنجشنبه	۸	۱۲	۲۵	۴		
* جمعه	۹	۱۳	۲۶	۳		آخر ستهٔ ثور
جمعه‌ایرتسی	۱۰	۱۴	۲۷	۱		جلوس پادشاهی ۱۳۲۵
پازار	۱۱	۱۵	۲۸	۵۹	۴	لاله‌لرك كاله ایرسی
پازارایرتسی	۱۲	۱۶	۲۹	۵۸		
صالی	۱۳	۱۷	۳۰	۵۷		
چهارشنبه	۱۴	۱۸	۱	۵۶		مایس افرنجی
پنجشنبه	۱۵	۱۹	۲	۵۴		
* جمعه	۱۶	۲۰	۳	۵۳		
جمعه ایرتسی	۱۷	۲۲	۴	۵۲		
پازار	۱۸	۲۲	۵	۵۱		
پازارایرتسی	۱۹	۲۳	۶	۵۰		روز خضر، چیچك فورتنه‌سی
صالی	۲۰	۲۴	۷	۴۹		
چهارشنبه	۲۱	۲۵	۸	۴۹		نهایت قوت بهار
پنجشنبه	۲۲	۲۶	۹	۴۷		
* جمعه	۲۳	۲۷	۱۰	۴۵		شرق روزكارینك هبوبی
جمعه ایرتسی	۲۴	۲۸	۱۱	۴۴		
پازار	۲۵	۲۹	۱۲	۴۳		
پازارایرتسی	۲۶	۳۰	۱۳	۴۲		آخر ایام مطر

مارتده : مملکتمزده هوالر یاغمورلی وفورطنه‌لی كچر؛ قیش بیتمه‌مشدر. یازلق سبزه‌لر دیكیلیر. چیچكلرك تخملری اكیلیر. باغلر ایكنجی دفعه بودانیر. طیور اهلیه جیوجیوچیقاریرلر. میوه آغاچلری آشیلانیر؛ ناكهانی طوكاردن فدانلر وچیچكلر محافظه اولنه‌لیدر. هوانك برگونده برقاچ دفعه تبدل ایتمه‌سی، كونش چارپمسی، نزله، برونشیت كبی عارضه‌لره سبب اولور. بونك ایچون احتیاطلی بولنمه‌لی، قیشلق البسه‌لری چیقارمامه‌لیدر.

نیسانده : هوالر یاواش یاواش دوزه‌لیر؛ برگتلی یاغمورلر یاغار؛ باغلره چوبوق غرس اولنور. آشی عملیاتنه نهایت ویریلیر، یازلق سبزه‌لرك زرعنه دوام ایدیلیر. قاوون وقارپوز اكیلیر. لیمونلقلردن صاقسیلر طیشاری چیقاریلیر. صحته كذلك اعتنا لازمدر. قیشلق البسه‌لری آغیر آغیر تبدیل ایتمه‌لیدر. فقط یوك فانیلالری بردن چیقارمامه‌لیدر.

تابلو : استانبولده کوپری باشنده بهار چیچکلری

مارت ظرفنده‌کی واردات و مصارفاتك یکونی و برآیلق موازنه

تاریخ	واردات			مصارفات			ملاحظات
۱							
۲							
۳							
٤							
٥							
٦							
۷							
۸							
۹							
۱۰							
۱۱							
۱۲							
۱۳							
۱٤							
۱٥							
۱٦							
۱۷							
۱۸							
۱۹							
۲۰							
۲۱							
۲۲							
۲۳							
۲٤							
۲٥							
۲٦							
۲۷							
۲۸							
۲۹							
۳۰							
۳۱							
			یکون			یکون	

نیسان ظرفنده‌کی واردات و مصارفاتك یکونی و برآیلق موازنه

تاریخ	واردات			مصارفات			ملاحظات
۱							
۲							
۳							
٤							
٥							
٦							
۷							
۸							
۹							
۱۰							
۱۱							
۱۲							
۱۳							
۱٤							
۱٥							
۱٦							
۱۷							
۱۸							
۱۹							
۲۰							
۲۱							
۲۲							
۲۳							
۲٤							
۲٥							
۲٦							
۲۷							
۲۸							
۲۹							
۳۰							
۳۱							
			یکون			یکون	

رجب شریف — تموز

ایام	رجب	تموز	تموز افرنجی	طلوع شمس ساعتلر وسمایدر د	س	ملاحظات
پازار	۲۹	۱	۱۴	۴	۳۶	فرانسزلرك یوم مخصوصی
پازارایرتسی	۱	۲	۱۵		۳۷	شعبان زیارت مریم رومی
صالی	۲	۳	۱۶		۳۸	
چهارشنبه	۳	۴	۱۷		۳۹	
پنجشنبه	۴	۵	۱۸		۳۹	
* جمعه	۵	۶	۱۹		۴۰	فورتنه
جمعه‌ایرتسی	۶	۷	۲۰		۴۰	
پازار	۷	۸	۲۱		۴۱	شدت حرارت
پازارایرتسی	۸	۹	۲۲		۴۲	
صالی	۹	۱۰	۲۳		۴۳	
چهارشنبه	۱۰	۱۱	۲۴		۴۴	عیدملیٔ عثمانی تحویل شمس باسد
پنجشنبه	۱۱	۱۲	۲۵		۴۵	
* جمعه	۱۲	۱۳	۲۶		۴۵	
جمعه‌ایرتسی	۱۳	۱۴	۲۷		۴۶	حمرت عنب
پازار	۱۴	۱۵	۲۸		۴۶	پیراق آشیسنك صوکی لیلهٔ مبارکهٔ برات
پازارایرتسی	۱۵	۱۶	۲۹		۴۸	
صالی	۱۶	۱۷	۳۰		۵۰	
چهارشنبه	۱۷	۱۸	۳۱		۵۱	قزیل اریك فورتنه‌سی
پنجشنبه	۱۸	۱۹	۱		۵۲	اغستوس افرنجی
* جمعه	۱۹	۲۰	۲		۵۲	اول ایام باخور (یوم ۸)
جمعه‌ایرتسی	۲۰	۲۱	۳		۵۳	
پازار	۲۱	۲۲	۴		۵۴	
پازارایرتسی	۲۲	۲۳	۵		۵۵	
صالی	۲۳	۲۴	۶		۷۶	
چهارشنبه	۲۴	۲۵	۷		۵۸	
پنجشنبه	۲۵	۲۶	۸		۵۹	آخرایام باخور
* جمعه	۲۶	۲۷	۹		۵۹	
جمعه‌ایرتسی	۲۷	۲۸	۱۰	۵	۰۰	
پازار	۲۸	۲۹	۱۱		۲	نهایت قوت کرما
پازارایرتسی	۲۹	۳۰	۱۲		۳	
صالی	۳۰	۳۱	۱۳		۴	

رمضان المبارك — اغستوس

ایام	رمضان المبارك	اغستوس	اغستوس افرنجی	طلوع شمس ساعتلر وسمایدر د	س	ملاحظات
چهارشنبه	۱	۱	۱۴	۵	۰۰	اول صوم مریم
پنجشنبه	۲	۲	۱۵		۶	
* جمعه	۳	۳	۱۶		۷	
جمعه‌ایرتسی	۴	۴	۱۷		۸	
پازار	۵	۵	۱۸		۹	اوسترپا ایمپرا طورینك تولدی ۱۸۳۰
پازارایرتسی	۶	۶	۱۹		۱۰	
صالی	۷	۷	۲۰		۱۱	
چهارشنبه	۸	۸	۲۱		۱۲	تغیر اوراق اشجار
پنجشنبه	۹	۹	۲۲		۱۳	
* جمعه	۱۰	۱۰	۲۳		۱۴	تحویل شمس بسنبله
جمعه‌ایرتسی	۱۱	۱۱	۲۴		۱۵	
پازار	۱۲	۱۲	۲۵		۱۶	آخر بادسموم
پازارایرتسی	۱۳	۱۳	۲۶		۱۷	
صالی	۱۴	۱۴	۲۷		۱۸	
چهارشنبه	۱۵	۱۵	۲۸		۱۹	زیارت خرقهٔ سعادت لیلکلرك کیدیشی
پنجشنبه	۱۶	۱۶	۲۹		۲	
* جمعه	۱۷	۱۷	۳۰		۲۱	مهرجان فورتنه‌سی
جمعه‌ایرتسی	۱۸	۱۸	۳۱		۲۲	
بازار	۱۹	۱۹	۱		۲۳	
پازارایرتسی	۲۰	۲۰	۲		۲۴	
صالی	۲۱	۲۱	۳		۲۵	فورتنه
چهارشنبه	۲۲	۲۲	۴		۲۶	
پنجشنبه	۲۳	۲۳	۵		۲۷	میوه‌لرك کماله ایرمسی
* جمعه	۲۴	۲۴	۶		۲۸	
جمعه‌ایرتسی	۲۵	۲۵	۱		۲۹	بیلدیرجین کیمی فورتنه‌سی
پازار	۲۶	۲۶	۸		۳۰	قوچ آییزمه زمانی
پازارایرتسی	۲۷	۲۷	۹		۳۱	لیلهٔ قدر
صالی	۲۸	۲۸	۱۰		۳۲	
چهارشنبه	۲۹	۲۹	۱۱		۳۳	
پنجشنبه	۱	۳۰	۱۲		۳۴	عید فطر
* جمعه	۲	۳۱	۱۳		۳۵	چایلاق فورتنه‌سی

تموزده : صیجاقلرپك مؤثردر . کونلر برساعت قدر قیصالیر. قیشلق سبزه‌لردیکیلیر. میوه‌لرك اکثری کماله‌ایرر . قاوون قارپوز چوغالیر . باغلرده‌اوچنجی چاپالامه عملیاتی اجرا ایدیلیر ؛ حیواناته قورو ات ویریلیرسه پك نافعدر . صیجاقلر انسانه طوقونور؛ یوزده لکه‌لر حاصل اولور . دکز حمامارینك تام موسمیدر . چوق میوه یمك فساد معده‌یی موجب اولور.

آغستوسده : کیجه‌لر اوزار ؛ بعض کونلر تحملفرساصیجاقلر اولور ، زباده‌جه چی‌دوشر. کتان، خشخاش، زعفران ، یولاف ، شلغم ، پانچارتخملری اکیلیر ؛ ایلك زیتون محصولی طوپلانیر . اوزوملر ایجه کماله ایرر . قووانلردن بال آلنیر . تموز و آغستوسده احوال صحیه‌یه دقت لازمدر . صیجاقلر ومیوه‌لرانسانه طوقونه‌بیلیر . سیوری‌سینکلردن تحفظ لازمدر. صیتمه‌یه اوغرامامق ایچون (کینین) آلمه‌لیدر.

...مور طرفنده‌ی واردات ومصارفات یکونی و بر آیلق موازنه

تاریخ	واردات			مصارفات			ملاحظات
۱							
۲							
۳							
٤							
٥							
٦							
۷							
۸							
۹							
۱۰							
۱۱							
۱۲							
۱۳							
۱٤							
۱٥							
۱٦							
۱۷							
۱۸							
۱۹							
۲۰							
۲۱							
۲۲							
۲۳							
۲٤							
۲٥							
۲٦							
۲۷							
۲۸							
۲۹							
۳۰							
۳۱							
	یکون			یکون			

اغستوس ظرفنده‌کی واردات ومصارفاتك یکونی و بر آیلق موازنه

تاریخ	واردات			مصارفات			ملاحظات
۱							
۲							
۳							
٤							
٥							
٦							
۷							
۸							
۹							
۱۰							
۱۱							
۱۲							
۱۳							
۱٤							
۱٥							
۱٦							
۱۷							
۱۸							
۱۹							
۲۰							
۲۱							
۲۲							
۲۳							
۲٤							
۲٥							
۲٦							
۲۷							
۲۸							
۲۹							
۳۰							
۳۱							
	یکون			یکون			

شوال — ایلول

ایام	شوال المکرم	ایلول	ایلول افرنجی	طلوع شمس ساعتلر وسطیدر د	س	ملاحظات
جمعه‌ایرتسی	۳	۱	۱۴	۵	۳۶	
پازار	۴	۲	۱۵		۳۷	
پازارایرتسی	۵	۳	۱۶		۳۸	
صالی	۶	۴	۱۷		۳۹	انکسار کرما
چهارشنبه	۷	۵	۱۸		۴۰	
پنجشنبه	۸	۶	۱۹		۴۰	
* جمعه	۹	۷	۲۰		۴۱	
جمعه‌ایرتسی	۱۰	۸	۲۱		۴۲	میلاد مریم
پازار	۱۱	۹	۲۲		۴۳	
پازارایرتسی	۱۲	۱۰	۲۳		۴۴	رأس سنهٔ هجریهٔ شمسیه ۱۲۹۰
صالی	۱۳	۱۱	۲۴		۴۵	تحویل شمس بمیزان
چهارشنبه	۱۴	۱۲	۲۵		۴۷	کستانه قره‌سی فورتنه‌سی
پنجشنبه	۱۵	۱۳	۲۶		۴۸	عیدالصلیب
* جمعه	۱۶	۱۴	۲۷		۴۹	
جمعه‌ایرتسی	۱۷	۱۵	۲۸		۵۰	اغاجلردن صولرك چکیلمه‌سی زمانی
پازار	۱۸	۱۶	۲۹		۵۱	
پازارایرتسی	۱۹	۱۷	۳۰		۵۲	
صالی	۲۰	۱۸	۱		۵۲	تشرین اول افرنجی
چهارشنبه	۲۱	۱۹	۲		۵۴	قوش کچیمی فورتنه‌سی
پنجشنبه	۲۲	۲۰	۳		۵۵	
* جمعه	۲۳	۲۱	۴		۵۶	
جمعه‌ایرتسی	۲۴	۲۲	۵		۵۷	آوسترپا ایمپراطورینك اسم کونی
پازار	۲۵	۲۳	۶		۵۸	
پازارایرتسی	۲۶	۲۴	۷		۵۰	
صالی	۲۷	۲۵	۸	۶	۰۰	
چهارشنبه	۲۸	۲۶	۹		۱	یپراق دوکمی زمانی
پنجشنبه	۲۹	۲۷	۱۰		۲	
* جمعه	۳۰	۲۸	۱۱		۳	
جمعه‌ایرتسی	۱	۲۹	۱۲		۴	ذی‌القعده
پازار	۲	۳۰	۱۳		۶	مریم انا فورتنه‌سی

ذی‌القعده — تشرین اول

ایام	ذی‌القعده	تشرین اول	تشرین اول افرنجی	طلوع شمس ساعتلر وسطیدر د	س	ملاحظات
پازارایرتسی	۳	۱	۱۴	۶	۰۷	
صالی	۴	۲	۱۵		۸	اول ایام مطر
چهارشنبه	۵	۳	۱۶		۹	
پنجشنبه	۶	۴	۱۷		۱۰	
* جمعه	۷	۵	۱۸		۱۱	
جمعه‌ایرتسی	۸	۶	۱۹		۱۲	قرلانغیج فورتنه‌سی
پازار	۹	۷	۲۰		۱۳	
پازارایرتسی	۱۰	۸	۲۱		۱۴	اول ایام غرس اشجار
صالی	۱۱	۹	۲۲		۱۶	باغ بوزومی
چهارشنبه	۱۲	۱۰	۲۳		۱۷	
پنجشنبه	۱۳	۱۱	۲۴		۱۸	
* جمعه	۱۴	۱۲	۲۵		۱۹	
جمعه‌ایرتسی	۱۵	۱۳	۲۶		۲۰	برودت میاه
پازار	۱۶	۱۴	۲۷		۲۱	
پازارایرتسی	۱۷	۱۵	۲۸		۲۲	شدت ریاح
صالی	۱۸	۱۶	۲۹		۲۴	اغاج کسمه زمانی
چهارشنبه	۱۹	۱۷	۳۰		۲۵	بالق فورتنه‌سی
پنجشنبه	۲۰	۱۸	۳۱		۲۶	
* جمعه	۲۱	۱۹	۱		۲۷	تشرین ثانی افرنجی، روسیه ایمپراطورینك قعودی
جمعه‌ایرتسی	۲۲	۲۰	۲		۲۹	
پازار	۲۳	۲۱	۳		۳۰	
پازارایرتسی	۲۴	۲۲	۴		۳۱	نهایت قوت‌خریف
صالی	۲۵	۲۳	۵		۳۲	فورتنه
چهارشنبه	۲۶	۲۴	۶		۳۳	
پنجشنبه	۲۷	۲۵	۷		۳۴	
* جمعه	۲۸	۲۶	۸		۳۶	روز قاسم
جمعه‌ایرتسی	۲۹	۲۷	۹		۳۷	
پازار	۱	۲۸	۱۰		۳۸	ذی‌الحجه
پازارایرتسی	۲	۲۹	۱۱		۳۹	ایتالیا قرالنك تولدی
صالی	۳	۳۰	۱۲		۴۰	
چهارشنبه	۴	۳۱	۱۳		۴۱	

ایلولده : آرتق صغوقلرباشلار . کیجه‌لرا کثریا پك باردر . صباحلری سیس زیاده‌در . آرپه ، یولاف، قیش پاتاتسی ، طورپ، چاودار ، بغدای، ابه‌کومجی ، قرنه‌بهار ، اسپناق زرع اولونور .

صوك بهار میوه‌لرینك زمان اقتطافیدر . اوزوم ایله‌تداوی ، بروسه قاپلیجه‌لرینی زیارت بوآیده‌در . صیفیه‌لردن عودت ایته‌لیدر .

تشرین‌اولده : خزان‌روزکارلری باشلار . قاسم بوآیده‌در . سفردریایه‌نهایت ویریلیر. ایلولده‌باشلانان باغ بوزومنه ختام ویلیر . آغاج دیکمك ایچون اك مناسب موسم بوآیدر . بقله وایلك بهار اسپناغی ، بزلیه زرع اولونور . صاقسیلر « سه‌ر » ه آلنیر . طاووقلره [illegible] دکیشدیریلیر .

ایلول طرفنده‌کی واردات ومصارفات یکونی و بر آیلق موازنه

تاریخ	واردات			مصارفات			ملاحظات
۱							
۲							
۳							
٤							
٥							
٦							
۷							
۸							
۹							
۱۰							
۱۱							
۱۲							
۱۳							
۱٤							
۱٥							
۱٦							
۱۷							
۱۸							
۱۹							
۲۰							
۲۱							
۲۲							
۲۳							
۲٤							
۲٥							
۲٦							
۲۷							
۲۸							
۲۹							
۳۰							
۳۱							
	یکون			یکون			

تشرین اول طرفنده‌کی واردات ومصارفاتك یکونی و بر آیلق موازنه

تاریخ	واردات			مصارفات			ملاحظات
۱							
۲							
۳							
٤							
٥							
٦							
۷							
۸							
۹							
۱۰							
۱۱							
۱۲							
۱۳							
۱٤							
۱٥							
۱٦							
۱۷							
۱۸							
۱۹							
۲۰							
۲۱							
۲۲							
۲۳							
۲٤							
۲٥							
۲٦							
۲۷							
۲۸							
۲۹							
۳۰							
۳۱							
	یکون			یکون			

صفرالخیر — کانون ثانی

یام	صفرالخیر	کانون ثانی	کانون ثانی افرنجی	طلوع شمس ساعتلر وسطیدر د	س	ملاحظات
صالی	٦	١	١٤	٧, ٢٠		رأس سنهٔ میلادیه ١٩١٣
چهارشنبه	٧	٢	١٥	٢٠		
پنجشنبه	٨	٣	١٦	٢٠		فورتنه
* جمعه	٩	٤	١٧	١٩		
جمعه ایرتسی	١٠	٥	١٨	١٩		
پازار	١١	٦	١٩	١٩		خاچك صوبه اتلمسی
پازارایرتسی	١٢	٧	٢٠	١٨		تحویل شمس بدلو
صالی	١٣	٨	٢١	١٨		
چهارشنبه	١٤	٩	٢٢	١٧		
پنجشنبه	١٥	١٠	٢٣	١٧		
* جمعه	١٦	١١	٢٤	١٦		
جمعه‌ایرتسی	١٧	١٢	٢٥	١٥		
پازار	١٨	١٣	٢٦	١٤		فورتنه
پازارایرتسی	١٩	١٤	٢٧	١٤		المانیا امپراطوریتك تولدی ١٨٥٩
صالی	٢٠	١٥	٢٨	١٣		شدت سرما
چهارشنبه	٢١	١٦	٢٩	١٢		آیاندون فورتنه‌سی
پنجشنبه	٢٢	١٧	٣٠	١١		آخر اربعین
* جمعه	٢٣	١٨	٣١	١٠		اول خمسین
جمعه‌ایرتسی	٢٤	١٩	١	٩		شباط افرنجی
پازار	٢٥	٢٠	٢	٨		
پازارایرتسی	٢٦	٢١	٣	٧		
صالی	٢٧	٢٢	٤	٦		ازدواج حیوانات
چهارشنبه	٢٨	٢٣	٥	٤		
پنجشنبه	٢٩	٢٤	٦	٤		غایت قوت سرما
* جمعه	٣٠	٢٥	٧	٣		فورتنه
جمعه‌ایرتسی	١	٢٦	٨	١		ربیع الاول
پازار	٢	٢٧	٩	٧, ٠٠		
پازارایرتسی	٣	٢٨	١٠	٦, ٥٩		
صالی	٤	٢٩	١١	٥٨		
چهارشنبه	٥	٣٠	١٢	٥٦		
پنجشنبه	٦	٣١	١٣	٥٥		فورتنه

ربیع الاول — شباط

ایام	ربیع الاول	شباط	شباط افرنجی	طلوع شمس ساعتلر وسطیدر د	س	ملاحظات
* جمعه	٧	١	١٤	٦, ٥٤		
جمعه ایرتسی	٨	٢	١٥	٥٣		اغاج دیکمه زمانی
پازار	٩	٣	١٦	٥٢		
پازارایرتسی	١٠	٤	١٧	٥٠		ازدواج طیور
صالی	١١	٥	١٨	٥٠		تحویل شمس بحوت
چهارشنبه	١٢	٦	١٩	٤٨		لیلهٔ مولد النبی علیه وسلم
پنجشنبه	١٣	٧	٢٠	٤٦		برنجی جمره هوایه
* جمعه	١٤	٨	٢١	٤٥		فورتنه
جمعه‌ایرتسی	١٥	٩	٢٢	٤٤		
پازار	١٦	١٠	٢٣	٤٣		فورتنه
پازارایرتسی	١٧	١١	٢٤	٤١		
صالی	١٨	١٢	٢٥	٣٩		
چهارشنبه	١٩	١٣	٢٦	٣٨		
پنجشنبه	٢٠	١٤	٢٧	٣٦		ایکنجی جمره صوبه
* جمعه	٢١	١٥	٢٨	٣٥		
جمعه‌ایرتسی	٢٢	١٦	١	٣٣		لیلکلرك کله زمانی
پازار	٢٣	١٧	٢	٣٢		
پازارایرتسی	٢٤	١٨	٣	٢٩		انکسار سرما
صالی	٢٥	١٩	٤	٢٨		
چهارشنبه	٢٦	٢٠	٥	٢٧		فورتنه
پنجشنبه	٢٧	٢١	٦	٢٦		اوچنجی جمره طپراغه
* جمعه	٢٨	٢٢	٧	٢٤		جریان ماء اشجار
جمعه‌ایرتسی	٢٩	٢٣	٨	٢٣		باغ بودامه زمانی
پازار	١	٢٤	٩	٢٢		قلم آشیسی زمانی ربیع الاول
پازارایرتسی	٢	٢٥	١٠	١٩		
صالی	٣	٢٦	١١	١٨		اول برد عجوز فورینه
چهارشنبه	٤	٢٧	١٢	١٦		
	٥	٢٨	١٣	١٤		اصمه‌لره صویورمه زمانی

کانون ثانیده : قیش بوتون شدتی کوسترر . بویوك فورطنه‌لر اولور . کونلر اوزامغه باشلار . باغلره کوبره نقل اولونور . کوتوکلر طفیلانه قارشی بادانه ایدیلیر . آغاچلرك قورومشلری کسیلیر . اشجار غرس ونقل اولونور . لیمونلقلرك حرارتی اون درت درجه‌دن آشاغی دوشمه‌لیدر . قویونلر طوغورمغه باشلار . قازلرطاووقلریومورطلار . قیزاق اکلنجه‌لری بوآیده‌در .

شباطده : موسم شتا آرتق ختامه یوزطوتار . شباط یا ایکی یابرکون اکسیك اولدیغی ایچون « قیصر » آی دیرلر . باغلر بودانیر . آشی یاپیله جقسه چوبوقلر احضار ایدیلیر . غرسیاته دوام اولونور . قلم آشیسنه باشلانیر . تارلالرك صویی آقیدیلیر . سبزه باغچه‌لری تمیزله نیر . بوتون میوه آغاچلری بودانیر . هوالرمساعده ایتدکجه حیوانات قیره چیقاریلیر . طاووقلر قولوچقه اولورلر . هوالر بعضاً آجدیغی ایچون وجه د امراضه باش مستعد در . جمردلر بوآیده دوشر .

کانون ثانی ظرفنده‌کی واردات ومصارفاتك یکونی وبر آیلق موازنه

تاریخ	واردات			مصارفات			ملاحظات
۱							
۲							
۳							
٤							
٥							
٦							
۷							
۸							
۹							
۱۰							
۱۱							
۱۲							
۱۳							
۱							
۱٥							
۱٦							
۱۷							
۱۸							
۱۹							
۲۰							
۲۱							
۲۲							
۲۳							
۲٤							
۲٥							
۲٦							
۲۷							
۲۸							
۲۹							
۳۰							
۳۱							
	یکون			یکون			

شباط ظرفنده‌کی واردات ومصارفاتك یکونی وبر آیلق موازنه

تاریخ	واردات			مصارفات			ملاحظات
۱							
۲							
۳							
٤							
٥							
٦							
۷							
۸							
۹							
۱۰							
۱۱							
۱۲							
۱۳							
۱٤							
۱٥							
۱٦							
۱۷							
۱۸							
۱۹							
۲۰							
۲۱							
۲۲							
۲۳							
۲٤							
۲٥							
۲٦							
۲۷							
۲۸							
۲۹							
۳۰							
۳۱							
	یکون			یکون			

هر آی ظرفنده کوندوز وکیجه‌لرك امتداد وتناقصی

کوندوزلرك امتدادی ، کیجه‌لرك تناقصی

		ثانیه	دقیقه	ساعت
کانون اولك طقوزندن	نهایتنه	۰۰	۱۸	۰
کانون ثانی ابتداسندن	«	۰۸	۰٤	۱
شباط «	«	۵۲	۱٤	۱
مارت «	«	۰۰	۲٤	۱
نیسان «	«	٤۰	۱۰	۱
مایس «	«	۲۰	٤۱	۰
حزیران «	طقوزینه قدر	۵۰	۰۱	

کیجه‌لرك امتدادی ، کوندزلرك تناقصی

		ثانیه	دقیقه	ساعت
حزیران طقوزندن	نهایتنه دکین	٤۲	۱٤	۰
تموز ابتداسندن	«	۱٤	۵۷	۰
اغستوس «	«	۵٤	۱۸	۱
ایلول «	«	۰۲	۲۱	۱
تشرین اول «	«	۳۲	۱٦	۱
تشرین ثانی «	«	۲٤	٤۱	۰
کانون اول «	طقوزینه قدر	۳٤	۰۲	۱

خسوف وکسوف

بوسنه واقع اوله‌جق خسوف وکسوفلر بروجه زیردر :

معلوم اولدیغی اوزره کونشك طوتولماسنه کسوف ، وآیك طوتولماسنه خسوف دیرلر .

بوسنه ایکی دفعه کسوف وایکی دفعه خسوف اولاجقدر . استانبول ایله بلاد عثمانیه‌دن بر خسوف وبر کسوف کورولهجکدر .

۱: خسوف جزئی اولوب مارتك یکرمنجی صالی کیجه‌سی واقع اوله‌جق واستانبول ایله بلاد سائرهٔ عثمانیه‌ده رؤیت اولنه‌جقدر . مذکور خسوفك استانبولده بدایت ، وسط ونهایت زمانلری :

	زوالی ساعتله ثا	د	سا
ابتدای خسوف	٤۸	۱۷	۱۱
وسط «	۱۲	۰٦	۱۲
نهایت «	۲٦	۵٤	۱۲

۲ : کسوف جزئی اولوب نیسانك دردنجی چهارشنبه کونی وقوعبوله‌جق واستانبول ایله بلاد سائرهٔ عثمانیه‌دن رؤیت اولنه‌جقدر .

کسوف مذکورك استانبوله بدایت ، وسط ونهایت زمانلری .

	زوالی ساعتله		
	ثا	د	ثا
ابتداء کسوف	۰۰	۲۶	۱
وسط «	۰۰	۴۹	۲
نهایت «	۰۰	۵۱	۳

استانبولده حساب وسطی ایله احوال هوائیه

قارلی کونلر	۱۴	میزان هوانك ارتفاعی	۷۶,۵
یاغمورلی کونلر	۷۰	درجهٔ حرارت	۱۷,۵
پویراز هواسی	۱۴۳	ارتفاع مطر	۷۱,۱۲۵
لودوس هواسی	۱۲۲	فورطنه‌لی کونلر	۱۵

استانبولده وقت زوالده یعنی ساعت ۱۲ ایکن ممالك آتیه‌ده شویله‌در :

استانبول			۱۲	نیویورق	کیجه یاریسندن صکرا	۵	۳۲
اسکندریه			۱۲ ۱۰	ریودوژانه‌یرو	« «	۷	۳۹
پترسبورغ			۱۲ ۲۳	لیزبون	صباح	۹	۵۴
موسقووا			۱ ۳	دوبلن	«	۱۰	۳
شام			۱۲ ۵۰	مادرید	«	۱۰	۱۵
مدینه			۱ ۱۰	لوندره	کوندوز	۱۰	۲۶
طهران			۱ ۵۶	پارس	«	۱۰	۳۰
بخارا			۲ ۴۲	جزایر	«	۱۰	۴۰
بومبای			۳ ۱۸	روما	«	۱۱	۱۸
زنکبار			۱ ۷	برلین	«	۱۱	۲۴
باتاویا			۵ ۳۹	ویانه	«	۱۱	۳۶
پکین			۶ ۱۷	استقهولم	«	۱۱	۴۲
سیدنه‌ی			۸ ۳۱	امید برونی	«	۱۱	۴۶
مکسیقو	کیجه یاریسندن صکرا		۳ ۵۰	وارشووا	«	۱۱	۵۷
پاناما	«	«	۵ ۱۸	آتینه	«	۱۲	۱۰
واشینغتون	«	«	۵ ۲۸	بکرش	«	۱۲	۳۰

ایام ولیالیٔ مبارکهٔ اسلامیه

لیلهٔ رغائب عمیمة المواهب	:	حزیرانك سکزنجی جمعه کیجه‌سی
لیلهٔ معراج سعادت منهاج	:	حزیرانك یکرمی طقوزنجی جمعه کیجه‌سی
لیلهٔ مبارکهٔ برات	:	تموزك اون آلتنجی پازارایرتسی کیجه‌سی
غرهٔ شهر صیام	:	آغستوسك برنجی چهارشنبه کونی
زیارت حرقهٔ سعادت	:	« اون بشنجی چهارشنبه کونی
لیلهٔ جلیلهٔ قدر	:	« یکرمی یدنجی پازارایرتسی کیجه‌سی
عید سعید فطر	:	« اوتوزنجی پنجشنبه کونی
عید سعید اضحی	:	تشرین ثانینك آلتنجی صالی کونی
رأس سنهٔ هجریهٔ قمریه ۱۳۳۱	:	تشرین ثانینك یکرمی یدنجی صالی کونی
یوم عاشورا	:	کانون اولك آلتنجی پنجشنبه کونی
لیلهٔ مولدالنبی ع م	:	شباطك آلتنجی چهارشنبه کیجه‌سی

عید ملیٔ عثمانی

ملت معظمهٔ عثمانیه‌نك استرداد حریت ایتمه‌سی وقانون اساسینك دفعهٔ ثانیه اولارق اعلانی

۲۴ جمادی‌الاخر ۱۳۲۶

۱۰ تموز ۱۳۲۴

مجلس مبعوثانك دفعهٔ ثانیه اولارق یوم کشادی

۲۳ ذی‌القعده ۱۳۲۶

۴ کانون اون ۱۳۲۴

بوسنه مبادئ فصول اربعه

	ثا د سا	
ایلك بهار	۳۸ , ۰۷ , ۷	مارتك سكزنجی پنجشنبه كیجه‌سی
یاز	۵۱ , ۳۵ , ۱	حزیرانك طقوزنجی جمعه ایرتسی كیجه‌سی
صوك بهار	۰۹ , ۰۱ , ۶	ایلولك اونجی پازار ایرتسی كونی
قیش	۴۵ , ۰۰ , ۲	كانون اولك طقوزنجی پازار كونی

بوسنه امتداد فصول اربعه

	ثا د سا كون	
ایلك بهار	۱۱ , ۴۸ , ۱۹ , ۹۲	
یاز	۴۵ , ۵۰ , ۱۴ , ۹۳	
صوك بهار	۳۲ , ۳۶ , ۱۸ , ۸۹	
قیش	۸ , ۳۳ , ۰۰ , ۸۹	

أو بارومتروسی

اینجه اوزون، شیشه‌دن بربوری درونته زیرده محرر مواد، شیشه‌نك اغزینه یاقین بردرجه‌یه كلنجه‌یه قدر طولدیریلوب اوندن صوكره شیشه مانتار ومهر مومی ایله لایقیله طیقانیر .

۲ درهم كافوری ـ ۰٫۵ درهم كهرچله ـ ۰٫۵ درهم نشادر روحی ـ ۱۷٫۵ درهم اینبیقدن چكلمش اسپرتو ـ ۱۷٫۵ درهم ماء مقطر .

أو بارو متروسی ایله تبدلات هوائیه‌یی آكلامق

شیشه‌نك ایچنده‌كی اجزانك براق كورونمه‌سی لطافت هوایه، بولانیق كورونمه‌سی یاغموره ، دیبنده طورطولانماسی هوانك ثقیل اولماسنه‌ویاخود بوزولماسنه، اجزاء مذكوره‌نك بولانوب ایچنده كوچك قیویلجم كبی شیلر كورنمسی هوانك ثقیل وقپالی طوراجغنه ویاخود قار یاغاجغنه واجزانك اوست طرفلرنده ایپلك كبی شیلر پیدا اولماسی‌ده روزكار چیقاجغنه، ایكسنه كبی شیلر كورنمه‌سی دخی هوانك رطوبتلی وبلوطلی اولاجغنه دلالت ایدر .

سانتیغراد، ره‌اومور وفارنایت ترمومترولرینك یکدیکرینه تحویلی

سانتیغراد	ره‌اومور	فارنایت
۰	۰٫۰	۳۲٫۰
۱	۰٫۸	۳۳٫۸
۲	۱٫۶	۳۵٫۶
۳	۲٫۴	۳۷٫۴
٤	۳٫۲	۳۹٫۲
٥	٤٫۰	٤۱٫۰
٦	٤٫۸	٤۲٫۸
۷	٥٫٦	٤٤٫٦
۸	۰٫۰	٤٦٫٤
۹	۷٫۲	٤۸٫۲
۱۰	۸٫۰	٥۰٫۰
۱۱	۸٫۸	٥۱٫۸
۱۲	۹٫٦	٥۳٫٦
۱۳	۱۰٫٤	٥٥٫٤
۱٤	۱۱٫۲	٥۷٫۲
۱٥	۱۲٫۰	٥۹٫۰
۱٦	۱۲٫۸	٦۰٫۸
۱۷	۱۳٫٦	٦۲٫٦
۱۸	۱٤٫٤	٦٤٫٤
۱۹	۱٥٫۲	٦٦٫۲
۲۰	۱٦٫۰	٦۸٫۰
۲۱	۱٦٫۸	٦۹٫۸
۲۲	۱۷٫٦	۷۱٫٦
۲۳	۱۸٫٤	۷۳٫٤
۲٤	۱۹٫۲	۷٥٫۰
۲٥	۲۰٫۰	۷۷٫۰

سانتیغراد	ره‌اومور	فارنایت
۲٦	۲۰٫۸	۷۸٫۸
۲۷	۲۱٫۸	۸۰٫٦
۲۸	۲۲٫٤	۸۲٫٤
۲۹	۲۳٫۲	۸٤٫۲
۳۰	۲٤٫۰	۸٦٫۰
۳۱	۲٥٫٦	۸۷٫۸
۳۲	۲٦٫٤	۸۹٫٦
۳۳	۲۷٫۲	۹۱٫٤
۳٤	۲۸٫٤	۹۳٫۲
۳٥	۲۸٫۸	۹٥٫۰
۳٦	۲۹٫٦	۹٦٫۸
۳۷	۳۰٫٤	۹۸٫٦
۳۸	۳۱٫۲	۱۰۰٫٤
۳۹	۳۲٫۰	۱۰۲٫۲
٤۰	۳۲٫۸	۱۰٤٫۰
٤۱	۳۳٫٦	۱۰٥٫۸
٤۲	۳٤٫٤	۱۰۷٫٦
٤۳	۳٥٫۲	۱۰۹٫٤
٤٤	۳٦٫۰	۱۱۱٫۲
٤٥	۳٦٫۸	۱۱۳٫۰
٤٦	۳۷٫٦	۱۱٤٫۸
٤۷	۳۸٫٤	۱۱٦٫٦
٤۸	۳۹٫۲	۱۱۸٫٤
٤۹	٤۰٫۰	۱۲۰٫۲
٥۰	٤۰٫۸	۱۲۲٫۰
٥۱		۱۲۳٫۸

ایام مخصوصهٔ خرستیانیه

تقویم شمسیه تابع اولان ایام

۲۵ کانون اول — میلاد عیسی (بو کوندن صکره کلن پازار کونی ابراهیم، اسحق، یعقوب، یوسف، داود، سلیمان (ع . م) ایله توراتده مذکور صلحا ایچوندر .
۲۶ » — مریمك مادر مسیح اولدیغنی تذکار مخصوصدر .
۲۷ » — نصرانیت یولنده فدای جان ایدن استفان نامنه .
۱ کانون ثانی — (رأس سنهٔ میلادیه) ختان عیسی . ینه بو کون قیصریه، پسقپوسی واسیلیوس ایچوندر . (لاتینلر ۳۱ کانون اولده ، ارمنیلر ۲ کانون ثانیده اجرا ایدرلر .)
۶ » — تعمید عیسی (ارمنیلر میلاد ایله تعمیدی بر کونده یعنی ۱ کانون ثانیده اجرا ایدرلر)
۷ » — یحیی علیه‌السلام نامنه .
۱۷ » — مصرلی آنطونیوس نامنه (لاتینلر ۲۹ کانونده ، ارمنیلر ۱۹ رومیده تذکار ایدرلر .)
۱۸ » — اسکندریه پطریقی آناستاسیوس ایله کیریلوس نامنه .
۲۰ » — راهب افتمیوس نامنه . (اورتودوقسلر اجرا ایدر .)
۲۱ » — فدا کاران رهباندن آناستاسیوس نامنه . (اورتودوقسلره مخصوصدر .)
۲۵ » — استانبول پطریقی غریغورنامنه (ارمنیلره مخصوصدر .)
۲۷ » — استانبول پطریقلرندن یوانیس خرستوسیوس نامنه (اورتودوقسلره لاتینلره مخصوص ۳ کون .)
۳۰ » — قیصریه پسقپوسی واسیلیوس ایله غره غوارینامنه (بوکا مکتب یورطیسی دخی دینیلور .)
۲ شباط — مریمك ذات مسیحی تولدینك قرقنجی کونی بیت‌اللحمه کوتوریشنی تذکاره مخصوصدر (ارمنیلر ۱۶ شباطده اجرا ایدرلر .)
۸ » — ذکریا (ع . م) نامنه .
۱۰ » — لاپسکیده راهب خرالامبوس نامنه (اورتودوقسلره مخصوصدر .)
۱۷ » — مقتول تنه‌دوس نامنه ایلك پرهیز هفته‌سنده ارمنیلره برابر دخی تذکار ایدرلر .
۹ مارت — قرق چوجق نامنه .
۲۵ » — بشارت حمل مریم .
۲۳ نیسان — نصارادن یورئیوس ایچون (لاتینلر افرنجینك ۲۳ نده .)
۹ مایس — اشعیا (ع . م) نامنه .
۲۰ » — بیوك قسطنطینك والده‌سی (الهنا) ایچون .
۲۴ حزیران — ولادت یحیی (ع . م) نامنه .
۲۹ » — حواریوندن پهتروس وپاولوس نامنه .
۳۰ » — عموم حواریون ایچون .
۲ تموز — التئام لباس مریم .
۲۱ » — الیاس (ع . م) ایچون .

٢٥ تموز — والدهٔ مریم ایچون .
٢٦ » اعزات نصارادن پاراشکیوه نامنه (اورتودوقسلرك یوم مخصوصیدر .)
٦ اغستوس — (عید تجلی) حواریوندن پتروس ، پاولوس یاقوسك بعدالرفع مسیحی طورسیناده رؤیتلرینی تذکار ایچون (ارمنیلر بوکوندن اول ویاصوکره کلن پازار کونیه تصادف ایتدیرردلر .)
١٥ » — وفات مریم (اون بش کون اول پرهیز باشلار .)
٢٠ » — شموئیل (ع . م) .
٢٩ » — یحیی (ع . م) .
٣٠ » — میان مریمی تلثیم نامنه .
٥ ایلول — موسی (ع . م) ایچون .
٨ » — ولادت مریم .
١٤ » — صلیبی کشف ایدن (الهنا) یه تشکر ایچون .
٢٤ » — حواریوندن یوحنان ایچون .
٦ تشرین اول — حواریوندن طوما ایچون .
٧ » — حواریوندن لوقا ایچون .
٢٦ » — مقتول دیمتریوس ایچون (اورتودوقسلرك)
٨ تشرین ثانی — ملائکهٔ مقربین نامنه .
٢١ » — عید تقدمه (مریمك یدی یاشنده ایکن معبده خادم اولدیغنی تذکاردر .)
٢٥ » — اعزاندن (اقاتریتی) نامندهکی مقتوله ایچون (اورتودوقسلرله برابر لاتینلرده طوتار.)
٣٠ » — حواریوندن اك اول استانبوله کلن آندریاس ایچون .
٥ کانون اول — عابد صاوا ایچون (لاتین واورتودوقس) .
٦ » — پسقپوس نیقولائوس ایچون .
٧ » — عید بکارت .
٩ » — مریمك رحم مادره دوشدیکی کونی تذکار ایچوندر .
١٣ » — قبریس پسقپوسی اسپیریدون نامنه .
١٧ » — دانیال (ع . م) ایله عظمای نصارادن (آنانیا) و (آزاریا) و (میقائیل) ناملرینه .
٢٥ » — میلاد عیسی (ع . م) .

سبعینیه : پاسقالیه‌دن ٧٠ کون اول اولان پازار (بوکونده مسیحك کرکجی ایله یهودی کاهن حقنده‌کی بیاناتی تذکار ایدیلیور) .

پاسقالیه : ٦٣ کون مقدمکی پازار (مسیحك ولد سفیه حقنده مثالی یاد ایدیلور .

پاسقالیه : ٥٦ کون اول‌اولان پازار. (کا لسان عوامده ات کسیمی هفته‌سی دینیلور. (ومسیحك یوم قیامت حقنده‌کی کلماتی تذکار ایدیلور .)

پاسقالیه‌دن : ٤٩ کون مقدمکی پازار (بوکا عوام پرهیزهفته‌سی دیر. مسیحك جد بنی‌بشرحقنده‌کی کلماتی یاد اولنور .)

پرهیز کبیر : پاسقالیه‌دن ٧هفته ٤٣ کون مقدمکی پازار(بوکون سلانیك متروپولیدی غرهغوریوس پالامیدیس یاد اولنور .)

عبدالرمادل : پرهیزك برنجی چهارشنبه‌سنده اجرا اولنور .
ارائهٔ صلیب : پرهیزك ایلك پازار کونی .
پاسقالیادن : یکرمی‌یدی کون مقدمکی پازار (استانبول پطریقلرندن نردبانلی یوانیس ذکر ایدیلور.)
پاسقالیادن : ۳۱ کون اولکی پازار . مصرلی برنابه‌یی تذکار ایچون .
پاسقالیادن : ۱٤ کون اولکی پازار . (مسیحك برصپایه راکباً جلیله‌دن قدسه عودتی تخطر ایدیلور. برکون اولده احیای‌الاموات ایدیشی یاد اولنور .)
وقعهٔ یوسف وذلیخا : پاسقالیادن ٦ کون اولکی پازارایرتسی .
مخدرات عشره : پاسقالیادن ٥ کون اولکی‌صالی . (یودانك مسیحه‌اولان اهانتنه اظهارماتم‌ایدیلور.)
پاسقالیادن : ۳ کون اولکی پنجشنبه (مسیحك حواریون ایله صوك ایتدیکی طعام تذکار ایدیلور .)
جمعهٔ مبارکه : پاسقالیادن برکون اولکی جمعه (یوم مذکورده صلیب مسیح نامنه ماتم وصوم اجرا ایدیلور .)
پرهیزك صوك کونی دفن مسیح یورطیسی‌در . بیضهٔ‌سرخ پاسقالیه‌سی . (بوکون مسیحك مرقددن خروجی زعم اولنمقله تشکراً بایرام یاپیلور .)
عروج عیسی : پاسقالیادن قرق کون صکره‌کی پنجشنبه .
پاسقالیادن : ٥ کون صوکره‌کی‌پازاردرکه (پانته‌قوت) دینلور . بوکون روح‌القدسك حواریون اوزرینه نزولی تذکار ایدیلور .
عدالاقایم: پانته‌قوتدن تام برهفته‌صکره‌کی پازار. سعین ثانی پاسقالیانك ۷نجی کونی (بوکوندن بدأ ایله لاتین مذهبنده بولنانلر (Fête-Dieu) لبیوك یورطی‌طوتارلر.)

ملوك اسلامیه

خلفای راشدین « رضعم »

مدت خلافتلری ۳۰ سنه

سنهٔ هجریه		سنه	آی	کون	سنی
۱۳ — ۱۱	ابوبکر الصدیق	۲	۳	۱۰	٦۳
۲۳ — ۱۳	عمر الفاروق	۱۰	٦	٥	٦۳
۳٥ — ۲۳	عثمان بن عفان	۱۱	۱۱	۲٥	۸۸
٤۰ — ۳٦	علی بن ابی طالب	٤	۹	۳	٦۳

ملوك بنی امیه

« سفیانیه عائله‌سی »

سنهٔ هجریه		سنه	آی	کون	سنی
٦۰ — ٤۱	معاویه بن ابی سفیان	۱۹	۳	۰	۷۸
٦٤ — ٦۰	یزید بن معاویه	۳	۸	۰	۳۸
٦٤ — ٦٤	معاویه بن یزید	۰	۱	۱۰	۲۱

« مروانیه عائله‌سی »

٦٥—٦٤	مروان بن الحکم	٠	١٠	٠	٦٣
٨٦—٦٥	عبدالملك بن مروان	٢١	٥٥	١٥	٦٠
٩٦—٨٦	ولید بن عبدالملك	٩	٨	٠	٤٨
٩٩—٩٦	سلیمان بن عبدالملك	٢	٨	٠	٤٥
١٠١—٩٩	عمر ابن العبدالعزیز	٢	٥	٠	٣٩
١٠٥—١٠١	یزید ابن عبدالملك	٤	١	٠	٢٩
١٢٥—١٠٥	هشام بن عبدالملك	١٩	٨	٥	٥٢
١٢٦—١٢٥	یزید بن ولید بن عبدالملك	١	٢	٢٢	٤٢
١٢٦—١٢٦	یزید بن ولید بن عبدالملك	٠	٥	٠	٤٠
١٢٧—١٢٦	ابراهیم بن ولید عبدالملك	٠	٢	١٠	٣٨
١٣١—١٢٧	مروان بن محمد بن مروان	٥	١٠	٠	٦٠

ملوك عباسیه

مدت حکومتلری سنه ٥٢٤

سنهٔ هجریه		سنه	آی	کون	سنی
١٣٦—١٣٢	ابوالعباس السفاح	٤	٨	٠	٣٢
١٥٨—١٣٦	ابوجعفر المنصور	٢٢	٠	٠	٦٣
١٦٩—١٥٨	مهدی محمد بن ابو عبدالله	١٠	١	١٥	٤٢
١٧٠—١٦٩	موسی هادی ابن المهدی	١	١	٢٣	٢٥
١٩٣—١٧٠	هرون الرشید بن المهدی	٢٣	٢	١٩	٤٥
١٩٨—١٩٣	محمد الامین بن هرون	٤	٧	٢٣	٢٩
٢١٨—١٩٨	عبدالله مأمون برهرون	٢٠	٥	٢١	٤٨
٢٢٧—٢١٨	محمد المعتصم بالله بن هرون	٨	٨	٢	٤٨
٢٣٢—٢٢٧	الواثق بالله هارون بن المعتصم	٥	٩	٦	٣٦
٢٤٧—٢٣٢	المتوکل علی لله جعفر بن المعتصم	١٤	٩	٩	٤١
٢٤٨—٢٤٧	المستنصر بالله محمد بن جعفر	٠	٦	٢	٢٤
٢٥١—٢٤٨	المستعین بالله احمد بن محمد	٣	٩	٠	٣١
٢٥٥—٢٥١	المعتز بالله محمد بن جعفر	٣	٧	٠	٢٣
٢٥٦—٢٥٥	المهتدی بالله محمد بن هارون	٠	١١	١٥	٣٩
٢٨٩—٢٥٦	المعتمد علی الله احمد بن جعفر	٢٣	٠	٠	٥٠
٢٧٩—٢٧٩	المعتضد بالله احمد بن الموفق طلحه	٩	٩	١٥	٤٦
٢٩٥—٢٨٩	المکتفی بالله علی بن احمد	٦	٦	٢٠	٣١
٣٢٠—٢٩٥	المقتدر بالله جعفر بن احمد	٢٤	١١	١٥	٣٨
٣٢٢—٣٢٠	القاهر بالله محمد بن احمد	١	٠	٠	٥٢
٣٢٩—٣٢٢	الراضی بالله محمد بن جعفر	٦	١٠	٠	٣٢

۳۳۳ — ۳۲۹	المقتضی بالله ابراهیم بن جعفر	۳	۱۱	۰	۶۰
۳۳٤ — ۳۳۳	المستکفی بالله عبدالله بن علی	۱	٤	۱٤	٤٦
۳٦۳ — ۳۳٤	المطیع لله فضل بن جعفر	۲۹	٥	۰	٦۳
۳۸۱ — ۳٦۳	الطایع بالله عبدالکریم بن فضل	۱۷	۹	۰	٦۹
٤۲۲ — ۳۸۱	القادر بالله احمد بن اسحق بن جعفر	۳۱	۳	۰	۸٦
٤٦۷ — ٤۲۲	القائم با امرالله عبدالله بن احمد	٤٤	۸	۰	۷٦
٤۸۷ — ٤٦۷	المقتدی بالله عبدالله بن محمد بن عبدالله	۱۹	٥	۰	۳۹
٥۱۲ — ٤۸۷	المستظر بالله احمد بن عبدالله	۲٦	۰	۰	٤٤
٥۲۹ — ٥۱۲	المسترشد بالله فضل بن احمد	۱۷	٦	۰	٤۳
٥۳۰ — ٥۲۹	الراشد بالله المنصور بن فضل	۱	۱۱	۰	٤۳
٥٥٥ — ٥۳۰	المقتضی لامرالله محمد بن احمد	۲٤	۳	۱٥	٦٦
٥٦٦ — ٥٥٥	المستنجد بالله یوسف بن محمد	۱۱	۱	۰	٤۸
٥۷٥ — ٥٦٦	المستضی بنورالله حسن بن یوسف	۹	٦	۱٥	۳۹
٦۲۳ — ٥۷٥	الناصر لدین‌الله احمد بن حسن	٤۷	۰	۰	٦۹
٦۲۳ — ٦۲۲	الظاهر بامرالله محمد بن احمد	۰	۹	۱٥	٥۲
٦٤۰ — ٦۲۳	المستنصر بالله منصور بن محمد	۱۷	۰	۰	٥۱
٦٥٦ — ٦٤۰	المستعصم بالله عبدالله بن منصور	۱٦	۱۱	۰	٤۷

مصر عباسیلری

۹۲۳ — ٦٥۹

			سنهٔ هجریه
۱	— المستنصر ثانی		٦٥۹
۲	— الحاکم بامرالله احمد بن الامیر حسن		٦٦۱ — ۷۰۱
۳	— المستکفی بالله سلیمان بن الحاکم بامرالله		۷۰۱ — ۷٤۲
٤	— الواثق بالله ابراهیم بن محمد		۷٤۲ — ۷٤۹
٥	— الحاکم بامرالله احمد بن المستکفی بالله		۷٤۹ — ۷٥۳
٦	— المتعضد بالله ابوبکر بن المستکفی بالله		۷٥۳ — ۷٦۳
۷	— المتوکل علی‌الله محمد بن المعتضد بالله		۷٦۳ — ۷۸٥
۸	— المستعصم بالله عمر بن الواثق بالله ابراهیم		۷۸٥ — ۷۸۸
۹	— المعتصم بالله زکریا بن الواثق بالله ابراهیم		۷۸۸ — ۷۹۱
۱۰	— المتوکل علی الله محمد محمد بن المعتضد بالله	[ایکنجی دفعه]	۷۹۱ — ۸۰۸
۱۱	— المستعین بالله عباس بن المتوکل		۸۰۸ — ۸۱٥
۱۲	— المعتضد بالله داود بن المتوکل		۸۱٥ — ۸٤٥
۱۳	— المستکفی بالله سلیمان بن المتوکل		۸٤٥ — ۸٥٥

		سنهٔ هجریه
۱٤	— القائم بامرالله ابوالبقا حمزه بن المتوکل	۸۵۵ — ۸۵۹
۱۵	— المستنجد بالله ابوالمحاسن یوسف بن المتوکل	۸۵۹ — ۸۸٤
۱٦	— متوکل علی‌الله عبدالعزیز بن یعقوب	۸۸٤ — ۹۰۳
۱۷	— مستمسك بالله یعقوب بن متوکل علی الله	۹۰۳ — ۹۲۳

خراسان ملوك سلجوقیه‌سی

۴۳۲ — ۵۵۲

		سنهٔ هجریه
۱	— رکن‌الدین طغرل بك بن میکائل بن سلجوق	۴۳۲ — ۴۵۵
	سلیمان بن داود	۴۵۵
۲	— عضدالدین الب ارسلان بن داود	۴۵۵ — ۴٦۵
۳	— برنجی جلال‌الدین ملکشاه بن الب ارسلان	۴٦۵ — ۴۸۵
٤	— ناصرالدین محمود بن ملکشاه	۴۸۵ — ۴۷۸
۵	— رکن‌الدین برکیارق بن ملکشاه	۴۸۷
٦	— ایکنجی جلال‌الدوله ملکشاه بن برکیارق	۴۹۸
۷	— غیاث‌الدین محمد بن ملکشاه	۴۹۸
۸	— معزالدین سنجر بن ملکشاه	۵۱۱ — ۵۵۲

عراق ملوك سلجوقیه‌سی

۵۱۱ — ۵۹۰

		سنهٔ هجریه
۱	— مغیث‌الدین محمود بن محمد	۵۱۱
۲	— داود بن محمود	۵۲۵
۳	— غیاث‌الدین مسعود بن محمود	۵۲٦ [دفعه ۱]
٤	— برنجی رکن‌الدین طغرل بن محمود	۵۲٦
	غیاث‌الدین مسعود بن محمود	۵۲۹ [دفعه ۲]
۵	— محمد بن محمود	۵٤۷
٦	— ملکشاه بن محمود	۵۵٤
۷	— سلیمان شاه بن محمود	۵۵۵
۸	— ارسلان شاه بن طغرل	۵۵٦
۹	— ایکنجی طغرل بن ارسلان	۵۹۰ — ۵۷۳

قونیه ملوك سلجوقیه‌سی

۴۷۰ — ۷۰۷

۱	— سلیمان بن قتلمش بن ارسلان پیغو بن سلجوق	۴۷۰ — ۴۷۹
	داود بن‌سلیمان	۴۷۹ — ۴۸۵
۲	— برنجی قلج ارسلان محمود بن سلیمان	۴۸۵ — ۵۰۰

۳	— ملکشاه بن قلچ ارسلان		۵۱۰	۵۰۰
٤	— برنجی رکن‌الدین مسعود بن قلچ ارسلان		۵۵۱	۵۱۰
۵	— ایکنجی عزالدین قلچ ارسلان بن مسعود		۵۸۸	۵۵۱
٦	— برنجی غیاث‌الدین کیخسرو بن قلچ ارسلان	[دفعه ۱]	۵۹۲	۵۸۸
۷	— ایکنجی رکن الدین سلیمان شاه بن قلج ارسلان		٦۰۰	۵۹۲
۸	— اوچنجی عزالدین قلج ارسلان بن سلیمان شاه		٦۰۱	٦۰۰
	برنجی غیاث کیخسرو بن قلج ارسلان	[دفعه ۲]	٦۰۷	٦۰۱
۹	— برنجی عزالدین کیکاوس بن کیخسرو		٦۱٦	٦۰۷
۱۰	— برنجی علاءالدین کیقباد بن کیخسرو		٦۳٤	٦۱٦
۱۱	— ایکنجی غیاث الدین کیخسرو بن کیقباد		٦٤٤	٦۳٤
۱۲	— ایکنجی عزالدین کیکاوس بن کیخسرو	[دفعه ۱]	٦٤۷	٦٤۲
۱۳	— دردنجی رکن‌الدین قلنج ارسلان بن کیخسرو	[دفعه ۱]	٦٤۷	٦٤٦
	ایکنجی عزالدین کیکاوس / دردنجی رکن الدین قلج ارسلان } بن کیخسرو	[مشترکاً]	٦۵۵	٦٤۷
۱٤	— اوچنجی علاء الدین کیقباد			
	ایکنجی عزالدین کیکاوس بن کیخسرو	[دفعه ۲]	٦۵۸	٦۵۵
	دردنجی رکن‌الدین قلج ارسلان بن کیخسرو	[دفعه ۲]	٦٦۳	٦۵۵
۱۵	— اوچنجی غیاث الدین کیخسرو بن قلج ارسلان		٦۸۱	٦٦۳
۱٦	— ایکنجی غیاث الدین مسعود بن کیکاوس	[دفعه ۱]	٦۹٤	٦۸۱
	فاصله		٦۹٦	٦۹٤
۱۷	— اوچنجی علاءالدین کیقباد بن فرامرز بن کیکاوس		٦۹۹	٦۹٦
۱۸	— اوچنجی غیاث الدین مسعود بن کیقباد		۷۰۲	٦۹۹
	ایکنجی غیاث الدین مسعود بن کیکاوس	[دفعه ۲]	۸۰٤	۷۰۲
	اوچنجی علاءالدین کیقباد بن فرامرز بن کیکاوس	[دفعه ۲]	۷۰۷	۷۰٤

عثمانلی پادشاهلری

	اسامیٔ سلاطین	تاریخ جلوسلری	مدت سلطنتلری		عمرلری
			آی	سنه	سنه
۱	— غازی سلطان عثمان خان‌اول بن ارطغرل بن سلیمان‌شاه	٦۹۹	۱	۲٦	۷۰
۲	— سلطان اورخان غازی بن سلطان عثمان	۷۲۰	۰	۳۵	۷۵
۳	— خداوندکار سلطان مراد خان‌اول بن سلطان‌اورخان	۷٦۱	۱	۳۰	٦۵
٤	— بیلدیرم سلطان بایزید خان اول بن مراد خداوندکار	۷۹۱	۳	۱٤	٤٤
۵	— چلبی سلطان محمد خان اول بن بیلدیرم بایزید	۸۱٦	۰	۸	٤۳
٦	— سلطان مراد خان ثانی بن چلبی‌سلطان محمد	۸۲٤	٦	۳۰	٤۹
۷	— فاتح سلطان محمد خان ثانی بن سلطان مراد ثانی	۸۵۵	۰	۳۱	۵۳

	اسامیٔ سلاطین	تاریخ جلوسلری	مدت سلطنتلری		مدت عمرلری
			آی	سنه	سنه
٨	— سلطان بایزید خان ثانی بن فاتح سلطان محمد	٨٨٦	٠	٣٢	٦١
٩	— یاوز سلطان سلیم خان بن سلطان بایزید ثانی	٩١٨	٨	٨	٥١
١٠	— قانونی سلطان سلیم خان اول بن یاوز سلطان سلیم	٩٢٦	٠	٤٨	٧٤
١١	— سلطان سلیم خان ثانی بن سلطان سلیمان قانونی	٩٧٤	٦	٨	٥٣
١٢	— سلطان مراد خان ثالث بن سلطان سلیم ثانی	٩٨٢	٨	٢٠	٥٠
١٣	— سلطان محمد خان ثالث بن سلطان مراد ثالث	١٠٠٣	٢	٩	٣٨
١٤	— سلطان احمد خان اول بن سلطان محمد ثالث	١٠١٢	٠	١٤	٢٨
١٥	— سلطان مصطفی خان اول بن سلطان محمد ثالث	١٠٢٦	٣	٠	٠
١٦	— سلطان عثمان خان ثانی بن سلطان احمد اولی	١٠٢٧	٤	١٤	١٨
—	ایکنجی دفعه سلطان مصطفی خان اول بن سلطان محمد ثالث	١٠٣١	٤	١	٤٧
١٧	— سلطان مراد خان رابع بن سلطان احمد	١٠٣٢	١١	١٦	٤١
١٨	— سلطان ابراهیم خان اول بن سلطان احمد	١٠٤٩	٩	٨	٣٤
١٩	— آوجی سلطان محمد خان رابع بن سلطان ابراهیم	١٠٥٨	٥	٤٠	٥٣
٢٠	— سلطان سلیمان خان ثانی بن سلطان ابراهیم	١٠٩٩	٩	٣	٥٠
٢١	— سلطان احمد خان ثانی بن سلطان ابراهیم	١١٠٢	٩	٣	٥٤
٢٢	— سلطان مصطفی خان ثانی بن آوجی سلطان محمد	١١٠٦	١٠	٨	٤١
٢٣	— سلطان احمد خان ثالث بن آوجی سلطان محمد	١١١٥	١١	٢٧	٦٥
٢٤	— سلطان محمود خان اول بن سلطان مصطفی ثانی	١١٤٣	١١	٢٤	٦٠
٢٥	— سلطان عثمان خان ثالث بن سلطان مصطفی ثانی	١١٦٨	٠	٣	٦١
٢٦	— سلطان مصطفی خان ثالث بن سلطان احمد ثالث	١١٧١	٩	١٦	٥٨
٢٧	— سلطان عبدالحمید خان اول بن سلطان احمد ثالث	١١٨٧	٨	١٥	٦٦
٢٨	— سلطان سلیم خان ثالث بن سلطان مصطفی ثالث	١٢٠٣	٩	١٨	٤٨
٢٩	— سلطان مصطفی خان رابع بن سلطان حمید اول	١٢٢٢	٣	١	٣٠
٣٠	— عدلی سلطان محمود خان ثانی بن سلطان حمید اول	١٢٢٣	١٠	٣٢	٥٥
٣١	— سلطان عبدالمجید خان اول بن سلطان محمود عدلی	١٣٥٥	٨	٢٢	٤٠
٣٢	— سلطان عبدالعزیز خان اول بن سلطان محمود عدلی	١٢٧٧	٥	١٥	٤٨
٣٣	— سلطان مراد خان خامس بن سلطان عبدالمجید	١٢٩٣	٣	٠	٠
٣٤	— سلطان عبدالحمید خان ثانی بن سلطان عبدالمجید	١٢٩٣	٧	٣٢	

سالنامهٔ ثروت فنونك

حیات عملیه قسمی

[فرنكلرك la vie pratique
دیدكلری حیات عملیه وروزمره ده ایشه
یارایه جق معلومات متنوعه یی احتوا ایتمك
اوزره ، بوسنه دن اعتباراً سالنامهٔ ثروت
فنونده برقسم مخصوص آچیورز . بوقسمده
مندرج معلومات مفیده كچن سنه كی سالنامه ده
مندرج بوقبیل معلوماتدن بر آز زیاده اولدیغی
كبی ، شوقسم هرسنه داها زیاده توسیع
وتكمیل اولونا جقدر]

پادشاه عثمانیان و خلیفهٔ اسلامیان سلطان محمد خان خامس حضرتلری

ولادت همایون

۲۰ شوال ۱۲۶۰

جلوس همایون

۷ ربیع الاخر ۱۳۲۷ — ۱۴ نیسان ۱۳۲۵

ولی عهد سلطنت عثمانیه

دولتلو نجابتلو یوسف عزالدین افندی حضرتلری بن سلطان عبدالعزیز خان

تاریخ ولادتلری

صفر سنه ۱۲۷٤ ـ ایلول ۱۲۷۳

هیئت اعیان

[١٥ كانون ثانی ١٣٢٧ تاریخنده‌کی رسمی قیده کوره تصحیح اولونمشدر]

رئیس : مشیر غازی احمد مختار پاشا
رئیس وکیلی : شریف علی حیدر بك

اعضا

شورای دولت اعضای سابقه‌سندن ابراهام پاشا
صدر اسبق لوندره سفیری احمد توفیق پاشا
اورمان هیئت فنیه رئیس سابقی آرام افندی
تجارت ناظری آریستیدی پاشا
خارجیه مستشار سابقی آزاریان افندی
مجلس مبعوثان رئیس سابقی احمد رضا بك
استویان نیلقوف افندی
منا-ترلی اسماعیل حقی افندی
معارف ناظر اسبق رجائی زاده اکرم بك
شورای دولت اعضای سابقه‌سندن بخور افندی
اولاح معتبرانندن بساریا افندی
تمقو پوپوویچ افندی
طرابلس غرب والئ اسبق حسنی پاشا
صدر اسبق حسین حلمی پاشا
برنجی محکمهٔ تجارت رئیس سابقی حلیم بك
داماد فرید پاشا
شورای دولت اعضای سابقه‌سندن دلبر افندی
جاز تیور یولی ناظر اسبق ذهنی پاشا
داخلیه ناظر اسبق رشید عاکف پاشا
رئیس‌العلما ونقیب‌الاشراف رضا افندی
حربیه ناظر اسبق برنجی فریق علی رضا پاشا
بحریه ناظر اسبق طوپجی فریق رضا پاشا
صدر اعظم سعید پاشا
شورای دولت رئیسی سعید حلیم پاشا
طاشلیجه متصرف وقوماندان سابقی برنجی فریق سلیمان پاشا

سابق مجلس مبعوثان رئیس وکیلی سلیمان‌البستانی افندی
شیخ عبداه زاده سید عبدالقادر افندی
شریف جعفر پاشا
شریف ناصر بك
بحریه ناظر سابقی صالح پاشا
شیخ‌الاسلام اسبق ضیاءالدین افندی
بحریه ناظر اسبقی فریق عارف حکمت پاشا
معارف ناظر سابقی وقعه‌نویس عبدالرحمن شرف افندی
آیدین والئ اسبق غالب بك
حربیه ناظر اسبق مشیر عمر رشدی پاشا
ارکان حربیهٔ عمومیه رئیسی عزت پاشا
تجارت ونافعه ناظر اسبق قاپریه‌لی افندی
آیدین والئ اسبق فائق بك
صدر اسبق محمد فرید پاشا
مشیر فوأد پاشا
لغوفت استارکی بك
اورمان ومعادن وزراعت ناظر اسبق ماورو قورداتو افندی
ویانه سفیری ماورویانی بك
شورای دولت رئیس اسبق محمد توفیق پاشا
پرنس فاضل پاشا زاده محمد علی پاشا
سلانیك عدلیه مفتش سابقی محمد غالب بك
جزایرلی امیر عبدالقادر زاده فریق محی‌الدین پاشا
شیخ‌الاسلام سابقی موسی کاظم افندی
مالیه ناظری نائل بك
طهران سفیر سابقی نصوحی بك
خزینهٔ خاصه ناظر سابقی نوری بك
شورای دولت اعضای سابقه‌سندن یورگادیس افندی

١٣٢٧ سنه‌سی ظرفنده وفات ایدن اعیان : رائف پاشا ، فریق متقاعدی شوکت پاشا ، فریق سامی پاشا

مجلس مبعوثان اعضاسی

٥ کانون ثانی ١٣٢٧ تاریخنده مجلس مبعوثان واعیانده اوقونان وقانون اساسی موجبنجه اعیانك موافقتنه مستند بولنان ارادهٔ سنیه ایله مجلس مبعوثان عثمانی قانوناً فسخ ایدلدیکندن ویکی انتخابات اجرا ایدلکده بولوندیغندن بوسنه‌کی سالنامه‌مزه بالطبع مجلس مبعوثان اعضاسی اسامیسنی درج ایده‌مه‌دك.
[سال سیاسی بحثنه مراجعت]

دول اجنبیه نزدنده مقیم عثمانلی سفراسی:

بویوك ألچیلر

برلین سفیر کبیری	فریق عثمان نظامی پاشا
پاریس سفیر کبیری	رفعت پاشا
پترسبورغ سفیر کبیری	طرخان پاشا
طهران سفیر کبیری	امین بك
لوندره سفیر کبیری	اعیاندن توفیق پاشا
ویانه سفیر کبیری	اعیاندن ماوروینی‌بك
واشینغتون سفیر کبیری	ضیا بك

اورته ألچیلر

آتنه سفارتی مصلحتکذاری	غالب کمالی بك
استوقهولم سفیری	مصطفی شکیب بك
بروکسل سفیری	عبدالحق حامد بك
بکرش سفیری	صفا بك
بلغراد سفیری	فؤاد بك
چتینه سفیری	الفرد رستم بك
صوفیه سفیری	نابی بك
لاهی سفیری	آریستارکی بك
مادرید سفیری	سزائی بك

درسعادتده مقیم سفرای اجنبیه:

بویوك ألچیلر

آلمانیا	: بارون مارشال فون بیرشتاین
آوسترپا ومجارستان	: مارکی پالاویچنی
انکلتره	: سیرژه‌دار لووتر
روسیه	: موسیو چاریقوف
فرانسه	: موسیو بومپار
آمریقا حکومات متحده‌سی	: موسیو روقهیل
ایتالیا	: آرامزده‌حال حرب واردر
ایران	: میرزا محمودخان

اورته ألچیلر

یونان	: (موسیوغریپاریس یونان خارجیه نظارتنه مأمور ایدیغندن امور سفارت مصلحتکذارموسیوعلکساندروپولوس طرفندن اداره اولونمقده‌در .)
رومانیا	: موسیومیزو
اسوچ	: موسیو دانقارسورد

صربستان	:	موسیو نه‌نادوویچ
فلمنك	:	موسیو دو ویلبووا
اسپانیا	:	مارکی دوپراد
بلغارستان	:	موسیو صرافوف
بلچیقا	:	بارون دومونشور

مصلحتگذار

قره طاغ	:	موسیو پوپوویچ

مابین همایون ارکانی

سر کاتب	خالد ضیا بك
سرقرین	لطفی بك
قرین ثانی	توفیق بك
سر یاور	صالح پاشا
خزینهٔ خاصه مدیر عمومیسی	حافظ فیضی بك
سر طبیب	قائممقام خیری بك
اصطبل عامره مدیری	سواری قائممقامی شرف الدین بك
سر معمار	وداد بك
دارالسعاده اغاسی	فخرالدین اغا
سر مصاحب	انور اغا
مصاحب ثانی	حفظی اغا

دولتلردن بعضیلری وحکمدارلری حقنده معلومات مختصره

ایمپراطور
اکنجی ویلهلم

ایمپراطوریچه
اوغوستا ویقتوریا

المانیا

برچوق قرالاتلر ، بویوك دوقه‌لقلر ، دوقه‌لقلر ایله « لوبك ، برهم ، هامبورغ » سربست شهرلرندن وفرانسه‌دن ضبط اولنان آلساس لورهن قطعه‌سندن ترکب ایدن بوحکومت ، دول معظمه‌نك اك قوی الشکیمه‌لرندن عد اولنه‌بیلیر . مساحهٔ سطحیه‌سی «٥٤٠٧٧٧» کیلومتر مربعی اولوب ، نفوسی الیوم «٦٥,٠٠٠,٠٠٠» راده‌سنده‌در . مقرحکومتی برلین ، شکل حکومتی مشروطه ومذهب رسمیسی پروتستاندر . المانیانك اسیا ، افریقا ، آمریقا ، واوسترالیاده «٩,٠٨١,٠١٦» کیلو متر مربعی ونفوسی « ٧٠,٩٤١,٤١٠» کشیدر . متعدد

موسیو تافت

مادام تافت

آمریقا

مساحهٔ سطحیه‌سی «٩,٣٨٦,٦٩٣» کیلو متر مربعی ونفوسی « ٧٠,٩٤١,٤١٠» کشیدر . متعدد

کیلو متر تربیعنده واون اوچ بچق ملیون نفوسی حاوی مستملکاتی واردر .

ایمپراطور ویلهلم ٢٧ کانون ثانی ١٨٥٩ تاریخنده برلینده تولد و ١٥ حزیران ١٨٨٨ تاریخنده قعود ایتمشدر .

جمهوریتلرك اتحادندن متشكل اولان بو حكومت معظمه‌نك پایتختی واشینغتون شهریدر .

رئیس جمهور میستر تافت موقع ریاسته «١٩٠٩» ده انتخاب ایدلمشدر .

ایمپراطور فرانسوا ژوزه‌ف

ولیعهد آرشیدوق فردیناند

آوستریا و مجارستان

مساحهٔ سطحیه‌سی « ٦٢٥,٥١٨ » کیلو مترو مربعی و نفوسی « ٥٠,٤٠٥,٢٦٧ » کشیدر . اوستریانك مرکز اداره‌سی ویانه ، ومجارستانکی پوداپشته شهرلریدر . شکل حکومتی مشروطه ، مذهب رسمیسی قتولیك‌در . اخیراً اوزون مدتدنبری اشغال عسکری تحتنده بولندیردینی بوسنه هرسك قطعه‌لرینی دولت عثمانیه‌دن اغتصاب ایله‌مشدر .

هابسبورغ ـ لوره‌ن خاندانه منسوب اولان برنجی فرانسواژوزه‌ف «١٨٣٠» سنه‌سی آغستوسك اون سکزنده شومبرونده تولد و «١٨٤٨» سنه‌سی کانون اولنك ایکیسنك قعودایلمشدر . ایمپراطوریچه الیزابت «١٨٩٨»ده برآنارشیست طرفندن قتل ایدلمشدر .

قرال اون اوچنجی آلفونس

قرالیچه ویقتوریا

اسپانیا

مساحهٔ سطحیه‌سی « ٥٠٤,٥١٧ » کیلومترو مربعی و نفوسی « ١٨,٥٦٥,٩٠٣ » کشیدر . جمعاً « ٢١٢,٧٢٠ » کیلومترو تربیعنده و « ٣٠١,٠٠٠ » نفوسی حاوی مستملکاتی واردر . مقر حکومتی مادرید ، شکل حکومتی مشروطه ، مذهب رسمیسی قتولیك‌در .

بوربون خاندانه منسوب اولان اسپانیا قرالی اون اوچنجی آلفونس ، « ١٨٨٦ » سنه‌سی مایسنك اون بدیسنده مادریده تولد و « ١٧ » مایس « ١٩٠٣ » تاریخنده صندالئ حکومته قعود ایتمشدر .

قرال بشنجی کوستاو

قرالیچه ویقتوریا

اسوچ

مساحهٔ سطحیه‌سی « ٤٤٧,٨٦٤ » کیلو مترو مربعی ، نفوسی « ٥,٣٣٧,٠٥٥ » کشیدر . شکل حکومتی مشروطه ، مذهبی لوتهریه‌ن در . مرکز حکومتی استقهولم شهریدر .

برنادوت خاندانه منسوب اولان قرال بشنجی کوستاو ١٦ حزیران « ١٨٥٨ » تاریخنده تولد و « ١٩٠٧ » سنه‌سی کانون اولنك سکزنجی کونی جالس تخت حکمداری اولمشدر .

رئیس حکومت « ١٩١١ ده » موسیو روشه‌ت

رئیس حکومت « ١٩١٢ ده » موسیو فوزه‌ر

اسویچره

مساحهٔ سطحیه‌سی « ٤١,٣٤٦ » کیلو مترو

مربعی ونفوسی « ۳,۳۲۵,۰۲۳ » کشیدر. یکرمی بش اوفاق قانتونلرك اتحادندن حاصل اولان بوحکومتك شکل اداره‌سی جمهوریتدر . رئیس حکومت هرسنه انتخاب اولنور .

پایتختی (برن) شهریدر. « ۱۹۰۹ » سنه‌سی ایچون انتخاب اولونان رئیس موسیو « دوچهر » « ۱۹۱۰ » ایچون انتخاب اولنان موسیو «قومته‌س»در.

افغانستان

مساحهٔ مسطحه « ۵۵۸,۰۰۰ » کیلو مترو مربعی ونفوسی « ۵ » میلیوندر . مذهب رسمیسی اسلام ، شکل حکومتی مطلقه ، پایتختی کابل شهریدر.

امیر حاضر حبیب‌الله خانك تاریخ ولادتی «۱۸۷۲» وتاریخ قعودی « ۱۰ » تشرین اول «۱۹۰۱» در .

قرال بشنجی ژورژ

قرالیچه مه‌ری

انکلتره

دنیانك بلکه الك قوی الشکیمه برحکومتی اولان بودولتك مساحهٔ سطحیه‌سی « ۳۱۴,۳۳۹ » ونفوسی « ۴۳,۷۴۰,۰۰۰ » کشیدر .

انکلتره‌نك بالجمله قطعات موجوده‌ده عظیم وشایان دقت واهمیت مستملکاتی موجوددر . « ۴۵۰,۰۰۰, ۳۴۹ » نفوسه مالك اولان بومستملکاتك مساحهٔ سطحیه‌سی « ۲۹,۲۲۴,۰۶۹ » کیلومترو مربعیدر. پایتختی لوندره ، مذهب رسمیسی پروتستان آنغلیقاندر.

ساقس قوبورغ غوطه خاندانته منسوب اولان قرال بشنجی ژورژ ۳ حزیران ۱۸۶۵ تاریخنده « مالبوروهاوز » سرایده تولد و « ۹ مایس « ۱۹۱۰ » تاریخنده جالس تخت حکمداری اولمشدر.

قرال اوچنجی ویقتور امانوئل

قرالیچه ئه‌له‌ن

ایتالیا

« ۲۸۶,۶۸۳ » کیلو مترو تربیعنده بولنان بو حکومتك نفوسی « ۳۳,۴۵۱,۴۸۴ » کشیدر. امور روحانیه‌سی پاپالغه مودوع ومذب رسمیسی قتولیکدر. شکل حکومتی مشروطه‌در . مرکز اداره‌سی روما شهریدر افریقاده همیتسز (اریتره) مستملکه‌سی موجوددر .

ساووا خاندانته منسوب اولان اوچنجی ویقتور ئه‌مانوئل ۱۱ تشرین ثانی (۱۸۶۹)ده تولد و(۲۹) تموز (۱۹۰۰) ده قعود ایلمشدر .

ایران

مساحهٔ سطحیه‌سی (۱,۶۴۵,۰۰۰) کیلومترو مربعی ونفوسی (۹) میلیوندر. شکل حکومتی مشروطه، مذهب رسمیسی اسلام ، پایتختی طهران شهریدر . شاه حاضر قاچار خاندانته منسوب شاه میرزا احمد خاندر.

قرال آلبر

قرالیچه الیزابت

باچیقا

(٢٩,٤٥٦) کیلومترو مربعی جسامتنده بولنان بوحکومتك نفوسی (٧,٢٣٨,٦٢٢) در . مذهب رسمیسی قتولیك شکل حکومتی مشروطه‌در. مرکز اداره‌سی بروکسل شهریدر حکمدار حاضر ساقس قوبورغ غوطه خاندانه منسوب اولان قرال « آلبر » در .

بخارا

مساحهٔ سطحیه‌سی (٢٠٥,٠٠٠) کیلو مترو مربعی ونفوسی (١,٨٥٠,٠٠٠) کشیدر .

بوحکومت اسلامیه‌نك امیری اولان [سید میر عالم حضرتلری) (٨محرم١٣٢٨) ده قعود ایلمشدر. پایتختی (بخارا) شهریدر .

بلوجستان

مساحهٔ سطحیه‌سی (٣٥٠,٠٠٠) کیلومترو مربعی و نفوسی (٥٤٥,٠٠٠) کشیدر ، مذهب رسمیسی اسلام ، مرکز حکومتی کلات شهریدر . حکمدارحاضر(خداداد خانك)تاریخ ولادتی(١٨٤٣) وتاریخ قعودی (١٨٥٦) .

قرال برنجی فردیناند قرالیچه ئه‌له - ثونور.

بلغارستان

مساحهٔ سطیه‌سی (٩٦,٣٤٥) کیلو مترو مربعی ونفوسی (٤,٠٢٨,٣٣٩) کشیدر . شکل حکومتی مشروطه ، مذهب رسمیسی اورتودوقس وپایتختی صوفیه شهریدر .

ساقس قوبورغ غوطه خاندانه منسوب اولان قرال فردیناندك تاریخ تولدی (٢٥) شباط (١٧٦١) پرنسلکه تاریخ انتخابی (٧) تموز (١٨٨٧) تاریخ استقلالی (٥) تشرین اول (١٩٠٨) واستقلالك حکومت‌عثمانیه ودول‌معظمه طرفندن تاریخ تصدیقی (٢٠-٢٩) ایلول ١٩٠٩ در.

پاپا اونجی پی

خارجیه ناظری مه‌ری ده‌ل وال

پاپالق

الیوم پاپالق مقامنی احراز ایدن پاپا اونجی پی ٢ حزیران (١٨٣٥)تاریخنده تولد و(٤) اغستوس (١٩٠٣)(تاریخنده پاپالغه انتخاب ایدلمشدر .

رئیس جمهور براغا

پورتکیز

مساحهٔ سطحیه‌سی (۲,۹۱۹,۴۳۰) کیلو مترو مربعی ، نفوسی (۵,۴۲۳,۸۳۲) کشیدر . مذهب رسمیسی قتولیك ؛ شکل حکومتی جمهوریت مرکز حکومتی لیزبون‌در. پورتکیزك قطعات سائره‌ده (۲,۰۹۳,۰۰۰) کیلومترو مربعی ساحهٔ سطحیه‌سنده و (۷,۲۵۶,۰۰۰) نفوسی محتوی مستملکاتی واردر . اخیراً اعلان جمهوریت ایدلشدر.

سانس قوبورغ غوطه خاندانه منسوب اولان صوك حکمدار ایکنجی (ئه مانوئل) کچن سنه خلع اولنمشدی. یرینه رئیس جمهور موسیو براغا کتیرلشدر.

چین

مساحهٔ سطحیه‌سی (۱۱,۱۳۸,۸۸۰) کیلومترو مربعی ونفوسی (۲۳۰,۰۰۰,۰۰۰) کشیدر . مرکز حکومتی پکین شهریدر . مشروطیتك اعلان ایدلدیکی سویلنیور .

متوفی ایمپراطور « توانغ‌چو » نك وفاتی اوزرینه یرینه اوغلی « پوپی » کچمشسه‌ده هنوز پك اوفاق بولوندیغی جهتله خاندان حکمداری‌یه منسوب پرنس « جوئه‌ن » نائب حکومت تعیین ایدلشدر .

حبشستان

مساحهٔ سطحیه‌سی (۵۴۰,۰۰۰) کیلومترو مربعی ونفوسی (۸) میلیوندر. شکل حکومتی مطلقه، پایتختی آدیس آبابا شهریدر .

حکمدار حاضر نجاشی ایکنجی (منه‌لیك) وفات ایتمشدر . یرینه (لیجی یه‌آسو) کچمشدر . مشارالیهك تاریخ تولدی ۱۸۹۶ در .

قرال سکزنجی فره‌دریق

قرالیچه لوئیز

دانیمارقه

مساحهٔ سطحیه‌سی (۱۳۰,۳۸۴) کیلو مترو مربعی نفوسی (۲,۶۰۵,۲۶۸) کشیدر . مذهب رسمیسی لوتریه‌ن ، شکل حکومتی مشروطه ، پایتختی قوپنهاغ‌در .

اوروپا وامریقاده (۲۳۳,۵۹۸) کیلو مترو مربعی مساحه‌سنده ویوزاللی‌بیکه قریب نفوسی‌حاوی مستملکاتی واردر .

هولشتین فلاکسبورغ خاندانه منسوب اولان قرال‌سکزنجی (فره‌دریق) ك تاریخ تولدی(۱۸۴۳) وتاریخ جلوسی (۱۹۰۶) در .

ایمپراطور ایکنجی نیقولا

ایمپراطوریچه الکساندار

روسیه

دول معظمه‌دن اولان بو حکومتك مساحهٔ سطحیه‌سی (۲۲,۸۴۰,۸۰۰) کیلومترو مربعی ونفوسی (۱۳۴) میلیوندر . مذهب رسمیسی اورتودوقس ، شکل حکومتی مشروطهٔ مطلقه ، پایتختی پترسبورغدر .

رومانوف هولد شتاین خاندانه منسوب اولان ایمپراطور ایکنجی نیقولانك تاریخ ولادتی (۱۸) مایس (۱۸۶۹) تاریخ جلوسی (۱) تشرین ثانی (۱۸۹۴) در.

قرال برنجی
شارل

قرالیچه الیزابت

روسانیا

مساحهٔ سطحیه‌سی « ۱۳۱,۳۵۳ » کیلومترو مربعی، نفوسی « ۶,۰۸۵,۵۲۴ » کشیدر. مذهب رسمیسی اورتودوقس . شکل حکومتی مشروطه ، پایتختی بکرشدر .

هوهنزولردن خاندانه منسوب اولان قرال برنجی شارلك تاریخ تولدی « ۲۰ » نیسان « ۱۸۳۹ ». تاریخ جلوسی « ۱۸۸۶ » در .

ایمپراطوز
موتسوهیتو

ایمپراطوریچه
هاروقو

ژاپونیا

مساحهٔ سطحیه‌سی « ۴۵۲,۹۲۲ » کیلومترو مربعی ونفوسی « ۵۱,۹۰۷,۸۴۸ » کشیدر. شکل حکومتی مشروطه وپایتختی توکیو شهریدر .

ایمپراطور موتسوهیتونك تاریخ ولادتی « ۳ » تشرین ثانی « ۱۸۵۳ » تاریخ قعودی « ۱۷ » کانون ثانی « ۱۸۶۷ » در .

سیام

مساحهٔ سطحیه‌سی (۶۳۸,۰۰۰) کیلومترو مربعی ونفوسی (۶,۶۷۲,۰۰۰) کشیدر. مرکز اداره‌سی یانغوق شهریدر .

قرال « ماهاواجیراوود » ك تاریخ جلوسی (۱۹۱۰) در . .

قرال یورکی

ولیعهد پرنس
آلکساندر

صربستان

مساحهٔ سطحیه‌سی « ۴۸,۳۰۳ » کیلومترو مربعی نفوسی « ۲,۷۳۵,۱۴۷ » کشیدر . مذهب رسمیسی اورتودوقس . شکل حکومتی مشروطه ، پایتختی بلغراد شهریدر . قره‌یورکه‌ویچ خاندانه منسوب اولان قرال برنجی پترونك تاریخ ولادتی « ۲۹ » حزیران « ۱۸۴۲ » جلوس « ۱۵ » حزیران « ۱۹۰۲ » در .

فاس

مساحهٔ سطحیه‌سی (۴۳۹,۲۴۰) کیلومترو مربعی ونفوسی (۸) میلیوندر . شکل حکومتی مطلقه ، مذهب رسمیسی اسلام وپایتختی مراکش شهریدر .

حکمدار حاضر سلطان مولا حفیظدر .

موسیو فالیه‌ر

مادام فالیه‌ر

فرانسه

مساحهٔ سطحیه‌سی « ۵۲۶,۴۶۴ » کیلومترو مربعی نفوسی « ۳۹,۲۵۲,۲۶۷ » کشیدر. قطعات سائره‌ده « ۹۸۴,۷۰۰ » کیلومترو مربعی مساحه‌سنده و « ۴,۵۱۱,۰۰۰ » نفوسی حاوی مستملکاتی واردر .

شکل حکومتی جمهوریت ، مرکز حکومتی پارس شهریدر .

رئیس جمهور موسیو فالیه‌ر (۱۷) کانون ثانی (۱۷۰۶) تاریخنده ریاسته انتخاب ایدلشدر .

قرالیچه ویلهلمین

پرنس هانری دو په‌یی نا

فلمنك

مساحهٔ سطحیه‌سی (۳۳) بیك کیلومترو مربعی نفوسی (۵,۶۷۲,۲۳۷) کشیدر. مذهب رسمیسی پروتستان ، شکل حکومتی مشروطه ، پایتختی لاهی شهریدر . جمعاً (۲,۰۴۵,۶۴۷) نفوسی حاوی مستملکاتی واردر .

ناسسو خاندانندن منسوب اولان قرالیچه ویلهلمینانك تاریخ ولادتی « ۳۱ » آغستوس « ۱۸۸۰ » تاریخ جلوسی « ۲۳ » تشرین ثانی « ۱۸۹۰ » در .

قرال نیقولا

قرالیچه میله‌نا

قره‌طاغ

مساحهٔ سطحیه‌سی (۹,۰۸۰) کیلومترو مربعی ونفوسی (۲۷۷,۸۳۱) کشیدر. بواوفاق پرنسلکك مذهب رسمیسی اورتودوقس ، پایتختی چتینه شهریدر.

پتروویچ ینه‌غوش خاندانندن منسوب اولان قرال برنجی نیقولانك تاریخ ولادتی (۲۵) ایلول (۱۸۴۱) تاریخ قعودی (۱۴) آغستوس (۱۸۶۰) در .

مونا قو

مساحهٔ سطحیه‌سی (۱,۵) کیلومترو مربعی ونفوسی (۱۵,۱۸۰) کشیدر . مذهب رسمیسی قتولیك ، مرکز حکومتی موناقو شهریدر .

غریمالدی غویون ماتینون عائله‌سنه منسوب اولان

پرنس آلبه‌ر

پرنسس آلیس

پرنس آلبه‌رك تاریخ تولدی (۱۳) تشرین ثانی « ۱۸۴۸ » وتاریخ قعودی « ۱۰ » ایلول « ۱۸۸۹ »

قرال یدنجی هاقون

قرالیچه مود

نوروج

مساحهٔ سطحیه‌سی « ۳۲۱,۴۷۷ » کیلومترو مربعی ونفوسی « ۳,۳۲۱,۵۸۸ » کشیدر . مذهب رسمیسی لوتریه‌ن ، شکل حکومتی مشروطه پایتختی قریستیانیا شهریدر .

هولشتاین غلوفسبورغ خاندانندن منسوب اولان قرال یدنجی هاقونك تاریخ ولادتی « ۱۳ » آغستوس « ۱۸۷۰ » وتاریخ قعودی « ۱۵ » تشرین ثانی « ۱۹۰۵ » در .

قرال ژورژ

قرالیچه اولغا

یونانستان

مساحهٔ سطحیه‌سی « ۶۴,۶۷۹ » کیلومترو مربعی ونفوسی « ۲,۵ » میلیوندر . شکل حکومتی مشروطه ، مذهب رسمیسی اورتودوقس وپایتختی آتنه شهریدر .

هولشتاین غلوفسبورغ خاندانندن منسوب اولان قرال برنجی یورکی‌نك تاریخ ولادتی « ۲۴ » کانون اول « ۱۸۴۵ » وتاریخ قعودی « ۵ » حزیران « ۱۸۶۲ » در.

دولت عثمانیه‌نك نشان ومدالیه‌لری

خاندان آل عثمانی نشانی

خاندان آل عثمانی نشان ذیشانی خاقان‌سابق زماننده ایجادایدلشدر . اورته‌سنده‌کی قطعهٔ زرینه منقوش طغرای همایونك زیرنده بیاض مینادن معمول بردفنه دالی ونشانك قلاده‌یه ربط ایدیله‌جکی محلنده کذلك بیاض مینادن مصنوع برقوردون باغی واردر . تاریخ احداثی ۱۹ اغستوس ۱۳۰۹ تاریخنه مصادفدر .

ارطغرل نشانی

ارطغرل نشان ذیشانی خاقان سابق زماننده احداث ایدلشدر. آلتوندن معمول اولوب اورته‌سنده ارطغرل کلمهٔ مبجله‌سی ، برجهتنده ارطغرل حضرتلرینك کوچك‌آسیایه هجرتی تاریخی . دیکر جهتنده نشان عثمانینك تاریخ احداثی اولان ۱۲۷۸ سنه‌سی محرردر .

نشان افتخار

نشان افتخار فردوس آشیان سلطان محمود خان ثانی حضرتلرینك زمان سلطنتلرنده احداث‌بیورلشدر . یالکز قطعهٔ مرصعه‌سی واردر .

نشان امتیاز

نشان امتیاز خاقان سابق عبدالحمید ثانی زماننده احداث ایدلشدر . رتب متعدده‌یه منقسم اولوب یالکز آلتون وکموش مدالیه‌لری واردر . قوردونك نصف طولانیسی یشیل ، نصف دیکری قرمزی رنکده‌در . تاریخ احداثی ۲٤ ذی‌الحجه ۱۲۹۵ تاریخنه مصادفدر .

نشان عثمانی

نشان عثمانی جنتمکان سلطان عبدالعزیز خان حضرتلرینك ایجاد کردهٔ عالیلریدر . مرصع ودرت رتبه‌سی واردر . برنجی رتبه‌سنك کرك مرصع . کرك سیم قطعه‌لرینك اورته‌سی یشیل کناری قرمزی قورده‌لاسی واردر . برنجی رتبه‌سی صاغدن صوله تعلیق ایدیلیر . وعین شکلده اولان بیوك شمسه‌سی صدرك صول طرفنه وضع اولنور . ایکنجی رتبه‌سی عین رنکده اینجه قورده‌لا ایله کردانه طاقیلیر ، شمسه‌سی‌ده صدرك صاغ جهتنه‌تعلیق ایدیلیر . اوچنجی رتبه‌سی کذا عین‌رنکده اینجه برقورده‌لا ایله کردانه طاقیلیر. دردنجی رتبه‌سی ایسه صدرك صول‌طرفنه تعلیق اولنور . تاریخ احداثی ۱۲۷۸ سنه‌سنه مصادفدر .

نشان مجیدی

نشان مجیدی . والدکثیرالمحامد شهریاری جنتمکان سلطان عبدالمجید خان غازی حضرتلرینك مأثر عالیه‌لرندندر . مرصع وبش‌رتبه‌سی واردر . برنجی‌رتبه‌سنك رك مرصع ، کرك سیم قطعه‌لرینك اورته‌سی قرمزی . کناری یشیل رنکلی قورده‌لاسی واردر . برنجی رتبه‌سی انبو قورده‌لا ایله کردانه وشمسه‌سی‌ده صدرك صول‌طرفنه طاقیلیر . ایکنجی رتبه‌سی کذا کردانه وشمسه‌سی‌ده صدرك صاغ جهتنه تعلیق اولنور . اوچنجی رتبه‌سی‌ده عین قورده‌لا ایله کردانه طاقیلیر ، شمسه‌سی یوقدر . دردنجی وبشنجی رتبه‌لری عین رنکده قورده‌لالرله صدرك صول طرفنه تعلیق اولنور . تاریخ احدائی ١٢٦٨ سنه‌سی ذالحجه‌ستك اوچنه مصادفدر .

نشان شفقت

شفقت نشانی خاقان سابق زماننده احداث اولنمشدر . نسوانه مخصوص اولوب اوچ رتبه‌سی واردر . برنجی وایکنجی رتبه‌لری مرصع وقوردونی اورته‌سی بیاض وکناری یشیل ، قرمزی رنکده‌در .

معارف نشانی

١٣٢٦ سنه‌سنده احداث اولنمشدر . ممالك عثمانیه‌ده ترقیٔ معارفه خدمت ایدن ذواته اعطا اولنور . اوچ رتبه‌دن عبارت اولوب قیدحیات شرطیله ویریلیر . معارف نشانك برنجی وایکنجی واوچنجی رتبه‌لری زمینی قرمزی مینه‌لی محدب بردائره اوزرنده علامت سنیهٔ دولت عثمانیه اولان هلال ویلدیزی وهلالك اورته‌سنده طغرای همایونی حاوی‌اوله‌جق وهلالك بیاض مینه‌لی زمینی‌اوزرینه « علوم وفنون وصنایع نفیسه » عباره‌سی یازیله‌جقدر . برنجی رتبه‌سی یشیل مینه‌دن معمول دفنه‌دالی تقلیدی بردائره ایله محاط اوله‌جق وایکنجی رتبه‌سی‌ده یلدیز جهتندن ایکی قوس دائره واوچنجی رتبه‌سی ینه یوقاری جهتدن منقاطع ایکی قوس ایله محاط بولنه‌جقدر . [ثروت فنون ١٣٢٦ سنه‌سنده با ارادهٔ سنیه معارف نشانك ایکنجی رتبه‌سنه نائل اولمشدر .

مدالیه‌لر

معارف مدالیه‌سی — ٩ جمادی‌الاخره ١٣١٩ تاریخنده احداث اولنمشدر . آلتون وکموش اولق اوزره ایکی رتبه‌در . الیوم ملغادر .

جناز تیمور یولی مدالیه‌سی — ٢٠ شعبان ١٣١٩ تاریخنده احداث بیورلمشدر . التون وکموش‌ونیکل اولق اوزره اوچ رتبه‌سی واردر .

یونان مدالیه‌سی — ٢٧ ذالقعده ١٣١٤ تاریخنده احداث بیورلمشدر . کموشدن معمولدر .

تخلیصه مدالیه‌سی — ٢٥ ربیع‌الاخر ١٣١٠ تاریخنده احداث بیورلمشدر . کموشدن معمولدر .

لیاقت مدالیه‌سی — ١٣١٨ سنه‌سنده احداث بیورلمشدر . آلتون وکموش اوله‌رق ایکی رتبه‌سی واردر .

زراعت مدالیه‌سی — عبدالحمیدزماننده‌احداث‌اولنمشدر . آلتون وکموش‌وباقردن‌اوچ‌رتبه‌سی‌واردر .

کرید مدالیه‌سی — ١٢٠٨ سنه‌سنده احداث بیورلمشدر . آلتون وکموش ایکی رتبه‌سی واردر

فردوس آشیان سلطان عبدالعزیز خان حضرتلرینك زمان سلطنتلرنده ۱۲۸٤ سنه‌سنده کذا ایکی رتبه اولق اوزره کرید مدالیه‌سی احداث بیورلشدر .

مجار مدالیه‌سی — ۲ ربیع‌الآخر ۱۳۱٦ تاریخنده احداث بیورلشدر . کوشدن معمولدر .

امتیاز مدالیه‌سی — ۲ ذی‌القعده ۱۳۰۰ تاریخنده احداث بیورلشدر . آلتون وکموش ایکی رتبه‌سی واردر .

پلونه مدالیه‌سی — ۱۲۹٤ سنه‌سنده احداث بیورلشدر . کوشدن معمولدر .

روسیه محاربه مدالیه‌سی — ۱۲۹٤ سنه‌سنده احداث بیورلشدر . کوشدن معمولدر .

قره طاغ مدالیه‌سی — فردوس آشیان سلطان عبدالعزیز خان حضرتلرینك زمان سلطنتلرنده ۱۲۷۹ سنه‌سنده احداث بیورلشدر . کوشدن معمولدر .

قارص مدالیه‌سی — فردوس آشیان سلطان عبدالمجید خان حضرتلرینك زمان سلطنتلرنده ۱۲۷۲ سنه‌سنده احداث بیورلشدر . کوشدن معمولدر .

قریم سلستره مدالیه‌سی — خاقان مشار الیهك زمان سلطنتلرنده ۱۲۷۱ سنه‌سنده احداث بیورلشدر. کوشدن معمولدر .

سیواستپول مدالیه‌سی — خاقان مشار الیهك زمان سلطنتلرنده ۱۲۷۰ سنه‌سنده احداث بیورلشدر. کوشدن معمولدر .

بوسنه مدالیه‌سی — خاقان مشار الیهك زمان سلطنتلرنده ۱۲۲٦ سنه‌سنده احداث بیورلشدر . کوشدن معمولدر .

کردستان مدالیه‌سی — خاقان مشار الیهك زمان سلطنتلرنده ۱۲٦۳ سنه‌سنده احداث بیورلشدر . کوشدن معمولدر .

یمن مدالیه‌سی — خاقان مشارالیه حضرتلرینك زمان سلطنتلرنده ۱۲٦۳ سنه‌سنده احداث بیورلشدر. آلتون وکموشدن معمولدر .

برية‌الشام وقلعهٔ عکا مدالیه‌سی — خاقان مشار الیهك زمان سلطنتلرنده ۱۲۵٦ سنه‌سنده احداث بیورلشدر . کوشدن معمولدر .

اشقودره مدالیه‌سی — فردوس آشیان غازی سلطان محمود خان ثانی حضرتلرینك زمان سلطنتلرنده ۱۲٤۷ سنه‌سنده احداث بیورلشدر . کوشدن معمولدر .

دوائر مرکزیه‌نك بولندقلری یرلر :

اعیان ومبعوثان مجلسلری	صالی پازارنده مجلس ملی بناسنده .
صدارت دائره‌سی داخلیه نظارتی خارجیه نظارتی	باب عالی بناسنده
شورای دولت دائره‌سی	محاکم قسمی صغوق چشمه تلغرافخانه بناسنده، دیکر قسملری باب عالی قارشوسنده طمرق دائره‌سنده
عدلیه ومذاهب نظاتی	آیاصوفیه میدانندهکی بناده

اوقاف نظارتی	چنبرلی طاشده
حربیه نظارتی	بایزیدده دائرهٔ مخصوصه‌ده
دائرهٔ مشیخت اسلامیه	سلیمانیه‌ده دائرهٔ مخصوصه‌ده
مالیه نظارتی	بایزیدده دائرهٔ مخصوصه‌ده
بحریه نظارتی	قاسم پاشاده دائرهٔ مخصوصه‌ده
نافعه نظارتی	باب عالی جاده‌سنده دائرهٔ مخصوصه‌ده
معارف نظارتی	دیوان یولنده دائرهٔ مخصوصه‌ده
زراعت وتجارت واورمان نظارتی	سلطان احمد میداننده دائرهٔ مخصوصه‌ده
رسومات مدیریت عمومیه‌سی	استانبول ریختیمنده دائرهٔ مخصوصه‌ده
شهر امانتی	دیوان یولنده دائرهٔ مخصوصه‌ده
دفترخاقانی مدیریت عمومیه‌سی	سلطان احمد میداننده‌کی دائره‌ده
دیون عمومیهٔ عثمانیه	جعال اوغلنده دائرهٔ مخصوصه‌ده
تقاعد نظارتی	چنبرلی طاش جوارنده
صحیه نظارتی	غلطه ریختیمی اوزرنده دائرهٔ مخصوصه‌ده
پوسته وتلغراف مدیریت عمومیه‌سی	میدانجقده دائرهٔ مخصوصه‌ده
اعمالات حربیه مدیریتی	طوپخانه‌ده دائرهٔ مخصوصه‌ده
زراعت بانقه‌سی	جغال اوغلنده نافعه نظارتنه متصل دائره‌ده
حجاز تیمور یولی نظارتی	مالیه نظارتنده دائرهٔ مخصوصه‌ده
رصدخانه	بك اوغلنده تقسیمده
امنیت عمومیه مدیریتی	بایزیدده دائرهٔ مخصوصه‌ده
خاصه قوماندانلغی	حربیه نظارتی قربنده دائرهٔ مخصوصه‌ده
ژاندارمه قوماندانلغی	حربیه نظارتی قربنده دائرهٔ مخصوصه‌ده
امنیت صندوغی	جغال اوغنده دائرهٔ مخصوصه‌ده
مسکوکات اداره‌سی	طوپقپو سرایی داخلنده دائرهٔ مخصوصه‌ده
مطبعهٔ عامره	» » » » »
دیوان محاسبات	جغال اوغلنده » »
پولیس مدیریت عمومیه‌سی	دیون عمومیه قارشوسنده

عثمانلی دەمیر یوللری

[قیود رسمیه‌یه کوره تصحیح ایدلمشدر ٠]

حجاز تیمور یولی

	کیلو مترو
قدمشریف	
کسوه	٢٠,٨٠٠
دیر علی	٣٠,٧٠٠
مسمیه	٤٩,٧٠٠
جباب	٦٢,٦٠٠
خباب	٦٩,١٠٠
محجه	٧٧,٨٠٠
شقرع	٨٤,٦٠٠
ازرع	٩١,٢٥٠
خربة الغزالی	١٠٦,١٠٠
درعا (حیفا شعبه‌سیله برلشیر)	١٢٣,٠٠٠
نصیب	١٣٥,٧٥٠
مفرق	١٦١,٧٠٠
خربة السمرا	١٨٥,٣٠٠
زرقا	٢٠٢,٧٥٠
عمان	٢٢٢,٤٠٠
قصر	٢٣٤,٠٥٠
لبن	٢٤٨,٨٠٠
جیزه	٢٥٩,٧٠٠
ضبغه	٢٧٨,٧٠٠
خان الزبیب	٢٩٥,٢٥٢
مسواقه	٣١٠,٠٠٠
قطرانه	٣٢٦,٤٧٢
منزل	٣٤٨,٥٠٢
خربة‌الفریقره	٣٦٧,٢٠٠
الحسا	٣٧٧,٨٦٠
جروف‌الدراویش	٣٩٧,٤٠٠
عنزه	٤٢٢,٦٨٥
وادی‌الجردون	٤٤٠,٥٠٠
معان	٤٥٨,٨١٤

	کیلو مترو
غدیرالحج	٤٧٦,٠٠٠
بئرالشدیه	٤٨٧,٠٠٠
عقبه الحجازی	٥١٤,٢٠٠
بطن‌الغول	٥١٩,٧٠٠
وادی رتم	٥٢٩,٨٥٠
تل‌الشحم	٥٤٦,٣٠٠
رمله	٥٥٦,٠٠٠
مدوره	٥٧٢,٠٠٠
حارات العماره	٥٩٤,٦٠٠
ذات‌الحج	٦٠٨,٤٠٠
بئر هرماس	٦٣٢,٠٠٠
الحزم	٦٥٤,٤٠٠
المحطب	٦٧٧,٤٥٠
تبوك	٦٩٢,٠٠٠
وادیٔ اتیل	٧٢١,٠٠٠
دارالحج	٧٤٥,٠٠٠
مستبقعه	٧٥٦,٠٠٠
احضر	٧٦١,٠٠٠
خمیس	٧٨٣,٠٠٠
دلسعد	٨٠٦,٠٠٠
المعظم	٨٢٩,٠٠٠
حشم صنعا	٨٥٤,٠٠٠
دارالحمرا	٨٨١,٠٠٠
المطالع	٩٠٥,٠٠٠
ابو طاقه	٩١٩,٠٠٠
المزحم	٩٣١,٠٠٠
مبرقة الناقه	٩٤١,٠٠٠
مداین صالح	٩٥٥,٠٠٠
العلا	٩٨٥,٠٠٠
البدایع	٩٩٩,٠٠٠
مشهد	١,٠١٢,٠٠٠

	كيلو مترو
سهل المطران	١,٠٣٤,٠٠٠
زمرد	١,٠٥٠,٠٠٠
بيئر جديد	١,٠٧٣,٠٠٠
طوبره	١,٠٩١,٠٠٠
المندرج	١,١١٦,٠٠٠
هديه	١,١٣٤,٠٠٠
جداعه	١,١٥٦,٠٠٠
ابوالنعم	١,١٧٣,٠٠٠
اصطبل عنتر	١,١٨٩,٠٠٠
بوئيره	١,٢٠٩,٠٠٠
بيار نظيف	١,٢٢٩,٠٠٠
بواطه	١,٢٤٨,٠٠٠
حفره	١,٢٦٩,٠٠٠
محيط	١,٢٨٨,٠٠٠
مدينهٔ منوره	١,٣٠٣,٠٠٠

حيفا شعبه‌سى

حيفا	
تل‌الشام	٢١,٧٠٠
عفوله	٣٦,٣٠٠
شطه	٥١,٠٠٠
يسان	٥٩,٠٠٠
جسر المجامع	٧٦,٣٠٠
سماح	٨٧,٠٠٠
الحامه	٩٥,٣٠٠
وادئ قليد	١٠٧,٤٠٠
شجره	١١٩,٥٠٠
المقارن	١٢٤,٦٠٠
زيزون	١٣٥,٧٥٠
تلشهاب	١٤٦,٠٠٠
مزيريب	١٤٩,١٠٠
درعا (نقطهٔ التصاق)	١٦١,٠٠٠

بيروت ـ شام ـ حوران خطى

بيروت	
حدت	٦,٣١٥
بعيدا	٨,٩٣٧
جامهور	١١,٩٣٦
عاريا	١٦,٠٧٦
عاليه	٢٠,٣٢٧
بحمدون	٢٦,٤٠٥
عين‌صوفر	٣٠,٥٥٤
مريجات	٤٣,٠٥٧
شتوره	٤٦,٦٧٥
زحله ـ معلقه	٥٥,٨٧٤
رياق	٦٥,٠٦٤
بحفوفه	٧٧,٠٥٠
زرغايا	٨٦,٤٨٤
زبدانى	٩٧,٥٣٥
التكيه	١٠٩,٧٥٥
بارادا	١١٤,٢٣٤
ديرقانون	١١٨,٨٠٨
عين‌الفيمه	١٢٥,٠٢٥
جديدا	١٢٩,٦٠٨
الهامه	١٣٣,٥٠٠
دومحار	١٣٦,٨٧٢
شام ـ بزامكه	١٤٣,٦٤٥
شام ـ بعدان	١٤٦,٨٨٨
دارايا	١٥٢,٤٦٤
سالنايا	١٥٦,٦٨١
كسوه	١٦٦,٠٢٦
خان‌دنون	١٦٧,٣٧٦
زراكيه	١٧٩,٣١٤
غياكب	١٨٥,٠٣١
صونامين	١٩٧,٨٢٤
كنه‌يا	٢٠٤,٨٠٢
كوينيه	٢٠٩,٦١٨
شيخ مسكين	٢٢٦,٠٠٥
دائل	٢٣٥,٠٠٤
مزيريب (حوران)	٢٤٦,٩٤٧

ریاق ـ حلب خطی

	کیلو مترو
ریاق	
بعلبك	۲۶,۷۶۶
لیوه	۵۷,۱۶۵
رأس بعلبك	۷۲,۱۷۵
قصیر	۱۰۲,۰۶۹
خطینه	۱۱۶,۹۶۹
حمص	۱۳۰,۶۳۸
تلبیسه	۱۴۶,۲۹۹
کفربهم	۱۷۶,۳۶۶
حما	۱۸۸,۲۳۴
قومخانه	۲۰۲,۳۷۳
کوکب	۲۱۶,۵۲۵
ام الرجیم	۲۴۶,۲۹۷
ابوالضمور	۲۷۳,۴۸۰
فله‌چین	۲۸۶,۰۶۴
حمیدیه	۳۰۲,۸۱۳
وخیمی	۳۱۸,۱۴۱
حلب	۳۳۱,۵۵۲

حمص ـ طرابلس شام

	کیلو مترو
حمص	
فورینتین	۱۲,۱۹۵
کوزلاحی	۲۴,۸۷۸
حدیدی	۳۶,۱۲۹
تلکلخ	۵۱,۲۹۴
عکاری	۶۲,۲۵۹
نل‌حبش	۷۳,۱۲۴
العبدی	۸۶,۴۱۷
طرابلس شام	۱۰۲,۲۹۵

روم ایلی دمیر یولاری

استانبول — قله‌لی برغوس خطی

	کیلو مترو	تاریخ کشادی
قومقپو	۳,۷۹۷	۱۰ تموز ۱۲۸۸
یکی قپو	۴,۶۷۴	
صماتیه	۶,۵۹۶	۲۳ کانون‌اول ۱۲۸۷
یدی قله	۷,۳۳۳	
مقری کوی	۱۲,۵۸۴	
ایاستفانوس	۱۷,۶۸۲	
کوچك چکمجه	۲۱,۹۳۵	۱۰ تموز ۱۲۸۸
اسپارطه قله	۳۸,۹۴۶	
خادم کوی	۵۱,۴۵۳	
چتالجه	۷۱,۰۶۲	
قباقجه	۸۵,۷۹۴	
سینکلی	۱۰۸,۲۴۳	۵ نیسان ۱۲۸۹
چرکس کوی	۱۲۹,۴۵۰	۱۱ حزیران ۱۲۸۹
چورلی	۱۵۳,۸۷۰	
مرادلی	۱۷۹,۷۶۵	
سیدلر	۱۹۵,۱۲۸	
لوله برغوس	۲۱۲,۷۵۰	
بابا اسکی	۲۲۹,۳۹۱	
پاولی کوی	۲۵ ,۷۸۷	
اوزون کوپری	۲۷۱,۳۸۸	
قله‌لی برغوس	۲۸۲,۲۵۸	

دده آغاج — ادرنه خطی

فره‌جك	۲۹,۴۵۷	۱۷ اغستوس ۱۲۸۸
بدیغلی	۵۱,۲۷۰	
صوفیلو	۷۰,۳۲۴	
دیوقه	۹۹,۷۷۶	
قله‌لی برغوس	۱۱۲,۹۶۹	
اوغورلی	۱۲۳,۹۹۲	
ادرنه	۱۴۸,۹۹۸	

ادرنه — جسر مصطفی پاشا خطی

قاضی کوی	۱۸,٤٦۲	۱۷ اغستوس ۱۲۸۸
جسر مصطفی پاشا	۳٦,۷۳۸	

بادومه ـ دده اغاج شعبه‌سی

ـ سلانیك ـ درسعادت التصاق خطنك فره‌جكدن اعتباراً ۳۸,۳۹۸ كیلو متره‌سنده واقع بادومه استاسیونندن دده آغاجه قدر آیریجه ۹,۰۳۹ كیلو متره طولنده بر شعبه واردركه تاریخ كشادی ۱۳۱۱ سنه‌سی تموزینك اون برینه مصادفدر .

سلانیك ـ درسعادت التصاق خطی

فره‌جك	كیلومترو	تاریخ كشادی
بادومه	۳۸,۳۹۸	۱۹ تموز ۱۳۱۲
خیرقه كوی	٥۰,۳٤۲	۳۱ كانون ثانی ۱۳۱۱
غایی كوی	٦٦,۸٦۱	
دمیر بكلی	۸۱,۳۷٦	
كوملجنه	۹۷,٥۸۱	۲۱ مارت ۱۳۱۲
نارلی كوی	۱۱۲,٦۳٤	
قزلجه كوی	۱۲۸,۸۳٤	
اسكچه	۱٤٤,۷۸۰	
اوچقیلر	۱٥۸,۸٦۲	
یكی كوی	۱۸٥,۰۱٥	۲۱ كانون ثانی ۱۳۱۱
یوك	۲۰۲,٥۹۱	
نصرتلی	۲۲٤,۹٤٦	۳۱ تموز ۱۳۱۱
درامه	۲٤,۱۰۹	
اوته لیغوس	۲٥۲,۷٦۸	
آنغستان آنجستا	۲٦٥,۸۲۳	نیسان ۱۳۱۱
بورنه	۲۸۷,۰۷۲	
سیروز	۳۱۰,۱۹۳	۱٥ شباط ۱۳۱۰
پروس‌نیك	۳۲٥,٤۹۱	
تیمور حصار	۳٤۱,۸۸۰	
حاجی بكلك	۳٥۱,۳۹۸	۱۲ كانون اول ۱۳۱۰
بوروی	۳۷٤,٤٥٦	
آقنجه‌لی	۳۸۹,۱۰۱	
طویزان	٤۰۰,۷۰٤	۱۰ تشرین اول ۱۳۱۰
كلندیر	٤۰۹,٥۲٦	
قره‌صولی	٤۳٦,۲۳۷,۸۹	

سلانیك ـ كلندیر شعبه‌سی

صاری كول	۱۹,۹٥۰	۷ تشرین اول ۱۳۱۱
صالمانلی	۳۲,۳٦٥	
سلانیك	٦۲,۷۲۸	

اسكوب ـ صرب حدودی

آجارلر	۱۹,۷۰۰	۳۱ مایس ۱۳۰۳
قومانوه	۳٦,۷۰۳	
طبانوفجه	٤۹,٤٦۳	
پره‌شوه	٥۸,۱٦۹	
بوقاوجه	٦۳,۹۲۱	
بونیفجه	۷٦,۸٤۹	
زیبفجه	۸٤,۱٤۸	
صرب حدودی	۸٤,٦۰۱	

سلانیك ـ مناستر خطی

	كیلو مترو	تاریخ كشادی
تكه‌لی	۱۰,۷۱۲	۲٦ تشرین ثانی ۱۳۰۸
قیرچه‌لر	۲۸,۸۱۰	
كیدا	٦۷ ,٤٤	
قره‌فزیه	٦۷,٤٦۳	
آغستوس	۷۹,۰۸۰	
ورتقوب	۹٥,۷۷٤	
وودینه	۱۱۰,٦۹۸	۱ حزیران ۱۳۱۰
لادووا	۱۱۸,۹۰٦	
اوستروا	۱۳۷,۳۱۱	
صوروویچ	۱٥۹,۱۸۲	
اكشی صو	۱٦٤,۸۱۳	
بانیجه	۱۷۸,۳۰۸	
فیلورینه	۱۸۷,٤٦٤	
قنه‌لی	۲۰۲,٦۱۷	
مناستر	۲۱۸,٥٦٦	

سلانیك ـ متروویچه خطی واسكوب شعبه‌سی

طوپچیلر	۲۳,۰۸۹	۲٦ حزیران ۱۲۸۸
قره اوغلی	۰۰,۰۰۰	
آمانوه	٤۳,٦۲۷	
قره صولی	٥٦,۸٦۰	
كومنجه	٦۰,۸۷۰	

کوکیلی	٧٩,٢٢٣	٢٧ کانون اول ١٢٨٨
میروفچه	١٠١,٥٣١	
استرومچه	١٠٤,٣٣٣	
دمیر قپو	١٢٤,١٧٣	
قیروولاق	١٤٥,٤٧٢	
وینجانی غراچقو	١٦٦,٧٤٥	١ شباط ١٢٨٨
کوپریلی	١٩٤,١٠٩	٢٠ مارت ١٢٨٩
زلنیقو	٢٢٠,٤٧٩	٢٠ مارت ١٢٨٩
اسکوب	٢٤٣,١٠١	
الیاس خان	٢٦٧,٦٢٩	١٠ مارت ١٢٩٠
اورخانیه	٢٧٩,٣٦٠	٧ تموز ١٢٩٠
فیروروپك وریسوپچ	٢٩٧,٧٦٨	
لیپلیان	٣١٧,٣١٦	٣ تشرین ثانی ١٢٩٠
پرشتنه	٣٣٦,٤٩٦	
وولچترین	٣٥٥,٤٢٥	١٧ تشرین ثانی ١٢٩٠
متروویچه	٣٦٢,٨٩٠	

اناطولی دهمیر یوللری

حیدر پاشا ـ انقره خطی

	کیلو مترو	تاریخ کشادی
قزل طوپراق	٢,٥٦٤	٢٦ کانون اول ١٣٠٤ تاریخنده اناطولی عثمانلی تیمور یولنه تسلیم اولنمشدر
فنار یولی	٠	
کوزتپه	٤,٩٨٤	
ارن کوی	٦,٠٢١	
بوستانجی	٩,٠٦٠	
مالتپه	١٤,٠١٥	
قرتال	٢٠,١٢١	
پندك	٢٤,٤٧٠	
طوزله	٣٤,٩٣١	
ککبوزه	٤٤,٣٩١	
دیل اسکله‌سی	٥٥,٤٥٥	
طاو. انجیل	٥٩,٥٥٣	
هرکه	٦٣,٩٥٠	
یارمجه	٧٣,٨٧٠	
توتون چفتلك	٨٠,٢٣٦	
دریجه	٨٤,٠٤٧	
ایزمیت	٩١,٤٦٢	
بیوك دربند	١٠٩,٧٨٤	٢٨ مایس ١٣٠٦
صبانجه	١٢٣,٧٥٦	
عارفیه	١٣١,٧٥٨	
کیوه	١٥٦,٢٦٤	٢٨ کانون اول ١٣٠٦
آقحصار	١٦٧,٨٣٩	
مکیچه	١٨١,٥٢٦	
لفکه	١٩٥,٥٩٦	

	کیلو مترو	تاریخ کشادی
وزیر خان	٢١٤,٣٧٠	٣ مایس ١٣٠٧
بیله‌جك	٢٣٢,١٤٢	
قره کوی	٢٤٨,٨٤٩	٣ مارت ١٣٠٨
بوز اویوك	٢٦٣,٤٥٥	
این اوکی	٢٨٠,٢٩٥	
چقور حصار	٢٩٤,٦٠٦	٦ حزیران ١٣٠٨
اسکیشهر	٣١٣,٣٩٤	
اغا پیکاری	٣٣٦,١١٧	
الپی کوی	٣٥٢,٧٥١	
بکلك آخور	٣٧٤,٨٣٢	١١ آغستوس ١٣٠٨
صاری کوی	٤٠٦,٠٠٢	
پیچر	٤٣٢,٥٢٣	٢٠ تشرین اول ١٣٠٨
سازیلر	٤٥٢,٩٧١	
بکلك کوپری	٤٦٧,٢٨٩	
پولادلی	٤٨٦,٩٢٧	
مالی کوی	٥٢١,٩٢٣	١٩ کانون اول ١٣٠٨
سنجان کوی	٥٥١,٦٠٩	
انقره	٥٧٧,٠٢٧	

فنار باغچه وعارفیه شعبه‌لری

اشبو خطك فناریولی استاسیونندن فنار باغچه موقعنه قدر ١,٨٠٠ کیلو متره طولنده برشعبه‌سی

و عارفیه استاسیونندن اطه پازارینه قدر ۸٫۷۳۰ کیلومتروطولنده دیکر برشعبه‌سی واردر. اطه‌پازاری شعبه‌سنك کشادی ۱۹ تشرین اول ۱۳۱۵ ده‌در .

اسکیشهر ـ قونیه خطی

کوکجه قیصیق	۲۳٫۲٤٤	۱۸ کانون اول ۱۳۱۰
صابونجی بیکاری	٤٥٫۲۳۹	
الایوند	٦٦٫۸۷٤	
چکورلر	۸٦٫٥۰٥	۱٦ مایس ۱۳۱۱
دوکر	۱۱۳٫۱٤۲	۱٤ آغستوس ۱۳۱۱
احسانیه	۱۲۷٫۸۹۱	
حمام	۱٤۱٫۳۳۱	
غازلی کول حمامی	۱٤٤٫۹۹۰	
آفیون قره‌حصار	۱٦۱٫۲۲۹	
بیوك چوبانلر	۱۸۰٫٦۸۸	۱٤ تشرین اول ۱۳۱۱
چای	۲۰۷٫٥۳٥	
اسحاقلو	۲۳۳٫٥۹٤	۱٥ تشرین اول ۱۳۱۱
یاسیان	۲٤٦٫۹۰۲	
آقشهر	۲٥۹٫۲٤۷	
آزاری کوی	۲۷۷٫٦٤٦	
چاووشجی کوی	۲۹۹٫٤۱۳	۲۷ نیسان ۱۳۱۲
ایلغین	۳۱٦٫۸۸۸	۱۷ تموز ۱۳۱۲
قادین خان	۳٤۳٫٤٦۲	
سرای اینی	۳٦۷٫٥٤۲	
میدان	۳۸٤٫۳٤۲	
پیکار باشی	٤۱۱٫۲٥۸	
قونیه	٤۳۳٫٦۸٥	

کوتاهیه شعبه‌سی

اسکیشهر ـ قونیه خطنك آلایوند استاسیو ـ نندن کوتاهیه‌یه قدر (۱۰٫۱۰٥) کیلو مترو طرلنده برشعبه‌سی موجود اولوب ۱۲ کانون اول ۱۳۱۰ تاریخنده کشادیدلمشدر . اسکیشهر ـ قونیه خطی آفیون قره حصاری استاسیونندن ازمیر ـ آفیون قره‌حصاری خطنه التصاق ایلر .

ـ قونیه ـ بلغورلی خطی ـ

شین خان	۲۰٫۳۷۰	۱٥ تشرین اول ۱۳۲۰
چومرا	٤٤٫۲۳۲	
آریق اورن	٦۱٫۹٤۰	
ماناسون	۸۰٫٦۸۰	
قره‌مان	۱۰۲٫۲۹٥	
سیدرودا	۱۱۹٫۰٤٥	
آیرانجی دربند (عثمانیه)	۱٤۷٫۸۷۰	
آلاجه	۱۷۳٫۰۱۲	
ارکلی	۱۸۹٫۱۹۲	
بلغورلی	۱۹۸٫۸۹۱	
چابان	۲۱٥٫۰۷٥	۱۸ حزیران ۱۳۲۷
اولو قیشله	۲۳۷٫٦۰۰	

ازمیر ـ آفیون قره حصاری خطی

ازمیر		۱٥ تموز ۱۳۰۹ تاریخنده ازمیر وقصبه وشعباتی ازمیر قصبه وتمدیدی شرکته تسلیم اولنمشدر .
قارشی یقه	۱۱٫۰۰۰	
چیکللی	۱۷٫٥۰۰	
اورلجق	۲٤٫٥۰۰	
منمن	۳۱٫۷٥۰	
امیرعالم	۳۸٫۲٥۰	
حمیدیه	٥٦٫۰۰۰	
خروس کوی	٦۳٫۰۰۰	
مغنیسا	٦٦٫۰۰۰	
چوبان عیسا	۷۹٫٥۰۰	
قصبه	۹۳٫۲٥۰	
اورخانلی	۱۰٥٫۰۰۰	
احمدلی	۱۱۳٫۷٥۰	
صارت	۱۲۳٫٥۰۰	
صالحلی	۱۳۱٫٥۰۰	
موناواق	۱٤۳٫۰۰۰	
دره کوی	۱٥۳٫۰۰۰	۲٥ آغستوس ۱۳۱۳
آلقان	۱٦۰٫۲٥۰	
آلاشهر	۱٦۹٫۰۰۰	
کیلك	۱۷۸٫۰۰۰	
قوناقلر	۱۸۷٫۳۹٥	
کونایکوی	۲۰۷٫٥۳۲	
الوانلر	۲۱۷٫۹٦۷	
احمدلر	۲۳٥٫۰۲۱	
اینای	۲٥۲٫۲٥٦	
قره قویو	۲۷۱٫۷۹۰	

عشاق	٢٨٦,٠٨١	١٥ تشرين اول ١٣١٣
قپاقلر	٣٠٣,١٦٠	
بنار	٣٢٧,٢٠٩	
اوطوراق	٣٤٥,٢٥٢	
طوملو پيكار	٣٥٧,٨٢٩	
كوچك كوى	٣٧٢,١١٥	٨ كانون اول ١٣١٣
بال محمود	٣٩٥,٨١٣	
كچيك حمامى	٤٠٦,٦٢٣	
آغيون قره‌حصار	٤١٩,٩٦٨	

— صومه شعبه‌سى —

اشبو خطك مغنيسا استاسيونندن صومه‌يه قدر ٩٢ كيلومترو طولنده برشعبه‌سى واردر .

قره‌اغاجلى	١١,٠٠٠	١٤ تموز ١٣٠٦
صاروخانلى	١٨,٢٥٠	
ميخائل	٢٣,٧٥٠	
قايشلر	٣٦,٧٥٠	
قپاقلى	٤١,٠٠٠	
آق حصار	٥٠,٧٥٠	
سليمانلى	٥٩,٠٠٠	
خرطه	٥٩,٧٥٠	
قرق آغاج	٨٠,٠٠٠	١٤ تموز ١٣٠٦
بوغازكوى	٨٦,٢٥٠	
صومه	٩٢,٠٠٠	

— بيرون آباد شعبه‌سى —

مرسينلى	١,٠٠٠	١٤ تموز ١٣٠٦
بيرون آباد	٥,٠٨٧	

— ازمير دينار شعبه‌سى —

كر	٢,٠١١	١٩ حزيران ١٢٨٢
پارادىسو	٦,٤٣٦	
غازى امير	١٤,٠٧٩	
جمعهٔ آباد	٢١,٣١٩	
دوه‌لى كوى	٢٨,١٥٨	
قياسى	٣٦,٢٠٣	
تريانده	٤٣,٠٤١	١٩ حزيران ١٢٨٢
طوربالى	٤٨,٢٧٠	
جلاد	٥٩,١٣١	
قوز پيكار	٦٥,٩٦٩	
آياثلوغ	٧٧,٢٣٢	
عزيزيه	٨٦,٠٨٢	
بلاطجق	٩٩,٣٥٦	
دكرمنجك	١٠٧,٨٠٣	
اركلى	١١٣,٨٣٧	
قره پيكار	١١٩,٨٧١	
آيدين	١٣٠,٩٢٧	
امورلى	١٤٠,٣٨٥	
كوشك	١٤٨,٨٣٣	
چفته قهوه	١٥٤,٤٦٤	
سلطان‌حصارى	١٥٩,٢٦١	
آچقه	١٦٤,٥٢١	
نازللى	١٧٤,٩٧٩	١٩ حزيران ١٢٩٨
قويوجق	١٨٧,٠٤٧	
خورسوملى	١٩٧,٣١٠	
اورتاقچى	٢١٢,٣٨٨	
سراى كوى	٢٣٠,٨٩٠	
شاملى	٢٤٠,٥٤٥	١ تشرين اول ١٣٠٥
غنچه‌لى	٢٥١,٠٠٥	
يوجه‌لى	٢٦٠,٢٥٥	
قوجه باش	٢٧٣,٥٣٠	
قزل قاقلق	٢٨٣,١٨٥	
باش چشمه	٢٩٦,٨٥٩	
چارداق	٣٠٨,١٢٥	
آپا	٣٢٧,٨٣٥	١ تشرين اول ١٣٠٥
اوجيلر	٣٤٣,٥٢٥	
سودلاج	٣٥٦,٣٩٥	
دينار	٣٧٦,٥١٠	
قره فيو	٣٩٠,٥١٠	٢٨ ايلول ١٣٢٦
چپامى	٤٩٨,٠١٠	
كچى بورلو	٤١١,٨١٠	
بالا ويز	٤٢٣,٤٦٠	٢٠ تشرين اول ١٣٢٧
خوله اوسمى	٤٤٧,٣١٠	

يوجه شعبه‌سى

ازمير — دينار خطنك پارادىس استاسيونندن يوجه‌يه قدر ٢,٣١٨ كيلومترو طولنده برشعبه واردر. كشادى ٥ اغستوس ١٢٨٦ تاريخنده اجرا ايدلشدر .

— سیدی کوی شعبه‌سی —

ینه مذکور خطك غازی امیر استاسیوننندن سیدی کویه قدر ۱,٤۱۹ کیلو مترو طولنده بر شعبه‌سی واردر . کشادی ۱۹ تشرین ثانی ۱۲۹۲ تاریخنده اجرا ایدلشدر .

تیره وَ اوده‌مش شعبه‌لری

کذا مذکور خطك طوربالی استاسیوننندن تیره‌یه قدر ٤۷,۸٦۸ کیلومترو طولنده برشعبه‌سی واردرکه موقعلری بروجه آتیدر :

قورقور	٥,٦۳۱	۲۱ اغستوس ۱۲۹۹
قازیق باشی	۱٤,۰۷۸	
چبلاق	۱۹,۷۰۹	
بایندر	۲۸,۱٥٦	
چتال قره آغاج	۳٦,٦۰۳	
تیره	٤۷,۸٦٦	

بوشعبه‌دن‌ده چتال ـ قره آغاج استاسیوننندن اوده‌مشه قدر ۲٥,۳۹٥ کیلو مترو طولنده برخط ایریلیر :

دره باشی	۸,۰٤٥	۳۰ تشرین ثانی ۱۳۰٤
حاجی‌الیاس	۱٥,۳۹٥	
اوده مش	۲٥,۳۹٥	

سوکه شعبه‌سی

ازمیر ـ دینار خطنك بلاطجق استاسیوننندن سوکه‌یه قدر (۲۲,۱۳۰) کیلو مترو طولنده برشعبه‌سی واردرکه موقفلرینك اسامیسی بروجه آتیدر:

موره‌لی قهوه	۱٤,٤۳۰	۱٤ کانون ثانی ۱۳۰٦
کمر	۲۱,٥٦۰	
سوکه	۲۲,۱۳۰	

ده‌کیزلی شعبه‌سی

ینه مذکور خطك غنچه‌لی استاسیوننندن دکیزلی‌یه قدر (۹,٤٦۰) کیلومترو طولنده برشعبه‌سی واردر . کشادی ۲٤ شباط ۱۳۰٦ ده‌در .

چیوریل شعبه‌سی

ازمیر ـ دینار خطنك سودلاج استاسیوننندن چیوریل استاسیوننه قدر (۳۰,٥۷۱) کیلومترو طولنده برشعبه‌سی واردر :

صوندورلی	۱٥,۰۰۰	۱۷ کانون‌اول ۱۳۰۷
اینجه کوی	۲۳,۷۳۲	
چیوریل	۳۰,٥۷۱	

مدانیه — بروسه‌خطی

یورکه‌لی	۱۰,٤۱٥	٤ حزیران ۱۳۰۸
قورو	۲۲,٤۳٦	
عجملر	۳٦,۰۲٤	
یهودیلر	۳۸,٦٤۸	
بروسه	٤۱,۱۱۲	

مرسین ـ آطنه‌خطی

یافه کوی	۱۰,۸۰۰	۱۷ تموز ۱۳۰۲
حاجی طالب	۱۹,۲۰۰	
طرسوس	۲٦,۳٥۰	
کولك بوغازی	۳۱,٤۰۰	
یکیجه	٤۳,۱٥۰	
وانیس اوغلی	٦۰,۲٥۰	
اطنه	٦۷,۰۰۰	

یافه ـ قدس خطی

بوخط (۸٦,٦۳۰) کیلومتروطولنده اولوب ۱٤ ایلول ۱۳۰۸ ده کشادی اجرا ایدلشدر . استاسیونلری شونلردر :

یافه ، لیدا ، رمله ، سجد ، دیرایان ، بتیر ، قدس شریف

پوسته وتلغراف تعرفه‌لری

ممالك عثمانیه داخلنده‌کی حواله‌نامه‌لره مخصوص اجورات تعرفه‌سیدر :

غروشدن	غروشه‌قدر	استیفا اولنه‌جق اجرت پاره	غروش
١	١٠٠	٢٠	—
١٠١	٢٠٠	—	١
٢٠١	٣٠٠	٢٠	١
٣٠١	٤٠٠	—	٢
٤٠١	٥٠٠	٢٠	٢
٥٠١	٧٠٠	—	٣
٧٠١	٩٠٠	٢٠	٣
٩٧١	١١٠٠	—	٤
١١٠١	١٣٠٠	٢٠	٤
١٣٠١	١٥٠٠	—	٥
١٥٠١	١٧٠٠	٢٠	٥
١٧٠١	١٩٠٠	—	٦
١٩٠١	٢٠٠٠	٢٠	٦

مرسل الیهك امضاسی طلب ایدلدیکی تقدیرده آیروجه برغروش اخذ اولنور.

ولایت ممتازهٔ وممالك اجنبیه ایچون قبول اولنه‌جق حواله‌نامه‌لره مخصوص اجورات تعرفه‌سیدر :

	غروشدن	غروشه‌قدر	غروش
مصر	١	٢٠٠	١
بلغارستان	٢٠١	٤٠٠	١
پورتکیز	٤٠١	٦٠٠	٣
لوکسنبورغ	٨٠١	١٠٠٠	٥
رومانیا	١٠٠١	١٢٠٠	٦
رومانیا	١٢٠١	١٤٠٠	٧
بلچیقا	١٤٠١	١٦٠٠	٨
اسویچره	١٦٠١	١٨٠٠	٩
فرانسه	١٨٠١	٢٠٠٠	١٠
	٢٠٠١	٢٢٠٠	١١

المانیا : ٤٠٠ مارق — ٢١٧٤ غروشدر .
فلمنك ٢٤٠ فئورین — ٢٢١١،٢٥ غروشدر .
اسوچ و نوروچ ٢٦٠ قورون — ٢٢٠٧ غروشدر
فنلاندیا بیوك دوقه‌لغی

تلغرافنامه اجوراتی

درسعادتدن زیرده اسامیسی محرر مواقع ومراکزه کشیده اولنه‌جق تلغرافنامه‌لرك بهر کلمه‌سندن یکرمی پاره اجرت استیفا قلنور .
حد اصغری یدی بچق غروشدر :

ادرنه	آیوالق	جسر مصطفی پاشا
اخی چلبی	ارکلی بحر سیاه	چرکش
ادرمید	بابا اسکی	چفته‌لرچفتلکی
اردك	بارطین	چکرکه
ارطغرل	بالیکسر	چورلی
ارکلی « مرمره »	باندرمه	جوکه
اسکیچه	بروسه	حاجی دانشمند
اسکلب	بولی	حوصه
اسکیشهر	بوی آباد	خیره بولی
آفیون‌قره‌حصار	بیغادیج	داری دره
آچه شهر	بیله‌جك	دیورك
اکری دره	بیرامیج	دوزجه
اینوز	بوطرناق	بارطین (نام دیکر
اورته کوی	پیکارحصار	دوسباط)
اوزون کوپری	پاپازلق	دده اغاج
ایبصاله	تکفورطاغی	دیمتوقه
ایکنه آطه	تیورطاش	ذلخوه
اینه کول	تربه دره	روپچوز
اینه بولی	چرکس کوی	زالف
زغفرانبولی	عشاق	کلیبولی
سد البحر	فره‌جك	کلید البحر
سکود	قوشیقواق سلطان یری	کملیك
سلبوکن	قرجه علی	کنغری
سماو	قرق کلیسا	کوملجنه

سید غازی	قره‌اغاج‌اسکله‌سی	کرماستی
سینوب	قره‌حصارصاحب	لفکه
شار کوی	قسطمونی	لوله برغوس
صندقلی	قصبهٔ کرزه	مدانیه
صوفیلو	قلعه‌جك	مدرنی
طاش کوپری	طوپ قلعه	مدیه
طرنوه‌جق	کدوس	مرادلی
طمراش	کره‌ده	مرفته
طوسیه	کره‌دهٔ سیدوب	معلقره
زورباللی (نام‌دیکر کوینك)	کشان	میخالیچ یکیشهر

اخطار مخصوص

۱ — متعدد سرلوحه‌لی اولان تلغرافنامه‌لردن بهر یکرمی کلمه ایچون یوز پاره آلنور.

۲ — کلمه‌سی برغروش‌اولان تلغرافنامه‌لر حداصغری اولهرق اون غروشدن آشاغی اولمیه‌جقدر.

۳ — مجاز مخابراتی ایچون مسلط مرکزینه قدر قرق پاره ومعاندن ایلری مرکز ایچون ایکی غروش اخذ اولنه‌جقدر.

« اشبو تعرفه اسامیسی بالاده محرر مواقفه درسعادتدن کشیده اولنه‌جق تلغرافنامه‌لره مخصوصدر. »

بهر کلمه‌سی اون پاره‌یه اولان مراکز تلغرافیه : حداصغری بش غروشدر.

ازمید	پندك	سلوری
اطه پازاری	توتون چفتلکی	شیله
اغوه	خادمکوی	صبانجه
انجللی	چتالجه	طراقلی
اذینه	چکمجهٔ کبیر	طوزله
آیواجق	داریجه [۱]	قره‌برون
بیغا	درنجه	قره‌جه‌کوی
قوری قواق	قره بیغا	یارمجه
قره مرسل	ککبوزه	لاپسکی
قندره	کیوه	یالوه
قرتال	مالتپه	یقه‌جق [۲]
قلعهٔ سلطانیه	هرکه	

[۱] ۷ غروش سوریجی اجرتی النور کبزه‌دن کوندریلور.

[۲] ۱۰ « « « قرتالدن «

بهر کلمه‌سی بش پاره‌یه یعنی یکرمی کلمه‌سی یوز پاره‌یه اولان مراکز تلغرافیه :

اناطولی‌فناری [۱]	بوستانجی	بیوك لیمان [۱]
ارناود کوی	باب مشیخت	پاشاباغچه‌سی [۲]
ارن کوی	باب عالی	پویرازقلعه [۳]
اسکدار	باروتخانه	ترسانه
اقسرای	بورغازاطه‌سی [۱]	تکفورطاغی
اناطولی‌حصار [۲]	بشکطاش	چنکل کوی
اورته کوی	بك اوغلی	حیدر پاشا
ایاستفانوس [۳] ایوب سلطان	بکلر بکی	خاصکوی
ایروه (نام‌دیکر الماس‌طاش) [٤]	بیوك اطه	داود پاشا
زیتون برونی	بیوك دره	دیرکلرآره‌سی
سرکه‌جی	بیك	رامی قشله‌سی
سلیمیه	بلاط	روم‌ایلی حصار
سنجاق تپه	فنار خلیج	« فنار [٤]
صاری یار	قاضی کوی	« قواغی
صغوق چشمه	قاکلیجه [۲]	مجار
طرابیه	قپان دقیق	مقری کوی
طوپقپو	قرق‌اغاج انباری	میرکون
طوپخانه	(قرق اغاج فشنك اخانه‌سی)	وفا
غلطه	قزل طوپراق	هکبه‌لی اطه
غربجه [٥]	قدیللی [۳]	یکی جامع
فاتح	قوری چشمه	یکی کوی
باب سرعسکری	قوزغنجق	کیرج‌اوجاغی [٥]
	قنالی اطه [٤]	کیلیوس [٦]

[۱] ۱۲ غروش مصرفله سوریجی معرفتیله [۲] ۱۰ غروش قایق اجرتی آلنور. [۳] ٥ غروش سوریجی اجرتی آلنور. [٤] ۳٥ غروش مصرفله [٥] ۳۰ غروش مصرفله

[۱] ۱۰ غروش قایق اجرتی هکبه‌لی اطه‌دن کوندریلور. [۲] ۱۰ غروش مصرفله [۳] ۱۰ « « [٤] ۱۰ « قایق اجرتی هکبه‌لیدن.

[۱] ۱٤ غروش مصرفله [۲] ۱۰ « « [۳] ۱٤ « « [٤] ۲۸ « « [٥] ۰ « « [٦] ٤۲ « «

بهر کلمه‌سی آلتمش پاره‌یه اولان مراکز تلغرافیه

حانیه	سلطانیه	سنه
قندیه	لاشید	مالویز
رسمو	دلم	قستل

سوده	ابانیقوله	میرس
اسفاکیه	یره پتره	بوزجه اطه

اشبو مراکزه اولان تلغرافنامه‌لرك اجورات اصلیه‌لرندن بشقه آیروجه قابلو اجرتی اوله‌رق یوز پاره آلنور .

ادرنه ، بنغازی و طرابلس غرب ایچون تلسز تلغراف واسطه‌سیله کشیده قلنه‌جق تلغرافنامه‌لرك بهر کلمه‌سی برغروش یکرمی پاره‌در .

حد اصغری اون بش غروشدر .

درسعادتدن ممالك مختلفه‌یه کشیده قلنه‌جق تلغرافنامه‌لرك بهر کلمه‌سی ایچون اخذ اولنه‌جق اجوراتك مقداری :

اسامیٔ ممالك	سانتیم	فرانق
حجاز	٤٠	٢
المانیا	٥٥	٠
وستریا ـ مجارستان	٣٤	٠
اوسترالیا	٧٥	٣
اسپانیا	٦٥	٠
اسوچ	٦٩	٠
اسویچره	٥١	٠
انکلتره	٧١	٠
ایتالیا	٤٨	٠
ایران — خانقین طریقیله	٦٠	١
ایران — ابوشهردن ماعدا باطوم طریقیله	٩٠	١
ایران — اوده‌سا قابلوسی طریقیله	٠٠	٢
بخارا	٤٦	٢
بلچیقا	٦٠	٠
بلغارستان	٢١	٠
بوسنه ـ هرسك	٢٧	٠
پورتکیز	٣٠	٢
پریم اطه‌سی	٦٩	٠
تونس	٦٨	٠
جزایر	٦٧	٠
جبل‌الطارق	٦٩	٠
جیوتی	٨٥	٢
چین	٥٠	٥
حبشستان	٨٥	١
دانیمارقه	٦٠	٠
زنکبار	١٣	٣
روسیه	٧٢	٠
رومانیا	٢٦	٠

اسامیٔ ممالك	سانتیم	فرانق
ژاپونیا	٢٠	٦
سواکن	٦٤	١
سیام	٢٣	٣
سنغاپور	١٠	٤
شیفاغو	١٥	٢
صربستان	٢٧	٠
طونکین	٣٦,٥	٦
طرابلس غرب	٨٨	٠
عدن	٥٠	٢
فرانسه وقورسیقه	٥٦	٠
فلمنك	٦٠	٠
فاس	٨٣	٠
قره‌طاغ	٢٧	٠
لوکسنبورغ	٦٠	٠
مالاغه	١٠	٤
مالطه	٦٩	٠
مصر — برنجی منطقه	١٥	١
مصر — ایکنجی «	٣٠	١
مصر — اوچنجی «	٥٥	١
مکسیقه	٧٥	٣
نوروج	٧٢	٠
نیورق	٧٧	١
هندستان و بیرمانیا	٣٥	٢
یمن	٨٠	٢
یونانستان	٢٨	٠
« (چشمه طریقیله)	٣٨	٠
یونان اطه‌لری	٣٢	٠
« (بوزجه‌اطه وشیره طریقیله)	٤٢	٠

العربش طریقیله

کوستنجه طریقیله کشیده اولنه‌جق تلغرافنامه‌لر

اجوراتی:	سانتیم		سانتیم
اوسترپا ـ مجارستان	٣٨	انکلتره	٧٦
المانیا	٥٥	ایتالیا	٦٦
بلچیقا	٦٠	قره‌طاغ	٥٦
دانیمارقه	٦٠	نوروج	٧٢
لوکسنبورغ	٦٠	پورتکیز	٧٨
هولاندا	٦٠	روسیه	٧٢
بوسنه ـ هرسك	٥٣	صربستان	٤٨
بلغارستان	٤٧	اسویچره	٥٧
اسپانیا	٧٣	اسوچ	٦٩
فرانسه	٦٥		

مقیاســـــــات

یکی مقیاسلر

طول ومسافه مقیاساتی

اقسامی

(١) آرشون (متره) = (١٠) کراه (دسیمتره)
(١) کراه (دسمتره) = (١٠) پرمق (سانتیمتره)
(١) پرمق (سانتیمتره) = (١٠) خط (میلیمتره)
(١) خط (میلیمتره) = (١٠) نقطه (دسیمیلیمتره)

اضعافی

(١٠) آرشون (متره) = (١) بوی (دقامتره)
(١٠٠) » » = (١) هکتومتره
(١٠٠٠) » » = (١) میل (کیلومتره)
(١٠٠٠٠) » » = (١) فرسخ (میریامتره)

مساحهٔ اراضی مقیاسلری

اقسامی

(١) آرشون مربعی = (١٥٠) کراه مربعی
(١) کراه » = (١٠٠) پرمق »
(١) پرمق » = (١٠٠) خط »

اضعافی

(١٠٠) آرشون مربعی = (١) اولك (آر = دقامتره مربعی)
(٢٥) اولك (آر) = (١) دونم
(٤) دونم = (١) جریب (هکتار)
(١٠٠) جریب (هکتار) = (١) میل مربعی (کیلومتره مربعی)
(١٠٠) میل مربعی = (١) فرسخ » (میریا متره مربعی)

مایعات وحبوبات مقیاساتی

اقسامی

(١) اولچك (لیتره) = (١٠) قوطی (دسیلیتره)
(١) قوطی (دسیلیتره) = (١٠) ظرف (سانتیلیتره)

اضعافی

(١)	یکی آرشون مکعبی (کیلولیتره)	=	(١٠)	کیله (هکتولیتره)
(١)	کیله (هکتولیتره)	=	(١٠)	شنیك (دقالیتره)
(١)	شنیك (دقالیتره)	=	(١٠)	اولچك (لیتره)

اوزان واثقال مقیاساتی

اقسامی

(١)	درهم (غرام)	=	(١٠)	دنك (دسیغرام)
(١)	دنك (دسیغرام)	=	(١٠)	بغدای (سانتیغرام)
(١)	بغدای (سانتیغرام)	=	(١٠)	حبه (میلیغرام)

اضعافی

(١٠٠٠)	یکی درهم (غرام	=	(١) قیه	(کیلوغرام)
(١٠)	قیه (کیلو)	=	(١) بطمان	(میریا غرام)
(١٠)	بطمان	=	(١٠٠) قیه	(١) قنطار (کنتال)
(١٠)	قنطار	=	(١٠٠٠) »	(١) چکی (طونیلاته)

مقیاسات عتیقه

(١)	زراع معماری	=	(٢٤)	پرمق	صنایع معماریه و اراضی مساحه‌سنده مستعملدر
(١)	پرمق	=	(١٢)	خط	
(١)	خط	=	(١٢)	نقطه	
(١٢)	پرمق	=	(١)	قدم	حفریاتده مستعملدر
(٥)	قدم	=	(١)	قولاج	
(١)	چارشو آرشونی	=	(٨)	اوروب	زراع معماریدن بر پرمق اون خط الی نقطه نقصاندر
(١)	اوروب	=	(٢)	کراه	
(١)	اندازه	=	(٨)	اوروب	چارشو آرشوننده سکز خط سکز نقطه نقصاندر
(١)	اوروب	=	(١)	کراه	

اضعافی

(٢٥٠٠)	زراع معماری	=	(١) میل	اورته یورویشله یکرمی دقیقه‌لق مسافه
(٣)	میل	=	(١) فرسخ	اورته یورویشله بر ساعتلك مسافه
(٤)	فرسخ	=	(١) برید	
(٢)	برید	=	(١) مرحله	
قره‌ده بر درجه‌لك مسافه		=	١٩,٨٤٥ ساعت	
دکزده	»	=	٢٠ ساعت	

مساحهٔ اراضی مقیاسلری

(۱) زراع معماری مربعی = (۵۷۶) پرمق مربعی
(۱) پرمق مربعی = (۱۴۴) خط »

اضعافی

(۴۰۰) زراع معماری مربعی = (۱) اولك
(۴) اولك = (۱) دونم

اکیال مقیاسلری

اقسامی

(۱) استانبول کیله‌سی = (۴) شنیك
(۱) شنیك = (۲) قوطی
(۱) قوطی = (۲) ظرف

اوزان مقیاسلری

اقسامی

(۱) قیه = (۴۰۰) درهم
(۱) درهم = (۴) دنك
(۱) دنك = (۴) قیراط (۱۶) قیراط = (۱) درهم [*]
(۱) قیراط = (۴) بغدای (۶۴) بغدای = (۱) درهم [*]
(۱۷۶) درهم = (۱) لودره
(۱,۵) » = (۱) مثقال

اضعافی

(۶) قیه = (۱) بطمان
(۴۴) قیه = (۱) قنطار
(۴) قنطار = (۱۷۶) قیه = (۱) چکی

مقیاسات عتیقه‌نك جدیده‌یه تحویلی

طول ومسافه مقیاسلری

۱ زراع معماری = ۰,۷۵۸ یکی آرشون (متره)
۱ » » مربعی = ۰,۵۷۴۵۶۴ » » مربعی
۱ » » مکعبی = ۰,۴۳۵۵۲۰ » » مکعبی

---

[*] اکثریا بو وجهله مستعملدر .

۱	پرمق	=	۳,۱۵۸	عشیرزراع (سانتیمتره)
۱	خط	=	۰,۲۶۳	« « «
۱	نقطه	=	۰,۲۱۹	« « «
۱	چارشو آرشونی	=	۰,۶۸	یکی آرشون (متره)
۱	« « مربعی	=	۰,۴۶۲۴	« « « مربعی
۱	اوروب	=	۵,۸	عشیرزراع (سانتیمتره)
۱	اندازه	=	۰,۶۵	یکی آرشون (متره)
۱	« مربعی	=	۰,۴۲۲۵	« « « مربعی
۱	اوروب	=	۸,۱۲۵	عشیرزراع (سانتیمتره)
۱	اسکی میل	=	۱,۸۹۵	یکی میل
۱	اسکی فرسخ	=	۰,۵۶۸۵	یکی فرسخ
۱	« دونم	=	۰,۳۶۷۷۲	« دونم
۱	استانبول کیله‌سی	=	۰,۰۷	« کیله
۱	شنیك	=	۰,۰۰۹۲۵	« آرشون مکعبی
۱	استانبول کیله‌سی	=	۳۷	اولچك (لیتر)

اوزان مقیاساتی

۱	بغدای	=	۰,۰۵۰۱۱۹۱۴	یکی درهم (غرام)
۱	فیراط	=	۰,۲۰۰۴۷۶۵۶	« «
۱	دنك	=	۰,۸۰۱۹۰۶۲۵	« «
۱	اسکی درهم	=	۳,۲۰۷۳۶۲۵	« «
۱	مثقال	=	۴,۸۱۱۴۳	« «
۱	لودره	=	۶۵۴,۵۴۱۱۲	یکی درهم (غرام)
۱	اسکی قیه	=	۱,۲۸۲۹۴۵	« قیه (کیلو)
۱	« بطمان	=	۰,۷۶۹۷۶۷	« بطمان
۱	« قنطار	=	۰,۵۶۴۴۹۶	« قنطار
۱	« چکی	=	۰,۲۳۵۷۹۸	« چکی

مقیاسات جدیده‌نك عتیقه‌یه تحویلی

۱	یکی آرشون (متره)	=	۱,۳۱۹۲۶۱	زراع معماری
۱	« « (مربعی)	=	۱,۷۴۰۵۴	« « مربعی
۱	« « (مکعبی)	=	۲,۲۹۶۱۰۷	« « مکعبی
۱	« «	=	۱,۴۷۰۵۸۸	چارشو آرشونی
۱	« « (مربعی)	=	۲,۱۶۲۶۲۹	« « مربعی

۱	« « (متره)	=	۱,۰۵۳۸٤٥	اندازه
۱	« « (مربعی)	=	۲,۳٦٦۸٦٥	« (مربعی)
۱	فرسخ	=	۱,۳۱۹۲۱٥	اسکی فرسخ
۱	یکی دونم	=	۲,۷۱۹٤٥۳	« دونم
۱	یکی کیله	=	۲,۷۰۲۷۰۳	استانبول کیله‌سی

اوزان

۱	یکی درهم	=	۰,۳۱۱۷۸۳	اسکی درهم
۱	« قیه	=	۰,۷۷۹٤٥۷	« قیه
۱	« بطمان	=	۲,۲۹٦۰۹٥	« بطمان
۱	« قنطار	=	۱,۷۷۱٤۹۳	« قنطار
۱	« چکی	=	٤,٤۲۸۷۳۳	« چکی
۱	« طون	=	۷۷۹,٤٤۳۷٥	« قیه

انکلیز مقیاساتی

۱۲	لینیه	=	۱	پوس
۱۲	پوس	=	۱	قدم (فوت)
۳	قدم (فیت)	=	۱	یارده (یارد)
۲	یارده (یارد)	=	۱	قولاچ (فاذم)
۱۷٦۰	« «	=	۱	میل بری (٤ استاتوت مایل)
٦۰۸۰	قدم (فیت)	=	۱	میل بحری (نوتیقل مایل)
۱	میل بحری	=	۱۰	غومنه
۱	« « وجغرافی	=	۱,۱٥۱	میل بری (ستاتوت مایل)

عثمانلی مقیاسات عتیقه وجدیده‌سنك انکلیز مقیاساتنه تحویلی

طول مقیاساتی

۱	یکی آرشون (متره)	=	۱,۰۹۳٦	یارده
۱	معمار آرشونی	=	,۸۲۸۹	«
۱	چارشو «	=	۰,۷٤۳٦۷	«
۱	اندازه	=	۰,۷۰۹۲	«
۱	معمار آرشونی	=	۲,٤۸٦۹۲۱	قدم
۱	چارشو «	=	۲,۲۳۱۰۱	«

اوزان مقیاساتی

۱	اسکی قیه	=	۲٫۸۲۸٤٥٤	لبره
۱	یکی «	=	۲٫۲۰٤٦۲۱۲٥	«
۱	« طون	=	۲۲۰٤٫٦۲۱	«
۱	« «	=	۰٫۹۸٤۲۰٥۹	طون

انکلیزطول مقیاساتنك عثمانلی مقیاسات عتیقه وجدیده‌سنه‌تحویلی

۱	یوس	=	۰٫۰۲٥٤	یکی آرشون (متره)
۱	قدم	=	۰٫۳۰٤۷۹۷	« « «
۱	«	—	۰٫٤۰۲۱٤	زراع معماری
۱	«	=	۹٫٦٥۱۳٦	« « پرمغی
۱	«	=	۰٫٤٤۸۲۲۷	چارشو آرشونی
۱	«	=	۳٫٥۸٥۸۱٦	« « اوروبی
۱	«	=	۰٫٤۷	اندازه
۱	«	=	۳٫۸٦	« اوروبی
۱	یارده	=	۰٫۹۱٤٤	یکی آرشون (متره)
۱	«	=	۱٫۲۰٦٤۳	معمار آرشونی
۱		=	۱٫۳٤٤٦۸۲	چارشو «
۱	«	=	۱٫٤۱	اندازه

سنهٔ هجریهٔ قمریه‌دن سنهٔ میلادیه‌یی بولمق

هر هانکی برسنهٔ هجریهٔ قمریه‌دن سنهٔ میلادیه‌یی بولمق ایچون سنهٔ قمریه‌یی دور شمسی اولان ۳۳ عددینه تقسیم وبوتقسیمدن ظهور ایدن خارج‌قسمت مذکور سنه‌دن طرح وحاصل طرحه ٦۲۱ عددی ضم اولندقده سنهٔ میلادیه اولور .

مثال : ۱۳۱٤ سنهٔ هجریهٔ قمریه‌سی ابتداسنده سنهٔ میلادیه‌نك قاچنجی سنه‌سی اولدیغی مطلوب :

۱۳۱٤		۳۳	۱۳۱٤
۳۹	{سنهٔ‌قمریه‌نك ۳۳ تقسیمندن ظهور ایدن خارج قسمت	۳۹	۹۹
۱۲۷٥	سنهٔ هجریهٔ شمسیه		۳۲٤
٦۲۱	ضم		۲۹۷
۱۸۹٦	۱۳۱٤ سنهٔ‌قمریه‌سی ابتداسنده سنهٔ‌میلادیه		۲۷

سنهٔ میلادیه‌دن سنهٔ هجریهٔ قمریه‌یی بولمق

هر هانکی بر سنهٔ میلادیه‌نك مصادف اولدیغی سنهٔ هجریهٔ قمریه‌یی بولمق ایچون ٦۲۱ عددینی سنهٔ میلادیه‌دن طرح وحاصل طرحی ۳۳ عددینه تقسیم ایدوب ظهور ایدن خارج قسمت مذکور حاصل طرحه ضم اولندقده سنهٔ هجریهٔ قمریه اولور .

مثالی : ۱۷۹۷ سنهٔ میلادیه‌سی ابتداسنك مصادف اولدیغی سنهٔ هجریهٔ قمریه مطلوب :

۱۸۹۷		۳۳	۱۲۷٦
٦۲۱		۳۷	۹۹
۱۲۷٦	سنهٔ هجریهٔ شمسیه		۱۲۸٦
۳۷	تقسیمدن ظهور ایدن خارج قسمت		۲۳۱
۱۳۱٤	۱۸۹۷ سنه‌سی ابتداسنده سنهٔ‌هجریهٔ‌قمریه		٥-٥

تاریخ میلادیدن تاریخ مالیٔ عثمانی یی بولمه‌نك اصولی

بیك سكز یوزفرق تاریخ میلادیسندن اعتباراً جاری اولق اوزره هرهانكی برتاریخ میلادی‌ی تاریخ مالیه تحویل ایچون تاریخ مذكوردن ٥٨٤ وماهنك عدد ایامندن ١٢ — بیك طقوز یوز سنهٔ میلادیه‌سی مارتنك اون دردنجی كونندن اعتباراً ١٣ — عددی طرح ایدلدكده باقی تاریخ مالی وماهنك عدد ایامی اولور .

مثال : ١٨٩٦ سنهٔ میلادیه‌سی تموزینك یكرمی آلتنجی كونی سنهٔ مالیه‌نك هانكی سنه وماهنك قاچنجی كوننه مصادف ایدوكی مطلوب :

١٨٩٦ سنهٔ میلادیه	٢٦ افرنجی تموز
٥٨٤ طرح	١٢ طرح
١٣١٢ سنهٔ مالیه	١٤ تموز

بیك اوچیوز اون ایكی سنهٔ مالیه‌سی تموزینك ١٤ نجی كونی ایدوكی .

اكر تحویلی آرزو اولنان تاریخ میلادی كانون ثانی وشباط آیلرینه مصادف ایسه سالف‌الذكر ٥٨٤ عددینه واحد ضمیله ٥٨٥ عددی طرح ایدلمیدر وماهنك عدد ایامندن ١٢ طرح ولنه‌مدینی صورتده اولكی ماهك عدد ایامی ضم ایدلدكدن صكره مجموعندن ١٢ طرح وحاصل طرح اولكی ماهك عدد ایامی اولور .

مثال : ١٨٩٦ سنهٔ میلادیه‌سی شباطنك دردنجی كونی سنهٔ مالیه‌نك هانكی سنه وهانكی ماهنك قاچنجی كوننه تصادف ایتدیكی مطلوب :

١٨٩٦ سنهٔ میلادیه	٤ شباط درتدن ١٢ طرح
٥٨٥ تحویل آرزو اولنان	٣١ اولنه‌مدیغندن اولكی ماهی
١٣١١ تاریخ شباط آینده	٣٥ اولان كانون ثانینك عدد
اولدیغی ایچون ٥٨٤	٢٢ ایامی ضم ایدیله‌رك مجموع
عددی یرینه ٥٨٥	٢٣ عندن ١٢ تفاضل كانون
ثانی طرح باقی سنهٔ مالیه	

تاریخ مالیٔ عثمانیدن تاریخ میلادی‌یی بولمه‌نك اصولی

بیك ایكی یوز اللی آلتی تاریخ مالیسندن اعتباراً جاری اولق اوزره هرهانكی برتاریخ مالی‌یی تاریخ میلادی‌یه تحویل ایچون تاریخ مذكوره ٥٨٤ وماهنك عدد ایامنه دخی ١٢ — بیك اوچیوز اون آلتی سنهٔ مالیه‌سی مارتنك ابتداسندن اعتباراً ١٣ — عددی ضم ایدلدكده حاصل جمع تاریخ میلادی وماهنك عدد ایامی اولور .

مثال : ١٣١٢ سنهٔ مالیه‌سی مارتنك ٨ نجی كونی سنهٔ میلادیه‌دن هانكی سنه وماهنك قاچنجی كوننه تصادف ایتدیكی مطلوب :

١٣١٢	سنهٔ مالیه	٨ مارت
٥٨٤	ضم	١٢ ضم
١٨٩٦	سنهٔ میلادیه	٢٠ مارت افرنجی

اكر تحویلی آرزو اولنان تاریخ مالی كانون ثانی وشباط آیلرینه مصادف ایسه مذكور ٥٨٤ عددی یرینه ٥٨٥ عددی ضم ایدلمیدر وماهك عدد ایامنه ١٢ ضم ایدلدكدن صكره مجموع اوتوز واوتوزبردن فضله ظهور ایتدیكی تقدیرده ـ ایجابنه كوره ـ اوتوز ، اوتوز بر ، یكرمی طقوز ویا یكرمی سكز تفاضل اولندقده باقی صكره‌كی ماهنك عدد ایامی اولور .

مثال : ١٣١٢ سنهٔ مالیه‌سی كانون ثانینك ٢٧ نجی كونی سنهٔ میلادیه‌نك هانكی سنه وماهنك قاچنجی كوننه مصادف ایدوكی مطلوب :

١٣١٢ سنهٔ مالیه

٥٨٥ كانون ثانیده بولندیغی ایچون ٥٨٤ عددی یرینه ٥٨٥ ضم

١٨٩٧ سنهٔ میلادیه اولور

مسکوکات

الیوم مستعمل، اولان مسکوکات عثمانیه‌نك نوع وعیاری وقیمت وثقلتلری

نمره نومرو	نوعی	عیاری بیکده	شمدیکی اسمی	قیمت تماملری مرغوب اصلیه‌سی غروش	قیمت رسمیهٔ حاضره‌سی پاره	قیمت رسمیهٔ حاضره‌سی غروش	ثقلتلری بقیراط	ثقلتلری دانه	ثقلتلری غرام	قطرلری میلمتره	ثخنلری میلمتره
۱	آلتون	۹۱۶/۱۰۰۰	بشی برلك لیرا	۵۰۰		۵۱۳	٤	۱۱	۳٦,۰۸۲۸	۳۵	۲,۱۸
۲	«	«	ایکی بچقلق «	۲۵۰	۲۰	۲۵٦	۱۰	۵	۱۸,۰٤۱٤	۲۷,۲۰	۱,۷٤
۳	«	«	لیرای عثمانی	۱۰۰	۲٤	۱۰۲	٤	۲	۷,۲۱ ۵٦	۲۲, ۵	۱,۰۸
٤	«	«	یارم لیرا	۵۰	۱۲	۵۱	۲	۱	۳.٦۰۸۲	۱۸	۰,۸٦
۵	«	«	چاریك لیرا	۲۵	۲٦	۲۵	۹	۰	۱,۸۰٤۱	۱٤,۷۵	۰,٦۱
۱	کموش	۸۳۰	مجیدیه	۲۰		۱۹	۸	۷	۲٤,۰۵۵۰	۳۷	۲,۲۷
۲	«	«	یارم مجیدیه	۱۰	۲۰	۹	۲	۳	۱۲,۰۲۷۵	۲۷,۲۵	۲,۱٤
۳	«	«	چاریك	۵	۳۰	٤	۱٤	۱	٦,۰۱۳۸	۲٤	۱,۰٦
٤	«	«	ایکیلك	۲		۲	۱۲	۰	۲,٤۰۵۵	۱۸,۷۵	۱
۵	«	«	غروشلق	۱		۱	٦	۰	۱,۲۰۲۷	۱۵	۰,۷۵
٦	«	«	یکرمیلك	۰,۵	۲۰		۳	۰	۰,٦۰۱۳	۱۳,۷۵	۰,۵۰
۱	کموش متالیك	٤۳۵	آلتیلق (متالیك بش غروش)			۵		٤	۱۲,۸۲۸	۳۷	۰,۵۰
۲	«	«	« نصفیه‌سی (بیاض یوزلك)		۲۰	۲		۲	٦,٤۱٤	۳۲	
۳	«	«	« ربعیه‌سی (بیاض اللیلك)		۱۰	۱		۱	۳,۲۰۷	۲۷	
۱	«	۲۲۰ و ۱۷۵	بشلك (قره یوزلك)		۲۰	۲	۱۲	٤	۱۵,۲۳۰	۳۹	
۲	«	«	یارم بشلك (قره اللیلك)		۱۰	۱	٦	۲	۷,٦۰۱۵	۳٤	
۳	«	«	یکرمیلك		۲۰		۱۵		۳,۸۰۷	۲۷	
٤	«	«	اونلق (متالیك)		۱۰		۷,۵		۱,٤۰۳	۲۱	
۵	«	«	بش پاره		۵		۳,۵		۰,۷۰۲	۱۷	
۱	یکی متالیك	۱۰۰	اونلق		۱۰		۱۰	۰	۲	۱۸,۷۵	
۲	«	«	بش پاره		۵		۵	۰	۱	۱۵	
۱	نیکل	۹۸۵	قرق پاره‌لق			۱	۱۵	۱	٦	۲۳,۵	۱,۵۱
۲	«	«	یکرمی «		۲۰		٤	۱	٤	۲۱	۱,۲٦
۳	«	«	اون «		۱۰		۱۳		۲,٦۵	۱۸,۵	۱,۰٦
٤	«	«	بش «		۵		۸,۵		۱,۷۵	۱٦	۰,۹۵
۲۵											

اليوم زينت مقامنده قوللانيلان اسكى آلتون مسكوكات ايله اخيراً احداث اولنان زينت آلتونلرى

اسمى	ثقلتى قيراط	ثقلتى حبه	عيارى بيكده	قيمت اصليه سى غروش	قيمت اصليه سى پ.	قطرى ميلمتره	ملاحظات
فيلورى دينلان يالديز آلتونى	١,٥	١	٩٩٣	٥١	١٩	١٩ — ٢٧	
زنجيرلى وفندق دينلان شريفى ويا اشرفى آلتونى	١,٢٥	١	٩٧٠	٥٠	٠٥	٢١ — ٣٢	چفتليسى دخى واردر
سلطان محمود ثانينك يكرمى بشلك دينلان عتيق رومى آلتونى	٧,٧٥	١	٩٥٦	٦٨	٠٣	٢٦	نصفيه وربعيه سى دخى واردر
عتيق سلطان محمود آلتونى دينلان محمود اول زرمحبوبى	١٣,٢	٠	٩٥٢	٣٧	٣٠	١٧ — ٢١	چفتلى ونصفيه سى دخى واردر
سلطان مصطفى ثالث زرمحبوبى	١٣	٠	٩٠٦	٢٦	٠	١٨	نصفيه سى دخى واردر
صندقلى وغازى دينلان خيريه آلتونى	٨,٧٥	٠	٨٧٣	٢٢	١٠	٢٠	چفتليسى ونصفيه سى واردر
يكرميلك محموديه ودار الخلافة السنيه آلتونلرى	٨	٠	٨٣٠	٢٠	٠	١٩	نصفيه وربعيه سى دخى واردر
عتيق عدلى ودار الخلافة عليه وسلطان مجيدك ممدوحيه آلتونى	٧,٧٥	٠	٨٣٠	١٩	٢٦	١٩ — ٢٠	عدليه نك نصفيه سى ديكرلرينك نصفيه وربعيه سى واردر
يازيلى محموديه دينلان جديد رومى واستانبول آلتونلرى	١١,٧٥	٠	٨٠٠	٢٨	٢٠	٢٣	روميلرك چفتليسى استانبوللرك نصفيه وربعيه سى دخى واردر
جديد عدليه آلتونلرى	٧,٧٥	٠	٧٤٨	١٧	٢٧	١٩	نصفيه وربعيه سى دخى واردر
عتيق مصر آلتونى	١٣	٠	٦٨٧	٢٦	٣٣		
جديد مصر «	١١,٩٠	٠	٦٨٧	٢٦	٢٠		
مصر بازبوط آلتونى	٢	٠	٦٦٥	٣	٣٨		
جديد ربعيه آلتونى	٢	٠	٥٨٢	٣	٢٠		
زينت بشيوزلك	١٥	١٠	٩١٦,٦	٥٠٠	٠	٥٠ — ٤٥,٥	قطرلرك اولكى رقملرى سلطان حميد ثانى وقتنده ضرب اولنانلره وايكنجى رقملرى سلطان محمد خامس زمانندهٔ ياپيلانلره عائددر
« ايكيوز الليلك	٧,٥	٥	«	٢٥٠	٠	٤٥ — ٤٤,٥	
« يوزلك	٣	٢	«	١٠٠	٠	٣٧ — ٣٠,٥	
« الليلك	١,٥	١	«	٥٠	٠	٢٧ — ٢٢,٧٥	
« يكرمى بشلك	٨,٧٥	٠	«	٢٥	٠	٢٢ — ١٩	
« اون ايكى بچقلق	٤,٣٨	٠	«	١٢	٢٠	١٨ — ١٦	

اسامئ دول	واحد قياسئ مسكوكات	وزنى غرام	عيارى بيكده	قيمت حقيقيه‌سى آلتون غروش	مضروب مسكوكاتك انواعى آلتون	كموش	نيكل و باقر
انكلتره و اوسترالیا بكى زه‌لانده آفريقاى جنوبى رض جديد مستملكاتى	سووه‌رين (نام ديكر) استرلين انكليز ليراسى ١ سترلين = ٢٠ شيلين ١ شيلين = ١٢ پنى	٧,٩٨٨٠٥	٩١٦ ٢/٣	١١٠,٦٩	٥ استرلين ٢ » ١ » ١/٢ »	٥ شيلين ٤ » ٢,٥ » ٢ » ١ » ٦ پنس	٢ پنى (باقر) ١ » ١/٢ » ١/٤ »
پرو	ليبرا = ١٠ سول ١ سول = ١٠٠ سنتاوو	٧,٩٨٨	٩١٦ ٢/٣	١١٠,٦٩	١ ليبرا ١/٢ » ١ سول	١ سول ١/٢ » ١/٥ » ١/١٠ سول = دينه‌رو ١/٢ دينه‌رو ٢٠ سنتاوو ١٠ » ٥ »	٢ سنتاوو (باقر) ١ » »
قولومبيا	په‌زوفورته = ١٠٠ سنتاوو ليورا = ٥ په‌زو	٧,٩٩٨	٩١٦ ٢/٣	٢٢,١٤ ١١٠,٦٩	١ ليورا ١/٢ » ١ په‌زو	١ په‌زو ١/٢ » ١/٥ په‌زو = پزه‌تا ١/٢ پزه‌تا	٥ سنتاوو (نيكل) ٢ » » ١ » »
پورتكيز	ميلرايس = ١٠٠٠ رايس ٥ ميلرايس = ١/٢ قوروئا	٨,٨٦٧٨	٩١٦ ٢/٣	٢٤,٥٧٦ ١٢٢,٨٨٢	١ قوروئا ١/٢ » ٢ ميلراس ١ »	٥٠٠ رابس ٢٠٠ » ١٠٠ » ٥٠ »	١٠٠ رايس نيكل) ٥٠ » » ٢٠ » (باقر) ١٠ » » ٥ » »
ره‌زيليا	ميلرايس = ١٠٠٠ رايس ١٠ ميلرايس	٨,٩٦٤٥	٩١٦ ٢/٣	١٢,٤٢٥ ١٢٤,٢٥	٢٠ ميلرايس ١٠ » ٥ »	٢٠٠٠ رابس ١٠٠٠ » ٥٠٠ »	٤٠٠ رايس (نيكل) ٢٠٠ » » ١٠٠ » » ٤٠ » (باقر) ٢٠ » »
شيلى	په‌زو = ١٠٠ سنتاوو ١٠ په‌زو = ١ دوبلون	٥,٩٩١	٩١٦ ٢/٣	٨,٣٠٢ ٨٣,٠٢	٢٠ په‌زو ١٠ » ٥ »	١ په‌زو ٢٠ سنتاووس ١٠ » ٥ »	٢,٥ سنتاوو (با) ١ » ١ » ٢ »
فرانسه و تونس	فرانق = ١٠٠ سانتم ٢٠ فرانق = ١ ناپولیون (فرانسز ايرا ى)	٦,٤٣٦١٣	٩٠٠	٤,٣٨٨٧٢٩٥ ٨٧,٧٧٤٥٨٩	١٠٠ فرانق ٥٠ » ٢٠ » ١٠ » ٥ »	٥ فرانق ٢ » ١ » ١/٢ » ٢٠ سانتم	٢٥ سانتم (نيكل) ١٠ » (باقر) ٥٠ » » ٢ » »
فرانق اصولى قبول ايدن دولتلر : لوكسنبورغ بلجيقاوقونغو موناقو اسويچره ايتاليا يونانستان بلغارستان صربستان رومانيا اسپانيا فنلانده‌دوقه‌لغى نه‌زوئلا	فرانق = ١٠٠ سانتيم فرانق = ١٠٠ » » = ١٠٠ » فرنق = ١٠٠ » ليره = ١٠٠ چنته‌زمى دراخمى = ١٠٠ لپتا له‌و = ١٠٠ استوتينكى دينار = ١٠٠ پاره له‌ى = ١٠٠ بانى پزه‌تا = ١٠٠ سانتيمو مارقفا = ١٠٠ په‌نى بوليوار = ١٠٠ سنتاوو			٤,٣٨٨٧٢٩٥ » » » » » » » » » » » »			

اسامیٔ دول	واحد قیاسیٔ مسکوکات	وزنی غرام	عیاری بیکده	قیمت حقیقیه‌شی آلتون غروش	مضروب مسکوکاتك انواعی آلتون	کموش	نیکل وباقر
آرژانتین	په‌زو = ۱۰۰ سنتاوو « = ۵ فرانق ۵ په‌زو = ۱ آرژانتینو	۸,۰۶۴۵	۹۰۰	۲۱,۹۴۳۶۰ ۱۰۹,۷۱۸	۵ په‌زو ۲.۵ «	۱ په‌زو ۵۰ سنتاوو ۲۰ « ۱۰ « ۵ «	۲۰ سنتاوو (نیکل) ۱۰ « « ۵ « « ۲ « (باقر)
سان سالوادور نیقاراغوا غواته‌مالا هوندوراس اوروکوای پاراغوای هایتی اکوادور بولیوی	په‌زو = ۱۰۰ سنتاوو غورد = ۱۰۰ سنتاوو سوکر = ۱۰۰ « بولیویانو = ۱۰۰ «		۹۰۰ « « «	۲۱,۹۴۳۶ » » »			
روسیه	روبله = ۱۰۰ قاپیك ۷,۵ = ۱/۲ ایمپریال = ۲۰ فرانق	۶,۴۵۱۶	۹۰۰	۱۱,۷۰۳۲۸ ۸۷,۷۷۴۵۹	۲۰ روبله ۱۵ « ۱۰ « ۷,۵ « ۵ «	۱ روبله ۵۰ قاپیك ۲۵ « ۲۰ « ۱۵ « ۱۰ «	۵ قاپیك (باقر) ۲ « « ۱ « « ۱/۲ « «
آمریقا و قنادا کوبا پاناما سان‌دومنیيك ایبریا	دولار = ۱۰۰ سنت ۵ دولار = ۱/۲ ئه‌یکل	۸,۳۵۹	۹۰۰	۲۲,۴۴۹ ۱۱۳,۷۲۴۶	۲۰ دولار ۱۰ « ۵ « ۲,۵ « ۱ «	۱ دولار ۱/۲ « ۵ » ۲۵ سنت ۱۰ سنت=دیم	۵ سنت(نیکل) ۱ » (باقر)
اسوج نوروج دانیمارقه	قرونه = ۱۰۰ ئوره ۲۰ قرونه	۸,۹۶۱	۹۰۰	۶,۰۹۵ ۱۲۱,۹۱۴	۲۰ قرون ۱۰ » ۵ «	۲ قرونه ۱ « ۵۰ ئوره ۲۰ « ۱۰ «	۵ ئوره (باقر) ۲ » ۱ «
آوسترپا و مجارستان قره‌طاغ	قورون = ۱۰۰ هللر ۲۰ قورون	۶,۷۷۵۰۶	۹۰۰	۴,۶۰۸۷۵ ۹۲,۱۷۰	۲۰ قورون ۱۰ «	۵ قورون ۲ « ۱ «	۲۰ هللر (نیکل) ۱۰ « « ۲ « (باقر)
آلمانیا	مارق = ۱۰۰ فنیك ۲۰ مارق = ۱ دوبل‌قورون	۷,۹۶۵	۹۰۰	۵,۴۱۸۱۸۵ ۱۰۸,۳۶۳۷	۲۰ مارق ۱۰ « ۵ «	۵ مارق ۲ « ۱ « ۱/۲ » ۱ طالر=۳ مارق	۲۵ فنیك (نیکل) ۱۰ « « ۵ « « ۲ « (باقر)
فلمنك	کولده فلورین = ۱۰۰ سنت ۱۰ فلورین	۶,۷۲	۹۰۰	۹,۱۴۲۵۵ ۹۱,۴۲۵۵	۱۰ فلورین	۲,۵ فلورین ۱ « ۱/۲ « ۲۵ سنت	۵ سنت (نیکل) ۲,۵ « (باقر) ۱ « «
قوستاریقا	قولون = ۱۰۰ چنته زیکو ۱۰ قولون	۷,۷۸	۹۰۰	۱۰۵,۸۱۷	۲۰ قولون ۱۰ « ۵ « ۲ «	۱۰ قولون ۱ ۱/۲ «	۱ چنته‌زیکو (باقر)
ژاپونیا	یه‌ن = ۱۰۰ سه‌ن ۱۰ یه‌ن	۸,۳۳۳۳	۹۰۰	۱۱,۲۳۷۵ ۱۱۳,۳۷۵۵	۲۰ یه‌ن ۱۰ » ۵ »	۲ یه‌ن ۱ « ۵۰ سه‌ن ۱۰ «	۵ سه‌ن (نیکل) باقر) ۱ « (« ۱/۲ »
ایران	قران = ۲۰ شاهی « = ۱۰۰۰ دینار ۲۰ قران = ۲ تومن	۵,۷۵	۹۰۰	۳,۹۱۴۱ ۷۸,۲۸۳	۲ تومان ۱ « ۱/۲ » ۱/۴ »	۲ قران ۱ « ۱/۲ » ۵ شاهی	۲ شاهی (نیکل) ۱ « « ۴ شاهی=۱ عباسی با ۱/۶ شاهی (باقر)

اسامیٔ دول	واحد قیاسیٔ مسکوکات	وزنی غرام	عیاری بیکده	قیمت حقیقیه‌سی آلتون غروش	مضروب مسکوکاتك انواعی آلتون	کموش	نیکل و باقر
مصر	جینه = مصر لیراسی = ۱۰۰ قرش	۸,۵	۸۷۵	۱۱۲,۴۳	۱ لیرا ۵۰ قرش ۲۰ » ۱۰ » ۵ »	۲۰ قرش ۱۰ » ۵ » ۲ »	۱ قرش (نیکل) ۵ عشرالقرش » ۲ » » ۱ » = میلیم » ½ میلیم (باقر)
مکسیقا	په‌زو = ۱۰۰ سنتاوو			یکی ۱۱,۲۷۵	۱۰ په‌زو	۱ په‌زو ۵۰ سنتاوو	۵ سنتاوو (نیکل) ۲ » (باقر)
	۵ په‌زو (اسکی) ۱۰ » (یکی)	۸,۴۶ ۸,۳۳۳۳	۸۷۵ ۹۰۰	۱۱۱,۹۰ ۱۱۳,۳۷۵	۵ »	۲۰ » ۱۰ »	۱ » »
فیلپین	دورو = ۱۰۰ سنتاوو دوبلون په‌زو (یکی)	۶,۷۶۶ ۰,۷۸۴	۸۷۵ ۹۰۰	۸۹,۵۳ ۱۱,۲۷	۴ په‌زو (اسکی) ۲ » » ۱ » »	۱ په‌زو ۵۰ سنتاوو ۲۰ » ۱۰ »	۵ سنتاوو (نیکل) ۱ » (باقر)
یالکزکمرش مسکوکات قبول ایدن دولتلر: چین	تائهل هایقوان (کمرك) تائهل شانغهای قانتون دولاری	۲۷	۹۰۰	۱۵ ۱۳ ۲۰	۰		
هندیستان موریس و زنجبار آطه‌لری و آفریقای شرقی آلمان مستملکه‌سی	روپیه = ۱۶ آنا	۱۱,۶۶۴	۹۱۶⅔	۷	۰	۱ روپیه ½ » ¼ » ⅛ »	
هونغ قونغ و سنغاپور وبورنه‌أو	انکلیز کموش دولاری = ۱۰۰ سنت	۲۷	۹۰۰	۱۰	۰	۱ دولار ۵۰ سنت ۲۰ » ۱۰ »	
هند چینی	فرانسز پیاستری = ۱۰۰ سنت	۲۷	۹۰۰	۱۰			
مصوع، جیبوتی، صومال، زنجبار عربستان، مسقط	ریال دنیلان ماریاتریز طالری	۲۸,۰۷۵	۸۳۳,۳	۱۰	۰		
حبشستان	طالاری	۲۸,۰۷۵	۸۳۳,۳	۱۰	۰		
سیام	تیقال	۱۵		۵	۰		
فاس	پیاسترو = ۸ اونسه شرعیه	۲۹,۱۱	۹۰۰	۱۱	۰		

مسکوکاتك حقیقی ومبایعه فیئاتلرندن بشقه برده (قامبیو فیئاتی) اولوب مملکتلرك یکدیکریله مناسبت تجاریه‌سنه وکدیکربنه قارشو آله‌جقلی ویا ویره‌جکلی اوله‌رق بقیهٔ حسابك تسویه‌سی ایچون برندن دیکرینه آلنون ارسال واخراجی لزومنه والحاصل عرض وطلب قاعدهٔ عمومیهٔ اقتصادیه‌سنه نظراً تعین ایدر که اشبو پولیچه فیئاتی هرکون بانقه‌لرجه اصحاب مراجعته بیلدیرلمکده وغزته‌لرله دخی اعلان ایدلمکده‌در .

لیرا ، مجیدیه وچوروك (رایج) پاره‌لرك یکدیکرینه تحویلی

لیرا پاره‌نك چورك پاره‌یه تحویلی

لیرای عثمانی ۱۰۰ غروش حسابیله اولان مبلغی ۱،۰۸ ایله ضرب ایتملی حاصل ضرب مبلغ مزبورك لیرای عثمانی ۱۰۸ غروش حسابیله اولان مقداری اولور .

چوروك پاره‌نك لیرا پاره‌یه تحویلی

لیرای عثمانی ۱۰۸ غروش حسابیله اولان مبلغی ۰،۹۲۵۹ ایله ضرب ایتملی حاصل ضرب مبلغ مزبورك لیرای عثمانی ۱۰۰ غروش حسابیله اولان مقداری اولور .

مجیدیه پاره‌نك چوروك پاره‌یه تحویلی

مجیدیه ۱۹ غروش حسابیله اولان مبلغی ۱،۰۵۲۶۳ ایله ضرب ایتملی حاصل ضرب مبلغ مزبورك مجیدیه ۲۰ غروشدن مقداری اولور .

چوروك پاره‌نك مجیدیه پاره‌یه تحویلی

مجیدیه ۲۰ غروش حسابیله اولان مبلغی ۰،۹۵ ایله ضرب ایتملی حاصل ضرب مبلغ مزبورك مجیدیه ۱۹ غروش حسابیله اولان مقداری اولور .

سالنامهٔ ثروت فنون

طبیبك

اختناق . — یابرمانع میخانیکی (غرق ، تخنیق ، صلب کوکس دارانمی ، هوا بوریلریك تضییق) تأثیریله ، یاتنفس ایدیلهجك هوانك عدم کفایهسندن ، یاخود قانك زهرلی برطاقم غازلر (حمض قاربون ، هواغازی ، متفسخ آبدستخانهلردن انتشار ایدن غازلرت) طرفندن تخریب ایدیلهسیله تنفسك توقف ایتهمسی در .

أعراضی : یوزموراریر ، شیشر ، کوزلر دیشاری فیرلار ، آغز آچیلیر . برون قانادلری هرتنفسده آچیلیر، قاپانیر ، ضجرت وحرکات اختلاجیه ، تبول وتغوط غیر اختیاری مشاهده اولونور .

تداویسی : همان خستهیی بولوندیغی یردن صاف وجریانلی برهوایه چیقارمالی ، آلبسهسنی صویمالی ؛ بوتون وجودینی آلقولای ، أسسانلی مایعات ایله محیطدن مرکزه دوغرو اوغمالی ، تنفس صناعی یاپمالی ، دیلنی منتظم صورتده دیشاری چکوب ایچری ایتهلی ، وبوعملیهیی برجوق دفعه تکرار ایتهلی . جکرلره ، بولونورسه ، « صاف مولدالحموضه » سوق ایتهلی ... خسته کندیسنه کلنجه صیجاق وهوادار یاتاقده یاتیرمق ؛ عضویتی تنبیه ایچین تحت الجلد « أثر ، قافهئین ، کافوریاغی »زرق ایتمك ؛ داخلاً برآز آلقول ، قهوه ، چایویرمك ؛ تنفسه، تکرار دورا بیلمهسی احتمالنه قارشی دقت ایتمك لازمدر . خستهنك باشنك آلتنه یوکسك یاصدیق قویمالی ، باجاقلرینه خردل یاقیسی یاپیشدیرمالیدر .

آری صوقناسی . — تداویسی : پرتوسز ایله باقارق برایکنجه واسطهسیله « ایکنهنك اوجی آلاودن کچیرلمش اولمق شرطدر » آرینك ایکنهسنی چیقارمالی بعده یاغ ایله طلا ایتهلی ، یاخود شو :

مایع آمونیاق ۱۰ غرام
کئول ۵۰ »
صو ۱۰۰ »

محلول ایله بیقامالی . . . صوقیلان نقطهیه $\frac{1}{10}$ نسبتنده فورمول محلولی دوقوندیرمق ؛ یاخود ۲،۵ غرام « قلور ایدرات دوقوقائین » و ۵۰ غرام صودن مرکب برمحلول درونجه برپاموق ایصلاتارق اوناحیهیه تطبیق ایتمك اوجاعی کسهر . بوعلاجلری اودقیقهده تدارك ممکن اولامازسه برصوغان ویا صارمساغی ازهرك اوزرینه قاپاپوب برمندیل ایله باغلامالی ، فقط اوزون مدت بویله بیراقمایوب سالف الذکر ادویهیی تحری ایتهلی .

ازالهٔ تعفن . — چماشیرلرده :

قره زیلول ۵ غرام
قابونات دوسود ۵ »
عرب صابونی ۳ »
صو ۱۰۰ »

— یاخود —

لیزول ۱۰ غرام
صو ۱۰۰ »

چماشیرلری یقادقدن صوکرا بوایکی محلولدن بریسنه باتیرمالی ؛ بعده چیقاروب صیقمالی وقوروتمق ایچین کونشه سرملی .

أزیکلر ـ برهلر . — خفیف برهلرده برطاقم یشیل سیاهمتراق ، مدور لکهلر کورولور ؛ دها شدتلیلرنده قانك طوپلانماسندن برشیشکینلك، وجع ویانمه بولونور .

تداویسی :

ماء ابیض	۳۰۰	غرام
آرنیقاصبغی	۳	»

دن عبارت محلوله باطیریلمش بزلرتطبیق ایتمه‌لی . وبونی برچوق دفعه‌لر دکیشدیرمه‌لی در . اکر بوده‌یی حصوله کتیرن عاملك تأثیری پك شدتلی اولورسه درینك آلتنده‌کی أتلر ، سیکیرلر ، دامارلر ، حتی کیکلر خراب اولاجغندن عوارض وخیمه تولدایدر . بواحواله همان طبیبه مراجعت ألزمدر .

اسهال . — بعض اسهاللر وردرکه اونلرك دوامی عضویت ایچین برتداوی مقامنده‌در . بناءً علیه راست کله‌هر اسهالی کسمکه تشبث ایتمه‌لی در . اسهال باغرصاق نزله‌سندن ایلری کلییورسه اولا برمسهل آلمالی [فرضا ۳۰ غرام هندیاغی] بعده قابض ویا آفیونلی برعلاج مثلاشو :

« دووه‌ر » سفوفی	۱	غرام
تحت آزوتیت بزموت	۲	»
فوسفوریت کلس	٤	»

توزی ایکی پاکته تقسیم ایله برینی صباح ، برینی آقشام آلمالی در . بوترتیب بولونمازسه ایچه أریتلمش پرنج چورباسی ، یاخود یمورطه آقی ایچمه‌لی . فانیلا قوشاق صارمالی . اسهال مزمن برشکلده دوام ایدییورسه سوت . چی‌أت ایله « اوفاق پارچه‌لر حالنده یوتمق صورتیله » تغذی ؛ جاذب غازات توزلر وسائر قابض علاجلر استعمال ایتمه‌لی .

اکثریا ، امزیکله بـله‌نن ، چوجوقلرده ده کورولن اسهالك سببی ، سودك منتظم ویرلیله‌مه‌سی ، تمیزلکه رعایت ایدیله‌مه‌سیدر .

اشتهاسزلق . — برچوق خسته‌لقلرده مشهود اولور . معده‌یی آجی علاجلر « قنه قنه ، ترنج قابوغی ، قوازیا خلاصه‌لری » وقلوی ادویه « بی قاربونات » ایله تداوی وأت صوبی ایله تغذی ایده‌رك بنیه‌یی اصلاح وتقویه ایتملی در . أك ایسی یمکدن یکرمی دقیقه اول درونته برقهوه قاشینی « بیتون » ایله‌هرهانکی برآجی علاجدن اوچ دامله علاوه اولونمش برباردان چیتلی صوبی ایچمك در .

آغزی تمیزطوتمق . — بونك ایچین اولا دیشلرك خسته‌لغه دوچار اولماماسنه دقت ایتمه‌لیدر . هیچ اولمازسه کونده ایکی دفعه وبالخاصه آقشاملری دیشلری صابونله فیرچه‌لامالی « چونکه صابون أك ایی برمضاد تعفن فعی‌در » ، « بوراقس » محلولیله آغزی بیقامالی‌در . أکثریتله کورولن آغزقوقوسی دیشلرك کیرلی طوتولماسندن وچوروممه‌سندن ، برون یاخود معده خسته‌لقلرندن نشأت ایدر .

تداویسی : آتیده‌کی ترتیبدن برباردان صویه برچوربا قاشینی قویارق هرکون غرغره ایتمه‌لی :

طفلان صوبی	۱۰۰	غرام
اوقالیپتوس صبغی	۵۰	»
عسلبند	۱۰۰	»
« لاباراق » صوبی	۳۰	»

ومعالجهٔ آتیه‌دن‌ده (۱۵۰) پاستیل یاپارق کونده (۲ ـ ۳) دانه شکرکبی یمه‌لی‌در :

چکیلمش قهوه	۱۵۰	غرام
دوکولمش کو ور« بلارق »	۱۵۰	»
آسید بوریك	۲۵	»
صولی ضمغ	مقدارکافی	

أکزه‌ما . — جلده اولا قیرمزیلق ، بعده ایچلری برمایع ایله مملو اوفاق اوفاق قابارجقلر صورتنده تظاهر ایدر . بومایع مفرز بالآخره قورور ؛ یرنده برقابوق بیراقیر . صوکرا بوقابوق‌ده دوشر ؛ آلتندن یکی جلد چیقار . أکزه ما اکثریا داخلی خسته‌لقلرك امراض جلدیه‌سی‌در .

تداویسی : اولا بنیه‌یی اصلاحه چالیشمقله برابر قورو أکزه ما ایسه « وازه‌لین بوریکه» سورمه‌لی . صولو أکزه‌ما ایسه مضادتعفن برمحلول ایله بیقادقدن صوکرا جاذب مایعات ومضادتعفن توزلرأکملی . مثلا :

نشاسته	۳۰	غرام
حمض تونیا	۱۰	»
تحت آزونیت بزموت	۱۰	»
طلق	۳۰	»

اوبوزلق . — جلدده ، بالخاصه کیجه‌لری تزاید ایتمك اوزره بر قاشینمه ایله وابتدا پارماق آرالرنده ، أل آیه‌سنده ، قول آلتلرنده ، وقادینلرده مه ، وأرککلرده اعضای تناسلیه‌ده نمایان اولان قاباریقلرله‌باشلار. پارماق آرالرنده بر قاچ میلی متره طولنده واکثریا هلالی‌الشکل اینجه ایزلر کورولور. قاشینمه‌ایله خسته، وجودنده بر طاقم طرناق یرلری وبونك نتیجه‌سی بر طاقم اکزه‌مالر، قان چیبانلری پیدا ایدر . اوبوزلق ساری بر مرض اولدیغندن بر اوبوزك بوتون اشیاسی خسته‌لغی نقله کافی‌در . اوبوزلغك أك دهشتلی واسطهٔ سرایتی ، انسانلره ایراث ایتدکلری مضرات قابل تعداد اولمایان ، سوقاق کوپکلریدر .

تداویسی : خسته‌یی برحمامه کوتورمه‌لی‌وعرب صابونیله کوزلجه تمیزله‌دکدن صوکره کوکرت مرهمیله بوتون وجودینی طلا ایتمه‌لی . وبوکوکورت وجودنده یکرمی درت ساعت قالدقدن صوکره بتکرار حامده بیقانمالی . خسته‌نك تماس ایتدیکی هر شیئی دزنفکته ایتمه‌لی . قاشینمه کچمزسه عین تداویی تکرار ایتمه‌لی .

اوقسیور.— کوچوك بر باغرصاق صولجانی اولوب أك زیاده قالین باغرصاقلرده وبالخاصه قسم سفلیسیله مقعد جوارنده بولونور . کیجه‌لری خارجه چیقارق مقعددده غایت شدتلی قاشینمه وصولانمه تولید ایدر .

تداویسی : صوئوق ، یاسرکه‌لی ، ویا طوزلی بر صو ایله ، یاخود صارمسق وپلین منقوعلریله تنقیه یاپمالی . بعده انکایز طوزیله مکرر اسهالات تولید ایتمه‌لی .

آیاق ناصیرلری .— تداویسی : عرب صابونلی وکئوللی یاقیلرله یوشاتمق ؛ بعده بر هفته مدتله آتیده‌کی ترتیبی سورمك‌در .

قولودیون	۲۰	غرام
حامض صفصاف	۱۰	»
» ابن	۱۰	»

بر هفته صوکره آیاغی صیجاق بانیویه صوقمالی ویاواش یاواش اولا قوللودیونی ، بعده ناصیری قالدیرمالی. وصوکره دار آیاق قابی آصلا کیمه‌مه‌لی.

اوکسوروك . — تداویسی : اوکسوروك بوغاز خسته‌لغندن ایلری کلییورسه آیاقلری خردل بانیوسنه قویمالی . وحرارتی ثابت ، ولوله‌سز بر محلده اوطورمالی . داخلاً ده معرقات (چای ، اخلامور منقوعی کبی) وقاطع سعال‌ادویه قوللانمالی.

اوکسوروك هوا بورولرینك بر خسته‌لغندن ایلری کلییورسه کوکس تخته‌سنك آرقه‌سنده بر وجع حس ایدیلیر . بو حالده اولا اوکسوروکی کسمه‌لی ، بعده بلغم سوکدوریجی علاجلر ایچمه‌لی .

أزکنلك .— جلدك تحتنده بولونان قیل ویاغ غده‌لرینك وافرازاتنك تغیراتندن متولداولوب مخروطی یاخود نصف کروی برشکلده قرمزیمتراق، اوفاجق سیویلجه طرزنده تظاهر ایدر، بعده جراحت‌طوپلار. أك زیاده یوزده ، کوکسده حاصل اولور .

اسبابی : مضر مواد کیمیویه ایله تهیه ایدیلن تووالت لازمی ، وسائر مستحضرات طبیهٔ متنوعه‌نك علی‌العمیا استعمالی ، تغیرات هضمیه ، مؤثرات خارجیه‌دن حرارت هوائیه‌نك تزایدی ، مزاج لنفائی ، آفات تناسلیه وبولیه ، وقادینلرده طمث (عادت) در .

تدایسی : یمکاری ایی جکنه‌مك ، معتدل طعام‌ایتمك، قبضه‌دوچاراولمامق آیاقلری اوشوتمه‌مك، وبنیه‌یی اصلاح‌ایتمك برتداویٔ عمومی‌اولوب موضعی تداوی ایچین‌ده صابون وکوکورتلی ادویه قوللانمق، تداویٔ الکتریقیه مراجعت ایتمك ، ممدن صولری استعمال أیله‌مك‌در .

آبدستخانه‌لری تطهیر ایچین :

کوز طاشی	۵	غرام
صو	۱۰۰	»
— ویا —		
کیرج قایغی	۱۵	غرام
صو	۱۰۰	»

— توکروك حقه‌لرینی شو :

فه‌نوسالیل	١	غرام
صو	١٠٠	«

یاخود «آق سلمن» محلولی‌ایله بیقامالی.. بونلر بولونمادیغی تقدیرده قاینار صو درونده براقمالی .

ساری بر مرضه مبتلاخسته‌یه باقانلر، بیقاماسی قولای اوزون کوملکار کیمه‌لی . . آللرینی صابون وفیرچه ایله بیقامالی و ($\frac{1}{1000}$) نسبتنده آق‌سلمن محلولی ایچنه دالدیرمالی .

مسا کنده ازالهٔ تعفن ایچین : اوزون مدت هوالاندیرمالی ، کونشه معروض براقمالی ، وهر مترمکعبی باشنه (٤٠) غرام کوکورت یاقمالی . یاخودفورمول بخاری‌قوللانمالی یاخود ($\frac{1}{1000}$) آق سلمن محلولی آلت مخصوصه ایله هرطرفه پوسکورتمه‌لی.

باغرصاق صولجانی . — اینجه باغرصاقلرده بولونور. بیاض، قیرمزیمتراق، ایکی نهایتلری باصیق، اسطوانی‌الشکلدر . آك زیاده چوچوقلرده بولونور . واونلرده جملهٔ عصبیه‌نك فرط تیقظندن ناشی بر طاقم دماغ خسته‌لقلرینه مشابهت عرض ایدر . اصلاً اهمیتسز اولدیغی حالده تلاشی موجب اولور . کرك صولجانلری، کرك بورطه‌لری موادغائطه‌ده مشاهده اولونور. وخزوجلرندن مقدم برطاقم اعراض‌عصبیه (اختلاج، حالات داءالرقصیه، عدم نصوت، مختلف فلجلر وضلالت حسیه) حصوله کتیررلر. بوخسته‌لغك سبب سرایتی چوچوغه ویریلن اطعمه وسودك ناپاك اولماسی‌در .

تداویسی : ترشیح ایدیلش صولر ایچمك ، یاش باشنه بر سانتی غرام اوزره « سانتونین — Santonine » استعمال ایتمك وآزقاسندن خفیف بر مسهل آلمقدر .

برونشیت (هوا بورولرینك التهابی . — اعراضی‌اولا وجوددده مزعج‌وقورو براوکسوروك، بوغازده وکوکسده بر یانمه حس ایدیلیر. درت بش کون صوکرا بلغم سوکر ، واون بش کونده ایی اولور .

تداویسی: یاتاقده استراحت؛ ترلهمك؛ صیجاق وبخار ایله تنفس ؛ اوکسوروکه قارشی « طاطوله » وآفیونلی علاجلر استعمال ایتمك ؛ کوکس اوزرینه صیجاق فانیله‌لر ، حاولولر ، خردل یاقیلری قویمق؛ هر صباح بر فنجان صیجاق سوده بر قهوه قاشیغی کوکورت چیچکی علاوه ایده‌رك ایچمك ایله اولور. چوچوقلرده صیجاق بانیولر لازم‌در .

برون قاتامه‌سی . — تداویسی : برونی صیقمق ، آلنه صغوق بز قویمق ، برونه بوزلو ، یاخود غایت صیجاق صو چکمك کبی تدابیره توسل ایتمه‌لی . یاخود بر پاموغی مولدالحموضه‌لی صویه (Eau oxygénée à 12 volumes) باتیروب برون دلیکنه طیقامالی، نزفك تکررینه میدان ویرمه‌مك ایچین بر مدت سومکورمه‌مه‌لی . بورونه بر فندق جسم‌امتنده « وازه‌لین بوریکه » یاخود « وازه‌لین مانتوله » ادخال ایتمه‌لی . نزف غایت شدتلی ایسه برطبیب‌معرفتیله کلدیکی نقطه‌لری داغلاتمالی ویا برون دلیکلرینی تامبونه ایتدیرمه‌لی .

بل آغریلری . — بل آغریلری اکثریا بوبرك خسته‌لقلرندن نشأت ایدر . فقط عمود فقری خسته‌لقلرنده‌ده . . روماتیزمه ، برودت ویا فضله برسعی عضلی نتیجه‌سی‌ده بل آغریسی حاصل‌اولابیلیر.

تداویسی : روماتیزمه وصوئوق تحت تأثیرنده حصوله کلن بل آغریلرنده بیله قانك هجومنی تسهیل ایتمه‌لی . . اعراض ظاهریه‌سی وجع اولان بو مرض عن اصل‌اعصاب قطنیه‌نك آجلق فریادلری اولدیغندن هجوم دم‌ایله اعصاب مذکوره‌نك تألمنه مانع‌اولونور. مثلا خردل یاقیسی ، تره‌منتی روحنه باتیرلمش بزلر تطبیق ایتمه‌لی ، یاخود « تنتور دیبود » سورمه‌لی . بونلرله کچمزسه ماسساژ، یاخود خجامت یاپدیرمالی.

بوغماجه . — خفیف نزله کبی باشلار . ١٥ ـ ٢٠ کون صوکرا اوکسوروکار وقت وقت بربرینی‌تعقیب‌ایدر وهراوکسوروك عقبنده چوحوق غایت عمیق وایصلقلی بر نفس آلیر . بو اوکسوروك نوبتی‌بعضاً اوزون‌اولور؛ چوچوغی‌اکثریاقوصدیرر.

چوجوق قیزاریر ، یوزی‌شیشر ، کوزلری یاشاریر وقانلانیر .

تداویسی : (۰٫۵۰) غرامدن (۱) غرامه قدر « آنتیپرین » ، (۰٫۲۵) غرام « برومور دوپوتاسیوم » ، عورت اوتی ، قورت بوغان وسائره ویرمك ، مولدالحموضه قوقلاتمقله‌در. برده یمکلری بواوکسوروك نوبتلرندن صوکرا ویرمه‌لی‌در. نوبتدن اول بیدیریلیرسه محقق چوجوق غثیان‌ایدر. خسته‌لق کچدکدن صوکرا تبدیل هوا ، ومقوی علاجلرله بنیه‌یی تقویه لازمدر .

بوبرك آغریلری . — ادرار بورولرینك بر طاش طرفندن تخریب ایدیلمه‌سیله حس ایدیلیر . بل کیکنك طرفینندن قاقلره ، خصیه‌لره ، کوبکه دوغرو یاییلیر .

تداویسی : یوقاریکی کبی‌در .

بزلر . — وجوددہ بولنان لنفا عقده‌لرینك التهابلانارق شیشمه‌سی‌در .

اسبابی : جلددہ حاصل اولان چاتلاقلردن خارجدہ‌کی میقروبلر وجوده دخول ایده‌رك أك یاقین اولان عقده‌لری شیشیریرلر . امراض دمویه (قان خسته‌لقلری) وبالخاصه (اوور) ده اسباب موجبه‌سندندر .

اعراض : عقدات بعضا وجعسزاولور. صوکره التهابلانیره، وبطی‌السیر بعض‌خراج (برنوع چیبان) لره سببیت ویرر . بوخسته‌لق أك زیاده بویونده ، چکه اطرافنده ، قولتوق آلتنده ، قاصیقده ، نفس بوروسنك اطرافنده ، وقارنده کوریلور .

تداویسی : یکی ، وجعلی ایکن عقداتی خارجاً برمحلول معقم ایله (قاینامش صو ، یاخود ماء مقطر ویا آسید بوریك محلولی کبی) ستر ایتمك ، وعقدانك ایچنه « اترابیودوفورمه » شرینغه ایتمك، ممکن اولدیغی قدر چابوق اوعقده‌یی یاردیرمق ، وایچنی یوشاتمق لازم‌در . مزمن اولورسه بالیق یاغی ، آرپه خلاصه‌لری ، ایودلی وتانلی شروبلر استعمالی .. خارجاً « تنتوردیيو » طلاسی .. وجیوه‌لی یاقیلر تطبیق ایجاب ایدر. دکیز حاملری ، قاپلیچه‌لر ، صاف‌هواده‌ژیمناستیق ، رادیومله‌تداوی فائده بخش‌در .

بیتلنمه . — باشده، کووده‌ده، قاصیقده‌اولق اوزره اوچ نوعی واردر .

تداویسی : استحمامدن صوکره بوتون‌وجودی مساوی‌مقداردہ «هوفمان‌مایعی» و «مصفی‌قسیلول» دن مرکب محلوله باتیریلمش پاموق ایله اوغمالی .

ترله‌مه‌لر . — آیاق ترله‌مه‌سنی منع ایچین آیاغی تمیز طوتمالی ، عادی صابونله قورو اولارق آیاغه دلك یاپمالی ؛ یاخود ½ ، ¼ نسبتنده‌فورمول‌محلولیله طلا ایتمه‌لی . چورابلرك ایچنه (۱) غرام تاتن ، (۲۰) غرام‌علی‌دن مخلوط برتوز قویمالی. وآیاق قاپلرینی ده‌زنفکته ایتمه‌لی‌در .

أل ترله‌مه‌سنه قارشی :

بوراقس	۱۵ غرام
حامض صفصاف	۱۵ «
حامض بور	۱۵ «
غلیسرین ، یاخود ، صولی کئول	۶۰ «

بوترتیبی بوش زمانلرده أللره سورمه‌لی، بونلر بولنمازسه قولونیا ایله بیقامالی .

قولتوق ترله‌مه‌سنی ازاله ایچین جویز یاپراغی منوعیله بیقامالی ، بعده آتیده‌کی توزلردن برینی أکه‌لی :

حامض صفصاف	۳	غرام
طلق	۹۷	«

— یاخود —

تانئو فوروم	۱۰	غرام
طالق	۹۰	«

تصلب شرایین . — قرمزی‌قان‌دامارلرینك، خاصهٔ آلستیقیه‌لرینی غائب ایتمه‌لری نتیجه‌سی ، اوفاق برسببله چانلامالرینی موجب اولان برخسته‌لق‌در .

بومرضك سائر مزمن خسته‌لقلری تکوینده چوق تأثیری واردر .

اسبابی : هرنوع مسمم ماده «نباتی ، حیوانی» ، میقروبلر ، آلقول « سرخوشلرده » ، قورشونله

تدریجی تسمم (نقاشلرده) ، روماتیزما ، شکر خسته‌لغی وبالخاصه اختیارلق‌در .

اعراضی : عمومیتله قیرمزی قان دامارلری سرت ، معوج ، مستعدانکسار برحال آلیر . شرابینك تصلب ایتدیکنی آکلامق ایچین نبض دامارینی پارمقله معاینه ایدیلیرسه برایپ کبی سرتلك عرض ایدر . وبوخسته‌لغه مبتلا اولانلرك شاقاقلرنده‌کی دامارلر معوج ، سرت ، ودیشاری فیرلامش برحالده مشاهده ایدیلیر . تصلب أك زیاده کوچوك شریانلرده آثار تخریبیه‌سنی کوسته‌ریر . بین دامارینی تصلب ایدرسه برهیجان ، بردنبره صیجاقدن صوئوغه چیقمق ، قبض حالنده صیقینتی ایله دفع حاجت ایتمك کبی حالاتده ، قانك هجومندن دولایی تضییق دمویه مقاومت ایده‌مه‌یه‌رك ، چاتلار . قان نسج دماغه یاییلیر . وبینك اوقسمندن مرور ایدن محرك ویا حسی اعصابدن بوقان کتله‌سی ایچنده قالانلر ، وظیفهٔ تحریك وحسیتلرندن محروم قالارق ، قوله باجانده یاخود اقسام سائرهٔ وجوددده « نزول » دینیلن فلجی حاصل ایدرلر . تصلب شرایین خسته‌لغیله مریضده قلب بویور ، خفقان قلب ، خناق صدر ، عسرت تنفس ، بوبرك خسته‌لقلری ، باش دونمه‌لری ، باش آغریلقلری ، حافظه‌ده برانحطاط ، معده ، قره‌جکر ودالاقده بر طاقم امراض تظاهر ایدر . الحاصل شریانلرك خسته‌لغندن تحصیل ایدن آفات تکمیل اعضای خارجیه وداخلیه‌یه ، بوتون وجوده منتشر وعمومی‌در .

تداویسی : اوزون‌مدت «ابیودور» استعمالی . سوت ایله تغذی وتداوئ الکتریقی‌در . معده وباغیرصاقلری تمیز طوتمق ، سبزواتی چوق ، أتی آز یمك تدابیر واقیه جمله‌سندن‌در .

تیفو . — أك زیاده پیس صولرله .. یقه‌نامش صلاته ، مارول ، تره کبی سبزه‌وات ، چیلك کبی میوه واسطه‌سیله انتقال ایدر . واك زیاده کنجلرله ضعیفلری آولار . خسته‌لق اولا خفیف برباش آغریسی ، قیریقلق ، اشتهاسزلق ، اسهال ، برود قانامه‌سیله باشلار . حرارت یواش یواش یوکسه‌لیر . برهفته صوکرا وجوددده وبالخاصه کوکس وقارن اوزرنده اوفاق قیرمزی لکه‌لر کورولور . خسته بیهوش ، مضمحل برحالده برنوم عمیق ایچنده‌قالیر . وبو ، اوچ‌هفته‌دن فضله‌امتداد ایدر . دورنقاهتی‌ده اوزون‌در .

تداویسی : خسته‌لق بالخاصه باغیرصاقلرده اولدیغندن ، خسته‌یه قطعیاً أکمك وسائره کبی صلب اطعمه‌ویرمیوب سوت ، ات صویی ، یمورطه صاریسی ایله بسله‌مه‌لی . تمیز وهوادار براوداده یاتیرمالی .

استیلائی زمانلرده خسته‌لقدن تحظ ایچین ایی صو .. بولونمادیغی تقدیرده ، یاترشیح ایدیلمش یاخود قاینامش صولر ایچمك .. بوتون سبزواتی غایت اعتنالی ییقامق‌وایچه پیشیرمك وبویله زمانلرده مدیه ، استریدیه ییمك لازمدر .

جرحه‌لر . — وجودك برطرفنده ، هر هانکی برسببله ، وقوعه کلن جرحه‌لرده قان برشریاندن کلییورسه لعلی بررنکده‌اولور وفیشقیرمه صورتیله چیقار . بوحالده مجروحك ضیاع دمنه ، دولایسیله ، موتنه مانع اولمق‌ایچین همان اودامارینی باغلاملی ؛ باغلایجه‌یه قدرده اونقطه‌یی تضییق‌ایتمه‌لی . تضییق ایچین‌هیچ برواسطه یوقسه پارمقله باصمالی .

داغ باشنده بولونیلیورسه مسطح ایکی تخته ویا آغاچ پارچه‌سی بولوب برینی قانایان عضوك اوکنه ، دیکرینی آرقه‌سنه ـ اولکنه موازی‌اولق اوزره ـ قویارق تخته‌لرك اوجلرینی بربرینه برایپ ویامندیل ایله صیقیجه باغلامالی . بعده برطبیبه مراجعت ایتمه‌لی .

برمجروحك یاره‌سنه باقاجق کیمسه اولا طیرناقلرینی کسمه‌لی ، وبر فیرچه‌یی صابونلایوب أللرینی صیجاق صو ایله تمیزجه ییقامالی‌در .

چاتلاقلر . — أللرك چاتلاماماسی ایچین‌هوا صوئوقکن مخرشانه دوقونمقدن اجتناب ایتمه‌لی .. ایی صابون ، بادم‌یاغی پوماته‌سی‌وألدیون استعمال‌ایتمه‌لی . قیشین اوشومش أللری مانغال وصوبایه بردنبره یاناشدیرمایوب تدریجاً ایصتمالی .

تداویسی : آتیده کی مرهمی چانلاقلره سورملی:

مانتوللی پوماته	۱٫۵	غرام
سالول	۱٫۵	«
لانولین	۵۰	«
بادم یاغی	۱۰	«

مه چانلاقلرینه یاقالانماق ایچون هرآمن برشدن صوکره مه‌یی یا موالحموضه‌لی ، یا آسیدبوریکلی صو ایله، یاخود ایجه قاینانیلدقدن صوکره ایلیقلاتیلمش عادی صوایله یقامالی .. بعده معتم بربز ایله ستر ایتمه‌لی. چانلاقلر حاصل اولمش ایسه « مه‌تیلن‌ماویسی» دوقوندیرمالی ؛ یاخود جهنم طاشیله او نقطه‌لری یاقمالی .

دوداق چانلاقلرینه آتیده کی ترتیبی :

قاقائو یاغی	۱۰	غرام
هند	۳	«
Extrait de cachan قاشو خلاصه‌سی	۱	«

بو ، بولونمازسه « غلیسرین بورنکه » یاخود ساده غلیسرین سورمه‌لی .

معقد چانلاقلرینی مولدالحموضه‌لی صوایله یقامالی. «بوم‌دوقوماندور Baume de commandeur» تطبیق ایتمه‌لی .. ویا « فوق‌مانغانیت‌پوتاس » محلولنی خفیفجه سورمه‌لی .

چوپ قاچمه‌سی . — کوزه کمور پارچه‌سی، توز ، چوپ وسائره قاچه‌بیلیر . بو حالده کوزك اوست قاپاغنی کنارندن طوتارق خفیفجه او که وآشاغی‌یه چکمه‌لی . اواثناده کوز صولانیروتوزی دیشاری چیقاریر . قاچان توز ، یاخود چوپ کوز قپاغنك ایش زارینه باتمش ایسه کوز قاپاغنك ایچنی دیشاری چویروب برپاموق اوجیله آمالی، قولاغنه بوجك قاچان کیمسه‌یی اوبر قولاغی اوستنه یاتیرمالی وبوجك قاچان‌قولاغنه یاغ (زیتون یاغی ، یاخود، صولی‌وازه‌لین) بولونمادینی تقدیرده صودولدیرمالی، بو صورتله حیوان هواسزلقدن ئولور . بش دقیقه صوکره‌بوقولاغی اوزرینه چویرمه‌لی ، بوشالتدقدن صوکره ایچنی سیلمه‌لی .

اکر حبوبات (آرپه ، داری)، جام‌پارچه‌سی کبی‌شیلر قاچارسه‌قولاقی برطبیبه یقاتدیرمالی. برونه وبوغازه برشی قاچدیغی تقدیرده بهمه‌حال ینه‌برطبیبه مراجعت ایتمه‌لی .

پیرتیجی، سیوری برجسم‌یوتانلره قویومعجونلر خمورلر شیلر پیدیرمه‌لی ، یاخود سوت ایچنه تمیز پاموق قویارق یوتدیرمالی .

بالیق‌قیلچینی یوتولدیغی زمان ، یاقین‌برمسافه‌ده قالمش ایسه ، مخی بر « پنس » ایله یاقالامالی. ممکن اولامیورسه قیلچینی اورادن قورتاروب معده‌یه ایندیرمك ایچین بر ، ایکی چی یمورطه ایچیرمه‌لی .

چیچك . — غایت ساری ومستولی برمرض وخیم اولوب تظاهری؛ وجوددده قیریقلق، تیتره‌مه، بعده‌شدتلی برترفع حرارت [۴۰-۴۱ درجه]، بل آغریلری ، صایقلامه ، اختلاج ، عسرت تنفس وجلده منتشر برقرمزیلق ایله‌در .

اولا وجوددده لکه طرزنده اوفاق قیرمزی سیویلجه‌لر حاصل اولور ؛ بعده ایچریلری شفاف برمایع ایله دولار . وبومایع برهفته نهایتنه دوغرو جراحتله‌شیر . سیویلجه‌لر بدنك هرطرفنده یاآیری آیری . یاخود بربرینه متصل بولونورلر . برآز زمان صوکره آل ، یوز شیشر .. حرارت فیرلار. وسیویلجه‌لر پاطلایوب ایچنده‌کی جراحتلر آقار . یرلرنده اوفاق اوفاق چوقورلر ویا لکه‌لر قالیر . چیچك بوزوقلغی‌ده بوصورتله حاصل اولور .

تدابیر واقیه : بوخسته‌لغه یاقالانمامق‌ایچین‌أك ایی‌وأك قولای چاره‌هرسکز اون‌سنه‌ده‌برآشیلانمق، وهر چیچك استیلاسنده شهرلرده تلقیح جدریٔ عمومی یاپیلمق‌در . وچیچکه یاقالانلری تجریدایدوب کیمسه ایله اختلاط ایتدیرمه‌مك‌در .

تداویسی: بونسبتنده « وازه‌لین‌ایی‌ودوفورمه» طلا اولونورسه فائده‌سی کورولور . صاف هوا ونظافت فوق‌العاده ، ایلیق بانیولرده نافع‌در .

چوجق‌امنیرمه‌سی. — نوزادك صحت‌وسلامت بدنیه‌سی ایچون‌دائما والده‌سنك امنیرمه‌سی لازم‌در. فقط اکثر احوالده والده‌لرك صحتی اولادینی ارضاعه مانع‌در. بونك ایچین یابر « سوت ننه » طوتولور.

یاأمزیرمك واسطه سیله مختلف حیوانلرك سوتلری ویریلیر.

برنجی حالده : سوت ننه‌نك شرائط صحیهٔ مکمله‌یه مالکیتی الزمدر. بوکاده قناعت حاصل ایده بیلمك ایچین برطبیب طرفندن عریض وعمیق معاینه‌سی ایجاب ایدر. بوقسه کیف مایشا جلب ایدیلن برسوت ننه‌نك آغوش لاقیدیسنه یاورولرینی آتمق تدبیرسزلکنده بولنان ایپون بالآخره اظهارندامت ایدرلر. چونکه فرنکی وورم کبی آفات مدهشه‌نك علی الاکثر بوصورتله انتقال ایتدیکی محققدر.

ایکنجی حالده : سوتلر تعقیم ایدیلمش ، تمیز وترکیبجه انسان سودنك خواص کمیه وکیفیه‌سنه مماثل اولمالیدر . حمار وکچی سوتلری ترکیبجه انسان سودینه قریبدر . فقط کثرت استعمال اینك سودنده اولدیغندن بونی انسان سوتیله‌هم ـ ترکیب یاپه‌بیلمك ایچون یاری یاریه صو وبرکیلو سوده «۲۵» درهم شکر علاوه ایتملی وتعقیم ایلمه‌لیدر . سودك قونولدیغی أمزیك شیشه‌لری تمیز طوتولمالیدر.

خراج (انسجه درونده طوپلانان جراحت کتله‌سی) . — انواعی : خراج حار ، خراج بارد ، خراج مزمن .

خراج حار — اعراضی : اوجاع ، حرارت موضعیه‌نك تزایدی ، خفیف تیتره‌مه‌لر ونوبت ، ووجودك اوقسمنه منحصر قیرمزیلق وشیشکینلك ، جراحت . خراجك آچیلماسیله خارجه آقار ؛ آچیلمازسه یاوجود طرفندن‌مص اولنه‌رق برطرف اولور ، یاخود اجواف طبیعیه (باعرصاق ، پریطوان ، بلورا) دن برینه منصب اولور . بعضاً ده خراج نکس ایده‌رك باقی قالیر .

تداویسی : ابتدا « ایپودآسه‌تون » ایله خراجك اوزرینی طلا ، یاخود ایلیق ومضاد تعفن بر محلول ایله پانسمان (تیار) ، بعده نیشتر یاخود کاوی بالحراره ایله فتح خراج .

خراج بارد — بو ، تدرن حاصلاتی . برمفصل متدرن تظاهراتی اولوب حرارت ونوبتی یوق ، بطی السیردر

تداویسی : اوفاق اولورسه جراحت طوپلانان یری آچمق وایچریسنی قازیمق ؛ بویوك اولورسه محتویاتنی آلت مخصوصه ایله بوشالته‌رق درونته « اترابیودو فورمه » شرینغه ایتمك‌در .

خراج مزمن — یا خراج خارك بطی بر شکلی اولور ، یا بعض ادویه‌نك (بعض امراضده قوللانیلان تره بانتین شرینغه‌سی کبی) تأثیریله حاصل اولور .

تداویسی : یوقاریده‌کی کبی‌در .

دکیز طوتماسی . — اعراضی هرکسجه معلوم برحال ، برخسته‌لقدر .

تداویسی : یمکی تدبیرلی وتدریجی یمه‌لی ، آلفوللی ، غازلی ویاپوزلی مشروبات استعمال ایتمه‌لی ، قالچه‌دن مه خذاسنه قدر فانیلا قوشاق صارمالی ، وباش وجوددن دها آشاغی بروضعیتده کوکرتمه‌ده یاتمالی . ممکن اولدیغی قدر خیالات توشین ایله مشغول اولمالی .

دولامه . — تداویسی : باشلانغجنده جیوالی مرهم سورمه‌لی ، یاخود ملین ومضاد تعفن غایت صیجاق برمحلول ایله « پانسمان هومید » یاپمالی . اکر دولامه پك درینده ، ویاسطحی اولوب‌ده تماماً اولمش ایسه همان یاردیروب جراحتی چیقارتمالی .

دیش سورمه‌سی . — چوجوقلرده دیش چیقاریرکن اکثریا برآغز صولاماسی ، عسرت هضم ، قی ، اسهال ، نزلهٔ قصیبه ، اغتشاشات عصبیه ، چاریتمالر وبعضاً عوارض جلدیه کورولور.

تداویسی : اساسی زغفران اولان دیش سورمه شروبلری وفوسفوریت کلس ویرمك ؛ أغدیه‌سنه ، سودینه دقت ایتمك ؛ دیش ، أتی یاراماز وبویوزدن نوزاده آفات تسنیه کورولورسه دیش چیقاجق نقطه‌لری طبیب متخصصنه یاردیرمق لازمدر .

روماتیزما . — حاد بر شکلده ایسه بر ویا بر چوق مفاصل (اویناق یرلری) تحمل سوز صورتده صیزلار .. درجهٔ حرارت پك زیاده

یوکسه‌لیر . مریض اکشیمش ، قوقولی برتر افراز ایدر . وحابوجاق ضعیفلار .

تداویسی : صیزلایان یرلر ایچین قلوروفورملی ، آفیونلی ، سالیسیلات دومه‌تیلی یاغ ؛ داخلاً ٤ـ٨ غرام سالیسیلات دوسود استعمال ایتمك‌در .

مرض شکلده ایسه مفصللرده فضله برحساسیت ، برقیتیرتی موجود وآلام عصبیه ، ضمور عضلات محسوس در .

تداویسی : داخلاً قلوی معدن صولری وایبودور استعمال ایتمه‌لی ؛ فانیلا کیمه‌لی‌در . ماساژ ، الکتریق . کوکورتلی قاپلیجه‌لر وقوم حمامللرینك فائده‌سی کورولور .

سکته . — دوران دم وتنفس باقی قالمق شرطیله وظائف دماغیه‌نك معطلیته دوچار اولماسنه دینیر . بالخاصه نزف دماغ ، تلین دماغ ، احتقان دم وتسمم بولیده (ادرارك خارجه چیقامایارق وجوددده طوپلانماسندن متحصل برنوع تسمم) ومختلف حالات عصبیه‌ده کورولور . سکته کلمه‌دن اول مریض کوزلرنده برقاماشمه ، قولاقلرنده بر چینلامه دویار . وبونلری متعاقب وظائف دماغیه فعالیتی آنیاً غائب ایدر . خسته یره دوشر . برمدت بونوم عمیق ایچنده قالیر ؛ که بوده اکثریا وجودك برقسمنك فلجله (نزول) ده نهایتلنیر .

تداویسی : خسته‌یی درحال هوادار وغایت تمیز برمحلهٔ نقل ایده‌رك آنی اوزریه صوئوق سیرکه‌لی یرلر ، یاخود بوز قویمالی . آیاقلرینی صیجاق صویه صوقمالی . بالدیرلرینه صیجاق حاولولر صارمالی . یاخود خردال یاقیسی یاپیشدیرمالی . مسهل تنقیه‌لر یاپمالی . ادراری آقیتمق ایچین مثانه‌یه صوندا تطبیق ایتمه‌لی . خسته‌نك اطرافنده پك چوق کیمسه بولونمامللی وآراصیره یاتاقده‌کی وضعیتی تبدیل ایتمه‌لی ... خسته یوتمغه مقتدر اولیورسه سوت وأت صوبی ایله ومقتدر اولامادینی تقدیرده اطعام صناعی ایله بسله‌مه‌لی ؛ یعنی قوهٔ غذائیه‌سی زیاده اولان اغذیهٔ مایعه‌یی کافی مقدارده مقعد طریقیله ادخال ایتمه‌لی ، وخارجه آقاماسی ایچین مقعدی پامو قله طیقامالی‌در .

سینکلر . — اکثر خسته‌لقلرك (صیتمه ، حمای اصفر ، وزم ، قانلی باصور ، اویقوخسته‌لغی) انسانه آشیلانماسنه سبب اولورلر . بونلردن تحفظ ایچین بولندقلری محللرده برقاچ طبق ایچنه (۱۰۰) غرام فورمول و(۹۰۰) غرام صودن مرکب محلولی قویمالی وهرپکرمی درت ساعتده بردکیشدیرمه‌لی . یاخود سینك کاغدلری وسائر خصوصی آلتلرله اتلاف ایتمه‌لی .

بوتون اطعمه ومشروباتی قاپالی یرلرده صاقلامالی .

شکر خسته‌لغی . — بوعلته مبتلا اولانلرك ادرارنده شکر بولونور . بویله آدملر چوق یر ، چوق ایچر ، چوق ایشر . اکثریا قرق یاشندن صوکره کورولور . وخسته‌ده برچوق چیبانلر ظهور ایدر .

تداویسی : خسته‌یه منتظم براصول تغذی تعقیب ایتدیرمه‌لی . عادی أکمك ، طاتلی ، نشاسته‌لی طعاملر وشکر بیدیرمه‌مه‌لی . شکر یرینه غایت آز ورأی اطبا ایله « ساقفارین » أکمك یرینه صوده پیشمش پاتاتس ، غلوتن أکمکی ، غلوتندن اعمال ایدیلمش مقارنه ویرمه‌لی . مشروبات کثولیه ومخمره‌دن منع ایتمه‌لی ، خسته أت (قره‌جکر مستثنی) ، یمورطه ، اجسام شحمیه ، سبزوات ، بادم ، جویز ، فندق یمه‌لی .. آزمقدارده قرمزی‌وایی شراب ، شکرسز قهوه وچای [ایچنه بر مقدار ساقفارین علاوه ایدیله‌بیلیر] . معدن صولری ایچمه‌لی .

بونکله برابر معتدل ژیمناستیق یاپمق ، جلده دلك ایتمك ، قلوی بی‌قاربوناتلی بانیولره کیرمك ، فانیلا کیمك ، هیجاندن ، منهیات عصبیه‌دن اجتناب ایتمك ، افعال حیاتیه‌یی تنظیم أیله‌مك ایجاب ایدر .

شیشمانق . — اکثریا ارثی اولوب بعض اسباب اختیارلق ، تنبللك ، چوق اویومق ، ایلیق بانیولر یاپمق ، فضله یاغلی یمکلر یمك ایله‌دها چابوق تظاهر ایدر .

تداویسی : اونلی ، یاغلی ، شکرلی یمکلری قابل اولدیغی قدر آز یمه‌لی . سوده ، سبزه‌یه‌رغبت

ایتمه‌لی. معدن‌صولری ایچمه‌لی. تداویٔ بالماء، تبدیل هوا، ژیمناستیق، ماسساژ وتداویٔ الکتریقی کبی مداواته مراجعت ایتمه‌لی.

صاچ دوکولمه‌سی. — صاچ وقیللرك عمومی ویا موضعی دوکولمه‌سی یا اختیاراقدن، یا أرکن دوغمقدن، یاخود بعض امراض حاده (تیفو، قیزیل، قیزاموق، چیچك) ویاخود بعض امراض مزمنه (شکرخسته‌لغی، ورم، قانسر «سرطان») تأثیریله وجلد مشعر آفاتی (اکزما، پیلانچق) نتیجه‌سنده حاصل اولور.

تداویسی: داخلی برخسته‌لقدن نشأت ایدییورسه بنیه‌یی تقویه ایچین آرسه‌نیقلی، فوسفاتلی ادویه استعمال ایتمه‌لی‌در. قادینلرده بوخسته‌لغی اکثریا صاچلرك یاغلی بیراقیلماسی تولید ایتدیکندن طهارت وتوالته اعتنا ایتمه‌لی.. داخلاً کینین، قافه‌ئین، کافور ایی علاجلر قولانمالی... وآتیده‌کی ترتیب ایله صاچلرك کوکلرینی بیقامالی‌در.

(۹۰) لك کئول	۲۵۰	غرام
لاوانطه آلقولاسی	۲۵	»
اتر	۲۵	»
قلورایدرات دوپلوقارپین	۰,۲۵	»
مایع آمونیاق	٤	»
صو	۱۰۰۰	»

صاریلق. — صفرا یولی برطاش ایله ویا بر التهابله وبعض هیجانات تحت تأثیرنده سد اولنورسه صفرا قانه کچر. جلدده، کوز آقنده، دیل آلتنده صاری برزنك کورولور. بوصاریلق اولا کوزلردن باشلار. بعده بوتون وجوده یاییلیر. وعین زمانده وجوددده برقاشینمه ونبضه بطائت حاصل اولور.

تداویسی: التهاب قنات صفرادن حاصل اولویورسه بالطبع التهاب معده وباغرصاقلردن سرایت ایتمش اولاجغندن مضاد تعفن معائی ومعدوی ادویه قوللانمالی... صفرایی سوکدیرمك ایچین «قالومل» «صفصافیت سود» استعمال ایتمك، قلوی معدن صولری وسوت ایچمك لازمدر. [مرا: قره‌جکر صانجیلری]

صرعه. — بوعلت مبتلالری اکثریتله پدرلری آلقولیك ویا عصبی مزاج اولانلردر. صرعه، نوبت طرزنده تظاهر ایدر. نوبت کلمجك صرعه‌لی وجودنده جریان الکتریقی ویا صوئوق صو بانیوسی تأثیرینی‌ویرن برحال تهیجیه‌حس ایدر. بعده‌ا اکثریا مبهم وشدتلی برصحیه‌یی متعاقب یره دوشر. بوائناده ملکات عقلیه‌سی تماماً مفقوددر. سقوطی متعاقب مریضده براختلاج، قول وآیاقلرنده شدید برطاقم کریله‌لر، بعده تیتره‌مه‌مشاهده ایدیلیر. وبوحالات اختلاجیه‌یی متعاقب خسته برنوم عمیقه دالار. صورولان سؤاللره دوغروجواب ویره‌مز. بوحالده برساعت قدر دوامدن صوکره صرعه کچر؛ خسته یالکز خفیف برقیریقلق‌حس ایدر. نوبت‌اثناسنده خسته‌نك آغزنده قانلی کوپوکلر کورولدیکی کبی‌تبول ونغوط غیر اختیاری‌ده وقوع بولور.

تداویسی: نوبت اثناسنده برطرفه چارپوب مجروح اولماماسی ایچون تقیداتده بولنمالی، نوبت خارجنده ابتدا (٤) غرامدن باشلامق، خسته‌ده خفیف بر «بروم» تسممی مشاهده اولونجه‌یه قدر تزیید ایدیلك اوزره «بروم پوتاسیوم» ویرمه‌لی وبومقدار حد اعظمیه واصل اولنجه کسمه‌یوب برسنه متمادیاً عین‌مقداردده «بروموردپوتاسیوم» ه دوام ایتمه‌لی، سنه تمام اولنجه، هرآی برر غرام تنزیل ایتمك اوزره، ینه برومور ویرمه‌لی؛ برغرامه واصل اولنجه بوس بوتون قطع ایتمه‌لی وبو تداوی هرحالده برطبیب طرفندن اجرا ایدیله‌لی‌در.

برومور ایله تداوی ایدیلن خسته‌لرك یمکاری آز طوزلی اولمالی؛ غایت آز أت ییدیرمه‌لی؛ ایچکیی منع ایتمه‌لی.

صیتمه. — حرارت‌بدنیه‌نك تزایدی ونبضك تسرعی ایله متصف؛ یا هرکون، یا کون آشیری، یاخود اوچ کونده برتکرر ایدن‌ونوبت صورتنده نمایان اولان برخسته‌لق‌در.

صیتمه‌یه یاقالانان برکیمسه‌ده اولا برتیتره‌مه واوشومه، بعده قورو برحرارت، آرقاسندن برترله کورولور.

تداویسی : خسته‌لغك شدتنه ، یکی ویا اسکی اولدوغنه کوره ویریله‌جك « سولفات‌دوکینین » ك مقداری دکیشیر . یکی و خفیف صتمه‌ده توبتدن (۵ـ۶) ساعت‌اول (۵۰) سانتی غراملق‌بر سولفات دوکینین کلاجی یوتدورولور . شکل وخیمنده‌ایسه (۱) غرامدن ایجاب حالده (۲) غرامه قدر تزیید ایدیلك اوزره تحت‌الجلد سولفات دوکینین شرینغه ایدیلیر. شکل مزمننده اوزون مدت [خلاصهٔ‌سیالهٔ قنه‌قنه‌ـ Extrait fluide de quinquina] دن صباح آقشام . برفنجان‌صو درونده، برقهوه قاشیغی ایچیلیر . قنه‌قنه‌لی شرابلر ، آرسه‌نیقلی‌ادویه ومعدن صولری استعمال ایدیلیر . باطاقلق محللرده اوطورمامالی؛ مجبوریت‌وارسه طلوع وغروب‌شمس زمانلرنده سوقاغه چیقمه‌مالی، مجوریت‌وارسه‌سیوری سینکلردن تحفظ ایچون الدیون وباشلق‌قوللانمالی ، یتاقده جیبنلك قویملی‌در .

عسرت هضم . — فضله یمکدن ، عصاره وحرکات معدویه‌نك تزاید و یا تناقصندن ، اصل معده خسته‌لقلرندن ، ایی چیکنمه‌دن یوتمدن ، اوکنه کان هرشیئی یمکدن ایلری کلیر .

تداویسی : اولااسباب موجبه‌یی تعیین‌وبرطرف ایتمه‌لی . حامضات معدویه‌نك تناقصندن ایسه هر یمکدن اول آجی علاجلر ایچمه‌لی . افراط حامضدن ایسه [معدم اکشیمه‌سیله آکلاشیلیر] بعدالطعام فضله مقداردہ بی‌قاربونات یوتمالی‌در .

معدن صولری استعمالی‌ده فائده‌لی‌در .

فتق . — قارنده‌کی اعضانك (باغرصاقلر ، مثانه) جدار بطن عمقنده محفور برقنات درونه کیرمه‌سیله قاصیق‌جوارنده‌انتفاخ ایدن‌بر(اوور)در. فتق چوجقلرده ولادی اولابیلدیکی‌کبی آغیر برشی قالدیرمق مثللو مشکل ایشلرده بعضاً کسبی‌ده اولور.

تداویسی : أك ایسی ، بالخاصه کنجلرده عملیات جراحیه‌در . اختیار و ضعیفلرله عملیاتدن تورقانلره کوزل بر « قاصیق باغی » لازمدر .

فقرالدم . — منشأ و طبیعتی مختلف اولوب قانده‌کی کریوات حمرانك تناقص ویا شکلی تبدیل ایتمه‌سیله متصف‌در . « فقرالدم » تعبیرندن مقصد قانك مقدارجه آزالمی اولمایوب عناصر اصلیه‌سنك تغیر وتناقصیدر . شیشمان کیمسه‌لر ایچنده‌ده‌فقرالدم مبتلالری بولونور .

فقرالدم اولان خسته آیاقده دورمایی سومز، یاتمق ایسته‌ر ، چابوق یورولور .

فقرالدم ولادی‌ده اولور ، که ـ اکثریا پدر والده‌لری ضعیف ، متورم ، فرنکیلی ، آلفولیك اولان ـ جوجوقلرده وریاضات بدنیه‌یه‌رعایت‌ایتمه‌ین ، أولرك محبوس هواسنده ، قیره ، سوقاغه‌چیقمقدن محروم بویوین کنج قیزلرده کورولور . بونلرك‌یوز و جلدلری صارارمش ، کوز قپاقلری شیشکن وایچریسی آغارمش‌در . قابلیت تأثریه‌لری زیاده اولدیغندن آلام عصبیه‌یه مبتلا و اورکك اولورلر . اشتهالری آز ، ذائقه‌لری متلون ، هضملری یوق، عادتلری غیر منتظم ووجعناك یاخود مفقوددر .

تداویسی : هوادار و کونشلی محللرده قوت ویریجی علاجلر ویمکارله بسلنمه‌لی‌در . مدت‌تداوی اوزونجه‌در .

قاشینمه‌لر . — قاشینمه‌یابوتون‌وجوده‌منتشر اولور ، که قیشین وبرده اختیارلقده کورولور .. یا موضعی اولور ، که برآفت جلدیه‌یه (مثلااویوز) مبتلا ، یاخود عصبی مزاج اولانلرده بولونور .

تداویسی : سرکه‌لی یاخود صیجاق صو ایله.. پاپاتیه ، توتون ، عورت اوتی مطبوخلریله بیقامالی؛ پاموقله ستراتمه‌لی . یاخود $\frac{1}{2}$ غلیسروله طرطریك $\frac{1}{20}$ وازه‌لین نافتوله ، $\frac{1}{10}$ وازه‌لین‌مانتوله‌کبی علاجلر قوللانمالی .

احوال عصبیه‌دن نشأت ایدیبورسه تداوئ الکتریق یاپدیرملی . توتون ، مشروبات کئولیه ، قهوه وچای ایچمکدن .. آو أتلری ، قونسروه‌لر، بقالدرده اسکیمش پنیر وسائره ، مدیه، استاقوز، دکز بالیقلری ، طوماتس ، لحنه ، کراز یمکدن مجانبت ایتمه‌لی .

قانلی‌باصور. — حاد ومزمن ، بلدی وبعضاً مستولی شکللرده کورولور . قالین باغرصاقلرك

وبالخاصه اقسام سفليه‌سنك التهابلانماسندن متحصل بر مرض‌در .

اعراضی : شدتلی قارن آغریلری .. کوپوکلی وبعضاً قانلی و بالاخره متعفن بر حال آلان مواد غائطه‌در . خسته کونده پك چوق کره بورونتی‌ایله آبدستخانه‌یه کیتدیکی حالده دفع طبیعی، برتوکوروك حجمنی بولامایاجق قدر، آز اولور .

تداویسی : اولا برمسهل ایچمك ، بعده کونده (۵۰) سانتی غرامدن‌باشلامق ، بومقداری ده‌ایکی اوچ دفعه‌ده آلمق ، وتدریجاً مقدارینی تزیید ایتمك شرطیله « ایپه‌قا » استعمال ایتمکله‌در .

اولا ساده سوت ایله تغذی ایتمه‌لی ، بعده سهیل‌الهضم اطعمهٔ مایعه‌یه باشلامالی .

مرضك سرایتنه مانع اولمق ایچین خسته‌نك بولوندینی یری، استعمال ایتدیکی اشیایی، چاشیرلرینی وکیردیکی آبدستخانه‌یی ده‌زنفکته ایتمك ایجاب‌ایدر.

[مرا : « ازالهٔ تعفن »]

قان چیبانی .— اعراضی : جلده وجعناك، سیوری وقویو قرمزی رنکده برسرنلك‌ایله تظاهر ایدن بوچیبانلر کیت کیده بویور ؛ برنخود، برکراز شکل وحجمنی آلیر . بعده‌اوجی یاضلانیر؛ جراحت طوپلار . وتشکلندن ۸ـ۱۰ کون صوکره پاتلار ؛ ایچنده‌کی جراحت دیشاری چیقار .

تداویسی : بوچیبان ساری اولدیغندن‌جراحتك اطرافه سورولمه‌سنه دقت ایتمه‌لی .. عین زمانده مریضك بنیه‌سنی و بالخاصه جهاز هضمیسنی تمیز طوتمالی‌در ـ تداوئ موضعی ایچین : آسید بوریك محلولنه باتیرلمش مصفی بوغازی چیبانك اوسته وضع ایده‌رك تافتاغومه ایله اورتمه‌لی .. بونك اوزرینه‌ده برقات پاموق قویوب برصارغی ایله صارمالی . وبو « تیمار راطب » هر کون تکرار ایدیلمه‌لی . چیبان آچیلمیجه ایچنده‌کی اوزی خارجه جیقارتمالی؛ چیبانك فتحه‌سنه غایت تمیز وقورو غاز برمصفی ، و بونك اوزرینه برپارچه پاموق قویوب صارغی صارمالی .

قان توکورمك . — ابتداقانك آغز ، برون، معده ، آق جکرکی اعضانك هانکیسندن کلدیکنی تعیین ایتمه‌لی‌در . آق جکرلردن کلن قانلر توکورو کله ایچه قاریشمش وقرمزی‌در ، اکر قان حکرده اوزون مدت قالمش ایسه سیاه‌ده اولا پیلیر .

تداویسی : استراحت وسکونت لازم اولدیغندن خسته‌یی آرقه‌سی اوستی یاتیرمه‌لی (باش بر آزمترفع اولمق ا زره) : بوزلو مشروبات وسوت ایچیرمه‌لی؛ بوز امدیرمه‌لی ؛ کوکسی اوزرینه قورو بوینوز وخردل تطبیق ایتمه‌لی؛ کسیلمزسه قوللری‌وباجاقلری نهایتلرنده باغلامالی . داخلاً : « ایپه‌قا » یاخود تحت‌الجلد (۱) غرام (أرغوتین) ویا (۰٫۰۰۱) غرام « آدره‌نالین » شرینغه ایتمه‌لی .

قارن شیشمه‌سی . — معده و باغرصاقلرك تراکم غازات ایله شیشمه‌سی ؛ عسرت هضمده ، بعض امراض‌عصبیه‌ده، باغرصاق وباغرصاق زاری خسته‌لقلرنده کورولور .

تداویسی : اولاسببنی تعیین‌وازاله‌یه چالیشمالی، وبرطرفدن « شاربون دوبللوق » کبی‌جاذب غازات توزلر ایله « آناصون ، أتر ، جوزمقی » ومعدن صولری‌قوللانمالی ... قارنی ضاغدن خفیفجه‌اوغمق، صیجاق حاولولر صارمق ، حقنه یاپمق فائده‌لیدر .

قارن آغریلری . — باغرصاقلرده برطاقم غازلرك حبس اولوب قالماسندن ، یاخود ترکیبلری بوزوق‌بعض‌اطعمه‌نك باغرصاقلری تخریش ایتمه‌سندن ایلری کلیر .

تداویسی : صیجاق‌نقوعلر [چای ، آناصون، ملیسا کبی] وبرباردان صو درونده (۶ ـ ۲۰) داملا « لاودانوم » علاوه ایده‌رك ایچمه‌لی . یاخود صیجاق تنقیه‌لر یاپمالی . قارن اوزرینه صیجاق حاولولر قویمالی .

نوزاد ، اوجاغنی حبزلی باغیرماسی ، باجاقلرنی قارنه دوغرو بوکمه‌سیله اظهار وکندینی زورلامه نتیجه‌سنده بر مقدار غاز مقعددن خارجه چیقارمه بر آز راحت ایدر .

تداویسی : بو اثناده قارن اوزرینه صیجاق حاولو ولاپه‌لر قویمالی . نشاسته‌لی تنقیه‌لر یاپمالی .

چوجوغه ویریلن سودك ، أمزیك وشیشه‌لرینك صوك درجه تمیز اولماسنه دقت ایتمه‌لی . أمزیرمه‌یی آزالتمالی . اویله هرباغیرپشده مه‌یی آغزینه‌طیقمامالی .

قبض . — قبض اوزون مدت دوام ایدرسه قارن‌شیشر . مقعده‌برآغرلق ، وجهده‌برقیرمزیلق ، باش آغریلری ، ذکاده برسونوکلك حاصل اولور . وخارجه چیقامایان برطاقم مواد مسممه بالمجبوریه داخل‌عضویت‌اولورلر . که‌بوصورتله قبض برتسمم‌ده تولید ایده‌بیلیر .

تداویسی : معین‌زمانلرده ، احتیاج‌حس‌ایدلسین ایدیله‌سین ، آبدستخانه‌یه گیتمه‌لی ؛ داها دوغروسی باغرصاقلری اووجه ایله آلیشدیرمالی . صباحلری بربارداق صو ، یاخود سوتلی قهوه ایچمه‌لی . آز أت ، زیاده سبزوات ومیوه ، باخصوص آچ قارنله پورتقال ، اوزوم یمه‌لی . ژیمناستیق یاپمالی . اکر بوکبی تدابیر صحیه ایله دفع ایدیله‌مزسه اووقت هند یاغی ، انکلیز توزی کبی علاجلره ، غلیسرینلی شافلره ، تنقیه‌لره مراجعت ایتمه‌لی .

قره‌جکر صانجیلری . — قره جکر صفرا یاپار . وبوصفرا اطعمه‌یی هضم ایتدیرمك ایچین خصوصی برمجرا ایله باغرصاغه دوکولور . اکر قره‌جکرده طاش حاصل اولارق بویوللری طیقارسه صفرا آقامایاجغندن بروجه تولید ایدر . بوآغری صاغ بوکوردهٔ فضله اولور ، بعدالطعام ایکی اوچ ساعت صوکرا ابتدا ایدوب دائما صاغ اوموزه دوغرو انتشار ایدر . اکثریتله خسته‌ده برصاریلق مشاهده اولونور .

تداویسی : چوق شدتلی ایسه خسته‌یی غایت صیجاق بربانیو ایچنه قویمالی ؛ یاخود « مورفین » شرینغه‌ایتمه‌لی . صباحلری آچ قارنله (۴۰ — ۵۰) غرام قدر طاتلی بادم یاغی ، یاخود تازه وخالص زیتون یاغی ایچمه‌لی . أنر ، تره یانتین اینجولری ، معدن صولری قوللانمالی .

قوله‌را . — انتانی ، مستولی ، حتی بعض بلاددده وبالخاصه هندستانده بلدی برشکل آلمش برمرض مدهش‌در . منشأ اصلیسی هندستان‌اولوب اورادن ـ باخصوص حج موسمنده مکه طریقیله ـ ممالك سائره‌یه‌انتشار ایدر . وبعضاً‌ده بوتون‌اوروپایی دولاشارق تلفات کلیه‌یی موجب اولور .

اعراضی : آلمان مشاهیر اطباسندن پروفسور (قوخ) طرفدن کشف‌ایدیلوب « باسیل‌ویرکون دوقوخ » دینیلن عامل مرض (،) شکلنده بر میقروب‌در . مرض ، بومیقروبك‌وجوده دخولندن اوچ درت کون صوکره صفرالی ، مصللی [قانك مایع قسمی] شدید براسهال ایله باشلار . [مواد غائطه‌مایع ، آز قوقولی ، رنکسز ، بعضاً اسمریمسی اولوب‌اوفاق‌صلب ، پرنج شکلنده‌ماده‌لری حاوی‌در .] بعده بونی‌ق ، تیتره‌مه‌لر ، شدتلی‌برصوسزلق‌تعقیب ایدر . أل وآیاقلر بوزکبی صوئور ، کوزلر چوقوره باتار ، برون سیوریلیر ، قارن چوقورلاشیر ، جلد بوروشور ، وسس قیصیلیر . ایکی ساعتدن اوتوز ساعته قدر امتداد ایدر . واکثریا بو مدت ظرفنده خسته‌یی کوتورور . بوخسته‌لغك دورهٔ نقاهتی پك اوزون اولوب‌معافیتی یوقدر . یعنی برکره‌قورتولان‌بر دها طوتولابیلیر .

تداویسی : اولا قوله‌رایه قارشی اتخاذی لازم کلن تدابیر واقیهٔ عمومیه : کیلرك ، بولیلرك و اشیانك ده‌زنفکسیونی . أولرده آبدستخانه‌ولغملرك تطهیری و (۱۰۰) غرام صوده (۵۰) غرام کوز طاشی أریدیله‌رك حاصل اولان‌محلول ایله ده‌زنفکته ایدیله‌سی ... تدابیر واقیهٔ شخصیه : صولری‌تصفیه ایتمه‌لی [یاقاینا‌تمله ، یا برلیتره صویه « ۱۵ ـ ۲۰ » غرام شاب‌علاوه‌سیله] ، حامضات ایله‌أکشیلتمه‌لی . [برلیتره صویه « ۰٫۸۰ » غرام‌حامض‌لیمون‌ـ‌حامض طرطر ویاحامض قلورما] توالت ایچین قاینامش صو ، آغز ایچین حامضلی صوقوللانمالی . هریمکدن اول‌أللری‌صابون ایله بیقامالی ، یوك‌قوشاق صارمالی . اسهاله قارشی $\frac{1}{100}$ نسبتندهٔ «حامض‌لبن» لیموناطه‌سی ، قیلره‌قارشی‌بوز ، غازلی‌مشروبات ، الکسیرپاراغوریك استعمال ایتمه‌لی . خسته‌یی ایصتمه‌لی [یاقهوه ، چای کبی مشروبات حاره ایله ، یاوجودی قوتلی‌اوغمه‌لره] خسته‌لك بوتون ألبسه واشیاسنی‌تطهیر وتعقیم ایتمه‌لی .

قوم خسته لقلری . — بعضاً بوبرکارده ، مثلاً (سیدیك طورباسی) ده غایت اوفاق قوم دانه سندن بویوك بریمورطه [١] قدر کسب جسامت ایدن طاشلر حاصل اولور . طاش بوبرکارده ایسه ده مریضك ادراری قانلی ویاقوملی اولور ؛ بلدن قاصیقلره وکوبکه دوغرو منتشر بروجع دویولور . طاش مثانه یه یتمش ایسه صیق صیق برحس تبول .. واثنای تبوله ادراك انقطاعی کبی حالات .. واوشوتمه یی ، یاخود صارصیلمه یی (مثلا آرابه دن) متعاقب کلن ادرارده ن قان مشاهده اولونور .

تداویسی : نوبت زمانلری اوجاغی قطع ایچین أك ایسی خسته یی صیجاق بربانیو ایچنه صوقمالی .. یاخود مورفین شرینغه سی یاپمالی . تداوی اصلی « نفریس » کبی در .

قیریقلر . — اکثریا مرتفع برمحلدن دوشمه ، وجوده اینه ن برضربه تأثیریله یاخود شهرمنده هردم وقوع اولان آرابه وترامواى قضالری نتیجه سنده أکثریا قول وباجاق کیکلری قیریلیر .

اعراضی : قیریلان نقطه ده شدتلی بروجع باشلار . اوقول ویاباجاق تبدیل شکل وضعیت ایده رك حرکات اصلیه سنی اجرا ایده مز ؛ غیر طبیعی بر سورتده اوینار . وبو اثناده قیریلان کیکك ایکی اوجینك بربرینه سورتوله سندن متحصل برقیتیرتی ایشیدیلیر . بعده اوراسی شیشر وقان طوپلانیر .

تداویسی : قضایی متعاقب دقیقه فوت ایتمکسزین همان طبیب متخصصنه مراجعت الزمدر . حیفا که بزم لاقید وجاهل عوام ، چیقیقجی واوفوروکجی مقوله سنه قوشویور ؛ بونلرده یاقضاده بی سقط بیراقییورلر ، یاخود سائقة جهالتله حیاتنه خاتمه چکییورلر .

قیزاموق . — چوجوقلرده کوز صولاماسی وقاماشماسی ، برون نزله سی وقانامه سیله بدء ایدوب درینك قیرمزیاغی ـ اولا یوزه بعده وجوده یابیلمق اوزره ـ برقاچ کون صوکره کورولور . ٧ ـ ٨ کون کچنجه جلد دوکولور . قیزاموق ساری ، انتانی وبعضاً مستولی برخسته لق اولدیغندن چوجوقلره یا بربرندن ، یاهوا واسطه سیله کچر . واك زیاده برنجی دوره ده یعنی نزله زماننده ، ساری در .

تداویسی : چوجوغی هوادار براوداده یالکز یاتیرمالی . بول وترلتیجی مشروبات ویرمه لی . صیق صیق آغز وبرونتی کوزلجه تمیزله ملی . أشیاسنی ده زنفکته ایتمه لی ...

قیرمزی جاملی ویا قیرمزی پرده لی اودالرك پنبه ضیاسی خسته لغك تهوینی خصوصنده مهم برروله اجرا ایتمکده در .

قیزیل . — اکثریا باش آغریسی ، حرارت بدنیه نك تزایدی ، هذیانات وبا خصوص بوغاز (خناق) اله باشلار . قیرمزیلق ؛ اوفاق لکه لر طرزنده ، اولا بویون ، کووده واویناق یرلرینك دریسندن باشلار ؛ ویوزده ده بالاخره سرایت ایدر . حتی چوجوقلرك دیلی بیله قیرمزی اولور . اونجی کونده دری اوفاق وبعضاً بویوك صفیحه لر حالنده صویولور ودوکولور . قیزیل ده ساری ، متن ومستولی بر مرض وخیم اولوب سرایتی اك زیاده جلدك دوکولدیکی زمانه مصادفدر .

تداویسی : چوجوغی صیجاق طوتمالی . آغزینی بورنی تمیزله ملی ، جلد دوکولدیکی اثناده یوللرك اطرافه یابیلارق سرایت مرضه خدمت ایتمه سنه مانع اولمق ایچین جلدی وازه لینله خفیف بر صورتده طلا ایتمه لی . چوجوغك بوبون اشیاسنی ، تماس ایتدیکی هر شیئی ده زنفکته ایتمه لی ؛ کتابلرینی اویونجاقلرینی یاقمالی ...

قیزیل ، کندندن صوکره اکثریا ، یا بوبرك یاقولاق خسته لقلری بیراقدیغندن سیری اثناسنده تداوی یه اهمیت مخصوصه ویرمه لی در .

قی . — سوء هضم ، بعض آفات بطنیه (باشلیجه کبه لك) ، کوچك دیلك اوزاماسی ، بوبرك وقره چکر طاشلری ، یاریم باش آغریلری ، دکیز طوتمه سی ، بین زارلرینك التهابی ، بین اورلری ایله

[١] مکتب طبیه موزه سنده هندستان جویزی شکل وجسامتنده مثانه دن چیقاریلمش برطاش موجوددر .

بعض عصبی خسته‌لقلرده کثیرالوقوعدر .
تداویسی : معده‌اوزرینه بوزقویمالی . فلوروفورمك ماء مشبوعنی - اوده‌یوقسه - اون‌بش دامله‌تنتوردییود علاوه ایدیلمش بربارداق صوئوق صوایچمه‌لی .

کسیکلر . — تداویسی : اولجه قاینامش ایلیق برصو ، یاخود مضاد تعفن برمحلول « مثلا آسید - بوریك محلولی » ایله یقامق ، قان کلیورسه تمیز بربز ایله اوزرینی تضییق ایتمك ؛ اکر پارمقلردن کلیورسه آلی هوایه قالدیرمق ؛ قان کسیلنجه تمیز برغازایله پانسمان یاپمق ؛ ال صویه کیرمك مجوریتنده ایسه‌یاره‌نك اوزرینه « فولودیون الستیق » سورمك لازمدر . عوامك اعتیادات سقیمه سندن اولان اوروبمك ، طوپراق ، توتون باصمق پك مرض وتهلکه‌لیدر . چونکه برچوق میکروبلر بوصورتله وجوده کیره‌رك مختلف امراض تولید ایدرلر . یاره‌لری آسیدفه‌نیك ایله پانسمان یاپمالیدر .

کمیك خسته‌لغی . — وقت مرهونندن اول دوغان توزاد ایله فرنکیلی ، مبتلای کثول کیمسه‌لرك اولادلرنده . ویا تام‌الصحه تولد ایدوب سوء تغذی ایله‌بیون چوچوقلرده کورولور . بویله چوچوقلرك باش کمیکاری آره‌لرنده بوشلقلر بولونور ؛ آنلری چیقمقله برابر چوروك ، غیرمنتظم وناتمام اولور . کوکس تخته‌لری اوکه متبارز ، قبورغه کمیکارینك اوك طرفلرنده چیقینتیلر مشهوددر . طاربرکوکسله دار برحوصله‌یه ، کنیش برقارن ایله قنبور بر بل کمیکنه مالك‌درلر . قول وباجاقلری أکری‌وچاربوق اویناق یرلری شیشکین‌در . قوتجه دوشکون‌وعاطل اولوب ترله‌مك ، عسرت هضم ، اسهال ، فضله حرارت ، اوجاع شدیده مثللواعراض ایله‌متصفدرلر .
تداویسی : چوچوغی مه ایله بسلمه‌لی ؛ ممکن اولمادیغی تقدیرده سوت ایله تغذیه‌یی منتظم وصحی بر اصوله تطبیق ایتمه‌لی ؛ ویمك ییدیرمکه کچ باشلامالیدر . دکز هواسی ، وفوسفات دوشو ، بالیق یاغی ، ایبودلی وچلیکلی‌ادویه استعمالی‌نافعدر . اعضاسنك چیرکین اشکال آلماسنه مانع اولمق ایچین طبیب متخصصنه مراجعت أیله‌مه‌لی‌در .

کوزقاپاقلرینك (اپچزارلرینك) التهابی . — اکثریا صوئوغه وابخرهٔ مخرشه‌یه معروض قالمش کوزلرده حاصل اولور . باتمه ، یاتمه ، ضیادن احتراز کبی اعراض کورولور . کوزلر یاشاریر .
تداویسی : Œillère دینیلن اوفاق‌قدح درونته آسید بوریك محلولی قویارق کوزلری یقامالیدر .
بل صوئوقلغنه مبتلا حامل والده‌لر بعدالتولید چوچوقلرینك کوزلرینی بهمه حال بر طبیبه تمیزلتدیرمه‌لی‌در . یوقسه بویله چوچوقلرده غایت آز بر زمان صوکره کورلك محققدر . هیچ بر علاج بولونماسه بیله لیمون صوییله تمیزله‌مك لازمدر . أك ایسی جهنم طاشنك $\frac{1}{100}$ نسبتنده‌کی محلولندن بر قاچ دامله کوزه دامله‌تمالی .

مزاج لنفائی . — لنفاتیکلرك أتلری پورسوك ، جلدلری شفاف وانجه ، رنکلری بیاض ویا صاری اولور . ورمه پك زیاده مستعددرلر . بونلرده برون نزله‌سی ، اوسـت دوداقلرك شیشمه‌سی کثیردر . کذا بزلری شیشر ، بادمجکاری بویور .
تداویسی : ایبود وتانئلی شروبلر . بالیق یاغی . ادویهٔ مقویه واطعمهٔ معتمره ایله بنیه‌یی اصلاح ایتمك . ماسساژ ونظافت جلدیه‌یه رعایت ، ساحللرده اقامت أیله‌مکله‌در .

معده أکشیلکی . — سوءهضم نتیجه‌سی اولوب معده‌ده یاحامض قلورمانك فضله تحصلی ، ویامرضی اوله‌رق حامض لبنك تشکلندن ایلری کلیر . واکثریا غاز حروجی (که‌یرمه) ، یارم باش آغریسی ، أللرك آیاقلرك اوشومه‌سی ، قبض وباصور مه‌لری‌ده برابر بولونور .

تداویسی : یکی باشلامشسه میاه معدنیه وبالخاصه چیتلی قره حصار صاحب معدن صولری .. غازلری مص ایدیجی توزلر (ماغنزیا ، شاربون دوبللوق ، تباشیر توزی کبی) استعمال ایتمك فائده‌لی‌در . اطعمه سهیل‌الهضم اولمالیدر . مرض اهمیتلی بردرجه‌ده ایسه جلده ماسساژ یاپمق . معده اوزرینه غایت صیجاق حاولو ، قوم طورباسی ، یاخود کره‌مید

وضع ایتمك ، ژیمناستیق یاپمق . یون فانیله کیمك ، حیاته بر انتظام تام ویرمك ، منبهات عصبیه (قهوه ، چای ، اسپرتو ، توتون) دن توقی ایتمك لازم کلیر . وتغدی ایچین یورطه ، ایی پیشمش کولباصدی ، یاغسز وصالچه سز . بیاض أتلی بالیقلر ، سبزه وات ، تازه میوه لر قیزارمش أ کمك کبی هضمی قولای یمکار یمه لی ؛ أیی صو ایچمه لی در . وآراصیرا ایلیق صو ایله » لاومان ـ تنقیه » ، ژه لاتین لی بانیولر یاپمالی ؛ قبضه مانع اولمالی . ومعدهنك اکشیمه سنه قارشی ذکر ایدیلن توزلردن قولانمالی .. اوجاعه قارشی مورفین ـ فقط رأی اطبا ایله ـ استعمال ایتمه لی .

نقریس . — بو خسته لق اکثریا ارثی اولوب زمان زمان نوبت طرزنده واکثریا کیجه لری . خروس اوتونجه یه قدر امتداد ایتمك وزره ، آیاق باش پارمقلرنده وبعضاً دیکر اویناق یرلرده حس اولنان بر وجع در . بو علت مبتلالرینك اکثریسنده قوم خسته لنی ده برابر بولونور . کوچوك مفصللرده ، مخصوصاً زمان ایله قولاغك صیوانده طاش کومه جکلری کورولور . ذاتاً خسته لق ادرار ایله چیقمسی لازم کلان « حامض بول » نامنده کی طاشلرك دمده ترا کمندن نشأت ایدر .

تداویسی : نوبت زمانده اوجاع حس اولونان مفصل اوزه رینه آفیونلی مرهملر سورمه لی ، پاموق وتافتاغومه ایله ستر ایتمه لی . اوجاع تسکین اولونمازسه صیجاق بر بانیویه ویا مورفین شرینغه سنه مراجعت ضروری در . سائر زمانلرده داخلاً کلاج دروننده « قاربونات دولیتین » ، « بانزوآت دولیتین » ، « بی قاربونات دوسود » کبی ادویه ، چیتلی وقره حصار صولری کبی میاه معدنیه استعمال ایتمه لی .

تدابیر واقیه : تاچوجوقلغندن بو کبی خسته لغه مستعد اولانلری قناعتکارانه وسهل الهضم اطعمه ایله بسله مه لی ؛ تبدیل هوا ژیمناستیق ، ماساژ یاپدیرمالی ؛ أت ، یاغ ، قونسروه لر ، لحنه ، آصمه یاپراغی ، قوزو قولاغی ، طوماتس آز یییرمه لی . آرا صیرا خفیف مسهللر ویرمه لی ونظافت جلدیه یه اعتنا ایتمه لی در .

نقریسلیلر شهرلردن اوزاق وممکن اولدوغی قدر صیفیه لرده یاشامالی ، مسکرات استعمالندن صوك درجه احتراز ایتمه لی .

نقاهت . — خسته لقدن قالقان بر کیمسه نك حالی اولوب مدتی ؛ خسه لغك امتدادی . سیری ، وخامتی ، درجهٔ حرارتنك تحولاتی ایله متناسب در . بویله کیمسه لره معتدل ، هوادار محللرده اقامت ایتمك ؛ هضمی قولای ، بسلییجی یمکاریمك ؛ وجودینی تمیزطوتمق ؛ منتظم اویقو ؛ اوفاق کزینتیلر ؛ وصحت تامه یه عودت ایتمه دکجه اشتغالات ذاتیه سیله اوغراشمامق لازمدر .

نزله . — باشده برآغری ، برون دلیکلرنده بر غجیقلانمه حس ایدیلیر . برون اولا قورودر . بعده سراق ومخرش بر مایع آقار . وبرون اطرافی شیشکین وقیرمزی برمنظره آلیر . کوزلرده صولانمه وجوددهقیریقلق ، وخفیف برحرارت مشاهده ایدیلیر .

تداویسی : نزله ابتداسنده آتیده کی ترتیبی قولامالی در :

حامض فه نیك	٥	غرام
آمونیاق	٥	»
(٩٥) درجه لك کئول	١٠	»
ماء مقطر	١٥	»

یاخود $\frac{1}{10}$ نسبتنده مانتوللی قلوروفورم قولامالی . سوموك باشلامش ایسه آتیده کی ترتیبدن ، انفیه کبی ، کونده برآز چکملی در .

قلورایدرات دوقوقائین	٠,١٥	غرام
مانتول	٠,٢٥	»
قهوه توزی	٢	»
بوراقس	٢	»

خفیف برمسهل ایچمك ، آیاقلری صیجاق بانیویه قویمق فائده لیدر .

نوراسته نی . — زمانمزده پك منتشر برحالت خصوصیهٔ عصبیه در .

اعراضی : صباحلری اویقودن اویانیلدیغی زمان باشده

برآغیرلق، یمکلردن صوکره اویقویه میل، کیجه‌لری اویقوسزلق، اشتغالات دماغیه‌یه عدم‌اقتدار، قبض، وخامت تهیجیه تنها یرلره التجا ، باش دونمه‌لری ، بل آغریلری ...

تداویسی : صیفیه‌ده ساکن برحیات، تداویٔ بالماء ، کوزل برتغدی ، ممکن اولدیغی قدر ادویه استعمالندن اجتناب وبرتداویٔ روحی ایله اولور .

ورم . — هرهانکی برسببله دوچار ضعف اولان ابوینك چوجوقلری ورم ایچین برر وجود مساعددر . وورم پدردن اولاده بالذات خسته‌لق صورتنده منتقل اولمایوب توارث‌ایدن شی براستعداد تورمدر . بویله ارثاً خسته‌لغه مستعد بربدنه ، ویا ابوینی زنده اولدیغی حالده سوءاستعمالات ایله‌پیرانان ضعیف بروجوده باسیل دوقوخ (ورم میقروبی) یا تنفس بورولریله هوادن ویا یینیلن مضر أطعمه‌دن (بالخاصه ، رملی اینك سودی) انتقال ایدر .

اعراض : اوچ دوری واردر ، برنجی دوره داخل اولان برعضویت ناقابل‌ایضاح براشتهاسزلق، قورو وخشین براوکسوروك ، اوموز آغریلری وبرضعف تدریجی عرض ایدر . قان بودورده آقمایه باشلار . ایکنجی دورده ، اولجه یابس اولان اوکسوروك زاطبله‌شه‌رك افرازات أولا مخاطی ، بعده مخاطی قیحی واوچنجی دورده تمامیله قیحی‌اولور ، قان کلمه‌سی‌ایکنجی دورده آزالیرسه‌ده اوچنجی دورده بوس بوتون تزاید ایدر .

تدابیر واقیه : ورم ساری اولدیغندن سرایتنی منع ایچین ، متورملرك توکروحنی $\frac{1}{100}$ نسبتنده آسیدفه‌نیك محلولنی حاوی توکروك حقه‌لری ایچنه طوپلامالی. بوحقه‌لری بعده صودالی برصو درونده برچاریك‌قدر قاینامق صورتیله تمیزله‌مه‌لی . یاتدقلری اودالری سوپورمه‌یوب توزی‌ایصلاق بربز ایله آلمالی. ایچیله‌جك سودی ایچه قاینامالی ...

تورم ایدن ابوین کندی اودالرنده اولادلریی یاتیرمامالی‌در . [مرا : چوجوق أمزیرمه]

تداویسی : صاف برهواده استراحت وجودیه وفکریه ، هضمی قولای مقوی اطعمه ایله تغدی نافع‌در . آغاجلق ، چاملق ، هوادار وکونشلی محللرده تبدیل هوا ایتدیرمه‌لی . ماساژ وتداویٔ بالمایه مراجعت ایتمه‌لی . معده‌سی قبول ایده‌بیلدیکی مقداردە بالیق یاغی ایچیرمه‌لی. اوکسوروك واسهالنه قارشی آفیون مرکباتی ؛ قان توکورمه‌لرینه مقابل ، کینین ، آنتیپیرین ، ارغوتین ، فه‌ناسه‌تین ؛ کیجه ترله‌مه‌لرینه قارشی تاناتات دوکینین ویرمه‌لی .

یانیقلر . — سطحی ، خفیف یانیقلری اولجه قایناتیلمش ایلیق صو وصابونله کوزلجه تمیزله‌مه‌لی ، وآتیده‌کی پوماتایه باطریلمش ، معقم غازلر تطبیق ایتمه‌لی ؛ بونك اوستنه‌ده برطبقه پاموق قویارق صارغی ایله صارمالی‌وبویله‌جه برقاچ کون بیراقمالی‌در.

حمض توتیا	۲۰	غرام
نشاسته	»	»
لانولین	»	»
وازه‌لین	»	»

اکریانیق پك وجعناك‌ایسه شوپوماته‌یی‌استعمال‌ایتمه‌لی.

ایستوائین	۱	غرام
آنتیپیرین	۵	»
آسیدبوریکلی وازه‌لین	٤۰	»

اکر ایچی صو دولو قابارجقلر وارسه برطوپلی ایکنه‌یی آلاودن کچیره‌رك تعقیم ایتدکدن صوکرا بوقابارجقلری دلمه‌لی وصوینی آقیتمالی ... یانیقلرده تمیزلکه صوك درجه اعتنا ایتمه‌لی‌در .

یورك چارپنتیسی . — ضربات قلبیه‌نك کرك عدداً ، کرك شدتاً تزایدی ؛ قلب ومعده خسته‌لقلرینه ، فقرالدمه ، بعض حالات عصبیه‌یه مبتلا اولانلرله چوق توتون ایچنلرده کورولور .

تداویسی : اول امرده ذکرایدیلن امراضدن هانکیسی موجود ایسه اونی ازاله‌یه چالیشمالی .

وچارپنتی کلدیکی زمانده ناحیهٔ قلبیه‌یه ایچنه بوز قونولمش برکیسه‌تطبیق ایتمه‌لی وداخلاً (۲-۳) غرام برومور ویرملی‌در .

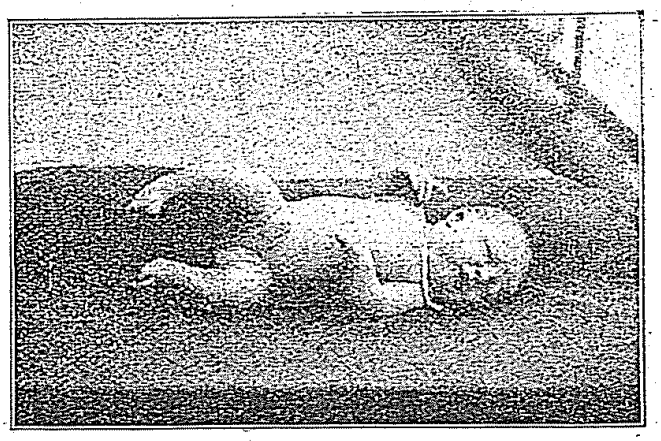
چوجقلرمزی ایی بویوتمك

ایچون

یکی دوغان چوجقلر چابوجاق صولغه مهیا ، نازك چیچکلره بکزه‌ر . بناءً علیه اونلره فوق‌العاده دقت واهتمام ایله‌ملیدر . آشاغیده‌کی تفصیلات مختصره والده‌لر ، بوخصوصده ایی برر هبر اوله‌بیلیر .

آنا سودی چوجغی محافظه ایدر

تناقص نفوس مسئله‌سی ، دنیانك هرطرفنده کمال اهمیتله تلقی اولوناجق ، همان دفعی چاره‌لرینه باقیلاجق مسائل حیاتیه‌دندر . بر ملتك تناقص نفوسی کندیسنك محکوم ممات اولماسی دیمکدر . مملکتمزده منتظم و شایان اعتماد ایستاتستیقلر اولمادیغی ایچون نفوسمزك درجهٔ ترقی ویا تدنیسنی بیلمیورز. بناءً علیه بر مثال واضح اولارق فرانسه‌یی کوسترهجکز . «۱۹۰۹» ایستاتستیقلرینه کوره او سنه فرانسه‌نك مقدار تولداتی مقدار وفیاتدن «۲۸۰۰۰» نفصاندر . حالبوکه آلمانیانك «۱۹۰۷» سنه‌سی ظرفنده کی فضلهٔ تولداتی «۹۰۰,۰۰۰» در.

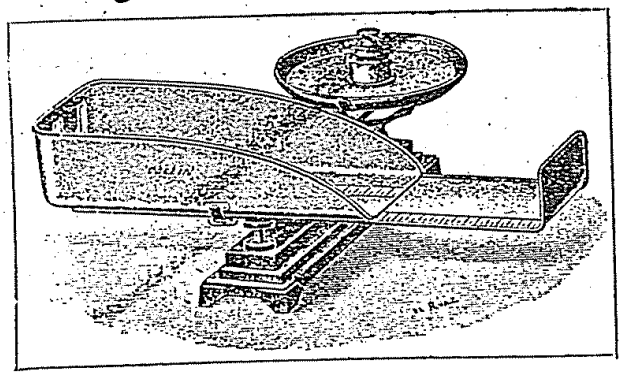

یکی دوغمش، اوچ کونلك بربیك

بوحالك فرانسزلر ایچون‌نه بیوك برتهلکه تشکیل ایتدیکی میداندهدر .

تناقص نفوسك الك بیوك سببی تولداتده‌کی نقصاندر . اذدواجلرك قلتندن ایلری کلن بوکبی محاذیرك چارهٔ دفعی فوق‌العاده مشکل وحتی محالدر . تناقص نفوسی منع ایچون الك قولای والك قابل اجرا اولان شی ، یکی دوغان چوجقلرك صحتنه ، تغذیه‌سنه اهتمام ایده‌رك بوصورتله اونلرآراسنده‌کی وفیاتی آزالتمقدر .

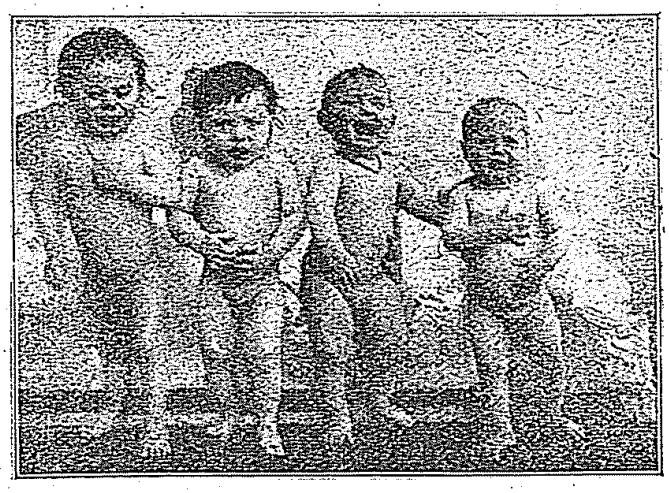
اختیارلغك صوك دوره‌سی مستثنا اولدیغی حالده ، حیاتك الك چوق معروض مهالك اولدیغی زمان آن تولددن برنجی سنه‌نك نهایتنه قدر اولان زماندر. فرانسه‌ده دوغان چوجقلرك یوزده (۱٤) ی بومدت ثناسنده وفات ایتمکده‌در . حالبوکه چوجقلرك صحتنه اعتنا اولوناجق اولورسه بومقدارك تنقیصی ممکندر. مثلا نوروه‌جده یونسبت یوزده (۷) نن عبارتدر. نوروه‌جده یکی دوغان چوجقلرك یوزده «۹۳» نك حیاتده قالمالرینه الك بیوك سبب ، اورادهٔ والده‌لرك چوجقلرینی یانلرندن آیرمایارق اونی بالذات امزیرمه‌لری ، بیوتمه‌لریدر . ایلك

چوجوق ترازیسی

اوچ درت آی اثناسنده چوجقلرك سینهٔ مادردن آیرلمامالری، والده سودی امه‌لری اونلرك ادامهٔ حیاتنه اك بیوك باعثدر .

والده‌لر بوحقیقتی کوز اوکندن غائب ایتمه‌رك طبیب مجبوریت کوسترمدکجه چوجقلرینی سینهٔ شفقتلرندن آیرمامالی ، اونلری بالذات بویوتمه‌لیدرلر .

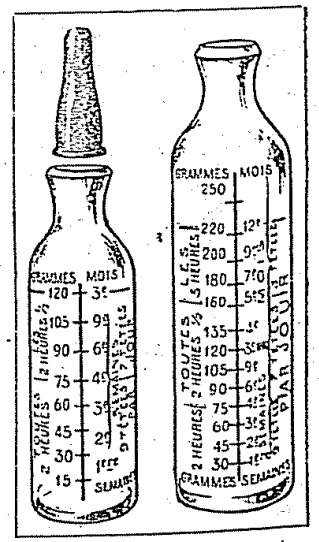

درت کوچوك ببك ـ صیراسیله ۱۲، ۱۵، ۱۸، ۲۴ آیلق

والده‌لر ناصل سود ویرمه‌لی ؟

چوجق دوغار دوغماز ، دها ایلك کونلرندن اعتباراً اوکا مه ویرملکه باشلانیر . فقط بعضاً سود کلمه‌سی ایچون ایکی اوچ کون قدر بکله‌نیر . پك زحمتلی اولان یاریقلره ، چاتلاقلره سببیت ویرمه‌مك ایچون، چوجغك صبق صیق مه امه‌سنه میدان ویرمه‌لی ، و هرسود ویردکدن صوکرا مه‌لری قاینار صویه صوقولمش ایدروفیللی پاموق ایله‌یقامالیدر.

ناصل مه ویریلیر ؟ — ایلك هفته اثناسنده کونده سکز ویا دوقوز دفعه‌یی تجاوز ایتمه‌مك اوزره هر ایکی ساعتده بر مه ویرملیدر . بوائناده‌چوجوغك قابلیت هضمیه‌سی پك آز اولدیغی ایچون صیق‌صیق مه ویرمك ضروریدر . اکر سود مقدار کفایه‌ده ایسه ، ایلك هفته ظرفنده یالکز بر مه‌دن سود ویرمك کافیدر . دردنجی ویا بشنجی هفته‌یه دوغرو کونده یدی دفعه‌یی کچمه‌مك اوزره هرایکی بچق ساعتده برمه‌ویرملیدر . آقشام آلافرانغه‌ساعت‌اوندن صباح ساعت‌بشه آلتی‌یه قدر چوجغی مه امه‌مکه آلیشدیرمالیدر . مع مافیه چوجق فریاد ایدوب قارنینك آجیقدیغنی آکلاتیرسه بالضروره‌بالطبع بو قاعده‌یه رعایت‌اولونماز . یالکز شونی اونوتمه‌ملیدرکه چوجقلرك هر حالده کیجه سود ایچمه‌لری کندیلری ایچون پك نافعدر .

درجه‌لی صحی چوجوق امزیکلری

[بوامزیکلر درونده‌سودك تعقیمی غایت‌قولایدر. بوندن باشقه چوجغك نه‌قدرسود امدیکی قولایجه‌آکلاشیلیر]

چوجغه نه مقدار سودویرملی . — چوجغك والده‌سنك مه‌سنی اویله‌صیق صیق امیه‌جکی ایلك برقاچ کون مستثنا اولق شرطیله ، ایکنجی هفتهٔ تولدندن اعتباراً تام‌الصحه برچوجق یومیه بشیوز غرام سود ایچر . ایلك آیك ختامنده ، چوجق‌طبیعی برصورتده مظهر نشوونما اولق ایچون ثقلتنك آلتیده بری نسبتنده سود ایچر. بعضلری بونسبتك اون ده بر اولمسی ایجاب ایتدیکنی سویله‌مشلرسه‌ده بو یا کلش برحسابدر . چوجق درت آیلق اولدقدن صوکرا بونسبت یدی‌ده برء ، ویاشنی بیتردکدن صوکرا سکزده بره تنزل ایدر .

وقتسز دوغان ویا تام‌الصحه اولمایان چوجقلر ایچون ، سود مقداری برقاتدها تزیید ایدلملیدر. اونلر مظهر نشوونما اولق ایچون ثقلتلرینك بشده بری نسبتنده سوده محتاجدرلر . آشاغیده‌کی جدول مختلف یاشلرده‌کی

چوجقلره نه مقدار سود ویرمك لازم کلدیکنی علی‌التقریب ارائه ایده بیلیر :

برنجی هفته	۳۰	غرام	۲٤ ساعتده	۹ دفعه
ایکنجی هفته	٤۰	«		
اوچنجی هفته	٦۰	«	«	۸ دفعه
٤ الی ۸ نجی هفته	۷۵ الی ۹۰	«	«	۷ دفعه
ایکی آیلق	۱۰۰	«		
اوچ آیلق	۱۲۰	«		
٤،۵،٦ آیلق	۱۳۵ الی ۱٦۰	«	«	٦ دفعه
۷ الی ۱۲ آیلق	۱۸۰ الی ۲۰۰	«		

چوجقلری دائما طارتمالی واوچلمه‌لیدر

چوجقلرینك صحتنه اهتمام‌ایدن والده‌لر مطلقا برچوجق ترازیسی ویاعادی برقنطار آلمالی. وچوجغی امزیرمه‌دن اول‌وصوکرا طارتارق ویریلن سودك مقدارینی آکلامالیدر. چوجغی هرکون معین برساعتده ، مثلا بانیودن صوکرا طارتمالی وهرکون الده ایدیلن مقداری منتظم برصورتده قید ایتمه‌لیدر . برچوجق حین تولدنده تخمیناً « ۳ » کیلو « ۲۵۰ » غرام ثقلتنده اولوب طولی ایسه « ۵۰ » سانتیمترودن عبارتدر . ارکك چوجقلرك ثقلتی عمومیتله قیزلرککندن دها فضله‌در . چوچقلرك نشو ونماسنك طبیعی اولوب اولمادیغنی آکلامق ایچون اونلری اوچلمك‌ده لازمدر . بالخاصه چوجقلرك نشوونماسی دوچار خلل اولدیغی تقدیرده اوچلمك ضرورت کسب ایدر . آتیده‌کی جدول نشوونمای حقیقیه مظهر اولمش چوجقلرك اون ایکی آی اثناسنده‌کی تحولاتی ارائه ایلر :

آی	ثقلت	بوی	آی	ثقلت	بوی
۱ نجی آی	٤ کیلو	۰ مترو ۵٤	۷ نجی آی	۷ کیلو ٤۵۰	۰ مترو ٦۵
۲ «	٤ « ۷۰۰	۰ « ۵۷	۸ «	۷ « ۸۵۰	۰ « ٦٦
۳ «	۵ « ۳۵۰	۰ « ٦۰	۹ «	۸ « ۲۰۰	۰ « ٦۷
٤ «	۵ « ۹۵۰	۰ « ٦۲	۱۰ «	۸ « ۵۰۰	۰ « ٦۸
۵ «	٦ « ۵۰۰	۰ « ٦۳	۱۱ «	۸ « ۷۵۰	۰ « ٦۹
٦ «	۷ «	۰ « ٦٤	۱۲ «	۸ « ۹۵	۰ « ۷۰

مختلط امزیرمه

اوچ درت آی‌قدر چوجغی امزیردکدن صوکرا والده‌نك سودی اکثریا کفایت ایتمه‌مکه‌وچوجغی درجهٔ کافیه‌ده بسله‌مه‌مکه باشلار . بونك ایچون نقصان قالان مقدار اغدیه‌یی اتمام و اکمال مقصدیله چوجغه اینك سودی ویرملك لازمدر. والده‌لر چوجقلرینی امزیرمه‌دن اول وصوکرا طارتمق اصولیله دها نه‌مقدارسوده احتیاج اولدیغنی تقریبی برصورتده آکلارلر . بومقدار سودی صنعی امزیرمه اصولیله چوجغه ویرمك ایجاب ایدر .

اکثر والده‌لر امزیرمه زمانلری آراسنده چوجغه امزیك ویرمکی ترجیح ایدرلر . بواصول کندی

براحتلری نقطهٔ نظرندن ایی ایسه‌ده اساس اعتباریله پك چوق داعیٔ محذوردر ، از جمله سودك چابوق چکیلمه‌سنی انتاج ایدر .

صنعی امزیرمه

چوجقلری دها آن تولدلرندن اعتباراً امزیك ایله بویوتمك پك مشکلدر . بالخاصه ایلك ایکی اوچ آی اثناسنده طفل نوزاده الك ایی واك موافق کله‌جك غدا والده سودیدر . حیوان سودلرینك هضمی حتی اینك سودی بیله اولسه ایی مشکلدر . بعض وقت ، چوجغه ویرمك ایچون غایت خفیف وسهل‌الهضم اولان اشك سودی ترجیح اولونیور . بوسود آنا سودینه ایی مشابه ایسه‌ده استعمالی تمدید ایتمه‌لیدر؛ زیرا قوهٔ غدائیه‌سی آزدر . کوچك چوجقلر ایچون کچی سودی استعمال اولونماسی برآزالق تجربه اولنمشسه‌ده نتایج مفیده الده ایدیله‌مه‌مشدر ؛ چونکه بوسودك هضمی غایت مشکل اولوب معده‌ده بردرلو ارتماك بیلمز .

کوچك چوجقلرك تغدیه‌سی ایچین قوللانیلاجق اولان اینك سودی کمال دقت واعتنا ایله انتخاب اولنمالیدر . بالخاصه سودی ویرن اینکك نه‌درلو ونه کبی شیلرله بسلندیکی بیلنمه‌لیدر . مثلا چوق یشیللك یه‌ن اینکلرك سودلری چوجق ایچون مضردر . سودك خالصیتنی آکلامق ایچون ، شهرلرده سودی تحلیل ایتدیرمك ایجاب ایدر .

سودلره الکزیاده اعتنا ایدلك ایجاب ایدن موسم ، یازموسمیدر حیوان سودلری ، یازك شدتلی صیجاقلری حسبیله میقروبلرك چوغالماسنه ، تخمر ایتمه‌سنه . وبوصورتله بوزولمغه پك مساعددر . وخیم اسهالاروم‌عده خسته‌لقلری تولیدایدن بوکبی تخمراتدن توقی‌ایچون سودی حرارت واسطه‌سیله تعقیم ایتمك لازمدر . معمافیه شیمدی‌یه قدر سودك محافظه‌سی ایچون تکلیف اولنان بالعموم کیمیوی قابلر چوجق ایچون مضردر . بوخصوصده پاپیلاچق یکانه تدبیر حرارت واسطه‌سیله سودك تعقیمی‌در ، تعقیم ایچون مختلف اصوللرموجود اولدیغی ایچون هرکس بونلردن هانکیسنی ترجیح ایدرسه اونی اجرا ایدر ؛ یالکز بالعموم میقروبلری محو وافنا ایده‌جك بردرجهٔ حرارتده تعقیم اولونمالی ، یعنی قاینادمالیدر .

صیفیه‌لرده سودك نره‌دن کلدیکی معلوم اولدیغی ایچون اونی کوچك شیشه‌لره وضع ایله (حمام ماری) اصولیله تعقیم ایتمك کفایت ایدر . آنجق شهرلرده سودك نره‌دن کلدیکی معلوم اولامایاجغی ایچون التزام احتیاط ایتمه‌لی ، وکویلرده تعقیم ابدلش یعنی شبهه‌دن آزاده سودلر قوللانمغه باقالیدر . متین ، محافظه‌لی وحیله‌یه غیر صالح قابلر درونندہ محافظه ایدیلن تمیز وایی تعقیم ایدلش سودلر چوجقلر ایچون فائده‌لیدر .

سودآلنان اینکلرك احوال صحیه‌سی ، خسته‌لقلی اولوب اولمادیغی مشکوك بولوندیغندن امزیکاره چیك سود قوبمق اصلا موافق احتیاط برحرکت صایيلاماز . سودی هیچ اولمازسه ایجه قاینامالیدر . والده‌لر آراسنده شایع دیکر براعتقاد باطل دها واردرکه اوده بر جوجغی دائما عین اینکك سودیله بسله‌مه‌نك موجب فوائداولاجغی حقنده‌در . حالبوکه مختلف اینکلرك سودلرندن مرکب مختلط برسود ویرمك چوجقلر ایچون دها فائده‌لیدر .

سوده صو قاتیلماسی

اینك سودنده شکر [لاقتوز] آنا سودنده کندن دها آز وبالعکس « قازه‌ئین » دینیلن ماده چوق اولدیغندن ، اونی حال طبیعیسیله استعمال ایتمك یکی دوغان چوجقلرك معده‌لرینی بوزار . اینك سودینی

هرصورتله آنا سودینه بکزه‌ده‌رك بوصورتله هضمی تسهیل ایچون سوده اوچده بر نسبتنده قاینامش صو علاوه ایتمه‌لی، وهر امزیکه یاریم قهوه قاشیغی توز شکری قویمالیدر. بوترتیب برنجی آی ایچون اولوب مؤخراً شکرك مقداری بهر امزیك ایچون برقهوه قاشیغنه ابلاغ اولونور.

ایکنجی و اوچنجی آیلر اثناسنده، سوده ربع نسبتنده قاینامش صو علاوه ایتمه‌لی‌در. اوچ آیدن صوکرا معده آرتق اپچه قوتلندیکی ایچون، چوجقلرك همان قسم اعظمی خالص اینك سودی ایچمکه واونی هضم ایتمکه مقتدر اولورلر. بالخاصه بوسود «۱۰۸» درجه‌یه قدر ایصیدیله‌رق تعقیم ایدلمش اولورسه، هضمی برقاتداها کسب سهولت ایدر. یالکزهر امزیکه برقهوه قاشیغی توزشکری علاوه‌سنی اونوتمامالیدر.

صنعی امزیرمه‌نك الك مکمل والك مفید شکلی طبیعی امزیرمه‌یه الك مشابه اولانیدر. بناءً علیه سودك کرك مقدارینی، کرك سود ویریلن زمانلر آره‌سنده‌کی فاصله‌یی یوقاریده اوزون اوزادی‌یه آکلاتدیغمز وجه اوزره تنظیم ایتمه‌لیدر. بوخصوصی برقاتداها قولایلشدیرمق اوزره اوزرلرنده درجات ومقداری محرر شیشه‌لر استعمال اولونمقده‌در.

امزیکلرك تمیزلکنه فوق‌العاده اعتنا ایتمه‌لی، اونلری هر دفعه قاینار صو ایله مکملاً بیقامالیدر. چوجغك طبقی ممه امرکبی سودی آغیر آغیرایچمه‌سی ایچون امزیکك‌اوزرنده غایت نامحسوس‌وانجه‌دلیکلر بولونمالیدر. تمیزلنمسی مشکل اولدیغی‌ایچون بورولی امزیکلر استعمال ایتمیه‌رك ممه‌باشلقلی امزیکلری ترجیح ایله‌لیدر. چوجقلرك ثقتلرینه وبویلرینه دقتدن هیچ برزمان، فارغ اولمامالیدر. صنعی امزیرمه اکر لایقیله اجرا اولوناجق اولورسه، چوجقلرك نشو ونمای طبیعی‌یه مظهر اولمری واون ایکی آیلق ایکن یورومه‌لری ایجاب ایدر. کوچك چوجقلرهرصباح بانیویه صوقولمالیدر. اونلرك یاتاجقلری بشیکلر ایی‌تنویر اولونمش، آیدینلق، هوادار، صحی بر اوطه‌ده بولونمالی و مذکور اوطه‌نك درجهٔ حرارتی قیشین (۱۶) الی (۱۸) درجه‌سنده محافظه ایدله‌لیدر. کوچك چوجقلر ایچون صوئوق فوق‌العاده مضر وتهلکه‌لیدر.

چوجقلره باقمق

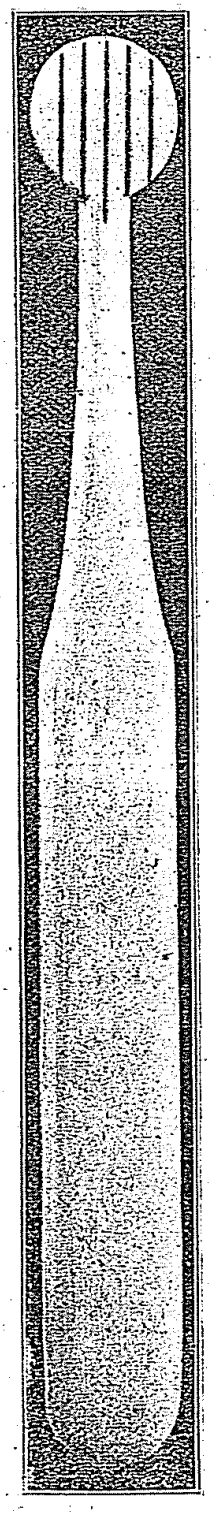
چوجقلرمزك دیشلرینه دقت ایتمه‌لیز!

دیشلرك ایی، تمیز وکوزل اولماسی یالکز آغزك ووجهك کوزللکی ایچون دکل معده‌نك محافظه‌سی ایچون‌ده لزمدر. والده‌لر، بوحقیقتی هیچ بروقت اونوتمامالی وچوجقلرینك دیشلرینه دها کوچوك یاشلرندن اعتباراً اهتمام ایله‌ملیدرلر.

هروالده‌نك اوکره‌نمه‌سی ضروریدر!

کوچوك چوجقلرك دیشلرینی چیقارمالری والده‌لر ایچون مشکل وزحمتلی بردوره‌در. آلتی آیدن باشلایارق اوچ یاشنه قدر دوام ایدن بودیش چیقارمه دوره‌سی اثناسنده چوجقلر یکرمی دانه سرد دیشی چیقاریرلر. چوجقلرك بنیه‌سنه، طرز تغذیه‌سنه کوره بودوره ایچه تخالف ایدر. تعقیم ایدلمش سودله بسله‌نن چوجقلرك دیشلرینی کچ چیقاردقلری استاتستیقلرله مثبتدر. دیش چیقماسی اثناسنده چوجوق بعض راحتسزلقلره دوچار اولوزکه بونلری اهمیتله تلقی ایتمه‌لی وتدابیر لازمهٔ صحیه اتخاذنده کجیکمه‌ملیدر.

محلی اعراض . — اکثریا چوجق ایکی اوچ آیلق ولدیمی دیش اتلری قیزارير ، شیشر ، آغزنده کی توکوروك چوغالير ، وهربولدیغی شیئی ایصیرمق احتیاجنی حس ایدر . بونی ناصل تسکین ایتملی ؟ بونك ایچون چوجغك النه ، متعدد دفعه لر صیجاق صو ایله یقانمش ، تمیز برپارچه « خطمی کوکی » ویرمه لی ، ویقانمش ، تمیز برپارمغی تسکین ایدیجی برشروبه باتیره رق دیش اتلری اوزرنده خفیف تماسلرله کزدیرمه لیدر .

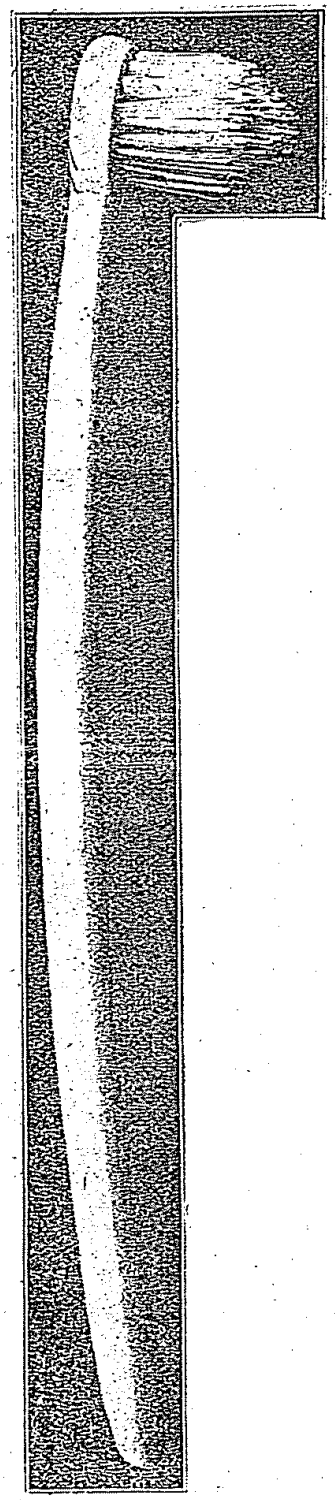
اك کوزه ل دیش فیرچاسی (آرقه دن کورونوشی)

عمومی اعراض . — بواعراض دها کثیرالوقوع ودها مهمدر . بونلرده قی ، اسهال وضعف کبی علائمی اولان « التهاب معاء » یاخود علی العاده بربرونشیت ، ویا رئوی بربرونشیت ویا اوکسوروك کبی شیلردر . فقط علی الاکثر چوجقده اندفاعات جلدیه [قیزیلقلر ، سویلجه لر ، اکزما کبی] ظهوره کلیرکه بواندفاعات ایله برلکده قیزیل ، قیزاموق ، چیچك کبی خسته لقلر ظهوری ده کثیرالوقوعدر .

اکرچوجقلرك احوال صحیه لرینه اعتنا اولنمشسه ، بواعراضك ظهوره کلمه سی ویا کلسه بیله پك خفیف برصورتده کچیریله سی محققدر . ایلك علائم امراضی کوردیکی زمان درحال هکیمه قوشیکز .

دائمی ایشلر . — آلتی یاشنه دوغرو ایلك درت عدد بویوك آزی دیشی چیقارکه ، اکر دیشلرك تمیزلکنه اهتمام ایدلمزسه پك چابوق چوروبه رك حتی النهایه لر پیدا ایدر . یدی ایله اون ایکی یاشلری آراسنده یکرمی دانه سوددیشی یرینه عین مقداردہ دائمی دیش قائم اولور . ابتدا ، یدی یاشدن دوقوز یاشنه قدر اوك دیشلری [اسنان قاطعه] چیقارکه بونلر اسکی دیشلره نسبةً غایت بویوك اولدیغندن آغزك یچمنی تمامیله ده کیشدیریر . بوکا مقابل دوقوز واون بر یاشلری آراسنده دوشن سکز آزی دیشنك یرینه چیقان آزی دیشلری [اسنان طاحنه] اسکیلرندن دها اوفاقدر .

درت عدد اسنان کلبیه اون بر ، اون ایکی یاشلرینه دوغرو ، حتی دهاصوکرا ظهورایدر . والده لر بوانناده غایت دقتلی بولونمالیدرلر . چونکه بودیشلر بعضاً یربولامایارق غایت یچمسز برصورتده چیقارلر ؛ بوصورتده بردیش طبیبنه مراجعته لزوم قطعی واردر . دیکر درت بویوك آزی دیشنه کلنجه ، بونلر

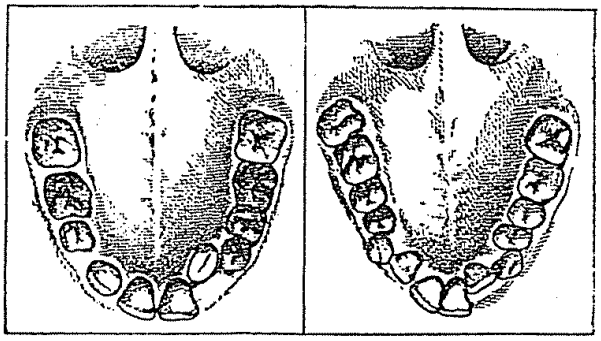

اك کوزه ل دیش فیرچاسی

اون ایکی یاشنه دوغرو ظهور ایدرلر . ونهایت اون‌بش یاشندن صوکرا « یکرمی یاش‌دیشلری » چیقار.

سود دیشلرینه اهتمام لازمیدر ؟

دائمی دیشلر ، یرینه قائم اولاجقلری سوددیشلرینك کوکلرینی دائما کمیرلر . فقط بعض دفعه سود دیشی مقاومت ایده‌ر ، بوتقدیرده اونك دائمی مقامنه قائم اولاجق دیش بوحائل سببیله اوك ویا آرقه‌یه دوغرو چیقارو آغزك انتظامنی بوزار . بوتقدیرده‌اونی ممکن‌مرتبه‌چابوق‌چکدیرمه‌لیدر . بعض دفعه‌ده سود دیشلری جورور ، چوجغی پك زیاده راحتسز ایدر . اکر بوأثناده اولرك سقوط طبیعیلری زمانی کلمشسه همان چیقارتدیرمالیدر ؛ فقط وقتندن پك چوق اول بودیش جورورسه اووقت اونی محافظه ایتمك لازمدر ؛ چونکه او دیش چیقار چیقماز ایکی یانده کیلر برلشمکه چالیشاجقلر، ویکی‌چیقاجق‌دیشه چیقاجق برمحل براقمایاجقلردر .

ابی باقیلمایه‌رق فنا چیقمش دیشلر

١ ـ یدی‌یاشنده‌برچوجغك وقتنده‌چیقمامش‌سوددیشلری

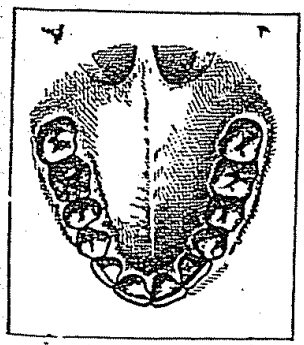
٢ ـ ١٤ یاشنده برچوجغك فنا چیقمش دیشلری

موقعلری‌فنا ، انتظامسز اولان دیشلرك موقعنی دوزه‌لتمك، اوکا طبیعی شکل لطیفی ویرمك‌ممکندر. فقط بونك ایچون دیشجی‌یه وقتیله مراجعت ایتمه‌لیدر ؛ یکرمی، یکرمی ایکی یاشلرندن صوکرابوخصوصده الده ایدیله‌جك نتایج پك اهمیتسزدر .

چوجغی دیشلرینه اهتمام ایتمکه آلیشدیرمالیدر .

چوجغی دها کوچوك یاشندن اعتباراً دیشلرینه کمال اهتمام ایله باقمغه . آغزینك تمیزلکنه دقت ایتمکه آلیشدیرمالیدر . دیشلری نه‌درلو فیرچالامق لازمکلدیکنی ، دیش آراسنه قاچارق بعدالتفسخ آغزده فنا برقوقو تولید ایدن طعام بقایاسنی نه‌صورتله تمیزلمك ایجاب ایتدیکنی چوجغه کوسترملی ، اوکره‌تمه‌لیدر . دیشلرك یالکز خارجی صفحه‌سنه اهمیت ویرمکله قالمایارق ایچ طرفلرینی‌ده کمال اهتمام ایله فیرچالامالیدر .

چوجقلرك امور صحیه‌لری ایچون الزم اولان‌بوتووالتی کونده هیچ اولمازسه ایکی‌دفعه ، صباح وآقشام اجرا ایتمه‌لرینه دقت ایتمه‌لیدر . آغزی چالمامق ایچین قوللانیلان صو مطلقا قاینامالی ویازین صوغوق ، قیشین ایلیق اولارق استعمال ایدلمه‌لیدر . صوبی تعطیر ایچون براز نعنع کشولی‌ده علاوه ایدیله‌بلیر . فقط آغزینك حفظ صحتنه لایقیله اعتنا ایتمك ایسته‌ینلر . یالکز دیشلرله اکتفا ایتمه‌رك صباح وآقشام یمکارندن‌اول وصوکرا بورنی وبوغازینی‌ده ییقامالیدر . بوصورتله میقروبلرك آغزده تولید ایده‌جکلری بالعموم فنالقلردن قورتولمق ممکن اولور .

منظم دیشلر [بودیشلر اساساً فنا چیقمش ایکن دیش طبیبینك همتیله برقاچ آیده بو صورتله دوزه‌لتلمشدر]

دیشلری تمیزلمك ایچون قوللانیلاجق فیرچه نه‌پك سرت ، نه‌پك یومشاق اولمایارق ایی جنسندن بولونمالی ، وتمیزلکنه فوق‌العاده اعتنا اولونمالیدر . اونی قاینار صویه صوقمق صورتیله میقروبلردن تطهیر ایتمه‌لیدر .

دیش‌توزی اولارق‌ا « قاربونات دوماغنه‌زی » ویا « تالق دووه‌نیز » ویا

« قره‌پره‌سیپیته » استعمال ایتمه‌لیدر . کمورتوزی واوکا مشابه توزلر دیشك صیرچه‌سنی خلللدار ایتمکده‌در . اکرچوجق رایحه‌سنه ولدتنه تحمل ایده بیلیرسه « بیاض صابون » پك ایییدر ؛ معمافیه چوجغك بوکا یاواش یاواش آلیشاجنی طبیعیدر .

کوزل ، بیاض ، منتظم دیشلرله مزین اعتدالی برآغیز ، الکواضح برنشانهٔ صحتدر .

دائما طارتیلمق لازمدر !

وجودکزك حاتی دائما آکلامق ، دائما متیقظ بولنمق ایسترمیسکز ؟ او حالده طارتیلیکز . حال صحتکزی حقیقی برصورتده آکلامق ایچون یکانه چارهٔ سالمه بودر . بویکزه نظراً ثقلت طبیعیه‌کزدن دها آشاغی برثقلتده اولدیغکزی آکلارسه‌کز ، عضویتکزده مطلقا بر راحتسزلق موجود دیمکدر . اوحالده بلا تأخر بونك اسبابنی تحری ایتمه‌لیدر .

طارتیلمق ، کندینی طانیمق دیمکدر .

هکیملر اوزون مدتدنبری طارتیلمانك منافعنی تکرار ایتدکلری‌ایچون ، بوحال آرتق برحقیقت‌عمومیه شکلنی آلمشدر . فرانسه‌ده حکومت بولزومی نظر اعتباره آلارق مکتبلره ، قیشله‌لره باسکوللر توزیع ایتمش ودائمی‌طارتیلمق اصولنی وضع ایلهمشدر. مملکتمزده مع‌التأسف هیچ کیمسه بولزومی آکلایامیور. حالبوکه : « دائما طارتیلان آدم کندیسنی ایی طانیر ، کندیسنی ایی طانیان آدم ایسه دائما محافظهٔ صحت ایدر . »

طارتیلمق اصولی

مشاهیر اطبادن « بروقا » متعدد تجربه‌لردن صوکرا برانسانك نه‌مقدار ثقلتده بولونماسی لازمکلدیکی حقنده بعض نتایج مهمه‌یه دسترس اولمشدر . اوکا کوره اوتوز یاشنه یاقلاشان بر آدم بر مترودن قاچ سانتیم فضله ایسه‌اومقدار ثقلتده اولمالیدر. بووجهله اوتوزینه یاقلاشمش « ۱،۸۰ » بوینده بر آدم « ۸۰ » کیلو ، « ۱،۵۵ » بوینده‌برآدم « ۵۵ » کیلو اولمالیدر . بومقداری (۲۵) ایله (۳۰) آراسنده بولونانلر ایچون طوغرو ومحقق عدایدرسه‌ك ، بویاشی کچنجه « غوتره‌له » نك تنظیم ایتدیکی آتیده‌کی جدوللره کوره علاوات وتعدیلاتده بولونمالیدر :

۱ . — اوتوز یاشندن آلتمش یاشنه قدر بروجه آتی علاوه اولنور :

۱	کیلو غرام	۳۲	یاشنه قدر	۷	کیلو غرام	٤٦	یاشنه قدر
۲	»	۳٤	»	٦	»	٤٨	»
۳	»	۳٦	»	٥	»	٥٠	»
٤	»	۳۸	»	٤	»	٥۲	»
٥	»	٤۰	»	۳	»	٥٤	»
٦	»	٤۲	»	۲	»	٥٦	»
۷	»	٤٤	»	۱	»	٥۸	»

٢ . — التمش ياشندن سكسان ياشنه قدر بروجه آتی طرح اولونور :

٠	كيلو غرام	٦٠	ياشنه قدر	٦	كيلو غرام	٧٢	ياشنه قدر
١	»	٦٢	»	٧	»	٧٤	»
٢	»	٦٤	»	٨	»	٧٦	»
٣	»	٦٦	»	٩	»	٧٨	»
٤	»	٦٨	»	١٠	»	٨٠	»
٥	»	٧٠	»				

فرانسز اردوسنده بو خصوصده برچوق تجارب مفيده‌ده بولونولمش ومهم نتيجه‌لر الده ايدلمشدر . يكرمی ياشنده و « ١,٦٠ » طولنده برعسكرك « ٥٨ ـ ٦٠ » كيلو اولماسنی نظر اعتباره آلان اطبای عسكريه‌دن موسيو [ناردیه‌ر] آتيده‌كی تصنيفاتی ياپمشدر :

فرق اصغری			نفرك بنيه‌سی
٠	الی	٤ كيلو	غايت ايی
٤	»	٨ »	ايی
٨	»	١٢ »	اولدقجه ايی
١٢	»	١٥ »	عادی
بوندن آشاغی			محتاج اصلاح

اطبای عسكريه‌دن دوقتور « پيكه » صدرك محيطنه وجودك ثقلتنی ضم وبوجموعلرده بويك طولنی طرح ايتمك صورتيله برمجموع بولمق فكرينه دوشمشدر :

بوی		صدر		ثقلت		نتيجه
١ مترو	٥٤ سانتيمترو	٧٨ سانتيمترو	+	٥٤ كيلو	=	٢٢
١ مترو	٧٢ »	٨٠ »	+	٥٨ »	=	٣٤
١ مترو	٦٠ »	٩٠ »	+	٦٨ »	=	٢

دوقتور « پيكه » نك فكرنجه نتيجهٔ طرح نه‌قدر كوچوك اولورسه وجودك صحت وقوتی اودرجه‌ده ايدر . دوقتور بونقطهٔ نظردن آتيده‌كی جدولی تنظيم ايتمشدر :

نتيجهٔ طرح				فوق‌العاده قوی بروجود
بومقداردن فضله اولورسه				فنا —
»	١١	الی	١٥	قوی —
»	١٦	»	٢٠	ايی —
»	٢١	»	٢٥	متوسط —
»	٢٦	»	٣٠	عادی —
»	٣١	»	٣٥	پك ضعيف —

هرايكی اصولده همان‌همان عين نتيجه‌يی توليد ايتمكده‌در. انسان بالخاصه اوتوزينی كچمه ، بوطارتيلمق مسئله‌سنه فوق‌العاده اعتنا ايله‌ملیدر .

ناصل طارتیلمالی؟

هرکسك اونده اوفاق برباسکول بولونمالیدر . ایکی عثمانلی لیراسی ویریلنجه غایت ایی ، اوفاق . دوغرو برباسکول آلینابیلیر . هرکون منتظماً عین ساعتده ، مثلا طعامدن اول ، یاخود بانیودن صوکرا چیپلاقکن طارتیلمالیدر . برلوحه اوزرینه هرکونکی نتیجی منتظماً قید ایتملیدر . ایفا ایتدیکی خدماته کوره پك اوجوز وهرکسه الویریشلی اولان بواصول عمومیتله شایان توصیه‌در. هرصباح منتظماً طارتیلان، منتظماً ژیمناستیقلر یاپان برآدم ، شرائط سائرهٔ صحیه‌یه‌ده بودرجه رعایت ایتدیکی تقدیرده یوز یاشنه قدر یاشایابیلیر .

لیمونك خاصه‌لری

لیمونك بزه ایفا ایتدیکی خدمتلر اوقدر چوق واوقدر بویوکدرکه بوکا قارشی فیئاتنك اوجوزلغنه حیرت ایتمه‌مك ممکن اولاماز .

طمله‌نك وروماتیزمانك الك بویوك دشمنی

لیمونك طمله وروماتیزمایه قارشی فوق‌العاده مؤثر اولدیغنی بوندن برقاچ سنه مقدم برآلمان غزته‌سی اعلان ایتمش ، وبوخصوصده‌کی برچوق تدقیقات ومناقشات نتیجه‌سنده لیمونك بوایکی خسته‌لغه قارشی غایت مؤثر اولدیغنی آکلاشیلمشدر .

لیمونك مادهٔ اصلیه‌سی اولان حامض لیمون ، فرط تغدی نتیجه‌سنده حاصل اولان حامض بوله واونك مشتقات ومرکباتنه قارشی الك مؤثر بردشمندر . اودرجه‌ده‌که حامض لیمون حامض بولی تمامیله محو وافنا ایتمکده‌در . بعضیلری لیمونك بوتأثیرینی قبول وتصدیق ایتمکله برابر ، دیشلره مضرتی دوقوناجغنی سویلیورلر ؛ بومطالعه دوغرو اولمغله برابر اونك‌ده چاره‌سی واردر : لیمونی جامدن ویا سائر شیدن معمول قویلرایچنده ایچمه‌لی ، بویاپیلمادیغی تقدیرده لیمون ایچدکدن صوکرا آغزی برمقدار « بی‌قاربونات‌دوسود »له قاریشیق صوایله بیقامالیدر .

حامض لیمونك تأثیری اوقدر چوقدرکه ، اونك استعمالیله آز برزمان ظرفنده طمله وروماتیزمانی ازاله ایتمك ، وصوکرا برچوق امراض مفصلیه‌یی اوسایه‌ده تداوی ایتمك ممکندر . حتی قان چیبانلری بیله بوصورتله تداوی اولونابیلیر .

لیمون صیقمق ایچون بلوردن معمول آلات مخصوصه قوالانمق لازمدر .

علی‌العاده برتداوی ایچون کوسترديکمز آتیده‌کی ترتیب علی‌الایجاب تزیید ویاتنقیص اولونابیلیر . خسته پك آز برزمان ظرفنده بواصول تداوینك محسناتی بالذات آکلایه‌جقدر . یالکز لیمونك عصاره‌سی یکی صیقیلمش اولمالی وصباحلین آج قارنه ایچلمه‌لیدر . اینجه قابوقلی ، ایری وچوق عصاره‌لی لیمونلر انتخابی معقول وموافقدر :

۱	نجی کون	۱	لیمون	۱۰	نجی کون	۲۵	لیمون
۲	» »	۲	»	۱۱	» »	۲۰	»
۳	» »	٤	»	۱۲	» »	۱۵	»
٤	» »	٦	»	۱۳	» »	۱۰	»
۵	» »	۸	»	۱٤	» »	۸	»
٦	» »	۱۱	»	۱۵	» »	٦	»
۷	» »	۱۵	»	۱٦	» »	٤	»
۸	» »	۲۰	»	۱۷	» »	۲	»
۹	» »	۲۵	»	۱۸	» »	۱	»

بومشروب ، بالخاصه سکز نجی ، اونجی کونلره دوغرو خسته‌یه خفیف برباش دونمه‌سی ، عادتا اوفاق برسرخوشلق ویریرسه‌ده بوکا عطف اهمیت اولونمامالیدر . بوطرز تداوینك معده راحتسزلقلرینه پك ایی کلدیکی وباغیرصاقلرك وظائفی تنظیم وتسهیل ایلدیکی‌ده محققدر .

لیمونك سائر ایی‌لکلری

لیمون صویی مخاطی التهاباتده فوق العاده، عادتا سحرآمیز برتأثیره مالکدر . بوغاز خسته‌لقلرنده غرغره ایچون کمال موفقیتله قوللانیلور . کذلك باش نزله‌سنه طوتولان برآدم ایکی ساعت قدربورننه متعدد دفعه‌لر لیمون صویی چکرسه تأثیری محققدر . مدیه واستریدیه اوزرینه دوکولن لیمون صویی تسممه مانع اولور . حوالیٔ قطبیه‌ده کزنلر ویا کمیجیلرکی طوزلی اتلر، قونسروه‌لرله بسله‌نن آدملر اسقوربیت خسته‌لغنه طوتولمامق ایچون دیش اتلرینی دائما لیمون دیلیملریله دلك ایدرلر .

معدن صولرینك کثرت استعمالیله یورولان معده‌یی تداوی ایچون یکانه چاره لیمون صوییدر . برقاچ کون یکی دوغان چوجقلرك کوزینه قونیله‌جق داملهٔ تازه لیمون صویی پك مدهش نتیجه‌لرویرەن التهاب عین متقیحك بوتون مهالکنی رفع ایدر

لیمون ، بهارات میانده یمکارده‌ده قوللانیلیر .

لیمونك فوائدی آکلاشیلدیغی زماندن بری طباخنده دخی لیمون مهم برموقع اشغال ایتمشدر. اسکیدن سرکه قوللانیلان برچوق محللرده الیوم لیمون قوللانیلیور. اتلرده ، بالقلرده ، سالاطه‌لرده صوسلرده‌لیمون کثرتله استعمال ایدلکده‌در . لیموناطه سیترونات، پونچ، غروغ کبی مشروباتك فوائدینی تأمین‌ایدن هپ‌لیموندر.

قوله‌را

زمان حاضرده مناسباتك تکثری قوله‌رانك بر محلده بردنبره ظهورینه سببیت ویریور . سرایتنك قولایلغی وچابوقلغی سببیله صحت عمومیه ایچون پك بویوك بر دشمن اولان بو خسته‌لقدن هر صورتله صاقینمالیدر . روسیاده ومع‌التأسف مملکتمزده صوك سنه‌لرده برایکی یرده قوله‌را عادتا امراض محلیه صیراسنه کچمشدر .

قوله‌را نه‌در ؟

قوله‌را اسمی برچوق مختلف خسته‌لقلره ده ویرلمکده‌در. « قوله‌رانوسترا » یاخود « قوله‌را نفانتیل » تاملرینی هپمز ایشیتمشزدر. بونلر شکلاً قوله‌رایه مشابه یعنی کوستردکاری بعض عوارضدن دولایی قوله‌رایی خاطرلاتان خسته‌لقلردر . حالبوکه اصل قوله‌را ، ویرکول شکلنده بر میقروبدن حاصل اولان اومدهش آسیا قوله‌راسی باشقه‌در . « ویبریون » دخی دینیلن قوله‌را میقروبی هضم بورولرمزه کیره‌رك اوراده کمال سرعتله تکثر ایدر .

قوله‌رانك علامتلری . — قوله‌را علامتلرینی آکلامق غایت قولایدر. اولاغایت شدید ومتعدد اسهاللرله برابر قی واستفراغ واضطراب موجوددر . خسته‌نك حرارتی فوق‌العاده اولوب متمادیاً صو ایستر . جلد قورومش وبالخاصه چهره درحال ضعیفله‌مشدر . بعض عضلات پك وجعلی صورتده چکیلیر . وجودك حرارتی کیتدکجه متزاید برصورتده‌تدنی ایدر. ضعف ویورغونلق پك زیاده‌در. خسته فوق‌العاده یورغون، غیر متحرك ، المناك اولوب وجودی صوئوق برترله محاطدر . اکر خسته‌لق اولومله نتیجه‌لنمزسه برقاچ زمان صوکرا بر عکس العمل حاصل اولور . بعض کره نجات‌آور بر بحران خسته‌نك چابوجاق شفایاب اولماسنه سببیت ویریر . فقط دیکر حالاتده خسته‌نك مختلف صفحات کچیرمکه مجبور اولورکه بو اثنالرده وفاتی محتملدر. حال حاضرده ، خسته‌نك اضطرابنی تهوین وقوتنی محافظه صنعی سروملر زرق ایدلمکده‌در.

سرایت . — خسته‌نك افرازاتنده موجود اولان میلیارلرجه میقروبلر هوایی ، چامشیرلری، یتاغی ، او اشیاسنی ، طوپراغی ، صویی ، خلاصه هرشیئی بولاشدیریر ، تلویث ایدر . بالخاصه اللر ، قولرا میقروبلرینی آغزه کوتورمك پك مستعددر . کذلك هرشیئه قونان پیس‌سینکلر، قولرا میقروبلرینی هر جهته ، حتی اغدیه اوزرینه‌ده نقل وسوق وبوصورتله خسته‌لغك سرایتنه پك چوق خدمت ایدرلر. فقط بوتون بو سرایت احتمللری ایکنجی درجه‌ده قالیر . الك بویوك واسطهٔ سرایت ایچیلن صولردر . قولرا میقروبی ، صو درونده برسنه‌دن فضله برمدت جانلی وایقاع مضرته قادر برحالده قالابیلیر. دائما آسیادن ظهور ایدن بوخسته‌لق ، اهالیمزك تدابیر صحیه‌یه عدم اهتمامندن ، ایچدکلری صولری قایناتمامالرندن دولایی بالخاصه شو صوك سنه‌لرده ممالك عثمانیه‌نك هرطرفنه داغیلمش ، وبرمصیبت ملیه شکلنی آلارق مادی ومعنوی برچوق خساراته اوغرامقلغمزه سببیت ویرمشدر .

قوله‌رادن احتراز دائما ممکندر

غایت بسیط وقولای تدابیر صحیه‌یه رعایت سایه‌سنده قولرایه طوتولامق ممکندر. بولوندیغکز مملکتده برقوله‌را حادثه‌سی اولدیمی، درحال صویکزی قاینا‌تیوب ایچیکز قاینا‌تیلمش صوده قوله‌را وتیفو میقروبلری یاشایاماز . ثانیاً سالاطه ، میوه ، سبزه کبی شیلری چیك اولارق یمه‌یکز . قاینا‌تدقدن وبو صورتله اوزرلرنده موجود میقروبلری امحا ایتدکدن صوکره یمکده سربستسکز . ثالثاً شبهه‌لی اشیالرله تماس ایتدکدن صوکرا دائما اللرکزی صابونله وقاینا‌تیلمش صو ایله ییقایکز . رابعاً اللریکزی کمال دقت واهتمام ایله ییقایوب تمیزله‌مه‌دن اصلاسفره‌یه اوطورمایکز ، بوتدبیره یالکز قولرا زماننده دکل بالعموم امراض سایره زماننده رعایت ایتمه‌لیدر .

ایشته درمیان ایتدیکمز بو بسیط وقولای تدبیرلر، قولرایه قارشی کلمك اوکا طوتولامق ایچون الك ابتدائی والك قطعی تدبیرلردر . بونلره تمامیله رعایت ایدرسه‌کز . هیچ برزمان قوله‌رایه طوتولمازسکز.

[« سالنامهٔ ثروت فنون طبیبی » قسمنده « قوله‌را » کلمه‌سنه باق .]

چابوق اختیارلامامق ایچون

۱ . افراطدن توقی ایدرسکز .
۲ . صباحلری طوزلی صو ایله غرغره یاپیکز . دیشلریکزی فرچه لایکز ، واقشاملری اغزیکزی چالقالاییکز .
۲ . یومی ۷ الی ۸ ساعت اویویکز .
۳ . راقی ، قونیاق وسائره کبی کسکین ایچکیلردن صاقینه‌رق یمکارده‌اعظمی بربارداق بیرا ویاشراب ایچکز وأت آز بییکز .
٤ . سیغاره ایچمیکز ، یاخود کونده انجق ایکی دانه وبونلری یمکاردن صکره قوللانیکز .
٥ . قیشك اوطه‌کزك درجهٔ حرارتی ۱۲ الی ۱٤ ی تجاوز ایتمه‌ملی ، کیجه کوندوز پنجره‌لری آچق طوتکز ، ویونلی ایچ البسه‌سی کییکز .
٦ . هرکون لااقل برساعت یورویکز . بوصورتله کافهٔ امراض ساره‌دن مصون قالیر ، ارثی خسته‌لقلرك ظهورینه مانع اولمش اولورسکز ، وهیچ نزله‌یه اوغرامزسکز .

حیات تجربه‌لری

مشاهیر نسواندن برینك نصایحی

بوخانمك دفتر محاسنندن بروجه آتی اون نصیحتی نقل ایدیورز .

۱ — تجی نصیحت . — معده‌یك طولی اولمقسزین ایرکن یاتمق ، درونده شرجی اوتی چیچکی بولنان بریاصدیق اوزرینه یاصلانمق .
۲ — یتاقده اوقومه‌مق وکوزلری مه‌لیسا صویله بیقامق .
۳ — قیشین اویقودن قالقدقدنصکره پورتقال عصاره‌سی وصوك بهاره بربارداق تازه‌اوزوم عصاره‌سی ایچمك .
٤ — کافهٔ وجودی « لودومو وارو » ایله بیقه‌یکز .
٥ — وجهی چایر صویله یقایکز .
٦ — فناخبرلردن متأثر اولمایکز .
۷ — هرکون یالین ایاق برساعت کزینکز .
۸ — ایلك کردوککز بروشوغی برکاغدی دوزلتیرکبی الیکزله دوزلتمکه‌اوغراشیکز .
۹ — کوزیکزله‌دکل دوداقلریکزله تبسم ایدیکز .
۱۰ هفته‌ده برکره دانس ایدیکز .

مادام لینا قاوالیه‌رینك دفتر محاسنندن

کوزللر کوزلی نامنی الان مادمازه‌ل قاوالیه‌ری مشهور انام اولان حسنی بروجه آتی تعداد ایده‌جکمز قواعده رعایتله محافظه ایده‌یلدیکنی دفتر محاسننده بیلدیریبیور .

۱ اویاندیغکز زمان چهره‌کزده ایبلك کوره‌مزسه‌کز تکرار یاتیکز .
۲ — صاچلریکزك یومشاق اولمسنی استرسه‌کز هفته‌ده برکره باشکزی ایلیق « رومارین » صویله یقایکز .
۳ — اغزیکزك طراوتنی محافظه ایچون هرکون برودن دوداق کنارلرینه کیدن خطوط اوزرنده مه‌ساژ یاپیکز .
٤ — یناقلریکزك اطرافنده‌یومی ماساژ یاپیکز .
٥ — برونکزه‌ده ماساژ یاپیکز .
٦ — اوتوز یاشنه طوغری برونکز قرارمغه باشلارسه صیجاق صو ایله اوغوشدیره‌رق بیاضلاته بیلیرسکز .
۷ — کوزلریکزك پارلاقلغنی محافظه ایچون صباحلری بونلری خفیف کل‌صویی ایله یقاملی .

آلمانلرك كندی وطنداشلرينه اون توصيه‌سی

[بوتوصيه عموم آلمانلره مطبوع ورقه‌لرله توزيع ايدلمكده‌در]

۱ — الك كوچك مصرفلركه بيله وطنداشلركك ووطنكك منافعنی اصلا نظردن غائب ايتمه .

۲ — برمملكت اجنبيه محصولات ومعمولاتندن ، ولوكه ايكی پاره‌لق ، برشئ صاتون آلير سه‌ك وطنكك ثروتندن اومقدار تنقيص ايتمش اولديغكی اونوتمه .

۳ — پاره‌ك دائما آلمان ايشجيلرينه وپازارلرينه مفيد اولليدر .

٤ — اجنبی ماكنه‌لرينی واجنبی آلات وادواتنی استعمال ايدرك آلمان دارالصناعه‌سنی ، آلمان خانه‌سنی ، آلمان طوپراغنی شائبه‌دار ايتمه .

٥ — سفره‌نك اوزرنده اجنبی اتلرينی ، اجنبی ياغلرينی بولوندرمه . بونلر ، هم آلمانياده حيوان يتشديرنلری هم‌ده صحتكی رخنه‌دار ايدر . چونكه آلمانيا ضابطهٔ صحيه‌سی طرفندن معاينه ايدلمش دكلدر .

٦ — آلمان قلمی ايله آلمان كاغدی اوزرينه يازی ياز . يازی‌يی‌ده آلمان سونكر كاغديله قوروت .

۷ — انجق آلمان قماشلريله تلبس ايت وآلمان سرپوشلرينی باشكه كی .

۸ — يالكز آلمان اونی ، آلمان ميوه‌لری ، آلمان بيراسی آلمان قوتی حاصل ايدر .

۹ — آلمانيانك آرپه قهوه‌سندن خوشلانمازسه‌ك آلمانيا مستملكه‌لرندن كلن قهوه‌يی استعمال‌ايت . اكر سن وسنك كبيلر چقولاته‌يی سويبورسه‌كز دقت ايديكز ، چقولاته‌كز قطعياً آلمان متاعی اولسون .

۱۰ — اجنبيلرك لافلری ، اعلانلری سنی اصلا بونصايح معقوله‌دن چويرمسون . قناعت ايتكه ، نه‌سويلنيرسه سويلنسون ، دنيانك الك ايی وبويوك آلمانيانك وطنداشنه لايق اولان محصولاتی ، آلمان محصولاتيدر .

ايشته اوامر عشره ! .. فرانسزلر بونلری ذكر ايتدكدن صوكره كندی طرفلرينه دوندیره‌رك ، آلمانلرك بواون نصيحتنی اوقويان هرفرانسزك ، فرانسه معمولات ومحصولاتندن باشقه برمحصول ، برمعمول صاتون آلمامه‌سنی ، فرانسز امتعه‌سی وفرانسه محصولاتی اولديغی ايچون دكل ، بلكه فرانسه محصولات ومعمولاتنك دنياده الك اعلی محصولات ومعمولات اولديغنه قناعت ايدرك بونلری تقدير ايله‌سنی توصيه ايدييورلر ... بوتوصيه‌نك صوك سطرلری‌ده شونلردر :

« ... بز فرانسز اهاليسنی صحتلرينی محافظه ايتمكه وصنايع مليه‌مزی مدافعه ايلمكه دعوت ايدييورز ، فرانسه‌نك محصولات ومعمولات نفيسه وبديعه‌سنك تقديركاری اولمه‌لرينی ايسته‌يورز . چونكه بوخصوصده دنيانك هيچ برمملكتی فرانسه ايله رقابت ايده‌مز . آلمانلر نصل كندی مملكتلرنده اوامر عشره‌يی تطبيق ايدييورلرسه بزده بونلری فرانسه وفرانسزلق نامه تطبيق ايليه‌لم ، صحتمزی محافظه ، صنايعمزی حمايه ايده‌لم . فرانسزلر ! فرانسه محصولاتنی صاتون آليكز !... »

آلمانلرك اوامر عشره‌سنی فرانسزلر كندی حسابلرينه عيناً قبول ايدرك حرفياً بونصيحتلره توفيق حركت ايتمك ايچون برى برينه قارشی عهد وپيمانده بولونمق ايسته‌دكلری حالده بزده نيچون آلمانلر ، ياخود فرانسزلر كبی حركت ايتميه‌لم ؟... دنيله‌بيلير كه : آلمانلر ، فرانسزلر هر بر احتياجلرينی داخلده تسويه ايده‌بيله‌جك درجه‌ده ترقی وتمدن ايتمش ملتلردر ؛ اونلر بواون نصيحته تماميله رعايت ايده‌بيليرلر ، بز بوحالده‌ميز ؟... بوكاده‌قيصه‌جه برجواب ويره‌بيلمك ممكندر . اون امرك اونی بردن طوته‌مازسه‌ق ، اون نصيحتك كافه‌سنه‌ده رعايت‌ايده‌مزسه‌ك هيچ اولمازسه شمديدن سكزينی ، يديسنی ، حتی بشنی اولسون كندیمزه رهبر اتخاذ ايده‌لم‌ده ديكرلرينی‌ده تطبيق‌ايده‌بيله‌جك‌حاله كلمكه چاليشالم ...

پاره نصل اداره اولونور ؟

پاره‌لرینی تحت امنیتده بولوندیرمق ایسته‌ینلر

کندی خانه‌لرنده ذی‌قیمت هیچ برشی بولوندرمامالیدرلر. اعتبار مؤسسه‌لرینك بویولده‌کی خدمتلرندن هیچ کیمسه وارسته قالاماز .

فرانسه‌یه دنیانك هر جهتنده بیوك بر نفوذ تأمین ایده‌رك بالعموم ملتلرك فرانسه اتفاقنه و فرانسه پیاسه‌سنه شتاب ایتمه‌لرینی تأمین ایدن شی بالخاصه شونلردر :

اولا : تشکیلات مالیه‌سی ؛

ثانیاً : تصرفات اهالینك اهمیتی ؛

فرانسه‌نك تشکیلات مالیه‌سی چوق مهمدر . اولا بیوك بر « فرانسه بانقه‌سی » واردرکه بوبانقه حقیقت حالده بانکرلرك بانقه‌سیدر . ثانیاً برچوق اعتبار مؤسسه‌لری ، امنیت صندوقلری موجوددرکه اهالینك ایشله‌تمك اوزره کندیلرینه تودیع ایتدکلری پاره‌لری منافع تجاریهٔ مملکت واهالی‌یه الك نافع برصورتده استعمال ایدرلر . ثالثاً معاملات مختلفه ایله مشغول ایش بانقه‌لری ، محلی بانقه‌لر ، خصوصی اوفاق بانقه‌لر واردرکه بونلرده احتیاجات خصوصیه ویا محلیه‌یه تقابل ایلر .

فرانسه‌ده تصرفك اهمیتی فوق‌العاده‌در . ثروتی تزیید ایچون هرسنه محصول مساعیسنك برقسمنی ، یاخود ایرادینك برمقدارینی تصرف ایتمه‌ین هیچ برعائله یوقدر .

آوروپاده تصرف خصوصنده برنجلیکی فرانسه قازانیر ؛ دیدیکمز کبی اوراده هر شخص ، کونده ولوکه ۱۰ پاره اولسون، تصرف ایده‌ر. اوراده خلق تصرفه آلیشدیرمق ایچون مکتبلرده بیله چوجقلره مخصوص تصرف صندوقلری یاپمشلردر. فقط صوك یکرمی‌سنه ظرفنده آوروپانك هرمملکتنده (تصرف)ك اهمیت وقیمتی آکلاشیلارق اورالرده اهالی تصرفه سوق ایدلمکده وبوندن پك بویوك نتایج الده ایدلمکده‌در. آوروپا وآمه‌ریقاده میلیونلرله‌لیرا سرمایه‌لی شرکتلرك تشکلی، آنجق بویله کوچوك سرمایه‌لرك برآرایه کلمه‌سندن باشقه برشی دکلدر .

اوروپاده اهالی ، تصرف ایتدکلری پاره‌لرینی یا الك کارلی کوردکلری بر شرکتك اسهام وتحویلاتنی آلمغه حصر ایدرلر ، یاخودکه تصرف صندوقلری « امنیت‌صندوقلری » دینیلن اعتبار مؤسسه‌لرینه تودیع ایدرلر . بومؤسسه‌لر حتی ۱۰ پاره‌یه قدر بیله آچقه قبول وحفظ ایتمکده اولدقلرندن اهالینك پاره‌لرینی تودیع ایچون الك چوق بومؤسسه‌لره رغبت ایدییورلر . فرانسه‌ده ، آلمانیاده ، انکلتره‌ده ، اسویچره‌ده، بلجیقاده ، آوستریاده برچوق رسمی تصرف صندوقلری تأسیس اولونمشدر. بومؤسسه‌لره یالکز برسنه ظرفنده هرصنفه منسوب اهالی طرفندن تودیع اولونان مبالغ برقاچ میلیاره بالغ اولویور. والك کوچوك کویلره قدر تعمیم ایدیان بوصندوقلرك جسامت معاملاتی جداً حیرت بخش بر درجه‌یی بولویور .

§

اعتبار مؤسسه‌لری بوپاره‌لری تجارت وصنایع مملکته الك چوق نافع اوله‌جق برصورتده استعماله

ایده‌رك هم مملكتك ارباب تجارت وصنایعنه خدمت وهم‌ده كندی منافعی محافظه‌یه غیرت ایدر . بومؤسسه‌لرده اعتبارك هرنوعی جاری اولدیغی كبی اهالیه هردرلو سهولت كوستریلیر .

اعتبار مؤسسه‌لری كرك مادی وكرك معنوی ضیاعلره قارشی محصولات تصرفی مدافعه‌ومحافظه‌ایدر.

مادی ضیاعلر : اعتبار مؤسسه‌لری ، مشتریلرینه ایجار ایتدكلری قاصه‌لر واسطه‌سیله كرك خرسزك وكرك یانغینلرك خساراتنه بویوك مانعه‌در .

معنوی ضیاعلر : پاره‌سنی بالخاصه دور حاضرده پك چوغالتش اولان شارلاتانلره قاپدیرمامق وامین برصورتده تمیه ایتمك ایچون اعتبار مؤسسه‌لری یكانه مراجعت‌كاهدر .

اكر دوشونه‌له‌جك اولورسه ، برپاره‌یی قزانمقدن زیاده محافظه ایتمك دها مشكل اولدیغی واضح برصورتده آكلاشیلیر. پاره‌سندن ، محصول تصرفندن ، خلاصه ثروتندن لایقیله استفاده ایتمك‌پك مشكلدر. بوشیلر حال حاضرده پك چوق تحولاته معروض قالدیغی ایچون ، ثروتی تهلكه‌یه قویمایارق استفاده ایتمك ایسته‌ینلر عین زمانده سیاسته ، علمله . تجارت وزراعتله علاقه‌دار اولمالی ، بوتون دنیانك امور تجاریه ومالیه‌سنی تعقیب ایتمه‌لیدر . حالبوكه بونك نه‌قدر مشكل ، داها دوغروسی ممتنع اولدیغی میدانده‌در .

ایشته بوندن دولایی پاره‌لرینی حسن صورتله محافظه ایتمك و اونی الك امین ، الك كارلی برصورتده استعمال ایلهمك ایسته ینلر مملكتك اسكی ، امنیتلی براعتبار مؤسسه‌سنه مراجعت ایتمه‌لی ، بوفرصتی اصلا قاچیرمامالیدر. بزده هنوز تصرف‌فكری تعمم ایتمه‌مشدر. پاره‌لرینی تصرف ایدنلرده اداره ایتمه‌سنی بیلمزلر، اولرنده دوشه‌مه آلتندن بزلر ایچنده صافلامق، یاخود باغچه‌ده قویو باشنه كومك كبی تدابیره مراجعت ایدرلر . حال‌بوكه آرتق بوشیلرك چوقدن موداسی كچمشدر . طوپلی برپاره‌یی ثمره ویرمه‌یه‌جك صورتده بریرده باغلی طوتمق جداً كناهدر ؛ هم صاحبنه ، هم‌ده بشریته ضرردر .

بزم مملكتمزك هرطرفنده واقعا تصرف صندوقلری تشكیل ایدلهمشدر. دور سابقده صوك زمانلرده بویله برتشبث‌واردی؛ صوكرا هرنه‌دنسه تطبیق‌ایدیلهمه‌دی. لكن هیچ‌اولمازسه المزده بولنان بریجك‌مؤسسهٔ اعتباریه‌دن استفاده ایتمه‌لیز . بزده بوخصوصده شرائط لازمه‌یی جامع اولان واهالیمزه آچقه‌لرینی تودیع ایتمه‌لری توصیه اولونا بیله‌جك یكانه ملی وامین مؤسسهٔ تصرفیه (**امنیت صندوغی**) در .

امنیت صندوغی حكومت‌عثمانیه‌نك كفالتی وزراعت بانقه‌سنك قره‌دیسنی حائز برمؤسسهٔ ملیه‌در.

امنیت صندوغی ۱۲۸٤ تاریخنده مدحت پاشا مرحوم طرفندن تأسیس ایدلمشدر . سرمایه‌سی، بدایت تأسیسندن بری جریان ایده‌ن معاملاتنك كارندن واهالی‌طرفندن فائضله‌تودیع اولنان مبالغدن مركبدر . صندوغك اصل دور تجددی، زراعت بانقه‌سنه الحاقی‌تاریخی‌اولان ۱۳۲۳ سنه‌سندن باشلار . بودوردن مقدم‌بر بحرانه اوغرامشسه‌ده الیوم غایت منتظم بر اداره‌آلتنده‌وكوندن‌كونه آرتان بر رغبت ایله، كیتدكجه توسیع معامله ایلهمكده‌در .

خلقمزه ، آچقه‌لرینی تمیه وحسن محافظه ایچون توصیه ایتدیكمز بو ملی مؤسسه‌نك معاملاتی حقنده تفصیلات ویرمكه كندیمزی مجبور بیلیورز :

امنیت صندوغی باشلیجه ایكی تورلو معامله اجرا ایدر :

برنجیسی اقراضات — امنیت صندوغی مجوهرات ، تحویلات، آلتون وكوموش اوانی واملاك ترهینی مقابلنده پاره اقراض ایده‌ر . اوانیٔ سیم و زر ایچون ثمن معرفتیله تقدیر اولنان قیمتلرینك یوزده سكسانی، مجوهرات ایچون قیمت تخمینیه‌نك ثلثانی ، تحویلات ایچون پیاسه‌ده‌كی قیمتنك یوزده یتمشی‌قدر ،

املاك ایچون تخمین قیمتیله ویرکی قیمتندن هانکیسی‌داها دون ایسه اونك‌یوزده اللیسی‌قدر پاره ویریر. صندوقدن‌اچه استقراض ایدنلر ٪٨ فائض ویریرلر.

ایکنجیسی‌تودیعات — امنیت صندوغی‌کندیسنه براقیلاجق‌بالعموم مبالغ - برچاریك لیرادن‌ایسه‌نیلن مقداره قدر - حفظ وبونلره هر یردن زیاده فائض اعطا ایلر . امنیت صندوغنك آچه تودیع ایدنلره ویره‌جکی فائض شویله‌در :

وعده‌سز ، یعنی ایسته‌ندیکی زمان برقسمی ویاتمامی آلینمق اوزره براقیلان پاره‌لر ایچون ٪٤
آلتی آی وعده ایله یعنی بو قدر مدت صوکره آلینه بیلمك اوزره براقیلان پاره‌لر ایچون ٪٤½
برسنه ویا داها زیاده وعده ایله براقیلان پاره‌لر ایچون ٪٥
وعده‌سز قبول ایدیلن پاره‌نك مقداری بر چاریك لیرادن ٢٠٠ لیرایه قدردر .
تودیعاته ایرتسی کونندن اعتباراً فائض حساب اولنور . ووعده‌سز تودیعاتك فائضی هرسنه شباط نهایتنده رأس‌المالله ضم اولنور .

اللی لیرادن فضله تودیعات اصحابی ایسترلرسه پاره‌لرینك فائضنی هر آی آله‌بیلیرلر ؛ دیلرلرسه آلمایوب سنه نهایتنده بوفائضك فائضنی‌ده آچه‌لرینه علاوه ایتدیرمش اولورلر . یعنی فائض مرکبله پاره‌لرینی تنمیه ایتمش اولورلر.

وعده‌لی تودیعات اصحابنك‌وعده‌نك حلولندن‌اول آچه‌یه احتیاجلری اولورسه ، کندیلرینك صندوغه مودوع آچه‌لرینك یوزده یتمشی قدر پاره اقراض اولنه‌بیلیر .

املاکدن ماعدا اشیا اوزرینه صندوق برسنه‌دن زیاده مدتله پاره ویره‌مز . اقراضات وعده‌سنك ختامنده فائضی اعطا اولونورسه صندوق تجدید معامله ایده‌بیلیر .

املاك اوزرینه اولان اقرضات مدتی برسنه‌دن اوچ سنه‌یه قدردر . برسنه مدتله اقراض ایدیلیرسه مستقرض سنه نهایتنده دینی معفائض تأدیه‌ایتمك لازمدر . اوچ سنه مدتله استقراض اولونورسه هرسنه دینك ثلثیله فائضنك تمامی صندوغه ویرمه‌لیدر .

صندوغه ترهین ایدیله‌جك املاکك سیغورطه‌لی اولماسی‌مشروطدر.

صندوقدن آچه استقراض ایدنلر ، بورجلری ایچون هرزمان آچه تسلیم ایده بیلیرلر . صندوق اداره‌سنجه دخی کرك دین وکرك تسلیمات ایچون قارشیلقلی فائض یوروتولور .

خلقمزه مهم وملی ، شایان اعتبار برتصرف مؤسسه‌سی اولمق اوزره توصیه ایتمکی وظیفه بیلدیکمز امنیت صندوغنك ، جداً حائز اعتبار وامنیت اولدیغنی اثبات ایتمك اوزره صوك اوچ سنه‌لك معاملاتی خلاصه‌سنی درج ایدییورز :

٣٢٥ سنه‌سنه نسبتله

	٣٢٥ سنه‌سی	٣٣٦ سنه‌سی	٣٢٧ سنه‌سی	مقدارتزاید
	پاره غروش	پاره غروش	پاره غروش	
تودیعات	١١٢٢٦١٠٠ ٠٠	٢٢٢٩٨٥٠٠ ٠٠	٣٦٩٣١٧٠٠ ٠٠	یوزده ٣٢٨
اقراضات	٨٨٩٠٤٠٠ ٠٠	١٢٢٩٦٥٠٠ ٠٠	٢٦٣٠١١٠٠ ٠٠	» ٢٩٥
معاملات نقدیه	٤٥٧١٥٥٠٠ ٠٠	٦٨٣٢٥٤٠٠ ٠٠	١٤٥٥٣٢١٠٠ ٠٠	» ٣١٨

تودیعات اصحابنك عددی		مستقرضینك عددی	
۸۹٤	۲۲۵ سنه‌سنده	٦۷۳۳	۳۲۵ سنه‌سنده
۱۸۳٦	۳۲٦ »	۹۱۸٦	۳۲٦ »
۳۹۵۷	۳۲۷ »	۱۰۸٦۱	۲۲۷ »

ارقام اك بلیغ دلیلدر . شو ارقام اوقوتجه امنیت صندوغنك معاملاتنك درجهٔ ترقیسی آ كلاشیلیر. یالكز بومقدارلر ، امین اولمالیدركه ، مملكتمز ایچون هنوز پك آزدر . آرتق دور مشروطیته وترقی‌یه داخل اولان بز عثمانلیلره آقچه‌لریمزی قارا كلق كوشه‌لرده ، كمرلرده صاقلامق دكل ، بویله ملی برمؤسسه‌یه ویره‌رك ایشله‌تمك ، ثمره‌دار ایتمك البته واجبدر .

مثلا سزه برمثال ویره‌لم . سزك بالفرض ۳۰۰ لیرا كز وارسه بونی امنیت صندوغنه ٪ ۵ فائضله ویریرسه‌كز هرسنه نهایتنده ۱۵ لیرا یعنی آیده ۱۳۵ غروش آلیرسكز . بوآز بر پاره دكلدر. اكر پاره‌كز داها فضله ایسه آله‌جغكز واردات داها فضله اوله‌جقدر. عالم مدنیتده زمانمزده آیده بویله برقاچ یوز غروش دكل ، برقاچ غروش پیله اهمال اولونامز. زیرا هركسك احتیاج و مصارفی متمادیاً آرتمقده‌در.

انسان عائله‌سنك رفاهنی نصل محافظه ایده‌ر ؟

حیات سیغورطه‌لری

نك منافعی حقنده خلقمزه ایضاحات

محترم قارئلر ! سزه حیات سیغورطه‌لرندن بحث ایده‌جكز .

بزم مملكتده ، دكیل ساده حیات سیغورطه‌سی، علی‌العموم سیغورطه هنوز آ كلاشلمامش برشیدر. حالبوكه آوروپاده وآمریقاده تهلكه‌یه معروض هرشی ایچون ، انسانلر ایچون ، حیوانات زراعیه ایچون، بحری قضالر ایچون ، یانغینلر ایچون ، محصولات ایچون ، ذیقیمت اشیا ایچون ، هرشی ایچون سیغورطه وضع اولونمشدر. بزم مملكتمزده، بویله مختلف سیغورطه‌لرك تعمم ایتمه‌سندن قطع نظر ، هرزمان أولریمز یانوب كول‌اولدیغی حالده حریق‌سیغورطه‌سی بیله اهمال‌ایدلمكده‌در. حال‌بوكه‌سیغورطه الیوم‌برلازمهٔ‌مدنیه‌در.

حریق سیغورطه‌سنك ماهیتی مملكتمزده ، آز چوق ، هركس طرفندن اوكره‌نلدیكی جهتله بز بوسنه‌كی سالنامه‌مزده (حیات سیغورطه) لرینه دائر معلومات ویره‌جكز. زیرا حیات سیغورطه‌لری آرتق مدنی انسانلری لوازم حیاتیه‌سندن عد اولوناجق قدر كسب اهمیت ایتمشدر .

حیات سیغورطه‌سی نه‌در ؟

آ كلاتمك : برآدم برسیغورطه قومپانیه‌سی ایله عقد مقاوله ایده‌ر . او آدم سنوی معین تقسیطلرده معین برپاره ـ مثلا ۱۰ لیرا ، ۲۰ لیرا ، ۳۰ لیرا كبی ـ ویره‌جك؛ قومپانیه‌ده یكرمی یاخود ۱۵ سنه صوكره، اكر اوآدم برحیات‌ایسه كندیسنه مثلا ۵۰۰ یاخود ۸۰۰ یاخود ۱۰۰۰ لیرا كبی برپاره‌ویره‌جك، اكر ۲۰ ، یاخود ۱۵ سنه‌دن عبارت اولان سیغورطه مدتی تمام اولمادن او آدم وفات ایدرسه وفاتی

متعاقب عائله‌سی اوتعیین‌ایدیلن مبلغی — یعنی ۵۰۰، ۸۰۰، ۱۰۰۰ لیرا کبی برپاره‌یی — قومپانیه‌دن آله‌جق.

بوایش غایت امین وآچیق برتشبثدر: حیاتی سیغورطه ایتدیره‌ن برآدم ، ۱۵ یاخود ۲۰ یاخود ۲۵ سنه مدتله ، برقومپانیه‌یه هرسنه معین برپاره ویریر واومدت ظرفنده ویردیکی بوپاره‌لرله اونلرك فائضلرینك بالغ اولهجغی مقدار مبلغ بومدت نهایتنده اوقومپانیه طرفندن کندیسنه اعطا اولنور . ایشته معامله‌نك اساسی بوندن عبارتدر .

شیمدی بریسی چیقوبده بزه دیرکه : بن پاره‌می سیغورطه قومپانیه‌سنه ویره‌جکمه برباقه‌یه ویریر، اورادهٔ محافظه ایده‌رم . واقعا طوغری ! فضله پاره‌سی اولان آدم ، پاره‌سنی باقه‌یه ویرملیدر . فقط اول باول حیاتی سیغورطه ایتدیرمه‌لیدر . زیرا بونده پك بویوك برکار واردر : بونی سزه اثبات ایده‌لم . مثلا برآدم ۲۰ سنه مدتله کندیسنی سیغورطه‌یه قویسون . بو ذات سیغورطه اولدقدن صوکره یکرمی سنه مدت یاشایاماسه‌ده مثلا سیغورطه اولدیغنك ایکنجی سنه‌سی وفات ایتسه اوحالده قاچ لیرایه سیغورطه اولمشسه اوپاره‌یی کندی اولادی ، یاخود زوجه‌سی ، یاخود عائله‌سی سیغورطه قومپانیه‌سندن درحال آلیر واونلر سفالتدن قورتولورلر . حال‌بوکه اکر بوآدم سیغورطه اوله‌جغنه باقه‌یه پاره ویرمکی ترجیح ایتسه‌یدی شوحالده هنوز باقه‌یه پك آز پاره ویرمش ایکن‌اولور وعائله‌سی‌ایسه، بوقدرجق‌پاره ایله کچینه‌مه‌یه‌جکندن، سفیل‌قالیردی . دیمك اولیورکه‌حیات‌سیغورطه‌سنك اك بویوك منفعتی، نه‌وقت‌اوله‌جکاریني بیلمه‌ین‌انسانلرك‌هرهانکی برزمانده وفاتی احتمالنه قارشی‌عائله‌لرینی سفالتدن قورتارمقدر. اوله‌بیلیرکه انسانده سیغورطه مدتنك صوکنه قدر یاشار ، بوحالده‌ده سیغورطه پاره‌سنی آلیر واوپاره‌یی کندیسی قوللانیر . ایشته حیات سیغورطه‌سی بودیمکدر .

مطلقا سیغورطه اولوکز !

زیراحیات‌سیغورطه قومپانیه‌لرینك‌اجرا ایتمکده‌اولدقلری‌معاملات‌مختلفه، هرسنده، هرحال‌ووضعیتده‌بولونان کیمسه‌لرك بومؤسسات مفیده‌دن استفاده ایده‌بیلمه‌لرینی تأمین ایتمکده‌در : یکی دوغان یاخود برقاچ یاشنده بولونان برچوجغك‌منفعتنه عقداولنان برحیات‌سیغورطه‌سی، اوچوجق سن‌ازدواجه کلدیکی ویا حیات‌مساعی‌یه آتیلاجغی‌اثناده غایت‌بیوك خدمتی‌دوقوناجق‌برسرمایه احضارایدر. سالدیده‌ابوینك‌معیشتنی تأمینه‌چالیشان کنج، فداکار اولادلر، هنوز کنج عائله پدرلری، پك‌آز برفداکارلق‌مقابلنده کندیلرینك احتمال وفاتیله عائله‌لرینك آچ وحال ضرورتده قالماسی اندیشه‌سندن قورتولابیلیرلر . زوجه‌سنك جهازینی معاملاتنده قوللانان زوجلر هراحتماله قارشی او جهازی زوجه‌لرینه تأمین ایتمك ایسترلرسه حیات سیغورطه‌سنه مراجعت ایتمه‌لیدرلر .

خلاصه بونلر کبی ودها بونلره مماثل بر چوق فائده‌لر تأمین ایدن حیات سیغورطه‌لری حقیقت حالده اصلاح اولونمش ومکمل بر شکله وضع ایدلش تصرف صندیقلریدر . حیات سیغورطه‌سندن استفاده ایتمك ایچون (وفات) برشرط ضروری دکلدر؛ چونکه حیات‌سیغورطه‌سی حقیقتده (سرمایه سیغورطه‌سی) دیمك اولدیغی‌حالده علم اولمش بر اصطلاح مخصوصدرکه سیغورطه اولنان کیمسه حیاتده قالیرایسه سرمایه‌یی کندوسی آلیر ووفات ایدرایسه ورثه‌سی آلیر . وحتی اکثریا اوچ سنه‌دن صوکره کندوسی سیغورطه بدلندن بیله نسبی برمقدارجزئی برفائضله استقراض ایده‌بیلیر. بناءً علیه شرائط مخصوصه‌سنه کوره ، حیات سیغورطه‌سی عقدایدن برآدم معین برمدتك ختامنده پاره‌دن کندیسی مستفید اولابیلیر.

شونی‌ده نظر دقته آلمالیدرکه حیات سیغورطه‌لری سایه‌سنده ، تزاید سن ایله چالیشامامق تهلکه‌سنه معروض اولانلر بوتهلکه‌دن قورتولمه دائما مقتدردرلر. یعنی کنجلکلرنده سیغورطه اولانلر اختیارلقلرنده راحت ایدرلر .

حیات سیغورطه‌لری ، هرحالده اووضعیتده بولونان کیمسه‌لره متعدد منافع تأمین ایدن یگانه‌مؤسسات نافعه‌در . منافعی بوقدر چوق اولان مؤسساتك مملکتمزده حالا لایق اولدیغی رغبته مظهر اولاماماسی ، اهالیمزك بو طرز سیغورطه‌لرك غوامضنه هنوز غیر واقف بولونماسندن ، اونلرك فوائدینی هنوز تعیین ایده‌مه‌مه‌سندن ایلری کلیور . بونکله برابر صوك زمانلرده مملکتمزده حیات سیغورطه‌لری حقنده حس اولنه‌جق درجه‌ده بررغبتك باشلادیغنی اعتراف ایتمکله ممنون اولیورز .

حیات سیغورطه‌سنك شرائطی نه‌لردر ؟

عددلری پك چوق اولان حیات سیغورطه قومپانیه‌لرینك شرائطی ، آز چوق بربرینه بکزر. یعنی هر قومپانیه‌نك نظامنامه‌سنده سیغورطه مدتی ۱۵ ، ۱۸ ، ۲۰ ، ۲۵ سنه‌در. ومدت آزالدقجه طبیعی هرسنه ویریله‌جك پاره‌نك مقداری چوغالیر .

برده کنج آدملر اختیار آدملره نسبتله داها ایی شرائطله (یعنی هر سنه داها آز اجرت ویره‌رك) سیغورطه ایدیلیرلر . زیرا کنجلرك یاشلیلره نسبتله یاشامه‌سی احتمالی داها چوقدر . کوچك یاشده‌کی چوجقلر ایسه الك آغیر شرائطله سیغورطه اولونورلر، زیرا ایسئاتستیقلرله ثابتدرکه الك چوق تلفات کوچوك چرجقلرده اولور .

برده سیغورطه أولونان مبلغه کوره ، هرسنه اوچ درت تقسیطده ویریله‌جك سیغورطه اجرتی ده کیشیر . زیرا مثلا هرکس ایسته‌دیکی مبلغه یعنی ۳۰۰ ، ۵۰۰ ، ۸۰۰ ، ۱۰۰۰ ، ۱۵۰۰ ، ۲۰۰۰ لیرایه سیغورطه اولا بیلیر . فقط بوده آرزویه وکیسه‌یه تابعدر . زیرا ۲۰ سنه صوکره ۳۰۰ لیرا آلمق ایچون سنوی مثلا ۲۰ لیرا ویریله‌جکسه ، ۱۰۰۰ لیرا آلمق ایچون سنوی مثلا ۶۰ لیرا ویرمك لازمدر. تکرار ایده‌لم که حیات سیغورطه‌سی بربره پاره قویوب بیریکدیرمکدن عبارتدر . نه بیریکدیررسه‌کز ، صوکره اونی آلیرسکز . بو اویله بر پاره بریکدیرمکدرکه انسان اکر وفات ایدرسه ، هنوز اوقدر پاره بریکمه‌مش اولمقله برابر ، سیغورطه قومپانیه‌سی متوفانك وارثلرینه مبلغ مذکوری درحال تأدیه ایده‌ر . ایشته عادی پاره بریکدیرمکله سیغورطه اولمانك فرقی بودر .

هانکی قومپانیه‌یه سیغورطه اولمالی؟

حیات سیغورطه‌لریله معاملاته کیریشملرك هرشیدن اول نظراعتباره آلاجقلری شی امنیت وناموسدر. رفاه استقبالنی بر قومپانیه‌یه تودیع ایدن آدم ، او قومپانیانك بویوك بر سرمایه‌یه مالك ، معاملاتی درست ، ناموسکار وقدیم اولدیغنی اوکره‌مه‌لی ، اوکا کوره ایشه کیریشمه‌لیدر . بوقسه شارلاتان واساسسز برشرکته آلدانانلر ، استقبالارینی عادتا محو ایتمش اولورلر . بو بابده قارئلرمزك نظر دقتلرینی جلب ایتمکی وظیفه‌دن عدایلدك . بزجه مملکتمزده بولنان سیغورطه قومپانیه‌لری آره‌سنده الك قوتلی، الك امین والك چوق تأمینات عرض‌ایدن (سیغورطهٔ عمومیه ـ تریسته) قومپانیه‌سیدرکه نظر تدقیقدن کچیردیکمز (۱۹۱۰) پلانچوسنده مندرج اون سکز میلیون لیرای عثمانیه قریب تأمینات اچه‌سی واردر . فضله اولهرق ممالك عثمانیه‌ده ایکیوز بیك لیرایه قریب املاکی واردرکه بوده برنجت امنیتدر .

بر سیغورطه انتخاب ایتمك غایت مشکل اولدیغندن دیکر قومپانیه‌لره مرجح بولدیغمز (سیغورطهٔ عمومیه ـ تریسته) نك اسباب رجحانی حقنده برآز ایضاحات ویرمك مناسب کورولمشدر. شویله‌که :

اولا : سکسان سنه اول تأسیس ایتمش اولان (سیغورطهٔ عمومیه ـ تریسته) اوستریا ومجارستان دولتنك امتیازمخصوصنی حائزاولهرق کافهٔ معاملاتی رسمی برقونترول تحتنده‌درکه بو، بدایت تأسسنده یوز

لیره‌یه تداوله چیقاریلان تحویلاتنك بوکون بیك درتیوز لیره قیمتی اولمسی کبی فوق‌العاده برصورتده کسب ایلدیکی امنیت عامه‌یی موجب اولان اساسلرك اهم مهمیدر .

ثانیاً : حیات سیغورطه تعرفه‌لری هر سنه وهرکیسه‌یه کوره نظاماً ممکن مرتبه الك مساعد شرائط نافعه‌اوزره تعیین وترتیب ایدلمشدرکه بوده حیات سیغورطه‌لری ایچون الك زیاده کوزه‌دیلمجك برجهتدر.

ثالثاً : سیغورطه اولان کیمسه کسب معیشتدن عاجزاوله‌جق درجه‌ده علیل‌اولورسه سیغورطه اجرتی ویرمکه مجبوراولمایه‌رق وسیغورطه مقاوله‌سی بوزولمایه‌رق، شرائط تعرفه داخلنده سیغورطه‌لی قالیرکه بوده بك بیوك برفائده‌در .

رابعاً : سیغورطه اولان کیمسه‌نك اصول مقرره وجهله سیغورطه ایلدیکی بدل اوزرینه استقراض ایلدیکی پاره‌دن مقدما یوزده التی فائض التدیتی حالده اخیراً یوزده درت بچغه ایندیرلمشدرکه بوده اصحاب تصرف ایچون اولدقجه مهم برفائده‌در .

خامساً : اصحاب معاش اولانلره ومأمورین عسکریه وملکیه‌یه مخصوص اوله‌رق سیغورطه اجرتلرینك تأدیاتنده کوسترديکی سهولت دخی بالوجوه سزاوار اشارتدر .

سادساً : (سیغورطهٔ عمومیه ـ تریسته) عثمانلیلرله اولان سیغورطه معاملاتنك تکثروتزایدینه مبنی، درسعادت مدیر عمومیسنی واکثر ولایات عثمانیه اجنته‌لرینی وپك چوق مأمورلرینی تبعهٔ عثمانیه‌دن تعیین ایتمش وعثمانلیلرله قومپانیه اره‌سنده متحدث کافهٔ اختلافات محاکم مختلطهٔ عثمانیه‌ده فصل‌اولونمقده بولونمشدر. بواساسلر دخی هروجهله داعیٔ امنیت احوالدندر . ظن ایدرزکه ایضاحات مسروده سیغورطهٔ عمومیه‌نك هروجهله مستحق رجحان اولدیغنی مثبتدر .

« کیرپینك دیدیکاری » مملکتمزده یکانه بر اثردر. هم ادبی ، هم مزاحی ، هم سیاسیدر . بونك قدر ذوق مطالعه بخش ایدن بر اثر داها یوقدر . فیئاتی ۱۱ غروش .

(سالنامهٔ ثروت فنون) ك

شئون مدنيه

قسمى

[بو قسم، مملكتمزده وممالك سائره ده ١٣٢٧ سنهٔ ماليه‌سى ظرفنده جريان ايده‌ن مهم حادثات مدنيه‌يه دائر معلومات وتفصيلات ايله رسملرى وبعض ايستاتستيقلرى محتويدر]

« ثروت فنون » ، مملكتمزك ٢٢ سنه‌لك برمجموعهٔ علميه وادبيه‌سى در. بزده، ترقيات فكريه‌نك تعقيبى ايچون مطلقا هر هفته (ثروت فنون) ى اوقومق لازمدر. سنه‌لك آبونه‌سى ١٣٠ غروش .

مجاهد اول حریت علمدار مصطفی پاشا ایله دفتردار تحسین افندینك بقایای عظامنك نقلی مراسمندن : عظام رمیمه یی حامل تابوتلر سرای بورننه چیقاریلیر ایکن [٥ آغستوس ۱۳۲۷ ، جمعه] [مقاله‌سنه مراجعت]

علمدار ایله تحسین افندینك نقل عظامی

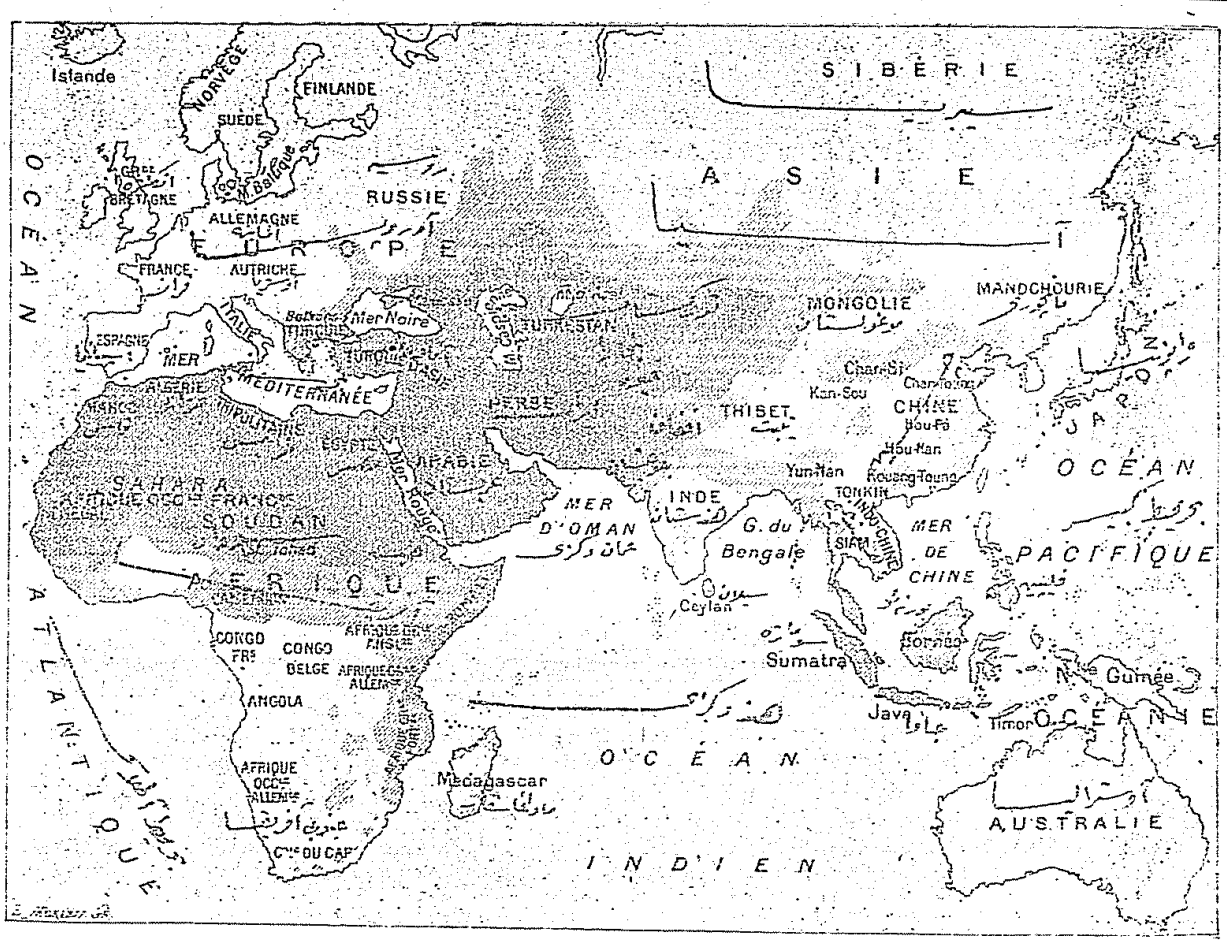
یوزبش سنه‌دن بری یدی قله خارجنده سور دیبنده ، شمندوفر کذرکاهنده ، برچوقور دینیله‌بیله‌جك برمحلده ساکن وساکت اویویان علمدار ایله‌رفیق تحسین افندینك بقیهٔ عظامی کچن یاز مراسم فوق‌العاده ایله زینب سلطان جامع شریفی حظیره‌سنده احضار ایدیلن مقبرهٔ مخصوصه‌یه نقل تودیع اولندی .

یوزبش سنه‌اول تجدد کریز ، متعصب ایادیٔ ملوثه‌نك اهانتیله تسلیم جان ایتدکدن صوکره‌سوروکلنه سوروکلنه یدی قوله‌یه کتیریلن علمدار ایله وجودی بیکلرجه پارچه‌یه آیرلدقدن صوکره اقربا وتعلقاتنه کیزلی کیرلی صاتیلان تحسین افندینك مزارلری ، خوابکاه عصر دیده‌لری آچیلیوردی .

مقبره مربع شکلنده ، یردن تقریباً برمتر و قدر یوکسکده اولوب درت وجودی حاوی ایدی . شمندوفر کذرکاهندن پك آشاغیده ، عادتا برچوقور ایچنده بولنیوردی . کذرکاهدن اعتباراً علمدارك تحسین افندینك ، ینه اونلرله برابر شهید ایدیلن تحسین افندینك آغاسی ابوبکر آغا ایله، علمدارك آغاسی عرب سلیم آغانك مزارلری کوریلیوردی .

ملتك حس احترامیله طنیندار اولان قازمه‌لر، کوره‌کلر طوپراغه کیردکجه، هردقیقه بومحترم، مقدس وطنپرورلری یبوب بیتیرن کتلهٔ خاکدن برپارچه آیردقجه نظرلر برلمعهٔ تعظیم وتقدیس ایله پارلایور ، آچیلیور ، کوچك برکمیك اولسون برقامغه چالیشیوردی .

مقبرك اطرافنده یوزلرجه کشی بولنمقله برابر سکوت محیط یارالانمیور، قیرلیور، دوام‌ایدییوردی . بردنبره علمدارك مزارنده قازمه ، کورك قابلیت انکساری حائز برشیئه اورمش وتوقف ایتمشدی ،

عالم اسلام خریطه‌سی ، مسلمانلرك قطعات ثلثه‌ده ساكن اولدقلری یرلر

[بو خریطه‌ده قویو كولكه‌لی یرلر مسلمانلرك بویوك بركثرتله بولوندقلری وآز كولكه‌لی یرلر ادیان سائره سالكینی ایله مختلطاً یاشادقلری محللری كوسترر .]

برزمان مملكتی، وطنی ایادیٔ ملوثه‌نك تأثیر انقراض آورندن قورتاران بیوك‌باش، علمدارك باشی قیرلمش اوله‌رق میدانه چیقدی ..

قحفك قالان اقسامندن باشك او قدر بیوك اولمادیغی آكلاشیلیوردی ... آرتق قازمه براقلمش ، چاق ایله چكیچ ایله طوپراق قاریشدیریلیور ، آره صره شكل ورنكنی غائب ایتمش كوچك كوچك كمیكلر بولنیوردی .

برمدت تحریاتدن صوكرا باجاق كمیكلرندن بریله ال كمیكلرندن بردانه‌سی بولونا بیلدی . بر عصر ظرفنده طوپراق بو بیوك وجودك پك‌بیوك اقسامنی بلع ومص ایتمش ؛ یالكز بو قدرینی احفادك دیدهٔ احترامنه وضع ایتمكی اونوتمامشدی .

تحسین افندی مرحومك مزاری ایچنه اجرا ایدیلن تحریات موشكافانه‌یه رغماً كوچك بركمیكدن‌باشقه برشی ویره‌مدی . خائن ، مفترس اللردن ، سفیل برواسطه ایله پارچه پارچه ، كیزلی كیزلی طوپلانیلان وجودی طوپراق تمامیله اریتمش ، حل ایتمشدی .

تاریخ انجمنی اعضاسندن بر ذات صورت مخصوصه‌ده ترتیب ایدیلن طوربالردن برینی آله‌رق علمدارك قبری یانندكلدی ، موشكاف ، احترامیرور برنظر اهتمام ایله بولنه‌بیلن كمیكلری ، وطوپراقدن مرقسمنی طوبره‌یه وضع ایتدیرمكه باشلادی ..

هرنظر کوچك بربقیه‌نك بیله بوراده ، بومتروك ، منسی کوشه‌ده قالمسنی تجویز ایده‌میه‌رك دقت واعتنا ایدییوردی. متروکات وجودعلمدارك تمامیله اخذ اولندیغنه قناعت حصوله کلدیکی زمان حاضرلانمش اولان تابوتلردن برینه‌طوربا قونلدی. تابوتك اوزری ابتدا شال‌ایله وصوکره حیاتنده اك زیاده سودیکی، اك زیاده قیصقاندیغی عثمانلی بایراغی ایله اورتولدی .

تحسین‌افندینك خاك پاك شهادتی‌ده دیکر برطوربایه قونیله‌رق کری قالان تابوته وضع اولندی ، وبونك اوزری یالکز شال ایله ستر ایدلدی .

متعاقباً ، تاریخ انجمنی‌طرفندن اعمال ایدلش‌اولان صدراعظملره مخصوص « قلاوی » ایله دفتدارلره مخصوص « قفصی » نامنده‌کی سرپوشلر قونلدی . وتابوتلر کمال حرمتله ، یدی قلعه ساحلنده بنکلرین استمبوطه ارکاب ایدلدی .

استمبوط سرای بورننه تقرب ایدر ایتمز ارکان وامرای عسکریه‌دن بعض ذوات ایله دوائر سائرهٔ حکومتدن برچوق‌محترم سیمالر وروم‌ایلی مهاجرین اسلامیه جمعیتی اعضالری علمدار ورفیقنك تابوتنی استقباله شتاب ایتدیلر .

مکتب حربیه سواری ، پیاده ، شاکردانی ، مکتب طبیهٔ عسکریه ایله بحریه طلبه‌سی ، بربلوك بحریه نفراتی ، پولیس وژاندارمه افرادی ، بری بحری کوچك ضابطان مکتبی طلبه‌سی ، مکتب حقوق ودارالفنون شعباتی افندیلری ، برنجی آلایك ایکنجی طابورندن بربلوك صفبستهٔ تعظیم واحترام اوله‌رق راسمهٔ مخصوصه‌یی ایفا ایتدیلر .

صوغوق چشمه‌ده کائن زینب سلطان جامع شریفنده

زینب سلطان جامع شریفنه کیرلدیکی زمان جامع‌شریف مذکورك متولیلرندن باش مدعیٔ عمومیٔ سابق جمال بك طرفندن بو ایکی بیوك ذاتك بقیهٔ عظام مغفرت قرینی استقبال اولندی ..

آرتق مقبرهٔ مخصوصه‌لرینه تودیع زمانی کلمشدی . خواجه افندیلر وظائف دینیه‌یی ایفا ایله حاضرونی فاتحه‌یه دعوت ایتدیلر . حاضرون روحلرندن قوپان فاتحه‌لرله ، عامدار ایله تحسین افندینك روح پاك ونزیهلرینی شاد ایلدیلر .

کتابهٔ سنك مزارلر

زینب سلطان جامع‌شریفنه نقل‌اولنان طاشلراوزرنده ، عزت‌منلاطرفندن قلمه‌آلنان ، تاریخ وفاتلرندن آنجق یکرمی سنه صوکره ، یکیچریلرك وجودینك قالدیریله بیلمسیله یازیلن شو سطرلر واردر :

علمدارك

صدر اسبق مصطفی پاشایی ارباب فتن
طعمهٔ‌سیف ایلمشدی‌دهره ویرمشکن نظام
ناسه واجبکن وکیل پادشاهه احترام
پاره پاره ایلیوب جسمن او بد فعاللر
آتدیلر پرچاه بطاله بولوب بر قاچ عظام
ایلمشکن وقعهٔ موتی یکرمی ییل مرور
اوله‌مشدی . . . امکان تعیین مقام
شمدی حق‌متصورایدوب صدر سلیم الخلقی
ایلدی اول زمره‌دن سیفیله اخذ انتقام
ایلیوب تبیین او دستور شهیدك قبرینی
نامن ابقا ایله قیلدی کندیسی ابقای نام
دیکدی طاش‌منزلکه مردانکیه شهه‌سز
خیر ایله مذکور افواه اولدی تاروز قیام
آصف دورانه احسان ایلیوب عمر طویل
ایلسون صاحب مزاری مغفرات رب انام
عزت اول دمده دیمشدم رحاتی تاریخنی
مصطفی پاشا شهیدا ایلدی عدنی مقام

تحسین افندینك

متوفی هنرور ایدی ایتدیلر شهید
احمد افندی زاده‌یه حق احترام ایده
کلدکجه یاده وقعهٔ مرکی او بیکسك
دیردك جناب حضرت حق انتقام ایده
ارباب فتنه‌یه قومدی خون ناحقن
صدر سلیم سیرتی حق مستدام ایده
اولمشکن ارتحالی یکرمی یله قریب
کیم دیردی کیم کلوب بریسی اهتمام ایده
ارکان دولت ایتسه نوله خدمتیله فخر
بر ذات کیم اولنلرینی التزام ایده
عزت دیمشدی فوتنه تاریخ جوهری
تحسین افندی جنت عدنی مقام ایده

زینب سلطان جامع شریفی

زینب سلطان جامع شریفی سلطان احمد خان ثالث حضرتلرینك کریمهٔ عصمتپناهیلری زینب سلطان علیة‌الشان حضرتلری طرفندن ۱۱۸۳ تاریخنده انشا ایدلش اولوب عثمانلیلرك آثار نفیسهٔ معماریه‌سندندر .

اوتوزاوچ سنه‌اول اسکان مهاجرین اثناسنده غایت صنعتکارانه برصورتده یاپیلمش اولان پنجره‌لری تخریب ایدلش اولمقله خاطرات صنعتکارانهٔ ماضیه‌یی محظر یالکز بر پنجره‌سی قالمش ، بتون ظرافت ونفاستیله نظر دقتی جلب ایتمکده بولنمشدر .

ثرامو ایك جاده‌دن کچمسی ایچون زینب سلطان ایله زوج محترملری ملك محمد پاشانك تربه‌لری یقلمش ، بقیهٔ عظاملری برر صندوقچه‌یه وضع اولنه‌رق جامع مذکور شریف داخلنده صاقلانمشدر .

علمدار ایچون انشا اولنه‌جق تربه‌نك یانه بر تربه دها انشا اولنه‌جق و بوکا سلطان ایله پاشانك بقیهٔ عظامی وضع اولنه‌جق برصورتله ایکی مزین بر بنا ایله صغوق چشمه جاده‌سی سوسلنمش اوله‌جقدر .

حدیده — صنعا شمندوفر خطی

۱۱ آغستوس ۱۳۲۵ تاریخلی بر ارادهٔ سنیه‌یه اقتران ایدن ، مجلس مبعوثاندن کچمش ، قانون مخصوص شو خصوصلردن عبارت ایدی :

اولا : حدیده‌دن صنعایه قدر ۱۰۰۵ مترو عرضنده برآناشمندوفر خطی انشاسی وجبانه کورفزندن حدیده‌یه ، صنعادن عمرانه برر شعبه یاپلماسی وکذلك (جبانه) طبیعی لیماننده اشیا ویولجی وعساکرك تنزیل وتحمیلنه مساعد تأسیسات بحریه احداثی تقرر ایتمشدر .

ثانیاً : اشبو دمیر یوللری ایله تأسیسات بحریه‌نك انشای حقنده نافعه نظارتیله پارسده برهیئت مالیه نامنه حرکت ایله‌ین داوید ثه‌لی لئون بك آراسنده‌کی مقاوله تصدیق اولونمشدر .

ثالثاً : انشاآت سالفه ایچون برآنونیم شرکت عثمانیه تشکیل اولوناجقدر .

ایشته بومأموله‌کی قانون مصدق اوزرینه تشکل ایدن « حدیده ـ صنعا وشعباتی تیمور یولی شرکت عثمانیه‌سی » کچن سنه ایشه باشلامشدر . حتی شمندوفرك وضع اساسی رسمی ، کچن سنه یمن قوای مرتبه قوماندانلغنه تعیین اولونارق اورایه مواصلت ایدن ارکان حربیهٔ عمومیه رئیسی عزت پاشا طرفندن اجرا قلنمشدر .

کچن سنه طرفنده انشاسنه باشلانیلان حدیده ـ صنعا تیمور یولی کذرکاهنده اورمان دینمکه شایان اولمایان برچالیلق [حدیده ـ صنعا تیمور یولی مقالهسنه مراجعت]

کندیسنه متعلق رسملری بونسخهمزه درج ایتدیکمز بوخط اساساً ایکی قسمدن عبارتدر . بریسی حدیده ایله صنعا آراسندهکی خط اساسی . دیکریده حدیده وجبانه ، صنعا وعمران آراسندهکی شعبه خطلری . برده (جبانه) لیمانندہ تأسیس ایدیلهجك مؤسسات بحریه .

خطك مبدأنی تشکیل ایدن ، باب المندبدن ۱٤٦ میل شمالده بولونان حدیده لیمانی آچیق وغرب جنوبی ، شرق جنوبی روزکارلرینه پك معروضدر . سنهنك یدی آیندہ اسن بوزوزکارلر ، واپورلره رکوب و نزولی پك زیاده تصعیب ایدر . بوندن باشقه حدیده لیمانی پك صیغدر . کمیلر ، واپورلر ساحلدن ایکی میل آچیقده دهمیرلهمکه مجبوردرلرکه ساحلدن بوقدر آچیقده بیله صو آنجق ۷ مترو (٤ قولاج) قدردر . بونك ایچون مناقلات فوق العاده برمشکلات ایچنده وعربلرك (سنبوق) تعبیر ایتدکلری قایقلر واسطهسیله اجرا ایدیلیر . بوقایقلر اولدقجه بویوك مراکب بحریهدر . ۱۵ مترو قدر طولنده ، ایکی مترو قدر عرضنده و ۱٫۲۰ مترو قدر عمقندهدر . دکیزك صیغلنی اوقدردرکه بوسنبوقلر بیله ساحلدن بش اون مترو آچیقده طورارق مناقلاتی انسان صیرتیله اجرا ایدرلر . زیرا ساحلك یکرمی اوتوز مترو آچیغنده یاریم مترو صو بیله بوقدر .

حدیده لیمانك بوحالی ، وصنعی برلیمان انشاسی ایچون فوق العاده بویوك ، حتی الوبرمیهجك مصارفه احتیاج مس ایتهسی حسبیله شمندوفرك مناقلاتنه ، اقطارمه معاملاتنه ، واپورلردن آلنهجق وواپورلره ویریلهجك هرنوع احمال واثقالك ، یولجیلرك وعسکرلرك ارکاب وانزالنه مخصوص اولمق اوزره حدیدهنك برآز شمالنده کائن وطبیعی برلیمان اولان « جبانه » لیمانی انتخاب ایدلمش واوراده بعض تأسیسات بحریه احداثنه قرار ویرلمشدر . حدیدهٔ لیمانك اکثریا دوام ایدن فیرتینالرده کی فوق العاده موانع مشکلاتنه برچاره اولهرق دور سابقده ، ۱۰۰ — ۷۰ مترو قدر ، لیمان طرزنده بر شی انشاسی ایچون ، برمتعهد ایله حکومت آراسنده برمقاوله یاپلمش ومتعهدده ایشه باشلامش ایسهده پك جزؤی ایش یاپارق براقمشدر ،

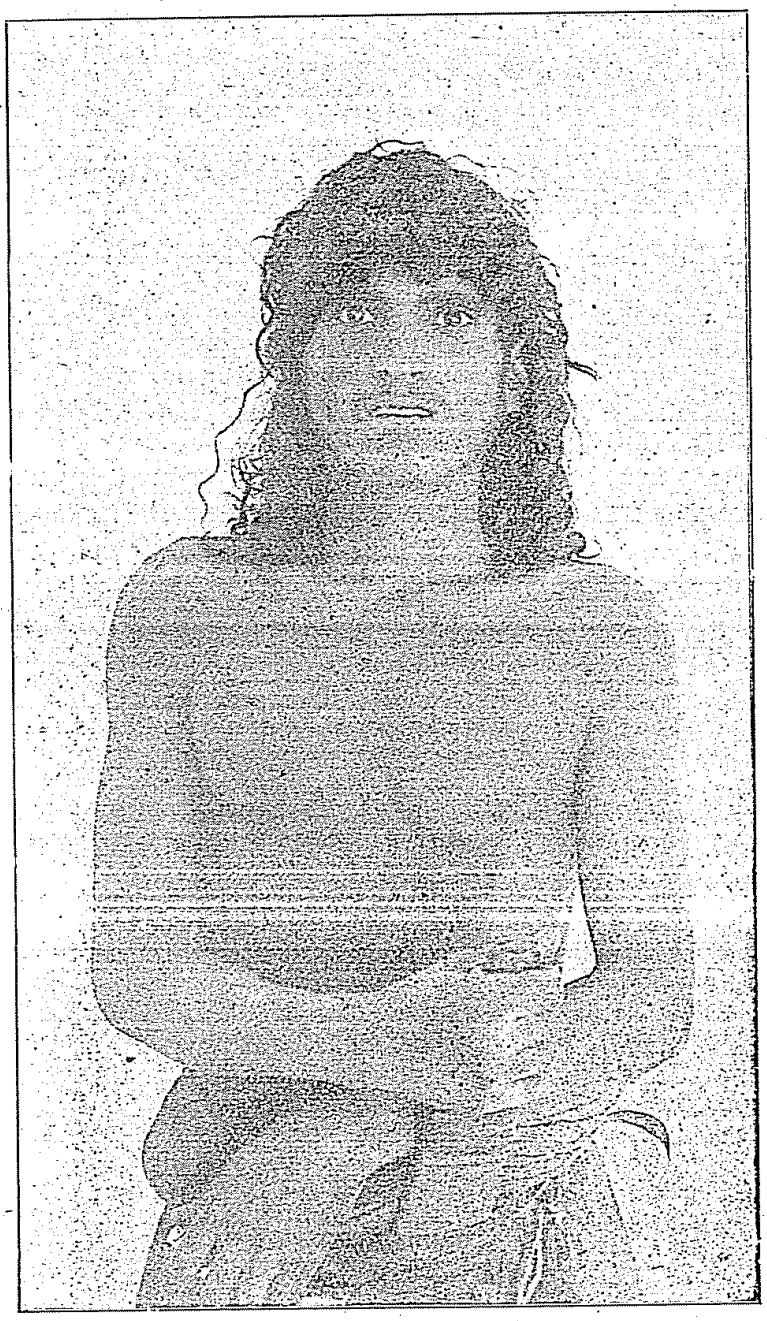
بونك ایچون کرك اهالی ، کرك تجار و کرك سوقیات عسکریه اداره‌سی شکایاتدن خالی قالامشدر.

جبانه‌یه کلنجه : سویله‌دیکمز وجه‌اوزره بوراده حدیده ـ صنعا شمندوفری ایچون برشعبه ایستاسیونی یاپیله‌جقدر. وبالجمله منافعلاتك بورادن اجراسی ایچون بر طاقم تأسیسات بحریه‌وجوده کتیریله‌جکدر.

جبانه لیمانی برشبه‌جزیره‌دن تشکل ایتمش‌اولوب مراکب بحریه ایچون ایی ومکمل بر ملجأدر . مبذول صویی‌ده واردر .

شمندوفر خطی حدیده‌وجبانه‌دن ابتدا صنعایه کیرر ایکن اول باول یمنك «تهامه» دنیلن قسم ساحلیسنی قطع ایده‌جکدر . تهامه دوزلك برقطعه اولوب پك حار ویابسدر. بو قطعه‌نك تشکلات ارضیه‌سی قوملقدر . بوراده صوبولونماز . ونادر اوله‌رق تصادف‌ایدیلن‌درین قویولرده‌ده آنجق طوزلی برصو بولونور . خط بورادن قولایلقله کچه‌جکسه‌ده بالاست وصو کبی لوازم انشائیه بولونمادیغندن بونلر حدیده‌دن ٤٨ کیلو مترو قدر اوزاقده کائن (باجل) دن کتیریله‌جکدر .

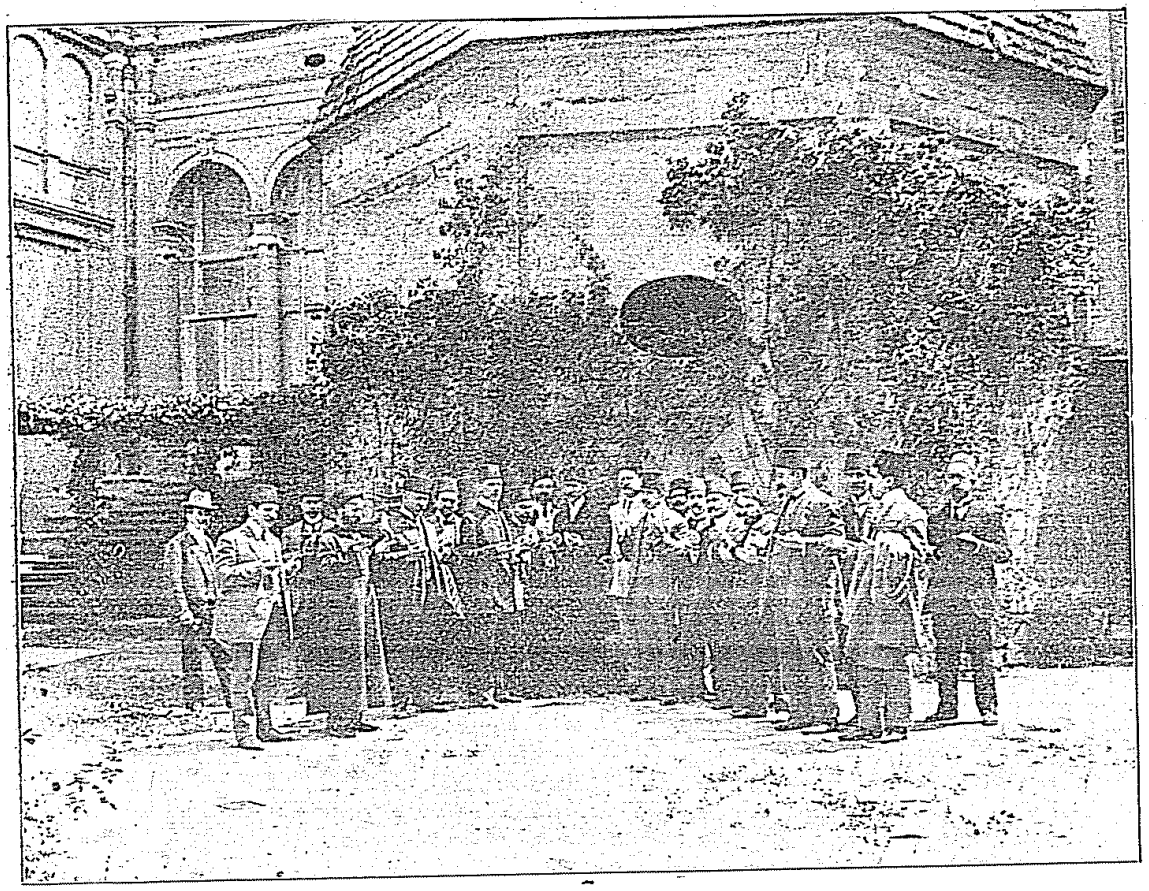
یمنك تهامه قطعه‌سنده اورمان نامنه هیچ برشی یوقدر. تا جبال قسمنك ایچ طرفلرنده بعض برلرده آغاجلقلر بولوندیغی کورلمشدر . یوسبیله حدیده خطی ایچون محلنده براورس بولونماز . کذلك اهالی اودون یرینه مواد غائطهٔ حیوانیه احراق ایدرلر .

انشا ایدلکده اولان حدیده صنعا شمندوفری مناسبتیله : یمنده مأرب اراضیسنده ساکن قبائلدن بزبدوی

[بدوینك الیله قبضه‌سنی طوتدیغی « جنبیه » تعبیر ایدیلن خنجردر . یمن خلقی یدی سکز یاشندن اعتباراً بوسلاحی طاشیمغه باشلایه‌رق استعمالنده فوق‌العاده برسرعت ومهارت پیدا ایدرلر .]

تهامه‌دن صوکره جبال قسمی باشلار . وداغلر تدریجاً یوکسه‌لیر . بوقسم فوق‌العاده عارضه‌لی اولوب ۳ بیك مترو ارتفاعنده داغلر واردر . تهامه‌ده شدت حرارتدن کوندوزلری یولجیلق قابل دکلدر .

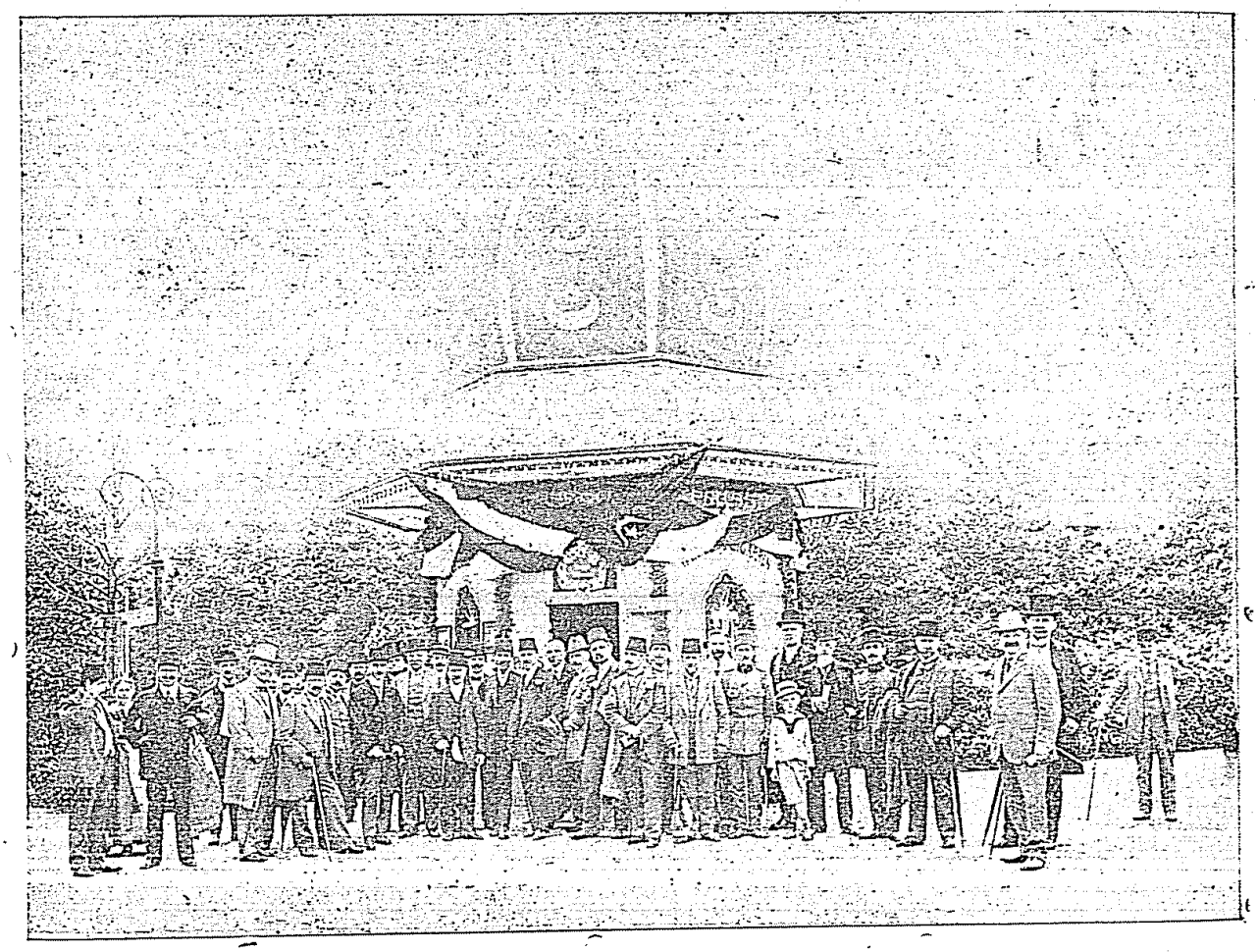

آلمانیا سیاحتی : کچن یاز حزیران ظرفنده مملکتمز معوثلرندن ، تجارندن ، محررلرندن ، عسکرلرندن ، مأمورلرندن مرکب اولهرق آلمانیایه برسیاحت تتبعیه اجرا ایدهن ۵۰ کشیلك عثمانلی سیاحین هیئتنك پشتهدن مرورلرنده ، اوکنده بروقفهٔ احترامکار کچیردکلری ، کل بابا تربهسی . [اشبو تربه بناسی پشتهده عثمانلیلرك زمانندن قاله یادکار تاریخیدر]

جبال قسمنده ایسه حرارت کیتدکجه تحول ایدر وحتی یوکسك یرلرده شدید صوئوقلربیله حس اولونور . فقط جبال آرالرنده بولنان درین وادیلرده کانون ثانی ظرفنده ۳۶ سانتیغراد حرارت بولونمشدر . حدیده ـ صنعا یولی اوزرنده موجود شوسه ، نقلیات عسکریه ایچون تحکیم ایدلمش ، اولدقجه ایی بر یولدر . تهامه قطعهسنك نهایتنده (باجل) قصبهسنه مواصلت اولونور واورالردن یمنك یوکسك جبال قسمی کورولور . بوقسمده شمندوفر پك زیاده انشاآت صناعیهیه ، تونللره وسائرهیه لزوم کوستهرهجکدر . جبال اوزرنده مهم بر مرکز (مناخه) قصبهسیدر . بورالردهده مدهش کچیدلر واردر .

جبال قسمی یمنی باشلیجه ایکی سطح مائله تقسیم ایدرکه بریسی بحر احمر سطح مائلیدر . دیکریده شرق سطح مائلیدرکه بورایه آقان صولر جزیرةالعربك بویوك قومسالرنده غائب اولور . جبال قسمنده اولدقجه صو واردر . تهامه قسمنده آرتهزیهن قویولرندن بیله فائده مأمول اولمادیغی ارباب فن طرفندن افاده ایدلمکده اولماسنه رغماً جبال قسمنده صو بولونابیلیر . فقط بوراده کی صولرده اکثریا براز آجیدر .

یمنك جبال قسمی پك یالچین وچیپلاقدر . آنجق داغلرآراسنده بعض قابل زراعت کوچوك طوپراقلر واردر . مناخهدن صوکره مواصلت اولونان سنان پاشادن اعتباراً بویوك بر اینیش باشلار . بوصارپ اینیشه عصر عقبهسی نامی ویریلیور . اینیشك ختامنده صنعا شهری کورونور .

آلمانیا سیاحتی رسملرندن : شرقی آلمانیاده یوزه‌ن شهرنده زراعت سرکیسنده عثمانلی توتونلری کوشکی وعثمانلی سیاحینی

یمنك جبال قسمی هواسی پك سرتدر . فقط بوراده هرنوع ممالك معتدله محصولاتی یتیشدیریله بیلیر.

*
* *

شیمدی‌یه قدر یوتون تجارتی ، نقلیاتی دوه وقاطیر صیرتنه منحصر اولان یمن قطعه‌سنده حدیده ـ صنعا وشعباتی ده‌میر یوللرینك انشاسی جداً مهم برتشبث اولدوغی درکاردر . یمنك ثروت قدیمه‌سی معلوم ایسه‌ده بوکون بوثروتدن ، آنجق طوپراقدن باشقه برشی قالمامش وبونك اسباب حصولندن اولان حسیم صو سدلری‌ده خراب اولمشدر . شوحاله نظراً یمن یکیدن احیا ایدلك لازم کلیور ؛ بر مدت باقلمق ، برخیلی فدا کارلقلر استحصال ایدلك ایجاب ایدییورکه آتیده بوقطعه‌نك قهوه وسائره کبی محصولاتندن بردرجهٔ واسعه‌ده استفاده اولانابیلسین . ویمن قطعه‌سنك حال حاضرینه کوره ، اوراده شمندوفر انشاسنه تشبث ایدن قومپانیه ، جداً دولت ومملکت عثمانیه ایچون برفدا کارلق اختیار ایدییور دیمکدر . چونکه شرکتك معروض اولدیغی مشکلات یالکز بردانه ده‌کلدر . طبیعت اقلیمیه ایله برابر اهالینك حس خصومتی‌ده شرکت ایچون برر مانع تشکیل ایدییورلر . شوراسی‌ده غیر قابل انکاردرکه ، قابلیت ثروتی تاریخاً ثابت اولان یمنك منابع ثروتی پك آز زمانده ساحهٔ استفاده یه چیقاجقدر . علی الخصوص ، دولت عثمانیه ایچون ، اهمیت موقعیه‌سی سببیله هرزمان بر مرکز عسکری اولهجق

اولان یمن قطعه‌سنده‌کی نقلیات عسکریه‌یه شمندوفرك ایده‌جکی خدمت پك بویوکدر . هر زمان کورولهٔ کلن عصیانلرده وسائط نقلیه فقدانندن دولایی اوغرانیلان ضایعات ومشکلاته آرتق سد چکلمش اوله‌جقدر . بناءً علیه یمنی بزه بحق فتح ایتدیره‌جك اولان بوده‌میر یولنك عن قریب حسن ختامنی تمنی ایدرم. [الیوم محارب بولوندیغمز ایتالیانلر ، حدیده ـ صنعا شمندوفری انشاآتنه مانع اولق اوزره ، جبانه لیمانینده شمندوفر قومپانیه‌سی طرفندن وجوده کتیریلن تأسیساتی واحضار ولوازمی تخریب ایتمك ایچون اورایی قرووازورلریله طوپه طوتمشلر ، فقط پك آز برضرر ایقاع ایده‌بیلمشلردر .]

سوریه‌ده معارف اجنبیه

« طنین » مخابرینك سوریه‌دن کوندردیکی برمکتوبدن مقتبس :

بیروته‌کی آمریقا پروتستان مؤسسه‌سی « مدرسهٔ کلیهٔ انجیلیه » حقنده کندیسیله علاقه‌دار اولمایان پك بی‌طرف بعض یر دن استحصال ایتدیکم معلوماتك ، ثائقك‌ده بوراده قید واشارتی فائده‌دن خالی بولمیورم :

بومؤسسه ۱۲۸۳ تاریخ رومیسنده بیروته برهیئتله کلن « دانیال‌بلس » نامنده آمریقالی برمسیونرك همتیله « المدرسة الکلیته السوریة الانجیلیه » نامیله برمکتب صورتنده تأسیس ایدلمشدرکه حکومت سنیه‌نك اعطا ایتدیکی فرمانده « طبیه » دیه محرردر .

مقصد تأسیس سوریه‌ده علی‌العموم اهالی آراسنده پروتستانلغی نشر وتعمیمدر . دیکرلری تفریعات وبومقصدی تسهیل ایله‌یه‌جك وسائط قبلندن عد ایدیلیور . الیوم ظاهراً معلمین ومأمورین سیاسیاتدن مجتنب کی کورونورلر ، بوندن هیچ دم اورمازلر . لکن آثار ونتایج کندیلرینی تکذیب ایلهر .

مؤسسه‌نك « حما ، حمص ، صیدا ، سوق‌الغرب ، طرابلس شام » کبی مسیونرلك نقطهٔ نظرندن غایت مهم یرلرده تدریساتی اعدادی‌درجه‌سنده اولق اوزره شعبه‌لری **واردر** . بوشعبه‌لرده اورالرده مقاصد معلومه ایچون صرف مساعی وفعالیت ایدرلر .

مؤسسه‌ده علی‌العموم حریت وجدانیه‌یه ناصل تجاوز وبتون‌طلبه‌نك جنس‌ومذهب تفریق ایدلکسزین ناصل کلیسایه سوق وآیینه اجبار ایدلدیکنی سویله‌مشدم . ۱۹۰۸ سنه‌سنده بوحادثه دولایسیله اسلام‌طلبه مؤسسه‌نك بوجبر واستبدادی علیهنده قیام ایتدیلر : اوسنه‌ده برکون طرابلس شامده‌کی شعبه‌نك مدیری بیروته کلدی وپازار کیجه‌سی « کلیه » ده برموعظه ویردی . بوخطبه‌سنده بر چوق شیلردن بحث ایدییور وعلی‌الخصوص اسلامیت علیهنده بولونولیوردی . ایشته بوکاقارشی کلیساده حاضربولونان اسلام‌طلبه‌ده حسیات دینیه وملیه غلیان ایتدی واوکیجه‌دن اعتباراً مراسم دینیه‌یه عدم اشتراکه قرار ویردیلر . « کلیه »نك تعطیلنه آلتی آی قالمشدی . بوقیام سایه‌سنده بومدت ظرفنده اسلام طلبه کلیسایه کیتمدی . فقط ۱۹۰۹ سنه‌سنده مکتبك کشاد وقبول زماننده اداره اسلام طلبه‌نك پدر ووليلرینه مطبوع برر ورقه کوندره‌رك چوجوقلرینك دوام وقبولی آنجق کلیسایه دواملرینه متوقف اولدیغنی بیلدیردی . قسم اعظمی طبیعی قبول ایتدیلر واووقتدن بری بومنوال اوزرینه دوام ایله‌یور .

بیروت مؤسسه‌سنده « کلیه » ده آلتمش بش معلم اجرای وظیفه ایله مشغولدر . طلبه‌نك اکثریتی عربلر تشکیل ایدر . اسلاملردن بشقه مملکتك جهات سائره سندن ؛ آناطولیدن ، جزایر بحر سفیددن

ویونانستاندن کلمش روم ، ارمنی ، موسوی طلبه‌ده آز دکلدر. حتی هندستاندن ، چیندن ، روسیه‌دن کلمش طلبه دخی موجوددر . الیوم طلبه‌نك عددی دوقوز یوز قدره بالغ اولمقده‌در .

« کلیه » ده تدریسات شویله سکز شعبه‌یه منقسمدر : (۱) استعدادیه . (۲) علمیه . (۳) تجاریه . (٤) طبیه . (٥) اجزاجیلق . (٦) دیشجیلك . (۷) خسته باقیجیلغی . (۸) آثار عتیقهٔ مقدسه (فیلولوجیا)

« کلیه » نك مختلف بنالرینك تقسیمات ، محتویات ومشتملاتی ایسه شویله‌در :

(۱) بویوك بنا : اون بش بیك جلده قریب (۱٤۹۰۰) کتابه مالك کتبخانه ، قونفرانس صالونلری . درسخانه‌لر ، اوست قاتده یاتاقخانه‌لر .

(۲) طبیه بناسی : ایکی بیوك اوطه ، باقتریولوژی لابوراتواری ، معارض تشریحیه وجراحیه صالونلری .

(۳) رصدخانه .

(٤) رئیسك اقامتگاه خصوصیسی .

(٥) تجاریه بناسی : درسخانه‌لر ، یاتاقخانه‌لر ، قبول صالونی ، آشاغی قاتده طعامخانه ایله مطبخ .

(٦) اجتماعات واختفالات عمومیه ایچون صالونی یعنی کلیسا .

(۷) علوم وتدقیقات کیمیویه بناسی : درت واسع لابوراتوار .

(۸) کوچوك چوجوقلره مخصوص ابتدائی مکتب بناسی .

(۹) باقتریولوژی تجارینه مخصوص کوچوك بربنا .

(۱۰) اعدادی بناسی : (۱۱) عموم یاتاقخانه‌لر بناسی . (۱۲) علوم طبیه موزه‌سی . (۱۳) خسته‌خانهٔ نسا . (۱٤) خسته خانهٔ اطفال . (۱٥) عملیات جراحیه‌یه مخصوص خسته‌خانه .

اصول تدریس بالطبع الك بسیط وعملی برصورتده‌در. هرصنفك بش، آلتی‌دن زیاده درس یوقدر . اودرسلر هرکون تدریس وتکرار اولونور .

« کلیه » ده طبیعی الك زیاده انکلیزجه‌یه اهمیت ویریلیر . بوندن باشقه فرانسزجه ، عربجه ، لاتینجه ، روسجه و « تورکجه » ده تدریس ایدیلیرسه‌ده بوصوك لسانك هیچ اهمیتی یوق کی در . اساساً تورکجه معلملکنده لسانك غوامضنه عدم وقوفی معلوم برذات بولوندرولیور .

اصل مؤسسی دوقتور « دانیال بلس » سکز سنه مقدم تقاعد اولمشدر . الیوم طقسان بش یاشنده برپیر اولان بوذات کچن سنه ادیمبورغده انعقاد ایدن میسیونر قونفرانسنده اثبات وجود ایچون بیروتدن آیرلمش وقونفرانسك ختامندن صوکره نوریوقده اختیار اقامت ایتمشدر. تقاعدندن بری موقع ریاستده اوغلی « هاواردبلس » بولنیور .

مؤسسه لیلی ونهاری طلبه‌سندن براجرت آلیور . مع مافیه اونك عظمت ووسعتنه قارشی بوهیچدر . هرحالده جمعیتدن بویوك فداکارلقلر اختیار ایدلدیکی آشکاردر .

ژاپونیاده

« دایتو » مجله‌سی و « آسیاغی قای » جمعیتنك بیاننامه‌سی

اخیراً توکیوده « آسیا ـ غی ـ قای » نامنده برجمعیت تشکل ایتمشدر. « آسیاغی‌قای » جمعیتی ، کچن ۱۹۱۱ کانون‌ثانیسنك ۱٦ نجی کونکی اجتماعنده ، جمعیتك ناشرافکاری اولق‌اوزره « دایتو » [Daito] یعنی « مشرق اعظم » عنوانلی بر رسالهٔ موقوته نشرینه قرار ویرمش وقرارینی وقت غائب ایتمکسزین

قوه‌دن فعله بالاخراج رساله‌یی شباط ابتداسنده نشر ایله‌مشدر. دایتونك ایلك نسخه‌سی کچن سنه بدایتنده شهریمزه واصل اولدی . رساله کوزل ژاپون کاغدینه مطبوع اللی سکز صحیفه‌لك بر اثر نفیسدر . ایکی صحیفه‌دن ماعداسی کاملاً ژاپونجه‌در . رساله‌نك قابنده اسلاء حروفاتیله « مشرق اعظم و« دایتو »کلمه‌لری مطوعدر. یوقاریده ژاپونجه اولادیغنی یازدیغمز ایکی صحیفه فرانسزجه‌در. بو صحیفه‌لرك بریسنده « آسیاغی‌قای »جمعیتنك بیاننامهٔ رسمیسی ، دیکرنده ایکی آیلق فعالیتنك ضبط‌خلاصه‌سی مندرجدر. ضبط خلاصه‌سنده ، استانبولدن برای تحصیل ژاپونیایه کیدن منیر ابراهیم ، حسن فهمی ومحمد توفیق بکلرك وصول‌وصورت قبولی‌شویله حکایه اولونمشدر . «کانون اولك ۲٤ نجی کونی آلینان تلغرافنامه اوزرینه ، جمعیتمز اعضاسندن آئویاغی ، مازاتو توکیودن قوبه‌یه استقباله کوندرلدی. ۲۱ کانون اولده دارالخلافه طلبه‌لری کلوب ، جمعیت طرفندن احضار اولنان اوئه‌کیا اوتلنه نازل اولدیلر . عین‌کونده اوهارا رفاقتنده اوله‌رق ، دولت عثمانیه تبعه‌سی امورینه باقان انکلتره سفارتی وروسیه‌ـژاپونیا محاربه‌سنده مقتول اولان ژاپونیا عسکرلرینك یتیمخانه‌سنی زیارت ایتدیلر .

۱۵ کانون ثانی ضبطنده شو سطرلر نظردقتی جالبدر : « اسکیدن چیقنده سیاحت ایتمش اولانلرك تشکیل ایتدکلری « سان‌قای‌دو » جمعیتی آچلدی . بو جمعیتك « آسیاغی قای » ایله دوغریدن دوغری‌یه رابطه‌سی اولامقله برابر ، اعضای جمعیتمزك جمله‌سی ، یوم کشاددده حاضر بولندیلر . « آسیاغی قای »و« سان قای دو » بوندن بویله مناسبات دائمه‌ده بولنه‌جقلردر . »

« اسیاغی قای » بیاننامهٔ رسمیسی بوتون آسیالیلر ایچون حائز اهمیت اولدیغندن ، بروجه آتی عیناً ترجمه ایدلمشدر :

« ساکن اولدیغمز آسیا افکار عالیه ومقدسه ایله مملو وجهاندده اك مهم بر وضعیتی حائزدر . آسیا اراضیسنك وسعتی ، طاغ ونهرلرینك عظمت وجسامتی ، اهالیسنك کثرتی . محصولاتنك فیض‌وبرکتی ایله طعات سائرهٔ ارضك جمله‌سنه فائقدر .

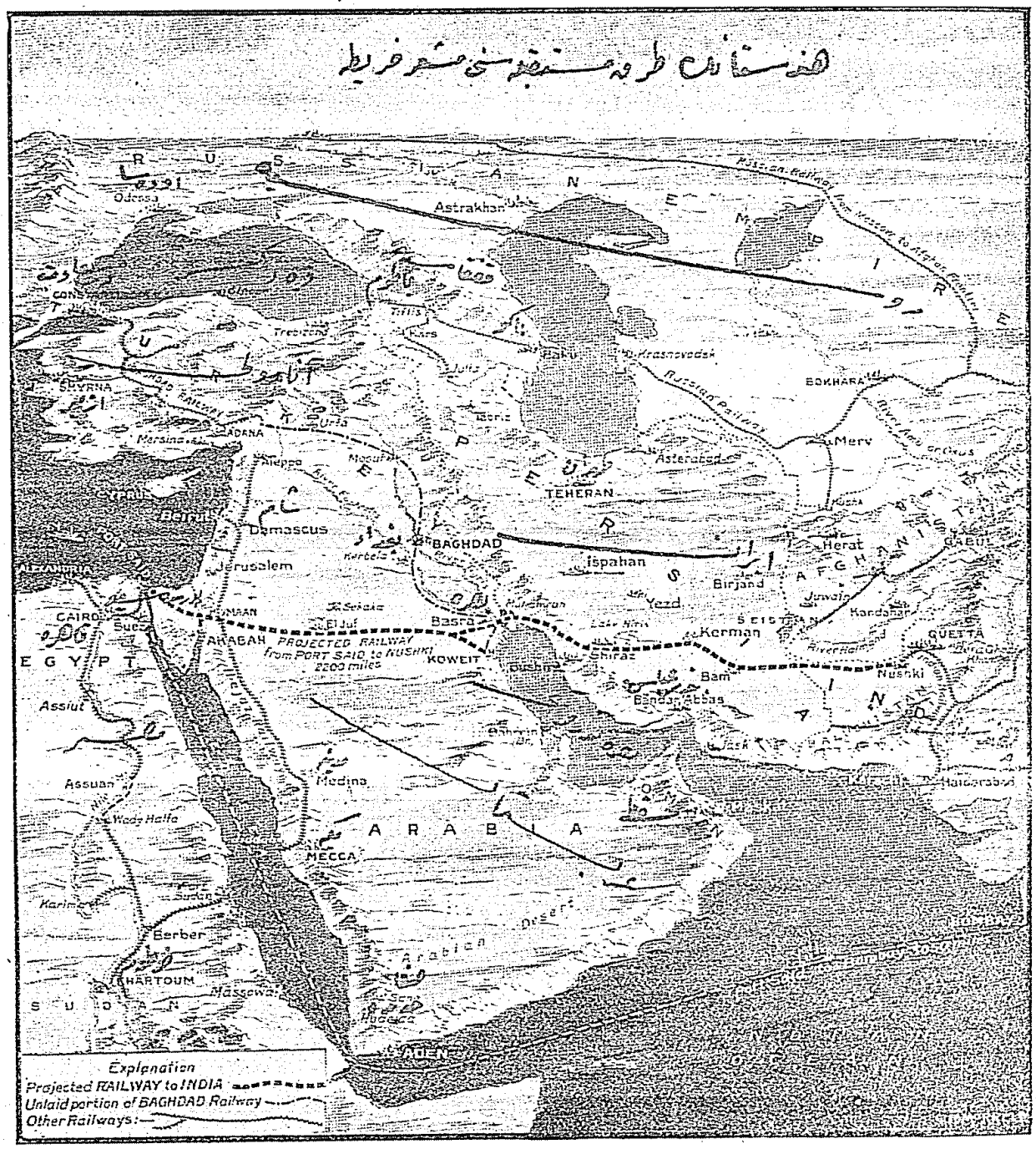
« بونکچوندرکه اك اسکی مدنیتلر آسیاده طوغمش ، اك بویوك فکرلر آسیادن انتشار ایله‌مشدر . لکن تأسف اولنورکه بوکون آسیالیلر بربرلرندن بیخبر ، حتی بربرلرینه دشمن بولنیورلر . بو اختلاف غربیونك شرقی استیلاسنه سبب حقیقیدر . سبب مذکور اکلاشیلوب ، ازاله‌سنه چالیشلمیه‌جق اولورسه آسیالیلرك استقبالندن قورقولور . اخلاق ابی ، عادتلری مستحسن ، طبیعتلری سلیم ، فکرلری صحیح اولان آسیالیلرك ، یالکز کندیلرینه کووه‌نه‌رك ، آسیانك صلاح وتکملنه چالیشمه‌لری لابددر : بنابرین نتایج حسنه‌سندن امین اولدیغمز حالده ، « آسیاغی ـ قای » جمعیتی تأسیس ایدییورز و آسیالیلره علناً مراجعت ایدره‌ك ، اشتراك ومعاونتلرینی رجا ایله‌یورز . »

بیاننامه‌نك زیرینه جمعیتك مؤسسلری اولان ۱٤ ذاتك اسملری یازیلمشدر . آسیالیلرك استقلال وسعادتنه خدمت قصدیله تأسیس ایدن « آسیاغی قای » جمعیتی ، « مشرق اعظم » غزته‌سنی نشره موفقیتندن طولایی ، تبریك مقاصد نجیبه‌سنه ایریشه بیلمه‌سنی تمنی ایده‌رز .

بیاننامه‌سنی یوقاری‌یه درج‌ایتدیکمز « آسیا ـ غی ـ قای » جمعیتنك تعلیمات عمومیه‌سی‌ایله نظامنامه‌سی بروجه آتیدر .

جمعیتك حرکاتی حقنده تعلیمات عمومیه

۱ جمعیت آسیاده موجود حکومتلرك احوال حاضره‌سنی محافظه وترقیاتی تأمین ایچون باشلوجه مسائل آتیه ایله اشتغال ایده‌جکدر : زراعت، معارف ، اقتصاد ، جغرافیا ، تأسیس مستعمرات ، مناسبات ملیه ، پولتیقه ومسائل عسکریه .

کوندن کونه کسب اهمیت ایدن براقلیم وسیعه دائر : انکلتره‌نك هند یولاری خریطه‌سی

[معلوم اولدیغی اوزره انکلتره هندستانه بویوك براهمیت ویرمکده واو قطعه ایله کندی آراسنده‌کی طرق مواصله وارتباطه بالخاصه دقت ایتمکده‌در. انکلیزلر بزم بغداد شمندوفرینه الك زیاده هندیولی ایچون اهمیت ویرمکده اولدقلری کبی ، اخیراً ماورای ایران طریقیله‌هندستانه برشمندوفر یاپلماسنی تصور ایله‌مکده‌درلر. خریطه‌ده کورولن چیزگیلر هندستانك بری وبحری مختلف طریقلرینی ارائه ایدییور .]

۲ جمعیتك مطالعاتی نتیجه‌سی کندی مجموعه‌سیله نشر ایدیله‌جکدر .

۳ جمعیت پیدربی چین ، سیام ، هندستان ، ایران، افغانستان وترکیاده وا سیانك نقاط مهمه‌سنده شعبلره تأسیس ایده‌جکدر .

علم الابحار مؤسسلرندن موناقو پرنسی
آلبر جنابلری
[« کیجی برپرنس » مقاله‌سنه مراجعت]

٤ جمعیت اسیا قطعه‌سنده‌کی ممالك مختلفه‌نك احوال حاضره‌سنی یقیناً بیلمك ایچون اعزام ایده‌جکی اعضالر واسطه‌سیله تحقیقاتده بولنه‌جقدر.

جمعیتك نظامنامه‌سی

۱ نجی ماده : جمعیت آسیا ـ غی ـ قای تسمیه اولنور .

۲ نجی ماده : جمعیتك مرکز اداره‌سی تشکل ایتمشدر . وعن قریب آسیا قطعه‌سنك نقاط مهمه‌سند. شعبه‌لر تأسیس ایده‌جکدر.

۳ نجی ماده : جمعیته اعضا قید اولنمق ایسته‌ین ذوات جمعیت اعضالرندن ایکی ذاتك توصیه‌سیله مرکزاداره ویاخود شعبه‌لردن بربنه مراجعت ایتملی‌در.

٤ نجی ماده : جمعیتك بررئیسی واردر.

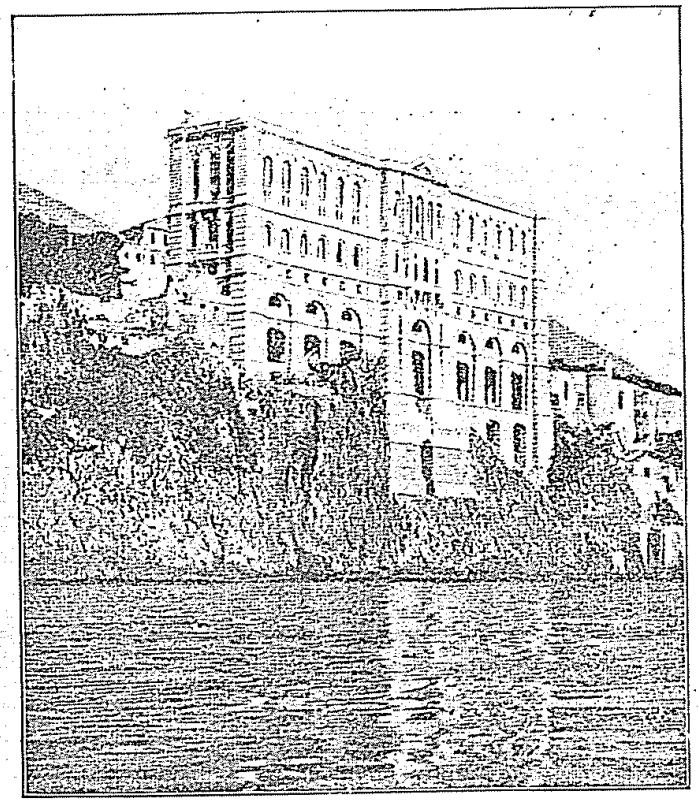
٥ نجی ماده : جمعیتك بروجه آتی مأمورلری واردر. برمدیر، مشاورلر، هیئت اداره ، بونلرك مدت مأموریتی اوچ سنه‌در. عنی مأمور تکرار قابل انتخابدر .

٦ نجی ماده : مشاورلر، هیئت اداره‌نك اجتماعنده ویریلان قرار اوزرینه تعیین اولنورلر .

۷ نجی ماده : جمعیت اقتضا ایدن کاتب ومأمورین سائره‌یی تعیین ایده‌جکدر .

۸ نجی ماده : لزومی احتمالنده مشاورلرك اجتماعی هیئت اداره‌نك طلبی اوزرینه وقوع بولور .

۹ نجی ماده : هرآی جمعیتك مساعیسی اعضالره تبلیغ اولنور .

موناقوده بحار محیطه موزه‌سی
[پارسده ۲۳ کانون ثانی ۱۹۱۱ تاریخنده بونك کبی بر موزه آچیلمشدر]

۱۰ نجی ماده : دها مکمل وواسع برنظامنامه ایله شعبه‌لرك حركاتی حقنده‌كی نظامنامه‌لر بالآخره تنظیم ایدیله‌جكدر .

۱۱ نجی ماده : اوچ نوع اعضا واردر :

۱ فخری اعضالر .. اعضا اولمالری جمعیتك بادیٔ شرفی اولان مشهور ذوات ایله معتبر فاملیالر منسوبینی .

۲ دائمی اعضالر .. یكرمی سنه‌لك اعضالق بدلنی تسویه ایدنلر .

۳ عادی اعضالر .. سنوی بش یه‌ن پشین ویروت اعضا قید اولنانلر .

۱۲ نجی ماده : جمعیته ویریلان نقود شایان اعتماد بربانقه‌یه وضع ایدیله‌جك وواردات ومصارف مجموعه‌ده یازیله‌جقدر .

۱۳ نجی ماده : اعضالر جمعیتك دفتر مخصوصنه قید ایدیلور . اعطا اولنان اعضالق بدلی مقابلنه مقبوض ویرلیوب مجموعه‌ده اعلانله اکتفا اولنور .

۱٤ نجی ماده : جمعیت کندی نشریاتی اون برنجی ماده موجبنجه اعضا اولان ذواته توزیع ایدر .

۱۵ نجی ماده : اعضالرك جمعیته عائد حركاتی نتیجه‌سنده كوریله‌جك لزوم اوزرینه مكافات ومجازاتلرینه دائر آیروجه برنظامنامه تنظیم ایدیله‌جكدر .

ژاپونلرك عالم اسلام ایله صیقی وایی مناسبتده بولنمق ایسته‌ملرینی كچن سنه برای تحصیل ژاپونیایه كیدن مسلمان طلبه‌نك كوردیكی حسن قبول پك صریح ارائه‌ایدر . « آسیا ـ غی ـ قای جمعیتنك كنج طلبه قارده‌شلرمزه نه‌قدر اهمیت ویردیكی ، یاردیمه چالیشدیغی ، بالاده‌كی نظامنامه‌دن اكلاشیلیور .

كمیجی بر پرنس

و

ابحار محیطه موزه‌سی

اوسه‌آنوغرافیا هنوز پك آز معروف برفندر . تحت بحرده اجرا ایدیلن كشفیات و تحریاتده تطبیق ایدیلن اصوللرده كمال موفقیتله تمایز أتمش اولان ذات غایت ساده ونازك برپرنسدر . بوذات كچن سنه بروكسل سركیسنده بولونمش ، و (علم بحار) ه دائر برقونفرانس ویرمشدر .

هرنه اولورسه اولسون ، كچن بروكسل شهرنده مشهر عمومینك غایت واسع فقط پك ابتدائی وحتی مبهم برذوق سلیم ایله تفریش وتزیین ایدلمش اولان قبول صالونده ، پك مراقلی برغلبه‌لق مواجهه‌سنده ، اوك صره‌ده قرال وقرالیچه بولوندیغی حالده ، موناقو پرنسی فخامتلو برنجی آلبر حضرتلری ، سفینه‌لریله كرد كن اجرا ایلدكلری تدقیقات مهمه‌یی وپك جالب مراق اولان صیدلرینك نتایج وموضوعاتی حكایه وتصویر ایتمشلردر .

حضارك ، برثانیه بیله یورولمقسزین ، صیقلمقسزین دیكله‌مش اولدقلری بواوچ ساعتلك مصاحبهٔ فنیه‌نك تفرعاتنه كیرمك ایسته‌میورز . بوقیمتدار وپرخلجان دقیقه‌لری بالذات یشامش اولان برمتفننك پك ماهرانه برصورتده تنویر ایتدیكی جانلی بر درسی خلاصه ایتمك ، جداً ، قولای برایش دكلدر .

پرنس حضرتلری براثرنده شوبیانات تحریرده بولونمشلردر : « طبیعتك وفنك ویردیکی درسلر ، آرتق بوکون ، پرنسلرك ، عنعنات تاریخیه‌سی ترقی‌یه مخالفتدن‌باشقه برشی‌اولمایان وجدان ودماغلرینه حلول ونفوذ ایده‌بیلور .. بوحلول ونفوذ باشلایالی بری ، ضدیت ملل ، حق غالب وتعیین حدود اساسلری اوزرلرینه قورولان بربنای سیاسیات نظر استحقار ایله کورولمکه باشلامشدر . افکار مدنیت یواش یواش ، ضدیت ادیان ، ضدیت اقوام وصنوف کبی حسیات متوارثه‌یی ردوانکار ایدوب بونلره مقابل حق وعدالت وافرادی‌منافع مشترکه ومتسلسله‌ایله مربوط برعائلهٔ انسانیه‌یه انتظارایدوب طورییور ، ایشته بواقوام مدنیه‌نك روح اصلی فی‌وجدانك اتحادندن متحصل قوته استنادایله‌فسحت دریانك نهایتسزافقلری ایچنده اعتلا ایدر ... عظمت وحشمتی آرقه‌سنده محدودیت حیاتی ستر و اخفا ایلین دکز کوزلرمزك اوکنده کنشاد ایتدیکی سرابلر ایله فردای پرآلامك لیل مظلمنه قارشی انسانی تقویه وتسلی ایده‌ر . نصل که برارکدکلك دماغنده اویانان برفکر ، برقادین قلبنده تمو ایدنجه،خاصهٔ علویت واصالتی قات قات تزاید ایده‌ر . »

پك ذی نفوذ حکمدارلره قرابت خصوصیه‌سی‌بولونان برفخامتلو پرنس‌طرفندن بوکبی‌افکار وحسیاتك بویوك بر جماعتك قارشیسنده ، آچیقدن آچیغه سرد وتقدیرنده اولدقجه علویت وآلندن قات‌قات زیاده جرأت موجود اولدیغنی اعتراف ایتمك قابیمیدر ؟ بوافکار وحسیاتك تطبیقاتنده یکرمی بش سنه‌دن بری دوام وثبات ایتمکده ایسه نه قدر یوکسك براطافت نمایاندر !..

سیاحات تتبعیه‌سندن و استکشافاتندن بحث ایدرکن ، پرنس آلبر ـ حیاتنك همانده یاریسنه مساوی اولان ـ بواوزون دوره‌نك بر چوق مناسبات ایله خاطره‌سنی تجدید ایتمشدر ؛ فقط بوکون کسب شهرت ایتدیکی بوطریق فنی‌یه هانکی سائقلرك زیر نفوذنده سلوك استدیکندن وتجربه‌لرندن هیچ‌بحث ایتمه‌مشدر . هرمسلکك ایلك دورهٔ انکشافنده مطلقا نفع‌ومراقی داعی احواله تصادف‌اولونور : هله بومثال کبی برصفت فوق‌العاده‌یی حائز ایسه ، جاذبه واهمیتی برقات دها تزاید ایده‌ر ...

پرنس‌البرك ایلك اسفارفنیه‌سنك حکایه‌لرینی‌اون‌سنه قدراول انتشارایتمش‌اولان براثرنده‌کوریبورز .. اوراده مسلکنه عائد ایلك تشبثاتدن کمال طبیعیت ایله بحث ایدرکن ، پك مستثنا روحنك بتون رقتنك اصالتك ، سادکینك ، عطش وقوفك علو جناب ونباتك هپ برآراده کمال خصوصیت ومحرمیت‌ایله تجمعنه بزی آکاه ایدییور ...

آنتیل آطه‌لرینه اجرا ایتدیکی بر سفر اثناسنده پرنس آلبر ملازم شریتلرینه نائل‌اولدی .. سواریسی اولدیغی قروازوری آنجق ۱۸۷۳ ده مانش دکزینك انکلیز سواحلنده پله‌ئیاد نامنده برغولته مالك اولق ایچون ترك ایتمشدر . پرنسك را ب اولدیغی بویکی سفینه‌ده غایت ظریف ، هنوز کنج وآفاته اوغرامامش اولدیغندن تدوینات وتزییناتدن مستغنی ایدی .

سفینه‌نك صاحب جدیدی نامنی‌تبدیل ایله (قیرلانغیچ) تسمیه ایتمشدر .. بواسمی اتخابدن مقصدی کندی تعبیرنجه «بوقوشده سودیکم صداقت وعلاقه‌یی راکب اولدیغم سفینه‌یه تشمیل ایله آره‌لرنده‌برقرابت حاصل ایتمکدر . » دیمشدر . بوقرار، ظریف، متواضع ونکته‌لی برطرفده صاقلانمش‌تهلکه‌لی برقراردر . (قیرلانغیچ) اون‌بش سنه ایفای خدمت ایتدی ، ایکنجی قپودانی واللی ایکی طائفه‌سی ایله ، پرنس اوروپانك دکزلرینی سیر وتتبع ایتدی ، بنای شان وشهرتی تأسیس ایله‌مش اولان مقررات وتشبثات هپ اوراده عالم تصوره قدمنهاده اولمشدر .

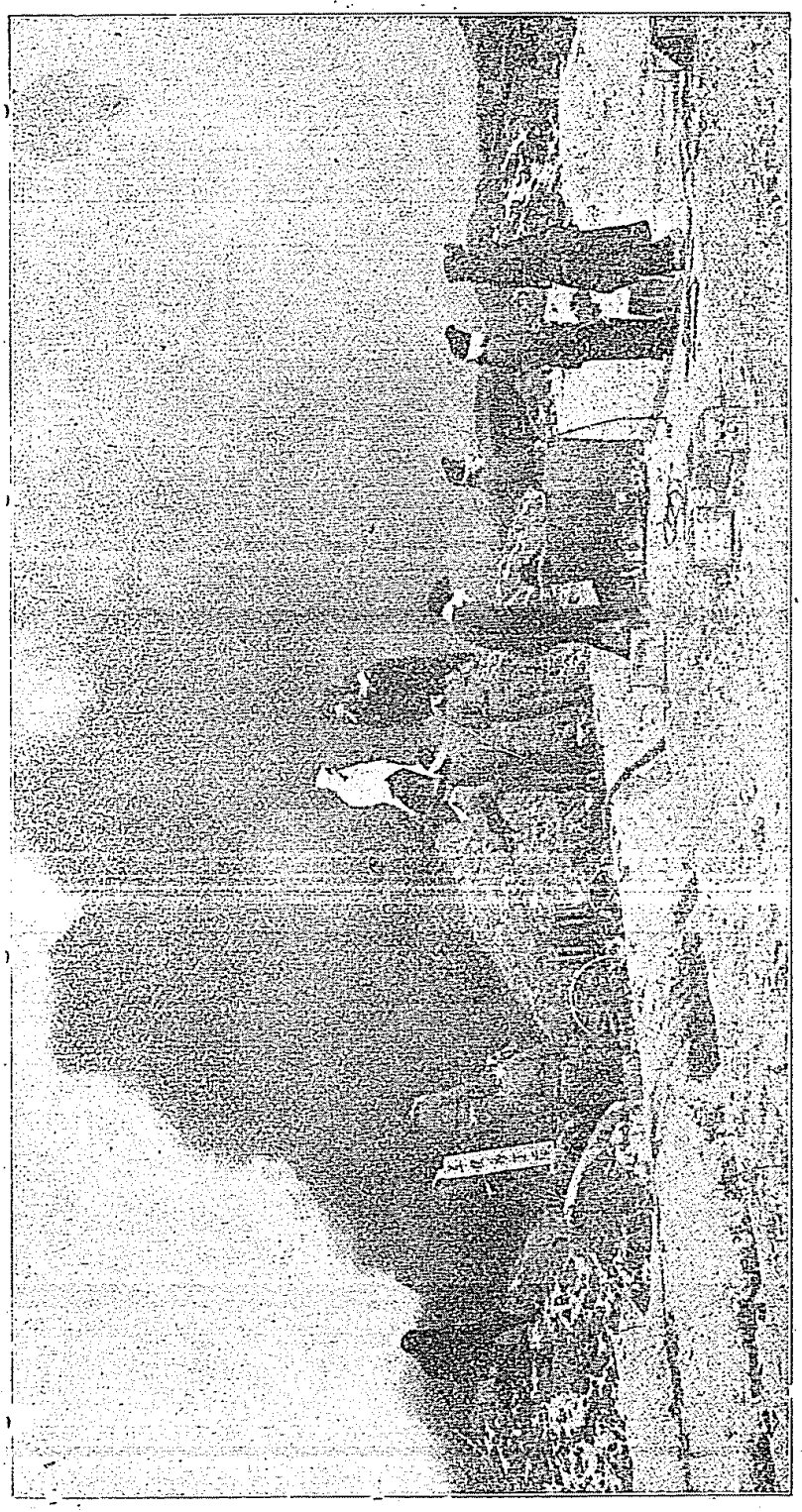
۱۸۸۵ سنه‌سنده قرلانغیچ پرنسك آمال مختلفه‌سنه خادم اولابیله‌جك شکله افراغ ایدلدی . ۲۸

حزیران ۱۸۸۸ دهده آسور آطه‌لرینه طوغری آچیلدی . بو سیاحت قرلانغیجك صوك سفری اولمشدر . خلفی اولان پرنسس آلیس‌ده اون سنه یشامشدر . ۱۸۹۸ده (موزه اوسه ثانوغرافیق) ك انشاآتی باشلایوب رسم کشادی موناقوده کچن مارتك ۱۹ زنده اجرا ایدلشدر .

* * *

کچن افرنجی کانون ثانیسنك ۲۳ نده پارسده « انستیتوا سه آنوغرافیکك » رسم کشادی اجرا ایدلش‌در . بوانستیتوپرنسك‌پارس شهرینه برهدیه‌سی اولوب موناقوده‌کی موزه‌نك بر تمه‌سندن بشقه بر شی دکلدر .

رئیس جمهور موسیو فالیه‌ر بو مراسمده بالذات‌حاضر بولونمق ایسته‌مش وپرنس آلبر طرفندن قبول اولنمشدر . برچوق نطقلر تعاطی ایدلشدر . بویکی انستیتو علم وفنك سرمایهٔ ابدیسنه پارلاق برضمیمه تشکیل‌ایدوب مؤسسی اولان‌پرنس آلبرك بورولق بیلمز تجارب وتحریاتنك پك قیمتدار خاطره‌لری ایله مجهزدر .

برآفت مدهشه‌نك دودخوفی : مانچوریده وبا : وبادن اولان برینجن اجسادك احراقی [مقالهٔ مخصوصه‌سنه مراجعت]

مانچوریده وبا

وبا، بیچاره نوع بشری تهدیدات دائمه‌سی ایله ازعاج وتدهیش ایدن آفاقك اك مهلکی‌در . یالکز اسمنك تولید ایتدیکی خشیت ودهشت عصرلردن بری بی رحم برکابوس تأثیرینی اجرا ایلمشدر . پیغمبران عظامدن برینك دیدیکی کبی ، اکر اولوم « خوف ودهشتلرك شاهی » ایسه، بیکلرله انسانی برکون‌ایچنده محکوم عدم‌ایدن ، اوزاقینك اوتلری کسوب آندینی کبی ، کیردیکی یری تاروماراایلین بوآنی، وآنی اولدیغی نسبتنده‌ده دهشت انکیز، بو بی‌رحم وانصاف اولومه نه اسم ویرمه‌لی؟ فنی بیله عاجز براقان، قوص قوجه براولکه‌یی برصحرایه ، برخرابه زاره دوندورن بوآفته هانکی صفتی ترديف ایتمه‌لی ؟..

طول قامت : اك يوكسك بر (قادانه) باركيرندن يوكسك ! انكليز اوردوسنك اك اوزون بويلى عسكرى اولان . « غره نادیه » آلاینه منسوب « باتر » اسمنده کی نفر ٦ قدم ½ ۸ اینچ طوانده و ۱۸ یاشنده در

کچن سنه مانچوریده پك شدید، پك بی رحم بروباحکمفرما اولدی . اوقدرکه حیاتك قیمتنی بیلمه ین ، اولوم فکرینه قارشی صوك درجه لاقیدطاورانان چینلیلری بیله دهشت استیلا ایتمشدی. بوخائن خسته لغك تخریباتی صیراسنده اوراده بولونارق بونسخه مزه درج ایتدیکمز رسم ایله دیکر برچوق رسملر آلان برمخابرشونلری یازییوردی :

وبانك ایلك آن انتشارنده اوامرحکومته مقاومته تشبث ایتمشلر، جبراً تطبیق اولونان تدابیری استخفاف ایلمشلر ایدی .. فقط بوعنادوتمرد چوق سورمه دی .. کوندن کونه برسرعت وله انکیزایله یوکسلمکه باشلایان جسد ییغینلری آنلری ده تیتره یه تیتره یه دائرهٔ اطاعته ادخال ایلدی . ایچلرندن بری خسته دوشونجه. برموجب واستکراه برشی کبی ، درحال سوقاغه آتیلیر .. صحیه مأمورلری کلنجه یه قدر بچاره اوراده هیچ شبهه سز ، تیتره یه تیتره یه، کوزلری صیتمه نك تأثیریله بویومش اولارق، آنسزین دوشوب قالاجقدر .. فقط بوقربانك اطراف نده کیلری اولسون صیانت ایده بیله جکی ظن اولونمه سین.. وبایه مصاب بریله اك چوق تماسده بولونمش اولان هرکس درحال استاسیونه سوق اولونور ، آیری آیری واغونلرده براقیلیر . بو زوالليلر اوراده هیئت صحیه نك دوقتورلرینك منتظم زیارتلرینی بکلیوب، مرض مدهشك هرآن اجرای تأثیرایتمه سنه منتظردرلر . بوصحیه دوقتورلرینك جسارت فداکارانه وقهرمانانه لری جداً هرتقدیرك فوقنده در. وجودلری محافظه قوستوملریله مستور ، چهره لری آنتیسه پتیك غازلرله محاط اولارق شبهه لی خسته لرك درجهٔ حرارتنی آلمق، ایچون ، پارمقلری اوجیله میزان الحراره یی حسمك دوداقلرینه وزاریرلر .. پك محتملدرکه اورادن چیقاردقلری میزان الحراره کندینه طوغریدن طوغری یه تخم مرضی وموتی سرایت ایتدیرسون !

مرضك آن انتشاندن آنجق آیلرجه صوکره تدابیر تحفظیه ده اساسلی ترقیلر الده ایدیله بیلدیکنی اعتراف ایتمك لازمدر . اولجه بولاشمش اولان یوتون اولری ، بلا مرحمت یاقمق قاعده دن ایدی ؛ فقط ایش اودرجه یی بولیوردی که ، مصاب اولمایانلر بوسرت اقلیمك عموم ایجابات وشدایدینه قارشی مسکنسزلکه

محکوم قالیورلردی ... صوکره ایسه برمصاب وقوعنده خانه درحال تخلیه ایدیلیر ، قپو برمعدنی باغ ایله سد اولونور، برطرفدن‌ده ده‌زنفه‌تسیون تدارکاتی اجرا ایدیلیر .

اوله‌نلره کلنجه ، بوراسنی تصویر ایچون ، آچیقدن آچیقه دائرهٔ هول ونفرین ایچنه کیرمك ایجاب‌ایدر : سوناقلر ، کوشه آغزلری، تختەدن ویاخود صیوادن معمول فقیر خانه‌جکلرك اشپکلری هپ آتیلوب براقلمش اولولر ، سوپرونتولر آره‌سنده کوزه چارپان انسان جسدلری‌ایله طولودر . بعضا جسدلرهیئت‌صحیه مأمورین‌معاونه‌سی طرفندن‌کشف اولنمش ودرت برطرفدن ده‌وشیرلمش، برارایه‌کتیریلوب یوکسك یيغينلرتشکیل ایدلمشدر.. دهابختیارلری‌ایسه بررتخته اوزرینه یاتیرلمش، اوست‌اوسته یرلشدیرلمشدر.

آره صیرا پك سفیلانه وابتدائی‌برآرایه کچر، بوتون بوبقای بشرلحده نقل ایدیلیر ... بوزهرلی‌جسدلری بویله اللرندن کچیرمکله مکلف اولان زوالیلرك ایفا ایتدکلری دهشتلی وظیفه بر دفعه‌ده دوشونلسون ! عجب ایچلرندن قاچ دانه‌سی بوایشده طول مدت دوام ایده‌بیلیر ؟...

آرابه‌لر ، بیکلرجه جسدلری آرتق بلع وافنا ایتمش اولان اودون یيغينلی ، درین قویولره ، آلولرك آغزینه طوغری کیدر.. قویولرك‌دیبنده ، درحال‌طولوب یوکسه‌لن، شکل‌ونوعی بلیرسزبقایای‌عظام، یانمش اقسام بشر، قارارمش‌اتلر، آله‌وطرفندن تصفیه ایدلمش وجودلر هپ‌اوراده تراکم ایدر طورر.. بومدهش بثرفنا ونسیان‌ایچنه‌یوزلرجه کفنسز، حتی‌جانلی‌وجودلر یووارلانوب آتیلیر..صکره‌طولومبه‌لر ایفای‌وظیفه‌ایدرلر.. بویکی یيغينلرك اوزرینه بول‌بول پەترول سرپرلر، الك نهایتنده‌ده کشیف ، سیم‌سیاه ، بوغوجی ، چیرکین بر دومان اومنبع موتدن یوکسه‌لیر.. بوندن ایلریسنه باقمق ، کورمك جائز دکلدر. قلم بیله بوراده اعلان‌عصیان ایله ، بری بری ایچنه کیرن ، انشلرك ایچنده قیورانوب طوران، بقیهٔ حیات ایچنده تەپینن، بوهنوز برحیات انسان وجودلرینك عرض ایتدیکی صحنهٔ دهشت انکیزی تصویرده اعتراف عجزه مجبور قالیر ..

بودجه‌لرده تزاید

الك بوبوك حربیه وبحریه بودجه‌لرینك ۱۹۱۰ - ۱۹۱۱ سنه‌لرنده‌کی حالاری

مصارف بحریه	۱۹۰۰	۱۹۱۰	مصارف بریه	۱۹۰۰	۱۹۱۰
انکلتره	۶۹۴	۸۸۲ میلیون فرانق	انکلتره	۱۰۵۵	۶۸۷ میلیون فرانق
فرانسه	۳۷۲	۳۷۵	روسیه	۸۸۳	۱۲۸۲
جماهیر متحدهٔ آمریقا	۲۸۵	۶۲۵	جماهیر متحدهٔ آمریقا	۶۹۴	۸۳۰
روسیه	۲۳۵	۰۰۰	فرانسه	۶۷۳	۸۷۲
آلمانیا	۱۹۰	۵۳۸	آلمانیه	۶۷۰	۱۰۰۸
ایتالیا	۱۱۷	۱۹۰۹ ده (۱۷۰ میلیون)	آوستریا ـ مجارستان	۳۱۲	۱۹۰۹ ده (۳۵۰ میلیون)
ژاپونیا		۱۹۰۹ ده (۱۸۵ میلیون)	ایتالیا	۲۶۴	» » ۳ »
آوستریا مجارستان	۴۵	۱۹۰۹ ده (۶۶ میلیون)	ژاپونیا	۹۵	» » ۲۲۷ »

بعض سنه‌لرك مقدار مصارفی ، هنوز یکون رسمی معلوم اولامدیغندن طولایی بوش براقلمشدر .

انکلتره‌مصارف بریه‌سنك ۱۹۰۱ و ۱۹۰۲ یکونلری دیکریکونلره نسبةً بیوك‌برفضله کوستریبوره بوده ترانسوال محاربه‌سنك طوغریدن طوغری‌یه عادی بودجه‌یه بار اولماسندن ایلری کلمشدر . ۱۹۰۴

وثائق سیاسیه سرقتندن دولایی فرانسه‌ده محکوم اولان برنارد مه‌یمون

و ۱۹۰۷ سنه‌لری آره‌سنده تحدث ایتمش اولان روس ـ ژاپون محاربه‌سی ایسه ، فوق‌العاده بودجه‌لرك تخصیصاتی ایله اداره ایدلدیکندن عادی بودجه‌ده حس ایدیله‌جك صورتده اجرای تأثیر ایتمه‌مشدر.

بحریه و بریه تخصیصاتی مجموعنك ۱۹۰۰ ـ ۱۹۱۰ سنه‌لری آره‌سنده کی فرقی نظر اعتباره آلندقده اك بیوك تزاید آلمانیا وجماهیر متحده‌ده تظاهر ایدییور؛ فی‌الحقیقه آلمانیا ۸۶۰ میلیون فرانقدن ۱,٤٥٥ میلیونه واصل اولمش ، یعنی ٪ ۷۹,٥ آرتیرمش ، جماهیر متفقه ده ۹۷۹ میلیوندن ۱,٤٥٥ میلیونه چیقمش ، یعنی ٪ ٤۹ نسبتنده تزاید ایتمشدر.

جالب نظر دقت برنقطه دها واردر : ۱۹۰۱ ده انکلتره ایله ، ایکنجیلکی قازانان فرانسه‌نك تخصیصات بحریه‌لری آره‌سنده کی فرقك ۱۹۱۰ ده جماهیر متفقه وآلمانیا تخصیصات بحریه‌لریله انکلتره تخصیصات بحریه‌لرینك آره‌سنده کی فرقدن دها فضله بویوك اولدیغی ، یعنی انکلتره ایله دول سائره تخصیصاتی آره‌سنده کی فرقك کیندکجه تناقص ایتمکده بولونماسیدر.

بریه تخصیصاتنه کلنجه : بو اون سنه ظرفنده آلمانیاده ٪ ۳,٥ ، روسیه‌ده ٪ ۳۱,۱ تزیید تخصصات ایتمشدر .

مه‌یمون مسئله‌سی ، فرانسه خارجیه نظارتنده اوراق سرقتی

کچن سنه بهارنده فرانسه خارجیه نظارتنده بر (اوراق سرقتی) مسئله‌سی میدانه چیقدی ، بو سرقتك بالطبع فاعلی اولق اوزره الده ایدیلن میمون اسمنده کی شخصك آوروپا خارجیه نظارتلرنده وبالخاصه بزم مملکتمزده خیلی ایشلره قاریشدیغی تحقق ایتدی . برایکی آی قدر آوروپایی اشغال ایدن (میمون) ك غریب ترجمهٔ حالنك بزه تعلق ایدن قسمنه دائر ، اوزمان اوروپا غزته‌لرنده نشر اولونان شوشایان دقت معلوماتی قارئلریمزه عرض ایدییورز :

میمون دورسابقده استانبولده برموسیقیشناس واسطه‌سیله داماد محمود پاشا مرحومه حلوله موفق اولمشدر. محمود پاشا اوزمانلر آوروپایه فرار تدبیری ایله اشغال ایدییوردی . میمون بو خصوصده محمود پاشایه معاونت ایتمش وموسیو شارلیه اسمنده بریسنك یاردیمی ایله مشار الیهی وصباح الدین بکله لطف‌الله بکی بر مساژری واپورینه ارکابه موفق اولمشدر . میمون ده بو سیاحته اشتراك ایده‌جك ایکن صوکره بوندن صرف نظر ایتمش و یاننده داماد محمود پاشانك بش بیك لیرادن عبارت نقودی بولندیغی حالده قونوانسیونل ترەنی ایله صوفیه‌یه عزیمت ایلمشدر. مرقوم صوفیه‌ده قومیسرلکه مراجعتله داماد محمود پاشایی تسلیمه آماده بولندیغنی ، یالکز بالمقابله بر شمندوفر امتیازی اعطاسنی طلب ایلدیکنی سویلمشدر .

میمون بو تکلیفك ردی تقدیرنده عبدالحمیدك بالجمله اسرارینی فاش ایده‌جکنی بیان الله اجرای تهدیدات‌ده ایلمشدر .

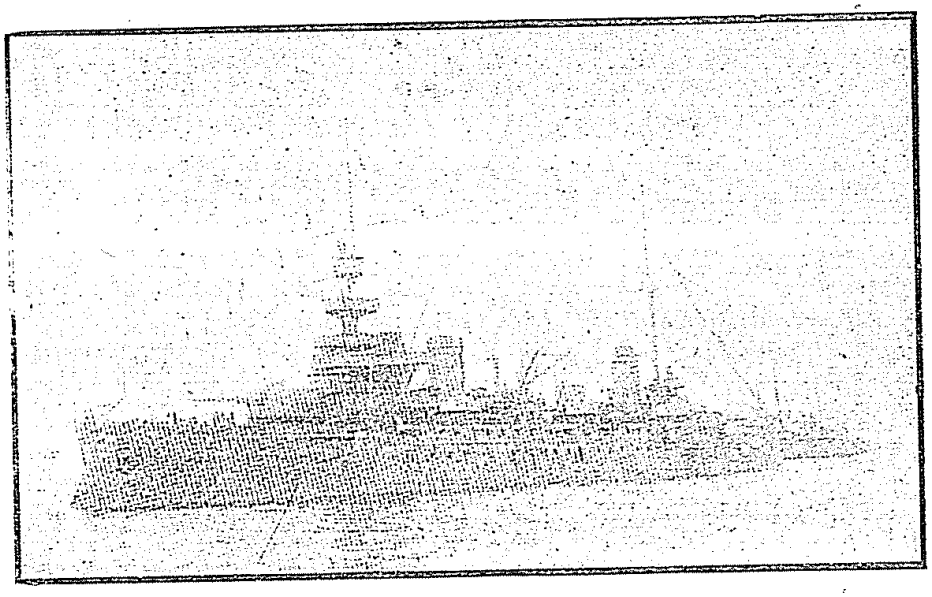
عثمانلی قومیسرینك اشعاری اوزرینه میمونك درسعادته عزیمتله اوراده بو بابده مذاکراتده بولنمسی استانبولدن بیلدیرلمشدر. فقط میمون بو مواعید دعوته قولاق آصمامش ، پارسه عزیمت ایتمشدر . مرقوم پارسده سفارتخانه‌یه کیده‌رك سفیر منیرپاشایه عینی تکلیفاتده بولنمش وبودفعه آرالرنده ائتلاف حاصل اولمشدر. میمون بو مقصدله محمود پاشایی صورت خفیه‌ده تفتیش وحرکاتی تدقیقدن خالی قالمامش . بونك ایچون بش یوز لیرا معاش آلمشدر . میمون ومعیتنده بولنانلرك تدقیقاتی عبدالحمیده اوقدر ایی خبرلر ایصال ایتمشدرکه خاقان مخلوع لوندره‌ده بو قبیل بر خفیه ترتیباتی اجراسی ایچون میمونه ۱۰۰ بیك فرانق ویرمشدر .

فقط میمون انکلتره پایتختنده هیچ موفق اولامش وکنیج ترکلردن بری خفی آژانس ترتیباتی خبر آلدیغندن کندیسی بش آی حبسه محکوم ایدلمشدر . میمون لوندره ده ترك محبی اولدیغی سویلین سیر آشمیت بارتلت اسمنده کی آدمله طانیشمش ، انکلتره پارلمنتوسنده مبعوث بولنان مومی الیه مبعوثك بعض مواعیدینه مقابل عوام قهاره‌سنده عبدالحمید اداره‌سی لهنده بر نطق ایرادینه موافقت ایدلمشدر . بو نطق ایراد ایدلزدن مقدم عثمانلی سفیری واسطه‌سیله وشیفره تلغرافلرله استانبوله بیلدیرلمشدر . ۸۹۴ ده سیر آشمیتی استانبوله کتیره‌ن‌ده میمون اولمش ومومی الیه ایکی آی پەرا پالاسده قالمشدر.

کرید اغتشاشی اثناسنده میمون انکلیز غزته‌لری مخابری صفتیله آتنه‌ده بولیوردی . فقط مرقوم حقیقتده عزت پاشا حسابنه چالیشیور ، هر شی یولنده کیدیوردی . میمون قرال طرفندن قبول اولنمش وحتی کندیسنه بر نشان بیله ویرلمشدر . میمون میر آلای واصوبك آرقه‌سی صره کیتمش وواصوس کندیسنه بر حسن قبول کوسترمشدر . میمون کریددن عزت پاشایه راپورلر کوندرمش وعزت پاشانك توصیه‌سی اوزرینه والی پەترووچ پاشایه فرار ایتمسنی بیان ایلمشدر. میمون کریده درت آی قالدقدن صوکره واصوسك یاورلرندن بری آنتریقه‌لرینی کشف ایلمش ، بونك اوزرینه کریددن چکیلمسی اخطار اولنمشدر . مرقوم کریددن استانبوله کلمش وشهرمزده آلتی کون قاله‌رق ما کدونیا مسئله‌سی حقده رومانیا حکومتی ایله مذاکراتده بولنمق اوزره بکرشه کوندرلمشدر . فقط میمون رومانیا سرای قرالیسنه قبول اولنمادیغندن لوندره‌یه عزیمت ایتمش وایکنجی درجه حائز اهمیت غزته‌لرده عبدالحمید علیهنده مقالات نشرینه باشلامشدر . بونك اوزرینه عبدالحمید لهنده برنجی درجه‌ده غزته‌لرده مقالات نشر ایلمسی ایچون کندیسنه پیلدیزدن مبالغ عظیمه کوندرلمش وبو صورتله میمون لوندره جرائد مهمه‌سنده بعض مقالات نشر اتده‌بیلمشدر .

میمون ۱۸۹۹ ده سارا برنارك تیاترو قومپانیه‌سی مدیری صفتیله ومذکور قومپانیا ایله درسعادته کلمش، بعده قومپانیه ایله مصره‌ده عزیمت‌ایلمشدر. اوزماندن صوکره میمون استانبوله صیق‌صیق سیاحتلر اجرا ایتمشدر . ثریا پاشانك فاتی ایله تحسین پاشانك‌باش کتابته تعیینی اوزرینه مرقوم کیدن پیلدیزه قبول اولنمغه باشلامش وکندینه‌فیلسوف شهیرمیمونیداسك حفیدی سوسنی ویرمکه باشلامشدر .بونی اثبات ایچون تحسین بکدن تخصیصات طلب‌ایلمش ،فقط‌النه دهاپاره‌لری آلیر آلماز درسعادتدن آیرلمشدر . مرقوم بر مدت صکره رفاقتنده آقتور آدالبرت ماتقووسکی بولندیغی حالده‌استانبوله کلمش وماتقووسکی‌یی اغفال ایله اولدقجه مهم مقدارده مبالغ الده ایتمکه موفق اولمشدر .

میمون‌صوك دفعه اوله‌رق ۱۹۱۰ ده رفاقتنده کریمه‌ده بولندیغی حالده استانبوله کلمش وشریف پاشا علیهنده ایفای خدمت ایچون ادارهٔ جدیده رجالنه مراجعت ایلمشدر . فقط اسمی پیلدیزده بولنان

فرانسه‌دونمباسنده آراصیرا بعض‌اشتعاللر اولیور . شو صوك اوچ‌سنه‌ده فرانسه بویوزدن برقاچ زرهلی غائب ایتدی . ینه بو جمله‌دن کچن‌افرنجی ایلول‌نهایتنده هرنه‌دنسه‌وقوع بولان براشتعال ایله ، ایچنده‌کی ٦۰۰ قدر مرتباتیله برلکده فرانسه‌نك لیبرته زرهلی قرووازوری محو اولدی . بورسم ، لیبرته‌نك قضادن اولکی رسمیدر .

ژورنالر مناسبتیله پك زیاده طانمش‌اولدیغندن کندیسی برودتله قبول اولنمش، بونك اوزرینه پارسه عزیمتله اورادە یرلشمشدر .

میمون ایام‌اخیره‌ده روسیه‌یه‌متعددسیاحتلر اجرا ایتمش و نهایت ایوینغ تایمس غزته‌سی مخابری صفتیله پارسه کلمشدر . مذکورغزته میمونه ۱۰۰ فرانسزلیراسی معاش ویرمکده . ایدی

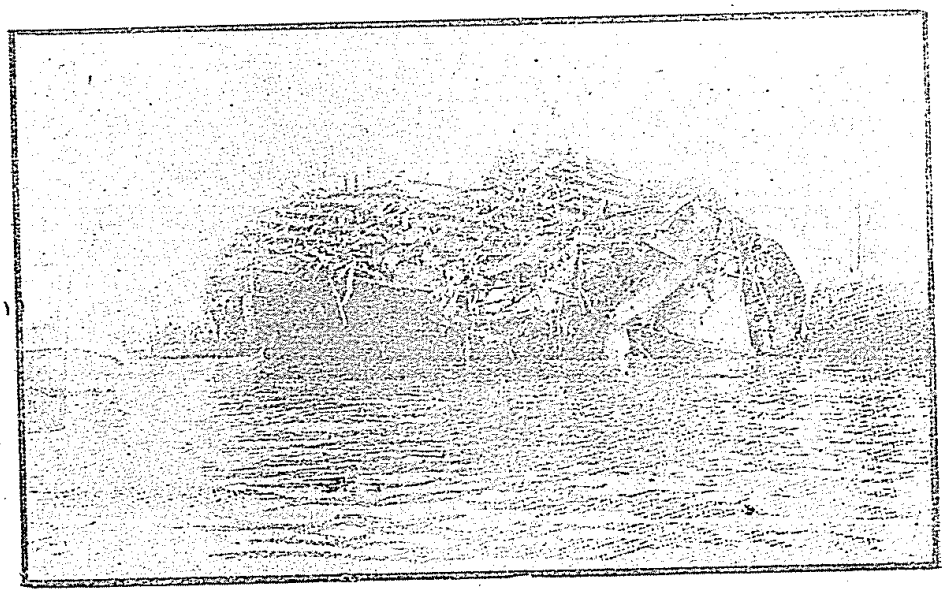
.....

محکومیت قراری

مه‌یمون‌مسئله‌سنی رؤیت ایده‌ن سن‌جنایت‌محکمه‌سی روئه‌ایله مایمونی ایکیشرسنه حبس‌وبیکرفرانق جزای نقدی‌یه وپالالیه‌یی‌ده اوچ آی‌حبسه محکوم ایتمشدر .

محکمه‌جه محکومینه تفهیم ایدیلن قرارنامه خلاصه‌سندن نقاط آتیه‌یی اقتباس ایدییورز :

« ۳۰ مارت ۱۹۱۱ تاریخنده(ره‌نه‌روئه)طرفندن قونسولوس‌مداومی صفتیله مداوم بولندیغی خارجیه نظارتنه عائد اوراق سیاسیه میانندە سرقت ایدیلوب (مایمون) ه تودیع ایدیلن ومرقوم طرفندن‌ده کاتبی (پالالیه) یه اثنای‌لیلده استنساخ ایتدیریلن وثائق‌سیاسیه، ۳۱ مارت صباحی پالالیه طرفندن رنه روئه‌نك دوپون لوژ سوقاغنده کائن اقامتکاهنه نقل ایدلمکده بولندیغی بر صیرادە ضابطه‌جه‌دردست ایدلدیکی ومرقوم پالالیه‌ت توفیقه آلنمش

اشتعالدن صوکرا لیبرته قرووازورینك انقاضی. شو انقاض‌اشتعالك دهشتنی اثبات ایدر .

اولدیغی کرك اجرا ایدیلن تحقیقات اثناسنده ، کرك مستنطق حضورنده سبق ایدن افادات ایله واصل مرتبهٔ ثبوت اولمشدر .

متعاقباً مایمونك اقامتکاهنده اجرا ایدیلن تحریاتده بواوراقك یازی ماکنه سیله استنساخ ایدلمش اوچ نسخه سی ایله دها بعض وثائق اصلیه ومستنسخه بولنمش وبونلردن فرق ایکیسنك اوزرنده ۲ ومکرر ۲ رقملری مشاهده ایدلمش بولندیغندن بونلرك ۱ کانون ثانیدن ۳۱ مارته قدر روئه طرفندن خارجیه نظارتندن آشیریلوب نقل ایدلمش ۴۲ اوراقك صورتلری اولدیغی تحقق ایلمشدر .

مایمونك شرقده برشمندوفر امتیازی آلمق ایچون فرانسزلرله اجنبیلردن مرکب برهیئت حسابنه اجرای فعالیت ایتدیکنی روئه یه بیان ایله بوبابده کی افکار واجرا آتی مرقومه تشریح ایلدیکی ، روئه نك بوایشدن اغلب احتمال ۳۰ بیك فرانق برحصه آلمجقی موعود اولدیغی ، روئه نك مایمونه ایشلرینی تسهیله خادم اولهبیله جك صورتده خارجیه نظارتندهکی موقع رسمیسنك مساعده سی نسبتنده اعطای معلومات وابراز تسهیلاتی وعد ایتدیکی ، مایمونك کرك دوغردن دوغرویه اجرا ایده جکی تعقیبات ایله ، کرك غزته لرله نشر ایتدیره جکی مقالات وبالخاصه برمدت صوکره ۱۹۱۰ سنه سی نهایتلرینه دوغرو ، مخابراتکی وظیفه سنی ایفایه باشلادیغی اجنبی برغزته ده انتشار ایده جك مستخبراتك اجرا ایده جکی تأثیر ونفوذدن ممکن مرتبه وفرصت ظهور ایتدکجه استفاده یه چالشدیغی شهودك علی الدرجات سبق ایدن شهاداتی ایله قانوناً موقع ثبوته واصل اولمشدر .

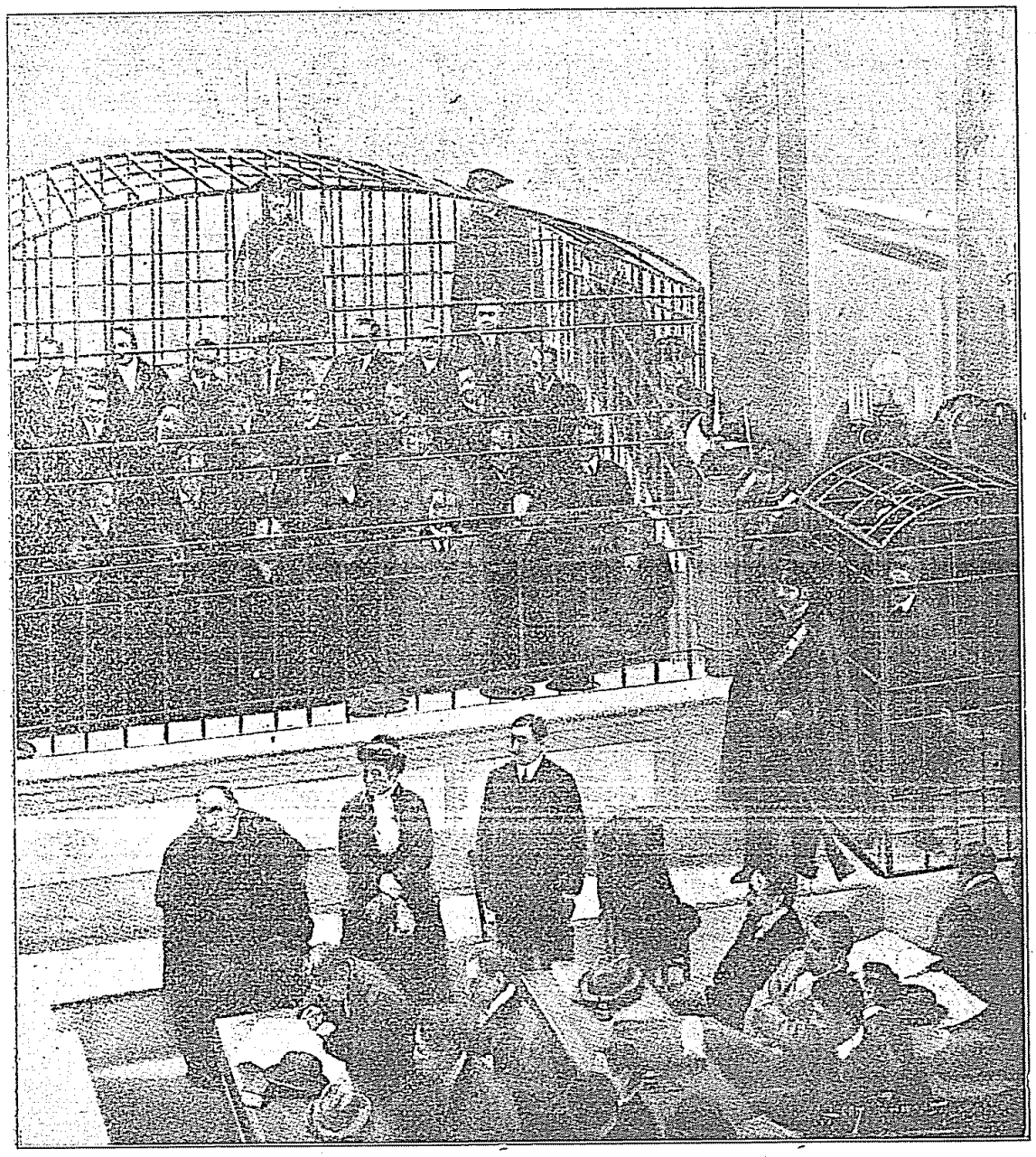
خارجیه نظارتجه مایمون وروئه طرفلرندن سرقت واستنساخ ایله فروخت ایدلدیکی شبهه ایدیلهرك شدتله اجرای تعقیبات ایچون اساس اتخاذ ایدیلن اوراقك مرقومان طرفلرندن موقع فروخته چیقارلدیغی حقنده برکونا دلائل قانونیه یه تصادف ایدیلهمدیکی ، اساسا بووثائقك محکمه جه نه کبی شیلردن عبارت اولدیغنه دائر برکونا معلومات مزید اولمادیغی ، یالکز بونلر میانده درت دانه سی خارجیه نظارتنك برمکتوبنده بیلدیرلمش اولدیغندن بونلرك معلوم بولندیغی ، بناءً علیه ماهیت واهمیتی نه درجه لرده اولدیغی حقنده برقرار قطعی ویریلهمهمشدر .

بوشرائط داخلنده پالیه نك یدنده روئه نك خانه سنه اثنای نقلنده دردست ایدیلن اوراق ایله مایمونك خانه سنده ۲ ومکرر ۲ مهرلریله ممهور اولوب کانون ثانیدن مارت نهایتنه قدر نقل ایدیلن اوراقك قوپیه لری اولدیغی ظن ایدیلن اوراقك خارجیه نظارتندهکی اوراق ووثائق رسمیه ده قاریشدیریلوب مقایسه ایدلسنه احتیاج کورولهمهمشدر .

مایمونه تبلیغ ایدیلن وثائق ومعلوماتك اك بویوك قسمی فرانسه نك شرقده کی بالخاصه سیاست اقتصادیه ، مالیه ، صناعیه وتجاریه سنه عائد بولندیغنی ، بووثائقك جمله سی دکلسه ده هرحالده اك مهم برقسمی فرانسه نك شرقده کی سیاست منفرده ، مشترکه ورقیبانه سنه متعلق وبونلرده دیکر دولتلرك ده عینی درجه ده یاخود آز چوق علاقه لری موجود اولدیغی تحقق ایلمشدر .

خارجیه نظارتنه عائد هروثیقه نك اساسی اعتباریله اسرار سیاسیه دن معدود اولوب بومناسبتله حکومتك امنیت داخلیه سیله علاقه دار بولنه جغی اساسی قبول ایدلهمکله برابر قوپیه لری الندیغی اکلاشیلان بواوراقده ۱۸۸۶ قانونده اوصاف خفیه ومستوره یی حائز اولق اوزره کوستریلن اوراق وثائق سیاسیه عدادنده بولندیغی آکلاشلمشدر .

بواوراق ووثائق میانده برچوقلری ممالك اجنبیه ده بولنان مأمورین رسمیه مزك ، اوراده کی مأمورلرك اوصاف وحرکاتی ونزدلرنده بولندقلری حکومتلرك اجرا آتی حقنده تنقیداتی محتوی بولندیغی ، ینه بو اوراق ووثائق آراسنده برقسم مهمنك کرك مأمورین خارجیه مز طرفلرندن نزدلرنده مأموراً بولندقلری حکومتلرك افکار وآمالی ، احالینك تمایلات عمومیه وخفیه سی ، بوتون بوافکار و تمایلات وتضییقات

غریب بر دعوانك رؤیتی
قامووررا دعواسی محکمهٔ جنایت اوکنده [مقالهٔ مخصوصه‌سنه‌مراجعت]

ایچون ، کرك خارجیه نظارتمز طرفندن کندی مأمورلرینه اجرا ایدیلن تبلیغات ایچون اولسون، برطاقم شیلر بولندیغی وبونلردن مهم برقسمنه‌ده مایمونك بالذات ساخته براهمیت سیاسیه عطف ایتمش اولدیغی تأید أیلمشدر .

بووثائقك حکومتمزك اجرا آتنده‌کی طرز حرکتنی کلیاً مغایر برصورتده کوسترمکله ، مأمورین سیاسیه‌مزك حسن نیتلرندن هرکسی شبهه‌یه دوشوره‌رك ، فرانسه‌یی برچوق مسائلده اتخاذایلمش بولندیغی طرز حرکتك تبدیلنه مجبور قیله‌جق برصورتده نشر وافشاسی یولنه کیدلدیکی‌ده کذلك تحقق ایتمشدر .

افعال وحرکات واقعه مهم برصورتده تجزیه‌یی ایجاب ایتدیره‌جك ماهیتده‌در .

روئه‌نك بولندیغی مسلکه عائد واهمیتلری آشکار بولنان برطاقم اوراق ووثائقی نشر وافشایه مجاسرتی وبونده برغایهٔ ماديه ونقديه تعقيب ايلديكى ، غايهٔ نقديه‌نك كنديسنه مايمون طرفندن موعود بولنديغى ، بوكا اساس اوله‌رق اورته‌ده برمسئلهٔ مالیه وصناعیه‌نك موجودیتی وپیشین اوله‌رق مایمونك تقریباً ۱۷۰۰ فرانق قدر تأدیاتده بولندیغی، مایمونك مالطه‌ده تولد ایتدیکی ، انکلیز تبعه‌سندن وبرماضیٔ سرسریانه‌سی اولدیغی وبوتون بونلردن باشقه ذکاسی ، سنی ومواعیدی سایه‌سنده‌روئه‌یی اطماع واقناعه موفقیتی ، روئه‌یه کلنجه بونك‌ده خدمت خارجیه‌یه صورت دخولی ومایمونله صورت پیدای مناسباتی ، اوراق ووثائق سرقتیله مملکتنك منافعنه اهانتده بولنه‌جغنی‌پك کوزل تقدیر ایده‌بیله‌جکی ، اهمیت فوق‌العاده‌سی آشکار اولان برطاقم اوراق ووثائق سیاسیه‌یی برغایهٔ مالیه وصناعیه‌یه معطوفاً اجنبیلر ألنه تسلیم ایلمکدن نه‌کبی محاذیر تولد ایده‌جکنی دوشونه بیله‌جکی ، بواحوالك مملکتنك امنیت عمومیه‌سیله برابر ، مایمونك حائز اولدیغی اجنبی برغزته مخابرلکی وبواوراق ووثائقك اهمیتی خصوصلرینك‌ده نظر دقت واعتنادن دور طوتلامق ایجاب ایده‌جکی تحقق ایتمش وآنجق تسلیم یاخود نشر وافشا ایدیلن بواوراق ووثائق میانندن هیچ‌برینك فرانسه‌نك آمال وحرکاتنه مخالف افکار پرورده أیله‌ین دول اجنبیه ایله برکونا علاقه‌سی بولنمادیغی واصل مرتبهٔ ثبوت اولمش ومرقومان روئه ایله مایمونك حرکات آنفه‌یه مجاسرتلری هرحالده مستلزم مجازات افعالدن بولنمشدر . »

قامورا دعواسی

ایتالیاده [*] روما شهرندن ۸۰ کیلومترو مسافه‌ده کائن « ویته‌رب » قصبه‌سنده اخیراً تحدث ایدن « قامورا » دعواسی ، یالکز ایتالیایی دکل ، بوتون آوروپایی علاقه‌دار ایده‌جك برماهیتی حائز بولونیور . زیرا بومسئله یکی یکی صفحه‌لریله عادتا رومان وقایعنی ، مسئله‌ده داخل اشخاص‌ده روماں قهرمانلرینی آندیریيور .

ویته‌رب محکمهٔ جنایتی اوکنده ده‌میر قفس ایچنده احضار اولونان ٤٥ متهمدن بعضلری قامورا جمعیت خفیه‌سنی تشکیل وتأسیس ایتمش ولغله ، دیکرلری‌ده « کواوقولو » نامنده‌کی زوج ایله زوجه‌نك قتلنده مدخلدار بولونمقله اتهام اولونیورلر .

بومسئله حقنده‌کی تحقیقات دوام ایتدکجه برچوق‌رذالتلر میدان آلیور ؛ برکره متهملرك کشفی وتحریسی خصوصنده امنیت عمومیه مأمورلری ایله ، ایتالیاده « قارابینی‌یه‌ر » دنیلن ژاندارمه‌لر آراسنده بررقابت شدیده حکمفرما بولونیور ؛ صوکره برپولیس قومیسرینك ناکهانی انتحاری ایشه قاریشیور . صوکره مدعیٔ عمومی کندیسی‌ده قامورا جمعیتنه منسوب برژاندارمه‌نك اخباراتی اوزرینه اقامهٔ دعوادن استنکاف ایدییور. بوتون‌بواحوالدن‌صوکرا« آباتماجیو» اسمنده بر شخص آرقاداشلرینی اتهام ایده‌رك بوعظیم‌مسئله‌یه دائر بر چوق افشا آتده‌بولونیور . بوافاداته کوره « کواوقولو » اسمنده‌کی، قتل‌ایدیلن،زوج‌وزوجه‌نك سبب‌قتلی، بونلرك قامورا جمعیت خفیهٔ مدهشه‌سنی‌حکومته اخبار ایتمه‌لری وبونك اوزرینه جمعیت اعضاسندن ٤٥ کشینك توقیف‌اولونمالریدر. کذلك جمعیت طرفندن ارتکاب‌ایدلمش بر خیلی قتللرده مسئله‌یه داخلدر .

وقوع‌بولان افشا آته‌وایدیلن تحقیقاته کوره قامورا دنیلن چته هیئتی ایتالیا ایچنده‌پك زیاده‌توسع ایتمشدر . بو جمعیتده هرصنفدن کیمسه‌لر، حتی، ظن اولندیغنه کوره، برده « ویتوجی » اسمنده راهب

[*] بواثر برسالنامه‌اولدیغندن،الیوم دشمنمزاولان ایتالیایه‌متعلق‌حادثاتی‌دخی‌احتوا ایتمك‌مجوریتنده‌در.

بلاد بعیده‌ده عادت غریبه : سیام قرالی (شولالونغ قورن) ك مراسم تدفینیه‌سی مناسبتیله
[« ـ یامده جسد قرالینك ترمیدی » مقاله‌سنه مراجعت]

واردر، ناپولی حبسخانه‌لری راهبی اولان بوذات ده موقوفین میانده‌در .
مسئله‌یی اصل مشکلاته دوچار ایدن جهت ، بودعوایه قارشی حاکملرك عادتا غره‌و اعلان ایتمه‌لریدر .
کچن افرنجی مارتك ۲ سنده محکمه حضورینه کلن بومسئله‌نك لااقل برایکی سنه‌دوام ایده‌جکی تخمین اولونیور .
بوسببله ژوری هیئتنه داخل اولان تجار واصنافدن هیچ کیمسه ، بوقدر اوزون سوره‌جك بردعوایه کیروب وقت غائب ایتمکی ایسته‌مه‌یور، دیکر طرفدن قاموررا جمعیتنك اورته‌لغه ویردیکی تورتوده بوبابده اجرای تئیر الله‌یور : بو سببلرله حکومت بر ژوری هیئتنی طوپلایه‌بیلمك ایچون دفعاتله دعوتنامه‌لر کوندردیکی حالده پك آز کیمسه اجابت ایدییور.

متهمله کلنجه : اونلرغایت مستریح کورونیورلر. وبه یله برایشده مدخللری اولدیغنی انکار ایتدکدن باشقه حتی « قامورا » نك وجودینی ده شدتله انکارایله یورلر. بونلرك حال وطورلری جداً جالب دقتدر . بویوك دهمیر قفس ایچنده کی اشخاص متهمه نك بعضلرینك چهره سنده بر سکون وسادکی. بعضلرنده نشهٔ وشطارت کورونیور . حتی بعضلری پك کبار طورلی کیمسه لردر . کوچوك قفسه کلنجه بونده مخبر «آباتماچیو» دوریور.

آووقاتلرك اوطورقلری صره لرك یاننده ده راهب ویتوجی اوطورییور . قلب خسته لغندن مضطرب اولان بوذات پك بی مجال کورونیور .

بوقاریشیق مسئله نك صوکی حالا معلوم دکلدر .

یکی مؤسس پورتکیز جمهوریتنده پاپاسلره قارشی حرکات : « پورتو » نهوه کی « دون آنتونیو باررووزو » نك ایزبونده محکمه حضورینه سوقی

[آوروپاده پاپاسلرك، علی الخصوص قتولیك پاپاسلرینك افکارحریتپرورانه یه نه قدر معارض اولدقلری ، هرکسك فکر وقلبنی تفتیش ایتمك ایسته دکلری معلومدر . پورتکیز جمهوریتنك تأسسندن صوکره ده بواسکی مسلکلرنده دوام ایتمك ایسته ین پاپاسلرله حکومت آراسنده طبیعتیله برجدال تولد ایتمش ورهبان علیهنده تعقیبات قانونیه اجراسنه باشلانلمشدر.]

سیامده جسد قرالینك ترمیدی

تاریخ وفاتندن تام ۱۴۴ کون صوکره ، ـ کچن سنه کی سالنامه مزده وفاتدن بحث اولونان ـ سیام قرالی (شولالونغ قورن) ك مومیالانمش اولان جسد قرالیسی ، ممالك شرقیه یه خاص بر طنطنه وحشمت ایله عصرلردن بری رعایت ایدیلن براصول تشریفات پروری یه تبعاً وعموم افراد عائله سنك حضورنده راسمهٔ ترمیدك اجراسی ایچون موقع مبارکه نقل ایدلمشدر .

پك نافذ برکونشك شعاعاتی آلتنده وتام وقت ظهرده بومطنطن آلای طوپ صدالرینی متعاقب یوله قویولمشدر . شوپه نك مارش فونه بری نك بوراده جداً پك غیر منتظر اولان پر یأس اشتکا نغمه لرنی اطرافه صاچان باندویی سرای محافظلری ومنادیلر تعقیب ایدوب اللرنده کی تبسی شکلنده کی دفلرله رجال

ووکلای دولته پول کوسته‌رییورلر . آرقه‌ده صاری برکوملکله تلبس ایتمش اولان رئیس روحانی نك اطرافنی شمسیه طاشییانلر آلمشدر . رئیس روحانینك آرقه‌سندن کلن و (شولالونغ قورن) نك مومیالانمش جسدینی حاوی آلتون وازونك موضوع بولندیغی آرابه‌یی ایکی یوز سیاملی طاشییور ؛ آرابه‌نك یاننده ، بر آلتون ایشلمه‌لی بیاض البسه کیینمش اولان شهزاده‌لردن (به‌چاتون) و (سونغ فا) دیزچوکمش ، پرخشوع واحترام طوریییورلر . آرابه‌نك آرقه‌سنده‌ده حکمدار حاضر ، حشمتلو (ماهاوا جیراوود) جنابلری مشیر اونیفورمه‌سنی لابس اولارق کلیور ، خاندان قرالی افرادی ودول معظمه سفراسی‌ده کندیسنی تعقیب ایدییورلر . هرطرفدن یوکسه‌لن دعالر آقاقده طنین انداز اولورکن ، شولالونغ قورنك الك زیاده سودیکی اوغلی (اسادانغ) ـ بودیست عاداتنه امتثالاً ـ بر آلتون تپسی اوزرندن آلدینی پرنج دانه‌لرینی حضاره توزیع ایدییور... مراسم کمال بطائت وحشمت‌ایله اقشامه‌قدردوام ایده‌ر . غروب شمسدن صوکره ، قرال مرحیوه‌نك باصامقلرینی طیرمانیر.. وکندی الیله اودون‌یه‌ینه آتش ویریر.. حشمتلی پدرینك رماد قرالیسی آنجق ایرتسی کونی کمال حرمت وتقبیل ایله طوپلانیر . (ماهاپراسات) معبدینه نقل ایله اعصار مستقبله‌یه یادکار براقیلیر...

روسیه حقنده صوك برایستاتستیق

کچن سنه نشر اولنان بر ایستاتستیق جدولی موجبنجه بوکون بتون روسیه‌ده یوزقرق قومدن متشکل اولمق اوزره یوزالتمش میلیون اهالی موجوددر . اهالیٔ مذکوره‌نك یوزسکسن میلیونی اوروپا قسمنده ، اون برمیلیون قافقاسیه‌ده . یدی میلیونی سیبریاده ، سکسن میلیونی آسیای وسطاده ، اوچ‌میلیونی فنلاندیاده بولنمقده‌در . بونلرك (۸۷) میلیونی روس ، سکسن میلیونی لهلی ، بش میلیونی موسوی ، درت میلیونی قیرغیز ، درت میلیونی تاتار ، ایکی میلیونی فین ، ایکی میلیونی نمچه ، ایکی میلیونی لیتووالی ، برمیلیوندن عبارت اولان باشقیر ، لاتیش کورجی ، وارمنی قوملریدر . بوحسابه کوره (یعنی روسیه حکومتنك رسمی سوزینه اینانمق لازم کلیرسه) روسلر ، مجموع اهالینك یوزده‌آلتمش آلتی قسمنی تشکیل ایلمکده‌در.

روسیه اهالیسنك مذهبجه تقسیماتی بروجه آتیدر : طقسان میلیونی اورتودوقس ، بربچق میلیونه قریب قسمی ارمنی (غریغوریان) ، اون برمیلیونی قاتولیك ، درت میلیونی موسوی ، برمیلیونی پت‌پرستدر . واون میلیونی مذاهب سائره‌یه منسوبدر . (بو حسابده مسلمانلره عائد بررقم یوق) .

روسیه اهالیسنك یوزده سکسان آلتی بچق قسمی کویلرده ویوزده اون اوچ بچق قسمی شهروقصبه‌لرده اقامت ایتمکده‌در . بتون روسیه‌ده مکاتبك مقداری یوزاون اوچ‌بیك اولوب مداوم طلبه‌سی آلتی میلیون سکزیوز قرق بیك یدی یوزدر .

روسیه اهالیسنك عمومیتله آنجق یوزده یکرمی برقسمی اوقویوب یازمق بیلیر . بناءً علیه‌مملکت مذکوره معارفجه پك‌زیاده محتاج ترقیدر . هرنه‌قدر پترسبورغ ، موسقوه ، وفنلاندیا قطعه‌لری معارفده مترقی‌ایسه‌لرده معارفی پك کیروده قالمش برچوق ولایات موجوددر . روسیه‌ده یکرمی بیك نفوسه برخسته‌خانه اصابت ایتمکده‌در . تصرف صندوقلرینه پاره‌ویرنلرك مقداری آلتی میلیوندن‌فضله اولوب بونلرك اوچ بچق میلیونی شهر وقصبه اهالیسندندر ، تصرف صندوقلرینه الك زیاده پاره ویرنلر مأمورین حکومتدر .

انکلتره‌نك قرق سنه‌ده‌کی ترقیاتی

انکلتره‌نك صوك قرق‌سنه‌ظرفنده احراز ایتدیکی ترقیات‌عظیمه‌یی مبین اخیراً بررساله نشراولونمشدر . بورساله‌دن زیرده‌کی ارقامی اقتباس ایدییورز :

۱۸۷۱ سنه‌سنده انکلتره‌نك نفوسی (۳۱,۶۰۰,۰۰۰) راده‌سنده ایکن ۱۹۱۰ ده (۴۵,۵۰۰,۰۰۰) ه بالغ اولمشدر . واقعا اووقتدنبری تولدات تدریجاً آزالمشسه‌ده بوکا مقابل وفیات‌دخی حس اولنه‌جق مرتبه‌ده تناقص ایلمشدر . ۱۸۷۱ سنه‌سنده وفات ایدنلرك عددی بیکده (۲۱۵) راده‌سنده ایکن شیمدی یونسبت (۱۳۹) ه ایمشدر . بوده انکلتره‌ده حفظ‌الصحه قواعدینه اسکیسندن فضله رعایت ایدلسندن ومسکرات استعمال ایدنلرك عددی سنه‌دن سنه‌یه تنزل ایتمسندن ایلری کلیور . فقط ثروت ورفاه عمومینك دخی بونده خیلی دخل وتأثیری واردر . ثروت عمومیه‌نك تزایدینه اك بلیغ دلیل اخراجاتك آرتمسیدر .

قرق سنه اول انکلتره‌دن ایکی‌یوز یکرمی اوچ میلیون لیرالق امتعه اخراج ایدلدیکی حالده شیمدی درتیوز اللی میلیون لیرایه یقین اموال خارجه سوق اولنیور .

انکلتره بایراغی آلتنده بتون ابحارجهاندہ بوندن‌قرق سنه مقدم سیروسفرایدن سفائنك حجم استیعابیسی بش میلیون یدییوز بیك طون راده‌سنده ایکن ـ حجملری بشیوز طوندن آشاغی اولان اوفاق کمیلر بوکا داخل دکلدر ـ شمدی اونبر میلیون آلتیوزبیك طونه بالغ اولمقده‌در .

یالکز لوندره‌ده‌کی بانقه‌لر ۱۸۷۱ ده درت میلیون سکزیوز اوتوزبیك لیرالق صاف برتمتع الده ایتدکلری حالده کچن سنه بوتمتع اون‌بش میلیونه بالغ اولمشدر . انکلتره‌ده بتون بانقه‌لرك تمتعات صافیه‌سی ۱۸۷۱ ده طقسان درت میلیون لیرایه وکچن سنه ایسه یوزسکسان طقوز میلیون لیرایه بالغ اولمشدر .

قرق سنه اول ارباب فقرو ضرورتك عددی بیکده (۳۹۴) ایکن یونسبت شمدی (۲۵۰) یه ایمشدر . الیوم موقع اقتداردہ بولنان لیبرالرك انکلتره‌ده فقرو ضرورته نهایت ویرمك عزم قطعیسنده بولندقلری معلومدر . یالکز بوسنه‌کی بودجه‌یه حقیقةً محتاج اعانه برحالده بولنان فقرانك تأمین معیشتی ایچون ایکی بچق میلیون لیرایه قریب برمبلغ قونمشدر .

حکومت بوندن بویله انکلتره‌ده نه‌قدر عمله وارایسه جمله‌سنك حیاتی سیغورطه‌یه قویه‌جقدر . بوصورتله برقضا ویا وفات وقوعنده عمله صنفنه منسوب هیچ کیمسنه احتیاج ایچنده قالمایه‌جقدر .

قبریسده نفوس

۱۹۰۱ سنه‌سنده قبریس جزیره‌سنده ۵۱۳۰۹ ی مسلم و ۱۸۵۷۱۳ ی غیر مسلم نفوس اولوب ۱۹۱۱ سنه‌سنده اجرا قلنان تحریر نفوسده (۵۶۳۳۵) مسلم و ۲۱۷۵۲۲ غیر مسلم نفوس بولوندیغی قبریس جریدهٔ رسمیه‌سنده کورلمشدر .

کنج هندلیلر

انکلیز غزته‌لرندن :

اوته‌دن‌بری هندستانده وبالخاصه هندستانك بنغاله‌ایالتنده انکلیزلر علیهنده برجریان باشلامش وکیتدکجه توسیع دائره ایتمکده بولنمشدر . بواحوال انکلتره‌نك نظر دقتنی جلب ایلدیکی حالده هندستانده‌کی انکلیز مأمورلرینك بوکا نهایت ویرمکه موفق اولهمامارلری جداً شایان تأسف برقضیه تشکیل ایتمکده‌در .

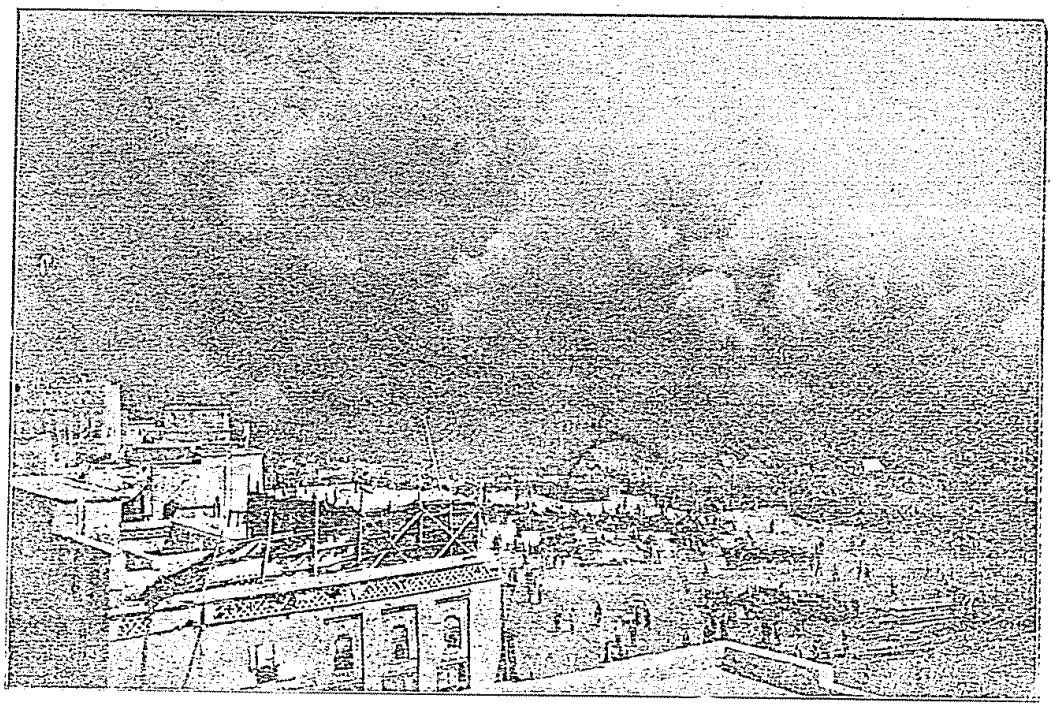
کنج هندلیلر ـ بنغاله‌بت‌پرستلری ـ هرفرصت دوشدکجه انکلیزلر علیهنده قیام‌وعصیان ایتمکی کندیلرینه بروظیفهٔ وطنیه عد ایدرك کاه انکلیزلری اولدیرمك ، کاه آنلری معناً ومادةً متضرر ایلك ایچون وسائل

استانبول حریق مدهشی بقایای خرابیسندن : ۱۰ تموز ۱۳۲۷ تاریخنده مرجان جوارنده برخاندن قضاءً ظهور ایدن بویانغین تا یکی قیویه قدر اوزانه‌رق ۴۰۰۰ راده‌سنده خانه‌لك احتراقی و بیکلرجه عائله‌نك سوقاقلر ارتاسنده قالماسنی موجب اولمشدر . کچن سنه استانبول ایچون حقیقةً بر یانغین سنه‌سی ایدی دینه‌بیلیر . بوبویوك یانغیندن باشقه برده بالاطده یانغین چیقه‌رق اوراده‌ده برانکیوزخانه یاندی. بویانغینلر ، استانبول احوال اقتصادیه‌سنی برباد ایله‌دی؛ زیرا ذاتاً اولکی سنه چیرچیر حریقی اولمشدی . برده یانغینلرك وقوع بولدیغی یرلرده مقیم عائله‌لرك اکثری مأمورین واصنافدن اولوب ذاتاً کندی یاغلریله بیك مشکلاتله قاورولان بوعائله‌لرك اولرینك یانماسی کندیلرینی سفالته آتدی ؛ برطرفدن‌ده اعلان حریتدن بری استانبولك نفوسی تزاید ایتمکده اولماسندن‌دولایی ذاتاً غیرکافی‌اولان کرالق‌خانه‌لربرقات‌دها آزاله‌رق بدلات‌اجاره ۰/۰ ۳۰ — ۰/۰ ۵۰ آرتمش، فاحش‌برراده‌یی بولمشدر]

متعدده‌دن قولایقله استفاده ایدیبورلر . حکومتك هردرلو وسائل وتشبثات جدیه‌سه رغماً هندلیلر سلاح قاچیرمغی ، پاره غصب ایتمکی ، پوسته صویمغی ، آدم اولدیرمکی اوقدر ماهرانه اجرا ایدیبوزلرکه بوجرأت ومهارتلری هرکسی حیرتلره دوشیریبور .

ازجمله ایلولك آلتیسنده کلکوته‌یه تابع (مانك کنج) قصبه‌سنه کنج هندلیلردن قرق کشی مسلح اولدقلری حالده قایقلرله کله‌رك قصبه‌یه آنی برصورتده هجوم ایتمشلر وبرقاچ دکان مستثنا اولدیغی حالده‌بتون چارشویی - برچوق نقود وبانقنوطی آلمق صورتیله - صویمشلر وپوسته مأمورینی جرح وتلغراف‌تللرینی کسوب تکرار قایقلرینه راکباً برسمت مجهوله فرار ایلمشلردر . بوایشلری یاپانلر انکلتره اداره‌سی علیهنده

حدیده‌ده بر حریق مدهش : کچن تشرین اول ظهرنده وقوعه کلن بو حریقده ٦ بیك قدر « عریش » تعبیر اولنن یرلیلرك قولوبه‌لری یانمشدر .

بولنان کنج هندلیلر درکه بونلر هیچ برشیدن قو قیورلر . اصل غربی بونلر عوام طاقمندن اولمیوب جمله‌سی سنه‌جه مکاتب عالیه‌ده تحصیل کورمش عوم وفنه واقف آدملردر .

بو کنجلر بتون یاپدقلری یولسزلقلره وطنپرورلك نامی ویرمکده درلر کنج هندلیلرك مقصدی ایرویا کنج هندستانی انکلتره‌نك لندن آلوب بیوك برجمهوریت تأسیس ایتمك وپورتکیزلرکی اعلان استقلال ایلکدن عبارتدر .

قادینلره دائر

نو وچ پارلمنتوسنده ایلك قادن مبعوث

نوروچ مجلس مبعوثانی اعضالغنه انتخاب ایدیلن مادمازل (روغستاو) کچن سنه ایلك دفعه اولهرق مجلس مذکوره اثبات وجود ایتمشدر . مذاکراته ابتدار ایدلدیکی صرده رئیس طرفندن برنطق ایراد اولنمش وبتون اعضا طرفندن قائماً استماع ایدلمشدر . رئیسك نطق بروجه آتیدر :

« محترم مبعوثلر !

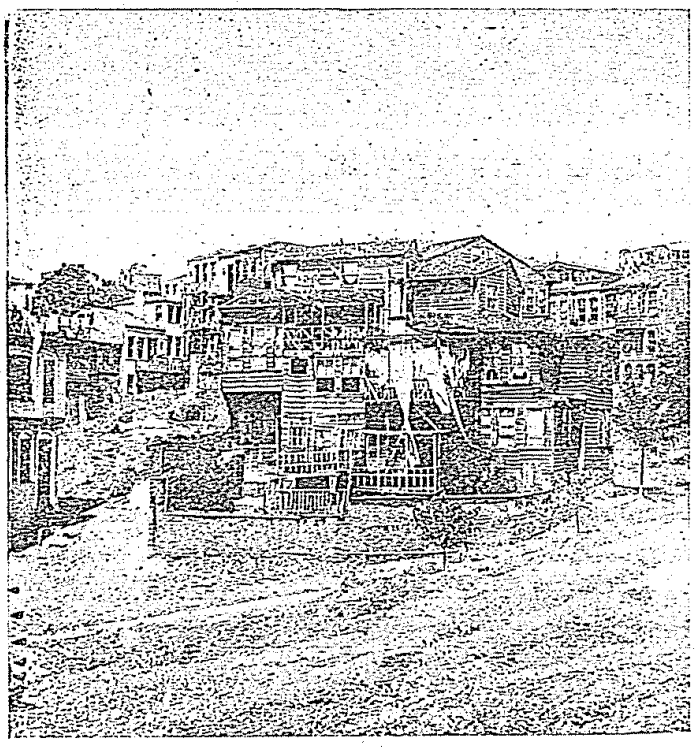
بوکون . مارتك اون بدنجی کونی . مملکتك تاریخی ایچون اونودلماز برکوندر . چونکه ایلك دفعه اولهرق برقادن ملت وکیلی صفتیله مجلس مبعوثانه داخل اولیور . قادینلرك مبعوثلغنه تعیینی مناسب اولوب اولمادیغی حقنده آرا وافکار هنوز مقسم اولغله بر بر بوحادثه غایت شایان تذکار ومهمدر . فقط بن بوتجددك مملکتمزه شرف بخش ایده‌جك برماهیتده اولدیغنی ، ازمان آتیه‌نك وتاریخك تصدیق واعتراف ایده‌جکنه قانعم . بوتجدد مملکتمز ترقیاتنه خدمت ایتدیکنه و آتیاده ایده‌جکنه بردلیلدر . »

مادمازل (روغستاو) مذاکره‌نك ختامندن صوکره مجلسده کندیسنه فوق‌العاده برحسن قبول کوسترلدیکنی غزته جیلره بیان ایتمشدر. مومی الیهایه آمریقا وآوروپانك همان هرطرفندن متعدد تبریك تلغرافلری کلمشدر.

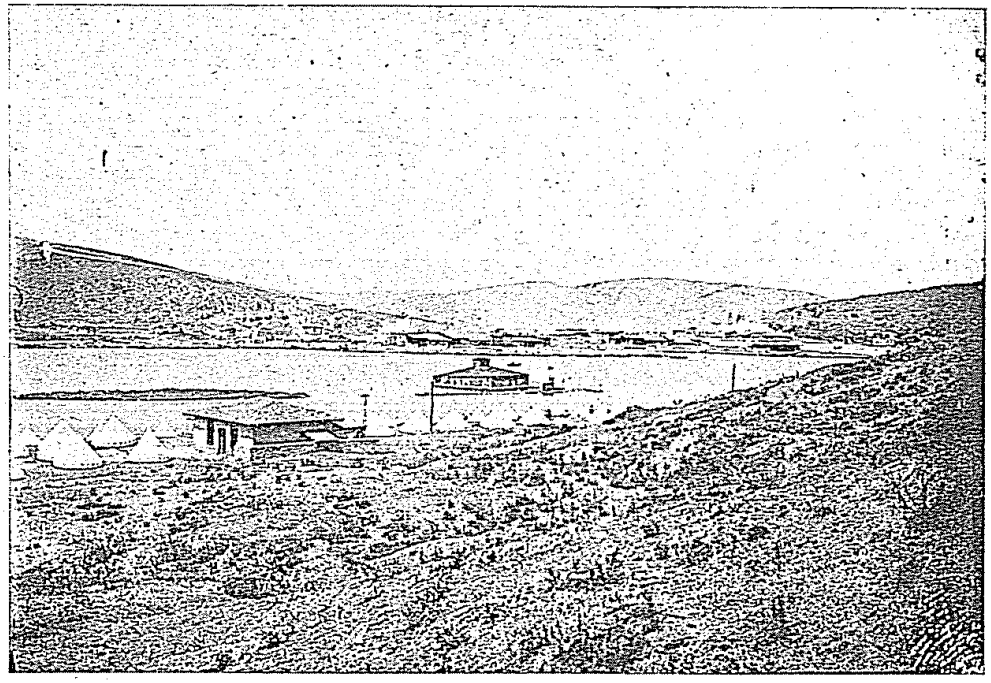
* * *

غزته‌لر استقهولم شهرنده کچن سنه انعقاد ایدن حقوق نسوان قونغره‌سندن بحث ایتدیلر . قونغره‌نك مذاکراتنه‌افرنجی حزیرانك اون بدیسنده ختام ویرلدی . بوقونغره حقنده براز معلومات‌طوپلامغی، قادینلرك نه صورتده اوغراشدقلرنی ، تشبثلرنی ، غیرتلرنی نه‌درجه‌یه واردیرد قلرنی اکلامق ایچون ، فائده‌دن خالی بولمایورز .

برکره بو قونغره‌دن قادینلرك قوتی اکسیلمیوب آرتمده‌اولدیغی اکلاشیلدی. فرانسز قادینلری حوق نسوان‌مدافعاتنده قادینلر ایچون‌حقوق سیاسیه‌نك استحصال

کچن سنه باز نهایتلرنده تکرارظهور ایده‌ن قوله‌رادن دولایی هدم واحراق‌ایله ساکنلری باشقه‌یرلره‌نقل‌اولونان خاصکویده کائن‌قوله‌را منبعی‌اولر [ساکنلرنده‌کی سفالتی‌خارجی منظره‌سنی کوسته‌ره‌ن بو خانه‌لرده اکثریتله موسوی عائله‌لری اقامت ایتمکده ایدی .]

استانبول قوله‌راسنه قارشی‌حرب فنی ، خاصکویه نقل اولونان قوله‌را مصابلرینه مخصوص قره اغاجده خسته چادیرلری

لنده دیکر ملتلر نسوانی قدرایلر- ی‌یه وارمامقده ایدیلر . حال بوکه اسوج قادینلرینك همتیله پك پارلاق اولدیغی سویله‌نن استقهولم قونغره سنه فرانسه‌دن مرخص اوله‌رق سکز قادین کیتمشدر .

قونغره‌استقهو لمده ، بویوك اوتلك واسع صالونده انعقاد

کچن سنه آستوس ظرفنده، روسیه ده کیه ف شهرنده اختلالجیلردن باغروف طرفندن رووله رله قتل ایدیلن باش وکیل موسیو استولیپین

[موسیو استولیپین روسیه اختلالجیلری طرفندن برقاچ دفعه تهدید ایدلمش، فقط بونلره آلدیرمایه رق ادارهٔ شدیده سنده دوام ایله مکده بولنمش ، سرت ومتین طبیعتلی برآدم ایدی . کیه ف شهرنده چار شرفنه ویریلن ضیافتده بولوندیغی صیراده معیتنه ویراش اولان باغروف طرفندن رووله لر قوشونیله قتل ایدلمشدر]

روسیه باش وکیلی استولیپینی قتل ایدن باغروف

[مرحوم روسیه نك ضابطهٔ خفیه سنه منسوب وکیه ف پولیس مدیرینك امنیتی حائز بولو - نیوردی . کندیسی اصلاً موسوی اولوب روسیه اختلالی قومیته سی موقته سی مرکزی طرفندن مأمور ایدلدیکی وظیفه سنی ایفا ایله موسیو استولیپینی قتل ایتمش وکندیسی صلباً اعدام اولونمشدر]

ایلمشدر . اسوچك واپسال دارالفنونده کی طالبات ، قونغره ترتیباتنه نظارت واعضای محترمه سنه خدمت ایتمشلردر. قونغره ده آلمانیادن ، انکلتره دن، فرانسه دن ، روسیه دن ، اوسترپا ومجارستاندن، بلغارستاندن، جنوبی آفریقادن، آوسترالیادن ، آمریقادن، یکی زه لاندادن برقاچ یوز قادین حاضر بولونمشدر. حکومات متفقهٔ آمریقادن کلمش اولان مادام که رت های ، نسوان قونغره سی اعضاسنه آمریقاده عددی ۸۹۰ رادهسنده اولان قادین دلوبلرینك سلامتی تبلیغ ایلمشدر . یالکز نیویورق شهرنده ۲۰۰ قادین قلوبی واردر . حکومات متفقه دن بش حکومت قادینلره حق انتخاب ویرمشدر . آمریقا مرخصلری آره سنده بولونان مادموازل « آننا شاو » ك آمریقاده ، رهبان سلکنده بولونان اوچ بیك قادینك منتخبی اولق اوزره قونغره ده بولونمه سی شایان اهمیت کورولمشدر ،

انکلتره ده هردرلو وسائط ایله قادینلرك حق انتخابه مالکیتنه چالیشان قادینلر نامنه، « بویوك بریتانیا نسوانی اتحاد سیاسی وملیسی » عنوانی التنده کی هیئتك مرخصه سی اولهرق قونغره ده بولنان قادینلر بر قاچ سنه دن بری نه کبی تشبثاتده بولوندقلری حقنده معلومات ویرمشلردر .

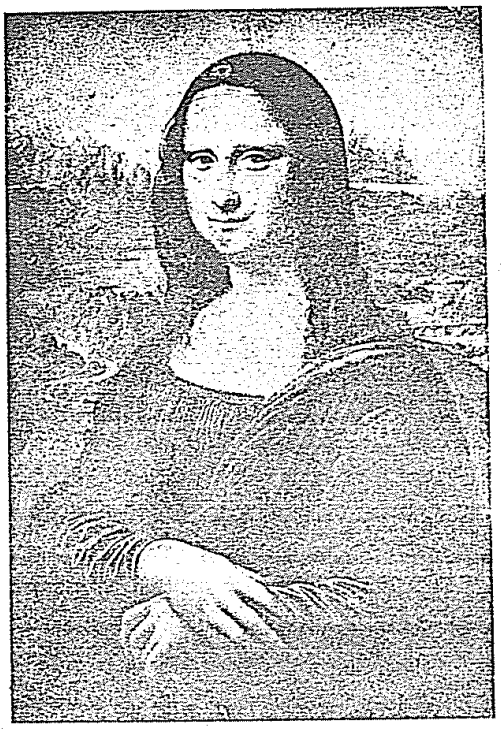
انکلتره پارلمنتوسی اعضاسندن میستر « فلیب شودن »ك زوجه سی میسترس « فلیب شودن » هنوز اوتوز یاشلرنده برکنج قادین اولدیغی حالده قونغره ده کرسیٔ خطابته چیقهرق حاضر بولونانلری مجلوب ومفتون ایده جك برجاذبه ، بر طلاقت ایله اوزون برنطق ایراد ایتمش ... خطابته بودرجه اقتدار ، زمانده آنجق فرانسه خطبا سنده کورولهبیلیر دییورلر ...

انکلیز سوفراژه تلرینك استحصال حقوق ایچون وسائط قانونیه دائره سنده چیقدقلری ده قونغره ده واضحاً سویلنمشدر .

استقهولم قونغره‌سنك پك اعتدالكارانه وعاقلانه حركت ايتديكنه برمثال : انكلتره باش وكيلى موسيو آسكويتك حقوق نسوان طرفدارانه شدتله مقابله‌سنه مبنى موسيو آسكويتك حركتنى تعييب ايدر برقرار اتخاذينى قونغره‌ده كى قادينلردن برى تكليف ايتمش اولديغى حالده بو تكليف ، قونغره‌نك پروغرامندن خارج كورولەرك قبول اولونمامشدر .

قادينلرك بوتون سياسى فرقه‌لره قارشى بيطرف بولونمه‌لرى تكليفى ايسه قبول اولونمشدر .

انكلتره قادينلرينك تأمين استحصال حقوق ايچون فكر ومقصد اوغورنده دائرهٔ قانوندن چيقمه‌لرى بحثنده ذكر اولونان مثاللره ، بوطرز حركتدن برنتيجه‌يه دسترس اولوب اولەمامق بحثنه كلنجه : بو خصوصده دينلمشدركه : انكلتره‌ده بر طاقم قادينلر ، كندى رأيلرى اولمق ـ زين وضع ـ ايدلش اولديغى ايچون ، رسوم وتكاليفك تأديه‌سندن استنكاف ايدييورلر . بونلر ميانده بولونان وجنرال « فرنچ »ك اوز همشيره‌سى اولان مادام « ده‌سپرو » ويركو اداره‌سى طرفندن خانه‌سنده‌كى بوتون اشياسنك صاتلماسنه قاتلانمش ، فكرندن دونمه‌مش ... وقتيله « جون همدن » ، پارلمنتونك قرارينه اقتران ايتمه‌مش اولديغى ايچون كنديسندن طلب اولونان ، برتك انكليز ليراسندن عبارت اولان رسمى ويرمه‌مش ، بوده انكلتره‌ده بويوك براختلاله ، قرالك تختندن محروميتنه مبدأ اولمش اولديغى‌ده قونغره‌ده برخاطره اولەرق ذكر ايدلشدر .

(له‌ئونارد دووه‌نچى) نك (ژاوند) عنوانلى تابلوسى

[تا برنجى فرانسوا زماننده ۱۲ بيك فرانغه صاتين آلنان بو قيمتدار تابلو كچن اغستوس ظرفنده پارسده لووورموزه‌سندن سرقت ايدلمش وهرطرفده اجرا اولونان تحريات شديده‌يه رغماً بولونامامشدر]

* * *

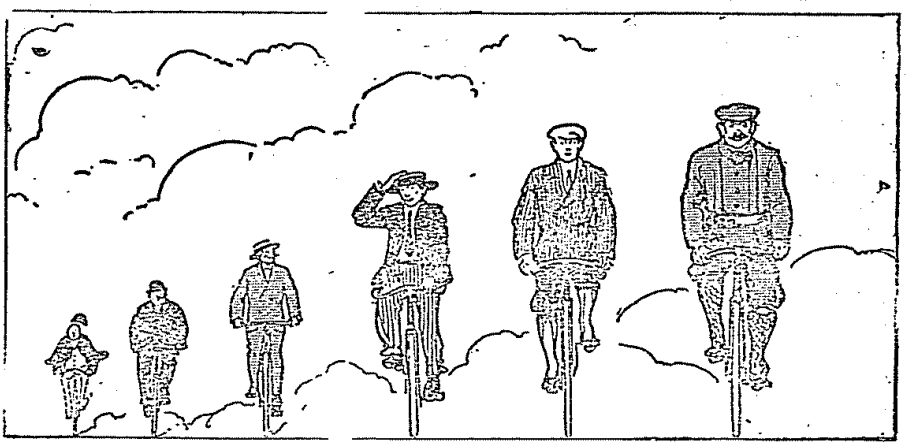
قادينلرك برموفقيتى

قريستيانيادن وارد اولان معلوماته نظراً اوراده‌كى مجلس نظار قادينلرك مأموريت رسميه الده ايده بيلملرينه مساعد برقانون لايحه‌سنى پارلمنتويه توديعه قرار ويرمشدر . بوقانون لايحه‌سى موجبنجه قادينلر شورای دولت ، ديپلوماسى ، مسلك عسكرى وروحانيدن ماعدا مأمريتلره داخل اولەبيله‌جكلردر . ۱۹۱۱ سنه‌سندن اعتباراً معارف تشكيلاتنك هردرجه‌سنده بولنمغه قادينلرك حقى واردر .

* * *

آلمانياده قادينلر

آلمانياده ترتيب ايدلمش اولان صوك استاتستيقلرده ، قادينلرك ارككلرن پك فضله اولديغى بولنده‌كى اندیشه‌لرك نابمحل بولونديغى ، بو فرقك‌ده اوته‌دن برى موجود اولان ۸۰۰,۰۰۰ نى تجاوز ايتمديكى كورولیور : يعنى ٤٠ اركككه مقابل ٤١ قادين !..

۱۸۹۴	۱۸۹۷	۱۸۹۹	۱۹۰۴	۱۹۰۸	۱۹۱۰
۲۰۳۵۲۶	۴۰۸۸۶۹	۸۳۶۳۶۰	۱۵۲۵۹۷۲	۲۲۴۴۵۹۴	۲۶۹۷۴۰۷
عدد ماکنه					

فرانسه‌ده بیسیقلت اعمالاتی ترقیاتی

بونده تلاشه دکر برشی یوق .. اساساً موجود اولان قادینلرك یوزده ۹۰ نی ازدواج ایدییورلر. جای مراق اولان نقطه بشقه‌در: آلمانیاده . نوزاد لرك دها چوغی علی‌السویه ارکك ایسه‌ده ، بو رق صوکره‌دن صوکره‌یه ، ده وفیاتك ارکك جوجقلرده قیز چوجقلر کسکندن فضله اولماسندن تولدایدییور !..

آمریقا ایله تجارتمز

حکومت عثمانیه ایله آمریقا بینده اجرا ایدیلن معاملات تجاریه‌نك برقات دها توسیعی ایچون استانبولده برآمریقا تجارت اوطه‌سی تشکلی تصور اولنمقده‌در . بوبابده مذاکراته بولنمق اوزره کچن سنه آمریقا جنرال قونسولاتوسنده براجتماع وقوعه کلمشدر .

۱۹۰۹ سنه‌سی ظرفنده ، رسمی ایستاتستیقلره نظراً ، حکومات متحدهٔ آمریقا تورکیه‌دن ۷۷ ملیون ۳۸۲,۴۸۸ فرانقلق امتعه مبایعه ایتمشدرکه انکلتره‌دن صوکره تورکیه‌نك اك ایی مشتریلرندن برینی تشکیل ایلمکده‌در . بوندن ماعدا سیاحین وامریقایه مهاجرت ایدن عثمانلیلر طرفندن‌ده هرسنه ممالك عثمانیه‌ده مهم مبالغ براقلمقده‌در .

انکلتره‌ده مراسم تتویجیه

کچن حزیران افرنجینك نصف اخیرنده لوندره دنیانك اك شایان تماشا مراسمنی کورمشدر . انکلتره قرالی بشنجی ژورژ حضرتلری تاج قرالیی کیدی . بلا تردد دنیله بیلیرکه بتون لوندره ، او آلتی یدی ملیونلق قوجه شهر بوکون آیاق اوستنده ایدی .

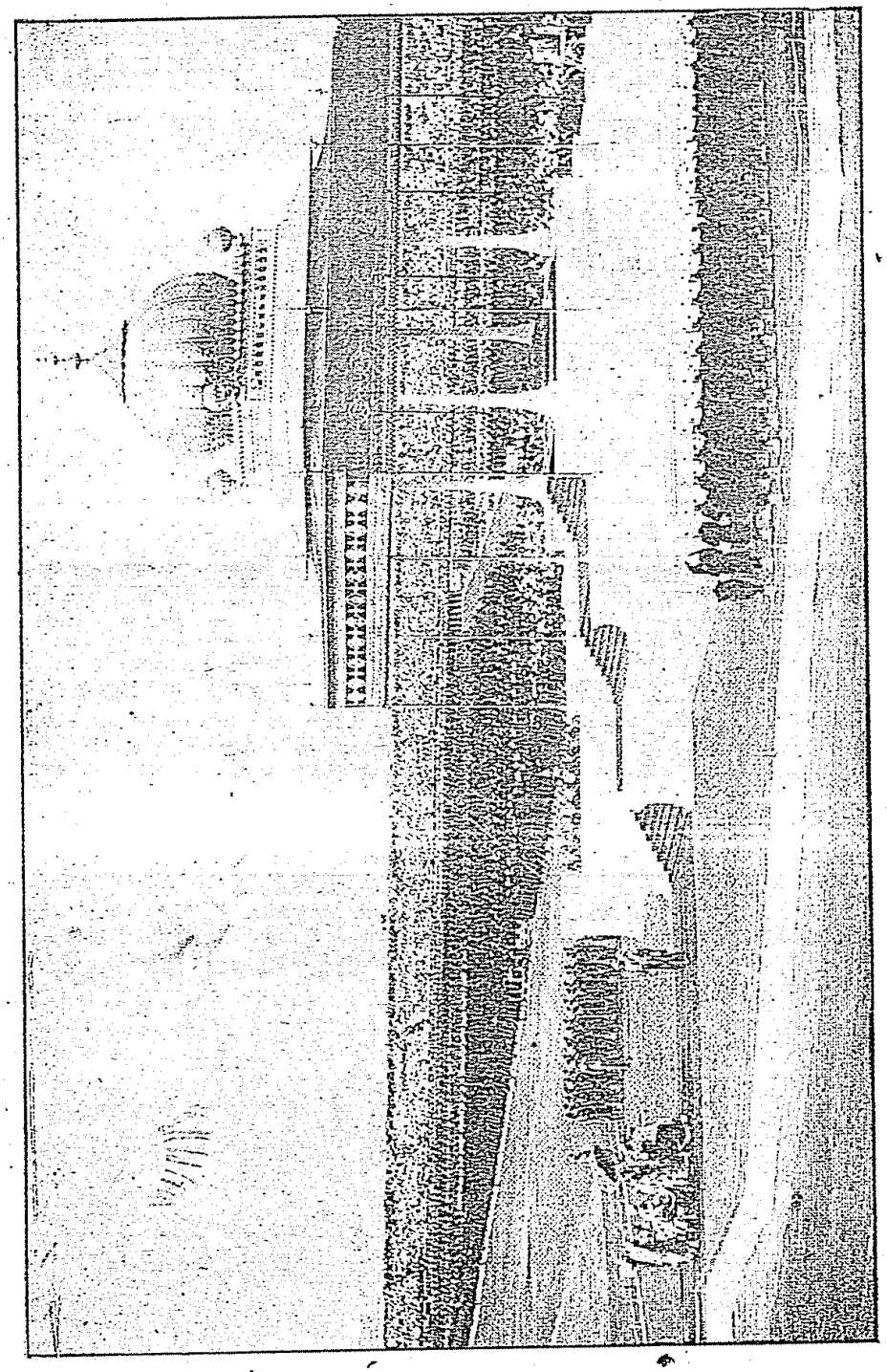
مراسم تتویجیه ، اوزمان ، بتون انکلیز افکار عمومیه‌سنی اشغال ایلمکده ایدی . اورایه دنیانك بتون دولتلرینك هیئتلری ، انکلتره مستملکاتی وحکومات محمیه مرخصلری کلمکده ، قوجه هندستانك عجیب وغریب قوستوملی راجه‌لری ، مهاراجه‌لری اشتراك ایلیه‌جك ، والحاصل بومراسم عالمك اك نادر ، بلکه یکانه برتماشاسنی تشکیل ایلیه‌جکدی .

انکلیزلر ترقیپرور وپراتیق آدملر اولدقلری قدرده محافظه‌کار وعنعنات ملیه‌لرینه رعایتکاردرلر . بونك ایچون بویکرمنجی عصرده جریان ایتمش اولان تتویج مراسمنده بوندن اوچ ، بش ، اون عصر اولکی عادات وعنعنات تمامیله محافظه ایدیلمش ، اوچمش زمانلرك قوستوملری ینه میدانه چیقمشدر .

انكلتره قرالنك رسم تتوجی : قرال بشنجی ژورژ و قرالیچه ماری حضراتی رسم تتوجدن کی صوکره (بوکینغهام) سراینده [کندیلری رسم تتوجه مخصوص قیمتدار البسه لری لابس بولونیورلر . مقاله سنه مراجعت]

مراسمك تفرعاتی تعیین ایتمك وهر کسك موقعنی بوله رق یرلشدیرمك اك مشکل مسئله لرك برینی تشکیل ایلر . بووظیفه لوندره سرایندك ماره شالی اولوب انکلتره تاریخنده مهم بر رول اوینامش بولنان (دوق اوف نورفولق)ك سلاله سندن وعینی اسمی طاشیان ذاته محولدر . دوق اوف نورفولق بوکون لوندره نك اك بیوك آدمیدر . وستمینستر کلیساسنده تمثیل ایدیلش اولان تاریخی پیه سك رژیسوری مشارالیهدر . هرکون صباحدن آقشامه قدر بو پیه سده ایفای وظیفه ایده جك قرال ، پرنس ، دوق وسائر اصیلزادکانك روللرینی تعیین ایله مشغول اولور . بو اوقدر کوچ برمسئله درکه حل ایدلمکه محتاج بیکلرجه جهتی واردر . موقعلر محدود بولندیغندن مراسمده یمك بولنه جغی ، کیمك بولنمیه جغی مسئله سی پك چوق عداوتلره ، غبطه لره ، آنتریقه لره میدان آچار . دوق اوف نورفولق بتون بونلرك آره سنده موزنه سنی غائب ایتمه دن چالشمق مجبوریتنده در . یالکز بودکل ، مراسمی حاضرله مق وظیفه سی ده اونك وزرنده بولنیور . مراسم اثناسنده یاپیله جق اك اوفاق خطا ، اولجه تقدیر ایدیلمه مش اك اوفاق بر قصور بیوك برفلاکت دیمك اولور . تطبیقاتی برایکی دفعه پرووا ایتمك ده لازم کلیر . هرکون صباح

انکلتره قرالی وقرالیچه‌سی برابرلرنده برلی پرنسلر اولدیغی حاله ، مذهب شعبه‌لرله ، «دربار» تعبیر اولنان آلتون قبه آلتنده کی تخت معلایه طوغری حرکت ایدیورلر . [۱۵ رسم تنویح] مقاله‌سنك ات طرفنده مندرج مقاله‌یه مراجعت]

برسیاحت محتشمه : دلهیده

(بوکینغام پالاس) سرایی ایله (وستمینستر آبی) کلیساسی آره‌سنده خدمتجیلر اهالی‌رولنی ایفا ایدیور ، وقرال ایله قرالیچه‌نك آرابه‌سنه قوشیله‌چق اولان سکز بیاض آت کچرکن موسیقه چاله‌رق بونلرده آلقیشلایورلر ، بایراقلری صالالایورلردی . (کنتربوری) پسقپوسی‌ده داخل اولمق اوزره مراسمده بولنه‌جق اولانلر کلوب روللرینی اوکره‌نیورلر ، پسقپوس . کلیسانك قپوسنده قرال وقرالیچه رولنی ایفا ایدن ایکی کشی‌یی استقبال ایدییور ، هیئت تشکل ایلیوردی .

کلیسا درونده داخل اولمق هرکس کندینه مخصوص موقعی اشغال ایلدکدن صوکره پسقپوس قرالی ملته تقدیم ایدییور وملتك قرالدن ممنون اولوب اولمادیغنی اوچ دفعه صورمق اعتیاد تاریخیسنی ایفاایتدکدن

صوکره ملتك قبولندن طولایی ممنون اولمسنی قراله اخطار ایلیوردی . قرال وقرالیچه رولنی ایفا ایدنلر بسقپوس طرفندن تقدیس ایدیلهرك حقیق دوقلر ، دوشسلر بوساخته قرالوقرالیچه اوکنده دیزچوکهرك صداقت یمینی ایدییورلردی. اصل قرال وقرالیچه ایسهصوك ایکنجی پرووایه اشتراك ایتدیلر ، سوقاقلرده انتظامی محافظه ایچون آلتمش بیك پولیس وعسکر استخدام ایدلدی وبونلرك هپسنه لورد کیچنر قوماندا ایلهدی .

* * *

(دوق اوف نورفولق) ه معاونت ایتمك ، مراسمه اشتراك ایچون حقوق تاریخیهیهمالك اولانلری تدقیق ایلمك اوزره The Court of claims نامیله برقومیسیون تشکیل اولنمشدی . بومدعالر ، تتوج مراسمی قدر غریبدر .

(سیرمارتین لوئید) قومیسیونه مراجعتله بارونلرکاوکنده قرالك کوشدن معمول علامتمخصوصهسنی طاشیمق کندی عائلهسنك برحق تاریخیسنی اولدیغنی بیان ایلمش ومراسمده وظیفهنك اسندیسنه ویرلمسنی طلب ایلمشدی . موی‌الیه ۱۱۰۰ سنهدنبری مصدق سلالهنامهسنی ابراز و ولس توریون خلفی اولدیغنی اثبات ایلمش ایسهده مدعاسی مسموع اولمامشدر .

فاتح (ویلهلم) ك بایراقداری اولان (روژهدهتهپی) سلالهسنه منسوب مسترمورلهی قرالك بایراغنی طاشیمق حق تاریخیسنی ادعا ایلیوردی . لکن بوده قومیسیونجه رد ایدلمشدر .

(مرکهل) اسمنده بریسی ایسه مراسم کیجهسی قرالیچهنك اوطهسنه فخری محافظ تعیینی طلب ایلیوری، بونك اسلاف عائلهسی بوایشله توظیف ایدیلیر واوطهلرده اشیایی ایرتسی کونی کاملاً ید ضبطنه کچیرمش .

قرالیچه ویقتوریانك مراسم تتوجیهسنك یالکز ایلك کونی ایکی ملیون فرانغه مال اولمشدر . قرال ادواردك تتوجی ایچون ایسه درت ملیون فرانق صرف ایدلمشدر . اوچ بیك اصیلزادهنك قوستوملری ایچون یکرمی ملیون فرانق ویرلمشدر . بونلره یوز اللی بیك مترو قیمتلی قدیفه کیتمش وآلتی بیك ایکیوز اللی ترزی چالیشمشدر .

لوردلرك زوجهلری طرفندن مراسمده تعلیق اولنان مجوهرات آلتمش بش ملیون قیمتندهدر. سرای قادینلری ایسه یوز یکرمی ملیون قیمتنده الماس وسائره طاشیمشلردر . پورتلاند لوردینك زوجهسی درت ملیون فرانقلق برتاج کیمشدر . وستمینستر پرنسنك تاجی ایسه ایکی ملیون فرانق قیمتنده بولنیوردی . بوتاج اون بشنجی لوئی زمانندن قاله معتنا برشیدر . (پرنسس اوف ووفور) ایکی بچق ملیون فرانقلق برکردانلق طاشیدی . دها نهلر ، نهلر .. ایشته بونلره هد پرنس وپرنسلرینك اجار ذیقیمتی ، قرال وقرالیچهنك مالك اولدیغی تاج ومزینات‌ده علاوه ایدیلهجك اولورسه بلا تردد مراسم تتوجیهده برملیار فرانقلق مجوهرات طاقیلدی دنیلهبیلیر .

* * *

اصل مراسمك ، یوقاریده پرووایسنی نقل ایتدیکمزدن ماعداسنده اوقدر تحف شیلر واردرکه انسان بلااختیار کولر . قرالوستمینستر کلیساسنده (سن‌ادوارد) ك تختنه اوطوردی. بوتخت عتیق ، آغاجدن معمول اولوب درت آرسلان اوزرینه اوطورتلمشدر . تختنك آلتنده شوتلاند وایرلاند قراللرندن قاله طالع طاشی موضوعدر . قرال اورایه اوطوردقدن صوکره کلیسانك اك بیوك پاپاسی تاریخی البسهسنی کیهرك قرالی درت کوشهلی برمزله اورتمشدر . بوحرکت قرالك دنیانك درت کوشهسنه حاکم اولمسنه دالدر . بوماتوبی اعمال ایتمك پرنتری) اهالیسنك برحق قدیمیدر. قرال بشنجی ژورژ ، جدی دردنجی

ژورژك مانتو-نی کیدی . بومانتو وقتیله غائب اولمش . صکره مادام پتسه‌ثو نامنده بری طرفندن ۱۳۷۵ فرانغه صاتیله‌رق برانکلیز آلوب قراله هدیه ایلمشدر .

مانتویی کیدکدن صوکره قرال قیرمزی الدیونلرینی تلبس ایلمشدر . بوده مملکتی دشمنه قارشی هروقت مدافعه ایده‌جکنه اشارتدر . باش پاپاس النه ایکی قلیچ ویرر . بری قرالیت قلنجی‌درکه اوجی سیوری دکلدر . دیکریتك اوجی سیوری اولوب بوده عدالت قیلیجیدر . لکن الك تحتی قرالك ملته نشانلامه‌سیدر . بونك ایچون قرالك پارماغنه بریوزوك طاقشلردی . اوندن‌صوکره ارتق قرالك ملته نشانلیدر وکندی حیاتی ملتك حیاتنه ربط ایتمش دیمکدر .

آقشامه (وستمینستر آبی)ك صالونده مکلف برضیافت ویرلدی . بونده الك بیوك اصیلزادکاندن یکرمی دزت کشی خدمت ایتدی . بونلر اوکلرنده آشجی باشی ، وسرای مارشالی اولدیغی حالده هیئتیله یمکلر طاشیدیلر . چوربایی کوتورمك حق تاریخیسی لورد آدینغتونه عائددر .

یمك یندکدن صوکره کول رنکنده برزره کیه‌ن لورد قونه‌تابل آتله صالونه کیره‌رك اوچ کره قراله طوغری الدیونی آتدی ، قرال اوچنجی دفعه‌سندن صوکوه لورده بربارداق قیرمزی شراب ویردی . ایچرکن حاضرون انکلیزجه ، لاتینجه وفرانسزجه اولق اوزره قرالك عنوانلرینی سویله‌دیلر . بوده‌ختامه ایردکدن صوکره لوردلر واصیلزادکان سائره فرانسزجه Largesse دیه باغیردیلر . بعده قونه‌تابل ینه آتی اوزرنده اوله‌رق صالوندن چیقوب کیتدی .

لوندره نك شهرامینی معیتنده یکرمی کشی اولدیغی حالده ایلریله‌یه‌رك قراله بربارداق شراب ویردی . بربارداق شراب حقنه اوقسفورد بلدیه رئیسی ده مالکدر . حاضرون قرالك شرفنه‌طقوزر بارداق شراب ایچدیلر . بونلر بیتدکدن صوکره (لورد شانسه‌لیه) نك « بویله جنتلمن برقرال ایچون طقوزبارداق دکل ، طقوز کره طقوز بارداق شراب ایچمك بجادر » دیمسی ینه عنعنات تاریخیه‌دندر . شراب ایچلدیکی صره‌ده مأمور اولان برلکن طاشیه‌رق هرکسه اللرینی ییقاتدیردی .

ایفا اولونان مراسم نامحدود واو قدرده غریب وتحفدر . لوردلردن بعضلری دیدیکمز کبی مراسم تتویجیه‌ده حقوق ارثیه‌یه مالکدر . (وولغتون) عائله‌سی قرالك التون مهموزلرینی طاقارلر ، (روزیری) (اسپنسر) ، (تربی) و (قاداغان) عائله‌لری‌ایسه قرالك مانتوسنك اتکنی طوتارلر .

(یورقشه‌یر) عائله‌سی‌قرالك‌قیمتدار الدیونلرینی کوتوریرلر و قرال باستونی طاشیرکن قولنك التندن طوتمق حقی منحصراً ارنلرکدر .

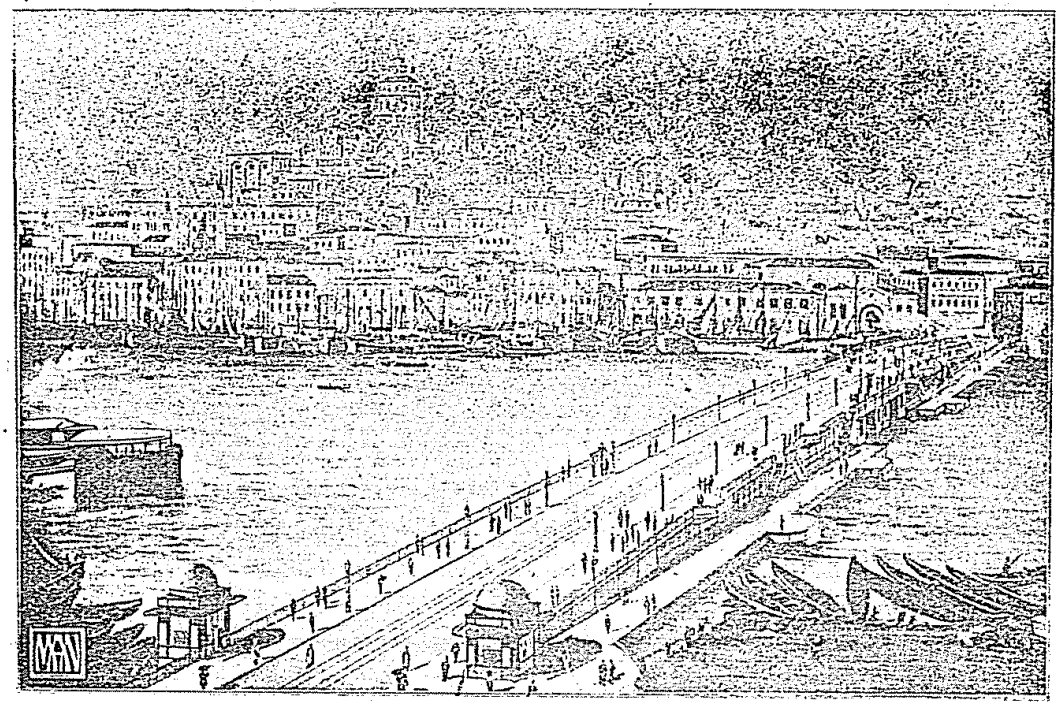
ایشته بتون بو مغلق ، نامحدود مراسم حقیله ، نقطه‌سی نقطه‌سنه ایفا ایدلمشدر . زیرا انکلیزلر عنعنات تاریخیه‌لرینی پك‌ده زیاده محافظه ایدرلر .

*
* *

قرال ژورژ هندستان مراسمندن برینی‌ده اجرا ایلمشدر . هندستانده بر راجه موقع حکمداریه صعود ایلدیکی وقت عمومی بر میدانلغه بیوك‌برترازو وضع اولنور . ترازونك بر کوزینه قرال بینر ، دیکر کوزینه‌ده آغرلغی قدر آلتون قویارلر . صوکره قرال کیتدکدن صوکره بو آلتونلری اهالی پایلاشیر . قرال ژورژ ایکی یوز بیك فرانق آغیرلغنده کلمش ایمش .

*
* *

رسم تتویجك اجراسی مناسبتیله سپیتهاددە قرال ژورژك حضورنده بیوك بررسم کچیداجرا ایدیلمش ، بو رسم کچیده ایکی یوزدن فضله انکلیز سفینهٔ حربیه‌سی وبر چوق اجنبی سفائنی اشتراك ایلمشدر .

استانبولك يكى كوبريسى

[ايكى سنه‌دن برى برآلمان قومپانيه‌سى طرفندن انشا اينلمكده اولان قره كوى كوپريسنك استانبول وغلطه جهتنده‌كى آياقلرى آكلمش اولوب اوكمزده‌كى نيسانده بالاتمام رسم كشادينك اجراسى مقرر بولونمشدر . اشبو كوپرى اسكى كوپرينك ايكى مثلى عرضنده يعنى ۲۵ مترو اولوب اوزرنده ايكى ترامواى خطى بولوناجق ، واپوره سهولتله بينمك ايچون ايكنجى درجه اكلهلرى حاوى اولاجقدر .]

رسم كچيد

۲۰٬۳۰۰	طونولق ده‌لاوار آمريقان درد نوتى	
۱۴٬۶۲۰	«	قوراما ژاپون قاوزورى
۱۸٬۷۰	«	فون‌درتان آلمان «
۱۸٬۷۶۰	«	دانتون فرانسز درد نوتى
۷٬۸۳۰	«	سان مارقو ايتاليان زرهليسى
۳٬۷۰۰	«	عثمانلى حميديه قراوزورى
۵٬۳۷۲	«	ره‌ناره‌ژانت اسپانيول «
۱۴٬۵۰۰	«	راده‌تسكى آوستريا زرهليسى
۴٬۱۰۰	«	فيلژيا اسوه‌چ قروازورى
۵٬۱۳۰	«	ياقوب هولاندا زرهليسى
۴٬۳۰۰	«	شاقابوقو شيلى قروازورى
۴٬۳۰۰	«	هاى‌شى چين «
۴٬۵۰۰	«	بوئنوس آيره‌س آرژانتين «
۴٬۲۰۰	«	آيدسوولت نوروه‌چ «
۱۲٬۵۰۰	«	روسيا روس «
۳٬۷۰۰	«	اولفرت دانيمارقه زرهليسى

اشتراك ايله‌مشلردر .

مراسم تتوجیه حقنده کی یازیلر

افکار عمومیه‌یی کونلرجه ، هفته‌لرجه اشغال ایلمش اولان انکلتره قرالنك مراسم تتوجیه‌سی حقنده پك چوق تلغرافنامه کشیده ایدلمشدر. بوکا دائر انکلتره شهرلرینه و ممالك اجنبیه‌یه مخصوص اولق اوزره ۸۶۷۰۰۰ کلمه‌لك تلغراف چکلمشدر. یالکز مراسمك اجرا ایدلدیکی کون ۳۱۰،۰۰۰ کلمه‌لك تلغراف ویرلمشدر .

قرال یدنجی ادواردك مراسم تتوجیه‌سی حقنده وقوعندن اول یارم میلیون کلمه‌لك تلغرافنامه ویرلمشدر.

هرخصوصیده ایلریه‌ین انکلتره‌ده یکی مراسم تتوجیه‌ده اسکیسندن دها زیاده تلغرافنامه یازلمشدر .

* * *

دلهی مراسمی

بویوك بریتانیا قرالی وقرالیچه‌سی حضراتی ، عین زمانده هندستان ایمپراطور وایمپراطوریچه‌سی اولدقلرندن رسم تتوجلرینی متعاقب هندستانه ده سیاحت ایده‌رك اوراده‌ده برطاقم مراسم مطنطه ایله اکمال تتوج ایله‌مه‌لری عادتدر . حشمتلو ژورژ حضرتلریله قرالیچه حضرتلری دخی بوعادتا توفیقاً کچن سنه تشرین ثانی ظرفنده (مدینا) اسمنده‌کی واپوره راکباً هندستانه عزیمت وایکی آی قدر برسیاحتدن صوکرا عودت بویوردیلر .

بز بوکا متعلق بررسم درج ایدیبورز :

دلهی‌ده اجرا قلنان مراسم حقنده ویریلن تفصیلاته کوره مراسم هفته‌سی لطیف برهوا ایله باشلامشدر . ایمپراطور ـ قرال بشنجی ژورژ هندستانك یرلی پرنسلرینی حضورینه قبول ایتمی مراسمنی کانون اولك ۹ نده اکمال ایتمش ویومراسم قبولیه‌نك ابتداسندن نهایتنه قدر عین حس تأثیری حصوله کتیرمشدر . آقشامی قرال وقرالیچه بر مشعله شنلکنده حاضر بولنمشلردر . بو اثناده باندو موزیقه اك روح نواز هوالری ترنمساز اولمشدر . مشارالیهما حضراتی طنطنه ودبدبه‌دن عاری برصورتده مراسم محلنه کلمشلر ایسه‌ده هریرده طانمشلر وشدتلی آلقیشلره مظهر اولمشلردر . ایرتسی صباح آچیق هواده مطنطن برآیین روحانی اجرا قلنمش و قرال ایله قرالیچه حاضر بولنمشلردر . مادراس پسقپوسی مؤثر بروعظ ایراد ایتمشدر ، هیئت موسیقیه‌نك ترنم ایتدیکی هوالر غایت سامعه نواز ایدی ایسه‌ده عسکر پك اوزاقده بولندیغندن نغمات روحانیه‌یه اشتراك ایده‌مه‌مشدر . آیك ۱۲ سنده قرال ـ ایمپراطور طرفندن یدی آلایه بایراقلر اهداسی مراسمی اجرا قلنمشدر . قرالیچه ـ ایمپراطوریچه هندستان

فاس سلطانك، فاس شهرینك کچن سنه وقوع بولان محاصره‌سی اثناسنده دبدبه وآلایشی ترك ایتمه‌یجك قدر برلاقیدی مؤسف ایله ، اجرا ایتدیکی برسلامق رسمی [سال سیاسی بخشنده فاس سلطانه وفاس مسئله‌سنه مراجعت]

ایتالیانك منجیلری، ایتالیا قرالغنك کچن سنه اجرا اولنان اللنجی سنهٔ دوریهٔ تأسیسی مراسمی مناسبتیله [*]
قرال برنجی أمانوئل جه‌نه‌رال غاریبالدی باش وکیل قاووور

مشاهیر نسوانی قبول ایتمشدر. بو اثناده مشارالیهاحضرتلرینه بیان خوش آمدی یی متضمن برعریضه تقدیم ایدلمشدر

دوربار ساحهٔ واسعه‌سی مرکزی جاده‌لره تقسیم اولنمش ایدی . دوربارده ۱۳۵ پرنسه مخصوص آیری آیری پاویونلر ترتیب ایدلمش ایدی . حیدر آباد نظامنه ، میسور مهراجه‌سنه وبارودا حاکمنه وبنغال والی وکیلنه مخصوص اولان پاویونلر ایمپراطور ـ قراله مخصوص اولان پاویون جوارنده انشا اولنمش ایدی. بیکم مهراجه‌سنه مخصوص اولان پاویون خاصةً جالب نظر ایدی. بونده ایکی جسیم چادردن مرکب برر سم قبول پاویونی ترتیب اولنمش ایدی . بوراسی بودانك باشلیجه وقایع حیاتی مصور بر طاقم رسم ولوحه‌لرله تزیین اولندیغی کبی بورایه بودا مذهبنی تیبته ادخال ایتمش اولان پادما سامبهاوانك وبونك تلامیذندن ایکی ایکی قادینك هیکللری وضع اولنمش ودیوارلرینه‌ده تیبت رساملرینك چیره‌دستهٔ مهارتی اولان رسملر وجین خالیلری وضع وتعلیق ایدلمش ایدی .

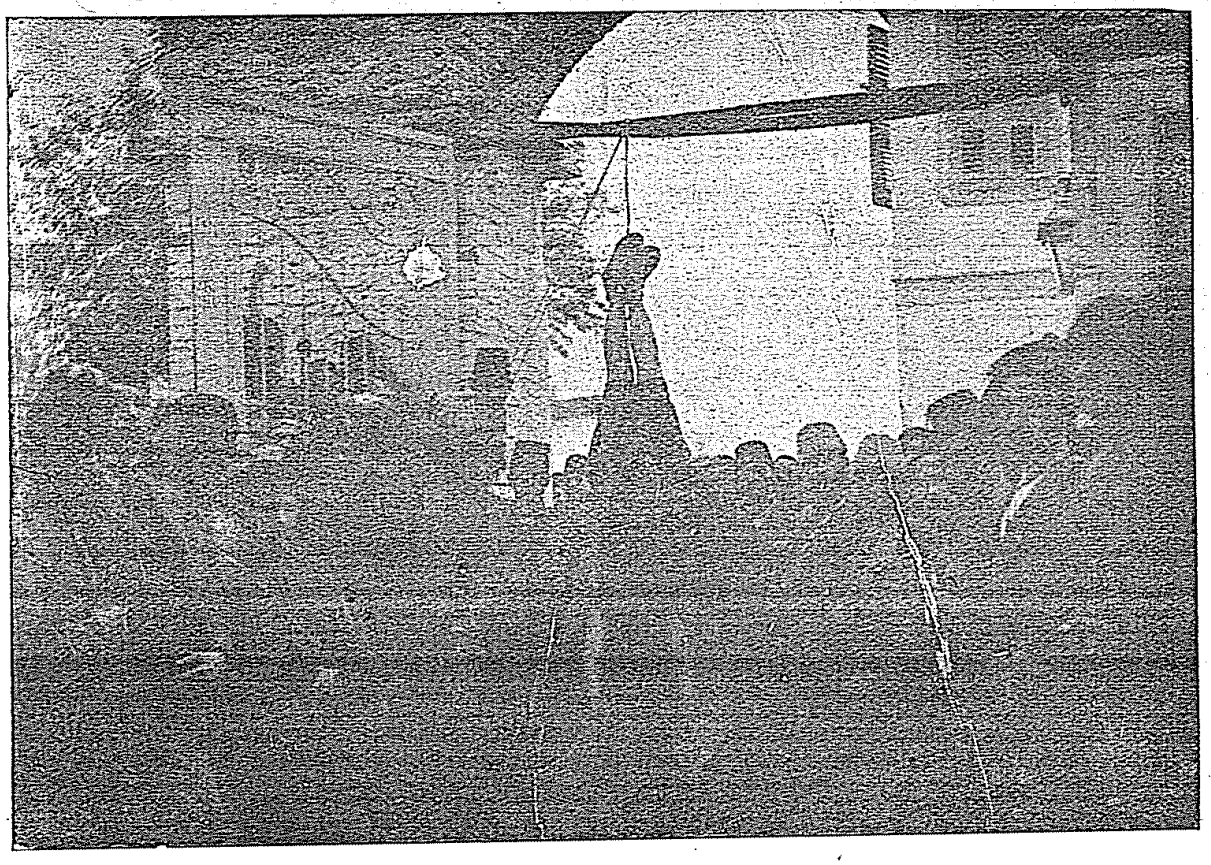
[انکلتره قرالی حضرتلری هندستانه کیدرایکن ، کندیلرینی سلاملامق اوزره حکومت عثمانیه‌جه اعزام اولنان شهزاده ضیاءالدین افندی حضرتلریله ، برای تبدیل هوا مصرده بولنان صدر اسبق کامل پاشا وخدیو مصر حضرتلرینی قبول ایله مظهرالتفات ایله‌مشلردر .]

غرائب شئون و فنون

۱۹۱۳ سنهٔ میلادیه‌سی

آلمانیا غزته‌لرندن بری « ۱۹۱۳ سنهٔ میلادیه‌سی » سرلوحه‌سنی تحتنده برمقاله نشر ایلمکده‌در . مقاله‌نك محرری ۱۹۱۳ سنه‌سنده آلمانیاده بیوك برانقلاب سیاسی اولهجغنی قطعیت ریاضیه ایله اثبات ایدییور . محرر محاکمه‌سنه اساس اولهرق آلمانیانك هرطرفنده باریقادلر انشا ایدلمش اولان ۱۸۴۹ سنه‌سنی اتخاذ ایلیور. ۱۸۴۹ سنه‌سنك رقملری عینی عدده علاوه ایدیلهجك اولورسه ۱+۸+٤+۹+۱۸٤۹ = ۱۸۷۱ . ۱۸۷۱ سنه‌سی ایسه آلمانیا تاریخنك الك پارلاق یاپراقلرندن برینی تشکیل ایلر . بوتاریخده پروسیا فرانسه‌یی مغلوب ایدرك آلمانیا ایمپراطورلغنك اساسلرینی قویمشدر . شیمدی ۱۸۷۱ عددینی‌ده

[*] بر دها تکراره مجبورزکه اثرمز برسالنامه اولق مناسبتیله ، دشمنلریمزه عائد اولان وقایعی ورسملری بیله، احتوا ایتمك لازم کلیر.

آیدین ولایتنده اون بش سنه‌لك برحیات خونخوار شقاوتدن صوکرا کچن قیش استیصالنه ظفر حاصل اولان شقیٔ مشهور چاقیرجه‌لینك نازللیده تشهیراولنان نعشی

[مرقوم ، طاینیمامق ونام ملعونندن استفاده ایدلك اوزره دیکر رفقای شقاوتی طرفندن کوکسنك دریسی یوزوله‌رك واللری بیلکارندن کسیله‌رك براقلمش وشورسمدن ایی برر سمی الده ایدیله‌مه‌مشدر. مع مافیه آز مدت صوکرا دیکر رفقای شقاوتی‌ده تمامیله قهر واستیصال اولونمشلردر .]

۱۸۴۹ کبی جمع ایدرسه‌ك ۱ + ۸ + ۷ + ۱ + ۱۸۷۱ = ۱۸۸۸ عددی بولنورکه بو ۱۸۸۸ سنه‌سی اوچ ایمپراطورلرك سنه‌سیدر . مارتك اوننده برنجی یلهلم وفات ایدرك یرینه اوچنجی فره‌دریق جلوس ایتمش واوده نیسانك اون بشنده ترك حیات ایلمشدر . ومقامنده ایمپراطور ایکنجی ویلهلم قائم اولمشدر . ۱۸۸۸ سنه‌سی‌ده عینی اصول اوزره جمع ایدرسه‌ك ۱ + ۸ + ۸ + ۸ + ۱۸۸۸ = ۱۹۱۳ عددی بولنور . مقاله محررینك فکرینه نظراً ۱۹۱۳ سنه سنده آلمانیاده بیوك بروقعهٔ سیاسیه اولهجقدر . محرر دها ایلری کیدیور و ۱۹۱۳ عددینی جمع ایله ۱۹۲۷ سنه‌سی بولیورکه فکرنجه بوسنه‌ده آلمانیاده انقلاب اجتماعی وقوعه کلهجکمش .

ساعت تجارتی

تنظیم ایدیلان برایستاتستیقه نظراً ۳۲۴ سنه‌سی ظرفنده ممالك عثمانیه‌یه (۳۸۶۱) قطعه آلتون (۵۷۱۰۴) قطعه کموش، (۵۶۱۵۰) قطعه‌ده نیکل وسائرمعادندن معمول جیب ساعتی ادخال‌ایدلمشدر . مملکتمزه ساعت ادخالی خصوصنده اسویچره برنجی درجه‌یی اشغال ایدیور. آوسترپا وآلمانیا ایکنجی درجه‌ده قالیور. فرانسه‌ایله انکلتره‌یه کلنجه بورالردن معمولات نفیسه ونادره‌دن اولان قیمتدار ساعتلر کتیریلیور.

آبدهٔ حریت

آبدهٔ حریت بهر ضلعی اللیشر مترودن عبارت مثمن منتظم شکلنده ومرمر اوزرینه دمیر پارمقلقلی دیوارلرله محاط اون دونمدن عبارت برباغچه اورتهسنه انشا ایدلمش اولوب اوچ جهتدن مدخلی واردر ، مذکور باغچهیه چاملر غرسیله غروپلر ومنتظم یوللر تشکیل ایدلمش ، اطراف ویوللرینه چنار آغاجلری دیکلمشدر .

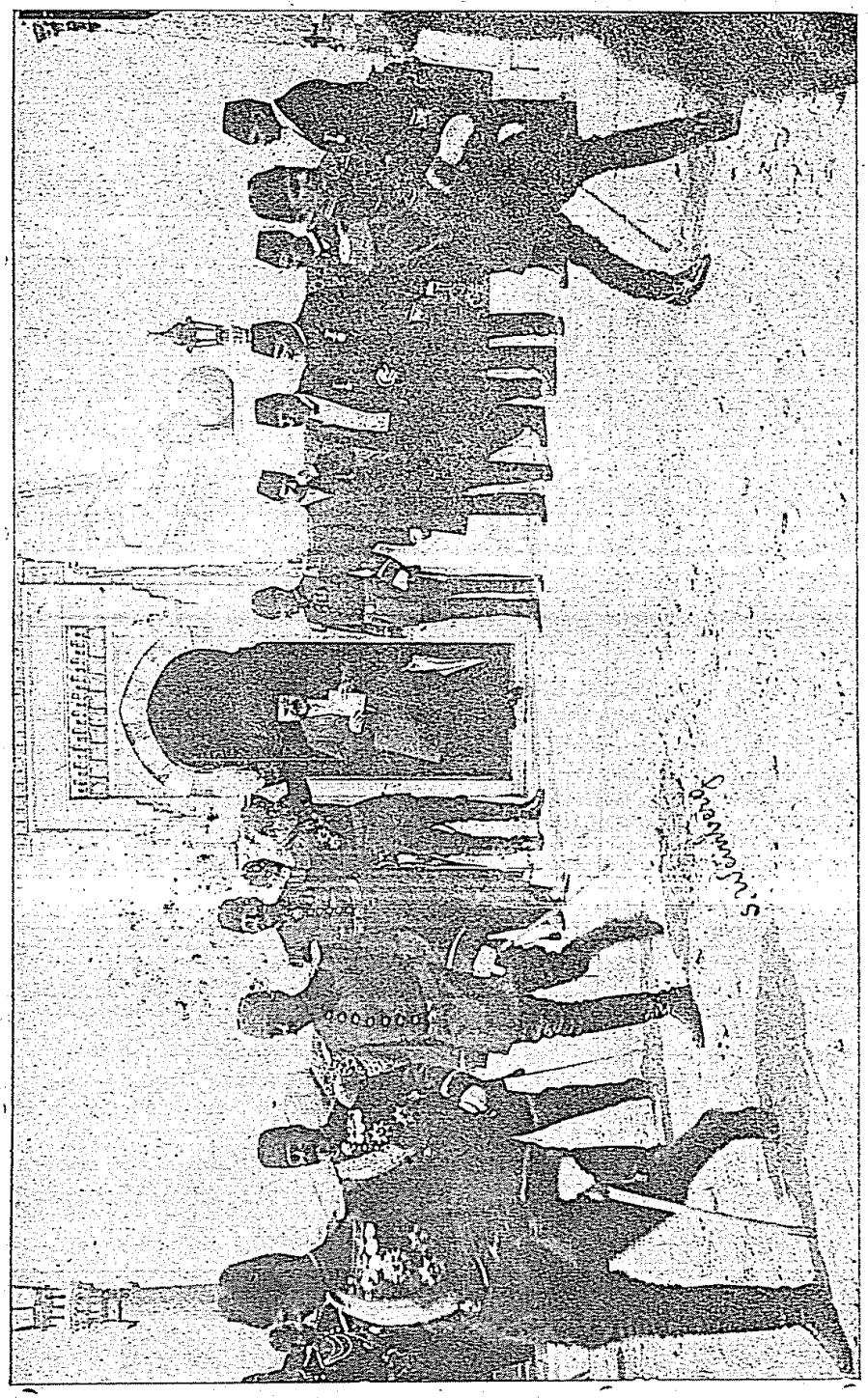
آبده تحت الزمین وفوق الزمین اولمق اوزره ایکی قسمدر . تحت الزمین قسمی آلتی لحد ، اوستی تربه اولمق اوزره ایکی قسمدن مرکبدر ، تربه قسمنده باشلقلری استالاقتیت تعبیر اولنان مزینات ظریفهٔ معماریهدن مرکب اوچ آیاق اوزرینه انشا ایدلمش کمرلر موجوددرکه بوکمرلرك شرائط تشکیلیه سنده مهم برمهارت ابراز ایدلمشدر ، بوکمرلرك اوزرینه آبدهنك قسم خارجیسی موضوعدر . اشبو کمرلرك آره سنه رنکلی جاملرله معمول برقبه یاپیلمشدر . تربهنك برراس مقطوعنده صنعتکارانه یاپیلمش برمحراب ، محرابك یاننده لحد قسمنه مدخل مرمر برقپو موجوددر . آبده رأسلری مقطوع برمثلث متساوی الاضلاع شکلنده انشا ایدلمشدر . آبدهده ایکی کزتی محلی واردر . بوکزتی محللرینك برندن دیکرینه چیقمق ایچون اوچ جهتده مرمر مردیونلر یاپلمشدر .

اشبو مردیونلرله صحنلقلرك آرالرنده واسع ساقسیلر تشکیل واشکال مخصوصهیی حائز اولمق اوزره چیچکلرله تزیین ایدلمشدر . مردیون ترتیباتندهکی شکل مسدس منتظمك متناظر رأسلرنده مسدس قاعده اوزرینه برمرمر کرسی واونك اوزرینه صوماکیدن برقولون ، اونك اوزرینه مزین باشلقلر وباشلقلرك اوزرینه برونزدن معمول غایت ظریف فنارلر وفنار ستونلرینك ارالرینه اوچر عدد مرمر بابالر وضع اولنمش ، وفنار ستونلریله مرمر بابالر بربرینه برونز زنجیرلرله ربطایدلمشدر ، آبدهنك یوقاریکی کزتی محلی برمثلث متساوی الاضلاع شکلنده انشا وقاعده رأسلرینك اوزرینه مجلاهرکه طاشندن معمول کولکهلر وضع ایدلمش وکولکهلرك خذاسنده غایت ظریف اشکال معماریهیی حاوی پنجرهلر تشکیل اولنمشدر . مذکور پنجرهلرك اوزرندن آبدهنك مسدس منتظم واهرام ناقص جدارلری باشلار .

غایت ظریف مزینات معماریه ایله مجهز بووجهلر طغرای عثمانی وجمل تاریخیهیه تخصیص ایدلمشدر ، اشبو وجهلرك فوقنده یاپیلان وآبدهیه بیوك برقیمت معماریه اضافه ایدن بی مثال استالاقتیتلر وبونلرك اوستنده اون ایکی وجهدن مرکب مزین برصچاق ومذکور صچاغك فوقنده اون ایکی وجهلی بر اهرام ناقص وصکره ترسنه استالاقتیتلی ویکرمی درت وجهلی برسیلمه واردر ، اشبو کتلهنك اوزرینه هرکه طاشندن معمول برطوپ وطوپك اوزرینه برونزدن معمول برآرمه وضع ایدلمشدر . بونلردن ماعدا آبدهنك بروجهنه وتربهقسمنه کیرلمك ایچون مزینات مخصوصهٔ شرقیه ایله مجهز برمدخل یاپلمش ، برونزدن معمول ظریف برقپو وضع ایدلمشدر . قپونك اوستنده کرسیٔ خطابت موجوددر .

آبدهٔ مذکوره سراپا شرق اسلوب نفیس معماریسیله تأسیس ایدلمشدر . تشکیلات وبالخاصه مزینات اعتباریله بیوك برقیمت وظرافتی احتوا ایتمکده بولنمشدر . معماری مظفر بك ساحهٔ تتبعاتی اسلوب معماریمزه حصر ایتمش وبیوك براستعداد خلقیهنك انضمامیله بالخاصه مزینات معماریهمزده بیوك برقوهٔ تولیدیه اکتساب ایلمشدر .

بوقوای تولیدیه آبدهنك هرپارچهسنده بتون وضوح وصراحتیله متجلیدر ، استاد محترم وداد بك افندینك ثمرهٔ فضل ومساعیسیله بعث بعدالموت سرینه مظهر اولان معماریٔ ملیمزك تأمین حیات وتکاملی حقنده معمار مظفر بك طرفندن ابراز اولنان عزم ومساعی بالخاصه شایان تجلیدر .

مشروطیت عثمانیه‌نك آبدهٔ ظفری

شهدای حریت مرقد محترمی اولدرق ، حریت ابدیه تهسنده تأسیس وانشا ایدیلن . (آبدهٔ حریت) اك ، یکن سنه ۱۰ تموز عید ملیسنه مصادف یوم مسعوده اجرا قلنان رسم کشادی مناظرندن (مقالهسنه مراجعت) [یکن سنه سالنامه‌مزده آبده‌نك هیئت عمومیه‌سنك منظره‌سی واردر]

روسیه مغدورین ومحبوسینی حقنده

جنس ومذهب تفریق اولنمسزین عناصر مختلفه‌یه منسوب اولان عموم اوروپا ممالکی مدنیت وانسانیت پروزانی طرفندن روسیه ایمپراطور وایمپراطوریچه‌سی ، وروسیه (سناتو) و (دوما) مجلسلری ایله محاکم جرائیه رؤساسنه کوندریلان اخطارنامه‌در :

« روسیه حبسخانه وزندانلرنده محبوسین‌سیاسیه وعادیه‌دن ارکك وقادین هپ برآره‌ده بولندیرلمقده‌در. حبسخانه‌لرده جزئی ویا کلی وقوعبولان تلفات امراض ساریه وجلدیه‌دن ، سفالتدن ، آچلقدن ایلروکلمکده‌در .

محبوسین مجازات بدنیه‌یه ومتمادی حقارته تابع طوتلمقده بولندیغندن اکثریا انتخاره تصدی یتمکده‌درلر.

١٨٥٠ سنه‌سنده ناپولی حکومتی طرفندن محبوسین حقنده عین صورتده معامله اجراسی امر اولندیغی زمان (غلادستون) عموم اوروپاحکومتلرینی پروتستویه دعوت ایلمش ایدی.

بناءً علیه مشارالیهه امتثالاً مواد آتیه‌یی تطبیق ایتدیرمکه توسط ایتمك خصوصنده عموم اوروپایی دعوت ایدییورز.

اولا : مجازات بدنیه‌نك لغوی.

ثانیاً : محبوسینك غدا ومسکنلرینك اصلاحی.

ثالثاً : زندانلرده وحبسخانه‌لرده مجرمین سیاسیه وعادیه ایچون آیری آیری دائره‌لر تفریقی. »

اسپانیا عائلهٔ قرالیسنده برنزاع

اسپانیاخاندان حکمرانیسی اعضاسندن انفانت اولالیا

[« اسپانیا عائلهٔ حکمداریسنده برنزاع » مقاله‌سنه مراجعت]

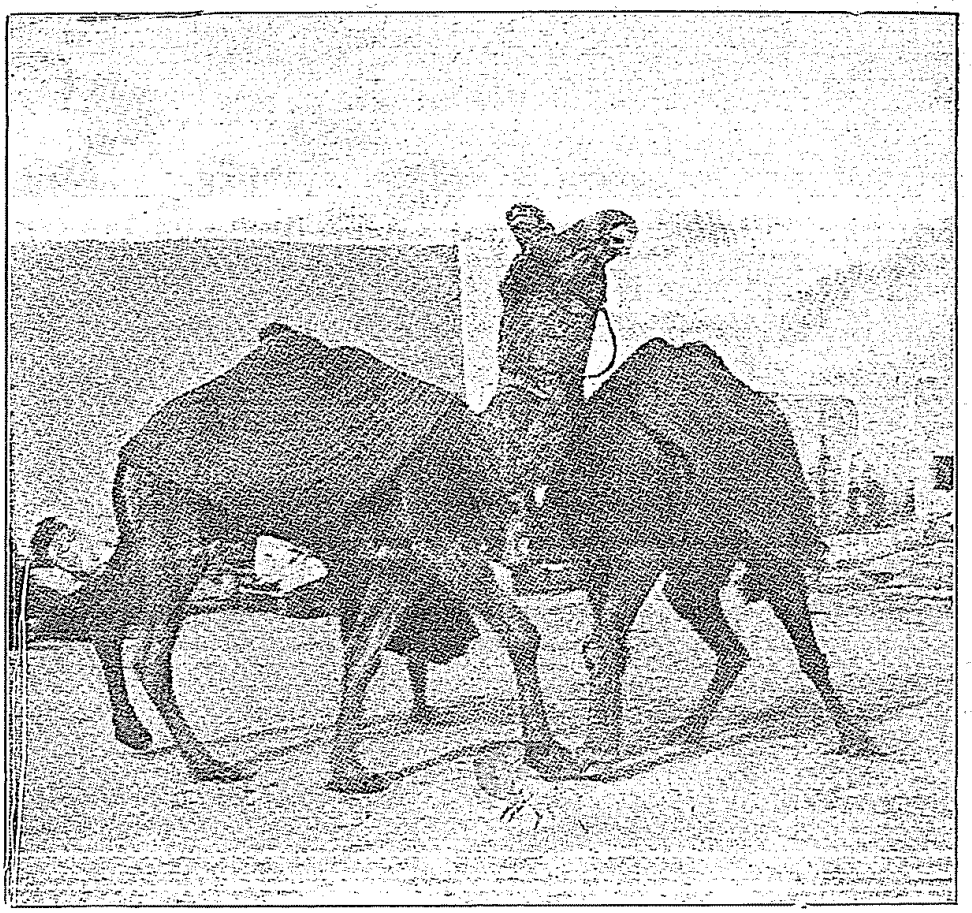
قرالیچه ایزابه‌ل وقرال اون ایکنجی آلفونسك کریمه‌سی انفانت (اولالی) اوته‌دن بری سرای قرالی خلقی ایله آراسنده حکم سوره‌ن برودتی اخیراً، کچن افرنجی کانون ثانی ظرفنده صورت رسمیه وعلنیه‌ده، برقطع مناسبات ایله اظهار ایله‌مشدر.

بونزاع قطعینك سبب اصلیسی ئه‌نفانت (اولالی) نك (آویلا) نام مستعاری ایله نشر ایتمك اوزره اولدیغی برکتابدر. خاله‌سنك تصویرینی خبر آلیر آلماز، قرال اون اوچنجی آلفونس، اثرك طبعندن اول بهمه‌حال کندیسنه کوسترلمه‌سنی امر ایتمش، ئه‌نفانت ایسه جواب مقامنده قراله عرض وداع ایله اکتفا ایله‌مشدر. مطبوعاته عکس ایدن، ومسئله‌نك وخامتینی بوصورتده برقات دهاتزیید ایدن برقاچ تلغرافنامه آراده‌کی اوچورومی غیرقابل املا برحاله افراغ ایتمشدر.

ذاتاً اولجه قرال خاندان ایله انفانت آراسنده بعض اسباب انفعال داها تحدث ایله‌مشدی.

ئه‌نفانت شیمدی پارسه چکیلوب کندی تعبیرنجه، منفاسنده تتبعات ادبیه‌سیله‌توغله حصر اوقات ایتمشدر. برر نسخه‌سی، برچوق آوروپا سرای قرالیلرینه کوندرلمش اولان اثرنده ئه‌نفانت مسائل اجتماعیه، دین، عائله واخلاق حقنده تدقیقاتده بولونمش، طلاقی وارکك ایله قادینك حقوقاً مساوی اولماسنی مدافعه ایتمش وهمانده بوتون غریب واساسلی کرره‌نکاره شدتله اظهار مخالفت ایله‌مشدر.

متعدد عصرلردن بری توارث ایدیلن برتربیهٔ عنعنات پرستانه‌یه رغماً بودرجه سربست ومستقل برلسان استعمالی، پرنسس حضرتلرینك سرای تشریفاتنه قارشی واقع اولان خشونتنی ایضاح وبوقطع مناسباتی انتاج ایدن حالت روحیه‌یی تماماً رائه ایده‌ر.

دەوه کولەشی [مقالهٔ مخصوصه‌سنه مراجعت]

دەوه کولەشی

علی‌العموم وبالخاصه تونسك جنوبنده ساکن اولان عربلر ایچون ، دەوه کولەشلرینك اهمیتی اسپانیولارك بوغا دوکوشلرینه، انکلیزلرك خروس دوکوشلرینه ، آتناملیلرك جیرجیر بوجکی مسابقه‌لرینه و فرانسزلرك ده آت قوشولرینه عطف ایتدکلری اهمیتدن دون دکلدر .

عربلرجه اك پارلاق واك جاذبه‌دار براکلنجه اولان بوکولەشلرك یکانه محذوری هرزمان قابل اجرا اولامامسنده ویالکز دەوەلرك قیزغینلق دورلرینه ، یعنی ایکی الی اوچ آیه انحصار ایتمسنده‌در . دهشتلی برعاشق ، بر(دون ژوآن) اولان دەوه یالکز دیشینك اوغورینه دوکوشدیکی ایچون ، بو(اوتەللو) نك حسد دامارلرینی تحریکدن بشقه چارهٔ تحریص موجود دکلدر . اوزمان سکونت وجدیت طبیعیه‌سنی ترك ایدەرك برآتشپارهٔ حسد کسیلیر ؛ نظری بسبتون دەکیشیر ، اوزون وصاپ صاری دیشلرندن برصالیا آثار وغایت غیر طبیعی برحال اولق اوزره ، آلت دوداغنك آلتنده پك بویوك برکیسه پیدا اولوب ، شیشوب بوشالدقجه غریب وقورقونج برکورولتی حاصل اولور .

بوکیسه دەوەیه خاص اولان متعدد معدەلرك بری اولوب صو حفظنه خدمت ایدەر ؛ فقط بو موسمده مرض عشق زوالی حیوانی ، نه اولورسه اولسون، بر شی یییوب ایچمکدن منع ایتدیکی ایچون صوك درجه قوریمش اولان بو کیسه خنچره‌دن کچوب آغزك خارجنه قدر اوزانیر قالیر .. بواوزون دورهٔ

محرومیت اثناسنده غایت آتشلی ومخوف اولدیغی واطرافده کیلر ایچون‌ده عادتا بر تهلکه تشکیل ایتدیکی جهتله بر پوزونسالق کچیریلیر وقانبورینه‌ده خلفا اوتندن معمول بر حصیر آتیلیر .

فقط ذکی ده‌وه‌جیلر حیوانلرینك بومحکومیت طبیعیه‌سندن استفاده‌یوللرینی بولوب هرطرفده بیوك‌ده‌وه کولشلری ترتیب ایدرلر . بیکلرجه حضارك اطرافنی الدقلری واسع بر میدانه نازك وصاریشین بر دیشی ده‌وه کتیریلیر کولشه‌جك ده‌وه‌لرك بری‌ده میدانه سوق‌ایدیلوب اوکنده‌کی لطافت مجسمه‌یه تقدیم‌اولونور، اوفاجق بر شاقه‌لاشمغه بیله صبره براقلمقسزین طیشاری‌یه جیقاریلیر . بونی متعاقب دیکر ده‌وه عینی تشریفات ایله محبوبه‌سنه تقدیم‌ایدیلوب‌اوده میدانـدن اخراج ایدیلنجه اورطه‌ده یالکز قالان دیشی‌ده‌وه نظرلرینی‌متحسرانه، ارکـکلرك کیتدکلری طرفه اماله ایدر .

بر مدت صوکرا بنه هرایکی ارکك ده‌وه بردن میدانه کتیریلیر ، فقط دیشی‌یی کوروب یانـنه تقرب ایدنجه‌یه قدر ، اوصاریشین . نازك پرستیدهٔ روح اورتادن غائب اولور . عشـقك اویاندیردیغی اك دهشـتلی بر حس حسد ایله یاتوب طوران بو ایکی رقیب بی فتور محبوبه‌سنه وصول ایچون دیکرینك اورتادن قالقماسی لزومنی پك کوزل تقدیر ایتدیکی جهتله ، بهمه‌حال برینك اولومی ایله نتیجه‌لنه‌جك اولان مصارعه دهشـتله بتدار ایدر ؛ فقط حضار بو تهلکه‌لی میدان مبارزه‌ده بولونمامق ایچون اطرافده‌کی شـجرالصبار یاپراقلرینك ارقه‌سنده اختفا ایله اورادن کمال مراق واشتیاق ایله سیر ایده‌رلر .

بوکوله‌ش اثناسنده ده‌وه‌لرك صرف ایتدکاری قوت وبالخاصه خدعه‌لر تصورك خارجنده‌در! یکدیکرینی آلداتمق ایچون تشبث ایتدکاری حیله‌لر رقیبنك ضعفندن استفاده ایچون توسل ایلدکلری واسطه‌لر عادتا بر انسان کوله‌شنی درحاطر ایتدیرر! پهلوانلغك هربرسرینه واقف ایمش کبی حرکت‌ایدیشلری بوغریب کوله‌شه بوسبتون باشقه برصنعت فوق‌الحیوانیه بخش‌ایدر. صیرتلر بربرینه کیره‌ر ، بویونلر قاریشیر، صالیه‌لر آقار ، ایصیریقلر قوص قوجه یزلر براقیر . صو کیسه‌سی‌ده سونوب شیشه‌ر ، بوزولور ، بسـبتون موراریر ، اوزاقلره قدر پارچه پارچه کوپوکلر نشر ایده‌ر .

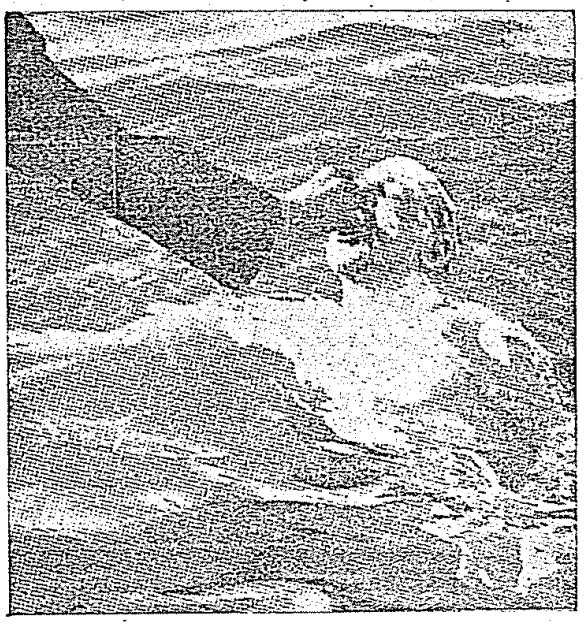
بعضاً محاربلر توقف ایده‌ر. بالمجبوریه استراحته قویولورلر . زیرا نفسلری کسیله‌جك درجه‌یی بولشدر. آغیر کوز قاپاقلری و بیـض ، رنکسز کیرپیکلری آره‌سـندن بری برلرینی سوزوب صیقی صیقی امتحان ایده‌رلر . بوراده سالم برحدعهٔ حرب کندینی کوسـتریر ؛ رقیبندن دها قوتلی اولدیغنی حس ایدن پهلوان عاجز ، مقهور ، بروضع مسکنت‌آلیر .. رقیبندن استمداد ایدییورمش کبی انظار تظلم عطف ایده‌ر .. حداً یورولمش ، طـاقتی توکنمکه باشـلامش اولان رقیبی ایسـه یرندن قالقمغه بیله هوسـلی اولمامقله برابر عالبیتك وعد وتأمین ایتـدیکی موفقیت بردن بره کوزلری اوکنده تجسم ایده‌ر ؛ صـاریشین کوزه‌لی بتون بطافتی ایله کور رکبی اولور ، بردن بره یرندن قالقوب صوك وقطعی برموفقیته طوغرو یورور . بویونی اوزاتوب ناتوان ظن ایتدیکی رقیبنی کندینه طوغری چکمك ایستر ..

ایشته حیاتـك حرب تام قوینك تصور ایتدیکی کبی نتیجه‌لنمشدر .. قوجه پهلوان ساخته ضعف ومسکنتی برطرف ایدوب بتون غیظ ودهشتی ، عظمت وحشمتی ایله یرندن قالقار . کندینه یاپیشمش اولان رقیبنی بربویوك هجومی ایله هوایه قالدیریر ، اورادن‌ده یره براقیر .. بوسقوط مدهش‌ایله بوغولق درجه‌سنه کلمش اولان بیچاره مغلوب ، قارنی زرنده قوجه برشیئك یووارلاندیغنی حس ایده‌ر .. باغرصاقلری ایچنه غالبك قانبورینك دهشـله کیردیکنی طویار . او قوجه وجود اوراده صاغه صوله چالقانیر .. التنده‌کنی خردوخاش ایده‌ر .. [۱] رقیب بدبختی ترك حیات ایدنجه کمال وقار وعرور ایله وبرقوغو ادا ونزاکتی ایله اوپ‌اوزون بویونی یرله سوره‌ر ، هواده صاللار . پك یقین‌اولدیغنی حس ایتدیکی آن مالکیتك لذائذ عظیمه‌سنی اوراده اوزاقدن اوزاغه یشایوب اعلان شادمانی‌الر .

[۱] بعضاً رقیبنك باشنی، اوزون باجاقلری آراسنه‌ویاخود بالدیرلرینك شیشکین یرلری‌ایچنه آلوب زواللی حیوانك قولاقلرندن ، آغزندن ، کوزلرندن قان فیشقیرنجه‌یه قدر اوراده بی رحمانه تضییق ایده‌ر ..

فوق‌العاده بر یوزکیچ

مانش دکزینك دائمی فورطنه‌لرله مشهور اولمسی حسبیله معروف یوزکچلرك انظاراشتهاسنی جلب ایتمکدن خالی قالمامش اولدیغی معلومدر. بشرینك بوکبی غریب علتلرینی ضبط ایدن تاریخك نه زمان ایشه باشلادیغی معلوم اولمامقله برابر ایلك دفعه اولهرق (قپودان وهب) اسمنده برانکلیزك ۱۸۷۵ اغستوسنك یکرمی بشنده مانشی یوزه‌رك کچدیکی پك مشهور برحادثه‌در. بوندن صوکره مختلف ملتلره منسوب برطاقم ماهر یوزکچلر مانشی کچمك ایچون پك چوق تجربه‌لر یاپمشلر وهیچ بریسی ده موفق اوله‌مامشلردی. بو تجربه‌لری یاپانلر آراسنده قادینلردن بیله بولندیغی کبی (قاتتانو) اسمنده بر ایتالیان‌ده عدم موفقیتندن دولایی دلی اولمشدر.

مانش دکزینی یوزه‌رك کچن (بورژه‌س) ، آغزینه غدا وبریلیر ایکن

[مقاله‌سنه مراجعت]

اخیراً ۱۸۷۵ دنبری ایلك دفعه اولهرق (بورژس) کچن یاز برکون صباحلین انکلتره نك (دوور) شهرندن ساعت اونی اللی کچه حرکت ایتمش وایرتسی صباح ساعت سکز بچقده فرانسه طوپراغنه آیاق باصمشدر . بوجسور وماهر یوزکچك حرکاتنی تعقیبه مأمور اولمق اوزره یانده برصندال بولنیوردی. (بورژس)هم شدت تلاطمی هم ده تخالف جریاناتی ایله معروف اولان مانشه غلبه چالمشدر . کندیسی مانشی یکرمی اوچ ساعت دوام ایدن برکوشش نتیجه‌سنده یکمشدر .

حالبوکه ۱۸۷۵ ده مانشی کچمکه موفق اولان (وهب) بومسافه ایچون یکرمی بر ساعت اوچ چاریکدن عبارت برزمان صرف ایتمشدر . شوحالده یوزکچلرك اك بختیاری ینه (وهب) در .

عجبا بزم اسکی خلیج واپورلری بویله برمسابقه‌یه اشتراك ایده بیلیرلرمیدی ؟

عرق بشر قونغره‌سی

کچن سنه (لوندره) ده بر چوق مملکت مرخصلرندن مرکب اولق اوزره بر عرق بشر قونغره‌سی انعقاد ایلمش ایدی . مذکور قونغره حقنده معلوماتِ آتیه‌یی قارئلرمزك انظار دقتنه عرض ایده‌رز :

(لوندره) ده انعقاد ایدن ایلك عرق بشر قونغره‌سی اجتماعاتنه نهایت ویرمشدر. بر چوق مختلف عرقه منسوب رسمی وغیر رسمی مرخصلری جمع ایله بونلره اقوام آراسنده اك زیاده باعث نزاع وبادیٔ تفرقه اولان اك چتین مسائلك برصورت مصلحانه‌ده مناقشه‌سنی تکلیف ایتمك همان اجراسی محال برتشبث اولق اوزره تلقی ایدیلیوردی .

بونکله برابر دنیانك هرطرفندن ایکی بیك قدر مرخص قونغره‌یه اشتراك ایلمشدر .

(لوندره) دارالفنون بناسنك قرارمش، یوکسك پنجره‌لری آرقه‌سنده آوروپادن ، آسیادن ، آفریقا

وآمریقادن کلن وآره‌لرنده برچوق‌ده قادین‌بولنان بوهیئت‌لطیفهٔ مرخصین کندولرینه عرض‌اولنان باشلوجه مسائلی کمال شدتله وفقط بر صورت مصلحانه‌ده مذاکره و مناقشه ایلدی . علم بشر ایله اشتغال ایدن هرکس ، (رونك) و (زولچن) کبی علمای متبحرینندن باشلیه‌رق سائر بوکبی مسائل مغلقه‌یی حل وتسویه‌یه چالیشان محررلرك کافه‌سی بالذات بوقونغره‌یه اشتراك ایلمشلردی. هر آوروپا ملتی طرفندن متعدد مرخصلر کوندرلمش والوان مختلفه‌یه منسوب اولان‌ملتلر مرخصلری دخی مذاکراتی کمال‌مراق ودقتله تعقیب‌ایلمکده بولنمشلردی . آمریقا طرفندن مرخص اوله‌رق زنجی دوقتور (و. دوبووا) بولنیوردی‌که بوندن زنجیلر ایله آمریقالیلرآره‌سنده ائتلاف تأسس‌ایتدیکی آکلاشیلیوردی. دیکرطرفدن فرانسه حکومتی‌ده حاضراولان متعدد مسلمانلر طرفندن پك زیاده ممنونیتله تلقی ایدیلن بر تدبیر ماهرانه اتخاذ ایله جزایر اهالیسنك‌ده قونغره‌یه مرخص اعزام ایللرینه مساعده ایلش وبونلر مذاکراته شدت اشتراکلریله جلب نظر دقت ایلمشلردر .

قونغره‌یه عرض اولنان وفرانسزلر ایله جرمنلر آره‌سنده بادیٔ اختلاف اولان مسائلدن بری‌ده عروقك اتحاد وامتزاجی مسئله‌سیدر . بوامتزاج شایان تمنیمیدر ؟ نه‌کبی نتایج بخش ایلمشدر ؟ الك مختلف طبیعت واصله منسوب ملتلرك برخریطه‌سی حالنده بولنان اوروپانك بزه کوستردیکی مثال عرق ابیضه منسوب اولان ملتلر آراسنده‌کی اتحاد وامتزاج حقنده بزه مقدار کافی اعطای معلومات ایلیه‌بیلور .

بومسئله قونغره‌ده غایت حرارتلی مناقشاته وسیله اولمش ونهایت‌الامر فرانسز مرخصلرینك سرد ایتدکلری نظریه قبول ایدیله‌رك بعض عروقك یکدیکریله اتحاد وامتزاجی وبو صورتله بلا امتزاج محو اولمری محتمل اولان دها آشاغی جنسدن عروقك محافظه واصلاحی جهتی التزام اولنمشدر .

بوندن بشقه قونغره‌ده « اجناس انسانیه‌نك عدم دوامی» حقنده معلم (فرانج بوآس) ك، « موسوی عرقی» حقنده موسیو (اسرائیلی قانفویل) ك ، « آمریقاده زنجی‌عرقی » حقنده دوقتور (دوبووا)نك، « وجدان حاضر و قبائله صورت معامله » یه دائر سیر (شارل نروس)ك ، « عرق ابیضك دیکرعروقه قارشی کوسترمکه مجبور اولدیغی حرمت » حقنده موسیو (ده‌تورنل‌دوقونستان) ك، « لسان بین‌الملل » ه دائر دوقتور (زامنهوف) ك، « آفیون ایله مسکرات » حقنده دوقتور (آنیدانون) ك راپورلری‌ده مذاکره ومناقشه ایدلمشدر .

بوقونغره‌نك تأمین ایتدیکی موفقیت منتظماً انعقادینه وسیله اوله‌جقدر .

سیونیست قونغره‌سی حقنده

کچن‌یاز اسویچره‌نك بال شهرنده اجتماع ایدن سیونیست قونغره‌سی رئیسی موسیو(وولفون) طرفندن ایراد ایدیلن و بزه تعلق ایتمك حسبیله، براهمیت مخصوصه‌یی حائز اولان افتتاحی‌نطقنك برصورتنه دسترس اولدیغمزدن بونك باشلیجه فقراتی بزوجه زیر اقتباس وترجمه ایدییورز :

« روسیه‌ده‌کی موسویلر حقنده روا کوریان مظالم واعتسافات کوندن کونه دها تحملفرسا بررادیه کلمکده‌در . رومانیا حکومتی ، رومانیاده‌کی موسویلرك اصلاح احوالی حقنده بعض احکام معاهدانه رغماً ، کندی اراضیسنده‌کی موسویلری بتون حقوق سیاسیه ومدنیه‌لرندن محروم براقیور . دیکر بعض ممالکده موسویلره قارشو برطاقم افکار باطله پرورده ایدیلیور . بعضاً الك اهمیتسز بر حادثه مناسبتیله

موسویلره قارشوحقیقی برنفرت اظهار اولنیور. یکانه امیدمز ترکیه‌ده‌در (!) برکون اولوب‌ده احوالمزده براثرصلاح کوریله‌جك اولور ایسه بونك ترکه سایه‌سنده اوله‌جغنه شبهه یوقدر. سنه‌لرك انقلابات سیاسیه‌سی اوزرینه ممالك سائره‌ده‌کی دین قرنداشلرمز اقوام سائره‌نك حائز اولدقلری حقوق ومنافعك عینه مظهر اولمشلردر . موسویلره ترکیه‌ده بخش اولنان حقوق متساویه‌نك جدیتندن امین اولق لازم کایر. ذاتاً ترکلر اوتەدن بری موسویلر حقنده خیرخواهانه طاورانمشلردر. هربرده بزه نظر استحقار ایله باقلدیغی‌وحقمزده انواع مظالم واعتسافات روا کورلدیکی مظلم برماضیده ترکیه اسپانیادن طرد اولنان موسویلرایچون برملجأ تشکیل ایتمشدی . موسویلر اوزمان ترکیه‌نك مهمانلرازلغنه نصل کوونمشلرسه شمدی‌ده اویله کووه‌نیورلر. واقعا بوصره‌ده ترکیه‌ده سیونیزم علیهنده برجریان افکار پیدا اولمشدر . تك توك بعض اشخاصك جهالت یا بدخواهلغی نتیجه‌سی اولان بوحرکت وجریان طول مدت سوره‌مز. زیرا بوجریان برطاقم محاکمات‌باطله ومستخبرات غیرصحیحه‌دن تولد ایلمشدر. بزم اك زیاده تأسف وتأثرمزی موجب اولان شی بزم کبی‌موسوی اولان بعض کسانك افکار عمومیه‌یی بزم علیهمزه چویرمکه یاردم ایتملریدر . بوکبیلر بوحرکتلریله بتون موسویلرك رفاه وسعادتی دوچار تهلکه ایتدکلرینی هیچ دوشونمیورلر. معمافیه برکون کله‌جك‌که حقیقت میدانه چیقه‌جق و او زمان سیونیزم حرکتنك کرك موسویلر وکرك دولت عثمانیه ایچون بیوك برنعمت اولدیغی ادراك ایدیله‌جکدر .

ممالك عثمانیه افتصادیات نقطهٔ نظرندن عصرلرجه اهمال ایدلمشدر . ترکیه بوکون هر زماندن زیاده خارجدن کله‌جك ونافع برعنصر تشکیل ایده‌جك مهاجرلره محتاجدر. ترکیه ایچون ملجأسز موسویلر قدر صادق، فائده بخش‌مهاجرلر بولنه‌مز. ترکیه‌نك قانون‌اساسیسی بزم‌امنیت‌شخصیه‌مزایچون‌برضمان‌وکفالتدر.

دولت‌عثمانیه‌نك اجزای متممه‌سندن ارض فلسطینده برملجأ ومأوی تدارکنه معطوف آمال‌وتصورات پرورده ایتمکله کندی مقدراتمزی ترکیه نکنه ربط ایتمش بولنیورز. کویا ارض فلسطینی دولت عثمانیه‌نك جسمندن قوپارمفه ومستقل برموسوی حکومتی تشکیل‌ایتمکه چالیشدیغمزی ادعا ایدنلر بونی‌یاقره برجهالت ویا بیوك برخیانت سائقه‌سیله سویلیورلر. کویا بتون مساعی‌وتشبثاتمز مستقل برموسوی حکومتنك تشکیلنه معطوف ومصروف‌بولندیغی حقنده‌کی‌مصالله خلق اینادیرمق ایچون دوقتور (هرچه‌ل) طرفندن قلمه‌آلنان « حکومت موسویه » نامنده‌کی اثر اوکه سوریلیور. واثرمذکورده بسط وتمهیدایدیلن نظریات‌ومطالعات بزم خط حرکتمزه اساس اولمق اوزره کوستریلیور . حال بوکه بومحاکمهٔ عقلیه بالاده‌کی ادعالرك باطل اولدیغنك اك صریح دلیلیدر . (هرچه‌ل) حکومت موسویه عنوانلی اثرینی یازدیغی زمان سیونیزم‌نه‌اولدیغنی همان همان بیلمیوردی . مومی‌الیه موسویلك مسئله‌سنی دنیانك لاعلی‌التعیین برکوشه‌سنده‌برحکومت موسویه وجوده کتیرمك صورتیله حل ایتمك فکرنده ایدی. معمافیه (هرچه‌ل) سیونیستلر ایله مناسباته کیریشدکدن وحرکتمزك ماهیتنی‌لایقیله ادراکدقدن‌صوکره مستقل برحکومت موسویه‌تشکیلی مسئله‌سنی‌بردها قاله‌آلمادی. بز پروغرامزده املریمزی، امیدلرمزی ومقصدمزی مختصراً وواضحاً بیان ایلدك. سیونیزم ارض‌فلسطینده موسویلر ایچون حقوق عمومیه‌نك تحت تأمینده اوله‌جق برملجأ تدارکنه معطوف برحرکتدر . دقت ایدلسون برحکومت موسویه‌دن دکل آنجق اجدادمزك وطننده برملجأ تشکیلندن بحث ایدیورز . اویله برملجأ که اوراده موسوی صفتیله یشایه بیله‌جکز وهیچ بر معاملهٔ اعتسافکارانه‌یه معروض قالمقسزین اوصاف وخصائل ملیه‌مزی محافظه ایده بیله‌جکز .

بز ، یکی وحر ترکیه‌ده امنیت شخصیه وملیه‌مزك ضمان وکفالتی ترکیه‌نك مؤسسات مشروطه‌سنده کوریبورز . معمافیه بزم حکومت عثمانیه‌دن طلب ایتمکه مجبور اولدیغمز بر شی وارسه اوده موسویلرك بلا قید وشرط تابعیت عثمانیه‌یه داخل اولمرینه امکان براقیلمسی وکندیلرینك بلامانع موسوی ملتنك آداب وعاداتنه کوره یشایه بیلملریدر . بزم غایهٔ املمز معمور وذیقدرت بر دولت عثمانیه داخلنده مرفه برملت موسویه حالنده دمکذار اولمقدر .

بال ۱۳ آغستوس — بوراده منعقد سیونیست قونغره‌سی مذاکرات ومباحثاتنه دوام ایدیلیور . قونغره اعضاسی آره‌سنده ائتلاف فکر ونظرتام اولدیغی تبین ایلمشدر .

مشهور مؤلف وفیلسوف دوقتور (ماقس نوردآو) صدر اعظم حقی پاشادن کلن واستانبول حریقزدکانی ایچون قونغره طرفندن ویریلن اعانه‌دن طولایی بیان تشکری وقونغره حقنده تمنیاتی حاوی بولنان تلغرافنامه‌یی قرائت ایلمشدر . بالجمله حاضرون شوق آمیز بر صورتده (یشاسون ترکیه ، یشاسون عثمانلی پادشاهی) دییه باغیرمشلردر . پروفسور (واربورغ) مستملکاتده‌کی سیونیست مؤسساتنك موفقیات عظیمه‌سندن بحث ایلمشدر . موسویلرك وجوده کتیردکلری ملی سرمایه حقنده‌کی راپورده بوسنه‌کی وارداتك کچن سنه‌کنی تجاوز ایلدیکی بیان اولنمشدر . قونغره مستملکاتده موسویلرله مسکون کویلر وجوده کتیرمك ایچون صرف مساعی ایدییور . سیونیست بانقه‌لرینك معاملاتی سنه‌دن سنه‌یه کسب وسعت واهمیت ایدییور . سیونیست تشکیلاتی طرفندن لوندره‌ده‌کی عرق بشر قونغره‌سنه اعضا صفتیله کوندریلن عالم شهیر دوقتور (زولاشان) مأموریتی حقنده ایضاحات ویردیکی دیره‌ده موسوی ملتنك لزوم احاسندن بحث ایلمشدر .

روسیه‌ده قحط وغلا

کچن سنه روسیه‌نك شرق ولایتلرنده شدتلی قوراقلق وحرارتدن طولایی محصوللر ادراك ایده‌میوب قاورولمش اولدیغندن مدهش برقحط ظهور ایتمشدر . بوولایتلرك اکثر سکنه‌سی اسلامدر . قحط وغلانك عظیم برمقیاسده اولمسی روسیه‌یی تدهیش ایتمشدر . حتی (دوما) مجلسی بیله قحط وغلادن اندیشه‌یه دوشه‌رك حکومتدن متعدد استیضاحاتده بولنمشدر . استیضاحات واقعه‌یه جواباً روسیه باش وکیلی موسیو (قوقوسوف) فوق‌العاده اوزون برنطق ایراد ایدرك قحط وغلانك وسعتی وقحط‌زدکانك تهوین احتیاجی ایچون اتخاذایدیلن تدابیرحقنده بیاناتده بولنمشدر . بوبیاناتك مهم نقطه‌لرینی بروجه‌آتی اقتباس ایدییورز :

« اولا بوسنه‌کی قحط وغلانك درجهٔ وسعت وعظمتی حقنده ایضاحات ویره‌یم . کچن قیش هوالر قیش مزروعاتنه ایراث خسار ایده‌جك درجه‌ده فنا دکلدی . واقعا ایلك بهار برآز کجیکدی . فقط محصولك فنا اولمسنه پك تأثیر ایده‌جك درجه‌ده دکلدی . مایس آینك اواسطنده درجهٔ حرارت امثالی کورولمه‌مش بردرجه‌ده فیرلامش اولمه‌سی ومقدار کافی یاغمور نزول ایتمه‌سی برقاچ هفته ایچنده مزروعاتدن امید براقادی . محصولك عدم ادراکنه باعث اولان تبدلات هوائیه‌نك اجرای حکم ایلدیکی منطقه غایت واسع اولوب (وولغا) نهری حوضه‌سیله (اورال) نهری حوضه‌سی وغربی سیبریا بومنطقه‌نك داخلنده‌در . قحط وغلانك حکم فرما اولدیغی منطقه یکرمی ولایتی شامل بولنیور . آوروپای روسیده قحط وغلاك زیاده سکز ولایته‌درکه بوولایتلر دخی اورنبورغ ، پرم ، قزان ، افاسیمبر ، ساراتوف ، سامارا ، اوزدرهاندر . آسیاده‌کی ولایتلر قحط وغلاده دها شدیددر . (طوبول) ولایتنده وباخصوص (قوروغان) لواسنده بر (دیساتینه) یردن انجق برپچق پود محصول آلنه‌بیلمشدر . آق بالا ، طورغای ، اورال ولایتلرنده کاملاً و (طومسکی) ولایتیله ایالت بحریه‌نك بعض طرفلرنده قسماً محصول یتیشمه‌مشدر . یوقاروده سویله‌دیکم سکز ولایته ۱۹۱۰ سنه‌سنده یتیشن محصولك مقداری ۷۰۶ میلیون پود ایدی . بوسنه طوپلانیلان محصول آنجق ۲۲۱ میلیون پوددن عبارتدر . مذکور ولایتلرك سنوی محصول وسطیسی ۶۰۵ میلیون پوددر . دیمك کچن سنه‌یه نسبتله بوسنه‌نك محصولی ۴۸۵ ووسطی محصوله نسبتله ۳۸۴ میلیون پود ناقصدر . شوراسی شایان دقتدرکه مذکور منطقه‌نك هرطرفنده محصولك عدم ادراکی نرنسبتده دکلدر . بعض ولایتلر واردرکه ازجمله‌اورنبورغده بوسنه یتیشن محصول وسطی محصول سنویدن

یوزده سکسان آلتی نقصاندر . اراضیٔ مزروعه‌دن قزانده یوزده آلتمش بشنده ، اوفاده یوزده سکسان آلتیسنده ، (ساراتوقده) ده یوزده سکسان طقوزنده ، (سامارا)ده یوزده سکسانسنده ، (اورنبورغ)ده یوزده سکسان سکزنده ، (اژدرهان) ده یوزده طقسان طقوزنده (دیساتینه) باشنه یکرمی یوددن آز محصول آلنمشدر . بعض یرلر وارکه دیساتینه باشنه آنجق برپود محصول النمشدر . بعض یرلرده ایکی ، بعض یرلرده اوچ ، درت ، بش پود محصول آلنمشدر . دوچار قحط وغلا اولان اهالی اون طقوز بچق میلیون نفوس اولوب بوندن سکز میلیون ایکی یوز بیك کشی کچن یازدن اعتباراً حکومت طرفندن اعاشه‌یه محتاجدر . بونلره کله‌جك سنه زراعتی ایچون تخملق ویرمك، کله‌جك محصوله قدراعاشه اولنمق، حیوانات تربیه‌سیله کچینلره حیوان یمی ویرمك ، الجای فقر وضرورتله خسته دوشنلره معاونت طبیه‌ده بولنمق لازم کلیور .

قحطزدکانك تهوین احتیاجی ایچون بزده یالکز بر نظامنامه واردرکه اودخی ۱۹۰۰ سنه‌سنده تنظیم اولنمشدر . بو نظامنامه‌ده قحطزدکانه یالکز اقراضات واسطه‌سیله معاونتده بولنمق قابلدر . باشقه درلو اصول ایله معاونت قابل دکلدر . بوندن بشقه اقراض اولنان اچه‌نك تحصیلی‌ده مشکل اولیورکه اولکی قحط وغلا سنه‌لرنده اعطا اولنان اقراضاتك هنوز ۲۲۰ ملیون روبله‌سی تحصیل اولنه‌مامشدر . اهالینك تهوین احتیاجی اصوللرینی تبدیله قرار ویردك. قحطزدکانی امور نافعه‌ده استخدام ایده‌رك تأمین معاشلرینه کافی اجرت اعطاسی ، حبوبات اولمایان یرلره طرف حکومتدن حبوبات اشترا اولنوب سوق واوجوز بها ایله فروخت ایدلمسی وامور نافعه‌سی قحطزدکان محلی‌نی اعاشه‌یه کافی اولمایان طرفلرده اهالی‌یه اقراضاتده بولنلمسی یکی اصول تهوینك جمله‌سندندر . قیش زراعتنه صرف اولنمق اوزره طرف حکومتدن زراعه درت بچق میلیون تخملق ویرلمشدر . قیشین اهالینك اعاشه‌سی ایچون حبوبات صاتون آلمق اوزره قرق ایکی میلیون روبله صرفنه لزوم واردر . کله‌جك سنه‌نك یاز زراعتی ایچون دخی اوتوز میلیون پوده قریب تخملق تدارکنه لزوم واردر . حکومت شمدیدن اون میلیون پود تخملق آلمشدر . پیاسه‌نك یوکسلمه‌سی ایچون شمدیدن تخملق حبوبات کاملاً صاتون آلنیور . (آرژانتین) ده محصول بوسنه برکتلی اولمش اولدیغندن ایلروده حبوبات فیاتنك فیرلاماسنك احتمالی یوقدر . قحطزدکانك امور نافعه‌ده استخدامنه کلنجه ، سکز میلیون قحطزدکاندن شمدیدن برمیلیون ایکی یوز اللی بیکی استخدام ایدلمکده بولنیور . بونلره تشرین اولك یکرمی اوچنه قدر بش میلیون روبله مقدارنده اجرت اعطا اولنمشدر . امور نافعه‌ده استخدام اولنه‌جق قحطزدکان ایچون قرق میلیون روبله تخصیص اولنمشدر . والیلردن ورود ایدن معلوماته نظراً یکرمی ولایتده‌کی قحطزدکان ایچون طرف حکومتدن ۱۱۳ میلیون روبله صرفی لازمدر . دیمك خزینه‌دن یوز یکرمی میلیون روبله تخصیصی لازم کلیور . فقط بومقدارك قطعی اولدیغنی درعهده ایده‌مم . »

سوریه‌ده ایپك محصولی

(دوپچه له‌وانت چایتونغ) غزته‌سی بوعنوان تحتنده سوریه ایپك محصولی حقنده بروجه آتی اعطا ایدییورز :

(۱۹۱۰) سنه‌سنده ۴،۸۵۰،۹ کیلو قوزه استحصال ایدلدیکی حالده ۱۹۱۱ سنه‌سنده بومقدار ۵،۹۲۵،۰۰۰ کیلویه بالغ اولمشدر . بومقدار قوزه‌دن ، ۱۹۰۹ سنه‌سنده استحصال اولنان ۴۲۰،۰۰۰ کیلو خام ایپکه مقابل ۱۹۱۰ سنه‌سندن ۵۱۵،۰۰۰ کیلو ایپك اخذ اولنمشدر .

پاپا ۱۰ نجی «پی» وطبیب مداویلری

ایپك محصولنده‌کی بو ترقینك اسبابی آنجق ، احوال هوائیه‌نك مساعد بولنمسی ایله ایضاح ایدیله بیلیر. استحصال اولنان بومقدار قوزه‌نك یوزده آلتمش بشی سوریه‌ده خام ایپك حالنه کتیریله‌رك صنایعده استعمال ایدلك اوزره (لیون) شهرینه سوق ایدلمشدر. باقی قالان یوزده اوتوزبشك برخمسی مارسلیایه وبرقسم دیکری ده آفریقاده کائن (کنه) مستملکه‌سنه کوندرلمشدر.

محصولات پك مساعد اولمسنه رغماً ایشجیلرك حال و موقعنده آثار سلاح کورلمکدر . هر سنه آمریقایه وقوع بولان هجرت حسبیله ناردراً ایشجی بولنه‌بیلدیکندن عمله اجرتی تزاید ایلمشیدی . برکیلو غرام قوزه‌نك فیئاتی اوچ فرانق اون سانتیم ایله اوچ بچق فرانق آراسنده تخالف ایدردی . (لیون) شهرنده ایسه مالك جنسنه کوره برکیلو خام ایپکه (٤٠ ـ ٤٥) فرانق فیئات ویریلیردی .

بناءً علیه بوفیئات ایپکجیلره بالطبع موافق کلیوردی . بوسببله ایپکجیلك کیری قالمقده اولدیغی جهتله ، یواش یواش بوصنعتك سوریه‌دن بتون بتون غائب اولهجغندن وسوریه‌نك یالکز قوزه اخراجی ایله اکتفا ایتمك مجبوریتنده قالهجغندن قورقولیور . فی‌الحقیقه کچن سنه اولکی سنه‌یه نسبتله قوزه اخراجاتی خام ایپك اخراتندن دها واسع برمقیاسده وقوع بولمشدر .

سوریه‌ده ایپکجیلکك ترقیسی فرانسز صنایعنك منافعی ایجاباتندندر .

پاپانك خسته‌لغی

پاپا اونجی پی‌نك خسته‌لغی کچن‌سنه موسم صیفنده ایچه تهلکه‌لی بر شکل آلمشه‌ده طبیب خصوصیلری پروفسور ماشیافاوا وپه‌تاچی‌نك اهتماماتیله وخامتی زائل اولمشدر. ابتدا اوفاق برخنچره راحتسزلغیله باشلایان بوخسته‌لق پاپانك قواعد صحیه‌یه عدم رعایتندن و اشتغالات فکریه‌سنی تنقیص ایتمك ایسته‌مه‌مسندن ناشی وخیم برشکل آلارق نهایت «طمله» علتنه منقلب اولمشدر. یتمش سکز یاشنده بولنان بومعند اختیار ، ابتدا واتیقانك اوچنجی قاتنده کی محروم هوا اوطه‌سنی ترك ایتمك ایسته‌مه‌مشسه ده مؤخراً طبیبلرینك اصراریله ایلك قاتده واسع وصحی براوطه‌یه اینمکه مجبوریت کورمشدر .

خسته لغنك وخامتی زائل اولور اولماز پاپا درحال حکومت روحانیه سنك ایشلریله مشغول اولمق ایسته مش وخارجیه ناظری « قاردینال مه‌ری ده‌لوال » ی نزدینه جلب ایده‌رك اونکله اوزون مدت ملاقات ایله‌مشدر. (برروایته کوره پاپانك خسته‌لغی براختلال شعوردن عبارتدر.)

غزته‌لرك عددی

برآمریقالی غزته ، عالم مدنیتده نشر اولنمقده اولان غزته‌لرك عددی حقنده معلومات حقیقیه الده ایتمکه چالیشمشدر . عموم غزته‌لرك عددی تقریباً آلتمش بیك قدر ایمش . آمریقای شمالی جمهوریتیله قناداده ۲۳۴۶۱ ، انکلتره‌ده ۹۵۰۰ ، آلمانیاده ۸۰۴۹ ، فرانسه‌ده ٦٦٨١ ، آوستریا ومجارستانده ۳۹۵۸ ، ایتالیاده ۲۷۵۷ ، ژاپونیاده ۱۰۰۰ ، روسیه‌ده ۱۰۰۰ ، اسویچره‌ده ۱۰۵۵ ، آوسترالیاده ۱۰۰۰ ، هولانده‌ده ۹۵۰ ، بلچیقاده ۹۵٦ ، یونانستانده ۱۳۰ وممالك سائره‌ده دخی ۱۰۰۰ غزته چیقمقده ایمش . بتون دنیا غزته‌لرینك نصفی انکلیز لسانینده نشر اولنمقده‌در .

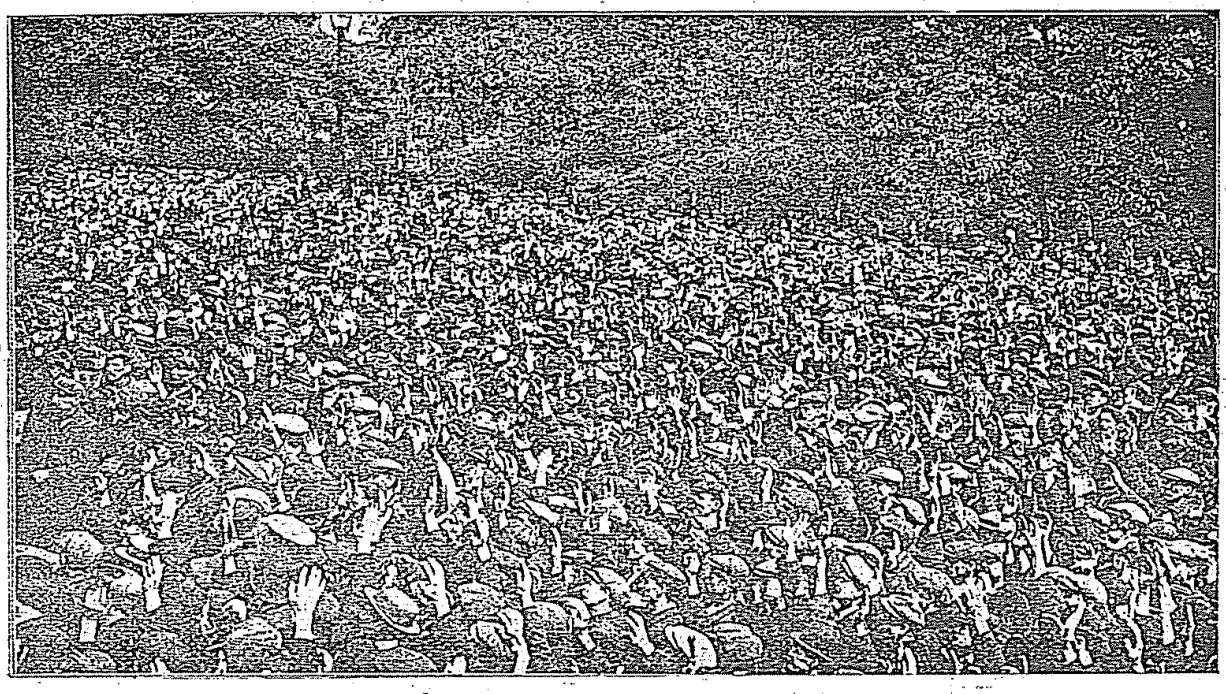
لوندره ولیورپول غره‌ولری مناسبتیله

اعصارسالفه ، برچوق انقلابات وتکملاتك محضروشاهدی اولمق، افول ابتدی .. کیمیسی سیاسی، کیمیسی اقتصادی، اجتماعی تبدل واحضار واکمال ایله تاریخ انسانیتی کاه شانلی، کاه مخوف، مستکره صحنه‌لر، لوحه‌لرله تزیین ویا تذلیل ایله‌دی . حقوق ناس ، حاکمیت ملیه ، سربستیٔ فکر ولسان ، دماغلره اکیلوب وقت وقت نشو ونما بولان فکر حریت ومساواتك زادهٔ پرمفخرتی اولارق عرض دیدار ایتدی . فقط بعضاً ده سوائق حیوانیه‌لرینه بلا محاکمه سرفرو ایدن انسانلر بومفاخر بشری پك جسیم ، پك وحشیانه حق ناشناسلقلر ایله لکه‌لیوب نفرین استقبالی دعوت ایتدیلر !

بو کون ایسه بر چوق عواملك تبدیل شکل وماهیت ایتمش اولماسی طولایسیله آمال ومطالبات بسبتون بشقه برونك آلییور.. کرك ایسته‌مك، کرك استحصال ایتمك کیفیتلری یکی یکی وسائطله اورطه‌یه چیقیور ... اولجه استعمال ایدیلن سلاحلر مادی ، عسکری شیلر ، برر آلت تخریب ایدی . قوهٔ حربیه‌یه ـ بالنسبه ـ نادر دینیله‌جك قدر محدود احواله مراجعت اولونویور ! اختلاجینك تفنکنه ، آنارشیستك بومباسنه مقابل یکرمنجی عصر مدنیت یکی بر سلاح کشف ایتدی : تعطیل اشغال !

اوت ! بر قاچ یوز ، حتی بر قاچ بیك اختلاجی اللرینه کچیردکلری اسلحه ومهمات ایله بر قوتی ، بر قوت حکومتی اندیشه‌یه دوشوره بیلیردی .. غالبیت احتمالنه بیله دسترس اولوردی .. فقط قوجه مملکتی ، حتی قوجه بر دولتی آچلغه ، صوسزلغه ، محرومیت کلیه‌یه محکوم ایده‌مزدی . حالبوکه اعتنا ووقوف ایله سوق واداره اولنان عمومی بر تعطیل اشغال ، صوك لوندره لیورپول غره‌ولرنده پك آشکار صورتده کوردیکمز اوزره ، مدنی انسانی آچلق ، صوسزلق ، سفالت ایچنده بوغوب اولدیرمه‌نك پك کوچ بر شی اولمادیغنی اثبات ایتمشدر .

قوام وتکملی نظام وانتظام اوزرینه مؤسس اولان ، وبوندن بشقه بر کافل موجودیت طانیمایان بنای مدنیت بو آجی درسلردن ، بو دهشتلی ضربه‌لردن متأثر اولمامق قابل دکلدر .. حقنی آرامق حریتی هرکسه بخش ایدلمش بر نعمت اولمقله برابر اوزون وشاقلی سعی وغیرت سنه‌لرینك محصلهٔ همت ثباتی اولان برطاقم قیمتلی مؤسسه‌لرك برسوء تفسیره قربان اولماسنه هیچ بر عقل سلیم جواز ویره‌مز.. افندیسندن، ویا آلدینی هفته‌لقدن ممنون اولمایان بر قاچ ، حتی بر قاچ بیك عمله‌نك قوجه برانکلیز حیات اقتصادیه‌سنی

انکلتره‌ده غره‌ولر : عمله طرفندن عقد اولنان برمتینغ [مقاله‌سنه مراجعت]

زیروزبر ایتمك ایسته‌مه‌سی ، هیچ برمنطق ، هیچ برحق‌ایله قابل تألیف دکلدر. مکرکه غره‌و طرفدارلرینك منبع الهامی اولان سوسیالیزم : « قوت نره‌ده ایسه حق‌ده اوراده‌در ! » دستورینی اس‌العمل اولمق اوزره قبول وتطبیق ایله‌سین .. بویله بردستورك ایسه هیچ بر مدنیتك آغوشنده یشامق ایچون الزم اولان حق حیاته مالك اولمادیغنی سویله‌مه‌یه لزوم وارمیدر ! ؟

۱۹۱۱ سنه‌سنده مودا

قارشیکی صحیفه‌ده‌کی رسمده ، صاغدن صوله‌صیرا ایله :

[۱] تمامیله مینی‌مینی کلردن یاپیلمش‌شاپقه . کلرك رنکی پنبه‌دن قیرمزی‌یه قدر تخلف‌ایدر. شاپقه‌نك اطرافنده ایکی دانه بویوك قدیفه فرنك باغی واردر .

[۲] کورکلی مانتو ، آقشاملری کیمك ایچون . سیاه ایپك غازدن معمول اولوب سیاه بونجوقلرله مزینلدر . یاقاسی یشیل رنکلیدر .

[۳] سیاه قدیفه‌دن شاپقه . قویو صاری شرید وکللرله مزینلدر .

[٤] مور قدیفه‌دن زیارت قوستومی . یاقا وقوللری شنشیل کدیسی تویندندر .

[٥] ایچی کراز رنکده وطیشی سیاه بویوك حصیر شاپقه . اوزرنده‌کی توی سیاهدر .

[٦] زیارت تووالتی ، مائی ایپکدن معمول اولوب هرمین وسکونقلرله مزینلدر .

[۷] ژوپ پانطالون مودهسی . قویو کوموشی ایپك قاشمیردن « پوتی دینه » تووالتی، بلنده صاری کلی مائی چین ایپکدن اوفاق برکمر وار، قورساژده هیچ برسوس یوق . یالکز مارەن یاقا ، وباشك اطرافنده مائی غازدن صاریق شکلنده برسوس واردر .

[۸] بعدالظهر کیله‌جك لباس . دکزمائیسی رنکنده سه‌رژه فولارله بیاض تویلی مائی فولاردن معمول . یاقا-ی اوفاق سیاه ساتن بنکلی بیاض تولدن بانشه‌ت والانسیه‌ندن معمولدر .

[۹] دینه تووالتی . صاری میلان قوماشندن معمول اولوب ایپك وسکونقلرله مزیندر .

[۱۰] آقشام تووالتی . اوزری کوموش رنکنده آلتون صاریسی غازدن و یوموشاق ساتندن معمول، قورساژ اطرافی قدیفه‌لی اسکی دانتللرله مزیندر .

[۱۱] باشاق رنکنده ایپکله ، مور رنکده توللرله معمول اقشام تواولتی ، قوللر اینجیله منقش قوماشدندر . اتکك الت قسمی صالقیملرله مزیندندر .

۱۹۱۱ سنه‌سنده مودانك اشکال متحوله‌سی [مقاله‌سنه مراجعت]

شیخ سنوسینك برتحریراتی

افریقاده ساکن شیخ السنوسی حضرتلری اخیراً مصر وسودان طرفلرنده بولنان مریدانته ۳ ربیع‌الاول سنه ۱۳۲۹ تاریخلی برتحریرات عمومیه کوندره‌رك بونده فرانسزلر طرفندن سنوسیلره قارشی وقوع بولان تجاوز وتعدیاتی ارائه وتعداد ایتمشدر .

قاهره‌ده منتشر «المقطم» غزته‌سنده منظورمزاولان مذکور تحریرات عمومیه‌نك، صلی اولان عربجه‌سندن ایدیلن، ترجمه‌سنی بروجه آتی عیناً درج ایدیورز :

ترجمه‌سی

« فرانسزلر (کانم) ، (کلك) و (ون) زاویه‌لرینه هجوم ایله طریقتمزه منسوب اولان آدملرك کافه‌سنی قتل ، ثروتلریتی ، اسلحه وکتابلرینی نهب ویغما ایتدکدن واورالرده موجود بولنان مبانی‌یی کاملاً یاقوب یقدقدن صوکره سنوسیلری‌تا افریقا چوللرینه قدر تعقیبه قویلشلردر .

بز ، بوآنه قدر فرانسزلره اصلا ایلیشمدیکمز کبی دائما شرلرندن توقی ایتمکده‌یز . فرانسزلر بزی دولت‌علیه‌یه شکایت‌ایدرك کویا تجاوزك بزم‌طرفمزدن وقوعه کلدیکنی درمیان‌ایلشلردر . بوادعا کلیاً یالاندر .

کویا بز ، سنوسیلر « وادای » سلطانینه معاونت‌ایتمشز وفرانسزلر بوندن‌طولایی بزه مغبراولمشلرایمش .

بزهیچ بروقت « وادای) سلطانینه معاونتده بولنمامشزدر . جناب‌حق سلطان مشار الیهی فرانسزلره غالب ومظفر ایلمش ایسه بونده بزم نه‌قباحتمز اوله‌بیلور .

فرانسزلرك بومظالم واعتسافاتنه قارشی بز ومریدانمز دائما صبرو تحمل ایدرك جناب حقدن غیری کیمسه شکایتده بولنمدق . یالکز دولت علیه‌دن ـ که بزم متبوعیتمزك محافظه‌سیله فرانسزلرك منع تجاوزاتی حقنده استرحاماتده بولندق ـ فرانسزلرك سوزینه ، القاآتنه حوالهٔ سمع اعتبار ایدلمامسنی بالخاصه رجا ایلدك .

خدانکرده دولت علیه فرانسزلرك سوزینه اینانه‌جق اولور ایسه بز کندی منافعمزی ، حقوقمزی بالذات مدافعه‌یه مجبور اوله‌جغز . چونکه بز الله یولنده اولمکی ، یشامغه ترجیح ایدنلردنز . شمدی‌یه قدر صبر وتحملمزك یکانه سببی دولت‌علیه‌یه تابع‌بولندیغمزدن طولایی‌ایدی . دولتمزه مشکلات‌چیقارمامغی‌آرزوایدییورز .

فرانسزلر افریقانك شمال وغرب جهتلرنده بولنان زاویه‌لرمزه دخی تجاوز وتعدی ایله (فواز) قربنده کائن بتون‌املاك‌وعقارمزی ضبط وغصب‌ایتدکدن ماعدا اوراده بولندیردیغمز عثمانلی یایراغنی‌آتوب‌وازیمزی یوغمزی یغما ایلمشلردر .

فرانسزلرك حالی ، اطواری یویله ایکن انکلیزلرك معاملاتی بسبتون بشقه‌در . فرانسزلرکنه اصلا بکزه‌میور . انکلیزلرده بزم مصرده‌کی زاویه‌لرمزه مجاور اولدقلری حالده هیچ بروقت‌بونلره وآدملرمزه تجاوز وطریقت دولتمزی تحقیر ایتمدکدن ماعدا بالعکس‌تکیه‌لرمزه وطریقتمز منسوبیتنه حرمت ایدییورلر .

فرانسزلر بزه بو مظالمی اجرا ایده‌رکن بز چوللره طاغلره طوغری کیتدك . اورالرده جناب حقه عبادتله مشغول اولدق . بز فرانسزلره مقاومت ایتمك ایسته‌سه ایدك آنلر (کانم) ده‌کی زاویه‌مزه تجاوزه مقتدر اوله‌مازلردی . »

سودانده اسلامیت

(تایمس) غزته‌سنه ٥ نیسان ۱۹۱۱ تاریخیله پارسدن اشعار اولنمشدر :

فرانسه مجلس‌مبعوثانك بوکونکی اجتماعنده فرانسه‌نك‌شمدی‌یه قدر آفریقا اقوامی وبتخصیص‌سودانیلر حقنده تعقیب ایتدیکی سیاستك بوندن بویله‌برقاعدهٔ ساله‌یه تابع بولندیرلمسی وبوصورتله‌دها بیوك‌موفقیات الده ایدیله‌بیلمسی ایچون عالم اسلامه عائد هردرلو معلوماتی جمعه قادر بعض مأمورینندن‌متشکل اولق‌اوزره نظارتلردن برنده برقلم مخصوصك حکومت طرفندن تأسیسنه دائر اولان طلبی متضمن تقریر بیوك بز اکثریتله قبول اولنمشدر .

بوقرارك اتخاذینی مستلزم اولان شی الیوم افریقای وسطاده بولنان فرانسز هیئت سفریه‌سنك (وادای) قطعه‌سنده اجرا ایلمکده اولدیغی حرکات حقنده آچیلان مناقشاتك طرز جریان مخصوصیدر .

نجیب وجوانمرد بر سیمای عثمانی : سلطان جم

مبعوثاندن (فلیکس شوتان) کچن هفته (غومپا) موقعنده ایکی فرانسز ضابطنك کیفیت قتلندن بحث ایدرك کرك بونی وکرك فرانسزلرك (آبشیر) و (درجله) نام محللرده دوچار اولدقلری هزیمتی یرلی قبائل حقنده حکومتجه تعقیب اولنان حرکات سقیمه یه عطف ایتمك لازم کلدیکنی ، اولجه سوداندہ تعقیب اولنان (حلول مصلحانه) پولتیقه سنك بالآخره ترك ایدلدیکنی ، شمدی ایسه هرشیئك اوراده اجرای حرکات ایدن قوهٔ عسکریه قوماندانلغنده بولنان ضابطانه ترك اولندیغنی ، بونلرك اجرا آت کیفیه لری یوزندن فرانسه نك اپی ضررلر کوردیکنی سویلدکدن صکره دیمشدرکه :

« (دارفور) قطعه سنك انکلتره یه و (وادای) قطعه سنك فرانسه یه ترکنی متضمن اولان ۱۸۹۹ تاریخلی معاهده وادای اوزرنده بر حق حکمرانی ادعا ایدن (دارفور) سلطانی طرفندن هیچ بر زمان مرعی ومعتبر عد ایدله دیکندن حکمدار مومی الیه فرانسه اراضیسنده نه وقت بر اغتشاش ظهور ایتمسه بونی دائما ممنونیتله تلقی ایلمشدر . ۱۹۰۵ سنه سنده فرانسه حکومتی انکلیزلرك آنجق برقاچ مأمور ایله قوجه سودانی اداره یه موفق اولدقلرنده کی سبب وحکمتی آکلامق وبوخصوصده تدقیقات وتتبعاتده بولنمق اوزره موسیو (بوتهل) ی مأموریت مخصوصه ایله قاهره یه ، خرطومه وقوردوفانه یوللامشدی . موسیو (بوتهل) انکلتره طرفندن سودانده تأسیس اولنان واسلاملرك احوال واحتیاجاتندن مأمورین حکومتی دائما خبردار ایتمك وظیفه سیله مکلف بولنان استخبارات قلمی تشکیلاتی وعلی العموم سودانك طرز اداره سنی تدقیق ایتدکدن صکره انکلیزلرك قطعهٔ مذکوره ده آنجق بر حامی روانی ایفا ایتدکلرینه قناعت کتیرمشدر . مومی الیه وسائط صلحپرورانه یه مراجعت صورتیله آفریقایه حلول ایتمك لزومنده فرانسه حکومتی اقناعه چالیشدیغی صره ده کیری چاغیریلدی . خیلی مدت مصر اردوسنده بولنمش اولوب سودان احوالنی پك ایی بیلن سلاتین پاشانك ۱۹۰۶ سنه سنده پارسه کلمسی واوزمان مستملکات نظارتنده بولنان موسیو (لهیغ) ایله کوروشمسی اوزرینه مستملکات نظارتنده عالم اسلامه متعلق معلومات جمعه مخصوص بر استخبارات قلمی تأسیس اولنمشدر .

حکومت اوصره لرده سودان حقنده مصلحانه برپولتیقه تعقیبنه قرار ویردی ایسه ده نه چاره که آز برمدت صکره بوندن صرف نظر ایدلمشدر . ۱۹۰۷ سنه سنده (آبشیر) شهری هجوم ایله ضبط اولندی . وادای سلطانی تحت سلطنتدن ایندیریلهرك یرینه بردیکری سلطان اعلان ایدلدی . بو صورتله بزم ایله بر ائتلاف حاصل ایتمکه متمایل کورونن سابق سلطانك آمال ائتلافپرورانه سندن استفاده ایدیلهمدی . (وادای) قطعه سنده ویرکولرك تحصیلنه قالقیشلدی واسارت وقتندن اول لغو اولندی .

وادای اهالیسنك احوال جدیده یه قارشو عدم ممنونیت اظهار ایدن قسمی (دارفور) قطعه سنه کچهرك اوراده طرفزدن مقام حکمرانیدن اسقاط ایدیلن سلطان (دودمورا) یه التحاق ایلکله بزه قارشو رفع لوای عصیان ایتدیلر . بونك نتیجه سی معلومدر . ۱۹۱۰ سنه سی تشرین ثانیسنده میر آلای (مول) قوماندا سنده بولنان مفرزهٔ عسکریه (دریچله) ده هزیمته دوچار اولدی . بو هزیمت فرانسه نك بتون آفریقای مرکزیده حائز اولدینی نفوذ واعتباری پك زیاده انکساره اوغراتدی .

سودانده اجرا آت قهرمانانه دورینك آرتق کچمش اولدیغنی آکلامالیدر . واقعا سودانده کی عسکرمزی کری آله مایز . لکن بوقطعه حقنده کی سیاستمز بوندن بویله مطلقا صلحپرورانه اولمالیدر . بز بوخصوصده انکلتره نك نیل وادیسنده تعقیب ایتدیکی عاقلانه ومدبرانه سیاستی نمونهٔ امتثال اتخاذ ایتملیز .

انکلتره پك دیندار وسریع التأثر اولان اسلاملرك حسیاتی رنجیده ایده جك هردرلو معاملاتدن توقی ایلیور . انکلیز ضابطانی کندیلرینه ویریلن اوامری حرفی حرفنه اجرا ایتمك اعتیادنده درلر . ذاتاً بونلر اولجه هرنقطه سنی تعیین ایدیلن برسیاستك آنجق بوصورتله منتج موفقیت اولهجغنی بیلدکلری ایچوندرکه اصلا وقطعا کندی باشلرینه حرکت ایتمزلر . فرانسز ضابطانی ده اویوله حرکت ایتمکی اوکرنمیدرلر .

انکلتره‌نك آفریقاده پك بیوك موفقیات احراز ایتمسی کندیسنك اوراده آنجق بروظیفهٔ حمایه اجرا ایتمکله اکتفا ایتمسندن ایلری کلیور . فرانسه‌نك بوخصوصده انکلتره‌نك اثرینه اقتضا ایتمسی ضروریدر .

.ومی الیه بوسوزلری سویلدکدن صکره مبعوثاندن مستعلکات ناظری (مسیمی) شویولده بیاناتده بولنمشدر:

صوك سنه‌لر ظرفنده برحرکات ملیه صورتنده تجلی ایدن اسلامیتك آفریقاده بیوك ترقیاتله نائل اولدیغی قابل انکار دکلدر . وادای قطعه سنده بولدن قوهٔ عسکریه‌مز اون ایکی طابوردن عبارتدر . بونلر (آبشیر) شهرینی اشغال حرکات اتخاذ ایدرك ممالك مذکوره‌نك بتون اقسامنی دائرهٔ انقیاده آلق اوزره پی درپی هر طرفه یاییلمقده‌درلر . وادای سلطانی سابقی (دووه مورا) یی بزه قارشو اخذ ایتدیکی خصمانه طور وحرکتدن فراغت ایتدیرمك ایچون کندیسنه برمعاش تخصیص ایدیلمکدر . فرانسه حکومتی عثمانلیلرك استیلاجویانه‌یه برسیاست تعقیب ایتدکلری طرابلس قطعه‌سنی وادای قطعه‌سندن تفریقی (تیبستی) (وبورقو) نام محللرك عسا کرمزطرفندن اشغال ایدلمسنه مخالفدر . واقعا فرانسه‌نك حوالیٔ مذکوره‌ده کی حقوقی غیرقابل

جین اختلالی رؤساسندن دوقتور سون-یات-سه‌ن [جین اختلال حاضرینی یکرمی سنه‌دن بری حاضرلایان بو ذات اخیراً چینك بر قسمنده اعلان اولونان جمهوریتك ریاستنه انتخاب ایدلمشدر .]

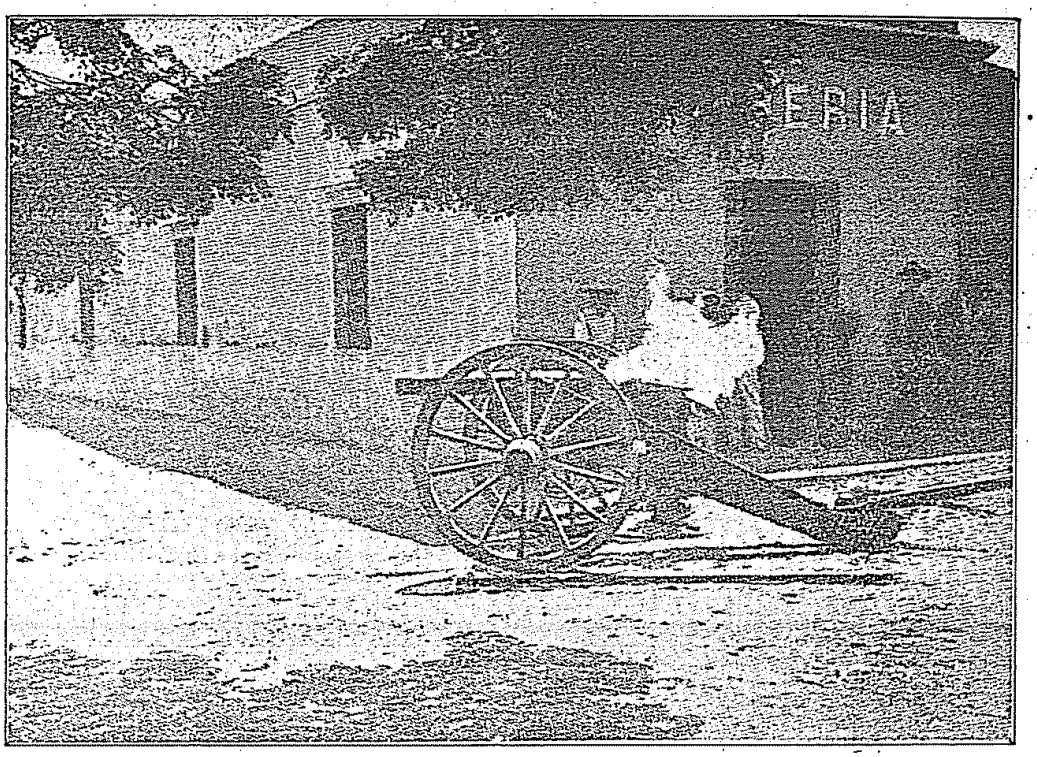
یوآن شیقای

سنه‌لردن بری منکوب ومنفی اولان بوذات اخیراً چین اختلالی مناسبتیله چینی قورتارمق اوزره رأس کاره کتیرلمشدی . صوك خبرلره کوره ریاست جمهوریته انتخاب ایدلمشدر .

چین قوای اختلالیه‌سی باش قوماندانی لی‌ئویه‌ن هونغ

چین اختلالنده اوچ سیمای مهم [مقاله‌سنه مراجعت]

مکسیقاده اختلال : ارباب اختلال طرفندن طوپ استعمالی ، طوپ پاتلار ایکن طوپجیلر قاچیورلر!

[مکسیقاده آرا صیرا اختلالار اولیور . کچن سنه بدایتلرنده اختلال الکحاد شکلی آلمشدی. اختلالجیلر رئیس جمهور « دیاز » ی ایسته‌میورلر ویرینه کندی رئیسلری (ماده‌یرو) یی کچیرمک ایسته‌یورلردی. پرچوق قانلر دوکلدکدن وحکومت طرفداری عسکرلر ایله اختلالجیلر بالمقابله بعض شهرلری ضبط وغائب ایتدکدن صوکره نهایت ماده‌رو رئیس جمهور اولدی . فقط صوکره سقوط ایتدی و الآن مملکتده سکون وحال طبیعی تقرر ایتمه‌دی . رئیس جمهورده معلوم دکلدر . کورولن رسم اختلال صفحاتندن برینه متعلقدر . اختلال محاربانك منظرهٔ یومیه‌سی پك غریبدی. صوك درجه مختلف، درلودرلورنکلرده، بعضاً پیرتیق اثوابلرله برسورو خلق‌عاصی کویلیلرك آره‌سنه قاریشیوردی . جوچقلر ، اختیار اختلالجیلرله یان یانه توفك آتیورلردی . عاصیلر صوك سیستم تفنکلری ، یکی مودل طوپلری استعمال ایدرکن ، وحشیلرك مکمل ، یکی التلرك قارشیسنده طوپدوقلری عینی قورقو ایله برآز تردد ایدییورلردی . بتون بوحرکتلر اکلنجه‌لی ، شایان تماشا ایدی ، برطرفدنده کوچوك قوداق ماکنه‌لریله غرته مخابرلری رسم آلیوردی .]

اعتراضدر . بونکله برابر بزفرانسه‌دن غایت اوزاق اولان جنکاور برطاقم قبائل ایله مسکون بولنان برقطعه‌نك قوهٔ عسکریه ایله اشغالنی خطرناك عدایدرز ، انکلتره‌نك دارفور قطعه‌سی حقنده تطبیق ایتدیکی ملایمانه وائتلافجویانه مسلك زیر نفوذنده آلمق ایستدیکمز حوالی حقنده دخی تطبیق ایدلیدر . سنوسی مشایخی عطیه‌لر الله دائرهٔ سکونه آلنه‌جقدر . شمدیه قدر برای تحصیل قاهره یه کیدن وادایلی طلابی تونس مکتبلرینه دوام ایتمکه تشویق ایلیلدر .

پك چوق جمعهٔ اسلامیه‌سی اولان فرانسه ، سائر حکومتلرك اوزرنده برتأثیر اجرا ایتمك ایستدکلری حرکت اسلامیه‌یه قارشو غافل طاورانامازلر .

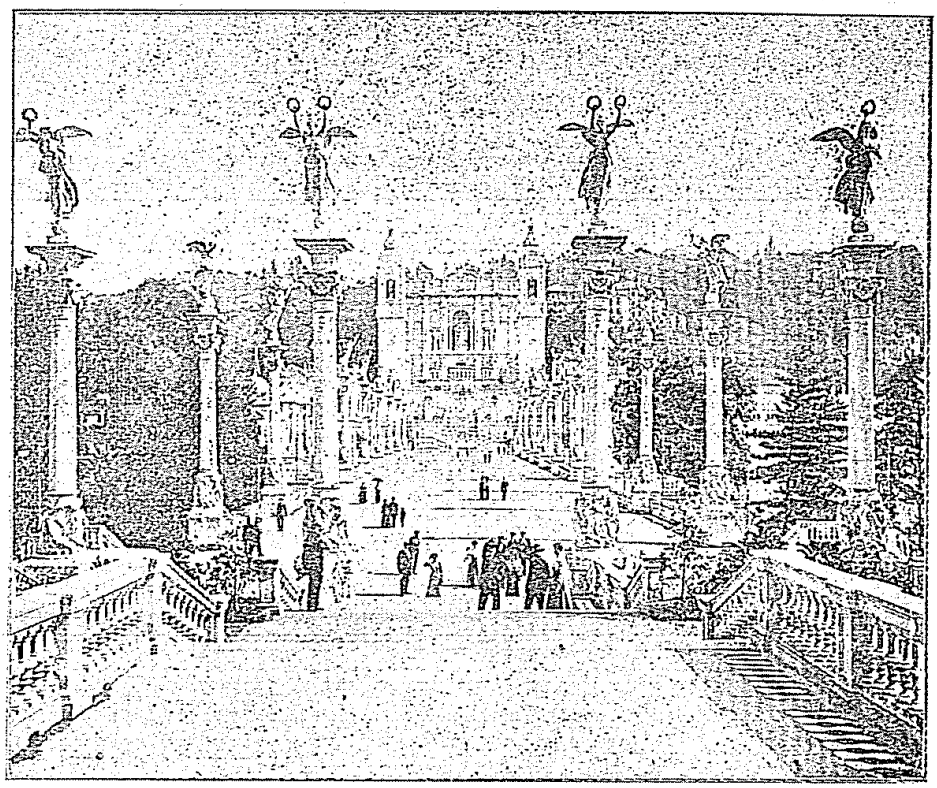
فرانسه‌ده عصیان ایدن باغجیلر ایله عسکر آراسنده برمصادمه [مقاله‌سنه مراجعت]

مستملکات نظارتنه کچدیکم کوندنبری عالم اسلام حقنده هردرلو معلوماتی جمع ایتمك وظیفه‌سیله مکلف برقلم مخصوصك تأسیسی ایچون حربیه وخارجیه ناظرلریله برقاچ دفعه تعاطیٔ افکار ایلدم . فرانسه‌نك زیرنفوذ و تابعیتنده بولنان اسلاملره قارشو مبالاتکارانه ، فقط غایت عادلانه‌برسیاست تعقیب ایتمسی‌ضرورت حکمنده‌در . »

چین اختلالی

چینده مانچو سلالهٔ حکمداریسی علیهنده اخیراً وقوعه کلن و ابتدا برطاقم ایالاتك بالاشتراك بر حکومت جمهوریه تأسیس ایتمه‌لرینی انتاج ایده‌رك نهایت برقاچ کون اول سلالهٔ حکمداری‌نك تماماً طرد واسقاطیله نتیجه‌لنن حرکت عظیمهٔ اختلالیه‌نك ماهیتی هنوز لایقیله آکلاشیلامامشدر ، بو خصوصده الده ایدیلن معلومات شیمدیلك طبیعی ناقص اولمقله برابر هرحال شایان دقتدر . چین اهالیسی ، نسلاً تاتار اولان چین سلالهٔ حکمداریسی علیهنده اسکیدن بری ده‌رین برحس غیظ ونفرت پرورده ایتمکده‌در . بوحس نفرت یالکز مغایرت عرقیه‌دن دکل . برازده مذکور سلاله حکمدارلرینك حرکات ظالمانه‌سندن ایلری کلمشدر . (۵۰۰) میلیونلق معظم ومختلف العناصر برکتله تشکیلی ایدن چین ایمپراطورلغی بو قدر واسع اولمایوبده قرق اللی میلیونلق برحکومتدن عبارت اولسه ایدی، مانچولر علیهنده‌کی بونفرتك چوقدن بونتیجه‌یه منجر اولماسی ، یعنی جمهوریتك پك چوقدن اعلان ایدلمش بولونماسی لازم کلیریدی .

مانچولر علیهنده‌کی نفرت عمومیه ۱۸۳۹ - ۱۸۴۱ اختلالرینی وچوده کتیره‌رك دها او زمان بیله مانچولری خیلی تلاشه دوشورمشدی ؛ فقط افکار اختلالپرورانه‌نك هنوز ستون مملکته انتشار ایده‌مه‌مسی

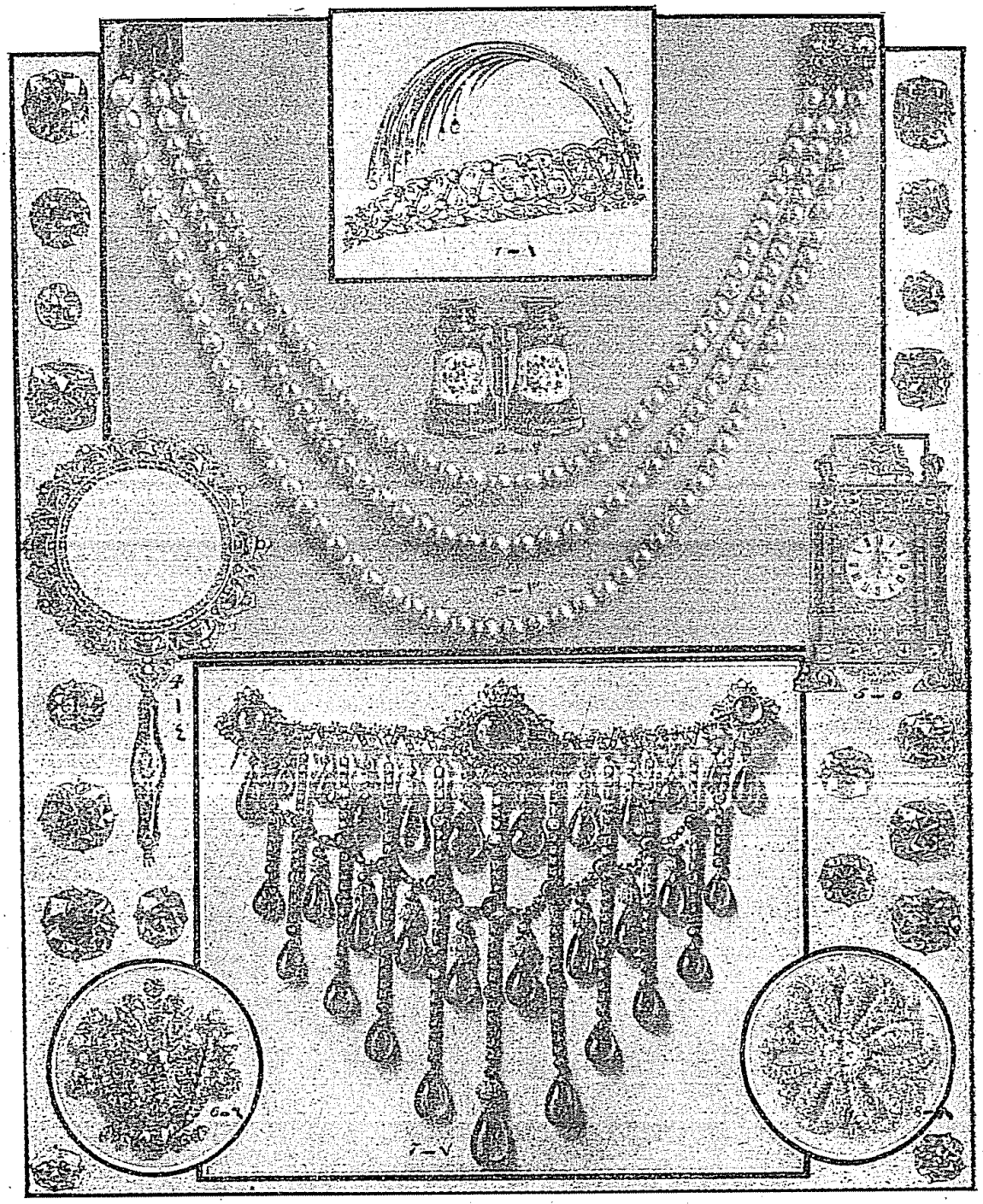
تورەن سرکیسنده محتشم برمدخل (تاریخ کشادی : نیسان ۱۹۱۱)

[تورەن عمومی سرکیسی کچن سنه کشاد ایدلشدر . بوسرکیه دیکر دولتلرله برابر دولت عثمانیه‌ده اشتراك ایتمشدی . سرکی پارلاق برموفقیته مظهر اولدی؛ ایتالیانك سنین اخیره‌ده‌کی ترقیاتی ثابت اولدی. ثروت فنون ادارەسی‌ده سرکیه اشتراك اتمش ، پرچوق آثار مطبوعه کوندرمشدر . فقط بالآخره دولتمزله ایتالیا بینده ظهور ایدن حال مخاصمه دولاییسیله سرکیده تشهیر ابتدیکمز شلرك سرکی هیئت عدولنجه لایق مکافات کورولوب کورولەدیکندن معلومات آلامادق ؛ بزم کبی ، تورەن سرکیسنده معمولات ومحصولاتلرینی تشهیرایدەن دیکرعثمانلیلرده معلومات آلامادیلر. سرکی کچن صوك بهارده قاپانمشدر.]

وبوبشیوزمیلیونلق کتله آراسنده اصل چینلی اولمایان پرچوق اهالی بولونماسی حسبیله حکمدارك دسائس واعتسافاتی نهایت ارباب اختلالك پای مقاومتنی کسر ایتدی . ومانچولر بو سنه‌یه قدرحکومتی محافظه‌یه مقتدر اولدیلر.

۱۸۳۹ - ۱۸٤۱ اختلاللرینك مانچولر طرفندن کمال شدتله محو ایدلەسی ارباب اختلالی تمامیله قورقوتامادی. چونکه مذکور اختلاللری ترتیب ایدن جمعیت خفیه ، قوتی ضایع ایتمکله برابر بوسبوتون محو ایدلمش دکلدی . « بیاض نیلوفر » اسمنی طاشیان بوجمعیت مدهشه یاواش یاواش اسکی نفوذ وقوتی اکتسابه وهرطرفه یاییلمغه باشلایارق نهایت - شیمدیلك کمال موفقیتله نتیجه‌لەنن - بوصوك حرکت اختلالیه‌یی وجوده کتیردی .

دنیانك هر طرفنده یکرمی میلیون قدر اعضایه وبی پایان برثروته مالك اولان « بیاض نیلوفر » جمعیت خفیه‌سنده چین اعظم ارکانندن ، حتی سرای حکمداری رجالندن برچوق ذوات عالیه ، ژاپونیاده واوروپاده تحصیل ایدن ارباب تفکر ، معلملر ، ضابطلر ، مانچو خاندانندن متنفر حقیقی چینلیلر هپ

خاقان سابقك ، کچن سنه کانون‌اول ظرفنده پارسده فروخت ایدیلن قیمتدار مجوهراتدن برقسمی

۱ قادینلره مخصوص برتاج — ۲ مینالی مرصع بردوربین — ۹۲۰۰۰۰ بیك فرانغه یعنی قرق آلتی بیك لیرایه صاتیلان اینجی کردانلق — ٤ ال آینه‌سی — ٥ قونسول ساعتی — ٦ بوروش — ۷ مرصع کردانلق — ۸ بوروش . [مقاله‌سنه مراجعت]

داخلدر بونك اك بویوك مرکزی ایسه اسکی اختلالرك مقر ظهوری اولان (یانغ‌چه) حوضه‌سیدر ته‌کیم سلالهٔ حکمداری‌نك اسقاطی اعلانیله چین جمهوریتی تأسیس ورئیس اختلال « سون‌یات‌سه‌ن »ی

ریاست جمهوره انتخاب ایدرك پکین حکومتیله مذاکره‌یه کیریشن هیئت‌ده « شانغهای » ده اجتماع ایتمشدر.

بوصوك حرکت اختلالیه ایلك باشلادیغی زمان ، صبی برحکمدارك النده بولنان حکومت ایمپراطوریه مسئله‌نك وخامتنی لایقیله آکلادی . و « لی‌هونغ چانغ » دن صوکره چینك اك معروف والکِ ایاقتلی رجل حکومتی اولان « یوآن‌شی‌قای » ی صلاحیت فوق‌العاده ایله باش‌وکیل وباش قوماندان صفتیله جلب ایتدی.

« یوآن شی قای » موقع اقتداره دعوت اولوندیغی اثناده ، کندی مالکانه‌سنده متروك ومنزوی دها دوغروسی منفی برحالده یاشیوردی . لیاقت وشهرتنه وافکار تجدد پرورانه‌سنه مبنی، جمهوریت طرفداری اولان ارباب اختلالك بیله ریاست جمهوره نامزد کوردکلری بو بیوك آدم ، برآز ترددن صوکرا ، کندیسنه تکلیف اولنان وظیفهٔ مهمه‌یی قبول ایده‌رك پك قان دوکولمکه میدان‌قالمفسزین اوزون مذاکرات نتیجه‌سنده ارباب اختلال ایله اویوشدی ، وتمامیله مضطر قالمش اولان عائلهٔ حکمداری‌یی ترك سلطنته ارضا ایتدی .

شو سطرلری یازدیغمز اثناده عصر دیده چین ایمپراطورلغی آرتق موجود دکلدر . اونك مقامنده یکی برچین جمهوریتی بولونیورکه «سون یات سه‌ن» ك فراغتیله ریاستی یووان شیقای درعهده ایتمشدر .

ارباب‌اختلالك جداً بصیرتکارانه وحمیتپرورانه‌برصورتده‌وجوده کتیردکلری بوانقلاب عظیمك نتیجه‌سی نه اولاجق؟ مغول تاتك وداها سائر برطاقم ولایاتك یکی جمهوریتی طانیمایارق مانچو سلاله‌سنی ایستیه‌جکلری ویا اعلان استقلال ایلیه‌جکلری سویله‌نیور ؛ روسیانك ، ژاپونیانك بوقاریشیقلقلردن بالاستفاده حرکات تجاوزکارانه‌یه قالقیشاجقلری روایت اولونیور . بونلرك نه‌درجه‌یه قدر دوغرو چیقاجغنی ، ایشلرك ناصل برزنك آلاجغنی تخمین ایتمك شیمدیلك امکانسزدر . میدانده محقق اولان برشی وارسه ، اوده بوکون ، مانچو سلاله‌سنك موقع اقتداردن اسقاط ایدلمش اولماسیدر .

فرانسه‌ده باغجیلر اغتشاشی

کچن‌سنه فرانسه‌نك شامپانیا ایالتنده، بوایالتك حدودی‌حکومتجه تبدیل‌اولنمغه تشبث ایدلمسی وکذلك اوزوم عصاره‌لرینك عدم تغشیشی حقنده برقانون وضع اولونماسی سببیله ، براغتشاش چیقمشدی . بوکا دائر فرانسز غزته‌لرنده اوقودیغمز تفصیلات آتیه‌یی درج ایدییورز :

۱۹۱۱ افرنجی نیسانك سکزنجی‌جمعه‌ایرتسی کونی صباحلین، ایش آلتلریله ، فیچیلری ، طولوملری اوموزلرنده، قاسکتلرنده قیرمزی بر قوقارد « اوب » ، « بارسورسه‌ن » ، « بارسوراوب » باغجیلری اهالینك القیشلری آره‌سنده ، اللرنده قیرمزی بایراقلر ، شهری ترك ایتدیلر .

« بارسورسه‌ن » باغجیلرینك تشکیل ایتدکاری آلایك باشنده موسیو شاروه ، ٤٣ کیلو مترولق برمسافه‌یی یورولمه‌دن قطع ایده‌جك ، یتمش بش یاشنده براختیار نظره چارپیوردی. ایلك کونك اقشامی « لوسیینی » ده توقفدن صوکره ، ایرتسی کونی مظفرانه « شامپانیا » شهرینه داخل اولدیلر .

بتون شهر ، شرفلرینه بایراقلرله دونانمش ، ونه‌زماندن بری ، اعلان ایدیلن نمایشلره اشتراك ایتمك ایچون هرطرفدن غلبه‌لك قوشمشدی . نمایشلردن بیوك قارغشه‌لقلر ظهور ایتمسی محتمل اولدیغی حالده مأمورینك اتخاذ ایله‌دکاری تدابیر سایه‌سنده شایان اهمیت هیچ برحادثه وقوع بولمایوب بر مدت دائرهٔ حکومتك پارمقلقلری اوزرنده نمایشجیلرك آل بایراغی کورلدی ایسه‌ده ، درحال پولیس طرفندن مداخله ایدیله‌رك ایندیرلدی .

هیئت اعیان ۲۰ نیسان ، اجتماعنده بیوك براکثریتله ، حکومتی ، ایالتك تحدید حدودینك ایفاسنه

دعوت ایده‌ن بربیانامه نشر ایلمشدر .

بو قرارك درحال تلغرافله « مارن » ه تبلیغی اوراده مدهش بر هیجانه سبب اولدی . وبالخصوص « ئه‌په‌رنای » ایله « دیزی » ده بیوك بر اختلال ظهور ایتدی . بر شامپانیا فابریقه‌سی یغما ایدلدی .

« دیزی » اختلالی ، اعیانك قرارینه قارشی حدتله‌نن باغجیلری تسکینه کفایت ایتمدی . یغمالر ، یانغینلر توالی ایدییوردی . ۱۲ نیسان اقشامنده « ئه‌پرنای » علولرله قوشادلمش کبی ایدی . بالخاصه « ئه‌ی » ده عصیان بتون شدت وجاعتیلر دوام ایدییوردی . یدی شامپانیه فابریقه‌سی ، کفایت ایده‌مین عسکرك مداخله‌سنه رغماً ، بر بلوك عاصی طرفندن احراق ایدلدی . او کون « مارن » دن کلن خبرلردن متأثر اولان مجلس مبعوثان ، بوربون سرایندہ اعیانك قرارینه مخالف مقررات اتخاذ ایدییوردی .

عین‌زمانده حکومت « مارن » والیسنك تحت‌اداره‌سنه ، اعادهٔ آسایش ایچون ۱۲۰ آلای سواری ، آلتی طابور پیاده‌لك برقوت یوللامشدی .

شیمدیلك بومسئله سکونه کیرمشدر .

نویورقده پوسته معاملاتی

نویورقده ۷۵۱۱ پوسته مأموری ، ٤۸۱۸ پوسته کاتبی ، ۲٤۷۱ پوسته موزعی ، ایکی یوز سکسان ایکی پوسته عمله‌سی ، ٤۵۹ موزع معاونی ، ۱۸۱ کاتب معاونی بولنور . یالکز اقشاملین ایکی بچق ساعت ظرفنده (هودسون) استاسیونده‌کی مرکز پوسته‌خانه‌سی ۶۰۰,۰۰۰ مکتوب‌طوپلامقده اولوب شعبه‌لرده‌کی معاملات بورقمك خارجنده‌در .

نویورقده وسطی اولهرق هرکون پوسته‌یه ویریلن مکاتیبك عددی ۲,۲۵۸,۱٤۸ ه بالغ اولور . بوندن ماعدا هرکون خارجدن ٤۱۲۰۰۰ مکتوب ورود ایدر .

هرکون توزیع ایدیلن غزته‌نك ثقلتی ایسه ٤۱۵۰۰۰ کیلو قدردرکه درت یوزیکرمی طون مقدارنده‌در . یالکز نویورق پوسته خانه‌سنك برسنه‌لك وارداتی ۲۲,۳۳۸,۹۷۰ دولاره بالغ اولورکه بش ملیون عثمانلی لیراسنی تجاوز ایدر .

بتون جماهیر متفقهٔ آمریقانك پوسته وارداتی ایسه ۲۲٤,۱۲۸,۶۵۷ دولار یعنی قرق بش ملیون انکلیز لیراسنه قریبدر .

ضابطه ایستاتستیقی

اوچ یوز یکرمی آلتی سنه‌سی مارتندن سنهٔ مرقومه شباطی نهایتنه قدر بك‌اوغلی متصرفلق دائره‌سنده وقوع بولان ضرب ، جرح ، جنایت ، انتحار ، قضا وسائره‌نك مقداری بروجه آتیدر :

۱٤۰۰ ضرب ، ۱۵۰٤ جرح ، ٤ مضروباً وفات ، ۱۹ مجروحاً وفات ، ۵ مقتولاً وفات ، مسموماً وفات ، ۱ مصلوباً وفات ، ۳ مخنوقاً وفات ، ۱۷ مغروقاً وفات ، ۱۳ محترقاً وفات ، ۱۷ منتحراً وفات ۱۲ قضاءً وفات ، ۸ اسقاط جنین ، ۳۲ قعل شنیع ، ۳۸ ازالهٔ بکر وقوعاتی ظهور ایتمشدر .

خاقان مخلوعك مجوهراتی

عبدالحمیدك مجوهراتی پارسده کچن کانون اول ظرفنده آلتی میلیون طقوز یوز سکسان بیك فرانقه صاتیلمق صورتیله بوسئلهیه نهایت ویرلدی .

مالیه نظارتی طرفندن تخمین ایتدیریلن بو مجوهراته درت ملیون درت یوز اوتوز بیك فرانق قیمت تقدیر اولنمشیدی . تخمینی متعاقب پارسه صورت مخصوصهده بر مأمور اعزام ایتدیرلمش ومجوهراتك طبع ایتدیریلن قاتالوغی بتون مراکز مدنیهیه کوندرلمشدر .

پارسده (غالهری ژورژ پتی) جامکانلرنده انظار تقدیره وضع اولنان بو مجوهرات تخمینك فوقنده اولهرق اون کون دوام ایدن مزایده نتیجهسنده آلتی ملیون طقوز یوز سکسان بیك فرانغه صاتلمشدر .

مبالغ متحصله بانق عثمانیه واورادنده درسعادتده مالیه نظارتنه تسلیم اولنمشدر .

خاقان مخلوعك مجوهراتی یالکز بونلردن عبارت دکلدر . مجلس مبعوثانجه ویریلن قرار موجبنجه بونلردن اهمیت تاریخیهیی حائزاولانلر لاجل التشهیر موزهخانهیه وبر قسمیده خزینهٔ همایونه تودیع ایدلمشدر.

خزینهٔ همایونه عائد اولانلر سلاطین عظام حضراتنه عائد وهر بری خاطرهٔ تاریخیهیی حائز ومرصع نشانلردن عبارتدر .

[عبدالحمیدك مجوهراتنك فروختندن متحصل مبالغ دونمای عثمانی معاونت ملیه جمعیتنه ترك ایدلك مقرر ایدیسهده ، بیعك ختامندن صوکره بوندن صرف نظر ایدلك ایچون بعض معاملات جریان ایتمکده وکیفیت هنوز قرارسزلق ایچنده بولونمقده ایدی]

افغانستانك ترقی وتعالیسی

تایمسدن :

لوندرهده متشکل آسیا جمعیتی اعضاسندن دوقتور (والترسایز) اخیراً افغانستانه سیاحت اجرا ایدرك کچن سنه لوندرهده منسوب اولدیغی جمعیتده بوسیاحته دائر بر قونفرانس ویرمش ، دیمشدرکه :

« افغانستانی هرکس علی العاده برشرق الکاسی اولق اوزره بیلیر وشرق امراسندن برینك تحت ادارهسنده برمملکت اولهرق طانیر . افغانستانه سیاحتمدن اول بنده عین فکرده بولنیوردم . انجق افغانستانه کیدوبده اورادهکی احوالی رأی العین مشاهده ایدنجه وطنداشلرمك بوبابده حسیات ومعلوماتی تصحیح وتوسیع ایتمك اوزره بوقونفرانسك ترتیب واعطاسنی مناسب کوردم .

وطنداشلر ! افغانستان اسکی افغان مملکتی دکلدر . سزی تأمین ایدرم که بسبتون دکیشمشدر . اورالری کوزیکزله کورهجك اولسهکز برشرق مملکتی اولدیغنه اینانمزسکز .

افغانستانده هرشی واردر . امیر سابق مرحوم عبدالرحمن خان اوروپا مدنیت حقیقیهسندن استفاده چارهلرینی دوشونمش ، افغانستانك ترقی وتعالیسی تمللرینی وضع ایلمشدی . مشارالیه بوبابده صوك درجه جهد وغیرت ایتمشدر . بوامنیه اوغورنده کیجه کوندوز چالیشمشدر . خواب وراحتی بومقصدك حصولنه فدا ایلمشدر .

عبدالرحمن خان بومساعیسنك ثمراتنه نائل اولهجق برصرهده وفات ایتدی . کندیسنی استخلاف ایدن بیوك مخدومی امیر نصراه خان حضرتلری باباسنك اثرینه اقتدا واقتفا ایدرك مملکتی احیا ایلدی . بوکون افغانستانده طوپ ، تفنك ، قورشون ومالزمهٔ حربیه فابریقهلری واردر . افغان عساکری کاملاً منتظم ومجهز واونیفورمهلر ایله ملبسدرلر .

افغانستانده یکرمی اقدم برقاریش بیله شوسه یولی یوق ایکن بوکون شوسه‌لر اوروپجك آغی‌شکلی آلمشلردر . افغان ملتی اسکیدن چاپولچیلقله مشغول ایکن بوکون بونلر زراع ، کاسب ، تاجر اولمشلردر. افغانستانده حرف وصنایع پك‌زیاده ترقی ایتمشدر. مکاتب ابتدائیه پك چوقدر. کابلده یکیدن برقاچ اعدادی مکتبی وبر ایکی دارالفنون احیاءً تأسیس اولنمشدر . افغانلیلر اولجه براوروپالیدن نفرت ایدرکن الیوم اوروپالی معلملرك رحلهٔ تدریسنده بولنمغه جان آتمقده‌درلر. امیر حضرتلری بونکله‌ده اکتفا ایتمیه‌رك اوروپا علوم وفنون جدیده‌سنی فارسی لسانله [افغانستان حکومتنك لسان رسمیسیدر] ترجمه ایچون کلکته‌ده بردارالترجمه احداث وبونك نظارتنی شهر مذکورده بولنان افغانستان وکیل‌سیاسیسنه حواله وتودیع ایلمشدر. آثار مترجمه طبع اولندقدن صکره موقع‌استفاده‌یه وضع ایدلکده‌در. امیر مشارالیه بوصورتله ملت ومملکتنه واسع مقیاسده خدمت ایتمش نامنی ابدیاً احیا وابقایه سعی ایلمشدر .

افغانستان امور زراعیه‌سنده قوللانلمق اوزره یکی سیستمده زراعت ماکنه‌لری جلب ایدیله‌رك اهالیه صاتلقده‌در . بونلرك بدلی زراعدن مقسطاً استیفا اولنیور . کابلده الکتریق ، چوخه ، بز ، کاغد ، آلات جارحه وسائره‌یه مخصوص اعلان فابریقه‌لری کورنجه حیران اولدم ، کندیمی اسویچره‌ده ظن ایتدم . اون سنه صکره افغانستان عمران ومدنیت نقطه‌سندن هندستانی کیرووده براقه‌جقدر . امیر حضرتلری ، علما ، فضلا ، ادبا ، ارباب تجارت‌وصنعتی سوه‌در ، کوروشوروکندیلرینی‌تقدیروتشویق‌ایدر.

یالکز کابل شهری دکل ، افغان حکومتنه تابع وخرجکذار اولان بتون ایالتلری‌ده کزدم وکوزدن کچیردم . هربرده هرشی یکیدر . کوندن کونه فضل ومعرفتله اهالی تنویر فکر ایدییور . حرف وصنایعدن استفاده ایدیوز . (غزنین) شهری بوفعالیتله اسکی عمرانی بوله‌جق ، احتمالکه تکرار ایران شاعر شهیری (فردوسی) نك مدح وستایشنه لایق بردرجهٔ کماله واصل اوله‌جقدر . اوت ! فردوسی بومملکتی جنته تشبیه ایلمشیدی . بوراسی حقیقةً جنت کبی بریردر . حاصلی افغانستان ، افغان ملتی چوق دکیشمش ، طریق مدنیتده سرعتله شد مراحل ایتمکده بولنمشدر.»

آلقولیزمك دهشتلی ترقیاتی

آلقولیزم تهلکه‌سی زمان حاضرك اك بیوك مسائل اجتماعیه‌سندن برینی تشکیل ایده‌ر . غایت‌اعتدال ایله اجرا ایدلمش اولان تخمینلر ، عمله‌نك‌سنوی ایرادینك ٪ ۱۵ نی آلقوله‌صرف ایتدیکنی کوستریور. یاپیقالی برسوسیالیست صوك اون سنه ظرفنده عمله‌نك بر قاچ یوز ملیون فرانق صرف وهبا ایتمش اولدیغنی ، بوپاره‌نك ایسه پك چوق محرومیتلر ، کشمکشلر ، تعطیل اشغاللر ایله الده ایدلمش اولان ضم معاشلره تقابل ایتدیکنی حساب ایدییور؛ بوحسابجه بوقدر امکلر ، اشکنجه‌لر محضا بول بول ایچمك‌ایچون اختیار ایدلمش‌اولیور .

فرانسه مالیه نظارتنك ترتیب ایتدیکی ایستاتیستیقلرده میخانه‌لرك اوتوز سنه ظرفنده ٪ ۲۵ آرتدیغنی وبوکون عددی ۴۷۷٫۰۰۰ نه بالغ اولدیغنی ، قادین وچوجقلرده‌داخل‌اولمق شرطیله ۸۰ کشی‌یه‌و یالکز بویوکلر حساب ایدلسه ۳۰ کشی‌یه برمیخانه اصابت ایتمك لازم‌کلدیکنی صراحةً کورویورز . فرانسه‌ده بعض ایالات واردرکه اهالیدن ۳۸ کشی‌یه بر میخانه اصابت ایده‌ر . . فرانسه‌ده هرکون یکیدن ٦ میخانه آچیلمقده‌در . ۱۸۸۰ دن اول هر فرد اهالینك سنوی آلقول استهلاکاتی ۲ لیتره ایکن بوکون ٤ ه بالغ اولمشدر. نورماندیاده ایسه آدم باشنه ۱۲ لیتره اصابت ایدییور !

هر حالده یریوزنده صرفیاتی تنزل ایدن برشی وار ایسه ، کورولیورکه ، اوده آلقول دکلدر ! ..

تـــــورکلك

نهایت صره تورکلکده کلدی. ذاتا انسانلراوزاقلردن ، بیانجیلردن باشلار، یاواش یاواش کندیلرینه، تفسلرینه رجوع ایدرلر . سقراط ظهور ایتمدن اول کوکسه یلدیز صایان برچوق فیلسوفلر کلوب کچمشلردی . ملی ادیبمز احمد حکمت بکك « یاره‌یی قاناتان » ننده ضعیف افندینك دیدیکی کبی « هرمملکت باشقه‌لرینك یکیلکلرینی تقلید ایله باشلادیغی انتظامه ، کندیسنك اسکیلکلرینی تحقیق ایله نهایت ویرير . بوحالده برزمانکی مقلدلر ، صوکره محقق اولورلر . »

ماضی وحالده تورکلکی ، یعنی کندیمزی تدقیق وتحقیق ایتمك هوسلیلری، استانبولده یاریم عصراول ده وارمش؛ مصطفی جلال‌الدین بکك « اسکی ویکی تورکلر » آدلی فرانسزجه براثری شمدی کوزمك اوکنده طوریور [۱] . لکن ، تورکلر پایتختنده تورکولوغلر زمره‌سنك تظاهری یکرمی ، یکرمی بش سنه مؤخردر : « صوك زمانلرده ، استانبولده تورك ملیتنی آرزو ایدن برمحفل ، سیاسی اولمقدن زیاده علمی برمحفل تشکل ایتدی . بومحفلك تشکلنده ، عثمانلیلرله آلمانلرك مناسبتی آرتمه‌سنك ، آلمان لسانله وباخصوص آلمانلرك علوم تاریخیه ولسانیه حقنده‌کی تدقیقاتنه تورك کنجلرینك آکاه اولمه‌سنك خیلی تأثیری اولمشدر ، صانیورم . چونکه بوکنج محفلده ، فرانسز معقبلرنده اولدیغی کبی خفیف، Déclamatoire ادبیات وسیاسیاتدن زیاده ، کتومانه، صبورانه، مدققانه ألده ایدیلمش برعلم متین موجوددر . شمس‌الدین سامی ، تورکچه شعرلر مؤلف محترمی ، نجیب عاصم، ولد چلبی بومحفلك کوزه کورینه‌ن اعضاسی‌اولوب ، « اقدام » بردرجه‌یه قدر مروج‌افکارلریدر.» [۲] شو بحث ایتدیکمز زمانلدن ، ۱۳۱۰-۱۳۱۵ سنه‌لرندنبری ، تورکلر آره‌سنده تورکلك تدقیقاتی ، فاصله‌سز دکل، فقط دائما آرتمق اوزره دوام ایتمکده‌در . هله انقلابی متعاقب ، بویولده‌کی مساعی بردنبره برقاچ مثلی آرتدی . نجیب عاصم بك ، ولد چلبی افندی کبی امکدارلره بعض کنج مسلکداشلر التحاق ایده‌رك، ۱۳۲۴ سنه‌سی کانون اولی اواخرنده «تورك درنکی» آدلی برجمعیت تأسیس ایتدیلر. « جمعیتك مقصدی ، تورك دیه آکیلان بوتون‌قوملرك ماضی وحالده‌کی آثار، افعال، احوال‌ومحیطنی اوکرنمه‌یه‌واوکرتمه‌یه چالیشمقدی.»[۳]

(۱) Les Turcs anciens et modernes — par Moustapha Djélaleddin.— Constantinople, «Imprimerie du Courrier d'Orient. » — 1869.

[۲] « اوچ طرز سیاست » ـ صحیفه ۱۱ .

[۳] « تورك درنکی نظامنامه‌سی » ـ ماده ۲ .

اسماعیل بك غاسپرینسکی

روسیه‌ده ساکن تورکلره الك چوق خدمت ایدن برمعلم (پەداغوغ) ، متفکر، برمحرر، مسلکنده ثباتلی برغزته‌جی ، یورولمق بیلمز برخلق خادمیدر. کچن عصر میلادینك اورته‌لرنده قریم یاریم آطه‌سنك یالی بوینده « غاسپرا »ده طوغدی. ایلك ملی تربیه‌یی ، موسقواده تحصیلده ایکن ، مسافر بولندیغی افراطله ملیتپرور برروس عائله‌سندن آلدی. ۱۵ ـ ۱۶ یاشنده ملی حسنك هیجانیله کریدده عاصیلرله اوغراشان عثمانلیلره یاردیم قصدیله، طلبه‌سی اولدیغی موسقوا عسکری اعدادیسندن قاچدی. بر مدت پاریسده بولندی . ۱۸۸۱ سنه‌سی ، « روسیه‌ده مسلمانلر » عنوانلی روسجه اثریله محررلکه ، براز صوکره باغچه سرای مدرسه‌لرندن برنده معلملکه کیرشدی .

اسماعیل بکك الك بیوك اثری اولان « ترجمان» غزته‌سی میلادی ۱۸۸۳ سنه‌سنده چیقمغه باشلامشدر ؛ « ترجمان » ۳۰ سنه‌در ، مسلکنی ، فکرینی اصلا ده کیشدیرمکسزین ، انقطاعه‌ده اوغرامقسزین دوام ایدییور . « ترجمان » هر نسخه‌سنده کندی مسلکنی شویله بیان ایدر : (تورك ، تاتار ، آزربایجان، قومق، نوغای، باشقرد ، اوزبك، سارت، تارانچه، کاشغری، تورکمن وسائر ناملرله معروف ترك قوملرینك جمله‌سی آراسنده منتشر ومعلوم اولان « ترجمان » ، مسلمانلر آراسنده معارفك انتشارینه واسلام مکتبلرینك اصلاحنه چالیشور. ساده وآچیق، هرکس آکلایه‌جق صورتده قلم قوللانیر.) اسماعیل بك، نشر ایتدیکی فکرلردن برقسمنك کندی حیاتنده قوه‌دن فعله چیقدیغنی کورمکله بختیار اولان بویوك آدملردندر. روسیه‌ده کی مسلمان مکتب ومدرسه‌لرینك برچوغی ، « ترجمان » ك ارشاداتی نتیجه‌سی اولەرق اصلاح اولندی . « اصول صوتیه » ایله اوقویوب یازمق ، روسیه تورك مکتبلرینك همان جمله‌سنده قبول اولندی. مسلمان بولونان شهرلرك برچوغنده ، نشر معارف وامور خیریه ایله اوغراشان جمعیت خیریه‌لر قورولدی. مسلمان کویلرینه قدر یاپیلان اقتصادی جمعیتلر ، تعاون جمعیتلری ده علی الاکثر « ترجمان » ك رهبرلکی سایه‌سنده تأسس ایتمکده‌در .

اسماعیل بکك فکرینی صوك زمانلرده الك چوق اشغال ایدن مسأله ، عالم اسلامك غربه نسبةً اقتصاد واجتماعجه کریده قالمسی اسبابنی آرامق اوزره ، بوتون عالم اسلامدن کلمش علمادن مرکب برقونغره عقدی مسأله‌سیدر. اوچ ، درت سنه اول بونکچون مصره کیدوب کلمشدی . بوسنه‌ده اغلب احتمال ، ینه بومقصد آرقه‌سندن قوشارق هندستانه کیتدی . یوقاریده درج ایتدیکمز رسمی ، هنده کیدرکن استانبولده آلدیرتدیغی فوطوغرافیدن مأخوذدر .

تورکلك فکری عثمانلی تورکلری آره‌سنده کیتدکجه طاغیلەرق وقوتلشه‌رك ، استانبولی وولایت مطبوعاتنك برقسمنی کندینه چکدی . استانبولك « تورك یوردی » ، سلانیکك « کنج قلملری » ، مناسترك « یکی فکری»، اسکوبك « یکی مکتبی » ، شمدی ماصه‌مك اوزرنده بولندقلری ایچون ، بو مطبوعاتدن ایلك اوکچه خاطریمه کلنلریدر . کونده‌لك وهفته‌لق جریده‌لردن « طنین » ، « ترجمان حقیقت » ، « صراط مستقیم » ، « چیغیر » و « حکمت » بعض خصوصیتلری اولمقله برابر، اساساً تورکلك فکرینه خادمدرلر. عثمانلی تورك ادبیاتنده ، عثمانلیلرك علی العموم فکری ترقیاتنده بویوك برموقع طوتان « ثروت فنون » ك

مرحوم حاجی احمد بای حسینوف

کچن سنه کی سالنامه مزده رسمی مندرج محمود بای حسینوفك بویوك برادری، روسیه ده ساکن تورکلرك اك بویوك تجار تخانه لرندن حسینوف برادرلر تجارتخانه سنك مؤسسی واورنبورغده کائن «مدرسهٔ حسینیه» نك بانیلرندن بریسیدر. احمدبای وقارده شلری محمود وغنی بایلر کوچوك ایکن پك فقیر اولدقلری حالده، محضا شخصی تشبث، سعی وغیرتلری سایه سنده میلیونلر قزانمشلردی. هر اوچ قارده ش قزاندقلری ثروتدن ملتداشلرینی استفاده ایتدردیلر. یکرمی اوتوز بیك لیرایه مال اولان وکچن سنه کی سالنامهٔ ثروت فنونده رسمی قونیلان مدرسهٔ حسینیه یی، زمانمزك احتیاجنه موافق برصورتده قالوریفه رلی، الکتریقلی پك مکمل بنا ایتدیردکلری کبی، یاپدیردقلری کوی جامعلرینك، مکتبلرینك عددی ده یوزلرله صایبلور. حسینوف برادرلر وفاتلری زمانده کلیتلی مبلغلرینی مدرسه لرینه وباشقه امورخیریه یه وقف ایدوب براقدیلر. چوجقسز وفات ایده ن احمدبایك وصیتنامه سیله معارف ودیکر امور خیریه یه ترك ایتدیکی آچقه یاریم میلیون روبله یی تجاوز ایدر. قارده شی محمود بایك وقفی ده اوکا قریبدر. اوچ حسینوفك شمال تورك ملتنه ایتدکلری اعانه نك مجموعی ایکی میلیون روبله یه بالغ اولسه کرکدر. الله جمله سنه رحمت ایتسین!

« تورك یوردی » ینه ابراز ایتدیکی حسن قبول بومهم مجموعه نك ده تورکلك فکرینه هیچ مخالف اولمادیغنی کوسترییر.

« تورکلك »، دها صریح ومعروف برتعبیر ایله « تورك عالمی » نره سیدر؟ بو سطرلری یازان، برزمان خلق قارشیسنده تورکلکدن بحث ایده رکن، تورك عالمنی شویله تعریف ایتمشدی: « اسکی دنیا یاریم کره سنی کوز اوکنه کتیریکز. اوراده اوچ قطعه واردر. غرب شمالیه تصادف ایدن ویبرتیق پاچاورایه بکزه ین قسمنی قوپاروب آتیوبرك؛ جنوب غربیده کی اوچ کوشه لی صوم و آغیر قطعه یی ده انسانلرك ضعیف قوللریله قازدقلری قنال چیز کیسندن بوکوب قوپاریوبرك؛ صاغ طرف آشاغیسنده صارقان اوچ درت چیقنتی یی یونتیك ... اووقت اسکی دنیانك اصل کوودهسی قالور. ایشته بوکوده تماماً تورك یری، بزم مال موروثمزدر.» [٤]

تورك یرنده عجبا نه قدر تورك یاشییور؟ بوسؤاله قطعی برجواب بولمق خیلی مشکلدر. تورکلکك اك چالیشقان محررلرندن آغایف احمد بك تورکلرك عدد نفوسنی یتمش، سکسان میلیون تخمین ایدر. عثمانلی تورکلری طرفندن یازیلمش جغرافیا واستاتستیق کتاب ولوحه لرنده، تورکلرك مقدارینی کوسترییر صریح وقطعی هیچ برمعلوماته تصادف اولونماز. شمس الدین سامی بکك « قاموس الاعلام » نده ارائه ایتدیکی ۲٦ میلیون، ۲۳ سنه اختیارلامش اولدقدن بشقه، یازیلدینی زمانده بیله مقدار حقیقی دن آشاغی ایدی؛ زیرا سامی بك مرحوم روسیه تورکلرینی ۱۰ میلیون راده لرنده تخمین ایتدیکی حالده، غیر روسلرك مقدارینی دائما اکسیلتمه یه میال اولان روس رسمی استاتستیقلری، عین تاریخده روسیه تورکلرینك مقدارینی ۱۳ میلیوندن فضله کوسترمکده در.. تورکلرك اك چوق بولندقلری روسیه ده، عددنفوسلری

[٤] « روسیه ده ساکن تورکلرك حیات مدنیه، فکریه و سیاسیه لرینه دائر بر قونفه رانس » — « صراط مستقیم » جلد ۲، صحیفه ۲۰۱.

رسمی روس استاتستیقلرینه نظراً ۱۸,۵ میلیوندر . عثمانلی تورکلری ۱۰ ـ ۱۲ میلیون تخمین اولنیور. آذربایجانده ۳ ، افغانستانده ۵ ، شرقی ترکستانله چینك دیکر اقسامنده ٦ ـ ۷ میلیون تورك واردر . شوحسابه کوره ، آسیا وآوروپاده کی مسلمان تورکلرك مقداری ٤٥ میلیون دیمکدر. بوعدد ، تورکلرك حقیقی مقدارندن دون اولابیلیر ، فقط اصلا فضله دکلدر .

٤٥ ، ٥٠ میلیونلق بوعظیم کتله ، عثمانلی تورکلری ، آذری (قافقاز) تورکلری ، قریم تورکلری ، شمال تورکلری وشرق تورکلری (قازاقستان ، اصل تورکستان وشرقی تورکستان) دینلن بش زمره‌نك ترکیبندن حاصل اولور . نفوسلری خیلی چوق ، اوطوردقلری اراضی کنیش وعمومیتله منبت وزنکین اولدیغی حالده تورکلر ، معارف ، اقتصاد وسیاست جهتلرندن ، آوروپا قوملری کبی ترقی ایده‌مدیلر . یاقین زمانلره قدر ، تورك دنیاسنه حاکم اولان افکار، قرون وسطائی قالدی . فعالیت اقتصادیه ، آوروپالیلرك بویوك استحصال وبویوك تجارت درجه‌لرینه یوکسه‌له‌مدی . فکراً ، علماً ، اقتصاداً ترقی ایده‌مه‌مك ، دها طوغریسی بشرینك ترقی حرکت عمومیه‌سنده کیری قالمق ، دائما جزایی مستلزمدر : تورکلك سیاسی حاکمیتی غائب ایتدی ؛ برقاچ عصر اول بوتون شرق ، تورکلرك تحت حاکمیتنده ایکن ، یکرمنجی عصر میلادی ابتداسنده آز چوق مستقل یالکز برعثمانلی تورك خاقانلغی قالمشدی .

حاکمیت سیاسیه‌نك تزلزل وضیاعی ، دیکر بعض عواملله برلکده ۱۹ نجی عصر میلادینك نصف اولندن اعتباراً ، تورکلره بر ضربهٔ ایقاظ اولمشدر ؛ بونك اوزرینه تورکلر یواش ، یواش قیملدانمه‌یه باشلادیلر. بوحرکتی، الیوم تورك زمره‌لرینك هپسنده کوریرز. ایلك اوکجه عثمانلیلر انتباه اثری کوسترمه‌رك حرکته کلدیلر ؛ صوکره صره‌سیله قافقاز ، قریم وشمال تورکلری بو حرکته اشتراك ایله‌دیلر ؛ الك صوکه قالانلر ، شرق تورکلری اولدی .

تورکلکك بو حرکت ترقیپرورانه‌سی ، بر قسمی اولدیغی عالم اسلامك صوك حرکت عمومیه‌سیله علاقه داردر . غرب ایله شرق آره‌سنده مشابهت آرایانلر ، تورك ـ اسلام عالمنك صوك عصرده کی حرکتی، آوروپانك « انتباه وتجدد = Renaissance et Reformation » دورینه بکزه‌تمك ایسترلر. فی‌الواقع ، عالم اسلامك الك مدنی ومتفکر مرکزلرنده، حیات ودنیایی اولدیغی کبی کورمك ، اسقولاستیقدن قورتولمق ، ایی وتمام یاشایارق خارجك مستولیلرینه اسیر اولمامق و بونکچون‌ده اسلامی بالآخره اوسته قونمش واوشوشمش بیانجی وطفیلی ماده‌لردن قورتاروب صافیت اصلیه‌سنه ارجاع ایلك کبی آرزوسو ، فکری جریانلر واردر .

آوروپاده ملیتلرك تأسسنه « رونه‌سانس وره‌فورماسیون » ك کلی تأثیر و خدمتلری اولمشدی : اسکی یونان ورومایی تقلیدله باشلایان ادبیات و صنایع پك چابوق ملی بر شکله کیرمش ، (لوتر) تجدد دینینك صاغلام تمانی آتمق ایچون اینجیلی خلق دیلینه ، آلمانجه‌یه ، ترجمه ایتمشدی . عالم اسلامك بو کون شاهدی اولدیغمز انقلاباتنده « انتباه » و« تجدد » ی آندیرر فکر جریانلریله برابر، ملیت فکر وحسینك کیتدکجه متزاید بر قوت و شدت اکتساب ایتدیکنی کورمه‌مك قابل اولماز . دین اسلامله متدین اقوامك جمله‌سنده وبناءً علیه تورکلرده‌ده آرتق « معرفت قومیه = Conscience Nationale » حاصل اولمق اوزره‌در .

تورکلرده معرفت قومیه‌نك حصولی، برطرفدن ، « ره‌فورماسیون » آرزوسیله ایسه، دیکر طرفدن‌ده احمد بکك پك طوغری کوردیکی وجهله غرب افکارینك ودها صحیح برتعبیر ایله آوروپا مدنیتنك تأثیری نتیجه‌سیدر : اسقولاستیقدن قورتولمق احتیاجی مسلمان مکتب ومدرسه‌لرینی ، مسلمان کتابلرینی عربلقدن تورکلشدیردی ، تورکجه‌لشدیردی ، ملیلشدیردی ؛ خطبه‌لرك ، قرآن کریم‌ك تورکجه‌یه ترجمه‌سنی ایجاب

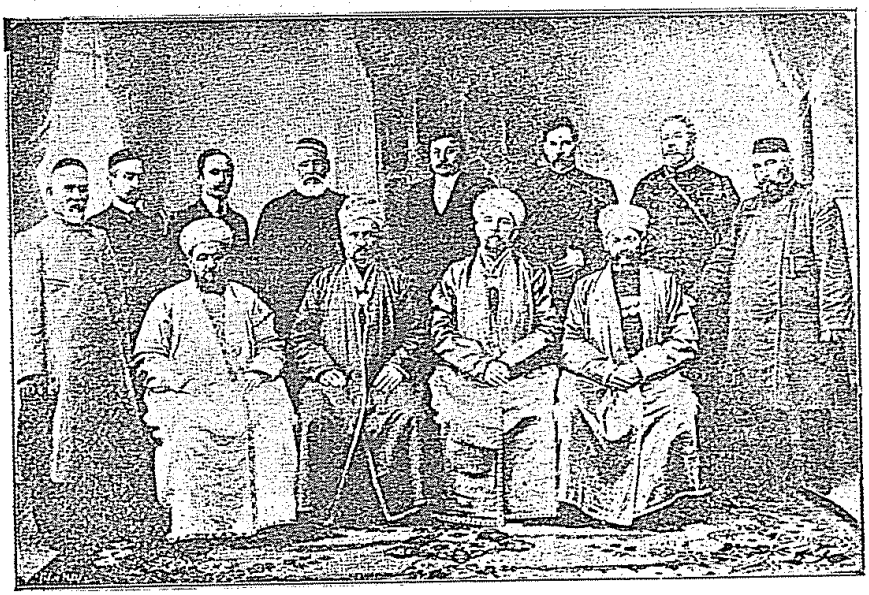
ایتدیردی [۱] . — عین زمانده ، « ملیت عصری » دنیان ۱۹ نجی عصر میلادینك ، غربدن شرقه یوروین فکری هجوملری‌ده شرق قوملرینی وبناءً علیه تورکلری ، آز صارصمادی ؛ اونلرده ملیتلرینی ، تمثیل ایتمك اوزره بولونان قوتلرك زیر تحکمندن قورتارمق ، حتی کونك برنده آوروپا ملتلرینك یاپدیغی کبی پارچه‌لرینی طوپلایوب براشدیرمك مقدس وعلوی املنك قلبلرنده چیرپیندیغنی طویمه‌یه باشلادیلر .

لکن تورك ملتنك معرفت قومیه‌سنك حصولنه اك زیاده تأثیر ایدن عامل ، فکری اولدن زیاده مادی ، اقتصادی اولسه کرکدر ؛ ذاتاً دیکر ملتلرك معرفت قومیه‌سی‌ده فکری عامللردن زیاده اقتصادی عامللرك نتیجهٔ تأثیراتیدر : فنی کشفلردن طوغان بویوك استحصاللر دور اقتصادیسی ، آوروپا هیئت اجتماعیه‌لرینك حاکمیتی موقعنه صنف متوسطی (بورژوازی) یی کتیردی . متوسط صنفك مادی منافعی ، ملیتلرك تفوق وتمیزینی ایجاب ایتدیردی . کچن عصر میلادیده آوروپا قوملری ، کندی ملیتلرینه واضح وقطعی حدودلر چیزوب ، عین ملیتك اقتصادی منافعنی کمرك دیوارلری ایله صیقیشدیره‌رق ، قره ، صو وتیمور یوللریله باغلایوب پکاشدیرمکده ایکن ، بوتون تورك عالمی ، دین ودیل برلکندن غیری هیچ بر رابطه‌سز کوچوك کوچوك بکلکلر ، خانلقلر ، شهرلر ونادراً پادشاهلقلر حالنده یاشییورلردی . آوروپا قوملری ، تورك عالمی باشدن باشدن اقتصاداً و قسم اعظمنی‌ده سیاسةً حکم واداره‌لری آلتنه آلدقدن صوکره ، بکلرك ، خانلرك چوغی سیاسةً اورتادن قالقدی . آوروپالی صنعتکار وتاجرلر تورك یرینه اوشوشه‌رك ، یرلی معمولات مقامنه فابریقه امتعه‌سی کتیردیلر واولدن کویلره ، قصبه‌لره کافی کلدیکی حالده ، فابریقه‌لره قارشی وجودینی مدافعه ایده‌مه‌ین أل دستکاهلری محو اولدی ، کیتدی . آوروپا مدنیتی ، آرقه‌سنه طاقارق بیك درلو ذوق وسفاهت اسبابنی برابر کتیرمش و بونلره صرف اولنمق اوزره صاغلام رهن مقابلنده قولایجه آچه اقراض ایدن بانقه‌لری کتیرمه‌یی‌ده اونوتمامشدی . تاج وتختلرینی ، حکم ونفوذ سیاسیلرینی آوروپا کوللە و قورشونلری آلتنده غائب ایدن خانلر ، بکلر وبونلرك اولاد واحفادی ، املاك و اموللرینی‌ده آوروپا حیاتی حقیله طاتمق ایچون ، کندی آرزولریله اللرندن چیقاردیلر ؛ وبویله‌جه اقتصاداً واجتماعاً‌ده یوق اوله‌جق درجه‌یه کلدیلر ؛ محکوم تورك ایللرنده ، تورك آلتون سویاك وآق سویاکلری (خانزاده و اصیلزاده‌لری) اهمیت اجتماعیه‌سنی هیچ محافظه ایده‌مدی . لکن محکوم تورك مملکتلرنده ، تورك شهرلرینك کوچوك اصنافی ، اوسته‌لری وکویلی رنجبرلری آراسنده کوزی آچیق وایشکذار اولانلرندن ، آوروپالیلرك کله‌سیله أللدن قاچان کوچوك صنایع واعمالات وکوچوك تجارت یرینه ، آوروپالیلردن کوردکلری یکی اصول صنایع وتجارتی اجرایه قالقیشانلری بولندی؛ آوروپالیلرك تأمین ایتدکلری آسایش ایله تأسیس‌ایتدکلری وسائط نقلیه بونوع تشبثلری وتشبثلرك موفقیتنی تسهیل ایدییوردی . ایشته بوصورتله تورك عالمنده یکی براجتماعی قوت ، زنکین بر بورژوازی (متوسط‌صنف)پیدا اولدی.شمال وآذربایجان تورکلکنك اك‌مهم مرکزلری اولان قازان، اورنبورغوباکو شهرلرینك بویوك تجار ، فابریقه‌جی ومعدنجی زنکین صنف‌متوسطی، بودیدکاریمزك مثاللریدر. صنف متوسط ملتپروردر ؛ منافع اقتصادیه‌سی ملیت فکر وحسنك انکشاف وترقیسنی ایستر . قازان ، باکو واورنبورغ بورژوازیسی اطرافنده پك‌چابوق ملتپرورلك نظر یاتجلری (ناسیونالیسم ایده آلوغلری) طوپلاندی [۲] .

---

[۱] « کلام قدیم » بش آلتی سنه اول باکوده آذری لهجه‌سنه ترجمه ایدیلوب طبع اولونمشدی. بوسنه شمال تورکجه‌سنه‌ده ترجمه ایدیلدی ، بوکونلرده طبع اولونمق اوزره‌در .

[۲] عثمانلی وشرق تورکلرینك اجتماعی تکاملنی ایجه تعقیب ایده‌مه‌مش اولدیغمدن ، اونلره دائر پك آز سویلك مجبوریتنده‌یم . مبهم ونائص معلوماتمه کوره ، عثمانلی تورکلری آره‌سنده‌بیانجیلرك وياعثمانلی‌غیر تورکلرك رقابت اقتصادیه‌سی، شمدیه قدر محکوم تورك مملکتلرنده اولدیغی درجه‌ده تورکلره تأثیر اجرا

مدرسهٔ حسینیه متولیلری

دیکر صحیفه‌یه رسمی درج ایدوب ترجمهٔ حالندن برآز بحث ایتدیکمز احمد بای حسینوف وبرادرلری طرفندن بنا اولونان مدرسهٔ حسینیه وقفنك متولیلری هیأتی کوسترهن بورسمزده شمال تورکاری آره‌سنده فکر، قلم وپاره‌سیله خدمت ایده‌رك شهرت قازانمش برقاچ ذاتی کورمك قابلدر: (۱) احمد بای حسینوفك قارده‌شی محمود بای ؛ (۲) « وقت » و « شورا » غزته‌لرینك صاحب امتیاز وناشرلری اولان آلتون معدنی صاحبلری رمییف برادرلرك کوچوکی ذاکر افندی. بوذات ملتنه پاره‌سیله خدمت ایتدکدن باشقه، فکریله، قلمیله اعانه‌ده دخی الك ایلری کلنلردندر. روسیه‌نك برنجی مجلس مبعوثانه اورنبورغدن مبعوث انتخاب اولونمشدی ؛ (۳) فاتح افندی کریمی . « وقت » سرمحررلریدر . تحصیل اعدادیسنی استانبولده اکمال ایدن بوذات شمال تورکلرینك الك یوکسك ذکالرندن واك ایی محررلرندندر ؛ (٤) حسن عطا قاضی عبشی . فقیه ومورخ اولان بوذات (اختصاصی تورك تاریخنده‌در : « مختصر ومفصل تاریخ قوم ترکی » اثرلری چوق تدقیق وتحقیق ایله یازیلمشدر .) الیوم اورنبورغ محکمهٔ شرعیه‌سی (شمال تورکلرینك یکانه رسمی مرکزدینی ومللری) اعضاسندندر ؛ (٥) عیسی میرزا یفکه‌یف. روسیه مجلس مبعوثانده قزان مسلمان مبعوثلرندن وعلم تربیه وتعلیم متخصصلرندندر؛ (٦) شمال تورکلرینك پك قدیم خاندان اصالتندن کناز (پرنس) آق چورینلردن حسن کناز . اوزون مدت متصرفلقلرده بولنه‌رق ، ملتداشلرینك منافعنه خیلی خدمت ایتمشدر ؛ (۷) عبدالعلیم حضرت . مدرسهٔ حسینیه‌نك مدیری .

ایشته برطرفدن فکری عاملرك ، دیکر طرفدن مادی عاملرك تأثیری نتیجه‌سی اوله‌رق تورك عالمنده ، تورکلك فکر وحس ملیسی طوغمش ، تعبیر دیکرله تورکلرده معرفت قومیه تکون ایتمه‌یه باشلامشدر . بو ، پك طبیعی ، پك مادی براحتیاجه تقابل ایتدیکی جهتله ، کیتدکجه آرتاجق وقوتلنه‌جکدر .

تورکلکك بللی باشلی مراکزنده ، تورکلك دوشنجه وطویغولرینك ، صوك بش اون سنه‌لك تظاهراتنه دائر برفکر ایدینمك ایچون ، برقاچ نوع وقایعله برقاچ یوکسك سیمایی خاطرلامق لازمدر .

مرکزلری قازان و اورنبورغ اولان شمال تورکلکنده ، ایلك ناسیونالیست یورژوالر ، بوشهرلرك وجوارلرنده‌کی یوبوك کویلرك جامع ، مکتب ومدرسه‌لرینی یاپدیران زنکین عائله‌لر ، یونوسفلر، آپانایفلر ، ایده‌مدیکندن ، عثمانلی تورکلرینك فکر وحس ملیلری دها آز اویانیق اولدیغنه ذاهبم. ممالك عثمانیه‌ده ، ٤ سنه اول بتون تبعه‌یه بخش اولونان سیاسی واجتماعی مساوات حقوق ، غیر تورکارك اقتصادی رقابتنی تورکلره دها شدید حس ایتدیرمه‌یه باشلامشدر ؛ کوندن کونه دها بارز بر صورتده کورمکده اولدیغمز حس ملی فورانلرینك منبع حقیقیسی ، طنمجه ، اقتصادی رقابتك طویوله‌سندن باشقه بر شی دکلدر .

میرزا فتح علی آخوندوف

میرزا فتح علی بوتون تورکلر آره‌سنده ایلك دفعه تیاترو یازان برتورك ادیبیدر . ۱۸۱۱ سنه‌سی قافقاسیانك « شکی » شهرنده طوغدی . شعر یازارق محررلکه باشلادی . روس شاعر وادیبلرندن ملهم اولهرق مضحکه نویسلکه کیرشدی . اثرلرنده شرق عالمنك کولونج تجلیاتنی شدتله تنقید ایدر ؛ لسانی آچیق وساده‌در . اك مشهور پیه‌سلری « مراد خسیس » و « مست علی شاه » در . ۱۸۷۸ سنه‌سی وفات ایتدی . روسیه‌ده میرآلایلق رتبه‌سنی حائز اولدیغندن، رسمی عسکری اونیفورمه‌سیله چیقاریلمشدر . [اخیراً قافقاسیاده بو ذاتك ۱۰۰ نجی سنهٔ تولدی مراسمی اجرا ایدلمشدر .]

آقچورینلر ، آپاقوفلر ؛ صوکره بومکتب ومدرسه‌لری ملیلشدیرن، اورالرده مستعمل برتعبیر ایله « اصول جدیدلشدیرن» غالبیفلر، حسینوفلر، رمییفلر اولمشدر. بوحوالینك اك کوزه چارپان ملتپرورلك نظریاتجیلری ایسه ، شهاب‌الدین المرجانیلر ، قیوم ناصریلر ، قاضی رشیدلر ، بارودیلر ، قاضی رضاءالدینلر ، کریمیلر ، مقصودیلر ، عیاضلر ، توقایلردر . شمال تورکلکی منطقه‌سنك ملی انتباهی ، هیچ شبهه یوقکه جامع ومدرسه‌لردن ، یعنی روح اعتباریله مسلمان وعرب اولان مؤسسه‌لردن چیقدی . بوژروازی بو عبادتخانه ومدرسه‌لرله ، دین سایه‌سنده مختاریت ملیه‌یی محافظه‌یه چالیشیوردی ؛ تبرعاتنك . صدقاتنك برقسم مهمی بومؤسسه‌لره ویریوردی. بومؤسسه‌لردرکه شمال تورکلرینه ملی لسانله ملیتنی اخطارایدن، تاریخنی سویله‌ین؛ ملی لسانله فنون‌جدیده مقدماتنی اوکره‌تمك ایسته‌ین شهاب‌الدین‌ایله قیومی یتشدیردی ؛ ینه بومؤسسه‌لردرکه قازانده ایلك دفعه ملی ابتدائیه تأسیسنه قالقیشان عالمجان البارودی‌یی تعلیم وتربیه ایتدی . لکن بوذاتلره روسلر ویا عثمانلی تورکلری واسطه‌سیله آوروپا افکاری‌ده سرایت ایتمه‌مش دکلدی ، ایکنجی طبقه دیمك قابل اولان کریمیلر ، مقصودیلر ، عیاضلر و توقایلرده مدرسه شاکردلریدر ؛ آنجق بونلر غرب افکارینی روسجه‌دن ، حتی برایکیسی طوغریدن طوغری‌یه غربدن اقتباس ایلمش بولنیورلردی .

شمال تورکلکی بورژوازیسی ، ایکنجی طبقه ناسیونالیسم خادملرینه ، زمانه دها اویغون برمدافعهٔ‌ملیه آلتی ، جریده‌لر ، احداث ایدوب ویردی . قاضی رضاءالدین بن فخرالدین وفاتح افندی کریمی ریاست تحریریه‌لری آلتنده اوزنبورغده چیقان « وقت » و « شورا » نك ناشرلری آلتون قازدیران رمییف قارده‌شلردر . « قزان مخبری » ، « یولدوز » و « بیان الحق » ده حیاتی زنکین واورته بورژوازی‌یه مدیوندر .

قافقاز تورکلکی منطقه‌سنده ، ملی تورك حرکتی باکوده تمرکز ایدیور . باکو پك زنکین نفتچیلرك یتاغیدر . باکوده ملی تورك حرکتنك تمللی وقوتلی بر شکل آلمه‌سی ، زین العابدین تقی‌یف ، مرتضی مختارف کبی نفت خانلرینك ظهورندن صوکره مشهود اولور . کرچه باکونك نفتچیلك ایله کسب شهرت واهمیت‌ایتمه‌سندن دها اول فتح علی آخوندوف تفلیسده قومدیالرینی یازمش، حسن بك ملیکوف«اکینجی» غزته‌سنی ، انسی زاده‌لرده « کشکول » و « ضیاء قافقاسیا » لرینی چیقارمشلردی ؛ لکن قافقاسیانك منتظم ودواملی ملی حرکتی باکو مسلمان ـ تورك بورژوازیسنك تکوننده صوکره‌در . باکوده برنجی تورك

شاعر عبداه توقای

شمال تورکلرینك بو کون الك پارلاق شاعرلری اولان توقای ، هنوز ، ۲۰ ، ۲۵ یاشنده بر کنج ایسه‌ده ، شمال ترك ادبیاتنده اسمنی ابدی قیله‌جق « شوره‌لی » ، « پیغمبر » ، « شاعر » اثرلرینی یازمه‌یه وقت بوله بیلدی . « توقای » روس شاعری «لیرمونتوف» واسطه‌سیله «بایرون»ك شا کردلرندندر. حیاتی ، یازیسی ، محیطندن خوشنودسزلق ، فریاد ، وقایعه اعتراض ، هر شیئی تنقید . . او متصل غایهٔ خیالی آرار . حیاتده خیالی بولامامق اونی ازمشدر . شمدی زوالللی توقای پك خسته دیورلر . . . توقای ، شمالی تورك ادبیاتنه کندی شعرلرندن باشقه، عوام ادبیاتی، کندی تعبیریله خلق‌مورکلرینی طوپلایه‌رق ، چوق خدمت ایتدی . بز ، چابوق اعادهٔ صحتنه دعا ایدیورز .

ناشر افکاری میلیونر تقی‌یف‌ك روسچه نشرایتدیکی « قاسپي » وایلك نورکچه جریده‌ده ینه اونك چیقارتدیغی «حیات» اولدی . « قاسپي » نك باش‌محرری علی‌مردان بك‌طوپچیباشف ، الك‌چوق، الك‌ایی والك‌پارلاق یازان محرری‌ده احمدبك آغایف‌ایدی. « قاسپي » و « حیات » دن صوکره « ارشاد » ، « یکی ارشاد » ، « تازه حیات » ، « فیوضات » [« فیوضات » علی بك حسین زاده‌نك ریاست تحریریه‌سی آلتنده چیقیوردی .] « یکی‌فیوضات » ، روسچه « پروغره‌س » ، « تکامل » ، « نجات » کبی برچوق غزته‌لرك هپسی باکوده وهمان هپسی تقی‌یف ، مختارف ، عاشوربکوف کبی سرمایه‌دارلرك ناشرلکیله چیقمشدر .

قافقاز تورکلری آره‌سنده ملی مکتب ، شمال تورکلری ایچنده کوریلن شکلی تماماً آلمادی . اعضای مهمه‌سی ینه سرمایه‌دارلراولان « نشر معارف جمعیتلری » برقاچ مکمل وملی‌مکتبلر تأسیس ایده‌بیلدیلرسه‌ده چوجقلرك‌وکنجلرك چوغی روس‌رسمی مکتبلرینه ویریلدی؛ طبیبلك، آووقاتلق، مأمورلق احتیاج وهوسی قافقاز تورکلرنده ، شمالده‌کی نسلداشلرندن دها فضله دیمك اولیوردی .

حس وفکر ملیتك تورکلکك اقسامنده صورت حصول وانکشافندن برنبذه بحث ایتدم . تورك عالمنده‌کی حرکت ملیه‌یی تام کوسترمش اولق ایچون ، بوآیری آیری فعالیتلرآره‌سنده اوته‌دن‌بری موجود اولان وصوکره‌دن تأسس ایدن رابطه‌لری‌ده ذکر ایتمك لازمدر . خیلی اسکی زمانلردنبری مسلمان تورکلری یکدیکریلرینه باغلایان برمرکز فکری واردی‌که اوده مستقل تورك خاقانلغنك مقر اداره‌سی اولان استانبول شهری ایدی . استانبول ، مسلمانلر خلیفه‌سنك ، تورکلر خاقانلـك اوطوردیغی شهر اولدقدن باشقه ، همان بوتون تورك عالمنك جازه کیدن یولی اوزرنده برقوناق محلی ومکتب ومدرسه‌لریله، کیتاب وجریده‌لریله‌ده فکر وعرفان منبعی ایدی . مسلمان تورکلرك هپسی قلباً ومهمجه برقسمی فکراً استانبوله باغلی بولنیورلری . استانبول مطبوعاتی تورك عالمنك هرطرفنه آزچوق طاغیلیور وتورك عالمنك هرطرفندن استانبوله اوقومق ایچون تك توك طلبه کلیوردی . بویله‌جه تورکلك وجودینك عضولرندن ، کاشغردن ، قازاندن ، کنجه‌دن ، قونیه‌دن ، مناستردن کلن اعصابك عقده نقطه‌سی ، دماغی ، استانبول اولیور ، بودماغ واسطه‌سیله اوعضولر برلرینه باغلانیوردی . آنجق رابطه‌لر یالکز فکری وپك کوشکدی . کاشغر ویا قوچه‌دن استانبوله کله‌جك برتورك آیلرجه یولده قالیوردی . تورك عالمنك اقسامی

عیاض اسحاقی

شاعر توقای شمال تورکلرینك برنجی شاعری ایسه ، عیاض‌ده ، شبهه‌سز ، برنجی ناشریدر. عیاض‌قدر قازان لهجه‌سنی اکابی أکوب بوکه‌ن ، عیاض‌قدر خلق حیاتی کوروب بیلن ، وتصویر ایده بیلن بر محرر دها یتیشمدی . عیاض ، حکایه ، رومان، وتیاترو پیه‌سلری یازار. نه دیلنده، نه‌ده کوستردیکی حیات ومعیشتده ، اصلا اجنبیلك یوقدر : عیاض ، باشنه فس وقالپاق کیدیریلوب اسملری دکیشدیریلمش فرنك ویاروسلری، باشقه‌لرینك رومانلرندن آلوب کندی کتابلرینه کچیرمز. مقداری، ۱۵ ، ۲۰ یی بولان اثرلرنده عیاض آرتق اونودیلیه‌جق بر قاچ تیپ ابداعنه‌ده موفق اولمشدر . روسیه انقلابندن اولکی ایده‌آلیست پروغره‌سیست وناسیونالیست بر تاتار شاکردی‌اولان « منصور » بو تیپلرك اك موفق اولمشلرندندر .

عیاض،روسیه انقلابی اثناسنده ادبیاتی براقوب سیاسیاته دالمش ، اختلالجیلر آره‌سنه قاریشمش، « طاك » ، « طاك بیلدیزی » کبی سوسیالیست فکرلی غزته‌لر نشر ایتمش اولدیغندن ، حکومت نظرنده میله‌نمشدر. اوزماندن بری عیاض آرتق هیچ راحت طورامازء اجدادینك کوچبه حیاتنه رجوع ایتمش ، یاخود قرقلره قاریشمش کبیدر . بری معلوم دکلسه‌ده قلمنك سسی دائما ایشیدیلیر . شمدی زورله تنصرایتدیریلان شمال تورکلرینك حیاتندن آلنمه بر پیه‌سی‌ا کمال ایتمك اوزره‌در .

آره‌سنده منتظم یوللر ، سریع نقلیه واسطه‌لری واقتصادی مناسبتلر یوقدی . تورك عالمنك قسم اعظمنه روسلرك حاکم اوله‌سی ، بونقصانلری قسماً اولسون ازاله ایتدی .

تورکلکك مختلف کومه‌لری فکراً واقتصاداً ترقی ایدوب ، بویوك بورژوازی صنفی تشکل ایتمکده ایکن ، تورکلکه حاکم کسیلمش روسلر کندی اقتصادی منفعتلری ایجابیله ، بوتورك کومه‌لری آره‌سنده عادی ، تیمور وکمی یوللری تأسیس ایتدیلر ؛ بویله‌جه متفرق تورك کومه‌لری آره‌سنده مسافه اکسیلدی، مناسبات قولایلاشدی وآرتدی . قزاندن طاشکنده برهفته ، اون کونده ، اورنبورغدن باکویه، درت کونده ، حتی کاشغردن استانبوله نهایت اوچ هفته‌ده کیتمك امکان دائره‌سنه کیردی . تورکلك کومه‌لرینك تجاری مناسبتلری چوغالدی ؛ قورقوسز سیاح وجرأتلی تجار اولان قزان تورکی ، تورك عالمنك هرطرفنه کیده‌رك ، تجارتخانه‌لر ، مکتبلر تأسیس ایتمه‌یه باشلادی . تورك عالمنك اقسامی آره‌سنده فعال بر مبادلهٔ فکریه واقتصادیه جریانی تحصل ایتدی . وبوندن عمومی تورکلك، « بوتون تورکلك »افکاری طوغدی .

طنمجه « بوتون تورکلك » نظریه‌سنی مبهم برصورتده ایلك اول میدانه میدانه چیقاران ، اسکی‌قریم خانلرینك بوکون متروك ومنسی ، عادتا دنیادن آیری واوزاق کیچیاشایان کوچوك پایتختلرنده ، هفته‌ده بردفعه انتشار ایدن اوفاجق برغزته اولمشدر . اوتوز سنه‌اقدم باغچه سرایده چیقمه‌یه باشلایان بوکوچوك غزته ، « ترجمان » در ؛ « ترجمان » ك ، محرر وناشری ایسه قریم میرزالرندن غاسپرالی اسماعیل بکدر. اسماعیل بك بوتون تورك عالمی کوز اوکنده طوتمرق ، اوکا کوره چالیشدی . ترجمانه کوره ، قزان تاتارلری ، آسیای وسطی صارتلری ، تارانچیلر ، فلان یوقدر ؛ بردین ایله متدین ، بر دیل ایله متکلم

تورکلر واردر . « ترجمان » محلی تورك لهجه‌لرینك اوستنده عمومی برتورك دیلینك اوکره‌نیلمه‌سنی توصیه ایدر . اسماعیل بکك ، تورکلکه ایتدیکی بویوك خدمتلردن برنجیسی ، هیچ شبهه یوق که ملی ابتدائیه‌لرك روسیه تورکلری ایچنده یایلمه‌سی اولمشدر .

اسماعیل بکك پروغرامنه نظراً ، ملی ابتدائیه‌لرینزده لسان تدریس آنا دیلی یعنی محلی لهجه اولمالی وفقط اوچ درت سنه صوکره چوجق « تورك ادبی دیلنی » اوکره‌نمه‌یه باشلامالیدر . اسماعیل بکك « ادبی دیل » دن مرادی ، ساده‌لشدیریلمش عثمانلیجه‌در .

غاسپرالی اسماعیل بکك اوتوز سنه‌دن فضله بیقمه‌دن ، اوصانمه‌دن . یوروله‌دن ایتدیکی سعی ، روسلرك تأمین اسایشه وامور نافعه‌یه متعلق فعالیتلریله تسهیل اولنوب ، تورکلرك احتیاجات مادیه‌لرینه‌ده توافق ایله‌دیکندن ، جدی ومهم نتیجه‌لر ویردی . شمدی ، متفرق اولمایان بر « روسیه تورکلکندن » بحث اولنه بیلور ؛ حتی غربك نامدار مستشرقلرندن بریسی ، اوچ ، درت یبل اقدم « شرقده یکی برملتك طوغیشنی » سلاملامشدی . بومات وجودینی ، متزاید نفوسی وثروتی ، مطبوعاتی ، مکتب ومدرسه‌لری ، ملی قونغره‌لری ، روسیه مجلس مبعوثاننده متحد ومنتظم حرکت ایدن ملی فرقه‌سیله عالمه اظهار واثبات ایتمکده‌در .

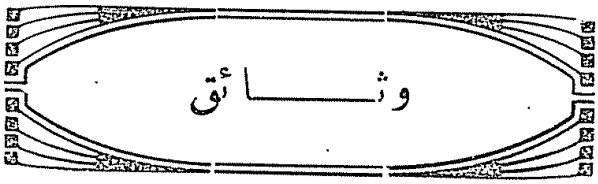
تورکلکك مرکز طبیعیسی اولان استانبول ، تورکلکك صوك ربع عصرده‌کی انتباه وفعالیتنه طوغریدن طوغری‌یه وبالواسطه مؤثر اولمقله برابر ، اعتراف اولنمالیدرکه بوتأثیر استانبولك آرزوسندن زیاده ، تورکلکك استانبوله انجذابندن نشأت ایتمشدر . بودورده استانبولك تورکلك حقنده معین برفکر وتصوری اولدیغنی ظن ایتدیره‌جك هیچ براماره‌یه راست کلنه‌مز . تورکلرك هنوز پاشایان برتورك خاقانلغی پایتختندن بکلمه‌مده دها حقلی اولدقلری برخدمتی ، اولمش برخانلغك فقیر مرکزی آلندن کلدیکی قدر ایفایه چالیشدی ..

لکن بوندن صوکره نه اوله‌جق ؟ تورك عالمی ناصل براستقبال بکلیور ؟ ..

بوعظیم وقورقنج سوآللره صحیح بر جواب ویره بیلمك ادعاسی بندن پك اوزاقدر . مع مافیه ، قوتلی غربك هنوز ضعیف شرقده طوتدیردیغی یوللره بیطرف ودقتلیجه نظرلرله باقیلسه ، تورکلرك پك اوزاق اولمایان سیاسی استقبالارینه دائر ، مژده‌لی خبرلر ویرمکده تردد اولنور ... لکن تورکلك ، یوقاریده ایضاحه چالیشدیغمز وجهله ، فرداً واجتماعاً اویانمقده‌در . آرتق تورکلرك اجتماعاً محواوله‌لری احتمالی مندفع اولمش عد اولنه‌بیلیر . فرداً واجتماعاً اولمه‌مك ، اولمه‌یه عزم ایتمك ، سیاسة تکرار اکتساب حیات اولنه‌بیله‌جکنه قوی بر دلیلدر . فرداً واجتماعاً یاشایان بر ملت ، ضایع اولمش استقلالنی ارکچ بولوب قزانه‌جقدر : بوتون سیاسی تورکلك ایچون بر « بعث الموت » حقدر ...

استانبول ، ۳ شباط ۱۳۲۷

آق چوره اوغلی یوسف

قسمی

[سالنامهٔ ثروت فنون بوندن بویله برده وثائق قسمی آچیور . بو قسم ، هرسنه جریان ایدهن وقایعه دائر وثائق مهمهیی محتوی بولوناجقدر .]

(قاچیریلان فرصتلر) : سواری مفتش عمومیسی عزت فؤاد پاشانك ۱۲۹۳ روس محاربهسنه دائر فرانسزجه بازلمش اولان بوفوق العاده مهم اثری تورکجهیه ده ترجمه و مطبعهمزده طبع ایدلمشدر . فیاتی ۱۵ غروشدر .

اونیفورمه‌لر حقنده

ارادهٔ سنیه تاریخی

۸ ذی‌الحجه سنه ۱۳۲۷ محمد رشاد
و ۸ کانون‌اول سنه ۱۳۲۵

مجلس مخصوص وکلا مضبطه‌سی

سلطنت سنیه‌جه اوته‌دن بری اونیفورمه ایله ایفای مراسم وتبریکات ایدلسی معتاد اولان اعیاد ایامده وکلا وداخل تشریفات اولان رؤسای مأمورین دولتك کاکان اونیفورمه ایله حاضر بولنملری واصول مشروطیت ایجابنجه مجلس عمومی اعضاسندن وکلالق مسندینه تعیین اولنان ذواتك دائرهٔ تشریفاتدن ارائه اولنه‌جق نمونه‌یه‌توفیقاً اونیفورمه اعمال ایتدیرملری ومرکز سلطنتله ولایاتده بولنان رؤسای مأمورینك‌ده رتبهٔ ذاتیه‌لرینه باقلمقسزین مقاملری اعتباریله اکتسا ایتملری مناسب کوریله‌جك اونیفورمه‌لرك تعیین‌درجاتی شفاهاً تلقی ایدیلن ارادهٔ‌سنیه جناب پادشاهی‌ایجاب عالیسندن بولندیغی تبلیغ اولنمقله کیفیت مجلس‌بندکانه‌مزده لدی‌المذاکره حکومات‌مشروطه‌نك اکثرنده اونیفورمه اکتسا ایدلمکده وبزده‌ده اونیفورمه‌نك کلیاً الغاسی غیرمناسب کورلمکده اولدیغندن وکلالقدن‌معدود نظارتلرده بولنان ذواتك دائرهٔ تشریفاتدن ارائه‌اولنه‌جق مودله توفیقاً اونیفورمه اعمال ایتدیره‌رك وکلادن بولندقجه اعیاد وایام وزیارات رسمیه‌ده بونی اکتسا ایتملری ودوائر مرکزیه ایله ولایاتده وممالك اجنبیه‌ده بولنان رؤسای مأمورینك‌ده ملفوف جدولده کوسترلیان درجاته کوره اونیفورمه کیمکه مأذون ومجبور اولنلری تنسیب ایدلش اولدیغی محاطعلم عالیٔ حضرت پادشاهی بیورلدقده قاطبهٔ احوالده امروفرمان حضرت ولی‌الامر افندمزکدر .

۷ ذی‌الحجه سنه ۱۳۲۷ و ۷ کانون‌اول سنه ۱۳۲۵

تذکرهٔ معروضه

وکلالقدن معدود نظارتلرده بولنان ذواتك دائرهٔ تشریفاتدن ارائه اولنه‌جق مودله توفیقاً اونیفورمه اعمال ایتدیره‌رك وکلادن بولندقجه اعیاد وایام وزیارات رسمیه‌ده بونی اکتسا ایتملری ودوائر مرکزیه ایله ولایاتده وممالك اجنبیه‌ده بولنان رؤسای مأمورینك‌ده درجاتنه کوره اونیفورمه کیمکه مأذون ومجبور اولملری حقنده جریان ایدن مذاکره‌یی حاوی مجلس مخصوص وکلادن تنظیم اولنان مضبطه ملفوفیله عرض وتقدیم قلنمغله ارادهٔ سنیهٔ حضرت پادشاهی نه‌وجهله شرفصدور بیوریلور ایسه منطوق منیفی انفاذ اولنه‌جغی بیانیله تذکرهٔ ثناوری ترقیم قلندی افندم .

ذی‌الحجه سنه ۱۳۲۷ و ۷ کانون اول سنه ۱۳۲۵ صدر اعظم
حسین حلمی

شرفصادر اولان ارادهٔ سنیهٔ حضرت پادشاهی‌یی مبلغ هامش

رسیدهٔ دست تعظیم اولوب مجلس مخصوص وکلانك ملفوف مضبطه‌سیله برابر منظور عالی بیوریلان اشبو تذکرهٔ سامیهٔ صدارتپناهیلری اوزرینه موجبنجه ارادهٔ سنیهٔ جناب پادشاهی شرفصادر اولمش ومضبطهٔ مذکوره‌نك بالاسی امضای همایون ملوکانه ایله توشیح بیورلمش اولغله اولبابده امروفرمان .

ذی‌الحجه سنه ۱۳۲۷ و ۸ کانون اول سنه ۱۳۲۵.

سرکاتب حضرت شهریاری
خالد ضیا

وزیر فورمه‌سی

وکلای فخام ، سفیر کبیرلر .

بالا فورمه‌سی

وکلاقدن معدود اولیان دوائر نظاری ، نظارت مستشارلقلری ونظارت معاونلکاری ، ولاة ، سرتشریفاتی وترجمان دیوان همایون ، مدیر عمومیلر ، دیوان محاسبات رئیسی ، محکمهٔ تمیز رئیس اولی و رئیس ثانیلری ، شهر امینی ، امنیت عمومیه مدیری ، شورای دولت رئیس ثانیلری ، سفیر کبیرلرك غیری سفرا ، باش مدعیٔ عمومی .

اولی اولی فورمه‌سی

مصلحت گذارلر ، مستشار معاونلری ، شورای دولت اعضاسی ، نظارت مشاورلری ، محکمهٔ تمیز اعضاسی ، دیوان محاسبات رئیس ثانیلری واعضاسی ، باب عالی حقوق مشاورلری ومدیرلری ، متصرفلر ، سفارت مستشارلری ، وباش شهبندرلر ، استیناف رؤساسی ، استیناف مدعیٔ عمومیسی ، مجلس صحیه رئیسی ، دیوان همایون مدیری ومعروضات قلمی باش کاتبی ، نظارتلرك تحریرات مدیرلری ، دوائر محاسبه مدیرلری ، تشریفات مدیرلری .

اولی ثانیسی فورمه‌سی

سفارت باش کاتبلری ، برنجی صنف شهبندرلر ، دوائر تحریرات مدیرلری ، دوائر اوراق مدیرلری ، دوائر شعبه مدیرلری ، دوائر بلدیه رؤساسی ، بدایت محاکمی رؤساسی ، بدایت مدعیٔ عمومیسی ، قائمقاملر ، دفتردارلر ، برنجی صنف تشریفات معاونلری .

متمایز فورمه‌سی

سفارت ایکنجی کاتبلری ، ایکنجی شهبندرلر ، مدعیٔ عمومی معاونلری ، ولایات تحریرات مدیرلری ، ولایات استیناف حقوق وجزا محاکمی رؤساسی .

ثانیه فورمه‌لری

شهبندروکیللری وسفارت‌اوچنجی کاتبلری ، ناحیه مدیرلری ، لوا تحریرات مدیرلری ومحاسبه‌جیلری، لوا محاکمی رؤساسی ، لوا مدعیٔ عمومی معاونلری .

ثالثه فورمه‌سی

قنچلارلر ، اتاشه‌لر ، قضا محاکمی رؤساسی ، قضا مدعیٔ عمومی معاونلری .

بوجدولده سفارات‌وشهبندرلك مأموریتنك‌درجه‌لری تعیین قلنمش ایسه‌ده برسفارت هیئاتنك‌مراسمده اثبات وجود ایتدکلری اثناده جمله‌سنك صرمه‌لر ایچنه غرق اولنمش بولنمسی ممالك متمدنه‌ده کورلیان احوالدن اولمسی جهتیله اونیفورمه خصوصنده بشقه برقاعده‌یه تابع طوتلمری ایجاب ایدر . بناءً علیه سفیر کبیرلر وزیر وسفرای سائره بالا وسفارت مستشارلریله باش شهبندرلر اولی وسائر کاتبلرله شهبندرلر یالکز قول ویاقه‌ده صرمه‌لی اونیفورمه اکتسا ایتملری لازمدر .

آرناؤدلقده

کچن سنه حزیرانك اوچنه مصادف جمعه کونی قوصوه صحراسنده بر ایکی یوز بیك جماعتله وخلیفهٔ مسلمینك حضوریله ادا بویوریلان جمعه نمازینك ختامنده صدر اعظم حقی پاشا برابرنده سرقرین لطفی بکله ذوات سائره اولدیغی حالده کرسی‌یه چیقارق :

« ای اهالی !

« سوکیلی پادشاهمزك ، سوکیلی بابامزك بعض اراده‌لرینی تلقی ایلدم . ویازدم . سزه اوقویه‌جغم ، صوکره‌ده کندیلکمدن بر قاچ سوز درمیان ایده‌جکم . دقتله دیکله‌یکز ! »

دیدکدن صوکره آتیده صورتی محرر بیاننامهٔ همایونی قرائت ایلدیلر .

بیاننامهٔ همایون

« اجداد عظامدن سلطان مراد خداوندکار غازی‌حضرتلرینك دولتك تشیید مبانیٔ سطوتی اوغورنده ترك حیات ایلدیکی مشهد مبارکه کلهرك خاکپای مبارکنی زیارت ایلدم . دولت وملت عثمانیه‌نك تعالیٔ شان وشوکت وتزاید رفاه وسعادتنه وقف حیات ایتمك خصوصنده‌کی عهد ومیثاقمی بو محل مقدسده‌ده تکرار ایتدم . حضرت خداوندکار کبی بر حکمدار معظمك خاطراتیله مالی اولان بو کوزل قطعه‌نك کچن سنه قارده‌شلر آره‌سنده سفك دماء کبی بر مصیبته اوغرامسی بنی دلخون ایتمشدی . فقط بو صره‌ده یاکلش بر یوله صاپمش اولان بر قسم آرناوود اولادمك پادشاهلرینه ودولت علیه‌مزه صداقت قلبیه‌لرندن امین اولدیغمدن بواحوالی آنلرك جهالتنه وبعض مفسدلرك تشویقاتنه قاپیلملرینه عطف‌ایتمشدم. سیاحتم اثناسنده تبعه‌م طرفندن کوردیکم مأثر صداقت وصمیمیت بو امنیه‌نك یاکلش اولمادیغنی اثبات ایلدی‌که اشبو مأثر اعتماد ایله حادثات زائله‌دن طولایی مظنون ومحکوم اولانلر حقنده قانون مخصوصنده مصرح اولان شرائط دائره‌سنده عفواعلان ایدییورم وبوکوزل مملکتی انواع مصیبته دوچارایدن قان کودمك عادتنك بمنه‌الکریم بردها باش کوسترمه‌مسی ایچون موجود دیت دعوالرینك کاملاً بیتیرلمسی، بی‌قدرت مدیونلرك ویره‌جکلری دیتلرك طرف دولتدن تسویه‌سی ضمننده تخصیصات اعطاسنه دائر اولان قانونه‌ده وضع امضا ایلیورم . امید ایده‌رم‌که بعدما آرناوود اولادلرمك جمله‌سی نجات ، قانونه اطاعتده اولدیغنی تقدیرایده‌رك کندیلرینی

بونك خلافنه سوقه چاليشه‌جق فسده‌يه اتباع ايتمزلر وقان كوتمك عادتنى‌ده تركايله حقلرينى شرع وقانونده آرارلر. بوصورتله انشاالله معرفه ومسعود اولورلر. ورضاى شاهانه داخلنده بولونورلر، بن بوخصوصده‌كى دعامك قبولنى جناب حقدن تضرع ونياز ايدرم . »

* *

بيانامه‌نك قرائتنى متعاقب صدر مشارالیه كندى طرفلرندن بروجه آتى نطقى ايراد ايتمشلردر :

« شمدى آرناوود قرداشلرم ! برآزده بنى ديكله‌يك . بوكون چوق بيوك بركوندر . دولتك‌روم ايليده يرلشمه‌سنه سبب اولان محاربه بوصحراده اولدى . بو قوصوه محاربه‌سى‌دركه دولتى روم ايلى‌ده يرلشديردى . بونقطه‌ده برپادشاهمز شهيد اولدى‌كه خاندان سلطنتك آرناوودلغه ابدى بر يادكاريدر . بوكون اللهه چوق شكر ، پادشاهمز كليور ، اونى ، كندى جدينك مزارينى زيارت ايدييور . بو قدر مسلمانى يالكز سنه‌ده بر دفعه كعبه‌ده كورورسكز . ايشته بوكون قوصوه صحراسى ايكنجى بر كعبه اولدى . فقط پادشاهمزك ديديكى كبى هپمزك كچن سنه كوجمزه كيدن برشى اولدى . بومملكتده مسلمان قانى دوكولدى . مسلمان مسلمانى اولديردى . بو اوله‌جق‌شى دكلدى . هپمزى محزون ايتدى . مسلمان مسلمانى اولديرمز . انشاء بوندن صوكره بردها بويله حال اولماز . بعض جاهللر ـ اما هپ پادشاهمزه صادقدرلر، دولته جانى ويررلر، حتى بن مجلس‌مبعوثانده‌ده سويلدم ، آرناوودلق‌عثمانلى پادشاهلرك تاجنك الك قيمتلى برجوهرى ، برپرلانطه‌سى‌در ديدم . الله ايچون بن‌بويله بيليورم ، بويله‌جه شاهدم ـ بعض فسده‌نك القاآتنه قانديلر .

سزك‌ايكى‌قباختكزوار. برى‌جاهلسكز. ديكرى‌ده‌كيم برشى‌سويلرسه‌قانيور، اوفنا آدملره‌اوييورسكز. دائما هرملتده ايى‌آدملرده واردر، فنا آدملرده واردر. كيم اولورسه اولسون فنا برشى‌سويلرسه قانميكز. پادشاهمزده امر ايدييور. فنا آدملره اويماياك. برفنا يوز ايى‌يى بوزابيلور. اونك ايچون بن‌ده كليرده‌سزه فنا برشى ياپك ديرسه‌م ياپمايك . اما سزلر اونلرى ايى بيليورسكز . خلقى فنالغه سوق ايدن بيوكلر ، ايى‌آدم اولماز . كرچكدن بيوك اولان‌آدم خلقى ايلكه كوتورندر . ايشته‌اونك ايچون پادشاهمزبيوريوركه « بن‌كلدم ، كوردم ، آكلادم‌كه بوحال جاهللكدر . بوملت بيوك برملتدر . » بوملت پادشاهمزك‌اوغورينه جانى ويرمكه حاضردر . « حاضرز صدالرى » ايشته بويله بيوك بركونك حرمتنه پادشاهمز امرايتديلركه كچن‌سنه اولان شيلر اونوتيلسون ، خاطرده قالماسون . اوده نه‌اولور . حبسه‌كيرنلر چيقار ، قاچانلركلور، هركس چولوغنى چوجوغنى بولور. بونك ايچون برقانون نشراولنيور. بوندن‌صكره بردها انشاء مملكتده بويله برقارده‌ش قانى دوكولديكنى كورمه‌يز « پادشاهم چوق يشا صدالرى » صوكره پادشاهمزك ايكنجى براراده‌سى دها واردر . بومملكتده قان كودمك عادتنك تركى. بوفنا برشيئدر . او، اونى اولديرييور، اوته‌كى بريكنى اولديرييور . بواولماليدر. بوكا نه شريعت راضى نه اه راضى . نه‌ده قانون راضى‌در . بريسى برينى اولديرييور صكره يوز مسلمان بوزدن اولور . بوعادت‌ده ارتق بيتسون بيوردىلر . شيمدى‌يه قدر برطاقم آدملر ديت ويرمه‌مشلر. بونك ايچون پادشاهمز « ۳۰۰۰۰ » ليرا احسان ايدييور. « پادشاهم چوق يشا آوازه‌لرى » اوده پادشاهمزك احسانيدر . قوميسيونلر تشكل ايده‌جك ، ايشلره باقيله‌جق ، بودعوالر تميزلنه‌جك .

بن‌ده سزه ولى‌نعمتمز افندمزك امرلرينى تبلغ ايدييورم : فنا آدملره اويمه‌يك فناسوزى ديكله‌مه‌يك.

شونك بونك سوزلرينه اويمايك . هر شيده قانونه مراجعت ايليك. نجات قانونده‌در . بز برلشيرايسه‌ك، قوتلى اولور ايسه‌ك ، كيمسه فنالق ايده‌مز. فقط بويله نفاق وشقاق ايله وقت كچيرر، بربرمزى بوغازليه‌جق اولور ايسه‌ك مملكتمز معاذاه المزدن كيدر ، قوردلر قوشلر بير . پادشاهمزك آرزوسى كبى قرده‌ش اولەرق يشايك ، بومملكت اينجو كبى برمملكتدر . پادشاهمزك ديديكى كبى اولورسه راحت اولورسكز . افندمز بونازده سزك ايچون دعا ايتمشدر. جناب حق دعاسنى قبول ايدر ، راحت اولورسكز .

عثمانلى ـ ايتاليا محاربه‌سى حقنده

ايتاليا دولتنك طرابلس غرب حقنده حقوق دول قاعده‌سنه وشان انسانيت ومدنيته مغاير صورتده وقوع بولان مطالباتيله طرف باب‌عاليدن ويريلن جوابلرك ودولت مذكوره‌نك تبليغ ايتديكى اعلان‌حرب نوطه‌سنك صورت مترجمه‌سى بروجه زير درج اولنور :

ايتاليا سفارتندن ۲۳ ايلول سنه ۱۹۱۱ تاريخيله وارد اولان تقريرك ترجمه‌سيدر .

عثمانلى ضابطانى ايله اتحاد وترقى جمعيتى آدملرينك متعصب وجاهل اهالىيى ايتاليا وايتاليانلر عليهنه تحريك ايتديكنى وبوحالك ايسه طرابلس‌غرب ايله بنغازى حواليسنده بولنان ايتاليانلرى، امنيتلرينى‌منسلب ايده‌جك ، وخيم برتهلكه‌يه معروض براقديغنى حكومت متبوعه‌م صورت محرمانه‌ده استخبار ايلشدر .

برطاقم ايتاليان عائله‌لرى كنديلرينى تهلكه‌يه معروض كوردكلرندن يارين حوالئ مذكوره‌يى ترك ايده‌جكاردر .

احوال حاضره‌ده عساكر ، ارزاق ومهمات حربيه‌يى حامل عثمانلى واپورلرينك طرابلس غرب ايله بنغازى‌يه‌مواصلتنى حكومت‌قرالیه ، چونكه مذكور واپورلرك‌ورودى غليان‌تعصبى‌موجب اوله‌جغى‌وحكومت عثمانيه اشيوغليانى‌تسكينه خواهشكراولسه‌بيله‌موفق‌اوله‌ميه‌جغى‌چهتله ، تبعه‌سى‌ايچون بادئ‌تهلكه‌كورمكده‌در.

* * *

ايتاليا‌سفارتنك ۲۳ ايلول سنه ۱۹۱۱ تاريخلى تقريرينه جواباً باب‌عاليجه‌كوندريلن‌تقريرك ترجمه‌سيدر :

طرابلس غرب ايله بنغازى حواليسنده بولنان ايتاليانلرك تهلكه‌يه معروض قالدقلرينه دائر حكومت متبوعه‌كزجه واقع اولان استخباراتى متضمن ۲۳ ايلول سنه ۱۹۱۱ تاريخلى تقريركزى آلدم .

ولايات‌مذكوره‌نك احوال حقيقيه‌سنه تماماً واقف اولديغم حالده حوالئ مذكوره‌ده متمكن ايتاليانلرك امنيتارينى سلب ايده‌جك هيچ برتهلكه‌يه معروض قالمادقلرىى تأييد ايدرم . ايتاليانلرك هجرتلرى هيچ بر سببه مستند اولمادينى كبى بردن بره برغليان تعصب وقوعى حقنده درميان ايديلن انديشه‌لرى هيچ برشى محق‌كوسترمه‌مكده‌در . ولايات سائره مثللووولايت مذكوره‌ده امنيت واسايشك‌تأمينى خصوصنده‌عهده‌سنه ترتب ايدن وظيفه‌يى ايفادن امين بولنان حكومت سنيه طرابلس غربده بووظيفه‌سنك تمامئ ايفاسنه قادر بولنمقده وبولنه‌جقدر . مشروحات انفه‌يى حكومت متبوعه‌كزه تبليغ ايتمكزى رجا ايدرم .

* * *

ایتالیا سفارتنك ۲۸ ایلول ۹۱۱ تاریخلی نوطه‌سی ترجمه‌سیدر :

برخیلی سنه‌لردن بری ایتالیا حکومتی ، طرابلس‌غرب وبنغازی قطعه‌لرینك بولندقلری حال کشمکش ومتروکیت نهایت بوله‌رق حوالیٔ مذکوره‌نك‌ده شمالی افریقانك اقسام سائره‌سنجه اکتساب ایدیلن عینی ترقیاتدن مستفید اوله‌بیلملری لزوم قطعیسنی باب‌عالی‌یه اتیاندن‌خالی قالامشدر. مدنیتك احتیاجات عمومیه‌سی مقتضاسندن بولنان بو ترقیاتك پیداسی حوالهٔ مذکوره ایله ایتالیا سواحلی آره‌سنده‌کی مسافهٔ قلیله‌یه مبنی ایتالیا ایچون برنجی درجه بر منفعت حیاتیه تشکیل ایلمکده‌در . صوك زمانلرده‌کی مسائل مختلفهٔ سیاسیه‌ده حکومت عثمانیه‌یه خالصانه مظاهرت کوسترمش اولان ایتالیا حکومتنك طور وحرکتنه ، بوآنه قدرابراز ایلدیکی اعتدال وصبره رغماً طرابلس‌غرب حقنده‌کی افکار ونظریاتی تصویب‌ایدله‌دکدن بشقه فضله‌اوله‌رق ایتالیانلرك حوالیٔ آنف‌البیانده هرکونا تشبثاتی‌ده متوالیاً غایت مصرانه برممانعته کرفتار اولمشدر .

طرابلس غرب وبنغازی حوالیسنده ایتالیانلرك هرکونا فعالیت مشروعه‌سنه قارشو الی‌الان بووجهله برخصومت دائمه اظهار ایتمش اولان حکومت سنیه اخیراً برتشبث اجرا ایدوب عهودمرعیه ایله ودولت علیه‌نك وقع وحیثیتی ومنافع عالیه‌سی ایله قابل تألف هرکونا امتیازات اقتصادیه بخش ایتمکه آماده‌بولندیغی بیانیله حکومت قرالیه ایله برائتلاف پیداسنی تکلیف ایلمشدر. آنجق حکومت قرالیه فائده‌سزلکی تجارب ماضیه ایله ثابت اولمش اولان وآتی ایچون برضمان وجوده کتیرمك شویله طورسون دائمی برسبب اختلاف ونزاع تشکیل ایده‌جك اولان مذاکرات مسائله‌یه کیریشه بیله‌جك برحالده دکلدر . طرابلس غرب وبنغازی‌ده‌کی ایتالیان قونسلوس .أمورلری اوراده حکم‌فرما اولان وضابطان ایله سائر مأمورین حکومت طرفندن غایت آشکار اوله‌رق ایتالیا تبعه‌سی علیهنه اجرا قلنان تحریکات سببیله حال وموقعی صوك درجه مهلك اولق اوزره کوستریبورلر . تحریکات مذکوره یالکز ایتالیا تبعه‌سی ایچون دکل بالجمله تبعهٔ اجنبیه ایچون یقین برتهلکه تشکیل ایتمکده وتبعهٔ مذکوره کندی امنیتلرندن بحق اندیشناك اوله‌رق طرابلس غربدن بلا مدت انفکاك ایدرك واپورلره یتمکه باشلامشلردر .

نقلیات عسکریه سفائنك اعزامندن نتایج جدیه‌حادث اوله‌جنی اقدمجه حکومت قرالیه طرفندن‌حکومت سنیه‌یه اتیان‌ایدلمش‌ایکن‌سفائن‌مذکوره‌نك‌طرابلس‌غربه‌ورودی حال‌وموقعی وخیم‌قیلمقدن بشقه برنتیجه‌حاصل ایتمیه‌جك‌اولوب حکومت قرالیه‌یه بوندن‌تولد ایده‌جك مخاطراته‌قارشو اتخاذتدابیرایلمك وجوب‌مبرم وقطعیسنی تحمیل ایلمکده‌در .

بناءً علیه حکومت قرالیه بعدازین حیثیت ومنافعنك صیانتنه مجبور بولندیغی جهتله طرابلس غرب وبنغازی‌یی قوهٔ عسکریه ایله اشغاله قرار ویرمشدر . ایتالیانك قبول ایده‌بیله‌جکی صورت تسویهٔ یکانه بوندن عبارتدر . بنابرین حکومت قرالیه اشغال مذکورك مأمورین حاضرهٔ عثمانیه‌جه برکونا مخالفته اوغرامامسی ربو اشغالك نتیجه‌سی اوله‌رق اتخاذ ایدیله‌جك تدابیرك بلا مشکلات اجراسی ضمننده حکومت سنیه‌جه اوامر لازمه اعطا ایدیله‌جکنه انتظار ایدر . بوندن حصوله کله‌جك حال وموقع قطعی‌یی تنظیم ایچون ایلروده حکومتین آره‌سنده عقد ایتلافه احتیاج مس ایده‌جکدر .

درسعادت ایتالیا سفارتی بووثیقه‌نك باب عالی‌یه تبلیغی تاریخندن اعتباراً یکرمی درت ساعت ظرفنده بوبابده برجواب قطعی اعطاسنی طلبه مأمور ایدلمش اولوب عکس حالده حکومت عسکریه اشغالی تأمینه معطوف تدابیرك همان تطبیقنه مباشرت مجبوریتنده بولنه‌جقدر .

* * *

باب عالینك ۲۹ ایلول سنه ۱۹۱۱ تاریخلی جوابی نوطه‌سی :

سفارت قرالیه طرابلس غرب ایله بنغازینك نم ترقیدن آرزو اولندیغی درجه حصه‌مند استفاده اولمالرینه مانع اولان مشکلات عدیده‌یه واقفدر ، فی‌الحقیقه احوال بیطرفانه برصورتده تدقیق ایدیله‌جك

اولورسه ادارهٔ سابقه‌نك اثری اولان برحالدن طولایی حکومت مشروطهٔ عثمانیه‌نك معاتب اوله‌میه‌جغی تظاهر ایدر . بوراسنك بیانیله برابر باب عالی صوك اوچ سنه‌نك وقوعاتنی سنجیدهٔ میزان تدقیق ایتدیکی صره‌ده طرابلس‌غرب وبنغازیده ایتالیانشبثاتنه نه‌کبی احواله اظهارخصومت‌ایتمش اوله‌جغنی کوره‌مه‌مکده‌در. ایتالیانك سرمایه وفعالیت صناعیه‌سیله ممالك عثمانیه‌نك بوقطعه‌سنك تعالیٔ اقتصادیسنه اشتراکی نظر حکومت سنیه‌ده امور طبیعیه‌دن بولنمشدر . حکومت سنیه‌بوبابده کندیسنه تقدیم‌قلنان تکلیفلره حسن‌قبول کوسترمش اولدیغنه وجداناً مطمئن اولدیغی کبی سفارت قرالیه طرفندن درمیان ایدیلن تکلیفلرله تعقیب قلنان اموری‌ده کمال صمیمیتله تعقیب‌ایلمش وبو مسلکی ایتالیا حکومتیله کمال امنیت‌ومخالصت دائره‌سنده ادامهٔ مناسبات‌امرنده اظهارندن هیچ برزمان خالی قالمادیغی عزم واملك برنتیجهٔ طبیعیه‌سی‌بولنمشدر . ولایت مشار الیهاده ایتالیانك فعالیت اقتصادیه‌سنده برساحهٔ وسیعه آچه‌جق صورتده امتیازات‌نافعه اعطاسی حقنده سفارت قرالیه‌یه‌وقوع بولان تکلیفی‌ده بوحسك جملهٔ تظاهراتندن اولمش ایدی . حکومت دول سائره‌یه‌قارشی تعهداتی‌شامل اولوب ماهیت بین‌الدولیه‌لری یالکز برطرفه رأییله ابطال ایدیله‌میه‌جکی بدیهیاتدن بولنان معاهدات ومقاولاتی نظر دقتدن دور طوتمامقده‌اولان حکومت سنیه بوامتیازاتی منافع عالیهٔ دولت‌وم اهدات احکامی خارجنده هیچ برقیدله تقیید ایتمه‌مسیله متحسس اولدیغی حسیات ائتلافپرورانك درجاتی اثبات ایلمکده ایدی .

طرابلس غرب وبنغازیده آسایش وانضباط ماده‌سنه کلنجه احوالی تمامیله تقدیر ایده‌بیله‌جك موقعده بولنمقده اولان حکومت عثمانیه اولجه بیانیله کسب مفخرت ایتدیکی اوزره اورالرده متمکن ایتالیا تبعه‌سیله سائر اجنبیلرحقنده اندیشه‌یه محل اوله‌جق هیچ برحال موجود اولمادیغنی بیان ایلمك مجبوریتنده‌در. حوالیٔ مذکوره‌ده الیوم هیجان وتحریکاتدن اثراولمادیغندن قطع نظر ضابطانله دیکرمأمورین عثمانیه محافظهٔ آسایش امرنده‌کی وظیفه‌لرینی کمال اطمئنانله ایفا ایلمکده‌درلر .

نتایج وخیمه‌یی موجب اوله‌جغی بیانیله طرابلس غربه سفائن نقلیه ورودی ماده‌سنه کلنجه ۲۳ ایلول تاریخلی نوطه‌نك تبلیغندن‌اول یوله چیقارلمش‌اولان برنقلیه واپورندن بشقه سفینه کوندرلمه‌مش وذاتاً عسکری حامل اولمایان مذکور واپورك مواصلتی اوراجه سکونی موجب اوله‌جغی درکار بولنمشدر.

اختلاف حاضر اسباب‌اساسیه اعتباریله ایتالیا حکومتنك طرابلس‌غرب وبنغازیده منافع اقتصادیه‌سنك انکشافنی کافل تأمیناتك فقدانندن عبارت بولنمقده‌در .

حکومت قرالیه اشغال عسکری کبی برتدبیر وخیمه تشبث‌ایتمه‌دیکی حالده طرف باب‌عالیدن حل‌اختلاف امرنده عزم قویه‌یه تصادف ایده‌جك‌در . بناءً علیه تمامیٔ ملکیسنی مخل اولاملری شرطیله قبولنده تردد ایتمه‌جکی تأمینات مبحوثه‌نك حکومت قرالیه طرفندن تصریحی التماس اولنور . باب‌عالی مذاکرات اثناسنده طرابلس‌غربده وبنغازیده حال وموقعی هیچ برصورتله، تخصیص عسکری نقطهٔ نظرندن تبدیل ایتمه‌جکنی تعهد وحکومت قرالیه‌نك باب‌عالینك آمال مخالصتکارانه‌سنی تقدیرایدرك بوتکلیفه موافقت‌ایده‌جکنی امیدایدر.

*
* *

اعلان حرب نوطه‌سنك ترجمه‌سی :

طرابیه ۲۹ ایلول سنه ۱۹۱۱

زیرده واضح‌الامضا ایتالیا مصلحتکذاری متبوع مفخمی‌حشمتلو قرال حضرتلرینك حکومتندن آلدیغی اوامری‌انفاذاً خصوصات آتیه‌یی ذات فخیمانه‌لرینه بیان ایله اکتساب فخر ایلر.

اتخاذی درجهٔ وجوبده کوریلن تدابیرك قوه‌دن فعله ایصالی ایچون حکومت قرالیه‌نك اخیراً حکومت

سنیه‌یه ویردیکی مهلت موجب خشنودی برجواب ورود ایتمکسزین منقضی اولدی . بوجوابك عدم‌ورودی طرابلس غرب وبنغازیده‌کی ایتالیان حقوق و منافعنك محافظه‌سی امرنده حکومت ومأمورین عثمانیه طرفندن آثار عدیده‌سی ایله کوسترلدیکی سوء نیت ویا عجزی مؤیددر . بناءً علیه حکومت قرالیه حقوق ومنافعنك وحیثیت حکومتك مدافعه‌سنه یداقتدارنده‌کی وسائط سایه‌سنده طوغریدن‌طوغری‌یه توسل ایتمك مجبوریتنده‌در .

تعاقب ایده‌جك حادثات مدت مدیده‌دنبری مأمورین حکومت سنیه جانبندن ایتالیایه قارشی تعقیب ایدیلن خط حرکتك کرچه مؤلم فقط ضروری نتیجه‌سی اولمقدن غیری بر وجهله تلقی ایدیله‌مز . مملکتین آره‌سنده مناسبات مخادنت و مسالمت شو صورتله منقطع اولمش اولدیغندن ایتالیا حکومتی بو آندن اعتباراً کندینی ترکیا ایله حال حربده عد ایلر . زیرده واضع‌الامضا حکومت متبوعه‌سندن الدینی امره‌اتباعاً روماده‌کی عثمانلی مصلحتکذارینه پاسپورطلرینك آماده بولندیریله‌جغنی ذات فخیمانه‌لرینه عرض ایدر وکندی پاسپورطلرینك‌ده بلامهل ارسالنی رجا ایدر . قرالیت داخلنده بولنان تبعهٔ عثمانیه‌نك امنیت ذاتیه‌لری، اموال ومصالحی ایچون برکونا تهلکه‌دن احترازه محل اولمقسزین تمدید اقامت ایده‌جکلرینی بیانه حکومت قرالیه زیرده واضع‌الامضایی مأمور ایلمشدر .

حرب قاچاغی

مجلس وکلانك ۱۶ ایلول ۱۳۲۷ تاریخلی ضبطنامه‌سی صورتیدر :

درسعادت ایله بالعموم عثمانلی لیمانلرنده وقره صولرنده سفائن اجنبیه طرفندن نقل ایدیله‌جك اولان وبین‌الملل حرب قاچاغی عد ایدیلن اشیا داخلَ اولدیغی حالده ملفوف پوصله‌ده محرر اشیانك وایتالیایه قارشو دها نه‌کبی شیلرك حرب قاچاغی عد ایدیله‌جکنك بالتعیین اعلانی لزومنی حاوی بحریه نظارتنك تذکره‌سی باب‌عالی حقوق مشاورلکنك مطالعه‌نامه‌سیله اوقوندی . مذکور مطالعه‌نامه‌ده بروجه آتی بیان ملاحظات ایدلمشدر :

۱۹۰۹ تاریخلی لوندره مؤتمر بحریسی بیاننامه‌سی موجبنجه حرب قاچاغی عد اولنان مواد اوچ صنفه منقسم اولوب بونلردن برنجیسی منحصراً حربده قوللانیلوب صورت مطلقه‌ده حرب قاچاغی صایبلان ، ایکنجیسی احتیاجات حربیه‌یه یارامقله برابر احوال صلحیه‌ده دخی مستعمل اولابیلن وفقط بذاته حرب قاچاغی‌عد اولنان، اوچنجیسی دخی‌اصلاحرب‌قاچاغی‌اعتبار ایدیله‌مین‌شیلردر . حرب‌قاچاغی‌اولان‌اشیانك‌مفرداتی ۲۲ و ۲۴ نجی‌ماده‌لرده کوسترلمش‌وفقط اشیای مذکوره‌تحریری برصورتده محرر بولنمادیغندن یکرمی‌اوچنجی ویکرمی‌بشنجی ماده‌ده دخی‌مصرح‌اولمجغی اوزره بونلره‌دیکر بعض اشیانك‌علاوه‌سی‌دخی ممکن‌بولنمشدر. حرب قاچاغی عد ایدیله‌میه‌جك مواد یکرمی سکز ویکرمی طقوزنجی ماده‌لرده تصریح ایدلمشدر . بنابرین ملفوف لیسته‌نك لوندره بیان‌نامه‌سنك مواد معروضه‌سی ایله بر درجه‌یه قدر تألیفی مناسب اولور .

اگرچه بیاننامهٔ مبحوث عنه دول ممضیه طرفندن هنوز مصدق اولمادیغندن صورت قطعیه‌ده مرعی عداولنه‌ماز ایسه‌ده بوکا واضع‌الامضا اولمایان دولت‌علیه‌نك کرك حرب چاغی اولان اشیانك وکرك بی‌طرف سفائن حفنده تعقیب اولنه‌جق معامله‌نك تعیینینده وثیقهٔ مذکوره‌یه استناد ایتمسی موافقدر . دول ممضیه‌نك وحکومت سنیه‌نك لوندره بیان نامه‌سنی تصدیق ایتمامسی کیفیتی برنجی وایکنجی صنفه عائد موادك حرب چاغی عد اولنمسی ایچون اخبار وتبلیغ شرطنه رعایت ایدلمسی لزومنی انتاج ایتمکده‌در . بناءً علیه بونلرك

تبلیغنه لزوم واردر. برنجی وایکنجی صنفده‌کی موادك حرب چقانی عد اولنمسنه بی‌طرف دولتلرك اعتراض ایتمسی ملحوظ دکلدر . دیکر طرفدن حرب چقانی عد اولنه‌جق اشیانك مقدارینی ممکن‌اولدیغی قدر تنقیص ایدرك تجارت عمومیه‌یی سکته‌دار ایتمه‌مکه وشکایاته محل براقمامغه اهتمام اولنمق واجبدر . ۱۸۵۶ پارس معاهده‌سنه مربوط بیاننامه موجبنجه حرب چقانی اولان اشیا بی‌طرف دولت سفینه‌سنده بولنسه بیله ضبط ومصادره اولنه بیلور وحرب چقانی عد اولنه‌جق اشیانك لیسته‌سنی تعدیل ایتمکه لزوم کوریلورسه محتویاتنه مراجعت ایدلمك اوزره مذکور بیاننامه‌نك ارسالی لازم کلور .

حقوق مشاورلرینك مطالعه نامه‌سنه وبحریه نظارتجه درمیان اولنان لزومه کوره خارجیه نظارتجه تنظیم اولنان لیسته‌ده مندرج موادك حرب چقانی عدی مناسب کورلدیکندن کیفیتك ایجاب ایدنلره بلا - تأخیر اخبارینك خارجیه وغرته‌لرله اعلانك داخلیه نظارتلرینه حواله‌سی وحربیه ومالیه وبحریه نظارتلرینه معلومات اعطاسی تذکر قلندی .

حرب چقانی حقنده لیسته صورتیدر :

هر نوع سلاح وصید اسلحه‌سی واونلره مخصوص اقسام .
هر نوع مرمیات ، لغم ، خرطوچ وآنلرك اقسامی ، قورشون ، پلاتین .
باروت ومحاربه‌یه مخصوص اجزا ومواد انفلاقیه ، کهرچله ، سولفات‌دوپوتاس ، مورتب دوپوتاس ، کوکرد ، طوپ وجبخانه آرابه‌لری وبونلره مخصوص اوك آرابه‌لری .
فورغون ، حربده مستعمل دمیر ماکنه‌لری وآلات وادواتی وآنلره مخصوص اقسام متفرعه .
عسکری البسه وتجهیزات عسکریه ، هرنوع عسکری حیوانات قوشوملری ، محاربه‌ده مستعمل بینك ، آرابه ویوك حیوانلری .
چادر ولوازمی وآنلره مخصوص اشیا .
زره ، صاچ ، باقر لوحه‌لری .
سفن ومراکب حربیه ، یالکز حرب سفینه‌لرنده استعماله مخصوص هر نوع اجزا .
مرمیات حربیه‌نك اعمالی ، اسلحه ، بری وبحری تجهیزات عسکریه‌نك تعمیری ویا اعمالنه مخصوص آلات وماکنه‌لر .
حیوانات ومواشی ، ات ، قونسروه ات ، پکسماد ، حبوبات وهرنوع قونسروه ارزاق .
اوت وصمان کبی حیواناته مخصوص مأکولات وحبوبات .
عسکرك استعمالنه مخصوص قماش آیاق قابی .
کولچه ، یا سکه حالنده آلتون وکموش .
بانقنوط وچك وقامبیال کبی اوراق نقدیه .
محاربه‌ده استعمال اولنه بیلن هر نوع وسائط نقلیه وآنلرك اقسامی .
کمیلر ، واپورلر ، هر نوع مراکب بحریه وسفائن لوازمی .
سایغ دوقلر ، حوض اقسامی وبونلرك اجزا واقسامی ، خلاط ، یلکن ، قطران ، اسفور ، ویده ، چرخ ، پروانه ، سیلندیر ، غرائق ، صومون ، قزغان تعمیرینه مخصوص لوحه‌لر ، یورنکت ، چمنتو ، صو کیرجی .
کوشه بند ، توتیا ، زیفت ، زجینه ، کندیر .

تیور یوللرك مواد ثابته ومتحركه ومحركه‌سی وتلغراف تلفون وتلسز تلغراف مواد وادواتی و الکتریق فنجانی .

بالونلر ، هوائی ما کنه‌لره مخصوص مواد واشیا ومتفرعاتی ، محروقات وادوات تنویریه وتسخینیه ، نفت ، حامض کبریت .

محاربه‌یه مخصوص اولیان باروت ، مواد مشتعله وانفلاقیه .

دیکنلی تللر ، انلرك رکز وتثبیت وقطعی ایچون مستعمل آلات .

نعل ونعلبنده مخصوص مواد .

قوشوم واکر اقسامی ، چفت وتك دوربین ، قورنه‌مترو دیکر آلات بحریه .

۳ـ٤ ٥ـ٨ پوس قطرنده مدور طولانی دمیر پرچین چیویلری، ۱ـ۲ پوس ثخنی متجاوز هرنوع دمیر .

صالامیرده .

دون یاغی .

کراسته ، معمول وغیر معمول سختیان .

غنائم بحریه حقنده مقررات

دولتمزله ایتالیا آره‌سنده تحدث ایدن حال حرب حسبیله عثمانلی صولرنده تصادف ایدیله‌جك سفائنك دردست وضبطی طبیعی ایسه‌ده کرك سفائن مذکوره وکرك حموله‌لری حقنده جهت بحریه‌جه بشقه معامله یاپیله‌مامقده اولدیغندن « غنائم بحریه محکمه‌لری » تشکیلی لزومی بحریه نظارتندن مقام صدارته اشعار ایدلش وبوخصوصه دائر باب عالی حقوق مشاورلکنجه قلمه آلنان مطالعه نامه ایله برلکده اورافی مذکوره مجلس وکلاده قرائت ومقررات آتیه اتخاذ قلنمشدر :

۱ — دولت علیه ایله ایتالیا آره‌سنده‌کی حرب سببیله ایتالیا سفائنی‌ایله حموله‌لرینك عثمانلی صولرنده مأمورین محلیه وآچیق دکزلرده عثمانلی سفائن حربیه‌سی طرفندن ضبط اولنمسی .

۲ — ضبط واغتنام حقی سفائندن بشقه ایتالیان تابعیتنی حائز قپودان ومرتباتنه تشمیل وبویله‌لری حقنده اسیر حرب معامله‌سی ایفا ایدلمسی .

۳ — قپودان ومرتبات میانده بی‌طرف دولتلر تبعه‌سندن اولانلرکده اسیر حرب عد ایدلمسی ویالکز ایتالیا حموله‌لرینك ضبط ومصادره‌یه تابع طوتلمسی .

خلاصة بیان ایتدیکمز بومواددہ قواعد عمومیهٔ حقوق دول ایله‌لوندره مؤتمری وپارس قونفره‌سنده موضوع بحث ایدیلن قواعد بحریه تماماً جاری اوله‌جنی طبیعیدر . بناءً علیه قواعد مذکوره جمله‌سندن اوله‌رق ضبط ایدیلن حموله‌لرك حرب قاچاغی اولوب اولمادیغنك تعیینی اشبو یکی تشکیل اولنه‌جق غنائم بحریه محکمه‌لرینك دائرهٔ قضاسنه ادخال ایدیله‌جکدر .

محاکم مذکوره‌نك صورت تشکیلنه کلنجه :

دولتجه تنسیب اولنه‌جق محللرده ضابطان ایله حکام محلیه‌دن مرکب اولق ونزدلرنده برر مدعیٔ عمومی بولنمق اوزره تشکیل ایدیله‌جکلر وضبط ومصادره‌نك اصول وکیفیاتی وسفینه ایله حموله‌سنك تابعیتلرینی ومصادره‌دن تولد ایده‌جك کافهٔ خصوصاتی تدقیق واعطای قرار ایلیه‌جکلردر .

حال حرب ایتالیا ایله منعقد معاهداتك الغاسنی مستلزم اولدیغندن مصادره کیفیاتنده علاقه‌دار اولان ایتالیا تبعه‌سی حقنده حقوق دول قواعدی تطبیق ایدیله‌جکدر .

نره‌لرده غنائم بحریه‌محکمه‌لری تشکیلی لازم‌کله‌جکی بحریه وعدلیه نظارتلری بیننده قرارلشدیریله‌جقدر. مأمورین محلیه‌نك ایشدن خبردار ایدلملری ضمننده کیفیتك داخلیه وحربیه نظارتلرینه تبلیغی آیروجه تحت قراره آلنمشدر .

غنائم بحریه محکمه‌لری

تحدث ایدن حال حرب حسبیله عثمانلی صولرنده ضبط ومصادره ایدلکده بولنان ایتالیان سفائن وجموله‌لری حقنده اعطای حکم وقرار ایلك اوزره بحریه وعدلیه نظارتلری آره‌سنده بالمخابره درسعادت ، ازمیر وسلانیکده غنائم بحریه محکمه‌لری تشکیل ورئیس واعضالری دخی انتخاب اولنمشدر .

ایتالیانلرك اشترا وفراغ ایده‌جکلری املاك حقنده داخلیه نظارتندن ولایاته ۲۵ ایلول سنه ۳۲۷ تاریخنده کشیده ایدیلن تلغراف صورتیدر :

ایتالیا حکومتی ایله مناسباتك انقطاعندن طولایی ایتالیا تبعه‌سی عهده‌سنده اولوب آخره قطعیاً ووفاءً بیع وفراغی اجرا ایتدیرلمك اوزره مراجعت اولنمسی ملحوظ محلر حقنده معاملهٔ مطلوبه‌نك اجراسی تجویز اولنوب اولنمیه‌جغنك وجائزالاجرا بولندیغی حالده نه‌طرفدن النه‌جق علم وخبر اوزرینه معامله اولنمسی لازم کله‌جکنك وبرده تابعیت مذکوره‌ده بولنان کسان نامنه بیع وفراغ ایدلمك اوزره مقدمجه واقع اولان بعض مراجعاتك اکمال معاملاتی وبوندن بویله مراجعت وقوع بولورسه اسعافی جائز اولوب اولمیه‌جغنك تبلیغی ضمننده دفتر خاقانی نظارتنك اشعاری اوزرینه باب عالی حقوق مشاورلکندن یازیلوب مجلس وکلاده قرائت اولنان مطالعه‌نامه‌ده کوسترلدیکی وجهله ایتالیا حکومتی استملاك املاك پروتوقولنی امضا ایتمش اولدیغی جهتله ایتالیانلرك بوبابده‌کی نظامنامه‌دن استفاده‌لری طبیعی‌اولوب آنجق‌الیوم حادث اولان حال‌حرب سببیله‌حکومتك ایتالیاحکومتی ایله عقدایلدیکی بالجمله‌معاهدات ومقاوله‌نامه‌لر منفسخ‌اولدیغندن مذکورنظامنامه احکامندن‌استفاده ایده‌میه‌جکلری وایتالیانلك اعلان حرب ایتدیکی ۱۶ ایلول ۳۲۷ تاریخندن اعتباراً ممالك عثمانیه‌نك هیچ برطرفندن ایتالیانلرك املاك اشترا ایده‌میه‌جکلری وحال جدیدك ماقبلنه شمولی اوله‌مامسنه‌مبنی اعلان‌حرب تاریخندن اول او وقت موجود ومرعی اولان نظام وپروتوقوله توفیقاًاصولی دائره‌سنده اکتساب‌ایتمش اولدقلری اموال غیر منقوله‌نك تحت تصرفلرنده قاله‌جغی واموال مذکوره‌یی ایجار وتعداد اولونان صنوف اشخاصه وفاءً فراغ ایده‌بیلوب فقط ایتالیا تبعه‌سی اشخاص ثالثه‌یه عائد املاکه مقابل اخذ اقراض ایدرك املاك مذکوره‌یی وفاءً تفرغ ایده‌میه‌جکلری وایتالیا تبعه‌سنك ممالك‌عثمانیه‌ده حمایه‌سی اخیراً آلمانیادولتنه تودیع اولنمسی ایله آلمانیا قونسلوسلری طرفندن ویریله‌جك علم‌وخبرلرك قبول اولنه‌بیله‌جکی وبونلر حقنده کمافی‌السابق جریان ایدن معامله‌یه توفیق حرکت اولنه‌جغی واعلان حرب تاریخندن اول باشلانیلوبده هنوز اکمال ایدیله‌میان معاملاته کلنجه‌ایتالیانلرك اشترا ایتمك یاخود اخذ اقراضنه مقابل وفاءً تفرغ ایلك‌ایستدکلری املاکه دائر معاملات تعطیل ایدیلوب آنجق اولجه معاملهٔ فراغیه‌لری اجرا ایدلدیکی حالده هنوز معاملات تحریریه‌سی اکمال اولنه‌میانلره دوام اولنمق اقتضا ایده‌جکی بالامر سامی تعمیماً تبلیغ اولنور . باب عالیجه دفتر خاقانی وخارجیه نظارتلرینه‌ده اشعار کیفیت ایدلمشدر .

ایتالیانلرحقنده قاپیتولاسیونلرك الغاسی

عدلیه نظارتندن درسعادت وطشره رؤسای عدلیه‌سنه آتیده‌کی تعلیماتنامه تعمیماً تبلیغ اولنمشدر :

حکومت سنیه‌ایله ایتالیا آره‌سنده مناسبات سیاسیه‌نك انقطاعی دولتین بیننده منعقد باالجمله معاهدات، مقاولات وائتلافاتی وپروتوقوللری فسخ وتعطیل ایتمش اولدیغندن قاپیتولاسیون اصول استثنائیه‌سی ایتالیالیلر حقنده حکمدن ساقط وبناءً مرقوملری اعلان حرب تاریخی اولان ۱۶ ایلول سنه۳۲۷ تاریخندن اعتباراً کندیلرینه تبعهٔ عثمانیه معامله‌سی ایدلسنی ایجاب ایدن اوروپا حقوق عمومیهٔ دولی قواعدینه تابع قیلمق مقتضی اولدیغندن مواد جزائیه‌ده ایتالیالی مجرملرك توقیفی، اقامتگاهلرینك تحریسی، مستنطقلری حضورنده استجوابلرینك ومحاکمده محاکمه‌لرینك اجرا وحکمك اعطاسی طوغریدن طوغریه واقع اولمق ومعالك عثمانیه‌ده‌کی ایتالیانلرك حمایه‌سنی درعهده ایتمی خصوصنه دولت علیه‌جه موافقت ایدیلن آلمانیا حکومتنك قونسلوسلری توسیط ایدلمه‌مك ایجاب ایدر . اوراق عدلیه تبلیغاتی طوغریدن طوغریه اجرا قلنور. موقوفیت ومحبوسیت دخی عثمانلی حبسخانه وتوقیفخانه‌لرنده وفقط خصوصی وحفظ‌الصحه‌یه موافق محللرده انفاذ ومجازات نقدیه طوغریدن طوغریه استیفا ایدیلیر. آنجق ایتالیالی موقوفین ومحبوسین حقنده حسن معامله ایدیلمه‌رك تغدیه‌لرینه اهتمام‌اولنمسی مقتضیدر. ایتالیانلر طرفندن ارتکاب‌اولنان جرائم عمومیته‌شمدیه قدر مواد مماثله‌ده عثمانلیلری محاکمه ایتمکه صلاحیتدار اولان محاکمده رؤیت ایدلدیکی کبی بوندن صوکره دخی ایتالیانلر عینی محاکم جزائیه‌ده وفقط هیچ بر ترجمان حاضر اولمقسزین محاکمه ایدلمك لازم کلیر. صید ماهی‌وسائره مثللوخصوصاتده چاقچیلقدن متولد ومجلس اداره‌ده رؤیتی ایجاب‌ایتدیکی حالده حکومت سنیه‌جه محاکم جزائیه‌ده رؤیتنه مجبوریت حاصل اولمش‌اولان دعاوی، تبعهٔ عثمانیه حقنده جاری اصوله توفیقاً مجالس اداره‌ده فصل ایدلمك ایجاب ایدر . ایتالیالی شاهدلر طوغریدن طوغریه محاکم طرفندن دعوت اولونارق اجابت ایتمدکاری تقدیرده عثمانلی شاهد ومتمردلری حقنده‌کی معامله‌یه تابع طوتیلورلر . استیناف وتمیز معاملاتی دخی طبق تبعهٔ عثمانیه‌ده اولدیغی کبی اجرا ومحکمهٔ تمیز اجرا دائره‌سنك مقرراتی انفاذ اولنور . حقوق وتجارته متعلق اموردہ دخی ایتالیانلرك تبعهٔ عثمانیه‌یه تمثیلی قاعده‌سنه اقتفا ایدلمك لازم کلیر . شمدیه قدر بو خصوصده ایتالیانلری محاکمه‌یه صلاحیتدار اولان محاکم ترجمان حضوریله ایجار واستیجار دعوالری وبیك غروش وبوندن دون مبالغی تضمن‌ایدن دیکر دعوالرده محاکم حقوقیه ودعاوئ سائره ایچون‌ده محاکم مختلطهٔ تجاریه اولدیغی حالده بوندن صوکره مواد حقوقیه محاکم حقوقیه‌ده ومواد تجاریه محاکم تجاریهٔ عثمانیه‌ده طوغریدن طوغریه وعثمانلیلر حقنده‌کی اصول وقواعده توفیقاً رؤیت ایدلمك مقتضیدر . اوراق حقوقیه‌نك واعلاماتك تبلیغی ، حکملرك تنفیذی ، کذلك طوغریدن طوغریه واقع اولق وقانونك امرایتدیکی احواله مأمورین عدلیه‌جه ایتالیانلر اقامتگاهنه مساکن عثمانیه مثللو بلا واسطه دخول ایدلمك ایجاب ایدر. ولایات محاکم تجاریهٔ مختلطه‌سندن معطی حکملر درسعادتده برنجی مجلس تجارتده قابل استیناف اولدیغی ومجلس مزبورك ویردیکی حکملر ایسه استیناف وتمیز ایدیله‌مدیکی حالده بعدما طرفینی تبعهٔ عثمانیه تشکیل ایدن دعاوی مثللو استیناف وتمیز ایدلمیدرلر . بعدما ایتالیانلردن افلاس ایدنلرك امورینه محاکم تجاریهٔ عثمانیه طرفندن قونسلوسخانه ترجمانی توسط‌ایتدیرلمکسزین باقیلمق لازمدر. ایتالیانلرك علاقه‌دار بولنوب اصولنه توفیقاً دردست رؤیت اولان دعاوئ جزائیه، حقوقیه وتجاریه‌یه کلنجه : انقطاع مناسبات تاریخنه قدر واقع اولان معاملات معتبر ایسه‌ده مابعدینه تاریخ مذکوردن اعتباراً حال جدیدك ایجاب ایتمکده اولدیغی وجه مشروح اوزره دوام ایدلمك اقتضا ایده‌جکنه نظراً مواد جزائیه‌ده آرتق ترجمانلر قبول ایدلمه‌مك وکیفیت اساسا مجالس اداره‌یه عائد ایکن ایشده علاقه‌دار برایتالیان بولنمق دولایسیله محاکم جزائیه‌ده دردست رؤیت

ایسه اوراق متنوعه مجالس اداره‌یه توديع ايديله‌رك مابعدينه مجالس مذكوره‌جه دوام اولنمق وكذلك مواد حقوقيه وتجاريه‌ده دخى عينى وجهله حركت اولنه‌رق حقوقه دائر دعاوى محاكم تجاريه‌جه حقوق محكمه‌لرينه نقل ايدلمك وفقط دعاوئ تجاريه‌يه اجنبى اعضايى بلا تشريك كنديلرى دوام ايتمك وحقوق وايجار واستيجار دعوالرنده محاكم حقوقيه‌يه ترجمان قبول اولنمامق لابددر. جراسنه ابتدار ايديلن حكملره عثمانليلر حقنده‌كى اصوله توفيقاً طوغريدن طوغرى‌يه دوام اولنمق ايجاب ايدر . طرفينى ايتاليالى اولوب ايتاليا قونسلوسخانه محكمه‌لرندن ويريلن وايتاليالره عائد اموال غير منقوله اوزرنده تنفيذى لازم كلن حكملر حقنده‌كى معاملات تعطيل اولنه‌رق مخاصمات ابتدار ايتديكى تاريخده‌كى حالى‌اوزره براقيلمق وايتاليا قونسلوسخانه‌سنجه افلاسنه حكم اولنان ايتاليانلرك املاكى اوزرنده اجرا اولنه‌جق معاملات عين صورتله طوردرلمق طبيعيدر . صلحك عودتنه دكين ايتاليانلرحقنده تعقيبى لازم كلن اصول‌عدليه بولندينى براى‌معلومات تبليغ‌اولنور.

حقى پاشا قابينه‌سنك ديوان عالى‌يه سوقى لزومنه دائر تقرير

طرابلس غرب مسئله‌سى حقنده ، سابق حقى پاشا قابينه‌سنك اتهامنه‌عائد، طرابلس غرب مبعوثلرى ناجى وصادق بكلرطرفندن تشرين‌اول‌سنه ۱۳۲۷ بدايتنده مجلس‌مبعوثانك كشادينى‌متعاقب ويريلن تقرير صورتيدر:

مجلس مبعوثان عثمانى رياست جليله‌سى وساطتيله هيئت عموميه‌يه

افنديلر ،

بوكون طرابلس غرب وبنغازى ، بردشمن عدل وانسانيتك صولت عقورانه‌سى ايله خاك پاك وطندن آيرلمق تهلكه‌سنه معروض بولنيور .

طرابلس غرب وبنغازى ايله وطن عزيز ومقدس، وجودينك بر ربعنى ، ملت‌مبجلهٔ عثمانيه ايكى‌ميليونه قريب اولادينى ، سلطنت آفريقاده‌كى حاكميتنى ، مقام معلاى خلافت‌آفريقا قطعه‌سنده‌كى طقسان ميليونلق اسلام ايله رابطهٔ ماديه‌سنى غائب ايديبور .

دنيا، مدنيت وانسانيتپرورلكى ايله مفتخر! فقط بتون بومدعيات كاذبه ايله برابر الآن حقك قوتدن بشقه برشى اولماديغنى اكلامق وكورمه‌مك ايچون محروم اذعان اولمق لازمدر .

بونك ايچون بزلر قلبلرمز قان آغلايه‌رق بيليوردق و حكومت ايله سزلرك نظر دقتلريكزى جلبه اوغراشيوردق‌كه عثمانلى قواى حاضره‌سى، ملك وسيع عثمانيدن، پايتخت سلطنتدن بعيد ومفرز، مواصلاتى عظيم قوهٔ بحريه‌يه محتاج ومفتقر طرابلس غرب وبنغازى‌يى بويله احوال قارشوسنده قطعياً مدافعه ومحافظه‌يه قدرتياب اولهميه‌جقدر .

بوقطعه‌نك اغيار متجاوزه تسلطات و تجاوزاتندن محافظه واستخلاصى عثمانليلغك اونلر درجه‌سنده قوى ، عثمانلى بحريه‌سنك هيچ اولمازسه اونلركى قدر مهيب اولمسنه متوقفدر .

ادارهٔ سابقه‌نك قوهٔ بحريهٔ عثمانيه‌يى خائنانه اعمال ايتمسى يوزندن مع‌التأسف بويله برقوتك برقاچ سنه ظرفنده اكمال واتمام ايديله‌ميه‌جكى‌ده معلوم ومصدقدر .

بونكله برابر، بتون دنيا ووجدان ملت‌اعتراف ايدركه ،بدبخت وطنك مدافعه واستخلاصى، دشمنلرك تشبثات استيلاجويانه‌لرينك تعويق وتأخيرى ، هيچ اولمازسه ، عثمانلى شرف مليسنك محافظه وصيانتى‌ايچون اشبو قوتلر خارجنده دها برطاقم تدابير سياسيه اتخاذ وتطبيقى لابد وممكن ايدى .

طرابلس وبنغازی کبی برقطعه‌نك محافظهٔ حقوق‌ومنافعی یالکز قوهٔ بحریهٔ دولته دکل، عین زمانده‌ده متین وواضح برسیاست خارجیه‌یه ، محیط مملکته موافق تشکیلات داخلیه‌واقتصادیه‌یه ، ینه موقعله متناسب ترتیبات حربیه‌یه استناد واتکا ایدر .

ملك مقدس عثمانینك تمامیت ملکیه‌سی بوکونه قدر موجود معاهدات کاذبه ایله اولدینی کبی یالکزلفظاً تأمین تصدیقه دکل ، قوهٔ حربیه وبحریه‌سیله تأیید وتوثیق درعهده ایدن دولتلرله عقد اتفاق وائتلاف ایدلمسنه محتاج بولنمقده‌در .

طرابلس غرب وبنغازی محیط مخصوصی، تشکیلات اداریه واقتصادیه‌سنك وضعیت جغرافیا وملیه‌سیله متناسب ومترافق اولمسنی استلزام ایدر . بوقطعه الی‌الابد لواء مقدس عثمانی آلتنده پایدار اولق ایچون باشلی باشنه یاشایه بیله‌جك برادارهٔ ملکیه ومالیه‌یه مالك . ملی ومحلی تشکیلات عسکریه‌یه‌ده صوك درجه‌ده محتاج ومفتقر بولنیوردی .

اوت دونمامزی آمال وآرزوی ملت نسبتنده برسرعتله اکمال ممکن اوله‌میوردی . فقط شو عرض ایتدیکمز تشبثاته ابتدار ایتمك‌ده عجبا قابل دکلیدی ؟

خیر ، بز نه‌سیاست خارجیه‌مزله ، نه‌تشکیلات مالیه‌مزله ، نه‌ترقیات عسکریه‌مزله اوغراشدق . طرابلس غرب وبنغازی‌یی ، عموم دولتلرله وفاق‌واتفاق پولتیقه‌سنك نتایج‌متردده ومشئومه‌سنه ترك‌ایتدك. کندی صلح‌پرورلکمزی صافدلانه دنیایه ، دنیانك محترصی‌دولت دیپلوماتلرینه تعمیم وتوجیه ایله کندی کندیمزی آلداتدق .

تشکیلات ملکیه‌ده ، بوکون وطن ، سوکیلی وطن اوغرنده قانلرینی دوکه‌رك حمیت ملیهٔ عثمانیه‌لریی کوسترن طرابلسلی قرداشلریمزه ممالك عثمانیه‌نك جهات‌سائره‌سنده‌کی برچوق وطنداشمز کبی اعتمادسزلق، امنیتسزلك کوسترمك صورتیله عطالت وجهالته پك موافق برمسلك سقیم انتخاب ایلدك . ایش کورمدك. اختلالار ؛ حرب داخیلر ایجادیله جسم وطنی ضعفه کرفتار ایتدك . مالی هیچ بر تدبیر اتخاذ ایدله‌دی . خزینهٔ مالیه‌یی ملیونلرك بار ثقیلی آلتنده براقدیغمز کبی طرابلس غربی آچ وسفیل ایکله‌تدك، ایکله‌تدك‌ده اوراده برمحیط عجز وضعف وجوده کتیردك .

نهایت بیوك برغفلت وتراخی ایله بوکونه قدر ، نه‌عسکر ، نه‌وسائط تدافعیهٔ ملیه ، هیچ ، هیچ بر شی حاضرله‌مدق .

لکن بز ، بوتدابیر متینه وجدیه‌نك اتخاذندن‌ده وازکچدك . حتی پاشا قاپینه‌سی بونلردن صرفنظر ، ادارهٔ سابقه زمانینده کورلمین دوشونجه‌سزلکلر ، غفلتلر ، عطالتلر ارائه ایتمك بدبختلغنده‌ده بولندی .

ازجمله طرابلسك وبنغازینك استیلاسنه محترصانه نصب انظار ایتمش اولان دشمنلرمزی تدهیش ایله تشبثات استیلاجویانه‌لرینی تصدیق ایتمك ایچون ارزالرده‌کی قوهٔ بریه‌مزك افراد ، مهمات وارزاقنك‌صورت دائمه‌ده کافی مقدارده بولندیرلمسنی بیله دوشونه‌مدی .

بز طرابلس مبعوثلری احوال معروضه‌دن باشقه حتی پاشا قاپینه‌سنك صرف طرابلس غربه قارشی اختیار ایلدیکی سیاسی واداری خطیئاتی قانلر آغلایه‌رق عرض و تعداد مجبوریت الیمه‌سنده بولندق . شویله‌که : دور سابقده بیله اورالرده‌کی قوهٔ بریه‌نك موجودی همان دائمی صورتده اون بش بیك ایله یکرمی‌بیك‌راده‌سنده بولنمقده‌اولدقدن بشقه حین‌اقتضاده قوهٔ نظامیه‌یه یاردیم‌ایچون‌قرق‌اللی‌بیك سلاحشوری تشکیل ایدن قول اوغلی اوجاقلری ترتیب واسر مدافعه‌ده استخدام اولنه‌بیله‌جك برحاله کتیرمك اوزره تعلیم عسکری ایله تدریب ایدیله کلمکده اولدینی‌حالده، نفراً استخدامی قانوناً قبول ایدلمش‌ایکن، بونی نظر اهمیته آلمدقدن ماعدا ۳۲۸ بودجه‌سنده طرابلس غربده اوراده‌کی فرقهٔ نظامیه موجودندن بر مقدار مهمی یمنه سوق‌ایله اعاده ایدله‌دی . بواستبدال ایدیلن افراد یرینه تام‌مقدارده افرادجدیده کوندرله‌دی.

اوراده‌کی سواری قوتی ایکی آلایدن عبارت و ۳۲۶ بودجه‌سیله‌ده اویله‌جه قبول ایدیلوب ۳۷ و۳۸ نجی آلایلر اورایه مخصوص ایکن بوده بر آلایه تنزیل ایدلدی . بناءً علیه قرق بیك موجودی بوکون بش بیکدن نقصان برمرتبه‌یه ایندیرلدی .

ثانیاً : اعلان مشروطیتی متعاقب مبعوثلقله بورایه کلدیکمز کوندن بری خلقمزك مملکتلرینی بو کبی تجاوزاتدن صیانت ایچون کمال اشتیاقله آرزو وانتظار وحتی دفعاتله عرض محضرلر تقدیمیله اجراسنی طلب ایتدکاری اخذ عسکر معامله‌سنك تطبیقنه مبادرت ایدلسی ایچون تحریراً وشفاهاً واقع اولان مراجعاتمزه ۳۲۶ بودجه‌سنده طرابلس وبنغازی اخذ عسکر شعبه‌سنه مأموراً برقائممقام وبرآلای کاتبی ودرت یوزباشی‌واون اوچ ملازم اول ویکرمی برچاوش تخصیصاتی قبول ایدلش اولسنه رغماً تشکیلات مذکوره‌یه بوسنه‌یعنی یوندن درت ماه مقدم یالکز طرابلسده باشلاندی . مع‌التأسف ۵۰ده مملکتك احتیاجیله‌متناسب برشکل وصورتده یاپلمادی . چونکه اسنانه داخل اولان افراد اون آلتی بیکدن عبارت ایکن یونلردن یالکز اوچ بیك درتیوز نفر آلندی . متباقیسیله کوکالی صفتیله مراجعت ایدنلر قبول ایدلمه‌دی .

خقمزك بویله کمال خواهشله عسکرلکه دخوله واقع اولان رغبتلری شو صورتله کسر ایدلدیکی کبی مملکتمزك اسباب مدافعه‌سی ایچون قرعه افرادندن غیری ردیف تشکیلاتنه اولسون اهمیت ویرلمه‌دی .

ثالثاً : دور سابقك حین اقتضاده ولایتك اسباب مدافعه‌سنی بحق تأمینی ایچون اهالئ محلیه‌دن‌قوهٔ معاونه صورتیله آلنه‌جق قول اوغلی عساکر ملیه‌سنك تسلیحنه مخصوص اولهرق کمال اعتنا ایله احتیاطاً فقط ایتدیکی قرق بیکی متجاوز مارتین وشنایدر تفنکاری یکی سیستمه تبدیل ایتمك وسیله‌سیله بورایه آلدیریلهرق یرینه اومقدارده سلاح یتشدیرلمه‌دی .

دور سابقده اورالره طوپ کبی مهمات ناریهٔ ثقیله‌نك سوقی هرنصلسه اغیارحزك درلو درلو اعتراضنه هدف اولمکدیکندن پك احتیاطکارانه وسیرکچه یتیشدیرلمکده ایدی . دورمشروطیتده بونك سرعتله سوقی امکان داخلنده اولدیغی اولدیغی وملت مجلسی مدافعهٔ وطن اوغورنده صرف ایدلك اوزره حربیه بودجه‌سنده هیچ بر فدا کارلقدن قاچمادیغی حالده دشمنلریمزك مطمع انظاری بولنان شو بیچاره قطعه‌لره هیچ برشی کوندرلمه‌یهرك پك منسی ومهمل برحالده براقیلدیغی کبی استحکامات موجوده‌نك تعمیرینه بیله لزوم کورلمه‌دی .

رابعاً : ایتالیانلرك بوقطعه‌لر حقنده بسلدکاری آمال استیلا جویانه‌لرینك اجراسنه ارکچ تشبث‌ایده‌جکلری برحکومت اجرائیه‌جه دکل جوجقلرجه بیله‌معلوم وبویله‌برحالك‌وقوعنده قوهٔ‌معاونه‌صورتیله‌عساکر نظامیه‌ایله حرکت‌ایتدیرلمسی لازم‌کلن‌یرلی عساکر ملیه‌سنك‌باشنه کچوب کندیلرینه‌قومانداوبره‌بیلمك اوزره اورالرده استخدام اولنان ضابطانك ولوقسماً بهمه‌حال لسان محلی‌یی واراضیسنك احوال طبیعیه وعسکریه‌سنی بیلمسی اهم والزم ایکن مکتب حربیه‌دن مأذون عموم یرلی ضابطان ایله طول مدت اورالرده استخدام ایدیلوب لسانه واراضینك وضعیتنه کسب وقوف‌ایتمش اولان دیکر ضابطان همان‌کاملاً قالدیرلدی . احتیاج نسبتنده ضابط کوندرلمه‌یوب موقعلری آچیق قالدی . یرلرینه پك نقصان اولهرق کوندریلانلرده ایسه لسان محلی‌یه آشنا اولانلر آرانمادی . بو سببله شو آرالق اورالرده یرلی اهالینك‌ده ممکتلرینی دشمنلرك تجاوز ومهاجماتندن محافظه امیله سلاحه صارلمش اولانلری امر قومانداسی تفهیم وحرکات حربیه‌یی کوستره‌جك آمرلردن محروم ایدیلهرك بیچاره‌لر غایت الیم برعذاب ویأس ایچنده براقیلدی .

خامساً : اسباب مدافعه‌سی بروجه معروض ناقص وهمان مفقود برحالده براقلمش اولان شوقطعه‌ده دشمنه قارشو مدافعهٔ وطنده بولنه‌جق بیچاره خلق‌ده متوالیاً درت سنه‌دن بری یکانه مدار تعیشلری اولان مزروعاتدن محروم فوق‌التصور شدید برقحطه مبتلا اولدیغی ایکی سنه‌دنبرو متعدد دفعه مجلس

عالیکزده عاجزلری طرفندن تحریری تقاریر وشفاهی بیاناتمزله ایضاح ایدلدیکی وحتی حقی پاشا ایله قابینه‌سنك اکثر ارکانی طرفندن افاداتمز تصدیق واعتراف بیورلدیغی حالده بیچاره خلق ضرورت واحتیاج شدید ایچریسنده براقلدی .

مجلسك تعطیل مذاکراتی متعاقب دائرهٔ انتخابیه‌مزه عودتمزده قحطدن صوك درجه مضطرب قالان اهالیدن ایکی یوز بیك کشی‌یی متجاوز کسان بالضروره تأمین معیشت ایچون تونس ومحال سائره‌یه هجرت ایتدکلرینی ومشی وحرکتدن عاجز اولان اختیار ، علیل ، اطفال ، نسوان طاقمدن اولمق اوزره درت بیك کشینك تسئل ایله سد رمق ایچون مرکز ولایته التجا ایلدکلرینی وبونلر میانسده یالکز مارتدن حزیران نهایتنه قدر درت ماه ظرفنده ۵۱۴ کشی آجلق بلیه‌سیله تسلیم روح ایتدکلرینی بیان ایله کچن دورهٔ اجتماعك صوکنده حکومتجه مادهٔ موقته وقانونیه تنظیمیله تخصیصی طلب ایدیلن ومجلسجه تخصیصات غیر ملحوظه‌دن صرفی تصویب اولنان اون بیك لیرادن متباقی سکز بیك لیرانك تسریع اعطاسی مقام صدارته ۱ تموز ۳۲۷ اوکنده باتلغراف وتحریراتله عرض ایدلدیکی حالده ینه برشی یاپلمادی . اخیراً محتاجین خلقه تخملق ویمکلك نامیله قرضا توزیعی حکومتجه تقرر ایدرك اثمانسه عائد تنظیم اولنان مادهٔ موقتهٔ قانونیه‌سی تصدیق واعطایه اقتران ایدن التی یوزبیك کیله شعرك یتشدیرلمسی کرك مقام ولایتدن وکرکسه بورایه عودتمزده بالذات طرفمزدن تعقیب ایدلمش ایکن اعلان حربه قدر کوندرلمه‌ین وحکومتك بوبابده کی اهمال وتساهلیله ذاتاً برمنوال معروض قوهٔ نظامیه‌دن تجرید ایدیلن بوقطعه‌نك خلقی ، مدافعه‌یه امکان براقلمیه‌رق آچ وسفیل برحالده دشمنلرمزك تسلطات بی‌رحمانه‌سنه معروض ومحکوم ایدلدی .

سادساً : دشمنلرمزك آمال سیاسیه‌لرینه معروض بوکبی نازك محللرده استخدام ایدیله‌جك مأمورین ملکیه‌نك دخی بهمه‌حال لسان واحوال محلیه‌یه وقوفلریله برابر امر اداره‌نك حسن تدویرینه الویره‌جك اقتدار مکتسبه‌یه مالك اولانلردن وحتی بعض مستثنا یرلرده اشراف محلیه‌دن وارباب نفوذدن تعیینی اجاآت وضروریاتدن ایکن هرنصلسه حقی پاشا قابینه‌سی بونی کلیاً اهمال ایدرك برطاقم ملتمسلر تعیین وشوصورتله بویله فوق‌العاده احواله اهالیٔ محلیه مأمورین اداره‌دن فوق‌الحد برخدمت انتظارندن بیله محروم ایدلدی .

سابعاً : اهمیت ونزاکتی تعریفدن آزاده اولان اشبو ولایت هیچ برزمان برکون اولسون والیسز وقوماندانسز براقلمدیغی حالده اخیراً ایتالیانلرك واقع اولان مراجعتلری اوزرینه عزل ایدیلن ابراهیم پاشانك یرینه والی وقوماندانلغه تعیین اولنان ذوات اورایه مواصلت ایتمه‌دن اول مشارالیه ابراهیم پاشا بورایه آدیرلدی . ایتالیانلرك اورالره هجومه کمال جدیت وفعالیتله تدارکاتده بولندقلری وهمان برچق ماه قدر امتداد ایدن بر مدت حاده اثناسنده بیله اعزاملرنده التزام تردد ایله هرایکی مهم مقام اورایه یکی کیدرك هنوز لسان واحوال محلیه‌یه کسب اطلاع ایده‌میان مبتدی بردفترداره برمیرآلایك وکالتنه ترك ایدلدی وبالطبع احوال معروضه‌نك اوخوالی خلقی اوزرینه عظیم برسوء تأثیری اولدی . عادتا حکومتك اوقطعه‌لرك اداره‌سندن واز کچه‌رك اغیارمزك اوته‌دن بری جاهل وصاف خلقمز ذهننه القاسنه براهتمام مخصوصله اوغراشه کلدکلری افساداتدن بریسی‌ده (دولت مملکتکزی صاتیور) یولنده‌کی سوزلرك صحبته قائل اولمغه سببیت ویره‌رك خلقك قوهٔ معنویه‌لری تماماً ضعفه دوشیرلمش اولدی .

بتون بواحوال یتشمامش کبی ایتالیا دونمasسنه مقابله ایله مملکتی مدافعه ایده‌جك یکانه واسطه بولنان استحکام قوماندانی مکتب حربیه‌دن مأذون بیکباشی وحید بك‌ده استانبوله جلب ایدیلوب یرینه دیکر برقوماندان کوندرلمه‌دی . بوصوریله شهرك اسباب مدافعه‌سی بتون بتون قوتدن دوشیرلمش اولدی .

ثامناً : ایتالیانلرك طرابلس غرب وبنغازی قطعه‌لرینك قارشو برخیلی سنه‌دنبری بسلدکلری آمال استیلاجویانه‌لریتی ، صاقلامیه‌رق فرصت دوشدکجه بتون ملله وبالخاصه عثمانلیلره اعلان وبیان ایلدکلری عمومك معلومیدر .

ایتالیانلرك شوآمالنه سنین اخیره‌ده دها زیاده فعالیت ویره‌رك همان وقت مساعده کمال تیقظله انتظار ایده‌کلدکلرینی حقی پاشا حضرتلرینك روما سفارتنده بولندیغی هنکامده یقیندن تدقیق ایللری وظیفهٔ لازمه‌دن ایدی . بوجهتله هرکسدن زیاده کندیسی بوحالی تقدیر اتمسی لازم کلیرکن نه کندیسنك مشاهده واطلاعاتنه ونه‌ده مجلس مبعوثانده کندیسنه وقوع بولان اخطاره ، روما سفیر لاحقنك ومقام ولایتك متعدد اشعارینه اهمیت ویرمدیکی کبی ایتالیانلرك مترقب اولدقلری فرصتك تام فاس مسئله‌سی اولدیغنه قناعت ایده‌رك طرابلس غرب حقنده‌کی آمالنی ترویجده دولتلرله مذاکراته کیریشدیکی برصره‌ده وحتی استیلا ایچون دونما واردوسنی احضاره باشلادیغی برزمانده کندیسی بوراده سیرجی قالمسی ، دها غریبی شوراسیدرکه بومسئله حاد برشکله کیردیکی برزمانده بیله اوروپاده سفرامزك یرنده بولنمیه‌رق اوتهیه برویه طاغلملریه مساعده ایتمسی‌در . بونك فلاکتمزك تحدثنه نه‌درجه میدان وامکان براقدیغنی ادنی ملاحظه ایله آکلاشیلیر .

ثاسعاً : دشمنمزك هجوم وتجاوزه حاضرلندیغنی برصره‌ده دخی هیچ اولمازسه اورالرده‌کی قوهٔ جزئیهٔ نظامیه ومحلیه‌نك برمدت مقاومت ایده‌بیلمسی اسبابنی استکماله صرف مساعی لازمکلیرکن قطعیاً بوکاده اعتنا ایدلمه‌دی وحتی اعلان حربه قدر اورایه برتعلیمات ویا اخطارانده بولنلمدی . امر مدافعه‌نك متوقف علیهی بولنان نقود کافیه بیله یتشدیرلمه‌یه‌رك ، قوهٔ موجوده‌سیله مدافعه‌سی امکانی ازهر جهت مستحیل براقیله‌رق دشمنلرمزك استیلالری تسهیل ایدلدی .

ایشته بروجه معروض احوال ، طرابلس غرب ایله بنغازی‌یی ، عثمانلیلرك میراث اجداد اوله‌رق آوریقاده مالك اولدقلری بویکانه قطعهٔ مبارکه‌یی ، هردرلو مدافعه‌دن عاجز ، عسکرسز ، سلاحسز ، فشنکسز ، ضابطسز ، وایسز ، قوماندانسز ، ذخیره‌سزوپاره‌سز ، آچ وسفیل ایتالیانك بازیچهٔ احتراصی اوله‌رق ترك وتسلیم ایلمشدر .

تاریخ امده بودرجه بصیرتسزلك ، بوقدر لاقیدی وعطالت ، بومقیاسده حب وطندن محرومیت کورلمامشدر .

بز ، طرابلس غرب مبعوثلری مؤکللرمزك صدای وجدانلرینه ترجمان اوله‌رق شوفلاکت الیمه‌دن دولابی حقی پاشا ورفقاسنی مواجههٔ ملتده اتهام ایدییورز .

حقی پاشا قابینه‌سنك خارجی ، داخلی ، مالی ، وحربی بصیرتسزلکی قانون اساسیٔ عثمانینك . بومعظم اس دولت ومشروطیتك ایلك ماده‌سنی اخلال ایتمشدر .

بز ، مجلس مبعوثانی اشبو فریادمزله انفای وظیفه‌یه دعوت ایدییورز .

طرابلس غرب مبعوثلری ، قانون اساسینك اوتوز برنجی ماده‌سنه توفیقاً حائز بولندقلری صلاحیتی بالاستعمال ، شوتشبثلریله استقبال وطنی تهدید ایدن مهلك برلاقیدیدن عثمانلیلنی تخلیص ایله حس مسئولیت ولزوم مجازاتی تأمین وتأسیسه موفق اولورلرسه عموم وطنه بلکه برخدمت ایتمش اولق املیله متسلی اوله‌جقلردر .

طرابلس غرب مبعوثلری
صادق ، محمود ناجی

نطق افتتاحیٔ حضرت پادشاهی

محترم اعیان ومبعوثان

دردنجی دورهٔ اجتماعکزك رسم کشادینی دخی اجرایه بنی موفق ایدن جناب حقه حمد نامتناهی ایدر واعضای مجلسه بیان خوش آمدی ایلرم .

مجلسك اوچنجی دورهٔ اجتماعنده قبول و تصدیق اولنان قوانینك موقع اجرایه وضعی وبوجلهدن اولق اوزره وطنمزك پی درپی اعماری ومعارف عمومیه‌نك ترقیسی واهالیمزك تزاید سعادت وثروتنه لازم اولان یولرله سائر طرق عمومیه وخصوصیه‌دن استطاعت مالیه‌مزه کوره شمدیلك ممکن اوله بیلنلرینك انشاسی وبعض محللرده تجارت لیمانلری تأسیس ومنابع ثروتمزك احیاسی خصوصلرنده ماضینك تسیبات عدیده واهمالات مدیده‌سنك پیاپی تلافیسی اسبابنه توسل ایدلمکده اولدیغی برصره‌ده ایتالیا حکومتی طرابلس غرب قطعه‌سنه تجاوز ایچون تصور وتهیئه ایتدیکی اسبابی مطالب محقه شکل وصورتنه افراغ ایده‌رك براولتیماتوم ویرمش وحکومتمز جانبندن مدت معینه ظرفنده جواب اعطا اولنه‌رق ایتالیانك شایان اسعاف ومعاهدات موجوده وسلطنت سنیه‌مزك حقوق وحیثیتی ایله ممکن التألیف مطالب اقتصادیه‌سنك نظر اعتباره آلنه‌جغی تأمین ودرحال مذاکراته کیریشلمك اوزره مطالب مذکوره نه‌دن عبارت اولدیغی استیضاح ایدلش ایکن جواباً ویردیکی نوطه‌ده تأمینات و استیضاحات واقعه‌یی نظر اعتباره آلمایه‌رق حکومت عثمانیه‌یه اعلان حرب ایلمشدر .

حکومت مشارالیها مخاصمات حتی کندیسنك تعیین ایتدیکی یکرمی درت ساعتك انقضاسندن اول ابتدار ایدوب برطرفدن طرابلس غربه تعرض ودیکر طرفدن ده آدریاتیك سواحلنده‌کی سفائن حربیه‌سنه تصادف ایدن واعلان حربدن بالطبع خبردار اولمادقلری جهتله دوست دولتلر سفائن حربیه‌سنه اجراسی قواعد بحریه‌دن اولان مراسم احترامیه‌یی ایفایه مسارعت ایله‌ین طورپیدولرمزی آنسزین اوزرلرینه آتش آچه‌رق تخریب ایله قواعد مرعیهٔ بین المللی اخلال وممالك عثمانیه‌نك آدریاتیك سواحلنده کائن بعض نقطه‌لریله طرابلس غرب وبنغازی قطعه‌لرینه وحربدن بی خبر اولان سفائن حربیه وتجاریهٔ عثمانیه‌یه تعرضاته دوام ایتدیکندن مجلس عمومینك وقت معتاددن اول کشادنه لزوم کورلمشدر .

حکومتمز دول معظمهٔ متحابه‌یه درحال مراجعتله قواعد دولیه‌یه وشعار حقانیته مخالف وصلح عمومی‌یی محافظه ایچون هر طرفدن اظهار اولنان آمال خالصانه‌یه مباین اولان بوحربه حقوق مشروعه ومقدسه‌مز وشرف ملیمز ایله تألیفی قابل اولمجق بر صورتده نهایت ویرلمسی ایچون وساطت صلح پرورانه‌لری طلب ایدلمش ودولتلردن آلنان جوابلراوزرینه دوام ایدلمکده اولان تشبثات سیاسیهٔ مصلحانه‌نك نتیجه‌سنه انتظاراً حقوق ومنافع مشروعه‌مزك مدافعه ومحافظه‌سی ایچون ایجاب ایدن توسلاتدن ده کیری طورولمامقده بولنمشدر .

ایتالیانك حقوق مشروعه وحیثیت ملیه‌مزه مغایر اولان وبالجمله اقوام متمدنه‌یی دوچار حیرت وتأثر ایدن تجاوزات ناکهانیسی برطرفدن دولتلرك نیات صلح پرورانه‌سنه بالاشتراك ادامهٔ مساعی ایچون عهده‌سنه ترتب ایدن وظائف مهمه‌یی ایفایه ودیکر طرفدن اصول مشروطیتك نعم عدالت کاری وترقیات پروریسندن بالاستفاده تکملات مدنیه‌سنی وقت ونقدك مساعده‌سی دائره‌سنده استحصاله بذل مقدور ایله‌ین دولتمزك اقدامات صلح پرورانه وترقی جویانه‌سنی خلدار ایتمشدر . حقوق ومنافع مشروعه‌مزك محافظه ومدافعه‌سی خصوصنده کرك حکومتمزله مجلس ملیمزك کرك بالعموم اهالیمزك عهدهٔ حمیتلرینه دوشن وظائف مهمه‌یی قدرت بشریه‌نك تعلق ایده بیلدیکی درجه‌ده حسن ایفایه بذل غیرت ایلیه‌جکلرندن مطمئنم .

ملتمزك ترقی وتعالیسی ووطنه وقوع بوله‌جق بوکبی تجاوزاتك مدافعه‌سی ایچون لابد اولان قوتلرك اهم واقدمی اتحاد اولدیغنی بیانه حاجت یوقدر .

بالجمله عثمانليلر بينده اخوت واتحاد تكمل ايتدكجه فوائدی تزايد وملكتمزك هرجهتده عامه‌نك حكومت مشروعه‌يه ارتباطی تضاعف ايدر. مجلس عمومينك اوچنجی دورهٔ اجتماعيه‌سنی متعاقباً واقع اولان سياحتمده قوصوه ومناستر وسلانيك ولايتلرنده كوردیكم آثار اخوت عثمانيه وعناصر مختلفه‌دن اجتماع ايدن يوز بيكلرجه وطن پروران طرفندن كرك قوصوه مشهد مباركنده كرك جهات سائره‌ده اظهار اولنان مأثر مليه‌دن جداً متحسس ومفتخر اولدم. وطنك سعادت حالی ايچون اقدم وسائط اولان بو اخوت واتحادی مرتبهٔ كماله ايصاله بتون عثمانليلرك صرف مقدرت ايلمری اخص آمالمدر .

هيئات مبعوثان واعيانمزك دخی كرك احوال حاضره‌يه متعلق مباحثاتده كرك نظر تدقيقلرينه وضع اولنه‌جق لوائح قانونيه‌نك مذاكراتنده حقيقی وجدی غايه‌لری هدف اتخاذ ايدركك وطنمزك سلامت وسعادتی تأمين ايده‌جك مقررات اتخاذ ايده‌جكلرندن اميم .

ديكر دول معظمه وحكومات مجاوره ايله اولان مناسباتمزك كما كان دوستانه وخالصانه اولديغنی مع‌المنونيه بيان ايدرم. حقوق غيره تجاوز ايتمه‌مك وحقوقمزی محافظه ايلمكدن عبارت اولان مسلكمزده ثابتز.

مسلك خالصمزدن اميد وار اولديغم ترقيات وسعادتمزك حصولی ايچون مصروف اوله‌جق همم عاقلانه وبصيرت كارانه كزده مظهر موفقيت اولمكزی جناب حقدن تمنی ايله مجلس عمومينك آچيلديغنی بيان ايدرم.

فی ۲۱ شوال سنه ۱۳۲۹ و ۱ تشرين اول سنه ۱۳۲۷

قابينه بيانناممه‌سی

سعيد پاشا قابينه‌سنك كچن سنه مجلس مبعوثان حضورنده تشرين اول بدايتلرنده قرائت ايتديكی پروغرام صورتيدر :

« افنديلر ،

هيأت جديدهٔ وكلايه ترتب ايدن وظائفك مشكلاتی قابل اخفا دكلدر . بونی بالذت تقدير و ادراك ايدرز .

فقط دولتلرك حياتنده اويله زمانلر ، اويله ساعتلر واردركه وطنلرينه مربوطيتده فداكار اولان رجال حكومت ايچون وظيفهٔ حكومتی درعهده ايتمكدن قاچنمامق لابددر .

ايشته صرف بووجيبهٔ وطنيه حسياتيله تشكل ايتمش اولان هيأت وكلايه اشتراك ايلمش اولديغمز حالده بوكون هيأت مبعوثان حضورنده ابراز وجود ايدييورز . قرارلشديرديغمز خطوط حركت سياسيه‌نك تفسيرنده اليوم دولتی اشغال ايدن برمسئلهٔ سياسيه‌يه متعلق نظرياتمزدن باشلامق لازم كليرسه‌ده ، معلوملريكزدركه سياست خارجيه‌ده كرك حالاً كرك استقبالاً موفقيت وياعدم موفقيت سياست داخليه‌نك تأثيرلرينه تابعدر . بوكا مبنيدركه اعتماديكزه مظهر اولديغمز حالده داخلاً اتخاذ ايليه‌جكمز مسلك حركتی سياست خارجيه مبحثنه تقديماً بيانه لزوم كوردك .

مسلك داخليمزك هر شعبهٔ اداره‌يه تعلق ايدن اقسامی شونلردر :

بدايت مشروطيتدن برى خيلی قوانين تنظيم ونشر اولنمش ايسه‌ده قوانين اصليه‌نك مهملريله اشتغاله وقت بولنه‌مامش وامور داخليه‌مزجه مطلوب اولان اصلاحاتك اساس متينه ابتناسی ايچون بونلرك قوانين سائره‌يه تقديماً وجوده كتيرلمسنده‌كی اهميت مسلم بولنمش اولديغندن قانون اساسينك محتاج اولديغی تعديلاتك

اکمالی ووظائف ومسئولیت وکلا وانتخاب مبعوثان وادارهٔ ولایات واخذعسکر واموال غیرمنقوله قانونلرینك تسریع نشر وتطبیقی هیأتمزجه ملتزمدر . قانون اساسی تعدیلاتی وادارهٔ ولایات و اخذ عسکر واموال غیر منقوله قانونلری مجلس مبعوثانده موجود اولوب بونلره متعلق مطالعاتمز اثنای مذاکره ده بیان اولنه جغی کبی وظائف ومسئولیت وکلا وانتخاب مبعوثان قانونلری لایحه لری ده عهد قریبده مجلسه تودیع اولنه جقدر. ادارهٔ ولایاتده توسیع مأذونیت اصولی التزام اولنمقله برابر ادارهٔ ملکیه یی احتیاجات محلیه یی تقدیره مقتدر واهلیت مطلوبه یی حائز ذواته تودیع ایده جکز .

هر خصوصده آچیق وهر درلو سوء تفهمی مانع برمسلك تعقیب وسرعتی حرکتمزی قطعیاً محافظه ایتمك غایهٔ آمالمزدر . هربرده حکومتك تقویه سی وعموم افراد عثمانیه بیننده قاعدهٔ مساواتك و روابط اخوت واتحادك تماماً تأسسی اسبابنك استحصالنه چالیشیله جقدر .

ژاندارمه نك اکمال تنسیقاتیله برابر ایجاب ایدن محللرده احتیاج درجه سنده تزیید و ژاندارمه ایله مأمورین ملکیه آره سنده کی مناسبات متقابله بعدازین موجب اختلاف اولهمیه جق صورت واضحه ده تعیین اولنه جقدر .

اموال غیر منقوله نك تصرفندن منبعث اختلافاتك قاعدهٔ عدل وحقه توفیقاً حلنه وبعض محللرده تطبیقنه باشلانیلان اصلاحاتك اتمامنه وهرطرفجه آسایشك استکمالیله استراحت عمومیه نك تأمینه غیرت اولنه جقدر.

اردو ودونانمامزك باشلانمش اولان تنسیقات واصلاحاتیله اکمال نواقصنه دوام اولنه رق اسباب مدافعهٔ مملکتك کرك براً کرك بحراً استکمالنه استطاعت مالیه مز نسبتنده غیرت ایدیله جکدر .

امور مالیه ده کی مسلکمز بودجه مزی قریب برزمانده توازن ایتدیره بیلمك ایچون بالخاصه واردات تزییدی اسبابنه توسلدن ومصارفده قاعدهٔ اقتصاده رعایتدن عبارتدر. بناءً علیه اصلاحات مقرره یه بالدوام ویرکولرك تنظیم طرح و جبایتنه و تحصیلاتك تسریعنه تعلق ایدن قوانین ونظاماتك پیدرپی اصلاحیله اعلان مشروطیتدن بری وارداتده حاصل اولان ترقیٔ دائمینك تزییدینه غیرت اولنمقله برابر کمرك رسومنك تعرفه اصولنه مستند تجارت معاهده لری عقدیله تکثیرینه وبو صورت تأخر ایدر ایسه شمدیلك رسوم مذکوره یه یوزده درت ضمنه والیوم اجابدن وسکنهٔ مملکتك بر قسمندن استیفا اولنمیان تمتع ویرکوسنه عائد قانونك تعدیل واصلاحیله بو ویرکونك اجابدن وعموم سکنهٔ مملکتدن بالاستحصال تزییدینه ولوازم ضروریه دن اولمایان بعض اشیایه استهلاك ویرکوسی وضعنه ودیکر طرفدن حصول توازنه قدر یکی مصرف احداث ایتمیه رك ممکن اولهبیلن بعض مصارفك ترقیاتمزی و مهم ومبرم اولان احتیاجاتمزی سکته دار ایتمیه جك صورتده تنقیصنه صرف مساعی اولنه جقدر .

محاکم نظامیه نك پیدرپی تنسیقی چاره لری استحضار ایدلمکله برابر تشکیلاتك توسیعنه وقوانین موجوده نك احتیاجات حاضره ایله متناسباً اصلاح واکمالنه وحکامك عهده لرینه مودوع اولان وظیفهٔ مهمه یی کمال استقلال وبیطرفی ایله ایفا ایده بیله جك صورتده یتیشدیرلمسنه ودعاوینك ممکن اولدیغی قدر قیصه برزمان ایچنده رؤیت وانتاجیله حقوق عامه نك کمال حقانیت وامکانك مساعد اولهبیلدیکی درجه ده سرعت ایله احقاقی اسبابنك تأمینه بالخاصه بذل غیرت واعتنا ایدیله جکدر .

جماعات مختلفه نك امتیازات مذهبیه لرینی متضمن اولان فرامین عالیه ونظامات موجوده احکامنك محافظه سنه وعناصر مختلفه آره سنده کی علائق وطنداشینك برقات دها تأییدینه دقت اولونه جقدر .

مملکتك احتیاجات عظیمه وعاجله سندن اولان معارف عمومیه خصوصنده تعقیبنه صرف مقدرت ایلیه جکمز مسلکك نقاط اساسیه سندن بری بلکه برنجیسی تحصیل ابتدائینك تنظیمی ووسائط ولوازمنك استکمالی وفوائدینك تدریجاً بتون افراد ملته تعمیمی کیفیتیدر. بونکله برابر تحصیل تالی وعالی اهال اولنمیوب بوایکی درجه یه عائد مؤسسات موجوده نك حسن محافظه سنه و قائماً تعمیر نوعندن اولق اوزره نقائصنك

اکمالنه وتدریساتدن طلابك کاینبنی استفاده‌لری چاره‌لرینك استحصالنه دخی چالیشیله‌جقدر. انظار مطالعه کزه وضع اولنه‌جق معارف عمومیه لایحهٔ قانونیه‌سندن ا کلاشیله‌حقی وجه ایله درجات ثلاثهٔ تحصیلدن هربرینك نوع وشمولنه‌کوره بیوك کوچك برر مقیاسده برجزء تام تشکیل ایتمسی ومعلملرك مسلك وترقی واستقبالنك تأمین ایدلمسی ومعارف نظارتنك مساعیسنه موفقیتله‌اشتراك ایتمکده بولنان جماعت مکتبلریله مکاتب خصوصیه‌نك مظهر حمایه وتسهیلات وترغیبات اولماسی جملهٔ مقاصدمزدندر .

مدارس علمیه ومحاکم شرعیه‌نك اصلاحی وعلما ایله قضاتك تنظیم معیشت ومسلکلری‌ده نخبهٔ آمالمزدر . بناءً علی ذلك کرك مرکزده کرك طشره‌ده موجود مدارس علمیه‌نك حفظ‌الصحه قواعدینه موافق بر صورتده اعماریله برابر درس پروغراملری وطرز تدریس بالاصلاح طلبه‌نك علوم دینیه ایله برابر لازم التحصیل اولان فنونی‌ده تدرس ایتملرینه ومدرسینك معیشتلرینی تسهیله وطلبهٔ‌علومه معاونت ممکنه ایفاسنه ومستحقین علمیه‌یه عائد مخصصاتك حسن توزیعنه واهالیسی جهل ایچنده بولنان بعض محللره مقتدر واعظلر اعزامنه ومحاکم شرعیه‌نك اصلاحیله برابر حکام موجوده‌نك اوصاف لازمه‌یی حائز ذواتدن‌اولملرینه ووظیفهٔ مهمهٔ قضایی بحق ایفا ایده‌جك حاکملر یتشدیرلمسنه ومعزولیت قانونی احکامنك مأمورین علمیه‌یه‌ده اشمالنه وکندیلرینه مأمورین سائره مثللو خرج راه اعطاسنه وتحریر ترکات معاملاتنك ورثه‌نك حقوقنی تأمین ایده‌جك صورتده جریانه واموال ایتامك حسن اداره ومحافظه‌سنه اهتمام اولنه‌جقدر .

اسلاف طرفندن ممالك عثمانیه‌نك هرطرفنده مقاصد عالیه‌یه بناءً تأسیس اولنان انواع مؤسسات وقفیه‌نك تزییدی ایچون توسل اولنان تشبثاته دوام ایدیله‌رك حاصل اولهجق تزاید نسبتنده مؤسسات عالیهٔ وقفیه‌نك برقات دها تنظیم واصلاحنه وبالعموم خدمهٔ اوقافك ترفیهنه وجهاتك اهل واربابنه تفویضنه اقدام ایدیله‌جکدر .

امور نافعه‌یه عائد مسلکمز ممالك وسیعه‌مزك محتاج اولدیغی اعمارات متنوعه‌نك تقدیم الاهم علی‌المهم قاعده‌سنه موافق ومملکتك احتیاجات واستطاعتیله متناسب اطرافلی برپروغرلم ایله تعیینندن وبوپروغرامك هیئات‌مبعوثان واعیانجه بعدالقبول تماماً تطبیق وتعقیبندن ومملکتمزك سرمایه وسعیندن ممکن اولدیغی قدر استفاده اولنمقله برابر اجنبی سرمایه‌دارلرك وارباب اختصاصنك محتاج اولدیغمز معاونت نقدیه وفنیه‌لرینك کمال امن وخواهشله ابذالی تأمین ایده‌جك اسبابه توسل ودوامدن عبارتدر . تصور ایتدیکمز پروغرام بودورهٔ اجتماعیه‌ده تدقیق وتصدیق اولنه بیلمك اوزره سرعت ممکنه ایله تودیع ایدیله‌جکدر .

اورمان ومعادن وزراعت امورنده ممالك مترقیه‌ده فوائدی مشاهده اولنان اصول فنیه وصناعیه‌نك احتیاجات محلیه‌یه اك موافق صورتده تطبیقنه واورمان ومرعالرك حسن محافظه واداره‌سیله برابر بونلره متعلق حقوق تصرفیه اختلافلرینك حلنه وکویلولره بالطه‌لق تخصیصنه وعملی اورمانجیلق مکتبلرینك کشاد وتکثیرینه ومعمولات خشبیه‌نك تزیید وتنظیمنه ومعادن معاملاتنك تسهیلیله ممالك وسیعه‌مزك هرطرفنده بولنان خزائن طبیعیه‌دن الیوم‌لك محدود صورتده ایدیلن استفاده‌نك ممکن اولدیغی‌قدر تزییدینه ومملکتك پك زنکین برمنبعی اولان ارکلی کمور معدنلرندن اهالینك وحکومتك دها واسع مقیاسده استفاده‌سی چاره‌لرینك استحصالنه ومکاتب زراعیه وبیطریه‌نك وعمله وچفتلك مکتبلرینك کشاد وتکثیری وولایاتده آلات زراعیه ودامیزلق دپولری تأسیسی ایله برابر ایپکجیلك، سودجیلك، آریجیلق کبی صنایع زراعیه‌نك تعمیمی ایچون خصوصی مکتبلر وفدانلقلر وجوده کتیرلمسنه ومملکتمزده عظیم ضررلر ایقاع‌ایدن وباء بقری وسائر حیوان خسته‌لکلرینك اوکنی آلمق ایچون سروم دارالاستحضارلری کشادینه واصول جدیدهٔ زراعتك تعمیمنه وضابطهٔ‌صحهٔ حیوانیه قانونك بعدالتصدیق هرطرفده تأمین‌تطبیق ایچون زراعت وبیطرمأمورلرینك تکثیرینه چالیشیله‌جقدر .

پوسته وتلغراف وتلفون معاملاتنك اصلاحی واحتیاجات مملکت ایله متناسب درجه‌ده توسیعی ایچون خطوط موجوده‌نك تنظیمله برابر ایجاب ایدن محللرده استطاعت مالیه‌مزك مساعد اولدیغی قدر یکی خطلر وحجاز وعسیر ویمن قطعه‌لرنده تلسز تلغراف استاسیونلری وجزایر بحر سفید ولایتنه ملحق اطه‌لر بیننده قابلولر وجوده کتیریله‌رك واجرتلر مخابرات ومراسلاتی واکا تبعاً وارداتی تزیید ایده‌جك صورتده تنزیل ایدیله‌رك مخابرات ومراسلاتك تسهیل وتسریعنه عائد تدابیر اتخاذ ایدیله‌جکدر .

مسلك خارجیمزه کلنجه ، اول باول طرابلس غرب مسئله‌سنی منافع وطنیه‌یه اك موافق کوردیکمز صورتده حله چالشمق وبالجمله دول متحابه خصوصاً حکومات مجاوره ایله مناسبات دوستانه‌مزی تشیید وبالقان حکومتلریله اولان روابط طبیعیه ومصافاتکارانه‌مزی اعتماد متقابل وتألیف منافع مشترکه اساسلرینه بناءً ادامه وتقویه ایتمك ایسترز. هیچ برحکومت ومملکت حقنده فکر تخطی واحتراصمز یوقدر . بالعکس هرمملکتك حقوق مشروعه‌سنه رعایت وبوکا مقابل حقوق مشروعه‌مزه‌ده رعایت ایتدیرمك اخص مقاصدمزدر . اشبو نیاتمزی فعلاً اثبات وحقوق ومنافع مملکتی تأمینه خادم ایتلافلر استحصال ایدرك بو طریقله‌ده حکومت عثمانیه‌نك عهده‌سنه ترتیب ایدن وظائف صلحپرورانه‌نك ایفاسی لزومنه قانعز .

ایشته پروغرامز بودر . اعتمادکزه مظهر اولدیغمز حالده تماماً تطبیقنه چالیشه‌جغز .

استقراض مقاوله نامه‌سی

بیك اوچیوز یکرمی‌یدی سنه‌سی موازنهٔ مالیه قانوننك سکیزنجی‌ماده‌سی موجبنجه برطرفدن حکومت سنیهٔ عثمانیه نام وحسابنه حرکت ایدن مجلس اعیان اعضاسندن مالیه ناظری مصطفی نائل بك افندی حضرتلری ودیکر طرفدن برلینده دویچه بانق ایله نام وعنوانلری ۲۷ تشرین‌اول ۳۲۶ ـ ۹ تشرین‌ثانی ۹۱۰ تاریخلی دولت علیهٔ عثمانیه‌نك استانبول ولایتی کمرکلر وارداتندن قارشولغی تخصیص اولنان یوزده درت فائضلی ۱۹۱۱ سنه‌سی استقراض مقاوله نامه‌سنه مربوط جدوله محرر وآتیده (بانقه‌لر) نامیله ذکری تکرر ایدن بانقه‌لر ومؤسسات مالیه نام وحسابنه حرکت ایدن موسیو شارل هلفریخ میانه‌لرنده بروجه آتی مواد تقرر ایتمشدر .

ماده ۱ : دولت علیهٔ عثمانیه‌نك استانبول ولایتی کمرکلر وارداتندن قارشولغی تخصیص اولنان یوزده درت فائضلی ۱۹۱۱ سنه‌سی استقراضی ایکنجی قسمی ایچون بالاده محرر معاقدلر بیننده عقد ایدیلان مقاوله‌نامهٔ مخصوصك برنجی واوچنجی ماده‌لری موجبنجه حکومت سنیهٔ عثمانیه ۱۳۲۷ سنه‌سی موازنهٔ مالیه قانونی ایله‌مساعده اولندیغی تقدیرده استقراض مذکورك اعتباری اوله‌رق « ۳۹۶۰۰۰۰ » لیرای‌عثمانی و« ۷۳۴۴۰۰۰۰ » مارق، یاخود « ۸۶۱۳۰۰۰۰ » آوستریاقوروی ویا « ۹۰۰۰۰۰۰۰ » فرانق ویا « ۳۶۰۰۰۰۰ » انکلیز لیراسی ویاخود « ۴۳۲۰۰۰۰۰ » فلمنك فلورینندن عبارت بولنان ایکنجی قسمی ایچون بانقه‌لره حق خیار بخش ایتمشدر .

مذکور مقاوله‌نامه‌نك ایکنجی واوچنجی ماده‌لری موجبنجه بانقه‌لر طرفندن ۱ ـ ۱۴ ۱۹۱۱ تاریخنه قدر حق‌خیار رفع ایدله‌دیکی تقدیرده بانقه‌لر حکومتك احتیاجی نسبتنده اشبو استقراض حاصل نقدیسنه محسوباً آوانس ویرمك شرطیله ۱ ـ ۱۴ مارت ۱۹۱۲ تاریخنه قدر حق خیارك تمدیدینی حکومت سنیهٔ عثمانیه‌دن طلب حقنی حائز ایدبلر .

۱۳۲۷ سنه‌سی موازنهٔ مالیه قانونیله مأذونیت لازمه ویرلمش وبانقه‌لر طرفندن حق خیارك ۱ ـ ۱۴ مارت ۱۹۱۲ تاریخنه قدر تمدیدی طلب ایدلمش اولمغله بانقه‌لر حکومت سنیهٔ عثمانیه‌یه مذکور استقراضه محسوباً (۵۵۰۰۰۰۰۰) مارقلق برآوانس ویرمشلردر .

استقراض مذکور تحویلاتی حکومت سنیهٔ عثمانیه طرفندن رهن مقامنده اولهرق دویچه بانقه تودیع ایدیلهجکدر .

ماده ۲ : مذکور آوانسك ۱ ـ ۱٤ تموز ۱۹۱۱ تاریخندن ۱ ـ ۱٤ تشرین ثانی ۱۹۱۱ تاریخنه قدر سنوی یوزده بش واشبو تاریخدن تاریخ تأدیهسنه قدر سنوی یوزده بش بچق حسابیله فائضی ایشلهیهجك ومارق اولارق مع فائض نهایت ۱ ـ ۱٤ مارت ۱۹۱۲ تاریخنه قدر برلینده دویچه بانقه تأدیه ایدیلهجکدر .

ماده ۳ : اوانسك بدلی ۱ ـ ۱٤ تموز ۱۹۱۱ تاریخنده برلینده دویچه بانق طرفندن حکومت سنیه حسابنه آچیلهجق برحساب مخصوصده مارق اولهرق ایرادقید اولنهجق وبوحسابك آلمان ایمپراطورلغی بانقهسنك اسقونطو فیئاتندن یوزده بر اکسیك اولق اوزره حداصغر یوزده اوچ وحد اعظم اولهرق یوزده درت فائض یوریدیلهجکدر . دویچه بانق بوحسابدن بردفعهیه مخصوص اولق اوزره بانقهلر ایچون آوانسك یکونی اوزرندن حساب ایدلك اوزره ۱ ـ ۸ نسبتنده برقومیسیون افراز ایدهجکدر .

ماده ٤ دویچه بانق ۱۹۱۱ سنهسی استقراضی ایکنجی قسمنك حق خیاری رفع ایدلدکدن صکره قسم مذکورك حاصل نقدیسندن آوانس مذکورك مع فائض تسویهسی ایچون اقتضا ایدن مبالغی افراز ایدهجکدر . بقیه قالور ایسه حق خیارك رفعی تاریخندن اعتباراً دویچه بانق طرفندن برلینده حکومت سنیه حسابنه آچیلهجق برحساب جاریٔ مخصوصده حکومت سنیهنك امرینه وضع ایدهجکدر .

دویچه بانق بوحساب جاری ایچون قپانهجنی تاریخه قدر آلمانیا ایمپراطورلغی بانقهسنك اسقونطو فیئاتندن یوزده بر اکسیك اولق اوزره فائض تأدیه ایدهجکدر .

ماده ٥ : ۲۷ تشرین اول ۳۲٦ تاریخلی و ۹ تشرین ثانی ۹۱۰ تاریخلی استقراض مقاولهنامهسنك اون بدنجی مادهسنك برنجی فقرهسنده ذکر ایدیلان احوال وقوعنده فقرهٔ مذکورك احکامی اشبو مقاولهنامهنك باعث تنظیمی اولان آوانس حقنده دخی جاری اولهجقدر .

ماده ٦ : اشبو مقاولهنامه ایله بونك باعث تنظیمی اولان آوانسه راجع مکتوبلر ، صورتلر ، مقبوضلر وسائر هرنوع اوراق ایچون بالجمله تمغا رسمی حکومت سنیهٔ عثمانیهیه عائد اولهجقدر .

ماده ۷ : اشبو مقاولهنامهنك اجرا ویاتفسیر احکامندن دولایی حکومت سنیه ایله دویچه بانق اره سنده تحدث ایدهجك اولان هرنوع اختلاف برّی جانب حکومت سنیهدن دیکری دویچه بانق طرفندن تعیین اولنهجق ایکی حکم طرفندن فصل وحسم ایدیلهجکدر وبونلر اویوشهمدقلری حالده ایشه برنتیجه ویرمك اوزره برثالث تعیین ایدهجکلر وبوحکم ثالثك قراری طرفین ایچون قطعی الحکم اولهجقدر .

اشبو مقاولهنامه نسختین اولهرق درسعادتده ۹ ـ ۲۲ حزیران ۳۲۷ ـ ۹۱۱ تاریخنده تنظیم وتعاطی قلنمشدر .

امضا :	امضا :
سن . هلفریخ	نائل

[۲ رجب ۱۳۲۹ و ۱٦ حزیران ۱۳۲۷ تاریخنده تصدیق شاهانهیه اقتران ایلمشدر .]

پطریقخانه‌لرك مطالباتی حقنده

کچن سنه، پطریقخانه‌لرك بالاشتراك تدریسات وعسکرلك مسئله‌لرینه دائر حکومته تقدیم ایلدکلری تقریر عمومی‌یه قارشی حکومتجه اتخاذ اولنان مقرراتی شامل ضبطنامه صورتی بروجه آتیدر :

اخذ عسکر امورینه متعلقدر

روم وارمنی وارمنی قتولیك پطریقخانه‌لریله بلغار اکسارلغندن ومؤخراً روم ملکیت قاتولیك کلدانی پطریق وکاتلرندن جماعت مکتبلریله خدمت عسکریه حقنده وقوع بولان بعض مستدعیاته دائر اجرا قلنان تدقیقاتی حاوی قومیسیون مخصوصنجه قلمه آلنان مضبطه واوراق مربوطه اوقوندی .

مستدعیات واقعه مقررات متخذه زیرده ماده بماده محرردر .

برنجیسی — هرسنه اخذی لازم کلن افراد جدیده بالجمله اخذ عسکر دوائرنده سن مکلفیته داخل اولان قسم اول افرادینك مقدار نفوسنه کوره بالحساب توزیع ایدیلهرك دوائر مذکوره‌یه اصابت ایده‌جکی تحقق ایدن عدد افرادك علی‌الاطلاق قرعه کشیده‌سیله تعیینی وبومعامله‌دن هیچ براخذ عسکر دائره‌سنك مستثنا طوتلمسی ماده‌سیدر .

مذکور قومیسیونجه‌ده بیان اولندیغی وجهله سبب مراجعت واستدعا دورسابقده نفوس مسلمه‌نك آلتی یدی سنه خدمت عسکریه‌ده قالقده ایکن الیوم اوچ سنه‌دن زیاده براقلماسندن ونفوس غیر مسلمه‌یه منسوب یدی سنه‌لك افراد مکلفه‌نك دخی دفعةً تحت سلاحه آلنمسی لازم کلمسندن ناشی حسب الضروره اتخاذ ایدیلن تدابیر ومعاملات موقته‌دن عبارت ایسه‌ده ذاتاً مکلفیت عسکریه بوبابده استدعا اولندیغی وجهله معامله‌یی مستلزم بولندیغندن احوال حاضره‌نك زوال تأثیراتیله برابر اشبو خصوصك دخی تماماً مجرای قانون وسلامته دخولی طبیعی اولدیغنك رؤسای روحانیه‌یه تبلیغی مناسبدر .

ایکنجیسی : افراط ردیفه واحتیاطیه‌نك سلاح آلتنه کیفیت جلب ودعوتلری شیمدیه قدر اولدیغی کبی بعض محدود دوائر عسکریه‌یه منحصر قالمامق فقط ممالك عثمانیه‌نك وسعتی ووسائط نقلیه‌نك نقصانی نظر اعتباره آلنه‌رق هم سنلرینك کافه‌سنه علی‌الدرجات تطبیق واشمال ایدلك اوزره ممالك عثمانیه‌نك برقاچ معین وواسع منطقه‌لره تقسیمی ایله بو منطقه‌لر داخلنده‌کی بالجمله اخذ عسکر دوائرینك مذکور جلب ودعوتدن مستثنا قالمامسی خصوصیدر .

بوصورت مناوبه جهت‌عسکریه‌جه دخی‌مستلزم بولنمش وتحشیداتجه دائماتطبیقنه اعتنا ایدیلهکلمش ایسه‌ده احوال فوق‌العاده‌نك ایجاب ایده‌بیلهجکی تدابیر ومعاملات بالطبع مستثنادر . تشکیلات جدیده ایجابنجه دوائر عسکریه ذاتاً منطقه‌لره تقسیم ایدلمش وهر قول اردونك افراد جدیده‌سی نره‌لردن آلنه‌جغی قرب مسافه واحتیاج نظر دقته آلنه‌رق تعیین اولنمش ایسه‌ده بو بابده جهت عسکریه‌نك ممالك سائره‌ده دخی اولدیغی وجه ایله برتعهد آلتنه کیره‌میه‌جکی درکاردر .

اوچنجیسی — علی‌الاطلاق افراد ملتجه بیلنمسی لازم کلن باخصوص افراد ردیفه واحتیاطیه‌نك سلاح التنه صورت وزمان جلب دعوتلریله متدائر بولنان باجمله قوانین ونظامات عسکریه‌نك ملل مختلفهٔ غیرمسلمه‌نك لسانلریله واضح وصریح صورتده محرر ترجمه‌لرینك رسماً نشر واعلانیدر .

بوبابده‌کی احکام وقوانینی خلقه بیلدیرمك‌مقصدینك تعقیب‌ایدلمسنه کوره مکلفیت عسکریه قانونك تصدیق عالی‌یه‌اقترانده قوانینك صورت نشرواعلانه دائراولان قانون احکامنك صراحت ومساعده‌سنه توفیقاً اجرای ایجابی طبیعی اولدیغی کبی الیوم مرعی بولنان نظامات عسکریه‌نك خلقجه بیلنمسی لازم کلن جهتلرینك دخی مختلف لسانلره ترجمه صورتیله اهالیٔ غیر مسلمه‌یه اعلانی مناسب کورنمشدر .

دردنجیسی — افراد موظفهٔ خرستیانیه‌نك خدمت عسکریه‌یه بر قات دها ترغیب وتشویق ضمننده ملل خرستیانیه‌دن بر آن اول ضابط یتیشدیرلمك ایچون یالکز بر دفعه‌یه منحصر قالمامق اوزره اوچ سنه ظرفنده حربیه‌نظارتنده اجراسی معتاد اولان دخول‌مسابقه‌سنك فنون قسمنه خرستیان نامزدلرك دخی کندی‌لسانلریله اشتراك ایلمری آنجق ترکجه‌ده مکاتب عالیهٔ عسکریه‌یه دخول ایدن طلبهٔ خرستیانیه‌نك بیلمری لازم کلدیکی قدر تحریروشفاهاً افادهٔ مرام ایده‌بیله‌جك درجه‌ده اقتدار آرزمسی صورتلریله تسهیلات ومساعدات ارائه‌سیدر.

برموجب استدعا اوچ سنه ظرفنده مکاتب عسکریه پروغرامنه توفیقاً مکتب حربیه‌یه کیرمك اوزره اجرا قلنه‌جق مسابقه امتحانلرینه داخل اولمق ایستیان غیر مسلم طالبلرك مکتبده درسلری تعقیب ایده‌بیله‌جك درجه‌ده ترکجه یازوب اوقویه بیلمری شرطیله فنونه عائد امتحانلرینك فی‌الجمله اصطلاحات فنیه ترکجه بیان اولنمق اوزره کندی لسانلریله اجراسی موافق کورلمشدر.

بشنجیسی — اختیاط ضابطانی مکتبده‌کی طلبه مدت تحصیلیه‌نك صوك آیلرنده قطعات نظامیه باشلرنده بالفعل ضابط رتبه‌سیله استخدام اولنه‌رق مکتبدن بوصفتله نشأت ایلمری کیفیتیدر.

احتیاط ضابطانه عائد احکام قانونیه محفوظ قالمق شرطیله برسنه‌دن عبارت بولنان مذکور مدت تحصیلیه‌سنك صوك ایکی ماهنك قطعات عسکریه‌ده ضابطلکله کچیرلمسی مناسبدر.

آلتنجیسی — علی‌العموم افراد عسکریه‌نك دین ومذهب وسویهٔ عرفان وعادات واخلاقیه‌سی نظر اعتباره النه‌رق اکا کوره قوانین ونظامات عسکریه‌نك تعدیلی وسلاح آلتنده بولندقجه افراد عسکریه‌نك تبدیل دین ومذهب ایده‌ملری خصوصنك نظام مخصوصله تبیینی وداخلی عسکر قانوننامه‌سی مقدمه‌سنك عثمانلی‌عسکرینك اسلام عنصرینه منسوبیتی‌نه‌درجه‌ده ایسه‌عناصر خرستیانیه‌ده‌اودرجه‌ده اولدیغنی کوسترمجك زمینده تعدیل قلنمسی ومسلمینك اخلاق وعاداتی ایچون ترەلرده نه قدر موجود ایسه اوراده خرستیان اخلاق‌وعاداتنه دائر احکام بولندیرلمسی و « امام » قید اولنان یرلرده « پاپاس » دخی قید اولنمسی وهرفرقه‌ده بولنان افراد خرستیانیه ایچون منسوب اولدقلری مذهبلردن برر سیار پاپاس بولندیرلمسی وضابطان ویاخود افراد مسلمه طرفندن افراد خرستیانیه‌یه قارشی سب وشتم وتعدیات وقوعنك منعنی تأمین ضمننده فاعللری علیهنده مشتکیلرك موقع قوماندانلرنه مراجعته مجبور اولمسی مسئله‌سیدر.

افراد غیر مسلمه‌نك سلاح آلتنده بولندقجه تبدیل دین حقنده‌کی استدعالری اوزرینه معامله اجرا ایدلمامسی ضمننده حربیه نظارتجه صورت عمومیه‌ده تبلیغات تحریریه ایفا قلنمش واحکامی الیوم مرعی بولنمشدر. عسکری داخلیه قانونی دخی ذاتاً مقرر التعدیل بولندیغندن او صره‌ده مستدعیات واقعه نظر دقت‌واعتناده طوتیله‌جغنك ایجاب ایدنلره تبلیغی‌لازمدر. شیمدیلك هرقول اردو ایچون سیار بولنمق اوزره مذاهب‌مختلفه‌یه منسوب برر مأمور روحانینك تعیینی وقطعاتده‌کی افراد غیر مسلمه ایام مخصوصه‌لرنده کما کان معبدلرینه کوندرلمك وجنازه مراسمی کبی احتیاجات عاجله ایچون الکیقین معبدلره مراجعت ایدلمك‌اصولنك دخی ادامه‌سی مقتضیدر. افراد عسکریه نظاماً ضابطلرندن آنك بردرجه فوقنه وآنك طرفندن ایجابی ایفا قلنمدیغی تقدیرده رتبهٔ فوقنده بولنان ضابطه وبوترتیب اوزره قوماندانلقلره قدر مراجعت وشکایته صلاحیتدار بولندقلری جهتله سوءمعاملاته دوچار اولدقلری ادعاسنده بولنانلرك او یولده مراجعت وشکایت ایلمری ذاتاً اصول مرعیه ایجابندندر.

یدنجیسی — خدمت عسکریه خصوصیله خدمت بحریه مدتنك تنقیصی ماده‌سیدر.

خدمت بحریه اوزون مدت تعلیم وممارسه‌یه محتاج ایدوکندن مدت نظامیه‌سی بالطبع زیاده وبوکا مقابل مدت ردیفه‌سی بالنسبه قیصه اولهرق تعیین ایدلمشدر. الیوم خدمت بریه‌نك ایکی سنه‌یه تنزیلی‌ده غیر ممکندر.

سکزنجیسی — مکلفیت عسکریه قانونی لایحه‌سنده معین ایچون تعیین اولنان اون یدی یاشنك یکرمی بره ابلاغیدر .

قدیمدن بری اون بشی متجاوز اولانلر معین طوتلمقده ویتمشی متجاوز اولانلر محتاج معین عد اولنمقده ایکن یکی اخذ عسکر قانونی لایحه‌سنك مجلس مبعوثانده برنجی مذاکره‌سنده بوندن بویله اون یدی یاشنی متجاوز اولانلرك معین‌طوتولماسی والتمشی متجاوز اولانلرك معین طوتلاملری قبول ایدلدیکی وبوجه‌ایله برچوق عثمانلیلر خدمت عسکریه‌لرینه تأثیر ایلیه‌جك تعدیلات اجرا اولنه‌جغی جهتله اون‌یدی یاشك یکرمی بره ابلاغیله قوهٔ عمومیه‌نك دها زیاده تنقیصی جائز اوله‌میه‌جغی بدیهیدر .

طقوزنجیسی — برعائله‌نك برتك اوغلنك خدمت عسکریه‌دن استثنا ایدلمسیدر .

برعائله‌نك برتك اوغلنك ترکی حقنده‌کی شروط قانونیه پدرینك معلولیت یاخود سنجه اولان معفویتنه مربوطدر . بوقیود قانونیه‌نك تعدیلی قوهٔ عمومیه‌نك تنقیصی مؤدی اوله‌جغی جهتله کذلك جائز دکلدر .

اونجیسی — برعائله‌نك ایکی اوغلی وارسه برینك عسکره آلنمسیدر .

ایکی اوغلنه بردن قرعه اصابت ایدن وبشقه‌جه اوغلی اولمیان صاحب خانه‌نك براوغلی اساساً کندیسنه ترك اولنه‌رق دیکری‌خدمته آلنیر ، ترك اولنان اوغلنك خانه‌سنده کچیردیکی مدت خدمت عسکریه‌سندن محسوب ایدیلیر « افراد مأذونه » میانینه ادخال قلنور، خدمتده اولان اوغلی کلدکجه دیکر اوغلی خدمته آلنماز، بوحالده بشقه معامله‌یه حاجت یوقدر .

اون برنجیسی — وقت‌حضرده افراد جدیده‌نك انتظام وتعلیم وتربیهٔ عسکریه واخلاق حسنه واحوال صحیه نقاط نظرندن خدمت موظفه‌نك حسن ایفاسنی ضمننده شمدیکی حالده جاری اولدیغی وجه ایله مناطق محرره داخنده اخذ اولنان افراد عسکریه‌نك آنجق اورالرده اکمال مدت ایتملری خصوصیدر .

افراد مکلفه‌نك قطعاته توزیعنجه احوال خصوصیه‌لری نظر دقته آلنمقده مثلا ممالك بارده اهالیسندن بولنانلرك بلاد حاره‌یه کوندرلماسی کبی‌خصوصاته اعتنا ایدلمکده ایسه‌ده وظیفهٔ عسکریه‌نك دائرهٔ ایفاسی‌قابل تحدید اولیوب ممالك سائره‌ده دخی اولدیغی وجهله بوبابده لزوم واحتیاجه کوره معامله ایدلمسی طبیعیدر .

جماعات مکتبلری حقنده دولتجه شمدی‌یه قدر مرعی اولان حق تفتیش باقی‌اولمق اوزره اتخاذ اولنان مقررات آتیده محرردر .

برنجیسی — شمدی‌یه قدر موجود اولوب رخصتنامه‌یی حائز اولمیان جماعات مکتبلرینه رخصتنامه اعطاسی طبیعی اولدیغی کبی بوندن بویله دخی مکتب آچیلدقده بالاخبار محلی معارف اداره‌سندن رخصتنامه ویریله‌جکدر .

بوبابده معارف نظارتجه برنظامنامه لایحه‌سی قلمه آلنه‌جغندن انکا توفیق معامله ایدلمسی طبیعیدر .

ایکنجیسی — جماعات مکتبلری درس پروغراملرینك پطریقخانه ومتره‌پولید خانه‌لرجه تنظیم وتصدیق ایدلمسیدر .

درس پروغراملرینك پطریقخانه ومتره‌پولید خانه‌لرجه تنظیمی مناسبدر .

اوچنجیسی — درجاتی اکلاشلمش وتصدیق اولنمق‌اوزره جماعات مکتبلرینك عموم درس پروغرامی معارف نظارتنه تقدیم اولنه‌جغندن مذکور پروغرام دکیشمدکجه هرسنه هرمکتب ایچون آیریجه‌پروغرام اعطاسنه مجبوریت اولمامسیدر . بوصورت مناسب کورونمشدر .

دردنجیسی — معلم ومعلمه‌لرك دیپلومه وشهادتنامه‌لری پطریقخانه و متره‌پولیدخانه‌لر طرفندن تدقیق وتصدیق ایدلمش وبو صورتله اجرای تدریساتده‌کی اقتدار واهلیتلری تحقق‌ایتمش اولدیغندن بوبابده‌یدلرینه ویرلمش اولان رخصتنامه‌نك معارف نظارتجه ومعارف مدیریتلرنجه معتبر عد اولنمسیدر .

معلم ومعلمه‌لرك اقتدار واهليتلرينى تصدقاً پطريقخانه ومتره‌پوليد خانه‌دن يدلرينه ويريله‌جك اهليت نامه‌لرك معارف نظارتجه ومعارف مديريتلرنجه قبولى مناسبدر .

بشنجيسى — اسنان مكلفهٔ عسكريه‌يه داخل اولان معلملرك مكاتب رسميه معلملرى مثللو خدمت عسكريه‌دن معفو اوله‌بيلمه‌لرى ايچون مذكور اهليت نامه‌لرك معارف نظارتجه ياخود مديريتلرنجه تصديق ايدلمسيدر .

اسنان عسكريه‌يه داخل اولوبده اهليتنامه‌لرينى معارف اداره‌لرينه دخى تصديق ايتديرمش اولان جماعات مكاتبى دائمى معلملرينك مجلس عموميجه دردست مذاكره بولنان اخذ عسكر قانونك تصديق عالى‌يه اقترانندە آكا توفيقاً مكاتب رسميه معلملرى كبى معامله‌يه تابع طوتللرى طبيعيدر .

آلتنجيسى — جماعات مكتبلرينك اداره وتدريسات مسائلنده تفتيشات خصوصيهٔ داخليه‌لرينى اجرا ايتمك اوزره پطريقخانه ومتره پوليدخانه‌لرجه تعيين اولنوب معلملر مثللو مقتضى اهليتنامه‌يى حائز اولان مكتب مفتشلرينك مأموريتنه حكومتجه ممانعت ايدلمامسيدر .

دوائر روحانيه‌جه تفتيش مكاتب وظيفه‌سيله مكلفيتلرى بدلرندەكى وثائقدن مستبان اولان ذواتك ايفاى وظيفه ايللرينه حكومتجه ممانعت اولنميه‌جقدر .

يدنجيسى — تبعهٔ عثمانيه‌دن درجهٔ كفايه‌ده معلم پتشديرىلنجه‌يه قدر اجنبى معلملرك دخى استخدامى جائز اولمسى ماده‌سيدر .

اليوم مستخدم اولان اجنبى معلملر كما كان خدمتلرينه دوام ايدوب انجق ابتدائى درجه‌سنده‌كى جماعات مكتبلرينه يكيدن اجنبى معلم كتيرلمامسى ايجاب ايدر فقط ابتدائينك فوقنده بولنان مكاتبده حكومات محليه‌نك انضمام معلوماتيله اجنبى معلملرك دخى استخدامى جائزدر .

سكزنجيسى — معارف مفتشى حكومته قارشى مسئول اولان رئيس روحانى‌يه بعدالاخبار برمكتبده اجراى تفتيشات ايده‌بيلمسيدر .

مكاتبك تفتيشندن مقدم مأمورك روحانيه‌يه اخبار وقوعى مقصد تفتيش ايله قابل تأليف كوريله‌ميه‌جكندن پطريقخانه‌لره‌اويوله‌جه جواب اعطاسى ومعارف مفتشى طرفندن نتيجهٔ تفتيشاتى حاوى حكومت محليه‌يه ويريله‌جك راپورك مندرجاتى نظر دقته آلنمق وايجاباتى اجرا اولنمق اوزره بر صورتنك حكومت محليه‌جه رؤساى روحانيه‌يه ارسالى مناسب كورنمشدر .

طقوزنجيسى — معارف مفتش ياخود مدرلرى طرفندن مكاتبك تدريساتى تفتيش ايله مضر درس اوقوتديرلديغى واهليتنامه‌سى اولميان معلم ومعلمه‌لر كورلديكى حالده درسعادتده اينه معارف نظارتى وطشره‌ده ايسه حكومات محليه جانبندن پطريقخانه ومتره‌پوليدخانه‌لرله بالمخابره اومقوله درسلرك اوقوتديرلمامسى واهليتنامه‌سز معلم ومعلمه‌لرك آنلر واسطه‌سيله تبديل ايتديرلمسى ماده‌سيدر .

بوصورت مناسب كورونمشدر .

اونجيسى — برمكتب حقنده معارف مديرى ويا مفتشى ايله محلى رؤساى روحانيه‌سى بينده ظهور ايدن اختلاف مركزده معارف نظارتى ايله پطريقخانه آره‌سنده قطعياً حل اولنمدقجه هدف اختلاف مكتب حقنده محلنجه اجرا آتده بولنلمامسيدر .

معارف اداره‌لريله محلى رؤساى روحانيه‌سى بينده مكاتب امورينه متعلق اوله‌رق ظهور ايده بيله‌جك اختلافاتده معارف مأمورينك معارف نظارتندن بالاستيذان امر آلمدقجه خود بخود اجرا آتده بولنملرى ايجاب ايدر .

اون برنجیسی — جماعات مکتبلرینك ایستاتستیقنه دائر اولان معلوماتك رؤسای روحانیه‌دن طلب اولنمسیدر .

بوصورت موافق کورونمشدر .

اون ایکنجیسی — جماعات مکتبلرینك مأذونلرینه ویریله‌جك دیپلومه وشهادتنامه‌لر کندی لسانلرنده تنظیم وبطریقخانه ایله مترەپولیدخانه‌لرجه تصدیق ایدیله‌رك لدی‌الحاجه حکومته ابراز اولنه‌جق ترجمه‌لرك بطریقخانه ومترەپولیدخانه‌لر طرفندن مصدق اولدیغی حالده معتبر طوتلمسیدر .

جماعات مکتبلری مأذونلرینه ویریله‌جك دیپلومه و شهادتنامه‌لرك برطرفی ترکجه ودیکر طرفی کندی لسانلریله محرر بولنمق اوزره تنظیمی وبو صورتله تنظیم وتصدیق اولنه‌جق دیپلومه و شهادتنامه‌لر معتبر طوتلمسی اقتضا ایدر .

اون اوچنجیسی — جماعات مکتبلرینك مأذونلرینه معطی ورؤسای روحانیه‌جه مصدق شهادتنامه اهلیتنامه‌لره عین درجه‌ده بولنان مکاتب رسمیه شهادتنامه‌لرینك اصحابنه بخش اولنان کافهٔ حقوقه مساوی حقوقك تأمین قلنمسیدر .

مذکور شهادتنامه واهلیتنامه‌لر اصحابنك ترکجه تکلم وکتابته اقتدارلری بالمعاینه ثابت اولمق شرطیله اشبو تکلیفك قبولی مناسبدر .

اون دردنجیسی — مکاتب مذکوره‌دن عالیه درجه‌سنده اولدقلری حکومتجه مصدق اولانلردن نشأت ایدن مأذونلرك یالکز مکلفیت عسکریه خصوصنده قانوناً مکاتب عالیهٔ رسمیه مأذونلرینه بخش اولنان حقوق ومعفویاتدن استفاده ایتملریدر .

بوماده مجلس مبعوثانجه دردست مذاکره بولنان اخذ عسکر قانونك التنجی ماده‌سنه تابعدر .

اون بشنجیسی — بوکبی مکاتب عالیه مأذونلری برمأموریته طالب اولدقلری تقدیرده ترکجه‌یه درجهٔ وقوفلرینك مأموریتك درجهٔ نوعنه کوره ولزومی نسبتنده آزانلمسیدر .

قانوناً ونظاماً برمکتب مخصوصدن شهادتنامه اخذینه متوقف بولنمیان مأموریتلرك توجیهنده جماعات مختلفه مکاتب عالیه‌سی مأذونلرینك لسان ترکیه وقوفلری او مأموریتك مستلزم اولدیغی درجه‌ده آزانلمسی مناسبدر .

اون آلتنجیسی — ملل خرستیانیه افرادینك تدریساتی ایچون تأسس ایتمش وایده‌جك بالعموم مکتبلره حکومتك بودجه‌سندن ویریله‌جك تخصیصاتك مکتبلرك مذهب اعتباریله منسوب اولدقلری رؤسای روحانیه‌یه اعطا قلنمسیدر .

جماعات غیر مسلمه مکاتبی ایچون دولت بودجه سنه تخصیصات نامیله برمبلغ قید ایدلدیکی حالده بوندن هرجماعته عائد حصه‌نك کندی رئیس روحانیلرینه تودیعی طبیعیدر .

اون یدنجیسی — رؤسای روحانیه‌نك کوسترەجکلری لزوم اوزرینه جماعات مکتبلرینك مصارفنه مدار اولمق اوزره جمع اعاناته حکومتجه ممانعت اولنمامسیدر .

رؤسای روحانیه‌جه مکاتب ایچون اعانهٔ طوپلانمق ایستندیکی تقدیرده بونك صورت جمعنه کوره متخذ ومرعی بولنان تعامل ومقررات دائره‌سنده ایفای معامله ایدلمسی اقتضا ایدر .

فقرهٔ مذیله

جماعت مکتبلریله عسکرلك حقنده‌کی مقررات اداریه‌نك عندالایجاب شکل قانونیه تحویل ایدیله بیلمسی ایچون مجلس عمومینك حق تدقیق محفوظدر .

بر وثیقهٔ مهمه

بلغار اختلال قومیته‌سی مرکزنجه ۱۸ ـ ۳۱ ایلول ۱۹۱۱ تاریخنده روم ایلی ولایات عثمانیه‌سی مراکزندن بعضلرنده‌کی اجنبی قونسلوسلرینه اعطا قلندیغی بیان اولنان بیاننامه‌نك صورت ترجمه‌سیدر :

« قونسلوس افندی ،

« ترکلر ۱۱ تموز ۹۰۸ ده‌کی حرکت نمایشکارانه‌لری ایله بتون دنیانك کوزلرینه کول صاچه‌رق ، دول معظمه طرفندن جبراً موقع فعل واجرایه قویدیریلان واستحالات متمادیه‌نتیجه‌سنده (ره‌وال) پروغرامنه منجر اولان ماکدونیا اصلاحاتندن تخلیص کریبان ایللری اوزرندن اوچ سنه کچمش بولنیور .

« اوزماندنبری وبالخاصه صوك ایکی سنه ظرفنده بالعموم ترکیاده وبالخاصه ماکدونیاده ایشلر اویله شکللر آلدی‌که بونلردن مدنی عالمك عمیق صورتده مغبر ومنفعل اولماسی قابل دکلدر .

« فی‌الحقیقه اوقدر طنطنه ایله اعلان ایدیلان مشروطیت بوکون فعلاً مفقود وملت مجلسی ایسه صوری بر سوسدن عبارتدر . بتون عثمانلی الکاسنده وبالخاصه ماکدونیاده حال وموقع ، عبدالحمید زمانندهکی قدر قتادر . وقتیله اولدیغی کبی بوکون دخی خرستیان اهالی وبالخاصه کویلیلر ، بر آلای مسلمان دره بکلرك حکم ونفوذ وجبارانه‌لری آلتنده بولنیور : غصب وغارتلر، قتل وانلافلر، قادینلرك وکنج قیزلرك هتك عرضلری وطاغلره قالدیرلمالری امور جاریه‌دندر . دولتك قانونلری هیچ اولمازسه شمدیکی شکللرنده بیله خرستیانلر حققنده تطبیق اولنمیور . خرستیانلر صانکه قانون خارجی انسانلردر .

« اهالینك اقتصاد نقطه‌سندن پك سفیل اولان موقعی ابیلشدیرمك ایچون نه شکل وقیافتده اولورسه اولسون هیچ بر تشبثده بولنلمدی، حتی بولنلمسی دوشونلمه‌دی. بوکون ماکدونیانك خرستیان اهالیسی اعلان مشروطیت تاریخیٔ اولان ۱۱ تموز ۱۹۰۸ دن اولکی حاللردن دها فنا دها غیر قابل تحمل بر حال وموقعده بولنیورلر .

« دقته شایاندرکه بو حال وموقع، ادامهٔ آسایشه مغتدر اولمایان مأمورلرك ضعف وعجزلری ایله برابر عین زمانده حکومتك منتظم ومطرد بر صورتده تعقیب ایده‌کلدیکی بر سیاست مخصوصه‌دن ایلری کلیور. خرستیان اهالینك مبدئی تمیین اولنه‌میه‌جق قدر اسکی زمانلردنبری زراعت ایتمکده اولدقلری چیفتلکلردن طرد واخراجی حکمسز براقق ایچون ممالك اجنبیه‌دن مسلمان اهالینك روم ایلی‌یه هجرتلری ، سیاسی قتل واتلافلر ؛ دور حمیدی مظالمی کولکه‌ده برانه‌جق درجه‌ده غدارانه تضییقلر ؛ اهالینك اك ذکی واك مترقیلرینی ازمك ایچون صورت مخصوصه‌ده تشکیل ایدلمش اولان ترك چته‌لری ؛ تحت سلاحه آلنان خرستیان افراد عسکریه‌سنه حیوانلره یاپیلان صورتده معامله‌لرك روا کورلمسی؛ دونمالر ، قره غول، تلفون اعانه‌لری کبی اهالیدن جبر وتهدید ایله آلنان پاره‌لر ؛ سرسری قانوننك وضع وتطبیق ؛ (اشقیانك اقربا وتعلقاتی مسئول طوتلمسی) چته‌لر قانون ظالمانه‌سنك ملت مجلسنجه قبول وتصدیق اولنمه‌دن تطبیق واجرا قلنمسی ؛ ادارهٔ مرکزیه‌نك خرستیان مکتبلری ایله مسلمان اولیان اهالینك ترکلشدیرلمك ایسته‌نلمسی تمایلاتی ؛ ژون تورکلرك ـ حکومتك معلوماتی تحتنده ـ تشکیلات خفیهٔ ترهیبیه‌یه مالك اولمسی ؛ الخ، الخ.. بتون بونلر یکی عثمانلی اداره‌سی طرفندن احداث واتخاذ وکمال جدوشبات ایله تعقیب وانفاذ اولنان بر سیاست مخصوصه‌نك اثرلریدر .

« شیمدیکی عثمانلی پادشاهی‌امور سیاسیهٔ حکومت اوزرنده اجرای تأثیر ایتمه‌رك غیر مسئول بر موقعده بولندیغندن ، بتون بو احوال وحرکاتك مسئولیتلری ، زمام حکومتی اللرینه آلدقلری زمان اعلان ایدیلن

حریت ومساوات اساسلرینك حامی وخادملری کبی دکل ، بلکه ماحی وخادملری کبی حرکت ایتمش اولان کنج ترکلره ترتیب ایدر .

« اهالی شمدیکی حال وموقعی ، مملکتك اوروپا قونترولی آلتنده بولنه‌رق بر درجه‌یه قدر امتیاز مالی‌یه مظهر اولدیغی عبدالحمید اداره‌سنك صوك درت سنه‌سی ایله مقایسه ایده‌رك حال حاضری دها فنا ودها غیر قابل تحمل بولیور .

« بو شرائط سیاسیه واقتصادیه ایچنده ، ۱۱ تموز ۱۹۰۸ ده دوچار توقف اولمش اولان اختلال حرکاتنك یکیدن باش کوسترديکنه شاهد اولق پك طبیعی ایدی . اندن بشقه ، ذاتاً مشروطیت اعلان اولنورکن کنج ترکلر بلغار اختلال قومیته‌سی ایله اجرا ایلدکلری مذاکراتده ، ارباب اختلالك ترك سلاح ایده‌رك مسکن وماًوالرینه عودتی مشروط برصورتده قبول ایدلمش، علان اولنان قانون اساسینك تطبیق‌اولنوب اولنمیه‌جغی ونه‌صورتده تطبیق اولنه‌جغی آکلاشیلمنجه‌یه قدر اختلال تشکیلاتنك فسخ‌ایدلمه‌سی قرارکیر اولمش ایدی . بوکا بناءً درکه بلغار اختلال قومیته‌سی ، ژون‌ترك قومیته‌سی ادارهٔ مرکزیه‌سنك موافقتی وحکومتك معلوماتی تحتنده اوله‌رق ملت مجلسنك اجتماعه دعوتنه قدر ، هرکسك کوزی اوکنده اداری ونظامی دائره‌لری ایله ، سجلاتی‌ایله جته‌لری افرادی ایله .. الخ بش آی محافظهٔ موجودیت‌ایتدی .

بالآخره ، اختلال قومیته‌سی کنج ترکلرك امور سیاسیهٔ مملکته نقش وادخال ایتدکلری وضعیته باقه‌رق کله‌جك بهاردہ فعلاً پروپاغاندالره تکرار باشلامق فکرینی قوردی ایده‌ده اوبهار استانبولده روم‌ایلی اردولری ایله تنکیل ایدیلن برضربهٔ مشروطیت سرنما اولدی . بونك نتیجه‌لرنی عبدالحمیدك خلعی ایله یرینه دیکر برپادشاهك اجلاسی وامور حکومتك کنج ترکلرك ایدیٔ استقلالنه کچمه‌سی تشکیل ایلدی. اوزمان کنج ترکلر واصل اولدقلری مساعدحال وموقعه استناداً ، اووقته قدرحریت ومساواتك انکشاف تامنه مانع اولمش اولان حائللرك ازاله‌سی ایچون خالص برامل ونیت ابراز ایلدیلر . وبوصورتله اجنبیلر نزدنده اولدیغی کبی ترکیه‌ده ساکن خرستیانلرجه‌ده ، بعدما ایی براستقبالك آچیله‌جغی امیدلرینی اویاندیردیلر.

مع مافیه بودفعه دخی کنج ترکلر کندیلرینه قارشی پرورده ایدیلن امیدلری اخلال واغفال ایلدیلر. بوتون یأس ونومیدی‌یه دوشمش اولان اهالیده اوربهاردہ ، ذاتاً سلاح‌درج وجمی وسیله‌سیله مأمورین عثمانیه‌نك بعض یرلرده امثالسز مظالم ایقاع ایتمکه حاضرلانمش وحتی بعض یرلرده ایقاع ایتمش اولمریده سبب مشدد تشکیل ایدرك ، اختلال حرکاتی تجدید واحیا ایلدی .

« اختلال حرکاتنك تجدید واحیا اولنمسنی تعقیب ایدن مدت ظرفنده اختلال صحنه‌سی اولمق لازم‌کلن ساحه‌نك بعض محللرنده اختلال اثرلری کورولمه‌مش اولمسی ، اورالرده‌کی اهالینك حالا مشروطیتدن نتایج حسنه امید وانتظارنده بولندقلرینه عطف ایدلمه‌مك اقتضا ایدر. بوحرکتسزلك طوغریدن طوغری‌یه اختلال ادارهٔ مرکزیه‌سنك کندی ترتیباتی ایجاباتندندر .

« ماکدونیااختلال تشکیلاتنك یشامق ومقاومت‌ایتمك امرنده‌کی قابلیتی درجه‌سی اوکره‌نلمك ایسته‌نیلیرسه، بوخصوصده آنك ۱۸ سنه‌لك تمادی برموجودیتی، بوقدر تجاربه جلوه‌کاه اولان ماضیسی ، ظلم واستبداده قارشی تشبث واجرا ایتدیکی اختلالر ، سوء قصدلر ، صایسز محاربه‌لر نظر اعتباره آلنمق ایجاب‌ایدر .

« کنج ترکلر ، بلغار اختلال تشکیلاتی ، اشقیایی ازمرك بونلر اوزرینه حاکم اولهمیان عبدالحمید اردوسنك کفایتسزلکنه عطف ایتمکله ساده‌جه برخیالپرستلکده بولنمشلردر .

« چوق زمان کچمه‌یه‌جك که آنلر دخی ـ اکر شمدی‌یه قدر آکلامامشلرسه ـ کرك بومسئله‌ده وکرك دیکر بتون نقاط نظردن کندیلرینك عبدالحمیده فائق عد ایدیله‌جك برمزیتلری بولنمادیغنی وذاتاً ایی‌اداره

اولنان براردو خارجی بردشمنه قارشی صاغلام براستنادکاه اولورسه ده داخلده کی غیر ممنونلره قارشی حالك بویله اولمادیغنی آکلایه جقلردر .

« شوراسی حقیقت در ، وبز بوحقیقتی تسلیم ایدنلردنزکه حرکات اختلالیه بزم ایچون پك چوق مساعی صرفنی وپك چوق فدا کارلقلر اختیارینی موجب اوله جقدر . فقط بوندن بزم قورقومز یوقدر . چونکه حرکات اختلالیه اولماسه دخی هرکون اطرافمزده وشورادہ بوراده متفرق صورتده وقوع بولان ونظر دقته چارپمادن کچن احتمالکه دها چوق ضایعاته معروض بولنیورز . اکر چیچك ، حمای تیفوئیدی ، قولرا کبی عثمانلی اداره سنك اهمال ومسامحه سنه مربوط اولان خسته لقلره ویردیکمز قربانلری دخی داخل حساب ایده جك اولورسه ق ، تلفات وضایعاتمز مقداری ، حرکت اختلالیه تشبثمزك نتیجه سی اوله جق فدا کارلقلریمزدن فضله اوله جقدر . حرکات اختلالیه یه کیرشمکلکمزده فضله بر مزیت واردرکه اوده عثمانلی اداره سی بویوندوروغندن قورتلق امیدیدر .

« اون طقوزنجی عصرك تجربه لری اثبات ایتمش اولدیغی کبی صانکه مشروطیت دوری اولان شو کچن صوك اوچ سنه نك وقایعی دخی شو حقیقتی بر دها ارائه ایلیورکه عثمانلی ولایتلرینك هیچ برنده ، اداره یی استانبول حکومت مرکزیه سندن آییره رق اهالی یدینه ویرمدکجه ، یعنی بو ولایتلره دول معظمه نك کفالت وحمایه سی آلتنده بر ادارهٔ مختاره بخش ایلدکجه آسایش وامنیتی محافظه وحریت ومساواتی، جنس ومذهب فرقی اولمقسزین بتون اهالیه تشمیل ایتمك ممکن اوله میه جقدر .

« ایشته بونك ایچوندرکه کرك ماکدونیا اهالیسنك مختل اولان منافعی وکرك منافع صلح ومسالمت نامنه ، روم ایلی ولایات ثلثه سنده کی اوروپا حرکت مصلحانه سنك تعطیل و (ره وال) پروغرامنك ترك اولنمش اوله سی شایان تأسف کورولمه مك ممکن اولماز .

« بلغار اختلال قومیته سی» کرك بوسنه وکرك کچن سنه وقوع بولان سوء قصدلرك وارباب اختلال الله عثمانلی عسکری آره سنده کی مصادمه لرك ودیکر تظاهرات اختلالیه نك هپ کندی اثرلری کبی تلقی اولنمسی لازم کلدیکنی علناً بیان ایله برابر ، اشغال ایتدیکی موقع ایجابی اوله رق مدنی عالمك سمع اطلاعنه شوراسنی ده ایصال ایلرکه، اختلال قومیته سی وقتیله اولدیغی کبی شیمدی دخی النده کی وسائطك کافه سنی استعمال ایده رك غایهٔ متخذینه یعنی (ماکدونیانك مختاریتی) نتیجه سنه واصل اولق ایچون متصل مجادله ایلیه جکدر.

بو وسیله ایله ده حسیات ممتازه مزك قبولنی رجا ایدرز ، قونسلوس افندی .

ماکدونیا ۱۸ ـ ۳۱ ایلول ۱۹۱۱

طرابلسك الحاقنه دائر ایتالیا قرالنك امرنامه سی

۵ تشرین ثانی ۱۹۱۱ تاریخیله رومادن چکیلن تلغرافنامه :

قرال بوکون قبل الزوال آتیده کی امرنامه یی امضا ایتمشدر :

رئیس نظار وخارجیه ناظرینك تکلیفی مجلس وکلانك انضمام رأی موافقتیله قانون اساسینك بشنجی ماده سنه توفیقاً بالتنسیب طرابلس غرب وجوالیسی ایله بنغازینك تماماً وصورت مطلقه ده ایتالیا قرالیتی تحت حاکمیتنه وضعنه اعطای قرار ایلیورز .

حوالیٔ مذکوره نك صورت اداره سی ایچون طرق قانونیه دائره سنده مقررات مقتضیه اتخاذ ایدیله جکدر.

بویله بر قانونك اصدارینه قدر اوامر قرالیه ایله تدویر امور اولنه جقدر . بو امر قرالی برای تصدیق پارلمنتویه ویریله جکدر .

دی‌سان جولیانونك تعمیم تلغرافنامه‌سی

روما ، ٥ — خارجیه ناظری ماركی دیسان جولیانو ممالك اجنبیه‌ده‌كی ایتالیا سفیرلرینه آتیده‌كی تلغرافنامه‌یی كشیده ایتمشدر :

طرابلس غرب وبنغازی مواقع مهمه‌سنك اشغالی ، عساكر مزك موفقیات دائمه‌سی ، اورالرده جمع ایتمش اولدیغمز قوای عسكریه‌نك كلیت مقداری واورایه كوندرمك اوزره بولندیغمز قوای مهمهٔ سائره بعدما هردرلو مقاومت عثمانیه‌یی تأثیر وفائده‌دن آزاده برحاله قویمشدر . دیكر طرفدن بیهوده یره اسالهٔ دمه برنهایت ویرمك ایچون اورالرده ساكن اقوامك افكارندن هردرلو خطرناك شبهه وترددی دفع وازاله ایتمكه اشد احتیاج واردر .

بناءً علیه بو كون اصدار اولنان بر ارادهٔ قرالی ایله طرابلس وبنغازی قطعیاً وبلا رد ونقض تماماً وصورت مطلقه‌ده ایتالیا قرالیتی تحت حاكمیتنه وضع ایدلمشدر .

ذات شاهانه‌نك ولایات مذكوره اوزرنده ولوكه بر حاكمیت لفظیه كولكه‌سنه میدان براقه‌جق دها آز قطعی برحل ، ایتالیا ایله توركیا آره‌سنده ایلروده حتی پك چوق حكومتلرك آرزولرینه رغماً آوروپا صلح ومسالمتی ایچون مخاطره‌لی دقیقه‌لرده بیله تولد ایده‌بیلمسی ممكن اختلافات آتیه‌یه دائمی بر سبب احضارایلر .

طرفزدن انتخاب ایدیلن طرز تسویه ایتالیا واوروپانك وحتی توركیانك منافعنی محافظه وصیانت ایده‌جك طریق یكانه‌در .

بو اساس اوزرینه عقد وامضا ایدیله‌جك بر صلح توركیا ایله ایتالیا آره‌سنده درین بر مبانیت افكاره بادی هردرلو اسبابی برطرف ایدر وبز بوتون پولتیقه‌مزی ، اك مهم شرطی دولت عثمانیه‌نك امر تحكیمی اولان بالقان شبه جزیره‌سی تمامیت ملكیه‌سنك بقا وادامه‌سی جهتنده حائز اولدیغمز علاقه ومنفعت عظیمه‌یه الیق بر صورتده دها قولای تنظیم ایلرز .

بوسببدن ناشی ، توركیانك طور ووضعیتی مطلبمزی غیرقابل اجرا برحاله كتیرمدیكی تقدیرده ، شرائط صلحیه‌نك ممكن اولدیغی قدر منافع محققه وحیثیت ملیهٔ عثمانیه‌یه موافق دوشمسنی شدتله آرزو ایلرز . طرابلس غرب وبنغازی آرتق ممالك عثمانیه‌نك برجزئی تشكیل ایتمیور . فقط بزبوكون ردواعتراض ایدله‌یه‌جك برصورتده حدكماله ایصال ایدلمش بركیفیتك نتایج وعواقبنی ، توركیا عندنده شایان قبول وموافق شرف وحیثیت برطرزده حل وتسویه‌سی ایچون الویریشلی وسائطی برنیت ائتلافپرورانه ایله پیش تدقیق ومطالعه‌یه آلمغه متمایل بولنیورز .

معمافیه توركیا بیهوده یره حربك دوامنه اصرار ایده‌جك اولورسه ، بز بومقاصد ائتلافپرورانه‌مزده بالطبع ثبات ایده‌میز . حالبوكه دول معظمه طور ووضعیت متحده‌سنك توركیایی بلا تردد وتعویق كرك كندی ، كرك بوتون عالم مدنیت منافع حقیقیه‌سنه موافق برقرار قطعیٔ عاقلانه اتخاذینه مجبور ایده‌جكنه قناعت واعتماد ایلیورز . هرحالده ایتالیا بویوله حركت ایده‌جكدر . وشایان قبول برصلح شرائطنه اولدیغی قدر ، ممكن مرتبه قیصه برمدت ظرفنده جبراً استحصال صلح ایچون ده تدابیرمؤثره‌یه توسل عزمنده بولندیغنی ارائه‌یه متمایلدر .

بوتلغرافك برصورتی خارجیه ناظرینه تودیع ایده‌بیلیرسكز . (امضا)

دی‌سان جولیانو

حکومت عثمانیه‌نك پروتستوسی

عثمانلی آژانسی ، ایتالیانك الحاقی اعلان ایتمسی اوزرینه باب عالی طرفندن دول معظمه‌یه شو یولده بر پروتستو ویرلدیکنی تبلیغ ایتمشدر .

« حکومت عثمانیه، ایتالیانك رأی‌خودیله بر امرنامه نشر ایده‌رك طرابلس وبنغازی ولایات عثمانیه‌سنی الحاق ممالك ایلدیکنی اعلان وبونی دول معظمه‌یه تبلیغ ایلمش بولندیغنی استخبار ایلمشدر. باب عالی کرك فعلاً وکرك حقوقاً بی‌قیمت وکأن لم‌یکن عد ایتدیکی بو اعلانی صوك درجه شدتله پروتستو ایلر .

بویله برحرکت، حقوق بین‌الملل قواعد ابتدائیه‌سنه مغایر بولندیغی‌جهتله حقیقت حالده کأن‌لم یکندر.

دیکر جهتدن حکومت عثمانیه ایله ایتالیا حال حربده بولندیغی وحکومت عثمانیه مارالذکر ولایات اوزرنده‌کی غیر قابل فراغ ارلان حقوق حاکمیتی سلاح قوتیله مدافعه عزمنده اولدیغی جهتله‌ده اشبو اعلان غیر واقعدر .

دولت عثمانیه‌نك تمامیت ملکیه‌سنه دائر پارس وبرلین معاهده‌نامه‌لریله معاهدات سائره‌ده کرك دول معظمه‌یه وکرك باب عالی‌یه قارشی ایتالیا حکومتی طرفندن وقوع بولان مطنطن تعهداته مغایر بولنمسی حسبیله اشبو اعلان بوتعهداتك نقضی دیمکدر .

بناءً علیه ایتالیا حکومتنك اعلان ایتدیکی‌الحاق حقوق‌نقطهٔ نظرندن کأن‌لم یکن اولدیغی کبی حقیقتده‌ده غیر موجوددر . »

طرابلس غرب حقنده قریسپی‌نك خاطراتی

ایتالیان رجال حکومتدن (قریسپی) نك ، ایتالیانك طرابلس غربه تجاوزی فکرینی ایلك دفعه اولەرق تصور ایلمش اولدیغی یازلمش وحتی ایتالیانلرك بوکون بوفکری موقع اجرایه وضع ایلمك خیالنه قاپیلەرق طرابلس غربه تعرض ایلدکلرندن بحث ایدلمشدر . فرانسزجه (رووودوموند) رساله‌سی (قریسپی) نك خاطراتی نشر ایلمکه باشلادیغندن بوخاطراتدن طرابلس غربه تعلق ایلین قسمنی (تان) غزته‌سندن بروجه آتی نقل ایدییورز :

(قریسپی) ایتالیانك طرابلس غربی ضبط ایلمسی فکرینی ، فرانسه‌نك تونس اوزرنده بعض آمال بسله‌دیکنی استخبار ایلدیکی زمان تصور ایلمشیدی .

(قریسپی) فرانسه‌نك تونس حقنده‌کی آمالنی‌موقع فعله وضع‌ایلمسنه مانع اولەمدیغی ایچون، طرابلس غربك‌ده فرانسه‌نك زیر نفوذینه‌دوشمه‌مه‌سنی آرزو ایلمش ومملکت مذکوره‌نك برتعویض اولمق اوزره ایتالیایه اعطاسنی تأمینه چالشمشدی. (قریسپی) (۱۸۹۰) سنه‌سی موسم‌صیفنده فرانسه‌نك تونسده‌کی موقعنی تحکیم ایچون انکلتره ایله مذاکراتده بولنمقده اولدیغنی طویمشدی . بونك اوزرینه طرابلس غرب حقنده دخی تشبثات اجراسنه قیام ایدرك ، آلمانیا وانکلتره اره‌سنده بوبابده‌تعاطیٔ افکار ایدلمسنی‌موجب اولدی . (قریسپی) ، ایتالیانك (برلین) سفرینه اوزمان شویله یازمشیدی :

« فرانسه تونسده حاکم مطلق اولەجق اولورسه بحر سفیدك سربستیسی ایله اوروپا صلیح ومسالتنك نه کبی مهالکه معروض قالەجغنی آلمانیا سفرینه ایضاح ایتدم وعلاوةً درمیان ایلدم‌که اکر بوکیفیت‌دول متفقه طرفندن هیچ براعتراض سرد ایدلمکسزین وقوع بولەجق اولورسه ، طرابلس غربك اشغالی‌ده شبهه‌دن وارسته بولنەجقدر . بناءً علیه یافرانسه‌نك تونسده تماماً تأسیس‌حاکمیت ایلسنی منع ایلمك‌ویاخود

حکومت مذکوره‌نك قوهٔ بریه وبحریه‌سنك تزایدی قارشوسنده طرابلس غربك بزه تأمینات اولق‌اوزره اعطا ایدلسنی تأمین ایتمك لازمدر . دولتلر ایله متفقاً حرکت ایلك ارزوسنده ایسه‌كده ایتالیانك بویله برفلاکته معروض قالماسی ایچون بالجمله وسائطه مراجعت ایتمکه دخی عزم ایلدك . »

(قریسپی) اوزمان انکلتره باش وکیلی اولان لورد (سالسبوری) یه‌ده شویله یازییوردی :

« فرانسه طقوز سنه‌دنبری تونسده تأسس ایلمش بولنیور . حکومت مذکوره‌یی تونسدن چیقارمق ممکن اولمیه‌جغی کبی عین زمانده بوراده کمال امنیتله اجرای حاکمیت ایلمك نیت قطعیه‌سنی دخی پرورده ایلیور . اکر تونسده بزم معلوماتمز اولمسزین وهیچ برمخالفت سرد اولنمسزین بویوله برتبدل حکومت وقوعه کلمه‌جك اولورسه طرابلس غرب ایچونده کیفیت بویله اولمقده کجیکمیه‌جکدر . فرانسه حکومتی طرابلس غربی اشغاله چالیشیور . طرابلس‌غرب حدودنده‌کی تجاوزات تمادیه‌سی‌ده بوجهتی اثبات ایدییور. تونسك حاکمیت قدیمه‌سنی اعاده ایلمك ممکن اولمه‌مدینی وحمایه‌نك نهایت برکون حاکمیته مبدل اولمسنی منع ایتمك امکانی بولنه‌مدینی جهتله ، طرابلس غربك‌ده فرانسه طرفندن اشغالی احتماله میدان ویرمه‌مك ایچون قطعهٔ مذکوره‌یی فرانسه‌دن اول اشغال ایلمك لازمدر . اکر طرابلس غرب ایتالیانك الله کچه‌جك اولورسه او زمانك (بیزه‌رت) لیمانی نه ایتالیا ونه‌ده انکلتره ایچون بر تهدید مقامنه قائم اولمایه‌جقدر.»

ایتالیانك (لوندره) سفارتی مصلحتکذاری (فاتالانی) بو مکتوب حقنده (قریسپی) یه آتیده‌کی اشعاراتده بولنمشدی :

« مکتوبکز لورد (سالیسبوری) اوزرنده بیوك برتأثیر اجرا ایلدی. مشارالیه یقینده تحریراً سزه جواب ویره‌جکدر. بحرسفیدك استاتوقوسی آزچوق اخلال ایدلدیکی کون طرابلس غربك ایتالیا طرفندن اشغالی ضروری اولدیغنی خصوصنده سزکله متفق بولندیغنی طرفکزه تلغراف بیلدیرمکلکمی سویلدی. »

لورد (سالیسبوری) بوفکری دیکر بر دفعه دها درمیان ایلدیکنی وبونك تعقیب ایلدیکی سیاستك نقاط مهمه‌سندن بری اولدیغنی تذکار ایلیه‌رك شو سوزلری علاوه ایلدی :

« طرابلس غربك ایتالیا طرفندن اشغالی مصر وقایعنه غیر مربوط بر صورتده اجرا ایدلملی ، یعنی مصرك کرك ذات شاهانه وکرك انکلتره یدنده بولندیغی طرفکره تلغراف بیلدیرمکلکمی سویلدی. »

طرابلس غربك اشغالی ، بحرسفیدك بر فرانسز کولی اولمسنی منع ایتمك آرزوسنده اولان آوروپانك دخی منافعی ایجابندندر .

بوبابده تدقیق ایدیله‌جك یکانه مسئله ، تشبث واقعك زمانی کلوب کلمدیکیدر. لورد (سالیسبوری) سزك ایله متفق دکلدر . مشارالیه اشغال زمانینك هنوز کلمدیکنی ظن وانتظار ایلمکلکزی بم واسطه‌سله رجا ایدییور . لورد (سالیسبوری) آلمانیا حکومتنك‌ده عین توصیه‌ده بولنه‌جغنی تخمین ایله‌دییورکه :

ایتالیاحکومتی طرابلس غربی آله‌جقدر . فقط صیاد ، کیبکی اولدیرمك ایچون آنك قاچاماسنی ویاخود مجروح اولماسنی تأمیناً تفنك منزلنه یاقلاشمسنه انتظار ایلیدر .

لورد (سالیسبوری) ده (قریسپی) یه عین مألده جواب ویرمشدی .

فقط (قیریسپی) ایتالیانك طرابلس غرب اوزرنده‌کی فکروتصوری (!) برقطعه‌ده تأمین ایدلسنی ارزو ایدرك مشارالیهه ینه شویله یازدی .

« ترکیا بحر سفیدك سربستیسنی تأمین ایده‌جك قوای کافیه‌یه مالك‌دکلدر . حکومت مذکوره‌طقوز سنه‌دن بری تونس جهتندن طرابلس غرب اراضیسنه وقوع بولمقده‌اولان تجاوزاتی توقیفه مقتدردکلدر. بناءً علیه ترکیانك طرابلس غرب اشغالنه ممانعته موفق اولمیه‌جکی غایت محتملدر . ترکیا ، وضعیت مخصوصه‌سی ایجابی اولمرق آنجق ضعفانك مراجعت ایده‌بیله‌جکی بر واسطه‌یه مالك اولوب اوده ظهور ایده

بیله‌جك وقوعاتدن اندیشه ایله مساعده‌کار کورونمك مجبوریتنده اولان قوی دولتلر آره‌سنده تفرقه چیقارمقدن عبارتدر . فقط حکومت عثمانیه‌نك استفاده‌ایلدیکی بوامتیاز بحرسفیده ساحل اولوب موجودیت شخصیه‌لرینی تأمین وحقوق مخصوصه‌لرینی محافظه وظیفه‌سی ایله مکلف اولان دیکر دولتلر ایچون برتهلکهٔ دائمه تشکیل ایله‌مایدر . »

عین زمانده (قریسپی) طرابلس غربده‌کی ایتالیا قونسلوسی واسطه‌سیله مملکت مذکوره‌یه ایتالیانك دخولنی تأمین ایچون تشبثاته باشلامشیدی . (قریسپی) طرابلس غرب یرلی اهالیسندن اولوب عثمانلیلرك قطعهٔ مذکوره‌یی ضبط ایلدکلری اوزرینه مالك اولدقلری املاکی غائب ایتمش اولان یرلی رؤساسی عائله‌لرندن برینه منسوب حسن قره‌مانلی ایله دها اوزماندن مذاکراته ابتدار ایتمشیدی . حسن قره‌مانلی ایتالیانك مقاصدینه معاونت ایتمکه متمایل کورینیور ایسه‌ده بونك ایچون زمان وپاره طلب ایدییوردی . برکانون ثانی (۱۸۹۱) تاریخنده (قریسپی) موقع اقتداردن سقوط ایلمشدی . بوصورتله ایتالیانك طرابلس غربه تجاوزی‌ده دها یکرمی سنه تأخیر ایدلمشیدی »

کامل پاشانك عریضه‌سی

خاکپای شاهانه‌یه صدر اسبق کامل پاشا طرفندن مصردن تقدیم اولندینی غزته‌لرده نشر اولنان عریضه‌نك صورتی بروجه زیردر :

جناب رب منان ولی‌نعمت بی امتنان افندمز حضرتلرینك عمر واقبال ، شوکت واجلال شاهانه‌لرینی مزداد وفراوان بیورسون . شوبولندیغمز حال خطرناکك تأثیری تحتنده اولانلرك جداً مضطرب دلخون اولامه‌لری ناقابلدر . احوال ادارهٔ ملکیه وسیاسیه‌ده بی وقوف اولان اتحاد و ترقی جمعیتنك نفوذ وتحکمنه تبعاً حکومتك سالك اولدینی مسلك سقیمك انتاج ایتمکده اولدینی علل مشاکل ومهالك تحلیل وتدقیق اولندقجه ممالك دولت علیه‌نك انقسامه معروض برحالده وخلافت سنیه‌نك تهلکه‌ده اولدینی عیان اولور .

فی‌زماننا سائردول معظمه یالکز کندی قوتلرینه استنادایله حقوق ومنافع مخصوصه‌لرینی تأمین ایده‌میه‌جکلرینی ادراك ایده‌رك متفقته مشارکته مستعد وطرفدار دیکر دولتلرله عقد اتفاق وبوصورتله موازنهٔ دولیه‌ده موقعلرینی تحکیم ایلدکلری حالده دولت علیه‌نك بوکا موفق اولهمامسی یالکز لقله دیکر دولت وملتلرك احتراصات وتعرضاتنه معروض بروادیٔ انفراددده قالمسنه باری اولمشدر . شرقده منافع تجاریه واقتصادیه‌سی اولان دولتلردن مسلك سیاسیلرینه اك زیاده اعتماد ایده‌بیله‌جکمز انکلتره ایله فرانسه اولدیغندن دور سابقده انکلتره‌نك مظاهرتنه نائلیتمز ایچون اتفاقنه خاقان سابق امالیه نه‌درجه چالیشدیغم خاطرات عاجزانه‌مده مبین وباب عالی قیودیله مبرهندر . نه چاره‌که سلطان عبدالحمید روسیه محاربه‌سی مغلوبیتنك تأثیری تحتنده انجذاب خوف ایله سلامت نفسی روسیه‌نك اتفاقنده آرامقده ودولت مشار الیها دخی وسائط مخصوصه‌سیله سلطان عبدالحمیدك دوستلغنی کندی طرفنه حصر ایتمك ایچون بالجمله مساعیسنی ابذال وباخصوص روسیه‌نك اول وقت رقیبی اولان انکلتره‌یی نظر شاهانه‌یه عدوا کبر کبی ابراز ایلمکده ایدوکندن معروضات عاجزانه‌مله خنکارك تحویل فکر ثابتی قابل اولمایوب بناءً علیه دولت علیه بین‌الدول معینسز قالمغله بعض دولتلرك احتراصاتنه معروض قاله‌رق روسیه وآوسترپا پولتیقه‌ی آره‌سنده روم ایلی قطعه‌سی الدن کتمك درجه‌سنه کلمش ایکن بعنایة‌اه تعالی انقلاب مسعودك وقوعیله قانون اساسینك اعلانی اوزرینه ولایات ثلاثه دولتین مشار الیهمانك تشبثات مضره‌سندن قورتیلوب معمافیه عموم تصوراتندن اولان بلغارستانك استقلالی اعلان وبالنتیجه بوسنه‌ـ هرسك دخی آوسترپا ممالکنه الحاق اولنمشدر . جمله‌نك معلومی اولدینی اوزره تأسیس اولنان حکومت

مشروطه‌نك اتخاذ وتعقيب ايلديكى مسلك سالم داخلاً وخارجاً عمومه امنيت بخش اولمسيله ادارهٔ دولت تحت انتظامده دورانه باشلايوب درحال ممالك عثمانيه‌نك ثروت طبيعيه‌سنى موقع انتفاعه وضع ايله معموريت وترقيانه خدمت ومعاونت مقصديله بالجمله آوروپا سرمايه‌دارلرينك قاصه‌لرينى آچمش اولدقلرينى مشاهده ايدن اتحاد وترقى جمعيتنك منفعت پرستانى اشبو ابواب ثروتك كشايشنى دعوت ايدن حال حكومتك حائز امنيت اولماسندن منبعث اولمايوب طبيعى برشى اولديغى وبناءً عليه كنديلرى دخى ادارهٔ حكومتى اله آلمش اولسه‌لر هم كنديلرى هم مملكت استفاده ايده‌جكى ظنيله مناسب بر وسيله اتخاذ ايدرك انفعال عاجزانه‌سى وقوعه كتيرمشلر وكندى منسوبلرندن مركب بر هيئت حكومت تشكيليله اداره‌يى اله آلمشلردى . بوصورتله زمام حكومتك ارباب اختلالك اللرينه كچديكنى كورمش اولان سرمايه‌داران درحال چكيلوب امور نافعه تشبثاتنك كرى قالديغى وبعده احداث اولنان اختلالدن اصل قانلردوكولديكى مستغنىٔ عرض اولوب الحاصل ژون ترك ناميله تشكل ايدن جمعيت حكومتى چونكه حكومت مشروطه قاعده‌سى اوزرينه انفاذ احكام ايده‌مديكندن ادارهٔ عرفيه اعلانيله اصول ادارهٔ مستبده‌يى اعاده ايدرك كرك مركزده وكرك ولايتده امور آشنا مأمورين آچيغه چيقاريلوب يرلرينه جمعيته منسوب آدملر نصب ايدلسيله بونلر تجربه ديده وكار آزموده كيمسه‌لر اولماديغندن جمعيتك تعليماتنه تبعاً اتحاد ايلدكلرى مسلك سقيمده اهالىيى دلكير ايدرك آرناووديق ، عربستان ويمن‌ده وقوع بولان اختلالاتده كرك عساكر شاهانه‌دن وكرك اهاليدن بيهوده قانلر دوكولمش وميليونلرجه ليرالر صرفى هدر اولوب جمعيت حقنده نفرت عموميه‌يى دعوت ايتمكدن بشقه برنتيجه حاصل اولمامشدر.

بعده جمعيتجه‌عالمه ميدان اوقورجه‌سنه اظهار اولنان طور وحركت دول متحابه‌يى دلكير ايدرك بوحاله قارشى حكومات متجاوره تدابير لازمه اتخاذينه مسارعت وديكر دولتلر نتيجهٔ حاله مدنظر دقت ايلدكلرى صره‌ده ايتاليا دولتى سفارتك برنجى نوطه‌سنده مبين اولديغى اوزره دولت عليه‌يه دكل جمعيت عليهنده اولهرق اعلان حرب ايله طرابلس غرب وبنغازى‌يى ضبط واستيلايه قيام ايلمشدر . مخل عهد اولان بو تعرضه قارشى انكلتره ، فرانسه وروسيه دولتلرينك بيطرف بولنمرى معنيداردر . بودرس عبرت بزه كافى اولمزسه ديكر تجاوزاته‌ده انتظار اولنميدر . بو روش حالك صوكى « لاسمعاه » مقاسمه‌در . بوكوندكى كون كريد ايله روم ايلى قطعه‌سى مقاسمه‌يه معروضدر . بوبابده‌كى حسيات عاجزانه‌مك مستند اولديغى معلوماتى تحريراً تقديم ايده‌مم . جمعيت اربابى خقايق احواله واقف اولسه‌لر هم دولت‌لك هم‌ده كندى نفسلرينك سلامتى ايچون امور ادارهٔ حكومته مداخله‌دن ال چكه‌رك امورخيريه ايله اشتغال ايلمرى اقتضا ايدر. عكس تقديرده خاقان سابق زمانىده استبدادى اورته‌دن قالديرمق ايچون ظهوره كلن وقعهٔ خيريه‌مثللو يه اردوى همايونك اشتراكيله قريباً وقوعى طبيعى اولان اختلال شمديكى استبدادى دخى محو ايده‌جكى شبهه‌سزدر.

افكار عموميه آوروپاده دخى ايتاليانك تجاوزات غيرمحقه‌سى عليهنده ايسه‌ده حكومتلر ايچون تبديل قراره بوكافى دكلدر . آلمانيا كندى متفقلرى اولان ايتاليا وآوستريانك منافعنه مظاهرتدن آيريلهماز . انكليز حكومتنك بولنديغى حال بيطرفيدن چيقوب دولت عليه‌نك حقوقنى محافظه ايده‌بيلمه‌سى اسبابنى بزم استحقار ايله‌مه‌مزلازمدر. انكلتره ايله طريق ائتلافه كيرمك ايچون شو صره‌ده بوراجه ايو برزمين سالم حاضرلانمش ايسه‌ده بوطريقه كيرمك ، اورته‌ده حائل اولان جمعيت خفيه‌نك رفعيله ممالك عثمانيه‌ده حكومت مشروطه‌نك تأسيس ومظاهرتنه متوقف اولوب بوده ادارهٔ عرفيه‌نك رفعيله مجلس مبعوثانك هيئت حكومته طرفدار ويا خلافكير فرقه‌لرك كرك وضع قوانينده وكرك وكلانك اجرا آتى مراقبه‌ده هيچ بر طرفك نفوذى تحتنده اولميه‌رق مذاكرهٔ مواد واعطاى رأيه سربست اولمرندن عبارتدر . انكلتره ايله ميانه‌ده حاصل اولهجق ائتلافه فرانسه ايله روسيه‌نك اتباع ايده‌جكلرى دركاردر . اكر جمعيت اربابى بو ايضاحاته قانع اولمازلرسه كنديلريله بالاجتماع تعاطىٔ افكار ممكندر . كوره‌لم : اولا داخلاً اهاليجه جمعيت علمهنده پيدا اولان نفرت عموميه‌نك ازاله‌سى قابلميدر؟ ثانياً ، جمعيتدن دلكير اولان دولت وملتلرك توجهاتنى جمعيت لهنه

چویرمك ممكنمیدر ؟ اكر قابل وممكن ایسه بوبابده جمیعتجه دوشونیلن چاره نه‌در ؟ ممالك عثمانیه‌یی مقاسمه‌یه مبدأ اولق اوزره ایتالیانك بزه آچدیغی محاربه‌نك اوكنی وسفك دماء وقوعنی منع ایله طرابلس وبنغازی‌یی استیلادن قورتارمق ایچون قنعی قوته استناد اولنمقده‌در ؟ هرنه شكل ایله اولورسه اولسون بوولایتك تخلیصی امیدی ضعیف اولوب بورالری الدن كیدر ایسه كرید مسئله‌سی ذاتاً بین‌الدول موضوع بحث اولمسیله بونك دخی علیهمزده حل اولنمسی بالقان حكومتلرینك حرصنی تحریك ایده‌جكندن آچیله‌جق غوائل كلیه‌یه بلامعین یالكز اردوی همایون ایله نصل مقابله اولنه‌بیله‌جك وبوغوائل ایله مدت مدیده اوغراشمق میلیونلرجه لیرالر صرفنه محتاج اولدیغندن نره‌دن ونه‌وجهله استقراض عقدی ممكن اوله‌جق ؟ معاذاه‌تعالی روش حال بورالره قدر وارير وروم ایلی قطعه‌سی الدن كیدرسه ، چونكه جمعیت طرفندن مصرده حزب‌الوطنی تحریك ایدلمسندن طولایی خدیویت مصریه جمعیتدن منفعل وانكلتره دخی عین حالدن دلكیر اولدقلرندن بویله برمقاسمه حالنده مصرلیلرده دولت علیه‌نك مصری حمایه‌یه اقتداری قالمادیغی اعتقادیله خدیوك سلطنت سنیه‌لرینه اولان صداقتنه رغماً بلغارستان كبی مصرك استقلالنی اعلان وانكلتره‌نك مصرده وسوداننده اولان حقوق ومنافعنی تأمین ایچون میانه‌لرنده معاهده عقدینه قیام ایده‌جك اولدقلری تقدیرده جمعیتجه بونك منعی نصل ممكن‌اوله‌جق ؟ وبوحالده یمن ممالك عثمانیه‌یه اولان ارتباطنی فك ایده‌جكی شبهه‌سز اولدیغندن حجاز ایله خلافت سنیه‌نك حال وموقعی نه شكل آله‌جق ؟ روسیه شمدیدن بوغازلر مسئله‌سنی میدانه قویمش اولمغله اناطولی جهتنده بزمله نه‌رول اوینایه‌جق ؟ بورالری شایان تفكر مطالعاتدن اولمغین جمعیتك احوال معروضه حقنده عمومه قناعت بخش اوله‌جق جوابلری هر نه ایسه بیان ایتملری وچونكه بونده مقصد اصلی سفك دماء وقوعنك منعی ماده‌سی اولوب وخامت جاریه‌نك حاضرلامقده اولدیغی اختلالك ایلك مجومنه جمعیت اربابی هدف اوله‌رق طرفدارلری دخی تعقیبدن تخلیص كریبان ایده‌میه‌جكلری روش حالدن استدلال ایدلمكده اولمسیله هم وطنك هم‌ده جمعیتك اویله برحال هولناكدن وقایه‌سی ایچون جمعیت اتحادیه حكومت اجرائیه‌نك مسئولیتنی كندی عهده‌سنده ابقا ایده‌رك هلاكه معروض قالمقدن ایسه امور حكومته جاهلانه مداخله‌دن فراغت وجله‌یه اعلان كیفیتله بعدما حكومتك حمایه‌سی تحتنده امور خیریه‌ایله اشتغال ایتملری اولی‌اوله‌جغی جهتله مجلس مبعوثان‌اعضاسندن جمعیتك منسوبیتیله خلافكیراندن مركب برقومیسیونده مذاكرات مصلحتله قرارینك حضور عالیٔ جناب شهریاریلرینه عرض اولنمسی والیوم امارات ظاهره‌یه كوره مقاسمه‌یه معروض اولان وطنك سلامتیله برابر خلافت سنیه‌لرینك دخی خللدن صیانتی امراهمنك بلا افاتهٔ وقت تحت تأمینه آلنمسی خصوصنه اراده وفرمان بیورلمسی بابنده .

۷ كانون اول ۱۳۲۷

اتحاد وترقی قونغره‌سی مقرراتی

كچن سنه سلانیكده اجتماع ایده‌ن « اتحاد وترقی » جمعیتی قونغره‌سنك مقرراتی مبین مركز عمومی طرفندن‌نشر ایدیلن خلاصه‌یی بروجه زیر درج ایله‌یورز :

عثمانلی اتحاد وترقی جمعیتنك سنوی قونغره‌سی عزت نفس عثمانی و هردرلو حس انسانیت ومدنیته الك بویوك حقارت دیمك اولان ایتالیانك برتجاوز غیر مشروعندن متولد حرب ولوله‌سی وباروت قوقوسی ایله محاط اوله‌رق ایلولك اون یدنجی جمعه ایرتسی كونی مذاكراتنه‌عنایت باری‌یه مستنداً مباشرت ایلدی . وبالطبع ایلك وظیفه‌سی قلوب امتی داغدارایدن بوفضیحهٔ حقشكنانه‌یه قارشی اتخاذایده‌جكی طوروحركتی تعیینندن عبارت اولدی . مجلس اعیان ومبعوثانه منسوب بعض ذوات و ولایات مرخصلریله مفتشلرندن

مرکب اولان قونغره هیچ برمعذرت قبول ایتمین بوتعرض وحشیانه سبیله وجدان ملتدن قوپوب فوران ایدن حس حدت وعصیانه ترجمان اولمش، افکار عمومیهٔ داخلیه وخارجیه‌یه خطاباً بیانناملر نشر وحکومتله‌ده توحید مساعی‌یه قرار ویره‌رك حکومت حیثیت ملیه ایله متناسب تدابیر اتخاذنده بر دوام اولدقجه بوتون موجودیت وقوتیله اکا ظهیر اولمی تنسیب ایله‌مشدر . اتحاد وترقی ، عثمانلیلغك روحندن طغیان ایدن هیجان حمیتدن فیض مظاهرت آله‌رق شان وناموس وطنك محافظه‌سی ایچون تشکیلات‌موجوده‌سنی وبوتون منابع مادیه ومعنویهٔ قوتی وقف وهردرلو فداکارلقلر ایتمکی اعلان ایلر .

قونغره برطرفدن بوتون اعصاب ملتی تحریك ایدن بو ناکهظهور ضربهٔ خارجیه‌یه قارشی اخذ ایده‌جکی وضعیتی اعتدالی اصلا بوزمقسزین تعیین ایله برابر دیکر طرفدن انتظام داخلینك تأمینی موفقیت خارجیه‌نك رهبری اولدیغنی اونوتمیه‌رق مملکته قارشی متعهد اولدیغی وظائف اجتماعیه وسیاسیه‌یی کمال متانتله ایفایه دوام ایله‌مشدر . حرب کبی برامر فوق‌العاده ، پروغرام ونظامنامهٔ داخلی کبی‌امورمعتاده‌یه امالهٔ انظار ایتمکه مانع اولهمامشدر .

قونغره‌نك تدقیقاتی نقاط آتیه‌یه انحصار ایله‌مشدر :

۱ — سنه‌لك راپورك قرائت واستماعی ،

۲ — سیاسی پروغرامنده اجراسی لازم کلن تعدیلات ،

۳ — جمعیتك نظامنامهٔ داخلیسنده یاپیله‌جق تعدیلات ،

٤ — بودجه حقنده تدقیقات .

٥ — کچن سنه نیسانده اتحادوترقی فرقه‌سی طرفندن قونغره‌نك نظر مذاکره وحکمنه وضع ایدیلن مواد عشره وتفرعاتی .

نقاط مهمه‌سی اوراق حوادث ایله نشر واعلان اولنان سنه‌لك راپور جمعیتك برسنه‌دن بری‌سیاسی ؛ اجتماعی ، خیری ، معارفپرورانه وظائف واجراآتی وآتیاً تعقیب ایده‌جکی خط حرکت حقنده تفصیلات لازمه‌یی جامع بولندیغندن بوبابده تفصیل مقاله حاجت یوقدر . سیاسی پروغرامده اجرا ایدیلن تعدیلات قریباً عمومك انظار دقتنه وضع اولنمق مقرر اولوب مواد عشره حقنده قرارنامه‌دن وسنه‌لك راپور مندرجاتندن دخی مستبان اولدیغی وجهله جمعیتك ذاتاً اولجه‌ده کمال اهمیتله نظر دقتنی جلب ایتش اولان توازن قوی‌مسئله‌سی برنتیجهٔ ساله‌یه ربط اولنمشدر. مجلس مبعوثانك فسخی ایچون مجلس اعیانك موافقتی استحصال ایتمك‌وکذلك برماده حقنده اختلاف وقوعنده ایکی دفعه وکلا تبدیلنه مجبوریت قانونیه کورلمك کبی قیودك رفعی حکومتی تقویه ایتمك وقوهٔ تشریعیه‌یی قوهٔ اجرائیه ایله متوازن قیلمق وتشوش قوایه محل براقامق کبی مشروطیتك تقسیم وتوزین قوایه عائد اك مهم اساسلرینك نتیجهٔ ضروریه‌سی اولدیغندن جمعیتمز فرقهٔ سیاسیه‌سیله بوغایه‌یه وصول ایچون سعی وغیرت ایده‌جك وبونی سیاسی پروغرامنك اساسی مثابه‌سنده طوته‌جقدر . مجلس مبعوثانه اهل ومقتدر ومتخصص ذواتك دها بیوك نسبتده دخولنی،وحدت عثمانیه‌نك برقات دها تقویه‌سنی وقواعد مشروطیتك تطبیق امرنده برخطوهٔ ترقیپرورانه آتیلمسنی تأمین ضمننده جمعیت اوصاف مطلوبه‌یی حائز هرعثمانلینك ممالك عثمانیه‌نك هربرندن کندیسنی مبعوث انتخاب ایتدیرمکه صلاحیتی اولدیغی اساسنی قبول واتحاد عناصره وحقوق افراده وسائر مهم دساتیره غائد اولوب پروغرامده ذاتاً موجود اولان دیکر احکامی ایفا ایلمشدر . پروغرامك اداری واقتصادی وعمرانی ومعارفه متعلق قسملری دخی برقات اصلاح واکمال ایدلمش وخطوط اصلیه‌یه خلل عارض اولمامشدر . اداری پروغرامده قریه ومحله مختارلرینك صورت‌مناسبه‌ده توظیفی اسبابنك استکمالی وطریق انشاآتنده مکلفیت بدنیه اصولنك‌دخی قبولی کبی علاوات اجرا وتدریسات بحثنده قانون اساسیده

مصرح اولدیغی وجهله عثمانلی ملتنك تربیهٔ سیاسیه واهلیه‌لری سیاق واحده جریان ایلك ایچون خصوصی مکاتب ایله جماعت مکتبلری اوزرنده حکومتدن نظارت وتفتیشی بولنمق وفقط هیچ برعنصرك لسان مادرزاد ایله اعتقادات وادیانته تعرض ومداخله ایتمه‌مك قضیه‌سی‌ده عمده اتخاذ اولنمشدر. انائه مخصوص بالعموم مکاتبك دخی وسائط ممکنه دائره‌سنده اصلاح وتکثیرینه چالیشه‌جق وولایتلرك تدریسات ابتدائیه‌سنه قارشیلق اولمق اوزره ولایت بودجه‌لرینه خصوصی معارف وارداتی تخصیص ایتدیریله‌جکدر .

زراعت بانقه‌لری اقراضاتنك درجهٔ کفایه‌یه ابلاغی ایچون سرمایه‌سنك تزییدی ایله برابر، زراعت بانقه‌لرینه بومقصدی تأمین ایده‌جك رشکل اقتصادی ویرلمسی وتجارت قانوننك ، بالخاصه آنونیم شرکتلرینه عائد قسمنك تعدیلی و داخلیه نظارتنه مربوط بر صحیه مدیریت عمومیه‌سی تشکیلی ایله صحت عمومیه‌نك محافظه‌سی ، قسم اقتصادی وعمرانی‌یه متعلق پروغرامك باشلیجه تعدیلاتی کوسترر .

نظامنامهٔ داخلیده اجرا اولنان تعدیلاتك باشلیجه‌سی مرکز عمومی اعضاسنك یدیدن اون ایکی‌یه ابلاغی اولوب فی‌الحقیقه تشکیلات و وظائف جمعیتك تکثری ومعارف وامور اجتماعیه وسائره ایله کثرت اشتغال سببیله اعضای موجوده وظیفه‌لرینی بحق ایفا امرنده امکانسزلق قارشوسنده بولندقلرندن وظائف مهمهٔ مذکوره‌نك حسن تمشیتی ومشاغلك اعضا آره‌سنده تقسیم وتوزیعی ایچون عدد اعضا بروجه بالا تزیید اولونمش واجرا ایدیلن انتخاب نتیجه‌سنده حاجی عادل ، ضیا ، صبری ، ناظم ، مدحت ، ایوب صبری ، وناجی بکلر ابقاءً وطلعت ، احمد نسیمی ، حسین زاده علی ، علی فتحی ، خلیل بکلر مجدداً مرکز عمومی اعضالغنه انتخاب اولنمشلردر .

حاجی عادل بك جمعیتك کاتب عمومیلکی وظیفه‌سنده قالمشدر . بوندن ماعدا هرسنه‌کی عمومی قونغره‌یه مجلس ملیدن کله‌جك اعضانك دخی مقداری فرقه‌نك اونده بری درجه‌سنه ابلاغ اولنه‌رق بوصورتله جهت تشریعیه ووظائف سیاسیه‌سنه متعلق مذاکراتنه بر اهمیت جدیده عطف اولونمشدر . ینه جمعیتك فرقهٔ سیاسیه ایله اولان ارتباط وتماسنی تزیید وآهنکنی برقات داها تشیید مقصدیله درت سنه‌ده برکره ودورهٔ انتخابیه‌نك ایلك سنهٔ اجتماعیه‌سندن صوکره بوتون اعضای فرقه‌نك اشتراکیله برقونغره وجوده کتیرلمسی تقرر ایتمشدرکه بونك دخی سیاست داخلیه‌مزك آهنك عمومیسنده تکامله طوغری آتیلمش مهم ومثمر بر آدیم اولدیغنی بیانه حاجت یوقدر. قونغره ، جمعیتك ملتـه وملتك جمعیته انقلابنی غایهٔ امل اتخاذ ایتدیکندن اتحاد وترقی فرقه‌سنی قلوبلرجه محلف افراده حصر ایتمـه‌رك اتحاد وترقی فرقه‌سی نامزدلرینی انتخاب ایدن بتون اتحاد وترقی اعضاسندن عد ایتمش واهالینك اعتماد وانتخابنی حائز اولان مجلس عمومی اعضالریله افراد ملتی بلدی رئیسلرندن جمعیته منسوب بولنانلرینی لوا وولایت قونغره‌لرنده اعضای طبیعیه‌سی صره‌سنه قویمش وبو قونغره‌لرله برابر عمومی و بویوك قونغره‌لره اتحاد وترقی فرقه‌سنه منسوب غزته‌لرك مرخصلرینی اعضای طبیعیه صیره‌سنده قبول ایتمشدر .

جمعیتك بودجه‌سی انجمن مخصوصنده تدقیق وقونغره‌ده تصدیق اولونمش و مواد عشره حقنده‌کی مذاکرات دخی تسکین اذهانی موجب ومملکتك فائدهٔ عظیمه‌سنی مستلزم برقرار مصیبه ربط اولونمشدر . توازن قوایه متعلق تکلیف بالاده تفصیل ایدیلن شکل معدلی اکتساب ایتمش اولدیغی کبی مبعوثلرك امتیاز ومنافع آرقه‌سنده قوشمامه‌لری ومأموریت قبول ایتمه‌لری حقنده‌کی مواد دخی نفس‌الامره موافق واساسی اعتباریله شایان قبول کوریله‌رك اسباب موجبه‌سی برقراره ربط اولونمش وشکل قانونیت اخذ ایتمسنه همت ایله‌مسی حقنده مجلس مبعوثانده‌کی فرقهٔ سیاسیه‌یه حواله ایدلمشدر . فرقه‌یه منسوب مبعوثانك آنجق فرقه‌نك تلثان اکثریت مرتبه‌سیله ناظراتی قبول ایتملری حقنده‌کی تکلیف دور ودراز تعمیق اولونه‌رق قانون اساسینك صراحتنی تعقیب ایتمکده اولمسنه کوره قانوناً غیروارد کورولدیکی کبی برفرقه مسلك سیاسیسی آنجق کزیده

منتخبلرینی مبعوثلغه ورأس کاره کتیرمك صورتیله تطبیقه امکان بولوب بوکا مانع اولق یعنی فرقه‌نك مسئولیتنی درعهده ایدن کزیده ومعتمد اعضاسیله مقصد سیاسیسنی تطبیق ایله‌مسنه امکان براقامق حیات مشروطیتله غیر قابل تألیف کورولمش وبناءً علیه تکلیف واقعك قبولنه امکان بولونامامشدر .

مواد متباقیه‌یه کلنجه ، اونلرك بر قسمی ذاتاً حکومتجه نظر دقته آلنمش وحتی قانونلره کیرمش وبعضیلرینك قانونی مجلس مبعوثانه دردست ارسال ، دیکر بر قسمی‌ده مرعی ومعمول‌به بولنمش اولدیغندن بونلر حقنده مقررات جدیده اتخاذی حاصلی تحصیل قبیلندن عد اولنمش ومع مافیه تطبیقات قانونیه‌ده نقصان کورولدیکی تقدیرده فرقه اعضاسنك وظیفهٔ مراقبه‌لرینی حقیله ابقا ایتلری مواد مذکوره‌ده تعقیب ایدیلن آمال ومقاصدك حصولی ایچون کافی کورولمشدر .

مجلس مبعوثان حال حرب‌سببیله وقت معتادندن اول اجتماعه دعوت‌اولونوب قونغره‌ده بولونان اعیان ومبعوثان کرامك برآن اول وظیفه‌لری باشنه عودت ایتمه‌لری لزومی روزنامه‌ده مندرج مسائل معلقه ومهمه‌نك آرزو اولونه‌حق درجه‌ده تعمیق وتحقیقنه امکان براقامش ایسه‌ده اون کونلك مدت قلیلهٔ اجتماع ظرفنده کیجه‌لی کوندوزلی طاقت بر اندازانه بر غیرت کوستریله‌رك محتاج حل وفصل اولان مسائلك کافه‌سنك بروجه بالا عون حقله برر نتیجه‌یه ایصالنه موفقیت حاصل اولمشدر .

عثمانلی اتحاد وترقی قونغره‌سی دردنجی دفعه واقع اولان بو اجتماعنده دخی ساحهٔ ترقی وتکمله دوغرو بر آدیم دها آتمشدر . جمعیت یوماً فیوماً تزاید ایدن انتظام وفعالیتیله بو مقدس بیلدیکی خدمتنی ایفا ایده‌جك وهر درلو مشکلاته قارشو غیرت وفعالیت وامید وجسارتی آرته‌جقدر . مشکلات واحتیاجاتك بویوکلکیله متناسب اولان بو غیرتمزده یکانه منبع قوتمز ، یکانه استنادکاهمز ملتك دشمنه باش اکمز اولان دماغ تفکری ، مصیبته قارشی فتور نه اولدیغنی بیلمه‌ین قلب آهنینیدر . بودماغ متفکر ، بوقلب آهنین بزه‌معین اولدیغه توفیق الهی رهبریمزدر . بوتوفیقاته مظهراولق ایچون وطنك بوتون بی‌غرض ناموسکار وحمیتلی اولادلرینك‌عین‌لوای اتحادآ لتنده مجتمع اوله‌جقلرینه شبهه یوقدر . اتحادوترقی سیاست‌داخلیه‌سنده اولا مملکتی بلا تفریق جنس ومذهب عین آغوش شفقته آلمغه چالیشمش وهرکسی‌عثمانلیلق کلمهٔ اتحادنده جمع ایتمکی الکمقدس وظیفه بیلمشدر . عثمانلی بایراغی‌قارشوسنده قلبی خلجان حمیتدن چیرپینان هربرعثمانلی اتحاد وترقی‌یه الك فداکار برخادمدر . بوبایراغك شان وعظمتنی ژنکدار ایده‌جك اطوار واخلاقه مالك اولانلره‌کلنجه بونلر بوبایراغك شرفنه تجاوز ایتمکله عین زمانده اتحادوترقی‌یه‌اعلان حرب ایتمش کیمسه‌لردر . بونلر بزدن دکلدر واولامازلر . اولاد وطنی متحد کوره‌رك وطنك ترقیسنی تأمین ایتمکی غایهٔ امل ایدینن اتحاد وترقی بومقصده خادم کافهٔ افراده وعناصره سینهٔ محبت وحمایتنی کشاده قیلمشدر . سوء تفهملرله اتحاد وترقیدن مغبر اولانلرك نهایت برکون حق آکلایه‌رق اتحاد وترقینك، اتحاد وآهنك افکارمقصدیله نه بیوك فداکارلقلر کوسترديکنی تقدیر ایده‌جکلردر . موجود سوء تفهملره رغماً اتحاد وترقی تعقیب ایلدیکی طریق ائتلافده دوام ایده‌جك ونهایت اساسی چوروك بی‌حد وحساب کفتکورلرك تاریخ ملیمزده هیچ برکیرلی ایزبرقه‌دن سیلنه‌جکنه قانع اولدیغی حالده مقصد مبجلنده دوام ایده‌جکدر . هرزمان محتاج اولدیغمز اتحاده ، اویکانه قوتمزه خاك پاك عثمانینك شوکچیردیکی دورهٔ الیم امتحانده هروقتدن زیاده محتاج اولدیغمز دقه‌مزك طرابلس غرب مسئله‌سنده حیثیت ملیه‌مزی مخل هیچ برصورت تسویه‌یی قبول ایتمه‌مسی وآنجق بوحیثیت مقدسه‌نك تمامیٔ محافظه‌سنی رهبر اجرا آت اتخاذ ایدن برقابینه‌یه کلمه‌نك بوتون معناسیله‌مظاهرت ایلمسی اساسلری بالقبول بوتون عثمانلیلر نامنه‌اتحاد وجهادپیمانلریله قونغره‌یه ختام ویرلمشدر .

مواد عشره

اتحاد وترقی فرقه‌سندن برحزب کچن سنه بدایتلرنده استعداد افتراق کوسترمش وسیاست جاریه‌یه اعتراض‌ضمننده ۱۰ ماده تکلیف ایلمشدی، صوکره ایدیلن سعی‌وغیرت اوزرینه فرقه‌نك حزب عتیق وجدیدی تألیف ایدلدیکی کبی اولبابده‌کی تکلیفات عشره‌ده قونغره‌یه کوندرلمش واوراجه برقراره ربط اولونمشدر : شویله‌که :

مجلس مبعوثانده بولنان اتحاد وترقی فرقه‌سنك بعض اعضاسی‌طرفندن تکلیف ایدیلوب قبولی قونغره قرارینه تعلیق ایدیلن مواد عشره مطالعه وعریض وعمیق تدقیق اولنمشدر .

مواد مذکوره‌دن برنجیسی : (مبعوثلرك امتیاز وسائر منافع‌تعقیب ایتمه‌ملری) کیفیتی‌در . فی‌الواقع مجلس عمومینك هرایکی هیئتی اعضالغیله قابل تألیف اولمایان احوال حقوق اساسیه‌ده بر مبحث مخصوص اولوب بزدن مقدم اصول مشروطیتی تطبیق‌ایتمش اولان‌اوروپا حکومات مشروطه‌سی قوانین اساسیه‌سندن بعضلرنده آز وبعضلرنده چوق اولق اوزره برطاقم تقییدات قبول ایدلمشدر .

مجلس عمومی اعضاسنك حائز اولدقلری نفوذی سوء استعمال ایده‌رك منافع‌عمومیهٔ دولته مغایرمنافع خصوصیه تأمین ایده‌بیلملری تحت امکانده بولندیغندن بوکبی‌احوالك منعی‌حقوق ومنافع حکومت واهالینك قوهٔ تشریعیه اعضاسندن بحق بکله‌دیکی حس فدا کاری وحسبیت ایجابانندندر . بناءً علیه قانون اساسینك بونقصانی اکمال ایتمك جمله‌نك آرزو ایده‌جکی برکیفیت اولوب اساس اعتباریله شایان قبول کورلمش‌وانجق تکلیف وجهله یالکز فرقه‌یه مخصوص اولهرق پروغرامه وضعی حصول مقصدی کافل اولهمیه‌جغندن بو ممنوعیتك فرقه‌یه داخل اولان واولمایان مبعوثان ایله هیئت اعیان اعضاسنده شامل اولهجق صورتده قانون اساسی‌یه مادهٔ مخصوصه درجنك تأمینی وبو سنه‌دن اعتباراً اکتساب قانونیتنه بذل سعی ایدلمسی تنسیب اولنمشدر .

ایکنجی ماده : (مبعوثلرك حکومت‌مأموریتی قبول‌ایتمه‌مسی) خصوصی اولوب مبعوثلرك برمأموریت استحصالی املنده بولنملری مکلف اولدقلری وظیفهٔ مراقبه‌یی حقیله ایفا ایتملرینه مانع و مبعوثان آره‌سنده حس استرقاب واحتراصی اویاندیره‌رق مأموریتی مبعوثیته ترجیح کبی بر شائبه‌یی داعی اولق و بالنتیجه مجلس مبعوثانك فعالیت وانتظامنه وحائز اولدیغی شرف وحیثیته خلل کتیرمك احتمالرینه بناءً مبعوثانك مأموریت ارقه‌سنده دولاشملرینی منع ایچون مبعوثلقدن استعفالرندن صوکره بر مدت صرور ایتمدکجه مأموریت درعهده ایده‌مه‌ملری حقوق اساسیه‌ده بر دستور اولهرق قبول ایدلمش و آنجق بو مدت متفاوت اولوب بعضیلرنجه بر سنه ودیکر بعضیلرنجه آلتی آی اولق اوزره تعیین اولنمش اولدیغندن بو ایکنجی ماده اساس اعتباریله مناسب کوریله‌رك عموم مبعوثانه شامل اولق اوزره قانون اساسی‌یه بر ماده علاوه‌سی ومدتك مجلس مبعوثانك تقدیرینه براقلمسی تنسیب ایدلمشدر .

اوچنجی ماده : که [مبعوثلرك ناظر اولهبیلمسی حقنده فرقه‌جه رأی خفی ایله وعدد مرتبك ثلثان اکثریتیله قبول‌اولنمق اصولی تقرر ایتدیکندن نظامنامهٔ داخلینك اولبابده‌کی مادهٔ مخصوصه‌سی تعدیل اولنه‌جقدر] متنده‌در .

صدراعظمك درعهده ایتدیکی وظیفه‌نك ایجابانندن اولان مسئولیت، ایستدیکی‌رفقایی انتخاب ایده‌بیلمك صلاحیتی مقام‌صدارته بخش ایتمش ، قانون اساسیمز دخی بواساسی قبول ایلمشدر . بناءً علیه، صدر اعظم قانون اساسینك ویردیکی صلاحیته استناد ایده‌رك فرقه‌سی خارجنده ناظر انتخابنه علی‌الاطلاق مقتدر اولدیغی حالده بوماده‌نك روحنه وصورت تطبیقنه کوره حکومتك مابه‌الاستنادی اولان اکثریت فرقه‌سی اعضاسندن هیچ‌برناظر انتخاب‌ایده‌مه‌مسی قانون‌اساسی‌یه منافی اولدیغی کبی ناظرلق مسئولیتنی درعهده‌ایده‌جك

اقتدار ونفوذ سیاسی‌یی‌حائز اولان برمبعوثك قوهٔ اجرائیه‌یه التحاق ایده‌مه‌مسی قابینه‌یی محتاج اولدیغی قوای استنادیه‌دن ومبعوثلری دائرهٔ اختصاصلری اولان مسلك سیاستده ترقی وتعالیدن محروم ایدر. بنا برین فرقه نظامنامه‌سنك اولبابده کی مادهٔ مخصوصه‌سنك تعدیلی طلبنی متضمن اشبو موادعشره‌نك اوچنجی ماده‌سی طی اولنمشدر.

دردنجی ماده : (احکام قانونیه‌یه تمامیٔ رعایت ومسئولیت وکلایه دقت) در . بونلر مبعوثلرك الك اساسلی بروظیفه‌سنی وفرقه‌نك روح سیاستنی تضمن ایدر . بعض مبعوثلر طرفندن بویله برماده‌نك تکلیفی مجلس مبعوثان اعضاسنك مراقبه وظیفه‌سنی بحق ایفا ایده‌مه‌لرندن منبعث ایسه فرقه پروغرامنه بویله برماده‌نك درجی مبعوثلرك قانوناً وحمیةً ایفاسنه بورجلو اولدقلری وظائفك حسن جریانی تأمین ایده‌مز. چونکه ، قانون اساسینك مبعوثلره ذاتاً بخش ایتدیکی صلاحیت ووظائفی اکمالده کوستربلن تسامحی منع ایچون پروغرامه برماده وضعندن زیاده حسن ایفای وظائفی مبعوثلرك متانت وفضائل ذاتیه واخلاقیه‌لرندن بکلهمك دها موافق اولور . شاید بوماده‌نك تکلیفندن مقصد وکلانك وظائف اداریه‌لرندن منبعث مسئولیتی تأمین ایسه بوده اول امرده بالعموم وکلا ومأمورینك مسئولیتی تعیین ایچون برقانون مخصوص تنظیمنه متوقف بولندیغندن بوبابده حکومتدن برقانون لایحه‌سی طلب ایدیله‌رك سرعت ممکنه ایله اکتساب قانونیت ایتدیرلسی مناسب کورلمشدر .

بشنجی ماده : (کما کان اتحاد عناصره چالیشمق ، تجارت ، زراعت ، صنایع و معارفنك ترقیسنه درجهٔ احتیاجنه کوره غیرت ایتمکدر) . اتحاد عناصری جمعیت اساساً هدف آمال اتخاذ ایتمش وحیات سیاسیه‌سنك مبدأندن بری بو یولده صرف مساعیدن خالی قالمامش وذاتاً جمعیتك سیاسی پروغرامنده مندرج موادندن ومملکتك منافعی ایجاباتندن بولنمش اولمغله بوبابده یکیدن برماده قبولی حاصلی تحصیل دیمك اولهجغندن بوخصوصده تزیید مساعی وفعالیت ایدلسی مطالعه قلنمشدر .

آلتنجی ماده : (اخلاق وآداب عمومیهٔ دینیه ومملیه‌نك محافظه‌سیله برابر غربك ترقیات وتکملات مدنیه‌سنك مملکتده انکشافنه خدمت ایتمك) کیفیتی‌در . اخلاق وآداب عمومیهٔ دینیه ومملیه‌نك محافظه‌سی جمعیتك مقاصد علویه‌سی جمله‌سندندر . جمعیت تشکیلات سیاسیه واجتماعیه‌مزك اساسی اولان دین مبین اسلامك افراده تلقین ایتدیکی فضائل اخلاقیه‌نك ، قوای مقدسهٔ ملیه‌نك الك مهمی اولدیغنی تقدیر ایتمش وآداب عمومیهٔ ملیه واسلامیه‌نك تطرق خللدن محفوظیتنی نخبهٔ امال اتخاذ ایلمشدر . بناءً علیه بر طرفدن آداب عمومیه وفضائل اخلاقیهٔ ملیه واسلامیه‌نك محافظه‌سی اسبابنی تهیه وتأمین ایتمك ودیکر طرفدن مملکتمزك غربك ترقیات مادیه‌سندن استفاده واکتساب معموریت‌ورفاهیت ایتمسنه چالیشمق اهم‌وظائفدن اولوب حسیات دینیه‌جه رعایتکار اولمایانلر حقنده‌کچن سنه جزا قانونه وضع ایدیلن احکام شدیده‌فرقه‌نك اخلاق وآداب عمومیهٔ دینیه ومملیه‌نك معززیتنی نه‌قدر اساسلی برمسلك اولق اوزره تلقی ایتدیکنه الکیکی برهاندر . مرکز عمومینك قونغره‌ده قرائت وبرقسمی نشر اولنان راپورنده بیان ایدلدیکی وجهله بالاده تفصیلاً درمیان ایدیلن غایه‌یه وصول ایچون اتخاذ ایدلمش اولان تدابیر مؤثره وسیاسی پروغرامه ادخالی تکلیف اولنه‌جق لوایح قانونیه تأمین مقصده کافی کورلمشدر .

یدنجی ماده : (قانون اساسی دائره‌سنده عنعنات عثمانیهٔ تاریخیه‌یی ادامه ومحافظه ایتمك) در. اخلاقك حرمتله تلقی ایتدیکی مأثر اسلاف دیمك اولان عنعنات مقبولهٔ تاریخیه‌نك محافظه‌سی آلتنجی ماده‌ده ذکر اولنان وآداب عمومیهٔ دعادات مستحسنهٔ ملیه‌یه رعایت قبیلندن برامر طبیعی وضروری اولمقله برابر هنوز بردورهٔ انقلابیه‌ده بولنان اتحاد وترقی جمعیتنك حیات اجتماعیهٔ ملته حاکم قوانین ثابته‌یه وبو قوانینك ایجاباتنه حرمت وصداقتله‌اجتماعیاتده تکامل تدریجی اساساسنی تعقیبی اس سیاست اتخاذ ایلمشدر. قانون‌اساسی دائره‌سنده‌عنعنات عثمانیهٔ تاریخیه قیدینه کلنجه، قانون اساسینك محافظه‌سی جمعیتك وبالجمله عثمانلیلرك مایه‌الحیاتی

اولدیغی جهتله تضمن ایتدیکی بالجمله احکامك واودائره‌ده کی عنعناتك کمال صداقتله محافظه وادامه‌سی براصر طبیعیدر .

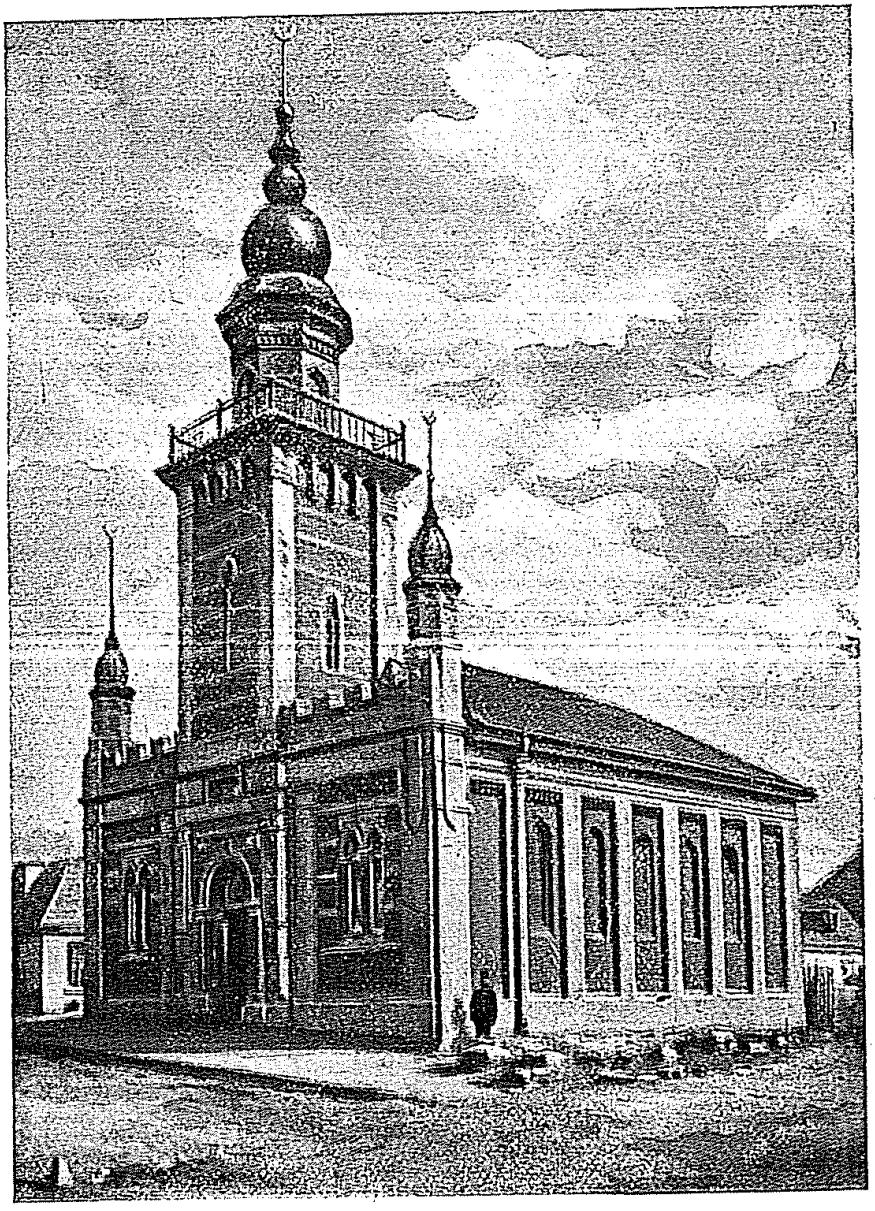
سکزنجی ماده : مأمورینك تعیین وعزلنه انتظام قانونی ویرمك) در . خدمات عمومیهٔ حکومتك حسن جریانی تأمین ایچون مأمورینك ارباب رویت واقتدار میانندن انتخابی نصل لازمسه بوصورتله منتخب مأمورینك موفقیتلری ومأموریتلرینی بلاتردد وکمال صلاحیتله ایفا ایتملری ایچون‌ده حقوقلرینی محفوظ واستقبالرینی امین کورملری اویله‌جه لازم وضروریدر . شوحالده مأمورینك وظائفی قطعیاً تعیین وبووظائف مقابلنده مسئولیت اساسلرینك وضع ایدیله‌رك حسن ایفای وظائفك ترفیع ومکافات وعکس حالك عزل ومجازاته سببیت ویرمسی حکمت اداره مقتضیات طبیعیه‌سندندر . ملاحظات مذکوره‌یه بناءً مأمورینك تعیین وعزلنه برانتظام قانونی ویرلمسی متضمن اولان اشبو ماده‌نك اهمیتی درکار اولوب مجلس مبعوثان ادارهٔ ولایات انجمنی‌ده بوجهتی تقدیر ومأمورینك ترفیع وترقی وعزل وتبدیللرینك براصول سالمه ربطنی حکومتدن طلب ایله‌مش اولمسنه نظراً بوبابده‌کی لایحه‌نك برآن اول کسب قانونیت ایتمه‌سی اسبابنك استکمالی دوشونولمشدر .

طقوزنجی ماده : (حقوق مقدسهٔ خلافت وسلطنته متدائر قانون اساسینك بعض موادینك قوای ثلثه اساسنده‌کی موازنتی تأیید ایده‌جك صورتده تعدیلی) تکلیفیدر . برملتده موجود اولان قوتلر قوهٔ تشریعیه ، قوهٔ اجرائیه ، قوهٔ عدلیه اولق اوزره اوچ قسمه آیرلمشدر . اشبو قوای ثلثه آره‌سنده موازنتك لزومنی انکار ایده‌جك برفرد اوله‌میه‌جغی کبی ذات حضرت پادشاهینك دخی اوقوی آره‌سنده موازنتی تأمین ایده‌بیله‌جك حقوق وصلاحیتی حائز اولمسی مقتضیدر . بناءً علیه ، قانون اساسینك تعدیلی اثناسنده قوای ثلثه‌نك موازنتنی اخلال ایده‌جك بعض مواد قبول ایدلمسی ذاتاً مرکز عمومینك نظر دقتنه چارپمش وجمعیت سیاسی پروغرامنك بواساسلری تأمین ایده‌جك صورتده تنظیمی مقرر بولنمشدر .

اونجی ماده : (مقاصد خفیهٔ مخصوصه‌یه بناءً تشکل ایدن جمعیتلرك حرکات وآمالنه ممانعت) در . مقاصد خفیهٔ مخصوصه تعقیب ایدن جمعیتلر ایکی قسم اوله‌بیلوب بونلرك بریسی سیاسی ، دیکری اجتماعیدر . سیاسی اولانلر دولتك منافعنه مخالف بر طاقم مقاصد تعقیب ایده‌جکلری کبی اجتماعی اولانلری دخی آداب واخلاق عمومیهٔ ملیه وبنیه‌یی هدف تجاوز اتخاذ ایده‌بیلیرلر . بومثللو جمعیاتك منعی جمعیتلر قانونله قانون جزا ونظامات ضابطه ایجاباتندن اولوب بونلر حقنده متبصرانه حرکتله مقتضیات قانونیه‌نك تمامیً ایفاسی حکومتك وظیفه‌سیدر . وحکومته بووظیفه‌یی حسن ایفا ایتدیرمك مجلس مبعوثانك حق مراقبه‌سی دائرهٔ شمولنده‌در .

آداب اسلامیه وملیه ومنافع عمومیه ووطنیه‌یه منافی مضر جریانلرك برشکل اجتماعیده ازاله‌سنه کلنجه : مرکز عمومی راپورنده‌ده اشارت ایدلدیکی وجهله جمعیتك سیاسی واجتماعی پروغرامللرینی کندیسنه مسلك سیاسی واجتماعی اتخاذ ایدنلرك خفی وجلی بشقه برجمعیته انتساب ایده‌مه‌ملری ضرورتیله برابر بوخصوصده مواد نظامیه تدوین ومقصد جمعیت مجاهدات وارشادات مشروعه ایله نشر وتعمیم ایدلمکده‌در .

مقررات واقعه صورت مخصوصه‌ده تشکیل ایدیلان برانجمنك بالاطراف اجرا ایلدیکی تدقیقات اوزرینه قونغره هیئت عمومیه‌سنجه ماده‌ماده تذکر وتدقیق اولندقدن صوکره اتخاذ ایدلش وفرقه‌جه موجب تفرقه هیچ برحال قالمادیغنه متفقاً ومتحداً قرار ویرلمشدر .

۱۹۰۵ سنه‌سنده آفریقای جنوبیده امید بورننده پورت الیزابت شهرنده انشا اولنان جامع شریف

عثمانلی دائنلر وکیلی ـ نظامنامه

دیون عمومیه مجلس اداره‌سنده عثمانلی تحویلات حاملری وکیلنك کیفیت تعیینه متعلق (لایحهٔ نظامیه) صورتیدر :

برنجی ماده : ۲۸ محرم سنه ۱۲۹۹ تاریخلی قرارنامه‌نك اون بشنجی ماده‌سنه توفیقاً دیون عمومیه مجلس اداره‌سنده عثمانلی تحویلات حاملری وکیلنك تعیینی شرائط آتیه‌یه توفیقاً اجرا اولنور .

ایکنجی ماده : شهر امینی مالیه ناظرینه اعطای معلومات ایدرك تحویلات حاملرینی درسعادتده اجتماعه دعوت ایدر . بو دعوت یوم اجتماعدن لااقل ایکی آی اول درسعادتده غزته‌لرله ، ولایتلرده مرکزدن تلغرافله وقوع بوله‌جق اشعارات اوزرینه محلی غزته‌لری ووسائط سائره ایله اعلان صورتیله اجرا اولنور.

اوچنجی ماده : ایکی یوز اللی عثمانلی آلتونی قیمت اعتباریه‌سنده دیون موحدهٔ عثمانیه اسهامنی ویا یکرمی بش عدد روم ایلی تحویلاتنی ویا هر ایکیسنك مجموعی لااقل ایکی یوز اللی عثمانلی آلتونلق سرمایهٔ اعتباریی حاوی اشبو اسهام وتحویلاتی حامل اولانلر مجلس مذکوره داخل اولمق حقنی حائزدرلر .

دردنجی ماده : تحویلات اصحابی مجلس عمومیه قبول اولنمق ایچون : اولا تابعیت عثمانیه‌یی حائز بولندقلرینی ، ثانیاً حامل اولدقلری اسهام وتحویلاتی درسعادتده مالیه نظارتی وزنه‌سنه ویا بانق عثمانیه ویا شعبه‌لرندن برینه وولایات ولوا وقضالرده مال صندوقلرینه ویا زراعت بانقه‌سی وبانق عثمانی شعبه‌لرینه تسلیم ایتدکلرینی مجلس عمومینك اجتماعی ایچون تعیین واعلان اولنان تاریخدن برآی اول بروشیقه ابرازیله شهرامینی نزدنده اثبات اتمکه مجبوردرلر .

بشنجی ماده : بعد مسافه‌دن ناشی معین اولان مدت ظرفنده طشره‌دن وارد اوله‌میان وثائقدن تابعیت مسئله‌سی ولایات ایله الویه وقضالر جانبندن وودیعه‌لره عائد جهت دخی تودیع اولنان صندوق وشعبه‌لر طرفندن تلغرافنامه‌لر ایله بیلدیریله‌جك واشبو تلغرافنامه‌لر وثائق مذکوره یرینه قائم اوله‌جقدر .

آلتنجی ماده : اصحاب تحویلاتدن هر بری مجلسده کندی طرفندن بروکیل بولندیره‌بیلیر . بووکیل مجلسده بولنمق حقنی حائز بولنان اصحاب تحویلات میانندن انتخاب اولنور واشبو صلاحیت تلغرافله اعطا اولنه‌بیلیر .

یدنجی ماده : دیون موحده اسهامنی ویا روم ایلی تیوریولی تحویلاتنی حامل بولنان عثمانلی شرکتلرینه اصول ونظامی دائره‌سنده حائز صلاحیت بولنان تبعهٔ عثمانیه‌دن بری وکالت ایده‌بیله‌جکلردر . عثمانلی شرکتلری مأمورین ومستخدمینی منافعی ایچون تأسیس اولنمش اولان تقاعد وتصرف صندوقلریله دیکر مؤسسات احتیاطیه‌یه بومأمورین ومستخدمین میانندن وتبعهٔ عثمانیه‌دن بری طرفندن وکالت اولنور .

سکزنجی ماده : اعضای مجلسدن هر بری کرك حامل وصاحبی صفتیله وکرکسه وکیل صفتیله دیون موحده رأس‌المال اعتباریسندن هر ایکی یوز اللی عثمانلی آلتونه و یا روم ایلی تیور یولی تحویلاتندن هر یکرمی بش عددینه ویا بونلرك دیون موحده روم ایلی تیور یولی تحویلاتی اوله‌رق معادلی بولنان هر بر مقدار اصغریه مقابل بررأیی حائز بوله‌جق و کرك بالاصاله و کرك بالوکاله یکرمی رأیدن فضله رأی ویره‌میه‌جکدر .

طقوزنجی ماده : وکیل انتخابی خصوصنده کرك اصالةً کرك وکالةً کرك توکیلاً هیچ بر حالده رأیی اللامق اوزره مجلس عمومیه شهر امینی ریاست ایدر . مجلسده بولنانلردن الك زیاده تحویلاتك مالك اولان ایکی کشی قرعه کشیده‌سی وظیفه‌سنی ایفا ایدرلر . بو صورتله تشکل ایدن هیئت اعضای موجوده میانندن بر کاتب انتخاب ایدر . مجلسده حاضر بولنمق حقنی حائز بولنان بالجمله اصحاب تحویلاتك اسملریله

محل اقاملرینی وحامل بولندقلری اسهام وتحویلاتك مقدارینی مبین برجدول طوتیله حق واعضای موجوده‌دن هر بری طرفندن امضا ورئیس مجلس طرفندن تصدیق اولنه‌جق اولان اشبو جدول اجتماعك ضبطنامه‌سنه ربط ایدیله‌جکدر .

اونجی ماده : وکیلك امر انتخابی رأی خفی اصولیله واکثریت مطلقهٔ آرا ایله اجرا اولنور. تساوی آرا وقوعنده ایکنجی بررأیه مراجعت اولنه‌رق بالنسبه اکثریتی احراز ایدن نامزد اعضای موجوده‌نك لااقل ثلث آراسنی قزانورایسه منتخب عد ایدیلیر ، عکس تقدیرده اوچنجی دفعه اوله‌رق رأی خفی اصولیله آرایه مراجعت اولنه‌جق وبالنسبه اکثریتی احراز ایده‌جك اولان نامزد انتخاب اولنه‌جقدر . بوصورتله انتخاب اولنان وکیل نابعیت عثمانیه‌یی حائز وترکجه اوقویوب یازمغه مقتدر اولمق شرطدر .

اون برنجی ماده : اجتماعك ضبطنامه‌سی طقوزنجی ماده‌ده محرر اولان هیئت طرفندن تنظیم وامضا اولنور . رئیس ضبطنامه‌نك کندی طرفندن تصدیق اولنان بر صورتی مالیه ناظریله دیوان عمومیه مجلس اداره‌سنه ارسال ایلر .

اون ایکنجی ماده : اشبو نظامنامه‌نك اجراسنه مالیه ناظری مأموردر .

۲۲ رمضان ۳۲۸ و ۱۵ ایلول سنه ۳۲٦

حریت وائتلاف فرقه‌سنك پروغرامی

[تاریخ اعلانی : تشرین ثانی ۱۳۲۷]

مقصد تشکل

ماده ۱ — حریت وائتلاف (Entente libérale) فرقه‌سنك اساس ومقصد تشکلی هردرلو وسائط قانونیه ایله ممالك عثمانیه‌ده مشروطیت حقیقیه‌نك تأمین جریانینه ، عناصر مختلفهٔ عثمانیه آره‌سنده ـ هرعنصرك حیات اجتماعیه وفعالیت طبیعیه‌سی محفوظ قالمق اوزره ـ حقیقی بر وحدت سیاسیه تأسیسنه ووطن عثمانینك دوچار اولدینی مهالکك وعواملنك ازاله‌سیله عثمانلی سلطنتنك تأمین آتیسنه چالیشملمقدر .

مواد اساسیه

ماده ۲ — مجلس مبعوثان هیئت اجرائیه‌سنك ویاخود نظاردن برینك اجراآت ونتایجی حقنده سؤال واستیضاح وتحقیقات تشریعیه (آنکت پارلانتر) حقنی برصورت غیر محدوده‌ده حائزدر . سؤال موجب قناعت اولامازسه استیضاحه تبدیل اولنه بیلیر . کرك بوصورتله وکرك رأساً استیضاح اوزرینه ناظرك ویره‌جکی ایضاحات مجلسجه کافی کورولمز واوناظره، یاخود هیئت وکلایه بیان اعتماد اولنمزسه ناظر ، یاخود هیئت ساقط اولور . سؤال واستیضاح اجراسی ایچون اکثریت قرارینه حاجت یوقدر . انجق ناظرلر لزوم کورمیوسه سؤال واستیضاحه ویریله‌جك جوابك تأخیرینی مجلسدن طلب ایتمك حقنی حائزدرلر. برماده حقنده تحقیقات تشریعیه اجراسی عدد مرتبك لااقل خمسی طرفندن طلب وقوعنه وابسته‌در. مبعوثان هربری اسرار سیاسیه وعسکریه‌دن ماعدا دوائر رسمیه‌دن آرزو ایلدیکی اوراق کورمك ومعلوماتی کاملاً استحصال ایتمك حقوقنی حائزدر . قانون اساسینك (۳۸) نجی ماده‌سی بوصورتله تعدیل ایدیله‌جکدر .

ماده ۳ — مجلس مبعوثانك حق مراقبه‌سنی ایفا ووکلایه اعتماد ویا عدم اعتماد اعطاسی خصوصلرنده مادهٔ آنفه‌ده کوسترلدیکی وجهله مجلسك رأی وقراری بلاقید وشرط جاریدر . آنجق وظیفهٔ تشریعیه‌سنك ایفاسنده مجلسله هیئت حکومت آره‌سنده اختلاف نظر حاصل اولور وطرفین اصرار ایدر ایسه قانون

اساسینك اوتوز بشنجی مادهٔ معدله‌سی تطبیق اولنه‌جقدر . مادهٔ مذکوره بوصورتله تصریح و ۷۳ نجی ماده اکا کوره تصحیح ایدیله‌جکدر .

ماده ٤ - مجلس مبعوثان انتخاباتنك طوغریدن طوغریيه رأی عام و اکثریت مطلقه ایله اجراسی ودوائر انتخابیه ایچون تشکیلات مخصوصه وجوده کتیرلمسی فرقه‌نك فکر اساسیسی جمله‌سندن ایسه‌ده مملکتده تجربه وتربیهٔ اساسیه‌نك بوکا مساعد اولهجغی زمانه قدر ایکی درجه‌ده انتخاب اصولی ابقا ایدیله‌جك ویکرمی یاشنی اکمال ایتمش اولانلر حق انتخابی حائز اولوب منتخب اول وثانیلر ومبعوثلر ایچون مکلفیت مالیه آرانمیه‌جقدر . انتخاب منتخبلر ایچون عین زمانده هم حق ، هم بروظیفهٔ وطنیه‌در . بناءً علیه هرمنتخبك بو وظیفه‌یی ایفا ایتمسی ضروری ومجبوریدر . انتخاباتك سربستیسی و أی خفیه‌نك هر درلو مداخله‌دن مصونیتی تأمین ایدیله‌جکدر . مأمورین دولت ، مأموراً بولندقلری ولایت داخلنده وعساکر شاهانه وژاندارمه ارکان وامرا وضابطان وافرادی هیچ برمحلده حق انتخابی حائز اولهماز . انتخاب مبعوثان قانونی بواساسلره کوره تنظیم اولنه‌جقدر .

ماده ٥ — اعیان اعضاسنك لااقل نصفنك منتخب اولمسی فرقه‌مزجه‌ملتزم ایسه‌ده انتخابه اساس اولان مؤسسات مدنیه هنوز مملکتمزده وجوده کلهمامش اولدیغی جهتله بواساسانك حصولنه قدر اعیانك کما کان طرف پادشاهیدن انتخاب ایدلمسی قبول ایدلمشدر . انجق مجلس اعیانه داخل اولق ایچون لااقل اون سنه وکلالق ، بیوك ایلچیلك ، والیلك واردو قوماندانلغی وقاضیعسکرلك وفریقلك وظائفی حسن ایفا ایدنلر میانده امور دولتده خدمات ممدوحه‌سی سبوق ومتعارف و بوچ دفعه مبعوثلغه انتخاب ایدلمش بولنانلر آره‌سنده افعال وآثاری عمومك وثوق واعتمادینه مظهر ذواتدن بولنمق ویاخود بطریقلك و خاخام باشیلق مأموریتنی ایفا ایلمش معزولیندن اولمق وقرق یاشندن آشاغی بولنمامق لازمدر . اعیان اعضالغنه بو صورتله انتخاب اولنان ذاتك اعیانلق صفتنی اکتساب ایلمسی اوصاف مذکوره‌یی حائز اولوب اولدیغی هیئت عمومیهٔ اعیانجه بعدالتدقیق انتخاب واقعك اکثریت مطلقه ایله تصدیقنه منوطدر . بناءً علیه قانون اساسینك آلتمش برنجی وآلتمش ایکنجی ماده‌لری بواساسه کوره تعدیل اولنه‌جقدر .

ماده ٦ = مجلس اعیانك هیئت وکلایه قارشی حق سؤالی واردر . سؤال واقعك جوابی مجلسجه قناعتبخش اولمازسه اعیان ریاستندن مبعوثان ریاستنه بر تذکره یازیله‌رق مجلس مبعوثانك نظر دقتی جلب اولنور . یازیلان تذکره مجلس مبعوثانجه اوچ کون ظرفنده بهمه‌حال قرائت ومذاکره ایدیله‌رك قرار ویریلیر . قانون اساسیيه بونی مؤید برماده علاوه ایدیله‌جکدر .

ماده ۷ — مجلس اعیان لوایح قانونیه‌یی قبول وتصدیق ایلدیکی کبی مور مالیه‌یه تعلق ایتمین قوانینی اسباب موجبه سردیله کاملاً رد ویاتعدیل ایده‌رك مجلس مبعوثانه اعاده ایده بیلیر . اعیان ومبعوثان هیئتلری آره‌سنده وضع قانوندن طولایی اختلاف ظهور ایدرسه تألیف افکاره چالیشمق هیئت وکلانك وظیفه‌سیدر . بوتألیف ممکن اولهمدیغی حالده هیئت وکلا مجلسلردن برینك رأیني ترجیح ایتمکه مجبوردر . مجلس اعیانك رأیني ترجیح ایدرسه اوحالده وکلا ایله مجلس مبعوثان آره‌سنده اختلاف نظر حاصل اولمش دیمك اولهجغی جهتله اوچنجی ماده‌ده بیان اولنان صورتله کوره تطبیق معامله ایدیلیر . مجلس مبعوثانك رأینه اشتراك ایلدیکی جالده مادهٔ مختلف فیها کلهجك دورهٔ انتخابیه‌یه قدر تأخیر ایدیلیر . انتخابات جدیده ایله تشکل ایده‌جك مجلس مبعوثانده اولکی مجلسك رأینده اصرار ایدرسه آرتق اوصورت مجلس اعیان ایچون مجبوری‌القبولدر . قانون اساسیيه بواصله کوره برماده علاوه ایدیله‌جکدر .

ماده ۸ — بودجه‌نك قبول وتصدیق اول باول مجلس مبعوثانه عائددر . مجلس اعیان وکلانك موافقتیله تقلیل مصارف قصدنده اتخاذ قرار ایده‌بیلیرسه‌ده مصارفی تزیید ایده‌من .

ماده ٩ — ذات حضرت پادشاهی هیئت اجرائیه‌یه امر اداره‌ده مأمورینك عزل ونصبنه والحاصل اجرا وظیفه‌سنه اوله‌رق اتخاذ وعرض ایدیلن مقررات ومعروضات اوزرینه‌طلب ایضاحات ومعروضات‌وارده‌یی ردویاقبول ایتمك حقنی حائزدر. قانون‌اساسینك‌معدل ٢٨ و٢٩ نجی ماده‌لری بواساسه کوره تعدیل‌ایدیله‌جکدر.

ماده ١٠ — بعدما قانون اساسینك بر ویابرقاچ ماده‌سنك ایجاب حال ووقته کوره‌تعدیلنه لزوم کوریله‌رك بوبابده هیئت وکلا جانبندن ویا اعیان ومبعوثاندن برذات طرفندن تکلیف وقوع بولدیغی حالده تکلیف ایدن اعیاندن ایسه لزوم تعدیل هیئت اعیانجه بعد التصدیق مجلس مبعوثانه کوندریلیر . هیئت وکلا طرفندن ویا مبعوثاندن بری جانبندن تکلیف وقوعی حائنده طوغریدن طوغری‌یه مجلس مبعوثانده موقع تذکره قونیلیره تعدیل تکلیفی بوصورتله مجلس مبعوثانجه بالمذاکره عدد مرتبك ثلثان اکثریتیله لزوم تعدیله قرار ویریلیرسه تعدیلات اومجلسك ختام دورهٔ انتخابیه‌سنه قدر اجرا ایدیله‌مز . انتخابات جدیده‌یی متعاقب اجتماع ایده‌جك مجلس مبعوثان اعیانله برلکده مجلس عمومیٔ ملی حالنده اجتماع ایده‌رك تعدیلاتی بالمذاکره اتخاذ ایده‌جکی قراری تصدیق شاهانه‌یه عرض ایلر . مدت انتخابیه‌نك ختامنی بکله‌مکه وقت وحال مساعد اولیه‌جق درجه‌ده مستعجل ایسه قانون اساسینك تعدیلنه اولا مجلس مبعوثان وبعده مجلس اعیان طرفندن عدد مرتبك ثلثان اکثریتیله قرار ویریلیرسه مجلس مبعوثان منفسخ اولور ونهایت اوچ آی ظرفنده یکیدن انتخاب اجرا اولنه‌رق متعاقباً مجلس اعیان ایله بالاجتماع تعدیلی حقنده اتخاذ قرار ایدر . قانون اساسینك ١١٦ نجی ماده‌سی بوصورتله تعدیل ایله‌جکدر .

ماده ١١ — قانون اساسینك بالاده بیان اولنان صورتلره افراغنه لزوم کوریلان مواددن ماعدا کافهٔ احکای فرمه‌نك پروغرامنده متخذدر .

ماده ١٢ — وکلانك مسئولیت سیاسیه وجزائیه ومالیه‌سنك درجاتی وصور تطبیقیه‌سنی کوسته‌ریر قانون مخصوص عاجلاً تنظیم اولنه‌جقدر .

ماده ١٣ — حکومتك ادارهٔ عرفیه‌یی اعلان ایده‌بیلمسی حق تقیید وادارهٔ عرفیه مدتی تحدید ایدیله‌جکدر . بواساسه کوره عاجلا برادارهٔ عرفیه قانونی تنظیم ایدیله‌جکدر .

بنیان دولت

ماده ١٤ — دولت عثمانیه‌نك دینی دین اسلامدر . بواساس قدیمی محافظه ایله برابر ذاتاً شریعت محمدیه ایله مؤید وسلطنت سنیه‌جه‌ده اوته‌دنبری متخذ اولدیغی اوزره دولتجه رسماً طانمش اولان مذاهبه منسوب جماعات غیر مسلمه‌نك سربستیٔ آیینلری وبالجمله حقوق دینیه‌لریله امتیازات مذهبیه‌لری کما کان محفوظ طوتیله‌جقدر.

ماده ١٥ — عصرك مزاجی ومدنیت حاضره ایله اهالیٔ مملکتك الجا واحتیاجی یکدیکریله تألیف اولنه‌رق ، بنیهٔ دولتده برقاچ عصردنبری عارض اولان وهن وانحطاطك ازاله‌سی وترقیات مدنیه‌نك ممالك عثمانیه‌یه تسهیل دخولی اسبابی استحضار ایدیله‌جکدر .

ماده ١٦ — فرقه‌مزجه اتحاد عناصر غایه‌سی آنجق عناصر واقوام مختلفه‌نك منفعت حقیقیه‌لرینك یکدیکریله ووحدت عثمانیه ایله تألیفنده آرانیله‌جقدر .

ماده ١٧ — ملت عثمانیه‌یی تشکیل ایدن عناصر وادیان مختلفه اصحابندن هربرینك وحدت عثمانیه‌یی خللدار ایتمه‌مك شرطیله دینی ، ادبی ، علمی واقتصادی مساعیٔ مشترکه ومنفرده صرف ایتملری وبومقصدله کندی مذهب ویا قومیتلرینه خاص هردرلو مؤسسات علمیه واقتصادیه تشکیل ایتملری سربستدر . هرقوم منسوب اولدیغی دینك منافعنه واقوام وادیان سائره‌نك حقوق متساویه‌سنه تعرض ایتمه‌مك شرطیله بلا مانع

خدمت ایده‌بیلیر . حکومت عثمانیه‌نك بودرلو تشبثاته قارشی اتخاذ ایده‌جکی خط حرکت هیچ برقوم وعنصرك دیکرینك حقوقنه تجاوز ایتمه‌مسنه وبالخاصه وحدت عثمانیه مقصد اقصاسنی اخلال ایده‌جك حرکاتده بولنمامسنه دقت ایتمکله برابر عناصر واقوام مختلفه‌نك کافه‌سنه بلاتفریق واستثنا معاونت ممکنهٔ قانونیه‌یی سیاناً ایفادن عبارتدر .

ماده ۱۸ — اقوام عثمانیه‌دن برینك هیئت عمومیه‌سی ویاخود هرهانکی عنصر ودینه منسوب اولورسه اولسون علی‌الاطلاق افراد ویا جمعیات طرفندن وحدت سیاسیهٔ عثمانیه‌یی اخلاله مستعد هردرلو تشبث وقوعی وطن عثمانی‌یه قارشی درجه درجه خیانت وجنایتدر . حریت وجدان وحریت قومیه‌یی یالکز بونقطه تحدید ایدر وبوده برقانون مخصوصله صریحاً تعیین ایدیله‌جکدر .

معارف عمومیه

ماده ۱۹ — تحصیل ابتدائی مجبوری ومجانیدر . ناحه مرکزیله نفوسی ایکی بیك ودها زیاده اولان قریه‌لرده وشهور وقصباتك ایکی‌بیك نفوسی حاوی هرقسمنده ارکك وقز چوجقلری ایچون مکاتب ابتدائیه وقرای سائره‌ده وپك کوچك کویلرك مناسبت موقعیه‌سنه کوره برفاچی برلشدیریله‌رك الك مناسبنده کوی مکتبلری تأسیس اولنه‌جق ویکدیکرندن غایت اوزاق وطاغنیق خانه‌لردن متشکل کویلرده مکتبدن استفاده ایده‌بیلمك اوزره مکتبك یاننه طلبه مسکنی انشا وتأسیس ایدیله‌جکدر .

ماده ۲۰ — کوی مکتبلرنده وعلی‌العموم مکاتب ابتدائیه‌ده تدریسات لسان محلی ایله اجرا ایدیله‌جکدر .

ماده ۲۱ — تحصیل ابتدائی ایله تحصیل اعدادی آره‌سنده اوچ سنه‌لك رشدیه تحصیلی واردر . تحصیلك بودرجه‌سی مجبوری دکلسه‌ده مجانیدر .

ماده ۲۲ — تحصیل ابتدائی تعمم وتوسع ایدرك اهالینك تربیهٔ فکریه احتیاجی تزاید ایتدکجه مکاتب اعدادیه‌ده اونسبتده تکثیر اولنه‌جق وبو مکتبلر خلقك استفاده‌سنه الك زیاده یارایه‌جق صورتده مملکتك الك مناسب نقطه‌لرنده تأسیس ایدیله‌جکدر .

ماده ۲۳ — مکاتب اعدادیه‌ده شایان نظر دقت آثار استعداد ابراز ایدن فقیر کنجلردن بالمسابقه احراز تفوق ایدنلرك مکاتب عالیه‌ده اکمال تحصیل ایتمسیچون طرف حکومتدن تخصیصات کافیه اعطا اولنه‌جقدر . عثمانلی مکاتب عالیه‌سنده اکمال تحصیل ایدن شاکردلردن عینی اوصافی حائز اولانلر تشبث شخصیده موفقیتی تأمین ایچون بالمسابقه مصرفلری طرف حکومتدن ویریله‌جکدر .

ماده ۲٤ — قرا مکاتبیله مکاتب ابتدائیه‌نك نواحیجه تأسیس واداره‌سی ومکاتب رشدیه‌نك تنسیق واداره‌سی ولایات مجلس عمومیه‌سنه مودوع وظائف مهمه‌دندر . معارف حصه‌سی اعانه‌لری تماماً محللرینه ترك اولنه‌رق نواحی وولایات بودجه‌لرنده اول باول اشبو مکاتبك مصارفنه تخصیص اولنه‌جقدر .

ماده ۲۵ — مکاتب عمومیه پروغراملرینك اساسی یالکز مأمور یتیشدیرمك دکل نسل جدیدی مجادلهٔ حیاتده غلبه‌یه حاضرلیه‌جق وتشبث شخصی‌یه مستعد ایده‌جك تربیه ومعرفتی احضار ایلمکه معطوف وبناءً علیه پروغراملر دها زیاده عملی اولنه‌جقدر . معارف عمومیه قوانین ونظاماتنك بواصللره کوره ترتیب وتنظیم ایدلمسی فرقه‌مزجه مقرردر .

ماده ۲٦ — دارالفنونك تشکیلات وتدریسات واداره‌سنك اوروپا دارالفنونلرینه تماماً تطبیقی اسبابی استکمال اولنه‌جقدر .

ماده ۲۷ — بورایه قدر ذکر اولنان مکتبلر مکاتب رسمیه‌دن اولوب بونلرك خارجنده تأسیس ایدیلن وآتیاً ایدیله‌جك اولان مکتبلرك کافه‌سی مکاتب خصوصیه‌دن معدوددر . فرقه‌مز بلاتفریق جنس ومذهب

هر عنصرك ترقيات علميه‌سنى وطن عثمانى ايچون دائما بيوك بر فائده اوله‌رق قبول ايدر . بناءً عليه افراد ملتك منفرداً واقوام وجماعات مختلفه‌نك مشتركاً علمى وادبى ودينى هردرلومكاتب تأسيسنه حقلرى فرقه‌مزجه متخذ براءلدر . بودرلو مؤسسات ايچون يالكز مرجعندن رخصت آلمق وپروغراملرينى بيان ايتمكله برابر تدريس ايديلن وايديله‌جك اولان كتابلردن برر نسخه‌سنى مرجعنه توديع ايلمكدن بشقه بر قيد يوقدر . مكاتب خصوصيه‌دن مأذون طلبه ـ اومكتبك پروغراملرى معادلى بولنان مكاتب‌رسميه پروغراملرينه توافق ايتديكى حالده ـ بردرجه يوكسك اولان مكاتب رسميه‌يه بلا امتحان دخول حقنى حائزدر . دولتك مكاتب خصوصيه اوزرنده حق نظارتى وشرائط صحيه واخلاقيه‌نك تأمينه خادم اولان حق تفتيشى بلا تفريق جنس ومذهب جمله‌سى ايچون سياندر .

ماده ٢٨ — ملتك على‌العموم سويهٔ معرفت وتربيه‌سنك اعلاسى ايچون شهور وقصباتده كتبخانه‌لر ، قرائت صالونلرى ، تربيه‌وى وصناعى درسلر ، قونفرانسلر ، موزه‌لر ، والحاصل فنون ، ادبيات وصنايعه خادم مؤسسه‌لرك كشاد واداره‌سنه فرقه‌مز بذل مساعى ايده‌جكدر .

بونلرك قسماً حكومت ، قسماً ادارهٔ محليه وقسماً جمعيات وافراد معرفتيله‌وجوده كتيرلمسى ايچون معاونت جديه ايفاسى فرقه‌مزك وظائفندندر .

سياست خارجيه

ماده ٢٩ — امنيت خارجيه‌مزى استحصال ايچون بالجمله دولتلرله ادامه وتأمين حسن مناسباته اعتنا اولنمغله برابر منافع دولتك ايجاباتنه كوره دولتلرك بعضيسى ويا بعضيلرى ايله بالاتفاق بر مسلك سالم اتخاذ اولنه‌جقدر .

ماده ٣٠ — سياست خارجيه‌مزده‌كى مطمح نظر هيچ بردولت وملتك حقوقنه‌تعرض ومملكتنه تجاوز اولمايوب كندى ملكمزك تماميتى دائره‌سنده ستقبالمزى تأمين ، استقلالمزى محافظه‌دن عبارتدر .

سياست داخليه

ماده ٣١ — اقسام ممالك‌عثمانيه ادارهٔ سياسيه‌ده مركزه مربوط ووحدت‌مملكت خللدن‌مصون بولنمغله برابر بعض‌ولايات عثمانيه‌نك خصوصيت احوالى قوانين موقتهٔ استثنائيه ايله اداره‌سنى مستلزمدر . قطعات‌مختلفه اهاليسى آره‌سنده عرفان وتربيهٔ سياسيه اعتباريله‌موجود اولان‌تفاوته وهر محلك استعداد ومزاج‌مخصوصه‌سنه توافق ايده‌جك وقطعات مختلفه‌نك بالآخره تساوئ احوالنى مؤدى اوله‌جق صورتده اصول وقواعد اتخاذ اولنه‌جقدر .

ماده ٣٢ — ادارهٔ ولايات ؛ توسيع مأذونيت وتفريق وظائف قاعده‌سنه توفيق ايديله‌جكدر . معارف كبى امور نافعه وزراعت وتجارت وصنايعه متعلق خصوصاتك منافع اساسيهٔ‌دولته ويا وطن عثمانينك‌مدافعه‌سنه تماس ايدن ونفع وضررى برولايته انحصار ايتيه‌رك بتون ملته ويا برقسمنه شامل اولان موادن ماعدا كافه‌سى ادارهٔ محليه‌يه ترك ايديله‌جك وقوانين ونظامات لازمه‌يه كوره تنظيم اولنه‌جقدر . ادارهٔ مركزيه‌ده دخى مختلف دوائررسميه رؤساسنك حقوق ووظائفى توسيع وبوكا مقابل مسئوليتلرى تعيين ايديله‌جكدر .

ماده ٣٣ — ممالك عثمانيه‌ده ـ قطعات معموره‌دن بدأ ايله ـ نواحى تشكيلاتى اجرا ايديله‌جكدر . يكديكرينه ياقين كويلردن مناسب مقدارى موقعاً سهولت ومناسبت واهاليسى آره‌سنده‌ممكن مرتبه‌مجانست كوزه‌دلمك صورتيله طوپلانه‌رق نفوسى ايكى بيكدن‌دون واون بيكدن زياده اولمامق اوزره ناحيه‌لرى‌وجوده كتيريله‌جكدر .

ماده ۳۴ — ناحیه‌لرك مجلسلری ومدیرلری منتخب ، فقط کاتب و تحصیلدارلری طرف دوائردن منصوب وموظف اولهجقدر .

ماده ۳۵ — ناحیه دولتجه تشکیلات اداریه‌نك اساسی اولدیغی کبی کندی کندینه حیات مخصوصه صاحبی برفرد اجتماعی حالنده بولنه‌جقدر . بناءً علیه قوانین ونظامات‌واوامر دولتك نشر واعلان وتطبیق واجراسی وضابطهٔ عدلیه ونافعه وظیفه‌لری ناحیه مدیرینه موضوع ، بووظیفه‌لر ایچون ناحیه مجلسی هیئت مشاوره صفتی حائز اولهجق ودیکر طرفدن کوی مکتبیله ناحه مکتب ابتدائیسنك ومعابدك ومقابرك ناحیه‌یه عائد اورمان وبالطه‌لقلرك وصویوللریله چشمه‌لروبازار محللرینك ومرعالرك وناحیه یوللرینك احداث واداره وتعمیری والحاصل نفع وضرری ناحیه‌یه منحصرخصوصات حقنده قرار اتخاذی وناحیه‌بودجه‌سنك تنظیمی و عندالزوم « سیستم ادیسیونه‌ل » وضعی ناحیه مجلسنه ومقرراتك جهت احرائیه‌سی مدیره عائد بولنه‌جقدر .

ماده ۳۶ — ناحیه مجلسی مجلس مبعوثان ومجالس عمومیه انتخاباتنك قانونی سوءاستعمالاتدن بری اولهرق اجراسنه دقت ونظارت ایتمك وتکالیف دولتك طرح وتوزیع وجبایتنده مغایر اصول وعدالت احوال وقوعنه محل ویرمامك وتحریر نفوس واملاك خصوصاتنده بیان رأی الله حقرق ووظائفنی حائز اولهجقدر .

ماده ۳۷ — مدیرك وسائط اجرائیه‌سی ناحیه‌ده ژاندارمه نفراتی واورمان‌قوریجیلریله کوی‌بکجیلری اولهجقدر .

ماده ۳۸ — بواساس وناحیه مجالس انتخاباتی تأمین وتطبیقاتی ایجاب مملکته توفیق ایده‌جك صورتده بونواحی تنظیم اولنه‌جقدر .

ماده ۳۹ — شهر وقصبه‌لرده ناحیه مجلسلری وظیفه‌سی بلدیه مجلسلرینه ومدیرك ضابطهٔ عدلیه‌ومانعه وظیفه‌سندن وظائفی بلدیه رئیسلرینه عائد اولهجق ونفوسی فرق بیکدن آلتمش بیکه قدر اولان شهرلرده ایکی بلدیه هیئتی تشکیل ایدیلهجك ودها زیاده نفوسی اولان یرلرده هیئتلر اونسبتده تعدد ایده‌جکدر .

ماده ۴۰ — بلدیه هیئتلری متعدداولان شهرلرده برهیئت‌عمومیهٔ منتخبه بولنه‌جق وبلدیه رؤساسندن بری هیئت عمومیه‌جه ریاست اولایه انتخاب اولنه‌رق استانبوله نسبتله شهر امینی وظیفه‌سی بورئیس اوله تودیع ایدیلهجکدر .

ماده ۴۱ — بواساسلره کوره تشکیلاتی وانتخاباتی ووظائفی مبین بلدیه قانونی تنظیم اولنه‌جقدر .

ماده ۴۲ — تشکیلات اداریه اعتباریله ممالك عثمانیه سنجاقلره تقسیم ایدیلهجك وهرسنجاغك وسعت وحدودی احتیاجات حالیه وآتیه‌یه توافق ایتمك اوزره تشکیلات یکیدن اجرا اولنه‌جقدر .

ماده ۴۳ — تسهیل اداره ایچون سنجاقلر ایجابی قدر قضالره منقسم اولهجق ، فقط برلوا درتدن زیاده قضایی احتوا ایده‌میه‌جکدر. لوالرده متصرف ، قضالرده قائمقام بولنور . بونلرده‌کی مجلس اداره‌لر یالکز مأموریندن مرکب ومنحصراً امور اداره ایله مشغول اولهجقدر .

ماده ۴۴ — اوچ درت ونهایت بش لوا جمع ایدیلهرك ولایت تشکیل یعنی ولایات موجوده‌نك حدود تشکیلاتی احتیاج مملکته کوره یکیدن تنظیم ایدیلهجکدر .

ماده ۴۵ — هر ولایت کندینه عائد ایشلرده حیات مخصوصه صاحبی بر زمرهٔ اجتماعیه اولهجق واعضاسی انتخاب مبعوثان قانونه توفیقاً منتخب بر مجلس عمومیسی وبرخصوصی بودجه‌سی بولنه‌جقدر .

ماده ۴۶ — مجلس عمومی نفع وضرری یالکز اوولایته خاص اولان اموردہ حق تشریعی حائز وکافهٔ وظائفده ناحیه مجلسلرینه مرجع اولهجقدر . بو مجلس سنه‌ده ایکی دفعه اوقات معینه‌ده اجتماع ایده‌جك

ومنعقد اولديغى زمانلرده دائمى صورتده والينك هيئت مشاورهٔ اجرائيه‌سى اولق اوزره اعضاسندن بش كشى انتخاب ايديله‌جكدر . مزايده، مناقصه ، بيع وشرا كبى خصوصات وبالعموم مقبوضات ومدفوعات ومجلس عمومى مقرراتندن محتاج مذاكره اولان مواد برويش ذاتدن مركب ووالينك رياستنده منعقد مجلس خصوصى قراريله اجرا اولنه‌جقدر .

ماده ٤٧ — هر ولايتده بر والى بولنه‌جقدر . وظيفه‌سى ؛ اولا مركز دولتله جريان ايده‌جك كافهٔ مخابراتك مرجعى اولق امنيت وآسايشك محافظه‌سى ايچون لدى‌الحاجه تدابير فوق‌العاده اتخاذ وايجاب ايدن نقاطه جهات سائره‌دن قواى كليهٔ ضابطه وتعليمات دولتك تطبيق‌واجراسيله مكلف اولان مأمورينى وبالخاصه مأمورين ملكيه‌يى تفتيش ومراقبه آلتنده طوتمق ومأمورين عليهنده شكايات وقوعنده بالتدقيق لازم‌كلن معاملهٔ قانونيه‌يى درحال اجرا ايلمك ، ثانياً ولايت مجلس عموميسنه رياست ايتمك وبو مجلسك مقرراتنك تأمين اجرا آتى اسبابى استكمال وتعقيب ايله هر اجتماعنده مجلسه واوچ آيده بر داخليه نظارتنه راپورلر ويرمك وولايت خصوصى بودجه‌سنده مرقم مبالغك اخذ وصرفى ايچون امر اعطا ايلمك والحاصل مجلس عمومى مقرراتنك اجراسنده ولايتك شخص متمثلى صفتنده بولنمقدر .

ماده ٤٨ — ولايت قانونى بو اساسلره كوره تنظيم اولنه‌جق وطوغريدن طوغرى‌يه والى معيتنده‌كى مأمورينك كملردن مركب ونه ايله موظف اولديغلرى‌ده تصريح ايديله‌جكدر .

ماده ٤٩ — آسايش وانضباط وامنيت پوليس وژاندارمه هيئتلرينه مودوعدر . اختلال كبى عمومى برشورش ظهور ايتدكجه قوهٔ عسكريه تأمين آسايش وظيفه‌سيله مشغول ايديليه‌جك وبناءً عليه ژاندارمه موجودينك احتياج حقيقى درجه‌سنه ابلاغيله مدت موظفهٔ عسكريه ايكى سنه‌يه تزيل اولنه‌جق واحوال عاديه‌ده فراد نظاميه‌يه وظيفهٔ عسكريه‌لرى ممكن مرتبه مملكتلرينه يقين قطعاتده ايفا ايتديريله‌جكدر .

ماده ٥٠ — ژاندارمه ، پوليس هيئتلرى بولندقلرى محللرده‌كى مأمورين ملكيه‌يه وبالنهايه واليلره تميله مربوط اولديغى وژاندارمه وپوليسك وظائف مربوطيتلرى ودرجهٔ مسئوليتلرى قانون مخصوص ايله موضعا تعيين ايديله‌جكدر .

ماده ٥١ — مأموريت ايچون قانون اساسيده موجود اولان شرائط استخدامدن ماعدا تقيدات اولهميه‌جنى كبى جنس‌ومذهب‌ده دوشونلمز . آنجق اهليت وكفايت ومأمورك حال‌وشانيله محل مأموريتنك ايجاباتى آره‌سنده‌كى موافقت نظر اعتباره آلنور .

ماده ٥٢ — بالعموم مأمورينك اصول انتخاب وتعيينى وحقوقى وعلى‌الدرجات مسئوليتلرينى مبين برقانون مخصوص تنظيم ايديله‌جكى كبى ترفيع وترقيلرينك وتقاعدلرينك‌ده قواعد عدل‌حقه توفيق مقصدينه كوره قوانين حاضره تعديل اولنه‌جق وارکان وامرا وضابطان عسكريه‌نك امر قوماندا وترفيعلرى حقنده آيريجه برقانون مخصوص تنظيم ايديله‌جكدر .

ماده ٥٣ — بتون مأمورينك سياسى جريانلر خارجنده بولنمسى سلامت وطن مقتضاسى اولديغندن عساكر شاهانه ضابطان وافرادى كبى بالعموم مأمورين ملكيه وعدليه وضابطه‌نك فرقه وجمعيات سياسيه‌دن برينه انتساب ايله حائز اولديغى نفوذ حكومتى او فرقه ويا جمعيت لهنده استعمال ايللرينك برقانون مخصوص ايله مبنى فرقه‌جه ملتزمدر .

ماده ٥٤ — قانون جزا ايله مطبوعات قانونى ايجابات حريته توفيقاً تعديل ايديله‌جكدر .

سياست اقتصاديه

ماده ٥٥ — اورمانلرك ، معدنلرك ايشلدلمسى، فابريقه‌لر تأسيسى، زراعتك ترقيسى والحاصل ثروت وعمرانك تزييدى موجب اولهجق تشبثات خصوصيه وشخصيه‌يه عارض ولان موانع كلياً ازاله ايديله‌جك

وبو خصوصات حقنده وضع اولنه‌جق قوانین ونظاماتك هدفی ارائهٔ تسهیلات اوله‌جقدر .

ماده ٥٦ — اجنبی سرمایه‌دارانك مملکته دخولی تسهیل اولنمقله برابر اهالیٔ مملکتك رقابت اجنبیه آلتنده ازله‌مسنی تأمین ایچون اساسلی برسیاست اقتصادیه اتخاذ ایدیله‌جکدر .

ماده ٥٧ — اراضیٔ امیریهٔ خالیه‌نك صورت وشرائط مناسبه ایله فقرا وکوچبه اهالیه توزیعی حقنده برقانون مخصوص تنظیمی فرقه‌جه ملتزمدر .

ماده ٥٨ — ولایاتده ارباب تشبثه معتدل شرائطله اقراضاتده بولنه‌بیله‌جك مؤسسات وجوده کلمه‌سنه چالیشیله‌جقدر .

ماده ٥٩ — اموال غیرمنقوله‌نك ثروت متداوله حالنه کلمسنی تأمیناً ایجاب ایدن قوانینك تنظیمی‌اسبابنه تشبث اولنه‌جقدر .

ماده ٦٠ — حیات مملکت ایچون شمدیکی حالده زراعت مکتبلری ، تجربه ونمونه ترلالری ، آلات زراعیه اعمالاتخانه وتعمیرخانه‌لری تأسیس وتعمیمنه وزراعت بانقه‌لرینك بر مؤسسهٔ مستقله حالنه افراغنه وهنوز ادراك ایدلمامش محصول‌اوزرینه آقچه اقراض ایده‌جك درجه‌ده تزیید فوائدینه وتجارت اوطه‌لری کبی زراعت اوطه‌لرینك اکمال تشکیلاتنه چالیشیله‌جقدر .

سیاست مالیه

ماده ٦١ — مکلفینك قدرتنه وعدالت ومساوات اساسنه توافق ایتمك لازم کلن تکالیف دولت ؛ صورت طرح وجبایتی اعتباریله مکلفینك ترفیهنی موجب اوله‌جق صورتده تعدیل ایدلمکله محصولات زراعیه‌نك تکالیف تضییقیه‌دن آزاده قالمسنه دقت وحوایج ضروریه‌دن اولان موادك بالواسطه النه‌جق ویرکولرك دخی ممکن مرتبه تخفیفه غیر ایدیله‌جکدر . مصارف دولتده اسرافاته اصلا مسامحه ایدلیه‌رك حکومتك بالجمله مصارفی قطعی حساباته کوره تعیین ایدیله‌جکدر . سیاست مالیه‌نك اساسی بهمه‌حال متوازن بودجه تنظیمی مقصدینه‌معطوف‌اوله‌جقدر. واردات دولتك صرفنه مأذون‌اولانلرصیقی وشدتلی برمراقبه‌یه‌تابع‌طوتیله‌جقدر.

ماده ٦٢ — دول اجنبیه ایله عقد اولنه‌حق تجارت مقاوله‌نامه‌لرنده سیاست مالیه‌مز تعرفه اساسنه مستند اوله‌جقدر . فرقه‌مزجه بالقان کرك اتحادی شایان مذاکره کورولور .

ماده ٦٣ — دولتجه آلنوب صاتیله‌جق کافهٔ املاك واشیانك بیع وشراسی معاملاتی برمرکزده طوپلانمق ایچون برمدیریت عمومیه تشکیلنه تشبث ایدیله‌جکدر .

اوقاف وجماعات

ماده ٦٤ — فرقه‌جه اتخاذ اولنان اساسه کوره حکومت عثمانیه‌نك حقوق ووظائفی عثمانلی صفتی حائز اولان بالعموم افراد وعناصر حقنده سیاناً جاری اوله‌جغنه وجماعات غیرمسلمه اوته‌دنبری صرف کندیلرینه عائد امور وخصوصاتی عن‌جماعةٍ رؤیت واجرا ایتمکده بولندقلرینه‌مبنی عثمانلیلر آره‌سنده مساوات کامله حاصل اولمق وشخصیت معنویه‌سی حکومتك احاطهٔ سیاسیه‌سی ایچنده غائب اولمق بروصایت بی‌لزوم آلتنده حس تشبثندن محزوم قالمش بولنان جماعات اسلامیه موجودیت حقیقیه احراز ایده‌بیلمك اوزره جماعات سائره ایله عین حقوق ووظائفی حائز برجمعیت اسلامیه تشکیلاتنه اهمیت مخصوصه ویریله‌رك بونك ایچون لازم کلان قوانین عاجلاً تنظیم وتطبیق ایدیله‌جکدر . قانون اساسینك ۱۱۱ نجی ماده‌سی بواساسه کوره تعدیل اولنه‌جقدر .

ماده ٦٥ — اوقاف نظارتی اوقاف مدیریت عمومیه‌سی شکلنه وضع‌اولنه‌جق ومجلس‌اداره‌سی جماعات اسلامیه طرفندن بالانتخاب تعیین ایدیله‌جکدر .

ماده ٦٦ — ولايات وملحقاتی اوقاف مديروم‌أمورينی مديريت عموميه‌طرفندن منصوب اوله‌جق وفقط محللری جماعات اسلاميه‌سی‌طرفندن منتخب بر مجلس اداره‌نك نظارت ومراقبه‌سيله ايفای وظيفه‌ايليه‌جكدر.

ماده ٦٧ — اوقاف وواردات وقفيهٔ موجوده‌نك حرمين محترمينه وقدس شريفه و استانبوله وسائر بلاد جسيمه‌ده‌كی جوامع كبيره‌يه والحاصل برمحلده‌كی وارداتك ديكر محللرده بولنان مختص لهلرينه مربوطيتی كما كان باقی قاله‌جق وبودرلو اوقافك يالكز جبايت وارداتی خصوصنك تنظيم واصلاحی وفقط هم واردات وهم صرفياتی مختص اولان وقفلرك ازهرجهت‌اداره‌سی محللری اوقاف مجلسلری معرفتيله اجرا ايديله‌جكدر.

ماده ٦٨ — اوقاف اسلاميه‌نك شواصله كوره اداره‌سنی تأمين ايتمك‌اوزره كافهٔ تفصيلات وتفرعاتی شامل برقانون مخصوصنك سريعاً تنظيم وتطبيقی فرقه‌مزجه مقرردر.

ماده ٦٩ — مكاتب خصوصيهٔ اسلاميه‌نك تشكيل وتنسيق اداره‌سی جماعات اسلاميه‌يه توديع‌اولنه‌رق جماعات سائره‌كبی جماعت اسلاميه دخی ترقيات دينيه وادبيه وعلميه‌سنی اداره وتأمينه اقدار اولنه‌جقدر.

ماده ٧٠ — جماعات اسلاميه ايله اوقاف اسلاميه اداره‌لرينك مناسبات وروابطی درجه‌سی بالاده بيان اولنان ايكی قانونده موضحاً تعيين اولنه‌جقدر.

ماده ٧١ — جوامع ومساجد شريفه‌كبی مدرسه‌لرك دخی واردات وصرفياتی تنظيم واداره‌لرينی تنسيق وطلبهٔ علومك معيشتلرنی ترفيه وتدريس وتحصيلی احتياج زمانه كوره اصلاح ايتمك وظيفه‌سی جماعت اسلاميه‌نك نظارت قانونيه‌سی آلتنده بولنمق اوزره اوقاف مديريت عموميه‌سنه مودوع اوله‌جقدر.

مجلس مبعوثانك فسخنه دائر خط همايون صورتی

اعيان كرام،

هيئت جديدهٔ مبعوثان اوچ آی ظرفنده بالانتخاب اجتماع ايتمك اوزره حسب‌الاقتضا هيئت حاضره‌يی فسخ تصميمنده بولوندیغمدن قانون اساسينك يدنجی ماده‌سی موجبنجه مجلس اعيانك رأی موافق ويرمسنه انتظار ايدرم.

٢٥ محرم ١٣٣٠ و ٢ كانون ثانی ١٣٢٧ محمد رشاد

فسخه دائر مجلس مبعوثان واعياندەاوقونان ارادهٔ سنيه

« قانون اساسينك يدنجی ماده‌سی ومجلس اعيانك رأی وموافقتی موجبنجه هيئت حاضرهٔ مبعوثانك فسخی وتاريخ فسخندن اعتباراً اوچ آی ظرفنده هيئت جديدهٔ مبعوثانك بالانتخاب اجتماعنی اراده ايتدم. »

« بو اراده‌مزك اجراسنه صدارت مأموردر. »

٢٨ محرم ١٣٣٠ و ٥ كانون ثانی ١٣٢٧ محمد رشاد

بحريه ناظری	حربيه ناظری	خارجيه ناظری	شيخ‌الاسلام	صدر اعظم
خورشيد	محمود شوكت	عاصم	نسيب	سعيد
اوقاف ناظری	ماليه ناظری	معارف ناظری	عدليه ناظری	داخليه ناظری
خيری	نائل	امهاه	ممدوح	وكالةً ممدوح

بوسته وتلغراف وتلفون ناظری — اورمان ومعادن وزراعت ناظری — نافعه ناظری

ابراهيم — آريستيدی — كيرقور سينابيان

رادهٔ سنيه‌نك قرائتنی متعاقب اعضای كرام كمال سكون ايله طاغيليورلردی.

مجلس مبعوثانك فسخنی متعاقب نشر ایدیلن بیاننامهٔ رسمی

اصول مشروطیتك اساسی قوهٔ اجرائیه وتشریعیه بیننده توازن تامك موجودیتی واحد ما آخرك حقوقنه تجاوز ایتمامسی ماده‌لری اولوب قانون اساسینك اوتوز بشنجی ماده‌سی ایسه بوموازنه‌یه مانع وهیئت وکلایی هیئت مبعوثانك تحت تحکمنده طوتمغه مساعد اولدقدن بشقه سلطنتله اداره اولنان دولتلرك کافه‌سنده مجلس مبعوثانك فسخیله عندالاقتضا آرای ملته مراجعت اولنمسی مقام حکمداریك حقوق مستقله‌سندن معدود وحکومات جمهوریه‌ده دخی رئیس دولت عین حقوقی حائز اولدیغی حالده ذکر اولنان اوتوز بشنجی ماده فسخ خصوصنده حق سلطنتی قیود شدیده ایله تحدید ایتمش واوقیودك برقسمنده ایسه قابلیت تطبیقیه متعذر کورلمشدر . بوحالدرك محاذیری متنوع ایسه‌ده زجمله صلاحیت طبیعیه‌یی حائز ومملکت ایچون‌ده اعظم احتیاجات اولان برحکومتك وجودینی اشکال ایتدیکندن مذکور ماده‌نك توازن قوی قاعدهٔ طبیعیه‌سنه ازجاعنه آیاً فاتألزوم قوی حس ایدلمش وبونك وجوب مطاقی ایسه‌اولجه هرفرقه‌وحزب طرفندن تسلم اولنمشیدی. سائردول مشروطه‌ده مجلس مبعوثانك فسخی وکلاومبعوثین بینلرنده اختلاف وقوعیله مشروط اولمایوب اونلرك قانون اساسیلرنده حق فسخ صورت مطلقه‌ده مذکورایکن بزده‌ینه اختلاف شرطی ابقا اولنه‌رق یالکز قانون اساسینك اوتوز بشنجی ماده‌سندن قوهٔ اجرائیه‌یه پك زیاده ایراث ضعف ایدن قیودی رفع ایچون مجلس مبعوثانه برصورت تعدیلیه تکلیف ایتمش‌ایدی. بو تکلیف مخالفلر طرفندن انسداد مذاکره طریقیله مکرراً رد اولنه‌رق بوصورتله حکومتله مجلس آره‌سنده اختلاف حادث اولمسی اوزرینه هیئت وکلا استعفا وهیئت جدیده دخی تکلیف مذکورده اصرار ایلدی . بونك اوزرینه مجلس مبعوثانده جریان ایدن مذاکرات اخیره نتیجه‌سنده اکثریت آرا تکلیف واقعی قبول ایتمش ایسه‌ده قانون اساسی تعدیلاتنده ثلثان اکثریت شرط اولمسنه ومخالفینك مخالفتلری تعدیلات مطلوبه‌نك قبولی ایچون لازم کلن ثلثان اکثریت مرتبه‌یی حاصل ایده‌مامسنه مبنی قانون اساسیده مسطور اولدیغی اوزره هیئت جدیدهٔ مبعوثان اوچ آی ظرفنده بالانتخاب اجتماع ایتمك اوزره هیئت حاضرهٔ مبعوثانك فسخی حقنده طرف اشرف حضرت پادشاهیدن اصدار بیورلان خط همایونله وقانون مذکورك یدنجی ماده‌سنده محرر اولدیغی وجه ایله مجلس اعیانك رأیی طلب بیورلمش ایدی . مجلس مذکور اکثریت عظیمه ایله رأی موافق اعطا ایدرك کیفیتی با عریضهٔ جوابیه حضور عالیهٔ حضرت پادشاهیه عرض ایتدیکندن هیئت حاضرهٔ مبعوثانك فسخنه وبکی مجلس مبعوثانك اوچ آی ظرفنده بالانتخاب اجتماعنه ارادهٔ سنیهٔ حضرت ملکداری شرفصدور بیورلدرق ایجابی جرا قلنمش واصولی وجهله همان انتخابته ابتدار اولنمسی بالعموم ولایات والویهٔ غیر ملحقه‌یه بیلدیرلمشدر .

تورکیا ـ ایتالیا محاربه‌سی

عثمانلی هلال احمر هیئتنك توقیفی مناسبتیله : ایتالیانلر تورکی امتحان ایدییورلر :

— بزه دوقتور اولدیغکزی اثبات ایدیکز ؛ بر باجاغی نصل کسرسکز، شو آدمك اوستنده کوسته‌ریرمیسکز ؟

— تورك : اوخ، اعلا. دها طرابلس غربه کیتمه‌دن برایتالیان یاقالادم دیمك!...

اجنبی قاریقاتورلرندن : ایتالیا طرابلس غربی اشغال ایلیور !

تورکیا ـ ایتالیا محاربه‌سی: صولدن صاغه برنجی رسم : تورکیایه ایتالیا دییورکه : شو قوطویی (طرابلس غربی) بکا ویر ! ـ ویرمم ! ـ زورله آلیرم ! ـ باق بقالم ..... (قوطودن بچقلی بر عرب چیقار !)

(سالنامهٔ ثروت فنون) ك قاریقاتورلری

طرابلسده ایتالیا: ـ هانیا تورکلر ؟ ـ ایشته!!.
(ایتالیا تورکی آرارکن ، تورك طوقاتی یوزنده پاتلار !)

ایتالیاجنرالی غزته‌ده کی محاربه حوادثنی اوقویوب دیبورکه :
— تلفات ومجروح ها ! محاربه‌نك بویله جانه قیپان نوعنی سومم !

کنج چین اختیاراوروپایه — آلیکز ، ایشته استعمالدن ساقط برتاج داها ! . .

(سالنامهٔ ثروت فنون) ك قاریقاتورلری

تورکیا — ایتالیا محاربه‌سی — قرال ویقتورا مانوئل ایله عسکرلری
طرابلس غرب چولارنده مظفرانه ایلریله‌یور !!..

سالنامهٔ ثروت فنونك قاریقاتورلری

صناعی . تجاری واقتصادی آوروپا

تجارت مکتب عالیسی جغرافیای اقتصادی معلمی احمد احسان بك طرفندن، آوروپا مکاتب تجاریه‌سنده اوقوتدورلمقده اولان اك صوك آثار کلهلرك اقتباسی صورتیله تألیف اولونان بومصور اثر قیمتدارك برنجی قسمی انتشار ایتمشدر . بك نفیس طبع ایدلمش ولدیغی حالده فیاتی ٥ غروشدر .

سالنامهٔ (ثروت فنون) ك

سالنامهٔ عسكرى

قسمى

[بر سنه‌لك وقائع عسكريه‌يه دائر معلومات ومطالعاتى احتوا ايده‌ر.]

حج يولنده

اديب شهير جناب شهاب الدين بكك بو بى بدل اثرى مطبعه‌مزده طبع ايدلمشدر. پك بويوك رغبت كوره‌رك قسم اعظمى صاتيلان بو نفيس كتابك فيئاتى ١٠ غروشدر.

اوردونك تكاملى

براوردوينك تكاملنده اك مؤثر عامل

بر اوردونك قوهٔ زنده‌سى خصائل شخصيه وتربيهٔ عرفان بينده توازن حصوليله آرتار .

سالنامهٔ ثروت فنون كچن سنه، عثمانلى اورديسنك اعلان مشروطيتدنبروعهده‌سنه ترتب ايدن وظائف عاليه‌يى استكمال ايچون لازم كلن سعى وغيرتده ابراز فعاليت ايتمكده اولديغنى بر مقالهٔ عسكريه‌ده محترم قارئلرينه لسان ستايش ايله عرض واتيان ايتمش ايدى .

بو سنه‌كى مقالهٔ عسكريه‌ده اوردينك قوهٔ ماديه‌سنى تأييدو وطنك حفظ موجوديتى‌اوغورنده‌كى وظيفه‌سينى ملتك شرفنه لايق بر مرتبه‌ده ايفايى تأمين ايده‌جك عوامل معنويه‌دن بحثله بوخصوصده ملتك افعال صحابتكارانه‌سى ناصل تجلى ايتمك لازم كله‌جكى حقنده بيان مطالعه ايتمكى مناسب كورور .

قانون اساسى‌يه استناد ايله مقدرات حاضره و مستقبله‌سنى ايدئ همت ومساعيسنه آلمش اولان عثمانليلر ـ بوكون ملل مترقيه و متمدنه نزدنده قبول ايديلمش اولان ـ ملت مسلحه ، حالنه منقلب اولمشلردر . بوسببله‌دركه الى سلاح طوتان بوتون وطنداشلر وطن طوپراغينى چيكنه‌مك داعيه‌سنه قالقيشه‌جق، ملتك شرفنه طوقونه‌جق مادى ، معنوى هر تجاوزه قارشى اوطوپراغى ، او شرفى سلاح ايله مدافعه ايتمكه بورجليدرلر .

طبيعيدركه بو دين حميت نفيرعام قالديرمق صورتيله ايفا اولونه‌ماز . زمانك اختراعاتنه ، احتياجاتنه موافق اسلحه ايدينمكله، معلومات عسكريه ايله بر انتظام جدى آلتنده پيداى‌ملكه وانسيت ايتمكه باغليدر. بو وظيفه‌يى وطنداشلره اوكرەتن مكتب « اوردى » در .

عثمانلى اورديسى اصول حرب دارالتعليمى ديمك اولان قطعاتنى ايكى سنه‌دنبرو تنظيم وتنسيق ايله مشغولدر. بوكون وجوده كتوردىكى تشكيلات ، مساعئ حاضره‌سنده دوام ايتدكجه ، اونى ترقيدن ترقيه آتمغى متكفلدر .

اوردويى تشكيل ايدن هيئت ضابطان ايله افراد عسكريه بوتون اولاد وطندن وجوده كلديكندن اونك تكملاتنه عموم ملتك علاقه‌دار اولماسى متحتمدر. بوعلاقه‌دارلغك تظاهرى حربيه بودجه‌سنه هرسنه اقتضا ايدن ميليونلرى يتيشديرمك ، اوردينك تربيه وتعاليسنه چاليشان هيئت ضابطانى ترفيه وتقدير ايتمك كبى مظاهرت معنويه ابراز ايتمكه انحصارله قالەماز . واقعا ثروت مليه‌نك ايثارى ، تظاهرات معنويه‌نك ابدالى ـ برملت اورديسنك ترقى وتكاملى ايچون شرط اولديغندن ـ شايان تقدير وثنادر.

فقط بونكله مقصده وصولك اسبابى اتمام ايديلمش‌اولەماز . اوردى ، ملتدن داها ياشقه معاونتلره، مظاهرتلره محتاج ومفتقردر . اومعاونتى ملتدن بكلەمكه حقى واردر .

اومعاونت‌ده « مملكتده معارفك ، صنايعك وبونلرك‌بالطبع وجوده كتوره‌جكلرى رفاهك تجلياتى‌در » دينه بيلور .

بوناپارط « ايبه‌نا » غلبه‌سيله پروسياليلرى پريشان ايتدى . پروسيا ، بياغى استقلال مليسنى غائب ايتمش برحالده ، فرانسه ايمپراطورلغينك نفوذى آلتنه ، تابعيتنه كيرمش اولويور ايدى . ١٨٦ سنهٔ ميلاديه‌سنده بودرجه‌ده پريشانلغه‌اوغرايان براوردينك ٦٤ سنه صوكره سدان ايله‌مجده فرانسه‌اورديسنه

طرابلس غربك غيور قوماندانی میرآلای نشأت بك

طرابلس غرب صحنهٔ حربی قهرمانلرندن : طرابلس غرب اردوسی ارکان حرب رئیسی و پارس آتاشه میلیتری بیکباشی فتحی بك، میدان حربده کی قیافتیله

اوردینی برضربهٔ مؤثره ایله پارس سورلری قاپیلرینه قادار طیانه بیلمه‌سینی تأمین ایدن عامل عجبانه اولمشدر ؟ هیچ شبهه یوق که معارف !

ایه‌نا بوزغونلغنده پروسیالیلرك رنجیده اولان عزت نفسلرینی اوتشایه‌رق یوکسلمکه اونلرك برشاعری، « کوتو » ك « حریتسز حیاتك دکری یوقدر ! » دیه‌یه چاغیران ؛ « قدیم یونانیلر حر اولماسه هومر منظومه‌لری هیچ بروقت تغنی ایدیله‌مز ایدی . » دیین آتشین سوزلی ، صمیمی اوزلی ، وطنپرورانه حسلرله سویله‌دیکی ، بوتون ملته سه‌وه‌سه‌وه ، طویه طویه چاغیرتدینی اشعار سبب اولدیسه بومنظومه‌لرك اویاندیردینی ، چانلاندیردینی ، انتقام آلمغه صوصاتدیردینی کوکللری ، فکرلری استهداف ایدیلن مقصده طوغری آلوب کوتورن عامل‌ده مکتبلر ، بوتون کویلره قادار یاییلان ابتدائی مکتبلر اولمشدر .

بومکتبلر سایه‌سنده درکه ۱۸۷۰ پروسیا ـ فرانسه سفرنده فرانسز طوپراغینه آیاق آتان پروسیا اوردیلری قطعاتنده کی ضابط مادونلری (چاووشلر) بیله یورودکلری یرلرك اللرنده بولونان طپوغرافیا خریطه‌لرینی اوقومنی بیلورلر ایدی .

نظریات وقیاسات قبیلندن دکل ، نتیجه‌لری بوتون وضاحتی ایله کورولن ، هروقت شایان امتثال ، بومساعی ایله درکه اومغلوبیتك ، اوانهزامك عار وخجالتندن قورتوله بیلمشلردر . یوکسلمك ایسته‌ین ، هله آچالمقدن تحاشی ایدن برمملکت ایچون اونمونه‌لری پیش تفکره آلق ، اونلره عامل اولمق فرض عین اولور .

بنغازی ودرنه منطقه‌سی قوماندانی
میر آلای انوربك

بنغازی ودرنه منطقه‌سی ارکان حرب رئیسی انور بك

پروسیانك ابتدائی مکتبلری خلقی جهلدن قورتاردی . جهلدن قورتولان خلق ایچنده علوم‌وفنوندن لذت آلیر آدملر یتیشدی، علم ، فن ، حکمیات ، تاریخ ، طبابت ، صنعت ، تجارت ، اقتصادیات کبی حزیات بشرك تجلیات محاسن پروری آرتدی . برملتده سعادت ورفاهی تأمین ایدن بومنابع ترقی‌یی اوکرنمکدن آلینان بولدت ، بولدتك لازم غیرمفارقی اولان یوروماز برسعی وجوده کتیردی .

بوکون آلمانیا ایمپراطورلغنی احتوا ایدن مملکتلرده ، خصوصیله بوایمپراطورلغك آنا اوجاغی دیمك اولان پروسیا ممالکنده مناقلات تجارت ایچون اولسون، سوقیات عسکریه ایچون اولسون ، اقتضا ایدن نقطه‌لری بربرینه وصل‌ایدن شمندوفرخطلرنده آرتق‌اکسیك‌بریرقالادینی تقدیر وحیرت ایله کوروله‌جك مساعیٔ مدنیه نمونه‌لرندندر .

اوروپا ملل مترقیه‌سی ایچنده انکلتره‌ده ، فرانسه‌ده ، آلمانیاده ، اوسترياده حرب ایچون تسلیح ایدیلمش هر نفرك تپه‌دن طیرناغه قادار بوتون لوازم حیاتیه وسفریه‌سی هپ اوممکتلر محصولی معرفت وصنعتدن وجوده کلیور . بوموفقیتك محصول عرفان وسعی بولوندیغنی انکار ایده‌میلمك ایچون انسان ، یابینی یوق ایتمك ویاکه حس تفکری تعطیل ایتمکدن باشقه چاره اوله‌ماز . مادام‌که دوشونمك یالکز انسانك دماغیله قائمدر . دماغه مالك اولان انسانك ده بوحقیقتی تسلیم ایتمه‌سی ضروریات قطعیه‌دن اولور. ایمدی اوردیلرینی ، ترقیات مدنیه‌نك استلزام ایتدیکی مرتبه‌لرده ، مکمل کورمکی ، اوردیلرینه

کووه نه‌رك بیانجینك تعرضندن مصون برحاله یاشایه بیلمکی ایسته‌ین عثمانلیلرك بونکته‌ی خاطردن چیقارمامالری مقتضیدر .

زمانمزده « طیاره » دینیلن هوا ده اوچان برنوع بالونلری اعمال ایتمکی بیلمه‌ین برملتك اوردیسنده امل ایدلش تکامل حصوله کلمش دینیله‌مز . طیاره‌یی ، اونی یاپمغی بیلن ملتلردن ، صاتون آلمقله اکسیك تمامالانمش صاییله‌ماز . تمامالاندیغی قبول ایدلسه‌ده موقت اولور . طیاره برسببله پارچه‌لانه‌رق ، ویا قوللانیله قوللانیله بیپرانه‌رق ایشه یرامازبرحاله کلنجه یکیسنی تدارك ایتمك ایچون ینه پاره‌یه احتیاج کورولمه‌یه‌جکمی ؟

ایسته‌دیکی کبی کیفنه پاره صرف ایدن برملتك ، پدرمانده برمیراثی سفیهانه صرف واسراف ایدن برمیراث یدی تورودی‌دن نه‌فرقی اولور ؟

حال بوکه برملتك ثروت عمومیه‌سی آبا و اجدادن قاله مستغلات ومیراث قبیلندن اولمایوب او ثروت بهمه حال چالیشوب قزانیلمقله دفع احتیاج ایدر . چالیشمق بیلمکی ایله یعنی علم ایله ، فن ایله ، صنعت ایله آنجق نافع برحاله قونوله‌بیله‌جکندن « طیاره » یی اوده‌یه‌جك پاره‌نك برکویلینك تیرپانی ، برعمله‌نك قازمه‌سی اوجنده ، برناقلك استری ویا دوه‌سی صیرتنده‌کی سمرده اولدیغنی ادراك ایتمه‌مك هانکی انسانك نفسنه ذل کلمز ؟..

تیرپانك ، قازمه‌نك اوجینی بیله‌ین دستکاهلرك ، اعمالاتخانه‌لرك تجارینی وجوده کتورن عامل هپ معارف‌در . معارف‌ده مکتبده اوکره‌نیلور . بوکون دشمنك بی‌عارانه ، حقوق ومدنیت شکنانه تعرضنه اوغرایان طرابلس غرب وبنغازینك حالی صدق مدعانك اك یکی ، اك بارز دلیللرندن برینی تشکیل ایدر .

اورادهٔ عثمانلی اوردیسندن بر فئهٔ قلیلهٔ منجیه‌نك دلالت وارشاداتی التنده سلاح حمیت وحماسته صاریلمش ، ابراز ایتدکلری فعالیت جنکاورانه ایله صدر اسلامده‌کی عرب دور أستیلاسی مفاخرینی اون ایکی عصر صونره تجدید و احیا ایتمش اولان مجاهد

طرابلس غرب مدافعلرندن : طوبروق وحوالیسی قوماندانی متقاعدین فریقاندن ادهم پاشا

[مشار الیه قوزان فرقه‌سی قوماندانلغندن متقاعد وحلبده مقیم ایکن اعلان حربی متعاقب غیرت وطنیه‌سی سوقیله دارحربه عزیمت ایتمش وطوبروق حوالیسی قوماندانلغنی درعهده ایله‌مشدر .]

قهرمانانه برهجوم : طربلس غربك محاربانندن برنده دشمن پوسکورتولورکن

عربانك جبين و سفيل بردشمن اوزرينه شاهين كبي صالديران ؛ آتش قوصان طوپلرى اوزرينه چوللرده يبرتجى آرسلانلر ، قاپلانلر آغزينه جنبيه ايله مجهز يومروغنى طيقار كبي ـ يونانستان قديمك قبل التواريخ ادوار قهرمانانه‌سى متباقيدنى ياشاتان ـ چالاك و خشين صولتلرى دشمنى يوق ايتمك ، وطنك خاك پاكنى چيكنه‌بن اياقلرينى قيروب محو ايتمك نتيجهٔ قطعيه‌سنى تعويق ايدوب طوران عاملك معارف يوقسوللغى اولديغنه هيچ شبهه ايدلورمى ؟

سلطان سليم ثانى دور سلطنتنده وقوعه كلن اينه بختى (لپانت) مغلوبيت بحريه‌سنى ، صدر اعظم صوقوللى محمد پاشانك همت عالم پسندانه‌سى ايله برقيش ايچنده يتشديرلمش ايرتسى سنه بهارنده غالب دشمنلره ميدان اوقويه‌رق ، قپودان دريا قلنج على پاشا امرى آلتده دكزه چيقان دوناتما ، يبانجى برمملكتدن صاتون آلنمش دكل ، عثمانلى بحريه دستكاهلرنده (كمى قيزاقلرنده) انشا ايله‌وجوده كتورلمش ايدى .

يكرمى سنه‌اول ، امثالنه نسبت ايديلنجه ، «عاجز» صفتيله ياد ايدلك مبالغه اولمايان آلمانيادونانماسينى ـ اساطير يونانيه‌ده يزدان ابحار عد ايديلان « نپتون » معبود مخيلك احفادندن صايبلسه روا اولان ـ

طرابلس غربك قهرمان مدافعلرندن برفرنه

[طرابلس غربده غيور عثمانلى ضابطلرينك همتيله برانتظام عسكرى تأسس ايتمش وينه اونلرك تعليميله عربان اصول جديدهٔ حربى اوكرەمشلردركه ، رسمده كورولديكى اوزره ، اوك صيراده يره ياتەرق سپر آلمه وضعيتنى آلان عربان بوكا برنمونەدر.]

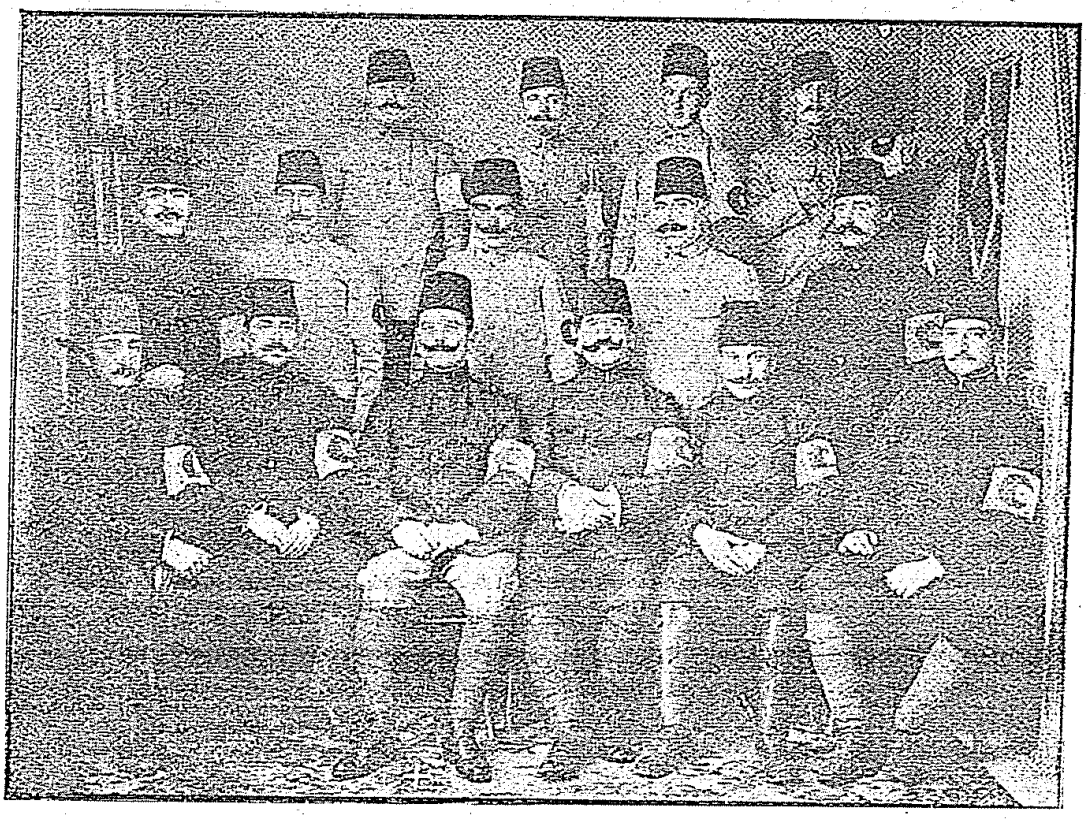
زمانمز « مالكةالابحارى » انكليز قوم متعاليسى دونانماسيله بوكون رقابت داعيەلرينه چيقارتان، برمجبوريت قطعيه ل ويرەجك اولسه ايكى سنه ظرفنده يكرمى بش ذرەدنوط وجوده كتيرمكدن اظهار عجزايتميەجك برموقعه اصعاد ايدن عامل مؤثر اونلرك اعمالات بحريه دستكاهلريدر . بوترقئ سريعى تأمين ايدن ده « معارف » اولمشدر. قرەلرده اوردیلرى، دكيزلرده دونانمالرى وجوده كتورن عامل هپ « معارف » ، هپ مكتبدر .

برملتك قرەده ، دكيزده مسلح قوهٔ مدافعەسى ايكى عامل ايله تكامل ايدر . بريسى اوردى يى تشكيل ايدن افرادك قوهٔ بدنيەسى ، جفاكشلكى ، حماستى وجوده كتورن مزيات عرقيەسيدر . ايكنجيسى ده اوافرادك دست استعمالنه توديع اولنەجق هردرلو سلاحى اعمال ايدەجك قوهٔ عرفانى در .

عثمانليلرك بوعوامل وخصائلدن برنجيسنه مالك بولوندقلرينه تاريخ شاهددر. بوكونكى افريقا حربى ده يار واغيارى تقديرخوان ايلەر ؛ اونلردن ، بى رحم طالغەلى دكيزلرله ، اوده دونانمالرى اولمامق يوزندن، ايراق اولان ، اونلره ايستەدكلرى كيبى ال ويرەمەين وطنداشلرى افتخار حسلريله اعزاز أيلر برحالده اوشهادت تاريخيەيه استحقاقلرينى اثبات ايدوب طورمقدەدر . حتى ايجاب ايدر ايسه ، يارين ده اوخصائل متمايزەنك عثمانليلره معين وظهير اولەجغنى تأمين وتبشير ايتمكدەدر .

اوايكى عامل غيرمنفكك ديكرى ده علمدر . عرقى مزيات عسكريەيه مالك اولان بر ملتك برپيادە نفرنده الندە ترقيات علميەنك وجوده كتوردیكى اك يكى تفنك بولونماز ، طوپجيلرينەده كذلك سرعتلى آتش اجرا ايدر اك مصنع طوپ ويرلز ، اوردينك نقليات ، سوقياتى تسهيل ايدەجك مكمل شوسەلر ، تيموريوللرى حدلازمنده اولمازايسه بوعرقدن تشكل ايدەجك اوردينك قيمت عسكريەسى هيچ شبهه يوق كه دوچار تزلزل اولور .

بوتفنكى ، بوطوپى اعمال ايدەجك ، تيموريوللرى ، لوقوموتيفلرى ياپەجق اعمالاتخانەلرك هپ تمللرى معارفدر . عثمانلى اوردیسنك بو « عامل دماغى » ده - برنجى « عامل بنيوى » ده اولديغى كبى - امثالنه رقابت ايدەجك برحاله واردیغنى ادعا ايدەجك برعاقل بولوندیغنى ظن وتسليم ايدەيەمز . الدەكى معلومات ايله ، خارجدن تدارك اولونمش اسلحه ايله تكامل مطلوبه وصول امكانى طبيعيدركه مفقوددر .

طرابلس غربده عثمانلی هلال احمر هیئتی

اوطورانلر ، صاغدن اعتباراً : دوقتور علی بك ، دوقتور ضیا بك ، دوقتور لطفی اسماعیل بك ، دوقتور کریم ثباتی بك ، دوقتور عبدالسلام بك ، دوقتور صائب بك ، — اورتاده کیلر صاغدن اعتباراً: محاسبه‌جی صبحی بك ، خسته باقیجی آرا معاشقجیان افندی ، خسته باقیجی بکر افندی ، خسته باقیجی عمر افندی ، اجزاجی صبحی بك ، - آرقه ده کیلر صولدن اعتباراً: خسته باقیجی ابراهیم افندی ، خسته باقیجی صادق افندی ، خسته باقیجی رجب نظامی افندی ، خسته باقیجی عثمان افندی

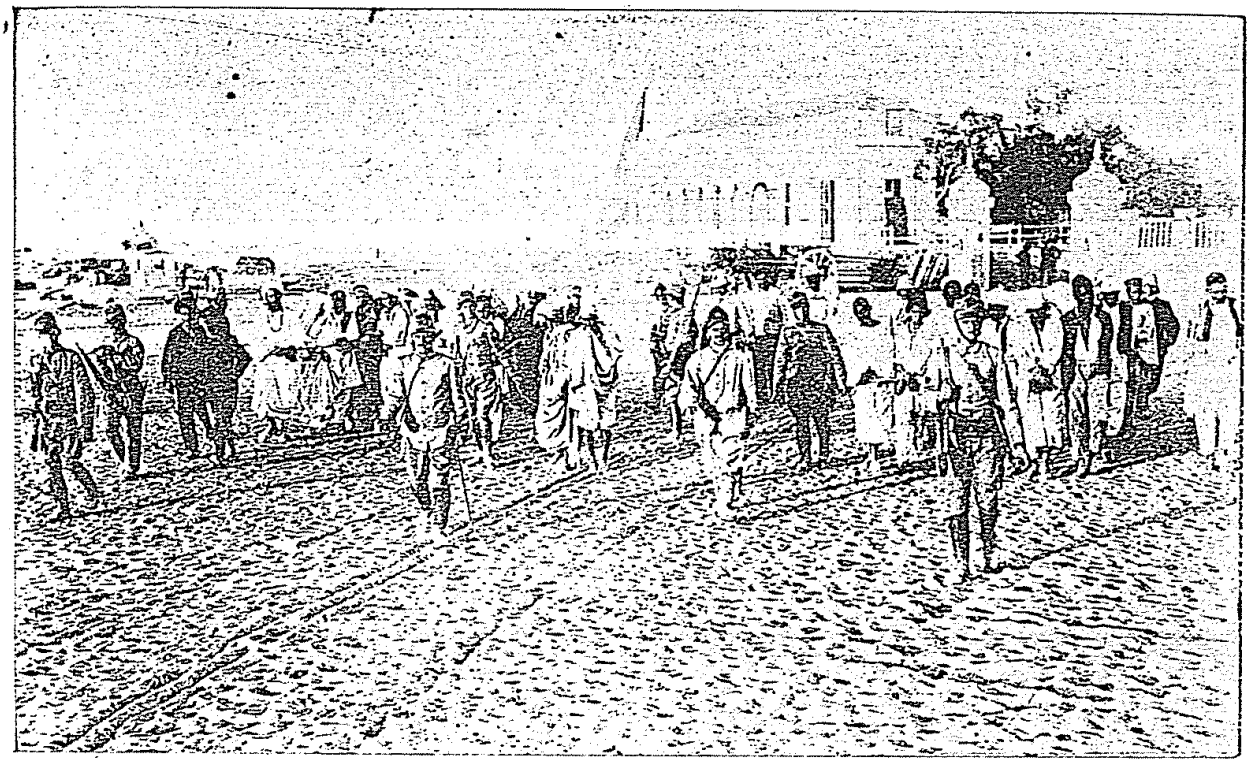
بونغیور وفداکار هیئت ، اوپراتور کریم ثباتی بکك ریاستی آلتنده ۲ تشرین اول ۱۳۲۷ تاریخنده ، فرانسه‌دن سیار خسته‌خانه‌لره لازم مالزمه وادویاتی بعدالتدارك تونس طریقیله طرابلس غربه کیده‌رك ۱۸ تشرین ثانیدن اعتباراً ایفای مأموریته مباشرت ایتمشدر .

ایدی اوردیسنك تکاملی طلب ایدن برملتك علم وصنعتله اوکا معین وظهیر اولماسی وطنپروراکك الك مقبول وبارز خصائلندن کورولمیدر . براوردینك امر تکاملنده « ارکان حربیهٔ عمومیه » نك وظیفهٔ سعی وهمتی نه‌قدر مهم ایسه « معارف عمومیه نظارتی » نك‌ده تعمیم وتأمین معارف امرنده‌کی سعی واقدامی اوقدر ، بلکه‌ده اوندن جوق مهمدر .

معارف ایله مؤید اولان برمملکتده فن ، صنعت، تجارت (بری وبحری) ، یول ، لیمان، تیوریولی والحاصل ثروت وسعادت عمومیه حصوله کلهمك قابل دکلدر . جمعیات بشرك « مدنیتی » ده ایشته بووسائط وعوامل ایله مقایسه وتقدیر اولونور .

اوردینك تکاملی تأمین ایچون معارف عمومیه نظارتنك بو مظاهرتی بر مظاهرت عمومیه ورسمیه صورتنده تجلی ایده‌جکی کبی تشبثات شخصیه ایله‌ده مملکتده تعمیم معارفه خدمت ایدیلمك لازم کلور .

شخصی تشبثات الله اوردینك تکاملنه ایدیله‌جك معاونت یالکز درجات مختلفه‌ده مکتبلر تأسیسنه

ایتالیانلرك طرابلسه مدنیت ادخال ایدیشلری : واحه‌ده‌ساكن معصوم اهالینك بلاسؤال وبلا محاكمه بربرلرینه باغلانه‌رق میدان سیاسته نقل ایدیلمه‌لری [آوروپاد، چیقاریلان قارت پوستالدن .أخوذدر]

منحصر قالمامليدر. كنج عرقك ، وكله‌جك عرقلرك قوای بدنیه‌سنی تقویه ایتمك ، سن مكلفیتلری زماننده خدمت عسكریه‌یه‌كیدن افرادی داها مملكتلرنده ایكن سلاح استعمالنه آزچوق آلیشه‌جق برحاله كتورمك ایچون‌ده لازم كان یرلرده تعطیل كونلرنده‌ومساعد موسملرده طوپلانوب چالیشمق‌اوزره جمناستیق‌هیئتلری، انداخت جمعیتلری تأسیس ایدیلمليدر .

جمناستیق وسپور هیئتلریله انداخت جمعیتلرینك كنجلرك تكامل وصحت بدنیه‌سنه واوردیده خدمته چاغرلدقلرنده سلاح استعمالنده آز مدت ظرفنده كسب ملكه و مهارت ایتمه‌لرینه نه مرتبه حسن خدمتلری اولدیغی ملل غربیه نزدنده‌كی تجربه‌لر ایله مصدقدر .

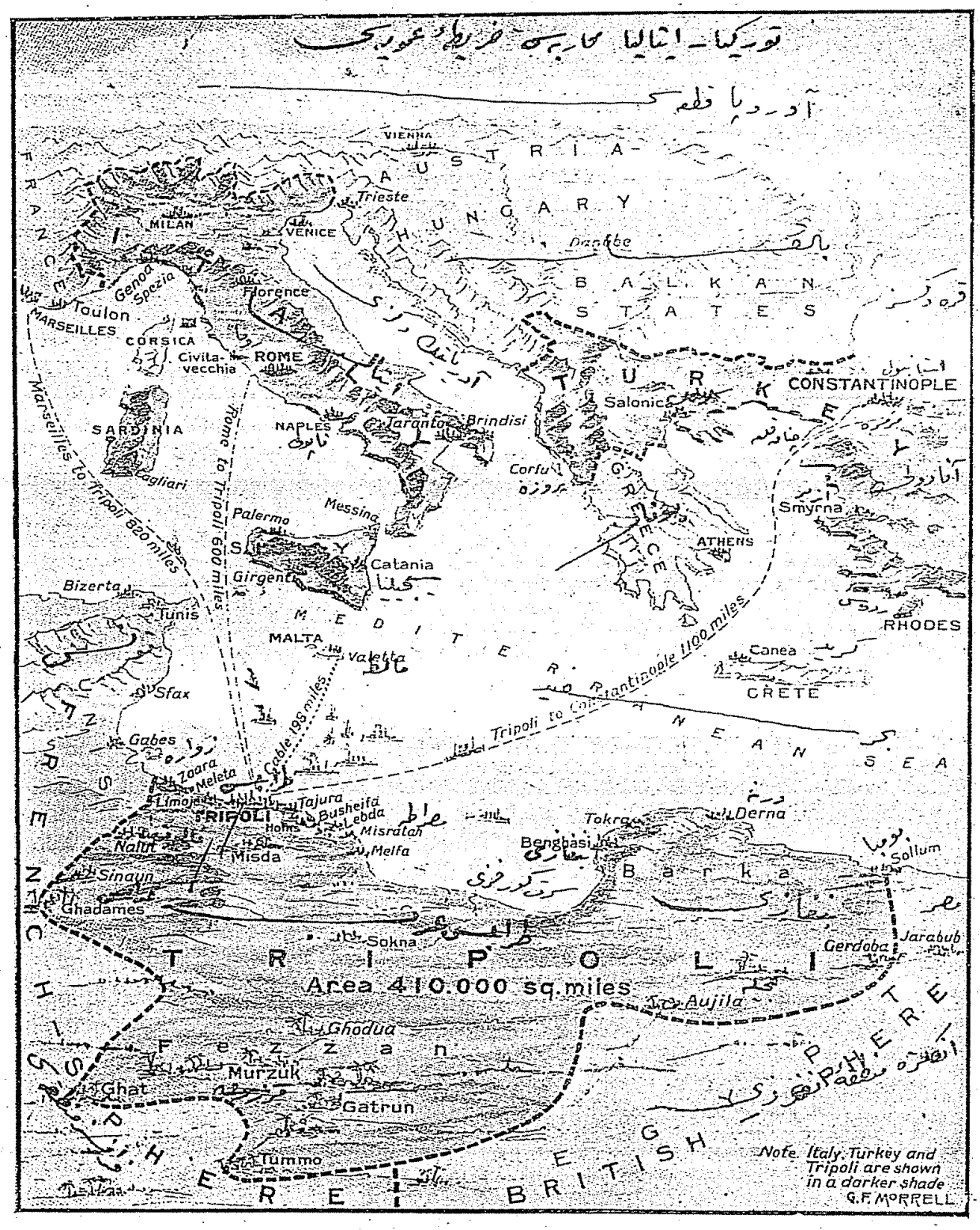
پای تختمزده اوق میدانی ، جندی میدانی كبی اسم وموقعلری كوزمن اوكنده طوران یرلر وقتیله اسلحه استعمالی (اوق آتمق) وپینیجیلك خصوصنده‌كی ممارسه‌لرده عثمانلیلرك بیانجی قالمادقلرینی بزه اثبات ایتمكده در. بوحالده احیاسی توصیه‌سنده بولوندیغمز بوملی تشبثلر وتعلیملر عرقمزك اساساً ائتلاف ایتمش اولدیغی بر اعتیادی یكیدن احیا دیمك اولهجقدر .

بویله دماغی وبدنی تشبثات تجدد كارانه‌نك پای تخت ایله بویوك شهرلرمزده موقع تطبیقه قونمه‌لری اونلرك مملكتك هر یرینه پایلوب یرلشمه‌لرینه یول آچاجغنه شبهه ایدیله‌مسون . قابیق یاریشی ، قوطره قوللانیلماسی كبی بحری ممارسه‌لرك ده ایلروده دونانمامز ایچون تأمین فوائد ایده‌جكی درکاردر .

ایشته عرق بشری اصلاح وتقویه ایله ، دماغه اهتمامه متوقف معارف عمومیه‌دن بكله‌جك منافعی تزیید ایدن ، بو تشبث وسعی‌لر ایله‌درکه اوردینك تكاملی الده ایدیله بیلور .

مملكتنی كرچكدن سه‌وه‌ن منفكرلر وكنجلر همت وطنپرورانه‌لرینك مهم برقسمنی بوجهته حصر ووقف ایدرلرسه اوردو هر معناسیله فیضیاب اولور .

فی ۲۵ صفر سنه ۱۳۳۰ وفی ۱٤ شباط سنه ۱۹۱۲ م . ق .

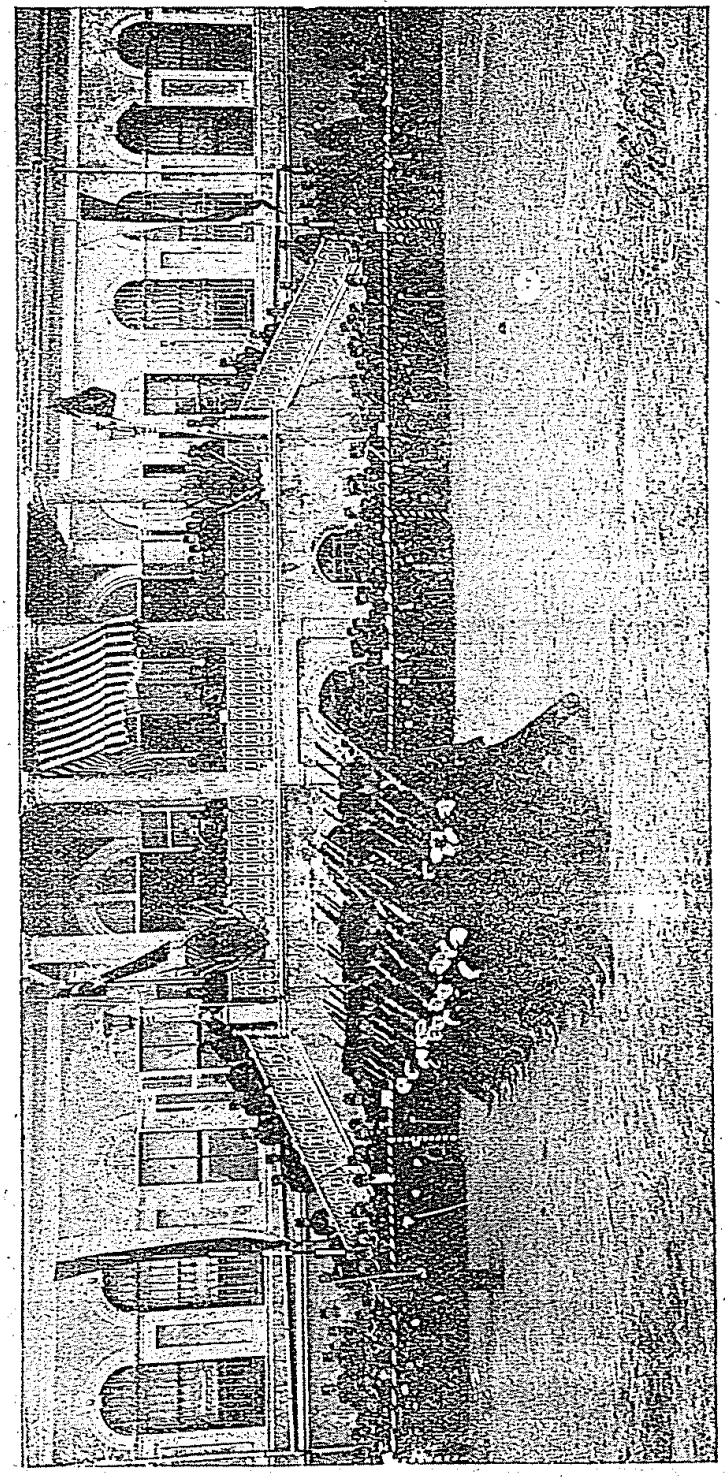

حربك جريان ايده بيله جكى محللرى قارئلريمزه تماميله كوسته‌رمك بوخريطه‌يى برانكليز مجموعهٔ مصوره سندن اقتباس ايتدك . طرابلس غربك روم ايلى وايتاليادن قاچ دفعه بويوك اولديغنى كوروكز ! دقت اولونورسه كورولوركه، طرابلس غربك حدود جنوبيه‌سى اساساً تا (چاد) كولى جوارلرينه قدر امتداد ايتمك لازم كليرايكن انكليزوفرانسزلرجه حدودلر كيفلرينه ومنفعتلرينه كوره تحديد ايدلمش وخريطه‌ده اويله كوسترلمشدر!

عثمانلی ـ ایتالیا محاربه‌سی

وثائق قسممزده کورولهبیله‌جکی اوزره ، ایتالیا حکومتی حقوق دولده وتاریخ‌امده اصلا کورولهدك بر صورتده ، هیچ برحقی یوق ایکن، ادنا برسبب‌وبهانه موجود دکل‌ایکن، بزه اعلان‌حرب‌ایتدی. واعلان حرب وقوعندن بر ایکی ساعت اول‌پره‌وزه ساحلنده ایکی طورپیدومزه تجاوز ایده‌رك ایشدن‌اصلا خبرلری اولمایان اوایکی زوالللی کوجوك سفینه‌لری قوس قوجا بردوناما ایله باطیردی. بونی متعاقب ، اعلان حربك ایکنجی واوچونجی کونلری طرابلس‌غرب شهرینی بومباردمان‌ایده‌رك، مقاومته قدرتی اولمایان او شهره عسکر چیقاردی وبوندن‌صوکرا صیراسیله بنغازی ، درنه، خمس، طوبروق لیمانلرینی‌ده اشغال ایله‌دی .

خائن ایتالیانلر ابتدا طرابلس غرب‌وبنغازی قطعه‌لرینی ۲۰ـ۲۵ بیك‌عسکرله، ساده برتنزه‌عسکری یاپه‌رق ضبط ایدیویره‌جکلرینی‌قویاً امید ایدییورلردی . چونکه‌وقتیله اورالرده ایسته‌دکلری کبی‌تدقیقات عسکریه یاپمشلردی ؛ هرواسطه‌یی حاضرلامشلردی ، طرابلس‌غرب، فکرلرنجه ، اولمش بر آرمودکبی سقوط ایدیویره‌جکدی .... فقط

براحتفال عالی : مکتب حربیه‌نك ۷۵ نجی سنهٔ دوریه‌سی (۲۷ شباط ۱۳۲۶) مناسبتیله اجرا ایدیلن مراسمده، مکتب مأذونلری اوکندن حربیه پیاده طلبه‌سی چکرکن [مقالهٔ مخصوصه‌سنه مراجعت]

حقیقت بویله اولمادی، عثمانلیلر ، دکرلی غیور عثمانلی‌ضابطلری هرطرفدن‌درحال وطنك امدادینه قوشدیلر، طرابلس غرب اهالیٔ شجیعه‌سی سلاحه صارلدیلر. دشمن شمدی‌یه قدر ٦ آی قدر بر مدت کچیردی ، بیکلرجه تلفات ویردی ، عسکرینی ۱۵۰ بیکه ، طوپلرینی ، مترالیوزلرینی ۵۰۰ دن فضله‌یه چیقاردی ، الآن ساحلدن آیریلوب داخله ایلریله‌یه‌مه‌یور ...

بووقایع هرکسك کوزی اوکنده جریان ایدییور ، بز طرابلس غرب وقایع عسکریه‌سنی کله‌جك سنه‌کی سالنامه‌مزده تلخیص ومحاکمه ایده‌جکز . زیرا شمدی نه وقایع حربیه ختام بولمشدر ، نه‌ده وقایعك بحق تقدیری قابلدر .

مکتب حربیه .

مملکتمزك موجودیتی جهلك، اونك طوغوردیغی عصردیده انتظامسزلغك سوروکله‌یوب دوشورمکه کوتوردیکی حفرهٔ اضمحلالدن ساعد همتلریله یقالایوب قورتاران سلیملر ، محمودلر شهراه تمدن ومساعیده ، تشکیل ایتدکلری اردونك سونکیسنه طایانه‌رق یورومك ایسته‌مشدر ه

بویوك عمزاده‌سیله باباسینك چیزدکلری یولی تعقیب احتیاجنی ادراك فطرتنده یارادیلمش اولان کنج عبدالمجیددده قوجه رشید پاشا کبی بر مشاور ومتشبثك حمیتپرورانه وواقعانه مظاهرتیله اقوام عثمانیه‌نك ایدیٔ تکریم وانتفاعنه اهدا بویوردیغی حریت جان ومال‌ایرمغانی (کلخانهٔ خط همایونی) عثمانلی‌سلاحینك شعشهٔ سطوتندن متحصل براکلیل ذی‌شرف ملی ایله تتویج ایتمکی فراموش ایتمه‌مشدر .

اوچنجی ناپولیونك بدان‌ده دشمن غالبی دست ظفرینه قلیجنی تسلیم ایتدیکی کوندن ، قرق یللدن بری غرب عالم مدنیتی وجوده کتیرن اقوامك تپه‌دن طیرناغه قدر تسلیحاته ، کون کچدکجه دها آرتان برتقیدله ، دوام ایده‌کلمه‌لری، سطحی نظرانه باقیلنجه اسراف ثروت کبی کوروئمه‌سنه رغماً ، توسیع صنایع ومبادلهٔ ثمرهٔ مساعیه خدمت ایتدیکی نصل تسلیم اولونورسه عثمانلیلق عالمنده اوردینك تأسیسی وتکملنه مصروف اولان همتلرك مملکتمزده نورعرفانك نفوذ ایتمسنه‌ده یول آچمش اولدیغنی اعتراف طوغرو اولور .

اوردیه ضابط، مهندس وطبیب یتشدیرمك‌ایچون حربیه ، مهندسخانه ، طبیه کبی‌مکاتب عسکریه‌ده تحصیل کورن کنجلرك ممتازلری برطرفدن اوردینك تکملاتنه خدمت ایتدکلری کبی بر طرفدن‌ده رحلهٔ تدریسلرنده اوتوران اونلردن صوکره‌کی نسللرك تربیهٔ فکریه‌لرینی تمیه وتقویه ایتمك وظیفه‌سیله اشتغال ایتدیلر .

تسلسل ایدن بو مساعیٔ تدریس وتدرس معلومات عسکریه وفنون حربیه‌نك علوم آلیه‌سی اولان ریاضیات وطبیعیات علملرینك مملکتده نشر وانکشافنه خدمت ایتدیکی ناقابل انکاردر .

پای تختمزك مدنی ایلك مؤسسهٔ علمیه‌سی اولان « دارالشفقه » یی تولید ایدن جمعیت علمیه باتیلرینك اسامیٔ محترمه‌سی آره‌سنده برچوق امرای عسکریه نامللرینك بولونماسی‌ده یوقاریکی مدعانك دلیللری صیراسنده ذکره شایاندر .

بو وقایع وحقایقك اهل عرفان قلبلرینه القا ایتمه‌لری طبیعی بولونان احتساسات ایله بزده مکاتب عسکریه یالکز اونلرك عرفان پرورده‌سی اولان هیئت ضابطانمزك دکل ، او عرفاندن طولایسی ایله اقتباس فیض ایتمش هیئت متفکره‌مزك‌ده کوکلرنده بر جای احترام بولماسی قدر شناسلق وجائبندن کورولهلیدر .

واقعا غلطه سرایندهکی مکتب سلطانی ایله اوندن اون بش سنه‌صوکره تأسیس اولنان مکتب ملکیه‌نك مملکتمزده تعمیم وترصین ضیای معرفته خدمت ودلالتلرینی قاله آلامق موافق ومعقول دکلدر.

شوقدرکه مکتب سلطانی صرف اجنبی متاع عرفانی ایله پرورشیاب اولدیغندن اونك بومبحثده یری اولامیه‌جغی کبی مکتب ملکیه‌ده مهندسخانهٔ بریٔ همایون ، مکتب طبیهٔ عسکریه ، مکتب حربیه کبی مؤسسات علمیهٔ عسکریه‌دن قرق اللی سنه صوکره وجوده کلمش اولدیغندن مملکته تخم معارفی صاچمق امرنده حق رجحانه مالك اولامز .

ایشته بوتون بو طویغولر ایله تلبسزك مشبوع اولماسندندرکه کچن سنه یتمش بشنجی سنهٔ‌تأسیسیه‌سنده

بایرام پاپان « مکتب حربیه » نامنه ، سالنامهٔ ثروت فنونده بر رسم وبر مقاله نشر ایتمکی وجیبهٔ قدر شناسی بیلیورز .

برده بونسخه یه مکتب حربیه نك اوچ ربع عصرلق حیات موجودیتنده کلن ناظرلردن الکمشهورلرینك هویتلرینه دائر معلومات مجمله یی ده طبع ایدییورز .

مکتبك ممتاز معاملرندن اولوب صورت مختصره ده ترجمهٔ حاللرینی الده ایده مدیکمز بعض ذواتك اسامیسنی ده، وفات ایدنلری پاشا یانلرندن آیرەرق آشاغیه یازمنی ، اوردینك علم وعرفانی تهیه وتتمیه ایدن اومعلمین محترمه یه قارشی مکتب حربیه نك جملهٔ وظائف نعمت شناسانه سندن بیلیرز .

وفات ایدن معلملرك معروفلرندن اسملرینی اوکرەنه بیلدیکمز ذوات :

فوسفور مشیر مصطفی پاشا	سر عسکرلك ایتدی
فریق حسین حامی پاشا	بیطر صنفندن
مشیر درویش پاشا	حکمت معلمی
طوپجی فریق سزائی پاشا	فن استحکام معلمی
طوپجی فریق نوری پاشا	ریاضیات عالیه معلمی
مشیر مظفر پاشا	جغرافیای عسکری فن حرب معلمی
مشیر ودینلی توفیق پاشا	ریاضیات عالیه معلمی
میرآلای بوسنه لی طاهر بك	آلمان لسانی معلمی
میرلوا کتابسز مصطفی پاشا	ریاضیه وطپوغرافیا معلمی
میرلوا سعدالدین پاشا	فن ما کنه معلمی
طوپجی میر آلایی رفیق بك	هندسهٔ رسمیه وطوپجیلق معلمی
بیکباشی عاشق رفعت بك	ادبیات عسکریه معلمی
میرلوا مصطفی پاشا	فن حرب معلمی
میرالای مصطفی بك	لسان معلمی
میرلوا مجار عثمان پاشا	لسان معلمی
بیکباشی دلی سعید بك	حکمت طبیعیه معلمی
موسیو فلوری	کیمیا معلمی

برحمات اولان معلمین ممتازەدن

طربزونلی علی نقی افندی (سابق طربزون مبعوثی)	ادبیات معلمی
فریق اسماعیل پاشا	سواری معلمی
فریق حسن بدری پاشا	ارکان حرب صنفلری معلمی
میرلوا صفوت پاشا	هیئت وتقسیم اراضی معلمی
میرآلای رشید بك	استحکامات جسیمه معلمی
میرلوا اسعد پاشا	فنون عسکریه معلمی

میرلوا چرکس حسن پاشا	علوم ریاضیه معلمی
میرلوا چرکس اسحق پاشا	لسان معلمی
فریق احمد مختار پاشا	فنون عسکریه وطوپچیلق معلمی

بومقالهٔ تسعیدیه‌یی ختامه ایردیرمزدن اول مشیر فون‌درغولتس پاشا نامنی‌ده صمیمی احترامات ایله یاد ایتمك مکتبه بورجدر .

او معلم مقتدر مکتبه فنون عسکریه‌نك نظریات وعملیاتی طرز نوینده ادخال ایتدی .

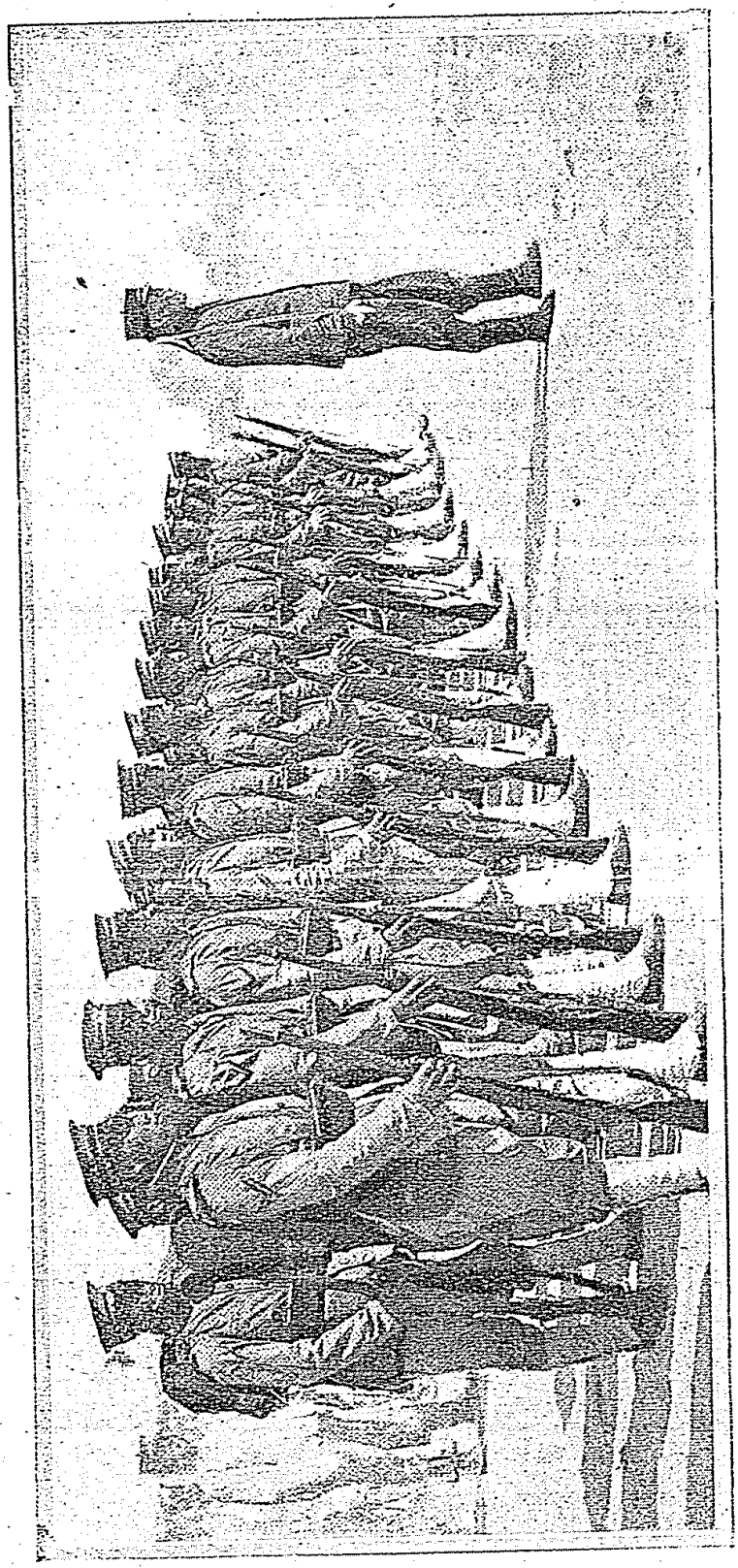
اوتوز سنه‌دنبری عثمانلی اوردیسنه یتیشن ، بوکون اواوردی‌نك مقدراتی اللرینه تسلیم اولنان ارکان وامرای عسکریه هپ اونك شاگرد نعمت شناسیدرلر .

مکتب حربیه اونای حافظهٔ احترامنده الی‌الابد صاقلایه‌جقدر .

چین قوای بریه وبحریه‌سی

چین ممالکنده سرزدهٔ ظهور اولان اغتشاشات ، چین حکومتنك قاراده ودکزده‌کی قوتنك درجهٔ اهمیتنی آراشدیرمق ایچون مناسب برفرصت تشکیل ایدییور ؛ چونکه هریرده اولدیغی کبی ، عرق اصفرده اختلالرك موفقیت وعدم موفقیتی هپ اوردو ودونانمانك قوت وقابلیتنه تابعدر . بونقطهٔ نظردن محاکمه ایدیلنجه ، شرق بعیدك عرض ایتدیکی منظره صوك درجه کولونجدر . چین ، یقین زمانه قدر براردویه مالك دکل ایدی ؛ قومشولرینك و بوتون دنیانك حرمت وحسن معامله‌سنه نائل اولمق ایچون بوا کسیکی تمامله‌مق ایسته‌دی . مملکتك مقدم براولادی بواردوبی تشکیل ، دها دوغروسی قادرولرینی وایلك تقسیماتنی ترتیب ایلدی . تام ایشك بدایتنده حکمدارك توجهی ساقط اولوب کندیسنه ایشدن ال چکدیرلدی . بوکونده ، شیمدی‌یه قدر یالکز رسم کچیدلرده سلاحلری پارلدامش ، مانورا میدانلرنده حرب ایتمش ، چین قوای بریه‌سنی هنوز هیچ کیمسه‌یه بالفعل اثبات ایده‌مه‌مش اولان بواردونك ایلك حرکت وفعالیتی ، حکمدارلری علیهنده سلاحه صارلمدن ، کندی مداخله‌لری اولماسه اوچ کون ایچنده بی‌اساس قالوب کیده‌جك بر عصیانه اشتراك ایتمکدن عبارت قالمشدر . چین سرایی ارکانی ، کندیلرینی مدافعه ایچون اهالیی تسلیح ایتدیکی زمان خاندان سلطنته دشمن اك پارلاق برقوهٔ مجادلهٔ ملیه احضار ایتدکلرینی تقدیر ایله‌مه‌مشلردی . بو آلت عصیانك قیمتنی تقدیر ومبدأ ومنشأینی تحری ایتمکله براجمال تاریخیدن دها فائدهٔ بخش برتتبعده بولونمش اولاجغز ؛ تصورات اقبالپرستانه‌لرینی قوه‌دن فعله کتیرمك ایچون چین اختلالجیلرینك واصلاحاتپرورانك استخدام ایتدکلری کنوزقوت ومقاومتی‌ده تدقیق‌ایده‌جکز :

تنسیقاتدن اقدم ، چین اردوسی اکثریسی برچوق عصر اول قانغ ـ هی‌نام حکمدار ایچون چین ممالکنی فتح ایتمش اولان سواریلردن وشمال آدملریله مانچولرك وتاتارلرك احفادندن متشکل اولق اوزره آنجق ۸۰,۰۰۰ نفردن عبارت ایدی ، حال حربده بومقدارك ٤٥۰,۰۰۰ نفره ابلاغنه قانون مساعده ایدییوردی . فقط مملکتی تشکیل ایدن ۲۲ دانه امارت کندی کیف وآرزولرینه کوره عسکر جمع ایدرلردی . علی‌الاکثر خزینهٔ حکومتدن عسکر جمعی ایچون لازم کلن تخصیصاتی اخذ وحفظ ایده‌رلر ، عسکر جمعی‌ده متروك برتصوردن عبارت قالیردی . ۱۹۰٤ ده بونواقصی اکمال ، بوسوءاستعمالاتی منع ایچون پکین حکومتی چینده اللی سنه بولنمش اولان (سور روبه‌رت هارت) ه مراجعت ایله کندندن بری وبحری برپروژه طلب ایله‌دی .

اقصای شرق اوپانیور ! چینده عسکرلك ، بیکی اصولده تنسیق کو مش بربولوك عسکر [مقاله‌سنه مراجعت]

چینده زندکی عسکرینك آن تکوینی اشارت ایدن بوپروژه‌ده درت اردو واوچ فیلو تشکیلی تصور ایدلمشدی .. هراردو ۵۰,۰۰۰ نفردن مرکب اولاجق، اردوحال صلحده ۲۰۰,۰۰۰ نفره بالغ اولاجقدی ؛ آیریجه ۵۰۰,۰۰۰ احتیاط عسکریله برقات دها تقویه ایدیله‌بیلن بوقوهٔ عسکریه‌جینك احتیاجات هرروزه‌سنه کافی‌عد ایدیلیور دی . آلمان دستکاهلرندن چیقمش ٦٦ طوپ‌ده بواردولره توزیع ایدیله‌جکدی .

بری پهچیلیه ، دیکری کیانغ‌سو سواحلنه ، اوچنجیسی ده جنوب دکزلرینه تخصیص ایدیله‌جك اولان اوچ فیلوده زرهلی ، آویزو وتورپیودن مرکب ۲٤۰ پارچه‌دن عبارت اولاجق، اون سنه ظرفنده تکمیل انشا آت ایدیله‌جك ایدی .

فقط ، چین وطن پرور لکنك غریب بر تظاهرینی کوسترن برحادثه بوپروژه‌نك برمدت تأخیرینی ایجاب یتدی. چین اردوسنده بوقوهٔ بحریه‌نك اداره‌سنی یداهلیتنه آله‌بیله‌جك ارکان وضابطان مفقود ایدی. (سور روه‌رت هارت) یکیدن یکی یه مکتبلر کناد ایدیلوب ضابط یتشدیرمه‌یه قدر چین بحریه‌سنك ژاپونیا:ن جلب اولنه‌جق ضابطان طرفندن سوق و اداره ایدیله‌سنی امر ایتمشده بو ، نه سرای ارکانك ، نه‌ده ایمپراطورك خوشنه کیتمه دیکندن ، لازم کلن ضابطان یتشدیریلنجه‌یه قدر پروژه‌نك متروك براقلماسنه قرار قطعی ویرلدی .

ایشته بوکون ، قوای بریه وبحریه‌لرینی حال صلحده ، مانوراده ومیدان حربده سوق واداره ایده-

بیله‌جك چین ضابطانی درجهٔ مطلوبهٔ کماله واصل اولمشدر . بوتکملك اوفاق برتاریخچه‌سنی یاپالم :

۱۸۹۸ سنه‌سنه قدر ، چین معلملری ، فوق‌العاده تحصیل ایتمش ، هانلین آقادمیسندن دیپلوما آلمش ، سویهٔ فکریه‌لریله مغرور ومفتخر اهل وقوف وکمالدن متشکل ایدی ؛ بونلرك الك بویوك فنالغی ، افراد ملته جبر وشدتدن نفرت ، مؤسسات عسکریه‌یه رد وتحقیر حسنی القا ایتمه‌لری ایدی . ایشته بوتاریخده چین حکومتی تبدیل سیاست ایله ، عنعنات ملیه‌لرینه ضد اولان برتربیه‌یی ملته ویردیرمك ایچون ژاپونیانك وقوف واختصاصنه مراجعت ایتدی ؛ ۱۸۹۸ ده ژاپونیایه اعزام ایدلمش اولان شاگردانك عددی ۱۵ دن عبارت ایکن بوکون (۵۰۰۰) ه بالغ اولمشدر . بونلردن ماعدا ، چینده تربیهٔ عسکریه واصول عسکری درسلری ویرن ۷۰ قدرده ژاپونیالی معلم واردر .

اکمال تحصیل ایله وقت وقت مملکتلرینه عودت ایدن بو شاگردان ، اوکرندکلرینی اوکرتمکه باشلادقلری زمان آز چوق حاضرلانمش برزمین بولدیلر .. استقبالك ، پارلاق واصول جدیده موافق بر اردویه مالکیتده اولدیغنی تقدیرایدن چین اهالیسی ده قابلیت ومیل شخصیتلرینه مخالف برایشه کمال‌خواهش وفداکاری ایله تشبث ایتدیلر ؛ آز بر مدتده ، کندی کندینی اداره‌یه مقتدر چین اردولری میدان بولغه باشلادی .. بونلرك نفراتی ، ضابطانی ، ارکان حربی هپ یرلیدن عبارت ایدی . ژاپون معاملری تشکرات صمیمیه والتفات مخصوصه‌یه غرق ایدیلدرك مملکتلرینه اعاده اولوندی . بحریه‌یی‌ده ، اردوکنی عواملی اجنبیه‌دن تطهیر لزومنی برعزم قطعی ایله تعقیب ایدن حکومت مرکزیه امور داخلیه‌یه مداخله ایله کوندن کونه باز اولغه باشلایان آروپالی ضابطانه ومعلمله‌ده پاسپورطلرینی اعطاده چوق تجیکمه‌دی .

هوپه قرال وکیلی دولتلو چانغ ـ چه ـ تونغ حضرتلری ولایاتده نهر فیلولرینك تشکیلنده بوتون وطنداشلرینه تقدم ویانغ ـ چه ـ کیانغ نهری عموم چین انهاری میانده الك زیاده اهمیت عسکریه‌یی حائز اولدیغندن بوصفته هرفداکارلغه الیق اولدیغی تقدیر ایله کندی ایالتی حسابنه ساحل مودهلنده ۱۳ امیل سرعتنده و ۵۵۰ طونوحاملتندسریع آتشلی برطوپ و ٤ ره‌وولوه‌ر طوپی ایله‌ده مجهز بولونان یدی دانه طوپ چکری ژاپونیاده قوبه ترسانه‌لرینه سپارش ایله‌دی .

۱۹۰٤ سنه‌سی انتباه ملیسندن بری بواوردو ودنانمانك تعقب ایتدیکی صفحات ، عجبانه‌لردن عبارتدر؟ .

چین قوای حاضره‌سنك شرف احیا واحدائی ، قوره‌ده بولوندینی زمان (لی ـ هونغ ـ چانغ) ك رفاقتنده اجرا ایتدیکی تتبعات وچین ـ ژاپون محاربه‌سنك ویردیکی آجی درسلر دلالتیله بللی باشلی بر اردویه مالك اولمانجه چینك یالکز آوروپانك دکل ، ژاپونیانك دخی تزییف واستحقارندن قورتولمایاجغنی ، هرکسك النده بازیچه اولاجغنی پك کوزل تقدیر ایتمش اولان ، چه‌لی‌والیسی‌دولتلو (یووان ـ شی ـ قای» [*] ه عائددر . بویوك برذکا وفوق‌العاده برفعالیت ایله تأسیس ایتدیکی مکاتب عسکریه وبور لردن یاپیلوب هرطرفه نشر فیوضات ایدن فکر تربیه وانقیاد بوموفقیتك الك اساسلی عاملارینی تشکیل ایده‌ر .

یالکز برآدمك اثر همتی اولان بوزندکی ، بوفعالیت آزبر مدتده پارلاق نتایج ویردی ؛ یوان ـ شی ـ قایك اداره ایتدیکی وکمال جسارت وامنیت ایله بوتون آوروپا آتاشه میلیترلرینی‌ده تماشاسنه دعوت ایلمش اولدینی بویوك مانورا ، جمله ایچون برخارقه ، برمعجزه تأثیرینی اجرا ایله‌دی . اوکونه قدرآهنکسز حاضرلقسز ، سلاحسز ، تیافتسز برطاقم انسان سورولرینی کورمکه آلیشان کوزلرك بردن بره ، تربیه کورمش ، تحصیل ایتمش ، انضباط عسکریه آشنا ، هنوز آوروپا اردولرینك پك کیریسنده ، نقط عزم ایتمش ، پرحیات ، تعقیب ایتدیکی غایه‌دن امین برارود بولدیلر... عسکرلك مسلکنك اوکرهتیلمکده اولدیغنه ، عسکرلك فکرینك ذهنلره یرلشدیکنه کسب یقین ایدلدی ...

(یوان ـ شی ـ قای) ك بوموفقیتی ، تبعه‌دن برینك دست حاکمیتنده تمرکز ایدن بویله بویوك بر

[*] الیوم چین رئیس جمهوری

قوتك نهايةالنهايه كندیسنی عصیان ومقاومته سوق ایده‌جکی اراجیفنه سرایجه احالهٔ سمع اطلاع ایدلهسندن دولایی ، دوغرودن دوغرویه سبب‌ادباری اولدی؛ فقط آتیلان تمل هرکون کسب قوت ورصانت‌ایله‌دی ؛ اویانمش اولان فکر نشر انوار ایتـدی ... ۱۹۱۱ و۱۹۱۲ سـنه‌لری مانورالرنده بالونجی دیپـنومالریله مجهز چین طیاره‌جیلرینك‌ده اجرای‌وظیفه ایلیه‌جکلری حوادثی هرکسك -یرت وتقدیرینی دعوت ایله‌دی.

۱۹۰۱ سـنه‌سی ایلولنده ایلك ارادهٔ قرالی صـدور ایله « سکنز بابراق » ، « قرمزی سـنجاق » و« شمال ارسـلانلری » نامایرنی طاشیان قوای مختلفهٔ عسکریه‌یی یکی اصوللره توفیقاً صحرا اردوسی، احتیاط اردوسی وانضباط اردوسی نامایریله‌اوچه توزیع ایلدی . ۱۹۰۱ دن ۱۹۰۵ ه قدر عسکر جمعیه‌وتربیه وتحصیل عسکریه عائد قانونلرده نشر ایدلدی . ۱۹۰۵ ده ده تدریسـات عسـکریه بوس بوتون تجدید وحربیه نظارتی احداث اولوندی .

حربیه‌ناظرینك ۱۹۰۹ ده تکلیف ایتدیکی پروغرام قبول ایدیلنجه ، فقدان نفوذ ومشکلات داخلیه‌یه رغماً کمال ثبات ومتانت ایله تطبیقه باشلاندی . چین اردوسی : هربری ۱۲ پیاده طابورندن برسواری الایندن ، ایکی طوپچی‌طاقندن، برده استحکام طابورندن مرکب ۳۷ قطعهٔ عسکریه‌دن مشکل اولاجق ، هرقطعه‌نك‌موجودی ۱۲۰۰ نفراولاجغی جهتله‌عموم قوای عسکریه ٤٤٥۰۰۰ نفردن‌عبارت‌بولوناجق‌در. یالکز طوپچی طاقملرینك عددی موقعه کوره تزیید اولونابیلیر ...

چین اردوسنك تقسیماتنده کمال دقت واعتنا ایله مطالعه اولنه‌جق بر نقطه واردر : اك زیاده عسکر یتشدیرمکله مکلف اولان قطعات اراضی ، حدودلری تشکیل ایدن وحرب وضربه الکزیاده قابلیتلی بولونان یرلرك سکانیدر . غریبده شودرکه : تنسیقات عسکریه‌یی قوه‌دن فعله چیقارمق ایچون کندیلرندن‌بویوك بویوك خدمتلر بکلهنیلن بوحدود اهالیسی ، زمانمز افکار اصلاحات وعصیانه مساعد برزمین نشوونماعرض ایدن‌افراددر .. بوکونده حرکات اختلالیه‌نك تأمین غلبه ایتدیکی یرلرده هپ اورالریدر ! بودقیقهٔ اجتماعیه کرك آسیا وکرك آوروپا دولتلری ایچون پك قیمتدار بردرس انتباه‌عرض ایدر .

بو کون ۱۵۰۰ ضابطك اداره‌سـنده بولونان بو ٤٥,۰۰۰ نفرلك اردو ، عینی پروغرام ۱۹۲۰ سنه‌سنه قدر تعقیب ایدیلنجه عددی ۱,۵۰۰,۰۰۰ نفره بالغ اولاجق بر اردو تشکیل ایده‌جکدر .

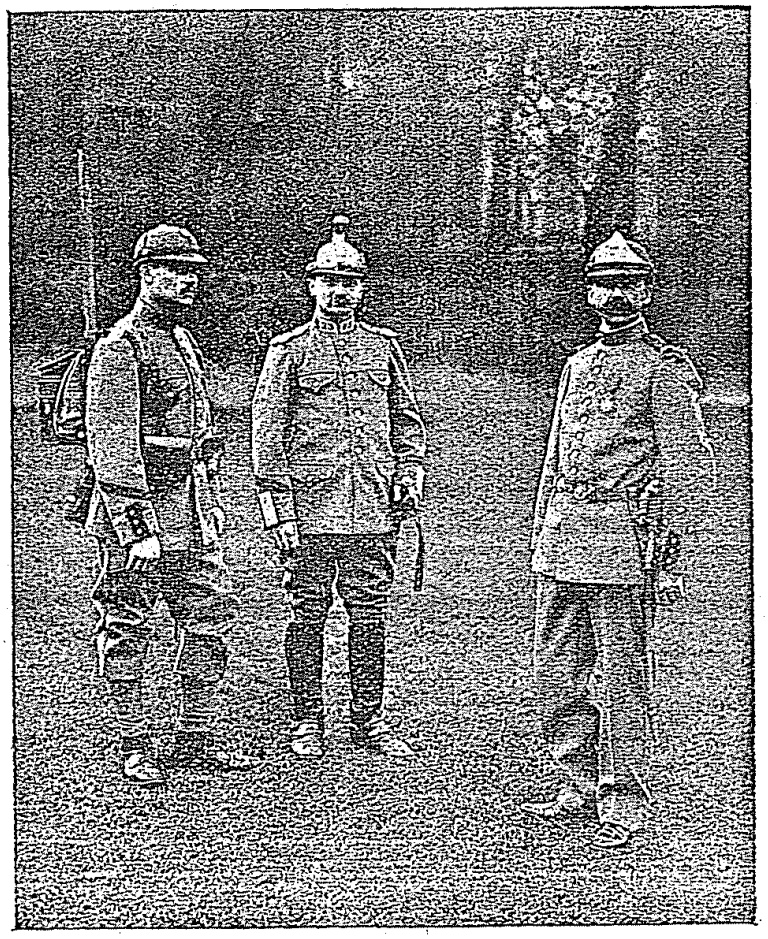

جینده خدمت عسکریه کیفی اولوب اون بش سـنه بالفعل خدمت ،آتی سنه‌ده احتیاط ایله اکمال اولونور . چینك ضمان استقلالی ، اوروپانك‌ده سبب اندیشه‌سی ایشته بو احتیاط عسکرلریدر، چینك‌صایسی بلیر بز اولان اهالیسی میانینده درج اولونابیله‌جك بو حدودسز قوهٔ عسکریه ، محتاج اولدقلری معلملره ، ضابطلره . مهمات واسلحه‌یه مالك اولونجه ، اوروپایی درین درین دوشوندوره‌جك ماهیتده‌در ؛ فقط ، نه چین اهالسنك تربیهٔ لازمه‌یی اخذ ایده‌بیله‌جکی ، نه‌ده بو عوامل تکمل وقابلیتی الده ایده‌جکی پك جای شبهه نقطه‌لردر .

یارینکی عسـاکر احتیاطیه حقنده بیان فکردن منع نفس ایله حال حاضره دائر بیان مطالعه ایتمك لازم کلسه ، بووان -شی- قایك تصور ایتدیکی منتخب احتیاط اردوسنی تشکیل ایچون واقع اولان تشبثات مکرره‌نك پارلاق نتایج ویرمدیکنی اعتراف ایتمك بر امر مجبوری حکمنده‌در . کبار صنفلرینه منسـوب ویوکسك‌برتربیهٔ دماغیه‌یه مالك اولان دلیقانلر عسکرلك حقنده اوقدر درین بر نفرت حس ایدییورلرکه استقبال وسلامت وطن ، تعالیٔ ملت کبی پارلاق پارلاق نظریه‌لری صیجاق بر لسان ، سـری بر غلیان ومفتونیت ایله مدافعه ایدن کنجلرك بردانه‌سنی بیله عسکر قاپوتی حامل اولارق کورمك دائرهٔ امکان خارجنده قالییور . احتیاط صنفنه کیرنلر هپ عمله ، چفتجی اولادلری اولوب بونلرده عصرمزك تهلکه‌ی

وجاذبه‌دار فکرلرینك سحر ابلیسانه‌سنه چارچابوق تسلیم نفس ایدییورلر.. خدمتلری فائده یرینه ضرر تولید ایدییور ؛ بر کانون فتنه وفساد وظیفه‌سنی ایفا ایله‌یور ...

خدمت عسکریه‌یی اسیرلرك بورجی اولمق اوزره تلقی ایدن بوملت ایچون یکانه چارهٔ سلامت ، عمومی و مجبوری عسکرلکدر ... هرحالده بو پروغرامك ـ سرکاره کچمك اوزره جنك ایده‌ن اصلاحات پرورانك الده بیله ـ ملتك حسن قبولنه مظهر اولاجغی شبهه‌لی ، پك شبهه‌لیدر .. بو شبهه‌ده اوروپا ایچون قیمتدار بر ظفر تأمیناتیدر؛ چونکه آسیاده، حال‌صلحده عددی درت میلیوندن دون اولمایان برقوهٔ مکملهٔ حربیه‌یی داخل حساب ایتمك لازم اولدیغی کون، اوروپانك بوتون دیپلومات نظریاتی، معاهدات تفسیراتی ومدافعهٔ مدنیت تغلیطاتی باشقه بر شکل ، باشقا بر رنك آلمقده مظفر قالاجقدر .

فرانسز اوردوسنك یکی قیافتی [مقاله‌سنه مراجعت]

اسباب وموانع متعدده سائقه‌سیله ، پاراسزلغك‌ده دخل عظیمی ایله بحریه‌یه متعلق وبالاپروزانه پروژه‌لری خیلیدن خیلی تعدیل وتحدید لزومی چینده شدتله باش کوسترمشدر . اهمی مهمه تقدیم قاعدهٔ اساسیه‌سنه کمال اصابت ایله توفیق حرکت ایتمش اولان چین حکومتی ، قوهٔ حربیه‌سنی برآن اول اصلاح وتشکیل ، بحریه پروغرامنی ایسه‌بری سواحل نظارتیله مکلف اولان، دیکری یانغ ـ چه‌اوزرنده بولونان، اوچنجیسی‌ده مستقبل بحریه ضابطانتی یتشدیرمکله موظف‌اوچ مرکز قوت‌تأسیسنه حصر وتحدیدایله‌مشدر.

بوقوتلرك برنجیسی درت زرهلی ومتعدد طوپ چکرلردن مرکبدر . ممالك مختلفه‌ده دردست انشا اولان دها درت قرووازورده بوقوته التحاق ایده‌جکدر .

ایکنجی قوهٔ بحریه اون ایکی طوپ چکردن مرکبدر . اوچنجی‌ده ایکی قرووازوردن ، اون طوپ چکردن وشیمدی ایفای وظیفه ایدن برطاقم تورپیورلردن تشکل ایده‌ر . بونلردن ماعدا آلمانیایه اوچ کوچوك قرووازور ، انکلتره‌یه ایکی وجماهیر متفقه‌یه‌ده برقرووازور ، ژاپونیایه‌ده بر قاچ دانه قونتر تورپیور سپارش ایدلمشدر .

مکاتب بحریه‌یه کلنجه ، فرانسز بحریه ضابطانی ومهندسلری طرفندن اداره اولنان فوچه‌ئو ، نانغینغ مکتبلرینك سدی مقرردر ؛ قانطونده‌کی مکتبده یوزمره‌دندر . چه‌فوده‌کی مکتب ابقا ایدیله‌جك ، تیه‌ن چین‌ده‌ده یکی‌برمکتب کشاد اولوناجقدر . سلك بحریه نامزد اولان شاکردانتی چین حکومتی علی‌الاکثر آمریقایه اعزام ایدییور .

فرانسز اوردوسنك یکی قیافت عسکریه‌سی

موراللرك ، نه‌یلرك ، بوناپارتلرك قهرمان برناقل سنوحات وشهامتی اولان فرانسز اردوسی قیافت رسمیه‌سنی تبدیل ایتمشدر . سنه‌لرك ، عصرلرك میراث شان وشهرتی ، بلیغ برلسان ایله نقل ایده‌ن بو اونیفورمه فن حرب حاضرك ایجاباتنه توفیقاً بوسبتون تبدیل ایدلمشدر . اسکی اونیفورمه‌نك نزاکتدن محروم اولان بیچیمی دها قوللانشلی برحاله افراغ ایدلمش ، او ساده ، چیپلاق وفقط کوزه‌نك خاطرندن سیلینمز پارلاق رنکلرك یرینه صولغون ، اوچوق بز (ره‌زه‌دا) رنکی ، همان‌ده خاکی بر رنك قائم اولمشدر .

اونیفورمه‌لرده‌کی بوتبدل صوك روس ـ ژاپون محاربه‌سنك بوتون جهانه ویرمش اولدیغی درس‌انتباهك برنتیجهٔ مجبوریه‌سیدر . میدان حربده ، قیافتك پارلاقلغی ایله دشمنك کوزینه باطان بر اوردونك ، ملوپراق‌ایچنده همان همان نامرئی برکتلهٔ عساکرك قارشیسنده نه‌قدر غیر مساعد برموقعده قالدیغی برکره دوشونولسون ! ایشته ، فرانسه‌یی اونیفورمه‌لرك تبدیلنه سوق ایدن مطالعه روس اوردوسنك آلدیغی آجی درسدن بشقه برشی دکلدر . .

فرانسز اوردوسنده ۱۹۰۳ سنه‌سنده‌ده یولده برانقلاب مصمم ایدیسه‌ده هرنه‌دنسه عقیم قالمش ، فقط بوسنه(۱۹۱۱ده) کمال جدیت ایله نظرمطالعه‌یه آلنمشدر. آرتق‌صورت قطعیه‌ده قبول ایدلمش اولان (قه‌پی)مودللرینی بو نسخه‌مزه درج ایدیبورز . .

[معلوم اولدیغی اوزره عثمانلی اوردوسی ۱۳۲٤ سنه‌سندن بری خاکی البسه کیمکده‌در .]

(سالنامهٔ ثروت فنون) ك برنجی وایکنجی سنه‌لری

سالنامهٔ ثروت فنونك برنجی و ایکنجی سنه‌لرندن محترم قارئلریمز ایچون یوز طاقم قدری آیرمش ، صاقلانمشدر . سالنامهٔ ثروت فنون هر سنه‌نك هر تورلووقایعنی جامع و عادتا هر سنه‌نك بر تاریخچه‌سی حکمنده اولدیغی ایچون منتظماً هر سنه‌یه مخصوص نسخه‌سی کتبخانه‌لرده بولندیرملق ایستر . کتاب مراقلیلرنجه بوجهت اصلا اهمال اولونامازلر . دیدیکمز کبی آنجق یوز طاقم قالمشدر . برنجی سنه‌سنك فیأتی ۱۰ ، ایکنجی سنه‌سنك ۱۵ غروشدر . طشره‌یه ٤ غروش پوسته اجرتی ضم ایدیلیر .

(سالنامهٔ ثروت فنون) ك

سالنامهٔ بحری

قسمی

[بزه ودول اجنبیه یه متعلق حادثات وشئون
بحریه‌دن باحث وسال عسکری یه ذیلدر]

عثمانلی بحریه‌سی یاواش یاواش ایلریله‌یور !

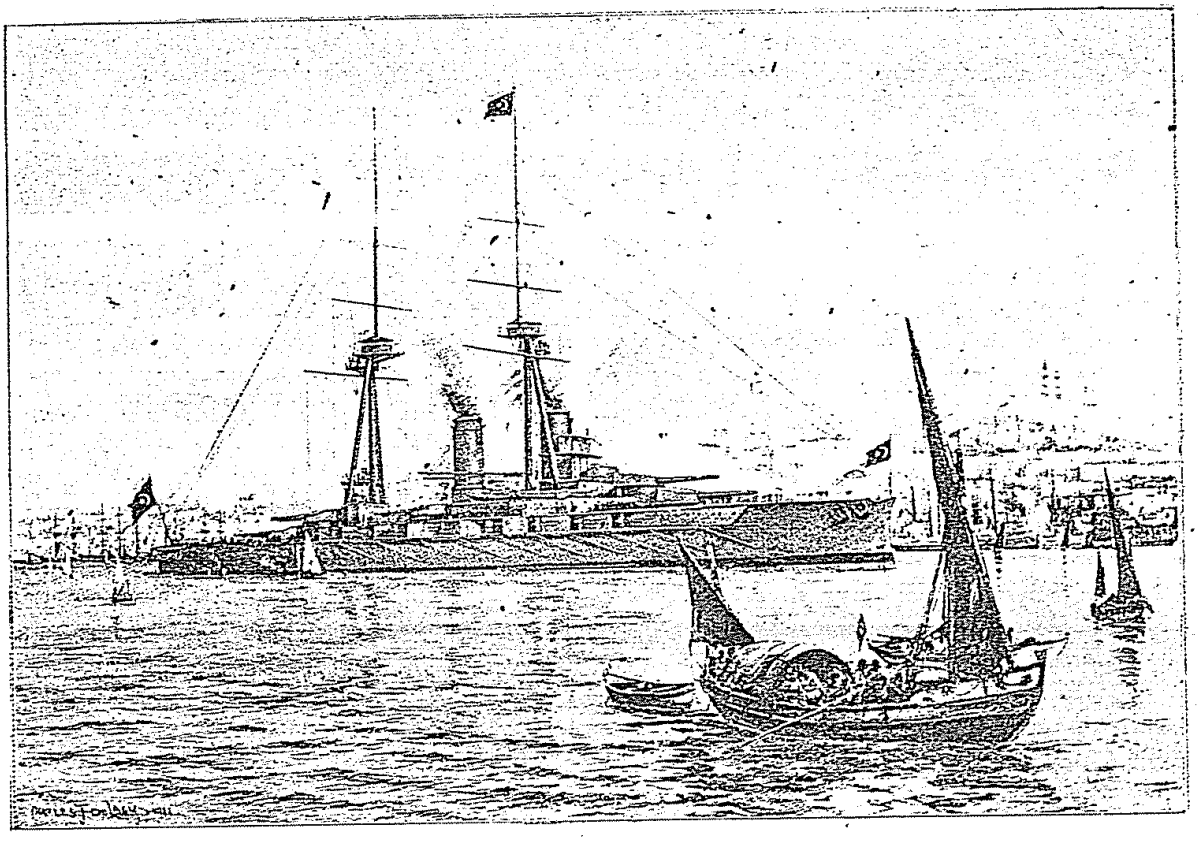
بدایت مشروطیتدن بری اك زیاده فعالیت کوسترەن برشعبهٔ اداره‌مزده شبهه‌مز که بحریه‌مزدر . اما (فعالیت) دنیلنجه بوندن بویوك برمعنا چیقارمامالیدر ؛ بزم مملکتمزك فقر وضرورتی وهر جهتدن یوقلغی ایچنده برفعالیت مرام ایدیبورز .

برطرفدن همماتی مصروف اولان دونانمای عثمانی معاونت ملیه جمعیتنجه ودیکر طرفدن عموم ملتجه کوسته‌ریلن شدید خواهش وطلب اوزرینه حربیه نظارتی ومجلس مبعوثان بحریه‌مزك ترقیسی اوغورنده صرف مساعیدن کری قالمادیلر . بومساعی ـ اعتراف ایتمه‌لیدرکه ـ اوقدر واقفانه وشیمدیلك صرف اولنان قوت درجه‌سنده مثمر دکلسه‌ده آتی ایچون امیدمز واردر .

کچن ۱۳۲۷ سنه‌سنده، اولکی سنه دونانمامزه ایکی زرهلی ودرت طوربیدوکچر اهدا ایتمکه موفق اولان دونانما جمعیتی، حربیه نظارتنك وسواحل مملکتك کوسته‌ردیکی لزوم اوزرینه ، مساعیسنی دها زیاده سفائن تجاریه ونقلیه تدارك واشترا ایتمکه حصر ایتدی . بوسببله کچن سنه ابعادی زیرده محرر واپورلری مبایعه وبونلردن ایکیسنی یعنی مدحت پاشا ورشید پاشا واپورلرینی، نقلیات عسکریه ایچون حربیه نظارتنك امرینه آماده بولوندیرلمق اوزره‌جهت بحریه‌یه تودیع ایله‌دی . کره‌سون واپورینی ایسه کندی حسابنه ایشلتمکده‌در .

دونانما جمعیتنك ۱۳۲۷ سنه‌سی ظرفنده صاتین آلدیغی واپورلر

		بدلی	سرعتی	حموله طونه‌سی	تاریخ انشاسی	طولی	
کلش وایشله‌مکده اولان واپورلر	رشید پاشا	۳۲۰۰۰	۱۶	۵۰۰۰	۱۹۰۱	۳۷۰ قدم	چفته اوسقورلی
	مدحت پاشا	۳۲۰۰۰	۱۶	۵۰۰۰	۱۹۰۱	۳۷۰ «	« «
	کره‌سون	۱۲۰۰۰	۱۳	۳۰۰۰	۱۸۷۷ دمیر	۳۴۸ «	تریپل ماکنه‌لی
کلك اوزره بولنان واپورلر	دوق اوف یورق		۱۷	۱۵۲۰		۳۱۰	
	دوق اوف لانفستر		۱۸	۱۵۲۰		۳۱۰	

ایلك عثمانلی دیره‌دنوتی : سلطان « محمد رشاد خامس » زرهلیسی

[عثمانلی قوهٔ بحریه‌سنك اك مهم برتمل طاشنی تشکیل ایده‌جك اولان بومهیب زرهلی ۲۳ بیك طون جسامتنده ، یعنی الیوم دول بحریه طرفندن یاپدیریلان اك یویوك زرهلیلر درجه‌سنده‌در . عرضی ۹۱٫۳ ، طولی ۵۲۰ انکلیز قدمی‌در . اون عدد ۱۲٫۵۰ پوسلق طوپی [الیوم مستعمل اك یویوك طوپ] و ۱۶ عدد ۶ پوسلق طوپی ، درت دانه تحت‌البحر طورپیدویی حاویدر . ۲۶ بیك بارکیرقوتنده اولان ماکنه‌لری زرهلی‌یه ۲۱ میل سرعت ویره‌جکدر . زرهلی بنزه تقریباً ۲ میلیون عثمانلی لیراسنه مال اوله‌جقدر. انشاسنه ۱ تموز ۱۹۱۱ تاریخنده باشلانمش اولوب ۱ مایس ۱۹۱۳ ده ختام بولاجق واوچ آی تجربه‌لری اجرا ایدلدکدن صوکره دولت عثمانیه‌یه تسلیم قلنه‌جقدر .]

دونانما جمعیتندن باشقه عثمانلی بحریه‌سنك قسم تجاری وتقلیسنده خدمتی سبق ایده‌جك برعصر داها واردر . اوده اولکی سنه تشکل ایتمش اولان ونیم رسمی برماهیتی بولنان (عثمانلی سیرسفائن شرکتی)در. بوشرکتك حسابنه حربیه نظارتنك تشبثیله حکومتجه کچن سنه برمقدار واپور داها مبایعه ایدلمشدرکه اسملری شونلردر :

نیلوفر ، آق دکیز ، قاره دکیز ، پلونه ، شام ، حلب ، کل جمال ، بحر احمر ، قیزیل ایرماق .

یکی مبایعه ایدیلان بوواپورلرك ایچنده بعضیلری یکی وغایت کوزه‌ل سفینه‌لردر . دونانما جمعیتنجه مبایعه وحکومتجه ترك اولنوب سیرسفائن شرکتنك اداره‌سنه تودیع قلنان رشید پاشا ومدحت پاشا واپورلرینی‌ده بوحسابه قاتمالیدر . کذلك اسکی ادارهٔ مخصوصه‌دن سیر سفائن شرکتنه مدور واپورلرده وار ایسه‌ده یونلر آرتق بیك مشکلاتله قابل استعمال برطاقم اسکی وچوروك سفینه‌لردن عبارتدر. سیر سفائن قومپانیه‌سی برطرفدن نقلیات عسکریه‌یه باقدیغی کبی دیکر طرفدن سواحلمزده یولجی واپورلری ایشلهٔ‌مکده در .

عثمانلی سنجاغی آلتنده بویله یکی واپورلرك سواحلمزه ایشله‌مکه باشلامه‌سی اوزرینه اهالیمزك کوستردیکی رغبت وشوق پك زیاده‌در. لکن ایتالیامحاربه‌سی تجارت بحریه‌مزك بوانکشافنه موقت برسد چکدی، شیمدی آق‌دکزه هیچ برسفینه‌مز ایشله‌مه‌یور. بوحال ساده یرسفائن قومپانیه‌سنه ده کیل، تجارت بحریه‌یه هوس ایتمکه باشلامش اولان دیکرعثمانلی تجارینه‌ده ضرر ویردی؛ برقاچ عثمانلی واپوری ایتالیانلر طرفندن طوتولدی وبوتهلکه، عثمانلی سنجاغنده‌کی واپورلرك سرعتله تزایده باشلایان انکشافنه شیمدیلك سوء تأثیر ایتدی. مع مافیه حربك ختامنده تجارت بحریه‌مزك انکشافنده دوام ایده‌جکی شبهه‌سزدر.

عثمانلی بحریه‌سنك قسم حربیسنده بحریه نظارتنك فعالیتی کورولیور. بحریه نظارتی بدایت انقلابدن بری مصارف عظیمه‌یه یعنی ۱۸ ـ ۲۰ میلیون لیرایه متوقف برطاقم بحریه پروژه‌لری تدقیق ایتدی. فقط نهایت کچن سنه قرار ویره بیلدی وایلك بویوك عثمانلی زرهلیسنی سپرش ایلهدی که بونك رسمی بونسخه‌مزه درج ایدییورز. دیکر برآرقه‌داشی داها سپارش ایدلك مقرراولان والیوم انکلتره‌ده (آرمسترونغ ویکه‌رس) قومپانیه‌لرینك دستکاهلرنده انشا ایدیلکده بولنان (سلطان محمدرشاد) دیره‌دنوتی‌الك مدهش سفائن حربیه‌دن اولاجقدر.

رشادیه زرهلیسنك ختامنده عثمانلی بحریه‌سی جداً کسب قیمت واهمیت ایده‌جکدر بالخاصه دیره‌دنوتلریمز ایکیله شیرسه البته سواحلمز داها مصون برحاله بولنا جقدر. اکر بحریه نظارتی بدایت انقلابده سرعتله حرکت ایدوبده قرار ویرسه واوزمان ایکی دیره‌دنوت ایصمارلامش اولسه‌یدی ایتالیان دونانماسی بزم قارشیمزده بوقدر سربست وبزده بویله عاطل طورمازدق ...

دونانمای عثمانی معاونت ملیه جمعیتی

ایتالیا محاربه‌سی، دوغروسی، دونانمای عثمانی معاونت ملیه جمعیتنك وارداتنه برخیلی مفید اولدی. زیرا دونانماسزلغك یزه فوق‌العاده ضررینی کوردن اهالیمز اعانه‌لرینی توسیع وتزیید ایتدیلر، فقط بواعانات اهالینك کیسه‌سی، کوکلی درجه‌سنده زنکین اولماسندن دولایی پك بویوك یکونلره بالغ اولامایور.

دونانما معاونت ملیه جمعیتنك واردات ومصارفاتی

دونانما جمعیتنك ابتدای تشکلندن بری کچن ایکی بوچوق سنه قدر بر زمان ظرفنده طوپلایه بیلدیکی مبالغ ایله مصارفاتی حقنده آلدیغمز معلومات بروجه آتیدر:

دونانما جمعیتنك ۳۱ کانون ثانی ۱۳۲۷ تاریخنده تنظیم ایتدیکی بلانچویه نظراً جمعیتك قاصه‌سنه تاریخ مذکوره قدر کیرهن اعانه‌لرله منابع مختلفه‌دن حاصل اولان وارداتك یکون عمومیسی ۱۴۱۹۲۶۹٫۰۶ عثمانلی لیراسی‌در. کذلك تاریخ مذکوره قدر مختلف سفائن حربیه وتجاریه بدلات مبایعه‌سی واداره مصارفاتی وسائره ایچون وقوع بولان تأدیات دخی ۱۲۱۲۶۰۹٫۷۹ عثمانلی لیراسندن عبارت بولونمقده‌در.

ایکی بوچوق سنه‌لك مساعی مصروفه‌یه نظراً وارداتك آز اولدیغنده شبهه یوقدر. موجودیت وملیتنی آرتق حس ایدن عثمانلیلق آتیاً شبهه‌سز داها این نتایج حصوله کتیره‌جکدر.

دونانما جمعیتی قونغره‌سی

دونانمای عثمانی معاونت ملیه جمعیتنك، کندی شعبه‌لریله حکومت نزدنده مصدق جمعیتلر طرفندن کونده‌ریلن مرخصلردن مرکب اولهرق طوپلانمق اصول ایدندیکی قونغره کچن سنه، ایکنجی دفعه اولهرق، تموزك آلتنجی چهارشنبه کونی دارالفنون عثمانی قونفرانس صالونده طوپلاندی. قونغره آغستوسك اون بشنه قدر حال اجتماعده قالارق دونانما جمعیتنك برسنه‌لك معاملات وحساباتی تدقیق ایندکدن صوکرا اداری ومالی مفصل بر راپور تنظیم وکذلك جمعیتك وارداتنك تزایدینه دائر برخیلی مقررات اتخاذ ایده‌رك طاغیلدی.

الحاصل دونانما جمعیتی، بزم مملکتمزده، امثالنه نسبتله ایی تأسس ایتمش واولدقجه حسن اداره صاحبی بر مؤسسهٔ ملیه‌در. بونك معاملاتنك، وارداتنك توسع وتزایدینه عائد معاونتلردن چکینمه‌مك هرعثمانلیه بورجدر. اکر دونانما جمعیتنك برچوق بیانناملرنده دیدیکی کبی، هرعثمانلی آیده قرق پاره ویرمکی درعهده ایتسه، برقاچ سنه‌ده جسیم بر دونانما صاحبی اولا بیلیردك. بونی دوشونوب اوکا کوره تزیید وتوحید اعانات ایده‌لم.

عثمانلی ـ ایتالیا محاربه‌سنده

طرفینك قوای بحریه‌سی

عثمانلی ـ ایتالیا محاربه‌سی هرشیدن اول اوصاف خصوصیه‌یی حائز برمحاربه‌در. یعنی طرفین آنجق برپرده، طرابلس غربده اهمیتلی ونتیجه‌لی برصورتده چارپیشابیلیرلر؛ باشقه برپرده چارپیشمالرینه امکان یوقدر. زیرا طرفینك حدودی یوقدر؛ قوهٔ بحریه‌لری بیننده‌ایسه آز چوق برنسبت معقوله بولونمادیغندن بر ده کیز محاربه‌سی وقوعه کلهمز. دیکر طرفدن میدان محاربه ومصادمه اولان طرابلس غربه، دشمنمز ایسته‌دیکی قدر قوت وامداد کونده‌ره‌بیلدیکی حالده بو بزم ایچون قابل دکلدر. ایشته تورکیا ـ ایتالیا محاربه‌سنده طرفین محاربینده، بوتون قوتلرینی، بوتون واسطه‌لرینی استعمال ایده بیلمك وایده‌مه‌مك کبی برغریب حال واردر. وجهتله بومحاربه استثنائی شرائطی حائز برمحاربه‌در.

طرابلس غرب محاربه‌سنك صفحات بریه‌سنی تفصیل وتشریح ایتمك (سال عسکری) قسمنمزه عائددر. یوقسمده ایسه حربك جهات بحریه‌سنی تدقیق ایده‌جکز:

عثمانلی ـ ایتالیا محاربه‌سنده، یوقاریده دیدیکمز کبی، طرفین محاربینی برده کیز محاربه‌سنه سوق ایده‌جك درجه ده طرفین قوتلرنده برنسبت یوقدر. فی‌الحقیقه، عثمانلی قوای بحریه‌سی، دور سابقك اوتوز شوقدر سنه‌لك اهمالیله، دوشدیکی خرابیدن هنوز کندینی قورتارمغه چالیشیرایکن ایتالیانك دونانماسی آوروپا دونانمالری آره‌سنده بیله حائز اهمیت بر قوتده بولونیوردی. بوسبیله، اعلان حرب اولونور اولونماز، اوصیراده برای زیارت سوریه سواحلنده بولنان عثمانلی دونانماسندن استانبولجه وولایاتجه پك زیاده اندیشه ایدلدی؛ زیرا مشروطیتك اوچ بچق سنه‌سی ظرفنده احیاسنه اوقدر صرف همت اولنان وهنوز ضعیف برفدان حالنده بولنان بو دونانما ملتك کوز بکی ایدی. دشمنك فائق قوتی طرفندن بودونانما محو ایدیلیرسه، فقیر ملتك بیك مشکلاتله تدارك ایتدیکی بر قاچ میلیون لیراسی ده کیزه دوکولمش اولهجقدی... چوق شکر، خصممزك غفلتندن ویا هرنه‌سببه مبنی ایسه مساعده‌سی یوزندن، قورتولارق اعلان حربك اوچونجی ویادردنجی کونی دونانمامز سالماً چاناق قلعه‌یه کله‌بیلدی. وبوصورتله مستقبل دونانمامزك چکردکی حکمنده اولان کوچوك دونانمامز، برتهلکهٔ محققه‌دن تخلیص نفس ایتدی. زیرا نه اعلان حربدن خبری اولنه‌ده حربه حاضرلغی وار ایدی؛ بز، بحریه‌لیلرمز نه‌قدر جسور اولورسه‌ق اولالم، دشمنمز برهجوم ایتسه ایدی. محقق بر کوچوك قوتی محو ایدردی. زیرا شجاعتکده درجهٔ امکانی واردر.

عثمانلی ـ ایتالیا محاربه‌سنده، بزم دونانمامز هیچ بر ایش کوره‌مه‌یور؛ زیرا برحربه کیریشمك ایچون یوزده ۱۰ قدر بیله احتمال موفقیتی یوقدر. قوتلرك مقایسه‌سندن بوحهت قولایجه آکلاشیلیر. بو سبیله، عثمانلی دونانماسی ایستر ایسته‌مز چاناق قلعه‌سنده قاپانوب قالدیغندن، ایتالیانلر دکیزلرده اکنه بوینه کزییورلر.

عثمانلی دونانماسنك بحراحمرلیمانلرنده چاتیشمه‌لرك تعقیبنه مأموراً بولنان برقاچ کوچوك غانبوطی ایله بیروت لیمانندهکی اسکی (عون اله) قوروزی وبرده آنقره طورپیدوسنی سربستجه بومباردمان ایده‌رك تخریب ایله‌دیلر .

* *

بزم دونمامز

الیوم عثمانلی دونانماسی معلوم اولدیغی اوزره ، کچن سنه آلمانیادن آلنان ، اسکی سیستهم باربارووس وطورغود رئیس زرهلیلریله، تعمیرکورمش مسعودیه زرهلیسندن، دورسابقده انشا ایدیلن مجیدیه‌وحمیدیه قروازورلرندن ـ بو قروازورلر یکی ایسه‌ده آنجق ساحل محافظه‌سنه یارایه بیله‌جك قدر کوچوکدر ـ ودونانما جمیعتنك کچن سنه مبایعه ایتدیکی درت طورپیدو کچردن وبرقاچ قوروه‌ت ایله عادی طورپیدولردن مرکبدر . یعنی بر دونانمانك قیمتنی کوسته‌رمن بویوك سفائندن ، بزم دونانمامزك مالك اولدیغی سفینه‌لر آنجق اوچونجی و دردنجی درجه‌ده‌در . زیرا الیوم دول بحریه‌ده اولا دیره‌دنوت زرهلیلر ، صوکره دره‌دنوت قروازورلر ، داها صوکره عادی یعنی ۱۹۰۴ سنه‌سندن اولکی مودهل اوزره یاپلمش ۱۵ـ ۱۶ بیك طونه‌لق زرهلیلر وصوکره زرهلی قروازورلر کلیر . بزم دونانمامزك ایلك صیراسنی تشکیل ایده‌ن باربارووس وطورغود رئیس ایسه بوکون آنجق دردنجی درجه‌ده‌در .

اولکی سنه دولت، یونانستانه قارشی اولدقجه مهم برمجبوریت سوقیله، بو زرهلیلری برآز بهالیجه فیئاتله ـ بهرینی بش یوز بیك لیرایه [بوکبی کمیلر آنجق یوزر بیك لیرا درجه‌سنده برفیئاتله صاتلمقده‌در .] ـ چابوجاق آلیویرمشدی ....

***

ایتالیادونانماسی

عثمانلی دونانماسنك بوحالنه قارشی ایتالیا دونانماسنك نه حالده بولوندیغنی آکلامق ایچون اعلان حربی متعاقب بر فرانسز غزته‌سنده یازیلان شو مقاله‌یی اوقویالم :

ایتالیا دونماسی اوروپا قوای بحریه‌سی مانند درجه‌ی مرتبه‌یی حائز اولسنه رغماً خاطری صایبلیر درجه‌ده قیمت وقوته مالك بولنمقده‌در . صاحب مقاله‌نك افاده‌سنه نظراً ایتالیا مهندسلری انشاآت بحریه خصوصنده اوروپانك برنجی درجه‌ده مهندسلرندن معدود اولدقدن بالخاصه کندیلکلرندن یکی یکی مودهللر اتخاذنده وامر انشاآتده دائما تجددات واصلاحات کوسترمکده ابراز مهارت وموفقیت ایلمکده درلر . ایتالیانك اویله اوزاقلرده مستملکاتی اولمادیغی وبومملکت ایچون صحنهٔ مصادمات بحریه همان همان کندی سواحلنه منحصر بولندیغی جهتله ، ایتالیا بحریه نظارتی سفائن حربیه‌سنی بونقاطنظردن انشا ایتدیرمشدر. بوندن طولایی سفن مذکوره الیوم حکومتجه قبول وتصنیف ایدلش اولان اشکال وانواع سفائن ایله تمامی تمامنه قابل مقایسه دکلدر . مثلا ایتالیانك زرهلی کمیلری عمومیتی اعتباریله ، حجم وقطعه‌لرینه نسبةً پك زیاده تسلیح ایدلش اولدیغی کبی ، زره تحته‌لری‌ده بالنسبه آز وکذا استیعاب ایده‌جکلری کمور مقداری قلیلدر . بناءً علیه بوکمیلر ، علی‌العاده زرهلی سفائن ایله قروازورلر آره‌سنده برنوع مخصوص تشکیل ایلمکده‌درلر .

الیوم زرهلی عنوانی آلتنده ایتالیانك سکز کمیسی واردرکه بونلر ایکیشرایکیشر عین جسامت وشکلده‌در. بوکمیلرك اك اسکیلری (آمیراغلیو دوسه‌ن‌ـبون)و(ئه‌مانوئل فیلیبه‌رتو) نامنده‌کی زرهلیلر اولوب هر ایکیسنك‌ده تاریخ تنزیلی ۱۸۹۸ سنه‌سیدر . یعنی ایتالیا فیلوسنك حال فعالیتده بولنان سفائن جسیمه‌سنك اك اسکیلری آنجق اون ایکی سنه‌لکدر . بوایکی سفینه‌لرك حجم استیعابیلری اون بیك طونیلاتو وسرعت سیرلری

ساعتده اون سکز میلدر . تسلیحاتی ایسه ۲۵٤ میلیمترولق درت بیوك طوپدن و ۱۵۲ میلیمترولق سکز و ۱۲۰ میلیمترولق کذا ۸ طوپدن عبارتدر . آنلردن صوکره ۱۹۰۱ سنه‌سنده انشا ایدلمش اولان (پەنەدەنتو)و(رەژینامارغەریتا) ـ فینەلری کلیرکه بونلرده ۱۳٤۰۰ طونیلاتو حجم استعابیسنده و ۲۰ میل سرعتنده‌درلر ، طوپلری‌ده (۳۰۵) میلیمترەلك درت ، (۲۰۳) میلیمترەلق کذا درت و (۱۵۲) میلیمترەلق‌ده ۱۲ پارچەیه بالغ اولمشدر . متباقی درت‌زرهلی ایسه کرك حجم، کرك سرعت وکرك تسلیحاتجه یکدیکرینك عینی اولەرق ، یالکز شکللری برآز متخالفدر . بودرت سفینهٔ حربیەنك تاریخ تنزیلی ۱۹۰٦ سنه‌سیدر . و(ویتوریوئەمانوئەلو ، رژینائەلەنا ، روما، ناپولی) نامارینی‌حائزدرلر . حجملری ۱۲٦۰۰ طونیلاتو ، سرعتلری ۲۰ میل اولوب هربری ، (۳۰۵) لك ایکی‌پارچەبیوك و۱۲ پارچەده (۲۰۵)لك طوپ ایله مسلحدر .

بونلردن ماعدا زرهلیلر میانده ایتالیانك (دریدنوط) سیستمنده ایلك سفینهٔ حربیه‌سی اولان (دانت آلکیەری) زرهلیسی واردرکه تاریخ تنزیلی یکی اولان بوسفینه ، (۱۹۵۰۰) طونیلاتو حجم استیعابیه ، ۲۳ میل سرعته ، اون پارچه (۳۰۵) لك و ۱۸ پارچەده (۱۲۰) لك طوپه مالکدر. ایتالیا مهندسلری بوسفینەنك تسلیحاتنده برتجدد کوسترمشلردرکه اوده شمدیه قدر متخذ اصولك خلافنده اولەرق ، باش وقیچ قولەلرینه ایکی یرینه اوچر طوپ وضعیدر . سائر (دریدنوط) لرده اولدیغی کبی بونده‌ده بیوك چاپده طوپلرك هپ بردن عین استقامته توجیهی قابل بولنمقده‌در . بوسفینەنك تسلیحاتی هنوز اکمال ایدلەمشدر .

ایتالیا بحریه‌سی ، (قرووازور) عنوانی آلتنده اوچ (دریدنوط) دها انشا ایتدیرمشدیرکه (قونت دی‌قاوور) ، (جیولیوسەزاره) ، (لەئوناردی وەنچی) نامنی ویریلن بوسفینەلرك اك صوککجیسنك رسم تنزیلی کچن قیش ظرفنده اجرا ایدلمشدر . حجم استیعابیلری (۲۲۰۰۰) طونیلاتو ، سرعت سیرلری (۲۲) بچق میل اولان وهربری (۳۰۵) لك ۱۳ پارچه طوپه مالك بولنان بوکیلرك تجهیزاتی ختام بولدیغی زمان ایتالیا بحریه‌سنك قوتی تضاعف ایتمش اولەحقدر .

ایتالیانك ۱۸۸۹ سنه‌سنده ایدلمش و ۱۹۰۸ سنه‌سنده تجدید اولنمش اوچ بیوك سفینهٔ حربیه‌سی دها وار ایسه‌ده بونلرك قیمت حربیه‌لری همان هیچ منزله‌سنده‌در .

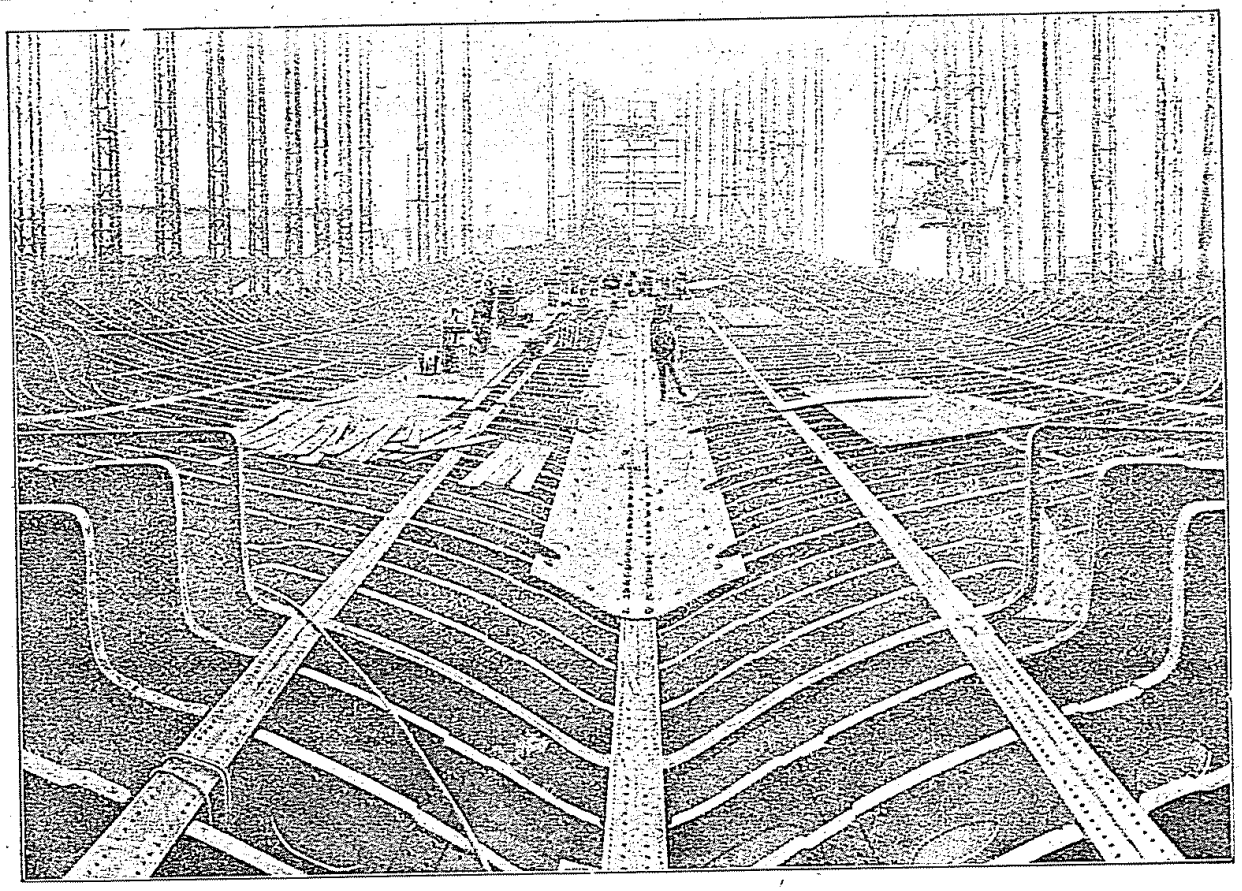
بوسفینەلرك جالب نظر دقت جهتلری هربرینك درت دانه (۳۰٤۳) لك طوپه مالك اولمسیدرکه هیچ بردولتك سفائن حربیه‌سی ایچنده بوجسامتده طوپی حای بشقه کمی یوقدر .

زرهلی قرووازورلره کلنجه ، بونلره عائد ارقام ومعلومات بروجه آتیدر :

(قارلو آلبرتو) ، (وەتور پیزانی) زرهلی قرووازورلری ؛ تاریخ تنزیللری ، ۱۸۹۵ ، حجملری، ٦۵۰۰ طونیلاتو ؛ سرعتلری ۱۷ میل . بونلرك بری طوپچیلق ، دیکری طورپیدوجیلق مکتبلری وظیفه‌سنی کورمکده‌در .

(غاریبالدی) ، (واره‌زه) ، (فەروجیو) زرهلی قرووازورلری ؛ تاریخ تنزیللری ، ۱۸۹۹ ؛ حجملری ، ۷۵۰۰ طونیلاتو ؛ سرعتلری ۲۰ میل ؛ هربری (۲۰۳) لك ایکی و (۱۵۲) لك ۱٤ طوپه مالکدر .

(سان‌جیورجیو)، (مارقو) ، (پیزا) ، (آمالفی) زرهلی‌قرووازورلری ؛ تاریخ تنزیللری ۱۹۰۸ ؛

بر دره‌دنوط نصل انشا ایدیلیر (مقاله‌سنه مراجعت)

جملری ۱۰۰۰۰ طونیلاتو ، سرعتلری ، ۲۳ میل ، بهری (۲۵٤) لك درث و (۱۹۰) لق سکز طوپه مالکدر .

بوندن ماعدا ایتالیا بحریه‌سنك اون دانه محافظه‌لی قرووازوری وار ایسه‌ده بونلرك سرعتلری آز اولوب اك یکیلرینك تاریخ تنزیلی ۱۸۹٦ سنه‌سیدر . سکز دانه‌ده (۸۰۰) الی (۱۳۰۰) طونیلاتو جمنده ، (۲۰) الی (۲۲) میل سرعتنده طورپیدو قرووازوری واردر . کوچك سفینه‌لره کلنجه آنلرده بروجه آتیدر :

۳۵۰ طونیلاتولق و۲۸ الی ۳۰ میل سرعتنده ۲۳ عدد طورپیدو مخربی ؛

۲۰۰ الی ۳۰۰ طونیلاتولق ۲۸ عدد آچیق دکز طورپیدوسی ؛

٦۲ پارچه (مدافعهٔ متحرکه) صنفنه داخل کوچك طورپیدو .

ایتالیا بحریه‌سی ٦ عدد تحت‌البحر سفینه‌یه مالك بولنیور .

خلاصه ، هنوز تسلیحاتی اکمال ایدلمه‌مش اولان درت پارچه دریدنوط داخل حساب ایدلرسه ایتالیا حکومتنك قوهٔ فعالهٔ بحریه‌سی الیوم ۸ زرهلی ، ۱۱ زرهلی قرووازور ، ۱۰ محافظه‌لی قرووازور و۱۲۷ عددده طورپیدو قسمنه منسوب سفینه‌دن متشکل بولنیور .

بوسفینه‌لرك مرتباتنه کلنجه ، افرادك مقداری (۲۳۰۰۰) ه‌و ضابطانی‌ده (۲۱۵٤) نفره بالغ

اولمقدەدر . دونمانك باش قوماندانی ، قرالك عموجەسی اولان دوقدو (ژەن) در. قرالك عموجەزادەسی دوق (دەزابروز) ده طورپیدو فیلوسنك باش قوماندانیدر .

بردرەدنوت نصل انشا ایدیلیر ؟

سفن حربیه علی‌الاکثر ماء مخرجی ، یعنی صو اوزرندە دورمق ، قابل اسکان اولمق ، یرندن اویناتمق، مدافعه وایجابنه کورەده تعرض‌ایتمك ایچون مقتضی اقسام وآلات مختلفەنك ثقلت مجموعەسی‌ایله تفریق وتمییز ایدیلیر . معین بر تیپ‌ده حرب سفینەسنك ایلك پرووەسنی استحصال ایچون ، مقصود اولان خواص ومزیاتی جامع اولابیله‌جك آلات واقسام مختلفەنك ثقلتی حساب ایتمك لازمدر. بوکادە انتقالك کشف تقریبیسی اطلاق اولنور .

ماء مخرج یکونی اوزرندن واك صوك مودەلده زرهلیرله قیاس‌ایدیلنجه انشا ایدیله‌جك زرهلینك طول، عرض ، عمق ، قرینه وسائرەسی تقریبی اولارق تخمین ایدیلیر . بو اساسلر ایله استحصال ایدیلن پلان سایه‌سنده (پازافین) دن اوفاق جمده بر مودەل انشا وقرینه تجربه حوضلرنده دور ودراز معاینه ایدیلیر. بو تجربه‌لر ، زرهلیده شکل نقطهٔ نظرندن اجراسی ایجاب ایدن بعض تعدیلاتی کوسترير . پارافین مودەللردن تعدیلاً الده ایدیلن پلانلر قطعیت کسب ایله انشا آتی درعهده ایتمش اولان مهندسلره تودیع اولونور . پلانلرك مقیاسی علی‌السویه $\frac{1}{200}$ در . برده دها آز اعتنا ایله تحته‌دن مودەللر انشا ایدیلیر . . . بونلرده زرهك یرلشمەسی ، طوپلرك مواقعی وتکنەنك لوازمی وسائرەیه دائر اولان تفرعات حقنده کافی درجەده بر فکر ویریر .

فقط $\frac{1}{200}$ اوزرندن چیزیلمش بر مودەل اوزرندن زرهلینك تکنەسی انشا ، مودەلده اوفاق بر یاکلشك اصلنده ۱۰۰ کره بویومەسنی ایجاب ایدەجکی جهتله ، امکانسز اولاجغی ایچون ، زرهلی حجم اصلیسنده مودەل ویا رسم صالونی تسمیه ایدیلن بویوك بر اوطەده چیزیلیر ؛ فقط بو کون انشا ایدیلن زرهلیلر ۱۵۰ و ۲۰۰ مترو طولنده اولدیغندن بو درجه اوزون بر صالونه احتیاج واردر . علی‌الاکثر بویله جسیم بر صالون بولونامدیغندن ، رسم ایکی پارچه‌یه تقسم وبری برینك یانده رسم ایدلمش اولان اقسام ، پلانلرك توافقنه کفایت ایدەبیله‌جك درجەده بر قسم ایله یکدیکرینه ربط ایدیلیر .

برنجی صنف بر درەدنوتك بو تدارکات اولیەسی ، پلان ترسیملری ، قیودات مختلفەسی اون آی قدر دوام ایدر و ۵۰۰,۰۰۰ فرانغه مال اولور .

زمانمزده استعمال ایدیلن مواد ابتدائیه عمانده چلیکدن عبارتدر . لوازمك ورودینی متعاقب اقسام مختلفه آیری آیری انشا ایدیلیر. وصوکرەدن قیزاق اوزرنده برلشدیریلیر، زرهلینك دکزه تنزیلنی تسهیل ایچون ، قیزاغك مائل اولماسی لازمدر . کمینك عمود فقریسی مثابه‌سنده اولان اومورغەسی‌اقسام سائرە سندن اول یرلشدیلیر . بعده بربر قبورغه لاتەلری‌ده وضع ایدیلوب کمیده بر اشتعال وقوعنده ویا بر قضای‌بحری حدوثنده بونك یالکز بریره منحصر قالوب اقسام سائرەیه سرایت ایتمەمەسی‌اسبابی استکمال ایدلمش اولور. کمینك اوکی وآرقاسی یکپاره وغایت مقاومتلیدر . بو اقسامك انشاسی غایت نازك اولوب یرلشه‌جکی زمان هپ بردن کثیریلوب محللرینه وضع ایدیلیر .

ـ دستکاهلرده اکمال ایدلمش اولان اقسام متمادیاً قیزاق اوزرنده ایشلەین عمله‌یه کوندریلیر؛ بونلر اغیر

اولان پارچه‌لری ویرنجلر واسطه‌سیله یرلرینه طاقارلر . انکلیز عمله‌لری قیزاق اوزرنده آیده ۱۰،۰۰۰ طونو ایشله‌مکه موفق اولویورلرسه‌ده فرانسه‌ده $\frac{6}{7}$ زی تجاوز هنوز قابل اولامامشدر . بوده علی‌الاکثر مواد ابتدائیه‌نك منتظماً یتیشدیرله‌مسندن نشأت ایده‌ر .

زره قاپلامانك ثقلتی کمینك سرعت ویا قوهٔ تعرضیه‌سنده پك زیاده علاقه‌دار اولدیغندن ترقیات حاضره بوبابده‌ده بویوك آثار تکمل کوسترمشدر . ۱۸۹۰ ده ۵۵ سانتیمترو قالینلغنده اولان زرهلر بوکون ۲۵ سانتیمتروبی تجاوز ایتمه‌دیکی حالده اسکیلردن دها قوللانیشلی ، دها متیندر .

شیمدی‌یه قدر انشا ایتدیکی زرهلیلر فرانسه دستکاهلرنده درت، آلمانیا دستکاهلرنده اوچ، انکلتره دستکاهلرنده ایکی سنه ظرفنده اکمال ایدلمشدر . بوخصوصده برنجیلکی احراز ایتمش اولان ، بارروده (ویکه‌رس) دستکاهلریدرکه : ۱۹۰۰۰ طونولق وانغوآرد زرهلیسنی $22\frac{1}{2}$ آیده اکمال ایده‌بیلمشلردر.

صناعی ، تجاری ، اقتصادی آوروپا

تجارت مکتب عالیسی جغرافیای اقتصادی معلمی احمد احسان بك طرفندن . برچوق آثار مکمله‌دن جمع واقتباس صورتیله وجوده کتیریلن بواثر نفیسك برنجی قسمی چیقمشدر. مصور واعلا کاغده مطبوع اولدیغی حالده فیاتی ۵ غروشدر .

سال زراعی

قسمی

[بوسنه آچديغمز سال زراعی قسمی‌سنه
اثناسنده جمع ايده‌بيله‌جكمز شئون زراعيه ايله
معلومات مفيدهٔ زراعيه‌يی احتو ايده‌جكدر]

كيرپينك ديديكلری

اك نفيس ، اك فوق‌العاده اثر . هم سياسی، هم مزاحی ، هم ابی . پك چوق كولك پك چوق ايچون بونی مطلقا اوقومالیسكز . مشروطيتمزك بر تاريخچه‌سی‌در . فيأتی ١١ غروشدر ، طشره‌يه ٣ غروش پوسته اجرتی ضم اولونور .

دهاش بر نطس آلتی

آمریقاده یکی ایجاد اولونمش سکز دهمیرلی بر صپان

آوروپالیلری بحقِ درین بر حیرت وتقدیره القا ایدهجك ماهیتده بولونان بو سکز دهمیرلی صپان برعتیقده هنوز مثلنه دکل ، بکزرینه بیله تصادف ایدیلهمه ین دهشتلی بر آلت زرعدر . فرانسهنك ، مجارستانك اك نامدار اراضیسنده استعمال ایدیلهکلن صپانلر بو صوك آمریقا ایجادینك یانده عادی براویونجاغه دونیور .

اك صرب اراضیی بلا پروا یاروب کچهن ، کیجه کوندوز ایشلهمکدن هیچ حذر ایتمهین ، عینی زمانده سکز مختلف یولده قرق سانتیمترو درینلکده یارهلر آچوب طوپراغی باشدن باشه زیر وزبر ایدن بو صپان بر هکتار اراضیی ، طوپراغك مزاجنه کوره ، اوچ الی یدی فرانغه سوره بیلیور ! .. اوقادار اوجوز .

چیفتجینك ایسته دیکنه کوره هر طرفه کمال سهولتله دونه بیلن بوویله انکیز آلت زرع ، غازولینله ایشلهین بر موتور واسطهسیله تحریك ایدلمیر ؛ بری استقامتی تعیین ، دیکری ده آرقه ده کی دمیرلری اداره وظیفهلریله موظف ایکی چیفتجی ده ، ایشك انسانه محول اولان جزئی قسمنی ایفایه کفایت ایدهر .

چفتجی لوحه‌سی : بیاض وسیاه ـ آمریقاده لوئیزیاناده بیـوك بر چیفتلنکده پاموق محصولنك زنجیلر طرفندن دەوشیرلەسی

غایت نافذ وپارلاق برکونشك شعاعاتی آلتنده کومور کبی سیاه زنجیلرك ، قار کبی بیاض پاموقلری دەوشیرمەلری نه قدر شاعرانه برتضاد تشکیل ایدییور ! پاموغك دەوشیرلەسی آمریقا زنجی اهـالیسی ایچون پك بیـوك برحادثەدر .. شهرلرده بولونان بتون زنجیلر ایشلرینی ، مکتبده بولونان چوجقلرده درسلرینی براقوب چفتلکلره شتاب ایدرلر ! .. قادینـلر ، چوجقلر پاموق تارلالرینی بر موعد ملاقات ایدرلر .. چونکه پاموغك دەوشیرلەسی صوك درجه قولای بر ایشدر . فقط یازیق ، که لوحهٔ حیاتدن بوشعر لطافتکارده یواش یواش سیلینوب کیدەجك کبی کورینیور . چونکه بورایەده ماکنەلر قاریشارق بوهای وهوی فعالیته خاتمه چکەجکدر .. فی‌الحقیقه ، کچنلرده موجدلردن برینك ، صاپلری هیچ رنجیده ایتمکسزین ، حتی هنوز آچیلمامش اولان دانەلره بیله طوقونمقسزین پاموغی دوشیرەجك برماکنه ایجاد ایتدیکنی ایشتمش ایدك .. اوحالده صوك سنەلری تقرب ایتمش اولان بوشعر پرتضادك برتظاهر لطیفنی محترم قارئلرمزه عرض ایچون استعجال ایدەلم .

بوتون قیش یومورطه یمك ایسترمیسکز ؟

قیشین تازه یومورطه یمك ایچون ، یومورطەلری یازدن صاقلارلر . بونك ایچون برطاقم اصوللر موجود اونلره برابر یومورطەلری لذتی غائب ایتمکسزین صاقلامق اکثریتله ممکن اولاماز . برچوقلری تمامیله بوزولور ، برطاقمنك ایسه لذتی وقوهٔ غذائیەسی یك چوق اکسیلیر . معمافیه بوکاده چاره وار : أوکزده بوتون قیش متمادیاً یومورطلایاجق اعلا جنس طاووقلر بسلەیکز . مسئلەنك بوتون سری ، اونلری لایقیله بسلەمك اصولنی بیلمکدەدر .

ابتدا ایی برجنس انتخاب ایتمه‌لی

طاووقلرکزی سنه سویلیه‌جکمز اعلاجنسلردن انتخاب واونلری ایلك زمانلرندن اعتباراً یومورطلامغه آلیشدیریکز. طاووقلرك کومسلری ویملری‌ده بو خصوصده غایت مهم بروظیفه ایفا ایدرلر. یومورطلامق ایچون الك ایی ، الك شایان انتخاب طاووقلر طمارلرنده آسیا قانی بولونانلردر ؛ چونکه اونلرك قیشین یومورطلامق خصوصنده بیوك استعدادلری واردر . آسیا طاووقلری آراسنده‌ده بالخاصه « لانغشان » ، « قوشن » و « براهما » جنسلری شایان توصیه‌در . (بزم مملکتمزده هر یرده معروف جنس طاووقلر واردر . بناءً علیه یرینه کوره بونلری آرایوب بولمالیدر.)

لانغشان طاووقلری چوق یومورطلامقله برابر بویومورطه‌لر پك کوچکدر. قوشن و براهمان جنسلری بودرجه‌یه‌جوق یومورطلامامقله برابر هرحالده شایان‌توصیه‌در. سیاه ، بیاض ، قورشونی‌رنکارده بولونان « اورپینغتون »لر ، « فاورول »لر مختلف جنسلرك برلشدیرلمه‌سندن حاصل اولمش ملز جنسلردر . اقلیم وهوا ایله انسیتری اولدیغی ایچون الك زیاده بوجنسلری انتخاب ایتمه‌لیدر .

قولوچقه‌یه یاتیرمق

طاووقلر قولوچقه اولدقلری وقت آلتلرینه اعلا جنسدن ، تازه ، بوزولمامش یومورطه قویمالی ، وقولوچقه‌یه یاتیریلان‌تاریخ ایله چیقاجق پیلیچلرك نه‌زمان یومورطلایه‌بیله‌جکارنی حساب ایله‌ملیدر . اقلیم ، جنس ، غدا ، اهتمام بو خصوصده مهم وظیفه‌لر ایفا ایدر . آتیده‌کی لوحه ، قطعی اولمامقله برابر بو خصوصده آز چوق برفکر تخمینی ویره‌بیلیر .

طاووقلر	اساس ومنشأی	جنس
٦ آیده یومورطلایا بیلن	فرانسز اساسندن	هودان، غره‌وکور، بره‌س
٦ آیده یومورطلایا بیلن	اساسی آسیادن کلیه	فاورول ، اورپینغتون
٥ آیده یومورطلایا بیلن	ایتالیان اساسندن	لوغورن
۷ آیده یومورطلایا بیلن	فرانسز اساسندن	لافله‌ش
۸ آیده یومورطلایا بیلن	خالص اسیا جنسی	لانغشان ، قوشن ، براهما

طاووقلری سمیرتمه‌دن بسله‌مك

پیلیچلر یومورطه‌دن چیقنجه ، اونلری اویله کایشی کوزل بسله‌مه‌ملیدر . بالعکس بو خصوصه اهتمام ایتمه‌لیدرکه چابوق یومورطلایابیلسینلر. اونلره زمان کهولته واصل اولنجه‌یه قدر قوتلی غدالر ، مثلا خمور وحبوبات ویرملیدر . بو صورتله پیلیچلرده ایرکندن یومورطلامق آرزوسی حاصل ایتمش اولورسکز . طاووقلر عین زمانده آکل‌اللحمدرلر . سکز کونلك بر پیلیچ بوجك ، ات ، حشرات بیه‌بیلیر . کهولته ایریشن برپیلیچ ایسه‌بونلره بابیلیر. هله‌یومورطلایان طاووقلره بوجنس اغدیه الزمدر .

پیلیچلره ویریله‌جك خموری شویولده ترتیب ایتمه‌لیدر : اوچده بر پیشمش پرنج ، اوچده برکپك ،

واوچده بر نسبتنده‌ده قان ویا پیشمش ات علاوه ایتمه‌لیدر . هر خموره هرکون برچوربا قاشینی ات ویا قان علاوه اولونور. لایقیله اوکوتولمش‌میدیه واستریدیه قابوقلری‌ده ویریله‌بیلیر. طاووقلره ویریلن‌حبوبات یولاف ، مصروبالخاصه‌بوغدای اولمالیدر . بوکا یشیلك ، لحنه ، اوت کبی شیلرده علاوه اولونور .

مع‌مافیه طاووقلره ویریلن غدالرده اونك اشتهاسنی نظر اعتباره آلمالی ، حیوانی سربست‌براقمالیدر.

طاووقلری بسله‌مك ایچون شونصیحتلری ایفا ایدیکز : قیشین یومورطلایاجق طاووقلری سمیرتمه‌دن ایچه بسله‌ملی ، واونلری صیجاق ، هوادار بر کومسده بولوندیرمالیدر . بالخاصه حیوان آخیرلری پك مساعددر . چونکه طاووق ، قیشین یومورطلامق ایچون اك بیوك شرط اولان حرارتی اورادہ بولور .

کوبره‌لر

زراعتده قوللانیلان بالعموم کوبره‌لرك عناصر اساسیه‌سی هرکسك معلومی اولدیغی وجهله آزوت ، آسید فوسفوریك وپوتاسدن عبارتدر . حیوان کوبره‌سی بومواد‌ك هپسنی احتوا ایتمکله برابر ، هانکی حیوانانك افراغاتندن عبارت اولماسنه وداها سائر برطاقم شیلره کوره درجهٔ قوتی تخالف ایدر . آسید فوسفوریك اك زیاده ادرارده بولوندیغی ایچین حیوان کوبره‌سنی مواد مرکبه‌سی اعتباریله ناتمام براقامق ایچون ادرار ایله اسقا ایتمه‌لیدر . کوبره آز اولدیغی وقت تازه اولوب دوردقجه اپی تحولاته اوغرار . مع‌مافیه بوتون فرقلره رغماً وسطی اولارق بیك کیلوغرام کوبره ده (٤ ـ ٥) کیلوغرام آزوت ، (٢ ـ ٣) کیلوغرام آسیدفوسفوریك ، (٤ ـ ٥) کیلوغرام پوتاس موجوددر .

کوبره کاسلی وخفیف طوپراقلرده پك چابوق انحلال ایده‌جکندن اوکبی طوپراقلره آز وصیق‌صیق قویمالیدر . آچیلی طوپراقلرده ایسه اوقدر چابوق ضایع اولماز . برچوق سنه‌لر طایانماسی ایچین اراضی‌یه کلیتلی مقدارده (هکتار باشنه ٣٠,٠٠٠ الی ٥٠,٠٠٠ کیلوغرام) کوبره علاوه ایدلدیکی واقعدر .

کوبره‌نك بهر مترو مکعبی (٨٠٠) کیلوغرام ثقلتنده‌در . حیوانات مختلفه کوبره‌لرینك طبیعتی مختلفدر : آت ، اوکوز ، اینك سنوی (١٠٠٠٠) کیلوغرام کوبره ویریر . قویونك ویردیکی کوبره مقداری (٦٠٠) ، طوموز کیکی (٨٠٠) کیلوغرامدر .

عضوی کوبره‌لر

علی‌العاده حیوان کوبره‌سندن ماعدا زراعتده قوللانیلان دیکر برطاقم عضوی کوبره‌لر وارکه اونلرده حیوانی ونباتی اولق اوزره ایکی‌یه منقسمدر . اساسی حیوانی اولان عضوی کوبره‌لر میانندہ : افرازات انسانیه ، فلامان کوبره‌سی ، اسماك کوبره‌سی؛ ونباتی اولان کوبره‌لر میانندہ : یشیل کوبره‌لر ، بقایای نباتیه معروفدر . تارلالرده برشی اکیلوب محصول آلندقدن صوکرا پوش قالان طوپراغی کوبره‌لمك ایچون دیکر برشی مثلا یونجه اکیلیر . هکتار باشنه (٣٠٠٠) کیلو غرام یونجه اکیلدیکی تقدیرده ، او اراضی‌یه(٦٣) کیلو غرام آزوت ، (١٧) کیلو غرام آسیدفوسفوریك ، (١٨) کیلو غرام پوتاس ویرلمش اولور .

علی‌العموم چفتلکلرده کثرتله حاصل اولان بقایای نباتیه وحیوانیه‌یی هیچ برصورتله اسراف ایتمه‌رك اونلری طوپراقله ، کهرچله وکوبره‌ایله قاریشدیرمالیدر . بوصورتله اکمکمل برکوبره الده ایدلمش‌اولور .

صنعی (کیمیوی) کوبره‌لر

کیمیوی کوبره‌لر موقتاً علی‌العاده کوبره مقامنه قائم اولا بیلدکاری کبی بعضاً عادی کوبره‌ده اکسیك

اولان مواد لازمه‌یی حد کفایتنه ابلاغ ایچین استعمال اولنورلر . عادی کوبره‌نك (۱۰۰۰) کیلو غرامنه مقابل (۱۰) کیلو غرام فوسفات ، (۱۰) کیلو غرام (قلوروردوپوتاسیوم) و (۲۰) کیلوغرام (نیترات دوتاسیوم) استعمال اولنور .

فقط کیمیوی کوبره‌نك اصل وظیفه‌سی علی‌العاده کوبره‌ده اکسیك اولان موادی حد لازمنه ابلاغدر . کوبره‌لر آزوتلی ، فوسفاتلی، پوتاسلی اولق اوزره اوچ قسمه آیریلیر.

طرز استعمالاری

نه کبی اراضیده ونه کبی شیلر ایچون ناصل کوبره قوللانلق لازمکلهجکی مسئله‌سی بوراده حل ایدیلهمیه جك قدر اوزون ومهم بر مسئله ایسه‌ده بز بوراده مختصراً اوندن‌ده بحث ایده‌جکز : کلسسز طوپراقلرده عضوی آزوتلی کوبره‌لر استعمال ایتمه‌لی‌در . قوتلی طوپراقلرده عضوی کوبره‌لر غایت یواش اجرای تأثیر ایدر . عمومی برصورتده دیه بیلیرزکه عضوی آزوتلی کوبره‌لر وعلی‌العاده کوبره‌لر صوك بهارده استعمال اولنملی ، معدنی آزوتلی کوبره‌لرده ایلك بهارده قوللانیلمالیدر . طبیعی ومعدنی فوسفوراتلر اصلا فوق‌فوسفاتك یرینی طوتمازسه‌ده موادعضویه‌جه زنکین اولان طوپراقلرده اونك مقامنه استعمال اولونابیلیر.

بالخاصه سولفات دوپوتاسیومی ، برآز قلورور دوپوتاسیومی ، ماغنزیوم املاحنی حاوی اولان (قاینیت) قوملی خفیف طوپراقلرده وطورپلی یرلرده استعمال اولونابیلیر . سولفات دوپوتاس کلسی آز اولان آچیلی طوپراقلرده قوللانیلیر . قلورور دوپوتاسیوم ایسه هردرلو طوپراقلرده قابل استعمالدر.

ارباب زراعته بررهبر اولق اوزره متوسط طوپراقلره اکیله‌جك بعض محصولات ایچین نه کبی ونه مقدار کوبره قوللانلق ایجاب ایتدیکنی بروجه آتی یازیبورز . لکن بونی قطعی عد ایتمه‌رك یالکز بررهبر مقامنده استعمال ایله‌ملیدر . طوپراغك ، هوالرك ایی ویافنا کیتمه‌سنك‌ده بوخصوصده پك چوق تأثیری واردر. ارباب زراعت بوکا متابعت سایه‌سنده الده ایده‌جکلری نتیجه‌لره باقه‌رق بعضلرینك مقداری تزیید، بعضلرینی‌ده تنقیص ایده‌بیلیرلر .

پانجار — (مناوبه‌نك ابتداسنده) ۳۰ الی ٤۰ بیك کیلوغرام جیفتلك کوبره‌سی ، ۲۰۰ الی ۳۰۰ کیلوغرام نیترات دوسود، ۳۰۰ الی ٤۰۰ کیلوغرام فوق فوسفات.

پاتاتس — قبل‌الزرع ایجه قاریشدیرلمش ۲۰۰۰ کیلوغرام چفتلك کوبره‌سی ، ۵۰۰ کیلوغرام فوق فوسفات ، اکه‌دن اول ۱۵۰ کیلوغرام قلورور‌دو پوتاسیوم ، ۳۵۰ کیلوغرام نیترات دوسود محلولی (محصول چیقارکن) .

قیش بوغدایی — پانجار وپاتاتسدن صوکرا ایلك بهارده ۲۰۰ کیلوغرام نیترات دوسود ، یونجه‌دن صوکرا ۸۰۰ کیلوغرام فوق فوسفات (آزوت ایسته‌مز) ، اراضی برقاچ‌سنه دیکله‌نمش ایسه ۲۰۰۰ کیلوغرام چیفتلك کوبره‌سی ، ۱۵۰ کیلوغرام نیترات ، ۲۵۰ الی ۳۰۰ کیلوغرام فوق فوسفات.

ایلك بهار یولافی : (اراضی برقاچ سنه دیکلندکدن صوکرا بغدای اکیلمش اولورسه) ۱۲۵ الی ۲۵۰ کیلوغرام نیترات دوسود ، ۲۰۰ کیلوغرام فوق فوسفات ، طوپلاندقدن صوکرا ۳۰۰ کیلوغرام فوق‌فوسفات.

ایلك بهار آرپه‌سی — ۲۰۰ کیلوغرام نیترات‌دوسود، ۳۰۰ کیلوغرام فوق فوسفات .

قبا یونجه — ۶۹۰ کیلوغرام فوق فوسفات، ۱۰۰ کیلوغرام قلورور‌دو پوتاسیوم، صوکرا هرسنه ایلك بهارده ۱۰۰ کیلوغرام قلورور دوپوتاسیوم .

قوقوروز — ۳۰۰ کیلوغرام نیترات دوسود ، ۲۵۰ کیلوغرام فوق فوسفات .

آنقره طاوشانی، تویلری طارانوب کسیلیرایکن [مقاله‌سنه مراجعت]

حاووچ — (مناوبه‌نك ابتداسنده) ۳۰ الی ٤۰ بیك کیلوغرام کوبره، ۱۰۰ الی ۱۵۰ کیلوغرام تیترات دوسود ، ۲۰۰ کیلو غرام فوق فوسفات .

توخود — ۲۰۰ کیلو غرام فوق فوسفات .

چایرلر — چایرلر هرسنه ایلك بهارده ٤۰۰ کیلو غرام جروف معدنیه و ۱۵۰ کیلوغرام فلورور دوپوتاسیوم ویرمه‌لیدر .

اراضی‌یی اصلاح ایچون کیرچ‌ده استعمال اولونور . اراضی‌یی هر اوچ سنه‌ده بر کیره‌چله‌مك ایچون متوسط طوپراقلرك بهر هکتارینه ۲۰ الی ۳۰ هکتو لیتره ، قوتلی طوپراقلره ایسه ۳۰ الی ٤۰ هکتو لیتره کیره‌چ ویرمه‌لیدر . بهر هکتو لیتره کیره‌چك قیمتی ۳ ـ ٤ غروشدن عبارتدر .

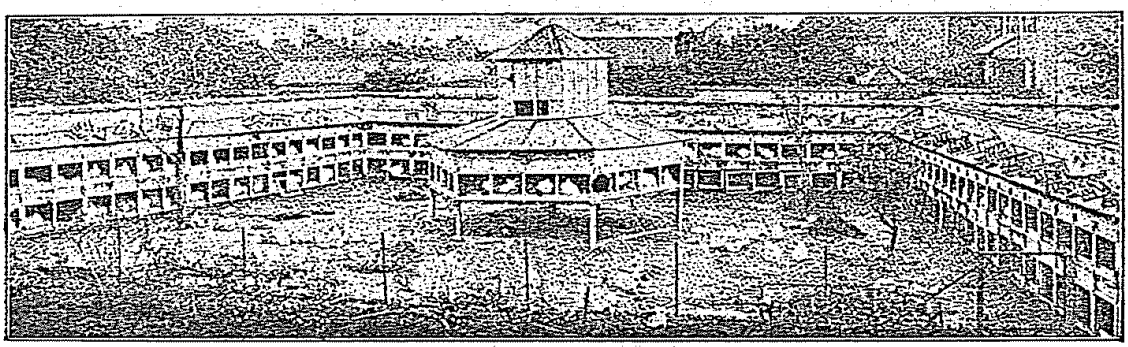
مختلط کوبره‌یی زمان استعمالندن پك آز اول احضار ایتمه‌لیدرکه قوتنی غائب ایتمه‌سون .

ایپك کبی اولان تویلرندن استفاده ایتمك ایچون
آنقره طاوشانی [*] بویوتمك

بیاض وایپك کبی نرمین تویلری ایچون آنقره طاوشانلری دینلن جنس آوروپانك وباخصوص

---

[*] آوروپالیلر تویلری اوزون وکوزه‌ل بر جنس طاوشانه (آنقره طاوشانی) دییورلر ، فقط بوطاوشانك بزم آنقره ایله درجهٔ مناسبتی بیلمه‌یورز. یالکز شوجهتی اونوتمامه‌لیدرکه آنقره ولایتنك اقلیمی کوزه‌ل تویلی حیوانات یتیشدیرمکده بر قابلیت مخصوصه‌یی حائزدر . آنقره کچیلری، آنقره کدیلری کبی .

بیاض انقره طاوشانلرینك تکثیرینه مخصوص چفتلكك منظره‌سی

فرانسه‌نك بعض یرلرنده یتیشدیرلمش ، تکثر اولونمشدر . برطرفدن‌ده تکثیرینه غیرت ایدلکده بولونمشدر . دیکر نوع طاوشانلر ، از جمله روس طاوشانلری دینلن جنس‌ده چفتلك حیواناتی‌صیراسنده بسلنمکده ایسه‌ده بونلرك دریلرندن استفاده اولونور . برطاوشان دریسی ایکی فرانقه قدر صاتلمقده‌در . آنقره طاوشانلری ایسه تویلرندن استفاده اولونمق اوزره یتیشدیرلمکده‌در .

آنقره طاوشانلرینك عمومیتله تویلری بیاضدر . قورشونی ، سیاه تویلیلری‌ده وارسه‌ده بیاضلرقدر مقبول دکلدر . چونکه بیاض تویدن قوماش طوقوندیغی زمان ایسته‌ینلن رنکه بویانه‌بیلیر . قورشونی سیاه رنکار ایسه کندی رنکلرنده قالیرلر .

بیاض آنقره طاوشانلری عادی طاوشان قدردر . باشلری یویوجکدر . ارککلری داها تویلیدر . یوحیوانلری تکثیر ایچون ارککلری اك چویك وقوتلیلرندن ودیشیلری‌ده یاورولرینه باقمق ایچون اك ملایملرندن انتخاب ایتمه‌لیدر . ارککلر بش ـ آلتی کیلو ثقلتنده‌درلر .

اولا طاوشانلریکز اك ایی جنسدن اولمالیدر . — فائده‌سی آ کلاشلدیغی زماندن بری ایی تعمم ایدن آنقره طاوشانی بویوتمك مسئله‌سنده موفق اولق ایچون اك ایی جنسدن طاوشانلر بولمق لازمدر . بو طاوشانلرك بیاض رنکلی‌اولانلرینی بالخاصه‌ترجیح‌ایله‌ملیدر. بونلر اوتوز قرق فرانغه دوغرو (۱۰۰ـ۲۰۰ غروشه) آلینابیلیر .

ایی بر آطه طاوشانلنك اوصاف ممیزه‌سی شونلردر : جسامتی علی‌العاده آطه طاوشانی درجه‌سنده ، کوزلرینك رنکی پنبه اولمق ، قولاقلری پنبه‌سنه نسبةً قیصه بولونمق ، وغایت اینجه، لطیف تویلرله مستور اولمق ، باشی اینجه ، اوزون بولونمق .

نره‌ده بسله‌مه‌لی ؟

اطرافی دیوارله چویریلمش بر محله سکسان سانتیمترو یوکسکلکنده ، بر صیرا کومسلر یاپمالی ، اکر بر بوقسه کومسلری ایکی صیرا قومالیدر . بو محللر دیشی طاوشانلره مخصوص اولوب اونلرك آلتنده سکسان سانتیمترولق محلده ایکدیش ایدلمش ارکك طاوشانلر بارینیر .

اوچ هفته‌لق ، الی اوچ درت آیلق کنج آطه‌طاوشانلرینی دیکر برمحلده عین‌طرزده یاپیلان کومسلرده بسله‌ملیدر . وبو اثناده ارککارله دیشیلری آیرمالیدر . تویلری آلنان ارکك طاوشانلرك هپسی آیری آیری ودیشیلردن اوزاق کومسلره قونمالیدر .

طاوشانلرك تویلرینك بسله‌نمه‌سی، فنا بررنك آلماسی ایچون کومسلری فوق‌العاده تمیز بولندیرمالیدر. بسلك بعض دفعه حتی حیوانی بیله ئولدورور .

انقره طاوشانلرینك نسل بسله‌یلدکارینی کوسترمك اوزره بونسخه‌مزه بر رسم قویویورز .

ناصل بسله‌ملی ؟

بوحیوانلرك طعامنه فوق‌العاده دقت ایتمك ایجاب ایدر. اونلره قیشین هرکون ایکی دفعه یم ویرمه‌لیدر. بیه‌جکلری یم شونلردن مرکب اولمالیدر : یر الماسی ، پانجار ، حاووچ ، پاتاتس ، کپك ، یولاف ، ملوث اولمامق شرطیله سبزه بقایاسی.

یاورو چیقارمش دیشیلره کونده اوچ دفعه یم ویرمك ایجاب ایده‌ر .

تویلری ناصل آلمالی ؟

تویلرینی آلمق ایچون ایکدیش ایدلش اولان ارکك طاشانلری ترجیح ایتمه‌لیدر. طاوشانلری دمیردن یر طاراقله هراون بش کونده براینجه طارامالیدر. آنقره طاوشانی اوچ آیدن درت آیه قدر برمدتده‌ایپك حاصل ایدر . موسمه باقمقسزین هر ایکی آیده بر اونلرك تویلرینی قیرپمالیدر . یالکز قیشین حیوانی پك چیریل چیپلاق براقمامالیدر .

تویلری ایی آلمق ایچون، حیوانی آرقه طرفدن طوتوب کمال اهتمامله طارادقدن صوکرا تویلری‌صول الله طوتوب صاغ الله دقتلی بر صورتده کسمه‌لیدر .

تویلری آلدقدن صوکرا ایچی کاغد دوشه‌لی مقوا قوطولره قویمالی ، وحشراتدن وقایه ایچون بر آز نافتالین ویا کافوری علاوه ایله‌ملیدر .

تویلر نه‌یه یارار ؟ فیئاتی نه‌در ؟

آنقره طاوشانلرینك تویلری ۱۸-۲۰ سانتیمترو قدر اوزار. اینجه وخفیف‌تویلری داها قیمتداردر. بوتویلرك کیلوسی ۲۵-۴۰ فرانقه قدر صاتلمقده‌در . بو تویلر انکلتره وآمریقا وقاناداده پك مقبولدر . اورالرده ایشله‌نه‌رك (آنغوراتین) دنیلن معتبر برقوماش نسج ایدلکده‌در . طاوشان تویلرندن اعمال اولنان قوماشلر پك اینجه ویوموشاق اولدیغی کبی وجودی سائر قوماشلردن زیاده صیجاق طوتمقده‌در . بوجهتله روماتیزمالی ذواته‌توصیه اولونمقده‌در. طاوشان تویلرندن الدیوه‌ن وچوراب‌ده اعمال ایدلکده‌در. آوروپانك بویوك قاپلیجه‌لرنده آنقره طاوشانلری تویلرندن ظریف صورتده اعمال ایدلش فانیله‌لر ، فانیله دونلر صاتلمقده وتداولی ایچون قاپلیچه‌لره کیده‌نلر بونلره پك زیاده رغبت کوسترمکده‌درلر .

آنقره طاوشانلری تویلری ایچون صنایعده اوقدر طلب وارمش‌که الیوم بوطاوشانلردن آلنان تویلر احتیاجه کفایت ایتمکده ایمش . بوسببله طاوشانلرك تکثیرینه غیرت اولونیور ؛ بزده طورمایالم .

هرزمان اعلا منطار یمك ایچون

أولرده منطار تارلاسی

اولرده مخزنك برقسمنی منطار تارلاسی‌حالنه قویمق پك فائده‌لی برشیدر . باخصه صیفیه‌لرده وکوچوك شهرلرده تازه منطار بولمق غایت مشکل اولدیغی جهتله اویله یرلرده بوقولای ، بسیط تدبیره مراجعت پك فائده بخش اولور. آشاغیده توصیه ایده‌جکمز تدابیر بسیطه‌یه رعایت سایه‌سنده هرکس کندی خانه‌سنده دائما تازه ونفیس منطار بولوندورمغه موفق اولور .

ناصل بر محل لازمدر ؟

منطار یتشدیرمك ایچون شرط اساسی ، لوشجه فقط صحی یعنی تعفندن آزاده برمحلك موجودیتیدر .

اوراده کی حرارتك مقداری (۱۲ الی ۲۲) درجه بولونمالی وجریان هوادن قطعیاً مصون اولمالیدر. بوخصائصه مالك اولان هریر برمنطار تارلاسی اولا بیلیر .

مواد ابتدائیه

منطار یتشدیرمك ایچون لازم اولان مواد ابتدائیه شونلردر : آت کوبره‌سی ، منطارك تخمی دیمك اولان بیاض قسمی ، و منطار تارلالرینی ستر ایده‌جك کلسلی طوپراق .

کوبره‌نك احضاری

منطار یتشدیرمك ایچون قوللانیلاجق کوبره. تازه، وفضله‌مقداردہ ادرار ایله مشبوع اولمالیدر. زرع ایدیله‌جك منطارك مقداری نه‌قدرجزئی اولورسه اولسون، هرحالده برمترو مکعبی کوبره احضارایتمك لازمدر. چونکه کوبره بو مقداردن آشاغی اولورسه منطار لایق درجه‌ده نمو ایده‌مز . درت مترو طولنده ، اللی سانتیمترو یوکسکلکنده برمحله برمترومکعبی کوبره قونولور واهتمام اولنورسه ۱۵ الی ۳۰ کیلوغرام منطار الده ایدیله‌بیلیر . بومقدار آنجق ایکی الی اوچ آیده نشو نما بولور .

کوبره‌یی اول امرده آچیق برمحله قویارق اوراده تقریباً برآی قدر براقمالی وایکی دفعه موقعنی دکیشدیرمه‌لیدر . کوبره‌یی برمترودن فضله یوکسك اولمامق شرطیله طبقه طبقه ییغمالیدر . کوبره‌نك هر طبقه‌سی لایقیله اوفالانمالی ، کوبره درونسنده صمان ، پاچاورا کبی مواد اجنبیه قالمامالیدر . بوکوبره ییغینی آیاقله چیکنه‌ملی وکنارلرینی طیرمیقله تطهیر ایتمه‌لیدر . بویله‌جه میدانه کلن کوبره ییغینلرینه باغچوانلر « تخته » نامی ویرلر .

تخته‌لر بویله‌جه وجوده کلدکدن سکز کون صوکره ، تخته‌نك بعض محللرنده بربیاضلق مشهود اولور ، اوزمان کنارلرده‌کی کوبره‌یی قاریشدیره‌رق اورتایه واورتاده کیلری کنارلره نقل ایتمه‌لی ، ویابس اولان جهتلری صولامالیدر .

کوبره تکرار بیاضلانمغه باشلادیغی زمان بو عملیات یکیدن باشلانیر ، آرتق او زمان کوبره تمامیله پارچالانمش ، اوفالانمش، ایچنده‌کی صمان دانه‌لری اهمیتسز برحال آلمشدر . بواثناده کوبره ییغینده برکوف قوقوسی انتشار ایدر .

منطار تارلالرینی ناصل حاضرلامالی ؟

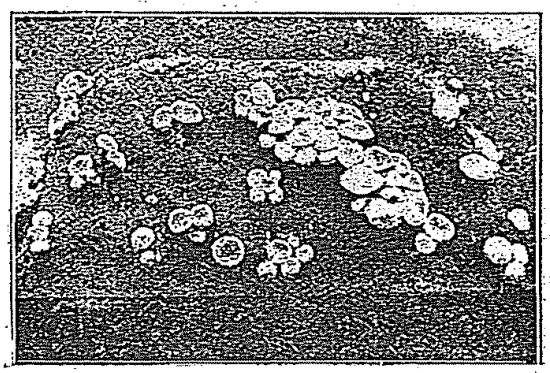
بواثناده ، منطار زرعی ایچون مختلف جسامتده ومختلف شکللرده تارلالر، یعنی «تخته»لراستعمال ایتمه‌لیدر . محل زرعك بویوکلکنه کوره منطار تارلالری هرجسامتده یاپیلابیلیر .

منطار تخته‌لرینك اوزرینه وضع ایدیله‌جك کوبره ییغینك قاینلغی آلتمش سانتیمترو اولورسه کافیدر . بوندن فضله‌سنك هیچ برلزومی یوقدر .

نه‌جنس منطار زرع ایتملی؟

یتیشدیریله‌جك منطارلر ایچون الك زیاده پاستورا نستیتوسنك توبلری ایچنده محفوظ منطارلری ترجیح ایدیکز . اصطفایه اوغرادیلمش، کرپیچ شکلنده منطار بیاضی‌ده استعمال ایده‌بیلیرسکز .

درت مترو طولنده برمحله یکرمی عدد کرپیچ کفایت ایدر . اونلری زرع ایتمه‌دن بش آلتی کون اول مخزنده تارلالرك بولوندیغی محله قویمالیدر. او، نه‌وقت منطاره‌خاص اولان رایحه‌یی اکتساب ایدرسه اووقت استعمال ایتملیدر . کرپیچلری ۱۵ سانتیمترو طولنده و ٤ ـ ٥ سانتیمترو اکنده پارچه‌لره آیروب تارلالرك اوزرنده‌کی کوبره‌یه درت بش سانتیمترو قدر کومه‌لیدر .

تخته‌نك اوراسنده بوراسند. چیقمغه باشلامش منطارلر

آلتمش سانتیمترو قطرنده برتارلا « تخته » اوزرینه ایکی صیره اولارق منطار قویمالی وآره‌لرنده ۱۵ سانتیمترو قدر برمحل براقالیدر. منطارلر بوصورتله زرع اولوندقدن اون کون قدر صوکرا تنبته وتنموه باشلار. اووقت هنوز تنبته باشلامامش اولانلری نشوونما بولانلرك مقامنه وضع ایدیکز. سکز کون صوکرا منطارك بیاضی یکیدن میدانه چیقار؛ اوزمان اونك اوزرینه برسانتیمترو کثافتنده برطوپراق طبقه‌سی وضع ایتمه‌لیدر.

کوبره‌نك فائده‌سی

منطارك جنسنی اصلاح ایچون ساحهٔ مزروعه‌نك هرمتروسنه اون بش غرام فوسفات، قاربونات، یاخود نیترات دوپوتاس علاوه ایدیکز.

منطارك زرعندن تقریباً برآی صوکرا، اولا برایکی ایری منطار ظهور ایدر وبراز صوکرا اونك اطرافنده مینی مینی منطارلر نشوونما اولور.

بومزرعه‌لرك قوهٔ انباتیه‌سنی تزیید ایچون مخزن درجهٔ حرارتنده بولونان صوایله اونلری صولاملی، وبوصویك ۱۰ ـ ۱۲ کیلوسنه اون بش غرام نیترات دوپوتاس علاوه ایتمه‌لیدر.

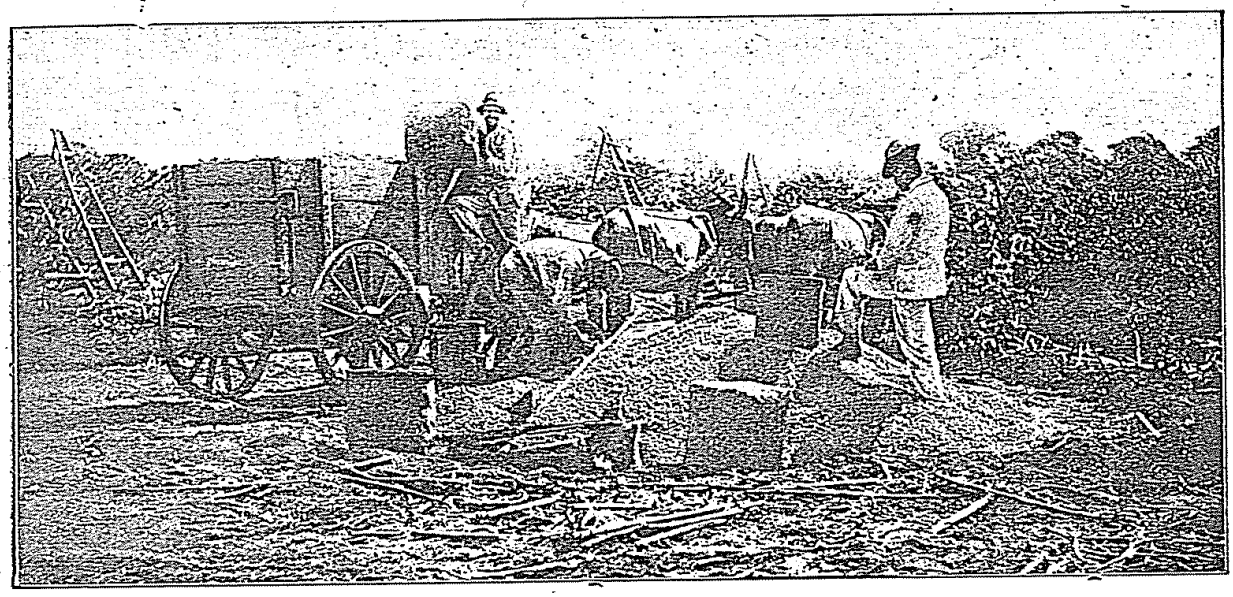
بوصورتله بش « تخته » احضارایده‌جك اولورسه‌کز، بوتون سنه‌یه‌جککز منطاری تدارك ایده‌بیلیرسکز.

بره‌زیلیاده قهوه زراعتی

بره‌زیلیادن، یاخود سه‌ن‌بولدن بحث ایدوب قهوه مسئله‌سی حقنده سوز سویله‌مه‌مك عادتا احتمالك خارجنده‌در؛ قهوه زرعنك وهله الده ایدیلن نتایج عظیمه‌نك آلدیغی اهمیت‌عموم انظار تتبع وتجسسی بره‌زیلیانك (فازه‌ندا) لرینه اماله‌یه مجبور ایدییور.

قهوه‌آغاجی ارتفاعی ۳ الی ۵ مترویی کچمه‌ین وکرك یاپراقلری، کرك هیئت عمومیه‌سیله دفنه‌آغاجنی، چیچکنك شکل ورایحه‌سیله‌ده پورتقال اغاجنی آکدیران برنباتدر. آنجق چیچکنك قوقوسی پورتقال چیچکنکندن دهاآز تأثیرلیدر. میوه‌سی اوکه قرمزی، صوکرادن قهوه رنکنه چالان ایکی‌دانه‌دن حرکبدر... قهوه آغاجنك غرابتی عین زمانده هم میوه‌سنی، هم‌ده چیچکنی طاشیماسنده‌در؛ فقط بوحالك ایجاب ایتدیکی برشی واردرکه اوده محصولی عینی درجه‌ده کماله ایرمش ایکن اقتطاف ایتمك قابل اولامادیغی‌در. لایقیله ودائرهٔ انتظامده ده‌وشیرمك ایچون عینی موسمده آلتی یدی دفعه مشغول اولمق لازم کلیر؛ حالبوکه الده ایدیله‌بیلن استفاده بوکلفت ومصرفه تقابل ایتمز. بوسببله دفعهً ده‌وشیریلن برقهوه‌دن اوفاق ویووارلاق دانه‌لی الك آغر نوعدن ایله یدأیدی مختلف نوعلر الده ایدیلیر. بونلرك هر بری‌ده بالطبع آیری آیری فیئاتلرله صاتیلیر.

فقط بومختلف نوعلرده قهوه‌لر آوروپایه کلوب تجار مغازه‌لرینه کیرنجه‌صاتیجینك ایلك ایشی بونلری بری‌بریله قاریشدیروب غریب برخرمن یاپمق‌وبوسایه‌ده فضله برتجارت تأمین‌ایتمکدر؛ حالبوکه بوتحریفاتده اودرجه ایلری کیدیلیورکه، قهوه‌یی قاورولمش هندبا، یانمش انجیر ویا قاورولمش بولاف‌ایله خلط‌ایتمك برمجبوریت حالنه کیریییور.

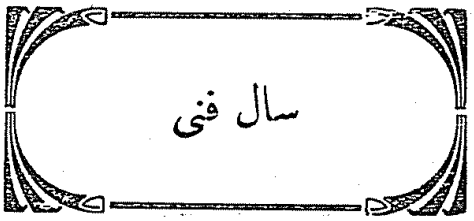

برەزیلیاده قهوه زراعتی : قهوه طوپلاندقدن صکره اولچیلوب قالدیرلماسی (مقاله‌سنه مراجعت)

آوروپاده ، سانتوس قهوه‌لرینی بویوك برشهرت وستایش‌ایله قبول ایدەن کبار صالونلرنده برەزیلیا قهوه‌سنك فنا براسمی واردر . حالبوکه هردرلو خرمندن آزاده اولمق اوزره برەزیلیا قهوه‌خانه‌لرنده ایچیله‌بیله‌ن اوجوز وخرج عالم بوقهوه‌لرآوروپاده غایت‌فاخش فیئاتلرله‌الده ایدیلن پارلاق اسملی قهوه‌لردن کرك صافلق ، کرك رایحه نقطهٔ نظرندن ، قات قات انفسدر . بوقهوه‌لرك ، اعصابی هیچ بر صورتده متحسس ایتمه‌دیکنی‌ده آیریجه علاوه ایده‌رز . برەزیلیاده استعمال ایدیلن قهوه فنجانلری اوروپانك بیوك فنجانلرندن بر خیلی اوفاق ایسه‌ده هر بر برەزیلیا لینك کونده لااقل بش آلتی قهوه ایچمه‌سنه باقیلیرسه هرحالده اعصابه ، مضر برصورتده تأثیر ایتمه‌دیکی ادعا ایدیله‌بیلیر . . ذاتاً بیك درلو کئول ایله یالکز اعصابی دکل ، معده وحتی دماغلرینی زیروزبرایدن اوروپالیلرك قهوه وتوتوندن بودرجه تلاش ایتمه‌لرینی ایضاح ، قولای برشی دکلدر .

کچن سنه‌لر قهوه زرعنده باش کوسترمش اولان فضله‌لغك تأثیر مشئومی پیاسه اوزرنده کندینی حس ایتدیرمش . عرضك نسبتسز فضله‌لغی ، قیمتلری دهشتلی برمقیاسده دوشورمش وسه‌ن‌پول ایالتنك اك بیوك منبع ثروتی قورودور کبی اولمش ایدی ... برەزیلیا حکومتی اقتصادیونك ازهر جهت‌اعتراض وتقبیحینه معروض قالاجق اولان وفقط ثروت ملیه‌یی حمایة پك نافع برطرزده خدمت ایدەن برمعامله‌ده بولوندی . یکیدن‌قهوه زرعنی منع ایتدیکی کبی ، پیاسه‌ده موجود اولوب تنزل فیأتی‌داعی اولان قهوه‌لری ـ که مقداری تقریباً سکسر میلیون چووالهٔ بالغ اولیورایدی ـ حکومت نامنه صاتون آلوب آنبارلرنده حفظ وپیاسه‌ده حس ایدله‌یه‌جك صورتده تدریجاً میدانه چیقاردی ، بوسایه‌ده رسمی برسوسیالیزم اجراسیله قهوه زراعتنك بهمه‌حال اوغرایه بیله‌جکی بیوك برفلاکته سد چکمش اولدی .

(سالنامهٔ ثروت فنون) ك

قسمی

[برسنه‌لك شئون فنیه‌یه دائر الده ایده‌بیلدیکمز
خبرلر ایله معلومات مفیدهٔ فنیه‌یی جامعدر]

کیرپینك دیدیکلری

یکانه بر اثر مکمل ! عالم ادب ومزاحمزده بر مثلی داها اولمایان ، مدققانه ، پك دکرلی بر قلمله یازلمش ، اوچ سنه‌لك مشروطیتمزك بر تاریخچه‌سی . اویله بر تاریخچه که هم انتقادکارانه ، هم مزاحی ! بونی اوقومادن هیچ بروقعه‌نك کنهنی ادراك ایتمش اولمازسکز .

فیئاتی ۱۱ ، طشره‌یه ۱٤ غروشدر.

نره‌دن کلوب نره‌یه کیدییورز ؟

کوکارده نه‌لر وار ؟

— سقوط عوالم —

بورژ رصد خانه‌سی مدیری « آبیه‌مزرو » نك برمقاله‌سندن مترجم :

فضانك نامتناهی بوشلغی ایچنده‌کی بیکلرجه ، میلیونلرجه عالملر آراسنده بزم کره‌مزده دونوب دورییور . نظرمزی هر نه طرفه چویرسه‌ك شعشعه پاش بیکلرجه کونشلر کوریبورز . سمایه باقدیغمز زمان کمال مشکلات ایله کوردیکمز بعض اوفاق یلدیزلر وار : ایشته ، ممکن اولوبده ارضمزدن میلیارلرجه کیلومترو مسافه‌لك بریره کیتسه‌ك و کونشه اورادن باقسه‌ق عین منظره‌یی کورورز . قوزموغرافیانك بوکونکی ترقیاتی منسوب اولدیغمز منظومهٔ شمسیه‌نك فضاده‌کی عوالم نامتناهیه آراسنده بر ذره‌قیبلندن اولدیغنی بزه اثبات ایدییور .

کونش فضاده متمادیاً حرکت ایدرکن ، اطرافنده بولونان کندندن داها کوچوك بعض یلدیزلری‌ده حرکت ایتدیریرله بز او یلدیزلره «سیاره» نامنی ویریرز . بزم کونشمزك اطرافنده اونکله برابرحرکت ایدن‌سکز سیاره واردرکه اونلرده : عطارد ، زهره ، ارض ، مریخ ، مشتری، زحل، اورانوس، نپتون سیاره‌لریدر .

عجبا بو منظومهٔ شمسیه دیکر کوکبلره نظراً نره‌ده‌در ؟ میلیارلرجه سنه‌لردن بری دورایدن‌کونش توابعیله برابر نره‌یه کیدییور ؟ عجبا دیکر کوکبلرله هم آهنك اولارقمی سیاحت ایدییور ؟ یعنی یول آرقداشلری وارمی ؟ ایشته قوزموغرافیا علمی بزه بو سؤاللرك جوابنی ویریبور .

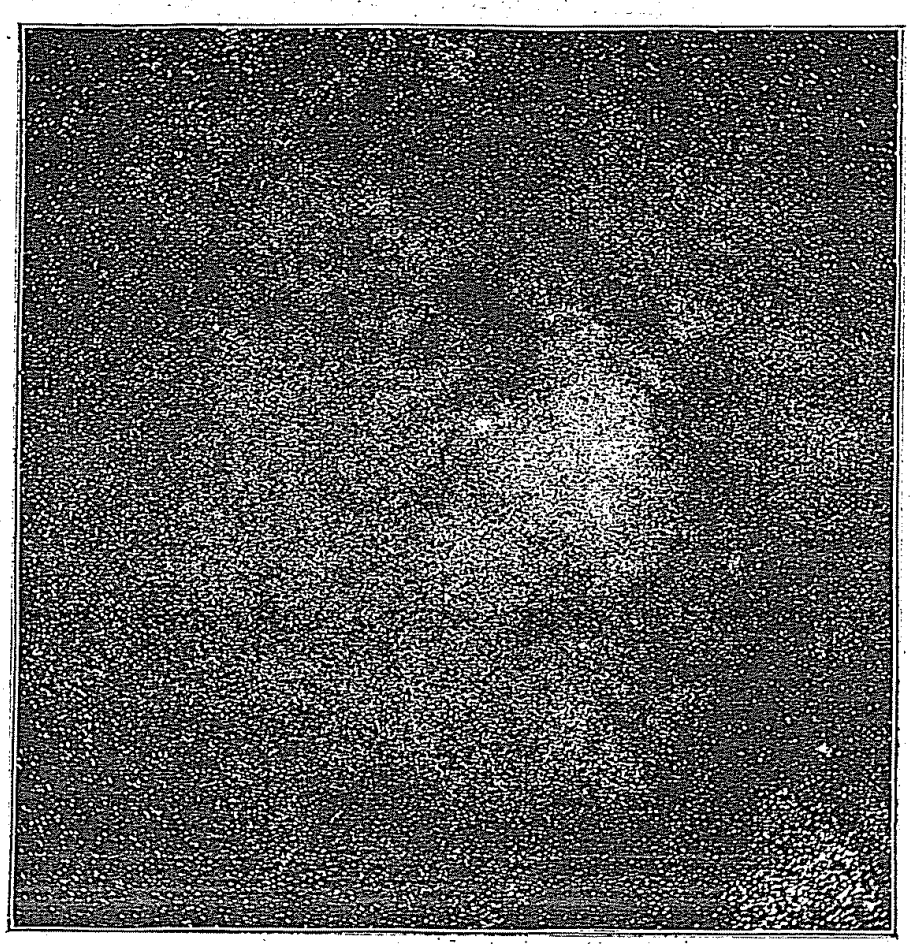
جملهٔ کوکبیه‌مز

هیئتشناسلر تلسقوبلرینی ایلك دفعه اولارق قبهٔ سمانك شعله‌دار کوروش جهتلرینه توجیه ایتدکلری وقت سماده برچوق حقیقی جملهٔ کوکبیه‌لر موجود اولدیغنی کوردیلر . دب اکبر ، دب اصغر جملهٔ کوکبیه‌لری یعنی برجلری بوکا کوزل برمثالدر .

اکر بز بو برجلردن‌برینه کیده‌رك اورادن تلسقوبله جملهٔ شمسیه‌مزه باقاجق اولسه‌ق ، نه‌کورورز؟ اولا آکلارزکه بزم کونشمزی بوجملات کوکبیه‌یی تشکیل ایدنلردن بریدر . بز بوفضاده یالکز دکلز ، بزمله برابر یوروین یعنی عین جملهٔ کوکبیه‌یه منسوب اولان بش‌آلتی یوز کونش دها واردر . بونلرك هپسنك کندینه کوره حرکتلری اولمقله برابر هیئت مجموعه‌لریله برلکده طبق طیور مهاجره کبی عین جهته کیتمکده‌درلر. بزثانیه‌ده یکرمی کیلومترو سرعتله ایلریله‌دکجه بوآشاده دیکرکونشلره چارپامز احتمالی یوقدر. زیرا آرامزده‌کی مسافه ، بو مصادمه‌یی منع ایده‌جك درجه‌ده بویوکدر. بزم منظومهٔ شمسیه‌مزه اك یقین کوکب ایله منظومه‌مز آراسنده‌کی مسافه ، ارض ایله شمس آراسنده‌کی مسافه‌دن (۲۸۰،۰۰۰) کره دها بیوکدر . بزم منظومهٔ شمسیه‌مزك منسوب اولدیغی جملهٔ کوکبیه اعضاسندن بعضیلرینك ضیاسی بزه آنجاق (٤٦) سنه‌ده واصل اولا بیلیر. حالبوکه فضایه نسبتله بومسافه هیچدر .

مبنای کائنات

شیمدی ، هیئت شناسانك اوچیوزسنه دنبری حلنه چالیشدقلری مهم برمسئله قارشیسنده یز. هرکیجه سماده کوردیکمز کوکبلرك طرز توزعلرنده بر قانون مخصوص وارمیدر ؟ یوقسه بو خصوصده تصادفی اجرای حکم ایدییور ! اکر بر قانون مخصوص وارسه او حالده بز نره ده یز ؟ کونشمز فضانك هانکی نقطه سنده در : نره یه ایلریله بور؟ کوزل برقیش کیجه سی قبهٔ سمایه باقدیغمز وقت ، باشمزك اوزرنده عادتا برطاق تشکیل ایدن « کهکشان» ی کورورز. اکر ارض شفاف اولسه ایدی ، بوطاق ضیادارك سمایی برقوشاق کبی احاطه ایتدیکنی مشاهده ایدردك. آزچوق منتظم اولان بوضیادار یولده پارلاق بولوطلر، مظلم فتحه لرواردر؛ وبونك دائرهٔ امتدادینك ثلثی ایکی قسمه آیریلیر .

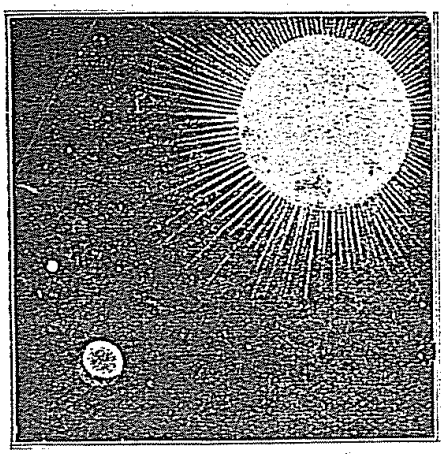

(سبوبیه سکی) قوسی دنیلن جملهٔ کوکبیه دن برکهکشان نمونه سی ، بو رسمده سیاه چیقان قسملر دخی میلیارلرجه یلدیزلر وکونشلرله مستور ایسه ده ، بعدمسافه جهتیله، المزده کی آلات مکملهٔ رصدیه یه رغماً لایقیله فوطوغرافیسی آلنه مامقده در .

مبناسی بویله بر تخالف عجیب عرض ایدن بوکهکشان عجبا نه یی مواددن مترکبدر ؟ اوکا برتلسقوبله توجیه نظر تدقیق ایده جك اولورسه ق اوزرنده بر چوق یلدیزلر موجود اولدیغنی کورورز . سماوی فوطوغرافلرده بزه بو نتیجه یی ویرییور . فقط کنارلره کلدکجه یلدیزلرك کسب ندرت ایده رك بالخاصه قطبلرینه دوغرو بوسبوتون آزالیور .

بوطرز تشکل ، بویوك هیئت شناس « هرشل » ك کائناتی برآز یاصیلاتمش ومیلیونلرله یلدیزلری حاوی برقرص شکلنده تلقی ایتمه سنه سبیت ویرمشدر. منظومهٔ شمسیه مزی بووضعیتك همان همان اورته سنه وضع ایده جك اولورسه ق ، کورمش اولدیغمز مناظر عجیبه یی شرح وایضاح ایتمش اولورز .

شعاع بصریمز بوقریصی یوقاریدن آشاغی، کشافتی تعقیباً قطع ایتدیکی زمان پك آز کوکبه تصادف ایدر. بویله جه یلدیزلر بربرینی تعقیباً مشهود اولدیغندن بری، هرطرفی محیط حقیقی برقوشاق موجود اولدیغی حسنی ویرییر. بوفرضیه جداً پك مهم اولمقله برابر قطعی ومقرر دکلدر ؛ چونکه کهکشانك حتی عمومی اولان بعض خصوصیتلرینی بیله ایضاحه کفایت ایتمز. مثلا اونك بعض محللرده کی شعشعهٔ فوق العاده سی بوفرضیه ایله اصلا ایضاح اولوناماز .

کونش ، ارضمز و قمر

آندرومه دسحاب مضیسی

[اشبو سحاب مضینك قطعه‌سی ، بزم کونشمزدن ۲۳۲ قاتریلیون دفعه بویوکدر . بزم کونشمزایسه کرهٔارضدن ۱۳۰۰۰۰۰ دفعه بویوکدر. آرتق جسامت خارق‌العاده‌سنی مقایسه ایدیکز .]

سحاب مضیٔ حلزونیمز

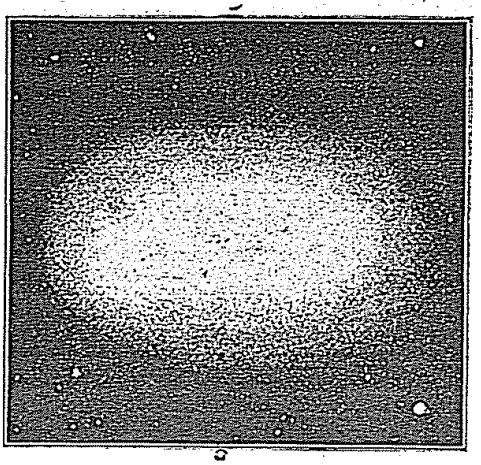
شمسك، حلزونی‌الشکل برسحاب مضیٔ وسیعك مرکزنده اولدیغنی‌اك اول آکلایان « پروفتور » در. فقط اواثناده « فوطوغراف سماوی » هنوز موجود اولمادینی ایچون فضاده‌کی سحاب مضیلر لایقیله طانینامیوردی. بن ، مسافات کوکبیه‌یی و « شیه‌ن دوشاس» جملهٔ کوکبیه‌سنك صورت تشکلنی تدقیق ایدرك بوشکلی برازاصلاح ایله بوتون کائناته تطبیق فکرینه دوشدم .

مرکزدن چیقان اقسامدن برینی « اغل » و « قاسیوپه » برجنه تمایل‌ایده‌رك « غران‌شیه‌ن » برجنك براز اوته‌سنده ختامپذیر اولدیغی کبی ، دیکر برقسم‌ده « قرووا دوسود » برجنه دوغرو ایلرلیه‌رك « ساژیته‌ر » و « سینی » برجلرینه دوغرو دونیور .

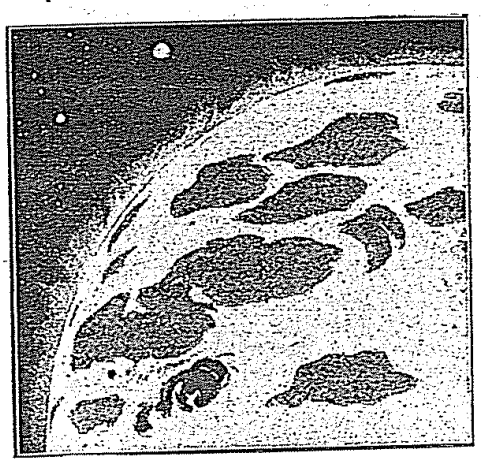
کواکب سائرهٔ مجهوله

کونش ایله سیاره‌لرینی « سینی » و « ناویر » برجلرینی بربرینه الحاق ایدن برقطر اوزرینه موضوع عد ایدنجه ، کهکشانك بوتون مناظر ظاهریه‌سنی الده ایتمش اولهجغز . اشغال ایتدیکمز بوموقعدن حقیقی برنطاق کواکبه نکران اولاجغز که اونلرك اك یقینی بزه آلتی یوز سنه‌لك برمسافه‌ده‌در . « سه‌فه » طرفنده‌کی طبقهٔ کواکبی کچه‌رك بشیوز ، سکز یوز سنه یورورسه‌ك ، بزه اك‌یقین کوکبه واصل اولامایز. فضایی‌مصور فوطوغرافیلرمزك قید ایتدیکی نقاط بعیدهٔ مضیئه‌یه دخول ایچون بیك آلتی یوزسنه اوچامز ایجاب ایدر .

فقط عجبا اك صوك ، اك بعید کواکبه واصل اولدقمی ؟ فوطوغرافلرمزك اوبژه‌قتیفلری فضایی بوتون فسحتیله کوسته‌بیلیورمی ؟ کوردیکمز اك صوك کوکبلرك ماوراسنده یکی عالملر ، یکی کوکبلر ، یکی کردابلر دها یوقمی ؟ برعلم مثبت اولان قوزموغرافیا بوسؤاللره اصلا جواب ویره‌مز . چونکه بونلر برطاقم مجهولات وسرائردن عبارتدر .

کونشك ابتداکی شکلی

کرهٔ ارضك مایع ناری حالندن یاواش یاواش چیقوب تشکله باشلاماسی . [کرهٔ ارض ابتـدا مایع ناری ایدی ، صوکره مرور زمانله صوجوغه واوزرنده ، رسمده کورولدیکی کبی آطه جقلر تشکله وبونلر بربرینه اتصال ایدوب ، واسع برقابوق پیدا اولغه باشلادی . . .]

خسوف وکسوف نه‌در ؟

کرهٔ ارض ، شمسك اطرافنده ثانیه‌ده یکرمی کیلومترو سرعتله دونرکن پیکی ، تابی اولان قمری‌ده کندیسیله برابر سوروکلر . فقط قمرده برطرفدن ارضك اطرافنده دونمکله برابر دیکر طرفدن‌ده کندی اطرافنده دونر . ایشته بوحرکات مختلفه سببیله بعضاً قمر ، ارضك آرقه طرفده براندیغی کولکه‌سی ایچندن کچرکن کونشدن اقتباس ضیا ایده‌میه‌رك قارارير که بوکا خسوف « آی طوتولماسی » دینور . بوحادثه صیق صیق وقوعه کلیر ، وارضك ظامتده بولونان طرفدن مشاهده اولونور .

بعضاًده ارض ، شمس ، قمر برحذایه کلیرلر وقمر شمس ایله کرهٔ آراسنه کله‌رك قرص شمسی نظرلرمزدن اخفا ایدرکه بوکاده کسوف « کونش طوتولماسی » دینور .

کسوف جزئی وکلی

قمر ، قرص شمسی اکثریا تمامیله قاپامیارق یالکز برقسمنی اخفا ایدرکه بوکا کسوف جزئی دیرلر . علم نقطهٔ نظرندن بو حادثه‌نك مهم برقیمتی یوقدر . فقط کسوف کلی اولور ، یعنی قمر قرص شمسی تماماً قاپارسه اوزمان بوحال شایان تدقیق برماهیت آلیر . زیرا شمسی احاطه ایدن ایکی خفیف ، غازی ، عمومیتله نامرئی ایکی ظرف اواشناده مشهود وقابل تدقیق اولور .

« قروموسفر » وَ « قورون »

قروموسفر ، شمسك مرکز اندفاعات غازیه‌سیدرکه بوکسکلکی درتیوز بیك کیلومتروبه قدر رسیده اولور . بوطبقه کسوف کلی اثناسنده آز چوق منتظم برصورتده مرئی اولور . « قورون » یعنی تاج دینیلن شی ایسه برنوع هالهٔ مضیئه‌درکه آنجق کسوف کلی اثناسنده مرئی اولور . هیئت شناسلر هرعصرده آنجق برکره اونی تدقیقه فرصت بولابیلیرلر . اونك شکلی شمسك فعالیتنه مربوط وبناءً علیه زماندن زمانه متحولدر .

کسوف کلیلرك ندرتی

کسوف کلی غایت نادر واقع اولدیغی کبی زمان امتدادیده پك آزدر. مثلا پارسده شیمدیيه قدر آنجق ایکی دفعه ، « ۱۶۵۴ » و « ۱۷۲۴ » سنه‌لرنده کسوف کلی واقع اولمشدر .

تکون عوالم

فضا حقنده

فضاده ، اثیرك سینه‌سنده متمادیاً حرکت ایدن ، دونوب دولاشان میلیونلرجه کواکب قارشیسنده اکثریا غیر اختیاری اولارق دوشونورز : بوکوکبلر نره‌دن کلیور ؟ عجبا بردست غیر ماهر اونلری مساحه‌کارانه برصورتده آتوب طاغیتدیمی ؟ اونلر دائما بوکوردیکمز شکلده‌می ایدیلر ؟

فضاده کوردیکمز هربیلدیز ، بزم منظومهٔ شمسیه‌مز کبی برمنظومهٔ شمسیه‌در . هرشمسك اطرافنده سیاره‌لری ، توابعی واردر . عجبا بومنظومات بعیدهٔ شمسیه ناصل تشکل ایتدی ؟

بوکا جواب ویره‌جك علم « قوزموغونی » یعنی «علم تشکل عوالم»در . کیمیانك وسائرعلومك ترقیسی سایه‌سنده پك چوق ایلریله‌بن بوعلم بوخصوصده ممکن مرتبه مقنع جوابلر ویرمکده‌در . « بکره‌ل» ، « کوری » ، « رامزه‌ی » کبی علمانك کشفیاتی بوخصوصه پك چوق یاردیم ایتمشدر .

جملهٔ کوکبیه‌لر و سحاب مضیلر

صاف ، بولوطسز برکیجه‌ده ، سمانك اوته‌سنده پریشنده مضی وبیاض برطاقم لکه‌لر ، بولوطلر کوروروزکه بر دوربینله باقدیغمز تقدیرده بونلرك برطاقم کوکبلرك برلشمه‌سندن حاصل اولدیغنی آکلارز. فوطوغراف سماویله ضبط وتثبیت اولونان بوشیلره « جملهٔ کوکبیه » دیرلر .

بعضاً ده بولکه‌لره، بولوطلره باقدیغمز زمان اونلر میانده بیلدیزلره تصادف ایتمه‌یز. ایلك دفعه بوکا دقت ایده‌رك، اولرك واسع کتلات غازیه‌دن عبارت اولدقلرینی وجملهٔ شمسیه‌لرك بونلردن تشکل ایتدیکنی آکلایان ، مشهور هیئت شناس « هرشل » در . ایشته بونلره‌ده « سحاب مضی » دیرلر .

سحاب مضی ناصل برشیدر ؟

سماده کوردیکمز اك کوزل سحاب مضی «آندرومه‌د» نامنده اولانیدر . بو ایلك دفعه (۱۶۱۲) سنه‌سنده کوره‌ن «سیمون ماره‌ن» اونی بر قویروقلی بیلدیزه بکزه‌تمشدی. علم‌هیئت حاضره فوطوغراف سماوی سایه‌سنده اونلرك بنیه‌سنی آکلامغه موفق اولدی .

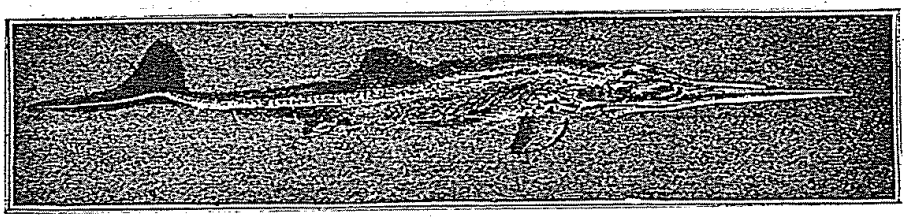
سحاب مضیلرك منظره‌سی ، عمومیتله ، آز چوق یکدیکرینه صیقیشمش حلقه‌لری آکسریر. بونلر، او مهیب وعظیم کتلات غازیه آراسنده تشکله چالیشان برطاقم عالملردر .

بعض ارقام

آندورومه‌د سحاب مضیسندن بزه ضیانك ورودی ایچون اون طقوز سنه لازمدر . ضیانك ثانیه‌ده اوچیوز بیك کیلو مترو سرعتلی ایلرلدیکی دوشونولورسه اونك درجهٔ بعدیتی حقنده برفکر الده ایدیلیر. یکی هیئت شناسلرك حساباتنه کره اونك قطری « ۷۵۱۶ » میلیار کیلو مترودر . بزه اوك اوزاق اولان نپتون سیاره‌سندن ضیانك ورودی ایچون درت ساعت لازمدر . حالبوکه بو ضیانك آندرومه‌د سحاب مضیسنی باشدن باشه مرور ایده بیلمه‌سی ۲۹۰ کونه وابسته‌در .

کثافت طبیعی بیك کره دها جزئیدر. فقط بوحال ، مذکور سحاب مضینك کونشدن(۲۲۲) قاتریلیون کره دها آغیر اولماسنی منع ایتمز . حالبوکه شمس‌ده بزم کره‌مزدن ۱,۳۰۹,۰۰۰ کره دها آغیردر .

معمافیه بو برشی کلدر . « اوریون » اسمنده‌کی دیکر برسحاب مضی « آندرومه‌د » دن پك چوق دها بویوکدر. لکن هنوز اونك حقنده معلومات کافیه‌یه دکلز.

کرهٔ ارضك تشکلندن واوزرنده‌کی (قشر) یعنی قابوق حیواناتك یاشامه‌سنه صالح برحاله کلدکدن صوکرا برطاقم عجیب ، ایری جاناورلر حیات بولدی ، یاشادی وصوکرا دها مکمل شیمدیکی حیوانلر خلق اولندی . رسممز ایلك جاناوارلردن (ایخیتو زور) اسمی ویریلن بالق جنسندن برجاناواری تصور ایتمکده‌درکه ، طبقات ارضیه‌ده بوزولمامش ومحفوظ برحالده اله کچیریله بیلن بومستحاثه الیوم پارس حیوانات موزه‌سنده محفوظدر .

سحاب مضیلر ، تکون عوالم

بوخصوصده شیمدیه قدر برچوق نظریات سرد اولونمشسه‌ده علومك ترقیات حاضره‌سی اونلرك عدم کفایه‌سنی میدانه چیقارمشدر. ابتدای امرده هرطرفه یکنسق برصورتده انتشارایدن‌ماده‌یواش‌یواش مراکز مختلفهٔ کثافت اطرافنده تجمع ایتمش ، وبو مرکزلردن هربری مسافه داخلنده‌کی وضعیتیله کندی شکلنی‌تعیین ایله‌مشدر. کتله یاواش‌یاواش مرکزده‌دها کثیف برحال آلمش ومستقبل سیاره‌لرك اساسی دیمك اولان درجهٔ ثانیه‌ده‌کی کتله‌لر، اومرکزی چکردکك اطرافنه داغیلمشدر . بوتحولات نه‌کبی قوانینك تحت تأثیرنده‌وقوع بولیور ؟ علم تشکل عوالم بونی‌ده بزه ایضاح ایدییور .

متمادیاً عالملر وجوده کلیور !

بر سحاب مضیدن بر منظومهٔ شمسیه وجوده کلمه‌سنی ایضاح ایچون ، قانت ولاپلاس بر طاقم نظریه‌لر درمیان ایتمشلردر . فقط علم هنوز بودرجه ترقی ایتمه‌مش اولدیغی ایچون ، مذکور نظریه الیوم نظر اعتباره آلینماماز . پك مشهور اولان بو نظریه‌یی شرح ایده‌لم : لاپلاس دائره‌وی برکتلهٔ غازیه‌دن عبارت بر سحاب مضی تصور ایتمش ، وبونك حرکت نتیجه‌سنده یاصصیلانه‌رق اوتدن بر طاقم حلقه‌لر انشعاب ایتدیکنی یعنی بو صورتله کونشدن سیاره‌لر وجوده کلدیکنی ادعا ایله‌مشدی . اوکا کوره الك بعید اولان نپتون کونشدن ایلك‌اول تشعب‌ایتمش، اونی‌متعاقب صیراسیله دیکرلری‌ده وجوده کلمشدی. سیاره‌لرك اطرافنده‌کی پیکلر ومثلا قرده بو صورتله تشکل ایتمشدی .

تلسقوپلر سایه‌سنده سمانك لایقیله تدقیق وفوطوغراف سماوینك خدماتی بونظریه‌یی رد ایتمه‌مزه سببیت ویرییور . المزه قوتلی بر تلسقوپ آلوب معلومز اولان (۲۰۰۰۰۰) سحاب مضی‌یی تدقیق ایده‌رسه‌ك بوخصوصده دها ایی معلومات آلابیلیرز :

اول امرده بوینوز شکلنده برچوق سحاب مضیلره تصادف ایده‌جکز . اونی متعاقب حلقه‌لری یکدیکرینه دها چوق مربوط ، وحلقه‌لر اوزرنده کتله‌لر تشکلنه باشلامش‌دها اسکی سحابلر کوره‌جکز. نهایت نامحسوس برچوق تحولات متمادیه ایله وجوده کلمش مضاعف کوکبلر مظورمز اولاجق . یعنی‌مهم

برسیسه بکزه‌ین التماعات حقیقیهٔ ضیائیه ایله کوکبلر آراسنده برچوق صفحات مختلفه نمونه‌لرینه تصادف ایده‌جکز . براورمانده کشت وکذار ایدن برنباتات‌عالمی ، اواورمانده ناصل مختلف سنلرده نباتاته تصادف ایده‌رسه ، بزده فضاده اویله‌جه صفحات مختلفهٔ عوالمه نکران اولاجقز .

نره‌دن کلیورز ؟

بزم منظومهٔ شمسیه‌مزك منشأ واساسی ، فضاده‌کی دیکر منظومه‌لرله توأمدر . یعنی یووارلاق بر سحاب مضی صفحات مختلفه‌دن کچه کچه نهایت منظومهٔ شمسیه‌مزك حال حاضرینی وجوده کتیرمشدر .

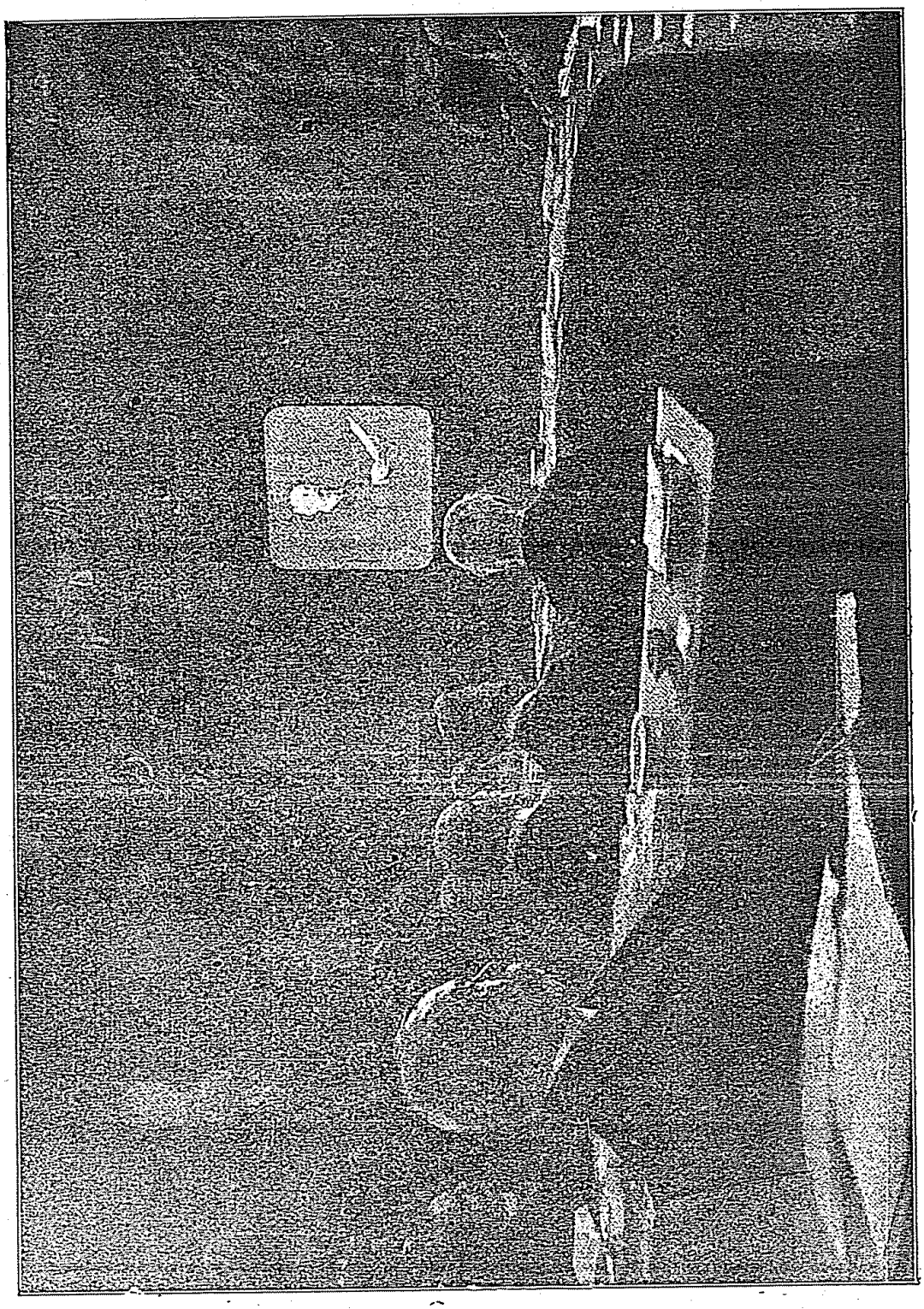
شوصوك سنه‌لرده موسیو فای وقولونل دولیفوندەس نامنده ایکی هیئت شناس ، منظومهٔ شمسیه‌مزك کچیردیکی صفحات مختلفه‌یی تدقیق ایده‌رك بوخصوصده اپی معلومات ویرمشلردر . بالخاصه قولونل دولیفوندەس قوانین ریاضیه‌یه تبعاً ، بو سحاب مضی دینیلن غاز کتله‌سنك یاصیلانمه مجبور اولدیغنی میدانه قویمشدر : او اثناده مواد اصلیه‌نك مهم بر قسمی مرکزه کیده‌رك شمسی تشکیل ایتمش ومتباقیسی ایسه یاواش یاواش حلقات شکلی آلارق ، تکاثف واسطه‌سیله ، سیاره‌لری تولید ایتمشدر . الك بیوك اولان « ژوپیتر » ایلك اول تشکل ایلمش واواثناده کونش ایله برلکده کوزل بر کوکب مضاعف منظره‌سی عرض ایله‌مشدر . اونی متعاقب یاواش یاواش الك اوزاق اولان نپتون ، اورانوس ، وکتله‌یه داخل اولامایان حلقه‌سیله زحل ، بشنجی اولەرق ارض واونی متعاقب زهره ، عطارد وجوده کلمشلردر .

برکوکبك مکامل ، یاشلی بر حالده بولونماسنك صرف تاریخ تولدندن منبعث اولدیغنی ظن ایتمك خطادر . اوفاق کره‌لرده صوئومق دها چابوق وجود پذیر اولور . نته‌کیم مریخ کره‌سندن صوکرا طوغدیغی حالده اوندن دها اختیار کورونیور . قمر وسیارات سائره‌نك پیکاری حقنده‌ده عین مطالعه واردر .

منشأ غرام حقنده‌کی نظریات سالمه یاواش یاواش تأسسه باشلیور . ایلریده ، علومك ترقیات عظیمه وجدیده‌سی سایه‌سنده مستقبل هیئت شناسلر بو خصوصده دها برچوق حقایق کشف ایده‌رك ، اسرار خلقته نفوذه چالیشاجقلردر .

متکلم سینه ماتوغراف

فوتوغرافك مخترع مشهوری ، ادیسون ، اون‌بش سنه‌لك تدقیقات وتعمیقاتنك ثمراتی اقتطافه‌دسترس اولامادی ، لکن (غومون) نامنده متفنن پرفرانسز اون‌سنه‌دن‌دون اولمایان برسعیك مکافات‌قیمتدارینه نائل اولمشدر .. برزی آمریقاده ، دیکری اوروپاده اولمق اوزره عینی ترقیٔ بدیعه‌کاری آرایان بو ایکی عالم متبحرك آماجکاه تدقیقاتی عجب نه‌دن عبارت ایدی ؟ . وهلهٔ اولاده برخیال ، برسراب ظن ایدیله‌بیلن وفی‌الحقیقه اویله ظن ایدلمش اولان‌برشی ... ایکی ایجاد عظیمی جمع صورتیله آتیلاجق بیوك ، پك‌بیوك برخطوهٔ ترقی ! . فوطوغراف ، وفونوغرافی توحیدایله سینه ماتوغراف لوحه‌سی اوزرنده سوز سویله‌ین برینه برطرفدن‌ده دوداق حرکاتی یاپدیرمق ، الك طبیعی والك دقیق اوضاع وحرکاتی ویردیرمك ! . . . ایشته موسیو غومون رقیبنی پك کریده براقارق بونتیجه‌یه دسترس اولمش ، همانده جانلی تابلولر ، سیار ومتکلم انسانلر تمثیل ایتمشدر .. فوطوغراف‌ده‌دها ترقی‌ایدوب بوسینه‌ماتوغراف اشخاصنه برده رنك طبیعی ویرمك قابل اولدیغی زمان بوکون بزی بدیعه‌لریله تسخیر ایدن صنعتکارلری ، قونفرانسلری وتلقلری ایله نشر حقایق ایله‌ین ادبا وخطبایی‌الك نافذ ، الك جانلی موسیقیٔ تقریر وآهنك واوضاعندن هیچ برشی‌غائب ایتمکسزین ، اولاد واحفاده یشاتدیروب نقل ایتمك بیله دائرهٔ امکانه کیره‌جکدر .

متکلم سینه ماتوغراف
خطب کندی حرکاتی کوردیور ، عین زمانده کندی سوزلرینی دیکله‌یور .
[مقالهٔ مخصوصه‌سنه مراجعت]

موسیو غومونك اقتحامنه مجبور قالدینی مشکلاتی برآز تدقیق ایده‌لم :

اولا : سینه‌ماتوغراف وفونوغراف آره‌سنده بروحدت زمان تعیینی .

ثانیاً : صدانك اولدقجه اوزاق برمسافه‌دن اخذ وقبولی ...

ثالثاً : صدایه برقوت زائده اعطاسی ..

بواوچ مشکل ایچنده اك قولای قابل‌اقتحام اولانی برنجی ، یعنی (وحدت زمان) در . بری برندن سیوك برمسافه ایله تفریق ایدلش وهربری آیری برقوهٔ محرکه ایله تحریك اولونمش ایکی آلت ایچون

وحدت زمان ، استحصالی غیر قابل برنتیجه‌در. هرایکی قوهٔ محرکه آره‌سنده تحدث‌ایدن آز چوق سرعت فرقلرینه‌ك توالی وتزایدینی منع ایچون برچاره بولمق ایجاب ایده‌ر . پروفه‌سور قورن مسافات بعیده‌ده فوطوغراف آلمق ایچون فوطوغرافی آلان وویره‌ن مرکزلرآره‌سنده وحدت زمانی هراسطوانه‌نك فاصلهٔ حرکتی ایله الده ایده‌بیلمشدر . بوراده ایسه کرك سینه ماتوغرافی ، کرك فونوغرافی وصل ایدن جریانلر هپ عینی قوهٔ محرکه‌دن نشأت ایتدیکی ایچون مسئله بردرجه دها ساده‌لشمش دیمکدر .

بوسوزلردن هیچ برمشکلك عدم موجودیتی فکری وارد خاطر اولماسین : صدایی آلان فونوغرافی صفحهٔ بیضایه یقین ، ضیایی نشر ایدن آلتی ایسه بالعکس اوصفحه‌دن اوزاغه قویمق مجبوریتی موتورلرك تأثیر متقابلی اولدقجه اشکال ایتمشدر . صدانك اعاده‌سنده اصلنده‌کی شدت وقوت باقی قالابیلمك ایچون فونوغرافك اصلنده‌کی سرعتی محافظه ایتمه‌سی یعنی سینه‌ماتوغرافك حرکاتنك فونوغرافك حرکاتنه تابع طوتولماسی ایجاب ایدییور .

ضیانك ثانیه‌ده ٨٠ کیلو مترو ، صدانك‌ایسه آنجق ٣٤٠ مترو قطع ایتدیکی دوشونولدکده بومشکلك نزاکتی تمامیله تعین ایده‌ر . بومحذوری رفع ایچون فونوغرافی سینه‌ماتوغرافدن ، برثانیه‌نك اوتوزدرتده برینه مساوی برزمان اول حرکته کتیرمك تدبیری دوشونلمشدر . بومدتك نه قدر مشکل‌التعیین اولدیغی ایسه آشکاردر .

صدانك اوزاقدن اخذ وقبولی‌ده پك چوق مشکلاته مصادف اولمشدر : میقروفونلرله شدت وقوتی آرتدیریلان تیاترو پارچه‌لری ویا اورکسترو موسیقیلری بوراده تعقیب ایدیلن غایه‌یه قطعیاً توافق ایتمز . برانسانك سسی فونوغرافه کیرنجه اساساً یاری قوتی غائب ایتدکدن صرف‌نظر ، اللی‌سانتیمترو اوزاقدن آرتق هیچ ایشیدیلز حاله کیره‌ر .. حال‌بوکه فونوغراف آلتی متکلمك اللی سانتیمترو یقینده کتیرمك سینه ماتوغرافده فونوغراف آلتنك‌ده کورونمه‌سنی ایجاب ایده‌جکندن بوکا هیچ امکان یوق ایدی .. اوحالده موسیو غومون اولا فونوغرافه صدایی قید ایتمه‌یی ، صکره‌ده آقتور و اوضاع واطوار لازمه‌یی یاپدیروب سینه‌ماتوغرافه‌ده یالکز بواوضاع واطواری قید ایتدیرمه‌یی تصور ایتمشدر .. فقط انسانك عینی ثانیه‌ده هپ‌عینی حرکاتی تمامی تمامنه تکرار واجرا ایتمه‌سی امکانسز اولدیغندن بوده آیریجه داعیٔ مشکلات اولمشدر .. موسیو غومون فونوغرافك غشای معدنیسنی برقاچ درلو تبدیل‌ایله نهایت صدایی اخذ ایچون پارشومندن معمول غشالری ، صدایی اعاده ایچون‌ده میقادن معمول غشالری ترجیح ایلمشدر .

صدانك تزیید قوتی ایچون اولا کنیش آغزلی بورولره ، تدریجاً تعدیلات واصلاحات اجراسیله‌ده حجرات‌صوتیه‌یه ، تضییق ایدلمش هوایه مراجعت‌ایدلمشدر. صدانك قوتنی تزیید ایچون اهتزازات صوتیه‌یی غشانك دیبنده برجریان هوایه معروض قیلمق کفایت ایدر. آلتك ایکی تقسیماتی اولماسی‌ده تزیید قوته آیریجه مدار‌در . بواصوللری برقات دها اصلاح ونائل تکمل ایتدیکی محقق اولغله برابر موسیو غومون هنوز بونقطه‌لری مکتوم طوتوب آنجق فنون اقاده‌میسنه تودیع ایده‌جکی ممهور بر ظرفك رسماً قرائتنی متعاقب مکتسبات فنیه عدادینه ادخال ایتمك ارزوسنده بولونمشدر .

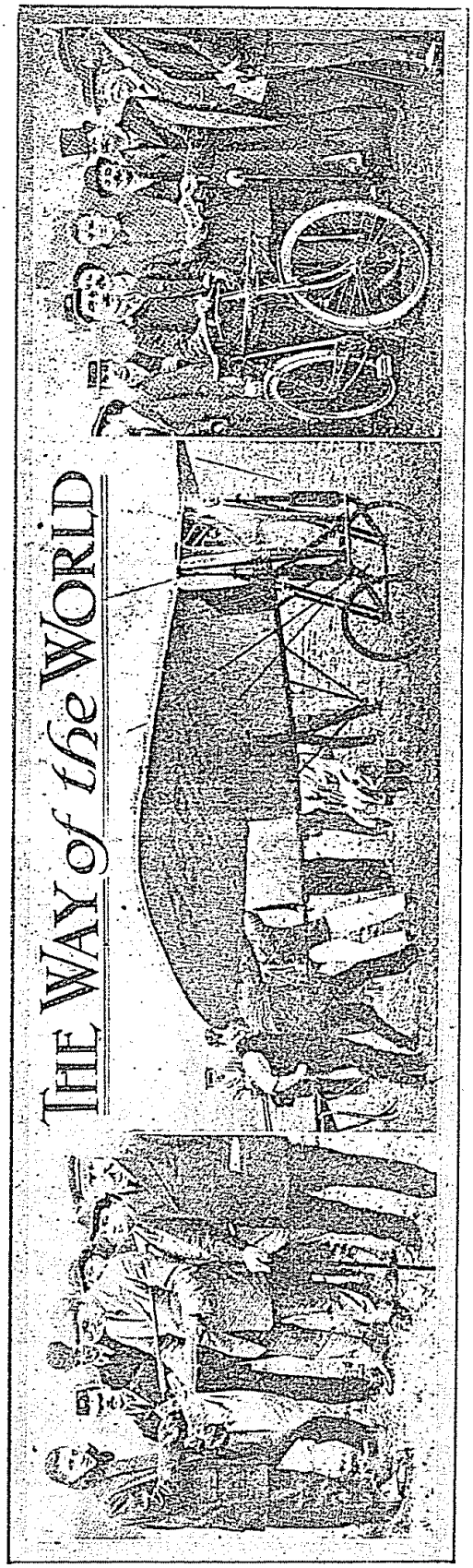
مرکبسز طبع

« تکنیقل وورلد ماغازین» نام انکلیز مجموعهٔ فنیه‌سی کچن‌سنه‌کی نسخه‌لرندن برنده یکی‌براختراعدن بحث ایدییورکه بو، کوتنبرغ‌زمانندن بری‌طبع صنعتنده وجوده کتیریله‌بیلن الك‌بیوك تجددی‌تشکیل ایده‌جکدر. بو اختراع ده ، مرکب استعمال اولنمقسزین طبع ایلهمك اصولنه عائددر .

تقریباً برسنه‌مقدم برانکلیز مهندسی لابوراتوارنده چالیشیرکن ، تصادف اثری اولهرق ، بر معدن پارچه‌سی اوزرنده طوران بر کاغد طبقه‌سنه برسکه طوقوندیرمش ؛ مکر بومعدن پارچه‌سی غیر مجرد بر الکتریق تلی ایله تماسده ایمش. سکه‌یی قالدیردیغی زمان اوزرنده‌کی مضروب یازیلرك سیاه رنکده ،کاغدك اوزرینه طبع اولدیغی کمال حیرتله مشاهده ایتمش و طالعك کندیسنی پك جالب مراق و بر اختراع مواجهه‌سنده بولندیردیغنی کورمش

فی‌الحقیقه بو بر اختراع ایدی : مرکبسز طبع ایتمه‌نك یولنی کوستر- ییوردی . وقعه‌یی خبر ویرن انکلیز مجموعه‌سنك افاده‌سنه کوره بویکی اصولك عملی تطبیقی شیمدی بولنمشدر . مخترعك اعمال ایلدیکی ماکنه ، خامورینه بعض مواد کیمویه خلط اولنمش بر نوع کاغد قوللانمقده‌در . ماکنه قوللانیلیرکن ، حرفاته تماس ایدن سیلیندیرلر ، شیمدیکی ماکنه‌لرده اولدیغی کبی مرکبله مملو اسطوانه‌لره دکل ، الکتریق جریانینه معروض اسطوانه‌لره تماس ایدر. کاغد طبقه‌سی ایسه بوسلیندیرلر ایله الکتریق جریانینه مربوط دیکر معدن صفحه آره‌سنده صیقیشدیریلیر وجریان الکتریقی برندن اوبرینه بو کاغد واسطه‌سیله کچر . ناظم وظیفه‌سی ایفا ایدن حروفاتده ، الکتریق جریاننك مروریله ، کاغده طوقوندقلری محلده سیاه ایزلرینی انطباع ایتدیررلر .

کاغدك خامورنده‌کی موادك وناظم وظیفه‌سنی ایفا ایدن معدنلرك انواعنه کوره بو ایزك رنکی تبدیل اولنه بیلیره حتی علائم سمانك هررنکنی احتصال ایتمك . هر رنکده مطبوعات وجوده کتیرمك ممکن ایمش .

بویوك برموفقیت مدنیه : انکلتره‌ده ایلك هوا پوسته‌سی — رسمده کورلن طیاره، کچن صوك بهاره ده (هاندون) ایله (وینلسور) آراسنده‌کی ۱۹ میلك مسافه‌یی ۱۰ دقیقه‌ده قطع ایده‌رك پوسته چانطه‌سنی نقل ایله‌مشدر .

صولدن اعتباراً صره‌سیله: ۱ آیدرو پلانجی (میستر ج. هامل) ایلك پوسته چانطه‌سنی استصحاب ایدیور . ۲ پوسته چانطه‌سنی حامل طیاره یوله چیقمق اوزه‌در . ۳ (وینلسور) پوسته مدیری طیاره ایله واصل اولان ایلك مکتوبی تسلم آلیور .

بو یکی اصولك فوائدی غیر قابل انکاردر . امر طبع دها چوق تمیز اولور . حالبوکه شیمدیکی طبع اصولنده لزومی مقداردہ مرکبك قوامنی بولق پك کوجدر . صوکره ده کاغدك تلف اولمسی ، لکه لر ، پیسلکار وقوعی کبی محاذیر مرکب استعمالندن نشأت ایدر .

دیکر طرفدن الکتریق واسطه سیله کاغد اوزرنده وجوده کتیریلن ایزلرك ینه الکتریق استعمالیله امحاسی ممکن ایمش . شوحالده بر دفعه طبع ایدیلن کاغدلردن ، لدی الحاجه تمیز کاغد اوله رق تکرار استفاده اولنور .

نهایت بویکی اصول سایه سنده پك زیاده سریع طبع ایدیله بیله جك ایمش .

بونلرك هپسی کوزل سوزلر ایسه ده « تکنیقل وورلد » ك افاداتنك نه درجه مقارن صحت وحقیقت اولدینی جای سؤالدر .

بر طیاره جینك حکایه سی

ابتدا ناصلدی ؟

بوندن تقریباً اون سنه اول ، طیاره جی اولق ایچون برطاقم اوصاف وطبایع مخصوصه یه حاجت واردی . انسانلر هواده قوشلر کبی اوچمق ایچون هنوز ایلك تجربه لرینی اجرا ایتمکده ایدیلر . طیاره جیلکك آتیسی ، استقبالی حقنده عادتا معنوی براعتقاد واطمئنانه مالك اولمایانلر ، قارشیلرینه چیقان موانع عدیده یه قارشی اصلا تحمل ایده میورلر ، تشبثلرندن فراغته مجبور اولیورلردی . کندی عقللرنجه هواده اوچمغه ، عالم هوائیده ادعای غالبیت ایتمکه قالقیشانلره عادتا مجنون نظریله باقیلیوردی . بوکونکی طیاره جیلرك بوکونکی موفقیات عظیمه یه مظهر اولاجقلری حتی برخیال شکلنده بیله خاطرلره کلیوردی . بوسطرلرك آن تحریرنده تقریباً یدی سکز سنه اول ، (۱۹۰٤) ده طیاره جی اولارق بندن باشقا زواللی فریه رله غابریه ل ووازه ن وارنست آرقده آقون واردی .

کندی منابع ثروتلرندن باشقا هیچ برمعاونته ، هیچ بریاردیمه مظهر اولامایان اوزمان طیاره جیلری ، اوچمغه مساعد بریر بولق ایچون بالذات تحریاتده بولونمغه مجبور ایدیلر . بوتحریات اویله ظن ایدلدیکی کبی قولای اولمیوردی . بالذات بن بویله بر محل بولق ایچون « برق » ایله « قاله » آراسنده ، بوتون مائش دکزی بونجه برقاچ آی اوتوموبیلله دولاشمغه مجبور اولمشدم ؛ اوزون وزحمتلی برکشت وکذاردن صوکرا بیاض برون وسیاه برون آراسنده اوفاق بیاض برون نامیله معروف قوملق برمحل بولدم . مواد لازمه یی شمندوفرله بورایه جلب ایده رك دوستلرم وعائله مله وداعلشدقدن صوکرا ایکی رفیقمك معاونتیله آلت طیرانمی احضار ایتدم . آرتق روزکاره انتظار ایدییوردم . فقط اوندن هیچ براثر یوقدی .

هوانك بوسکونتی طیاره جیلك خصوصنده کی تشبثاتمی ایجه اشکال ایتدی . صوك بهاری بکلیه رك دها مکمل برآلت طیرانله ینه تجربه لر اجرا ایتمك ایستدم . فقط روزکار ینه یوقدی . بویله جه برچوق آی بوش یره بکلهدکدن صوکرا باشقا براصول بولدم : قوملق اوزرنده آلت طیرانمی اوتوموبیله چکدیریبور ، عادتا اوکا براوچورتمه حالنی آلدیریبوردم .

هله صوکنجیسی پك مهلك اولان برطاقم سقوطلردن صوکرا ، آلتمك تمامیله فنا اولدیغنه حکم ایده رك یرینه باشقا سیسته مده دیکر بر آلت یاپمغه قرار ویردم . ایشته (۱۹۰٤) ده بو صورتله طیاره جی اولونا بیلوردی ؛ طیاره جی اولق ایسته یه نك قلبنده ده رین ، صمیمی بر اعتقاد واطمئنان بولونمالیدی .

بوغیرتلر ، بوتجربه‌لر نتیجه‌سنده نهایت قابل استعمال وقابلیتدار ترقی آلتلر وجوده کتیرلدی، اونلر سایه‌سنده طیاره‌جیلکك بوکونکی ترقیاتی وجود پذیر اولدی . فی‌الحقیقه ، طیاره‌جیلکك ترقسنه الك چوق مطمئن بولونانلر بیله بو سرعتی مأمول ایتمیورلردی . بوکونکی آثه روپلانلردن برینك ناشمك اوزرندن کچدیکنی کوردیکم زمان ، آلتی سنه اولکی حال ایله بوکونکی حالی دوشونه‌رك کندی کندیمه رؤیا کوروب کورمدیکمی صوریورم .

بوکونکی طیاره جیلك

انسانلرك بالعموم موانع طبیعیه‌یی رفع ودفع ایده‌رك عادتا قوشلر کبی اوچمغه ، دکزلری طاغلری قنادلریله کچمکه موفق اولدینی بویله بر زمانده ناصل طیاره‌جی اولونا بیلیر ؟ اوچان، هواده کزه‌ن آدم بر قلاغوز اولمالیدر . قلاغوز ناصل کمی‌یی لیمانه ادخال ایدرسه ، بوکونکی طیاره‌جیلرده اونلر کبی هوانك مائی دکزلرنده کزمکه آلیشمش ، تجربه کورمش ، نظرلری کسکین ، عزمکار ومتین اولمالیدر. بویله بر قلاغوز مزایاسنه مالك اولانلر طیاره‌جی اولق ایچون اوزون مدت اوغراشمغه مجبور دکلدرلر. علی‌العاده برآدم برآیده امتحانی اعطا ایدوب طیاره‌جیلك مأذونیتی آلابیلیر. طبایع ممتازه اصحابی ۱۰ الی ۱۲ کونده بوکا موفق اولورلر ، فرانسه‌ده میخانیك وطوپوغرافیا کبی دروس لازمه اوقونارق طیاره‌جی یتیشدیره‌ن متعدد مکتبلر واردر. اسفارهوائیه یوسبوتون تهلکه‌سز دکلدرلر؛ علی‌العاده. بالونلرك ایلك زمانلرده‌نه‌قدر قربان ویردیکنی دوشونمه‌لیدر . معمافیه بالونجیلغك متعدد سالکلری اولدینی کبی همان هیچ بر قضاده واقع اولمامقده‌در. مساعیٔ دائمه‌مزله متمادیاً ترقی ایتمکده اولان طیاره‌جیلك، برکون کله‌جك الك تهلکه‌سز، الك امین بر واسطه حالنه کیره‌جکدر .

یارینکی طیاره‌جیلك

طیاره‌جیلك علیهنده طبعاً بدبین یاراتیلمش آدملرك مطالعاتنه باقمایالم ؛ اونلر مقدما اوتوموبیلله شمندوفرك ده یورومیه‌جکنی ادعا ایتمشلردی ، حال حاضرده بوکا قارشی توجیه ایدیلن الك مهم اعتراض تهلکه‌سیدر. بونی تدقیق ایده‌رسه‌ك ظن ایدلدیکی قدر مهم اولمادیغنی کورورز . بوکونکی وسائط فنیه ایله، طیاره‌جی احتیاط وبصیرتله حرکت ایتمك سایه‌سنده پك چوق قضالرك اوکی آلینابیلیر. شیمدی المرده بولنان آلتلر ایلك زمانده کیلرله مقایسه ایدیله‌جك اولورسه پك صاغلام، پك تهلکه‌سز قالیر. فقط اونلرك دها خفیف اولمالری و دها مهارتله قوللانیلمالری ایجاب ایدییورم . بصیرتدن ، احتیاطدن محروم آدملر طیاره‌جیلك ایتمه‌ملیدرلر ؛ چونکه موتلرینه سببیت ویریرلر .

بلکه‌ده یارین ، تخیلکرده‌مز اولان او مکمل موتور وجوده کتیرلدیکی وقت هرکس هیچ قورقمادن طیاره‌جی اولا بیلیر ؛ بردوستکز سزی شیمدی ناصل آرابه‌سنه آلیورسه ، او زمانده طیاره‌سنه آلارق کزدیره بیله‌جکدر . یردن قالقدیغکزی حس ایدر ایتمز قلبکزه یاواش یاواش بر حس امنیت کله‌جکدر . زیر پایکزده اولرك اوزاندیغنی ، نهرلرك ایپکلی برشرید کبی تمادی ایتدیکنی کورونجه لطیف برمستیٔ تلذذ دویاجقسکز. کورمیه‌رك یالکز حس ایتدیککز سرعت سزی فوق‌العاده ممنون ایده‌جکدر.

صوکرا باشکز اوزرنده‌کی بلوطلر، مناظرسماویه قلبکزه یکی حسلر ویره‌جکدر . صوکرا محل‌عزیمتکزه عودت ایده‌رك هیچ صارصیلمادن یره اینجه آرتق امین اولکز، سزده طیاره‌جی اولدیکز دیمکدر .

صولرك تعقيم وتصفيه‌سى

امراض سارية‌نك اكثريتله ملوث ، غير صاف صولر ايله انتقال وانتشار ايتمكده اولماسنه مبنى صولرك ميقروبلردن تخليص وتصفيه‌سى اهميت عظيمه‌يى حائز اولديغى معلومدر .

بوخصوصده شمدى‌يه قدر پك چوق ذوات متخصصه چاليشمشلر وساحهٔ تطبيقاته متعدد اصول تطهير وتصفيه فورمشلر ايسه‌ده هيچ برى حقيله پراتيك اولق مزيتنى حائز دكلدر .

بونك ايچون باقتريولوژيخانهٔ بيطرى‌مدير دوقتور رفيق بكله معاونى‌دوقتور رفيق صبرى‌بك بومهمه‌يى ، باخصوص اردوى عثمانينك يمن كبى ممالك حاره‌ده صاف منبع صولرى بوله‌ميه‌رق متعفن مياه راكده‌دن شدت عطش‌مناسبتيله شرب ايتمكده اولدقلرينى نظر دقت وحميته آله‌رق ميقروبلردن صولرى كمال سهولتله تجريد ايده بيلمك ايچون كچن‌سنه‌بسيط وپراتيك براصول تصفيه ترتيب ايتمشلردركه اليوم اوردومزجه بو اصول‌تطبيق ايدلمكده‌در . اولبابده‌كى لايحهٔ فنيه‌يى‌اهميتنه بناءً بالاقتباس درج ايدييورز :

« قولرا ، حماى شبه تيفو Fièvre Typhoide وديزانترى Dysentérie كبى دستولى‌ووخيم امراضك عاملى اولان ميقروبلر ايله بعض طفيلانك يومورطه‌لرى صولره قاريشه‌رق صولرك اكثريا واسطهٔ سرايت وانتشار اولديغى معلومدر . بناءً عليه ايچيله‌جك وحتى سائر احتياجات ذاتيه ايچون قوللانيله‌جق صولرك صاف اولديغى شبهه‌سز اوللى ، بويله برصو بولنه‌ماز ايسه شبهه‌لى اولان صويى تصفيه وتعقيم ايتمليدر .

صافيتى شبهه‌سز اولان صولر منبع صولريدر . حقيقى منبع صولرى طبقات عميقه‌دن نبعان ايدنلردر . بونك ايچون صغوق وصيجاق موسملرده درجهٔ حرارتى تحول ايتمز . درجهٔ حرارتى بر درجه‌دن زياده تحول ايدن بر صو حقيقى منبع صويى عد ايديله‌مز . طبقات ارضيه دن كچه‌رك سوزلدكلرندن تماميله براقدرلر ، ياغمورلرى متعاقب بولانمازلر . وبردنبره مقدارلرى آرتماز . بويله برمنبعدن چيقان صوده مولدالمرض ميقروب بولنماز . فقط فوچيلره وسائر قابلره آلنيركن تلوث ايتمه‌مسنه دقت ايتمك لازمدر . صو منبعدن چيقدقدن صوكره برمجراده جريان ايدييورسه وبوده طيش طرفنده‌كى صويك ايچريسنه كيرمه‌سنه مانع اولمجق برحالده دكل‌ايسه جراثم مرضيه ينه قاريشه بيلير . بوندن ناشى كونكلر ايله برشهر ايچنه كلن برصو ، منبع صويى‌ده اولسه ينه شبهه‌ليدر . ايشته بوكا بناءً چشمه صولرينه امنيت ايديله‌مز . قويولره‌ده خارجدن ميقروب قاريشه بيلير . نهر ، دره ، كول كبى مياه سطحيه انتانه دائما مساعددرلر . الحاصل صوكره‌دن تلوث ايتمه‌مش اولق شرطيله صولرى صافدر . تركيبى‌ده موافق ايسه يعنى لذتى آجى ، معدنى دكل‌ايسه شربه صالحدر . ديكر صولر شبهه‌لى عد ايدلليدر . وقعا باقتريولوژى معاينه‌سيله برصويك معين مقدارنده نه‌قدر جرثومه بولندينى وشبهه ايديلن برميقروب بولنوب بولنمادينى تدقيق ايديله بيلير سه‌ده هريرده ياپيله‌ماز . اولدقجه منتظم برلابورا تواره ووقته محتاجدر . تحليلى ياپه‌جق متخصصك بوخصوصده تجربه وممارسه‌سى بولنماسى‌ده لازمدر .

تحليل كيميوى‌يه كلنجه : بو دها چابوق ياپيله بيلير وبونكله مقياس ماء درجه‌سى آكلاشيلير . قلور ، مثنالر ، آزوتيت وآمونياق املاحى ، معادن ومواد عضويه تحرى ومقدارلرى تعيين ايديلور . وبونلرده بر فكر ويره بيلير . فقط بوكافى دكلدر . چونكه تحليل كيميوى ايله صويك بر سانتيمتره مكعبنده شربه مساعده ايديله‌جك مقداردن فضله جرثومه بولنوب بولنمادينى وقولرا وبريونى ، حماى شبه تيفو باسيلى كبى ميقروبلرى حاوى اولوب اولمادينى بيلنه‌مز . بوسببله منبع صولرندن بشقه صولرى ، باخصوص ايچيله‌جك ايسه ، تصفيه وتعقيم ايتمك اقتضا ايدر ، صولرك تعقيمى ياحرارت ياترشيح ياخود مواد كيميويه ايله‌اولور . برده « اولترا وييولت » شعاعات ايله تعقيم وار ايسه‌ده بو هر يرده قابل تطبيق دكلدر .

مولدالمرض ميقروبلرك هر نوعى يوز درجهٔ حرارتده آز بر مدت ظرفنده تلف اولدقلرندن شبهه‌لى

بر صوبی اون دقیقه قاینامق کافیدر . صولری قاینامه‌رق تعقیم ایتمك ایچون مختلف آلات ایجاد ایدلمشدر . بونلردن برینی باقتریولرژیخانهٔ بیطری مستحضرلرندن شفیق افندی ایله برلکده تدقیق ومعاینه ایتمشدك . بو آلت اسپرتو یاخود هوا غازی ایله تسخین اولنیور . صویك درجهٔ حرارتی ۱۱۰ ی بولنجه بوروسنده‌کی سداده آچیله‌رق صو آقمغه باشلایور . درجهٔ حرارت تنزل ایدر ایسه بو سداده قپانوب صو آقمایور . قاینایان صو حلزونی بورولر ایله صغوق صویك ایچندن کچدیکندن بورودن صوغومش اولدیغی حالده چیقیور وبونك عکسی اوله‌رق آلته ورود ایدن صوغوق صو صیجاق صویك حرارتنی اخذ ایتدیکندن دها قاینایه‌حق یره کیتمه‌دن اول ایصنمش وبووجهله حرارت ضایع ایدلمه‌مش اولیور . فقط صویك بو آلته اون ایکی مترو قدر بر ارتفاعدن ویاخود بوکا معادل بر تضییق ایله کلمه‌سی اقتضا ایدییور . تضییق بوندن آز اولور ایسه صو آقمایوب آلت قیزییور . زیاده اولور ایسه صو قاینامه‌دن کچدیکندن تعقیم اولنه‌میور . بوندن بشقه صو اولا صوغوق چیقدیغی حالده بر مدت صوکره صیجاق چیقمغه باشلایور . بویله اولونجه آلتك اسطوانه‌سنك یانندهکی موصلنی آچه‌رق ایصنمش صویك آقیدلماسی توصیه اولنمش ایسه‌ده بونك‌ده پك فائده‌سی اولمایور . بناءً علیه بوکبی آلات آنجق شرائط خصوصیه تحتنده استعمال اولونه‌بیلیر وبلکه‌ده برمدت صوکره قوللانیله‌میوب برطرفه آتیلیر . صویی دها بسیط برآلتله، حتی سماور ، قزان کبی برقابده قاینامق بوندن دها قولای اولدیغی کبی تعقیم‌ده شبهه‌سز ایی اولور .

ترشیح ایچون قوللانیلان سوزکچلردن شامبرلان Chamberland وبرقفلد Berkefeld سوزکچلری میقروب کچیرمزلر. فقط بوایکی نوع سوزکچك چاتلاق،دلیکلی اولادیغی وبر طرفدن سوزلمه‌مش صو قاچیرمادیغی فنه توفیقاً معاینه اولنه‌رق تبین ایتمه‌لی وآره صره صوده قاینامه‌رق تعقیم ایتملیدر . بونلره دقت ایدلمز ایسه هیچ بر فائده‌سی اولماز . حتی درونده باقتریلر تکثر ایده‌جکندن ضرری بیه‌اولور.

سوزکچلردن میقروبلرك کچمه‌مسی بونلرك مساماتدن بویوك اولماسندن دکلدر . میقروبلر مساماتدن دها کوچوکدر . لکن مساحه‌لرك جدارینه التصاق ایتدکلرندن ایلروله‌یه‌میه‌رك اورادە قالیرلر . مع مافیه بعض متحرك میقروبلر بعض شرائط تحتنده مسامات درونده حرکت ایدرك مرور زمانله سوزکچلردن کچه بیلیرلر . بونی تجربه ایچون a مارقه‌لی کوچوك بر شامبرلان بوژیسنی ، قالینجه بر انبوبه‌نك درونه وضع ایتدك . هم بوژینك وهم انبوبه‌نك ایچنه برمقدار « پپتونلی‌بویون » قویدق. انبونك آغزینی پاموق ایله قاپایوب «اوتوقلاو» ده تعقیم ایتدك . صوکره‌بوژینك ایچنده‌کی بویونه حمای‌شبه تیفوباسیلی زرع ایدوب ۳۷ درجه أتووه براقدق. أتووده بوژینك درونده‌کی بویونده « ئه‌برت » باسیللری‌باطبع تکثر ایدرك «کولتور» اولدی. بوندن‌صوکره انبوبنك درونده‌ده کولتور اولدی . ایشته شوکیفیت اثبات ایدییورکه بوژیلرك مساماتندن بعض شرائط داخلنده حمای شبه تیفو باسیل بالجمله کچه بیلور وبرده قولرا ویبریونلك سائر بافتریلره نسبتله سوز کچلردن دها قولای کچدیکنی بالتجربه مشاهده ایتدك . بر بر قفلد بوژیسی آزار آزار اکه‌لنه‌رك اینجه‌لشدیریلیر ایسه بشقه میقروبلردن اول ، یعنی ثخنی برچوق میقروبلرك کچمسنه مساعد اولدیغی درجه‌ده اینجلمه‌دن قولرا ویبریونلری ایله بوکا مشابه اولان صو ویبریونلری کچیور . مثی عسکری اثناسنده ویولچیلقده قوللانمق ایچون جیبده طاشنه‌جق جمده صاریمتراق برطوپراقدن، کومودن وکومور توزندن اعمال ایدیلن واخیراً استانبولده پك چوق ضابطان طرفندن مبایعه ایدلکده اولان مختلف برنوع سوزکچلری وبونلرك بیوکلرینی معاینه وتجربه ایتدك .

بو سوزکچلردن حمای شبه تیفو ، دیزانتری باسیللری ایله قولرا ویبریونلری قولایلقله کچدیکی تحقق ایتدی . بوسوزکچلرك فائده‌سندن صرفنظر مضرتی واردر . چونکه بویله برسوزکچی اولان کیمسه بوکا اعتماد ایده‌رك ایی صو تحریسنه لزوم کورمیوب راست کلدیکی صویی بوندن سوزه‌رك ایچر . بو صوده

مولدالمرض میقروب وارایسه بدنه داخل اولور. برشهرك صویی ترشیح ایچون قوللانیلان قوم سوزكچلری ده صویك بر چوق میقروبلرینی توقیف ایدر ایسه ده بنه میقروبدن آزاده ایده‌مز . طلبه‌یه تطبیقات کوسترمك ایچون اون ایکی سنه‌در اسکدار وقاضی کویی صو شرکتنك کوکصوده‌کی المالی بندینه کیدوب صویی قوم سوزكچلردن سوزوله‌دن اول وسوزولدکدن صوکره محلنده معاینه ایدییورز. برسانتیم و مکعب صوده وسطی اولهرق سوزوله‌دن اول سکز بیك جرثومه بولندیغی حالده سوزولدکدن صوکره یوز اللی‌یه قدر تنزل ایدییور . فقط کاملاً میقروبدن عاری قالمایور . بوسوزكچلرك ایی سوزوب سوزمدیکنی برمتخصصك دائما معاینه ایتمه‌سی اقتضا ایدر . صولری قاینامق ایی براصول تعقیمدر . فقط بوندہ محروقاته احتیاج اولدیغی کبی وقت‌ده ایستر . باخصوص ممالك حاره‌ده کوچ صوغور . ترشیح ایی سوزكچلرده آغیر اولور . واقعا بربرقفلد بوژیسی شامبرلان بوژیسندن چابوق سوزر ایسه‌ده بنه آغیردر. اساساً بو ، سوزكچك میقروب کچیردیکنه بردلیلدر . بوسببدن تسخین وترشیح ایله تعقیم مشی عسکری اثناسنده ویه‌لجیلقده پك قابل تطبیق دکلدر . وسائط کیمیویه‌یه مراجعت ایتلیدر . مواد کیمیویه‌دن بعضلری صویك میقروبلرینی تلف ایده‌مز، صویی بردرجه‌یه قدر اصلاح ایدر . شاب بویله‌در . بولیتره صویه‌یکرمی اوتوز سانتیغرام شاب آتیلیر ایسه ایدرولیزه اولهرق ، آلبومین ترسب ایدرکن معلق بولنان موادی برابر الدیغندن برمدت صوکره هلامی برزسوب حصوله کلهرك صوبراقلاشه‌بیلیر ایسه‌ده میقروبلری تلف اولماز .

صولرك تعقیمنده قوللانیلان موادون وایپار قومپریمه‌لری ذکره‌شایاندر . بونك اساسی صوده‌سربست ایسود حصوله کتیره‌رك میقروبلری تلف ایتمکدر . بونده دقت ایدیله‌جك برشی واردر . ماوی وقیرمزی قومپریمه‌لری اولا یکرمی اوتوز سانتیمتره مکعب قدر برصوده حل ایتمه‌لیدر . زیاده مقدار صویه آتیلیر ایسه قیرمزی قومپریمه‌لرك حاوی اولدیغی برسانتیغرام حامض طرطر اکثر صولرده اولدقجه زیاده بولنان قاربونیتلرك اساسنی ایله اتحاد ایدرك ماوی قومپریمه‌لره تأثیر ایده‌میوب ایپود اچیغه چیقه‌ماز . حتی برقومپریمه یرینه درت دانه قوللانلسه بنه حمای شبه تیفو باسیلنی تلف ایتمه‌دیکی بالتجربه‌ا کلاشیلدی .

وایپار قومپریمه‌لری استعمالنده صریك اون بش دقیقه قدر برمدت ایپودك تحت تأثیرنده بولنمسی لازمدر . بواصولده صوده بولنان منحل وغیر منحل مواد عضویه حالیله قالیر . بونلردن تجرید ایدلمش اولماز . بو سببله وتأثیرینك دها قطعی اولمسی حسبیله فوق مانغانیت پوتاسیوم ایله تصفیه بو اصوله مرجحدر . بوملح باقتریلری تلف ایتدیکی کبی افرازات منحله‌لرینی ، تحلل و تفسخ نتیجه‌سی اولهرق حصوله کلن سائر مواد عضویه‌یی‌ده تخریب ایتدیکندن صولری بونلردن‌ده تطهیرایدر . بومواد هرنه‌قدر خصوصی برمرض تولید ایده‌مزلر ایسه‌ده اوجاع بطنیه واختلالات معدویه ومعائیه‌یی موجب اولورلر . بوصورتله میقروبلرك نشوو نماسنه مساعد برزمین حاضرلنمش اولهجنی کبی مقاومت عضویه‌ده تناقص ایده‌جکندن انتان دها قولایلقله وقوع بولور .

مختلف مقداردہ فوق مانغانیت پوتاسیومك قولرا ویبریونی ایله حمای شبه تیفوودیزانتری باسیللرینه تأثیری حقنده یاپدیغمز متعدد تجربه‌لردن نتایج آتیه‌یی استحصال ایتدك . بو تجربه‌لری زیاده مقداردہ مواد عضویه‌یی حاوی بر صو ایله یاپمق ایچون بر لیتره‌سی سکز میلغرام مولدالحموضه صرف ایدن غیر قابل شرب یشیل رنکلی بر حوض صویی قوللاندق . فضله اولهرق ایچنه بر مقدار طوپراق آتهرق غایت بولانیق بر صو حالنه کتیردك . بو صولری بر لیتره‌لك شیشه‌لرده تعقیم ایتدکدن صوکره درونه زیاده باقتری علاوه ایتدك و فوق مانغانیت پوتاسیومك تأثیرینی کولتورلر ایله معاینه ایتدك . بو شرائط تحتنده بر لیتره‌ده ۳ سانتیغرام فوق مانغانیت پوتاسیوم مذکور اوچ نوع باقترینك ۲٤ ساعتده قوهٔ تکثریه‌سنی محو ایدییور ، فقط ایکی سانتیغرام ایتمیور ، ٥ سانتیغرام ۳۰ دقیقه‌ده محو ایدییور ، ۲۰ دقیقه‌ده

ایتیور . ۱۰ سانتیغرام ۱۰ دقیقه‌ده ایدییور، ۵ دقیقه‌ده ایتیور. ۱۵ سانتیغرام ۳ دقیقه‌ده ایدییور، ۲ دقیقه‌ده ایتیور . ۲۰ سانتیغرام ایکی دقیقه‌ده ایدییور .

بر لیتره بویله بر صوده حل ایدیلن ۳ سانتیغرام فوق مانغانیت پوتاسیوم حرارت عادیه‌ده بر کونده تحلل ایدرك صویك قیرمزی رنکی زائل اولیور ایسه‌ده مقداری دها زیاده اولور ایسه بومدت ظرفنده تحلل ایده‌میور .

کئول ، شکر کبی برمادهٔ عضویه علاوه‌سیله صویك رنکی ازاله ایدیله‌بیلیر ایسه‌ده بونلر ایله اوزون مدت بکلمك لازم کلیر . تانن ایله چابوق اولیور . فقط تاننك فضله‌سی حل اولهرق صویی رنکلی وقابض برحاله کتیرییور. فحم حیوانیدن سوزمك‌ده اوله‌بیلیرسه‌ده بوده همان بوتون سوز کچلرکبی آغیرسوزدکدن بشقه کلفتلی‌ده اولدیغندن مشی عسکریده استعماله الویرشلی دکلدر .

صویی فوق‌مانغانیت پوتاسیوم Permanganate de potassium دن عاری ایتمك ایچون برچوق مواد تجربه ایدرك تحت کبریتیتهٔ سودیوم Hyposulfite de sodium ك بوایشه پك موافق کلدیکی آکلاشلمدی .

صویه فوق‌مانغانیت پوتاسیومك وزننك بشده دردی ، دها ایوسی، مساوی مقداردده تحت کبریتیتهٔ سودیوم آتیلیر ایسه اوآنده تتراتیونات téthrathionate وکبریتیت قلویلر حصوله کلهرك حمض ثانیهٔ مانغانز آچیقده قالدیغندن صویك قیرمزی لونی زائل اولهرق سیاهمسی بربولانقلق اولوب حمض ثانیهٔ مانغانز معلق بولنان موادی برابر آلهرق هلامی ترسب حصوله کتیردیکندن صو زیاده بولانیق اولسه بیله برمدت حالی اوزره ترك ایدیلور ایسه براقلشدیغی جهتله آنطاریلهرق رسوبدن آیریله‌بیلیر. بورسوبی دها چابوق تفریق ایتمك‌ده ممکندر . بونك ایچون برخونی‌یه برآز ایدروفیله پاموق قویه‌رق ویاخود برکچه سوز کچدن کچیره‌رك سوزمك کافیدر . سیغاره آغزلغی شکلنده برطرفی کنیش ، اوزونجه برجام بورویه ویاخود لاستیك بربورونك اوجنه کچیرلمش ینه بوشکلده قیصه‌برجام بوری‌یه‌پاموق قویوب بونلری صویه باتیره‌رق امکده ممکندر . یعنی سوزه‌رك ایچمك وسیغون طرزنده آقیتمق یولیلقده دها قولای اولور . پاموغی ایکی آغزلی برشیشه‌نك یاخود صرلی ، جامدن مطره شکلنده برقابك فتحه‌سنه قویه‌رق بورادن امکده اوله‌بیلیر . تحت کبریتیتهٔ سودیومك علاوه‌سیله حصوله کلن جزئی مقدار تتراتیونات وکبریتیت قلویلرك هیچ برمضرتی یوقدر .

فوق‌مانغانیت‌پوتاسیوم ، تحت کبریتیتهٔ سودیوم اوجوزاولدیغندن اون‌پاره ایله یوزلیتره صوکی‌دقیقه‌ده تعقیم ایدیله‌بیلیر . یاریم ساعت بکلمك ممکن ایسه عین مصرفله بونك درت مثلی صو تصفیه ایدیلیر .

فوق‌مانغانیت پوتاسیوم وتحت کبریتیتهٔ سودیومدن بش، اون ویکرمیشر سانتیغراملق وبر ، اون غراملق پارشمن کاغدندپاکتلر یاپه‌رق کوچوك معدنی قوطولرده ویاخود شیشه‌لرده حفظ ایتمك مناسبدر. بونك قومپریمه‌لری‌ده یاپدیریله‌بیلیر .

خلاصه غایت بولاشیق وامراض ساریه میقروبلرینی حاوی ملوث بر صویه فوق‌مانغانیت پوتاسیوم وتحت کبریتیتهٔ سودیوم علاوه‌سیله برقاچ دقیقه‌ظرفنده مولدالمرض میقروبلردن عاری وبونلرك اجسادندن وافرازاتندن وسائر اجسام متعضوه ایله مواد عضویهٔ منحله وغیر منحله‌دن تصفیه ایدلمش براق وصاف برصو الده ایدلمش اولور .

بالاده‌کی اصولك تعلیماتی :

تصفیه اولنه‌جق صو، جام ، صیرلی ساج ویاخود صیرلی وَیا صیرسز طوپراقدن بر قابه دولدیریلور . بوصویك ایچنه بر لیتره‌یه یکرمی سانتیغرام (بش لیتره‌یه برغرام) حسابیله (فوق مانغانیت پوتاسیوم Permanganate de potassium) آتیلوب قاریشدیریلیر .

(« فوق مانغانیت پوتاسیوم » قویو مور رنکده پارلاق، بلوری برجسمدر. صوده قولای اریر ، صویك رنکی ارغوانی اولور ، دها چابوق اریمه‌سی ایچون هاوانده توز ایدیلیر.)

صو بومقدار فوق مانغانیت ایله درت دقیقه تماسده قالنجه درونده بولنان خسته‌لق تولید ایده‌جك میقروبلر تلف اولور .

(قابك ایچریسنده فوق مانغانیتله تماس ایتمه‌مش بر بر قالماسی ایچون صویی آغزآغزینه دولدیرمالی ، دولدیرلمازسه قابك ایچنك هرطرفنی وکنارلرینی فوق مانغانیتلی صو ایله ایصلاتمغه دقت ایتملیدر .) فوق مانغانیت تأثیرینی یاپدقدن‌صوکره صویی بو ماده‌دن آیرمق زمانی کلیر. بونك ایچون صویك ینه برلیتره‌سنه یکرمی سانتیغرام حسابیله تحت کبریتیتٔ سودیوم hiposul fit de sodium قاریشدیریلیر .

« تحت کبریتیتٔ سودیوم » بیاض ، بلوری برجسمدر ، صوده چابوق اریر . تحت کبریتیتی صویك ارغوانی رنکینی‌همان دکیشدیرر ، سیاهمسی بر بولانقلق یاپار، برآزقالنجه سیاه طورطولر اولور .

بوندن‌صوکره صویی‌بوطورطولردن‌تفریق ایتمك زمانی کلیر. بونك ایچون‌ایدروفیله پاموقدن‌سوزولور، پاموق یا عادی برخونی‌به قونور ، یاخود درونته بر خلقه لهملنمش خصوصی بر خونی قوللانیلیرسه طورطونك هپسی پاموغك اوستنه طوپلاندیغندن صو چابوق سوزولور .

پاموغی سیغاره آغزلغی شکلنده جامدن یاخود دیکر برشیدن یاپلمش بر بورونك اوجنه قویوب بونی صویه باتیره‌رق امك یعنی سوزه‌رك ایچمك ده ممکندر. بونك لاستیك بورولیسی‌ده قوللانیله‌بیلیر، لاستیك بورو ایله برکره امدکدن صوکره‌آغزی اوجی آشاغی‌به صاللاندیریلیرسه سیفون طرزنده‌ده سوزولور.

سوز کچلردن‌ده سوزمك ممکندر . وبو صورتله بر قاچ دقیقه ظرفنده صاف برصوالده‌ایدیلیر .

پك عجله صو تدارکنه احتیاج وقع ایسه بر لیتره‌یه یکرمی سانتیغرام فوق‌مانغانیت برینه اون سانتیغرام کفایت ایدر . فقط بو حالده درت‌دقیقه کافی کلمز . یکرمی‌دقیقه‌بکلمك اقتضا ایدر . بونده تحت‌کبریتیتی‌نك مقداری‌ده اون سانتیغرامدر .

بر لیتره صویی بش سانتیغرام فوق مانغانیت‌ده تصفیه ایدر . فقط برساعت بکلمك لازمدر . تحت کبریتیتی‌ده بش سانتیغرام قونور . (بو مقدار مساکنده صو تصفیه ایتمك ایچون مناسبدر) صویه تحت کبریتیتی آتلدقدن صوکره بر قاچ ساعت ترك ایدیلیرسه کندی کندینه براقلانیر. بناءً علیه صویه اقشامدن فوق‌مانغانیت وبرمدت‌صوکره تحت کبریتیتی آتوب براقمق وایرتەسی کون دیکر بر قابه اقطارمقله سوزمکده حاجت قالمقسزین تصفیه ممکندر .

شاید صوده خفیف بر بولانقلق قالمش ایسه وپك چابوق سوزیلورایسه بوندن‌ده اثر قالماز .

تحت کبریتیتی آتلدقدن صوکره صو بر ایکی کره چالقالانیر ، یاخود بر دکنکله قاریشدیریلیر ایسه ـ طورطولر بربرینه یاپیشوب‌چابوق دیبه چوکه‌جکلرندن ـ دها ایی براقلانیر .

یوصونلی صولرك تصفیه‌سی ـ بو نوع صولره بر لیتره یکرمی سانتیغرام فوق‌مانغانیت ایله برابر اوتوز سانتیغرام‌ده شاب . آلتی دقیقه صوکره یکرمی سانتیغرام‌تحت کبریتیتی یاخود اون سانتیغرام فوق مانغانیت ایله برابر ینه اوتوزسانتیغرام شاب، یاریم‌ساعت صوکره اون سانتیغرام تحت کبریتیتی آتیلیربعده سوزولور . شابك علاوه‌سی صوده صاریلق قالماسی ایچوندر . چونکه بو نوع صولره هیچ شاب قونماز . یاخود لزومندن آز قونیلورسه سوزلدکدن صوکره‌ده صاریلق قالیر (فوقی‌مانغانیت پوتاسیوم ، تحت کبریتیتٔ سودیوم وشاب دقتلیجه طارتیلوب پارشمن یا کتلرده وآغزی قپالی قابلرده حفظ ایدله‌لیدر .)

فوق‌مانغانیت محلولی ایله تماسده بولندیرمق ایله سطحلری تویسز اولان میوه‌لرده تمیزلنه بیلیر . میوه‌لر بو محلول ایله لزومی مدت تماسده قالدقدن صوکره برایکی کره تمیز صو ایله یقامق کافیدر .

سالنامهٔ (ثروت فنون) ك

سال عدلی وحقوقی

قسمی

[بوسنه آچدیغمز سال عدلی وحقوقی فصلی، اعلان حریتدن بری وجوده کتیریلن اصلاحات وتشکیلات عدلیه ایله وضع اولنان قوانیندن، الحاصل عالم عدلی وحقوقیمزدن باحثدر.]

قاچیریلان فرصتلر

۱۲۹۳ عثمانلی ـ روس حربنه دائر، سواری مفتش عمومیسی کچه‌جی‌زاده عزت‌فؤاد پاشا طرفندن فرانسزجه یازلمش اولان بوائر مهم تورکجه‌یه ترجمه ومطبعه‌مز طرفندن برصورت نفیسه‌ده طبع ایدلمشدر. هم عسکرلره وهم ده هرعثمانلیه اوقوماسی لازم اولان بوائر مهم ۱۵ غروش فیئاتله صاتلمقده‌در.

سال عدلی وحقوقی

مقدمه

سال عدلی وحقوقی حقنده ثروت فنون سالنامه‌لرنده بوسنه‌یه قدر بر مبحث آچیلماماسی‌جای سوأل وتنقید اولسه‌کرکدر. بونك اسبابنی آرامق واقعا زائد اولور. آنجق آهنك عمومیٔ تکاملك برنکهبان عدالت مداری اولان قانونلرله بونلری تطبیق ایده‌جك هیئات محا کمك احتیاجات حاضرهٔ مملکتله متناسباً اکمال واصلاحنه طوغری آتیلان آدیملرك خطوط استقامتنی کوروب بیلمك احتیاج شدیدینه رغماً ، شمدی‌یه‌قدر دوام ایده‌ن بونقصان، سالنامهٔ ثروت‌فنون ایچون دوغروسی قابل مسامحه اولمادیغی کبی، بوقدرکیکمش بر وظیفه‌نك بوکون دخی بنم کبی برعاجزه توجیهیله ثابت‌اولان ارباب حقوق ووقوفك همتسزلکلری‌ده تأسفه شایاندر. معمافیه اصل حقیقتی سویله‌مك لازم کلیرسه ، بو وظیفهٔ اعلام وتنویر ، بودجه‌سنده‌کی تخصیصاتیله مکمل بر جریدهٔ عدلیه وبرده مجموعهٔ مقررات تمیزیه نشر ایتمکده بولنان عدلیه نظارتنه متوجه اولدیغندن نظارت مشارالیهایه‌ده بر حصهٔ اسف آمیزمق ایجاب ایدر .

سال عدلی وحقوقی دینجه ، باخصوص بویله درت سنه‌لك برزمان ایچون، وقایع عدلیه‌نك کافه‌سنی محیط مکمل ومرتب بر مجموعه کوروملك ایسته‌نیر . فقط مجرد ارباب همته بر پیشدارلق وظیفه‌سنی اکمال ایچون ثروت فنونه اهدا ایده‌جکم بومقاله‌جك مع‌التأسف سال عدلی عنوانی آلتنده آرانه‌جق معلوماتی بحق جامع اولهمیه‌جقدر . چونکه اوقدر وقت واقتدارك صاحبی دکلم ؛ یالکز شو درت سنه ظرفنده وجوده کتیریله بیلن تشکیلات واصلاحات ایله قانون لایحه‌لرینی ارائه ایده‌بیلمك بنم ایچون کافیدر . ایلك آدیمده بوندن فضله‌نك آرانمایه‌جغنه‌ده امیدوارم. بونکله‌عموم‌قارئلره تأمین‌ایده‌بیله‌جکم برفائده، درت سنه ظرفنده واقع اولان محاکم تشکیلاتی ایله، چیقارلمش ویا هنوز لایحه حالنده قالمش‌اولان قانونلرمزك مندرجاتی حقنده بر معلومات عمومیه اعطاسندن عبارت قاله‌جقدر .

بوهدیه‌جکمك شووجهله حکایات‌سال‌آره‌سنده اوقونماسندن الك زیاده امید ایتدیکم‌نتیجه، بالخاصه‌قانون لایحه‌لرمزك مندرجات وموضوعاتی حقنده قارئلره اوفاجق برر معلومات اعطا ایدرك ، ارباب مراقی تتبع وتنقیده سوق ایده بیلمکدر. بنم کبی هرکس آرزو ایدرکه حکومت طرفندن حاضرلانان قانون لایحه‌لرینك قوهٔ تشریعیه‌یه تودیعندن اول متخصصین ارباب حقوق طرفندن بر چوق تنقیدات ومقالات نشر ایدلسون وبر قانون یالکز حاضرلاندیغی محیطك هوای محدودی‌ایچنده نشوونما بولمایه‌رق ، هوای‌خارجك تماسیله‌ده کسب‌قوت‌ایتسین. چونکه قانونلرك احتیاجاته درجهٔ کفایتی، نفوذمادی ومعنویلرینك امکان محافظه‌سی آنجق بو صورتله تأمین ایدیله‌بیلیر . موضوعك تحملی اولمادیغی ایچون صدده رجوع ایدییورم :

شوصحیفه‌لرده اول امرده اصلاحات میانده کوسترلمکه شایان بعض جهتلردن بحث‌ایتدکدن وتشکیلات عدلیه‌یی‌درسعادت ، ولایات، الویه‌وقضا محکمه‌لرینه تقسیم ایده‌رك‌معلومات کافیه‌ویردکدن‌صوکره ، دوراول مشروطیتمزك محصولی اولان بعض قانونلرله الیوم باب عالیده ومجلس ملیده قاله‌رق چیقاریله‌مامش اولان قانون لایحه‌لرینی ذکر وارائه ایتمك‌وهر بری حقنده مجمل معلومات ویرمك ایسترم .

اصلاحات وتشکیلات

تشکیلات عدلیه‌مزاوتوز کسور سنه‌دن‌بری مملکتمزده فیاض بر ترقی‌یه مظهر اولهمامش وحکومتك هرشعبهٔ اداره‌سی کبی، تکامل عمومینك‌خصم بی‌امانی اولان استبداد اداره‌نك تحت قهرنده بو دور قالمش برچوجقدر؛ نشو ونمای طبیعیدن محرومدر.

مملکتمزك وسعتی، بودجه وثروتمزك نقصانی، ارباب اختصاص ایله اهلیتلی مأمورلرك فقدانی، محتاج اولدیغمز تکامل عدلیه بزی دها پك چوق زمان متحسر براقه‌جغنده شبهه یوقدر. بناءً علیه کندیسنی کوسترن احتیاجلرك درجهٔ شدتنه تابع برجریان آلتنده وجوده کلان اصلاحات وتشکیلات عدلیه‌مزده بر اساس وترتیب متین ومنطقی آرانمامليدر. هله‌صره‌سی کلدکجه بحث ایدیله‌جکی وجهله، عینی‌درجه وسویه‌ده بولنان محاکم قادرولرنده شایان استکثار اشکال متخالفه وجودبولمشدر. بونك کبی، بعض‌دوائر ومأموریتلر دخی احداث ویا الغا اولنمق کبی اطرادمز اصلاحاته تابع طوتیله‌رق قرارسزلق کوسترمشدر. بو مبحثده برنجی درجه‌ده انقلابی متعاقب جهت عدلیه‌جه تثبث ایدیلان‌اصلاحاتدن، بعده صره‌سیله‌محاکم تشکیلاتندن بحث اولنه‌جقدر.

عدلیه مفتشلکلرینك لغوی

مشروطیتدن‌صوکره‌ایلك‌خطوه‌ده تزلزله‌اوغرایان، عدلیه مفتشلکلری اولمشدر. اوزمانه‌قدر، هرایکی ولایت بر دائرهٔ تفتیشیه اعتباریله، معاملات عمومیهٔ عدلیه‌یی دائمی برتفتیش ومراقبه آلتنده‌بولندیران، ایکیشرعدلیه مفتشنه تودیع ایدلمشیدی. مشروطیتك دماغلره ایلك احساس ایتدیکی شی هرمأمور ایچون استقلال ومسئولیت نظریه‌سنك تطبیقی اولدیغندن، اساساً ضمان قانونی تحتنده بولنان استقلال محاکم ایله مفتشلکك وجودی تألیف اولونامیه‌رق یالکز قوصوه، مناستر وسلانیك مفتشلری ابقا اولنمق صورتیله مذکور مفتشلکلرلغو ایدلمشدر. انجق برآزصوکره مفتشلره اولان احتیاج حس اولنمغله‌تکرار احیا اولنمش ودرسعادتده اقامت‌ایده‌رك ایجابنده ولایاته عزیمتله‌تفتیشاتده‌بولنمق وپی درپی بالعموم قضالره تشمیل ایدیله‌جك اولان تشکیلات منتظمهٔ عدلیه مناسبتیله برنوع وظیفهٔ تعلیمیه ایفا ایلك اوزره ولایات مذکوره مفتشلری درسعادته نقل ایدیلوب اوچ مفتش وآلتی معاوندن مرکب بر هیئت تفتیشیه وجوده کتیرلمش وعدلیه مفتشلرینك وظائف ودرجهٔ صلاحیتلری حقنده ـ ۵ ذی‌القعده سنه ۱۳۲۷ ـ برده تعلیمات قلمه آلنمشیدی. بر سنه قدر دوام ایده‌مین مفتشلکك شو شکل بی فائده‌سی ثمره‌سزلکنی پك چابوق اظهار ایتمش اولمکله ایچنده بولندیغمز سنه ـ ۱۳۲۷ سنهٔ مالیه‌سی ـ بودجه‌سیله بونلرده لغو ایدلمشدر.

واقعابومحوواثباتدن، عدلیه نظارتی، بودجه‌سنده تصرف‌وجوده‌کتیره‌رك قازاندیغی‌توسیع تشکیلاته صرف ایله استفاده ایتمشدر. شوقدرکه، مع‌التأسف اعترافنه مجبور اولدیغمز وجهله، هنوز احکام‌عمومیهٔ قانونیه‌مزك حسن تطبیقاتنه موفق اوله بیله‌جك کالده پك آز مأموره مالك بولندیغمزدن، برنظریهٔ استقلال اوغورنده حقوق عمومیه‌وشخصیه‌نك معلل‌براقلمسی‌مغایر عقل‌وحکمت‌اولمغله برابر، تفتیش‌وتعلیم ایله استقلال محاکمك متأثر اوله‌جغی نظریه‌سی‌ده قبول ایدیلیر محاکمه‌لردن دکلدر. چونکه برمحکمه‌نك تفتیشی برتاجرك رؤیت‌حسابی‌ومعاینهٔ‌دفاتری‌قبیلندن‌اولوب، اعطای‌رأی وقراره مقصور اولان استقلال‌حکام‌ایله‌اصلاعلاقه‌دار اولهماز. بناءً علیه عدلیه نظارتنك مذکورمفتشلکلری تکرار احیا ایتمه‌سی وفقط کچن دفعه‌کی کبی اولمایه‌رق برشکل معقول ومفید قبول ایله‌مه‌سی لازمدر.

درسعادت استیناف حقوق وتجارت محکمه‌لرینك توحیدی

ینه ایلك تشبثات اصلاحیه‌دن اولق اوزره درجهٔ ثانیه‌ده ، درسعادت استیناف محکمه‌سی تجارت وحقوق قسملرینك برلشدیرلمه‌سی کلیر .

بوندن حاصل اولان نتیجه ، مذکور استیناف محکمه‌لرینك توحیدیله استیناف حقوق محکمه‌سنك « استیناف حقوق وتجارت » عنوانی آلماسی وشوصورتله بردائره‌یه قصرایدیلان استیناف محکمه‌سی وظائفی تقلیل ایچون طشره تجارت محکمه‌لری مرجع استینافنك ولایات استیناف محکمه‌لرینه نقل ایدلمش اولماسیدر. [۱]

بوتشکیلاتك سائقی ، اسبابی قولایلقله افاده ایدلمش ایسه‌ده محتاج تدقیقدر . واقعا استیناف حقوق واستیناف تجارت محکمه‌لرینك توحیدی استیناف تجارت ایشلرینك آزلغندن نشأت ایتمشدر . لکن عنی زمانده استیناف حقوق ایشلرینك او محکمه هیئتنك یتیشه‌میه‌جکاری بردرجه کثیر بولنماسی هیچ‌ده نظره آلنمامشدر .

برده ، ایکی استیناف دائره‌سی وظائفنك بردائره هیئتنه تودیعی حقوق وتجارتده صاحب اختصاص اولق جهتلریله هیئت مذکوره‌یی غیر قابل تحمل بر وظیفه ایفاسنه جبر ایتدیکی کبی . بالطبع مسلکنده متخصص حکامدن مرکب اولان طشره تجارت محکمه‌لرینك ، مرجع استیناف اعتباریله، اکثر ولایتلرده مرکز نائبلرینك تحت ریاستنده وبلکه اهالیدن منتخب اعضالرله متشکل استیناف حقوق محکمه‌لرینه ربطی کبی پك فنابرحال وجوده کتیرمشدر . بونك‌ده ایرکیچ حال سابقنه ارجاعی طبیعی کبی کورونور .

طشره تجارت محکمه‌لرینك قسماً لغوی

و

اعضای منتخبه اصولنك الغاسی

عدلیه نظارتنك اخص آمالی قضا تشکیلاتی تعمیم ایله‌بعض نقایص تشکیلیه‌یی اتمام ایچون بودجه‌سنده تصرف تأمینه معطوف اولدیغندن کچن سنه بالتدقیق ، ایشلری پك خفیف وآز کورونن طشره تجارت محکمه‌لرندن اکثریسی لغو اولنمش وتصرف واقع دها نافع جهتلره صرف ایدلمشدر .

تجارت دعوالرینك مستعجلیت ونزاکتی واهمیتی جهتیله، امور ومعاملات تجاریه‌سی زیاده اولان محللرده تشکل ایتمش اولان تجارت محکمه‌لرینك لغوی ووظائفنك ذاتاً کندی ایشلری باشلرندن آشان حقوق محکمه‌لری هیئتلرینه تودیعی پك‌ده معقول کوریله‌مزسه‌ده اهمی مهمه تقدیم ملاحظه‌سی بویله بر استعجاله سببیت ویرمش اولسه کرکدر .

لغو اولنان تجارت محکمه‌لری شونلردر :

آنقره ، اسکیشهر ، آنطالیه ، بنغازی ، پروزه ، تکفور طاغی ، جزائر بحر سفید ، صامسون ، خداوندکار ، ساقز ، طربزون ، طرابلس غرب ، مدللی ، آیدین (لوا) ، مرسین ، یانیه ، مناستر ، سیروز ، یافه ، ارضروم ، جده ، حدیده .

برده طشره تجارت محکمه‌لری اعضای موقتهٔ منتخبه‌سنك، کندیلری برلی تجاردن اولق جهتیله، منتظماً محکمه‌یه دوام ایتمه‌لری محکمه‌لرك عادتاً معطل برحالده قالماسنه سببیت ویرمکده اولدیغندن، ذیل قانون تجارتك سکزنجی ماده‌سنه علاوه‌اولنان ۱ ربیع الاخره‌سنه ۱۳۲۸ و ۲۹ مارت‌سنه ۱۳۲۶ تاریخلی ذیل ایله ، اشبواعضای منتخبه اصولی

[۱] ولایات تشکیلات عدلیه‌سنجه اجرا اولوناجق تعدیلاتی حاوی قانون — ۱۵ شعبان‌سنه ۱۳۲۷ و ۱۸ اغستوس‌سنه ۱۳۲۵ —

رفع اولنه‌رق تجارت محکمه‌لرینك‌ده حقوق محاکمی کبی یالکز برر‌ئیس وایکی اعضادن مرکب اوله‌رق تشکلی تأمین ایدلمشدر . بیك ناز ایله محکمه‌یه اوغرایان اعضای منتخبه‌نك دوامسزلقلری وبالخاصه بونلرك برلی تجاردن بولنمق حسبیله محافظهٔ بی‌طرفی‌یه‌ده مقتدر اوله‌ماملری‌یوزندن کورولهکلن مضرات،ویره‌جکلری فائده‌دن قات قات زیاده اولدیغندن اعضای منتخبه اصولنك رفعی پك مصیب اولمشدر .

محکمهٔ تمیزاستدعا دائره‌سی اعضاسنك آلتی‌یه ابلاغی وتمیز حقوق دائره‌سنه ممیزلرعلاوه‌سی

محکمهٔ تمیز استدعا دائره‌سی دیکر دائره‌لردن دون اوله‌رق درت‌اعضا ایله تشکل ایدردی. دائرهٔ مشارالیها وظائفی حالاً دوائر سائره‌دن دون وغیر مهم اولادیغندن تشکیلات سابقه‌نك حاله عائد اولان شو نقصانی اخیراً ـ ۵ حزیران سنه ۱۳۲۷ تاریخنده ـ اکمال ایدلمش واصول محاکمهٔ حقوقیه‌یه تذییل ایدیلان مواد قانونیه‌یه توفیقاً تمیز حقوق دائره‌سنده محاکمهٔ علنیه‌اصولنك‌ده احیا اولنمسی مناسبتیله دائرهٔ مشارالیهایه‌ده اوراق معضلهٔ تمیزیه اوزرینه بالتدقیق راپورلر ویرمك وظیفه‌سیله مکلف درت ممیز (Juge rapporteur) علاوه اولونمشدر .

احصائیات ومدونات قانونیه مدیریتی

ایستاتستیق معاملاتنك تأمین حسن جریانی وعدلیه کتبخانه‌سنك استکمال اسباب انتظامی مقصدیله تشکیل اولنان بومدیریت ، تشکلی متعاقب ، حکومت عثمانیه‌نك شمدی‌یه قدر نشر ایلدیکی‌بالجمله قوانین ونظامات ایله بالعموم معاهدات ومقاولات رسمیه‌یی جامع اولق اوزره مکمل بر دستورك جمعی کبی پك مهم وغایت بیوك برخدمتی درعهده ایتمش وثمرهٔ سعی اولینی اوله‌رق بوکونه قدر ، بعد الانقلاب تدوین اولنان قوانین ونظاماتی ومقاولاتی جامع اوچ بیوك جلد دستورك جمع وترتیبنه موفق اولمشدر . طبع وفروختی اعانهٔ بحریه جمعیتنه ترك ایدلمش اولان مذکور جلدلرك برنجی نومروسی الیوم طبع ونشر اولندیغی کبی ایکنجی واوچنجی جلدلری‌ده طبع اولنمقده‌در . بونلرك ختامندن صوکره ، دها مهم وبیوك قسمی اولان‌انقلابدن ، اولکی قوانین ونظامات‌دستورلرینك نشرینه باشلانیله‌جقدر .

بواثر عظیمك صاحب یکانه‌سی ، الیوم احصائیات ومدونات مدیر فعالی بولونان متتبع غیور سرکز قره قوچ افندیدر . بتون حیاتی قوانین ونظامات منتشره ایله مقاولات ومعاهدات دولتك جمع وتحریسنه حصر ایتمش اولان مشارالیهی عن‌الغیاب تقدیر وتبریك ایچون، نشر ایدلمکده اولان مذکور دستورلردن برجلدینی شویله‌جه برقاریشدیرمق کفایت‌ایدر. مشارالیه‌اخیراً حکومتجه اوچنجی رتبه‌دن برنشان‌ویوز اللی لیراده مکافات نقدیه ایله تلطیف ایدلمش ایسه‌ده مدید برحیات ساعیانه وجاهدانه‌نك محصولی اولان اواثر عظیم ایله بوقدرجق‌تلطیف‌قابل‌توازن دکلدر .

مدیریت مذکوره‌نك تحت اداره‌سنده اوله‌رق مکمل برمقررات تمیزیه مجموعه‌سی‌ده نشر اولنمقده‌در. مجموعهٔ مذکوره ، سرلوحه‌لرنده منتظم برر خلاصه‌لرینی‌ده محتوی اوله‌رق، حقوق وجزا ، بالجمله مقررات تمیزیه‌یی جامع‌در .

دعوی وکیللری نظامنامه‌سنك تمامیٔ تطبیقی

و

جمعیت دائمه‌نك احیاسی

طقسان اوچ تاریخلی دعوی وکیللری نظامنامه‌سی حکمنجه درسعادتده دائمی بردعوی وکیللری جمعیتی تشکلی ودرسعادتده منحصر اولق اوزره دعوی وکالتی مسلکنك مأذون‌وکیللره انحصاری لازمدر.

آنجق دور سابق استبداددده ، جمعیت نامنك بیله یاده آلنه‌مامسی یوزندن ، دعوی وکیللری جمعیت دائمه‌سی مذکور نظامنامه‌نك تاریخ نشرندن صوکره برقاچ‌دفعه تشکل‌ایده‌بیلمش‌ایسه‌ده، بالاخره وجودی اورته‌دن قالقمش وبوندن نشانه اولهرق یالکز عدلیه نظارتنده بردعوی وکیللری اوطه‌سی قالمش ایدی . تنفس محلی کبی . مشروطیتك اعلانی متعاقب جمعیت مذکوره درحال تشکل ایتدیکی کبی وقتیله برارادهٔ کیفیه‌یه قربان اولان انحصار وکالت اصولی‌ده اعاده اولوندی. عدلیه‌نظارتنك بواصولی‌اعاده واحیا ایتمه‌سی‌اوصره‌ده خیلی مناقشاتی موجب اولدی ، حتی مجلس مبعوثانجه‌ده مهم براستیضاح ایله موقع مناقشه‌یه وضع اولنه‌رق مسئله ویریلان ایضاحاتك کفایتی قراریله نتیجه‌لندی .

شوقدرکه انحصار وکالتك الغاسندن صوکره دعوی وکالتی ایله معیشتلرینی تأمین ایتمش واومسلکك صاحبی اولمش برچوق ارباب ناموسك بویله بردنبره واسطهٔ معیشتلرندن دور ایدلمه‌سی حق وعدله مغایر اولدیغندن کمال عفت واستقامت ایله لااقل اوچ سنه مستمراً درسعادتده اجرای وکالت ایتدکلرینی اثبات ایده‌جك غیرمأذون وکیللرك نهایت برسنه ظرفنده وخفیف برشکلده بالامتحان رخصتنامه آله‌بیلملرینی وبومدت ظرفنده‌ده ایفای وکالته مأذون بولنمالرینی تأمیناً ۳ ایلول سنه ۱۳۲۵ تاریخنده ایکی ماده‌دن مرکب برقانون موقت نشر اولنمشدر .

دعوی وکیللری جمعیت دائمه‌سی درت سنه‌دنبرو واقعا مطلوب ومنتظر اولدیغی قدر برانکشافه مظهر اولهمامش ایسه‌ده ایچه ترقی کوسترمشدر. جمعیت مذکوره(محاماة) عنوانیله مفید برجریدهٔ موقوته‌ده نشر ایتمکده وفائده‌لی برده کتبخانه وجوده کتیرمکده‌در .

دعوی وکیللری نظامنامه‌سی مقامنه قائم اولمق اوزره قلمه آلنان « محامی قانونی » لایحه‌سندن آتیده صره‌سی کلدیکی وقت بحث اولنه‌حقدر .

اکمال تحصیل ایچون اوروپایه طلبه اعزامی

مکتب حقوقدن یتیشن اذکیای شبانك اکمال تحصیل ایچون آوروپا فاکولته‌لرینه اعزامی مشروطیتك ایکنجی سنه‌سنده دوشونلمش وایلك سنه آچیلان مسابقه‌ده اثبات لیاقت ایدن اون اوچ افندی پارسه اعزام اولندینی کبی ، کچن سنه دخی بالامتحان یالکز ایکی افندی دها کوندریله‌بیلمش ویارسده کندی حسابلرینه تحصیلده بولنان برقاچ افندی‌یه‌ده تخصیصات ویرلمك صورتیله بونلرك عددی یکرمی بره بالغ اولمشدر . بودجه‌نك عدم مساعده‌سندن دولایی بوسنه بشقه طلبه اعزام اولنه‌مامشدر .

الیوم پارسده عدلیه تخصیصاتیله تحصیلده بولنان کنجلرمزك اسامیسی بروجه آتیدر :

سید هاشم ، محمد طاهر ، ممدوح ، محمد باهر ، احمد اسعد ، عبدالرحمن منیب ، ایساق فره‌را ، میشون ، محمد کاظم ، محمد علی ، محمد شهاب‌الدین ، مصطفی رشید ، حسام‌الدین حیدر ، احمد مدحت ، محمد وحید ، فیض دائم ، علی عزت ، خره‌لامبوس ، احمد صمیم ، علاءالدین جمیل ، جودت‌بك وافندیلر.

بونلرك کافه‌سی مکتب حقوقزك محصولیدر. طلبهٔ موی‌الیهم امورینه نظارت وظیفه‌سی، اکمال‌تحصیل ایچون قسطمونی مبعوثلغندن استعفا ایتمش اولان ، یوسف کمال بکه مودوعدر .

طلبه‌نك منحصراً پارس دارالفنونه اعزاملری اصلامصیب اولماسه کرکدر. دیکر مملکتلر وبالخاصه انکلتره دارالفنونلرندن استفاده لازمدر . جدیتیله مشهور انکلیز عالم حقوقیسندن آله‌جغمز درسلر پك بویوکدر . باخصوص پارسك حیات هواپرستیسی یلك کیدن طلبه‌مزك جدیاتی اوزرنده تأثیرلر براقق ملحوظدر .

خدمات عدلیه‌یه انتساب ایده‌جك
مکتب حقوق مأذونلری

مکتب حقوق مأذونلرینك برمأموریته تعیینلرندن اول محاکم حقوقیه وجزائیه‌ده بر مدت ملازمت ایتمه‌لری اصولی دور سابقده جاری ایدی. انجق بونك براصول‌سالمه ربطی ودها فائده‌بخش برحاله افراغی، الك زیاده اهمیت ویریله‌جك مسائلدن اولدیغی جهتله مکتب حقوق مأذونلرینك خدمات عدلیه‌یه قبل‌القبول تابع طوتیله‌جقلری قیود وشرائطه دائر برتعلیماتنامه قلمه آلنمش وکچن سنه‌دنبری تطبیقاتنه باشلانمشدر .

مذکور تعلیماتنامه محاکم ودوائر عدلیه‌ده آلتی آی ملازمت اصولنی ابقا ایله برابر، عینی زمانده صورت مخصوصه‌ده کشاد ایدیلن برتطبیقات درسخانه‌سنه‌ده دوام اصولنی احداث ایله‌مشدر . ملازمت‌مدتی محاکم حقوقیه وتجاریه وجزائیه ایله مدعی‌عمومیلك واجرا دائره‌لرینه تقسیم اولنه‌رق، ملازملرك، بولندقلری دوائرك موظف مأمورینی کبی، امور ومصالحك کافهٔ شعبات وصفحاتیله بالفعل اشتغال ایتمه‌لری اسبابی تأمین ایدلمش و درسخانهٔ تطبیقات دخی نظارتك مراقبهٔ فعلیه‌سی تحتنه وضع اولنمشدر .

عدلیه نظارتی دها تجربه‌کار مأمور یتیشدیره بیلمك ایچون مکتب حقوق مداوملرینه بالعموم دوائر ومحاکمده برفخری ملازملك صنفی احداث ایده‌رك هر دائره ومحکمه‌یه استیعابی قدر فخری ملازملرده سوق ایله‌مشدر .

عدلیه کتبخانه‌سی ومحکمهٔ جنایت‌صالونی

عدلیه نظارتنده اخیراً مکمل و مزین بر کتبخانه صالونی وجوده کتیرلمشدر . — بوراسی ایلك مجلس اعیانك اجتماع صالونی ایدی — مذکور کتبخانه‌نك جامکانلری هنوز بوش ، ثروتدن عاری ایسه‌ده یواش یواش تکمل ایتمسی مأمولدر .

الیوم کتبخانه‌ده‌کی آثارك مجموعی « ۱۸۱ » ی ترکجه و« ۲۶۶ » سی عربجه ، قصوری‌ده فرانسزجه اولق اوزره « ۷۷۵ » جلده بالغ اولهبیلمشدر .

حکام ومأمورین عدلیه‌نك بحق استفاده‌لرینه خدمت ایده‌جك اولان مذکور کتبخانه‌نك محتاج اولدیغی همتلرك برآن اول تجلیسی تمنی اولنور .

(ایلك مجلس مبعوثان اجتماعکاهی اولوب اخیرا جنایت محکمه‌سنه تخصیص ایدیلن صالونده وجوده کتیریلن ترتیبات وانتظام دخی قیده شایاندر .)

جریدهٔ عدلیه

اوتوز کسور سنه‌دنبری انتشار ایدوب مأمورین عدلیه‌یه جبراً آبونه ایدلمش، هله دور استبدادك صوك سنه‌لرنده محکومین سیاسیه‌یه متعلق قالین حرفلی اعلاناتی ایله جلب نظر استکراه ایتمش اولان جریدهٔ محاکم « جریدهٔ عدلیه » عنوانیله صوك ایکی سنه ظرفنده، اربابنك جداً رغبتنی استجلاب ایده‌جك مقالات علمیه ومقررات متخذهٔ عدلیه‌یی جامع اولهرق انتشاره باشلامش وصورت مخصوصه‌ده اصلاحی اسبابی استکمال اولنمق اوزره بونك ایچون عدلیه بودجه‌سنه تخصیصات مخصوصه آلنمشدر .

جریدهٔ عدلیه بوکون نفاست ومکملیت طبعی جهتیله شایان تقدیر اولدیغی کبی، زنکین‌وفائده‌لی مقالات حقوقیه واعلامات مهمه ایله مالیدر .

عدلیه نظارتندن اجرا ایدیلن تبلیغات عمومیه اکثریا جریدهٔ محاکم ایله‌ده نشر ایدلکده ایسه‌ده بونلرك،

برآرده ایسته‌نیلدیکی وقت تحری ومطالعه‌سنی تأمیناً ، هرسنه محررات عمومیهٔ عدلیه برمجموعه شکلنده‌آیروجه طبع ونشر ایدلکده‌در .

عدلیه نظارتی نظامنامهٔ داخلیسی

عدلیه ومذاهب نظارتی دوائر وشعباتنك تشکیلاتی ومأمورینی ایله مستخدمینك وظائفی ومعاملاتك انتظام جریانینه متعلق قیود وتدابیری محتوی اولق اوزره ۲۳ مایس سنه ۱۳۲۷ تاریخلی مکمل برنظامنامهٔ داخلی نشر اولنمشدر .

مذکور نظامنامه ایکنجی فصلنده عدلیه نظارتنك ترکب ایتدیکی دوائر مختلفه وظائفی تعیین وتعداد ایتدکدن صوکره، اوچنجی فصلنده‌عدلیه‌نظارتنده متشکل قومیسیونلرك وظائفی‌ارائه‌وبعده اقلام‌مرکزیه‌ده‌کی معاملاتك صورت جریانینه ومأمورینك یکدیکری واصحاب مصالح ایله اولان مناسباتنه وصورت دوام ومأذونیتلرینه وتدابیر انضباطیه‌یه دائر احکام وضع ایله‌مشدر .

نظامنامهٔ داخلی ، نظارت مأمورینك وظیفه ومسئولیتی تعیین وتفریق ایتدیکندن انجمن عدلیه‌نك وجودینه احتیاج کورمه‌مشدر .

نظامنامهٔ داخلیده ، هرقلمك ماهیت مشاغلی نقطهٔ نظرندن محتاج اولدیغی ترتیبات واوقلمجه اعمالك صورت تقسیمنه عائد فروع وظائف حقنده بالطبع تفصیلات اولمادیغندن، اخیراً بونك ایچون برتعلیماتنامهٔ مشترك وخصوصی ترتیب وتنظیم ایدلکده‌در . بونکله‌ده هرقلم ترتیباتی برشکل انتظامه کیره‌جك واوترتیباته کوره هرمأمور وکاتبك وظیفه‌سی تعین ایده‌رك انتظام افعال، شخص ایله قائم اولمقدن قورتوله‌جقدر .

محاکم تشکیلاتی

ولایات والویه وقضا محاکمنده وجوده کتیریلن تشکیلات ایله اکمال ایدیلن نقایصی ارائه ایده‌بیلمك ایچون ، بومبحثی اوچه آییره‌ق اول امرده ولایات مرکزلرنده‌کی محاکم استینافیه ایله بدایت محکمه‌لرندن ثانیاً لوا بدایت محاکمندن، ثالثاً‌ده قضالرده‌کی تشکیلاتدن بحث ایتمك مناسب کورلمشدر .

ولایت مرکزلرنده‌کی استیناف وبدایت محکمه‌لری

حقوق وجزا نامیله ایکیشر دائره‌یه منقسم اولان طشره استیناف محکمه‌لرینك حقوق دائره‌لری ریاستی ، بروظیفهٔ منضمه اوله‌رق ، مرکز ولایت نائبلرینه [۱] وجزا دوائری ریاستی‌ده استیناف جزا رئیسلرینه مودوعدر . اناطولی ولایاتنده‌کی استیناف محکمه‌لری [۲] طرف دولتدن منصوب اولمایه‌رق انتخاب اهالی ایله ولاة جانبندن بابیورلدی تعیین اولنان اعضای منتخبه ایله تشکل ایتمکده اولدیغندن ، مشروطیت اداره‌نك اعلانندن صوکره الك اول دوشونیله‌ن مسائلدن بری‌ده اجزای اصلیهٔ محاکمدن اولان اعضانك مکتب حقوقدن مأذون ویا بالفعل خدمات عدلیه‌ده استخدام ایله اکتساب ملکه ومعلومات ایتمش ذواتدن نصب وتعیینی اصولنك تطبیقی واصول سقیم انتخابك رفعی اولمشدر .

---

[۱] آنفاً بیان ایدیله‌جکی اوزره یالکز یدی ولایتده استیناف حقوق وظیفه‌سیله مکلف برر عدلیه مدیری واردر .

[۲] روم ایلی استیناف محکمه‌لری ، مشروطیتدن اول تشکیلات جدیده‌یه تابع اولدیغندن ، اورادهٔ اعضای منتخبه اصولی دها اول قالدیرلمشیدی .

۱۳۲٤ سنه‌سنده :

مشروطیتك شو ابلك سنه‌سنده یالکز موصل ولایتی استیناف محکمه‌سی حقوق وجزا دائره‌لرینه منقسم اولهرق تشکیلات جدیده‌یه تابع طوتلش وروم ایلی استیناف محکمه‌لرنده اولدیغی کبی (۱۵۰۰) غروش معاشلی سکز اعضا ایله (۱۰۰۰) غروش معاشلی ایکی اعضا ملازمی و (۱۵۰۰) غروش معاش ایله برده استیناف مدعیٔ عمومی معاونی تعیین ایدلمشدر [۱] .

۱۳۲۵ سنه‌سنده :

ارضروم ، آطنه ، آنقره ، آیدین ، بتلیس ، بغداد ، بیروت ، حلب ، خداوندکار ، دیار بکر ، سوریه ، طربزون ، قونیه ، وان ولایتلری استیناف محاکمی تشکیلاتی اصلاح ایدلدی . بونلردن ارضروم، اطنه ، آنقره ، بغداد ، بیروت ، حلب ، خداوندکار ، سوریه ، طربزون ، قونیه ولایتلری استیناف محاکمی ایکیشر دائره‌یه ـ حقوق وجزا ـ ، آیدین ولایتی استیناف محکمه‌سی حقوق وجنایت وجنحه‌دائره‌لرینه تقسیماً وبتلیس ، دیار بکر ، وان ولایتلری استیناف محکمه‌لری‌ده برر دائره‌یه مقصوراً تشکیل اولنوب تعیین اولنان اعضالره (۱۵۰۰) غروش معاش تخصیص واستیناف مدعیٔ عمومیلرینه‌ده برر معاون ترفیق ایدلش وولایات مذکوره‌دن آیدین ، بیروت ، بغداد ، بتلیس، دیاربکر، وان ولایتلرینه استیناف محکمه‌سی حقوق ریاستی وظیفه‌سیله مکلف برر استیناف رئیس اولی یعنی عدلیه مدیری تعیین‌بویورلدیغی کبی، کتبه قادرولری‌ده تشکیلات جدیده ایله مناسب بر صورتده توسیع اولنمشدر [۲] .

بنه بو سنه ایچنده سلانیك ولایتنه‌ده بر عدلیه مدیری تعیین وعلاوه ایدلشدر .

۱۳۲٦ سنه‌سنده :

بو سنه طرفنده‌ده بصره ، سیواس ، طرابلس غرب ، قسطمونی ، معمورةالعزیز ولایتلری استیناف محکمه‌لری برر دائره‌یه مقصور اولق اوزره تشکیلات جدیده‌یه مظهر اولمشدر .

بونلردن بصره ولایتنده اوزمانه‌قدر استیناف محکمه‌سی هیچ موجود دکلدی. آنك ایچون بوتشکیلات صره‌سنده ولایت مذکوره‌یه براستیناف رئیسی ایله برده استیناف مدعیٔ عمومیسی علاوه اولندی . ولایات مذکوره‌دن یالکز قسطمونی‌یه استیناف مدعیٔ عمومی معاونی تعیین ایدلش ایسه‌ده دیکرلری ایچون بوکا لزوم کورلمامشدر .

بو صره‌ده ، اوزمانه قدر معاشلری (۱۲۰۰) ر غروش اولان یانیه و اشقودره ولایتلری استیناف اعضالرینك معاشلری‌ده امثالیه توفیقاً (۱۵۰۰) ر غروشه ابلاغ اولندیغی کبی بالاده اشارت اولندیغی وجهله ارضروم، انقره، بغداد، خداوندکار ولایتلری استیناف محاکمنك برر دائره‌یه قصرندن بالاستفاده جانیك، کوتاهیه، قدس، یوزغاد لوا مرکزلرنده تشکیلات جدیده‌یه توفیقاً ومجدداً برراستیناف محکمه‌سی‌ده احداث وتشکیل اولنمشدر . بونلردن قدس استیناف محکمه‌سی : یافه قضاسیله بیروت ولایتنك نابلس لواسی محکمه‌لرینه ، جانیك استیناف محکمه‌سی : سیواسك اماسیه قضاسی محکمه‌سنه ، کوتاهیه‌استیناف محکمه‌سی : قره‌حصارصاحب واسکیشهر لوالری محاکمنه ، یوزغاد استیناف محکمه‌سی‌ده : قیصری ، قیرشهری وچوروم لوا محکمه‌لرینه مرجع استیناف اتخاذ ایدلشدر.

---

[۱] ۱۳۲٦ سنه‌سنده موصل استیناف محکمه‌سنك ایکی دائره‌سی توحید اولنه‌رق برر دائره‌یه قصر ایدلشدر .

[۲] ۱۳۲٦ سنه‌سنده ارضروم ، آنقره ، بغداد ، خداوندکار ولایتلری استیناف محکمه‌لری برر دائره‌یه واوچ دائره‌دن تشکل ایدن آیدین استیناف محکمه‌سی‌ده ایکی دائره‌یه قصر ایدلشدر .

مرکز بدایت محکمه‌لرینه کلنجه :

۱۳۲٤ سنه‌سنده یالکز موصل ولایتی مرکز بدایت محکمه‌سی (۱۲۰۰) رغروش معاشلی درت اعضا نصبی وکتبه‌سنك تشکیلات جدیده قادروسنه توفیقی صورتیله برتشکیلات کورمشدر .

۱۳۲۵ سنه‌سنده : ارضروم ، اطنه، انقره ، ایدین ، بتیس، بغداد ، بیروت ، حلب، خداوندکار ، دیاربکر ، سوریه ، طربزون ، قونیه ، وان ولایتلری مرکز بدایت محاکمی اعضا وکتبه‌سی تشکیلات جدیده‌یه توفیق ایدلش ومحاکم مذکوره‌دن هربرینه آیروجه بیك غروش معاشلی برر بدایت مدعیٔ عمومی معاونی‌ده علاوه اولنمشدر . [۱]

۱۳۲٦ سنه‌سنده : بصره ، سیواس ، طرابلس‌غرب ، قسطمونی ، معمورة العزیز ولایتلری مرکز بدایت محکمه‌لری تشکیلات جدیده‌یه توفیقاً اصلاح اولنه‌رق اعضاسی‌مستنطق‌وکتبه‌ومأمورین سائره‌سی‌بکی تشکیلات قادرولرینه کوره تنظیم ایدلشدر .

لوا بدایت محکمه‌لری

۱۳۲۵ سنه‌سنده : ارزنجان ، جبل برکت ، ایدین، صارخان ، نابلس، عرعش، حما ، جانیك، بولی، قدس، قره‌سی لوالرنده‌کی بدایت محکمه‌لرینه تشکیلات جدیده‌یه توفیقاً بیکر غروش معاش ایله دردر اعضا ویدییوز الیشر غروش معاش ایله‌ده ایکیشر اعضا ملازمی نصب وتعیین اولنه‌رق کتبه ومستخدمین قادرولری تنظیم واصلاح ایدلشدر . [۲]

۱۳۲٦ سنه‌سنده‌ده مرسین ، چاملق ، یوزغاد ، موش ، کربلا ، طرابلس شام ، مدللی ، اورفه، جده ، قره‌حصارصاحب ، کوتاهیه ، اماسیه، انطالیه ، نیکده ، بنغازی ، حدیده لوالری محاکمی تشکلات جدیده‌یه مظهر اولنشدر . [۳]

بوسنه ایچنده اسکیشهر ، بارطین یافه قضا مرکزلرنده دخی کوریلان لزوم اوزرینه تشکیلات جدیده‌یه توفیقاً ومجدداً برر لوا محکمه‌سی تشکیل واحداث ایدلش وبونلردن اسکیشهر لوا محکمه‌سی : میخالیچجق ، سیوریحصار ، نعلبوخان و بارطین لوا محکمه‌سی‌ده : ارکلی ، دورك ، زونغولداق قضالری محاکمنه مرجع استیناف اولمشدر .

بنه بوسنه بودجه‌سیله اناطولی ولایاتنده‌کی بالجمله لوا محکمه‌لری رؤساسیله مدعیٔ عمومی معاونلرینك معاشاتی امثالنه توفیق اولنه‌رق ۱٦۰۰ و ۱۵۰۰ غروشه ابلاغ ایدلشدر .

۱۳۲۷ سنه‌سی : بوسنه ایچنده‌ده قیرشهری ، لاذقیه ، حوران ، لازستان، حکاری لوا محکمه‌لری تشکیلات جدیده‌یه توفیقاً تنظیم یدلش وحلبك عینتاب قضاسنده‌ده برلوا محکمه‌سی وجوده کتیرلمشدر .

قضا محکمه‌لری تشکیلاتی

۱۰ تموز سنه ۳۲٤ تاریخه قدر قضا محاکمی تشکیلاتی بعض تأثیرات سیاسیه‌دن طولایی یالکز

[۱] بوسنه ایچنده ایدین ، بیروت ، خداوندکار ولایتلری مرکزلرینه ایشلرك کثرتنه بناءً ایکنجی‌جزا نامیله مجدداً برر محکمهٔ بدایت دها علاوه ایدلشدر .

[۲] جانیك وقدس لوامرکزلرنده ۱۳۲٦ سنه‌سنده برر استیناف محکمه‌سی‌تشکیل ایدلش اولدیغندن مذکور لوالرده‌کی بدایت اعضالرینك عددی ایکیشره تنزیل ایدلشدر .

[۳] یوزغاد وکوتاهیه‌ده استیناف محکمه‌سی‌ده تشکیل ایدلش اولدیغندن بدایت اعضالری ایکیشر اوله‌رق تعیین اولنمشدر .

روم ایلیده اجرا ایدلشیدی. واقعا اناطولی قضالرنده تشکیلات منتظمهٔ عدلیه وجوده کتیریلهمامش ایدیسه‌ده بونلر بتون بتون تشکیلات عدلیه‌دن محروم‌ده دکل ایدی. مستثناسی پك نادر اولهرق همان کافه‌سنده برر محکمهٔ نظامیه موجود ایدی. شوقدرکه بونلرك تشکیلاتی نیم برشکلده یعنی قضا نائبلرینك ریاستی آلتنده اهالیٔ محلیه‌دن منتخب ایکیشر یوز غروشلی ایکیشر اعضادن تشکیل اندرك مدعیٔ عمومیلك وظیفه‌سی وکالةً پولیس ویا ضابطه مأمورلری مستنطقلکی‌ده برمعاونك اعانه‌سیله اعضادن بری طرفندن ایفا اولنور. باش کاتب اجرا مأموریتی وظیفه‌سنی‌ده کورر ایدی.

نعمت عدالتك حقیله توزیعی قضا محاکمنك غایت منتظم برصورتده تشکیل واصلاحنه متوقف وادارهٔ ملکیه‌ده نواحی نه‌درجه حائز اهمیت ایسه ادارهٔ عدلیه‌ده‌ده قضالر او شکل اهمیتی حائز اولدیغندن مشروطیت ادارهیی متعاقب قضا تشکیلات منتظمهٔ عدلیه‌سنك ایلرو کتورلمسی کمال اهمیتله نظر اعتباره آلنمش ایسه‌ده بالعموم قضالرده بردن تشکیلات اجراسی کلیتلی برتخصیصاته محتاج اولوب بالخاصه اهالیتلی ومعلوماتلی حکام ومأمورینك فقدانی مسئله‌سی‌ده بوکا انضمام ایتدیکندن تشکیلات مذکوره‌نك انجق تدریجاً اجراسنه مجبوریت حاصل اولمشدر.

۱۳۲۵ سنه‌سنده تشکیلات جدیده‌یه توفیقاً اصلاح آیدیلن قضا محکمه‌لرینك حروف هجا ترتیبیله اسامیسی:

آوانوس، اخیجلی، ادلب، اسکندرون، انطاکیه، اینه‌کول، اسکیشهر، اردو، اونیه، آتنه، اینه بولی، ارکلی (قونیه‌ده)، اقشهر، ارکوب، اقسرای، اطه پازاری، ارکلی، اسکلیب، ادرمید، اردك، ایوالق، اوده‌مش، اورله، آلاشهر، اخلاط، البستان، ازجیش، بایبورد، باغچه، بنی‌صعب، برغمه، بعلبك، بقاع‌العزیز، بافره، بوی‌آباد، بهسنی، بارطین، باندرمه، پازار کوی، پاو، پتورکه، پاسینلر، تیره، جیحان، چهارشنبه، چرکش، چشکزك، چینه، چال، حیفا، حمص، حله، خنس، خاچین، خوپه، خراسان، خلیل‌الرحمن، دوزجه، دیوریکی، دیله، زیتون، زغفرانبولی، سوکه، سلط، سنغولی، شیله، صور، صیدا، صندقلی، صاروخان، صو شهری، طرسوس، عینتاب، عشاق، علائیه، عزیزیه، غزه، قرتال، قره‌کلیسا، قارص، قره‌مان، قوجحصار، قوچکیری، قصبه، کسکین، کلیس، کرماستی، کملیك، کیره‌سون، کیکلر، کوپری، کیوه، کینی، مقری‌کوی، مدیات، مرزیفون، مکری، میلاس، میخالیچ، نو شهر، نجف اشرف، نازللی، یافه.

اشبو قضالردن پاسینلر، کینی، البستان، زیتون، عزیزیه، کوپری، صو شهری، دیوریکی، خلیل‌الرحمن و ارجیش قضالری تشکیلاتی رئیس ومعاوندن غیری مرتبهٔ اولی مأمورلری تعیینی صورتیله اجرا ایدلش ایدی.

۱۳۲۶ سنه‌سی: بوسنه ظرفنده یالکز ایدین، سیروز، قرق کلیسا لوا مرکزلرنده مجدداً برر قضا محکمه‌سی تشکیل اولنمش وبالاده کوستریلن اون قضادن دیوریکی، عزیزیه، کوپری، صو شهری قضالری محاکمنه مجدداً برر رئیس ومعاون علاوه‌سیله نقصانلری اکمال ایدلشدر.

۱۳۲۷ سنه‌سی: بوسنه ایچنده تشکیلاتی اجرا ایدیلن قضالر بروجه آتیدر:

سویده، عجلون، قنیطره، قوایه، قنغال، بولانیق، ویران شهر، فیریزوویك، ظلیتین قضالریله کرهٔ نحاس ناحیه‌سی.

بونلردن بشقه قره‌سی سنجاغی مرکزنده مجدداً برقضا محکمه‌سی تشکیل واحداث اولندیغی کبی پاسینلر وکینی قضالری محکمه‌لرینه برر رئیس ایله معاون وعثمانجق، فاتسه، سکود، سماو، درنه قضالرینه‌ده یالکز برر معاون تعیین وعلاوه اولنمشدر.

قوانین و نظامات

قوانین عدلیه‌مزك نقایصی غیر منکرایسه‌ده اربابنجه، معلوم‌اولدیغی اوزره، قانونلرك اصلاح وتدوینده پك زیاده تأنی وتدقیقات مکملهیه احتیاج واردر . احتیاجات مملکت و امزجهٔ ناسه موافق اولمایان الك اوفاق برمادهٔ قانونیه نه درجه‌یه قدر نتایج معکوسه وجوده کتیرر ایسه، ولو نظریات و قواعد اساسیهٔ حقوقیه‌یه مغایر اولسون، آیشلمش برقانونك بلا تأمل لغو وتبدیلی‌ده معاملات عمومیهٔ ناس اوزرنده همان او نسبتده ضررلر تولید ایده بیلیر . براحتیاج شدید وقطعی کورونمه‌دکجه قوانین موضوعه ومدونه‌ایچنده اصلاحات وتعدیلات عاجله ایله اوینامق حکمت حقوق و عدالته منافیدر. عریض و عمیق دوشونولمه‌یه‌رك وضع ایدیله‌جك قواعد قانونیه بالطبع محافظهٔ حقوقه خادم اولهماز .

شو درت سنه ایچنده شو قدر قانون ویا بوقدر نظام نشر وتدوین ایدلمش اولمامق اصلا برنقصان تلقی‌ایدیله‌مز . معمافیه عدلیه نظارتی احتیاج عاجل کوردیکی بعض‌تعدیلات‌وتذییلات قانونیه‌یی‌اجرا ایتمکله برابر نشئهٔ مشروطیتله مهم‌بعض قانون لایحه‌لری‌ده حاضرلامشدر . آنجق بو لایحه‌لرك اکتساب قانونیت ایده‌بیلمسی هرحالده جدی تتبعاته ، درین ووافقانه تدقیقاته محتاج اولدیغندن بونلرك مجلس‌ملی ویاشورای دولتده قالمش‌اولمالری تخطئه اولنماملیدر . کچن مجلس‌ملیمز، کچیردیکی درلوصفحات مشاغل اولماسه‌بیله، بو لایحه‌لر حقنده‌کی تدقیقاتی قولای قولای اکمال ایده‌مزدی. هر نه‌ایسه، بوبحثك فضله‌سی‌بوکتابه صیغماز، صدده رجوع ایده‌لم .

نشر ایدیلن قوانین عدلیه میاننده الك اول کوزه کورونن اصول محاکمهٔ حقوقیه ایله قانون جزا ذیللریدر . دیکرلری منفرداً بعض مواد قانونیه‌نك تعدیلنه وظهور ایدن وقایع فوق‌العاده‌یه متعلقدر . بونلری تاریخ صره‌سیله ارائه ایده‌جکم :

آطنه ولایتنه مخصوص تأجیل دیون قانونی — ۲۷ مایس سنه ۱۳۲۵

آطنه حادثهٔ مؤلمه‌سنی متعاقب حتی مسکن و مأواسز قالان اهالیٔ محلیه‌نك معاملات عمومیه وتجاریه‌لرینه عارض اولان سکته اشبو قانونك موقتاً ومستعجلاً نشرینه سبب اولمشیدی . آنجق موقت برتأجیل دیونه منحصر اولان قانون مذکور تأمین مقصده کفایت ایده‌مدیکندن ، متعاقباً ٦ اغستوس ۱۳۲۵ تاریخنده، اطنه ولایتنه مخصوص‌اولهرق اون ماده‌دن مرکب بر تصفیهٔ معاملات تجاریه قانون موقتی نشر اولنمش وقانون مذکورك طقوزنجی ماده‌سی‌ده بالآخره مهم برتعدیله اوغرامش، دکیشدیرلمشدر.

۱۰ تموز سنه ۱۳۲٤ تاریخندن اول‌ارتکاب ایدلمش اولان جرائم عادیه محکومین ومظنونینی حقلرنده عفو قانونی — ٥ اغستوس سنه ۱۳۲۵

اعلان مشروطیتی متعاقب ممالك عثمانیه‌نك همان هرطرفنده حبسخانه‌لرك بوشالماسی که تاریخ عدلیمزك الك مهم بر صحیفه‌سنی اشغال ایده‌جکدر ، معاملات عدلیهٔ جزائیه‌یه آنی وقطعی بر ضربه ایندیرمشدی . آندن صکره بر مدت دوام ایدن تذبذبی نهایت بو عفو قانونی رفع ایده‌بیلدی. قانون مذکور هر نه‌قدر حقوق شخصیه‌یی محافظه اساسنی تصریح ایتمش ایسه‌ده ، ایجاب ایتدیکی‌انقطاع تعقیبات جزائیه‌یوزندن، حقوق مذکوره‌نك حقیله محافظه‌ی قابل اولهمامشدر .

ولایات تشکیلات عدلیه‌سنجه اجرا اولنه‌جق تعدیلات حقنده‌کی قانون
۱۱ اغستوس‌سنه ۱۳۲۵

بش ماده‌دن مرکب اولان بوقانون تشکیلات عدلیه‌نك تشکیلات ملکیه‌یه تابع اولماسی اصولنی رفع ایتمش وطشره تجارت محکمه‌لرینك مرجع استینافنی‌ده منسوب اولدقلری ولایت استیناف حقوق محکمه‌لرینه نقل ایلمشدر .

دعوی وکیللرینه دائر قانون موقت — ۳ ایلول سنه ۱۳۲۵

ایکی ماده‌دن عبارت اولان اشبو قانونك مندرجاتی ونشرنده‌کی مقصد یوقاروده دعوی وکیللری جمعیتندن بحث ایتدیکمز صره‌ده یازلمشیدی .

ذیل قانون تجارتك ۸ نجی ماده‌سنی معدل قانون — ۲۹ مارت سنه ۱۳۲۶

اصلاحات قسمنده بالمناسبه بحث اولندینی وجهله، تجارت محکمه‌لرنده تجار محلیه‌دن اعضای منتخبهٔ موقته بولندیرمق اصولنی الغا ایدن بومادهٔ مذیله‌نك اسباب موجبه‌سنی ارائه ایده‌جك قدر مفصل برسرلوحه‌سی [۱] واردرکه مادهٔ قانونیه‌مندرجاتیله تضاد تشکیل ایدر . تضاد واقع ، مادهٔ مذکوره ایلك ویریلان لایحه‌شکلنده قالمایه‌رق تعدیل اولندینی حالده سرلوحه‌نك آکا کوره تصحیح اولنمامسندن نشأت ایتمشدر .

اجرا قانوننك اللی اوچنجی ماده‌سنك آلتنجی فقره‌سنی معدل قانون — ۲۰ حزیران سنه ۱۳۲۶

بوفقرهٔ قانونیه معزولین ومتقاعدین وایتام وارامل معاشلرینك دخی دین ایچون خمس نسبتنده حجز وتوقیف اولنه‌جغنی تصریح ایتمشدر . اسکی مأمورین ملکیه ترقی وتقاعد نظامنامه‌سنك برماده‌سی ، تقاعد معاشاتی حجزدن استثنا ایتمش وبوکا قیاساً معزولین وایتام وارامل معاشلری‌ده شورای دولتك بعض مقرراتیله دین ایچون توقیفدن مصون براقلمشیدی .

قانون جزانك ٦٦ نجی ماده‌سنك ذیل اول وثانیسنی معدل قانون — ۱۱ اغستوس سنه ۱۳۲۶
« « ٦٩ نجی ماده‌سنه مذیل قانون — ۲۸ اغستوس سنه ۱۳۲۶

بوماده‌لر برآز صوکره بحث ایده‌جکمز قانون جزا مواد معدله‌سی میانه داخل اولمشدر .

اصول محاکمهٔ حقوقیه قانونی ذیلی — ۲٦ مارت سنه ۱۳۲۷

اصول محاکمهٔ حاضره‌مز قواعد مندرجه‌سی اعتباریله دعاویٔ حقوقیه‌نك سرعت رؤیتی تأمینه غیرمساعد

---

[۱] « تجارت محکمه‌لرینه اعضای موقته‌نك عدم دوامی حالنده هیئت دائمه ایله رؤیت دعوی اولنمسنه دائر ذیل قانون تجارتك سکسنجی ماده‌سنه‌تنزیل ایدیلن مادهٔ قانونیه » . حالبوکه ماده مطلق اولهرق تجارت محکمه‌لرینك برر‌ئیس وایکی اعضادن مرکب اولهرق رؤیت دعوی ایده‌جکلرینی ناطقدر .

اولوب قانون مذکورك مجدداً تنظیم واصلاحی لازمه‌دن ایسه‌ده بوجهت پك‌چوق تدقیقات وتتبعاته محتاج اولدیغندن شمدیلك مصالح نامی تشوش وتأخردن وقایه مقصدیله وجوده کتیریلن اصول حقوقیه ذیلی ٤٩ ماده‌دن مرکب وسکز فصل اوزرینه مرتبدر . غایه‌سی دعاوینك تسریع رؤیتی تأمیندر .

اشبو ذیلك فصل اولنده : فقدان صراحتدن دولایی انواع تغیراته اوغرایان صلاحیت محاکم مسئله‌سی تعیین وتعداد ایدیلیور . بوندهٔ اسکی اساس بوزولمامش ایسه‌ده اسباب صلاحیت یکان یکان تصریح ایدلمشدر .

فصل ثانی : اصول محاکمهٔ حقوقیه‌نك محاکمات ابتدائیه‌یه دائر اولان احکامنی قسماً تعدیل ایتمشدرکه الك مهمی افلاس دعوالری مستثنا اولهرق قابل استیناف اولان بالجمله دعاویٔ حقوقیه وتجاریه‌ده مدافعات شفاهیه‌دن اول طرفینك مدعیات ومدافعات واقعه ایله اسباب وعلل قانونیه‌سنی ناطق یکدیکره لایحه‌لر تبلیغ ایتدیرمسی مجوریتیدر . معمافیه دعاویٔ مستعجله ویا بسیطه‌ده بومجوریتك تماماً ویا قسماً برطرف ایدله‌سنده حکامه برحق تقدیرده ویرلمشدر . لایحه اعطاسنه مقتدر اولمیان مدعی ومدعی‌علیهم ایسه محکمه ضبط کاتبنه مراجعتله ادعا ومدافعه‌لرینی ضبط ایتدیره‌بیلیرلر . بوندن بشقه محکمه‌لر ختام محاکمه‌دن اعتباراً اون بش کون ظرفنده اعطای قراره مجبور ایدلمش وسلسلهٔ مدیدهٔ محاکماتی زنجیرلمه حکایه ایدن اوقونمسی دشوار اعلامات اصولیه‌ده لغو ایدیلدرك اعلاماتك یالکز مدعیات ومدافعاتك برخلاصه‌سیله مدلل برفقرهٔ حکمیه‌دن عبارت اولهرق تنظیمی اصول اتخاذ اولنمشدر .

معاملات غیابیه‌یه‌متعلق اولان فصل ثالثده : اعلامات غیابیه‌نك مدت اعتراض ظرفنده قابلیت اجرائیه‌سی قبول ومدت مذکوره‌ده اون بش کون تنزیل اولنمش وتأخیر اجرا ایچون، معترض، بعض مراسم قانونیه‌یه تابع طوتلمشدر . اعلامات غیابیه‌نك مدت اعتراض ظرفنده اجرا اولنه‌مامسی اصولی مدیونك اموالنی قاچیرمسنه پك مساعد اولدیغندن شوتعدیلك درجهٔ اصابتی پك آشکاردر . مدت اعتراضك تنزیلنه بدل مدعیٔ علیهه کندی بولندیغی محل محکمه‌سنه اعتراض استدعاسی ویرمك صلاحیتی‌ده بخش ایدلمشدر . برده اوراق تبلیغاتندن صوکره مدعینك تعقیب دعوادن فراغتی حالنده مدعی علیهه بالمقابله دعوی ایده‌بیلمك یعنی مدعی‌یی جلب ایله کله‌دیکی صورتده غیابندن دعواسنك ردینه قرار آلمق صلاحیتی ویرلمشدر . بوفصلده دعوته اجابت ایتمین طرف ایچون وکیل مسخر تعیینی اصولی‌ده لغو ایدلمشدر .

دردنجی فصل استینافهٔ متعلقدر . بوندهٔ پك‌اساسلی برتعدیل واردر . شویله‌که : اصول سابقه‌ایجابنجه محاکم استینافیه استیناف اولنان اعلامده شکلاً واساساً برخطا ونقصان کوردکی صورتده اعلام ابتدائی‌یی فسخ ایدر وبوفسخ ایله بدایتده‌کی حال وضعیتلرینه عودت ایدن طرفینی یکی باشدن محاکمه ایده‌رك حکم ویریردی . یعنی ایکی نوع محاکمه ایله اشتغال ایدردی . ذیل بونی تعدیل ایتدی . شمدی استیناف محکمه‌سی کوره‌جکی خطا ونقصانی تدقیق واکمال ایتدکدن صوکره حکم ابتدائی‌یه مؤثر کوررسه فسخ ایده‌جك وفسخ ایله برابر حکمی‌ده ویره‌رك ایشی قرار واحدله بیتیره‌جکدر . بوندن بشقه مدت استیناف اوتوز کونه تنزیل اولنمش واستیناف استدعاسنك مدت اعتراض ظرفنده‌ده قبولی تصریح ایدلمشدر .

فصل خامسده : اعادهٔ محاکمه اسبابی بردرجه قصر وتحدید ایدیله‌رك مدتی‌ده آکاکوره تصحیح اولنمشدر .

فصل سادسده : معاملات تمییزیه‌دن بحث اولنه‌رق قواعد اساسیهٔ حقوقیه‌یه کلیاً مغایر اولوب هیچ بردولت اصول محاکمه‌سنده نظیری اولمایان تمییزده تصحیح قرار اصولی قالدیرلمش وبوکا مقابل‌ده تدقیقات تمییزیه‌نك سلامت جریانی تأمیناً محکمهٔ تمییز حقوق دائره‌سیله هیئت عمومیه‌سنده محاکمهٔ وجاهیه اصولی تأسیس اولنمشدر . شوقدرکه مدافعهٔ وجاهیه طرفیندن برینك طلبیله مشروطدر .

یدنجی فصل : دعوانك رؤیتی اسایشی اخلال ایتمك ویا محکمه اسباب قانونیه‌دن ناشی تشکل ایده‌مامك اسبابنه حصراً . جهت حقوقیه‌ده دخی نقل دعوی طریقی کشاد ایتمشدر .

سکزنجی فصل اصول تبلیغاتك توثیقنه ومحکمه‌لرده سلامت معاملاتی تأمین ایچك دفاتر احداثنه متعلق مواد متفرعه‌دن مرکبدر .

بومادهلر آرهسنده ك زیاده شایان قید اولان تمیز حقوق واستدعا دائرهلرندن برمسئلهده تساوی آرا وقوعندهایشك هیئت عمومیهیه کیتمیهرك دیکر دائرهلرك برندن براعضاءلاوهسیله تکرار قیق اولنماسیدر .

تطبیقاتده موجب تردد برجهت قالمامق اوزره عدلیه نظارتی طرفندن اشبو مواد مذیله حقنده مکمل برایضاحنامه قلمه آلنهرق جریدهٔ محاکمك ۵ مایس سنه ۱۳۲۷ تاریخ و ۳۹ نومرولی نسخهسیله نشر اولنمشدر .

جزا قانوننك بعض مادهلرینی معدل قانون — ۲۲ مایس سنه ۱۳۲۷

زیرده کوستریلهجکی اوزره مکمل بر جزا قانونی لایحهسی حاضرلانمش ایسهده لایحهٔ مذکورهنك اکتساب قانونیت ایتمسیچك چوق تدقیقات و احضاراته متوقف اولوب الیوم مرعی‌الاحکام اولان جزا قانونمزایسه برچوق نقایص اله مالی بولندیغندن احتیاجات حاضرهیی دفعاً اشبو مواد معدلهنك نشرینه مجبوریت حاصل اولشدر .

یتمش کسور مادهٔ قائمهدن متشکل اولان مواد مذکوره قانون جزا احکامنده مهم تبدلاتده وقوعه کتیرمشدر . بو بابده تطویل مقالدن صرف نظر ایدهرك یالکز تعدیلات واقعهنك بوراده ذکره شایان کوریلان جهتلرینی ارائه ایله اکتفا ایدهجکز :

۱ — محاکمجه شمدیهیه قدر بك چوق تفسیراته تابع قالمش اولان تکرر جرم مادهسنك صراحت وایضاحات کافیه ایله تنویر ایدلمش اولمسی .

۲ — مجازات نقدیهنك صورت استیفاسی وعدم تأدیهسی حالنده حبسه تحویلی .

۳ — سن مسئولیتك توضیحی .

٤ — مدافعهٔ نفس وعرض مسئلهسنده آخرك نفس وعرضنیده مدافعه حقی بخش اولنماسی ومدافعهده معفویتك یالکز قتل وجرح فعللرینه منحصر براقلمایهرق دیکر افعالهده تشمیلی .

۵ — جرمده اشتراك ایله جرمده ذی مدخل اولق مسائلنك تفریقی .

٦ — متشبثلره جزا تعیینی ایچون صراحت قانونیه بولنماسی قیدینك جنحهلره حصریله افعال جنائیه متشبثلرینك جزاسز براقلمامسی .

۷ — هیئت اعیان ومبعوثانی وقانون اساسیی تحقیر ایدنلره مجازات تعیینی .

۸ — رشوته متعلق موادك معقول ومنطقی بر شکله افراغی .

۹ — مأمورین دولت حقندهکی اعمال وتراخی جزالرینك بر شکله تفریقی .

۱۰ — آباء واجداد وامهات وجداتی قتل ایدنلره تعمد اولماسهده اعدام جزاسی تعیینی .

۱۱ — من غیر تعمد ایقاع ارلنان قتل جزاسنك قتلك اشکنجه ویا تعذیب ایله اجراسی ویا ایفای وظیفه حالندهکی مأمورینه تعلق حالنده مؤبد کورکه چیقارلمش اولماسی .

۱۲ — اسقاط جنین مادهسنك توضیح واکمالی .

۱۳ — آخرك تصرفنده بولنان اموال غیر منقوله‌یه تجاوز ایدنلره جزا تعیینی .

۱٤ — ضرب وجرح عادی اون کوندن زیاده خستهلغی موجب اولمامش ایسه تعقیبات اجراسنك شکایتنامه اعطاسنه تعلیقی .

۱۵ — سرخوشلره ومسکرات دوشکونلرینه جزا تعیین ایدلمش اولماسی .

قانون لایحه‌لری

صوك درت سنه ایچنده حاضرلانوب هنوز اکتساب قانونیت ایده‌مه‌مش اولان قانون لایحه‌لری : قانون جزا ، محاکم صلحیه ، تجارت ، کاتب عدل ، مظاهرت عدلیه ، اجرا ، محامی قانونلریدر .

لوایح مذکوره بالاده ذکر وتعداد اولنان مواد منضمه ومذیله ایله قوانین موقته کبی اولایوب هر بری بر مکمل قانون لایحه‌سی اولدیغندن واونلر کبی هنوز انتشار ایتمامش بولندیغندن اساسات موضوعه واحکام مندرجه‌لرندن بر آز فضله‌جه معلومات ویرلمك مناسب کورلمشدر .

جزا قانونی لایحه‌سی

عدلیه نظارتجه ترتیب ایدیلان لوایح قانونیه‌دن الك مهمی جزا قانونی لایحه‌سیدر .

لایحهٔ مذکوره الیوم موجود اولان جزا قانونمزك اساسلرینی کاملاً تبدیل ایتمکده‌در . جرمك اوصافی ، جزانك ماهیتی ، صورت اجراسی بتون بتون تحوله اوغرایور . جرم ، فعلك اهمیتنه کوره کیفی برتسمیه وتوصیفدن عبارت اولان اوصاف وانواعنی غائب ایتمکده و جزا ، الیوم موجود و غیر مقید اولان تنوعاتدن قورتیلوب نسبةً یکنسق برحاله کلمکده‌در . بوکون حنایت وجنحه تسمیه ایدیلان انواع جرائم بولایحه‌ده برسلسلهٔ منطقیه ایله جرم نام عمومیسی تحتنده تصنیف ایدیله‌رك انجق جزاسی فعلك اهمیت وشدتنه وحاصل ایتدیکی نتایج فعلیه‌یه کوره تشدید وتخفیف اولنمقده‌در . شویله‌که :

انواع مجازات ترهیبه‌دن مؤبد وموقت کورك ، مؤبد وموقت قلعه‌بندلك و نفی ابد جزالری یرینه یالکز مؤبد وموقت زندان جزاسی اقامه ایدلمشدر . واقعا زندان جزاسی دنیلدیکی وقت خاطرلره وهلةً قرون وسطی دارالعقوباتی وارد اولهبیلورسه‌ده بوراده زندان کلمه‌سی جرائم خفیفه ایچون تأسیس ایدیلهن حبس جزاسندن تفریق ایدلمك آرزوسندن و برده بو جزایه دوچار اولانلرك بر مدت موقته بر حجرهٔ مخصوصه‌ده منفرداً وهیچ برکیمسه ایله اختلاط ایتدیرلمه‌یه‌رك اقامت ایتدیرلمه‌سندن نشأت ایتمشدر . کورك وقلعه بندلك کلمه‌لریمك معنالرنده بوجزه جزالریله برمناسبت بولنه‌مامسی ، معروف اولان بو کلمه‌لرك ترکنه ضرورت حاصل ایتمش واصطلاحات حاضرهٔ جزائیه میانده احتمالکه دها مناسب بر تعبیره دسترس اولنه‌مامسی « زندان » کلمه‌سنك استعمالنه سبببیت ویرمشدر . واقعا بو کلمه اسکیدن بری معروف اولوب اذبیات عدلیه میانه کیرمش بر کلمه اولدقدن بشقه بر حجرهٔ مخصوصه‌ده اقامت منفرده‌یی ایما ایده‌جك معنایی‌ده تضمیندن غیر خالیدر .

قانون جزا لایحه‌سنه الك زیاده اهمیت بخش ایدن کیفیت کرك جرائمك ترتیب و تصنیفنده و کرك مجازاتك تعیین وتنفیذنده حکمت جزائیه‌نك الك لایتغیر اساسلرینك کمال دقتله تعقیب ایدلمش اولماسیدر . بالخصوصه جزانك صورت اجراسنی تعیین ایدن موادك ترتیبنده اصلاح اخلاقی قصدینك تعقیب ایدلدیکی واضحاً عمایاندر . بوخصوصده بالجمله اقوام متمدنه عندنده یارم عصردن بری جای قبول بوله‌رق هر آن متزایداً نتایج مفیده حاصل ایده‌ن اصول وسیستم قبول ایدلمشدر . ازجمله محکومك بر مدت موقته منفرداً برحجره‌ده اقامت ایتدیرلمه‌سی بالآخره سائر محکومین ایله اختلاط ایتدیریله‌رك اونلرله برابر ایشلتدیرلمه‌سی وبویله‌جه نصف مدت جزائیه‌سنی اکمال ایدن محکومینك ، حسن حالده دوام ایتمه‌سی شرطیله ، مدتی حکومتك تحت نظارتنده منافع عامه‌یه مخصوص مؤسساتده ویا بر دارالصناعه‌ده ایشلیه‌رك امرار ایتمه‌سنه مساعده اولنماسی ودها برمدت بوصورتده حسن دوامنی اثبات ایدن و اوچ ربع مدت جزائیه‌سنی اکمال ایدن

محکومینك، کذلك حسن حالده دوام ایتمك اوزره، مشروطاً تخلیهٔ سبیلنه مساعده ایدلمه‌سی بو قبیلدندر. وبوکا مماثل دها برچوق احکام مفیده‌یی محتویدرکه تعداد وتفصیلی بوراده مقصدمزدن خارجدر. یالکز لایحه‌نك تقسیماتندن بحث ایتمك بوبابده کافی درجه‌ده برفکر ویره‌بیلیر.

جزا قانونی لایحه‌سی اوچ کتاب اوزرینه مرتبدر. برنجی کتاب صرف قواعد عمومیه‌یی جامعدر. ایکنجی کتاب علی‌الاطلاق جرمه، اوچنجی کتاب قباحته متداثردر.

برنجی کتاب طقوز بابه منقسمدرکه اونلرده قانون جزانك صورت تطبیقی، مجازات، محکومیت جزائیه‌نك نتایجی، اهلیت جزائیه وبونی رفع و تخفیف ایدن اسباب، تشبث جرم، اشتراك جرم، اجتماع جرائم، تکرر جرم، اسباب سقوط عنوانلری تحتنده‌در.

ایکنجی کتاب بروجه آتیدر:

۱ — امنیت دولت علیهنه ایقاع اولنان جرائم ۶ — اعتبار عمومی علیهنه ایقاع ایدیلان جرائم
۲ — حریت علیهنه » » » ۷ — سلامت عمومیه » » » »
۳ — ادارهٔ عمومیهٔ دولت علیهنه » » » ۸ — آداب عمومیه وانتظام عائله » » »
٤ — ادارهٔ عدلیه علیهنه » » » ۹ — اشخاص علیهنه » » »
٥ — انتظام عمومی علیهه » » » ۱۰ — اموال علیهنه » » »

بوبابلرك هربری پك چوق فصللره آیرلمشدر. بوفصللرده دخی شایان تقدیر برترتیب منطقی واردر. از جمله حریت علیهنه ایقاع اولنان جرائم بابی حریت سیاسیه، حریت مذهبیه، حریت شخصیه، مصونیت مساکن، مصونیت اسرار، حریت سعی وعمل فصللرینه آیرلمشدر. ادارهٔ عمومیهٔ دولت علیهنه‌کی جرائمه دائر اولان اوچنجی باب دخی سرقت اموال امیریه، ارتکاب، ارتشا، نفوذ مأموریتی سوء استعمال، نفوذ روحانی‌یی سوء استعمال، عنوان مأموریتك غصبی، حکومته قارشی شدت ومقاومت، صفت رسمیه‌یی حائز اولانلر علیهنه حقارت، مهر فکی ومحافظهٔ حکومت تحتنده‌کی محللردن سرقت، مأمورین دولته ادعای انتساب ایله تأمین منفعت، لوازم عمومیه متعهدلرینك عدم ایفای تعهدی وحیله وخدعه‌لری، فصول سابقه بیننده‌کی احکام مشترکه عنوانلری ایله اون ایکی فصله انقسام ایتمشدر.

قباحته دائر اولان اوچنجی کتاب درت‌باب اوزرینه آیرلمش وهرباب متعدد فصوله تقسیم ایدلمشدر. بوبابلر دخی ۱ — اسایش عمومیه ۲ — سلامت عمومیه‌یه ۳ — اخلاق عمومیه‌یه ٤ — املاك حمایهٔ عمومیه‌سنه متعلق قبایحی متضمندر.

بولایحهٔ قانونیه‌نك اك شایان نظر اوصاف ممیزه‌سندن وخصوصیاتندن بریسی‌ده ابواب وفصولی آزه‌سنده غیر قابل انفکاك بررابطه موجود اولماسیدر. اول امرده یوز کسور مادهلك برقواعد عمومیه کتابی، یالجمله جرائم وقبایحه شاملدر. ثانیاً: هربابك بالجمله فصولنه عام وشامل اولق اوزره برر احکام مشترکه فصلی واردر. تطبیقات قانونیه‌ده برفعله جزا تطبیق اولنمق لازم کلدیکی وقت اول امرده او فعله متعلق اولان مادهٔ قانونیه‌نك حکمنه نظر ایدیلمك وصوکره او مادهنك بولندیغی فصلك مربوط اولدیغی بابه عائد احکام مشترکه نظر دقته آلنمق وقواعدعمومیه کتابنك احکامی کوزه‌دیلمرك جزا تعیین ایدیلمه‌جکدر. بوصورتله فعل‌ایله جزا بیننده‌کی نسبت وتعیین جزاده‌کی حکمت تمامیله محافظه ایدلمش اولهجقدر.

جزا قانونی لایحه‌سنك مجلس مبعوثانجه هنوز تدقیقاتنه باشلانلمامش ایسه‌ده بونك موقع مرعیته وضعنده بعض مشکلاته تصادف ایدیلمه‌جکی دخی شبهه‌سزدر. اول امرده بوقانونی تطبیق ایتمك ایچون اصول محاکمات جزائیه وتشکیل محاکم قانونلرینك بوقانونه توفیقاً تعدیلاته دوچار اولماسی ضروریدر. بوتعدیلاتك اجراسی ایسه‌هم وقته، هم بیوك همته محتاجدر. ثانیاً بوقانونك تعیین ایتدیکی مجازاتی تطبیق ایچون حبسخانه‌لرك عمومیتله اصول

جروی اوزره انشاسی لازمدر . حبسخانه‌لر انشا ایدیله‌دکجه قانونك تطبیقندن مطلوب اولان صلاح حال وجود بوله‌ماز . وبویله مکمل برقانون دخی بی سود وبی‌حاصل قالیر . حبسخانه‌نك انشاسی ایسه پك جوق وقت ونفده متوقفدر. مع هذا امید ایده‌لم که بونو نقص ومشکلات برطرف ایدیلیر ولایحه‌ده اکتساب قانونیت ایدرده مملکت مکمل برحقوق جزایه مالك اولور .

محاکم صلحیه قانونی

[ایکنجی سنهٔ اجتماعیه‌ده مجلس ملی‌به تودیع اولنوب هنوز چیقمامشدر .]

محاکم صلحیه قانونی اهالیٔ قری ونواحی بینده تکون ایده‌جك دعاویٔ جزئیه‌نك منفرد و سار برصلح حاکمی معرفتیله حل ایتدیرله‌سی اساسنه مبنیدر . قضا دائره‌لرینی پراکنده ومرکزدن اوزاق قری ونواحیدن متشکل اولق جهتیله‌اهالیٔ قرانك دعاویٔ جزئیه‌دن دولایی قضا مرکزلرینه قدر شدوحله مجبور وفضله اوله‌رق مصارف زائده‌یه کرفتار اولمالری استحصال حق قضیه‌سنی اشکال ایده‌کلدیکندن صلح حاکملرینك وجودینه اولان احتیاج مستغنی عن‌الایضاح اولوب فی‌الحقیقه ناحیه مرکزلرنده وعندالایجاب قرایه کیره‌رك فصل حقوق ایده‌جك اولان صلح حاکملرندن پك زیاده استفاده اولنمق مأمولدر . برسهولت زائده اولق اوزره صلح حاکملری حضورنده رؤیت اولنه‌جق دعاوی مصارفی تقلیل اولندیغی کبی مبادیٔ دعواده ویریله‌جك ربع خرج اصولی‌ده رفع ایدلشدر .

صلح حاکملرینك مراد حقوقیه‌ده درجهٔ صلاحیتلری رأس‌المال وبا قیمتی ایکیبیك بشیوز غروشه قدر اولان دعاویٔ بی صورت قطعیه‌ده رؤیت اتمك ، تخلیهٔ مأجور واعادهٔ یدومنازع فیه ایله منافع حاصله‌سنه وضع حجز صلاحیتلریله خلاصه اولنه‌بیلور . مواد جزائیه‌یه کانجه بونده‌ده علی‌الاطلاق قباحت دعوالریله قریه‌لره منحصر اولق اوزره عادی سرقت واضرار حاله متعلق جنحه دعوالرینك رؤیتنه صلاحیتداردرلر. مدعیٔ عمومیلك وظیفه‌سنی ناحیه مدیرلری ایفا ایده‌جکلردر . تبلیغات وظیفه‌سی‌ده مدیرلره مودوعدر .

صلح حاکملرینك حقوق وجزاده تعقیب ایده‌جکلری اصول محاکمه‌ده غایت ساده وسهیل برشکله افراغ ایدلشدر . لایحه‌نك فصول مهمه‌سنی بوجهت تشکیل ایدر .

بیوك شهرلرده دخی ثابت ومستقر وعددلری دوائر بلدیه‌واحتیاجات محلیه‌یه کوره معین صلح حاکملری تعیین اولنه‌جقدر . شوصورتله دعاویٔ جزئیه ایله اشتغالدن قورتوله‌جق اولان محاکم حقوقیه وتجاریه‌ده بوندن پك زیاده مستفید اوله‌جقدر . اشبو قانون لایحه‌سی قواعد موضوعه‌سنه موافق اوله‌رق تنظیم ایدلش ضبط دعوی واعلام وسائره نمونه‌لرینی‌ده محتویدر .

اساس اعتباریله غایت نافع وشایان قبول اولان شوقانون لایحه‌سنك بعض نقطه‌لری جای تدقیق وتأملدر . اول‌امرده یولارمزك ووسائط نقلیه‌نك اکثر محللرده ، دها طوغریسی بوصلح حاکملرندن اك زیاده فائده مأمول اولان یرلرده، کلیاً فقدانی وقراده بویله ذی‌شرف برحاکمك بیتوتنه صالح محللرك موجود اولماماسی تولید محاذیره کافی نقایصدن اولمغله، صلح حکامنك سیار اولماسی دوشونیله‌جك برمسئله‌در . آله‌جقلری خرجراهلرده بردیکر مسئله‌در . صلح حاکملرینك مسائل حقوقیه‌ده (۲,۵۰۰) غروشه قدر دعاویی قطعیاً رؤیته صلاحیتدار اولمالری‌ده شایان دقتدر . چونکه بومقدار پاره اهالیمز ایچون مهم برمکوندر . نته‌کم فرانسه کبی اهالیسی اك زنکین برممکلتده بیله صلح حاکملرینه بوقدر برصلاحیت

ویرلهمش اولدیغنی کوریبورز . ولو جزئیاته متصور اولسون ، بالعموم دعاوینك فصل ورؤیتی صلح حاکملرینك رأی منفردینه موکول بولنماسنه کوره معلومات حقوقیه ومتانت آراسنه حقیله اعتماد اولهبیله جك قاچ حاکم بولنهبیله جکی نقطهسی ده قید وتذکاره سزادر .

اجرا قانون لایحهسی

[لایحه حالنده الیوم شورای دولت تنظیمات دائرهسنده دردست تدقیقدر]

معاملات عدلیهدن مقصود بالذات اولان مواده احکام صادرهنك انفاذیله احقاق حق قضیهسی اولدیغندن بوغایهنك استحصالی ایچون معاملات تنفیذیهنك سرعت وسهولت جریانی تأمینایتك لازمدر. الیوم مرعی اولان اجرا قانونمز ایسه برطاقم نقایص ایله مالیدر . آنجق مدت مدیدهدنبری مرعیتنی محافظه ایدن بوقانون شو اوزون تطبیقات صرهسنده برچوق تفسیرات ومطالعات ایله کسب وسعت ایتدیکندن دوام ایدوب طوریبور . ایشته بوتفسیرات ومطالعات یاردیمیله نقایصی اکمال ایدیلهرك وجوده کتیریلهن یکی اجرا قانونی لایحهسی شیمدییه قدر ارائهٔ مشکلات ایلدیکی فعلاً آکلاشیلان مسائل حله کافی وواضح برشکله قونلمشدر .

شایان دقت نقطهلری شونلردر :

اعلامات صادرهنك بالعموم دوائر اجرائیهجه انفاذینه صلاحیت ویرلهسی.

اجراده کفیل اولانلرك بلا حکم مؤاخذهسی کیفیتك تصریح ایدلهسی .

الیوم درت محکمه رئیسنك تحت اداره سنده بولنان درسعادت دوائر اجرائیهسنك تجارت وشرعی اجرا دائرهلریده داخل اولهرق توحیدیله آیروجه تعیین اولنهجق براجرا ریاستنه تودیعی .

اعلاماتك عرضحال اعطاسنه حاجت اولمایهرق طوغریدن طوغریه دائرهٔ اجرایه تودیعنه جوازویرلهسی.

بعدالحکم واقع اولان تبدل یدك اجرایه مانع اولهمیهجغی اساسنك قید وتصریحی جزنامهیی قبول ایدن اشخاص ثالثهنك نزدنده کی اشیایی تسلیمدن امتناع ویا مدیونه اعاده ایتمهسی حالنده کندی اموالنك فروخت اولنماسی وکذا معاشات محجوزهدن توقیفات اجرا ایتمین ویانقصان توقیف ایدن مال مأمورلرینك معاشلرندن ویا اموال سائرهلرندن توقیف ایتدکلری مبالغك بلا حکم دائرهٔ اجراجه تحصیل ایدلمسی .

اموال غیر منقوله جزایده مدتلرینك جمعاً ٦١ کونه تنزیلی .

جز واقعدن صوکره مدیونك اقرارینه مستند اعلامات ایله آلهجقلی اولانلرك بدل محجوزه اشتراك ایتدیرلهملری .

دین ایچون حبس اصولك قواعد سالمهیه ربطیله برابر حبس ایچون دایندن نفقه اخذی اصولنك الغاسی ، خصوصاتندن وفضله ایضاحه محتاج اولق جهتیله بوراده قید وتذکارندن صرف نظر ایدیلهن دها بعض مسائل مهمهدن عبارتدر .

تجارت قانونی لایحهسی

[هنوز برنجی کتابك برنجی جزئی مجلس مبعوثانده در .]

قانون مدنی ایله عادات تجاریه غیرقابل تألیف اساسلره مبتنی بولنمق جهتیله معاملات تجاریه جمیع

زمانده قوانین مدنیه دن مستثنا برموقع اشغال ایتمش والیوم مرعی اولان تجارت قانونمز ایسه عصرحاضرده پك زیاده توسع وانکشاف ایلهمش اولان معاملات تجاریه یی تنظیم ایدهمیه جك برحاله کلمشدر .

حیات عمومیهٔ بشرك اك زیاده علاقه دار بولندیغی معاملات تجاریه نك سهولت جریانی واطراد وانتظامنی متکفل اولان تجارت قانونلرینك ممکن اولدیغی قدر احکام شامله وقواعد کافیه یی محتوی اولماسی لزومی وبالخاصه بزم کبنه قانون تجارتمزك پك عیان اولان کفایتسزلکی تکامل عدلی نامنه اك اول دوشونیله جك مسائل مهمه ومستعجله دن اولوب بوملاحظه ایله تنظیمنه ابتدار اولنان اشبو قانون تجارت لایحه سی تجارت بریه وبحریه ایله افلاس احکامنی واصول محاکمهٔ تجارتی شامل اولق صورتیله احکام تجاریه مزك برحال کماله ایصالی غایه سنه معطوفدر . آنجق درجهٔ اهمیتی حقنده فضله سوز سویله مکه احتیاج اولمایان بو لایحهٔ قانونیه نك محتاج اولدیغی تدقیقات وتتبعات دخی او نسبتده آغیر و حائز اهمیت اولدیغندن هنوز تجارت بریه قسمنی احتوا ایدهجك اولان برنجی کتابنك یالکز برنجی جزؤی ۳۰ مارت سنه ۱۳۲۶ تاریخنده مجلس ملی یه تودیع اولونمش ایسه ده تدقیقاتنه ابتدار اولونامامشدر . ایکنجی جزؤی الیوم شورای دولت تنظیمات دائره سنده دردست تدقیقدر .

حیات عدلیمز اوزرنده معاملات تجاریه نامنه عظیم براثر صلاح کوسترهجك اولان بومهم قانون لایحه سنك اکمالی ایله ساحهٔ تطبیقاته ایصالی متخصصلریله مجلس ملیمزك دوش همت وغیرتلرینه مودوع قالان وظائف مهمه ومستعجله دندر .

کاتب عدل قانونی لایحه سی

[۲۵ تشرین اول ۱۳۲۵ تاریخنده باب عالی یه تقدیم اولنوب الیوم شورای دولت تنظیمات دائره سنده دردست تدقیق اولق لازمدر]

کاتب عدل قانونی لایحه سی مقاولات محررلری حقنده کی اصول انتخابه و مقاولات خرجلرینك نوع ومقدارینه دائر شمدیه قدر نشر وتبلیغ اولنان بالجمله نظامات ومقررات و اوامر وتعلیمات احکامنی الغا ایدرك مقاولات محررلرینك موقعنی تعیین وتحکیم ایله برابر وظائف مدنیه لرینی توضیح وخرجلرینی ده بر نسبت عادله یه ربط ایلهمشدر .

بو قانون لایحه سنك نشرینی متعاقب ایلك نظرده کورینهجك حال مقاولات محررلرینك کاتب عدل عنوانی آلماسی اولهجقدر . کاتب عدل ، مداینات حقنده کی آیت جلیله نك « کاتب بالعدل » تعبیرمنیفندن آلنان بوکوزل عنوان، الحق ترجیحه شایان وشبه سز عنوان سابقدن ده معنیدار در.

بوندن بشقه اشبو قانون ایله مقاولات محررلکنك بیلدیکمز شکل و ماهیتی تبدل ایدیور . معلومدرکه مقاولات محررلری بوکون بدایت محکمه لرینك بولندقلری محللرده وآنلره مربوط اولق اوزره بر مأمور رسمیٔ حکومت وضعیتنده در. ایفای وظائف امرنده صلاحیت واسعه صاحبی ، حائز امن واعتماد برکاتب عمومیٔ ناس اولان مقاولات محررلرینك شو وضعیتی تبدیل اولنه رق کیفیت عزل ونصبلری قواعد سالمه یه ربط اولنمش واشبوقانونده مندرج موادك تمامیٔ تطبیق واجراسنی تأمیناً یالکز دفاتر ودوسیه لری مدعیٔ عمومیلرك تفتیش ومغاینه سنه تابع طوتیله رق وظائف عمومیه لرینك مسئولی کندیلری اولق جهتیله کتبه وخدمه سنك انتخابی صلاحیتی ده تماماً کندیلرینه ویرلمشدر. بونکله برابر تأمین وجدان ایچون کاتب عدللرك حین انتخابلرنده تحلیفلری اصولی ده وضع اولنمشدر .

کاتب عدل قانونك نظر دقتی جالب نقطه‌لری بروجه آتیدر :

۱ — حجز احتیاطی مقرراتنك اجراسی وظیفه‌سنك کاتب عدللردن رفعی؛ فی‌الحقیقه ماهیةً کاتب عدل وظائفیله برمناسبتی اولمایان شو معاملات حجزیه توسطنك الغاسی پك طبیعیدر .

۲ — کاتب عدللر طرفندن تنظیم اولنه‌جق مدایه سندلریله ایجار واستیجار مقاوله نامه‌لری احکامنك بینه کاتب عدللر طرفندن واقع اوله‌جق بر تبلیغات ابتدائیه‌دن صوکره دوائر اجرائیه‌جه بلاحکم انفاذی ماده‌سی ؛ بین‌الناس تحکیم امنیته وبلاکلفت وصول حقه مدار اولمق جهتیله پك مصیب اولان شو امتیازك تأمین ایده‌جکی فوائد ومحسنات بتون بتون محذوردن سالم دکلسه‌ده طرف دیکرك درحال محکمه‌یه مراجعتله تأخیر اجرا حقنده قرار استحصالی امکان قانونیسنه مبنی هرحالده شایان قبولدر .

۳ — کاتب عدللره شیمدیکی مقاولات محررلری وظائفندن ماعدا برده خرج مقابلنده محافظهٔ امانات وتصرف اموال صلاحیتی ویرلمه‌سی؛ بونك درجهٔ اهمیت ولزومی مستغنیٔ ایضاح ایسه‌ده دوائر حکومت خارجنده ایفای معامله‌ایده‌جك اولان کاتب عدللره، سویه وعرفان مدنیزك، تودیعات ایچون، نه‌درجه‌یه قدر مساعد اوله‌جغی مجهولدر .

٤ — کفالت سنداتی اعتبارینك توثیقی ؛ فی‌الحقیقه شمدیه قدر مقاولات محررلری کفیللرك اعتباریتی تصدیق خصوصنده تعقیب ایلدکلری اصوله نظراً سهو ویا نقصان تحقیقات ایله بحق تعیین اعتبار ایده‌میه‌رك علاقه‌دارانك آز چوق اضرارینه باعث اولدقلرندن کفیلك تصدیق اعتباری کاتب عدللره نقداً ویا سنداً ارائهٔ تأمیناته حصراولنه‌رق عکس حالده یالکز کفیلك امضاسی تصدیق اولنمقله اکتفا اولنه‌جغی تعیین وتصریح اولنمشدر . انجق صنف تجاردن وتجارت اوطه‌سنده مقید بولنان کفلانك مذکور اوطه‌جه ومأمورین کفیللرینك مجالس اداره‌جه تصدیق اعتبارلری اصولنك بتون بتون الغاسی موافق حال ومصلحت اولماسه کرکدر .

٥ — کاتب عدللر طرفندن آلنه‌جق خرجلرك برنسبت عادله‌یه توفیقی مسئلهٔ معتناسیدر . پك زیاده جالب دقت واعتنا اولان شوخرج مسئله‌سی عادل بر اساسه بنا ایدلمشدر. الیوم آلنمقده اولان مقاولات خرجلری پك فاحش ومنطقسزدر ، چونکه بر اساس ومقیاسی اولمایه‌رق اکثر خرجلر ماهیت معامله‌یه کوره تعیین اولنمش وبناءً علیه بش اون غروشلق برماده‌ایله بش اون بیك غروشلق ماده‌عینی اجرته تابع طوتیله‌رق فقرای اهالی پك زیاده متضرر اولمشدر . کاتب عدل قانونك وضع ایتدیکی اساس ایسه تماماً تنظیم وتصدیق خرجلرینك قیمت معینه ویا مقداره‌یه تابعیتی وممکن اولان نسبت عادله‌یی تأمین ایله‌مشدر. یونکله برابر دیکر خرجلر دخی ممکن اولدیغی قدر تنزیل ایدلمشدر .

جای تأمل اولان نقطه‌لره کلنجه :

اولا — مقاولات محررلرینك انظار عوام وخواصده‌کی تأثیرات حاکمانه‌سی بوکون محاکمه مربوط ودوائر دولت داخلنده مستقراولمالریله قائم اولدیغندن، کاتب عدللر اوروپا نوترلرینه بکزه‌دلدیکی حالده، بونلرك صفت سابقه‌لرینی محافظه ایده بیلملری سویهٔ مدنیه‌مزه نظراً مستبعد کورینور .

ثانیاً — شمدیه قدر ترجمه ایشلری مملکتمزده منحصراً مقاولات محررلرینه موضوعدی. قانون لایحه‌سنده بو جهتك تماماً مسکوت براقلماسی سببی آکلاشیلمیور. بو احتیاج، بکزه‌مکه‌فدا ایدیله‌میه‌جك بر درجه‌ده‌در ظن اولنور .

ثالثاً — بعض خرجلر، بالخاصه امضا تصدیق خرجلری پك زیاده تنزیل اولنمشدر . واقعا کاتب عدللره نقود واموال حفظ واداره‌سی صلاحیتی ویرلمه‌سی حاصلاتك من جهة تزایدایده‌جکنی فرض ایتدیره بیلورسه‌ده یوقاروده‌ده بالمناسبه سویلدیکمز وجهله کاتب عدللرك دها پك چوق زمان بو صلاحیتلرینی استعماله موفق اوله‌میه‌جقلری ملحوظدر .

مظاهرت عدليه قانونى لايحه‌سى

[۳۱ مارت ۳۲٦ تاريخنده مجلس مبعوثانه تقديم ولنمشدر]

مظاهرت عدليه قانونى، اصحاب دعاويدن بى قدرت اولانلرك محافظهٔ حقوقلرينه متدائر معاملات قانونيه‌ده آزوقات اجرتى ، مصارف محاكمه ، پول اثمنى وسائره كبى باجمله مصارفدن موقتاً مصونيتى تأمين ايتمك اساسنه مستنددر .

عجزهٔ ارباب حاجاتك تعقيبنه مجبور اولدقلرى دعاوى خرج ومصارفنى تسويه‌يه مقتدر وله‌ميه‌رق استحصال حقوقدن محروم قلمالرى. توزيع عدالتده بالخاصه مطلوب ومالتزم اولان قاعدهٔ مساواتى اخلال وعادتا عدالتك ارباب ثروت واقتداره احتصاصى كبى برنتيجه توليد ايد . بناءً عليه محتاجينه معاونت ومظاهرت عدليه‌ده بولنمق لوازم عدالت ومساواتدندر . فرق اللى سنه‌دنبرو هان هربرده بونك ايچون قوانين مخصوصه وجوده كتيرلمش ايسه‌ده مملكتمزده بولزومك درجهٔ اهميتى شمديه قدر لايقى وجهله نظره النمامشدر. يالكز ۹٦ تاريخلى برارادهٔ سنيه ايله فقر حاللرى اصولاً ثابت اولهجق اصحاب دعاوى خدمه اجرتى، اعلام خرجى، رسم تحصيل تماماً مستثنا اولهرق جزئى بعض رسومدن معفوطوتلمشدر. واقعا دعوى وكيللرى نظامنامه‌سنده‌ده دعوى وكيللرى جمعيتلرينك اصحاب احتياجه فخرى وكيل تعيين وارائه ايتملرى حقنده برحكم موجود ايسه‌ده تطبيق ايديلمه‌مشدر .

مظاهرت عدليه‌نك تأمين ايلديكى معافيت ابتدائيه موقتدر، تبرع دكلدر. عادتا براقراض وياتأجيل مطلوب كبيدر. بناءً عليه بو معافيته نائل اولانلرك عندالاجرا ملكنه برثروت داخل اولور ويادىكر بر صورتله اكتساب اقتدار ايلديكى كورىلور ايسه موقتاً مصون طوتلديغى باجمله رسوم ومصارف تحصيل واستيفا اولنور .

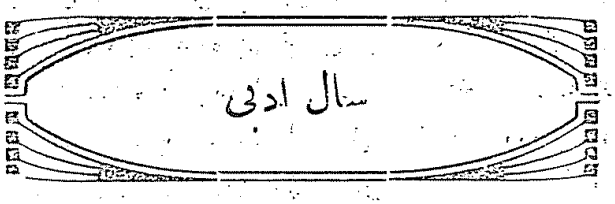
مظاهرت عدليه‌يه نائليت ايچون يالكز عدم اقتدارك ثبوتى كافى دكلدر. تعقيب اولنه‌جق حقك‌ده اساسلى وشائبهٔ تزوير وتمرددن عارى اولمسى لازمدر . چونكه مظاهرت عدليه‌دن مقصد اصحاب احتياجى نعمت عدالتدن مستفيد ايتمكدر ارباب تزويرى تشجيع دكلدر . مظاهرت عدليه طلب واستدعاسنده بولنانلرك فقر حاللرى ومسئله‌نك حقه مقارن اولوب اولماديغى اوزرانك دعوى وكيللرى جمعيتى ، اولمايان يرلرده ايسه مدعىٔ عمومينك تحت رياستنده تشكل ايده‌جك برمجلس معرفتيله تحقيق وتدقيق اولنور. مستحق مظاهرت كورىلانلرك يدلرينه برر مضبطه ويرىلور. انك اوزرينه بارو ويامدعىٔ عمومى طرفندن تعيين ايديلن وكيل معرفتيله باجمله مصارف ورسومدن مستثنا اولهرق هرنوع محاكم ودوائرده دعوالرينى تعقيب ايدرلر.

مظاهرت عدليه‌يه نائل اولان شخصك ختام مسئله‌دن اول واردات كانيه‌يه دسترس اولديغى اكلاشيلير ويا خود اولجه كنديسنى خلاف حقيقت اولهرق بى‌قدرت كوسترمكه موفق اولديغى ثابت اولور ايسه دعوانك هرحال ودرجه‌سنده، بخش اولنان مظاهرت عدليه استرداد اولنور .

مظاهرت عدليه طلبى حقى مملكتمزده‌كى اجانبه‌ده بخش ايدلمشدر. فقط بوامتياز اوچ سنه مدتله ممالك عثمانيه‌ده اقامت ايتمش اولمق وقوانين محليه‌يه توفيق حركت ايتمك شرطلريله مقيددر .

حقوق عموميه نامنه تعقيب اولنان مظنون ومتهملر حقنده‌كى مظاهرت عدليه بالطبع حقوق شخصيه اصحابى قدر واسع اولهماز . اساساً متهملره برر وكيل مدافع تعيينى اصولاً لازمه‌دندر . انك ايچون بو قانونده اوجهتدن بحث يوقدر . يالكز طلب وقوعنده وكيل مدافع تعيينى اصولنك جنحه محكمه‌لرنده دخى تطبيقنه جواز ويرلمشدر .

حسن تطبيق امكانى تأمين ايدلمك شرطيله اشبو مظاهرت عدليه قانونى مملكتمزايچون پك نافع اولهبيلور .

قسمی

برسنه‌لك شئون وحادثات ادبیه‌یی احتوا ایده‌ر ،]

حج یولنده :

ادیب وشاعر شهیر جناب شهاب الدین بك افندیك بو اثر مکمّلی مطبعه‌مز واسطه‌سیله طبع ونشر اولونمشدر . شیمدی‌یه قدر بیکارجه نسخه‌سی صاتیلان بو اثر بلیغك فیاتی ۱۰ غروشدر .

سال ادبی

سیاسیاتك کرداب لوث وشتومی آراسنده صنعته ، ادبیاته ، فکره قارشی برقاتداها لاقیدلهشن مملکتمزده حیات ادبیه‌نك برسنه‌لك تظاهراتی تدقیق ایتمك، یکنظرده ظن اولوندیغی قدر اوزون ومشکل برایش دکلدر ؛ سیاستك بزده‌کی فنا ومشئوم شکلی کندی تمایلاتنه تماماً موافق بولارق هرشیئی اوکا حصر ایدن ، محله قهوه‌لرینی اوفاق سیسته‌مده بررمجلس مبعوثان یاخود مجلس مبعوثانی بویوك مقیاسده برمحله قهوه‌سی حالنه کتیره‌ن بومملکت، فکره، ادبیاته قارشی اوقدر ده‌رین برعدم تنزل جمی بسلیورکه بونی کوروبده آتیٔ ملیمز حقنده اندیشه‌یه دوشمه‌مك قابل اولامیور ... بن ، کندی حسابمه ، ارباب تفکردن عد ایدیله‌ن برطاقم آدملرك ، سیاسیات ایله کثرت اشتغالدن ساحهٔ ادبیاته عطف نظره وقت بولامادقلری طرزنده‌کی اعترافلرینی پك کولونج ، پك ، شایان ترحم بولیورم .

کچن سنه ، حادثات ادبیه اعتباریله اپی کورولتولی وذی حیات برسنه اولدی . اولا ، داهیٔ صنعتمز عبدالحق‌حامد شرفنه ویربلن برضیافت وثروت‌فنونك اوکا تخصیصاً نشرایتدیکی نسخه مملکتمزده شیمدیه قدر امثالی نامسبوق بر حادثهٔ ادبیه ایدی . اونی متعاقب « ادبیات ملیه » مناقشاتیله باشلایان سلسلهٔ حادثات ، « خلوتك دفتری » حقنده، « صفحات » حقنده، « کلمه تنقیدجیلکی » حقنده یازیلان ومرکزی « ثروت فنون » اولق‌اوزره یومی، سیاسی ، ادبی، هفته‌لق برچوق غزته‌لرك صحائف سکوننده برمعکس بولان برچوق مقالاتك بادیٔ سنوحی اولدی . نهایت « یکی لسان » کورولتولری آراسنده بیته‌ن بو سال حادثاتك الك مهم ایکی مسئله‌سنه ـ ادبیات ملیه وخلوتك دفتری مسائلنه ـ بالذات قاریشدیغم واو خصوصده مقالات متعدده نشر ایتدیکم ایچین بوراده الك زیاده ، صرف تماشاکری اولدیغم « صفحات » و « کلمه تنقیدجیلکی » مسئله‌لریله پك آز اشتراك ایتدیکم «یکی‌لسان» کورولتوسنی شرح وتدقیقه چالیشاجغم .

صفحات مسئله‌سی ... بو ، ذوقك نسبی اولدیغنه قانع ومطمئن کریز منکره‌لر ایچین اوقدر بسیط وبدیهی برشی‌که ، بویله اوزون اوزادی‌یه برمسئله شکلنی آلماسنه آنجق بیان حیرت ایدیله‌بیلیر .

« صفحات » ، مشروطیتی متعاقب میدانه چیقان یکی وشایان‌دقت برناظمك ، عثمانی دارالفنونی ادبیات معلملرندن محمد عاکف بکك مجموعهٔ آثاریدر . عوامك تحسسات وتمایلاتنی ، روح بسیطنی پك‌ایی آکلایان، اکثریت قارئینك ذوقنی اوقشامق ، اونلری محظوظ وحیران ایتمك صنعتنی پك‌ایی بیله‌ن محمد عاکف پك ، صراط مستقیمده منظومه‌لرینی نشره باشلار باشلاماز ، هرطرفدن تبریکار ، تقدیرلر ، آلقیشلر یوکسه‌لدی ؛ سویهٔ ذوقیه‌لری دون وصنعتدن پك آز نصیبه‌دار برچوق آدملر بوشایان حیرت ناظمی برقاچ منظومه ایله فکرتلرك ، جنابلرك حتی فوقنه چیقاردیلر ... طالعك بوقدر بویوك برلطفنه مظهر اولان محمد عاکف‌بك، حقیقی صنعتکارلرك وحقیقی صنعت پرستلرك کندیسنه قارشی احتیاطکار وبرندای تقدیر اظهارندن محترز داورانه‌لرینی هیچ نظر اعتباره آلمیارق ، عوامك تقدیرانیله اکتفا ایتدی . « قومك ، صنوف فقر وسفالتی‌ده داخل اولق اوزره بوتون قومك برمحبی اولدیغی » سویله‌ن ، خلق آراسنده « ساده برروح ، اندیشه‌سز برمشوار ایله ، رحیم وسرآزاد برقلب ایله دولاشمق یولنی » بیلن برآدم ایچین ، بوطرز حرکت پك معقول ایدی . فقط اونك مفرط دوستلری ، پرستشکارلری بونکله اکتفا ایتمه‌رك صفحات ناظمنك بویوکلکنی ، قدرت صنعتکارانه‌سنی هرکسه برعقیدهٔ اساسیه کبی قبول ایتدیرمك ایسته‌دیلرکه ایشته بوجداً غریبدی ...

اثرلرینه قارشی تماماً لاقید قالدیغم محمد عاکف بکه « شایان دقت برناظم » دیدم ؛ بوکا بوتون صمیمیت وجدانمله قانع ومعتقدم . عاکف بك مثلا برمحله قهوه‌سنی تصویر ایتمك ایسته‌دیکی زمان ، بومنظره‌یی اوقدر صحت ووثوق ایله کوستریبور ، اوراده‌کی محاورات عادیه ومستهجنه‌یی اوقدر موفقیتله دائرهٔ نظمه صوقیورکه بوکا قارشی بیان حیرت‌وتقدیر ایتمه‌مك ممکن‌دکلدر . « صفحات » ك مفرط وآتشین پرستشکاری حمدالله صبحی بکك ادعاسی وجهله محمد عاکف بکی لسان تحکیه‌نك بزده ایلك مؤسسی اولهرق قبول ایتمه‌مکله برابر ، نظمده‌کی قدرتنه جداً حیرانم ؛ طبقی هزلنویس شهیر « سروری » نك قدرت نظمیه‌سنه حیران اولدیغم کبی ...

صفحاتك انتشاری ساحهٔ ادبیاتمزده پك غریب ، حتی قسماً کولونج عکسلر اویاندیردی . عاکف بکك اسکیدن بری معلوم اولان پرستشکارلری ، بو اثرك ادبیاتمزده امثالی نامسبوق بر « شمس صنعت ودهائت » اولدیغنی وآنجاق زمین مذلت پرورده‌لرینك بونك عکسنی ادعا ایده‌بیله‌جکلرینی سویلیه‌رك اونك هر مصراعنده اینجیلر ، الماسلر ، زبرجدلر ، یاقوتلر بولدیلر . برخژ شمالی رؤیاسی کوردکلرینه ذاهب اولدیغم بوارباب مستی‌دن ذاتاً فضله‌برشی بکلهمیوردی .. صفحات حقنده بیان مطالعات ایده‌ن سائر برقاچ کشی ، عاکف بکی قسماً تقدیر ایتمکله برابر اوکا بویوك برصنعتکار صفتنی ویرمکدن مجتنبدیلر . بونلرك خارجنده‌کی ارباب فکر وقلم ایسه ، عدم تقدیر وتنزلی ایما ایده‌ن برسکوت عمیق محافظه ایدییوولردی .

صفحات حقنده‌کی بوده‌رین وعلیه‌دار سکوتی اخلال ایده‌ن ، فجرآتی اعضای سابقه‌سندن حمدالله صبحی بك اولدی . حمدالله صبحی بك ، بوتون آرقداشلرینك حیرت و تأسفلرینه رغماً ، صفحاتی بویوك بر اثر صنعت اولهرق ، ادبیات ملیه‌یه کوزل وپارلاق بر نمونه کبی کوستریبور ، آرقداشلرینك شعر و صنعت حقنده‌کی مطالعه‌لرینه دلائل علمیه‌یه استناد ایتمکسزین شدتلی هجوملرده‌بولونیوردی . « اطرافنده‌استحقاق ایتدیکی ولولهٔ ستایشی اویاندیرمقده کچیکدیکمز برکتاب » اعتراف نادمانه‌سیله باشلایان بومقاله‌ده صفحاتك ادبیات ملیه نمونه‌سی اولدیغی ، عاکف بکك برلسان تحکیه تأسیس ایتدیکی ، ادبیاتك تربیهٔ عوامه خدمت ایتمه‌سی وعشق وشهوت ترنمندن عبارت قالماسی کبی ، حمدالله صبحی بکدن هیچ بکلهمدیکمز بر چوق‌شیلر واردی ... بالخاصه ادبیات ملیه خصوصنده ، بکا ، دلائل علمیه‌یه مستند جوابلرینی مقالات سابقه‌مده تفصیلاً یازمش اولدیغم برچوق واهی اعتراضلر توجیه ایدیلیوردی .

بوغریب ونا مأمول مقاله‌نك حاصل ایتدیکی تأثیر مشوشی ازاله‌ایتمك، ومسئله‌یی برآز تنویر وتوضیح ایلهمك مقصدیله جلال ساهر بك مفصل ومدلل برجواب ویردی . آرقداشلری آراسنده جدیت مطالعاتی وافکار ومحاکماتنك منطقه موافقتیله معروف اولان جلال ساهربك ، اوزون برمقدمه‌دن صوکرا ، حمدالله صبحی بکك مطالعاتی برر برر رد ایدییوردی .

بوراده بوایکی مقاله ایله اونی تعقیب ایده‌ن دیکر ایکی مقاله‌یی یکدیکریله مقایسه ایتمك ایسته‌میورم ؛ مراق ایدوب اونلری تعقیب ایتمش اولانلر هانکی طرفك حقلی‌وهانکیسنك‌حقسز اولدیغنی‌واضح برصورتده آکلایابیلیرلر . بن ، اساس اعتباریله جلال ساهر بکله تماماً هم فکر بولونیورم. اولا عاکف بکك برلسان تحکیه ایجاد ایتمش اولماسی، قبول ایدیله‌مز برادعادر. عبدالحق حامدك کتلهٔ معظمه نفائسی ، « اشبر »ی ، « تزر » ی ، « فنتن » ، « ساردانا‌پال » ی ، « ابن‌الموسی » سی دورورکن ، فکرتك ، اسماعیل صفانك ، محمد امین بکك ، حتی صفحات شاعرینك استاد مبجلی زوالللی علی اکرم بکك اثرلری میداندهایکن ، عاکف بك لسان تحکیه‌نك مؤسسی دکل حتی مکملی بیله عد ایدیله‌مز .

— آصیلدی بك قوزه ! | — باجاق الکده‌می ؟
— بسبللی باق‌صیریتدی آوال . | — قیرحمدی ، سن‌ده‌طاغلی‌بی‌آل .

— اولان قپاقده ایتش طاغلی.. های کوپوغلو کوپك.
— کوپوغلو کندیکه بکزر اوزون قولاقلی اشك .
...
— زمانه پچلری ! کوردك یا هپسی بسمله‌سز .. نه صاینی وار ، نه حیا وار ، اکر بزم ایشمز بو قالتابانلره قالمشسه وای بنم باشمه !
— حریف بلایه صوقارسك دیرلدانوب دورما !
— مزارجی محموده کیت ها ! باقك ایت اوغلنه بر کفرباز ، آلچاق ، ادبسز ... بوسویله‌نیرمی بکر ؟
— یولنجه تربیه ویردك یا آفرین حسن آغا .
— براقسه‌لر بنی چوقدن ماریزله‌مشدم یا ...
— مزارجی محموده ها ! وای باباسنك جانمه !
.....

سیرجیلرده ده سس یوق ، عمومی مستغرق ..

نه‌درکه طرز تفکرده وار بیوك برفرق :
کیمنده أل آیاق اصلا قاریشمیورکن ایشه ،
کیمنده دورمایوب ایشلر بنان اندیشه .
نصل که بورننه اولمش‌ده فرجه‌یاب دخول ،
تحریات عمیقه‌یله متصل مشغول !
مهندس اولمالی مطلق شوآق صقاللی آدام :
محیط دائره شکلنده بربیوك بالغام
توکوردی ؛ صوکرا بویندن اوزون عصاسیله
مماسلر چکه‌رك قویدی باشقه برشکله !
آیاق تریله جلالانمه تحته پیکه‌لره ،
.....

اسکیدن واردی یامیدانده کزه‌ن ایپسزلر ،
هانی بر « سایهٔ شاهانه » چکوب هربوقی یر ،
اونلرك برچوغی احرار عظام اولدی بوکون .

« صفحات » دن برمثال اولارق نقل ایتدیکمز بوپارچه‌لر ، محمد عاکف‌بکك جداً بویوك برقدرت نظمیه‌یه مالك اولدیغنی ، فقط نزاهت لسانیه دینیلن وشعر ایچین الزم اولان خصیصه‌دن تماماً محروم بولوندیغنی واضح برصورتده کوسترییر . جلال ساهر بکك پك محق اولارق سویله‌دیکی کبی، بررومانجی اثرنده بوکبی غلیظ منظره‌لری تصویر ایده بیلیر ؛ فقط برشاعر هیچ برلزوم محلیسی اولمایارق بوکبی مستهجنات ایله املای آثار ایتمه‌لیدر . مشاهیر علمادن « غروس » ك غایت حقلی برمطالعه‌سنی تکرار ایده‌رك سویلرم‌که ، شعرك روحلر اوزرنده اوقدر نافذ اولابیلماسی ، حسدن ترشح ایده‌رك یئه حسه خطاب ایتمه‌سنده‌در . حیاتك مستکره منظره‌لرینی عیناً دائرهٔ نظمه‌صوقانلر ، بوخصوصده نه قدر مهارت وقدرت کوستریرلرسه کوسترسینلر، یئه حقیقی برشاعر اولامازلر.

ادبیات ملیه حقنده ثروت فنون ستونلرنده اوزون اوزادیه سرد افکار ایلدیکم ایچین ، بوراده اونلری تکرار ایتمك ایسته‌مم ؛ « فقط متحسر اولدیغمز بنلکمزی ، حقیقی تورکلکمزی کوسترمك » خصوصنده ، محمد عاکف وحمدالله صبحی بکلرك تزییفکار بر لسان ایله بحث ایلدکلری محمد امین بك هر حالده داها ایی موفق اولیور ....

حد ذاتنده هیچ محتاج بحث وتدقیق کورمدیکم « صفحات » حقنده قارئلرمه داها فضله معلومات اعطاسنه لزوم کورمیورم . شاعراکدن ، نزاهت حسیه وفکریه‌دن محروم مقتدر بر ناظم اولان محمد عاکف بك، خلقك افکار وتمایلاتی اوقشایه‌جق، اونلرك دستانلر وکوراوغلی حکایه‌لریله مشبوع دماغلرینه، « آه من‌العشق» لوحه‌لریله استیناس ایتمش نظرلرینه بویوك کورونه‌جك ایکنجی بر « معلم ناجی » در . فکرتدن ، جنابدن ، فائق عالیدن ، احمد هاشمدن بر شی آکلامایان بویوك بر صنف خلق ، کندیلرینه طانیدقلری بر لسان ایله ، محله قهوه‌سی لسانی ایله خطاب ایده‌ن ، دائما کورمکله ذوقیاب اولدقلری شیلری کوسترمه‌ن بو یکی شاعری آلقیشلرله ، کورولتولرله قارشیلامقده حقلیدرلر ؛ فقط اسکی فکر آتی اعضاسی حمدالله صبحی بك بو مراسمه ناصل اشتراك ایتدی ؟.. ضعیف مفکره‌مك بردرلو حل ایده‌مدیکی بوسری، شمدیلك بر معما تلقی ایتمکده‌یم ... فقط دیکر جهتدن ، کندیمی بو ملاحظه‌ده حقسز کوریبورم : معلم ناجینی عبدالحق حامده، میشل‌زه‌واقوبی خالد ضیایه ترجیح ایده‌نلر یوقمی؟ مادامکه‌حسن‌نسبیدر.....

کچن سنه ظهور ایدن مسائل غریبهٔ ادبیه‌دن بری‌ده حمدالله صبحی ومحمد علی توفیق بکلر آره‌سنده‌کی « کلمه تنقیدی » مناقشه‌سیدر . مسئله اساس‌اعتباریله اوقدر بسیط‌که ناصل اولوبده موضوع بحث ومناقشه اولدیغنی اصلا آکلایامیورم . مسئله‌نك صورت ظهوری شوندن عبارت : محمد علی توفیق بك « طنین » ده یازدیغی بعض مقالاتده « صنعت تحریر » نامنده‌کی اثر معروفك محرری « آنتووان آلبالا » نك بعض‌افکار وملاحظاتی نقل ایده‌رك اونلره استناداً احمد هاشم وامین بلند بکلرك برر منظومه‌سنی تنقید ایتدی . وبوکلمه ، جمله تنقیدینك « تنقید حقیقی » عنوانله شایان اولدیغی ادعاسنده بولوندی . « بوسفور قیلرنده آلبالانك ناچیز برشا کردی اولق ایستدیکنی » اعتراف ایده‌ن محمد علی توفیق بکك بوملاحظاتی، کندی نقطهٔ نظرنجه پك دوغرو عد ایدیله بیلیردی ؛ فقط اصل موضوع بحث اولاجق مسئله ، « آلبالا » نك صنعت تحریر حقنده‌کی مطالعاتنك شایان قبول اولوب اولمادیغیدی .

محمد علی بکك آلبالایه استناداً احمد هاشمك شعرینی شایان مدح وامین بلندك منظومه‌سنی مالامال نقائص بولماسی ، حمدالله صبحی بکك بادیٔ اعتراضی اولدی ؛ وثروت فنونده نشر ایتدیکی برمقاله‌ده بوایکی منظومه حقنده‌کی کلمه‌تنقیدلرینی رد ایده‌رك « تنقید حقیقی » نك بوندن عبارت اولمادیغنی سویلدی. محمد علی توفیق بك بوکا ویردیکی جوابنده کلمه تنقیدجیلکنه فاکه‌ده ، ژول لومه‌تردده تصادف ایدیله‌جکنی ادعا ایتدی‌که بومطالعه تمامیله شایان قبول دکلدی .

حمدالله صبحی بکك بوکا قارشی اولان اعتراضنی اهمیتنه ودوغرولغنه مبنی عیناً نقل ایدییورم :

« محمدعلی توفیق بك کلمه اوزرینه مؤسس براصول‌تنقیدك شرف تأسیسی کندیلرینه‌عائد اولمادیغنی ، ژول لومه‌تر وامیل فاکه‌نك اثرلرنده بواصول تنقیدك موجود اولدیغنی سویلیورلر . اوندن چوق دهـا اول ، اون اوچ عصر یعنی بیك اوچیوز سنه اول عرب شاعره‌لرندن الخنساء سـوق عکاظده حسانك شعرلرینی تمامیله بواصول‌ایله تنقید ایدییور ، یالکز یاکلشلری‌دکل ، نصل یازمالیدی، اونی‌ده سویلیور.

« محمد علی توفیق بکك زمان جلوسی حلول ایتدیکنی خبر ویردیکی اصول تنقید آموی معبدی قدر اسکی برمؤسسهٔ بشردر . قلوبه‌ر تنقید حقنده دوشوندکلرینی سـویلرکن : تنقیدلا هارپ زمانده قواعدجیلك ، سنت بووه ، تەن زمانده مورخلکدی ؛ عجبا نه‌وقت اثرك روحنی آکلایان وآکلاتان ، حساس ، صنعتکار برماهیت احراز ایده‌جك ؟ دییور . کلمه‌لر اوزرینه مؤسس برتنقید ، تنقیدك آنجاق برجزئی اوله‌بیلیر . توفیق بکك وجوده کتیردیکی اصول تنقید ، امینده کوردیکنی هاشمده کورمه‌مك ، کلمه‌لره یاکلش معنا ویرمك . برشاعرك تك برمنظومه‌سنی آلوب سته‌فان مالارمه‌یه سبب غبطه چیقارمق، خصوصیله ایکی منظومه‌جك دلالتیله ، ایی یازمه‌نك چاره‌لرینی کشف اعلان ایتمکدر ... »

مقالات جوابیه سنده ، محمد علی بکك کلمه تنقیدلرینه برر برر جواب ویرمك زحمتنه قاتلانان حمد لله صبحی بك ، اساس مسئله‌یه آنجاق بویوقاریده‌کی کبی ، محدود برطاقم سـطرلرله مقابله ایدییور . حالبوکه تدقیق وتشریحی ایجاب ایدن اصل مسئله ، نجه ، بودر .

محمد علی توفیق بکك استادی وصنعت تحریره عائد ایکی جلد معروفك محرری اولان آنتووان‌البالایی هیچ بروقت بویوك برمنقد ، شایان دقت برمحرر اولق اوزره قبول ایده‌مه‌یز . اونك صنعت تحریر حقنده‌کی اثرلری، درست یازمق ایسته‌ین مکتب طلبه‌سنه بلکه مفید اولابیلیر؛ فقط تنقیدی اواثرلرده‌کی قواعدك ساحهٔ شمولنه ایندیرمك ، لاهار پك اصول تنقیدینی یکیدن احیا ایتمك دیمکدر . قواعد ادبیه نامنه برطاقم عندی وغیرمعقول تصنیفاتدن باشقا هیچ برشیئی احتوا ایتمین « صنعت تحریر » کتابلری سایه‌سنده صنعتکار اولمق ، اوقواعدی الده برمحك کبی طوتارق اوصورتله منقدلکه‌قالقیشمق، خام ، واهی برخیالدن عبارتدر . خطیئات لسانیه‌یی هرمنقدکی فاکه وژول لومه‌تردده نظر اعتباره آلابیلیر ؛

فقط فاکه ایله ژول لومه‌ترك تنقیدلری هیچ بروقت کلمه تنقیدندن عبارت دکلدر . بو بویوك منقدلر اکر محمد علی بکك احمد هاشم وامین بلند حقنده‌کی تنقیداتنه مشابه آثار تنقیدیه وجوده کتیرمش اولسه‌لردی ، اسملرینی بزم صماخ ادراکمزه قدر ایصاله اصلا موفق اولاماز ، برغبار مجهولیت آلتنده قالیرلردی .

تنقیدك بوفنا وعادی شکلی کمال وصوکرا ناجی دورلرنده بزده‌ده موجوددی . اوزمانکی غزته‌لری ، اوزمان نشر ایدیلن آثار انتقادیه‌یی تدقیق ایده‌جك ولورسه‌ق ، « فلان کلمه‌ده‌اماله واردر » ، « بو ترکیبده تنافر وار » ، « شو مصراع زحاف ایله معلومدر » ، « شو کلمه یا کلشدر » طرزنده یك چوق تنقیداته تصادف ایده‌رز . نامق کمالك « مه‌پریزون » ترجمه‌سی حقنده‌کی تنقیداتیله معلم ناجینك « معلم » نام اثرنده بوطرزك اك پارلاق نمونه‌لرینه تصادف اولونور . کلمه تنقیدجیلکنی تنقید حقیقی عد ایده‌رك مملکتمزده آرتق اونك زمان اجلاسی کلدیکنی سویله‌ین محمد علی بك ، بوکولونج « تنقید حقیقی » نك بوندن اوتوز سنه اول جلوس ایتدیکنی دوشونه‌لیدی ...

بوکون تنقیدك نه‌دیمك اولدیغنی ، ناصل برحال آلدیغنی بوراده اوزون اوزادیه شرح وایضاحه ، مقاله‌مزك دائرهٔ شمولی مساعد دکلدر . فقط خلاصةً شونی ادعا ایده‌بیلیرز که فلوبه‌رك ایستدیکی ، جلوسنی طلب ایتدیکی تنقید ، « اثرك روحنی آکلایان وآکلایان ، حساس وصنعتکار تنقید » آرتق جلوس ایتمشدر . آناطول فرانسك ، ژول لومه‌ترك ، ره‌نی دوغورمونك آثار تنقیده‌سنی براز اوقومق ، بوحقیقتی تصدیقه کفایت ایده‌ر .

یکی لسان مسئله‌سی ... بویکی لسان تعبیرینی ایلك ایشیتدیکم زمان ، اونده‌کی غرابت بنی هیچ‌ده متحیر ایتمه‌مشدی ؛ « بلکه ، دیمشدم ، نفوذ فکریلرینی بوتون عالم مسکون اوزرنده تأسیس ایتمك ایسته‌ین سلانیك کنجلری وولاپوك کبی ، اسپه‌رانتو کبی برلسان عمومی وجوده کتیرمك فکرنده‌درلر . » مع‌التأسف بوتخمینمده یا کلشم ؛ چونکه یکی لسانی تعمیم مقصدیله نشر اولونان مجموعه‌لری اوقویجه آکلادمکه بو « یکی لسان » دینیلن شی ، شوبزم آلتی یوزسنه‌دنبری قوللاندیغمز تورکجه‌دن ، سنان پاشانك ، مترجم عاصمك ، شناسینك تورکجه‌سندن باشقا برشی دکلدی ؛ وبویکی لسانله یازدقلرینی ادعا ایده‌ن کنجلر ، حقیقت حالده توفیق فکرتك لسانده وجوده کتیردیکی تجدد دائره‌سندن ، اونك منطقهٔ نفوذندن حالا قورتولامامشلردی ...

فکرمده بویوك برقوتله تأسس ایده‌ن بوقناعت ، یکی لسانك تاریخ ابداعندن بری آلتی یدی آی کچدیکی حالده مع‌التأسف حالا ده کیشمه‌ذی ؛ وحالا ، یکی لسانله یازیلش هر یکی اثری اوقورکن ، خالدضیانك فکرتك ، جنابك عکسلرینی طبیعی داها بوزوق برآهنك ایله دویمق بدبختلغندن قورتولامیورم ... یکی برلسان وملی برادبیات وضع ایتدکلرینی بویوك کورولتولرله هرطرفه اشاعه ایده‌رك ، بزی فوزمو پولیتلکله ، کهنه پرستلکله اتهام ایله‌ین مجددلرك بوفنا عدم موفقیتنی مملکتمك ادبیاتی ایچین پك شایان اسف بولدیغمی اعترافدن چکینمم .

بوکونکی ادبیاتك « فکرت — خالد ضیا » دوره‌سی ادبیاتندن محسوس بر صورتده آیرلدیغنی وطرز تبلیغ و تفکر اعتباریله ایکی نسل آراسنده مهم فرقلر موجود اولدیغنی ادعا ایتدیکم زمان ، « یکی لسان » کورولتولری هنوز ظهور ایتمه‌مشدی ؛ حتی شیمدیکی او مفرط تجددجیلرك بر چوغی بکا و آرقداشلرمه قارشی اسکیلری مدافعه ایله مشغولدیلر . بوکون ، ادبیات حاضره‌نك نسل سابق

ادبیاتندن فرقلی اولدیغنی ادعاده اسکیسندن دها چوق مصرم ؛ فقط اثرلریله بو تحولی وجوده کتیرن کنجلر آراسنده « یکی لسان » له متکلم بر کیمسه‌یی کوره‌میورم .

تورکجه اولیان ترکیبلری لغو ایده‌رك یعضاً آلتون دستانر ، بعضاًده مرضی عشق نشیده‌لری یازمقله یکی برلسان وملی برادبیات وجوده کتیردکلری ظنده دوشنلر ، اویله دوشونیورم که سراب آلود بر اویقونك بقیهٔ اذواقیله سرمستدرلر . اللی میلیونلق بویوك برعرق ، جاهل وعاطل برقومی ترکیبدن عاری عشق نشیده‌لریله اویاندیرمق ، اونلره سمانك ، صولرك ، یوکسك وبخار آلود یایلالرك کوزه‌للکنی ترنم ایتمکله « یدی دولت » له جنك ایده‌جك برمرتبه‌یه کتیرمك اوقدر جاذب بر خولیادرکه ، هردیوارده ایری ونیازکار کوزلر کوره‌ن ، ثولو جاملرده قورقو آغلاتان مریض کنجلرك بوکا آلداناسی امکان خارجنده‌در . بزی مرضی شعرلر یازمق ، مرضی فکرلر نشر ایتمکله اتهام ایده‌رك استقبالك بویوك تورکلکنی بوزمامق ایچین ربابلرمزك تللرینی قیرمق لزومندن بحث ایده‌نلر ، بوحرکتلرینك نه‌درجه‌یه قدر منطقه موافق اولدیغنی برآز تأمل ایتمه‌لیدرلر ... بنجه ، رضا توفیقك بوخصوصده‌کی ملاحظهٔ آتیه‌سی تمامیله دوغرودر : « بولسانك اسکی لساندن یالکز ترکیبجه فرقی واردر . ینه حقیقتده آریستو قرات برلسان اولمقله برابر فکرتلرك ، جنابلرك ، خالد ضیالرك لسانینه نه ظرافت ادانه‌ده ممتازیت مؤداجه فائقدر . »

علم السنه‌یه ادعای وقوف ایتمه‌دیکم ایچین . یکی لسانجیلرك بوخصوصده‌کی برطاقم مدعالرینه قارشی محافظهٔ سکوت ایده‌جکم . یالکز ، طبیعی برمحصول اولان لسانلرك اوچ بش کشینك کیفیله میدانه کله‌میه‌جکنه ، « یکی » لك صفتنی آلابیله‌جك درجه‌ده ده‌کیشه‌میه‌جکنه قطعیاً امینم . لسان اوزرنده اجرای تأثیر ایده‌ن ، اوکا مجرای تکاملنی جیزه‌ن یکانه آدملر ، اولسان ایله یازان بویوك ادیبلر ، صنعتکاردرلر . وایشته بونقطهٔ نظردن محاکمه ایده‌رك آکلیورمکه اك بویوك شاعرلرمزك ، اك ممتاز نائرلرمزك حتی استخفافکار برصورتده تلقی ایتدکلری « یکی لسان » کورولتوسی معناسز برهوسدن ، نتیجه‌سز برتشبثدن عبارتدر . بویوك برادیمز ، یکی‌لسانك قبولی تقدیرنده تورکجه برسطربیله‌اوقوماياجغنی ایم مستهزیانه برافاده ایله سویله‌دیکی زمان ، یکی لسانك سقوط ضروریسی حقنده‌کی قناعتمك برقاتداها تأیدینی حس ایتدم ...

کندیلریله هیچ بروقت هم فکر اولمادیغم مفرط تصفیه‌جیلرك اصلاح لسان خصوصنده‌کی ادعالرینی ، هرحالده « یکی لسان » طرفدارلرینکیلردن داها معقول ومنطقی کوریورم . صنعته ، کوزه‌للکه اهمیت ویرمیه‌رك یالکز فائده جهتنی آرایانلرجه ، تصفیه معقول اولابیلیر ؛ فقط لسانك بوتون اسباب زینتنی رفع ایده‌رك اوکا بخش حسن ایتدکلرینی سویله‌ینلر ، هرحالده برمنطقه تبعیتدن اوزاق بولونیورلر ...

لسانمزك تکامل تاریخیسنی تعقیب ایده‌جك اولورسه‌ق ، مترجم عاصم زماننندن واك زیاده شناسیدن بری لسانك متمادیاً ساده‌لشدیکنی کورورز . بوکونك حتی ادباسی آراسنده « نفی » نك محتشم قصیده‌لرینی لایقیله آکلایانلر پك آزدر : نامق کمالك « بارقهٔ ظفر » ی ، ضیا پاشانك « ترجیع بند » ی بیله « رباب شکسته » کبی سهولتله آکلاشیلماز . بوکونکی نسلده هرزمانکندن داها واضح برشکل آلان ساده‌لك مثلا « خراب معبدلر » ده بوتون کوزه‌للکیله کورونورکن ، « ویسی » یه دوعرو برحرکت رجعیه اجراسنه قالقیشمق طبیعی کیمسه‌نك خاطرینه کلیه‌جکدر .

بن ، کندی حسابمه ، لسانك ساده‌لکنه ، «ترکمی» دن منتقل ظن اولونابیله‌جك عجمانه مفرط ترکیبلرك عدم استعمالی لزومنه ، یکی برآهنکدن محروم وغیر مأنوس کله‌لرك تمامیله ترك ایدلمسنه طرفدارم . مثلا « عشق ممنوع » محررنده صیق صیق تصادف ایدیله‌ن « امالهٔ کوش تلطیف » ، « ابذال بی انصاف کلام »

« عزم نوکشای غیرت » کبی ترکیبلرله ، شهاب‌الدین سلیمان بکك بویوك برمبذولیتله دائما صرف ایتدیکی « اعتیادات و تجارب سنین دیدهٔ صنعت » ، « اصالت تراکیب وجمل » طرزنده‌کی آغیر وفنا افاده‌لره شدتله معارضم . فقط، فنا قوللانیلمش، یرنده استعمال اولونامامش برقاچ ترکیبی وسیله اتخاذ ایده‌رك ، بعضاً حتی ضروری اولارق قوللانیلمسی ایجاب ایده‌ن ترکیبلرك‌ده لغوینی ایسته‌مکی بی‌معنا بر حرکت عد ایدییورم .

« یکی لسان » طرفدارلری ، ترکیبلرده هیچ برکوزه‌لك موجود اولمادیغنی ، اونلرك استعمال ایدلمسیله لسانك حتی کوزه‌لشه‌جکنی ادعا ایدییورلر . بوادعانك ایله‌قولای قولای اثبات اولونامایاجغه معتقدم . نثرده جناب شهاب‌الدینك ، خالد ضیانك بی‌امثال برفسون صنعتله صرف ایتدکلری ترکیبلر ، اکثریا ، آهنك افاده‌یه اوقدر یاردیم ایدییورکه صنعتك بودرجهٔ احتشامی اوکنده حیران قالمامق ممکن اولامیور . اقشامك صاری ، یورغون ده‌کیزلرنده اسن ملال وتوکل روزکارلرینی ، کیجه‌یله دولو کوزلری معطر برال کبی قاپایان هجران نسلرینی ، مجهول وقراکلق قانادلرندن قاراکلق ومجهول سسلرنشر ایده‌ن کیجه قوشلرینك رفرف پروازینی تقلید واحساس ایله‌ین اویله اینجه ، ظریف ترکیبلر واردرکه ، اونلری برضربهٔ عناد یله قیراجق اولورسه‌ق ، یاپمق ایسته‌دیکی تاج صنعته زمردلر ، اینجیلر ، یاقوتلر یرینه باپاغی صیرچه‌لر قویان برقویوجی موقعنده قالاجغز ..

بالخاصه « نظم » ایچین بوملاحظه داها چوق وارد خاطردر . یکی‌لسان طرفدارلری عروض وزنیله ترکیبسز شعر یازمق ممکن اولدیغنی ، کمال جبر وتصنعله یازیلش وکوزه‌لاکدن پك چوق محروم برطاقم مثاللر میدانه قویمقله اثبات ایتمك ایستیورلر . یاکلش برملاحظه ! اومثاللرکبی داها بیکلرجه مثال بولسه‌لر، بولدقلری مثاللر دون بردرجهٔ قیمتده اولدقجه، بنه‌مدعالرینی اثبات ایتمش صایلمازلر. بن ، مراق‌ایده‌رك ، عین کنجلرك اسکی ویکی لسان ایله یازدقلری منظومه‌لری تدقیق ایتدم ؛ وکمال صمیمیتله اعتراف‌ایده‌یمکه اسکی لسان ایله یازلمش اولانلر بکا داها موفق کوروندی .

اثرلرنده‌دائماعلمی نقطهٔ نظرلره استناد ایتدکلرینی ، مطالعه‌لریعندیدکل‌علمی اولارق یوروتدکلرینی سویله‌ین‌بوکنجلر دوشونمه‌لیدیلرکه « عروض وزنی » دینیلن‌اصول‌نظم ، عربلرله عجملره خاص‌وتورکجه‌نك بنیهٔ اصلیه‌سنه تامیله یابانجی بر اصول نظمدر ؛ عجملرك تأثیریله بواصول نظمی قبول ایتمه‌دن اول ، شاعرلرمز ملی اولان هجا وزنلرینه اتباع ایتمکده ایدیلر ؛ حتی « قودتقو بیلیك » ، « معر اجنامه » ، « دیوان حکمت » کبی اسکی تورك اثرلریله یونس امره‌نك متصوفانه شعرلری هپ بواصول نظمه متابعة یازیلمشدر ؛ تورکجه شعرلرك عروض وزنیله یازیلماسنك ، لسان‌صنعتمزك او اصول نظم ایله الفت ایتمسنك باشلیجه‌سببی ، ترکیبلر ایله مالامال برحالده بولنماسیدر . ایشته شوملاحظاته استناداً دیه‌بیلیرزکه مادامکه لساندن ترکیبلری قالدیرییورسکز ، اوحالده ترکیبسزیکی لسانکزك بذیه‌سیله استیناس ایده‌بیله‌جك یکانه اصول نظم هجا وزنیدر .

— دملردر ای رباب حزینم غنوده‌سك ،
بیلغین برابکمینك اوستنده حر سسك
بیللرجه چالقالاندی ؛ بوقوتلی محبسك
چاتلاق ، صاغیر دیوارلری صیحه کله ایکله‌دی ؛
بیکلرجه قلب اوصیحهٔ بیداری دیکله‌دی .

آلتی یوز سنه‌لك برمجرای تکاملی تعقیب ایدرك ، سنان پاشا ، احمد پاشا ، باقی ، غالب ، شناسی، استاد اکرم کبی مجددلرك دست اهتمامندن کچدکدن صوکرا ، توفیق فکرتك تخیلات واحتساساته مرئی

وتراشیده برشکل نفاست ویرەن النده بوکونکی آهنك احتشامنی بولان لسان نظممز ، سلانیك کنجلری برمقبر ، برزمزمه ، بر رباب شکسته ، برفانی تسلیلر وجوده کتیرمدکجه مشی حاضرینی ده کیشدیرەمز . تکرار ایدییورم ، لسانك مجرای تکاملنی چیزەنلر بویوك ادیبلر ، صنعتکارلردر . بوکونکی نسلك الك ممتاز شاعری اولان احمد هاشم :

کنار آبه دیزیلمش ، سکون ایله بکار
فسون ماهه دالان پرخیال لیلکلر ؛
هواده برکولی تنظیر ایدر سما بوکیجه
آنك بوجکلری کویا نجومدر یکسر .

شعرینی یازدقجه ، یکی لسان طرفدارلری نه قدر باغیرپرسه لر باغیرسینلر ، « آب » کلمه سنی قاموس بیانمزدن چیقارمغه موفق اولامازلر . صنعته ، کوزه للکه بیکانه اولمادقلرینی ظن ایتدیکم یکی لسانجیلر ، لاعلی التعیین خاطرمه کلن شواوفاق مثالله مقابل کندی لسانلریله یازیلمش ناصل برشی کوسترەبیلیرلر ؟ فرض محال اولارق یکی لسان هرکسجه قبول ایدلمش اولسه ، فکرتك یاخود هاشمك بوکبی اثرلر یازمامالری لسانمز ایچون الك بویوك محرومیت صایبلمازمی ؟ ..

بن ، لسانك کیتدکجه ساده لشدیکنه وساده لکك لزومنه قائل اولمقله برابر هر وقت تکرار ایتدیکم کبی صنعتده استقلال تام طرفداریم . فلوبه وك پك مشهور سوزینی تقلیداً دیه بیلیرمکه ترکیبلی ویا ترکیبسز اثرلر دکل کوزەل وچیرکین اثرلر واردر . اندیشهٔ صنعتدن باشقا هیچ بر شیله مقید اولمامسی ایجاب ایدەن حقیقی بر صنعتکار ، یازدیغی اثرده ترکیب بولونوب بولونمادیغنی بیله دوشونەمز . بونك کبی ، ایی بر منقدده اثرده موفق اولونوب اولونمادیغنه باقار . استاد اکرمك ، جناب شهاب الدینك ، سلیمان نظیفك محمول مزینات اسلوبلری حقنده کی حس تقدیرم « خراب معبدلر » و « ایلول » حقنده بویوك برمفتونیت پرورده ایتمه اصلا مانع دکلدر . یکی لسان طرفدارلری کندی لسانلریله یازیلمش موفق بر اثر کوسترەبیلیرلر ، دکاری جالده اونی کمال حرارتله آلقیشلامقدن هیچ بر وقت چکینمه م ؛ فقط بو بوش وبی معنا ادعایی بر قاعدهٔ مطلقه شکلنده هرکسه قبول ایتدیرمك ، « لسانك ساده لکه تمایلی » حقیقت قدیمه سنی یکی بر ایجاد شکلنده کوسترمك ایسترلرسه ، اوزمان استقلال صنعت علیهنده کی بوتشبثه اشتراکده معذورم .

سلانیك کنجلری ، یکی لسان تشبثنی اجتماعی اساسلره استناد ایتدیرمك ایچین ، « حاکمیت ملیه » نك قبولندن صوکرا « لسانده مساوات » لازم وطبیعی اولدیغنی ، اسکی « آریستوقرات » لسانی « دەموقرات » بر حاله کتیردکلرینی ادعا ایدییورلر . خلقك تربیهٔ فکریه سنه خدمت ایدرك وطنداشلر آره سنده مشترك بر سویه وجوده کتیرمك ، یکی لسانجیلردن اول مفرط تصفیه جیلر طرفندن درمیان ایدیلن بر ادعا ایدی . فقط اونلر ، بو خصوصده سلانیك کنجلرندن دها معقول دوشونیورلردی . چونکه کوزه للکك فائده یه فدا اولونماسی لازم کلدیکنی کمال اطمئنان ایله ادعا ایتمکده ، ویازدقلری اثرلرده بو غایه یه رعایت ایتدکلرینی واضح بر صورتده کوسترمکده ایدیلر .

« احتیاج مغفرت » یرینه « مغفرت احتیاجی » ، « سویهٔ عرفان » یرینه « عرفان سویه سی » ، « موقع تغلب » یرینه « تغلب موقعی » ، « نقطهٔ نظر » یرینه « نظر نقطه سی » ، دیمکله لسانده ناصل بر « دەموقراتلق » وجوده کتیریله جکنی ادرا کده مفکرەم پك عاجزدر ... سلانیك کنجلرینك بکنمه دکلری اسکی تصفیه جیلرك لسانی عوامك سویه سنه ایندیرمك ایچین ، عربی وفارسی کلمه لری دائرهٔ بیانمزدن اخراج ایدییورلر ؛ وتورکجه مقابلی اولان کلمات اجنبیه دن بو صورتله قورتولان لسان ساده وبسیط بر ماهیت آلارق جداً عوامك سویه سنه اینیور ، « دەموقرات » لشیوردی . تصفیه اساسنی قبول ایدەنلرجه ، بو طرز حرکت پك معقول

ومنطقیدی؛ فقط « ایی ومعقول» ایله« قابل تطبیق » آراسنده پك بویوك فرقلر موجوداولدیغی ایچین بالطبع ساحهٔ تطبیقه چیقمشادی .

یکی لسانجیلر، طرفدار قازانمق وتشبثلرینی پارلاق کوسترمك مقصدیله اولاجق، لسانی سویهٔ عوامه ایندیرمکله برابر عین زمانده کوزه للشدیره جکلرینی وزنکین بر علم لسانی شکلنه صوقاجقلرینی ادعا ایدییورلر ، حتی کوزه للکی اهال ایتدکاری ایچین تصفیه طرفدارلرینه شدتلی هجوملرده بولونیورلردی. فقط یکی لسانله یازیلان اثرلری اوقودیغم وقت ، اوپارلاق پروغرامك یالکز تخیلات ساحه سنده موقوف قالدیغنی آکلادم. نه ساده للك، نه کوزه للك ، نلاده بر رنك نوین ملیت... بونلرك هیچ، هیچ بری یوقدی. اکریدی دولتله چارپیشاجق وغرب مدنیتنه اعلان حرب ایده جك قدر بویوك وذی شوکت اولدیغمزی یانیق بر افاده ایله آکلاتان تحف تحف بعض دستاولزده اولماسه ، بو یکی لسانجیلرك وجوده کتیردکاری تجدد ، ترکیبلرده کی لفظلره تبدیل موقع ایتدیرمکدن عبارت قالاجقدی ...

لسانمز ، مجرای تکاملنی تعقیباً ساده لکه دوغرو ایلرلدیکی بر صیراده ، طبیعی جناب شهاب الدینك ، خالد ضیانك نثرینی استقبالك لسان نثری عد ایله مه یز ؛ وطبیعی شهاب الدین سلیمان بکك وصف ترکیبلرله وجوده کتیردیکی معقد ، ساخته وکورولتولی لسانی بو کونك لسان نثرینه بر نمونه اولهرق تلقی ایده مه یز. فقط بوپك بدیهی حقیقتی قبول ایله برابر شونی ده اعتراف ایتملیزکه اونلرك ده کندیلرینه خاص کوزه للکلری، جاذبه لری ، اینجه لکلری واردر . ترکیبلرله مالامال اولدیغی ایچین اواثرلری چیرکین ، بوش ، محروم حزیت بولنق ، ترکیبسز یازلدیغی حالده حسندن تماماً محروم اولان مولودات عجیبه یه بخش قیمت ایتمك قدر کولونجدر.

لسانی عوامك سویهٔ ادراکنه ایندیره رك ده موقراتلشدیرمق ، فکرتی ، جنانی، فائق عالیی بکنمه مك وترکیبلره اعلان حرب ایتمك ایچون بر سبب تشکیل ایتمز . عوام ایچین بسیط وساده بر لسانله بسیط اثرلر یازمق پك مهم وپك شایان تقدیر بر مشغله در؛ فقط بو خدمت ، هر یرده اوفاق بر زمرهٔ مستثنایه خطاب ایده ن یوکسك ومقدس صنعتی ، آکلاماز بر خلقك سویه سنه ایندیرمك صورتیله اجرا اولونماملیدر . خالد ضیانك رومانلرینی یکی لسانه ترجمه ایده جك اولانلر « عاشق غریب » حکایه سنه ربط قلب ایده ن خلق کتله سنك، « مائی وسیاه » ه قارشی اهراملر قدر جامد ولاقید قالاجغنی واضح بر صورتده کوره جکلردر..

یکی لسان وملی ادبیات کورولتولری ایلك چیقدیغی زمان ، بو کونکی نسلك اك ممتاز بر سیمای صنعتی، بکا کونده ردیکی بر مکتوبده : « سلانیك کنجلری . شمدی ده بر یکی لسان حکایه سی چیقارمشلر، تاشناسی زمانندن بری بیانمش شیلری کولونج وضعیتلرله تکرار ایدییورلر ، آچیق قپولره هجوم کوسترییورلر . » دییوردی ؛ یکی لسان ویکی لسان طرفدارلری حقنده اك دوغرو وصوك بر فکر اولارق آرقداشمك بو ملاحظه سنی قبول ایده جکم . سلانیك کنجلری ، صنعته بر آز داها حرمتکار اولسه لر ، ترکیبلرك خذفی کبی غیر معقول بر تشبثله لسانه ادعای تملك ایتمك رؤیاسیله سرمست بولونماسه لر ، مترجم عاصمك ، شناسینك ، فکرتك آلتی یوز سنه لك لسانته پك کولونج بر « یکی » صفتی علاوه سندن فارغ اولورلردی..

کوپرلیلی زاده

— نشرلری برطاقم قیل‌وقالری موجب اولان ایکی منظومهٔ غرا —

دوقسان بشه دوغرو !

بردور شئامت : یینه چیکنندی یمینلر ؛
چیکنندی ، یازیق ، ملتك امید بلندی !
قانون دییه طوپراقلره سورتلدی جبینلر ؛
قانون دییه ، قانون دییه قانون تپه‌لندی ...
بیهوده فغانلر یینه ، بیهوده انینلر !

أیواه ! اوتوز اوچ ییل اوزهر کریه‌لریله ،
خسرانلری ، بحرانلری ، أهوالی ، ملالی ،
آمال ودواهیسی ، وصلح وسفریله
برسیل کبی آقمش ، متوکل ، متخالی ...
یازسین بونی تاریخ عبر خط زریله !

أی بردم رؤیا کبی کچمش قاره کونلر ،
برلحظه ایدك سیر جحیمیکزی تکرار ؛
دونسون بزه ماضی ، اودرین نظرهٔ مغبر ...
هیهات ! اوتوز اوچ ییل ، اوتوز اوچ ییل بوتون أکدار ؛
هیهات ! .... نه بردرس ، نه برفکر مقرر !

سیلمز فقط ألواحنی تاریخ معاند ؛
دوقسان بشی آچ : کولکه‌سی برتاج حریصك
صاقلار متلاشی ، متردد ، متمرد
أوضاع شب أنکیزینی بربوم خبیثك .
حالا اووساوس ، اودسایس ، اومفاسد .

حالا اوشبك ذیل تمادیسی بوأظلام ؛
حالا اوجهالت ، اوتجاهل ، واوتجهیل ؛
حالا وطنك حصه‌سی برتودهٔ آلام ؛
حالا دوشونن باشلره هپ لطمهٔ تنکیل ،
حالا صیریتان دیشلره هپ لقمهٔ انعام !

حالا طرفیت ، حسبیت ، نسبیت ؛
حالا « بوسنکدر ، بونم ! » قسمتی جاری ؛
حالا غضب آلتنده حقیقتله حمیت ...
هپ دونکی ترنم ، صایبدن صایغیدی عاری ؛
صوك نغمه‌سی یالکز : یاشاسین سوکیلی ملت !

ملت یاشاماز ، حقه تحسرله صولورکن
صوصسون دییه وجدانله یومروقلر اینرسه ؛
ملت یاشاماز ، مجلسی مستحقر اولورکن
اغفال ایله ، تهدید ایله تیترهر وسینرسه ؛
ملت یاشاماز معشر ملت بوغولورکن !

قانون دییورز ؛ نره‌ده اومسجود مخیل ؟
دشمن دییورز ؛ نره‌ده بو ؟ خارجده‌می ، بزمی ؟
حریتمز وار ، دییورز ، شانلی ، مبجل ؛
دشمن بزه قانونمی ، یاحریتمزمی ؟
برحمله‌ده بز بونلری قهر ایتدك أك اول .

برحملهٔ محموم تغلبله ده کیشدك
حریتی شخصیته ، قانونی غروره ؛
هیهات ! اوتوز اوچ ییل که‌ری دوشدك ، وبومهلك
یولدن شوندامتلی وغفلتلی مسروره
بی شبهه اوحمای جنون اولدی محرك .

أی ملته برسله اولان ضربهٔ منکر ،
أی حرمت قانونی تهپن صدمهٔ بیداد ،
ملیتی ، قانونی مقدس طانیان هر
وجدان سنی لعنتله ، مذلتله ایدر یاد ...
دوشسون سکا ـ میال تحکم ـ ایکیلن سر ،
قوپسون سنی ـ برحق دییه ـ آلقیشلایان أللر !

— قایالر : ٦ کانون ثانی ، ۱۳۲۷ — توفیق فکرت

روزن مخلوع

هیهات ! . . هپ خطامی تجلیسی امتك ؟

بز باب احتشامنی اقبال ملتك
آلقیشله ، خطبه‌لرله قاپارکن ، وَ بوش یره
قانونی خیرپالارکن ، اوزاق بر خرابه‌دن
— آلتنده قورقولر دولاشان ، سونکولر کزن —
بر کیزلی ، بر کلیدلی و نکبتلی پنجره
پر انشراح آچیلدی ، ومغرور ومنتقم
بر قهقهه یله کولدی . . . « آمان ، کورمه‌یم » دیدم .

* * *

أی سرنوشتمزله بزم اوینایان فحول !

ایسترسه‌کز ، شوآنده قاپانسین کتب ، عقول ؛
کونلر قارارسین ، افق تسلی‌ده کوله‌سین ؛
ایسترسه‌کز ، شوکوزلر ، آغیزلر ... برآزباقان ،
برپارچه فرق ایدن ، دوشونن ... « حق ، شرف ، وطن ،
قانون » دییه‌ن نه وارسه سیلینسین ، کورولمه‌سین ،
حتی سما یوز اوستی قاپانسین ، وآغلاسین ...
یالکز ، آمان ، او روزن مشئوم آچلماسین ؛
یالکز او کوله‌سین !

قایالر، ١٥ کانون‌ثانی — ١٣٢٧
توفیق فکرت

« ثروت فنون » ك املاسی

[٩ مایس ١٣٢٧ تاریخلی و١٠٤٣ نومرولی ثروت فنونه درج اولنان بومقاله‌یی عیناً سالنامه‌مزه‌ده نقل ایدییورز .]

صوك فرق اللی سنه ظرفنده غربدن بزم مملکتمزه ـ آز چوق ـ آقان نهر عرفانك اهمیتلی منصبلرندن بریی‌ده ، شبهه‌سزکه « ثروت فنون » صحیفه‌لری تشکیل ایتمشدر . ثروت فنون غازه‌ته‌سی ، معنوی برشخص اولق اعتباریله ، حیاتنك بو موفقیتلری ایله ابدیاً افتخار ایده بیلیر . وهیچ کیمسه ، منفرداً هیچ کیمسه‌یه عائد اولمایان ، بو شرف وافتخاری اوکا چوق کورمز ؛ بایاغی بر اووونمك صایماز . چونکه بوشرفی ایجاد واستحصال ایده‌نلر بو مملکتك اولادلری اولدیغی کبی اوفخر وشرفك وارد ومحق بولوندوغنه‌ده « ثروت فنون » ك اسکی ویکی قارئلری ، مملکتك هر کوشه‌سنده ، هر صنف ومسلکنده برر شاهددرلر . «ثروت فنون» ، بومملکتده برانقلاب فکری مقدماتی محسوس ایسه ، بر چوق قافالری بوکا حاضرلامشدر .

وبو شرف ـ بر داها تکرار ایده‌لم ـ نه بزه ، نه اوته‌کینه ، نه بریکنه عائددر . « ثروت فنون » شخصیت معنویه‌سنك ملك خاصیدر .

ثروت فنون نامنه کیریشدیکم بر تشبثی بو کون قوه‌دن فعله چیقاریبورم . اوده املا مسئله‌سنی حل ایتمکدر . یوقاریکی مقدمه‌یی یوروتمکدن مقصدم‌ده شیمدیه قدر حله دفعاتله تشبث اولوئان بو مزعج ، مغلق ، فقط مهم وحیاتی مسئله‌یی حل خصوصنده ، بو کونکی ساحهٔ ادبیاته بزی ایصال ایده‌ن ، ثروت فنون صحیفه‌لرندن داها مناسبی بولونامایه‌جغنی افاده ایتمکدر .

آشاغیده ویره‌جکم ایضاحاتدن آکلاشیله‌جقدرکه : بن ، املا مسئلهٔ مزمنه‌سنی حل ایتمك ایچون ، أیی بویوك بر آدیم آتیبورم . فقط دقت بویوروکز ! « املا مسئله‌سنی حل ایتدم » دیمه‌یورم . کندی کندیمه ، « املا مسئله‌سنی حل ایتدم » اعتقاد ندیم . فقط بو دعوایی عمومه قارشی اقامه ایتمه‌یورم . چونکه زمان پك چوق قناعتلرك ـ حتی دلیللی ، شاهدلی قناعتلرك ـ یاکلشلغی اثبات ایده‌یلیر ؛ بونك امثالی چوق . برده بنم فکر وقناعتم هر زمان ایچون پك دوغرو اولسه بیله ، بونك ساحهٔ تطبیقاتده قبول ایدلمه‌سی احتمالی‌ده وار ؛ چونکه دنیاده هر قبول ایدیلن ، دوغرو ومناسب اولان ده‌کیلدر . ایشته بو سببلره بناءً ، دییورم‌که : « املا مسئله‌سنی حل ایچون بویوك بر آدیم آتیبورم . » دیمه‌یورم ، بزی مسئله‌نك صوکنه قادار کوتوره‌بیله‌جکدر . فقط قارئلرم بو آدیمی ، «قطعی» ده‌کیلسه بیله ، «بویوك» بر آدیم اولق اوزره تلقی ایتسینلر ، شمدیلك بو قدری‌ده کافیدر .

بو بویوك آدیم نه‌در؟ بونی ایضاح ایچون تورکچه املامزك تاریخچه‌سندن بحث ایده‌جك ده‌کیلم . حروف عربیه‌نك تورکچه‌یی یازمق ایچون قبولندن بری جریانه باشلایان بوتاریخچه ، بنم قدرتمك یتیشمه‌یه‌جکی قادار اوزون ، قاریشیق وبوراده ذکری بی‌فائده‌در . یالکز هپمز بیلیورزکه ، عثمانلی تورکلرینك آناطولیده بر تاریخ وادبیاته مالك اولمغه باشلامالرندن اعتباراً بزم املامز تورلو تورلو شکللر آلمشدر . بو شکللرایچنده هیچ بریسنك « منطقی » اولمادیغی ، هر بریسنك عربجه‌یی تقلیداً وکلیشی کوزه‌ل وضع ایدلدیکی ، حتی اویدیرلدیغی شبهه‌سزدر . نیته‌کیم ، بنم شو سطرلرمده‌کی املاده بر خیلی منطقسزلقلر ، تألیف ایدیله‌مز طرزتحریرلر واردر . شو قادار وارکه ، بو کونکی املانك منطقسزلقلری ، اسکیسنه نسبتله طاغلر قادار نقصاندر . مثلا اسکیدن « اولمایاجاغینی » کلمه‌سنی « اولمیه‌جغنی » شکل غریبنده ، حرفلرك صدالریله هیچ‌ده مناسبت آلمایان بر صورتده ، یازارلرمش ؛ بو کون بونی اکثریت « اولمایه‌جغنی » ، بعضلری ده « اولمایاجغنی » طرزنده یازییورلر . بونلرك اوچی‌ده درجه درجه منطقسز .

املامزك منطقسزلغی عصرلرجه دوام ایتمش ؛ نهایت عربجه‌یه مخصوص املانك بزم لسانمزه هروجهله یابانجی اولدوغی تقدیر ایدیلدرك ، قورقاقورقا ، حروف املا استعمالنه باشلانمشدر . بونکله برابر ، عنعنانك ، عاداتك انسانلراوزرنده‌کی تأثیری قولایجه سیلینه‌میه‌جکندن ، املامزاسکی اساسندن بوسبوتون قورتولامادی ؛ داها دوغروسی پك آز قورتولدی . اوقادارکه بو کون بونی یازیلرمزی یازیلیشه کوره ده‌کیل ، سویله‌نیشه کوره اوقویورز !...

املامزك منطقسزلغنی الك اول بن حس ایتمدم . بو منطقسزلق بلکه ٥٠ — ٦٠ سنه‌دن بری بارز صورتده حس اولونیور . هله ایچنده بولوندیغمز ١٤ نجی عصر هجریده بو ، داها عیان بر شکل آلدی . املامزك نصل یازیلاجغی دفعاتله اورتایه آتیلارق بو مسئله اطرافنده الی قلم طوتانلر بی نهایه ، شمانه‌سی چوق ، فائده‌سی پك آز ، نزاعلر ایتدیلر . یالکز بربویوك فائده‌سی اولدی : یکی یتیشه‌نلر آرتیق ـ حروف املادن متحاشی اولان ـ اسکی املایه ابدیاً وداع ایتدکلری کبی ، املابی بو-بوتون یکی برشکله صوقابیلمك استعدادینی آلدیلر .

او املا مناقشه‌لرندن برده فنالق چیقدی . املامزك برقاعدهٔ عمومیه وسالمه‌سی اولمادیغی اوکرەنن ، یاخود بیلن هر کس کیت کیده کندینه مخصوص بر املا پیدا ایتدی . حتی هر کسك ، هر آن ایچون ، بر املاسی اولدی . أوەت ، بونده مبالغه یوق . مثلا برمحرر ، باشقا باشقا زمانلرده یازدیغی یازیلرشویله دورسون ، بر کونده یازدیغی بر مقاله‌نك باشنده بر کلمه‌یی باشقا تورلو ، آشاغیسنده باشقا تورلویازییور. حتی بن بیله بو مقاله‌یی یازدقدن صوکرا تصحیح ایدرکن دقت ایتمه‌مش اولسەم ، عین کلمه‌لر ایچون بربرینه مغایر املالر کوره‌جکسکز . حتی بنه منطقسزلقلر وار . مثلا بوصوك جمله‌ده « کوره‌جکسکز » کلمه‌سنده « ر » حرفندن صوکرا (ه) حرف املاسی قوللاندیغم حالده « س » دن و « ﻙ » دن صوکرا « ی » قوللانمایورم . نه‌دن ؟ سببسز . برده مثلا « او » اسم اشارتنك مفعول بهی « اونی » کلمه‌سنی « ن » ایله ومفعول الیهی اولان « اوکا » کلمه‌سنی « ﻙ » ایله یازییورم . بونك سببی‌نه ؟ هیچ !.. بویله بی‌نهایه منطقسزلقلر !.. دیمك بوکون نه قدر تورکجه ارقور یازار آدم وارسه ، دها دوغروسی نه قدر تورکجه یازی وارسه ، اوقدر املا وار . شوحالده ، لسانمزی تحصیل ایده‌جك دیکر برعرقه منسوب برذات ایچون ، چینجه بونك یانده اسهل قالیر !.

املامزك بوقارغاشالغی ایچنده یالکز برخط ممیزوار : املامز ، هیئت عمومیه‌سیله صلاحه ، لسانك طبیعتنك ایجاب ایتدیکی شکله دوغرویورویور . بناءً علیه بنم پامق ایسته‌دیکم شی : اوخط ممیزی تعمیم ایتمك ، قوتله شدیرمك ، جریان طبیعی‌یی تسریع وتنظیم ایله‌مك‌در . املامز طبیعی شکلنی آلمغه یورویور . بومحقق . فقط ، بوبطی وپراکنده‌یورویوشی تسریع وتنظیم ایده‌جك ، برانجمن دانشمز اولمادیغی ایچون ، بووظیفه‌یی شخصك درعهده ایتمه‌سی‌ده طبیعی . ایشته شیمدی‌یه قادار چیقان برچوق املاجیلرکبی بن‌ده براملاجی اولارق چیقیورم . فقط سزه اول باول خبرویرەیم : بنم علم لسانده « philologie » تجرمده کیل ، معلومات عمومیه‌م بیله‌یوق ؛ لسانك جذور تاریخیه‌سی حقنده اختصاصم اولمادن بوایشه کیریشیورم . فقط بوعدم معلومات بنم ایشمه مانع‌ده کیل . بن اوزرنده عملیات یاپاجغم بوکونکی لسانی بیلیورم . واونك خسته‌لغنی تشخیص ایدییورم . کذلك مرتبلك صنعتنه واقفم . تداوی ایچون ، تورکجه املایی اصلاح ایچون‌ده لسانك کندی کندینه ارائه ایتدیکی مجرایه اویاجغم . برده قوتلی ، پك قوتلی برعزمم وار : مانعلری ، اسکی اصولی متمادیاً بالطه‌لایه‌جغم . یابن اونلری کسوب آتارم ، یابنم بالطه‌م کسمز اولور .

کیریشدیکم بوایشده برچوق هجوملره اوغرایاجغمی تخمین ایدییورم . بلکه بعضلری بودالالغمه حکم ایده‌جکلر . هرنه‌اولسه ، بن دوغری اولدوغنه قانع بولوندیغه ، صوکنه قادار ، طوتدوغم یولده یورویه‌جکم .

سکز اون آیدن بری بوامله مسئله‌سیله مشغولم . بنی بوکا سوق ایده‌ن‌ده حروفات جدیده ایله نشر اولونان برقاچ رساله اولدی . باشده میلاسلی اسماعیل حقی بکککی اولق اوزره ـ خاطرمده قالدیغنه کوره ـ اوچ تورلو یکی حروف ایجاد اولوندی . بوحرفلر لاتین حرفلری کبی منفصل‌در . وشکلری‌ده بزم اسکی حرفلریمزدن مبدلدر . بن بویکی حرفلرك هیچ بریسنی پراتیك ، قابل تطبیق کورمه‌دم . چونکه لسانمزی یازمق ایچون یکی حرفلر وضع ایتمك ، خلقمزه یکی برلسان اوکرەتمك ایسته‌مك کبی در . عصرلردن بری آلیشیلان شیمدیکی یازیمزی بیراقامایز . فرض محال اولارق بیراقسه‌ق بیله ، بویوزدن بزم اسکی یازیلریمزله ، اثرلریمزله قطع علاقه ایتمکلکمز لازم کلیر . بوده تحمل اولونماز برضیاعدر . اونك ایچون بن ، بنه موجود یازیمزی قوللانه‌رق ، املامزی اصلاح ایتمکی دوشوندم . وبونکله خیلی مدتدر ذهناً مشغول اولدم . ابتدا برآز متردد قالدمسه‌ده بونی چابوق دفع ایتدم . وبرصورت حل بولدم . فکر وقراریمی

بوكونه‌قدر نشر وتطبيق ايتمه‌مكلكم ، قسماً كثرت مشغوليتدن قسماً ده اهمالدن ، حتى ثروت فنونك جلد باشنى بكله‌مكلكمدن ايلرى كلدى .

حسن تصادف اولارق ، سلانيكده بعض كنجلر طرفندن « يكى لسان » عنوانيله ـ غايه‌سى لسانمزى ساده يازمغه معطوف ـ اورتايه برفكر چيقارلديغى كبى ، « طنين » رفيق محترممزده لسانمزك املاسنى دوزه‌لتمه‌نك اهميت سياسيه واجتماعيه‌سندن بحث ايتدى . وبوكا جواب ويرلدى . حاصلى اوته‌ده بريده ، تك توك املا بحثلرى تازه‌لندى .

بن‌ده ساده‌لك طرفداريم . بونى شواتلا مقاله‌سنده طوتدوغم اسلوبده كوسته‌ريرم . يالكز بن ايشه يازى واملادن باشلايورم . بنم فكرمجه يازى ادبياتدن مقدم دوشونلمه‌ليدر . و ايشه اورادن باشلامالیدر . چونكه املانك مضبوط ومكمل اولماسى ، شيمديكى قوزموپوليت ، قرارسز وشكل وبنيه‌سى هرفرده كوره ده‌كيشير ، حدودى چيزكى آلتينه آليناماز لسان يرينه حدود وقواعدى معين ، انسجاملى ، بنيه‌سنده ارتباط وآهنك موجود ، حاصلى مضبوط ومكمل ، ساده برلسان قائم اولماسنه ياردم ايده‌جكدر . ولسانك بوكونكى جريانى ساده‌لكه اولدوغندن ، املامزى تصحيح ايتديكمز صورتده ، نسبةً پك آز زمان صوكرا هر يرده تعميم اولونمق قابليتنى حائز ، قولاى اوكره‌نيلير ، برلسان وجوده كله‌جكدر . چونكه قولاى يازيلير واوقونور براملا سايه‌سنده اوقويوب يازمق تعمم ايده‌جك ، يازى يازانلر پك زياده چوغالاجق ، وبوكونكى يازى يازمق انحصارى قالقاجق . طبيعى يكى يازيجيلرك چوغى ، لسان ايله اوقادار اوغراشمامش وبونده‌كى معلوماتلرى آز بولونديغندن ، طبيعتيله ساده يازاجقلر ، تكلم لسانه تقرب ايده‌جكلر . حتى چوق كره اونى يازاجقلر . صوكرا بن اوفكرده‌يم كه مكمل ولسانه خاص براملا ، اولسانده يابانجى قاعده‌لرى ، يابانجيلغى اينجه محسوس كلمه‌لرى قولايجه طرد ايده‌ر ؛ ويابانجى ، فقط لزوملى ومأنوس كلمه‌لرى‌ده كندى روح وهويتنه ادخال ايلر ونتيجه‌ده توركجه ، عثمانلى توركجه‌سى ، مملكتمزده‌كى عناصر سائره بيننده نسبةً پك قولاى تعمم ايتدكدن باشقا ، ذاتاً حائز اولدوغى صيقى مناسبت دولاييسيله آسيا ايچه‌ريلرينه قادار ، مانچورى‌يه قادار نفوذ ايده‌ر ؛ عثمانلى فكرلرى ، عثمانلى ادبياتى ساده آسياده ده‌كيل ، عالم اسلامك هركوشه‌سنده تأثيرات كوسته‌ريرر . چونكه بز اونلردن مترقى‌يز ، بز اونلرك كتابلرينى اوقومايا جغز ، اونلر بزمكيلرى اوقوياجقلر . چونكه آراده مناسبت دينيه وار وبوراسى مركز خلافت ؛ اونلر هرشيئمزده بزى تعقيب وتقليده مستعد .

حاصلى بزه بى‌پايان برافق ترقى ونفوذ آچيلاجغنده ، عثمانلى توركجه‌سنك‌ده بلكه يوز ميليون خلق ايچون ، فرانسزجه كبى لسان عمومى ، لسان ادب اولاجغنده شبهه يوق .

املامزى ناصيل قولايلاشديرردم ؟ آرتيق بونى ايضاحه صيرا كلدى . بنم تحرياتم نتيجه‌سنده بولدوغم چاره‌لر ايكيدر : بريسى بوكون مستعمل الفبامزدن بعض اشكال حروفى قالديرمق ، داها دوغروسى عدد اشكالى آزلتمق ؛ ديكرى بوتون املامزى صائت « ووايل » دينيلن حروف املا استعماليله يازمقدر . بوچاره‌لرى تشريح ايده‌لم .

١ ــ بوكون مطبعه‌لرده حروفاتك قونولديغى « مرتب قاصه‌سى » نده ٣٦٣ حرف واردر . ايشته بن بوحرفلرك لزومسزلرينى آتارق اشكال حروفى آزالتيورم . آتديغم حرف شكللرى‌ده شونلردر :

أ ئ ئر ئن ئر ﺑ ﺒ ﺑﺪ ﺑﻤ ﺑﺮ ﺑﻰ لله ﺑﻦ ﺗ ﺘ ﺗﺪ ﺗﻤ ﺗﺮ ﺗﻰ ﺗﻦ ﺑﺞ ﺒﺞ ﭻ ﭽ ﺛ ﺜ ﺛﺪ ﺛﻤ ﺛﺮ ﺛﻰ ﺛﻦ ﭼﻰ ﭽﻰ ﭼﺎ ﻟﭽ ﺑﺠ
ﺒﺠ ﻊ ﺟﻤ ﺟﻰ ﺠﻰ ﺟﺎ ﻟﺞ ﺞ ﻛﺞ ﻤﺤ ﺒﺤ ﺢ ﺣﻤ ﺣﻰ ﺤﻰ ﺣﺎ ﻟﺤ ﺢ ﻛﺢ ﻤﺦ ﺒﺦ ﺦ ﺧﻤ ﺧﻰ ﺨﻰ ﺧﺎ ﻟﺦ ﻤﺦ ﻟﻪ

ا ب ت ث ج ح خ د ذ ر ز س ش ص ض ط ظ ع غ ف ق ك ل م ن ه و ى
ا ب ت ث ج ح خ د ذ ر ز س ش ص ض ط ظ ع غ ف ق ك ل م ن ه و ى
ا ب ت ث ج ح خ د ذ ر ز س ش ص ض ط ظ ع غ ف ق ك ل م ن ه و ى
ا ب ت ث ج ح خ د ذ ر ز س ش ص ض ط ظ ع غ ف ق ك ل م ن ه و ى

ایشته ۲۲۹ عدده بالغ اولان شوحرفلری تدقیق ایدرسه کز ، هپسنك مجردیازی کوزللکندن باشقا برشی تأمین ایتمه دیکنی وایچلرندن بر چوغنك بر حرفك متعدد شکللرندن عبارت اولدوغنی کوروسکز . بن بوفضله شکللری آتیورم . بلکه یازیمزك کوزللکندن بر آزینی فدا ایدیبورم . فقط دوشونمه لی که برطالب ، اوقومق یازمق اوکرهنه جك برکیمسه ایچون ـ هله او آدم مسلمان وتورك اولمازسه ـ نه قادار برسهولت تأمین ایلهمش اولیورم !.. بوآدم برچوق بی لزوم اشکال حروفی اوکرنمك زحمتندن قورتولیور. صوکرا مرتبلك صنعتی ده قولایلاشیور . سوزمزی برقاچ مثال ایله تنویر ایدهلم :

مثلا « عجم » « مجموع » « نمایش » « تیم » « عربی » « تجربه » « انجمن » « صحیح » کلهلرنده کی « ع » « مج » « نما » « تی » « عر » « تج » « تجم » « صح » حرفلرینك ـ که تعدد اشکالدن باشقه برشی دکلدر ـ هیچ لزومی یوقدر . الفبامزك حرفلرینی ، کلهٔ باشنده ویا اورتهسنده ویا صوکنده بولونور ایکن ده ، شکلاً بوزولمادن ده استعمال ایده بیلیرز . وبوندن یازیمزه هیچ برقصور و تحول عارض اولماز . مثالی « انجمن » کلهسنی « انجمن » و « تیم » کلهسنی « تیمم » و « نمایش » کلهسنی « نمایش » و « مجموع » کلهسنی « مجموع » و « تجربه » کلهسنی « تجربه » و « صحیح » کلهسنی « صحیح »و« عربی »کلهسنی « عربی » طرزنده والخ ... یازابیلیرز . وبوسایه ده یازیمزی اوکرهنه جك کیمسه کلهنك باشنده ده ، صوکنده ده ـ ممکن مرتبه ـ دائما عین شکللری کورور . باشقا ، شکللرله ذهنی اتعاب ایتمز .

§ صوکرا بن صاغرکاف دینیلن « ڭ » حرفنی مؤبداً آتیورم . بونك یرینه نه لزومی وار ؟ اسانمزده بونك یرینه « ن » استعمال ایده رز . استانبول شیوه سنده هیچ « ڭ » استعمال ایتمه یورز . اولابیلیرکه اسکیدن تورکار ، عمومیتله ، قونوشورلرکن « ن » صداسنی حس ایتدیریرلرمش ؛ وبوکون آناطولینك بعض طرفلرنده تلفظده بوحرفی حالا احساس ایده رك قونوشیورلر . فقط بز ، الك دوزکون . الك ایچه ومکمل اولان استانبول شیوه سنی دائما املامزده اساس اتخاذ ایتمه لیز . وبناءً علیه « ڭ » حرفنی آتمالیز . بوحرف بزه کوکدن کتابله ایتمه دی یا !!..

§ تورکچه الفبامز ایچون ، « ک » حرفندن ماعدا برده « گ » حرفی لازمدر . زیرا بوصدایی ویره جك باشقه حرفمز یوقدر .

§ برده « ه » حرفی اورتهسنده « ـه ـ » و « ه » کبی ایکی شکل داها آلیر . بونلری ده قالدروب هریرده « ه » شکلنی استعمال ایده جکز .

§ یالکز بعض حرفلر وارکه بونلرك مطلقا دیکر برشکلی ده قوللانمق لازم . مثلا « ه » و « م » و « ه » و « ک » و « ل » وسائره کبی . شیمدیلك بونلری ابقایه مجبورز . ایلریده بوایکنجی شکللرینی ، اصل شکللره دها زیاده یاقلاشدیرابیلیرز .

حاصلی شکللری آزالتمق ایچون یوقاریکی حرفلری تماماً آتیورم . مثلا یوقاریکی حرفلر ایچنده کوره جکمز بوری کبی دینیلن شو « ڪ » شکلنك بزه نه لزومی وار ؟ اونك یرینه عادی « ک » شکلی هرزمان

كافيدر . كذلك « ك » و « ل » حرفلرينك يان يانه كلديكى كلمه‌ده بونلرى بربرينه شو « كلك » كلمه‌سنده‌كى كبى بتيشديره‌جك يره « كلك » طرزنده بيتيشديرمه‌لى‌يز . تاكه « ك » و« ل » اصل شكللرينى آيرى آيرى محافظه ايتسينلر .

شيمدى شو ايضاحاتدن صوكرا ، يوقاريكى حرف شكللرينى آنجق يازيمزك اوقادار چوق قازانماسنه مقابل كوزللكندن بك آزقدا ايتديكى تسليم بويورولور صانيرم . بوتنقيحاتى متعاقب ، قوللانيله‌جق ، شو حرفلريمز قاليور :

آ أ ؤ ئ ؤ ى ء آ أ ~ ب ب ب ب ت ت ت ت ت ج چ چ چ ث ث ث ث ج ج ج ج ح ح ح خ
خ خ خ د د ر ر ز ز ذ ذ ژ ژ س س س س ش ش ش ش ط ط ص ص ص ص ض ض ض ض ظ ظ
ظ ل ل ا لا لا ك ك ك ك ف ف ف ف ع ع ع ع ق ق ق ق غ غ غ غ ا ... پ پ پ پ ا ن ن
م م م ن ن ي ي ه ه ه ة ة ؤ و ؤ و ى ى ى

ايشته بوقالان ١٣٤ حرف شكلى ايله يازيمزى ، شيمديكى قيافتى هيچ بوزولمادن ، يازابيليرز .

آنجق يوقاريكى حرفلرى آثار ايكن دوشونوله‌جك براقتصادى نقطه وار . بوآتيلان حرفلردن بعضلرينى مرتبلكده زمان قازانمق ايچون قوللانابيليرز وبونلرى قوللانمقله شكل آرتديرمق تهلكه‌سى‌ده يوقدر . مثلا « قا ، يا ، فا ، لك ، بن ، مى ، ير » وسائره كبى شكللرى مرتب قاصه‌سنه تكرار قويابيليرز . چونكه بونلر بربرينه بيتيشمش ايكى حرفك حاضر شكللريدركه مرتبلره يازى ديزمكده زمان قازانديرير . مثلا مرتب « قا » شكلنى « ق » و« ا » دن تركيب ايده‌جكى وبونلر ايچون الى ايكى دفعه قاصايه كيدوب كله‌جكى يرده بردفعه‌ده بوايشى كورور . اوسببله بوشكللرده علاوه اولونابيلير :

ئ ئر ئن ئر ب بر بن ت تر تى تن جى جى جا حى جى خى خى لة لة طى طى ظى ظى له له له لا لا
لر لم لز لك كه كم عا عى مى غا غى نى نا يا يا پ پ پ پر پن پى لد لد لد لذ مى ما نن نر نن ى ير ين
ه ة ة يو ى ي ى

٢ — بوتون املامزده صائت « ووايل » ديدكلرى حروف املايى قوللاناجغز . بوسايه‌ده تأصيل يازى يازلديغنى آشاغيده مندرج برقاچ سطرلق نمونه ايجه كوستره‌جكدر . ايضاح ايده‌لم : بركره برقاچ تورلو اوقونان « و » حرفنك اوزرينه بعض اشارتلر وضع ايتمكه مجبورز . اصل « و » صداسى ويره‌ن حرفه هيچ براشارت قويمايورم . « يول » كلمه‌سنده‌كى كبى . ضمهٔ ثقيلهٔ مقبوضه صداسنى ويره‌ن « و » حرفنى « وٓ » شكلنده يازييورم ، « شوٓ » كلمه‌سنده‌كى كبى . ضمهٔ خفيفهٔ مبسوطه وظيفه‌سنى كوره‌ن « و » حرفنى « ۆ » شكلنده وضمهٔ مقبوضه خدمتنى ياپان « و » حرفنى‌ده « ۉ » شكلنده يازييورم . « سۉز » و « اۆزۉم » كلمه‌لرنده‌كى كبى .

§ برده فتحهٔ ثقيله‌به (ا) ، فتحهٔ خفيفه‌يه (ه) ، كسره‌يه (ى) استعمال اولوناجق ؛ اوستون اوقوناجق « ا » ، « أكمك » كلمه‌سنده‌كى كبى همزه‌لى يازيلاجق .

§ صوكرا توركجه كلمه‌لرده (ص) يرينه ممكن مرتبه (س) ، (ط) يرينه (ت) استعمال اولوناجق . چونكه اساساً (ص) و (ط) بزه‌يابانجيدرلر . « خ » و « ظ » حرفلرى‌ده بويله . « ث » و « ذ » حرفلرى ايسه يالكز عربجه كلمه‌لرده قوللانيلير .

§ نم الك مهم تلقى ايتديكم جهتلردن برى ، آرتيق ، لسانمزك‌مالى اولمش ، تصرفاتمز مقامنه كچمش عربى وفارسى كلمه‌لر سويله‌نديكى كبى يازلماسى‌در . مثلا « هفته ، مطبخ ، صرنج ، خسته ، مكتوب ،

کتاب ، خاطر ، خواجه ، جزؤدان ، طرف » کبی کلمه‌لری « حافتا ، موتباق ، سارنیچ ، حاستا ، مه کتوب ، کیتاب ، حاطیر ، حوجا ، جوزدان ، طاراف » شکلینده یازالم . چونکه آرتیق بوکلمه‌لر وداها بونلر کبی برچوق کلمه‌لر بزم مالز اولمشدر . اونلری اساساً منسوب اولدقلری لسانلرده‌کی کبی سویله‌یه‌مه‌یورز . بوکا خنچره‌مزك تشکلی مساعد ده‌کیل . وبوکلمه‌لر تاکویلره قادار شایع اولمشدر . مثلا بوکون بزده کیمسه « خسته » یرینه « صایری » کلمه‌سنی قوللانماز .

بلکه عربی وفارسی کلمه‌لره‌ده دوقوندیغمدن دولایی بکا برچوق هجوملر ایدیلمکده . فقط بنم اجتهادم بویله . بن اومیورم که بوسایه‌ده املامزك مشکلاتی قات قات تخفف ایده‌جك . ایلریده انجمن دانشمز اولورسه ، وجهه‌جکی قرارلرله بویوله‌کی کلمه‌لرك عددینی ضبط، تزیید وتعیین ایده‌ر .

§ برقاچ سطر یوقاریده فتحه وکسره ایچون قوللانیلاجق حرفلری تعیین ایتدك . بناءً علیه ظرف اداتی اولان « ده » اداتی التحاق ایتدیکی کلمه‌نك خفت ویاثقلتنه کوره « دا ، ده » شکللرینی آلمه‌جق . کذلك ادات جمع اولان « لر » اداتی‌ده « لمر » یاخود « لار » وهکذا « دن » اداتی « دمن ، دان » و « مق ، مك » ادات مصدریتی « ماق ، مه‌ك » و « در » ادات خبری « دور ، دیر » ومفعول الیه اداتی اولان « ه » حرفی « ه ، ا » وشرط اداتی اولان « سه » « سه ، سا » شکللرینی آلاجقلر . دها خاطرمه کلمه‌ین اداتلر وارسه اونلرده بویله خفیف وثقیل کلمه‌لره التصاق ایتدکارینه کوره یازیلاجق . بونده هیچ برمشکلات اولمادیغی ، بالعکس سهولت بولوندیغی بدیهیدر .

§ کاف واوی، یائی دینیلن « ك » لری آرتق قوللانمقه لزوم یوقدر. بونلری‌ده سویلندیکی کبی یازاجغز .

ثروت فنون املاسی ایله یازلمش برپارچه :

بیزده مطبعه‌جیلیق (ماتبا آجیلیق)

بیزده ایلك مطبعه (ماتبا آ) ، سلطان (سولتان) احمد خان ثالث حضرتلرینین (حازره‌تله رینین) زمان سلطنتی‌نین صون سنه‌لرینه دوغرو « ابراهیم متفرقه » ایسمینده ماجار أولادیندان مهتدی بیر ذات‌طارافیندان تأسیس اولونمشدور .

بو مطبعه‌یه لازیم کلان حرفاتین دوکولمه‌سی ایچین « ویانا » دان حکا کلار جلب أدیلدیکی روایت اولونمقده ایسه‌ده بو خصوصدا مورخلرجه اختلاف واردیر .

مطبعه‌نین تأسیسی وطبعه باشلانماسی ایچین « ابراهیم متفرقه » ایله بیرلیکده پك بویوك غایرت گوسته‌رن ذات ، اوزمان پاریس سفیری بولونان بیرمی سه کیز چه‌لبی محمد أفه‌ندیدیر . بوعالی همت‌ذات‌پاریسده مطبعه‌جیلیق حاقیندا تدقیقاتدا بولونمقده وایستانبولا عودتینده هم مطبعه ، هم ده بیرکتبخانه تأسیسینه موفق اولمشدور .

مطبعه‌نین تأسیسندن صونرا ایلك دوره‌ده باصیلان کیتابلاره گه‌لینجه : بیر روایته کوره اون آلتی ، دیگر بیر روایت تاریخیه‌یه‌گوره‌ده ییرمی‌به‌شدیر . حاتتا بیر سه‌نه‌ده طبع اولونان کیتابلارین أسامیسی سه‌نه نیهایه‌تینده مطبوع بیر جه‌دوه‌لده نشر اولونماق اوصول اتخاذ

تابلو : سینه‌ماتوغراف قارشیسنده معصوم چهره‌لر

أديلمش اولدوغوندان ، بوجه‌دوه‌له نظراً مطبعه‌نين بدايت تأسسنده‌ن يرمى سه‌نه صونرايا قادار ايكى يوز سه‌كسه‌ن جيلد طبع اولونمشدر .

ايلك طبع اولونان أثرده عارابجادان تورکجه‌يه « وانقولى » لغتى‌دير .

مطبعه‌ده السنهٔ اجنبيه‌دن‌ده ايلك دفعا چوجقلارا ماخصوص تورکجه ـ فرانسيزجا بير صرف باصيلميشدير .

ايشته بنم املامزى اصلاح ايچون بولدوغم اصول . بن شيمدى بواصولك مكملتنى ادعا ايتم وهركس ديله‌ديكى مطالعه‌ده بولونابيلير . يالكز ثروت فنون هرهفته‌كى نسخه‌سنده بواملا ايله يازلمش برستون يازى‌يى عمومك انظارينه عرض ايده‌جكدر . موفق اولورسه‌ق مملكتمز ودولتمز ايچون الك بويوك خدمتك ياپيلديغنه قانع وبختيار اولاجغم .

۹ مايس ، ۱۳۲۷

اسماعيل صبحى

برضيافت ادبيه

نيسانك برنجى جمعه كونى ، مملكتمزك حيات فكر وادبنده ، بررأس تاريخ كبى ، تفشكير استمرار اولاجقدر . اوكون مملكتمزك عصرلردن برى ـ كيم بيلير نه‌دن ـ محروم فيض‌طوپراغنده ، بزه‌برتورك دهاسى اثبات وايجاد ايده‌ن بويوك عبدالحق حامدك شرفنه ، ارباب فكر وقلممز طرفندن ترتيب اولونان اجتماع وضيافت تفصيلاتنه دائر هيچ برشى يازابيله‌جك ده‌كيلز . بواجتفال منورده بولونا بيلمك ، اوناصيهٔ بلند دها اوكنده تكميل موجوديتلريله سرفرو ايتمك ذوق بكانه‌سنى ادراك ايده‌ن برآووچ بختيارك ياشادقلرى اوبرقاچ ساعت ، سراپا شعر ، صاف ، و ـ بى‌شبهه ـ هراندیشه‌دن آزاده برزمان ايدى . بونى اورادە بولونانلر بوتون قدرت روحلريله حس ايتديلر . ايشته اوقادار ! بونلر شو سطور سياهده ياشاتيلامازكه يازمغه قالقيشالم ؛ يالكز اورادە سويله‌نن نطقلرى ، ايرادلرى صيراسيله ، نقل ايدييورز .

حمدالله صبحى بك طرفندن ايراد اولونان نطق :

« محترم بويوك شاعرمز !

طرفمزدن واقع اولان دعوت مشتركه‌يى قبول ايتديكز ، ارقداشلرم كنديلرينه عائد اولان دين شكرانى ادايه بنى توكيل ايتديلر . بكا بوقدر قيمتدار بروظيفه‌يى امانت ايتدكلرى ايچون كنديلرينه بيان تشكرات ايدييورم . بز سزه دوغريدن دوغرى‌يه خطاب ايتمك فرصتنى احراز ايتديكمز بودقيقه‌لرده ، سزك حقكزده دوشونديكمز بعض فكرلرى وبعض حسلرى‌ده سويليه‌جكز .

بزده‌ديكر بويوك كوچوك بيكلرجه همشهريلركز ، وطنداشلركز كبى تا كوچوك ياشمزدن برى يازيلركزى اوقويه اوقويه روحكزك ، معالياتكزك برر آشنای حريمى اولمشدق .

سز ، كوكلرك فوقندن اطرافه ابذال ضيا ايدن كونشلر كبى ، انواريكزك آيرى آيرى هانكى كوشه‌لرده برمعكس بولديغنى تخمين ايده‌مزديكز . ايشته سزك كائنات معنويمز آره‌سنه دوكدوككز ضيالرى كندى وجدانلرنده طوپلايان ، قلبلرينى ضيالريكزك بر محراق سوزانى حالنده بولوندير ان بيكلرجه معكسلركزدن برقاچى .

يازيلركزى اوقوديغمز دقيقه‌لرده ، بزدن باش دوندريجى مسافات معنويه ايله آيرلديغنى كورديكمز

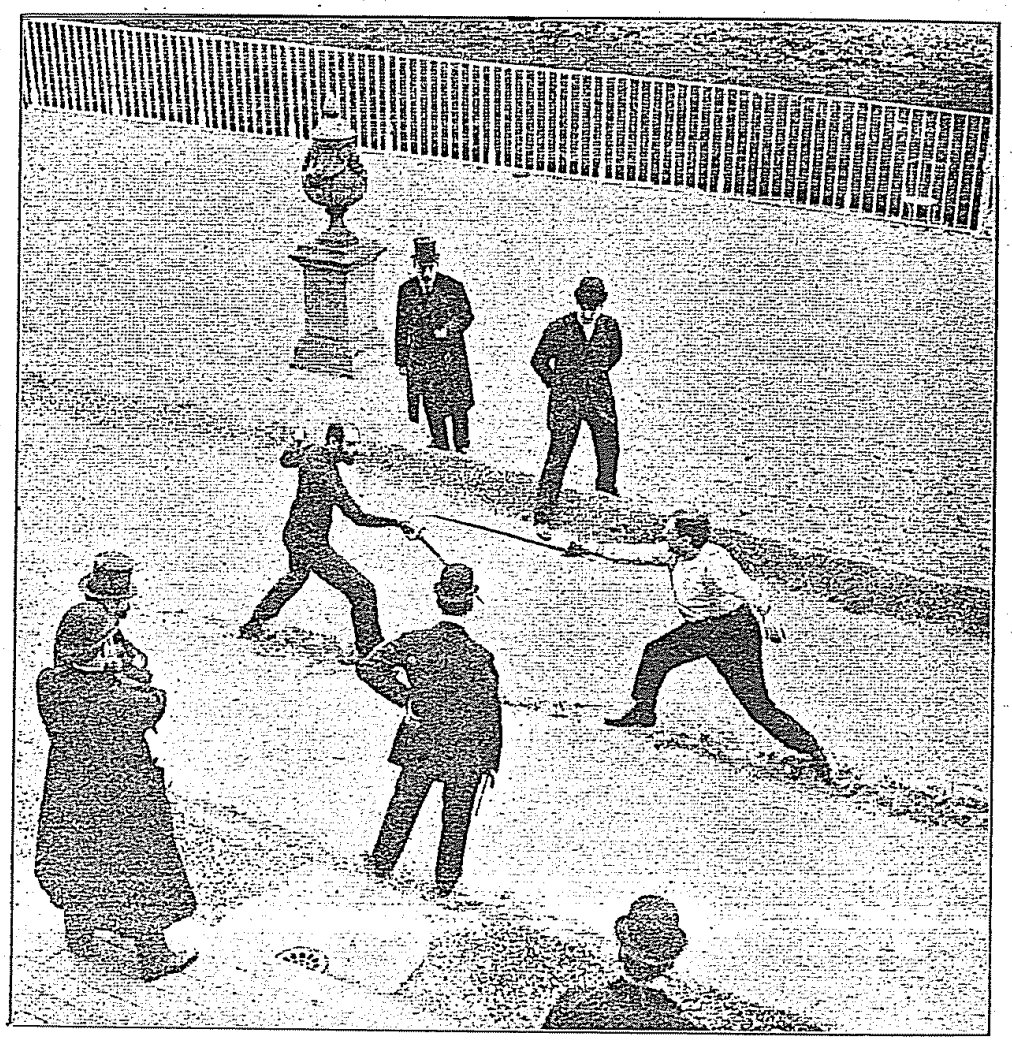
برمائدهٔ ادبیه — داهی شعر وادبمز عبدالحق حامد بك افندی شرفنه ، « ثروت فنون منتسبین ادبی » طرفندن ١٣٢٧ ایسانبك برنجی کونی ویریلن ضیافتده حاضر بولونان ذوات

برنجی صیرا — موقع احترامده عبدالحق حامد بك ، صاغنده : جاوید ، رشید ، اسماعیل مشتاق ، حسین سیرت ، احمد حکمت ، سلیمان پاشا زاده سامی بکلر . صولنده : احمد احسان ، دوقتور رضا توفیق ، حسین جاهد ، حتاب شهاب الدین بکلر .

ایکنجی صیرا — صاغدن صیرا ایله : حسین دانش ، سلیمان فهمی ، فاضل احمد ، مصطفی صبحی ، جلال ساهر ، اسماعیل صبحی ، تحسین ناهید ، نیر ، یعقوب قدری ، حمدالله صبحی ، کوپریلی زاده محمد فؤاد ، سلیمان صائب بکلر .

اوچنجی صیرا — صاغدن : رفیق خالد ، حسین سعاد ، عزت ملیح ، محمد سعدی ، مفید راتب ، شهاب الدین سلیمان بکلر .

بیوك شاعر منزله برکون بویله همبزم اوله جغمزی بزخیال ایتمکه بیله جسارت ایتمیوردق . فقط آره دن زمانلر کچدی ، قلبمزده یاریتدیره مادیغمز اوامید محال برحقیقت اولدی وبزشیمدی نزدکزده اك وسیع ، اك عمیق برسعادتله مسعودز .

قلارتی ـ دوده دوئللوسی

[تماشا نویس شهیرموسیو « هانری برنشتاین » ك « بندن صوكرا » نامیله یازمش اولدیغی برتیاترونك قومدی فرانسزده تمثیلی مناسبتیله پارس جرائدنده اوزون اوزادیه مباحثات ومناقشات حریان ایتمش ، محررك عسكر قاچاغی اولدیغی حقنده قیل وقالار پك بویومشدی . حتی متوفی « آلفونس‌دوده » نك اوغلی موسیو « لئون دوده » بویله براثری قبول ایتدیكی‌ایچون ، قومدی فرانسز مدیری موسیو «ژول‌قلارتی» علیهنده شدتلی برمقاله نشر ایتمشدی .

« هانری برنشتاین » بوقیل وقالله ختام ویرمك ایچون اثرینی قومدی فرانسزدن استرداده قرار ویردیكی صیراده ژول قلارتینك مخدومی ژورژ قلارتی شاهدلرینی یوللایارق لئون‌دوده‌یی دوئللویه دعوت ایتدی. دوئللونك شرائطی پك شدید ووخیمدی . اولا طبانجه ایله درت قورشون آتیله‌جق وبوبرنتیجه‌یی انتاج ایتمدیكی حالده قیلیجله اوروشیله‌جقدی . مخاصملر ٤ مارت ۱۹۱۱ تاریخنه مصادف كون ساعت اون برده « سنت لوئه‌ن » ده برلشدیلر . طبانجه‌لرك انداختی هیچ برنتیجه‌یی مؤدی اولامادیغندن قیلیجله مبارزه‌یه باشلادیلر ومبارزه ژورژ قلارتینك یارالانمسیله ختام بولدی . یاره اوقادار وخیم دكلدی ...

سز بوراده بولنمادیغكز زمانلر سزی یازیلرکز کبی دائما بزه‌تكرار تكرار سویله‌ین برشی دهاوار :

بویوك ارقداشلرکزدن برینك ، زمینك سمایه اك یقین برنقطه‌سی ویا سمانك ارضه اك یقین برجرج شعر وخیالی دیدیکی چاملیجه ، سز بوراده بولنمادیغکز زمانلرده‌ده سزك فکرلرکزله متفکر ، سزك

حسلیی کزله متأثر کورونیور . سزك و بویوك ارقداشلریکزك خاطراتیله مشحون اولان جاملیجه ، بزم عالم ادبیاتمزك براولیمپیدر ؛ براولیمپ که سکانی، الهلری مخیل دکل ، فقط حقیقی .

سزه بزباشقه برسبیله‌ده ادای شکرانه مجبورز. سز ، بیوك ارقداشلر کزله برابر بزده اون سکزنجی عصره وجود ویردیکز . سز اویله بر حرکت ادبیه وفکریه وجوده کتیردیکز که اونك نتیجه‌سی اوله‌رق بوکون اطرافکزده طوپلانان اولادمعنویکزك الرنده زنجیرلر وآللرنده بر محبسك قارانلقلری بولنیور . سزکله برابر کچیره‌جکمز صاییلی دقیقه‌لر ختام بولدقدنصکره ، بزشهرك سوقاقلرینه داغیلدیغمز وقت سزدن اك قیمتدار برهدیه آلمش اوله‌جغز . او ، نه وقتدنبری مشتاق اولدیغمز اصیل ، یوکسك سیماکزك بزم دماغلرمزده انطباع ایدن خیالیدر .

سزه تکرار تکرار عرض شکران ایده‌رك ارقداشلرم وکندی نامه اك اوزون، اك مسعود بر عمرایله کامیاب اوله‌کزی تمنی ایدرم . »

صوکرا حسین دانش‌بك شوکلمات نوازشی ایراد ایتدی :

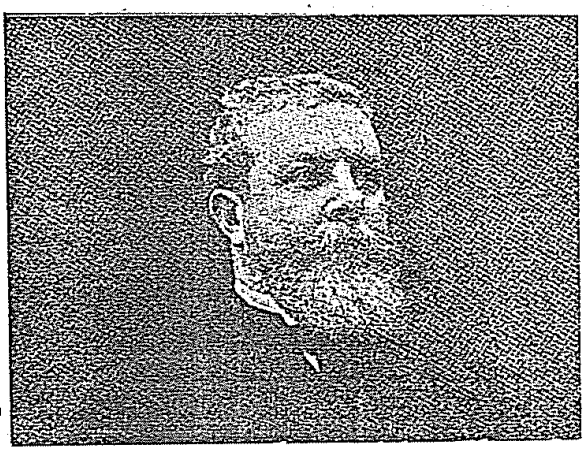
« بکلر ، افندیلر

آسیانك وهندستانك اسرار خیز جنکللرندن کچن هوای حاروجوشانك یتشدیردیکی حسیات ولوله‌دار وآتشین یأس وغرامی ، شمالی اوروپانك وخصوصیله انکلتره‌نك طونوق وسیسلی سماسی آلتنده یتیشن بدایع باکرهٔ فکریه ایله قوجاقلاشدیرمق و اوندن ملت معظمهٔ عثمانیه‌یه برکتبخانهٔ قیمتدار ادب اتحاف ایتمك صورتیله بر شاهراه جدید فکرت کشف و کشاد ایتمش و بوتون تجددات ادبیه‌یه رغماً او شاهراهك یکانه قائد ومقتدای ذی‌دهاسی مرتبه‌سنی بوآنه قدر محافظه ایلمش اولان استاد اعظممز عبدالحق حامد بکك طول عمرله معمر اوله‌سی وبو عمرك هر برمرحله‌سنك یکی براثر داهیانه ایله تفرد ایتمسی تمنیاتنه فقیر ایله برلکده جمله‌کزك اشتراکنی رجا ایدرم . »

بوندن صوکرا دوقتور رضا توفیق بك ، عبدالحق حامد بکك ادبیاتمز اوزرنده‌کی تأثیراتنی مختصراً بیان ایله‌دیلر .

صوکرا حامد بك افندینك ، جلال ساهر بك طرفندن شو نطق جوابیسی اوقوندی :

« بنده‌کز بر شاعر عاجز ، اشعارم ایسه بنده‌کزدن داها ناچیز ایکن موجودیت ادبیه‌لری هیئت

پیه‌رکییار

اخیراً ، هنوز قرق‌سکز یاشنده اولدیغی حالده وفات ایدن پیه‌رکییار ، شرق مسائلیله اپی مشغول اولمش ، مظالم حمیدیه علیهنده رفع ندی عصیان ایتمش ، عثمانلی - یونان محاربه‌سنی مخابرلکله تعقیب ایلمش برشاعر، برغزته‌جی ، وبرمورخ اجتماعیدی. برآزه‌لق استانبولده بولوندیغی صیرده ارمنی قوللهژنده فرانسزجه معلملکی ایتمشدی . سنبولیزم مسلك ادبیسنه منسوب شاعرلرك واسطهٔ نشر آثاری اولان « پله‌ئیاد » و « مرکوردوفرانس » مجموعه‌لرینك مؤسسلرندن بولونان پیه‌رکییار برچوق سنه‌لر « پروآرمه‌نیا » مجموعه‌سنك ریاست تحریریه‌سنده بولونمشدی . باشلیجه اثرلری « La lyre héroïque et dolente » « La gloire du verbe » « la fille aux mains coupées » ایله یونان قدیم ادباسندن « سوفومل » دن « ئه‌لیان » ن ترجمه ایتمش اولدیغی بعض اثرلردر . پیه‌رکییارك استانبولده بولونان محبان وتقدیرکارانی متوفانك یاد خاطراتی ایچون اونیون فرانسزده براجتماع ترتیب ایده‌رك نطقلر ایراد ایلمشلردر .

اجتماعیه مزك باعث مباهاتی اولان بوذوات عالیه‌دن نائل اولدیغم آثار نیرهٔ مهر ومحبت ناطقهٔ شکرانمی عادتا لال ایتمش اولدیغندن ادارهٔ لسان خصوصنده‌کی قصورمك عفوینی تمنی ایده‌رم ؛ ذاتاً ضعف بصر وضعف سامعه کبی طبیعی اولان نقیصه‌لرك ناطقه‌یه‌ده برتأثیری اولیور .

ایچکنزده بنده‌کزك هریولده عجز وقصورمی بنده‌کز قدر بیلنلر موجود اولدیغندن امینم . بونکله برابر ایی فنا آز چوق خدمات قلمیه‌ده بولنانلره اخوان مسلکمز طرفلرندن واقع اولان بونمایش مفخرت بخشا ، آتیده کنج ادبامزك دخی کندیلرندن دها کنج اولان ارباب قلمدن مظهر تلطفات اولهجقلرینه مشوقانه دلالت ایتدیکچون اولمالی‌که ذات حقیرمك بوتبشیره توسط ایتمکلکمه مساعد بیوریلیوردیورم . وبنه‌مساعدهٔ علیه‌کزله بوندن طولایی‌ده تمدح وتفخره نفسمده استحقاق کوریبورم . بوکون سزلربنده‌کزی وجوه ایله احیا ایتدیکنز . بنده‌کزده بوسروریتله احیای لیل ایده‌جکم . »

— بر مهم تشبث —

لسانمزه اساس وضع اولونیور

تورك دیلنك صرف تحلیلیسی

لسانمزك اسباب ترقیسنی تحری ایده‌رك بوصورتله اساسلی برصورتده اصلاحنه چالیشمق ، الحالهذه، یوتون ارباب فکر وقلمك بر یوك مشغله‌سنی تشکیل ایدییور . بالخاصه اعلان مشروطیتدن بری بوخصوصده برچوق تشبثلرده بولونولدی : یومی ، هفته‌لق برچوق غزته‌لرده تصفیهٔ لسان حقنده اوزون اوزادیه مباحثات ومناقشات وقوعه کلدی ؛ برچوق ادبا ، برچوق محررین مشهوره بوخصوصده دور ودراز بسیط مطالعات ایلدیلر . فقط نه‌بوجریان ، نه‌ده بونی تعقیب ایدن مماثل جریانلر هیچ برنتیجه‌یه منجر اولمادی . املا واصلاح حروف حقنده صرف ایدیلن غیرتلرده هنوز مع‌التأسف بارز ثمره‌لر ویره‌مدی .

هیچ برفکر معقول وعلمیه ، براصوله تابع اولمایارق کلیشی کوزل وجوده کتیریلن بوجریانلرك امید ایدیلن فائده‌یی تأمین ایتمه‌جکی ارباب اختصاصجه ذاتاً معلوم ایدی . چونکه لسانی تصفیه واصلاحه ، املا وشکل حروفی تغییر وتبدیله قالقیشان ذوات اك لازم واك اساسی برشیئی یعنی لسانمزك صرفنی اهمال ایدییورلر، اوکا عطف اهمیت ایله‌میورلردی . حالبوکه لسانك اصلاحی ایچون هرشیدن اول صرفنی تدوین ایتمك لازمدر.

بوکون لسان ایله آزاجق علاقه‌دار اولان هرکس تورکجه‌مزك مدون ومضبوط برصرفی اولمادیغنی بیلیرلر. فوأد وجودت پاشالرك همتیله همان همان یاریم عصر اول وجوده کلن « قواعد عثمانیه » نامنده‌کی اثرله ، اونی تعقیب ایده‌ن سائر برچوق صرف کتابلری بونامه هیچ بروقت مستحق دکلدرلر . چونکه اونلر علی‌العاده برکیف وهوس محصولی اولارق برقاچ آی ظرفنده جف‌القلم یازلمش بسیط واعتماده غیر لایق اثرلردر .

لسان ایله بر آز متوغل اولانلر ، بر لسانك صرفنی تدوین ایتمنك نه مشکل ونه بویوك غیرتلره وابسته بر ایش اولدیغنی پك ایی بیلیرلر . علم السنه کبی ، الیوم پك ترقیاته مظهر اولمش بر شعبهٔ معظمهٔ علمده کسب اختصاص ایتمه‌ینلر هیچ بر زمان بر « صرف تورکی » تدوین ایتمك صلاحیتنه مالك اولامازلر . ایشته لسان وادبیاتمزك الکاسکی وفدا کار خادمی اولان « ثروت فنون » بودفعه یکی وپك مهم برتشبثده بولونارق، عثمانلی عالم عرفانته « تورك دیلنك صرف تحلیلیسنی » اهدا ایدییور .

ثروت فنونك مارت بدايتندن اعتباراً منتظماً تفرقه‌يه باشلادينى بومعظم اثر ، تورك درنكى اعضاى محترمه‌سندن فاضل مقتدر « آندون ب . طغر » افندينك محصول مساعيسيدر . علم السنه‌دكى وقوف متبحرانه‌سيله مملكتمزده جداً يكتا اولان طنغر افندى ، تورك لسانى حقنده اوتوز بش سنه تدقيقاتده بولنمش ، يورواق بيلمز بر سعى ايله بوتون ايام قيمتدار حياتى بو خصوصه صرف ايتمشدر . بوقدر مديد سنين مساعينك محصول بركزيده‌سى اولان وتقريباً بيك صحيفه‌لق ايكى بويوك جلد تشكيل ايده‌ن بومعظم اثرك انتشارى عالم علم وعرفانمزده شبهه‌يوق كه الكمهم برحادثه كبى تلقى اولونابيلير . لسانمزى بويله براساس متينه استناد ايتديردكدن صوكرا ، ترقياتنى تأمين ايتمك ، اصلاح وتكميلنه چالشمق پك چوق قولايلاشاجقدر .

« ثروت فنون » بوقيمتدار اثرك يالكز غزته صحيفه‌لرنده محصور قالمايارق هركسك كتابخانه‌سنده‌ده برجاى تكريم بوله‌بيلمسى ايچون اونى آيريجه كتاب شكلنده‌ده طبع ونشر ايده‌جكدر . مملكتمزده بوكبى آثار جديه‌نك نه‌قدر آز تارء بولا بيلديكى دوشونولورسه « ثروت فنون » ك اختيار ايتديكى فدا كارلغك درجه‌سى حقنده برفكر الده ايديله بيلمش اولور . معمافيه « ثروت فنون » بوفدا كارلغى كمال ممنونيتله‌اختيار ايده‌جكدر : چونكه لسانمزك آتى يوزسنه‌دنبرى تدوين ايدله‌مش اولان « صرف تحليلى » سنك نشرينه وساطت ، مملكتك يكانه معكس علم وادبى اولان « ثروت‌فنون » ايچون يكى بروسيلهٔ افتخار تشكيل ايدر .

طونه‌ده برهفته

عثمانليلرك اك معزز خاطرات تاريخيه‌سيله مالامال اولان طونه نهرنده تا آلمانيادن قاره‌دكزه قدر برسياحت اجرا ايتمش اولان احمد احسان بكك ، برچوق تصاوير ايله مزين مكمل براثريدر . فيئاتى يوز پاره‌در .

(سالنامهٔ ثروت فنون) ك

سَالِ مَالِی

قسمی

[برسنه‌لك شئون وحادثات ماليه‌يی احتوا ايدر .]

عثمانلی

مخلدات ادبيه‌سی

آلتی يوز سنه‌لك ادبياتمزك منظوم و منثور بتون مخلداتی ، ادبامزك حيات و مسلك صنعتلرنی حقنده معلومات جمله‌يی ، الده ايديله‌بيلن رسملريله ال يازيلرينی ، ادبياتمزك مختصر فقط بك اطرافلی بر تاريخچهٔ تكاملنی احتوا ايده‌جك اولان بو اثر مهم فوق‌العاده نفيس برصورتده قريباً نشر اولونه‌جقدر .

سال مالی

[۱۳۲۷ سنه‌سی ظرفنده مجلس مبعوثانك بودجه‌یی تدقیق وقبول ایده‌مه‌دن طاغیدلمش اولماسنه مبنی ، قانون اساسی موجبنجه، ۱۳۲۸ سنه‌سی بودجه‌سی ۱۳۲۷ بودجه‌سنك عینی اولق لازم کلیور . بوسببله کچن سنه سالنامه‌سینده مندرج مطالعات ۱۳۲۸ بودجه‌سی حقنده‌ده وارد در. بناءً علیه احوال مالیه‌ده حقنده کله‌جك سنه برمقالهٔ مفصلهٔ مالیه درج ایتمك اوزره، بوسنه یالکز بعض ارقام ووثائق مالیه‌یی درج ایله اکتفا ایله‌یورز .]

۱۳۲۷ سنه‌سی موازنهٔ مالیه قانونی

ماده ۱ : ۱۳۲۷ سنهٔ مالیه‌سی مصارف عادیه بودجه‌سنده دوائره اعطا ایدیلان مخصصات اشبو قانونه مربوط (آ) اشارتلی جدولده ارائه‌اولندیغی وجهله [۳,٦۲۳,۳۱۸,٤۸۷] غروش اوله‌رق تعیین ایدلمشدر.

ماده ۲ : ۱۳۲۷ سنهٔ مالیه‌سی موازنهٔ عمومیه مصارفنه قارشولق اولان واردات محمنه اشبو قانونه مربوط (ب) اشارتلی جدولده کوسترلدیکی وجهله [۲,۸٤٤,۵۷۹,۵۰۰] غروشدن عبارتدر .

ماده ۳ : ملغا بدل عسکری بقایاسی اشبو قانونك تاریخ نشرندن اعتباراً عفو اولنمشدر .

ماده ٤ : اشبو قانونك تاریخ نشرندن اعتباراً ممالك عثمانیه کمرکلری واسطه‌سیله ادخال واخراج اولنه‌جق کتابلردن کمرك رسومی آلنمیه‌جقدر . شوقدرکه بونلر جلدلی اولدقلری حالده یالکز جلدلری اشبو رسومه تابع اوله‌جقدر .

ماده ۵ : موازنهٔ عمومیه واردات قسمنه داخل اولان واشبو قانونه مربوط (ت) اشارتلی جدولده کوسترلن کافهٔ رسوم ورتکالیفك ۱۳۲۷ سنه‌سی ظرفنده تحصیلنه دوام ایدیله‌جکدر. واردات موازنه‌سنده حاصلات متفرقه نامی آلتنده ذکر ایدیلان حاصلات ایله محازده آلنان تخریجیه واونئ سیم وزردن آلنمقده اولان عفا رسمی کما کان باقیدر .

ماده ٦ : محاسبهٔ عمومیه قانونك اون برنجی ماده‌سی موجبنجه مجلس عمومینك اثنای تعطیلنده حکومتجه تخصیصات منضمه اعطا ایدیله بیله‌جك اولان خدمات ۱۳۲۷ سنه‌سی ایچون اشبو قانونه مربوط (ث) جدولنده تعداد ایدلمشدر .

ماده ۷ : بانق عثمانی ایله اولان خزینه حساب جاریسندن ماعدا مالیه نظارتی ایجابی حاننده سنهٔ مالیه ظرفنده اوده‌نمك ومقداری ایکی میلیون لیرایی تجاوز ایتمه‌مك اوزره خزینه تحویلاتی اخراجنه ویاموقت آوانسلر ویا حساب جاریلر عقد وکشادینه مأذوندر .

ماده ۸ : واردات ایله مصارف آره‌سنده‌کی فرقی قپاتمق ایچون مالیه ناظری کرك قیصه وکرك اوزون وعده‌لی استقراضلر عقدینه مأذوندر .

ماده ۹ : آفیون عشری میزان اصولی اوزره استیفا اولنه‌جقدر .

ماده ۱۰ : مالیه‌ونافعه نظارتلری الجزیره عملیات اروائیه‌سندن هندیه‌سدوقنالریله حبانیه صواقه‌سنك حکومت حسابنه اکمال انشا آتی ایچون بدلی تقاسیط سنویه ایله تسویه ایدلمك وقبل التعاطی مجلس عمومینك نظر تدقیق وتصویبنه عرض ایله تصدیق ایتدیرلمك شرطیله انشا آت متعهدی تحری وعقدایدیله‌جك مقاوله وشرطنامه لایحه‌لرینی تهیئه ایده‌جکلردر .

ماده ۱۱ : طرق عمومیه انشا آت وتعمیراتنه صرف ایدلمك وبدلی تقاسیط سنویه ایله اوده‌نمك اوزره

مالیه نظارتی ایکی میلیون بشیوز بیك لیرالق استقراض عقدینه مأذوندر . ۲۰ حزیران سنه ۳۲۶ تاریخلی مادهٔ قانونیه ایله طرق عمومیه ایچون وریلان یوز سکسان طقوز میلیون کسور بیك غروشلق تخصیصاتدن غیر از صرف قالان مقداری سالف‌الذکر استقراضك حاصل نقدیسی مقدارینه قدر تزیید اولنمشدر .

ماده ۱۲ : ۳ مایس سنه ۳۲۵ تاریخلی فوق‌العاده بودجه‌دن بیك اوچیوز یکرمی یدی سنه‌سی نیسان غایه‌سنه قدر غیر ازصرف قالان مخصصات بیك‌اوچیوز یکرمی یدی سنه‌سی بودجه‌سه دوراولنه‌جقدر. مذکور فوق‌العاده بودجه‌ده مرقم وارداتك اوچیوز یکرمی التی دورهٔ حسابیه‌سی نهایتنه قدر وقوع بولان مصارفه تقابل ایدن مقدارندن فضله‌سی واردات عمومیه میانته قید اولنه‌جقدر .

ماده ۱۳ : خاقان‌سابق دیونك اوچ یوزیکرمی بش واوچیوز یکرمی التی سنه‌لرنده تسویه اولنه‌میان قسمك تخصیصات منضمه شکلنده تأدیه‌سنه دوام ایدیله‌جکدر .

ماده ۱۴ : موازنهٔ عمومیه قانونیله تحت مأذونیتده بولنمیان بالجمله رسوم وتکالیفك تطبیق وتحصیلی قطعیاً ممنوع اولوب بونك خارجنده هر نه نام وصورتله اولور ایسه اولسون طرح وجبایت تکالیف حقنده امر اعطا واجرا ایدنلر تعقیبات قانونیه‌یه تابع طوتیله‌جقلردر .

ماده ۱۵ : تنسیقاتك صورت اجراسنه دائر ۲۵ حزیران سنه ۳۲۵ تاریخلی قانونك یدنجی ماده‌سی بروجه زیر تعدیل ایدلمشدر :

تخصیص اولنان معزولیت‌معاشلری‌ایکی سنه‌دن افزون واون سنه‌دن دون خدمت‌دولتده بولنانلره (۳)، اون سنه‌دن افزون واون بش سنه‌دن دون خدمت دولتده بولنانلره ٤ سنه اعطا اولنور . اون بش سنه‌دن زیاده خدمت دولتده بولنانلره معاشات حاضره‌لرینك قطعیله مأمورین ملکیه‌نك تقاعد ومعزولیت معاشلرینه دائر قانون موجبنجه معاش تخصیص اولنور. آنجق منسوب اولدقلری نظارت ودائره‌لرجه اقتدار واهلیتلریله متناسب اولهرق درسعادت وياطشره‌ده تحریراً تکلیف اولنه‌جق مأموریتلری بلا معذرت مشروعه ایکی دفعه تحریراً ردایدنلرك وبرده هر آلتی آیده بر کره تحریراً وبالذات مراجعتله طلب مأموریتده بولنمیانلرك وياخود بر خدمته تعیین اولنانلرك معزولیت معاشلری درحال قطع ابدیلور .

ماده ۱۶ : ممالك عثمانیه لیمانلرینك برندن دیکرینه سیر وسفر ایدن سفائن تجاریهٔ عثمانیه‌یه لیمان دائره‌لری جانبندن اعطا قلنان مرور تذکره‌لریله مانیفستولر مجاناً اعطا ویزه معاملاتی مجاناً اجرا اولنه‌جقدر.

ماده ۱۷ : جهت بریه وبحریه‌ده مستخدم بالعموم یوز باشیلر معاشاتنه (۱۰۰) وملازملر معاشاتنه (۵۰) غروش ضم‌ایدلمشدر. موجود قول‌اغالری مخصصاتی مع‌ضم‌قدملی یوزباشیلر مخصصاتنه ابلاغ اولنه‌جقدر. یوزباشیلر ایجاب ایدن مبلغ اشبو دوائر بودجه‌لری داخلنده دوران ایتدیریله‌جکدر .

ماده ۱۸ : وقوعات اخیره طولایسیله محصور قالوب مرکز وملحقات ایله مخابراتی مدت مدیده منقطع اولان یمن وعسیرده ۳۲۵ و ۳۲۶ سنه‌لرینه عائد تخصیصات داخلنده اوله‌رق تحقق ایده‌جك دیون ایله ۳۲٤ سنه‌سنك صوك سکز آیلق دیونندن هنوز تسویه اولنمامش اولان مبالغك یکون عمومیسی اجتماع آتی ابتداسنده مجلس عمومی‌یه بیلدیرلمك اوزره ۳۲۷ سنه‌سی بودجه‌سی اوزرندن تخصیصات منضمه اوله‌رق تأدیه‌سنه مالیه نظارتی مأذوندر .

ماده ۱۹ : جهت بریه‌دن ژاندارمه‌یه آلنان قائممقاملره آلای قوماندانی ، قول آغالرینه طابور قوماندانی ، آلای کاتبلریله اداره امینلری ویوزباشی وکیللرینه یوزباشی مخصصاتی اعطا اولنه‌جقدر .

ماده ۲۰ : مقاولات محررلری عائداتندن تأجیلات نامیله الآن اجرا ایدلمکده اولدیغی آکلاشیلان یوزده اون بش توقیفات بعدما اجرا اولنمیه‌جقدر .

ماده ۲۱ : [۳۲٦ بودجه‌سنك یکرمی آلتنجی ماده‌سی یرینه] خزینهٔ مالیه‌یه جهت عسکریه‌دن ویا خاقان سابقدن مدور اراضی وچفتلکلر ایله من‌القدیم خزینه‌نك تحت تصرفنده بولنان چفتلکلره مهاجر وعشائر اسکان ایتمکه ویا بونلری بدلات مناسبه ایله مقسطاً تأدیه اولنمق اوزره زراعه ویا اهالی‌یه تفویض ایلمکه ویاخود مقاوله‌سی مجلس عمومینك تصدیقنه اقتران ایتمك شرطیله کرك اوزون وعده ایله عادیاً ایجار ایتمکه وکرك اعمار ایتمك اوزره کذلك اوزون وعده ایله عثمانلی شرکتلره ایجار ایدوب بالآخره پارچه پارچه یالکز عثمانلیلره صاتمغه حکومت مأذوندر. بدلی مقسطاً آلنمق اوزره زراع واهالی‌یه تفویض‌ایدیلان اراضی بدللری کاملاً تسویه اولنجه‌یه قدر خزینه‌یه مرهون ویا وفاءً مفروغ حکمنده بولنه‌جقدر .

ماده ۲۲ : ۳۲۷ سنه‌سی بودجه‌سنده طرق ولایات انشاآت وتعمیراتنه تخصیص ایدیلان مبلغدن سنه‌سی ظرفنده صرف ایدیله‌میان مقداری اوچ یوز یکرمی سکز سنه‌سی ظرفنده صرف ایدیله‌بیله‌جکدر .

ماده ۲۳ : ۳۲۵ و ۳۲٦ موازنه قانونلرینك اشبو قانون وقوانین مخصوصه ایله فسخ وتعدیل ایدلمه‌ین احکامی معتبردر .

ماده ۲٤ : اشبو قانونك اجرای احکامنه مالیه ناظری مأموردر .

۱۰ جمادی‌الاخره سنه ۱۳۲۹ و ۲۵ مایس سنه ۱۳۲۷

محمد رشاد

مالیه ناظری	صدراعظم
نائل	ابراهیم حقی

« آ » جدولی

۱۳۲۷ سنه‌سی ایچون دوائره ویریلان تخصیصاتی مبیندر

	غروش
دیون عمومیه	۱ ۱۸۳ ۲۱٦ ۹۰۳
خاندان سلطنت	۵۰ ۳٤۸ ۰۰۰
دیوان محاسبات	۱ ۹۱۷ ۰۹۰
رسومات	۵۰ ۸۰۸ ۲٤۸
پوسته وتلغراف	۷۹ ۵۳۷ ٦۰۸
دفتر خاقانی	۱۰۱ ٦۵۹ ۹۰۰
صدارت	۲ ٦٤۰ ۳٦۰
داخلیه	۱۳۵ ۵۸۱ ۳۵۲
امنیت عمومیه	٤۸ ۳۵۱ ۱۷۰
شورای دولت	۳ ۳۰۸ ۲۰۰
خارجیه	۲٤ ۵۱۸ ۸۲٤
علمیه	۵۱ ۰٦۸ ٦٤۲

	غروش
مجلس عمومی	۲۱ ۸۷۱ ۱۰۱
مالیه	۲۸۵ ۵٤۵ ٦٦۲
عدلیه	۷۸ ٦٤۵ ۲۲٤
معارف	۹۹ ٤٤۸ ۱۸۵
نافعه	۱۵۵ ۳۸٦ ٦٦۰
اورمان	٤۸ ۱۹٤ ۰٦۵
بحریه	۱٦۸ ۲۷۱ ٦۱۲
حربیه	۹۰۰ ۰۰۰ ۰۰۰
اعمالات حربیه	٤۹ ۱۵۷ ٤۷۸
ژاندارمه	۱۷۳ ۸٤۲ ۲۰۵
یکون	۳ ٦۲۳ ۳۱۸ ٤۸۷

« ب » جدولی

۱۳۲۷ سنه‌سی ایچون مقدار تحصیلات اوزرینه تخمین اولنان واردات عمومیه خلاصه‌سنی مبیندر

برنجی قسم ـ بلاواسطه آلنان ویرکولر

فصل		
۱	مستغلات واراضی وعرصه‌لر ویرکوسی	۲۶۶ ۷۹۸ ۰۰۰
۲	تمتع ویرکوسی	۳۱ ۹۹۵ ۶۰۰
۳	بدل نقدی	۱۰۲ ۰۰۰ ۰۰۰
٤	طریق بدل نقدیسی	۵۵ ۳۹۳ ۸۰۰
۵	اغنام ، دوه ، جاموس ، جنوار	۱۹۵ ۷۱۲ ۲۰۰
٦	اعشار	٦۸۸ ۵۹۰ ۰۰۰
۷	خصوصی اورمانلر حاصلاتندن آلنان رسوم	۵ ۷۹۸ ۳۰۰
۸	معادن رسومی	۷ ٤۲۳ ۲۰۰
۹	ویرکو تذکره‌لری	۳ ۵۰۰ ۰۰۰
	برنجی قسمك یکونی	۱ ۳۵۵ ۲۱۱ ۱۰۰

ایکنجی قسم — تمغا ، خرجلر ، قیدیه‌لر

۱۰	تمغا رسمی	٤۷ ۲۱۸ ۱۰۰
۱۱	خرجلر	٤۲ ۷۳۹ ۰۰۰
۱۲	قیدیه‌لر	۳٦ ۷۷۸ ٤۰۰
	ایکنجی قسمك یکونی	۱۲۷ ۷۳۵ ۵۰۰

اوچنجی قسم — بالواسطه آلنان ویرکولر

۱۳	مسکرات رسمی	۲۹ ۱۱۳ ۷۰۰
۱٤	تنباکو بیعیه‌سی	۱۹۸ ٤۰۰
۱۵	کمرك رسومی	٤۷۰ ۰٤۲ ۵۰۰
۱٦	رسوم بحریه	۱٤ ۸۱۲ ۰۰۰
۱۷	رسوم صحیهٔ حیوانیه	۱ ۸۷۷ ۷۰۰
۱۸	صید بری وبحری	۱۹ ۹۵۳ ۰۰۰
	اوچنجی قسمك یکونی	۵۳۵ ۹۹۷ ۳۰۰

دردنجی قسم — انحصارلر

۱۹	طوز	۱۱٦ ۹٦٤ ۰۰۰
۲۰	توتون	۱۰۳ ۸۱۳ ۳۰۰
۲۱	تنباکو	٤ ۱۰٤ ۰۰۰
۲۲	باروت	۷ ٤۵۱ ۵۰۰
۲۳	مسکوکات	۲۹ ۳۰۰ ۰۰۰
۲٤	پوسته وتلغراف	۸۲ ۱۷۵ ۵۰۰
	دردنجی قسمك یکونی	۳٤۳ ۸۰۸ ۰۰۰

بشنجی قسم

٢٥	طوله‌باغچه غازخانه‌سی حاصلاتی	٥ ٥٤٤ ٧٠٠	
٢٦	مکتب صنایع حاصلاتی	١٢٢ ٥٠٠	
٢٧	فرات ودجله واپورلری حاصلاتی	٧ ٠٨٤ ٠٠٠	
٢٨	معادن	١١ ٢٠٧ ٥٠٠	
	بشنجی قسمك یکونی	٢٣ ٩٥٨ ٧٠٠	

آلتنجی قسم

٢٩	املاك امیریه حاصلاتی	٤٧ ٠٤٧ ٦٠٠	
٣٠	فروخت اولنان اشیا بدلی	٣ ٣٠٦ ١٠٠	
٣١	میری اورمانلری حاصلاتی	٢٩ ٠٠٩ ٩٠٠	
	آلتنجی قسمك یکونی	٧٩ ٣٦٣ ٦٠٠	

یدنجی قسم — مقطوع ویرکولر

٣٢	مصر وزیلع ویرکوسی	٧٨ ٤٨٩ ٠٠٠	
٣٣	قبریس «	١٠ ٥٢٥ ٧٠٠	
٣٥	آینه‌روز «	٧٢ ٤٠٠	
٣٥	سیسام «	٣٠٠ ٠٠٠	
	یدنجی قسمك یکونی	٨٩ ٣٨٧ ١٠٠	

سکزنجی قسم

٣٦	خزینه معاملاتندن حاصل اولان واردات	١٠ ٠١٢ ٧٠٠	
٣٧	زراعت بانقه‌سی تمتعاتی	٧ ٠٠٠ ٠٠٠	
٣٨	مکتب طبیه حاصلاتی	٤٢٢ ٢٠٠	
٣٩	اختراع براتلری	٣٤٦ ٤٠٠	
٤٠	جزای نقدی	١ ٠٣٨ ٩٠٠	
٤١	امتیازلی شرکتلر حاصلات وتمتعاتندن خزینه حصه‌سی	٢ ٢٦٥ ٨٠٠	
٤٢	شمندوفرلردن خزینه حصه‌سی	٢٤ ٣٦٦ ١٠٠	
٤٣	امتیازلی قومپانیه‌لردن تفتیش مصارفنه مقابل آلنان	٢ ٦٨٦ ٩٠٠	
٤٤	حجاز تیمور یولی اعانه‌سی	٢٨ ٢٧٨ ٠٠٠	
٤٥	حاصلات متفرقه	٥٠ ٠٣١ ٦٠٠	
	سکزنجی قسمك یکونی	١١٦ ٤٤٨ ٧٠٠	

طقوزنجی قسم — استردادات

٤٦	بغداد وحدیده ـ صنعا وصومه ـ باندرمه تیمور یوللرینه انشا آت اثناسنده ویریلوب استرداد ایدیلهجك اولان	٣٤ ٦١٠ ٨٠٠
٤٧	٣٢٦ سنهسنده وقوع بولان تعویضات اولوب ٣٢٧ سنهسنده استرداد ایدیلهجك اولان	٣ ٥٠٠ ٠٠٠
٤٨	مشترك محافظه مصرفنه مقابل رژی شرکتی طرفندن اعطا اولنهجق اولان	٨٥٥ ٠٠٠
	طقوزنجی قسمك یکونی	٣٨ ٩٦٥ ٨٠٠

اونجی قسم — تقاعدومعزولین صندوقلری

٤٩	ملکیه تقاعد صندوقی	٥٠ ٠٥٠ ٣٠٠
٥٠	معزولین «	٥ ٧٥٩ ٣٠٠
٥٠	عسکری تقاعد «	٦٥ ٤٢٦ ١٠٠
٥٢	علمیه «	٣ ٦٢٧ ٥٠٠
	اونجی قسمك یکونی	١٢٤ ٨٦٣ ٢٠٠
	واردات عمومیهیکونی	٢ ٨٤٤ ٥٧٩ ٥٠٠

دیون عمومیهٔ عثمانیه

١٣٢٧ سنهٔ مالیهسنك ختامه تقرب ایتمسی مناسبتیله مجلس اداره رئیسی سیرآدام بلوق طرفندن سنهٔ مذکوره معاملاتنه دائر بعض معلومات اعطا ایدلمشدر :

٣٢٧ مارتندن ابلولنه قدر اجرا ایدیلن حسابات قطعیه وبوکونه قدر وارد اولان اخبارات قطعیه نتیجهسنده ٣٢٧ سنهسی حاصلات عمومیهسنك ٥,٠٨٠,٦٤٧ لیرای عثمانیه بالغ اولدینی تحقق ایتمشدر .

٣٢٦ سنهسی حاصلات عمومیهسی ، ١,١٠٣,٢٠٩ لیراسی کمرك رسم منضمی اولق اوزره ٤,٧٧٩,٧٤٩ لیرادن عبارتدی . ٣٢٥ سنهسی حاصلاتی ایسه ١,٠٤٢,٩٩٢ لیراسی کمرك رسم منضمی اولهرق ٤,٥٤٠,٨٢٦ لیرایه بالغ اولیوردی . بناءً علیه کچن ٣٢٦ سنهسی واردات عمومیهسنه نسبتله یوزده ٦,٢٩ و٣٢٥ سنهسنه نسبةً ایسه یوزده ١١,٨٨ فضلهٔ حاصلات موجوددر . بوسنه ظرفنده دیون عمومیهنك قبریس حصهسنه مقابل کمرك فضلهسندن حکومتك هیچ برشی اعطا ایتمدیکی نظر دقته آلینیرسه فضلهٔ حقیقینك ٣٢٦ سنهسنه نسبتله یوزده ٧,٣٦ و٣٢٥ سنهسنه نسبتله ایسه یوزده ١٤,١٤ اولدینی تظاهر ایدر .

٣٢٦ سنهسی ٣٢٥ سنهسنه نسبتله یوزده ٥,٢٦ نسبتنده ، حس ایدیلهجك درجهده ممنونیت بخش برفضله کوستردیکی نظردقته آلنیرسه بوسنهنك دیون عمومیهنك بدایت تأسیسندن بری الك پارلاق برثمره تأمین ایتدیکی تظاهر ایدر . فیالحقیقه ٣٢٣ سنهسنده حاصلات عمومیه ٣,٩٠٨,١٣٤ لیرا ایکن ٣٢٧ده ٥,٠٨٠,٦٤٧ لیرایه بالغ اولمشدرکه بومدت ظرفندهکی تزاید یوزده اوتوزه بالغ اولمقدهدر .

اعشار واغنام رسومی ٣٢٧ سنهسنده ٢,٤٩٦,٠٠٠ لیرایه بالغ اولیورکه کچن سنهیه نسبتله ٤٧,٥٢٧ لیرالق جزئی برتنزل موجوددر .

٣٢٧ سنه‌سنده تأديه ايديلن كيلو مترو تأميناتى يوزده يكرمى قدر تنزل ايتمشدر .
طوز وارداتنده بوسنه ٣٤,١٤٣ ليرالق برتزايد حس ايدلمكده‌در . بوتزايد فضلهٔ صرفياتدن نشأت ايتمشدر .
پول صرفياتنده يوزده يدى ، يعنى ٣٣,٤٠٠ ليرالق برتزايد موجوددر .
اسپرتو وارداتى ٣٨,٥٦٩ ليرا تزايد ايتمشدركه يوزده ١٢ نسبتنده برفرق واردر .
صيد ماهى رسومنده ٧ بيك ليرا يعنى يوزده ١٢ برتزايد واردر . حرير وديكر رسوم كچن‌سنه‌دن پك آز برفضله كوسترمكده‌در .
رژى اداره‌سنك حاصلاتندن ديون عموميه‌يه مخصص قسمده يتمش بيك ليرالق برتناقص واردر .
سنه صوكنه قدر بومقدار ٢٠٠ بيك ليرايه بالغ اولهجقدركه بوبرطرفدن چاغليغك تزايدندن ، ديكر طرفدن ايتاليانلرك طرابلسى استيلاسندن نشأت ايلديكنى سويلمشدر .
سير آدام بلوق بعده اسهام وتحويلاتدن بحث ايلهرك ميدان تداولده‌كى تحويلاتك ٣٨,٥٦٧,٧٨٢ ليرا قيمتنده اولديغنى بيان ايلمشدر .

ضربخانه‌مزك فعاليتى

١٣٢٧ سنه‌سى ابتداسندن كانون ثانى نهايتنه قدر ضربخانه‌نك اون بر آيلق مضروباتى

مسكوك آلتون

نوعى	عدد	ليرا
بشيوزلك	٥١٣١٦	٢٥٦٥٨٠
ايكى يوز	٩٦٣٨	٢٤٠٩٥
يوزلك	٤٦٢٧١١٨	٤٦٢٧١١٨
اللىلك	٧٥٤٤١	٣٧٧٢٠,٥
يكرمى بشلك	٢٤٥٣١٤	٦١٣٢٨,٥
	٥٠٠٨٨٢٧	٥٠٠٦٨٤٢

زينت آلتونى

بشيوزلك	٤١٥٢	٢٠٧٦٠
ايكى يوز اللىلك	١١٠٣٠	٢٧٥٧٥
يوزلك	٥٠٧٨٤	٥٠٧٨٤
اللىلك	٢٣٨٠١	١١٩٠٠,٥
يكرمى بشلك	٦٦٦١٥	١٦٦٥٣,٧٥
اون اكى بچقلق	٥٠٣٦٨	٦٢٩٦
	٢٠٦٧٥٠	١٣٣٩٦٩,٢٥

* * *

کوموش

	غروش	
یارم مجیدیه	۷٦۰۱	۷٦۰۱۰
چاریك «	۱۱۹۱۲۰۱	۵۹۵٦۰۰۵
ایکیلك	۵٤۲٦۳۲۱	۱۰۹۵۲٦٤۲
غروشلق	۹۳٦۵۹۵	۹۳٦۵۹۵
	۷۵٦۱۷۰۱۸	۱۷۹۲۱۲۵۲

نیکل

قرق پاره‌لك	۵۰۰۰۰۰	۵۰۰۰۰۰
یکرمی «	۱۰۰۲٤۰۰۰	۵۰۱۲۰۰۰
اون «	۱٦۷۱۲۰۰۰	٤۱۷۸۰۰۰
بش «	۱۸۸۹٦۰۰۰	۲۳٦۲۰۰۰
	٤٦۱۳۲۰۰۰	۱۲۰۵۲۰۰۰

اجمال (کوموش ونیکلك یوز غروشی برلیرا اعتباریله)

	عدد	لیرا
مسکوك آلتون	۵۰۰۸۸۲۷	۵۰۰٦۸٤۲
زینت آلتونی	۲۰٦۷۵۰	۱۳۳۹٦۹٫۲۵
کموش مجیدیه اقسامی	۷۵٦۱۷۱۸	۱۷۹۲۱۲٫۵۲
نیکل مسکوکات	٤٦۱۳۲۰۰۰	۱۲۰۵۲۰
	۵۸۹۰۹۲۹۵	۵٤٤۰۵٤٤

ایام تعطیلیه داخل اولمایه‌رق برسنه ۳۰۰ کوندن عبارت اولوب کچن سنه‌نك مارتی بدایتندن شباط ابتداسنه قدر ۲۷٦ کون ظرفنده بروجه بالا ۵۹ ملیون ضربیات حسابیله ضربخانهٔ عامره‌ده یومی وسطی ۲۱۷۰۰۰ پارچه مسکوکات ضرب ایدلش اولدیغی تعین ایدر.

* * *

نیکل مسکوکات ضربنه کچن سنه ۵ کانون ثانی سنه ۳۲۷ تاریخنده مباشرت ایدلش وشمدیه قدر ضرب اولونانلر بروجه آتی محلره تسلیم وارسال اولنمشدر :

شهر امانتنه	مالیه‌خزینه‌سنه	دوائرومؤسساته	طشره ولایاتنه	یکون	
غروش	غروش	غروش	غروش		
۵۲٤۹٦۰	۲۱۰۰۰۰	۲۹۰٤۰	۸۵۰۰۰۰	۱٦۱٤۰۰۰	عن فی ۵ کانون ثانی الی غایه شباط سنه ۱۳۲٦
۱۵۰٤۸۰۰	٤٦۳۰۰۰	٤٦۲۰۰	۱۰۰۳۸۰۰۰	۱۲۰۵۲۰۰۰	عن فی ۱ مارت الی غایهٔ کانون ثانی سنه ۱۳۲۷
۲۰۲۹۷٦۰	٦۷۳۰۰۰	۷۵۲٤۰	۱۰۸۸۸۰۰۰	۱۳٦٦٦۰۰۰	

مطبوع برایستاتستیقه نظراً ضربخانه‌نك شمدیه قدر مضروباتی بروجه آتیدر :

زمان سلطنت	تاریخ رومی	کوموش لیرا	آلتون لیرا
سلطان مجید	۱۲۷۷ ـ ۱۲٦۰	۳,۸٦٥,۹٦۰	۱٤,٤۸۱,٥۹٥
سلطان عزیز	۱۲۹۲ ـ ۱۲۷۷	۳,۲۰۸,۸۲۷	۱٤,۹۷۰,۷۳۲
سلطان مراد خامس	۱۲۹۲	۲۲,۲۰۰	۱۳,۲۰۰
سلطان حمید ثانی	۱۳۲٥ ـ ۱۲۹۲	٤,۷٤۲,۱۲۸	۱٦,۳٥۹,۳٥۹

آلتون مسکوکاتك قسم جزئیسی اسکی ضرب اولنان عثمانلی آلتونلرینك یکیدن اذابه ایدلسندن حصوله کلمش اولوب ، ۱۲۹٦ سنه‌سندن صوکره کوموش مجیدیه مسکوکات ضربی منع اولندیغندن خاقان مخلوع ایله خاقان حاضر حضرتلرینك زمان سلطنتلرنده ضرب اولنان کموش مسکوکاتك یوزده سکسان رادهسنده قسم کلیسی سیلیك اسکی کوموش مسکوکات عثمانیه‌نك اذابه‌سیله اقسامه تحویلندن ایلری کلمشدر . الیوم موجود متداول اولان مجیدیه‌لرك ٦ ملیون لیرالق، چاریك وایکیلك وغروشلق کبی مجیدیه اقسامنك ده (۲) ملیون لیرالق‌قدر اولدیغی تقدیر وتخمین اولنمشدر .

عثمانلی شمندوفر حاصلاتی

عثمانلی شمندوفرلرینك (۱۹۱۰) سنه‌سندهکی مجموع حاصلاتی حقنده موسیو (آلکسی ره‌ی) طرفندن فرانسزجه مفصل براستاتستیق نشر ایدلمشدر . موسیو (آلکسی‌ره‌ی) (۱۹۱۰) سنه‌سنده یکیدن انشا ایدیلن خطوط حدیدیه ایله خطوط قدیمه‌نك مجموع وارداتی حقنده یکان یکان معلومات وتفصیلات اعطا ایدییور .

مشارالیه طرفندن ایستاتستیقه وضع ایدیلن مقدمه‌دن آکلاشلدیغنه کوره (۱۹۱۰) سنه‌سنده ایشلدیلن عثمانلی شمندوفرلرینك مجموع طولی (٦۲۳۳) کیلومتره‌دن عبارت بولنمقده اولوب (۱۹۰۹) سنه‌سنه نسبتله درت کیلو مترو قدر برفرق موجود بولنمقده‌در . بوکیفیت برطرفدن آیدین ـ دینار خطنك دینار ـ کچی بورلی شعبه‌سی انشا ایدلك صورتیله اوتوز آلتی کیلو مترو قدر تمدید ایدلسندن ودیکر طرفدن حجازخطنك ده (۱,۰۰) یرینه ۱,٤٦۸ کیلومتر ویه ایندیرلش بولنمسندن ایلری کلمکده‌در .

بونکله برابر عثمانلی شمندوفرلرینك ، کله‌جك سنه‌ظرفنده حمص ـ طرابلس‌شام ، صومه ـ باندیرمه، بابا اسکی ـ قرق کلیسا خطوطی وبغداد شمندوفرلریله ، آیدین خطوطنك تمدیدی نتیجه‌سی اولهرق دها زیاده ترایدایلیه‌جکی وحدیده ـ صنعا خطنك انشاآتنه‌ده کمال کرمی‌ایله دوام ایدلکده اولدیغی بیان‌ایدیلیور. موسیو (آلکسی‌ره‌ی) طرفندن نشر ایدیلن ایستاتستیقدن منفهم اولدیغنه نظراً (۱۹۱۰) سنه‌سنده بتون عثمانلی شمندوفرلری فضلهٔ وارداتی (۱۱,٦٦۸,۰۰۰) فرانغه بالغ اولمقده وفضلهٔ مذکوره‌ده بالخاصه کچن سنه ظرفنده آناطولی محصولاتنك مبذولیتنه عطف ایدلکده‌در . مرور تذکره‌سی اخذی مجبوریتنك لغوی‌ده روابط ومناسبات تجاریه اولدجه تکثیر ایتمشدر. عثمانلی شمندوفرلرینك کیلومتره‌باشنه واردات نقطهٔ نظرندن (۱۹۱۰) سنه‌سندهکی احوالنی ایستاتستیقدن بروجه آتی نقل ایدییورز :

بیروت ـ حیدر	۱۸٦۸۹	فرانق	ازمیر ـ قصبه اسکی خطی	۱۷٥۳۷ »
حرسین ـ آطنه	۱۸٥۱۱	»	شرق شمندوفرلری	۱۷۳۲۱ »

آیدین شمندوفر خطی	۱۶۹۲۸ فرانق		سلانیك ـ درسعات التصاق خطی	۸۳۶۹	فرانق
سلانیك ـ مناستر	۱۶۲۸۸ »		اسکی شهر ـ قونیه	۷۲۹۲	»
عارفیه ـ آطه پازاری	۱۶۱۷۵ »		ریاق ـ حلب	۷۹۱۳	»
یافه ـ قدس	۱۵۷۲۹ »		ازمیر ـ قصبه وامتدادی	۵۹۳۴	»
حیدر پاشا ـ آنقره	۱۳۲۵۶ »		جاز خطی	۳۶۵۸	»
مدانیه ـ بروسه	۱۱۰۶۹ »		بغدادشمندوفری (قونیه ـ بلغورلی)	۲۰۷۱	»

ایشلتمه حاصلاتنك تزایدینه مقابل حکومت طرفندن تأدیه ایدیلن تأمینات آچهسی مقداری دخی تناقص ایلمشدر . حکومت عثمانیه (۱۹۰۹) سنهسنده (۱۰,۲۲۵,۰۰) فرانقلق تأمینات آچهسی ویرمشیدی . (۱۹۱۰) سنهسنده ٦ قومپانیهیه (۱٤,۳۰۹,۰۰۰) فرانق رادهسنده تأمینات اچهسی اعطا ایلمش ودیکر ایکی قومپانیهدن دخی ۱۰۱,۰۰۰ فرانق قدر حاصلات آلمشدر . بوصورتله حکومتك مصرفی (۱٤,۲۰۸,۰۰۰) فرانغه تنزیل ایلمش اولوب بومقدارده (۱۹۰۹) سنهسنه نسبتله ۵,۰۷٤,۰۰۰ فرانق رادهسنده برنقصان کوسترمکدهدر .

موسیو (آلکسی رهی) ك ایستاتستیقی مفادینه نظراً ایشتمه قومپانیهسی اولق اعتباریله براصول مخصوصه تابع اولان شرق شمندوفرلری (۱۹۱) سنهسنده حکومته (۳,۰٤۳,۰۰۰) فرانق تأدیه ایلمشدر .

مذکور قومپانیهنك (۱۹۰۹) سنهسندهکی تأدیاتی آنجق (۲,۰۵۸۹,۰۰۰) فرانق اولدیغندن حکومتك نفعنه اولهرق (۹۵۳,۰۰۰) فرانق رادهسنده برفرق وجوده کلمش دیمکدر . بناءً علیه (۱۹۱۰) سنهسی حاصلاتی هم ترکیاده فعالیت تجاریهنك توسعی وهمده خزینهنك منافعی نقطهٔ نظرندن بالخاصه شایان ممنونیتدر .

یوزده یوز کومرك رسمی

قانون موقت

ایتالیانك ممالك عثمانیهیه تجاوز اتمهسی اوزرینه ایتالیا ممالکندن ممالك عثمانیهیه ورود ایدهن اشیانك قیمتی اوزرندن یوزده یوز کومرك رسمی آلنماسی تقرر ایتمشدر . بومعامله اعلان حرب تاریخندن اعتباراً ایتالیادن چیقمش اولان اشیا حقنده‌ده تطبیق اولوناجقدر .

اشبو مادهٔ قانونیهنك اجراسنه مالیه نظارتی مأموردر .

اشبو لایحهٔ قانونیهنك مجلس عمومینك اجتماعنده قانونیتی تکلیف ایدلك اوزره موقتاً موقع اجرایه وضعنی وقوانین دولته علاوه‌سنی اراده ایدهرم . ۱۹ شوال ۱۳۲۹ و ۲۹ ایلول ۱۳۲۷

محمد رشاد

کومرکلرمزك بیك اوچیوز یکرمی یدی سنهسی وارداتنك حساب اجمالیسی‌ده شودر :

یکون	رسوم متنوعه	رسم منضم	
عدد لیرا	عدد لیرا	عدد لیرا	
٤٨١٣٣١٠	٣٦٢٠٦٥٩	١١٩٢٦٥١	١٣٢٧
٤٦٧٣٤٢٥	٣٥٣٠٤٠٠	١١٤٣٠٢٥	١٣٢٦
١٣٩٨٨٥	٩٠٢٥٩	٤٩٦٢٦	فضله

پارلمنتولر قاچه مال اولیور؟

بزده پارلمنتو مصارفی (۲۱۳,۵۱۰) لیرایه بالغ اولیور. مختلف پارلمنتولرك موجب اولدیغی مصارف بروجه آتی در :

عثمانلی پارلمنتوسی	۳,۵۵۶,۹۶۲	فرانق
فرانسز «	۱۸,۸۲۷,۱۶۰	«
یونان «	۱,۰۵۱,۱۲۰	«
آوسترياده ریشسرات مجلسی	٤,۱۳۹,۲۲۲	«
آلمانیاده رایخشتاغ «	۱,٦۲۹,۰٦۷	«
انکلیز پارلمنتوسی	۱,٦۸۲,۷٦۲	«
روس «	۱۱,۸۹۷,٦۰۰	«
آمریقا «	۷۱,۱۹۹,٤۳۱	«

قاچیریلان فرصتلر

عزت فؤاد پاشانك ۱۲۹۳ روس سفرینه دائر یازدیغی براثر فوق‌العاده‌در . هرکسه اوقونماسی فرضدر . صوك‌روس‌حربنده اوغرادیغمزك‌مصائبك اسباب موجبه‌سنی حاکیدر . فیاتی ۱۵ غروشدر.

(سالنامهٔ ثروت فنون) ك

سَالِ سِيَاسِي

قسمی

[برسنه‌لك شئون وحادثات سياسيه‌يي
احتوا ايده‌ر]

مصور ثروت فنون

تورکجه‌نك بوکون مالك اولدیغی زنکین ورنکین لسان ادبینك مؤسسی ثروت‌فنون مجموعهٔ جدیه‌سیدر. یزم مملکتمزده بومجموعه قدر جدی ، ثباتلی وقدیم برمجموعهٔ علمیه‌وادبیه‌داهایوقدر. هرهفته اوقونماسی، حیات مدنیه‌نك تعقیبی ایچون شرط اولان بونفیس مجموعهٔ مصوره‌نك سنه‌لك آبونه‌سی ۱۳۰ ، آلتی آیلغی ۷۰ غروشدر . نفاستنه خال کلمه‌دن مقوا بوری ایچنده کونده‌ریلیر .

سال سیاسی

۱۳۲۷ سنهٔ مالیه‌سنه عائد

مناسبات خارجیه‌مز

۱۳۲۷ سنه‌سی ظرفنده کنج تورکیانك مناسبات خارجیه‌سی‌ده ، احوال داخلیه‌سی کبی ، جداً مهم صارصینتیلر ، آغیر سرکذشتلر ، ومختلف جریانلرایچنده کچمشدر . دولت عثمانیه‌نك صوك سنه‌ده‌کی مناسبات خارجیه‌سنی ، جهت جهت تفصیله باشلامازدن اول بومناسباتك برعلامت‌عمومیهٔ ممیزه‌سنی سویله‌مك ایسته‌رسه‌ك ، — کچن سنه‌کی سال سیاسیده‌ده دیدیکمز کبی — اونك متردد ، متموج ، ثباتسز اولدیغنی وهنوز اساسلی بر استقامت ومسلك طوتامادیغنی اعتراف ایتمکه مجبورز . بزم سیاست عمومیهٔ خارجیه‌مزك یالکز برصفت فارقه‌سی واردر : اوده دائما وممکن اولدوغی قادار ، حتی بعضاً فدا کارلقله مترافق برصورتده ، صلحپرورلك ایتمکدر . دولت عثمانیه صلحپروردر ؛ آنجق ، ایکی سطر اول دیدیکمز کبی ، نه‌سیاست خارجیه‌مزده ، نه‌ده داخلیه‌مزده ، اوزون اعتنالرله بویوك دماغلر طرفندن وضع وتعیین ایدلش برمسلك متین واساسی موجود اولمادیغندن ، مع‌التأسف سیاست خارجیه‌مزك صلحپرورلك صفت فارقه‌سی بعضاً خللدار اولیور . بزم کچن سنه سویله‌دیکمز ، بو سنه‌ده تکرار ایتدیکمز (مسلك اساسیٔ خارجی) ، بردولتك سنه‌لرجه مدت ظرفنده بالتجربه ثابت اولمش ، اویله کچیجی وقایع ایله خطوطی تبدل ایتمز ، روش سیاستی دیمکدر . انکلتره‌نك ، روسیه‌نك ، آوستریانك سیاستلری کبی . بودولتلر سیاست خارجیه‌لرینی اویله بر استقامت واساسه استناد ایتدیرمشلردرکه بونلر سنه‌لرجه ، حتی‌عصرلرجه‌مدتدن بری ، هیچ اولمازسه ۳۰ ـ ۴۰ سنه‌دن بری ، اوصاف وعلامات بارزه‌لریله هرکسجه معلوم اولمش مسلکلردر . بناءً علیه هر هانکی بر مسئله‌ده بودولتلرك طوروحرکتی ، اساس اعتباریله ، داها قبل‌الجریان کوسته‌ریله بیلیر .

ایشته بزم ، بزده یوقاغندن بحث ایتدیکمز (مسلك اساسیٔ خارجی) بودر . بردولت بو مسلکنی اوزون تجربه‌لرله واعتنالرله ، بویوك ذکالرله وضع ایده‌ر . واونی یئه یاواش یاواش وآنجق اوزون‌مدتلرده ، بویوك احتیاجلره کوره ده کیشدیره‌بیلیر . زیرا عالمده هیچ بر شی ثابت و غیر متبدل دکلدر . کنج تورکیانك بویله برشاهراه معلوم سیاستی هنوز یوق . چونکه بز دور استبداددن ، کیف و هوسات ، پروغرامسزلق دورندن یکی قورتولارق پروغرام و حساب دورینه یکی کیردك . اویله بر بویوك اساس متین خارجی وضع ایده‌جك قدر زمان کچیرمدیکمز کبی ، فوق‌العاده اولارق ، بو قدر برزمانده اویله بربویوك مسلك وضع ایده‌بیلمك اقتدار ودهاسنه مالك یوکسك برحکومت آدمنه‌ده مالك اولامادق . وبونك ایچوندرکه ، بویوك بردیپلوماتك ، درت سنه‌لك مشروطیتمزده وضع ایتمه‌سی بلکه ممکن اولان شاهراه خارجیٔ سیاستمزی آغیر آغیر یاپه‌بوزه وضع وانشا ایتمك مجبوریتنده‌یز . اما بوندن دولایی ضرر ایده‌جك ایمش ، یاخود ایدییورمشز . ئه ، ضرورت اشیادن متولد بونتیجه‌یه قاتلانمغه مجبورز . رأس اداره‌مزده بویوك دماغلر بولونمامه‌سندن دولایی ایده‌جکمز ویا ایتدیکمز ضررلردن کیمی مسئول طوتابیلیرونه‌یاپه‌بیلیرز ؟ .

شونقطه‌یی اشارت ایتدکدن صوکرا ، همان سویله‌یه‌لم که « بوتون دولتلرله خوش کچینمك وهیچ

جرطرفه تمایل ایتمه‌مك» سیاست مستحیلنی باب عالی کچن سنه‌نك نصف اولنده ینه تطبیقه چالیشدی. و آوروپانك ظاهری نزاکت و تمایلاتیله دمکذار اولدیسه‌ده صوك بهارده پاتلایان ایتالیا حربی، اوچ بوچوق سنه‌در باب عالی‌یی اویالایان بونادیده ـ عی الخصوص بیك جریان متخالف آره‌سنده چالقالانان بزم ایچون پك قوف ـ سیاسته افلاس ایتدیردی. مسترح وآسوده یاشایان ، دور صدارتی دغدغه‌سز جه کچیرمکه چالیشان حق پاشایی متعاقب موقع صدارته کلن پیرکاردیده سعید پاشا ـ یا اساساً سیاست منفرده‌نك مضرتنه قائل اولدیغندن ، یاخود ایتالیا اعلان حربیله دیدهٔ انتباهی آچیلدیغندن اولمالی — مجلس مبعوثان کرسیسنده ، آوروپاده کی ایکی زمرهٔ دولیه‌دن یعنی اتفاق مثلث ، ائتلاف مثلث زمره‌لرندن بری الله بهمه‌حال عقد اتفاق لزومنی اورتایه سوردی؛ هرکس یونی تصویب ایتدی . یعنی کنج تورکیا رسماً ، وقائمك شهادت فعلیه‌سی اوکنده « هرکسله خوش کچینمك، نازك بر سیاست منفرده تعقیب ایتمك » سیاستنك افلاسنی تصدیق ایله‌دی. . . فضله اولارق صدر حاضر حضرتلری ، اویله بر اتفاقه سرعت ممکنه ایله دخول قابل اولاجغنی ایما بویوردیلر ، هرکسده بر مسرت حاصل اولدی ؛ سیاست خارجیه‌مزك بر اساس متینه استناد ایتدیریله‌جکی امید قویسی معوج، قرارسز بر سیاستدن بیقمش یوره‌کلره صو سرپدی ...

لکن ایشته ایتالیا محاربه‌سی ظهور ایده‌لی آلتی آیه یاقلاشیور ، صدر اعظم پاشا حضرتلرینك اوقدر اعتماد ایله ، اوقدر کار آزموده بر طور ایله سویله‌دکلری سوزلرك هنوز بر نتیجهٔ فعلیه‌سنی کورمه‌دك . دولت عثمانیه ایچون، اتفاق مثلثك باشنده اولان آلمانیا طرفنه‌می ، یوقسه ائتلاف مثلثك قلاووزی بولنان انکلتره جهتنه‌می تمایل ایدلمك موجب منفعت اولاجغی مسئلهٔ معضله‌سی بیله هنوز حل ایدلمه‌مش کورونیور ؛ وصوکره بودولتلر کندی حوزهٔ اتفاقلرنده باب عالی‌یه نه درجه حسن قبول کوستره‌جکلردر ؟ بوده دیکر بر مسئلهٔ مشکله‌در . حاصلی ، ظواهره کوره حکم ویرمك وباب عالینك انکلیز ، یاخود آلمان سیاستنه تمایل ایتمکده اولدیغی حقنده ایتالیا محاربه‌سنك باشندن بری فیصله‌لانان بی اساس سوزلره قولاق آصمامق لازم کلیرسه . دینه بیلیرکه باب عالی رسماً وقولاً سیاست منفرده‌یه وداع ایتمشدر ؛ فقط فعلاً هنوز اونك بازیچه‌سیدر . بو حکم آجی بیله اولسه، بز وقایعی نقطه‌سی نقطه‌سنه ، کوزومزك وقلممزك قدرتی درجه‌سنده بر مطابقتله، کوروب یازمق مجبوریتنده اولدوغمز ایچون ، سویله‌مکه مجبورز.

شونی‌ده علاوه ایتمکی اونوتمایه‌لم که باب‌عالینك ۱۳۲۷ سنه‌سی ایلولنه قدر تعقیب ایتدیکی سیاست اساساً ورسماً « نازك ومحب برانفراد » پولتیقه‌سی اولمقله برابر فعلاً آلمانیایه طرفدار ایدی ؛ ایتالیا محاربه‌سنه آلمانیانك سببیت ویردیکی فکر وملاحظه‌سی ، قیزغین بر شیئه طوقونمش چوجوق الی کبی ، بزم الریمزی آلمانیانك ده‌میرلاری آراسندن بردن چکدی ، چیقاردی . لکن هیجانك زوالندن وسکونك عودتندن صوکره هرایکی زمرهٔ دولیه‌یی وداها دوغروسی انکلتره ایله آلمانیایی مساوی شرائط مقایسه ایله تدقیقه باشلادق . بو تدقیقاتك ایسه ، یا پك دقتلی و آکلایشلی اولدوغمزدن ـ انشاءالله بویله‌در ـ یاخود عطالت وقرارسزلغمزدن دولایی هنوز بر حکم و قرار قطعیه پیوسته اولامادیغنی برآز یوقاریده سویله‌مشدك .

بالقان حکومتلری ایله مناسباتمز

کچن ۱۳۲۷ سنه‌سی ظرفنده بالقان حکومتلری ایله بزم بینمزده واوقلرك کندی بینلرنده کی مناسبات ایی برطرزده جریان ایتمشدر . اکر ، آشاغیده بحث ایده‌جکمز ، کچن بهارده چیقان مایسور مسئله‌سنده طاغك خیرچین وجدالجو حرکتی اورتالغه ایچه ولوله ویرمه‌مش اولسه‌یدی ، یوتون سنه حضور

امیر مکهٔ مکرمه شریف حسین پاشا حضرتلری

[معلوم اولدیغی اوزره امیر مشارالیه حضرتلری حجاز قطعهٔ عسکریه‌سندن برمقداریني وکذلك عربان وقبائلدن طوپلادقلری پیاده وسواریدن مرکب براوردوپی مستصحباً کچن‌سنه حجازدن عسیره‌متوجهاً حرکت ایتمشلرومتمهدی سیدادریسی تنکیل ومحاصره‌ده بولنان ابها قلعه‌سنی ودرونده‌کی عساکر مدافعهٔ عثمانیه‌یی تخلیص ایتمشلردر]

وسکون ایچنده کچمشدر دینه‌جکدی . ظاهراً هیچ ولوله انداز اولمایان ، فقط حقیقتده شدتلی خصومتلر تولید ایده‌ن صربستان وقاره طاغك ، « صرب عنصری هکه‌مونیاسی » رقابتنی‌ده اونوتمامه‌لیدر . مع مافیه‌عمومیتله بالقان سیاستی - خارجاً - پك ساکن وخشنود کورونمشدر .

بالقانلر احوالنده ، غیر فعلی ، هنوز تشبث درجه‌سنده قالمغه محکوم بر حادثه‌دن داها بحث ایتمه‌لیدر . اوده عثمانلی مجلس مبعوثانده اظهار ایدیلن طلب وآرزو اوزرینه ، تورکیه‌نك ریاستی آلتنده بر « بالقان اتحادی » تشکیلی ایچون ، بو غایه‌نك الکحرارتلی مدافعلرندن سلانیك‌مبعوث سابق « ولاخوف » افندینك‌ده داخل اولدیغی ، برقاچ مبعوثدن مرکب برهیئت تشکیلیدر . بوهیئت ، بولغارستانده ودیکر بالقان‌مملکتلرنده‌ده بو یوك فکرك مدافع ومروجلرینی طوپلامق صورتیله ایشه باشلایه‌رق برخیلی‌چالیشمش ایسه‌ده ، عثمانلی مجلس مبعوثانك طاغیدلماسی بومساعیٔ جمیله‌یه موقتاً فاصله ویرمشدر . اعتراف ایتمه‌لیدرکه کچن سنه ، اعلان حریتمزدن بری صیق صیق تکرار ایدلکه باشلانان بالقان اتحادی فکری ایچون خیرلی برسنه اولمشدر . کرك بویله برهیئت متشبثه‌نك تشکلی ، کرك استانبولده ، بوایشده مهم رول اوینایه‌جق بردولتك یعنی روسیه‌نك سفیری موسیو چاریقوفك تورك محبی و بالقانلرده تورکیه ریاستی آلتنده براتحاد تشکیلی طرفداری اولماسی بالقان اتحادی فکرینی ذهنلرده خیلی ایلریله‌تمشدر . بالقان اتحادی معظم برایش اولدیغندن سرعتله موقع فعله چیقاماز سه‌ده ، نجه امکانسز دکلدر . هربویوك ایش کبی متکلدر . وشمالدن ایلریله‌مکده اولان جرمان تضییقی قارشیسنده بالقانلیلرك یاشامق احتیاجی ایشته بوفکری موقع موفقیته چیقاراجقدر . یالکز یاکلش آدیملر آتیلیرسه نتیجه‌یه عدم‌وصول تهلکه‌سی بولوندیغنی‌ده اونوتمامه‌لیدر .

شیمدی بالقان حکومتلری ایله اولان مناسباتمزی برر برر تدقیق ایده‌لم :

۱ — بولغارستان ایله مناسباتمز :

کچن‌سنه‌کی سال سیاسیده ، قرال فردیناندك زیارتنه رغماً ، تیتیز وغوغاجی کوسته‌رمکه مجبور اولدیغمز بولغارستان ، ۱۳۲۷ سنه‌سی ظرفنده ، برقابینه‌نك تبدیله ، شایان حیرت برسکون صلحپرورانه ایله یرنده راحت طورمشدر .

کچن سنه خارجیه ناظری اولان صوفیه سفیر سابقی عاصم بك

فی الحقیقه ، محافظهٔ موقع ایچون دائما اعصابی تحریك ایده‌جك وقایع احداثنه و بویله لکله بوتون قوای ملیه‌یی حکومت اطرافنه طوپلامغه چالیشان « مالینوف » ك ده‌موقرات قابینه‌سی ایللك بهارده سقوط ایتدی . بو استعفاده ، اوته‌دن بری ، هرشیئه رغماً ، بولغارستانده سیاستی پارمقلرنده چویرمکده اولان یکی قرال فردیناندك الی واردی . ده‌موقراتلری اسقاط ایتمکه سببلر موجوددی : اولکی سنه تشکل ایده‌ن بولغارستان قرالغنی تصدیق و قانون اساسینك حقوق حکمداری یه تعلق ایده‌ن بعض موادینی تعدیل وتبدیل ایتمك اوزره « طرنووه » ده طوپلانه‌جق « مجلس ملیٔ مؤسس » ایچون انتخابات فوق العاده اجراسی لازم کلیوردی . مالینوف قابینه‌سی ایسه ، بویله بر انتخابده حکومتك قوتی محافظه ایده‌میه‌جك قدر ، انظار ناسده حیثیتنی ، نفوذینی ، غائب ایتمشدی . دیکر طرفدن « مجلس عمومیٔ مؤسس » مواجهه سنده حکومته وقرالله عائد حقوق عالیه‌یی یوکسك بر آلتله مدافعه ایتمك لازم کلیر ایکن ده‌موقرات قابینه‌سی ایله منسوبینی برطاقم سوءاستعمالات ایله خلق نظرنده مظنون بولونیورلرایدی ؛ صوکراده بولغارستان بویوك ملی مجلسنی طوپلارکن راحت وسکونه محتاجدی . قرال فردیناندك ، سیاسین دیده براصابتله پارمغنی تام وقتنده قالدیرماسی اوقابینه‌یی دوشوردی ، یرینه کشوف ایله دانف صلح ومسالمته و بولغارستانك اب اولی اولان تورکیه‌یه قارشی حسن مناسبت پرورده ایتمکه طرفدار فرقه‌لرندن برحکومت تشکل ایتدی .

کشوف ـ دانف قابینه‌سی ، جداً ، کندندن اومولدینی وجهله حرکت ایتدی . داخلده ، بولغارستانك

کچن سنه صوکلرنده پوسته و تلغراف ناظرلغنه تعیین اولنان داخلیه ناظر اسبق طلعت بك

تاریخی پایتختی اولان طرنوه ده طوپلانان مجلس مؤسس ملی یه عائد بویوك ایشلری حسن ختامه ایردیردیکی کبی ، بزه قارشی ده جداً صلحپرورانه سیاست تعقیب ایتدی. کچن سنه ظرفنده واقعا بعض بولغار اختلاجیلرینك تشویقیله ینه ماکدونیاده بومبالر پاطلادیغنه دهبونلرك برکره ایتالیا محاربه سیله ایتالیانلر کبی یکی مسلکلری واردر. برده هنوز حیاتی برسنه یه بالغ اولامایان ـ برکشوف قابینه سنك بولغارستان داخلنده اعتیاد حالنی آلمش، کوکلهشمش بر حالی درحال رفع ایتمه سی طلب اولونامازدی بومشکل واوزون برسعیه ، علی الخصوص ایکی دولت مناسباتنده اساسلی و شخصه غیرتابع ، مدید برمقارنتك وجودینه توقف ایدهر .

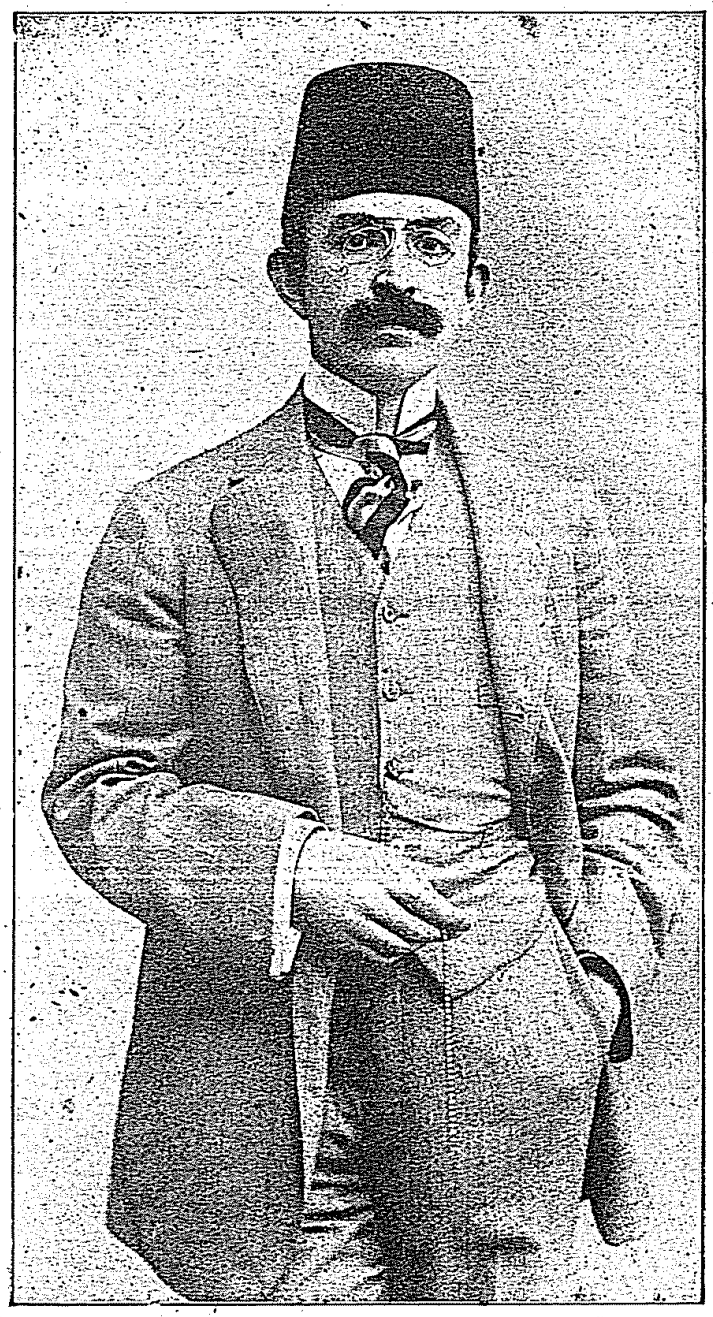
بزم ایله بولغارستان هنوز یکدیکرینه یان باقان ایکی قومشو ایسه کده ایرکچ آکلاشه جغمز محققدر. ایکی حکومتك بیك تورلو مناسباتی بونی ایجاب ایتدیرمکدهدر . بولغارستان نوهوسلکنی براقوبده برآز آغیر باشلی دوشوندیکی وقت ، تورکیهنك دست خیرخواهنی منتدارانه صیقه جقدر .

بولغارستانه عائد کچن سنه کی وقایع ایچنده ، تکمیل بالقان حکوماتی ولی عهدلرینی صوفیه ده طوپلایان، ولی عهد پرنس بوریسك سن رشده بلوغی مناسبتیله اجرا قلنان مراسم ذکرهشایان درجه ده مهمدر . بو مراسمه طرف دولت عثمانیه ده دکر دول معظمه کبی خالصانه اشتراك ایدلدی .

بولغارستان ایله جریان ایدن مناسباتمزده مهم برموقع اشغال ایدهن وکچن سنه کی سال سیاسی قسمزده بحث اولونان تجارت معاهده نامه سی ۱۳۲۷ سنه سی ظرفنده ده برنتیجهٔ قطعیه یه ربط اولونامامشدر . مدتی ختام بولمش اولان اسکی مقاوله نامه نك تجدیدی ضمننده باشلایان مذاکرات هنوز نتیجه پذیر اولامشدر. هرحالده بوبزم ایچون ـ کچن سنه ده دیدیکمز کبی ـ مغلوب اولمامغه پك اعتنا ایله چالیشیله جق برمسئله در .

۲ — یونانستان ایله :

یونانستان ، ونیزه لوسك عاقل اداره سیله کیردیکی طریق تنسیق واصلاحده دوام ایدییور وتورکیایه

کچن سنه صوکلرکده نافعه نظارتنه تعیین اولنان
مالیه ناظر سابق جاوید بك

قارشی، کرید مسئله‌سنك وجودینه رغماً، جدی برمناسبت تعقیب ایده‌رکی کورونیور. ۱۳۲۷ده ایکی مملکت مناسبتی ـ کچن سنه کی سالنامه‌مزده سویلندیکی کبی ـ هرایکی مملکتك متقابلاً سفیرلرینی چکمش اولمالرینه وکرید مسئله‌سنه رغماً سکون ایچنده کچمشدر. یونانستان شیمدی بوتون منابع قوتی «قوتلی برارادو ودونانما!» وجوده کتیرمکه حصر ایتمش، قانترایچنده چابالایور. دائما قدرتنك فوقنده قالان بو مساعینك نتایجی بزه متوجه اولاجغنده شبهه یوق. فقط قوربغه نه‌قدر شیشسه فیل اولاماز.

بولغارستان ویونانستان ایله مناسباتمزدن بحث ایدرکن شوراسنی ده اشارت ایتمکه مجبورز که، من القدیم ما کدونیا ادعالرندن طولایی بر برندن متنفر اولان بو ایکی حکومت، وه‌نیزه‌لوسك عاقلانه مسلکیله، کچن سنه بربرلریله اوزلاشمق ایچون خیلی تشبثاتده بولوندیلر. بو ایکی حکومتك ائتلافلرنده اساس، بر برلرینی سومه‌لری ده‌کیل، ما کدونیاده «مثبت، منفی» کبی کندی قوتلرینك بربرینی افنا ایتمه‌سی طرفیندن هیچ بریسنه خادم اولامادیغنی دوشونه‌رك بو ایکی قوتی بالتوحید تورکیه‌یه قارشی بالخاصه ما کدونیاده استعمال ایتمك آرزوسی اولدیغنی ایچون بز بو ائتلافی خوش کوره‌مه‌یز. یونانستانك، پرنس بوریسك سن رشده وصولی مناسبتیله اجرا قلنان صوفیه زیارتنده کندیسنه فوق‌العاده بر خلوص دوستانه ویرمکه چالیشمامسنه رغماً، یاپیلمق ایسته‌ن ائتلافك قطعیت ودوامی مجهولدر.

۳ — صربستان ایله :

آوسترپا تضییق آلتنده ایکلدمکه باشلادیغندن بری، کندیسنه ترانسیت قاپولرینی آچان جنوب قومشوسنه قارشی پك منتدلیر طاورانان صربستان ایله کچن سنه کی مناسبتمزده له‌الحمد شایان ذکر بر شی یوقدر. صربستان شمدی امور تجاریه‌سیله مشغول اولدیغی قدر، آتیده صیراسی کلنجه رولنی اوینامق ایچون، استحضارات حربیه‌سیله مشغول بولونیور. کندیسنی باشلیجه اشغال ایدن برشی، الندن کیده‌ن بوسنه‌ده‌کی

کچن سنه تجارت و نافعه نظارتی مستشار لغندن ناظر لغنه تعیین ایدلش وصوکره استعفا ایتمش اولان خلوصی بك

یکی پازار سنجاغی اولدیغنده شبهه یوقدر . اویکی پازارسنجاغی که اوراده کندیسندن بویوك آوستریاایله کندیسندن کوچوك قاره طاغ ده ، سنجاغك بزم الیمزده اولماسنه رغماً ، بر جبلی امیدلر پرورده ایدییورلر . برده صربستان طونه نهرندن آدریاتیق ده کیزینه قدر انشا ایدیلهجك شمندوفر خطنده تأمین منافعه چابالامقدهدر .

٤ — رومانیا ایله :

بالقان حکومتلرینك اك عاقلی والك منتظم اداره صاحبی اولان رومانیا ایله مناسبتمز ، هرایکی طرفك مسلك صلحجویانهسی حسبیله ، غایت اییدر . بورکیه ، هرزمان سویلهدیکی کبی ، آرتق نهایت درجه صلحپروردر ، اسکی حربجولغنه وداع ایتمك ایستهیور . بونك ایچون قارشیسنده ، رومانیا کبی عاقل وتجارتی ، منفعتی وبونك ایچون صاحی دوشونور بر حکومت بولونجه ، اونکله حسن مناسبات پرورده ایتمهسی قابل دهکیلدر . بلکهده بوحسن مناسباتدرکه آرامزده برمقاولهٔ عسکریه اولدیغی شایعهسنی تولید ایتمشدر . بو شایعهدن کچن سنه بحث ایتمشدك ؛ بوسنه شونی علاوه ایدهلم که ، رومانیانك آراصیرا مانوره ایچون عسکر طوپلامق ویابرمسئلهده برطور آلمق کبی حرکتلری بولغارستان افکارینی درحال اندیشهیه دوشوردیکی کورولیور ، بوده مذکور مقاوله شایعهسنك قوتنی غائب ایتمهدیکنه وبویله برمقاولهنك قیمتنه دایلدر .

٥ — قاره طاغ اله :

کچن سنه بوکوچوك ، فقط برباردان صوده فیرتینالر تولید ایدهن دولتله مناسباتمز اصلا ایی باشلامامشدر . دها موسم بهارده قاره طاغك مالیسور اشقیاسنی قیشقیرتماسی ایکی طرف مناسباتنی جدی بر تهلکهیه سوروکلهیوردی . فقط نهایت ، مارتدن تموزه قدر امتداد ایدن برکرکینلکدن صوکره ، قاره طاغ خطاسنی ، دها طوغریسی ، آوروپانك اسکیسی کبی بالقانلرده صلح و مسالمتك شیماریقجه اخلال اولونماسنه مساعده ایتمهکدی آکلادی . وپك ایلری آتدیغی آدیملری کری آلارق ، دولت عثمانیه ایله آراسنده برمصالح اختلافه میدان ویرمهمش اولدی .

مالیسور مسئلهسی ، بزمایچون قسماً داخلی وقسماً خارجی وکچن سنهنك وقائع مهمهسی مابنده ذکر شایان برمسئلهٔ مهمه اولدیغی ایچون بونی آتیده آیریجه حکایه ایدهجکز ؛ صفحات کذارشنی اوراده کوستهرهجکز . بوراده یالکز شوقدر سویلیهلم که ، ابی طاوراناز ، شدید وبونکله برابر عاقل حرکت ایتمزسهك حدود غربیهمزده ، هرآن کوچوك برتحریك خارجیایله مهیای اشتعال بر نازك منطقه واردر . وآوستریا ایله روسیه بینندہ موجب استرقاب اولان موقعنك اهمیتنه کووهنهرهك . ایشسزلکدن آراصیرا جانی صیقیلارق ، سربهوا ایلری آتیلدنی آرزولایان بر قاره طاغك وجودی دولت عثمانیه ایچون دائمی بر تهلکهدر ؛ بونی اهال ایتمهلی ، قیمیلدانامایهجق صورتده برشبکهٔ دیپلوماسیه وعسکریهایله احاطه ایلهمهلیدر .

دول معظمه ایله مناسباتمز

دول معظمه ایله مناسباتمز ، کچن سنه‌نك نصف اولنده پك کوزه‌ل جریان ایتمشدر . پك کوزه‌ل دیمکدن مقصدیمز ، صلحپرورانه اولدیغنی بیان ایتمکدر . یوقسه ، مناسبات خارجیه‌مز حقنده بالاده سرد ایله‌دیکمز مطالعاتده سیاسیات عمومیه‌مزك قصوریني تشریحه چالیشمشدق . آوروپا دولتلری ایله اولان مناسباتمزك اداره‌سنده ، اعتراف ایتمه‌لیدرکه سنین سابقه‌یه نسبتله بزم لهمزده جدی بر تحول یوقدر . دولتلر شرق قریبده کندی منفعتلرینك ایجابی وجهله وبینلرنده‌کی رقابتلره کوره حرکت ایدییورلر . بزده بوقوتلی تصادمات آراسنده بوجالا یوب طوریبورز . وکندی آرزومزدائره‌سنده اولدن دوشونولمش ، چیزلمش برطریق سیاستده یورومکدن ، منفعتمز ایچون تشبثلرده بولونمقدن زیاده دول مذکوره‌نك بزه حواله والقا ایتدکلری تأثیرات آلتنده ، بزی سوق ایتدکلری طریق اوزرنده ، قازانمق شویله طورسون ، ممکن مرتبه آز ضرردیده

ارضروم والیلکندن ادرنه والیلکنه واورادن داخلیه نظارتنه وبرمدت صوکره آیدین والیلکنه نقلاً تعیین قلنان جلال بك

کچن سنه عدلیه ناظرلغنه تعیین اولونان ممدوح بك افندی

اولمق کوزه‌تمرك ، ایلریله‌مکه چابالایورز . بوتون مناسباتمزك روح مؤداسی بودر .

دول معظمه‌نك بزه دشمن بر سیاست تعقیب ایتدکلرینی دیمك ایسته‌میورز . آنجق سیاسته هر دولت یالکز کندی منافع حالیه ومستقبله سنی دوشونمکله مکلف اولدیغندن دول معظمه‌ده بزه قارشی بوسیاستی تعقیب ایدییورلر . وبز تجدد وتحفظ امنیه‌سیله بوتون قوتمزی صرف ایتمکده اولدیغمز شو صیرالرده هر یردن زیاده بزی مدهش برترصد و تدقیق آلتنده بولوندوریورلر ؛ اسکی تورکیانك آتیده آوروپانك قاپیسی دیبنده قورقولاجق برمخلوق اولمامه‌سی ، کندیلرینی راحتسز ایتمه‌مه‌سی نه‌یه متوقف ایسه ، بواسبابی استکماله صرف مساعی ایدییورلر بز ایسه ، دیدیکمز کبی ، آنجق کندی غائلهٔ تمدن وتجددمزله ، مدید برخسته‌لغك مدیداولاجق دور نقاهتنی امرارایله مشغول و هر جهتدن ضعیف

کچن سنه ۸٤ رأی ایله مفسوخ مجلس مبعوثانده ریاست وکالت اولاسنه انتخاب ایدیلن قدس مبعوثی روحی الخالدی بك

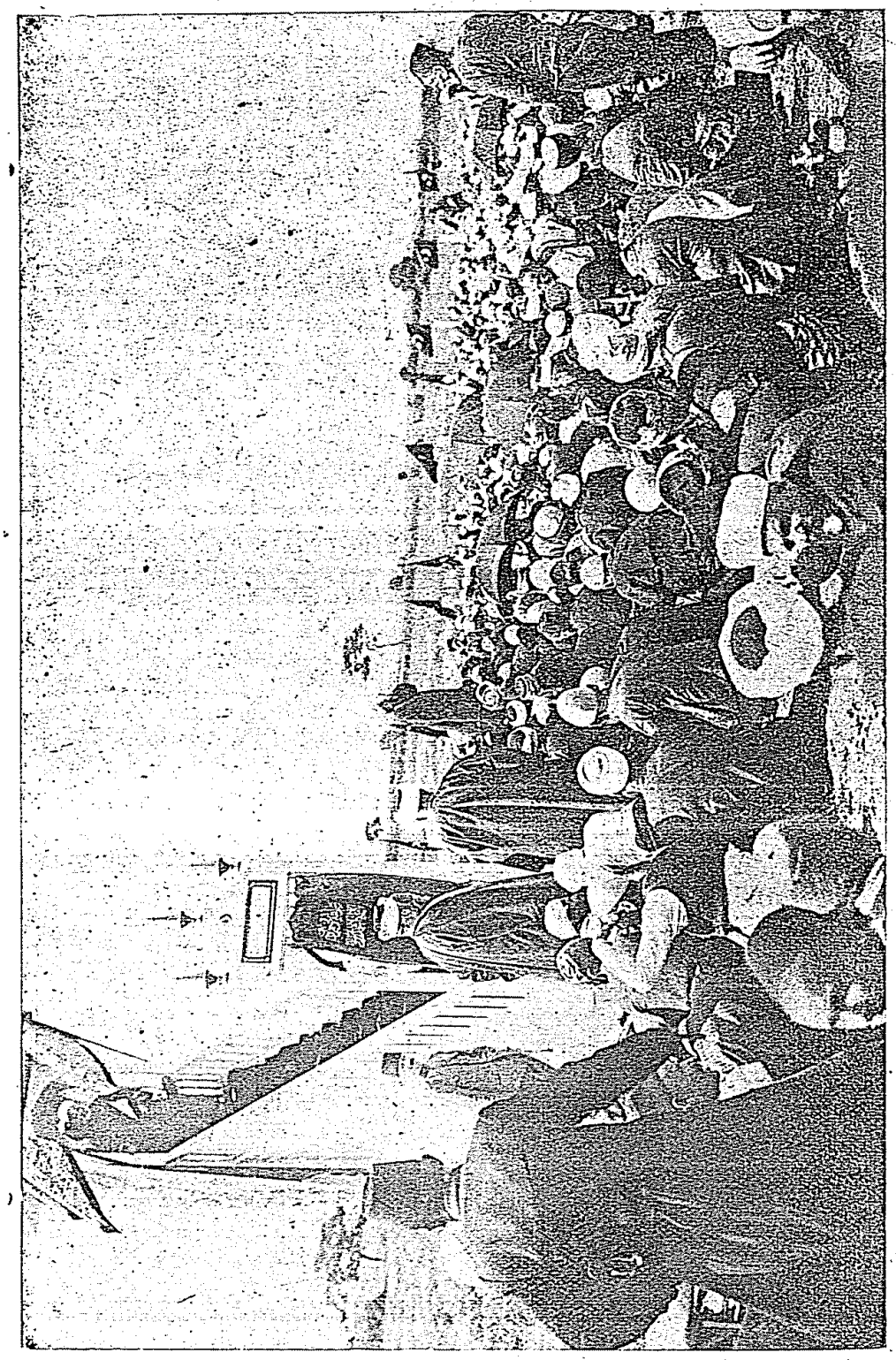
اولدوغمزدن ، کندیمزه سالم برطریق سیر وسفر تعیین ایده بیلمك نره ده قالیر ، آنجق آقینتیده برتحنه پارچه سی کبی اونلر بزی نره یه سوق ایدرلرسه اورایه دونیور ، باتمامق ایچون چالیشیورز. خلاصة الخلاصه ، دیه بیلیرز که، بوتون مساعیمز تدافعی اولیور، حالبوکه کرك عسکرلکده وکرك دیپلوماسیده، حتی بوتون مسائل حیاتیه ده تدافعی وضعیتده قالانلر ده کیل ، تجاوزی حرکت ایده نلر قازانیر .

شو الیم ، فقط حقیقته موافق ظن ایتدیکمز سطرلری قید ایتدکدن صوکره دول معظمه ایله اولان مناسباتمزی ده آیری آیری تحکیه ایتمه لیز .

۱ انکلتره ایله مناسباتمز :

انکلتره ایله دولت عثمانیه بینده کی مناسبات حقنده کچن سنه سال سیاسی صحیفه لرنده ویردیکمز ایضاحات ممنونیت بخش اولمقدن پك اوزاقدی انکلتره نك بزه قارشی ، قدیم عثمانلی ـ انکلیز دوستلغنه یاقیشمایه جق برخط حرکت تعقیب ایتمکده اولدوغی وبوندن هر ایکی مملکتك وداها زیاده انکلتره نك مسئول بولوندوغنی ده یازمش ، انکلتره نك ، بزم اتحاد اسلامه پیشوا اولدیغمز اندیشه سیله هرطرفده اوکومزه چیقدیغنی سویله مش ایدك . ۱۳۲۷ سنه سی ظرفنده ده عثمانلی ـ انکلیز مناسباتی ، بعض تمایلات وتشبثاته رغماً جدی برتقارب وائتلاف شکلنی آلامامشدر ؛ بوده ، بویوك ایشلرك قولایجه کورولهمیه جکنه نظراً ، اکرقصور بزده ویا اونده ده کیلسه ، طبیعیدر .

یوقاریده ، مناسبات عمومیهٔ خارجیه مز حقنده مطالعه یوروتدیکمز صیراده دولت عثمانیه جه، ایتالیا حربنك اعلانندن صوکره ، آوروپا زمرات دولیه سندن برینه التحاق واتفاق ایچون تشبثاتده بولونولدیغنی یازمشدق . بو تشبثاتك اك حرارتلی زمانلرنده ، یعنی باشلانغیجی اولان تشرین اول وثانی آیلری ظرفنده ، تورکیه نك دوست قدیمی اولان انکلتره ورفقاسی ایله اتفاقی ترجیح ایده جکمز ومذاکراتده خیلی ایله ریله ندیکمز محافل سیاسیه ده سویله ندی ؛ بو بلکه باب عالینك تمایلات وافکارینه ده موافق ایدی . فقط روایتك اصل سبب ظهوری شو ایدی که : برکره بویوك بریتانیا حکومت معظمه سی تورکیانك صوك یوز ، یوز اللی سنه لك غلاکتلرنده دائماً امداده یتیشمش ، روسیه یه قارشی عثمانلیی اقداره سعی ایتمش، دنیانك هرطرفنده دیله دیکنی دیله دیکی یولده یاپمغه مقتدر جهانشمول بر دولت اولدیغی ایچون کندیسنك بزم مملکتمزده ، تورکلر وغیر تورکلر آراسنده بویوك بر موقعی واردر ؛ شرقده انکلتره یه هرکس قلبنده برحس حرمت ومحبت آیرمشدر. بونك ایچون آوروپا دولتلریله اتفاق لاقیردیسی اورتایه دوشونجه هرکس ، اکثریتله ،

روم ایلی سیاحت همایونی : قوصوا اواسنده بویوك کون
پادشاهمز سلطان محمد خان خامس حضرتلرینك قوصوا اوواسنده برایکی یوزیك قدر جماعت ایله یکن سنه (۳ حزیران ۱۳۲۷)
صلات جمعه‌یی ادا بویوردقلری معلومدر . شوردسم او احفال عظیم دینجایکون بایلان منبری وجماعتدن برقسم جزئیی کوستریور.

انکلتره طرفنه تمایل ایتدی . یالکز شو قدر وارکه بوتمایلی جدی حسابات ومحاکمات اوزه‌رینه بنا ایده‌بلر بالطبع آزدی . دیکر برسبب‌ده آلمانیانك ، ایتالیانك طرابلس غربه تجاوز ایتمه‌سنه نوعماً سبیت و برمش اولماسی ایدی . بو وقعه ، او زمانه قدر استانبول افقلرنده رقیبلرینك انظار حسود و کینداری اعکسنده ، بی پروا قاناد آچان آلمان قارتالی علیهنده بر حدت اویاندیردی وهرکس « منفعتپرست » آلمانلردن یوز چویردی ؛ ایشته بوده انکلتره طرفنه تمایلی موجب اولدی .

شورادهٔ صیراسی کلمش ایکن بر بویوك حقیقتی قید ایتمکه کندیمزی مجبور کوریورز. بزم مملکتمزده

اشقودره‌لی برقادینك سوقاق قیافتی

آرناؤدلرك مالیسور قبیله‌سندن برکنج

کچن سنه‌کی مالیسورلر وقوعاتی مناسبتیله

آلمانیانك سیاسةً ، تجارةً ، اقتصاداً ، علماً فوق‌العاده یوکسك بر موقع مستقبلك تمامی آتمقده بولونمش اولماسنه ، باب عالی ایله فوق‌العاده صیقی مناسباته کیریشمش بولونماسنه رغماً ، یوکسك بر وقاردن ، حتی استحقار منفعتدن خوشلانان تورکلر عمومیتله ، حریص استیلا ومحب نفع اولان آلمانیادن وآلمان سیاستندن متنفرده کیللرسه‌بیله مشتکیدرلر. بزم مملکتمزده هرکس من القدیم یوکسك برسیاست تعقیب ایتدیکنه قائل اولدیغی یوکسك بریتانیالیلری ، « منفعتپرست » و«صوکره‌دن کورمه» ، «طویمق بیلمز »آلمانلره ترجیح ایلدیلر. بوجهته عائد یازیلرمزی ، آلمانیا ایله اولان مناسباتمز فصلنده دوام ایتمك اوزره ، بوقدرجق کسیورم .

برقاچ سطر یوقاریده ، کچن سنه ظرفنده عثمانلی ـ انکلز مناسباتی اصلاح وبرتقارب وائتلاف ایله نتویج ایچون یاپیلان تشبثلردن بحث ایتمشدك. بونلردن بریسی انکلتره قرالی حضرتلرینك رسم تتوجلری مناسبتیله ولیعهد سلطنت یوسف عزالدین افندی حضرتلرینك برهیئت مخصوصه ریاستیله لوندره‌یه اعزامی در . بو، هوغرویسی ، مراسم معتادهٔ نزاکت قیمتندن فضله بر قیمت وماهیت سیاسیه‌یی حائز ده‌کیلدر . کذلك انکلتره قرالی بشنجی ژورژ حضرتلرینك رسم تتوجی اکمال ایتمك اوزره کچن قیش هندستانه عزیمت ایتدیکی

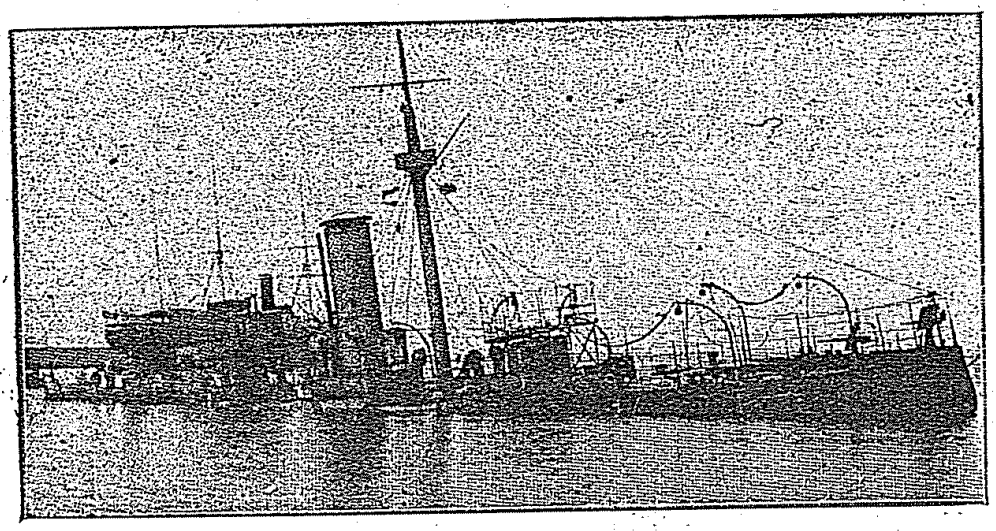
لچن سنه انکلتره‌نك مصر پولتیقه مأموریتنه تعیین ایدیلن لورد کیچنر

اثناده کندیسنی سلاملامق اوزره طرف دولت عثمانیه‌دن شهزاده ضیاءالدین افندی حضرتلرینك کوندرلمه‌سی و برای تبدیل هوا مصرده بولنان رجال سیاسیه‌مزدن صدراسبق کامل پاشا حضرتلری ایله مصر فوق العاده قومیسری رؤف پاشا حضرتلری‌ده مأموراً بو ایشه تشریك ایدلمه‌سی ، بو صورتله باب عالیجه عثمانلی ـ مصر ارتباط عهدیسنه ظاهری بر تأید و قوت ویرلمك ایسته‌نلمه‌سی دخی عثمانلی ـ انکلیز مناسباتی نقطهٔ نظرندن شایان ذکر بر وقعه‌در . بو ، هرحالده ایی یاپلمش برتشبث ایسه‌ده تأثیری پك محدوددر . بونلردن صوکره سنه نهایتنه دوغری طرف اشرف حضرت پادشاهیدن انکلتره قرالی ژورژ حضرتلرینه (خاندان آل عثمانی) و (مرصع عثمانی) نشان ذیشانلری اهدا بیورلمشدر که شیمدی یه قدر خاقان سابق طرفندن یالکز آلمانیا ایمپراطوری ایکنجی ویلهلمه ویرلمش اولان بونشانك اهداسی، آنف‌الذکر ایکی رسم نزاکتدن البته داها قیمتدار برنشانهٔ مودت جویانه‌در .

لچن سنه وفات ایده‌ن سیرالده‌ن غورستك خلفی اولهرق انکلتره‌نك مصر پولتیقه مأمورلغنه تعیین ایدیلن لورد کیچنر (هوراتیو ـ هربرت) ۶۰ یاشنده‌در . ۱۸۵۱ ده تولد ایتمشدر . وولویچ مکتب عسکریسنده اکمال تحصیل ایتدکدن صوکره مختلف مأموریتلرده استخدام ایدلمشدر . اوتوز سنه مقدم انکلیز سواری بیکباشیسی ایکن مصر اردوسنه داخل اولمشدر . برمدت صوکره عهده‌سنه اولا پاشالق ، صوکره‌ده سرداراق توجیه ولونمشدر . مشارالیه ۱۸۹۸ ده درویشلره قارشی سوق اولنان قوهٔ عسکریه قوماندانلغنی درعهده ایتمش ومعلوم اولان ام درمان مظفریتنی الده ایتمشدر . سبق ایدن خدماتنه مکافاةً آرتق ایدن ایی یه نامی شایع وکندیسی‌ده تنطیف اولنمغه باشلامش ولوردلق ارزمان توجیه ایدلمشدر .

ترانسوال محاربه‌سنه اشترا کی‌ده الان خاطرلرده‌در . هندستان اردوسی قوماندانلغنده بولندیغی مدتجه‌ده حکومت متبوعه‌سنك مظهر تقدیری اولمقدن کری قالمامشدر .

انکلتره ایله اولان مناسباتمزده اصل ائتلاف ودوستلق تظاهراتی کورونه‌ن جهت بغداد شمندوفرینه وبصره کورفزینه متعلق مسائلدر . لچن سنه‌کی سالنامه‌ده بحث ایتدیکمز وجهله . انکلتره حکومتی، بغداد

طرابلس غربده اوغرادیغی سلهٔ تأدیبك زبونکشانه مقابله‌سنده بولنمق اوزره ایتالیانلرك بیروت لیمانینده غرق ایلدکلری عون‌اله سفینه‌سنك مدافعهٔ دلیرانه‌دن صوکره‌کی وضعیتی

شمندوفرینك ـ که انکلتره‌نك منافع عظیمه‌سی بولوندیغنه قائل اولدیغی عراق قطعه‌سنك اناختاریني تشکیل ایدجکدر — آلمانلر طرفندن انشاسنه ، بوشمندوفر امتیازینك دور سابقده ویرلدیکی تاریخدن بری ، معارضدر . واوسببله ممکن اولدیغی قدر ایقاع مشکلات ایتمشدر . فقط خارجیه ناظری سیرادواردغره‌ی طرفندن بومسئله‌یه دائر کچن ۱۹۱۱ سنه‌سنده ایراد اولونان برنطقده : بغداد شمندوفری امتیازینك آلمانلره ویرلمش اولماسی براهر واقع اولدیغندن بحث ایدیله‌رك بوکا برشی دینه‌میه‌جکی وبالکز شمندوفر تورکیا حدودینی کچرسه [*] اوزمان انکلتره‌نك منافعی محافظه ایده‌جکی سویله‌مشدی . بوسوزلر سویله‌ندیکی صیراده باب عالی بغداد شمندوفرامتیازینی حائز اولان آلمانلره برمقاوله‌نامه [٦ مارت ١٣٢٧ تاریخلی] عقد ایدییوردی . او مقاوله‌نامه‌ده آلمانلر ، خطك بصره‌یه و یاخود اوجوارده بر لیمانه قدر تمدیدی حقنده‌کی امتیازلرندن واز کچیورلر وکذلك بغداده قدر انشا ایدیله‌جك خطه ، تأمینات اچه‌سی قارشیلغی اولارق ، کومرك رسمنه‌ضم ایدیله‌جك مبالغك کوسته‌رله‌سنی‌ده طلب ایتمکدن صرف نظر ایله‌یورلر وبوکامقابل حکومت عثمانیه‌جه بغداد خطنك صورت انشاسی وکذرکاهی واسکندرون لیمانی حقنده بعض مساعدات ویریلیور ایدی . یعنی انکلتره‌نك الکزیاده تلاشی موجب اولان ، بغداد شمندوفرینك آلمانلر طرفندن تا بصره کورفزینه قدر کوتورولمه‌سی کیفیتی اورتادن قالقدیغی کبی ، کومرك رسمی فضله‌سنك بر آلمان قومپانیه‌سی طرفندن یاپیلان شمندوفره قارشیلق کوسته‌رله‌سی کبی انکلتره‌نك جانی صیقان بر حال‌ده مرتفع اولیوردی .

شوسببله بغداد شمندوفری قومپانیه‌سله‌حکومت عثمانیه‌نك عقد ایتدیکنی‌سویله‌دیکمز مقاوله‌نامه ـ که مشکلاتك اساسنی اورتادن قالدیرییوردی ـ جداً باب عالی اچون برموفقیت وآلمانلرجه‌ده بزه کوسته‌رلمش برجمیلهٔ قیمتدار ایدی . وآرتق حکومت عثمانیه بغدادده صوکره خطی یاکندی حسابنه ویابین‌الملل بر قومپانیه‌یه ـ یعنی عثمانلی ، انکلیز ، آلمان ، فرانسز سرمایه‌دارلرینك برر نسبت معینه‌ده اشترا کیله ـ انشا

[*] بوندن مقصد ، شمندوفرك نقطهٔ انتهائیه‌سنی تشکیل ایده‌جکی متصور اولان و انکلتره‌نك حمایه ادعاسنده بولوندیغی « کویت » لیمانی‌در .

ایتدیره‌یله‌جکدی. بوندن صوکره ایکنجی برمسئله‌نك حلی لازمدی که اوده خطك بصره کورفزنده منتهاسنی تعیین ایتمکدر. زیرا منتها اولق متصور بولنان «کویت» لیمانده حکومت عثمانیه‌نك قدیم برحق تملکی اولدیغی کبی انکلتره‌جه‌ده بوبابده بعض مرتبه حقوق مکتسبه‌دن بحث ایدیلیوردی.

ایشته بو ایکی اساس، ـ خطك بین‌الملل بر قومپانیه طرفندن انشاسی و دولت عثمانیه ایله دول ثلثه‌نك نسبت اشتراکنك تعیینی، برده خطك منتهاسی و بصره کورفزنده انکلتره‌نك حال و موقعنك تعیینی نقطه‌لری ـ اوزرینه کچن سنه بدایتلرنده باب‌عالی انکلتره ایله مذاکراته کیریشدی. بو مذاکرات بر مدت اوزادی. چونکه انکلتره، هندستان حکومتیله‌ده مخابره‌ده بولونیوردی. وباب عالینك نقطهٔ نظرینه انکلتره‌نك جوابی آنجق کچن آغستوس ظرفنده وارد اولهٔ بیلدی؛ بوندن صوکره ایتالیا محاربه‌سی پاتلادی؛ حربك موجب اولدیغی دغدغه مذاکراتی تأخره دوشوردیسه‌ده ایام اخیره‌ده لوندره سفیرمزه تعلیمات ویریله‌رك و حتی برای معاونت برحقوق مشاوری‌ده کوندریله‌رك تکرار مذاکره‌یه باشلاندی. پك خفی طوتیلان بومذاکرات حقنده ترشح ایده‌ن بعض خبرلره کوره هرایکی طرف ائتلافك لزوم وقیمتی تقدیر ایتمکده اولدقلرندن مسائل مبحوثه‌نك اکثر نقاطنده آکلاشلمشدر. وامید اولونورکه بو نقطه‌لرده ۱۳۲۸ سنه‌سی ظرفنده حسن صورتله حل ایدیله‌بیلسین.

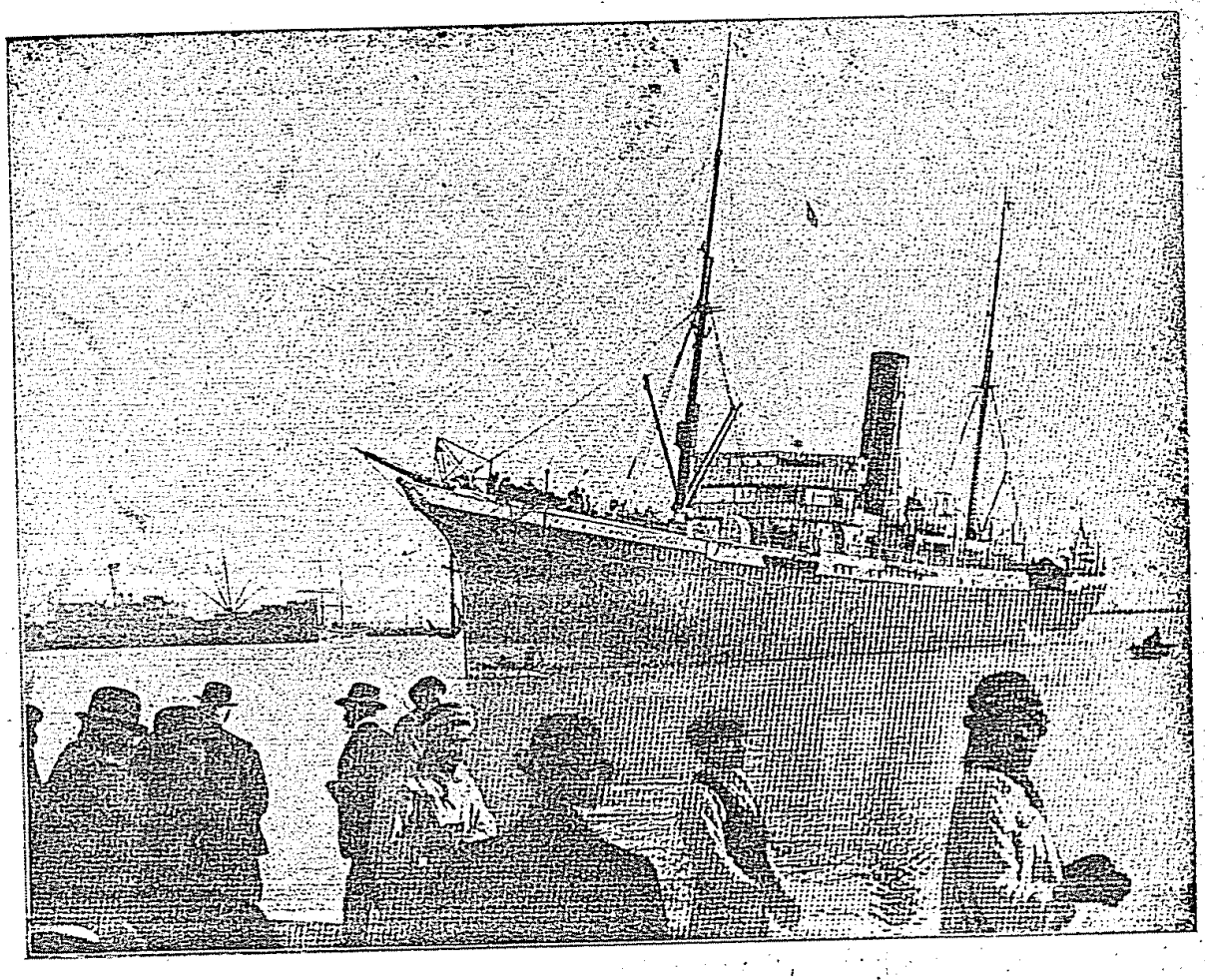
بغداد شمندوفرینه وبصره کورفزینه متعلق مسائل معلقه‌نك حلی شبه‌سزکه باب‌عالی ایچون برخیرلی ایشدر. وانکلتره

بیروت والیٔ ذی اقتداری حازم بك افندی

[بیروت بومباردمانی اوزرینه آلنان خبرلر بومباردمان اثناسنده بیروت والیسی حازم بك افندینك جداً شایان تقدیر وشکران خدمات فداکارانه‌سنی تصدیقده متفقدرلر. حازم بك ذکا وعرفانی وسلامت محاکمه واداره‌سیله تمیز ایتمش رجالمزدن اولدیغندن بیروت کبی بازك برموقعده بویله بروقعه اثناسنده بولنمالری مملکته پك چوق فائده تأمین ایتمشدر. حتی دول اجنبیه قونسلوـلری طرفندن منسوب اولدقلری سفارتلره کوندریلن راپورلرك دخی حازم بك افندینك وقعه‌ده کوسترديکی اعتدال دم، متانت وفداکارلق حقنده غایت ستایشکارانه فقره‌لری حاوی اولدیغی ایشیدلمشدر.

کرك حازم بك افندینك، کرك ژاندارمه‌نك وقوهٔ عسکریه‌نك تأمین انتظام امرنده‌کی همت وفداکارلقلری معاذاه بیروتی پك وخیم برقتالدن تخلیص ایتمش اولدیغندن کیمسه‌نك شبهه‌سی قالامامشدر. دها بومباردمان وقوعندن اول بیروتك، باشده مشهور قاچاقچیلر اولدیغی حالده، بوتون آیاق طاقمی یغما کرلکله قتاله باشلامق تشبثنده بولنمشلرسه‌ده حازم بك افندینك وژاندارمه قوماندانلغنك حسن تدبیرلری وفداکارلقلری سایه‌سنده حادثه‌نك توسعنه میدان براقلمامشدر.]

دشمنمزك شاشقينلقلرى علائمندن : مانوبا واپورى [ايتاليانلر طرفندن كچن كانون ثانى ظرفنده توقيف ايديلن بو واپور درونندە ، طرابلس غربده عثمانلى هلال احمر جمعيتنه التحاق ايتمك اوزه ٢٩ عثمانلى وار ايدى كه بونلر طبيب ، خسته باقيجيسى وسائره ايديلر . دشمنمز ، مارسيليادن يعنى بيطرف برليماندن تونسه يعنى ينه بيطرف برليمانه كيدەرك بوواپورى توقيف ايله قاغلياري ليمانه كوتورمش ، فقط واپور قپودانى كندى بايراغى آلتنده سياحت ايدەرك تورك يولجيلرينى تسليمدن امتناع ايتمشدى . بونك اوزرينه ايتاليانلر قاغلياري فرانسز قونسلوسنك فرانسه خارجيه نظارتندن طلب ايتديكى تعليمات تلغرافيه‌يى تحريف ايتمشلر وقونسلوس ، فرانسه‌خارجيه نظارتنك آرزوسى خلافنه ، يولجيلرك تسليمى حقنده قپودانه امر ويرمش ، يولجيلرده ايتاليانلره تسليم ايدلمشسه‌ده صوكره فرانسه‌نك بومغاير حقوق دول معامله‌يه قارشى واقع اولان شديد پروتستوسى اوزرينه ايتاليا ، يولجيلرى درحال فرانسه‌يه تسليم ايتمش وفرانسه حكومتى دخى ايتاليا طرفندن ضابط اولدقلرى ادعا ايديلەرك بو يولجيلرى بالامتحان هلال احمره منسوب اولدقلرينى آكلايەرق صرفهاً محل مقصودلرينه كيتمەلرينه مساعده ايتمشدر .]

ايله آرامزده‌كى سوء تفهملرى رفع ايده‌جكدر . اوندن باشقه ، باب‌عالى ، اعلان حربدن برى بلكه ايلك دفعه بويله برائتلاف ايچون جسورانه ايلك آديملرى آتيور ؛ وقورقاق ، محترز ، ايشلرى تعلله ، تأخره دوشورور اسكى برباب‌عالى طورنده حركت ايتمه‌يور . بوكون عالم ديپلوماسيده‌ده شوحقيقت آكلاشلدى كه هرشيئى حل ايتمەلى ؛ كيزلى قاپاقلى ، سوء تفهملره ، سوء ظنلره ميدان ويرير برشى براقمامالى ؛ هردردى

اسکیتمه‌دن تداوی ایله‌مه‌لی‌در . امید اولونور که بغداد وبصره مسئلی حقنده ، ایکی طرفك‌ده ظاهر اولان تمایلاتی ایله ، آتیلاجق قطعی ائتلاف آدیملری بزی صوکنه قدر کوتورسون و مملکتمزده اوقدر آرزو اولونان انکلیز دوستلغی ، حتی اتفاقی جداً وجود بولسون .

۲ — آلمانیا ایله :

آلمانیا ، بزم مملکتمزده اك مهم رول اوینامق ایچون چابالایان بومملکت موقعنی کافی کورمك ده‌کیل ، متمادیاً یوکسه‌لتمك اوغورنده صرف مساعی ایدییور ؛ آلمان سیاستی استانبولده متوالی موفقیتلر احراز ایله‌یور . یالکز کچن سنه آلمان سیاستنه ـ یاانکلیز سیاستنك قورنازلغی سایه‌سنده ، یاخود سوق وقوعات ایله ـ بر ایکی ضربهٔ ناکهانی ایتمشسه‌ده اویله کورینیورکه او بیلماز وجسور سیاست بوندن‌ده خفیف ، چابوق التیام بولور بریاره ایله قورتولمشدر .

فیلسوف دوقتور رضا توفیق بك

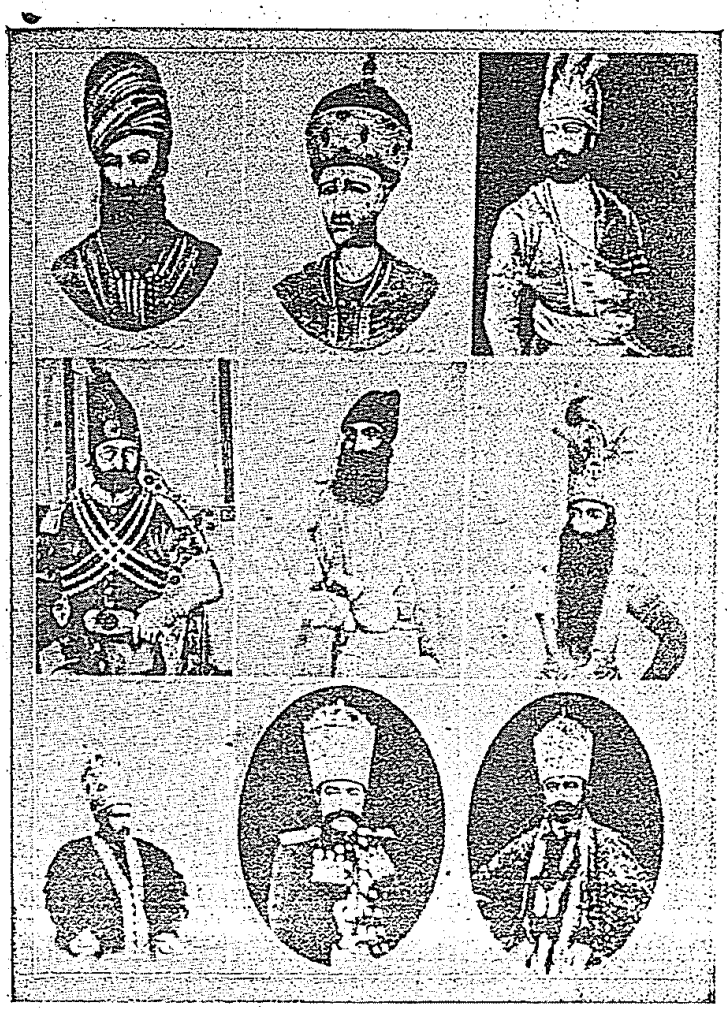
[مشارالیه اجتماع حقنده‌کی مراسم قانونیه‌یه رعایت ایتمکسزین هکبه‌لی آطه‌ده برقونفرانس ویردیکی اتهامیله ادارهٔ عرفیه‌جه کچن شباط ظرفنده ۲۰ کون حبسه محکوم ایدلمش وکیفیت محبوسیتی برچوق قیل‌وقالی موجب اولمشدر مشارالیهك قدر علویٔ عرفانه هرطرفدن حرمتلر وتقدیرلر اظهار ایدلمه‌سنه وسیله تشکیل ایتمشدر]

بحث ایتمك ایسته‌دیکمز ضربه‌لرك برنجیسی واك خفیف ، آلمان سیاستنك ، ظاهراً ، کندی کندینه سنده‌له‌مه‌سندن ایلری کلدی . یعنی روسیه ایله ، ایرانك غرب طرفی ایله بزم شمندوفرلریمزك التصاقی وایران پیاسه‌سنده آلمان تجارتی حقنده برمذاکره‌یه کیریشدی واساس اعتباریله بزم اولکه‌مزك شمندوفرلری موضوع بحث اولان بومذاکراتدن باب عالی خبردار ایدلمه‌مك غفلتنده بولونولدی . دور سابقه یاقیشان بوحرکت باب عالیی بحق دلکیر ایده‌رك ایضاحات طلبنه سوق ایتدی . آلمانیا ، ذهولنك اهمیتنی درحال تقدیر ایده‌رك ایضاحات ویردی . وحکومت عثمانیه‌نك منافعنه مخالف هیچ برشی بولونمادیغنی بر بیاننامهٔ رسمی ایله تعهد واعلان ایتدی . درحال ایزی ازاله ایدلمك ایسته‌ن بوحرکت هرحالده خوش برشی دکلدر . و آلمانلرك مهامت سیاسیه‌سنه رغماً عثمانلیلغك یوره‌کنده برایز براقمش اولسه کرکدر .

ایکنجی ضربه ، که آلمان سیاستی ایچون داها آغیر لکن کچیجی در ، بوده طرابلس غرب مسئله‌سندن کلیور . ایضاح ایده‌لم : الجزیره معاهده‌سیله الی قولی باغلانمش اولان آلمانیا ـ آشاغیده فاس مسئله‌سنده ایضاح ایده‌جکمز وجهله ـ فرانسه‌نك فاسی کندی کندینه یوتمق ایسته‌مه‌سنه قارشی راحت دورامازدی . حاویله اولدی ، کچن یاز ایشه مداخله ایتدی ؛ فرانسه ایله ، برچوق تهلکه‌لی واعلان حرب وقوعنه

کچن سنه اوغلنه ترک سلطنتایدن اکلتره
تحت حمایه سنده کی زنکبار سلطانی

ایران احوال مؤلمه سی مناسبتیله
ایرانك صوك دوقوز شاهی
[قاچار سلاله سنك ، ابتداسندن محمدعلی شاهه قدر ، ارکانی]

رمق قالمش هیجانلی مذاکره لردن صوکره ، ایکی بازرکان کبی ، پازارلغی طاتلی یه کسدیلر ؛ آلمانیا فرانسه یی فاسده سرزنش براقدی . [فاس مسئله سنه باق] . شوحالك نتیجه سی آشکار ایدی ، یعنی فرانسه طرابلس غرب حدودندن تا بحر محیط اطلاسی یه قدر ممتد بحر سفید ساحلنه صاحب اولیوردی . بوایسه بحر سفیددہ منافعی اولان دیکر دولتلری وبالخاصه طرابلس غربده سنه لردن بری کوزی اولدیغنی کچن سنه کی سال سیاسیمزده اوزون اوزون یازدیغمز ایتالیایی — فرصت اله کچیرەن برمترقب کبی — درحال تحریك ایتدی ؛ اودہ فرانسه نك توسعنه مقابل طرابلس غربه هجوم ایلەدی . ایشته آلمانیایی باب عالی وعثمانلیلق محافلنده ، ظاهراً دەکیلسه یله باطناً ، اتهام ایتدیرەن حال بودر . چونکه آلمانیانك ، فرانسه ایله اوزلاشمه سنه مقابل ، کندیسنه مراجعت ایدەن ایتالیایه طرابلس غربی کوسته رەرك اورایی آلمانسنی سویله دیکی ، هر طرفده روایت اولوندی . فی الحقیقه روایت ، عکسی اثبات اولونامایاجق قدر ، حقیقته مطابق کورونمکده ایدی . ایشته بو حال ، ایتالیانك اعلان حربنی متعاقب آلمانیایی کوزدن دوشوردی .

فقط آلمانیا بوش دورمادی ، عثمانلیلغك بو اغبرار محق قارشیسنده حرکتنی شاشیرمادی وایشی زمانه ترك ایتدی ، زمان بالطبع او اغبراری پك چوق تخفیف ایدییور . دیکر طرفدن آلمان سیاستی ، او ، برتاجر سیمساری کولر بوزلیلکیله دائما فعالیت ایچنده ؛ پاره سیله ، تبعه سیله ، علمیله ، لسانیله « شرقه دوغرو » حرکت مستولیه سنی اجرا ایدییور . وبو کیدیشله یعنی اونك قابلره ، مملکتلره دخولده کی مهارتی و صبر وثباتی بولوندقجه ، هیچ بر زحمتدن چکینمه دکجه ، دیکر طرفدن بز بر طاقم مهالك ایچنده چیرپیندقجه ، ینه

طرابلس‌شهری بلدیه رئیسی اولوب ایتالیا اشغالنه معاونت ایده‌ن قره‌مانی حسونه (پاشا) خاتمی

استانبولده آلتی آی اولکی موقعنی احراز ایتمه‌سی پك محتملدر . بوقاریده انکلتره‌ایله اولان مناسباتمز بحثنده برآز ایضاح ایتدیکمز وجهله ، عثمانلیلردن عقلی ایره‌بیله‌ن هر کیمکه کوروشلسه اساساً آلمان سیاستندن مجتنب‌درلر ؛ آلمانلرك حرصنی ، کسب ثروت ایتمك ، مملکتمزك منابع ثروتی اله کچیرمك خصوصنده‌کی افراط سعینی بزده هیچ کیمسه خوش کورمه‌یور وتورکیه‌نك آلمان استیلاسنه اوغرادینی اندیشه‌سی هر عثمانلی فکرینی بی حضور ایدوب طورویور . بوده ، کندینی ، مملکتنی ، موجودیتنی طانیمش برمملکت ، برملت ایچون پك طبیعیدر . یالکز بزه هنوز تجدده چالیشان وهیچ برجهتنده تنسیقات و تشکیلاتی اتمام ایدیله‌مش بر مملکت اولدوغمز ایچون ، بو ناخشنودیٔ عمومیه رغماً ، آلمان سیاستی شرقده کوندن کونه ایلریله‌مکده ، آلمان نفوذی ، آلمان تبعه‌سی ، آلمان مؤسساتی دائرهٔ استیلاسنی هر کون توسیع ایله‌مکده وبوکا قارشی برشی یاپیلامامقده‌در . حتی بواوقدر ایلریده‌درکه آلمانلر بوراده یالکز بانقه، لیمان ، مکتب ، خسته‌خانه ، شمندوفر ، معدن وسائره کبی مؤسسات مدنیه یاپمایورلر . چفتجیلك کبی بزم اك طبیعی مشغله‌لرمزه قدر صوقولویورلر . بوسطرلری صرف ـ نوعما بر سنه‌لك تاریخ سیاسی یازمقده اولدوغمزدن ـ حقیقتی قید ایتمش اولمق ایچون یازیبوروز . مملکتمزده آلمانلغك توسعی ، آلمانلر نه‌قدر دوستلریمز اولسه‌لرده ، بو کون ده کیلسه‌بیله ، آتیده برتهلکه‌در . چونکه بزم بر ضرب شلمز موجبنجه قارداشلرك کیسه‌سی‌بیله آیری اولق لازمدر . طاغ طاغ اوستنه اولابیلیر . فقط قوم قوم اوستنه‌اولاماز .

آلمانلر بزه برچوق دوستلق ، برچوق منافع ابراز ایده‌بیلیرلر وایتمشلردر وبز بو سطرلری‌یازمقله اصلا آلمانلره قباحت بولمایورز ، اونلر وظیفه‌لرینی یاپیورلر . بزشیمدی مملکتمزی هرکسك پای دخولنه معروض وصاحبسز براقدیغمز ایچون ، ایلریده اویانیق اولاجق اولادیمز هر یری استیلا ایدلش بولارق بزه لعنت ایده‌جکلری ایچون ، کندیمزه قباحت بولیورز . ودیمك ایسته‌یورز که چالیشه‌لم ، چالیشه‌لم ، دائما چالیشه‌لم . چونکه آلمانلرك بزم مملکتمزده بالخاصه صوك سنه‌لرده احراز موقع ایتمه‌لری ، بلاآرام چالیشمه‌لری سایه‌سنده اولدینی کبی بوکا قارشی‌ده ینه‌عین سلاحله یعنی آنجق چالیشمقله مقابله ایدیله‌بیلیر . بز چالیشمازسه‌ق ، یکی دورك یکی آدملری اولمازسه‌ق ، فرضا آلمانلر اولماسه‌ده آمریقالیلر مملکتمزك صاحب اقتصادیسی و بناءً علیه صاحب حقیقیسی اولابیلیرلر . بو دنیاده از ان الذه کنه صاحب واهل اولامازسه اوباشقه‌لرینك ید تملکنه کچر . بوبرقاعده‌در .

آلمانیا ایله مناسباتمز فصلنی بیتیرمك‌ایچون کچن صوك بهارده ، ایتالیا حربنك اعلانندن اول ، آلمانیا ایمپراطورینك دعوتیله ولیعهد یوسف عزالدین افندی حضرتلرینك آلمان مأموره‌لرینه کیتدیکنی وبونك ایکی مملکت مناسباتنده برعلامت صمیمیت کبی تلقی ایدلدیکنی سویله‌مه‌لی‌یز .

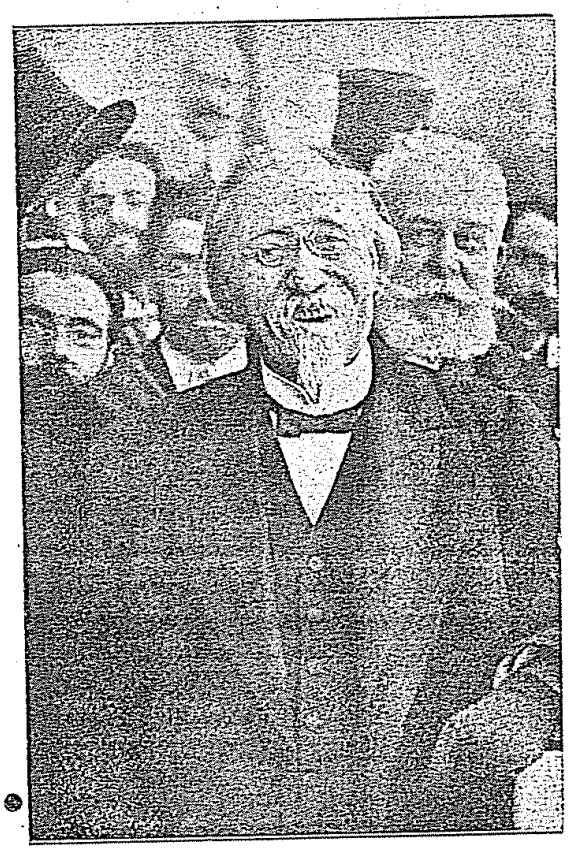
۳ — آوستریا ایله :

کچن سنه آوستریا ایله مناسباتمز ، حسن‌مناسبات‌درجه‌سندن طیشاری چیقمامشدر . آوستریا ـ مجارستان

یکی پورتکیز حکومتی رئیس جمهوری

قرال مانوئلك طاردندن صوکرا موقت برر ئیس ایله اداره اولونان پورتکیز حکومتی ، مجلس فوق العادهٔ ملی طرفندن افرنجی اغستوسك ۲۴ نده ایلك رئیس جمهورك انتخابیله حال طبیعیٔ اداره‌سنی آلمشدر. یکی رئیس جمهور موسیو مانوئل دو آرریاغا ۲۱۷ رأی منتخبدن ۱۲۱ یی قزانمش ، رقیبی موسیو برناردینو ماشادو ایسه آنجق ۸۶ رأی آله بیلمشدر .

یکی رئیس حکومت پورتکیزك غایت اسکی واصیل، فقط غایت فقیر برخاندانه منسوبدر . فایال آطه‌سنده هورتا شهرنده تولد ایتمش و حیاتنك ایلك زمانلرندن اعتباراً افکار جمهوریتپرورانه‌سیله اشتهار ایلهمشدر . حکومت مطلقه زمانننده متعدد دفعه‌لر مبعوث انتخاب اولونمش وآتشین . ده موقراتیك نطقلریله پارلامنتوده برموقع ممتاز قزانمشدر . متعدد مکتوبلرده معلملکده بولونمش وجمهوریتك ایلك اعلانننده لیزبون مدعیٔ عمومیلکنه انتخاب اولونمشدی .

ایلك پورتکیز رئیس جمهوری موسیو (مانوئل آرریاغا) خلقك تصفیحاتنه مقابله ایدرکن

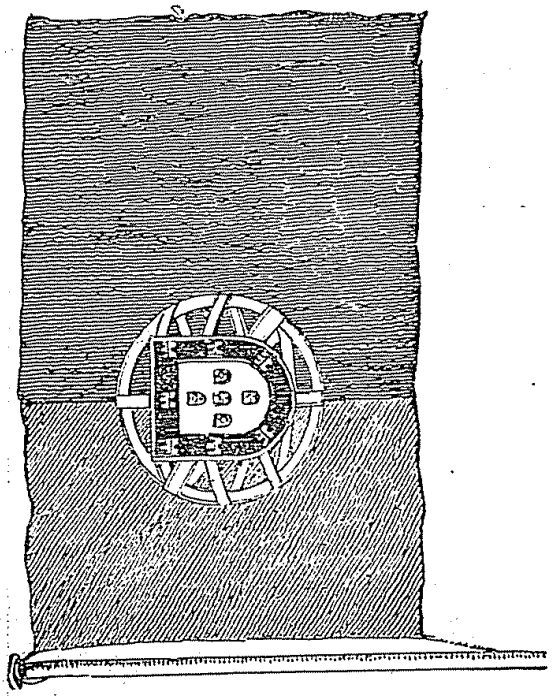
دولتی کندیسنی بالقانلرده برمتبصر وناظم موقعنده کوردرك ، اوکا کوره هروقعه‌ده قولاق قابارتاراق ، وهرشیده بوحالنی اظهار ایده‌رك حرکت ایله‌یور . کچن سنه مالیه‌ورلر وقوعاتنده قاره‌طاغه راحت طورماسنی تنبیه ایتدیکی کبی ، روسیه‌نك بزه ویردیکی ـ آتیده بحث ایده‌جکمز ـ نوطه‌یه قارشی ده ، « بن ده برادهیم! » معناسنده نیم رسمی « قره‌مدنبلات » غزته‌سیله ، باب عالی‌یه نصیحت آمیز وشدیدجه برمقاله نشر ایتدی که بونی ، آوستریانك من القدیم بالقانلرده روسیه‌نك حرکاتنه مقابل برپولتیقه تعقیب ایتمه‌سنه نظراً ، معذور کورمه‌لیدر . بوندن ماعدا ، آوستریانك بوتون حرکاتی، بزم حرکاتمزله علاقه‌دار کورونمکدن وتنیکده بولونمقدن عبارتدر . نیته کیم، دشمنمز ایتالیا ، طرابلس غربدن مأیوس قالوب ، آطه‌لرده کیزنده، سلانیکده، ازمیرده، آدریاتیق ساحللرنده سفائن حربیه‌سیله تعرضده بولونمق املنی اظهار ایتدکجه کندیسنه شدید برمعارض اولارق قارشیسنده آوستریایی بولیور . حربك بدایتنده ایتالیانك پروزه سواحلنه هجوم ایتمه‌سی اوزرینه ویانه‌دن بوکره‌لن تهدیدکار اعتراض صدالری متجاوزی درحال کری چکدیردی. آوستریانك بزم احوالمزه ، بزم اراضیمزه یاپلق ایسته‌ن تعرضلره بوقدر علاقه‌دار کورونمه‌سی، عزت نفس عثمانی اعتباریله دوغرو سی ایی برشی دکلدر . لکن نه چاره که بز کسب قوت ایدوب کندی أویمزك بحق صاحب وحاکمی اولمادقجه بوناخوش حاللر دوام ایده‌جکدر .

٤ — فرانسه ایله :

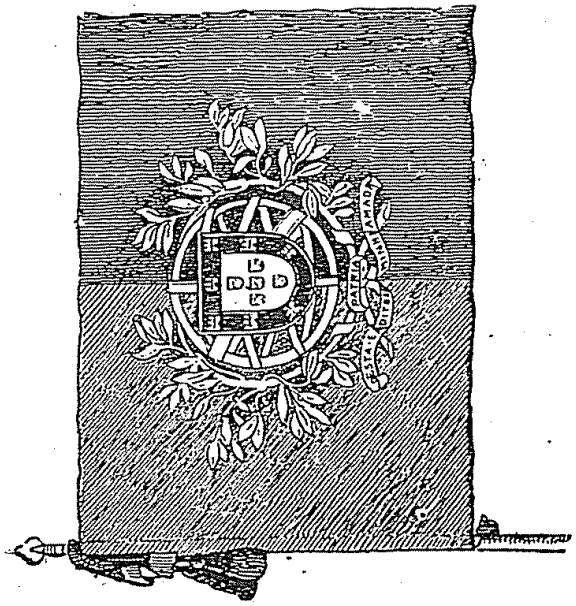
کچن سنه فرانسه ایله اولان مناسباتمز پك اعلا کچمشدر. یالکز بوندہ زیاده‌صمیمی برجهت آرانیلامازه

چونکه دیپلوماسیده قاعده‌در ، ضعیفك حقیقی دوستی اولاماز . بزه فرانسه ایله اولان مناسباتمز صوك سنه‌ده شکل طبیعیسنی محافظه ایتدیکنی سویله‌مك ایسته‌یورز . تورکیه‌نك قلبنده فرانسه یه قارشی هر صورتله برمرحومیت واردر . فرانسز لسان وادبیاتی بزی او یوکسك مملکته پك قوی صورتده ربط ایتمشدر . کنج تورکیه فرانسه‌دن‌ده بویله برطور بکلر . واعتراف ایتمه‌لیدرکه فرانسه ، اولکی سنه استقراض مسئله‌سنده کوسته‌ردیکی خشونته رغماً ، کچن سنه بزه قارشی محسوس برتزاید مودت ابراز ایله‌مشدر .

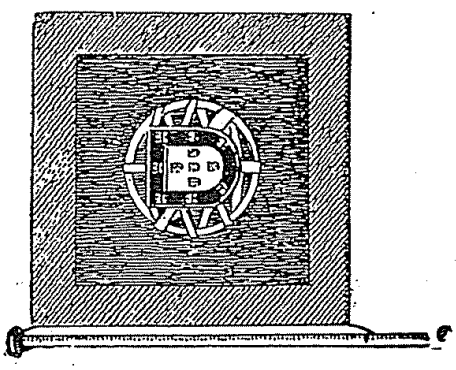
کنج تورکیه‌دن فرانسه آنجق منافع اقتصادیه بکلیه بیلیر . وبز بومنافعی ابرازده قصور ایتمه‌دك ، ایتمه‌یورز . یوللریمزك انشاسنی برفرانسز قومپانیه‌سنه ویردیکمز کبی ، شرقی آناطولی وغربی روم ایلی دمیر یوللریمزی ده فرانسز شرکتلرینه احاله ایچون مذاکره ایله مشغولز . بوکا مقابل فرانسه ایله بزم منافعمز آنجق برنقطه‌ده تصادم ایدییورکه اوراسی‌ده آفریقادر . شمالی آفریقاده واسع بر ایمپراطورلغك تمللرینی قورمقله مشغول فرانسه بزه قارشی بعضاً خشونتلر کوسته‌ریبور . ازجمله ایتالیا ایله محارب بولوندوغمز صیراده منازع فیه واساساً بزم اولان طرابلس غربك جنوبنده کائن « جانه‌ت » واحه‌سنی اشغال ایدیوبردی . حال بوکه دولت اساساً طرابلس غرب ـ تونس حدودی و « بورقو » ، « تیبستی » واحه‌لری حقنده فرانسه ایله مذاکره ده ایدی . کنج تورکیانك ایتالیا ایله محارب ومشغول اولماسندن فرانسه‌نك استفاده ایله جانبی اشغال ایتمه‌سی ایی بر حرکت ده‌کیلدر . دیکر طرفدن ، بحث ایتدیکمز مذاکره‌ده ، حال حرب حسبیله حسن صورتده دوام ایده‌مه‌مشدر .

مل بایراق

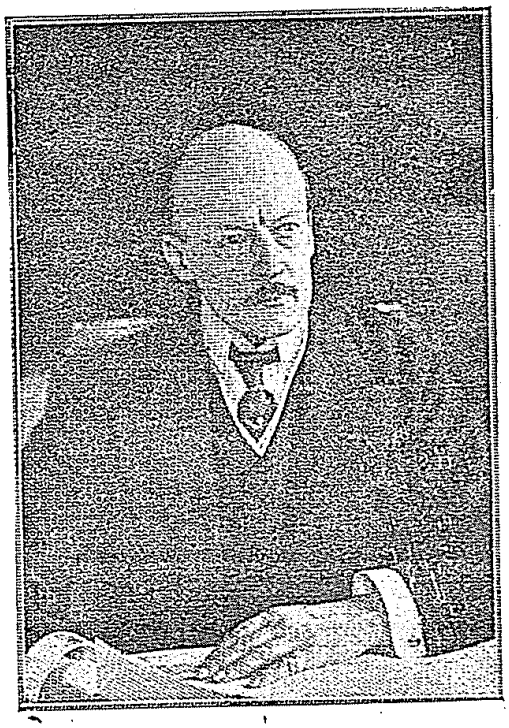

عسکری بایراق

بحری بایراق

بنکا پورتکیز بایراقلری

متوفا أره‌نتالك یرینه آوسترپا ومجارستان خارجیه نظارتنه تعیین ایدیلن قونت برختولد

یکی خارجیه ناظری، قونت له‌ئوپولد برختولددر. مشار الیه قونت ارنتالك مکتبندن یتیشمش مقتدر بر دیپلوماتدر. قونت ارنتالك احوال صحیه‌سی، وظیفه‌سنه دوام ایده‌میه‌جکی بر رادیه واصل اولدیغی آکلاشلنجه همان قونت برختولددن بحث ایدلمکه باشلانمشدر. مشار الیه، اساساً متوفانك اعتمادینی حائز بر ذات اولوب پترسبورغ سفارتنه قونت ارنتاله خلف اولهرق اولهرق تعیین ایدلمشدی. قونت برختولد پترسبورغده بیوك بر حرمت ورعایته مظهر اولمش وکندی اراضیسنك عماری ایله اشتغال ایلك ایچون صحنهٔ سیاسیاتدن چکلمش ایدی. شمدی ایسه تکرار سیاسیاته داخل اولیور.

قونت برختولد هنوز الای یاشنده اولوب سفیر اولمازدن مقدم پارس ولوندره‌ده بولنمش وائتلاف مثلث رجالنك بر چوغی ایله کسب معارفه ایلمشدر. بو ذات هر ایشی لایق وجه ایله دوشونور، مقتدر بر دیپلوماتدر، تمامیله ارنتال پولتیقه‌سنی تعقیب ایده‌جکدر.

قونت برختولد (۱۸۹۳) سنه‌سنده خارجیه‌نظارتنه انتساب ایتمشدر.

۱۸۹۴ سنه‌سنده دیپلوماسی امتحانی ویره‌رك بلا معاش سفارت کاتبی صفتیله پارسه کوندرلمش و۱۸۹۵ سنه‌سنده معاشلی سفارت کاتبتنه، ۱۸۹۹ده لوندره سفارتی مشاورلکنه تعیین اولنمشدر. ۱۹۰۲ سنه‌سنده ایکنجی صنف سفارت مشاورلکنه تعیین ایدیلهرك بر سنه صوکره‌ده برنجی صنفه نقل اولنمش و۱۹۰۳ سنه‌سنده پترسبورغه تعیین ایدلمشدر. مشار الیه ایکی بچق سنه قونت ارنتالك معیتنده پترسبورغ سفارتنده قالدقدن صوکره قادرو خارجنه، ۱۹۰۶ سنه‌سنده پترسبورغ سفارتنه تعیین ایدلمشدر. بومدت ظرفنده وظیفه‌سنی کمال دقتله ایفا ایلمش وبر چوق دوست قزانمغه موفق اولمشدر. ۱۹۱۱ سنه‌سنده قونت بروختولد کندی املاکنی اداره ایتمك اوزره مأموریتندن استعفا ایلمشدر.

قونت برختولد ۱۸۶۳ سنه‌سنده ویانه‌ده تولد ایتمشدر. پدری سابق مبعوثاندن قونت (سیغه سموند برختولد) ووالده‌سی قونتس (ژوزه‌فین تراوترمانس دورف) ایدی.

روسیه چاری مشار الیهه، حین انفصالنده (آلکساندر نه‌فسکی) نشانی اهدا ایلمشدر. اوزماندن بری قونت برختولد کاه ویانه‌ده وکاه پوهلاوده کائن شاتوسنده امرار اوقات ایلر ایدی.

(پوهلاو)، ۱۹۰۸ سنه‌سنده قونت ارنتال ایله وقوع بولان ملاقات اعتباریله تاریخی بر محلدر.

قونت برختولد کرك روسیه وکرك آوسترپا خاندان ایمپراطوریلری نزدنده حائز حرمت برذاتدر. روم ایلی اصلاحاتی، آدریاتیك شمندوفرلری ایله بوسنه ـ هرسکك الحاقی خصوصلرنده بیوك رول اوینامشدر.

خلاصه فرانسه‌نك آفریقاده کی حرکاتندن ناخشنود وحرکات سائره‌سندن ، کچن سنه ایچون ، ممنونز. شوراسی ذکر ایتمه‌دن کچمه‌یه‌لم که فرانسه ، ایتالیانك عثمانلی هلال احمر هیئتنی توقیف ایتمه‌سنه مقابل شدتله پروتستوده بولونارق هیئتمزی اسارتدن قورتاردی. بونی اساساً کندی حیثیتنی مدافعه ، کندی بایراغی آلتنده سیاحت ایده‌ن یولجیلری محافظه قیدیله یاپیلمسه‌ده ایشه‌ینه بزم ایچون جالب شکران برقسم واردر.

فرانسه تونس حدودنده قواعد بی‌طرفی بی بزم سوقیاتمز حقنده داها آز شدت وانصاف ایله تطبیق ایتمه‌یدی، کندیسنه البته متشکر اولوردق . فقط حال نقاهتده بولونان بو کونکی دولت عثمانیه داها ایسنی طلب ایده‌مز . آتیده ، قوتلنجه ، انشاالله !..

کچن سنه مقتول موسیو استولتپینك یرینه روسیه باش وکالتنه تعیین ایدیلن سابق مالیه ناظری موسیو قوقوزوف

٥ — روسیه ایله :

روسیه ایله کچن سنه‌کی مناسباتمزه فنا دینه‌مز. روسیه حکومتی، یاعصریده براعتیادك تأثیریله، یاخودباشقه اسبابدن طولایی کنج تورکیه‌یه قارشی صمیمی وکچمشلری اونوتمق اساسنه مستند بر سیاست تعقیب ایده‌یور . ودائما تورکیه‌نك فوق سرنده بر مشتهٔ تهدید بولوندورمقدن ذوقیاب اولیور . بو کون شو طرز سیاست شمال قومشومزه طاتلی وغیر قابل فراغ کلسه‌ده، ایله‌ریده بر کون بهالی‌یه اوطوراجغی شبهه‌سزدر .

روسیه ، کچن سنه‌نك بدایتنده ، مالیسور مسئله‌سنده بزه ناخوش بر وضع آلدی . دولت عثمانیه قاره طاغ حدودنده یونازك مسئله ایله مشغول ایکن بردنبره برخبر شایع اولدی. روسیه خارجیه‌ناظرینك دربسعادت سفیری موسیو چاریقوفه : « تورکیه‌نك قاره طاغ حدودنده عسکر تحشید ایتمه‌سی صلح ومسالمت ایچون برتهلکه‌اولدیغندن اوراده جریان ایتمکده اولان احواله سرعتله نهایت ویرله‌سی» طرزنده باب عالی‌یه شدیداالمأل برنوطه تبلیغ ایتمه‌سی ضمننده امر ویردیکی پترسبورغدن تلغرافله بیلدیریلیوردی . روسیه‌نك بلا سبب بویله عنیف بر حرکته تشبثی هرکسی شاشیرتدی ، برکت ویرسین که سفیر موسیو چاریقوف جنابلری باب عالی‌یه بومألده برنوطه ویرمه‌یه‌رك پك دوستانه برطور ایله ، تورکیه وقاره طاغك حدوده متقابلاً عسکر تحشید ایتمش اولمالرینك مؤدی اولا بیله‌جکی تهلکه‌لره باب عالینك نظر دقتنی نازکانه‌جلب ایتمکله اکتفا ایله‌مش وبویله‌جه بوحادثه‌ده سفیرك طور دوستانه‌سیله قاپانمشدرکه، قوتلی برروایته کوره تورکیه حقنده صمیمیتی معروف اولان سفیر چاریقوف حضرتلرینك خارجیه ناظرندن آلدیغی امری عینیله تبلیغ ایله‌مکی مناسب کورمه‌مه‌سی بالآخره کندیسنك انفصال آنیسنه سبب اولمشدر . روسیه‌نك بو نوطه‌سی، غریب بر حادثهٔ ناکهانی کبی دیللرده کزر ایکن، قاره طاغه قارشی آوستریا حکومتی‌ده روسیه‌دن کری قالمق ایسته‌مه‌یه‌رك اوده فرمده‌نبلات غزته‌سیله بزه قارشی وصایتکارانه برمقاله نشر ایتمشدی‌که بوندن‌ده بوقاریده بحث ایله‌مشدك .

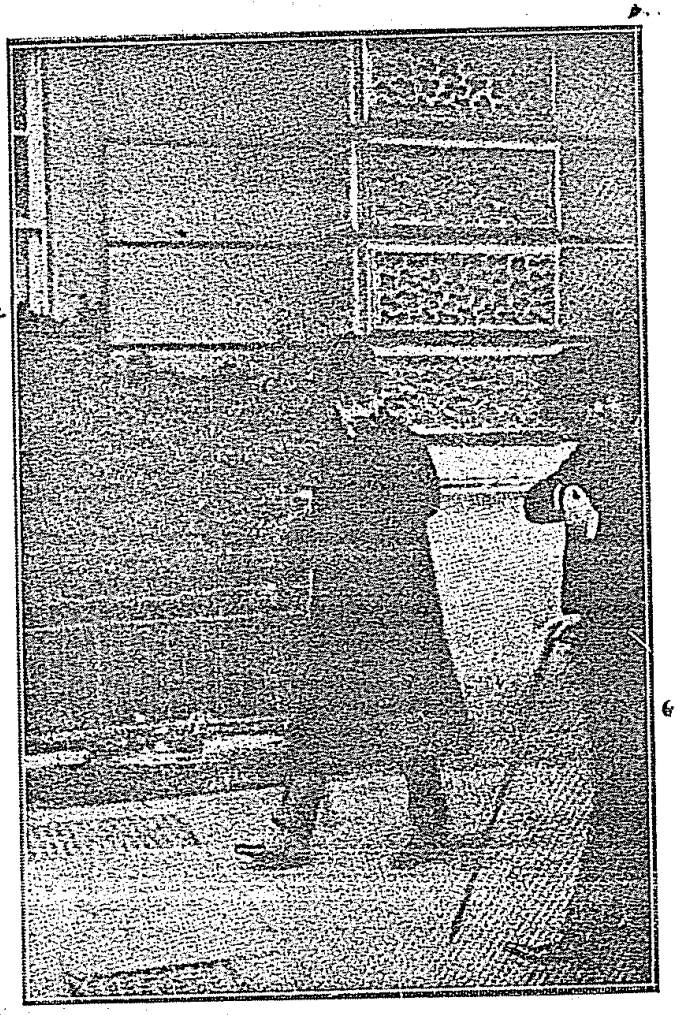
انكلتره حربيه ناظری لورد (هلدان) برلینی زیارت ایدركن (صاغده لورد هلدان، صولده برادری پروفسورجون اسقوت هلدان) [معلوم اولدیغی اوزره لوردهلدان کچن سنه شباطده بردن بره برلینه کیدهرك آلمان رجال حکومتیله کوروشمش وبوزیارتك ، ایکی مملکت آراسنده صوك زمانلرده کرکینلشهن مناسبات سیاسیهنك اصلاحیله مسائل معلقهنك حل وتسویهسنه معطوف بولوندیغی ادعا ایدلمکده بولونمشدر .]

سنه اثناسنده روسیه ایله پیشرفته جریان ایدهن مناسباتك اك مهم چیقیندی نقطهلری بونوطه مسئلهسیله ، بوغازلر مسئلهسی وایران حدودی مسائلی درکه بوغازلر مسئلهسی ، ایتالیانك چاناق قلعه بوغازینی کویا زورلامق ایچون آوروپا دولتلرینی طارتمق ایستهدیکی برصیرادهاوتهدن بریدن برتجربه بالونی کبی صالیویرلمش وحتی روسیهنك بوغازلرك روس دونانماسنه کشادی ضمنینده شدید برنوطه ویرهجکی شایع اولمش ایسهده بالآخره بویله برشی اولمادیغی وسفیر چاریقوف حضرتلرینك ، هرایکی طرف ایچون تهلکهلی اولاجق بویله برتشبثه کیریشمکدن امتناع ایتدیکی آکلاشلمشدر . فی الحقیقه روسیه بویله برتشبثه کیریشسه ، آرتق نه اولورسه اولسون اسکی دورك اعتیادات متذللانهسنه نهایت ویرمك ایستهین کنج تورکیانك، معاهدات موجودهیه مغایر بو طلبی درحال رد ایدهجکی و بونك اوزرینه روسیهنك یا عزت نفسنی فدا یاخود حرب ایتمك احتمالرندن برینی ترجیحه مجبور قالاجغی شبههسزدی . برسفیرك دوستانه فقط عاقلانه حرکتی روسیهنك شو سرکشانه طورینك آچهجغنی بو محاذیره میدان ویرمهمشدر .

ایران مسئلهسی روسیه ایله آرامزده دائما بر وسیلهٔ اختلاف اولهجق کبی کورونیور. استقلالی آرتق سوزده قالمش اولان پریشان ایرانده روسیهنك وبونك عکس تأثیریله انکلتره نك برلشمك ایستهمهلری، شیمدییه قدر حدود شرقیهسنه امین اولان تورکیهیی بالطبع بی حضور وبونجه اندیشهلری آراسنده شرق حدودینهده کوز آچمغه مجبورایدییور. روسیه کچن سنه، آشاغیده ایران فصلنده کوستهرهجکمز برهانهایله آذربایجانه عسکرادخال ایتدی. بونك وزرینه بالضروره بزده بوش دورمادق، اورالرده کی شهبندرخانهلریمزك وحدودیمزك ، تبعهمزك محافظهسی ایچون برآز عسکر اقامه ایتدك . بوعسکرك بردیکر سبب اقامهسی ده ایران داخلنده کی شورش ونفاقك بزم مملکتمزه عدم سرایتی ، کوچبه عشائرك برطرفدن اوبرطرفه عدم مرورینی تأمین ایتمك وبرده ایران ایله منازع فیه ودردست تذکر بولنان حدود مسائلنده حقوقمزی محافظه یه

غریب برملاقات

کچن قیش لیزبونده قاریشیقلقلر وقوعبولدیغی برصیراده ، دیکر طرفدن ، دوورده اسکی خاندان قرالی اعضاسندن اولوب ادعای سلطنت ایدن دون میکل دوبراغانس ایله قرال سابق مانوئل ملاقات ایتمشلردر . کچن شباطده وقوعبولان بو ملاقاتك پورتکیز حرکت ارتجاعیه‌سی رئیسی یوز باشی « پاپواقوچه یرو » طرفندن ترتیب اولندیغی ظن اولونیور. اوکون صباحلین پوسته واپوریله قاله‌دن کلمش اولان دون میکل بایا اولارق « لورد هارده‌ن اوتل » ه کیتمش وساعت درتده دون مانوئل‌ده اوکا التحاق ایده‌رك ایکی پرنس اوفاق بر اوطه‌ده اجرای ملاقات ایتمشلردر. پرنسلرك عزیمتندن صوکرا اوطه‌ده ایکی یاقیلمش موم ، پیرتیلمش ویا بورو- شدیرلمش مسوده کاغدی ، طبیعی کیزلی بر مقاوله‌نامه آلتنه آتیلمش ایکی امضا نشانه‌سنی حاوی بردفتر بولونمشدر . بو مقاوله‌نامه‌نك دون میکلك ادعای سلطنتدن فراغتنه دائر اولدیغی محقق کیندر. لیزبونده‌کی قاریشیقلقلر اثناسنده خاندان قرالی آراسنده‌کی منافرتك بوصورتله رفع وازاله ایدلمش و برصورت حل بولونمش اولماسی غایت معنیداردر .

اسرار انکیز برملاقات : مخلوع قرال دون مانوئل دون میکل ایله ملاقات ایچون دووره واصل اولور .

چالیشمقدر . ایشته روسیه بوحرکت مشروعه‌مزی ، انقراضه آماده ایرانك برقسم اراضیسنی اله کچیرمك ایسته‌دیکمزه حمل ایدییور ، یاخودکه اویله ورونمك اینسته‌یور. وبوندن ناشی انظار حدتی اوستمزده کزدیریییور . هرحالده قومشومزك بزه قارشی منصفانه واسکی خاطرات جدالی تازه‌له‌مه‌یه‌جك بر سیاست تعقیب ایتمه‌سی موافق اولور صانیرز .

روسیه ، اسکیدن بری کندیسنی تورکیه‌نك وصیسی وعادتا زبانیسی کبی تلقی ایتمکه آلیشمش بولندن واز کچه‌مه‌یور ، حتی کندی احوال داخلیه‌سنك غایت محتاج اصلاح اولدیغنی ، کچن سنه ایچنده رئیس وکلاسنك بر قومیته‌جی طرفندن اولدیرلدیکنی ، مملکتی داخلنده حرکات اختلالیه‌نك توسعنی کوز اوکنه آلمایور ، مثلا ایتالیا محاربه‌سی مناسبتیله توسط ایتمکه قالقیور ، حتی ایتالیا ایله روسیه‌نك تورکیایه قارشی قارشی مشترکاً حرکت ایده‌جکلری ، بریسی چناق‌قلعه‌یی وبریسی قاره‌ده کیز بوغازینی زورلایه‌جقلری سویله‌نیور. شیمدی‌یه قدر روسیه‌نك طرابلس غرب مسئله‌سنده تشبثات توسطکارانه‌سی یانکز سوزدن وناموسلی بر ألچی موقعندن عبارت قالدیسه‌ده شباطك صوك کونلرنده قفقاسیه‌ده عسکر طوپلامغه باشلادیغی ایشیدیلیور.

وبو خبر تحقق ايديبور . روسيه بو نا بمحل، صلح ومسالمت عالم ايچون جداً موجب انديشه حركتنى تأويل ايتك اوزره ، ايرانه قفقاسيه دن سوق ايتديكى عسكرك يرينى طولديرمق مجبوريتيله اورايه عسكر كوندرديكنى سويله بورسه ده كرك سوقياتك درجهٔ واسعه سى وكرك روسيه نك ايتاليا ايله مشتركاً تركيايى صلحه اجبار ايده جكلرى وروسيه نك بوغازلر مسئله سنى تازه له يه ره ك استفاده يه چاليشه جغى خبرلرى ، روسيه نك اوثم التدار تأويلندن داها موافق وحالى مفسر كورونيور .

تحشيدات عسكريه يه صوك برحادثه يى ده علاوه ايتمه ليدر . اوده روسيه نك درسعادتده عثمانلى محبلكيله مشهور سفيرى موسيو چاريقوفك بردنبره كرى چاغيرلماسيدر. بوكا ظاهراً هيچ بر سبب كوسترىلهمه يور . اك طوغرى سبب ، موسيو چاريقوفك ، خارجيه ناظرى موسيو سازانوفك فكرى خلافنه تركيه يه قارشى مصلحانه بر سياست تعقيب ايتمه سى، بالقان اقوامنى تركيه نك زير رياستنده برهيئت اتحاديه جالنده تأليفه چاليشمامى وصوكره كرك مالياسور، كرك بوغازلر مسائلنده پترسبورغدن آلديغى شديداوامرى باب عالى يه تخفيف ايده رك تبليغ ايتمه سى خصوصاتى اولسه كرك . هرحالده موسيوچاريقوفك بردنبره تبديلى وصوكره قفقاسيه حدودينه عسكر تحشيدى تركيه ـ روسيه مناسباتنده ايى علامتلر ده كيلدر . وروسيه نك اعلان حريتدن برى كوسته ردىكى، صميميتى ده كيلسه بيله، معاملهٔ ملاعتكارانه يى چوق كوروب يكيدن اسكى متعصب روسيه كبى حركت ايتمك ايسته ديكنه حمل كيفيت ايدنلر غالبا يا كيلمايورلر . بيته كيم كچن سنه كى سالنامه مزده بزده بويله بر تخمينده بولونمشدق ؛ كذار ايده ن بر سنه مع التأسف سوزومزى تكذيب يرينه تأييد ايتدى .

روسيه ايله جريان ايده ن مناسباتمز فصلنه خاتمه اوله رق روسيه بحريه نظارتنك تشبثيله دوما مجلسنك ٥٠٠ وكسور ميليونلق بربحريه بودجه سى قبول ايتديكنى ، بونك « چوشيما » ده محو اولان روسيه دونانماسنى احيا ايله برابر تركيه يه قارشى قاره ده كيزده برقاچ ديره دنوت وجوده كتيرمك املياله پايلديغنى قيد ايتمه لى يز .

٦ — ايتاليا ايله :

طرابلس غرب محاربه سى

ايتاليا ايله مناسباتمز حقنده كچن سنه كى سالنامه مزده سرد ايتديكمز مطالعات بدبينانه ، مع التأسف آلتى آيلق مدت ظرفنده تماميله ساحهٔ حقيقته چيقدى . ذاتاً تهلكه يى اولدن كورمه مك قابل ده كيلدى . ايتاليانك طرابلس غرب اوزرينه آچيلمش ، حرصدن دونه ن كوزلرى ايركچ برحركت مجنونانه ده بولوناجغنى، يا قانلره ، آكلامق ايسته ينلره ، آكلاتوب طوريوردى .

فى الحقيقه ايتاليا طرابلس غربه هجوم ايتدى ؛ بلاسبب ، تاريخ مدنيتده كورولهمش برطرزده ، ادنا برمبهانه بيله موجود اولمادن هجوم ايتدى ، وبوتون دنيانك لعن ونفرينى « آبروز » طاغلرى شقيسنه توجه ايله دى . آوروپانك بوآچ ميراث يديسى طرابلس غربى برچيكنه يشده طرق هضميه يه ايندىره جكنى صانيوردى ؛ لكن اويله نامسبوق برعجله ايله صالديردى كه آغزنده ديشلرى قيرلدى ، كوزلرى طيشارى فيرلادى، كنديسنه تربصدى والآن بوغازينه طيقانان بوديكنلى لقمه يى ايندىرمك ايچون برپيالهٔ صلح صوناجق دوست أنى آرييور ؛ وبولامايور؛ كنديسنى ايلرى صالديرمش اولان دوستلرى ده ، بچاره عجمى حقه بازك يوسرت جويز بوغازنده قالارق ، قيورانماسنه كوله كوله قيريليورلر .

ايلك حملهٔ شديده ايله صوكره كى بوبيتابى وپيچ وتاب آراسنده كى فرق غريب ، زمينك جديتيله غير متناسب شوبرايكى سطرى يازديردى ؛ لكن بزبوواديده اوزانه جق ده كيلز، مزاح غزته لرى ايتاليايى ايجاب ايتديكى قدر ترذيل ايتديلر، تاريخ ده اوآغير باشلى حكمنى ويره جك . بزه بوراده دوشه ن يالكز صحيفه لريمزك مساعده سى درجه سنده كذارش وقائعى حكايه وتدقيق ايتمكدر .

ایتالیانك طرابلس غربده اوته‌دن بری کوزی واردر . وثائق قسممزده نشر اولونان وتا ۱۸۹۰ تاریخنه عائد بولونان متوفی قریسپی‌نك خاطراتی‌ده بونی کوسته‌ریر . نیته‌کیم بزده کچن سنه سالنامه‌مزده بوندن بحث ایله‌مش و « آتش صاچاغی صارمادن باشمزك چاره‌سنه باقالم ! » دیمشدك . بوکون حقیقته منقلب اولماسه‌یدی پك زیاده بزی ممنون ایده‌جك اولان بوسوزلرده کوسته‌ریرکه ایتالیانك ایلك فرصتده طرابلس غربی قبضهٔ تسخیره کچیره‌حکمی کسدیرمك کوج برشی ده‌کیلدی . حالبوکه مع‌التأسف ابراهیم حقی پاشا قابینه‌سی ، تا طوب پاطلاینجه‌یه قدر آکلاماماز لقدن کلدی .

ایتالیانك نه‌صورت ونه‌وسائقله اعلان حرب ایتدیکی معلومدر . ایتالیا ترقیات داخلیه‌سنی اولدقجه استکمال ایتمش وآتیده‌دیکر بویوك آوروپادولتلری کبی مستملکات صاحبی ، قری ومحتشم اولمق ذهننه قویمش اولدیغی ایچون حبشستانده عقیم قالان فتوحات ومستملکات سیاستنی ـ الکمساعد برموقع اولمق اوزره کندیسنه کوسته‌ریلن ـ طرابلس غربده تطبیق ایله‌مك ایسته‌یوردی . وبوراسی ایتالیا ایچون عادتا بر « ارض موعود » ایدی . زیرا دور سابقك صوك سنه‌لرنده فرانسه ایله انکلتره شمالی آفریقانك تقسیمنه و بحر سفید موازنه‌سنه دائر بینلرنده برمقاوله عقد ایتدکلری زمان صیزلانان ایتالیایه‌ده بر حصه آیرمغی دوشونمشلر ووقت مرهونی حلولنده طرابلس غربك ایتالیا طرفندن پنجهٔ غصبه کچیرله‌سنه سسس چیقارمامغی تعهد ایله‌مشلردی . بو وقت مرهون‌ده ایتالیانك فکرنجه شو صورتله حلول ایتدی :

آلمانیا ـ آشاغیده فاس مسئله‌سنده حکایه ایده‌جکمز وجهله ـ فاس امورینه قاریشدی ، فرانسه ایله قارشی قارشیه پك عنیف اشمئزازلر کوسته‌ردیلر ؛ نهایت ایش مذاکره وادیسنه دوکولدی وفرانسه‌نك فاسده سربست قالارق بوتون شمالی آفریقایه صاحب وبحر سفیده‌ده طبیعتیله حاکم اولاجغنی آکلاشیلدی . بواساده ایتالیان غزته‌لری بحر سفید موازنه‌سنك بوزولاجغندن اندیشه‌کارانه بحث ایدییورلر ، فاس مقاسمه‌سندن ایتالیایه پای چیقارنادینی ایچون ، فرانسه و آلمانیانك ، دها دوغروسی دول معظمه‌نك ، ایتالیایه بحر سفید موازنه‌سی نامنه بر تعویض اولارق طرابلس غربی ویرمه‌لری لزومنی فریادلرله اورتایه سوریییورلردی . بو نشریات‌پك آز زمان ظرفنده ایتالیا افکار عمومیه‌سنی تحرنك ایتدی . ایتالیانك ، وقتیله انکلتره وفرانسه‌دن ذاتاً بو مساعده‌یی آلمش اولدیغی میدانه چیقاریلدی ، « ارض موعوده ! طرابلس غربه ! » سوزلری ایتالیاده باشدن باشه چینلامغه ، قولاقلر کیتاره سسی‌یرینه عسکر بورولری ایسته‌مکه باشلادی ... بویله برسیل‌جاری‌اوکنده ایتالیا ریاست وکلاسنی‌اشغال‌ایده‌ن شهرت‌جولر ، موسیو جیولیتی وخارجیه‌ناظری سان‌جولیانو جنابلری آرتق‌طورمازلردی ؛ طرابلس‌غرب یاقینده ، استحکامسز ، عسکرسز ، ترکیه ایله اتصالسز ، بوم بوش طوریییوردی . اورایی آلمق ایچون ال اوزاتمق کافی ایدی . باخصوص بوفوت ایدیله‌جك برفرصت ده‌کیلدی . یارین کنج توکیا قوتله‌نیر ، قوهٔ بحریه‌سی آرتار ، طرابلس غربله مواصله‌سنی تأمین ایده‌ر ، صوکره طرابلس‌غربده یکی‌باشلانان‌تشکیلات داخلیهٔ عسکریه کوکله‌شیر . طرابلس غرب ضبط ایدیلمه‌ز برحاله کلیر ، وبالکه شیمدی بالضروره مشغول ومساعد بولنان فرانسه ایله انکلتره‌ده بوکا مساعده ایتمزلر ... ایشته بوسببله‌ده ده‌میری‌طاوندہ دوکه‌لی ، طرابلس‌غربی‌ضبط ایله‌مه‌لی ! ... ایتالیان قابینه‌سنك بوحکم وقراری‌هرطرفده معکس بولدی ، تکمیل‌ایتالیانك‌ایلری کلن‌رجالی‌بوبابده حکومتله هم‌فکر ایدیلر . آرتق قرار ویرلمش ، اوردو ودونانما حاضرلانمغه‌باشلامش ، نیم رسمی غزته‌لرك اغفالکار وساکت لسانندن باشقه ، دیکر بوتون‌غزته‌لر بیك تورلو حرب‌شایعه‌لری نشرایتمکده بولونمشلردی . غریبی‌شوراسی‌که ایش بودرجه حرارتلنمزدن برقاچ کون اول ، برلیندن آلمانیا مانوره‌لرندن عودت ایتمکده اولان‌ولی‌عهد یوسف عزالدین افندی حضرتلری « برای تأیید مخالصت » ایتالیایه‌ده اوغرامش ، حسن قبول کورمشدی . یعنی غیررسمی ایتالیانك بوقدر پاتیردیلرینه رغماً ، رسمی ایتالیا بوتون دقتیله سکوتی ، نیتی کیزله‌یور ، حتی یم رسمی صورتده ولوله آلود نشریاتی تکذیب ایله‌یور ، بزه دوستلغندن بیله‌بحث‌ایدییوردی ...

حربیه ناظری پاولو سینفاوری

خارجیه ناظری سان جولیانو

عالم مدنیت نظرنده غصب ووحشته متهم ایتالیانك ناظرلرندن وطرابلس غرب فجیعهٔ مدنیه‌سنك بادیلرندن

بوصیراده بز نه یاپیوردق ، یوقاری‌ده بالمناسبه سویله‌دیکمز وجهله ایتالیانك طرابلس غرب حقنده کی آمالی، کوزه باتمه‌جق درجه‌ده علامات کوسته‌ریوردی . بوندن باشقه فرانسه ایله آلمانیا بینده تحدث ایده‌ن فاس مسئله‌سی ، ایتالیانك ا و آمالی‌او قدرغیجیقلامش ایدی‌که بونی آکلامق ایچون بویوك بر و قوفه وبویوك بر ذکایه احتیاج یوقدی . نیته‌کیم تموز وآغستوس آیلری ظرفنده ، ایتالیا هنوز آچیقدن آچیغه خطوه اندازاولمغه جسارت ایده‌مدیکی بر صیراده، عثمانلی مطبوعاتنده طرابلس غرب مسئله‌سی حقنده بعض مقاله‌لر کورولدی؛ طرابلس غربك مدافعه‌سی علی العجله استکمال ایدلك لزومی حکومته توصیه و احساس ایدلدی ... لکن حقی پاشا قاینه‌سی، ـ حقی پاشانك روما سفارتنده بولونماسی حسبیله ایتالیا پولتیقه‌سنه هرکسدن زیاده واقف اولمق لازم کلیر ایکن ـ تحف بر سرین قانیلمله جریان احواله اصلامداخله ایتمه‌یور، ایتالیانك آمال قدیمه‌سنی بردن بره اورتایه قویامایه‌جغنه کووه‌نیور ، مدنی آوروپانك حقوق دولنه دایانیور ، و رسمی ایتالیانك اغفالات صلحپرورانه‌سنه کوکل باغلایوردی . . . حتی ایش آرتق چیغیرندن چیقوبده ایتالیان فابریقه وترسانه‌لرنده ، لیمانلرنده بر حمای استحضارات باشلادیغی صیراده دخی باب عالی آنجق اسلحه و مهمات حوله‌سیله « درنه » واپوریی طرابلس غربه کوندرمش ، باشقه هیچ ، هیچ ، هیچ برشی یاپامشدر . حال بوکه اعلان حربدن اوچ درت کون مقدم حلول ایده‌ن عید فطر هرکسه زهر اولمشدی . آرتق ایتالیانك طرابلس غربه تجاوزی براصر محقق شکلنی آلمشدی. لکن هیهات ! حقی پاشا قاینه‌سی، آرتق پك کچ، اویقوسندن اویانه‌رق ، سرسم حرکتلرله اویانه بویانه دونیور، یته هیچ برشی یاپامایوردی . حال بوکه شو صوك برهفته قدر مدت ظرفنده بر قاچ ایش کورمك پك اعلا قابلدی . طرابلس غرب استانبوله ۱۰۰۰ میل قدر اولدیغندن ، دونانما جمعیتی وحربیه نظارتی طرفندن یکی آلنان سریع نقلیه واپورلری عسکروارزاق ومهمات ایله طولدورولوب کیزلیجه وسریعاً طرابلس غربه سوق اولونا بیلیر وبونلر ۷۰ـ۸۰ ساعت قدر برزمان ظرفنده اورایه واریرلردی . بونك غایت قابل اجرا اولدیغی بالآخره آکلاشیلدی . چونکه هنوز ایتالیا دونانماسی طرابلس غربك او واسع ساحلنی آبلوقه ایتمه‌مشدی . اویقوده ایکن « یانغین‌وار! » خبریله اویانان برأوصاحبی کبی باب عالی‌ده تلاشلانیور. فقط یکون اعتباریله هیچ برشی کورمه‌یوردی . ایتالیا باب عالیه اعلان حربدن ٦ کون اول برنوطه ویرمش ، شو صیراده طرابلس غربده ایتالیانلر علیهنه تحریکات موجود اولدیغی اساس بی‌ادعاسی اوکه سوره‌رك، اورایه مهمات وعسکر طولی واپورلرك سوق غلیان تعصبی موجب اوله‌جغی وبوده اوراده‌کی ایتالیان تبعه‌سنی

تهلکه‌یه دوشوره‌جکی جهتله بویله شیلردن صرف نظر ایدله‌سنی آکلاتمشدی . ایشته باب عالی بو تهدیده پابوج براقدی . جرأتکار وفعال برحکومت ایسه‌اوچ درت‌سریع واپوری طرابلس غرب ساحللرینه دوکه بیلیردی ...

حقی پاشا قابینه‌سنك رخاوتی، سرسملکی، بر ایتالیان اولتیماتومی ایله نهایت بولدی . ایتالیا، وثائق قسممزده محرر نوطه‌سنده، طرابلس غربك توركیه‌طرفندن سنه‌لردن بری اعمار ایدیله‌مدیکندن وایتالیانك اورایه نفوذ وحلولنه ممانعت‌ایدلدیکندن بحث ایله‌ایتالیا جه وظائف تمدینیه وعمرانپرورانه‌ایفا اولونمق اوزره قطعهٔ مذکوره‌نك درحال عساکر عثمانیه‌دن تخلیه‌سی و ۲٤ ساعت ظرفنده جواب قطعی‌اعطاسی لزومنی بیلدیریيوردی. بوغریب اولتیماتوم ،استانبولده بر بومبادن داها شدید بر طراقه ایله پاتلادی ؛ هرکس بربرینه کیردی .

طرابلس‌غرب فجیعه‌سی بادیلرندن ایتالیا رئیس‌وکلاسی جیووانی جیولیتی

بوبرغریب اولتیماتومدی. چونکه اعلان حرب ایچون هیچ‌برسبب مادی وحقوقی‌یی‌احتوا ایتمه‌یوردی. ذاتاً حقی پاشا قابینه‌سی ، اعلان حرب وقوعندن مقدم، آرتق ایتالیانك حاضرلغی کوزه باتدیغی صیرالرده، اعلان‌حرب ایچون‌دولت مذکوره‌یه بهانه ویرمه‌مکه چالیشیور، ایتالیانك ،نه‌اولورسه اولسون، داخل ممالك عثمانیه‌ده برتحریك ایله مثلا برایتالیان قونسولوسنی قتل ویا ایتالیان بایراغنی تحقیر ایتدیرمك کبی بربهانه احداثنه لزوم‌کوره‌جکنی ظن ایله‌یوردی . حالبوکه ایتالیا پك جرأتکار ایمش. اعلان حرب ایچون یابویله بربهانه‌یه لزوم کورمیه‌حك قدر آوروپا دولتلرینه قارشی موقع عهدی واتلافیه‌نی ، بزه قارشی‌ده موقع عسکریسنی امین وغالب کوریيوردی . یاخودکه‌اویله بربهانه احداثنه چوق چالیشدیسه‌ده ، دشمنه بربهانه ویرمه‌مك ایچون جداً غیرت کوسته‌ره‌ن حمیت عثمانیه اونك مساعیسنی عقیم براقدی ؛ ایتالیان قابینه‌سی ایسه چوق بکله‌یه‌مزدی . ایشته ارض موعود اوراده‌طوریيوردی؛ کیدوب‌الی اوزاتمق ومفلس‌تورکلرك پیلیسنی پیریسنی طیشاری آتمق کافی ایدی ...

دیدیکمز کبی اولتیماتوم استانبولده پك شدید حدتلر ، هیجانلر اویاندیردی . حقی پاشا قابینه‌سی کیجه صباحه قدر سرایده اجتماع ایده‌ره‌ك بواولتیماتومه متذللانه برجواب حاضرلادی . بونکله ایتالیایه : « آمان طوریکز ! نه ایسترسه‌کز سویله‌یك ، پازارلغه کیریشه‌لم ! » دنییوردی . حال بوکه داها بوجواب نوطه‌سنك مدت تبلیغی اولان ۲٤ ساعت بیتمه‌دن برایکی‌ساعت مقدم، درسعادت ایتالیان سفارتخانه‌سی اعلان حرب نوطه‌سنی تبلیغ ایله‌دی ... حقی پاشا قابینه‌سی‌ده دوشدی . استانبول حدت ، وشدت ایچنده‌چالقانیور ، هرکس بوکوزکوره وقوعه‌کلن حقسز تجاوزدن کیمك‌مسئول‌طوتیلاجغنی صوریيوردی. وطرابلس غربده اسباب مدافعه‌نامنه نه عسکر ، نه طوپ ، نه مهمات وارزاق بولونمادیغنی اوکره‌نه‌ره‌ك بوقدر قولایلقله اوقدر بویوك برقطعه‌نك قاپدیرلماسی غفلتنه قارشی الك شدید صورتده انفعال ایله‌یور؛ حقی پاشا قابینه‌سنك دیوان عالی‌یه سوقنی ایسته‌یوردی . کذلك موقعمزصوك‌درجه نازکدی. بو ناکهانی ایتالیا تجاوزینی عجبا داها نه‌کبی تجاوزلرتعقیب‌ایده‌جکدی؟ توركیه‌برمقاسمه‌یه اوغرادلمق دولتلرجه‌مقرر‌می‌ایدی ؟..

بوغلیان افکاروظلمت‌شئون آراسنده مجلس مبعوثان میعادندن برآی‌اول طوپلاندی. ویوقاریده وثائق قسممزده کورولدیکی‌اوزره ، طرابلس‌غرب‌مبعوثلری‌مدلل ومفصل برتقریرایله‌حقی‌پاشاقابینه‌سنك دیوان‌عالی‌یه سوقنی طلب ایله‌دیلر . حال‌بوکه نه‌غریبدر ! بوتقریر ایله اتهام اولنان حقی پاشانك رفقاسندن برقسمنی سعید پاشا حضرتلری قابینه‌لرنده آلیقویمشلر ومجلس مبعوثانك بوکا اعتراض‌ایتمه‌سنه قارشی‌ده ، مصرانه ،

دیدکلرینی یاپمشلردی ... خلقك شدید براتهامی آلتنده قالان ومملکتی تهلکهٔ حربه آتان برقابینه اعضاسنك موقعلرنده ابقاسی ، یالکز بزم مملکت مشروطیتنده کورولور .

بزم بوراده - حقی پاشا قابینه‌سنك خطالرینی تعداده یرمز مساعد ده‌کیل. وثائق قسممزده کی آنف الذکر تقریر بوبابده ایضاحات کافیه‌یی مدللاً حاویدر . بوراده یالکز شونی سویله‌یه‌لم که حقی پاشا قابینه‌سی آکلاشیلماز برغفلتله، عبدالحمیدك بیله دائما دقت ایتدیکی طرابلس غرب کبی برقطعه‌دن برمقدار عسکری چکه‌رك یمنه کوندرمش ، اونلرك یرینی دولدورمامشدی . حال بوکه طرابلس غربده تام برفرقه یعنی ۱۵ - ۲۰ بیك عسکریمز اولسه‌یدی ایتالیا یرندن بیله قیمیلدایامازدی . بوخطادن باشقه . ایکی سنه‌در قحط ایچنده یووارلانان طرابلس غرب ایچون مجلس مبعوثان تخصیصات قبول ایتمش ایکن ارزاق کونده‌رلمه‌مشدی ؛ طرابلس غربده نه عسکری برباش قوماندان ، نه والی یوقدی . ایکیسی‌ده معزول ایدیلر . کافی طوپ ، جبخانه‌ده بولونمایوردی . قوجه برقطعه‌ده ۳ - ٤ بیك عثمانلی عسکری واردی . صوکره‌ده ایلك حمله‌ده دشمنه هدف اولاجق ، هنوزقدان حالنده بولنان ، دونانمامز بیروت صولرنده مستریح وبی‌خبر طولاشیوردی..

حقی پاشا قابینه‌سی علیهنده کی تقریر ایله وثائق مجلس مبعوثانجه، ایکنجی شعبهٔ مبعوثان طرفندن تدقیق ایتدیرلمکه باشلاندی . ومذکور قابینه‌نك دیوان عالیه سوقی مسئله‌سی خیلی ایله‌ری کوتورلدی . لکن آشاغیده کورولهجکی اوزره ، مجلس مبعوثانك طاغیلماسی بوایشلری کلهجك هیئت مبعوثانك اجتماعنه‌قدر معطل براقدی .

ایتالیانك بزه اعلان حرب ایتمه‌سی ، جداً هیچ کورولمه‌مش برطرزده ایدی ؛ نه الده ممسك اولاجق برسبب واردی ، نه‌ده ایتالیا حقوق دوله موافق برصورتده اعلان حرب ایتمشیدی . فی‌الحقیقه اعلان حرب نوطه‌سنك باب عالیه تبلیغندن برقاچ ساعت مقدم، پروزه ساحللرنده قرالك عموجه‌سی « دوق ده‌زابروزه‌ك قوماندا سی آلتنده کی قوجه ایتالیان فیلوسی، هرشیدن بی‌خبر ایکی کوچوك عثمانلی طوربیدوسنه هجوم واونلرك قهرمانانه مدافعه‌سنه رغماً یچاره‌لری مدهش قوتی آلتنده اوتانمادن غرق ایدییوردی . بویله‌جه ایلك تورك قانی آدریاتیق ده‌کزینك ماوی صولرینه آقمشدی ..

استانبولده ایلك هیجانك زوالیله برابر ، هرکس ایتالیانك بوقدر جسارتی نصل بولدیغنی آراشدیرییوردی . اوزمان بعضیلری ، بوکا سبب انکلتره‌نك لهنده برپولتیقه تعقیب ایتمه‌مکلکمزدر وشو حال انکلتره‌نك بر درسیدر ، دیدیلر ؛ بعضلری‌ده ایشی آلمانیانك منفعتپرستلکنه حمل ایدییورلر و فاس مسئله‌سی مناسبتیله ، ایتالیایی طرابلس غربله اطماع ایتدیکندن بحث ایله‌یورلردی . ایشك طوغریسی شو ایدی که دورسابقده بز اوبور ایکن ، دور مشروطیتده‌ده داها یولزی تعیین ایده‌مه‌مش ایکن ، دولتلر بیننده بحرسفید موازنه‌سی مسئله‌سی حل ایدلمش ، ایتالیایه وقت مناسبنده طرابلس غربی آلماسی لزومی کوسته‌رلمش ایدی . اوندن صوکرادهٔ آلمانیا، بالطبع بزدن زیاده منفعتی دوشونه‌رك، فاس مسئله‌سنده مذاکرات ابله اویوشورکن، اوبر طرفدن صیزلانان ایتالیایه طرابلس غربی اشارت ایتمشدی . بناءً علیه حقی پاشا قابینه‌سی « ایتالیا بزه‌نه‌دن اعلان حرب ایتدی ؟ » دییه اصلا اتهام اولوناماز . بو چوقدن حاضرلانمش وزمان تطبیقنی بکلین بر پلان ایدی . یالکز حقی پاشا قابینه‌سی « نه‌دن ایتالیایه فرصت مناسبه ویردیکز ؟ » دییه پك اعلا اتهام اولونا بیلیر ، چونکه طرابلس غرب مدافعه‌سز ترك ایدلمه‌سه ایدی ایتالیا یرندن قیمیلدانامازدی ... بو مناسبتله خاطریمزه کلن برشیئی‌ده سویلیه‌لم : حقی پاشا قابینه‌سنك جباتی و شاشقینلغی او درجه‌ده ایدی که ایتالیانك طرابلس غربك تخلیه‌سی وکندیسنه تسلیمی لزومنه دائر ویردیکی نوطه اوزرینه ، طرابلس غربه چکیلن بر تلغرافنامه ایله « شاید ایتالیانلر تجاوز ایدرسه ، دشمنه برمهانه ویرلمه‌مش اولمق اوزره ، مقابله ایدلمه‌یه‌رك شهرك موقتاً تخلیه‌سی » یولنده امر ویرلمشدی . . . بوندن حقی پاشا قابینه‌سنك مملکته اهانتی ده‌کیل ، فقط حالا برچارهٔ حلدن امیدوار اولمق غفلتی آکلاشیلیر .

ایرانده‌کی احرا آتی ، روسیه طرفندن اختلافه بهانه طوتولارق کندیسی طرد ایتدیریلن ایران مالیه مشاوری آمریقالی مستر شوستر

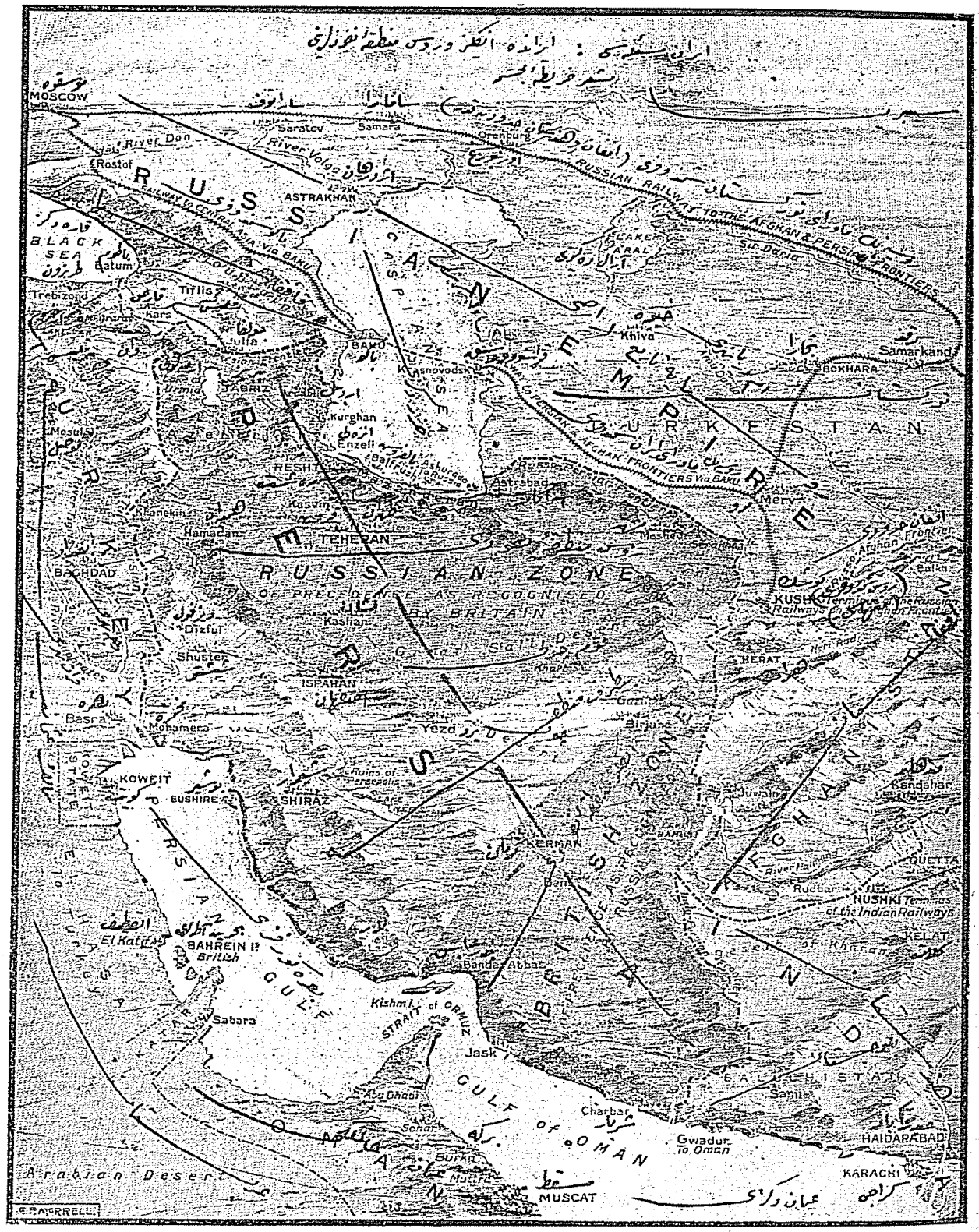
ایتالیا طرابلس غربه قولایجه عسکرینی چیقاردی . اوطرابلس غربه‌که ذاتاً اورایی سنه‌لردن بری قاریش قاریش تدقیق ایتمش ، اولجمشدی . اعلان حربه قدرهربری برفابریقه‌تور ، برقصاب ، بربقال ، برطبیب اولان برطاقم ایتالیانلر اعلان حربی متعاقب عسکری اونیفورمالرینی کیمشلر و شیمدیه قدر کندیلرینك ظاهری کسوه‌لر آلتنده نصل بر خدمت ایفا ایتدکلرینی کوسته‌رمشلردی . ایتالیاهیچ اندیشه‌ناك ده کیلدی ، هرشیئی اولدن حاضرلامشدی . علی‌الخصوص عربلر ایتالیانلری ایسته‌یورلر ، تورکلردن کندیلرینك قورتارلمانی طلب ایله‌یورلردی ؟! . طرابلس غربی ۲۵ بیك عسکرله آلیوره جکلرینی ایتالیانلر غزته‌لری اعلان ایله‌یورلر . ایتالیانك ساده برتنزه عسکری احرا ایله‌یه‌جکنی سویله‌یورلردی . حال بوکه داها ایلك آدیمده ایشك متکلاتی میدانه چیقدی . ایتالیانلر طرابلس ، خمس ، درنه ، بنغازی ، طوبروق کبی مواقع ساحلیه‌یه‌اپی مشکلاتله عسکر چیقاردیلر واوندن صوکره برآدیم ایلری کیده‌مه‌دیلر . استانبولك شاشقین اوامرندن متحیر وپریشان اولان اورالرده‌کی عسکرلرمزده ، اطرافدن یتیشن اصحاب حمیتك ، جسور ومتفنن ضابطلرمزك همتلریله کندیلرینی درحال طوپلایه‌رق ، غلیان ایدن یرلی اهالی ایله برلکده شدید برمدافعه‌یه قویولدیلر . بومدافعه کوندن کونه کسب انتظام وشدت ایتدی . وهرکس بیلیرکه اگر ایتالیانك سفائن حربیه‌سی اولماسه‌یدی ایتالیانلرچوقدن ساحلده‌کی اودار یرلرنده‌ده بارینامازلر ، ده‌کیزه دوکولورلردی . حربك جهت عسکریه‌سنی تشریح کله‌جك سنه‌کی نسخه‌مزده سال عسکری قسمزده عائد اولدیغندن بوراده اوکا کیریشمیورز .

اعلان حربدن صوکره ظهور ایدن صفحات سیاسیه‌نك اك مهمی افرنجی تشرین ثانی بدایتلرنده با امرنامهٔ قرالی «طرابلس وبنغازی قطعه‌لرینی قطعیاً وبلا رد ونقض تماماً وصورت مطلقه‌ده ایتالیا قرالیتی تحت حاکمیتنه وضع ایله‌مش اولماسی» در . ایتالیانك بوقراری هرطرفده تکرار حیرتر اویاندیردی . چونکه ایتالیا هنوز ساحلدن آنجق برقاچ کیلومترو ایلریله‌مشدی . اوزرینه کوچلکله آیاق اصدینی برقطعه‌یی برامرنامه‌ایله قطعیاً الحاق ایتمك آنجق جیولیتی وسان جولیانونك خاطرندن کچه‌بیلیردی . فی‌الحقیقه اونلر ایشك مشکلاتنی کوره‌ره‌ك ، ایتالیایی آرتق دونولمز برناموس وشرف مسئله‌سی مواجهه‌سنده وتورکیایی‌ده بر امر واقع قارشیسنده براقمق ، بویله‌جه اسکیسی کبی قولایجه قابل حل کورونمه‌ین مسئله‌یی حل ایتدیرمك ایسته‌یورلردی ... لکن بوغریب الحاق بیانناممه‌سنی ، نه دولتلر تصدیق ایتدیلر ، نه تورکیا بوندن متضرر اولدی . یالکز اخیراً ایتالیان مبعوثان واعیانی بویوك براکثریتله بوبیانناممه‌یی تصدیق وجیولتی قابینه‌سنك بر چووال کناهنی بویونلرینه تعلیق ایتدیلر . شیمدی رسماً ، روما قابینه‌سنجه طرابلس غرب وبنغازی ایتالیانکدر . فقط حقیقتده جبین وخائن ایتالیان عسکرلری ایچون اوراسی آنجق برمذبحه‌در .

ینه ایتالیان حربنك غرائبندندرکه تورکیه اعلان حربی متعاقب ایتالیانلری اضرار ایده‌جك هرتورلو حرکاته تشبث ایتمکده حقوق دولجه صلاحیتدار ایکن ، یالکز ایتالیانلر حقنده‌کی قاپیتولاسیونلرك الغاسنی

اعلان ایتمکله اکتفا ایده‌رك نه ایتالیان تبعه‌سنی طرد ونه‌ده مؤسساتی سد ایتدی . سعید پاشا ، بزه برآز فضله وعجیب کورونن بردوراندیشلکله ، ایتالیان تبعه‌سنی طرده‌یاناشمادی ؛ حقسز برحرب مناسبتیله لهمزه توجه ایده‌ن آوروپا افکار عمومیه‌سنی غائب ایده‌رز دییوردی . حالبوکه ممالك عثمانیه‌ده مقیم واکثری فقیر کروهندن ۸۰ ـ ۱۰۰ بیك قدر ایتالیان طرد اولونسه بونلر ایتالیاده حقسز برحربه کیریشه‌نلر اوزرنده دهشتلی برتضییق اجرا ایده‌بیلیرلردی . یالکز ایتالیان اموالنه قارشی یوزده یوز کومرولك رسمی وضع اولوندی ، رسمی وبعض غیر رسمی ایتالیان مؤسسه‌لری قاپادلدی . صوکراده ایتالیاطرابلس غربده موفقیتدن نومید قالارق کچن شباط ظرفنده بیروت لیمانی بومباردمان ایتمه‌سی اوزرینه ، بیروت وسوریه‌ده مقیم ایتالیانلره ۱۰ کون ظرفنده طرد اولوندیلر . حال بوکه باب عالی بونلره ٤٨ ساعتدن فضله زمان برقامالی ایدی .

شو احوال کوسته‌ریبورکه باب‌عالی بو حربده نهایت درجه ملایمانه وحقوق دوله رعایتکار طاورانمشدر. حال بوکه طرابلس غربه مدنیت کوتوره‌جکلرینی سویله‌ین ایتالیانلر مدنی بر دولته هیچ یاقیشمایاجق بر صورتده اعلان حرب ایتمکله برابر ایلك ایشلری ، طرابلس غرب واحه‌سنده ٤ ـ ٥ بیك بیکناه یرلیی قادین وچوجقلریله برابر قتل ایتمك اولدی . ذاتاً اعلان حربك طرز وقوعندن مغبر اولان اوروپا بو حاللردن ایتالیادن نفرت ایتدی . وایتالیا الیوم نه یاپه‌جغنی شاشیرمش ، طرابلس غرب چوللرنده ایلریله‌یه‌مز ، محو اولمغه محکوم ، هرکونکی ۲½ـ۳ میلیون فرانق تخمین ایدیلن دهشتلی برمصرف آلتنده زبون، بونالیور . ایکیده برده زرهلیرینی چاناق قلعه‌یه کوندرمك، آطه‌لرده کیزنده بر حرکت بحریه یاپمق ایسته‌یور . بو حرکتك تورکیه‌یه اصلا ضرر ویره‌میه‌جکندن صرف نظر ، طرابلس غربه ال اوزاتمه‌سنه مساعده ایتمش اولان دولتلرده بوکا مساعده ایتمه‌یورلر. وساحهٔ حربك توسیعی علیهنده بولونیورلر. چونکه شدتله منفعتلرینه طوقونیور . صوکره ایتالیانك تحریکیله اورتاده صلح شایعه‌لری دونیور . فقط تورکیه اساساً غالب اولدیغی واصلا سببیت ویرمدیکی بو حربده صوکنه قدر مقاومت ایتمك ایسته‌یور ؛ اویله توسط وصلح شایعه‌لرینه آلدیران یوق . دولتلرده بوقدر حقسز بر محاربه‌ده ایتالیانك بنه‌مه‌دیکی تورکیایی جبراً صلحه ارضا ایتمکه، بر کره منفعةً وبرده آتیده دولتلر بینده سوء مثال اولور اندیشه‌سیله ، جسارت ایتمه‌یورلر. عالم اسلامك بو حقسز حرب مناسبتیله کوسته‌ردیکی تظاهراتی‌ده حسابه قاتمالیدر . بر زماندر اویانمغه وبربرینه صوقولمغه باشلایان مسلمانلر بو حرب مناسبتیله دنیانك هر طرفندن اعلای صدا یتدیلر . بالخاصه هندستان مسلمانلری ایتالیان تجاوزی وروسیه‌نك ایرانده یرلشمه‌سی کیفیتلری علیهنده انکلتره‌یه شدیدبراستدعا ویردیلر . هپ بونلر ایتالیا محاربه‌سی غرائبندن . شمدیدن بو حربك نتیجه‌سنی کورمك اصلا قابل ده‌کیلدر . بوکیدیشله ایتالیا او قورقاق وقوهٔ معنویه‌سی بیتکین عسکریله طرابلس غربی آنجق ۱۰۰ سنه‌ده ضبط ایده بیلیر. ابتدا طرابلسی ۲۵ بیك عسکرله ضبط ایده‌جکلرینی سویله‌رلر ایکن الیوم اورایه ۱۵۰ بیك قدر ، هرشیئی مکمل، اك یکی طوپلرله و طیاره‌لرله ، بالونلرله مجهز عسکر کوندرمه‌لرینه رغماً، سفائن حربیه‌نك طوپلرینك اعانه‌سیله ٦ آیده آنجق بعض نقطه‌لرده ۱۰ — ۱۵ کیلومترولق یر اله کچیردیلر . وظن اولونورکه شمدی ایتالیا تورکیانك بدایت مسئله‌ده تکلیف ایتدیکی مذاکره قاپوسنی قاپایارق اعلان حرب ایتدیکنه، صوکره الحاق بیانناممه‌سنی نشر ایله‌دیکنه بیك کره پشیماندر . و بر چوقلرینك تخمینه کوره طرابلس غرب محاربه‌سی ، شیمدیه قدر هیچ بریرده هیچ برمظفریت حربیه قازاناماش اولان نوهوس ویکی ایتالیا قراللغی ایچون ایکنجی بر حبشستان سفر الیمی تشکیل ایده‌جکدر . داها شیمدیدن ایتالیانك ناموسی وشرف عسکریسیله حیثیت سیاسیه‌سی محو اولمشدر . هرتورلو وسائطی مکمل اولان ۱۵۰ بیك کشیلك اوردوسی، صوکره‌دن بیك همتله برآز تنسیق ایدیلن بالنسبه غیر منتظم تورك ، عرب قوتی قارشیسنده تیتره‌یور ؛ محواولویور.

ایران مسئله‌سی مناسبتیله : ایرانده انکلیزلرله روسلرك منطقهٔ نفوذلرینی مشعر خریطه

[قویو رنکلی قسملر بامعاهده تعیین قلنمش نفوذ اجنبیه منطقه‌لریدر]

ایتالیا حربی ، آنجق صلح دائره‌سنده، راحتجه طریق تمددنده ایلریله‌مك ایسته‌ین تورکیه‌یی بدایتده اپی دوشوندردیسه‌ده یونك الیوم بالعکس فائده‌سی کوروليور ، چونکه مملکتك هرطرفنده وحدت

وطنپروراته حسنی یوکسه‌لتدیکی کبی . مقام خلافت ایله عالم اسلامك شدت ارتباطنی ده اورتایه آتمشدرکه بونقطه هم پك شایان استفاده هم‌ده آوروپا نظرنده بزی اتهام ایده‌جکی ایچون تهلکه‌لی برسلاحدر . دیکر طرفدن عثمانلیلغك . عثمانلی عسکرلکنك اوله‌دیکی وحالا زنده بولوندیغی‌ده ثابت اولدی . بزدن ، یولسز ، مواصله‌سز آیرلش اولان برقطعه‌یی ، اوراده‌موجود ۳-٤ بیك عسکریمزله ، عثمانلیلره صادق‌عربلردن تشکیل اولنان نسبةً غیرمنتظم وپك آزبرقوتله ، سنه‌لردن بری حاضرلانمش هرشیئی مکمل بردشمنه قارشی بویله شدتله وموفقیتله مدافعه اتمکلکمز تورکیه حقنده دندان اشتها آچمق ایسته‌ینلره اپی‌درس اولسه‌کرکدر .

امور داخلیه‌مز

دور استبدادك اوقارمه قاریشق اداره‌سندن موروث بیغین بیغین مسائل ومشکلات ایله محاط اولان کنج تورکیانك مناسبات‌داخلیه‌سی ، مناسبات خارجیه‌سندن چوق قاریشیق وتقدیری ، حدودینك تخطیطی ، کشف هویتی پك مشکل بیك تورلو مسائل ایله آلوده‌در . دینیله‌بیلیرکه کنج تورکلر عثمانلی ایمپراطورلغنی زیر اداره‌لرینه آلدقلری زماندن اعتباراً راحت وحضور کورمه‌مشلر . بعضاً اسکیمش . قوقمش مسائلی تمیزلهمك ، بعضاً کندی تجربه‌سزلکلرینك نتیجه‌سی اولان خطالرك دوغوردیغی دغدغه‌لری ازاله ایتمك ایله اوغراشمشلردر . درت سنه‌در بویله اولدیغی کبی ، بوچورچوپ ایله‌مالامال وطنده واسع براحهٔ زمردین حضور وعمران کورمك ایچون دها کیم بیلیر قاچ سنه‌لر چالیشمق ، دیدینمك ، صبور ومتوکل اورادن اورایه قوشمق لازم کله‌جکدر ! ..

کچن سنه کنج تورکیانك اك مشکل برسنه‌سی اولمشدر . خارجده وداخلده هیچ سکون کورولهمشدر . حکومت برطرفدن خارجاً کرید مسئله‌سیله ، مالیسور مسئله‌سیله ، یمن وقایعیله ، ایران ایله ، طرابلس غرب حربیله اوغراشیرکن دیکر طرفدن‌ده داخلاً حزب مسئله‌لری ، فرقه مسئله‌لری کبی ، مجلس مبعوثانك طاغیدلمه‌سی ، انتخابات جدیده اجراسی کبی هربری اك متمدن برمملکتی اشغاله کافی اولان غیر طبیعی ایشلر آراسنده بونالمشدر . دیدیکمز وجهله یالکز بردانه‌سی برآوروپا مملکتنی اشغاله کافی اولان بو مسائلی ، بزم برسنه ایچنده کچیشدیره بیلمکلکمز حقیقةً شایان دقت وتتبعدر . بو برجهتدن کنج تورکیانك هنوز قوهٔ زنده‌سی بولونمیغندن ایلری کلمکله برابر اصل سببی ، ذاتاً عصرلردن بری وقوعات ایچنده یاشامغه آلیشمش اولان مملکتمزك صبور ومتحمل ، لطیف بردورهٔ صلح وسکون ایله یاشامامش حالت ذهنیه‌سنك مساعده‌سی‌در . جد بجد حرب ووغا ایله امرار عمر ایتمش ، قرار ورفاه کورمه‌مش اولان اهالیمز ، اوزون کورکولرك وشرق روحنك ویردیکی برتوکل وتسلیمیت ایله ، کذلك صرفه ودغدغه‌سز برحیات مدنیه‌نك ذوق آسوده‌سنی‌ده طاتمامش اولدیغندن ، قدرك اوکنه آتدیغی مسائله رضا کوسته‌ریبور . لکن بو رضا ، تحمل وتسلیمیت نه‌قدر بویوك اولورسه اولسون ، اعتراف ایتمه‌لیدرکه آرتق خلقمزده بیقیور . آردی آراسی کلمه‌ین مسائل اکر هپ ادوار سابقه بقایاسی اولسه‌یدی بوکا کردنداده انقیاد اولق لازمدی . لکن برطاقمی صرف کندیمزك زادهٔ خطاسی اولدیغی سویله‌مکدن چکینمه‌مه‌لیز . چونکه بو بویله‌در . الیوم اوغراشدیغمز مسائل ایچنده برچوقلری واردرکه بونلر دور حاضرده احداث ایدلدیکی کبی ، برقسمی‌ده واقعا دور سابق بقیه وسیأتندن ایسه‌ده معقول وآکاه برادارهٔ او بقایایی بوقدر سرعت وتوالی ایله تفسخ ایتدیرمز ، آغیرآغیره کندی‌ایسته‌دکجه ، کنار حل وتسویه‌یه چکه بیلیر ایدی ...

کچن سنه‌کی سالنامه‌ده‌ده دیدیکمز کبی مملکتمزك اصل چکدیکی پروغرامسزلقدندر . نه‌قدر خلوص وناموس اربابندن مرکب اولورسه اولسون ، پروغرامی دائما کوز اوکنده طوتمایان برقابینه موفق

اولاماز . زیرا اولچوسز ، پلانسز یاپلمق ایسته‌ن بربنانك هردیواری اون کره بوزولمادقجه شکل مطلوبی آلاماز. بز ساده مسائل عالیهٔ سیاسیه‌مزده ده‌کیل ، الکوچوك أو ایشلریمزده بیله پروغرامك، اصولك، پلانك لزوم واهمیتی تقدیر ایتمه‌مش اولدیغمز ایچون ، قابینه‌لریمزك مسائل روزمره‌یه کوره کاه اویله کاه بویله حرکتلرینی معذور کورمکه مجبورز .

بز نه موافق ، نه مخالفز ؛ بوملکتك اوز اولادی بر عثمانلی تورکز . ایشته اونك ایچون اولیای امورمزی پروغرامسزلغله ، مکمل بر منظومهٔ مساعی‌یه مالك اولمامغله اتهام ایده‌رکن ، ملکتمزده بونك عمومی برقصور اولدیغنی سویله‌مکه وجدانمزی مجبور بیلیورز . بوقصور ، بزحیات مدنیه‌یه ایجه کیردکجه ـ زیرا ذاتاً مدنیت اصول ، پلان ، پروغرام ، قید آلتنده حرکت ایتمك ایله دوغرب بنه بویله لکله یاشایه‌ـ جغندن ـ طبیعی تدریجاً زائل اولاجقدر . و اوزون خسته‌لقلردن ، نهایتسز پریشانلقلردن یکی قورتولمش بر مملکتده‌ده بویله برقاچ سنه‌لر اصلاحات ویا اختلالات کشمکشلری کورولمك طبیعیدر . برنی هرکس تسلیم ایدییورسه‌ده اوزون اوزون تجربه‌لره وقتمز مساعد دکیلدر . هر طرفدن بزی کوزه‌تله‌یورلر ؛ نه یاپه‌جقسه‌ق، ممکن مرتبه آز خطا ایله وسرعتله یاپوب اطرافمزده قابناشان احتراصاته مساعدهٔ جریان ویرمه‌مه‌لی ، هله بزم میراثمزه قونمق امیدلرینی کسمه‌لی‌یز .

کچن سنه‌ده دیدیکمز کبی وکلامزك ، ناظرلرمزك ، مدیرلریمزك فعالیتی « ذاتی » و ساده « اقتدار شخصی‌یه تابع » اولمامالیدر . مملکتده اویله بر ماکنه‌نك اساسی قورولغه باشلامالیدرکه اونی « اقتدارشخصی» ده‌کیل ، « اقتدار عمومی » محصله‌سی ایشله‌تسین . بزده دائما هرنظارتده ، هر شعبهٔ اداره‌ده بر ناظرك ، بر باشك یاپدیغی ایشلر « خلفه غیر ساری » در . زیرا برعمومی ومصدق پروغرام اولمادیغندن ، سلفنك موقعنی اشغال ایده‌ن ذات ، اونك باشلادیغی ایشلر نه قدر ایی اولورسه اولسون ، اونلری تعقیب وغایه‌یه ایصال ایتمکه کندینی مجبور بیلمز . دیکر طرفدن بزده شیمدی پك مودا اولان « بنم اجتهادم بویله ده‌کیل ! » فکری ایله ، باشقه‌سندن دها ایسنی یاپمق غیرت انسانیه‌سی ، کندیسنی سلفنك باشلادیغنه دوامدن آلیقویار ، وبویله‌جه . باشلانان ایی ایشلر پك چوق اولدیغی حالده ، مسکی‌الختام اولانلر پك آزاولور. حتی بو بعضاً برذاتده واقعدر . یعنی برایشه باشلایان ذات اونی بیتیره بیله‌جك قدریرنده قالسه بیله کندیسنده ، افراده آز چوق اوزون بر دور مدنیتك ویره‌جکی « فکر اطراد وتعقیب » بولونمادیغندن ، پك حرارتله باشلایان اوایش بنه یاریم قالیر . وایشته بوتون حسن نیتلریمزه رغماً بوتون قصورلریمز شویوقاریدن بری صایدیغمز نقطه‌لرده‌در.

چرخ اداره‌مزك شوطبایع اساسیه‌سنی چیزدکدن صوکره جریان وقوعاته باقارسه‌ق ، ۱۳۲۷ سنه‌سی باشندن ایلوله قدر حقی پاشا قابینه‌سنك رخاوتکار ده‌کیلسه بیله ایشدن قورقاق، ایشی اولورینه باغلامق ، کونی کونته حادثاته اویمق سیاستنی کورورز. اوسیاستکه باشمزه برچوق کوچوك مسائلدن ماعدا دغدغه‌لی برمالیسور مسئله‌سی وصوکراده برایتالیان حربی چیقارمشدر . حقی پاشا قابینه‌سندن صوکره ، تحریه‌کارلغی، « یکانه‌لکی » مزیتلریله موقع اقتداره کتیریله‌ن سعید پاشا حضرتلری‌ده ، شیمدی‌یه قدر یاپیلانلره کوره حکم ویرمك لازم کلیرسه ، ملکتمزده بردور سکون ورفاه آچمغه یامقتدر اولامامشلر ، یاخود مروی اولان اقتدار خارق‌العاده‌لرینی بوجهته صرف ایتمکه بنه مروی اولان طبع تردد ووهم آمیزلری مانع اولمشدر . کندیلری موقع صدارته اوقدر بویوك وعدلرله ، محتشم ادالرله ووثائق قسممزده کورولمه بیله‌جك برمفصل پروغرامله کلدکلری حالده شیمدی‌یه قدر یاپیلانلر طوپی طوپی مجلس مبعوثانك طاغیدلماسیله حریت اجتماعی وحریت مطبوعاتی تقیید ایده‌ر یولده برطاقم مواد قانونیه حاضرلامقده اولمالرندن عبارتدر. بزباشقه برشی کورمه‌دك، کوره‌ن وارسه سویله‌ین. نه‌اوعالی سیاست ، نه‌اواتفاقلر ونه‌ده اوپروغراملرنده

سویله‌دکلری « هرخصوصده آچیق وهردرلو سوء تفهمی مانع مسلك » کوروله‌دی . تمنی ایده‌لم که : سعید پاشا قاینه‌سی شیمدی‌یه قدر د ر استحضاراتده بولونیور وبونلدن صوکره موفقیات‌واجراآتی تـ الی‌ایتسین.

مملکتمزك امور داخلیه‌سنده اکزیاده کوزه چارپان نقایص‌اداریه‌سندن بری‌ده : مأمورینك ووکلانك مسئولیتلرینه دائر الده برقانون مکمل اولمامه‌سی ومسئولیتی هرکس دیله‌دیکی کبی تفسیر ایتمه‌سی ، برجوق احواله قصور وخطا میدانده ایکن مسئولك جزادیده ایدلمه‌سی‌در. شیمدی‌یه قدر ، بدایت مشروطیتدن بری برجوق خطالر ارتکاب ایدلمش وبونلر ملته برخیلی‌بهالی اوطورمش‌ایکن بونلرك بادیلردن هیچ بریسی مسئول ایدلمه‌مشدر. شیمدی ارتحال‌ایتمش اولان محترم بردفتردار دیر یمش که : « مسئولیت مالیه مأمورلرنده مال‌مدیریتی، ملکیه مأمورلرنده‌ده قائممقامی کچه‌مز ! شورای دولت محاکمی یالکز کوچوکلره مخصوصدر. » برخیلی زمان اول سویله‌نمش اولان بومحق وتجربه‌دن متحصل سوزلك رماعزده‌ده ذکر ایدلمه‌سی ، احوال اداریه‌مزی جنده ناخوش برعلامتدر .

نقایص اداریه‌مزدن بریسی‌ده مشروطیته موافق هرشیئی آچیق وسریست برطور ولسان ایله بلاپروا تطبیقه چالیشمق وبالعکس مخالف قانون اولانلری ینه اوقدر جدیت وسرعتی ایله رد ایلمك اولدیغی‌حالده بویله وضوح ایله ایش کورمك هرنه‌ده‌نسه بزی قورقوتیور ودائما دولاب اداره‌یی کندی کندیمزه چویره‌رك بونك اثنای دورنده فالصو غیجیرتیلر اواسه بیله بونلری کیزله‌مکه چالیشیورز . « یاکلشی یاکلش ، طوغری‌یی طوغری » دییه بویوك براعتدال وجسارتله ارائه ایده‌مه‌یورز . حتی بونقصان بعضاً فرقه غیرتنك التحاقیله اوقدر ایلری کدییورکه کوز اوکنده جریان ایدن غیرقانونی ایشلر ، خطالر قاپادلغه ، اورت‌باص ایدلمکه چالیشیلیور ؛ کدلك مشروطیتك برایجابی‌ده حکومتك هرایشنی آچیق کورمه‌سی ایکن ، حکومت چوق دفعه حتی ابی شیلر یاپیوردہ خلقه بیلدیرمه‌یور . بوده حکومتك خلقله وخلقی کندیسنه طانیتدیره‌جق مطبوعاتله بحق ایصنه‌مامه‌سندن ، اونی ، سابقده‌کی قدر ده‌کیلسه‌بیله ینه لیاقتی درجه‌سنده اهمیتلی تقدیرایده‌مه‌مسندن ایلری کلیور .

* * *

احوال داخلیه واداریه‌مزی حقنده شو قیصه مطالعاتی یوروتدکدن صوکره صیراسیله نظارلر احوالنی تدقیق ایتمك لازم کلیرسه‌ده صوك سنه ظرفنده اولکی سنه‌یه نسبتله بویوك تحول اولمادیغندن واولکی سنه احوالی ایسه کچن سنه‌کی سالنامه‌ده خلاصه ایدلدیکندن برر ایکیشر سطرلق خلاصه‌لردن باشقه برشی یازاجق ده‌کیلز :

داخلیه نظارتی — امور داخلیه‌مزی اولکی سنه‌دن بلکه پك آز ایلیدر . یعنی بعض ولایتلرده نفوذ حکومت وحضور وسکون نسبةً تقرر ایتمشدر . لکن ولایتلرمزك هیئت عمومیه‌سی دها پك چوق اصلاحاته محتاجدر . به مأمورلر ونه‌ده اهالی وظیفه و صلاحیتلرینی هوز طانیه‌مایورلر . یکی ادارهٔ ولایات قانونی مجلس مبعوثاندن چیقامادی . بویله کیدرسه داها بر ایکی سنه چیقامایه‌جق . بو قانون کبی ، املاك معاملاتنه برحیات جدیده بخش ایده‌جك مسقفات قانونی‌ده وبونلر کبی‌داهابر قاچ‌لزوملی قانون‌ده بیته‌مدی . یالکز کچن سنه حکومت شباط طرفنده ابی برشی یاپدی . اوده ژاندارمه‌نك طرز استخدامنه دائردر . بزده من‌القدیم ژاندارمه حکومتك واسطهٔ اجرائیه‌سی‌در . اعلان حریتدن صوکره ژندارمه‌یه کویابرنظام جدید ویرلمك زعمیله ژاندارمه‌نك مستقل و آنجق آنایش مملکتدن مسئول اولاجغی قرارلاشدیرلمش واوچ سنه ظرفنده بونك دهشتلی ضررلری کورولمشدر . ژاندارمه کندی امرلری آلتنده اولمادیغندن هیچ بر والی ، هیچ برقائممقام ایش کوره‌مه‌یوردی . برآی اول وضع ایدیلن نظامنامه ایله حکومت بواحتیاج مبرمی تعدیل ایدییور وژاندارمه‌نك ینه اداره مأمورلرنك امری آلتنده حرکت ایده‌جکنی قرارلاشدیریبیور . بو ادارهٔ ولایاتده پك حسن تأثیر ایده‌جك برشیدر .

خارجیه نظارتی — صوك سنه ظرفنده ، فرانسه‌ده مایمون مسئله‌سنك ظهورینی متعاقب بزم خارجیه نظارتنده‌ده بعض اوراق سرقتلری کشف ایدلدی وبو کشف اوزرینه نظارت‌شعباتی واقلامی تنسیق‌واصلاح اولوندی. امور خارجیه‌مز حقنده یوقاریده فصل مخصوصنده ایضاحات ویردیکمزدن بو نظارتك فعالیتی حقنده سویله‌نه‌جك برشیئمز یوقدر . نظارت ، طرابلس‌غرب مسئله‌سنك ظهورینه‌قدر ، رفعت پاشا زمانندهٔ پك فنا اداره ایدیلیور ایدیسه‌ده شیمدی حسن اداره ایدلدیکی ظن اولونیور .

نافعه نظارتی — نافعه نظارتی صوك سنه ظرفنده خیلی فعالیت ابراز ایدییور . کچن سنه باشندن بری موقع نظارتده بولنان خلوصی بکك وقوفی و اونی تعقیب ایده‌ن جاوید بکك فعالیت و غیرتی ایله امور نافعه‌مزده برچوق اساسلر حاضرلانمش ، بر چوق ایشلرك طاسلانمی چیزلمشدر . کچن سنه ظرفنده ، اولکی سنه امتیازی ویریلن اسامیسی معلوم ده‌میر یوللرینك انشاسنه دوام ایدلدیکی کبی ، یکیدن آطه پازاری ـ بولی خطیله ، حیدر پاشا ـ پندك چفته خطنك امتیازی ویرلمشدر . بوندن باشقه یومورطه‌لق لیمانندن بدأ ایله وان وموصله قدر اوزون برشبکه انشا ایتمك تصورینی حائز « چستر پروژه‌سی » ده مجلس مبعوثانده حال تدقیقده‌در . روم ایلینك غرب طرفنده ، آرناوودلقده یکی‌شمندوفرلرانشاسی دردست‌قرار اولدیغی کبی ، شرقی آناطولیده آنقره ـ سیواس ، سیواس ـ ارضروم، طربزون ـ ارضروم خطلری‌ده تدقیق اولونیور .

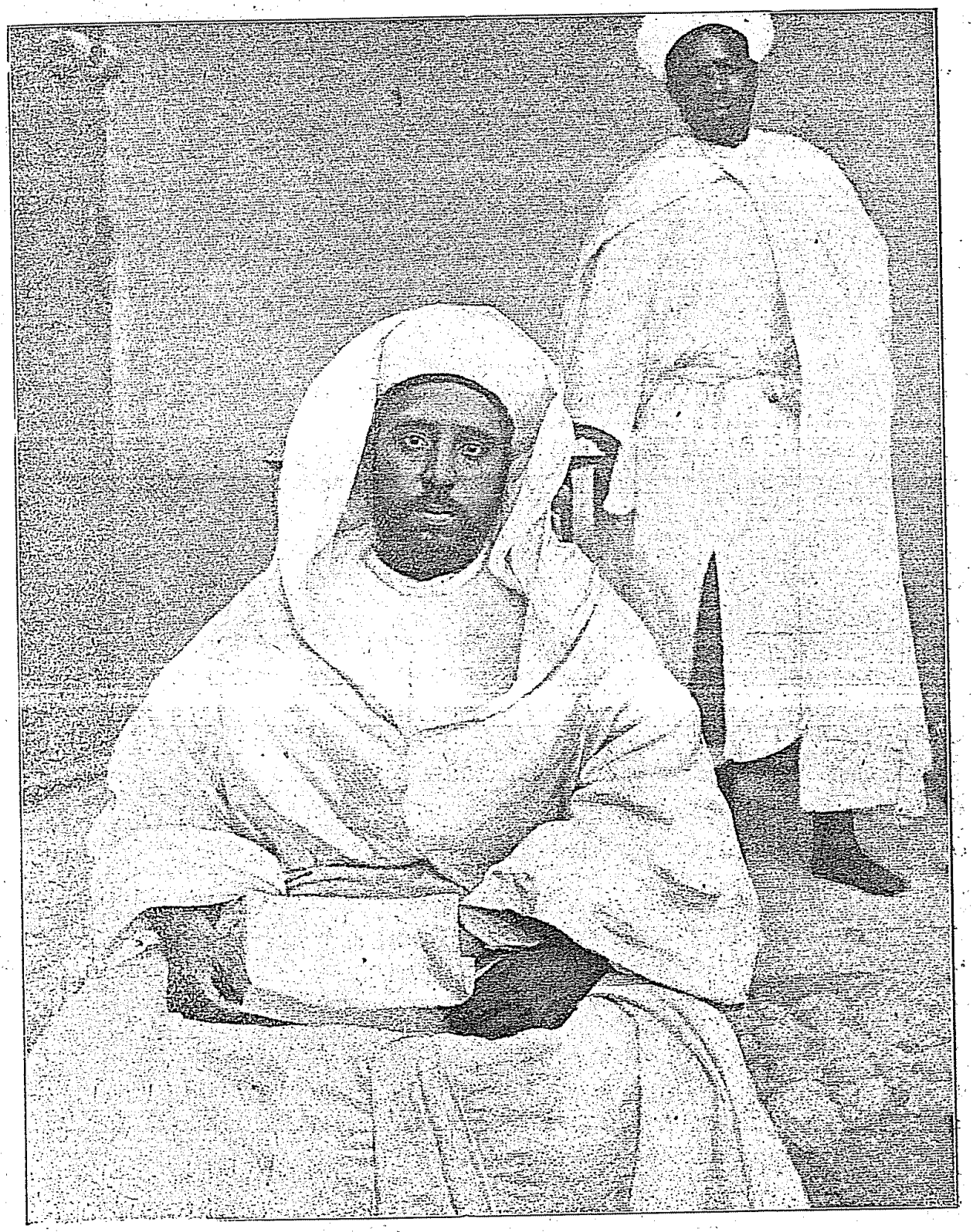
نافعه نظارتنه عائد فعالیتلر میانده ذکری لازم کان بر شی‌ده حکومتله آره‌لرنده من‌القدیم اختلاف بولنان وحکومتدن ۷۰۰ بیك لیرا طلب ایتمکده اولان ارکلی معدن شرکتیله، مدت‌امتیازیه‌سنك ۲۰ سنه تمدیدی وسائر بعض مساعدات اعطاسی وبوکامقابل مذکور ۷۰۰ بیك‌لیرا مطلوبندن صرف‌نظر ایله‌مه‌سی وسائره کبی شرطلرله برائتلاف عقد ایدلش اولماسیدر . یینه کچن سنه‌شرق شمندوفرلریله عقد اولنان دده آغاج لیمانی مقاوله‌نامه‌سی مجلس مبعوثانك نظر مذاکره‌سنه وضع‌ایدلمکه‌آماده بولونمشدر . حکومت‌عراق قطعه‌سنك وقونیه‌اووا‌سنك امر ا‌قاسیله‌ده اوغراشیور .

بونلردن باشقه اوفاق بویوك بعض امور نافعه‌تشبثاتی داها وارسه‌ده شوراسنی ذکر ایتمکه مجبورز که ایتالیا محاربه‌سی وعثمانلی سفائن تجاریه‌سنك بالضروره معطل قالماسی‌اولکی سنه تشکل ایده‌ن عثمانلی‌سیرسفائن شرکتی معاملاتنه خیلی سوء تأثیر ایتمشدر .

کچن سنه ظرفنده تجارت وصنایع مدیریتلری نافعه نظارتندن فك وزراعت نظارتنه ربط ایدلمشدر .

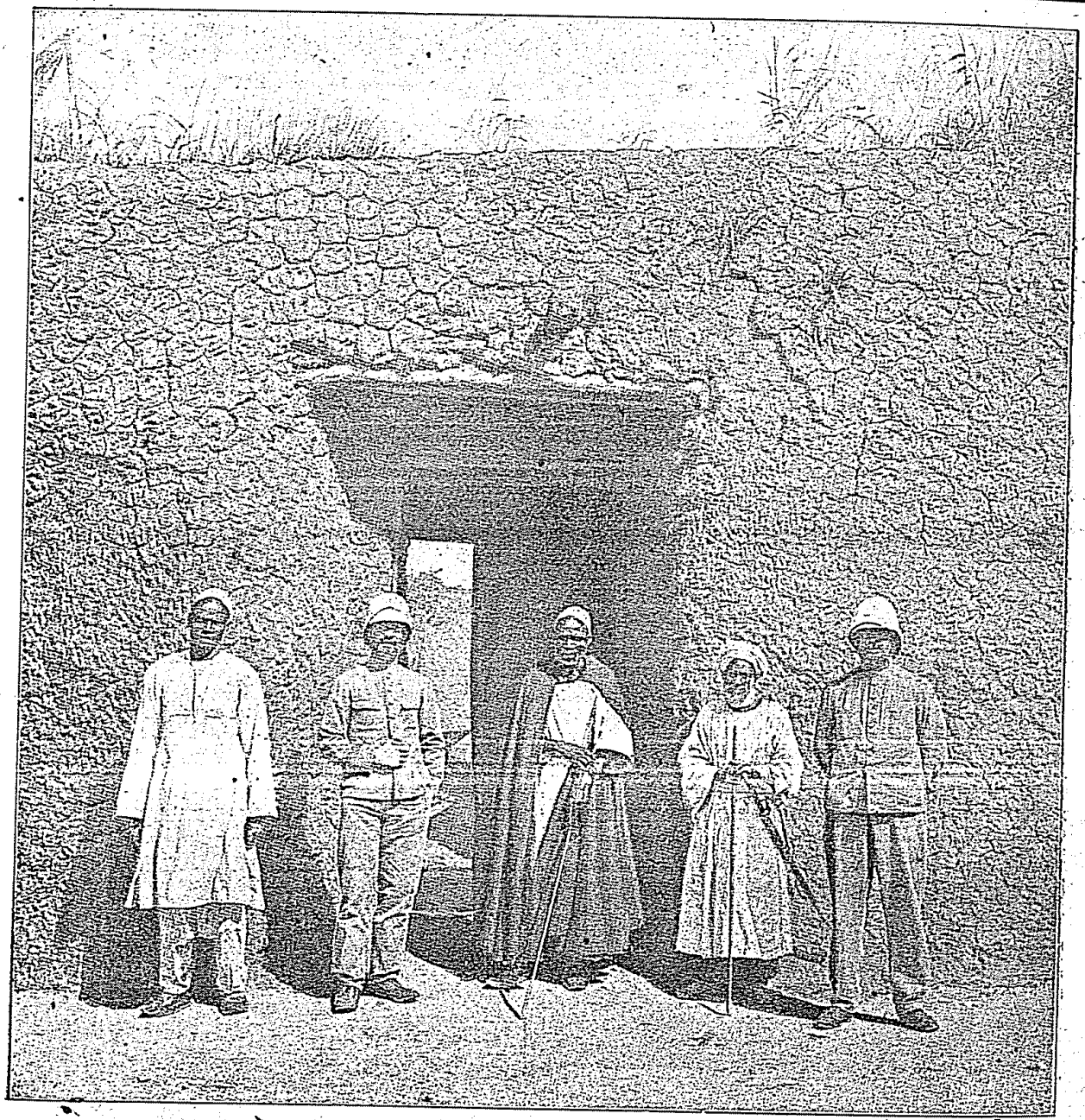
مملکتك هرطرفنده ، افق سیاسیمز اصلا برلق‌وواضح اولمامش‌اولماسنه رغماً تشبثات‌تجاریه ، زراعیه ، صناعیه میدان آلیور . اکر مملکت برقاچ سنه‌لر حضور وسکون کورسه . سنه‌لردن بری (ایش) ه صوصامش اولان‌شوساحهٔ وطنده برچوق یکی ایشلر آچیلاجقدر .

مالیه نظارتی — مملکتك امور مالیه‌سی اولدقجه تنظیم ایدلمشدر . مالیه نظارتی جداً چالیشیور ، واقعا حکومت متمادیاً استقراضلر عقدینه مجبور قالارق بودجه آچیغنی بونکله قاپاپورسه‌ده واردات سنه بسنه متزایددر. سال مالی قسمنده دیون‌عمومیه راپورینه باقیلیرسه بوبابده برفکر مخصوص آلینابیلیر. مجلس مبعوثان برآز دها تصرف ایله طاورانوب نظارتلره . صرف ایده‌مه‌یه‌جکلری یاخود اسراف ایله‌یه‌جکلری قدر پاره ویرمه‌سه بودجه آچیغی پك آز اولاجقدر . زیرا بزم مملکتمزده برنظارته برقاچ میلیون لیرا تخصیصات ورمکله ایش بیتمز . بوتخصیصاتی محلنده ووقتنده صرف ایتمك‌ده برهنردر . حتی نظارتلرده ، مأمورلرده برحالت روحیه وار . برکره مجلس مبعوثاندن فضله تخصیصات قوپارمغه چابالایورلر ، بردهٔ آلدقلری تخصیصاتی سنه ایچنده مطلقا ، حتی لزوم اولماسه‌ده . علی‌العجله‌صرف ایتمکه چالیشیورلر وبودهٔ بالطبع « اسراف » اولیور .

بدبخت مملکتك تاجدار برسلطانی : فاس امیری مولای حفیظ

[معلوم اولدیغی اوزره اولکی سنه مولای عبدالعزیزك یرینه کچن مولای حفیظ ، مروی اولان اقتدار ودرایتی ایجابی برموت موقته ایچون فاسده تأسیس سکونه مقتدر اولدیسه ده کچن سنه علیهنه عصیان ظهور ایتدی . ایچنده اجنبی پارماغی قاریشان هرایش کبی ، فاس ایشی ده . بوسبوتون قاریشه رق ، صورت جلی آنجق زمان بیلیر برمعما حالنی آلدی . بو بدبخت سلطان ، کچن سنه علیهنه قیام ایدنلری تأدیب ایچون ، ۳۰ بیك کشیلك برفرانسز اردوسنك سایهٔ سلاحنده ـ ایسته رایسته مز ـ صیغینمش بولونیوردی . تعصبك ، جهلك بویله آجی نتیجه ر ندن ، بزلر اولسون عبرت آلیرسه ق ، ینه عالم اسلام ایچون برقازانج دیمکدر]

عالم اسلامده برضباع مؤسف : کچن ۱۹۱۱ سنه‌سی ظرفنده فرانسزلر طرفندن قتل اولونان سنوسی شیخی ایله اوغلی. (سلطان سنوسی اورتاده ، اوغلی صول طرفده، صاغده فرانسز ملازم مارشال، صولده یوزباشی مودا)

تان غزته‌سنك ۷ مارت ۱۹۱۱ تاریخلی نسخه‌سنده مخابر مخصوصندن بو وقعه‌یه دائر آلدیغی مفصل برمکتوب مندرجدر .

یوزباشی (مودا) نك تحت قوماندا‌سنده بولونان برفرانسز مفرزهٔ عسکریه‌سی سنوسی‌لرك حدودینی تجاوز ومملکتلرینه استیلا ایتمش وهمان جمله‌سی‌ده سریع آتشلی توفکلرله مسلح بولونان عساکر سنوسیه وطن واستقلالارینی مدافعه‌یه قیام ایتدکلرندن طوپجی ملازمی یهودی (غرونفه‌لدر) میترالیوز ایله (سلطان سنوسی) قرارگاهنی بومبارده ایده‌رك سلطان سنوسی‌یی وولی‌عهدینی قتل ایتدیکی کبی ایکی یوزی متجاوز اولان معیت واقارینی‌ده قلیجدن کچیرمش و ٤٠٠ قادارینی سقط ومجروح براقمشدر .

[فرانسزلر اشبو ذاتك سلطان سنوسی اولدیغنی ادعا ایدییورلرسه‌ده طرابلس غربك شرق جنوبنده کفره‌ده مقیم بولنان سلطان سنوسی حضرتلری باشقه اولوب نیته‌کیم الیوم طرابلس غرب محاربه‌سنده عثمانلیلره معاونت ایتمکده‌در . شوحالده فرانسزلرك شهید ایتدکلری وبونی برموفقیت عظیمه عد ایده‌رك بویوك مسرتلر اظهار ایله‌دکلری بوذات وادای طرفلرنده مهم بر سنوسی شیخی اولسه کرکدر]

امور مالیه‌مزده ایشلره اپی سکته ویردن دیوان محاسبات معاملاتی اونوتامه‌لیدر . حکومتله معامله‌سی اولان بالجمله ارباب تجارت وصنایع محاسبات عمومیه قانوننك معاملاته ویردیکی مشکلاتدن مشتکیدرلر . نیته‌کیم کچن سنه مالیه ناظری جاوید وصوکره نائل بکار ایله حربیه‌ناظری محمود شوکت پاشا آره‌سنده بوندن دولایی مشکلات چیقدی . بوقانون بدایت مشروطیتده مالیه مشاورلکی ایده‌ن موسیو لورانك زادهٔ مهارتی وبناءً علیه فرانسز اصول اداره‌سنه موافق‌در . حال‌بوکه فرانسز اصول اداره‌سی بزم « قرطاسیه معاملاتی » دیدیکمز فنا اساسه مستند بوکون الك اسکی‌اصول اداره اولدیغندن بالطبع دیوان محاسباتده ، دوائرده مشکلات ایچنده یووارلانیورلر . کذلك مالیه تحصیلی ایچون آوروپایه کوندردیکمز « مالیه مفتشی نامزدلری » دە فرانسه‌ده فرانسز اصولنی اوکره‌نوب کلیورلر . من‌القدیم فرانسز اصولندن ضرر کوره‌ن مملکتمز بونك فنالغنی هنوز مع‌التأسف تقدیر ایده‌مه‌دی . باشقه مملکتلردن ، بالخاصه انکلتره وآلمانیادن پك‌چوق ستفاده ایده‌جکمز محققدر .

کچن سنه مجلس مبعوثان بودجه‌یی قبول ایده‌مه‌دن طاغیلدیغندن قانون اساسی موجبنجه ۱۳۲۷ سنه‌سی بودجه‌سی ۱۳۲۸ سنه‌سی ایچون دخی مرعی ومعتبر اولاجقدر . آنجق مالیه ناظری نائل بك‌افندی ، بودجه آچیغنی قپاتمق ایچون بودجه‌ده برایکی میلیون تصرفه چالیشدیلر وحربیه ناظریله بو مسئله‌دن آرالرنده اختلاف تحدث ایتمه رغماً غالبا موفق اولدیلرکه شایان تقدیردر .

عدلیه نظارتی — بونظارت ، سال عدلی قسمنده بربیوك وقوف‌ایله یازیلان یازیلردن آکلاشیله‌جغی اوزره ، بدایت مشروطیتدن بری تنسیقات واصلاحاتی اکمال ایله ، تشکیلات عدلیه‌یی اقضالره قدر تعمیم ایله مشغولدر . عدلیه نظارتنك فعالیتی مکتب حقوقدن یتیشمه افندیلرك مساعیسنه مستند اولدیغندن یاقین برآتیده موفق اولاجغی شبهه‌سزدر . بو نظارتك‌ده بیوك قصوری ، آوروپایه حقوق واصول عدلیه تحصیلنه کیده‌ن افندیلری ساده فرانسه‌یه کونده‌رمش اولماسیدر .

حربیه وبحریه‌نظارتلری — بوایکی نظارت‌ده بدایت مشروطیتدن بری الك‌چوق فعالیت صرف ایده‌ن ایکی شعبهٔ اداره‌مزدر . حربیه نظارتی اوردولریمزك تقسیمات جدیده‌سنی کچن سنه‌دن بری حسن اکمال ایتدیکی کبی ، بحریه نظارتی‌ده کبی سفن‌حربیه سپارشی‌ودور سابقده مماته محکوم‌ایدلمش اولان بحریه‌مزك از هرجهت اصلاحیله مشغولدر . بو ایکی نظارت کچن سنه بالخاصه ایتالیاحربیله مشغول اولدیلر . طرابلس غرب حربی عثمانلی هیئت عسکریه‌سنك مکملیت ودرایتنی اثباته وسیله اولدی .

شورای دولت ریاستی — مشروطیتدن صوکره عدلیه نظارتیله برلشدیرلمش اولان بووکلاق‌موقعی کچن سنه مبعوثانك طاغیلماسندن صوکره ، هرنه‌سببه‌مبنی‌ایسه ، تکرار احداث ایدلدی . بالطبع وظائفی دائره‌سنده چالیشیور وبر چوق قوانینی ، نظاماتی‌چیقاریبور .

اورمان ومعادن وزراعت وتجارت نظارتی — بو نظارتك فعالیتی حقنده طوغریسی او قدر معلوماتمز یوق . وظن ایده‌رز که ، مملکتمزك الك جانلی واك مهم قسم اداریسیله مشغول اولان بو نظارت ، دیکر بوتون نظارتلردن آز فعالیت کوسته‌رمشدر . نه‌لر یاپدیغنی . نه‌لر یاپاجغنی کیمسه بیلمه‌یور . شبهه‌سزکه برشیلر یاپیور ، فقط بونلر مملکتك احتیاج زراعی وتجاریسیله پك غیر متناسبدر . کچن سنه‌برده بونظارته تجارت وصنایع اموری حواله ایدلمشدر .

اوقاف نظارتی — هیچ اوملادیغی حالده الك چوق چالیشان . الك چوق تنسیقات ، واك چوق آثار میدانه کتیرمکه موفق اولان برنظارت‌ده بودر . ناظر خیری بك جداً وقوف وغیرت ایله ، بر ایش آدمی

کبی ، چالیشیور . اوقافك شیمدیيه قدر معطل قالمش منابع ثروتی ایشلهدیکه ، بر چوق غرصهلر ، خرابهلر معموراولمغه باشلایور. برقاچ سنه صوکره اوقاف نظارتی الك زنکین برنظارت اولاجقدر. شیمدیيه قدر قابینهلر تبدلاتنده اوقاف ناظری خیری بکی تبدیل ایتهدکلری کبی بوندن صوکرادہ دکشدیرمهیدر . ایش کورهجك آدمی برندن قیمیلداتمامق شرطدر.

معارف نظارتی — فعالیتنده اطراد وآهنك بولونامایان نظارتلردن برینی دیر[illegible] معارف نظارتی برچوق ناظرلر دهکیشدیریور ، هرناظر برشی یاپیور ، صوكدفعهینه نظارت[illegible] ایلك نظارتلرنده بعض تنسیقات یاپدقلری کبی ، شیمدی ده ۳۲۸ سنهسی مارت[illegible] ایکیقه قونمق اوزره بر تشکیلات وجوده کتیردیلر . فقط بونی نه لزوم ونه کبی برفائده ملاحظهسیله یاپدقلری بیلمیورز .

شونی سربستجه سویلهیهلم که معارف ایشی . امور سائره کبی و بعضلرینك ظن وطابی وجهله اه[illegible] آز زمانده قولایجه ثمره ویرمز . او اویله بر شیدرکه تدریجاً کندی مجراسنی کندی آچار . بناءً علیه امور معارفدهکی ترقیسنی سنهلردن بکلهمهلیز .

عدلیه ، مالیه نظارتلری کبی معارف نظارتنهده مهم برنقطهدن اعتراض ایدهجکز . آوروپایه کیدهن بوتون طلبهیی یالکز فرانسهیه یوللایور. بوبزم ایچون پك فنا برشیدر . فرانسزلر کندی اصوللرینی کندیلری بکنمزلر ایکن ، فرانسز اصول و تربیهسنك بزدهکی مضراتی یوز سنهدن بری کورولور ایکن ، دیکر طرفدن انکلیز ، آلمهریقان ، آلمان ملتلرینك اصول جدیدهلرینك ثمراتی . بوملتلرك پراتیك تربیهلرینك نتایجی کوز اوکنده طورور ایکن حالا تکمیل طلبهیی فرانسهیه یوللامق بر بویوك خطادر . بز بونی برقاچ دفعه غرته ستونلرنده باغیردق . بلکه ایشیدیلیر دییه بوراده باغیرییوز . بوندن صوکرا اولسون بو خطایه دوشمهیهلم . علی الخصوص پارس محیطی بزم طلبهمزه هیچ ایی کلهیور . بونی دوشونمهلی . طلبه آوروپاده علمدن زیاده « تربیه واصول » اوکرهنهجکدر.

پوسته وتلغراف نظارتی — کچن سنه ، کیم بیلیر هانکی سببه مستنداً ، وکلانك موقعنه چیقاریلان بونظارت اهالیجه پك چوق شکایات تولیدایدییور . مملکتك وسائط نقلیهسیله متناسباً بونظارتك ده برحال مکملیت آلماسنی تمنی ایدهلم .

حالمزك الك جان آلاجق نقطهسی

خلاصه اقسام اداره مزده تدریجی براثر صلاح مشهود اولدیغی قابل انکار دهکیلدر . آنجق هرکسك شکایتی بونك پك آغیر اولماسنده ، لزومسز ، اهلیتسز برچوق سعیلرك هباءً منثوری کیتمهسندهدر . وقتمز پك طار ، دشمنلریمز چوق اولدیغی ایچون ، رخاوت ولاقیدیيی ترك ایتهلی ، بوراده یاشامق ایستهیورسهك مطلقا چالیشمالی ، چالیشمالی ودائما چالیشمالیز . ایشك باشقه تورلو چیقار یولی یوقدر . درت سنهده واقعا برخیلی شیلر یاپدق . فقط یاپه بیلهجکلریمز یاپدقلریمزك مطلقا الكآزاوں مثلیدر .

علی الخصوص خلقمزه توصیه ایدهلهجك برشیده (باب حکومت باب معیشتدر) دستور سخیفنه آرتق وداع ایتمکدر . بزلرده ایش آدمی اولمالیز. اعلان حریتی متعاقب ، بر بویوك خطااثری اولارق یاپیلان تنسیقاتك مملکتده نهالیم بر پریشانی ونه بویوك مضرات اجتماعیه وحتی سیاسیه تولید ایتدیکنی اونوتمایالم . حکومت قاپیسی انسانی صرفه ایدهمز . اولسه اولسه برآز قارنی طویورر . ایشتهاوقدر. حال بوکه بویوك اولمق ایستهین ملتلر یالکز بونکله اکتفا ایدهمزلر . زراعت ، تجارت ، صنعت عالمك بزی بکلهیور . مملکتمزك حال اقتصادیسی شایان تأملدر. بوتون پیاسهمز ، هله مشروطیتدن صوکره اجنبیلر النه کچیور. براسارت اقتصادیه آلتنه کیریيورز . حال بوکه مملکت تمدن وترقی ایتمك ایستهدکجه احتیاجاتی آرتیور ، آرتاجق . بواحتیاجات توقیف وتنقیص اولوناماز . دیمك که کوزومزی آچمازسهق آچ وسفیل قالاجغز . بالخاصه مملکتمزك مسلمان عنصرلری عالم تجارت وصنعتده پك بیکانه درلر . تجارت ، زراعت ، صنایع مکتبلری

بك آز طلبه ایله سنه‌لری کچیریرلرایکن حکومت مأمور لغنه مخرج اولان عسکری، ملکی مکتبلر بیغین بیغین طلبه طولو. الیمزده شیمدیلك براملاك واراضی وار. حال بوکه بونلری اجنبیلر یاواش یاواش آلیور. بك اوغلنده وقتیله اسلام محلاتی واردی. هانی اونلر نره ده؟ طوپخانه اوستنده قالمش اولان برمقدار اسلام املاك واراضیسی ده سرعتله اجنبیلره کچیور. بونك صوکی (اسارت اقتصادیه) در. بوکون ملتلر حاکمیت سیاسیه‌لرینی بیله امور اقتصادیه‌یه استناد ایتدیریبیورلر. آرتق دقت وقتی کچدی بیله.

شیمدی مسائل داخلیه‌نك مهملرینی تذکار ایدهلم :

مالیسورلر مسئله‌سی

مالیسورلر مسئله‌سی نیم‌داخلی، نیم خارجی برمسئله‌در. برکچن سنه‌کی سال سیاسی قسمنده آرناوودلق اختلالنه تخصیص ایتدیکمز سطرلرده، آرناوودلق اختلالنك باصدیرلماسی وسلاحلرك طوپلانماسی خصوصنده اساساً حکومتك حرکتنی تصویب ایله برابر، بواجرا آت عسکریه‌یی اجرا آت تمدینیه واصلاحیه‌نك تعقیب ایتمه‌سی لازم کلدیکنی سویله‌مش ایدك. حال بوکه حقی پاشا قابینه‌سی، اجرا آت عسکریه‌ده‌کی سرعتی بونده کوسته‌ره‌مه‌دی، صوکرادە آرناوودلقده حرکات عسکریه اثناسنده اهالی حقنده بعض درشت معامله‌لر وقوعه کلدیکی آکلاشیلدی. چونکه براوردو تأدیب ایچون کیردیکی یرده بالطبع نازکانه حرکت ایده‌مز. ایشته بوحالار آرناوودلقده ناخشنودی‌یی موجب اولمش، هرطرفده ۱۳۲۷ بهارنده آرناوودلقده برحرکت اختلالیه وقوع بولاجغی سویله‌نمکده بولونمشدی. واقعا آرناوودلقده بوبدبین شایعه‌لر تحقق ایتمه‌دی؛ فقط برمالیسور مسئله‌سی چیقدیکه دولتی بش آی اشغال ایله‌دی.

مالیسورلر قوصوه ولایتنك حدود غربیه‌سیله اشقودره‌نك شمال وشرقنده یعنی قاره طاغك جنوبنده ساکندرلر. بورانره (مالیسیا) دیرلر. بونلر چوبانلقله اشتغال ایدرلر. فقیر، جسور طاغ آدملریدر. حکومتجه شیمدی‌یه قدر بونلرك ترفیه حالاری ایچون هیچ بر شی یاپلامشدر. اولکی سنه وقوع بولان آرناوودلق عصیانندە اوردونك اورالرده کشت وکذار ایتدیکی وسلاحلری طوپلادینی اثناده بونلردن برقسمی‌ده قاره‌طاغ طرفنه التجا ایتمشلردی. بوتون قیش بونلر اوراده قالدیلر. فقیر قاره‌طاغ برقاچ بیك مالیسوری بسله‌دی، اسکان ایتدی. بوکیفیت داها ۱۳۲۶ سنه‌سی قیشی اثناسنده نظر دقتی جلب ایدییوردی. فقط حقی پاشا قابینه‌سی نه بوکا دقت ونه‌ده بونلرك برآزالق روایت ایدیلن ایلك بهارده وقوع بوله‌جق تجاوزلرینه قارشی بر تدبیر اتخاذ ایتدی. ۱۳۲۷ مارتی اواسطنده بردن بره مالیسورلردن ایکی اوچ بیك کشینك مسلحاً حدودی کچوب « طوز » قصبه‌سنه طوغری یورودکلری واوکلرینه کلن، تدارکسز جزئی عسکری پوسکورتدکلری ناکهانی خبر آلندی. برقاچ کونلر، ده‌کیل ساده طوز قصبه‌سیله اوجوارده ساکن کوچك قصبه‌جقلر، اشقودره شهری بیله تهدید آلتنده قالدی. زیرا دفع صائله کافی عسکر یوقدی. اشقودره‌نك افراد مستحفظه‌سی تحت سلاحه آلینه‌رق مقابلهٔ عصاته سوق ایدلدی. عصاتك همان کافه‌سی قاره طاغ طرفندن تسلیح ایدلدیکی آکلاشلدینی کبی، اونك ضابطلری طرفندن‌ده سوق ایدلدکلری وحتی طوپ قوللاندقلری تحقق ایدییوردی.

باب عالی تلاشه دوشدی. درحال سوقیات عسکریه‌یه باشلاندی، طوز قورتارلدی وطاغلیلر تضییق اولوندی. بونلر تکرار قاره طاغه التجا ایتدیلر، وفرصت بولدقجه تجاوزه باشلادیلر. بو اثناده دولت عثمانیه قاره طاغ حدودنده ۳۰ ـ ٤٠ بیك قدر عسکر طوپلادی. چونکه ایش یالکز برمالیسور مسئله‌سندن عبارت کورونمه‌یور، قاره طاغ عاصیلره بر ملجأ خدمتی کورویور، ارزاق ومهمات تدارك ایله یوردی. اوچ بوچوق عاصینك تشکیل ایدلمه‌سی ایشدن بیله ده‌کیلدی. فقط بونلر هر قووالاندقجه قاره طاغه قاچییورلر واوراده قاره طاغ مأمورلرینك کوزلری اوکنده سلاحلانه‌رق تکرار فرصت بولدقجه تجاوز ایله‌یورلردی.

آکلاشلدی که قاره طاغ بونلری، حقوق دول احکامنك بو کبی احواله هم حدود دولتلره تحمیل ایتدیکی وظائفه وکندی ضعفنه رغماً ، حمایه واعاشه ایتمکده‌در. بو ایشك صوکی برحربه‌قدر وارابیلیردی؛ احوال وخیمدی . حتی بر آرالق قاره طاغك‌ده تورکیایه قارشی تحشیداتندن بحث اولوندی . باب عالی ودول معظمه قاره طاغك بو جداً مجنونانه حرکاتنه شدتله اعتراض ایتدیلر ؛ صلحی اخلاله جرأت ایتمه‌مه‌سنی توصیه ایتدیلر . قاره طاغ بو سوزلره کندیسنك ملتجیلری ایسته‌مه‌دیکنی . فقط مملکتنه کلنلره بالمجبوریه روی قبول کوسته‌ردیکنی ، اصلا بر آرزوی جنکجویانه بسله‌مه‌دیکنی سویله‌یوردی . حال بوکه ضعیف، فقیر قاره طاغ بونجه مالیسوری بسله‌یور ، بر چوق پاره‌لر صرف ایدییوردی . بونلرك نره‌دن کلدیکی بیلینه‌میوردی . غالبا یاروسیه ، یاخود ایتالیا بو پاره‌لری ویرییوردی ...

بو آتش وباروت اوبونی اوزمغه باشلادی . برآرالق بردنبره روسیه خارجیه‌ناظرینك، تورکیه‌نك قاره طاغ حدودنده تحشیداتده بولونماسی نظر دقتی جالب وصلح ومسالمتی مخل ولدینی ، بوکا سرعتله نهایت ویرلمه‌سی بولنده باب عالیه برنوطه تبلیغی ضمننده درسعادت سفارتنه امر ویردیکی خبر غریبنی پترسبورغ تلغراف آژانسی نشرایدییوردی . بوخبراستانبولده‌پك‌فنابرتأثیراجرا ایتدی. متعاقباً آوستریاخارجیه نظارتنك واسطهٔ نشر افکاری اولان فده‌مدنبلات غزته‌سی مالیسورلر مسئله‌سنه نهایت ویرلمه‌سی لزومنی وبعض وصایایی مبین سرتجه بر مقاله یازمشدی‌که بو روسیه‌نك حرکتنك رقیبانه بر جوابی ایدی . آرتق ایشلر فنا بر رنك آلمشدی . فقط روسیه سفیری مندرجاتی یوقاریکی درشت شکلده شایع اولان نوطه‌یی پك نازك بر مأل وطورده ادا ایتدی . آوستریاده ایلری وارمادی . باب عالی مالیسور مسئله‌سنی بیتیرمکی پك زیاده آرزولایوردی . او سببله تعقیباته کرمی ویرلدی . عاصیلره برقاچ دفعه استیمانلری ایچون مهلت اعطا اولوندی . فقط اونلر عصیانده تمرد ایتدیلر . حالبوکه حدود یاقین‌ایدی . عاصیلر قولایجه اوبرطرفه کچیورلردی . نهایت بر کون قاره طاغ قرالی عاصیلرك عثمانلی عسکری طرفندن تاچتینه‌یه قدر تعقیب اولونا بیله‌جکنی اورادهکی سفیرمزه بیان ایتدی . فقط بونلر لاف ایدی . قاره طاغك سوزی حرکتنه اویمایوردی . مهلت برقاچ دفعه تجدید وتمدید اولوندی ؛ بوآرادهٔ مالیسورلرك مطالبندن بحث اولو - نیوردی . بومطالب ۱۲ ماده‌لك برشی‌ایدی . باب عالی‌برخیلی ترددلر ومذاکره‌لردن صوکره بونلری بك آز تعدیل ایله قبول یتدی . عاصیلر دفعه قافله کری کلدیلر ، مرفهاً یرلشدیرلدیلر . ذکر اولنان ۱۲ ماده : مالیسورلرك عسکره آلنمامه‌لری ، ویرکو ویرمه‌ملری ، حرکات عسکریه‌ده محترق اولان قولوبه‌لرینك یاپلماسی وسائره وسائره کبی بعض شیلر ایدی‌که بونلرك بر قسمی قانوناً مجلس‌مبعوثانك نظرتصدیقنه عرض ایدلمك لازم کلن مطالب مهمه ایدی .

مالیسور مسئله‌سنده باب عالینك رخاوتی ، ترددی ، بحریکسزلکی پك زیاده کوزه چارپار . مارتده باشلایان بومسئله ، حتی ایشی حرب تهلکه‌سنه یاقلاشدیردقدن صوکرا ، تا تموزده بیتمشدر . حتی پاشا قابینه‌سی متیقظ بولونسه‌یدی برکره بومسئله‌نك ظهورینه مانع اولور ، مانع اولاماسه بیله قاره طاغی تك طوردوره‌بیلیر ؛ هیچ اولمازسه نهایتده قبول‌ایده‌جکی ۱۲ ماده‌لك مطالبی اولدن قبول‌ایده‌رك براوردولق عسکرك سوق مصارفنه کیرمز واو قدر قانلر ، زحمتلر هبا اولوب کیتمزدی . فقط بو مسئله‌نك حسابی هنوز کیمسه‌دن صورولمامشدر . حکومت‌طرافدارلری، مالیسورلرك مطالبی بویله قبول ایدلمه‌سنك اهمیتنی تخفیفه چالیشدیلرسه‌ده بوندهکی بیوك خطا آشکاردر . باب عالی بومسئله‌ده اوقدر تهلکه وزحمته‌مصرفه قاتلاندقدن باشقه ، وقار وحیثیتنی‌ده غائب ایتمشدر ، دینه‌بیلیر.

نیته‌کیم صوکره‌لری مالیسورلرك مطالبی‌قبول ایدلش اولماسی آرناوودلغك هرطرفنده « بزده ایسته‌رز! » طرزنده برطاقم عصیانکار فکرلر اویاندیردی ؛ کوریجه وآولونیا طرفلرنده یوزلرجه آدملر طاغه چیقدیلر؛

آرناوودلق مختاریتی سوزلری دیللرده کزدی ، واقعا بونلر اوقدر اهمیتلی شیلر دهکیلدی اما اك بویوك اختلاللرك اك کوچوك حرکتلردن باشلادیغنی اونوتمامهلیدر . هرحالده باب عالی مالیسور مسئلهسنده چوق غائب ایتمش ، پك فناحرکت ایلهمشدر .

کرید مسئلهسی

کریدك طالبی دائما کشمکش ایچنده یوارلانمقدن عبارت . بومملکت نصل کوچ واوزون زمانده ضبط ایدلمشسه ، ادارهسیده بویله مدید وزحمتلی دغدغهلر ایچنده یوارلانمش ، اختلاللریده بویلهاولمش اعلان حریتدن بریده بزیعینصورتلهاشغال ایتمکدهبولونمشدر . کچن سنه کیسالنامهمزده کرید مسئلهسنك صفحات تحملفرسا سنی نقل ایتمشدك . بوسنه بونلرهیکی برشی علاوه ایدهجك دهکیلز . کریدلیلر کریدی یونانستانه الحاق ایچون عناد ایدییورلر ؛ مال صاحبی اولان دولت علیه ایله مستودع اولان دول معظمه بوکا مخالفت ایلهیورلر . معمافیه دول حامیه وقتیله امیدلهندیرمش اولدقلری کریدلیلری کوجندیرمهمکهده چالیشهرق اونلره رد قطعی ویرمکدن ، مسئلهیی حل ایتمکدن اوزاق طوریبیولر . ایشته بوصورتله برآووچ کریدلیلرك درت دولت مواجههسنده شیماریقلقلریدوام ایدییور .

کچن سنه کریدده نهلر کچدی ؟ بونلری اوزون اوزون حکایه ایدهجك دهکیلز . زیرا هپ برعنادك مختلف تظاهراتیدر . کچن سنه بدایتنده ، قومیسرلك مدتیختامهتقرب ایدهن یونانلی موسیو زائیمیس) ك مأموریتنك تجدیدی وعدم تجدیدی مسئلهلری موضوع بحث اولدی . وباب عالی ، کریدلیلرك شدید مخالفتلرینه رغماً موصالیهك مأموریتنی تمدید وتجدید ایتهدی . بوندن صوکره کریدلیلر کریدك یونانستانه التحاقنی تکرار اعلان ایله یونان مجلس مبعوثانینه مبعوث کوندرمکه قالقدیلر . مسلح متینغلرله آطهنك هرطرفنده برحال اغتشاش حصوله کتیردیلر . وبرمجلس اختلال تشکیل ایله برچوق مجادلاتدن صوکره یونانستانه کوندرمك اوزره ٦٨ مبعوث انتخاب ایتدیلر . فقط یونانستان دولتلرك تضییقی آلتنده بومبعوثلری قبول ایدهمهیهجکنی رسماً بیان ایتدیکی کبی دولتلرده کریدلیلره تنبیهاتده بولوندیلر . شیماریق وهوادار کریدلیلرینه بوتی دیکلهمدیلر . مبعوثلرینی مطلقا کوندرمك ایسته دیلر ، دولتلر بونلری جبراً یوللرندن آلیقویدیلر . برقسمنی ، بیندکاری واپورلردن ایندیرهرك سفائن حربیهلری درونده توقیف ایلهدیلر . کریدلیلر بونك اوزرینه مجلس اختلال اعضاسندن بعضلرینی یونانقرالی نامنه تحلیف ایله برحکومت موقتهٔ اختلالیه وجوده کتیردیلر . ایشته الیوم کرید ینه داخلی فرقه مجادلاتی ایچنده وسربهوا ، دولتلرك قرار قطعیسنه قارشی تهپینمکده بولونیور .

کریدلیلرك صوك سنه ظرفنده برتمایللری وار . اوده کندی امللرینه ، دولتلر نظرنده برمانع اولان بیچارهنفوس اسلامیهیی تدریجاًمحوایتمکدر . باب عالینك پروتستولرینه رغماً هرهفته اسلاملر علیهنده برقاچ وقعهٔ جنائیه کورولیور . قتل ، جرح ، ضرب توالی ایدییور . بوندن مقصد آطه داخلندهکی ٣٠-٤٠ بیك اسلام بقایاسنیده محو ایتمك ، هجرت ایتدیرمکدر . آرتق اوراده معالتأسف معصوم مسلمانلرك حیاتی جهنمی برحال آلمشدر که چوق دوام ایدهمز .

کرید ، دور سابقك سیئاتیله بوتون بوتون الدن کیتمش ایکن ، حکومت مشروطهنك غیرتیله حقوق حاکمیت عثمانیه تصدیق ایدلمشسهده دولتلر ایشی هنوز برقرار قطعیهیه ربط ایتمکدنچکینیورلر . وکندی سوزلرینه کوره ، وقت مناسبك حلولنی (!) بکلهیورلر . بووقت مناسبیا تورکیهنك برضعیف وپك مشغول زمانیدر ، یاخودکه پك قوی وآزاده زمانیدر . بونك برنجیسنی دهکیل ، ایکنجیسنی استکمال ایتهلی واوندن صوکره کرید مسئلهٔ مزمنهسنی حل ایتهلیز .

یمن مسئله‌سی

کچن سنه‌کی سالنامه‌مزك سال سیاسی قسمنی یازدیغمز صیراده یمنده حرکات عسکریه اجرا ایدیلیوره، عثمانلی اوردوسی صنعایه طوغری ایله‌ریله‌یوردی . مارت نهایتنه طوغری ، عسکریمزك فوق‌العاده جلادت وغیرتیله . آیلردن بری تحت محاصره‌ده بولنان صنعا ایله محمد علی پاشا اوردوسی تخلیص ایدلدی واوندن صوکره اطراف وجواردہ امام یحیی واتباعی الندن قورتاریلدی .

یمنك جبال قسمنده بو موفقیات الده ایدیلیر ایکن متمهدی سید ادریس اوزرینه‌ده عسکر سوق ایدلش وشمالدن ایلریله‌ین امیر مکه حضرتلرینك معاونتیله عسیرك مرکزی اولان ابها قلعه‌سی ایله سلیمان پاشا فرقه‌سی تموز ظرفنده قورتارلدی . فقط عسیر حرکاتی اثناسنده جیزان موقعنده اون‌بیك قدرعاصی‌یه قارشی ۲۵۰۰ موجودلی‌درت‌طابورله وقوع بولان‌پك‌قانلی برمحاربه، جهنمی‌برکونش آلتنده صوسزلقدن‌بیتاب قالان عسکریمزك مع التأسف مغلوبیتیله نتیجه‌لنمش وبوراده یوق‌یره ۱۵۰۰-۲۰۰۰ قدر شهید ویرلمشدر. الآن‌دولت متمهدی ادریس‌ایله حال‌جدالده بولونیور. وبزمله ائتلاف‌ایتمش اولان امام‌یحیی عساکرعثمانیه‌یه فعلاً معاونت ایله‌یور. امید اولونورکه سید ادریس‌ده ـ ایتالیانلردن معاونت کورمکده اولماسنه رغماً عن قریب تنکیل ایدیلسین .

شیمدی‌یه قدرده یمن برجوق دفعه‌لر عصات الندن تخلیص ایدلشدی . فقط هپ ـبر وشدت سیاستی قوللانلدیغندن برقاچ سنه صوکره دولت علیهنده یکی یکی قیاملر کورویوردی . بودفعه باب عالی اوقدر بعید بریرده ولایات سائرهٔ عثمانیه کبی بر اداره تأسیس ایدیله‌میه‌جکنی ، اسکی طرز سیاستده دوام ایدیلیرسه یمنك طاشی طوپراغی قدر تلمات و مصارفه سببیت ویریله‌جکنی اکلامش ، یمن غائله‌سنی طاتلی‌یه باغلاق ایسته‌مش و باش قوماندان عزت پاشایه اوکا وره تعلیمات ویرمش ایدی . فی‌الحقیقه شیمدی‌یه قدر یمن اوغورنده دولت بلکه ۵۰۰ بیك عسکر و میلیونلرله لیرالر محو ایتمشدر . اناطولیده اویله کوینر واردرکه دلیقانلیلری تماماً یمنه کیده‌رك اچلرندن برقاچ سقط ومعلولدن ماعدا کیمسه کری کلمه‌مشدر. حکومت مشروطه‌نك اجراایتدیکی بوصوك سوقیات هرجهتله مکمل وسائط ولوازمی جامع‌اولمقله برابرینه پك چوق مشکلات چکیلمشدر .

باش قوماندان عزت پاشا مرکزدن ویریلن تعلیماتی حسن‌توجیه‌واداره ایتدی . حرکات عسکریه‌اثناسنده یمنلیلره حسن معامله ایتدیکی کبی ، امام یحیی ایله‌ده ملاقات وعقد صمیمیت ایله‌یه‌رك نتیجه‌ده بر مقاوله‌نامه‌ده عقدایله‌دی. بومقاوله‌نامه‌موجبنجه دولت‌زیدی‌اماملغنی طانیور، امام‌یحیی ده‌شیمدی‌یه‌قدرقوللاندیغی(امیرالمؤمنین) تامندن فراغت ایدییور ودولته لدی‌الحاجه ۱۰۰ بیك محارب ویرمکی تعهد ایله‌یور. دولت بوکا مقابل امامك تحت نفوذنده‌کی یرلرده امامك فصل دعوایه مأمور حاکملرینی وجبایت تکالیف‌شرعیه‌یه مأمور مأمورلرینی طانیور ؛ کذلك باب عالی یمنده شریعت غرایه موافق صورتده ویرکی وقانون وضع‌ایتمکی تعهد ایله‌یور. ایشته بونلره مماثل مواددن مرکب اولان و یمنه قسماً برمختاریت بخش ایده‌ن ائتلافنامه ، لله‌الحمد امضا ایدلمشدر . بوائتلافنامه مجلس مبعوثانجه‌ده تصدیق ایدلدکدن صوکره قطعیاً معتبر اولاجقدر .

بز بوائتلافنامه‌یی وعاقدلرنده‌کی مهارت وصمیمیتی ، فکر سیاستی تقدیر ایده‌رز . چونکه یمن مجادلاتی اوزایوب کیتدکجه هم دولت برچوق ضرره اوغرایور ، هم‌ده یمن اهالیسی متضرر اولیورلر ایدی . دولت یمنه موقعنه لایق بر معامله ایتمکه ذاتاً مجبوردی . بونی جوقدن تقدیر ایتملیدك . انکلتره‌نك مستملکاتی صورت اداره‌سی بزه بر نمونهٔ امتثال اولمالیدر . دولت بر سیاست جبریه ده‌کیل ، بر سیاست ائتلافیه تطبیق ایدرسه هر حالده قازانیر . هیچ شبهه‌سزکه یمن ، شمدی‌یه قدر سیاست شدت سببیله اوغورنده ایدیلن فدا کارلقلرك یوزده بری قدر بزه فائده ویرمه‌مشدر. بز یمنی تدریجاً تمدین وبویله‌جه‌ضبط‌ایتمه‌لی‌یز.

سیاحت همایون :

هر سنه ملك شاهانه‌لرینك بر قسمنی زیارت ایده‌رك تبعهٔ صادقهٔ همایونلریله تماس بویوران سوکیلی پادشاهمز سلطان محمد خان خامس حضرتلری کچن سنه‌ده بیچه سنه‌لردر دیدار پادشاهی یی کورمکدن محروم روم ایلینك اقسام غربیه‌سنه سیاحت بویوردیلر .

پك بویوك حسن تأثیرات براقان بو سیاحت همایون جداً محض اصابت اولدی. ذات حضرت شهریاری باربا روس خیرالدین زرهلیسیله ۲٤ مایسده استانبولدن حرکت و ۱۳ حزیرانده پایتخت سنیه‌لرینه عودت بویوردیلر . ذات حضرت خلافتپناهی اولا سلانیکی ، صوکره اسکوبی ، پرشتنه‌یی، مشهد خداوندکاری، مناستری قدوم شاهانه‌لریله مسرور بویوردیلر . مشهد خداوندکارده آرناوودلغك هر طرفندن « بابالرینی» کورمکه کلمش بر ایکی یوز بیك صاف آرناوود ایله برابر جمعه نمازینی ادا ایله‌دیلر . اوراده بر نطق همایون ویرلدیکه وثائق قسممزده محرردر. کذلك جرائم سیاسیه اصحابی قسماً مظهر عفوعالی اولدیلر، وآرناوودلغك بر مرض اجتماعیسی اولان قان دعوالری فصل ایدیلوب موجود دعوالرك «دیت» لری تسویه اولونمق وبو جیرکین عادتنهایت ویرلمك اوزره ۳۰ بیك لیرا احسان بویورلدی .

بو سیاستده بر بویوك مقصد سیاسی واردرکه اوده اولکی سنه‌کی اختلالدن صوکره مادر وطنه مربوطیتی حقنده تورلو شبهه‌لی سوزلر درمیان اولنان آرناوودلغك مقام مقدس خلافته وعثمانیلغه درجهٔ ارتباطنی اثبات ایتمك ، پادشاه ایله تبعه بیننده بر محبت حصوله کتیرمکدر. بو مقصد تمامیله حاصل اولمش وسیاحت شاهانه فوق‌العاده حسن تأثیرات براقه‌رق هر طرفده عمیق بر ممنونیت ومسرت تولید ایتمش، واولکی سنه آرناوودلقده یاپیلان حرکات عسکریه‌تك درشت دیکنلرینی ازاله ایله‌مشدر .

شو نی‌ده سویله‌مه‌لیدرکه سیاحت شاهانه ، روم ایلیده یاز نهایتنده برطاقم اهالینك عصیان ایله طاغه چکیلمه‌لرینه مانع اولامامشدر . معمافیه فکرلرنده آرناوودلق مختاریتی خیالی بسله‌ین بعض سبکمغزانك بوزهرلی تشبثاتی حکومتك شدتلی حرکاتیله عقیم قالمشدر . اوسبکمغزان آرناوودلغك تورکیه‌دن آیرلدقدن صوکره قاچ کون یاشایا بیله‌جکنی، آرناوودلغك عثمانیلغه شدت ارتباطنی دوشونسه‌لردی کندیلرندن بویوك برایشه کیریشمکه قالقمازلردی .

ماکدونیا احوالی

ماکدونیا دینلن روم ایلی ولایاتی احوالی کچن سنه ایی کچمه‌مشدر . ابتدا مالیسور وقوعاتی روم ایلینك غربنی بولاندیردینی کبی ایتالیا محابه‌سنك ظهوریله متعاقب‌ده ماکدونیاده بولغار قومیته‌لرینك تحریکاته فوق‌العاده آرتدی . برقاچ یرده ، شمندوفر خطلرنده، قاره‌قول یانلرنده بومبالر پاطلادی. هله بونلردن بربومبا شتبده جامع شریف آلتنه قونارق اسلاملردن برچوغنك شهید ومجروح اولماسنه وکذلك اسلاملرك غلیانیله یاریم ساعت قدر برمدت طرفنده خرستیانلردن بش اون کشی قتل وبرایکی یوز کشیی جرح ایتمه‌لرینه سبب اولدی . بووقایع ، ایتالیا محاربه‌سیله دولتك پك مشغول اولماسندن طولایی بولغارلر طرفندن ، یاخود طرابلس غربده مأیوس قالان ایتالیانلرك بالقانلرده برحادثه چیقارمق اوزره ، بولغارلری اطماع وسوق ایتمه‌لرندن ایلری کلیوردی . حکومت ذاتاً ایتالیا حربی مناسبتیله بالقانلرده هرتورلو حرکاته قارشی برتدبیر احتیاطی اولارق روم ایلیه برجوق عسکر کوندرمش اولدیغندن دور سابقك صوك سنه‌لرنده‌کی کبی بالمجبوریه شمندوفر خطلری بوینه عسکر اقامه ابتدی . بوصیق تدابیرك فوائدی کورولور. وآرتق صوك آیده بومبا صدالری ایشیدیلمیور . آنجق روم ایلی جدی وبویوك برصبر ومهارتله اداره‌یه محتاجدر .

هیئت اصلاحیه اعزامی

حکومت روم ایلینك، آرناوودلغك فوق العاده محتاج اصلاح اولدوغنی بیلدیکندن، علی الخصوص آرناوودلقده برمعتاد. فقط بوسفر داها قوتلی الارق، ایلك بهارده برحرکت اختلالیه روایت ایدلکده بولوندیغندن داخلیه ناظرینك ریاستی آلتنده برآی قدر اول برهیئت آرناوودلغه کوندهرلدی. بوهیئت آرناوودلغی باشدن باشه طولاشهرق یوللر، شمندوفرلر، مکتبلر انشاسی اسبابنی استکمال ایله مشغول اولیور. انشاالله بوسفرکی تثبث پك جدیدر ونتایج خیریه یه انتظار اولونور.

روم ایلی یه کونده ریلن هیئت کبی، آناطولی یه ده بر هیئت اعزامی مقرردر. بو هیئت ده اوقاف ناظرینك ریاستی آلتنده ۳۲۸ سنه سی بدایتلرنده آناطولی ولایات شرقیه سنه کونده ریله جك وبرقا غا- شالغه استعداد کوسته رهن کوردستان قطعه سنك اصلاحیله اوغراشیلاجقدر. زیرا آرناوودلق، حوران، یمن وقوعاتندن صوکره برده کوردستان وقائعندن اندیشه ایدلیور. بالخاصه ایران مسائلی، بولدن محروم، ده کیزدن اوزاق بو ولایاتی جدی بر داره آلتنده طوتمق مجبوریتنی تولید ایتمشدر. کیده جك هیئت عین زمانده اوراده کی اراضی مسئلهٔ منازع فیهاسنی ده حل ایده جکدر.

آرناوود حروفی

آرناوودلقده، دولایسیله، اولکی سنه براختلال وعصیان تحدثنه سبب اولان لاتین حروفی نهایت کچن سنه حکومتجه ده مظهر مساعده اولمشدر. ایشك بویله اولماسی طبیعیدی. ایی برفکر دائما ترقی ایده ر، اوکنه کیمسه طوراماز. حکومت اولکی سنه، لاتین حروفاتی علیهنده، بیهوده ودوشونجه سز، تدابیرمانعه اتخاذ ایتمشدی. کاشکه بز تورکلرده لاتین حروفاتی ویا ینه بزم حرفلریمزدن معدل حروف منفصله یی قبول ایده بیلسه ك.

روم - بولغار ائتلافی

روملرله بولغارلر مجلس مبعوثانده مشترکاً حرکت ایتمك اوزره اولکی سنه برائتلافه تشبث ایتمشلردی. بوائتلاف اوغورنده کچن سنه ده برخیلی چالیشیلدی. فقط آنجق قسماً موفقیت حاصل اولدی. باشقه املر پرورده ایدلهمك شرطیله، بز عثمانلی وطنداشلرك تأبید اخوتی خوش کورورز. ذکر اولونان ائتلاف تشبثلری ایسه بزه، واضح وامنیت بخش کورونمیور. باقهلم!..

اتحاد عناصر مسئله سی

حکومتك وفرقه لرك غایهٔ آمالی اولان اتحاد عناصر مسئله سی اویله قولایجه ساحهٔ موفقیته چیقابیله جك برشی اولمادینی ایچون کچن سنه بوبابده مهم برترقی کورولهمه دیکنی وبونك آنجق مرور زمانله، تدریجاً موقع فعله چیقه بیله جکنی اشارت ایده رز.

کومروك رسم منضمی

کچن سنه ده بحث ایتدیکمز کومروك رسم منضمی مسئله سی هنوز دولتلرله باب عالی بینننده برنتیجهٔ قطعیه یه ربط ایدیلهمه مشدر. معمافیه باب عالی بوبابده صرف مساعیدن کری قالمایور. ایتالیا حربی آرایه کیرمسه یدی بلکه شیمدی یه قدر موفقیت حاصل اولوردی.

قوله را

اولکی سنه مملکتمزه کیره ن قوله را کچن سنه ینه جیقدی، بوسنه ینه تکرر ایتمه سنی تمنی ایده لم. عکس حالده بوراده یرله شمش اولاجقدر. بوکاده چاره تدابیر جدیهٔ صحیه در.

شهر امانتنك وبلديه‌لرك فعاليتى

شيمدى يه‌قدر عدم فعاليتندن بحث اولنان شهر اماتى كچن سنه‌ظرفنده بردن بره بردورهٔ فعاليته كيرمشدر. استانبولك برچوق يرلرى ييقيليور ، جاده‌لر توسيع اولونيور ، ميدانلر ياپيليور ، بوكيدىشله استانبول آز زمانده خيلى ترقى ايده‌جك ، لايق اولدىغى كوزللكى بولاجقدر . برده كچن سنه استانبولده تلفون تأسيسى امتيازى ويرلديكى كبى ، روم ايلى ساحلنده بك اوغلندن بويوك دره‌يه قدر الكتريقلى بر تراموای انشاسى ايچون‌ده امتياز اعطا اولونمشدر . اسـتانبولك اعمارى مسئله سنه شوايكى سطرى تخصيص ايتمكى بروجيهٔ قدر شناسى بيلمك .

پطريقخانه‌لر ، مكتبلر و عسكرلك

كچن سنه روم وارمنى وارمنى قتوليك پطريقخانه‌لريله بلغارا كسارخلفندن ومؤخراً روم ملكيت قاتوليك كلدانى پطريق وكالتندن جماعت مكتبلريله خدمت عسكريه حقنده بعض مطالبى حاوى ويريلن بر استدعا اوزرينه حكومتجه بر قوميسيون تشكيل ايديلەرەك بعض تدقيقات اجرا ايدلمش وپطريقخانه‌لرك اكثر مطالبى قبول وبعضلرى رد اولونمشدركه حكومتك زياده بر نيت ائتلافجويانه ايله حركتى ، حق آلداندىغى كوسته‌رەن وپطريقخانه‌لرك برطاقم قيل وقاللرينه نهايت ويرەن بووثيقه‌يى وثائق قسمندە تدقيق ايتمك قابلدر.

ادارهٔ عرفيه :

كچن سنه با ارادهٔ سنيه تمديد اولنان ادارهٔ عرفيه الآن قالقه‌مدى . بو اداره حركات وفعاليت مملكت حقنده بك آز محسوس بر تضييق اجرا ايدييورسه‌ده خارجه قارشى سوء تأثيراتى كورولیور. اوسببله حكومتجه قالديرلماسى متصوردر. حكومت بو ادارهٔ عرفيه‌يى قالديرمازدن اول اجتماعات ومطبوعات قانونلرنده بعض احكام شديده وتقييديه وضع ايتمك قرارنده‌درکه ايشته بو بر خطادر .

حوران وكرك احوالى

اولكى سنه حوراندە حركات عسكريه اجرا ايدلمشدى . بونى متعاقب حكومت اورالرده برطاقم تدابير اصلاحيه‌يه كيريشدى ، واعياندن احوال محليه‌يه واقف فريق سامى پاشايى اورانك اصلاح احوالنه مأمور ايتدى . سامى پاشا تنظيماته باشلادى وبر مكمل لايحهٔ اصلاحيه حاضرلاديسه‌ده مشاراليه كچن سنه ارتحال ايتديكندن بو وظيفه باشقه‌لرينه قالدى . فقط بو اصلاحات تشبثاتنك نه‌درجه ايلرى كيتديكى حقنده مع‌التأسف معلوماتمز يوقدر .

مجلس مبعوثانمز

مجلس مبعوثانمز ، هرحالده اوزون اوزون محتاج تدقيق ومقايسه ، برچوق اسبابدن واك قيصه وقولای سويله‌نير برسبب اولق اوزره‌ده ، تربيهٔ سياسيه‌مزك نقصانندن واحتراصات شخصيه‌دن دولايى ، سنه‌دن سنه‌يه تكامل ايده‌جك يرده ، صوك ١٣٢٧ سنه‌سى ظرفنده غايت فنا تظاهرات ايله حركت ايتمشدر . بيطرف ودوست برفكر تنقيدايله بالمحاكمه عموميتى اعتباريله «فنا» بولديغمز مجلس مبعوثانك حالت روحيه‌سنى ، نه‌جهتلرى فنا ويا ايى اولديغنى محاكمه ايتمك پك مشكل برمسئله‌در . وبونك ايچون بر بويوك جلد كتاب يازمق لازمدر . بز بوراده زمين وزمانمزك مساعده‌سى درجه‌سنده مختصراً برقاچ سوز سويله‌يه‌جكز :

مجلس مبعوثانمزك ياشادىغى اوچ بوچوق سنه‌لك اجتماعات ظرفنده مجلسك ترقى كوسته‌رمه‌ديكنى سويله‌مك بركناه اولور . مجلس مبعوثان ، يعنى مبعوثلرمز اجتماعلره ، مذاكراته دوام ايتدكجه اصول مشروطيتك

روح ومؤداسنه‌داها ایی نفوذ ایتمکه باشلادیلر. لکن برمملکت مجلس مبعوثانی اداره‌ایچون، «پارلمانتاریزم» دنیلن اصول حکومتی بحق تدویر ایچون ، مبعوثلریمزك پیدا ایتدکلری بوقدرجق وقوف ومهارت هنوز کافی کلمیور . بووادیده ، دیکر ملتلر کبی بزده یورولوب صاچ آغارتمه‌لیز . و آنجق او زمان ایش ایلری کیده‌ر . بزم مجلس مبعوثانمزده مشروطیتی وادارهٔ حکومتی آکلار برقاچ ذات فاضل وار . لکن حتی بو ذوات کورکویه ، تجربه‌یه محتاج اولدقدن باشقه ، بویله عددلری نهایت ۱۵-۲۰ یه بالغ اولاجق ذواتك وجودی‌ده ۳۰۰ کشیلك قدر بر مجلس‌ایچون کافی ده‌کیلدر . بر مجلس مبعوثان‌اویله بر کل‌درکه بونی منتظماً ، برماکنه‌کبی ایشله‌تمك ایچون، اعضانك روح ودماغلرنده، ملتك اوزون برکورکوسی وتجاربی ایله ، اصول مشروطیت حقنده واضح وراسخ فکرلر پیدا اولمش اولمالیدر . ایشته بزم‌مجلسك بر چوق سنده‌له‌مه‌لره ، باش کوز یارارق حرکت ایله‌مه‌سنك سببی منفرداً کیمسه‌یه بولمایه‌رق، صرف بوخصوصده‌کی عجمیلکمزه ویریبورز . انکلیز قانون اساسیسنی ، محرر اولمقدن استغنا حاصل ایتدیره‌رك سبب نصل‌که او بویوك ملتك‌روحنده مشروطیتله پیدا اولان ارتباط وموانست مؤبده ایسه ، دیکر ملتلری طریق مشروطیتده یوروتدیره‌بیلن شی آنجق وآنجق مذکور ارتباط وموانستدن استحصال ایده‌بیلدکلری مقدارلردر . حتی اوزاغه‌کیتمه‌یه‌رك یالکز جوارمزده‌کی بالقان حکومتلرینه باقارسه‌ق اورالرده‌بیله اسقوپچینالرك، صوبرانیه‌لرك، مجلس مبعوثانلرك نه‌قدر سنده‌له‌مه‌لردن صوکرا ولااقل ۲۰ سنه قدر برمدت ایچنده ایش کوره‌بیله‌جك بر حاله کلدکلرینی والآن آوروپا مجالس مماثله‌سندن برخیلی کریده بولوندقلرینی کورورز. زمانك شیمدی داها ایلریده وداها سریع برمؤثر اولماسنی، احتیاجاتمزك مستعجلیت وشدت ابرامنی‌ده‌حسابه قاتارسه‌ق، بزبالفعل مجالس‌مبعوثانی درجه‌سنه کلمك‌ایچون ۲۰ سنه صرف ایتمه‌سه‌ك بیله لااقل ۳ مجلس مبعوثان دور ایده‌بیله‌جك قدر زمان کچیرمه‌مز لازم کلدیکنی تصدیق ایده‌رز .

مسئله‌نك شوجهتنی اکلاتدقدن صوکرا، مجلس مبعوثانمزك‌رفتار منتظمنی اشکال ایده‌ن ایکنجی برنقطه‌یه کلیورم . اوده « احتراصات » مسئله‌سیدر . شونی قطعی اولارق بیلمه‌لیدرکه بر قوم مشروطیته بحق لایق و نائل اولمق ، حقوق ملیه‌سنی قوتله النده طوتمه‌بیلمك ایچون کندی أوینمك افندیسی اولمالیدر . ایضاح ایده‌لم : اصول مشروطیت دیمك حکومتی ملتك مراقبه و اصلاح ایتمه‌سی دیمك اولدیغندن ، بو اصوله یوروملك ایسته‌ین ملت‌حکومته قارشی لسبب سرفرو ایتمکه‌مجبور ده‌کیلسه اوحالده حکومتی‌دیله‌دیکی یولده نفوذ واداره‌سی آلتنده بولوندورور . بالعکس اکر حکومته محتاج ایسه ، یوقاریده احوال داخلیه بحثنده سویله‌دیکمز کبی ، مملکتده (باب معیشت یالکزباب حکومت) ایسه اوحالده ملت‌حکومته سرفرواویله‌مکه مجبوردر . بو بر حقیقت ریاضیه‌کبی‌در . دیمك اولیورکه اول باول ملت ، تجارت ، زراعت ، صنعت کبی ایشلرینی ایلری کوتوره‌رك، حکومتك بار منتنی چکمه‌مه‌لیدر . برملت‌که اکثریتله حکومت مأموریتنه جان آتار وحکومت قاپیسنده کچینیر ، بویله بر ملت ، اصول مشروطیتك کندیسنه بخش ایتدیکی مراقبه وتنقید صلاحیتنی هیچ بر زمان لایقیله استعمال ایده‌مز . چونکه بو کون انسانلری سوق واداره ایده‌ن اك بویوك قوت ، قوهٔ اقتصادیه‌در . کذلك بر ملت‌که اکثریتله کندی اکمکنی حکومت قاپیسی خارجنده وکندی کندینك افندیسی اولارق قازانیر ، اوملت البته حکومته قارشی محتاج ومنتدار ده‌کیلدر. والبته اوکا باش اکمز . حق تنقید ومراقبه‌سنی‌ده بی پروا استعمال ایده‌ر . ایشته بزده اصول‌مشروطیتك لایقیله برلشمه‌سی ایچون اوزون سنه‌لره احتیاج حاصل ایتدیره‌ن بر سبب داها . بزم مملکتده ، بیك کره تکرار ایدلدیکی وجهله ، زراعت ، تجارت ، صنعت وبالنتیجه ثروت عمومیه فقیردر . هنوز ملت مادةً کندی کندینك افندیسی اولامامشدر . و بو شرائط آلتنده یاشایان ملتدن چیقان مبعوثانده عین علتك زبونیدر . ایچلرنده حکومتدن حسن اداره‌دن باشقه بر شی بکلمه‌یین زراع ، تجار ، صنعتکار کیمسه‌لر یوق کبی اولدینی حالده یوزده دوقسانی مأمورینندن ، یعنی سابق ومستقبل حکومت آدملری‌در .

ایشته بونك ایچوندركه مجلس مبعوثانمز نه حق مراقبه‌سنی ایجه استعمال ایده‌بیلمش ونه‌ده ملتك احتیاجات اقتصادیه‌سنی ایجه آكلایه بیلمشدر . زیرا مبعوثلریمز « ایش آدملری » ده‌كیل ، « حكومت آدملری » ایدی . و « مأمورجه » دوشونیورلردی ...

ملتمزك ومبعوثلریمزك بویله اولماسی ، یوقاریده استراصات نامنی ویردیكمز حاله سبب اولمشدر . یعنی مبعوثلر اساساً حكومت آدمی اولدقلرندن ینه ترقیلرینی ، استقبالرینی حكومتدن بكله‌یورلر وبونك ایچون حكومته سرفرو ایدییورلر ؛ اونك مفتشی كبی ده‌كیل ، مسئولی كبی دوریورلر . وپارلاق حكومت مأمو- ریتلرینه كچمك امكانی حاصل اولونجه همان اورایه جان آتیورلر . بوندن باشقه بزده اصول مشروطیتك وضعنده برده « پارلانتاریزم » قابینه یعنی مبعوثلردن وكلا تشكیلی اساسی قبول ایدیلدیكی دقیقه‌دن بری بویوك خطا ایدلدی . اوروپاده بیله بواصولك برچوق محاذیری واردر . آنجق بو محاذیری ، احتراصاتی ، یوقاریده سویله‌دیكمز عالمك یعنی ثروت ومشغلهٔ عمومیه‌نك زیاده‌لكی تعدیل ایده‌رك برچوق كمسه‌لرك باب حكومته ناظر اقه‌كوزی یومدر . حال بوكه بزده ، هركس چوجوقلغندن بری حكومت قاپیسنده پاشا اولمق اوزره تربیه كورمشدر . ایشته نزده مجلس مبعوثان اعضاسندن ناظر پاپیلمق اساسی قبول ایدیلوب بر ناظرك قولایجه اسقاط‌ی ده مجلس مبعوثانك یداقتدارنده اولونجه ، بوتون مجلس مبعوثان اعضاسی ناظر اولمق هوسنی نفسلرنده بولدیلر . وناظرلق موقعنه كچن آرقه‌داشلرینه كندیلرینی مقایسه ایده‌رك « نه‌دن او اولسونده بن اولمایه‌یم ! بن اوندن اكسیكم ؟ ! . » دیمكه باشلادیلر . بو حال مجلس مبعوثانمزی آلت اوست ایتمشدر . حتی فرقه غوغالرنده بیله دائما اساس بو اولمشدر . اتحاد وترقی فرقه‌سنك شو اصولی قبول ایتمكله ابتدایی خطایی آچیقجه سویله‌مكه مجبورز . بز آلابیلدیكنه ده‌كیل ، مقید بر مشروطه‌یه ، مبعوثلردن ناظر یاپمایه‌رق ، كوزه‌لجه اداره اولونا بیلیردك . ناصل كه آوروپانك اك ایلری كان بعض مملكتلرنده بویله‌در . مشروطیتده بویله مقید برشكل قبول ایدلك ، (حریت) ك بوتون معناسیله جریانته بر مانع ده‌كیلدر . هرمملكت متمدنه‌ده حریت الزم برشرط بقا وحیاتی‌در . فقط مشروطیتی هر مملكتك اساسات وعنعناتنه توفیق ایتمك لازم كلیر . بز ابتدای انقلابده ، ادوار سابقه‌ده جاری یاغمش اولدیغندن ، قانون اساسیمزی اك سربست آوروپا دولتلرینك قوانین اساسیه‌سی درجه‌سنه چیقاردق . مقام حكمداریی تقیید ایده‌ن بوقدر سربست برقانون اساسینك بزه یارایوب یارامادیغنی دوشونه‌دك . حال بوكه قانون اساسی ، افراط وتفریط ، استعجال كوتورمز بركوتوكدر . دوشونجه‌سزلكمزك مضراتندن بری‌ده ایشته مبعوثلردن قابینه تشكیلی‌در .

مجلس مبعوثانمزك انتظام مساعیسنه ، قوتنه بحق ضرر ویره‌ن احوال واسباب عمومیه‌یی یوقاریده ارائه‌یه چالیشدق . شیمدی‌ده مجلس مبعوثانمزك ۳۲۷ سنه‌سی نصف اولی ایله نصف اخیرنده جریان ایده‌ن حیاتی ینه مختصراً كوسته‌رهلم :

حزب مسئله‌سی

مجلس مبعوثانمزده ایلك ایكی سنه‌ده فرقه دینه بیله‌جك برهیئت مخالفه وجود بولامامش‌ایدی . اوچونجی سنهٔ اجتماعیه‌نك نصف اولنده‌ده فرقه‌نامی آلتنده بعض هیئتلر طوپلاندیسه‌ده بونلرك اونامه لایق برانتظام وقوتده اولمادیغنی كچن سنه‌كی سال‌سیاسیمزده سویله‌مشدك . بوحال پارلامنتو حیاتی ایچون ایی‌ده‌كیلدی وبالطبع مجلس مبعوثانده اتحادوترقی فرقه‌سنك یالكز قالماسی بونك‌ده قوتنی حسن‌اداره ایده‌مه‌سنی ، حدودی دائره‌سنده دورمایارق خارجه طاشماسنی موجب اولیوردی . حال بوكه منتظم بر مخالفت فرقه‌سی حكومت فرقه‌سنك بو طاشغینلغنی بالضییق حدودی دائره‌سی داخلنه ارجاع ایده‌ردی . بناءً علیه ۳۲۷ سنه‌سی بدایتنده مجلس مبعوثانی بوحاله بولیورز . واتحاد ترقی فرقه‌سنی متجانس كورمه‌یورز . اوده . چونی ذاتاً برفكر

ومسلك مخصوص صاحبی اولمایان ۱۵۰ قدر مبعوثدن مرکب برکتله ایدی . وبویله کندی کندینه حرکتدن عاجز برکتله ایچنده بالضروره هیئت ناظمه ومدیره آنجق ، اتحاد وترقی جمعیته شدتله مربوط اولدقلری بیلنه‌ن ، برقاچ مبعوثدن ترکب ایدییور ، دیکرلری بونلرك سوق و اداره‌سنه بعضاً غیر اختیاری ، بعضاً طوعاً ، بعضاً ده کرهاً تبعیت ایله‌ین « ال قالدیرمجی » لردن عبارت بولنیوردی . شو حالده ، مستقل وراست کو برفکر ایله سویله‌نیرسه ، مجلس مبعوثان داخلنده روح مشروطیته مغایر براصول ، عادتا بر استبداد حکمفرما ایدی . بعضلر ، بعضلری یه‌دییورلردی . وبو هرطرفدن حس اولونیور ، اتحاد وترقی فرقه‌سنده بوحاللردن ناخشنود اولانلر بولوندیغی سویله‌نیوردی ...

نهایت مارت ایچنده بردن بره برحرکت کورولدی . برقسم مبعوثان اتحاد وترقی فرقه‌سندن آیریلارق ، (حزب جدید) نامی آلتنده یکی بر هیئت تشکیل ایتمشلردی . بونلر اوچ سنه‌دن بری اصول مشروطیتده مملکتمزك عنعنات و تمایلات ملیه و دینیه‌سنه و احتیاجات حقیقیه‌سنه مغایر برسیاست تعقیب ایدلدیکندن وحقوق پادشاهینك قصر وتحدید اولوندیغندن شکایتله ، مبعوثلرك ناظر اولامامه‌لرینه ، احکام قانونیه‌یه تمامئ رعایت ومسئولیت وکلایه دقت ایدلمه‌سنه وسائره‌یه دائر ۱۰ ماده‌لك برطلبده بولونیورلردی . بو مواد عشره وثائق قسمنزده اتحاد وترقی قونغره‌سی فصلنده محرردر . بو حرکت عجبا نه‌دن تولد ایتمشدر ؟ یو - عاملرینك دیدکاری کبی - برحرکت محافظه کارانه‌می ایدی ؟ یوقسه بر حرکت متعصبانه‌می ایدی ؟ یاخودکه اتحاد وترقی جمعیتنه منسوب اولان و جمعیت مرکز عمومیسنك تعلیماتیله اوچ سنه‌در مجلس ادارهٔ ایده‌ن متنفذان علیهنه بر حرکت‌می ایدی ؟ یوقسه جدی بر اصلاحات تشبثی‌می ایدی ؟ طوغریسنی تاریخ نامنه آرامق وظیفه‌مزاولدیغندن، اعتراف ایتمه‌لیزکه حرکت مذکوره‌ده بواسبابك هپسندن‌ده برر پارچه صائق وار ایدی . آنجق الك قوتلی سائقلر مجلس مبعوثانك و قابینه‌نك ، حاصلی قوتك بعض متنفذ اللر آراسنده قالماسی و بوکا آرتق کور کورینه اطاعت ایدلك ایسته‌نلمه‌سی ایدی . اساساً شو اسبابه مستند اولان بوحرکت نا کهانی‌یه مع‌التأسف الك زیاده حسیات دینیه آلت ایدلمکده ، اتحادجیلرك یرچوغیله شیخ الاسلامك فارماسون اولدقلری علیهنده بولونولمقده ایدی ؛ حتی مطالب عشره‌نك بر ماده‌سی « مقاصد مخصوصه تعقیب ایده‌ن جمعیات خفیه » علیهنده ایدی . بو مسئله بر ، بربوچوق آی قدر دغدغه‌لاندی . ایشك ایچنده اجنبی پارمغی - انکلتره و روسیه سفارتلرینك پارمغی - اولدیغنی‌ده قوتله سویله‌ینلر بولوندی . فقط بو پك ظاهر و پك ثابت بر شی ده‌کیلدی . هر حالده مجلس مبعوثانك وصایت آلتنده حرکت ایتمك ایسته‌مه‌دیکنك بردلیلی ایدی . فقط ، ینه طوغری‌یی سویله‌مك ایچون اعتراف ایتمه‌لیدرکه حزب جدید طرفدارلری ، حزب عتیق منسوبلرینك - یعنی اتحاد وترقی فرقه‌سندن آیرلمغه قالقیشمایانلرك - مهارت ونصایحیله ، حتی « جمعیتدن طرد » کبی بعض تهدیداتله ، حاصلی مانورلریله یوله کلدیلر . ومطالب عشرده اتحاد وترقی قونغره‌سنه عرض اولونمق اوزره موقتاً برکناره براقیلدی . نیته کیم صوکره اتحاد وترقی قونغره‌سی بومطالبی مذاکره وقرارلرینی اعطا ایتمشدر . [وثائق قسمنه باق] بوحزب حرکتنه حزبجیلرك کندیلری طرفندن محافظه کارلق نامی ویرلدیکنی سویله‌مش ایدك . فی‌الواقع اونلرك بو سوزلری فکرلرینه موافق وصمیمی ایدی . لکن حقیقی محافظه کارلقله بونلرك حرکتلری بیننده‌کی درجهٔ مناسبت وموافقت سزای تدقیقدر !..

حزب کورولتوسی تمامیله هدفنه واصل اولامامش برحرکت ایدیسه‌ده متنفذلاردن عد اولونان وبوجهتله تاطرلق موقعنی اشغال ایتمکلری حسدله تلقی ایدیله‌ن جاوید واسماعیل حقی بکلری مالیه و معارف نظارتلرندن اسقاط ایتدی. کذلك برایکی آی مقدم داخلیه نظارتندن استعفا ایتمش اولان طلعت بك ، مجلس مبعوثانده

اتحاد وترقی فرقه‌سی ریاستنده‌ده قالمق ایسته‌مه‌یه‌رك یرینه سیدیك انتخاب اولوندی . بوندن صوکره فرقه طرفندن بکفوزده بر ضیافت ویریله‌رك بوضیافتك ایجاب ایله‌دیکی صمیمیتله حزب برودتلرینه نهایت ویرلدی . فقط حقیقته‌ده یوبرودت زائل اولمشمیدی ؟ بو کسدیریله‌مز . غالبا زائل اولامشدر .

آرتق مجلس‌مبعوثان بوندن صوکره قوت وسکونتی ، انتظام مساعیسنی غائب ایتدی . برطاقم مبعوثلر اتحاد وترقیدن آیریلیورلر ، بعضلری کیریبورلر ، برطاقلری مستقل اولیورلر وبوصوکره کیلرك مقداری آرتیوردی . مجلس‌مبعوثان سیاحت پادشاهی‌یه ، یعنی مایس‌ازاسطنه قدر اجتماع ایتدی . وبیك‌تورلو استیضاح ومخالفت کورولتولری آراسنده کوچ‌حال ایله‌بودجه‌یی بیتیره‌بیله‌رك ، مخالفلرك اعتراضاتنه ، برچوق قوانینك چیقاریلامامش اولماسنه رغماً تعطیل اولندی .

مخالف مجلس‌مبعوثانك مذاکراتنی تمدیدایتدیره‌مه‌دیلرسه‌ده وقتندن اول ، بر قاچ ی صوکره طوپلانماسی ضمننده نوعما وعد آلمشلردی . اکثریت فرقه‌سنك مجلسك مذاکراتنك امتدادینه مخالفت ایتمه‌سنك سببی‌ده ، اورتالغه‌بر پارچه‌سکون ویرمك ، حزبجیلری بربرندن تبعیدایله‌مك ، کذلك جریان‌مخالفت‌قارشیسنده ومالیسور مسائلی طولاییسیله پك ضعیف قالمش‌اولان حقی پاشا قابینه‌سنی یعنی اکثریت فرقه‌سنه مستند بولنان حکومتی قورتاروب یاشاتمق ، کذلك احوالی دها زیاده سکون وحضور ایله محاکمه ایتمك ایدی .

مجلس مبعوثانك دردنجی دورهٔ اجتماعیه‌سی

مجلس مبعوثان ، تعطیل ایدلدیکی صیراده ظن‌اولوندینی کبی بر قاچ آی صوکره اجتماع‌ایتدیرلمه‌دی . لکن ایتالیا حربنك پاطلامه‌سی ، وبونك خلقه ویردیکی هیجان مجلسی ایسته‌رایسته‌مز میعادندن برآی اول ، تشرین اول بدایتنده کشاد ایتدیردی .

مجلس آچیلدیغی وقت ، حقی پاشا قابینه‌سنك سقوطی قارشیسنده بولوندی . اوحقی پاشا قابینه‌سی‌که مخالفلراونی اسقاطاایچون بر چوق تشبثلرده بولوندقلری حالده موفق اولامامشلردی . وجداً حقی پاشاقابینه‌سی محافظه‌یه لایق بر قابینه ده‌کیلدی . بر چوق خطالر یاپمش ، بونلر هرکسك کوزینه چارپمقده بولونمشدی . حتی فکرلرینی بر مجلس صمیمیده خالصانه بیان ایده‌ن اتحاد وترقی فرقه‌سی اعضاسندن مبعوثلر بیله حقی پاشا قابینه‌سنك متردد ، بجریکسز ، وقارسز ، نفوذسز حیاتی تزییف ایدییورلردی . شیمدی طرابلس غرب حربنك پاتلامه‌سی ـ احتمال که الك زیاده حرص سوقیله اتحاد وترقی حکومتنی اسقاطه‌چالیشان ـ مخالفلر ایچون یکی بروسیلهٔ هجوم حاضرلادی .

بوحرب ، حقی پاشا قابینه‌سنك خطالریله پاتلامش واو خطالرك بردلیل ظاهرینی کوسترمکده بولونمش اولدیغندن ایشك ایچنده مذکور قابینه‌یی طوتمش اولان اکثریت فرقه‌سنه‌ده برمسئولیت واردی .

حقی پاشا قابینه‌سنك علیهنده طرابلس غرب مبعوثلری طرفندن ویریلن اتهام تقریری دیوان عالی‌یه سوقی طلب ایدییوردی . بوقبول ایدلدی وبرای تدقیق ومذاکره ایکنجی شعبه‌یه حواله اولوندی .

بوندن صوکره مخالفلرله موافقلرك آره‌سی کیتدکجه آچیلیوردی ؛ حربیه ناظری ، دیوان‌حرب قراری خلافنه غزته چیقاران لطفی فکری بکی توقیفه تشبث ایتدی . بوندن دهشتلی براستیضاح ظهور ایتدی . وحربیه ناظری ، بونی بر ضربهٔ مشروطیت کبی تلقی ایده‌ن مجلس مبعوثانك ضربه‌سندن ، میدان حربدن عودت ایده‌ن بنغازی میعوثی شتوان بکك « حال‌حربك اختلافاتی اونوتدورماسی لازم کله‌جکی » یولنده‌کی نطقیله ، یعنی برتصادفله قورتولدی .

حقی پاشا قابینه‌سنك یرینه‌کچن سعیدپاشا حضرتلری ، قابینه‌سنك اکثر ارکانی ، دیوان‌عالی‌یه‌سوق‌ایله اتهام وتهدیداولنان وبناءً علیه‌سوءظن آلتنده‌بولنان‌حقی‌پاشاقابینه‌سی اعضاسندن‌تشکیل‌ایتدی . مجلس‌مبعوثان‌بوکابحق

اعتراض ایتدی. فقط خفی برجلسه ده هیجانلی مذاکره لر نتیجه سنده، برایکی آی صوکره وتدریجاً ارکان مشارالیهم ده کیشدیرلك اوزره سعید پاشا قابینه سنه بیان امن واعتماد ایدلدی. مسئله ده اصلا مدخل ومنفعتی اولمایان برآدم صفتیله سویله یه لم که، سعید پاشانك بوحرکتی اصلا موافق مشروطیت ده کیلدی. انظار ناسده تهمت آلتنده بولنان ذاتلر ناظر موقعنده قالامازلردی. واکثریت فرقه سی بونی، صرف سعید پاشایی رقیبی اولان ومخالف وضعیتنده بولنان کامل پاشایه قارشی محافظه ایتمك ومخالفلرك دیدکلرینی یاپمش اولمامق غیرتیله قبول ایتدی. چونکه سعیدپاشا قابینه سی اعتماد اویاندیرمایان بر هیئت متجانسه ایدی. حال بوکه دولت نازك بر زمانده وحرب حالنده بولوندیغندن خارجه قارشی قوی کورونمك مجبوریتنده ایدی. سعید پاشا: «استقلالم وار؛ بکا کیمسه مداخله ایده مز!» دیدیکی حالده بالعکس اکثرت فرقه سنك آمالنی ترویج ایده رکبی کورونیوردی که بوجداً شایان تأسفدر.

فرقه لر

بو وقایعدن آز بر مدت صوکره تشرین ثانی بدایتلرنده منتظم بر پروغرامله یکی بر فرقه نك میدانه چیقدیغی کورولدی. بو فرقه نك آدی (ائتلاف وحریت) ایدی. و پروغرامنده داها ائتلافجو، ائتلاف عناصره داها میال، توسیع مأذونیت اصولنه داها محب کورونیوردی. بو فرقه نك مؤسسی، سنه باشنده حزب مسئله سنده بر بویوك رول اوینامش اولان، جمعیتك اعضای قدیمه ومقدمه سندن میرآلایلقدن متقاعد صادق بك اسمنده برذات ایدی. وآنجق بو ذاتك همت ونفوذی بر فرقهٔ مخالفه احداثنه کفایت ایده بیلمشدی..

یکی فرقه، شیمدیه قدر مجلسده موجود ومنتظم برفرقه اولمقدن اوزاق بولنان «اهالی»، «معتدل حریتپروران» فرقه لریله قسماً آرناوود، روم وبولغار مبعوثلرینی برآرایه طوپلایور و ٦٠ ـ ٧٠ قدراعضادن مرکب بولونیوردی. جداً محب مملکت اولانلر بویله منتظم بر مخالفت فرقه سنك تشکلنه ممنون اولدیلر. بو یکی فرقه خارجده ده تشکیلاته باشلایه رق، اتحاد وترقی جمعیتی تشکیلاتی کبی مملکتك هر طرفنده قلوبلر آچمغه، اعضا قید ایتمکه باشلادی. لکن اعتراف ایتمه لیدرکه مملکتك اوز اولادینك ممنونیتلری پك آز امتداد ایتدی. وچابوجاق تحقق ایتدی که اتحاد وترقی فرقه سی حکومت فرقه لغی وظیفه سنی نصل افراط وتفریطدن قورتولامایارق موازنه ایله ایفا ایده مه یورسه، مخالفت فرقه سی ده اونك کبی غیرمتجانس برکتله در. ومقصدی منتظم مخالفتدن زیاده اتحاد وترقی فرقه سنی دوشورمکدر. چونکه اعضاسی آراسنده، فکراً اصلا بربرلریله اویوشامایاجق عناصر ـ یعنی روملر، بولغارلر، خواجه لر، پاپاسلر، لیبه رال ذوات وکذلك اك متعصب شیخلر، اختیارلر، محافظه کارلر، عوام، اکثریتله ده متقاعدلر وباخصوص غیرممنونلر ـ وار ایدی. بوفرقهٔ مخالفه یه نسبتله اتحاد وترقی فرقه سی چوق داها زیاده متجانسدر. چونکه اوفرقه داها اول تشکل ایتدیکندن مملکتك ذاتاً محدود اولان منور وترقیپرور صنفنك قسم اعظمنی وبالخاصه بزده اك منورقسمی تشکیل ایده ن مأمورین صنفنی حوزهٔ تشکلنه آلمشدر.

اتحاد وترقی فرقه سیله حریت وائتلاف فرقه سنك پروغراملرینه کلنجه: بوپروغراملری اوزون اوزون مقایسه ایده جك وقتمز یوق. بزه اتحاد وترقی پروغرامی عمومیت اعتباریله داها معقول کورونور. ذاتاً حریت وائتلاف فرقه سی پروغرامیله بوپروغرأم آراسنده، اوزون تجربه لرله حصوله کلمش ده رین فرقلر یوقدر. ومملکتمزده هنوز (پره نسیب، مسلك، پروغرام) لایقیله آکلاشیلمامش شیلردر. بوکا ده لیل اولارق شونی کوسته ره بیلیرز که: مجلس مبعوثان اعضاسندن برقسمی کاه برفرقه دن، کاه دیکر فرقه دن استعفا ایدییورلر. اهالیزده بویله، کاه اوقلوبدن، کاه بوقلوبدن استعفا ایلیورلر. دیمك کیمسه پروغرامه باقدیغی یوق. اتحاد وترقی قونغره سی هرسنه بعض اساسات سیاسیه قبول و بعضیلرینی تغیر

ایدییور . بونلر فرقه‌یه تبلیغ ایدیلیور . فقط فرقه‌دن بوسبدن دولایی چیقان کورولمه‌یور . دیمك که بزده کیمسه پروغرامله کندینی مقید کورمه‌یور . ذاتاً پروغراملر بحق تطبیق‌ده اولونامایور . ایش تطبیقاتده‌در .

شوراده صیراسی کلمش ایکن سویله‌یه‌لم که ، برچوق عاقل ذواتك قائل اولدقلری کبی ، بزده آنجق ایکی فرقه اولابیلیر . حریتپروران ، محافظه‌کاران یعنی یکی‌اصولده تربیه کورمش منورذوات‌ایله اسکی‌اصولده تربیه کورمش ذوات آیری آیری فرقه‌لر تشکیل ایده بیلیرلر . وایشته اوزمان مملکتده حقیقی فرقه‌لر تشکل ایتمش اولور . شیمدیکی فرقه‌لر صنعی وضروری فرقه‌لردر . و بو دیدیکمز حقیقی وصمیمی فرقه‌لریاواش یاواش تشکل ایده‌جکلردر .

مجلس مبعوثانك کچن سنه‌کی اجتماعنی وفرقه‌لرك حیاتنی تعقیب ایده‌جك اولورسه‌ق، الك مهم حادثه ، خارجیه ناظر سابق وپارس سفیری رفعت پاشادن منحل قالان استانبول مبعوثلغنه بر ذاتك انتخابی صیراسنده کورولدی . بو مبعوثلغه اتحاد و ترقی طرفندن عدلیه ناظری ممدوح بکك وحریت وائتلاف طرفندن شهراه غزته‌سی سر محرری طاهر خیرالدین بکك نامزدلکلری وضع ایدلمشدی . نتیجهٔ انتخابات هرکسك امیدی خلافنه ظهور ایتدی . وطاهر خیرالدین بك بر رأی فضله‌سیله مبعوث انتخاب ایدلدی . بو حادثه اورتالغی ولوله‌یه ویردی . دیمك اولیورکه ، مملکتك الك منور والك مهم محیطی اولان استانبول محیطی اتحاد وترقی فرقه‌سنك سیاستندن ممنون ده‌کیلدی وبویله کیده‌رسه فرقهٔ مخالفه غلبه ایده‌رهك حکومتی اله کچیره‌جك دیمکدی . ایشته بوحادثه کچن سنه مجلس مبعوثانك تعطیلنك اسباب موجبه‌سندن‌در .

فی‌الحقیقه اتحاد وترقی فرقه‌سی ۱۳۲۷ سنه‌سی نصف اولنده‌ده ، مخالفلر کسب قوت ایتدکجه مجلس مبعوثانی طاغیتمق ایسته‌یورلر ایدیسه‌ده ، اعتراف ایتمه‌لی‌که حقی پاشا بویله بردغدغه‌لی ایشه راضی‌اولمامشدی . بوسفراورتایه برده ، اطواری مشکوك کورولن ، فرقهٔ مخالفه چیقدیغندن ، حکومت فرقه‌سی بوصوك‌سلاحی استعماله قراروبردی . ذاتاً بر تصادف ـ وقیله احوال واسباب‌ده موجود ایدی . فی‌الحقیقه ، اتحاد وترقی قونغره‌سنده حزب جدیدك مواد عشره‌سندن بریسی اولان « حقوق پادشاهینك تمامیتنه رعایت » قضیه‌سی و « توزان قوا » اساسی‌قبول ایدلمش‌ایدی . بناءً علیه ، ادعاایتدیکی استقلال‌حرکتنه رغماً اکثریت‌فرقه‌سیله همروش‌اولان ، سعیدپاشا قابینه‌سی قانون اساسی‌ٔ معدلك ۳۵ نجی ماده‌سنك‌بتکرار تعدیلنی طلب‌ایده‌رك بولده ومستعجلیت بیانیله مجلس مبعوثانه مراجعت ایتدی . مجلس مبعوثانك اکثریت فرقه‌سی ایسه ذاتاً بوکا حاضر اولدیغندن مادهٔ معدله لایحه‌سنی انجمنه حواله ایتدی . انجمن ، غریب‌درکه ، همان تمامیله اتحاد وترقی فرقه‌سی منسوبلرندن عبارت بولونیور . وتحت اتهامده بولنان حقی پاشا قابینه‌سنك داخلیه ناظری اولان منتشا مبعوثی خلیل بك انجمنه ریاست ایله‌یور وکذلك اولکی سنه‌قانون اساسی مذاکراتنده معدل قانون اساسی‌یی حرارتله مدافعه ایتمش وسربست برقانون اساسی‌یه طرفدار کورونمش اولان بغداد مبعوثی بابان زاده اسماعیل حقی بك دخی [*] انجمنك مضبطه محرری بولونیوردی . یعنی دیمك ایسته‌یورزکه اتحاد وترقی فرقه‌سی ۳۵ نجی ماده مسئله‌سنه صیم صیقی صاریلمش واوطریقله یامجلسی فسخ ایتمك ویاخود مخالفلری یوله کتیرمك چاره‌سنی آرامقده بولونمشدی .

۳۵ نجی ماده فی‌الحقیقه محتاج تعدیل ایدی . یوقاریده‌ده سویله‌دیکمز وجهله ، بدایت حریتده بك سربست برقانون اساسی‌یی قبول وحقوق پادشاهی‌یی تحدید ایله‌مش ایدك . حالبوکه تورکیاده حکمدارلق مقامی برکره خلافت صفت عالیه وقویه‌سنی حائز اولدقدن باشقه ، تورکلر من القدیم حکمدارلرینه فرط اطاعت ایله معروف وشدید برانضباط متسلسل ایله بویوکلرینه مربوطدرلر . بوجهتله معدل قانون‌اساسیده

[*] بز کرك خلیل وکرك اسماعیل‌حقی بك‌افندینك وکرك رجال سائرهٔ سیاسیه‌مزك شخصلری حقنده عن‌الغیاب ، حرمت تامه بسله‌رز . بوراده مقصد شخصلری قاریشدیرمق ده‌کیل ، تاریخه خدمت ایچون حقیقتی قید ایتمکدر . شخصلری ذکره مجبور اولدیغمزدن دولایی بیان تأسف ایده‌رز .

حقوق پادشاهی‌یی پك زیاده تحدید ایده‌ن مواددن بری‌ده ۳۵ نجی ماده ایدی . بونی ده کیشدیرمك لازمدی . معدل ۳۵ نجی‌ماده موجبنجه مجلس‌مبعوثانك طرف‌پادشاهیدن فسخی‌ایچون اولا مجلس مبعوثانله هیئت وکلا آراسنده برخصوصدن دولایی مصراً اختلاف حصولی حالنده هیئت وکلا استعفا ایتمه‌لیدر . صوکره‌یکی‌برهیئت وکلا تشکل ایلر وینه اختلاف دوام ایدرسه، هیئت اعیانك موافقتی استحصال شرطیله واوچ آی ظرفنده‌انتخابات جدیده بالاجرا اجتماع ایتمك اوزره‌مجلس‌مبعوثان با ارادهٔ سنیه فسخ‌اولونابیلیر. دیمك که مجلس‌مبعوثانك فسخی‌فوق‌العاده مشکلدر ومجلس‌مبعوثان‌بومادهٔ قانونیه‌یه کووه‌نه‌ره‌ك‌حق مراقبه‌سنی سوء استعمال درجه‌سنه چیقارابیلیر . ایشته سعید پاشا بومادەنك تعدیلی وحقوق پادشاهینك توسیعی ایله قوهٔ اجرائیه وقوهٔ تشریعیه بینندە توازن حصولنی طلب ایدییوردی .

- بویله بردنبره ، مجلس مبعوثانك فسخی احتمالی باش کوسته‌رمسی ، اوزمانه قدر هواپرست مخالفت اولانلری پیچ وتابه دوشوردی . همان اکثریت فرقه‌سیله ائتلاف ایچون مذاکره‌یه کیریشمك ایسته‌دیلر. اساسات ائتلاف : قابینه‌نك اکثریت ومخالفت فرقه‌لری منسوبینندن ، یاخود بیطرف ذواتدن تشکیلی ، ادارهٔ‌عرفیه‌نك رفعی ، مأمورینك جمعیتلره داخل اولامامه‌لری ، ۳۵ نجی ماده‌نك تأخیر تعدیلی وسائره کبی مواددن مرکبدی . هرایکی فرقه‌نك مرخصلری ـ مستقل مبعوثلرك دلالت ائتلافجویانه‌سیله ـ مذاکره‌یه کیریشدیلر. فقط اویوشمق قابل اولمادی. مخالفلر ابتدا بهمه‌حال کامل پاشایی ایسته‌رلرکن بوندن واز کچدیلر وصوك دمده ، مذبوحانه ، داها بر طاقم فدا کارلقلرده بولوندیلرسه‌ده ، ایش سوروبجمه‌یه دوشمش ، ۳۵ نجی ماده‌ده انجمندن چیقارق مجلسه کلمشدی. ایشته بوآنده ، اتحاد فرقه‌سنك نیت اصلیه‌سی مجلسی‌فسخ ایتمك اولوب ائتلافه یاناشمق ایسته‌مه‌دیکی اکلاشلدی. وائتلاف مذاکره‌سی‌ده منقطع اولدی .

بونك اوزرینه مخالفلر ، ماده‌نك یوم مذاکره‌سنده مجلسده بولونمادیلر . بوصورتله پارلامنتو حیاتنده obstruction دنیلن « انسداد مذاکره » حصوله کلمش وقانون اساسی تعدیلی ایچون ایجاب ایده‌ن ثلثان اکثریت ده‌کیل ، اکثریت عادیه‌بیله حاصل اولمامش ایدی . شوحالده قابینه ایله مبعوثان آراسنده اختلاف ظاهر ایدی . فقط ۳۵ نجی مادهٔ معدله‌ده « اختلافك بالمذاکره ومکرراً حاصل اولاجی » کوسته‌ریلیوردی . بناءً علیه انسداد مذاکره طریقیله اولان اختلاف قانون اساسینك روح ومؤداسنه موافق اولان اختلاف دیمك ده‌کیلدی . سعید پاشا قابینه‌سی ایسه بونی اختلاف عد ایتدی .

بوصیراده مخالف وموافق عزتەلر، مخالف وموافق مبعوثلراویله برشماتهٔ اختلاف قوپاریورلردی که جداً شایان تأسف ایدی . آرتق هرطرفده شتوم وتحقیرات یاغیور ، هرایکی‌طرف بربرینی خیانتله ، قانونی خیرپالامقله اتهام ایلەیوردی ؛ مجلس‌مبعوثان جداً ایش کوره‌مز برحالده ، قارمه‌قاریشیق دوام ایدییوردی. لکن عجبامجلس مبعوثانك فسخنه‌لزوم وارمیدی ؟ مملکت خارجاً برحرب‌ایله مشغول وداها بویوك تهلکه‌لر ظهوری‌ملحوظ ایکن‌برده بویله‌دغدغه‌لراحدائی‌معناسزدکلیدی؟ عجبا فسخه‌قیام ایدله‌مش‌اولسه بویله ولوله‌لر چیقارمیدی؟ بونلرجداً شایان تأمل‌نقطه‌لردر . وبز ظن اده‌رز که فسخ کبی‌شدید برحرکته ، اویله نازك برزمانده ـ قانونی اورایه بورایه چکیشدیره‌رك وحال‌وموقعه اویدورمغه چالیشه‌رق ، خیرپالایارق ـ تشبث ایتمك‌اصلا جائز ده‌کیلدی . مجلسك‌ذاتاً دردنجی‌دورهٔ اجتماعیه‌سنك ختامنه‌برقاچ آی قالمشدی . بونی حسن صورتله کچیروب بودجه‌نك تصدیقندن صوکره مجلسی قانوناً تعطیل ایتمك البته اولا ایدی . واقعا مخالف فرقه‌نك حرکاتی بعضاً پك ایلری واریبور ، مذاکراته دوام ایدیله‌مه‌یوردی . آنجق اونلری‌ده بر تدبیر مهارتکار واین ایله یوله کتیرمك قابلدی . هرنه ایسه ... آرتق بردفعه یوله چیقیلمشدی.

سعید پاشا ، قانون اساسینك معدل ۳۵ نجی‌ماده‌سنك‌عباره‌سنه کوره « اختلاف » صایله‌مایاجق‌اولان - چونکه‌قانونده مذکور اولان« مذاکره » و«توالیٔ اختلاف» جهتلری‌یوقدی ـ انسداد مذاکره‌یی‌اختلاف عد ایده‌رك استعفاسنی ویردی . شیمدی برمسئله قالیوردی. ۳۵ نجی ماده : یکی کابن هیئت‌وکلا اسکی

هیئت وکلانك فکر وطلبنده اصرار ایدرسه ومجلس مبعوثان بونی قبول ایتزسه اوحالده مجلس مبعوثانك موافقت اعیان ایله طرف پادشاهیدن فسخ اولونا بیله‌جکنی بیان ایدییوردی .

دیمك که سعید پاشا قابینه‌سنك یرینه کله‌جك هیئت وکلاسکی هیئت وکلااولامازدی . زیرا عکس‌حالده قانون اساسینك لزوم کوسته‌ردیکی هیئت وکلا تبدلنك فائده‌سی قالمازدی . بو مقصد قانونی غایت واضح اولدیغی حالده نصل اولورسه اولسون فسخ تصمیم ایدلدیکندن سعید پاشا یکی هیئت وکلایی بالتشکیل مجلسك حضورینه کلدی. ویکیدن پروغرام اوقوماسی، اعتماد طلب ایتمه‌سی لازم‌کلیر ایکن، مخالفلر ۳۵ نجی ماده‌نك مذاکره‌سنه محل قالمادن قابینه‌یه عدم‌اعتماد بیان ایله اسقاط ایدیویرمرلر دییه، قابینه بونلر یاپمادی و ۳۵ نجی ماده‌نك مذاکره‌سنی طلب ایتدی . آرتق مجلسده ماده‌نك مذاکره‌سنه کیریشیلمشیدی . بز اعتراف ایتمکه کندیمزی وجداناً مجبور کوریبورزکه : مخالفلرك خطیبلری کرك مجلسك شو زمانده فسخی علیهنده، کرك ۳۵ نجی ماده موجبنجه مجلسك‌فسخی تثبیتی قانونه‌وقواعد مشروطیته توفیق ایدله‌دیکی‌حقنده پك قوتی دلائله مالکدیلر . کونلرجه سوره‌ن اوزون مذاکره‌لردن صوکره نهایت حکومتك ۳۵ نجی ماده‌نك تعدیلی حقنده‌کی تکلیفی ۱۲۵ رأیه قارشی ۱۰۵ رأی ایله رد اولوندی ، زیرا تعدیل آنجق ثلثان اکثریتله اولابیله‌جکندن ۱۲۵ رأی اکثریت کفایت ایده‌مزدی ؛ ۱۷۰ ـ ۱۸۰ قدر رأی لازمدی . وبوده طوپلانامادی .

مجلس مبعوثانجه ۳۵ نجی ماده‌نك رد اولونماسی اوزرینه یازیلان برخط همایون اوزرینه اعیان مجلسی دخی بالمذاکره مجلسك فسخنه رأی موافق ویردی . ومجلس ۵ کانون ثانی تاریخنده اوقونان برخط همایون ایله طاغیدلدی . مجلسك فسخنك ایرتسی کونی قابینه مجلسك فسخنده حقلی اولدیغنی اثبات ایتمك اوزره مطبوعاتله بربیاننامه نشر ایتدی . (وثائق قسمنه باق)

برداها تکرارایده‌لم : بزاساساً توازن قوا طرفداریز. حقوق‌پادشاهینك پك زیاده‌قصروتحدیدینك علیهنده‌یز . فقط هرشیئك برزمان مناسبی واردر . مجلس ، اتحادجیلرك دیدکاری کبی « تفسخ ایتمش » ده‌کیلدی . وحسن تدبیرله مدت قانونیه‌سی ختامنه قدر پك اعلا دوام ایتدیریله بیلیردی . فقط ۳۵ نجی ماده‌مسئله‌سی‌اونی شیرازه‌سنده بوسبتون چیقاردی .

شو حالده مجلسك یالکز تفسخ ایتدیکنی سویله‌مك ده‌کیل ، نه‌دن اوحال‌دغدغه فرمایه کلدیکنی‌ده آراشدیرمق ، سببنی بولمق لازم . علی‌الخصوص بزه ۳۵ نجی ماده‌نك نه کبی برعلت‌اساسیه ایله اورتایه آتیلدیغنی بیلیورز . وبونی یوقاریده سویله‌دك . اتحاد وترقی فرقه‌سی منسوبینی بوخصوصده ، حتی قانونی چیکنه‌یین هرتدبیره توسل‌ایتمکده مضطر قالدقلرینی‌معذورکوسته‌رمك ایچون « اکرفسخ اولماسه‌یدی حکومت‌مخالفلره کچه‌جکدی، حال‌بوکه قارشیمزده قوی ، منتظم، احوالی‌مضبوط‌برفرقهٔ مخالفه‌یوق. اوسببله حکومتی شونازك زمانده مخالفلر النه براقامق ایچون بوحرکته بالضروره تشبث ایتدك ! » دییورلر . وبلکه بوخصوصی ، بوسببی برآز بزده آکلارز . چونکه ائتلاف وحریت فرقه‌سنك حکومتی اداره‌دن جداً اظهار عجز ایده‌جکنه‌فکریمزجه‌شبهه‌ایتمه‌یورز. زیرا اونی کافی برقوتده ، کافی براهلیتده ، خاصلی حکومتی اداره‌یه مخصوص خصائلی جامع کوره‌یورز . بلکه ایلریده بوخصائلی جمع ایده‌ر . فقط بوکون ایچون اوفرقه‌یه حکومت تودیع اولونامازدی . زیرا اوفرقه‌نك نه کبی برروح وهویت بسله‌دیکنی لایقیله آکلایامادیغمزی آچیقجه‌سویله‌مکه مجبورز. اوفرقه‌یی تقویه ، اصلاح ، هرکسك اعتمادوانجذابنی‌حائز برشکله افراغ ایده‌جك آنجق زماندر . لکن مخالفلره ، قابینه‌ده برقاچ نظارت ویرمکله ، وداها بعض مساعداتده بولونمقله ائتلاف پك قابلدی . نیته‌کیم تعدیل تشبثنك باشنده ـ مستقل مبعوثلرك دلالتیله ـ بویله برائتلاف اولمق اوزره ایدی . بوائتلافی حسن نتیجه‌یه ایصال لازم وقولایدی . ایشته اوزمان « فسخ » کبی سرت وهرحالده صارصینتیلی برمعامله‌یه لزوم قالمازدی .

برده مادامکه ۳۵ نجی ماده وسیله‌سیله مجلس قاپاتلق ایسته‌نیوردی . سعید پاشا قابینه‌سی وحکومت فرقه‌سی بوخصوصده صوکنه قدر طریق قانونیدن آیرلامق ، قانونی ذره قدر خیرپالامامق لازمدی . هیچ برسبب وبهانه ایله فدا ایدیله‌میه‌جك برشی وارسه اوده قانوندر . هرشیئی قانونه توفیق ایتمه‌لیدر . بزم بیطرف ، مستقل‌وحر وجدان ایله تنقید ایتدیکمز نقطه ، ایشی قانونه توفیق ایتمه‌مکدر . وظن‌ایده‌رز که بوتون مستقل وبیطرف ذوات بزم کبی دوشونورلر .

۳۵ نجی ماده‌نك تعدیلی ومجلسك فسخی مسئله‌سنی قاباطاسلاق تصویر ایتدك . بوتون مملکتی برآیدن فضله برزمان اشغال ایده‌ن بوپك دغدغه‌لی مسئله‌یی بوتون نقطه‌لریله . طرفینك ادعا ودلیللرینی بوتون عنعناتیله حکایه ایتمك ایچون پك چوق یازی یازمق لازمدر . سعید پاشا حضرتلرینك بوایشده نه کبی قانون شکنانه خطالره دوشدیکنی اوزون اوزون تذکار ایده‌میز ، یالکز مسئله‌نك اك روحلی نقطه‌لرینی کوسته‌ردك ، ایشته بوقدر .

مجلسك اعیانك فسخه موافقتی‌ده جداً شایان تدقیقدر . مجلس اعیان مذاکرات خفیه‌دن صوکره فسخ طلبنی قبول ایتمشدر . اوده احتمال ، ایشده بعض اسباب مجبرهٔ سیاسیه کوردی‌که برطویوك اکثریتله فسخی قبول ایله‌دی . مسئله‌نك مخفی قالان بونقطه‌سنی تدقیق ایتمك خیلی استفاده بخش اولسه کرك .

فرقه منازعه‌لری

مجلسك فسخی فرقه منازعاتی تشدید ایتدی . هرایکی طرفه منسوب غزته‌لر متوالیاً برلرینه هجوم ایدییورلر ، هرایکی طرف قلوبلرندن استعفا ایده‌نلری ویا داخل اولانلری فوج فوج نشر ایله‌یورلر ایدی . دیوان حربك غزته‌لری متوالیاً تعطیل ایتمه‌سی‌ده بر فائده ویرمه‌یوردی . کانون ثانیدن شباط نهایتنه قدر ایش بو حالده کچدی . موافقلرده ، مخالفلرده بربرینی هرصورتله اتهامدن چکینمه‌یورلر . بو طوغریسی غایت چیرکین بر منظره‌در . یاواش یاواش هرشی مجرای طبیعیسنه کیره‌جك ایسه‌ده بو منازعات داخلیه ، بزم ضعفمزله سائر یرلرده کندن قات قات مضر اولیور . آتی ایچون خیر تمنی‌ایده‌لم . ومخالفت معقوله‌نك ، کذلك موافقت معقوله‌نك آکلاشیلماسنه چالیشه‌لم . مخالف دیمك خائن دیمك اولمادیغنی کبی ، موافق دیمك‌ده کوکدن اینمش ، خطاسز دیمك ده‌کیلدر . وبرینك بیاض دیدیکنه مطلقا دیکری سیاه دیمك لازم کلمز .

انتخابات جدیده

مجلسك فسخی اوزرینه بلا افاتهٔ زمان انتخاباته باشلانماسی ضمننده حکومت ولایاته امرلر ویردی . انتخابات شیمدی دوام ایدییور ، حتی بعض طرفلرده قسماً نتیجه‌لنمش بولونیور . کرك اتحاد وترقی منسوبینی ، کرك حریت وائتلاف منسوبینی انتخاباتده موفق اولمق ایچون وار قوتی بازویه ویردیلر ، چالیشیورلر . شیمدیدن بر تخمین یاپمق لازمسه اتحاد وترقینك غلبه‌سنی شبهه‌سز عد ایده‌بیلیرز . لکن ایشده شایان دقت بر نقطه واردرکه اوده اکثریتله فرقهٔ موافقه‌یه منسوب اولان حکومت مأمورلرینك انتخاباتده بیطرفلقلرینی محافظه ایدوب ایده‌مه‌دکلریدر . مأمورلرك بیطرفلقلرینی محافظه ایتمه‌لرینی ، نفوذ حکومتی سوء استعمال ایتمه‌مه‌لرینی تمنی ایله برابر ، بونك ، علی‌الخصوص انتخاباتده عجمی اولان واهالینك حقوق حریه و انتخابیه‌سنی لایقیله طانیمادیغنی بزم مملکتده قابل اجرا اولمادیغنی ظن ایدییور ، وبهمه حال ایشه نفوذ حکومت قاریشه‌جغندن اندیشه ایله‌یورز .

سعید پاشا قابینه‌سی

فنا بر زمانده موقع اقتداره کلن سعید پاشا قابینه‌سی ، ابتدا ایکی جریان مواجهه‌سنده ایدی بر

چوقلری سعید پاشایی ، حیات باقیهٔ سیاسیه‌سندن دولایی بکنمه‌یورلر واونك، غالبا ۹ نجی دفعه اوله‌رق ، ینه موقع صداری اشغال ایتمه‌سندن ممنون بولونمایورلردی . دیکر بر قسم ایسه شو زمانده اوندن ایسی بولوناماياجغنی سویله‌یورلردی . مجلس مبعوثانده ، شیمدی‌یه قدر کورولمه‌ین بر درجه‌ده مفصل ومتفرع بر پروغرام اوقویان واتفاق خارجی وعدیله هرکسی امیدلندیره‌ن سعید پاشا مجلسك فسخیله فنا آدیملر آتدی؛ بو خطا توالی ایتمه‌یدی ینه نه ایسه . سعید پاشا قابینه‌سی مبهم بر طورده حرکت ایدییور . سعید پاشا مجلسك فسخی صیره‌سنده خسته‌لانمش . مجلسك فسخنه دائر خط همایونی اوقویامامشدی . بوخسته‌لق الآن کچمه‌دی ، کندیسی قوناغنده اوتورییور . مملکتك حربله مشغول اولدیغی شونازك زمانده بویله قوناقده اوطورارق ادارهٔ حکومت پك تحف اولسه کرك . بزهنوز سعید پاشا قابینه‌سندن برشی آکلایامادیغمزی بیانه مجبورز .

« سلوم » ك مصره الحاقی

ایتالیا محاربه‌سنه مناسبتی بولنان احوالدن اولق اوزره ، (سلوم) لیمانك مصره الحاقی حادثه‌سی واردرکه بونك یوقاریده طرابلس غرب محاربه‌سی فصلنده قیدی لازم کلیر ایکن اونودلدیغندن بوراده ذکر ایله‌یورز . سلوم لیمانی بنغازی قطعه‌سنك شرقنده مصر حدودینه قریب بر موقع اولوب، فوق‌العاده محفوظ وسفائن حربیه ایچون اس‌الحرکات اتخاذینه الویریشلی‌در . بو لیمن طرابلس غرب محاربه‌سنك ایتداسندن بر مدت صوکره باب عالینك انکلتره ایله وقوع بولان ائتلافی اوزرینه مصره الحاق ایدلمش واوراده بر ضابط قوماندانسنده کی بش اون عثمانلی عسکری چکدیریله‌رك یرلری مصر عساکری طرفندن اشغال قلنمشدر .

ایتالیانلرك سلومك غرب طرفنده کائن وینه‌مهم برلیمان اولان طوبروق لیمانی اشغال ایتملرینه برجواب کبی تلقی ایدیلمن ومحافل سیاسیه‌ده اهمیتله تلقی اولنان اشبو سلوم الحاقنك ، هانکی اساسه مستند ونه‌مقابلنده اولدیغی هنوز مجهولدر . یالکز شوراسی معلومدرکه سلوم موقعنده بولنان بردونانما بحرسفید حاکمیتنده برمهم رول اوینایاجق واکر طوبروق لیمانی ایتالیانك النده قالمش اولسه بیله اونك اهمیتی فوق‌العاده اسقاط ایله‌یه‌جکدر . هرحالده سلومك مصره الحاقی، ظاهراً ، توركیه‌نك انکلتره‌جه تقدیر اولنمق لازم کلن و یاخود تقدیر اولنمش اولان برمساعدهٔ فوق‌العاده‌سی‌در .

مسائل دیپلومه

آوروپاده :

کچن سنه ظرفنده آوروپا ، ناخوش جریانلر قارشیسنده قالدی . آغیر باشلی ، راحت وحضورینه آلیشمش ، دنیانك اقسام سائره‌سندن جرمنفعت ایده‌رك کندیسی هیچ برتهلکه‌یه کیرمه‌مکی عادت ایدینمش اولان اختیار آوروپا ، کچن سنه ظرفنده ، کندینی ، راحتی باغلادینی ائتلاف واتفاق شبکه‌لرینك پردن‌بره انحلاله یوز طوتدیغنی کوره‌رك برحمای اندیشه ایله بی‌حضور اولدی ، فی‌الحقیقه برطرفدن فاس مسئله‌سی ، دیکرطرفدن ایران وقایعی، طرابلس‌غرب حربی‌ایله آوروپانك غربی، شرقی، جنوبی افقلری اوزاقدن اوزاغه

فیرتینا بولوطلرینی اشارت ایتدی . مع‌مافیه سنه‌نك صوك آیلری، ازجمله ۱۹۱۲ سنه‌سنك ایلك ایکی آیی اولدقجه احواله‌سکون ویردی؛ فقط هنوز آتی مبهمدر . وآوروپا ، شمدیه قدرائتلاف و اتفاقلریله کندینی امین کورورایکن ، صلح ومسالمت دائره‌سنده یاشار ایکن ، باشدن باشه مسلح اولان اوردولرك ، دونانمالرك حرکته کلمه‌سی احتمالی ، انسانك تویلرینی اورپرده‌جك بر حادثه‌در . عجبا اذواق مدنیه‌نك جمله‌سندن ذوقی آلمش ، یکی یکی منابع ذوق ورفاه کشف ایده‌رك تطبیق ایله‌مکده بولونمش اولان آوروپا یکیدن قان وباروت قوقولری ، میلیونلرجه‌انسانلرك سفالتلری ایچنده‌می قالاجق؟ او قدر همتلرله وجوده کتیریلن مؤسسات محو و پریشانمی اولاجق ؟ شیمدیکی حالده بو قدر اندیشه‌یه لزوم یوق . آوروپایه هر شیدن زیاده راحت وحضوری ، نفسی لازمدر . آوروپا خود اندیشدر . وتهلکه‌یه الك زیاده یاقلاشدیغی زمان درحال اونکله تماس ایتمه‌دن قاچار . فقط برکون ، عکسی برتصادف ، اونی تهلکه ایله تماسه اجبار ایده‌بیلیر ! ایشته بو مدهش بر احتمالدر .

§ فاس مسئله‌سی — آوروپاده کچن سنه ظهور ایده‌ن الك مهم حادثه بودر . الجزیره عهدنامه‌سیله بربرینه باغلانمش اولان فرانسه وآلمانیا راحت طورمادیلر ؛ وال قیلیچده ، بر مواجههٔ عنیفه‌دن صوکره اوزلاشه بیلدیلر . کچن سنه بدایترنده فرانسه فاسه سوقیات اجرا ایده‌جك بهانه‌لر بولمشدی ، فی‌الواقع فاسده بر طاقم قبائل مولای حفیظ علیهنه اختلال ایتمشدی . فاس شهری تحت محاصره‌ده‌ایدی . فرانسه درحال الجزیره‌معاهده‌سی احکامنی کندنجه تفسیرایده‌رك اورایه عسکر کوندەردی . وفاس‌سلطانی محاصره‌دن‌قورتاردی، اونی‌بالفعل حمایه‌ایتدی، فرانسه‌ظاهراً فاسده آسایشی محافظه‌ایچون، الجزیره‌معاهده‌سنك کندیسنه بخش ایتدیکی ضابطه وظیفه‌سنی ایفا ایدییور ، حقیقتده فاسی قوهٔ عسکریه ایله ضبط ایله‌یوردی . فرانسه‌نك مقصد حقیقیسنی آکلامق زور ده‌کیلدی . ابتدا مطبوعاتده باشلایان مناقشات حکومتلره‌ده سرایت ایتدی . آلمانیا اورته‌یه آتیلدی . آلمانیانك (پانه‌ر) اسمنده برکوچوك قرووازوری حزیران ظرفنده بردن بره فاسده (آغادیر) لیمانده ده میرله‌دی ، آلمانیا حکومتی‌ده تبعه‌سنك حیاتلریله منفعتلرینی محافظه ایچون فاسه برسفینهٔ حربیه کوندردیکنی فرانسه‌یه تبلیغ ایتدی . ایشته بومعامله ، بوسرت مداخله شدید وبکی برفاس بحرانی تولید ایتدی . ایکی دولتك حرب ایتمه‌لرینه رمق قالدی . اکر انکلتره فرانسه‌یه معاونت ایتمه‌سه‌یدی بلکه‌ده آلمانیا حرب‌اندردی . فقط برچوق تهلکه‌لردن صوکره ، آیلرجه مذاکره‌لری متعاقب ایکی دولت تشرین ثانی ظرفنده اویوشدیلر . فرانسه ، آفریقاده‌کی فرانسز قونغوسنك برقسمنی آلمانیایه ترك ایتمه‌سنه وآلمانیایه فاسده منافع تجاریه کوسترمه‌سنه مقابل فاسده سربست قالیور وفاسی رسماً تحت حمایه‌سنه آلیوردی . دیمك آرتق فرانسه مظفر اولمش وفاس حکومت مستقله‌سی تقسیم ایدلمش ، بیتمشدی . آوروپا ینه‌عادت قدیمه‌سنی تکرارلامشدی . ضعیفلری قویلر یوتیورلردی . فاس مسئله‌سنك تورکیه ایله ایتالیا بینده بالنتیجه محاربه‌یه سببیت ویردیکنی فصل مخصوصنده یازمشدق .

§ فاس مسئله‌سی یالکز آلمانیا ایله فرانسه آراسنده ده‌کیل . بونك‌حلندن صوکره فرانسه ایله ایتالیا آراسنده‌ده برنزاعه سبب اولدی . زیرا اسپانیاده فاسك شمالنده برقسمنی اشغال ایتمش ، بعض حقوق دعوا ایدییوردی . فرانسه آلمانیایه قارشی ، انکلتره‌نك معاونتیله ، برمظفریت سیاسیه احراز ایتدکدن ، شمالی آفریقاده بربیوك امپراطورلق اراضیسنی الهکچیردکدن صوکره ، پك‌ضعیف اولان اسپانیا ایله قولایجه وبلاتهلکه مذاکره‌یه کیریشه بیلدی . بومذاکرات الآن برنتیجهٔ قطعیه آلمامشدر .

§ فاس مسئله‌سی آوروپایی ، آوروپانك اتفاق‌مثلث وائتلاف‌مثلث هیئتلرینی برخیلی بربرینه دوشوردی . فرانسه‌یه طرفدار اولان انکلتره ایله آلمانیانك آراسی فوق‌العاده آچیلدی . ذاتاً بوایکی دولت بربرلریله برتورلو اوزلاشه‌مایورلر ، انکلتره کندیسنه تجارةً وبحراً رقیب اولان آلمانیایی بر تورلو چکه‌مه‌یور .

بورقابت بلکه یاقینده برتصادمی ایجاب ایده‌جکدر . وبو پك مدهش اولاجقدر . بوتون رجال سیاسیه یازی وصوك بهاری اندیشه‌لر ایچنده کچیردیلر.

§ پك مختصر ذکر ایتمکه مجبور اولدیغمز فاس بحرانندن باشقه آوروپاده شایان ذکر برشی یوقدر . یالکز ، اولکی سنه براختلالی متعاقب جمهوریت اعلان ایتمش اولان پورتکیز حکومتی حالا اختلالر ایچنده یووارلانیور .

§ دیکر آوروپا دولتلری احوال داخلیه‌لریله پك مشغول کورونیورلر . مع مافیه یوقاریده دیدیکمز کبی آوروپاده اولکی سنه‌لرك نشوهٔ سکونی قالمامشدر . بلکه یکی سنه‌ده ینه اسکی امنیت ، صلح ومسالمت دوره‌سی حلول ایدر .

§ روسیه ، داخلنده ارباب تجدد وسربستی ایله اوغراشیور .

§ آلمانیانك کچن قیش اجرا قلنان انتخابات جدیده‌سی سوسیالیستلر لهنده چیقدی . بونقطه شایان نظردر . بلکه آلمانیاده الیوم موجود اصول ادارهٔ حکومتی وشکل مشروطیتی ده کیشدیره‌جکدر .

آسیاده

آسیا امورنده ایکی مهم حادثه ظهور ایتمشدی . بری ایران ، بری چین مسائلی‌در .

§ ایران — غالبا وادیٔ مؤسف انقراضده فاس حکومت اسلامیه‌سنی ایران تعقیب ایده‌جك . کچن سنه اسلام حکومتلری ایچون پك حزین اولدی . فاس ایله ایرانك اجنبی استیلاسی آلتنده ازیله‌سنی طرابلس غرب محاربه‌سی تعقیب ایتدی . بوحال عالم اسلام ایچون جای تدقیق ومحاکمه‌در . وجداً ، عالم اسلامك هرطرفنده بومسئله حادهٔ محاکمه‌یه چکیلمشدر . بوبحثی اوزاتمغه وقتمز مساعد اولمادیغندن ایران وقائعنی حکایه ایده‌لم :

ایران ینه قاریشیقلقلر ایچنده یووارلانیور ؛ برحکومت قویه تأسیس ایده‌میور. داخلی جهالته‌خارجی تسویلات‌ده انضمام ایدییور . فقیر وجهلی‌ده موجود. بوندن صوکره نه اوله‌جق ؟ طبیعی بویله کیده‌رسه ـ بوتون تأسفلریمزه رغماً ـ الکفنا برنتیجه باش کوسته‌ره‌جکدر. کچن سنه شاه سابق محمد علی روسیه‌نك اغماضیله ، احتمالکه تشویقیله، ایرانه کیردی. وبرادرلری سالارالدوله وشجاع‌الدوله‌ایله برلکده براوردو حاضرلایه‌رق ، برطاقم تورکمنلری کندی طرفنه جلب ایده‌ره‌ك ، طهران اوزرینه یورومکه قالقدی . فقط حکومت مشروطه عساکرینه قارشی مغلوب اولدی . ایران بومحاربات داخلیه صیراسنده مجلس‌ملیسنی طاغیتدی . واقعا محمدعلی شاه برقاچ بیك‌تومن ویرملك شرطیله ایراندن چیقمغه راضی اولدی وشجاع‌الدوله مقتول دوشدیسه‌ده سالارالدوله الآن قوی بولونیور واوردوسیله حکومت مشروطه‌یی تهدید ایدییور .

ایرانده کچن سنه بو محاربات داخلیه‌دن داها فنا برشی اولدی . اوده روسیه‌نك ایران استقلالنه تجاوزی‌در . ایران حقنده روسیه ایله انکلتره‌نك بر ائتلافلری اولدینی معلومدر . حتی بو ائتلافه دائر صحیفه‌لریمزده برده خریطه واردر. روسیه ، ایرانه ، براولتیماتوم ویردی ، وبونی قوهٔ عسکریه‌ایله‌انفاذه مسارعت ایتدی. شویله‌که : ایران امور مالیه‌سنی اصلاح ایچون آمه‌ریقادن موسیو « مورغان شوستر » استدعا ایده‌رك مالیه مشاوری جلب ایتمشدی . بوذاتك آمریقالیلره خاص اولان غیرت ومهارتی ایله ایران خزینه‌سنك طام طاقیر اولان یوزی کولمکه باشلادی . ایرانی یوتمغه آماده اولان روسیه بواثر صلاحی چکه‌مزدی . بربهانه ایله، موسیو شوستر ایله روسیه سفارتخانه‌سی بیننده اختلاف چیقاریلدی . وروسیه موسیو شوسته‌رك مملکتدن طردیله بعدما روسیه‌یه وانکلتره‌یه طانیشیلمقسزین هیچ بر اجنبی مشاور جلب ایدلمه‌سنی طلب ایتدی . ایران قابینه‌سی بومذلت آور اولتیماتومی قبول ایده‌مدی . استعفا ایتدی . فقط روسیه‌ده تهدیدینی سلاحله ایقاعه باشلایه‌رق ایرانه عسکر صوقدی . بوحرکت ایرانك خاتمه‌سی کبی تلقی

ایدیلهرك هرطرفده تأسفلری ، اندیشهلری موجب اولدی. ابتدا انکلتره بوکا سبب چیقارمادی؛ فقط هند مسلمانلریله دیکر مسلمانلرك مراجعتی اوزرینه یوز میلوندن فضله اسلام تبعهسی بولنان انکلتره حرکته کلدی وروسیهنك ایرانك تقسیمنه طوغ ی آتدیغی آدیملری توقیف ایلهدی. روسیه، ایران خارجیهنظارتندن ترضیه آلارق آرتق حرکاتنده داها ایلری وارمادی .

شیمدی ایران بر طرفدن اجنبی تهدیدی آلتنده ، برطرفدنده داخلی اغتشاشات ایچنده زبوندر . عجبا یاشایهجقمی ؟ کیم بیلیر ! بز مدنیة ً ، لساناً ، عرقاً ، دیناً مربوط اولدوغمز بودولتك انقراضنده پك زیاده علاقهدار اسفز . لکن کندی ایشلریمزله اوقدر مشغولزکه ... حکومت عثمانیه یالکز ایرانده کندی منافعنی محافظهیه چابالایور . حدوددده برمقدار عسکریمز وار . بز حدود شرقیهمزده دائما ایرانك قالماسنی ترجیح وتمنی ایدهرز .

§ چینده کچن سنه براختلال مدید وبرحادثهٔ عظیمه اولدی. کیم بیلیر قاچ یوز سنهدر پکینده حکومت ایدهن تورك نسلنه منسوب اولان « مانچو » خاندانی مذکور اختلال نتیجهسنده قوغولدی . یعنی چین جمهوریت اولدی ، (شئون مدنیه فصلنه باق) بوتون بوحرکات آسیاده عثمانلی انقلابنك عکس تأثیراتی کبیدر . چین کبی اسکی ، بویوك ، قاریشیق برمملکتده جمهوریت تأسیسی تحف اولدینی قدر شایان تدقیقدر . آرتق چینلیلرده حس ملیتلرینی طویمش ، انتباه ایتمش کبی کورونیورلر . بو فوقالعاده مهم اولغله برابر اوراده جمهوریتك بقاسی امید اولوناماز .

چینده حرکات اختلالیه هنوز نهایت بولمامشدر . وبولامازده . بوقدر بویوك برمملکتده برمقصد ، برحرکت اولاماز . چین اختلالنك نتایجی هنوز مشکوکدر . یالکز شیمدی مرکزده برجمهوریت ایله ، برده موغولستانده استقلالنی اعلان ایدهن دیکر برجمهوریت وار . مانچو خاندانك صوك وارثی اولان مینی مینی ایمپراطور ترك سلطنت ایتدی . باقهلم اوکمزدهکی سنهده نهلر کورولهجك ؟

§ آسیا امورنده الك زیاده حائز اهمیت اولان دیکر برمسئلهده هندستانه انکلتره قرالك سیاحتیله هندستان پایتختنك (قالکوته) دن (دلهی)یه نقلیدر . دلهی ، هند مسلمانلرینك وقدیم تورك خاقانلرینك مرکزی، تاریخی بربلدهاولدوغیچون فوقالعادهحائزاهمیتدر. وبوتبدل انکلتهنك هندمسلمانلرینه قارشی یکی برسیاست جمیله کارانه تعقیبنه باشلادیغنی کوستهرر . انکلتهنك بوحرکتی، هند مبعوثلرینك کندیسنه قارشی ایام اخیرهده پك دشمنانه برسیاست تعقیب ایتمهلرندن ایلری کلمش اولماسی قویاً ملحوظدر .

§ آسیاده باشقه شایان ذکر بروقعه یوقدر . آسیانك شرقنده ژاپونیا ترقیات داخلیهسنی وقوره ایله مانچوریی اعمار ایله ، مهاجرلرینی اورالره کوندرمکله مشغول .

§ شونیده قید ایتمهیی اونوتمایالم که چین اختلالی اثناسنده دولتلر برقاچ دفعه قارهیه عسکرچیقارهرق کندی تبعهلرینی ، سفارتخانهلرینی محافظه ایتدیلرسهده هیچ بریسی تجاوزه قالقمادی. بوحال ودیکرعلامات آسیا امورنده یکیبردوره آچیلدیغنی، آرتقچین ایلهدیکر آسیا مملکتلرینك آوروپالیلر النده بازیچهاولمایهجغنی کوستهرر .

آفریقاده :

آفریقاده الك شایان دقت وقوعات ، طرابلس غرب حربی ، فاسك تقسیمی ، طرابلس غرب حربی مناسبتیله بوتون آفریقا مسلمانلرینك وبالخاصه مصرلیلرك اظهار ایتدکلری اشتراك حسیات وتعاوندر . بنه تکرار ایدهلم ، عالم اسلامك هرطرفنده ، عثمانلی انقلابندن بری کورولن حرکات انتباهیه کیتدکجه

آرتیور . وجالب دقت برحاله کلیور . یالکز شونی اشارت ایده‌م که بوحرکات حسن‌اداره اولونمازسه دها حالت مبناده ایکن آوروپا وخرستیانلق عالمنك ضربه‌سله ازیلیر ، سوندورولور . واقعا حرکت‌فکریه وانتباه ملی هیچ برزمان طورمازسه‌ده بردفعه بوینه کچن اسارت سیاسیه ربقه‌سی کوچ چیقار .

آمریقاده :

آمریقاده آراصیرا انقطاع واشتغال ایده‌ن مکسیقا اختلالندن باشقه جالب دقت برشی یوقدر . پاناما قانالی حفریاتنه دوام ایدیلیور .

آیاسته‌فانوس — ۲۹ شباط ، ۱۳۲۷

صوك

۱۳۲۷ سنه‌سی ظرفنده هیئت وکلاده تبدلات

صدر اعظم	حقی پاشا ، صوکره سعید پاشا
شیخ‌الاسلام	موسی کاظم افندی ، صوکره عبدالرحمن نسیب افندی
حربیه ناظری	محمود شوکت پاشا ، صوکره ابقاءً محمود شوکت پاشا
بحریه »	محمودمختار بك ، صوکره خورشید پاشا
داخلیه »	خلیل بك ، صوکره جلال‌بك ، دها صوکره حاجی عادل بك
خارجیه »	رفعت پاشا ، صوکره عاصم بك
عدلیه »	نجم‌الدین بك ، صوکره ممدوح بك
مالیه »	جاویدبك ، صوکره نائل بك
ناقعه »	خلوصی‌بك ، صوکره سینابیان افندی ، دها صوکره جاوید بك
معارف »	بابان زاده حقی‌بك ، صوکره عبدالرحمن شرف افندی، صوکره امرالله‌افندی
اوقاف »	خیری‌بك ، صوکره ابقاءً خیری بك
اورمان‌ومعادن »	ماوزوقورداتو افندی، صوکره سینابیان‌افندی، دها صوکره آریستیدی‌پاشا
پوسته‌وتلغراف »	استانبوللیان‌افندی ، صوکره ابراهیم صوصا افندی ، دهاصوکره طلعت بك

طونه‌ده برهفته

بزمله علاقهٔ تاریخیه‌سی پك چوق اولان طونه نهری‌اوزرنده اجرا ایدیلن‌اوزون اوزون‌برسیاحتك مشهوداتی رسملریله برلکده حاوی اولان بوائرك فیئاتی ۱۰۰ پاره‌در . مطبعه‌مزده صاتلقده‌در .

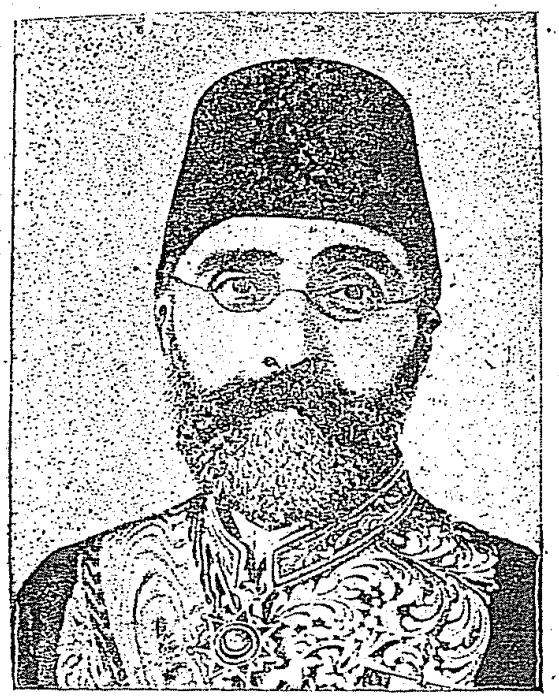
وفیات مشاهیر

[برسنه ظرفنده وفات ایده‌ن، رسملرینه دسترس
اولابیلدیکمز ، مشاهیره عائد قسم مخصوصدر]

تجاری ، زراعی ، اقتصادی آوروپا
احمد احسان بك طرفندن تجارت مکتبنده
ویرلکده اولان جغرافیای اقتصادی وتجاری یه متعلق
درسلری حاویدر . برنجی قسمی مصور اولارق
ساحهٔ انتشاره قونمشدر . فیاتی ٥ غروشدر .

كچن سنه ارتحال ايدن اعاظم رجال حكومتمزدن واعياندن رائف پاشا

كچن سنه ارتحال ايدن رجال قديمه مزدن واعياندن نصوحی بك

كچن سنه ارتحال ايده‌ن حوران قول اوردوسی قوماندانی اعياندن سامی پاشا

مكتب حربيه‌نك اك قدملی مأذونی اولوب ، كچن سنه مكتبك ٥٠ نجی سنهٔ دوريه‌سی مراسمنده ، خسته لغندن دولايی يولوناماياں و برهفته صوكرا ارتحال ايدن حسين رفقی پاشا مرحوم

گچن سنه وفات ایدن رجال سیاسیه‌مزدن
پارس سفیری ناعوم پاشا

گچن‌سنه ارتحال ایدن مملکتمزك اك محترم وقدیم
ریاضیه معلملرندن حسن فؤاد پاشا

گچن سنه‌برید جانور طرفندن قتل‌ایدیلن ذیون عمومیه
مهمه مدیری ذکی بك [غزته‌جی]

گچن سنه ارتحال ایده‌ن محررین عثمانیه‌دن
مرحوم خالد بك [غزته‌جی]

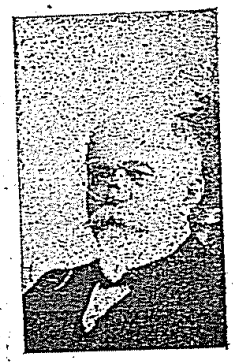
گچن سنه ارتحال ایده‌ن مصرلی احمد اعرابی پاشا
[مرحوم گچن عصر ظرفنده‌کی مصر وقایعنك
اشخاص فاعله‌سندن ایدی]

آوسترپا خارجیه ناظری متوفی
قونت ئه‌ره‌نتال

گچن سنه ارتحال‌ایدن هندستان مشاهیر رجال
اسلامیه‌سندن سید علی بلغرامی

گچن سنه وفات ایده‌ن شهیرمزده منتشرفرانسزجه
استانبول غزته‌سی صاحبی موسیو ده‌لبوف
[غزته‌جی]

انقلاب عثمانیدن صوکره ظهور ایدن وقایع مشهوره

١٠	تموز ١٣٢٤	قانون اساسیٔ عثمانینك اعلانی
١٣	» »	یومی ثروت فنونك انتشاری
١٥	» »	عبدالحمید ثانینك قانون اساسیيه صادق قالاجغنه دائر یمین ایلدیکنك شیخ الاسلام طرفندن اهالیيه تبلیغی
١٠	آغستوس	چیرچیر حریق کبیری
١٠	» »	کامل پاشانك سفرای اجنبیيه ویردیکی ضیافته بلغارستان قپو کتخداسی کشوفی دعوت ایتمه. مسندن دولایی مومی الیهك استانبولی ترك ایتمه‌سی
١٩	» »	حجاز تیمور یولنك مدینه‌یه وصولی
٩	ایلول »	شرق شمندوفر عمله‌سنك غره‌وی یهانه‌سیله مذکور شمندوفرلرك شرقی روم ایلی و بلغارستان داخلنده‌کی قسمنك بلغار حکومتی طرفندن ضبطی
١٥	» »	تقویم وقایع جریده‌سنك انتشاری
٢١	» »	بلغارستان پرنسی وشرقی روم ایلی والیسی پرنس فردیناندك طرنوه‌ده اعلان استقلال ایتمسی
٢٢	» »	بوسنه ـ هرسكك آوستریا طرفندن الحاقی اعلان اولنمه‌سی
٢٩	» »	کریدلیلرك جزیره‌یی یونانستانه الحاق ایتدکلرینی اعلان ایله‌ملری
٢٨	تشرین ثانی »	استانبول مبعوثلرینك انتخابی
٣	کانون اول »	هیئت اعیان اعضالغنه تعیین ایدیلن ذواتك اعلانی
٤	» »	مجلس مبعوثان عثمانینك یوزبرپاره طوپ انداختیله رسم کشادی
١٥	» »	ایتالیانك جنوبنده و سجلیاده زلزلهٔ مدهشه
١٨	کانون اول ١٣٢٤	عبدالحمید طرفندن یلدیزده مبعوثان شرفنه ضیافت ویرلمه‌سی
٢١	مارت ١٣٢٥	بالآخره وولقان جمعیتی نامنی آلان اتحاد محمدی جمعیتنك یره باتانده‌کی مرکزینك اجرای رسم کشادی
٣١	» »	آیاصوفیه‌ده عسکرك عصیانی وحرکت ارتجاعیه‌نك ابتداسی
٣١	» »	آطنه اغتشاشنك ظهوری
٥	نیسان »	یومی ثروت فنونك وقایع اختلالیه اثناسنده مملکته خدمت ایچون تکرار نشری
٧	» »	مجلس ملینك ایاستفانوسده یاط قلوبده اجتماعه باشلامسی
١٠	نیسان »	عبدالحمیدك صوك سلاملغی
١١	» »	حرکت اردوسنك استانبوله مظفراً دخولی
١٢	» »	استانبولده ادارهٔ عرفیه اعلانی
١٤	» »	عبدالحمیدك بافتوای شرعی خلعی وسلطان محمدخان خامس حضرتلرینك جلوسی
١٥	» »	عبدالحمیدك مع عائله سلانیکه سوقی
٢٧	» »	قلنج آلاینك اجراسی
١٣	مایس »	دول حامیه‌نك کریددن عسکرلرینی چکمه‌لری
٥	اغستوس »	حانیه قلعه‌سندن یونان بایراغنك دول حامیه عساکری طرفندن ایندیرلمسی
١٩	» »	ذات شاهانه‌نك بروسه‌یی تشریفلری
١٤	تشرین اول »	ذات شاهانه‌نك ایزمیتی تشریفلری
١٩	» »	درسعادتده ایلك دفعه اوله‌رق اخذ عسکر فرمانی قرائتی
٢٢	» »	حیدرپاشا استاسیونك رسم کشادی

٥ كانون ثانی ١٣٢٥ چراغان حریق مؤسفی
٤ مارت ١١٣٦ مدحت پاشا محاکمه‌سنك اعاده‌سیچون علی حیدر مدحت بكك وكیللری طرفندن عدلیه نظارتنه استدعا ویرلمسی
٨ » » بلغار قرال و قرالیچه‌سنك درسعادته مواصلتی
١٨ » » آرناوودلق عصیانی
١٩ » » یونانستانده اتحادعسكرینك طاغلمسی
٢١ » » صربستان قرالنك درسعادته مواصلتی
٢٤ نیسان » قرال ادواردك وفاتی
٤ مایس » معارف مدالیه‌سی احداثی
٥ » » هاله‌ی قویروقلی بیلدیزینك كره‌مزدن تباعدی
٢٢ تموز » ثروت فنونك بیكنجی نسخه‌سنك انتشاری
٢٢ » » حوران عصیانی
٥ آغستوس » بروكسل سركیسنك احتراقی
٢١ » » باربا روس زرهلیسنك مواصلتی
١ ایلول » فنار پطریفخانه‌سی مجلس ملیسنك اجتماعدن منعی
١ » » دوائر وزنه‌لرینك مالیه‌یه نقلی
٦ » » درسعادتده قولرا ظهوری
٢٢ » » پورتكیزده جمهوریت اعلانی
٢٦ » » بیوك مانوره‌لره مباشرت اولنمسی
٢ تشرین اول » ونیزه‌لوسك یونان قابینه‌سنی تشكیل
١٣ » » ذات شاهانه‌نك ادرنه‌یه حركتی
٧ تشرین اول ١٣٢٦ قونت لئون تولستویك وفاتی
٢٣ كانون اول » ترکستانده حركت ارض وقوعی
٢٦ » » انجمن دانش طبینك ایلك اجتماعی
٢٦ » » امیر عالمك بخارا امارتنه قعودی
٥ » » یمن عصیانی
٢٤ » » باب عالی حریق اسف انگیزی
١٢ » » یمنده موفقیت عسكریه
١٨ » » حدیده ـ صنعا شمندوفرینك وضع اساسی
٢٧ » » مكتب حربیه‌نك ٧٥ نجی سنهٔ دوریه‌سی مراسمی

[بوسنه اثناسنده دوائر رسمیه‌ده زوالی ساعت استعمالنه باشلانمشدر .]

٢٠ مارت ١٣٢٧ مالیسور عصیانی
٢٨ » » صامسون ـ سیواس شمندوفرینك وضع اساسی
١٣ مایس » ذات حضرت پادشاهینك روم ایلی سیاحتی ایچون استانبولدن حركتلری
١٣ حزیران » انكلتره قرالنك وسم تتویجی
١٠ تموز » آبدهٔ حریتك رسم كشادی ومهرجان ووزنه جیلر حریق كبیری
١٦ ایلول » ایتالیانك تورکیایه اعلان حربی
٢٣ تشرین اول » طرابلس غربی الحاق ایتدیكنه دائر بیانناممه نشری
(كانون ثانی ١٩١٢) انكلتره‌نك هندستانك پایتختی دلهی شهرینه نقلی
٥ » » مجلس مبعوثانك با ارادهٔ سنیه فسخی

(سالنامهٔ ثروت فنون) ك اوچونجی سنه‌سنك صوكی

سالنامهٔ ثروت فنونك علاوه قسمی

مجلس مبعوثان واعيانك اوچونجی ١٣٢٦ — ١٣٢٧ سنهٔ اجتماعيه‌سنده تدقيق وقبول اولونارق
مرعيت احكامنه ارادهٔ سنيهٔ پادشاهی صادر اولان

عثمانلی قانونلری

[سالنامهٔ ثروت فنون — سنه ٣]

٧ نجی ماده ذیلی ملغادر .

١١ نجی مادهٔ قائمه : مصارف محاکمه‌نك ایفاسی محکوم علیهه عائددر . برجرمدن دولایی محکوم اولان اشخاص متعدده رد اموال واعطای تضمینات‌ده ومصارف محاکمه‌نك ایفاسنده آخره حصه‌سیله حق مراجعتی اولق اوزره یکدیکرینه متکفلدر . جرائم مختلفه‌دن دولایی براعلام ایله محکوم اولان اشخاص متعدده‌نك یکدیکره تکفلی یالکز مشترکاً محکومیتی انتاج ایدن جرمك مصارف محاکمه‌سنه عائددر .

١٢ نجی مادهٔ قائمه : جنایت وجنحه‌یه متلق موادده مأمورین ضابطه طرفندن نظارت آلتنه آلنمق وجرمده استعمال وانان ویا لاجل‌الاستعمال تهیه‌قلنان ویاوقوع جرمدن‌حصوله کلن اشیاجرمده ذی‌مدخل اولیان اشخاصه عائد اولدیغی حالده ضبط ایدلك جزالری دخی مشترکاً حکم وترتیب اولنه بیلور .
اعمالی . استعمالی ، طاشینمسی ، محافظه‌سی ، بیع و شراسی جرم تشکیل ایدن اشیا برمحکومیت جزائیه اولمسه واشیای مذکوره فاعل جرمه عائد بولنمسه بیله مطلقا ضبط ومصادره اولنور .

٣٧ نجی مادهٔ قائمه : مجازات‌نقدیه : برشخصدن قانونك تعیین ایتدیکی اوزره اخذ آلنمسیدر .
محکوم اولان کیمسه کندیسنه اخبار نامه تبلیغی تاریخندن اعتباراً ایکی آی ظرفنده مبلغ محکوم بهی تأدیه ایتمز ویا اداده‌من ایسه ـ برکون حبس ، ربع لیرا وربع لیرانك کسورینه بدل اولق اوزره ـ تأدیه اولنمامش جزای‌نقدی بالمحاکمه حبس جزاسنه تحویل اولنور . لکن محکوم علیه محبوس قالدیغی بهرکون ایچون فقرهٔ سابقه موجبنجه برچاریك لیرا تنزیل‌اولندقدن صوکره متباقی مبلغی تأدیه ایدرسه جزای نقدی مقامنه قائم اولان حبس جزاسنی اسقاط ایده بیلور فقط حبس‌مدتی برسنه‌یی تجاوز ایده‌من .

٣٩ نجی مادهٔ قائمه : حکم قطعی لحوقندن اول وقوع بولان موقوفیت مدت محکومهٔ جزائیه‌دن تنزیل اولنور . اکر محکوم علیه حقنده نفی جزاسی حکم اولنمش ایسه برکونلك موقوفیت بش کونلك نفیه معادل عد اولنور واکر یالکز مجازات نقدیه ترتیب اولنمش ایسه جزای نقدی ٣٧ نجی ماده‌ده کوستریلن نسبت دائره‌سنده محسوب وتنزیل اولنور .

٤٠ نجی مادهٔ قائمه : حین ایقاع جرمده اون‌اوچ یاشنی اکمال ایتمامش‌اولانلر قوهٔ ممیزه‌دن محروم عد اولنوب ایشلدکاری جرمدن مسئول اولمازلر آنجق جنحه محکمه‌سی حکمیله وکندیلرندن تعهدنامه‌النمق صورتیله ابوین ویا ولی ووصیلرینه تسلیم ویاخود نهایت سن رشدینی تجاوز ایتمیه‌جك برمدتله برای تربیه وتوقیف براصلاحخانه‌یه ایصال اولنورلر ابوین ویاولی ویاوصیلرینه باتعهدنامه تسلیم‌اولنان حوجقلر اون‌بش یاشنی اکمال ایتمکسزین تقید ونظارتده تسیبله برجرم ایقاع یتملرینه میدان ویریلور ایسه محافظه‌سنه‌مأمور اولنلردن برلیرادن یوزلیرایه قدر جزای نقدی آلنور.

حین ایقاع جرمده اون‌اوچ یاشنی اکمال ایتمش اولوب‌ده اون بش یاشنی اتماماتمامش اولانلرحقلرنده ایشلدکاری جرمدن دولایی بروبه‌آتی جزا تعیین اولنور .

اکر جرمی اعدام ویا مؤبد کورك ویاقلعه بندلك ویانفی ابد جزالرینی مستلزم اولان جنایات قبیلندن ایسه اصلاح نفس‌ایچون بش‌سنه‌دن اون سنه‌یه‌قدر حبس‌اولنور واکر موقت کورك ویا موقت‌قلعه‌بندلك ویا نفی‌موقت جزالرینی‌موجب‌اولان جرائمدن‌ایسه کذلك اصلاح‌نفس‌ایچون جرمنك مستلزم‌اولدیغی جزامدتنك ربعندن نهایت‌ثلثی‌مقداری‌مدته‌دك حبس‌اولنورویاایکی‌صورتده دخی‌بش سنه‌دن‌یدی‌سنه‌یه‌قدر ضبطیه‌نظارتی آلتنه‌آلنه‌بیلور واکرجرمی‌حقوق مدنیه‌دن اسقاط جزاسنی‌موجب ایسه کذلك‌اصلاح نفس‌ایچون التی‌آیدن

اوچ سنه‌یه قدر حبس اولنور اکرذکر اولنان جزالرك مادوننده برجزایی موجب ایسه اول جزانك ثلث مدتی تجاوز ایتمامك اوزره برمدت معینه ایله کذلك اصلاح نفس ایچون حبس اولنور . اکر مجازات تقدیه‌یی مستلزم ایسه نصفی تنزل ایدیلور . حین ایقاع جرمده اون بش یاشنی اتمام ایتمش اولوبده اون سکز یاشنی اتمام ایتمامش اولنلر اعدام ویا مؤبد کورك ویا مؤبد قلعه‌بندلك ویامؤبد نفی جزالرینی مستلزم اولان احوالده اصلاح نفس ایچون یدی سنه‌دن اون بش سنه‌یه قدر حبس اولنور وموقت کورك ویا موقت قلعه بندلك ویاخود نفی موقت جزالرینی مستلزم احوالده کذلك اصلاح نفس ایچون مجازات اصلیه مدتنك نصفندن ثلثانی مدتنه قدر حبس اولنور وهر ایکی صورتده دخی بش سنه‌دن اون سنه‌یه قدر ضبطیه نظارتی التنه النه‌بیلور واکر جرم ذکراولنان جزالرك مادوننده‌ایسه جزای اصلینك ربعی‌بعدالتنزیل حبس جزاسی تعیین اولنور .

٤٢ نجی ماده‌یه علاوه : کرك کندیسنك وکرك آخرك نفسنه ویا عرضنه وقوع بولان وتحرز ممکن اولیان برتعرض ناحق فی‌الحال دفع ضرورتیله ایقاع ایدیلن فعل جرم عد اولنماز .

جبروشدت اجراسیله وقوع بولان نهب وسرقت اثناسنده ویاخودبرشخصك اراده واختیارینی‌خلل‌دار ایده‌جك درجه‌ده برضرر عظیمی مؤدی اولان سرقتلرده سارق وناهبلرك صورسائره الله دفعی ومالك استردادی ممکن اولمدیغی حالده کندیسنی مدافعه وفی‌الحال مالنی ویا یدمحافظه‌سنده بولنان اموالی محافظه وتخلص واسترداد ایچون ایقاع ایدیلان افعال جرم عد اولنماز .

حکم قانونی ویا مرجع قانونیسندن صادر اولوب انفاذی وظیفة ضروری اولان برامری اجرا صورتیله ایقاع ایدیلان فعل جرم عد اولنماز .

٤٥ نجی مادهٔ قائمه : اشخاص متعدده برجنایت‌ویاجنحه‌یی متحداً ایقاع ایدر ویاخود افعال‌متعدده‌دن مرکب اولان برجنایت ویاجنحه‌ده برطاقم اشخاصدن هربری جرمك حصولی مقصدیله افعال مزبوره‌دن برینی‌ویا برقاچنی اجرا ایلرسه اشخاص مذکوره‌یه هم فعل دنیلور وجمله‌سی‌فاعل مستقل‌کبی مجازات‌اولنور.

برجنایت ویا جنحه‌نك ایقاعنده فرعاً ذی‌مدخل اولانلر قانونك صراحتی اولیان برلرده بروجه آتی مجازاته دوچار اولورلر :

اکر فعل اصلی اعدام ویامؤبد کورك جزالرینی مستلزم ایسه فرعاً ذی‌مدخل اولانلر حقنده اون سنه‌دن اشاغی اولمامق اوزره موقت کورك ومؤبداً قلعه بندلك جزاسنی مستلزم ایسه کذلك اون سنه‌دن اشاغی اولمامق اوزره موقت قلعه بندلك ومؤبداً نفی جزاسنی مستلزم ایسه اوچ سنه مدتله قلعه بندلك جزاسی حکم اولنور .

احوال‌سائره‌ده اصل جنایت‌ویاجنحه ایچون معین اولان جزانك سدسندن ثلثنه قدری تنزیل‌اولنور.

آخر کیمسه‌یی هدیه ویا نقود اعطاسی ویا تهدید ویاحیله ودسیسه اجرا واعمالی ویاخودنفوذ ایقاعی ویا حکم مأموریتك سوء استعمالی صورتلریله برجنایت ویاخود جنحه ایقاعنه تحریك ایدنلر وبر جنایت ویا جنحه‌نك ایقاع ایدیله‌جکنه واقف اوله‌رق حسولنه خادم تعریفاتده بولنانلر وبر جنایت وجنحه ایقاعنه مدار اوله‌جق اسلحه وآلات و وسائط سائره‌یی بیله‌رك تدارك ایدنلر وبر جنایت ویا جنحه‌یی اعداد ویا تسهیل ویا اکماله سبب اولان افعاله بیله‌رك فاعل اصلی‌یه معاونتده بولنانلر اول جنایت ویا جنحه‌نك‌فرعاً ذی‌مدخلی عد اولنورلر .

امنیت حکومته وآسایش عمومیه وامنیت اشخاص واموالله قارشی حیدودلق ویا استعمال جبر وشدت ایلیان ارباب جرائمك افعال‌وحرکاتنه واقف‌اوله‌رق انلره بالاختیار بیه‌جك‌ویا یاته‌جق وصاقلانه‌جق ویاخود طوپلانه‌جق محل ویرنلر فرعاً ذی‌مدخل عد اولنورلر .

سرقت ويا غصب صورتيله وياخود برجنايت وجنحه ايقاعيله استحصال اولنان اشيايى تماماً ويا قسماً بيله‌رك نزدلرنده حفظ واخفا ايلينلر اول فعللرده فرعاً ذى‌مدخل عد اولنورلر .

٤٦ نجى مادهٔ قائمه : بركيمسه بر جنايت ايقاعنى تصميم‌ايدوب ده وسائط مخصوصه ايله اجراسنه بدأ ايدرك يداختيارنده اولميان اسباب مانعه حيلولتيله اول جنايتك حصولنه مقتضى افعالى اكمال ايده‌مه‌مش ايسه قانونك صراحتى اولميان برلرده فعل مذكور اعدام ويامؤبد كورك جزالرينى مستلزم اولديغى حالده متشبث حقنده يدى سنه‌دن اكسيك اولمامق اوزره موقت كورك ومؤبد قلعه‌بندلك جزاسنى مستلزم ايسه كذا يدى سنه‌دن اكسيك اولمامق اوزره قلعه‌بندلك ومؤبداً نفى جزاسنى مستلزم اولان احواله اوچ‌سنه مدتله كذلك قلعه‌بندلك جزاسى حكم اولنور . احوال سائره‌ده اوجنايت ايچون قانوناً معين اولان جزانك نصفندن ايكى ثلثنه قدرى تنزيل ايديلور .

متشبث ، جرمك افعال اجرائيه‌سندن بالاختيار فراغت ايتديكى وفقط تمام اولان قسم فعل حدذاتنده برجرم تشكيل ايلديكى حالده انجق اول قسمه مخصوص جزا ايله مجازات اولنور .

بركيمسه تصميم ايتديكى جنايتك كافهٔ افعال اجرائيه‌سنى اكمال ايتمش وفقط يداختيارنده اولميان اسباب مانعه حيلولتيله اول جنايت ميدانه كلمه‌مش ايسه ـ قانونك صراحتى اولمان برلرده ـ فعل مذكور اعدام ومؤبداً كورك وقنعه بندلك جزالرينى مستلزم ايسه متشبث حقنده اون‌سنه‌دن اشاغى اولمامق اوزره موقت كورك . مؤبد قلعه‌بندلك جزاسنى مستلزم ايسه كذا اون سنه‌دن اقل اولمامق اوزره قلعه‌بندلك ومؤبد نفى جزاسنى مستلزم ايسه اوچ سنه مدتله قلعه بندلك جزاسى حكم اولنور . احوال سائره‌ده اوجنايت ايچون معين اولان جزانك ثلثندن نصفنه قدرى تنزيل اولنور .

برجنحه‌نك اجراسنه تشبث انجق قانونك صراحتى اولان برلرده مستلزم جزادر .

٤٧ نجى مادهٔ قائمه : برجرمده تخفيف جزايى موجب اسباب تقديريه موجود اولديغى حالده اعدام جزاسى مؤبد ويا اون‌بش‌سنه‌دن اقل اولمامق اوزره‌موقت كوركه ، مؤبد كورك‌موقت كورك‌وبابش‌سنه‌دن اقل اولمامق اوزره موقت قلعه بندلكه وموقت كورك ومؤبد قلعه بندلك جزاسى موقت قلعه‌بندلكه تحويل اولنور .

جرم ، مؤبد نفى ويا موقت قلعه‌بندلك ويا حقوق مدنيه‌دن اسقاط ومؤبداً رتبه ومأموريتدن محرومیت جزاسنى مستلزم اولديغى تقديرده مجازات مذكوره برسنه‌دن اقل اولمامق اوزره حبس جزاسنه تحويل ايديلور . جرم جنحه قبيلندن اولديغى تقديرده محكمه مجازات تأديبيه‌نك حداصغريسنه‌قدرحكم‌ايده‌بيلور .

٤٨ نجى مادهٔ قائمه : انبياى عظام حضراتنه قارشو علناً فضاحت لسانيه‌يه اجتسارى ثابت اولنلر برسنه‌دن اوچ سنه‌يه قدر حبس اولنور .

ذات حضرت پادشاهينك‌حياتنه سوء قصدايدن ويياخود اشبو سوء قصدك اجراسنه تشبث‌ايدنلر كيمسه اعدام اولنور . شخص همايونه تعرض ايدن كيمسه موقتاً كوركه قونيلور . هركيم بالذات ويا بالواسطه تبعهٔ دولت عليه وسكنهٔ ممالك محروسه‌يى ذات‌حضرت پادشاهى ويياخود حكومت عثمانيه علىهنه مسلحاً عصيان ايتديرمك اوزره تحريك ايدوب‌ده مقصدى اولان قضيهٔ عصيان فعله چيقار ايسه اعدام ومادهٔ عصيانك اجراسنه باشلانمش اولور ايسه اول كيمسه اون‌سنه‌دن اقلى اولمامق اوزره قلعه‌بندلك جزاسيله مجازات‌اولنور . ذات حضرت پادشهى‌يه علناً اطالهٔ لسانه جرأتى‌ثابت اولان شخص‌اوچ آيدن اوچ سنه‌يه‌قدرحبس‌اولنور .

قانون اساسى وحكومتك شكل ، هيئتنى ويا سلطنت سنيه‌نك اصول وراثتنى تغيير وتبديل ويا امحايه جبراً تشبثى ثابت اولان شخص اعدام اولنور .

۵۵ نجی مادەیه علاوه : هرکیم دول متحابه رؤسای حکومتندن بری علیهنه برجرم ایقاع ایدەجك اولورایسه قانوناً اوجرمه مخصوص اولان جزا ثلث مقداری تزیید اولنور.

تعقیبات جزائیه جریانی متعرض علیهك شکایتنامه سنه متوقف افعال وقوعنده دولت اجنبیه‌نك حکومت طرفندن اصولاً شکایتنامه ویرلمك اقتضا ایدر .

سلطنت سنیه نزدینه مأمور اولان سفرای اجنبیه علیهنه برجرم ایقاع ایدلدیکی تقدیرده اوجرمه مخصوص اولان جزاسدس مقداری تزیید اولنور . جرم مذکور تحقیر توعندن ایسه تعقیبات اجراسی متجاوز علیهك شکایتنه متوقفدر .

هرکیم رسماً کشیده قلنمش اولان دولت‌علیه ویادول متحابه سنجاغی وطغرا ویاآرمه‌سنی قصدحقارتله شق وتخریب وصور سائره ایله تذلیل ایدرسه آلتی آیدن اوچ سنه‌یه قدر حبس ایله مجازات اولنور .

۶۳ نجی ماده وذیلی ملغادر .

۶۷ نجی مادۀ قائمه : حکامك وعلی‌الاطلاق وظائف وخدمات رسمیه‌یی درعهده ایلیان بالجمله مأمورینك ومنتخب ومنصوب بالجمله مجالس رسمیه اعضاسنك وافراد ناسدن اولوب‌ده اهل خبره وحکم کبی بروظیفۀ رسمیه الله مکلف بولنان اشخاصك ودعوی وکیللرینك قانوناً ونظاماً یاپمغه مجبور اولدیغی شیئی یاپمق ویا یاپمامق و یاپمامغه مجبور اولدیغی شیئی یاپمق ویا یاپمامق ایچون اخذ ایلدکلری اچقه وهدیه نامیله آلدقلری اشیا وتأمین ایتدکلری سائر منافع رشوت اولدیغی کبی بومقصده مبنی دون ویا زیاده بهایه اشترا وبیع ایتدکلری اموال واملاك‌قیمت حقیقیه‌سیله ثمن مسمی بیننده‌کی فرق فاحش دخی رشوتدر.

۶۸ نجی مادۀ قائمه : مرتشیدن آلدیغی پاره ایکی قات اولەرق استرداد ویا تعهد اولنان نقود ومنافعك برمثلی جزای نقدی اولەرق اخذ اولندقدن صکره موقةً قلعه بند ایدیلور وایفا ایلدیکی معامله برحقك اخلالنی موجب اولمش ایسه قلعه بندلك جزاسی بش سنه‌دن اقل اولەماز .

۶۹ نجی مادۀ قائمه : راشیدن ویرمش ویا تعهد ایتمش اولدیغی مبلغ جزای نقدی اولەرق اخذ وبورشوتی‌اخلال حق ایچون ویردیکی ثابت اولورسه موقةً قلعه بند ایدیلور .

۷۰ نجی ماده ملغادر .
۷۱ نجی ماده ملغادر .
۷۲ نجی ماده ملغادر .
۷۳ نجی ماده ملغادر .
۷۴ نجی ماده ملغادر .
۷۵ نجی ماده ملغادر .

۷۶ نجی مادۀ قائمه : رشوت اولەرق هنوز اچقه واشیا آلنوب ویرلمش اولمایوب‌ده فقط اولبابده سند ویرلمش ویاخود سند دخی آلنمیەرق رشوت تعاطیسی اوزرینه یالکز بر مقاولۀ مخصوصه وقوع بولمش اولدیغی وبومقاولەنك فعله چیقمامسی راشی ومرتشینك دفعنه مقتدر اولەمدقلری بعض موانعدن نشأت ایلدیکی بالمحاکمه ثابت ومتحقق اولور ایسه بومقوله مقاولەلره بعینه رشوت آلنوب ویرلمش نظریله باقیلوب بونی مرتکب اولانلر ۶۸ و ۶۹ نجی مادەلر موجبنجه مجازات اولنور .

۹۹ نجی مادەیه ذیل ثانی : هرکیم اولورسه اولسون قولرا وسائر امراض ساریەدن مصاب ویا

وفيات ظهور ايدن خانه وسائر محللرك قوردون آلتنه آلنمسنه دائر جانب حكومتدن وقوع بولان اوامر واجرا آته فعلاً ممانعت ايدرسه حركتنك درجه‌سنه كوره برآيدن ايكي سنه‌يه قدر حبس ايله مجازات اولنور.

٩٩ نجی ماده‌يه اوچنجی ذيل : آداب واخلاق عموميه‌يی محافظه وامن وانضباطی تقرير ويا امراض ساريه‌نك تأثيرينی تحديد ايتمك اوزره دولتجه اتخاذ اولنوب با ارادهٔ سنيه نشر واعلان قلنان مقرراته رعايت ايتمیانلر برليرادن اون بش ليرايه قدر جزای نقدی اخذ ويا يكرمی درت ساعتدن برآيه قدر حبس ايله مجازات اولنورلر .

١٠٢ نجی مادهٔ قائمه : مأمورين دولتدن برى وظيفهٔ مأموريتنی ايفاده بلاسبب مقبول اهمال وتراخی ايلر ويا آمرينك احكام قانونيه‌يه مستنداً اعطا ايلديكی اوامری كذا بركونا سبب مقبول اولمقسزين اجرا ايلمز ايسه مأموريتنك درجه‌سنه كوره اوچ ليرادن يوز ليرايه قدر جزای نقدی آلنور واشبو اهمال وتراخيدن ويا آمرك قانونه مستند اولان اوامرينی عدم اجرادن دولتجه بر مضرت حصوله كلمش ايسه درجه‌سنه كوره بر هفته‌دن اوچ سنه‌يه قدر حبس جزاسيله برابر مؤبداً ويا موقةً رتبه و مأموريتدن محرومیت جزاسی دخی حكم اولنور وبو فعلدن افرادجه بركونا ضرر حاصل اولمش ايسه اوده بشقه‌جه تضمين ايتديريلور .

١٠٥ نجی مادهٔ قائمه : برمأمور وظيفهٔ مأموريتنی سوءاستعمال ايدرك ويا قانوناً معين اولان صول وشرائط خارجنده اوله‌رق آخرك اقامتكاهنه ويا مشتملاتنه داخل اولورسه اوچ آيدن اوچ سنه‌يه قدر واكر فعل مذكوره اقامتكاهی تحری ايتمك كبی سائر معاملهٔ كيفيه انضمام ايده‌جك اولورسه آلتی آيدن اوچ سنه‌يه قدر حبس اولنور وخلاف اصول اوله‌رق افرادك تجارتكاهلری واداره‌خانه‌لری كبی خصوصی محللرده تحريات اجرا اولنورسه كذا فاعلی اوچ آيدن اوچ سنه‌يه قدر حبس اولنور وبونی آمرينك وظيفهٔ مأموريتی داخلنده اولان خصوصاتدن طولايی امريله ياپمش اولديغی تبين ايدرسه كنديسی جزادن معفو طوتيلوب آمری هركيم ايسه بوجزا آنك حقنده اجرا اولنور ومأمورينك غيری دخی هركيم اولورسه اولسون صاحبنك منی خلافنه اوله‌رق يا اخافه ، ياخود جبر ايله ويا صورت خفيه‌ده بركيمسه‌نك خانه‌سنه كيرر ايسه برهفته‌دن آلتی آيه قدر حبس ايله مجازات اولنور .

١٠٦ نجی مادهٔ قائمه : قوهٔ جبريه اعمالنه مأمور اولنلر وضابطه مأمورلری واحضار مأمورلری امر مأموريتلرينی اجراده وفوقنده بولنان آمرينك امرينی انفاذده قانون ونظامك تعيين ايتديكی احوالدن غيری صورتده اوله‌رق بركيمسه حقنده برسوءمعامله‌يه ويا جسماً ذا ويره‌جك حالته جرأت ايدر وياخود اول كيمسه‌يی ضرب وجرح ايلر ايسه برآيدن اوچ سنه‌يه قدر حبس ومؤبداً ويا موقةً رتبه ومأموريتدن محروميت جزالريله مجازات اولنور واكر ايقاع ايتديكی جرم اشبو فعللرك فوقنده ايسه اومثللو جرائمه ترتب ايدن جزا تعيين اولنور .

١١٣ نجی مادهٔ قائمه : عساكر نظاميه‌نك وحكومت طرفندن على‌الاطلاق ضابطه‌يه واداره‌يه مأمور بولنانلرك مأموريتلرينی اجراده ايكن ، ياخود اجرا ايتدكلری حكم مأموريتدن دولايی قدر وناموسلرينه نقيصه ويره‌جك صورتله حقلرنده معاملهٔ حقارته واطالهٔ لسانه واخافه‌يه جرأت ايدنلر اولور ايسه برهفته‌دن اوچ آيه قدر حبس وياخود برمجيديه آلتوندن اوچ مجيديه آلتونه قدر جزای نقدی اخذ اولنور . وبومثللو حقارتلر عساكر نظاميه وژاندارمه ضابطانی وپوليس قوميسر ومعاونلری حقلرنده وقوع بولور

ایسه اون بش کوندن آلتی یه قدر حبس اولنور وبومثللو حقارت واخافه‌نك اجراسنده تشهیر سلاح‌ایدن اولور ایسه هرحالده آلتی آیدن ایکی سنه‌یه قدر حبس اولنور .

۱۱٤ نجی مادهٔ قائمه : مأموریندن برینی ویا عساکر نظامیه‌دن ویا ژاندارمه وپولیس صنفندن برنفری مأموریتلرینی اجراده ایکن ، یاخود اجرا ایتدکاری حکم مأموریتدن دولایی ضربه ویا معاملهٔ جبر وشدته جرأت ایدن اولور ایسه آلتی آیدن ایکی سنه‌یه قدر حبس اولنور .

۱۱۵ نجی مادهٔ قائمه : اجرای حکومته وضبط وادارهٔ مملکته مأمور اولان بیوك ، کوچك کافهٔ مأمورین دولت اجرای وظیفهٔ مأموریت ایدرکن ، یاخود اجرا ایتدکاری حکم مأموریتدن دولایی برآدم بونلردن برینی ضرب وجرح ایدر ویاخود خسته‌لکنه سبب اولهجق صورتله برفعل مؤثره جسارت ایلر ایسه آلتی آیدن اوچ سنه‌یه قدر حبس اولنور .

۱۱٦ نجی مادهٔ قائمه : اجرا مأمورلری وقوهٔ مسلحه وتحصیلدارلر ایله‌احضار وتوقیف مذکره‌لرینی حامل بولنان مباشر وپولیسلر ومحاکم طرفندن برمحله نیابةً اعزام اولنان مأمورلر وضابطهٔ ملکیه وعدلیه مأمورلری قوانین ونظامات دولتی واوامر حکومتی ومقررات واعلامات محاکمی واحضار وتوقیف مذکره‌لری احکامنی ودعوتیه وجلب مذکره‌لرینی وسائر اوراق عدلیه‌یی تبلیغ وتنفیذ ایلدکاری صره‌ده بونلره تجاوزله اجراآت قانونیه‌لرینه ممانعت ایچون معاملهٔ جبر وشدته ویا دیکر برفعل مؤثره جرأت‌ایدنلر بروجه آتی مجازات اولنور .

اولا : اشبو افعال یکرمی نفردن زیاده اشخاص طرفندن ایقاع اولنور وبونلرك جمله‌سی ویا ایچلرندن بریسی جلی صورتده مسلح بولنور ایسه اوچ‌آیدن اوچ‌سنه‌یه قدرحبس جزاسی‌حکم اولنور وبونلرمیانده مسلح کیمسه بولنمدیغی حالده اشخاص‌مرقومه حقنده برآیدن ایکی سنه‌یه قدر حبس جزاسی تعیین اولنور.

ثانیاً : جرائم مذکوره اکر اوچدن نهایت یکرمی‌یه قدر اشخاص طرفندن ایقاع اولنور وکذلك بونلردن ولو بریسی بروجه‌بالا جلی صورتده مسلح بولنور ایسه اون بش کوندن برسنه‌یه قدر حبس جزاسی تعیین ایدیلور بونلر میانده حامل سلاح کیمسه بولنمز ایسه بر هفته‌دن التی آیه قدر حبس ایله مجازات اولنورلر .

ثالثاً : حرکات مسروده اکر جلی صورتده مسلح بر ویا ایکی کشی طرفندن ارتکاب اولنور ایسه بونلر برهفته‌دن التی آیه واشبو کیمسه‌لر بر کونا سلاحی حامل اولمدقلری حالده یکرمی درت ساعتدن بر آیه قدر حبس اولنورلر .

اشبو فقره‌لرده محرر مخالفت وعدم اطاعت جرملرینك ایقاعی صره‌سنده دها شدید جزایی استلزام ایدن افعال ارتکاب اولنمش ایسه افعال مذکوره مرتکبلرینك هربری حقنده قانوناً لازم کلن جزا تعیین اولنور .

۱۳۰ نجی ماده‌یه ذیل : برکیمسه حکومته درحال مراجعته مقتدر اولدیغی احواله جبر وشدت اجراسیله بالذات استیفای حق ایلر ایسه برسنه‌یه قدر حبس اولنور .

جرمك فاعلی حقك صحتی اثبات ایلرسه کوره‌جکی جزانك اوچ ربعی قدری تنزیل اولنه بیلور .

حکماً کندی یدی نزع اولنوبده مستحقنه تسلیم قلنان اموال غیرمنقوله‌یی تکرار ضبط واشغال‌ایلین شخص برآیدن برسنه‌یه قدر حبس اولنور .

اكر بوفعل جبر وشدت استعمالی ویا تهدید ابقاعی صورتیله ویاخود مسلحاً وبردن زیاده اشخاص طرفندن اجرا ایدیلورسه حبس جزامی آلتی آیدن ایکی سنه‌یه قدر تمدید اولنور .

١٣٤ نجی مادهٔ قائمه : هرکیم اولورسه ایسه اولسون نظاماته رعایتسزلك ایله تلفون وتلغرافك خدمت وحرکتنی ویاخود آلاتنی مخابره‌یه مانع اولهجق صورتله اخلال ایدرسه بش مجیدیه آلتوندن اللی مجیدیه آلتونه قدر جزای نقدی آلنور واکر بونی قصداً یاپمش اولدیغی ثابت اولورایسه بوجزای نقدیدن فضله اوچ ایدن ایکی سنه‌یه قدر حبس اولنور .

١٣٥ نجی مادهٔ قائمه هرکیم اولورایسه اولسون تلفون وتلغراف تللرینی ویاخود پورسلین دیرکلرینی کسر وتخریب مثللو حالات ایله تعطیل مخابره‌یه سبب اولورایسه اوچ ماهدن ایکی سنه‌یه قدر حبس اولنور وبش مجیدیه آلتوندن اللی مجیدیه آلتونه قدر جزای نقدی آلنور .

١٣٦ نجی مادهٔ قائمه : هرکیم اولورایسه اولسون ممالك دولت علیه‌ده برکونه اختلال وفساد وقوعی اثناسنده تلفون وتلغرافك بر ویاخود دها زیاده خطالرینی تخریب ویاخود سائر جهتله ایشلمسنی منع ویاخود جبراً وسائر صورتله ضبط ایدرك بین المأمورین جریان ایده‌جك مخابرات و مراسلاتی تعطیل وواسطهٔ تلغراف ایله مکتوب کوندرنلرك تعاطیٔ مراسلاتدن وتلفونله مکالماتدن منع وزجر ایلرایسه ویاخود تلفون وتلغراف خطنك تعمیرینه جبراً مخالفت ایلرایسه اللی مجیدیه آلتوندن ایکیوز مجیدیه آلتونه قدر مجازات نقدیه آلندقدن بشقه موقتاً کورکه قونیلور .

١٥٥ نجی ماده ذیلی : رسومات اداره‌لرینه نظاماً ابرازی لازم کلن فاطوره وبیانامه وسائره‌یی خلاف حقیقت اوله‌رق تنظیم ویا اصللرینی تغییر وتحریف ایدن ویا ایتدیرن ویاخود بویله خلاف حقیقت ویا محرف اوراق بیله‌رك ابراز ویا استعمال ایدن ویاایتدیرن اشخاص برهفته‌دن برسنه‌یه قدر حبس اولنور ویاخود بش لیرادن یوز لیرایه قدر جزای نقدی آلنور ویاخود بوجزالرك ایکیسی بردن اجرا قلنور .

١٦٦ نجی ماده‌نك ١ و ٢ نجی ذیللری مقامنه قائم مادهٔ مذیله : هرکیم دائرهٔ عائده‌سندن رخصت استحصال ایتمکسزین ممالك عثمانیه‌ده باروت وسائر اجزای ناریه واسلحهٔ ممنوعه وبونلره مخصوص فشنك اعمال ایدر ویا ممالك اجنبیه‌دن ممالك عثمانیه‌یه باروت وسائراجزای ناریه واسلحهٔ ممنوعه وبونلره مخصوص فشنك ادخال ویا بونوع چاقیلمه توسطایلر ویاخود داخل ممالك عثمانیه‌ده برمحلدن دیکر محله چاق باروت وسائر اجزای ناریه واسلحهٔ ممنوعه وبونلره مخصوص فشنك نقل وادخال ایدرسه بونلرمصادره اولندقدن بشقه ایکی آیدن ایکی سنه‌یه قدر حبسه قونیلور وبش مجیدیه آلتوندن اللی مجیدیه آلتونه قدر جزای نقدی آلنور . بلا رخصت بوقبیل ممنوع فشنك واسلحه وباروت واجزای ناریه طاشیانلر وصاتانلر دخی برماهدن الی ماهه قدر حبس وبرمجیدیه آلتوندن اون مجیدیه آلتونه قدر جزای نقدی اخذیله مجازات اولنور . قانون جزا اعتباریله اسلحهٔ ممنوعه‌دن مقصد علی الاطلاق اسلحهٔ میریه وحربیه ایله ناملوسی اون بش سانتیمتروبی متجاوز اولان رووولرلردر .

١٧٠ نجی مادهٔ قائمه : تعمداً برشخصی قتل ایدن ویا آباد اجداد وامهات وجداتندن برینی ولو من غیر تعمدٍ قصداً قتل ایلیان کیمسه اعدام اولنور .

١٧٤ نجی مادهٔ قائمه : برکیمسه من غیر تعمدٍ برشخصی قصداً قتل ایدرسه اون بش سنه مدتله کورکه

قونیلور . فقط اشبو تلف نفس قضیه‌سی اولا مجلس ملی اعضاسندن ویا مأمورین دولتدن بری علیهنده ایفای وظیفه حالنده ویا ایفا ایلدکلری وظیفه‌دن دولایی اجرا ایدلمش ثانیاً اشکنجه ویا تعذیب اجراسیله ایقاع ایدلمش ویاخود بردن زیاده اشخاص علیهنده وقوعه کلمش اولدیغی حالده فاعلی مؤبداً کورکه قونیلور. برجرمك تهیئه ویا تسهیلی و یا اجراسی ویاخود جرم مذکورك فاعل اصلی ویا فرعیلرینك فرارلری ویاجزاسز قالمالری خصوصنك تأمینی ضمننده ایقاع ایدیلان فعل قتلك فاعلی اعدام اولنور .

قتل قصدینه مقارن اولمقسزین بالاختیار ایقاع ایدیلان ضرب ویا تلف نفسی مفضی اولمیان آلات ایله وقوعبولان جرحدن متأثراً مضروب ومجروح وفات ایدرسه فاعلی بش سنه‌دن اقل اولمامق اوزره موقتاً کورکه قونیلور .

۱۷۵ نجی مادهٔ قائمه : تلف نفس فاعل عندنده مجهول اولان اسباب متقدمه‌نك ترافقیله ویافعلدن بتون بتون آیری برسببك انضمامیله وقوعه کلمش ایسه اعدامی مستلزم احوالده اون بش سنه‌دن مؤبد واون بش سنه کورکی مستلزم احوالده اون سنه‌دن اقل اولمامق اوزره کورك جزاسی حکم اولنور .

۱۷۶ نجی مادهٔ قائمه : برعضوك قطع ویا کسرینی ویا عملدن سقوطنی ویا دیکر برمعلولیت دائمه‌یی انتاج ایلیه‌جك صورتده ضرب ویا جرحه ویا آخر برفعل مؤثره قصداً جرأت ایلین کیمسه مصارف جراحیه‌سی استیفا اولنمسیله برابر موقتاً کورکه قونیلور . افعال مذکوره تعمداً ایقاع ایدلمش ایسه کورك جزاسی التی سنه‌دن اقل اولهماز .

۱۷۷ نجی ماده ذیلی ملغادر .

۱۷۸ نجی مادهٔ قائمه : برکیمسه برشخصی یکرمی کوندن زیاده ایشندن قالمسنی ویاخود خسته‌لنمسنی موجب اولهجق صورتده جرح ویا ضرب ایدر ویا برفعل مؤثر ایقاع ایلر ایسه اوچ آیدن ایکی سنه‌یه قدر حبس اولنور ومصارف جراحیه‌سیله مجروح ومضروبك حان صحتنده کسب ایده‌جکی تجارت واجرتنك مثلی کندوسندن آلنوب مجروح ومضروبه ویریلور واکر بونی اولجه تصور وتصمیم ایدرك یاپمش اولدیغی تبین ایدرسه حبس مدتی برسنه‌دن اقل اولهماز .

۱۷۹ نجی ماده وذیلی مقامنه قائم اولان ماده : جرح وضرب اکر مادهٔ سابقه‌ده مذکور اولان درجه‌دن خفیف اولور ایسه جارح وضارب اولان کیمسه برهفته‌دن برسنه‌یه قدر حبس ایدیلور وبرلیرادن اون لیرایه قدر جزای نقدیه محکوم اولور ویا بوجزالرك یالکز بریسی حکم اولنور واکر بونی اولجه تصور وتصمیم ایدرك یاپمش اولدیغی تبین ایدر ایسه حبس مدتی برآیدن ایکی سنه‌یه قدر تمدید اولنور .

قتل قصدیله اولمیه‌رق مجرد اخافه ایچون برینه سلاح چکن کیمسه دخی برهفته‌دن آلتی آیه قدر حبس اولنور .

آباد واجداد وامهات وجداتدن برینی ضرب وجرح ایلیلر بروجه آتی مجازات اولنور .

ضرب وجرح برکونا اعراض وامراضی موجب اولمامش ایسه ضارب وجارح اون بش کوندن ایکی سنه‌یه قدر ویوز یتمش سکز نجی ماده ده مذکور خسته‌لغی موجب بولنمش ایسه درت آیدن اقل اولمامق اوزره حبس اولنور . ضرب وجرح یوز یتمش یدنجی ماده‌ده مذکور احوالی موجب اولمش ایسه فاعل بش سنه‌دن اقل اولمامق اوزره واکر فعل تصور وتصمیم ایله ایقاع ایدلمش ایسه اون سنه‌دن اقل اولمامق اوزره مضروب و مجروح ضرب وتلف نفسی مفضی اولمیان آلات ایله وقوعبولان جرحدن متأثراً وفات

ایلر ایسه کذلك اون سنه‌دن اقل اولمامق اوزره ومضروبك وفاتی مؤدی اولان ضرب وتلف نفسی مفضی اولمیان آلات ایله وقوعبولان جرح تصور وتصمیم‌ایله ایقاع‌ایدلمشسه اون بش سنه مدتله کورکه قونیلور .

۱۷۹ نجی مادهیه علاوه : اشبو ماده‌ده بیان اولنان فعل اون کوندن زیاده خسته‌لنی موجب اولمامش ایسه تعقیبات اجراسی شکایتنامه اعطاسنه متوقفدر . اقارب وتعلقات بیننده وقوعه کلان بوقبیل ضرب وجرح دعوالرینك تعقیبندن شکایتنامه‌نك اعطاسندن صکره دخی مشتکینك فراغتی حقوق عمومیه دعواسنی اسقاط ایدر .

۱۸۰ نجی مادهٔ قائمه : برمنازعه اثناسنده وقوعبولان قتله وتعطیل عضوده وجرحدن متأثراً وفاتده وضرب وجرح افعالنك اجراسنده اشخاص متعدده اشتراك ایدوب‌ده فاعلك کیم اولدیغی تعین ایلمامش ایسه اشخاص مرقومه‌دن هر بریسی حقنده فعل ایچون قانوناً معین اولان جزا ثلثدن نصفه قدر تنزیل اولنه‌رق حکم ایدیلور واعدام ومؤبد کورك جزالرینی استلزام‌ایدن افعالده‌اون سنه‌دن‌اقل‌اولمامق‌اوزره کورك جزاسی تعیین اولنور .

۱۸۶ نجی ماده ملغادر .

۱۸۸ نجی مادهٔ قائمه : برکیمسه زوجه‌سنی ویاخود دیکر محارمندن برینی برشخص ایله فعل شنیع زنا حالنده کوروب‌ده بریسنی ویا ایکیسنی بردن ضرب ویا جرح ویا قتل ایلسه معفودر واکر برکیمسه زوجه‌سنی ویاخود محارمندن برینی برشخص ایله فراش غیرمشروعده کوروب‌ده بریسنی ویا ایکیسنی بردن ضرب ویا جرح ویاخود قتل ایتسه معذوردر .

۱۸۹ نجی ماده‌نك فقرهٔ ثانیه‌سی ملغادر .

۱۹۰ نجی مادهٔ قائمه : معذرتی متحقق اولانلرك جزالری بروجه آتیدر :

اکر فعل اعدام ویامؤبد کورك ویامؤبد قلعه بندلك‌جزالرینی مستلزم ایسه فاعل برسنه‌دن اوچ سنه‌یه قدر حبس اولنور .

اکر فعل مجازات سائرهٔ ترهیبیه‌یی مستلزم ایسه فاعل آلتی آیدن ایکی سنه‌یه قدر حبس اولنور .

اکر فعل مجازات تأدیبیه‌یی مستلزم ایسه فعل ومعذرتك درجه‌سنه کوره فاعل یکرمی درت ساعتدن آلتی آیه قدر حبس ویا بش بشلکدن ایکی لیرایه قدر جزای نقدیه محکوم اولور .

۱۹۱ نجی مادهٔ قائمه : برشخص کندیسنه ، یاخود تعیین ایتدیکی برمحله نقد آچقه ویا بعض اشیا کوندرمسنی ویا سائر مطالب وتکالیفی حاوی برکیمسه‌یه مهرلی ویا مهرسز ویا امضالی . یا امضاسز کاغد ارسال ایدرك یاخود آدم کوندره‌رك ایستدیکنی کوندرمز وتکلیفنی اجرا ایلمسه حقنده بعض مضرت وقوعه کتیره‌جکی بیانیله اخافه وتهدید ایدر وبیان ایتدیکی مضرت فاعلی حقنده قانوناً اعدام ، یا مؤبداً کورك جزاسنی موجب اولوب فقط فعله جیقمامش بولنور ایسه بو نوع جنایته متجاسر اولان شخص موقتاً کورکه قونیلور .

اکر تهدید واقع آچقه ویا بعض اشیا ویا سائر مطالبی محتوی اولمایوب‌ده ایقاع ایدیله‌جك مضرت فقرهٔ سابقه‌ده معین اولان جرائمدن برینی تضمن ایدر وفقط فعله جیقمامش بولنور ایسه تهدیده جرأت ایدن شخص بر سنه‌دن اوچ سنه‌یه قدر حبس اولنور .

برشخص برنجی فقره‌ده محرر مطالب وتکالیف ومضرات ایله آخر کیمسه‌یی شفاهاً تهدید ایلر ویاخود تهدید واقع مهرلی ویا مهرسز ویا امضالی ویا امضاسز کاغد ارسال ایلمك ویاخود آدم کوندرمك صورتیله واقع اولمقله برابر اخبار ابدیلن مضرت فقرهٔ مذکوره‌ده‌کی جنایتلردن دها خفیف نوعدن وکذا فعله چیقمامش بولنور ایسه شخص محکوم اوچ آیدن اوچ سنه‌یه قدر حبس اولنور . اکر مطالب واقعه ضمننده وقوعه کلان تهدید واخافه مجازات تأدیبیه‌یی مستلزم اولور ویا ناموس وحیثیتی علیهنده تشهیر ایله تهدید وقوعه کلیرسه فاعلی برهفته‌دن برسنه‌یه قدر حبس اولنور .

۱۹۲ نجی مادهٔ قائمه : وسائط مخصوصه استعمال ایدرك ویا بشقه‌سنك طرفندن استعمالنه رضا ویره‌رك اسقاط جنین ایدن قادین آلتی آیدن اوچ سنه‌یه قدر حبس اولنور .

برخاتونك رضاسیله وسائط مخصوصه تهیه ایدرك جنینی اسقاط ایتدیرن شخص بر سنه‌دن اوچ سنه‌یه قدر حبسه محکوم اولور .

اکر بواسقاط جنینك نتیجه‌سی اوله‌رق ویا سقط ایچون استعمال اولنان واسطه‌دن تلف نفس حصوله کلور ایسه درت سنه‌دن یدی سنه‌یه قدر کورکه قونیلور .

برکیمسه حاملنه مطلع اولدیغی برخاتونك رضاسی اولمیه‌رق وسائط مخصوصه استعمالنی ویاخود ضرب وجرح ویا افعال سائره ایقاعی ایله اسقاط جنین وقوعه کتیرر ایسه اوچ سنه‌دن اون سنه‌یه قدر کورکه حکم ایدیلور .

اکر بواسقاط جنینك نتیجه‌سنده ویاسقط ایچون استعمال اولنان واسطه‌دن خاتون تلف اولور ایسه جزا اون بش سنه‌دن آشاغی اولمامق اوزره کوره‌کدر .

بوافعالی ایقاع ایدن اشخاص اطبادن ویاصحیه مأمورلرندن ویاقابله کبی نظارت حکومت تحتنده اجرای صنعت ایدن کیمسه‌لردن بریسی ایسه معین اولان جزا برسدس مقداری تزیید اولنور .

۱۹۷ نجی مادهٔ قائمه : هرکیم اون بش یاشنی اکمال ایتمامش برچوجغه فعل شنیع اجرا ایلر ایسه موقتاً کورکه قونیلور . اشبو فعل جبر وشدت اجراسیله واقع اولورسه کورك جزاسی یدی سنه‌دن اقل اوله‌ماز .

۲۰۱ نجی ماده‌نك علاوه‌سی مقامنه قائم اولان ماده : برخاتونك برشخص آخر ایله رضاءً اجرا ایلدیکی فعل شنیعدن دولایی علیهنده تعقیبات اجراسی بینلرنده زوجیت قائم اولدیغی حالده ویاخود طلاق وقوعندن درت آی نهایتنه قدر زوجنك وزوجی اولدیغی تقدیرده ولیسنك شکایتنه معلق اولوب شکایت واقعه اوزرینه ارتکاب زنا ایلدیکی تحقق ایلین خاتون اوچ آیدن ایکی سنه‌یه قدر حبس ایله مجازات اولنور .

بوفعلده خاتونك شریکی اولان شخص دخی متأهل ایسه اوچ آیدن ایکی سنه‌یه قدر ، غیر متأهل ایسه بر آیدن برسنه‌یه قدر حبس اولنور . بوندن بشقه کندیسندن بش عثمانلی آلتوندن یوز عثمانلی آلتونه قدر جزای نقدی آلنور . بوبابده قبوله شایان اوله‌بیله‌جك دلائل فعل مذکوری اجرا خالنده ویاخود برمسلمانك حریمنده بولنمقلقدن ویاخود کندی طرفندن یازلمش اولان مکاتیب واوراقدن استنباط اولنور .

شو قدرکه کرك قبل الحکم وکرك بعدالحکم زوج ویاولی دعوادن فراغت ایدر ویاخود زوج تکرار زوجه‌سنی آلیر ایسه کرك زوجه وکرك شریك جرم حقنده حق تعقیب وجزا ساقط اولور واثنای تحقیقات ومحاکمه‌ده مشتکی وفات ایدر ایسه کذلك دیکرلری حقنده تعقیبات اجرا ایدلز .

زوجه‌سی ایله برلکده ساکن اولدیغی خانه‌ده برخاتون ایله زنا فعل قبیحنی اجرا ایتمش اولدیغی زوجه‌سنك شکایت واقعه‌سی اوزرینه تحقق ایدن زوج اوچ آیدن ایکی سنه‌یه قدر حبس وبش عثمانلی آلتوندن یوز عثمانلی آلتونه قدر جزای نقدی اخذیله مجازات اولنور .

٢٠٢ نجی ماده ذیلی : اناثه وذکوردن کنج کیمسه‌لره حرف اندازلق ایدنلر برهفته‌دن برآیه قدر والله صارقندیلق ایلیانلر برآیدن اوچ آیه قدر حبس اولنورلر . نسا قیافتیله مقر نسوان اولان محللره کیرنلر مجرد یوفعلدن دولابی اوچ آیدن برسنه‌یه قدر حبس‌اولنورلر وبویله تبدیل هیئتله کیرمش اولدقلری برده قانوناً اشبو جزادن اشد برجزایی موجب اولان برجنایت ویاخود برجنحه‌یه ابتدار ایتمش ایسه اول فعلك جزاسیله جزالنور .

٢٠٢ نجی ماده‌یه ذیل‌ثانی : آداب عمومیه‌یه مغایر اوله‌رق اجرای فحش مقصدیله آچیق یرلرده ویاخلقك سهولتله مطلع اوله بیله‌جکی باغ وبغچه کبی نیم آچیق محللرده قادین اویناداولدیغی تقدیرده اویناتان اشخاص ایله بالاختیار اویناپان قادینلر برآیدن برسنه‌یه قدر حبس ایله مجازات اولنورلر .

٣٠٦ نجی ماده ایله ذیلی مقامنه قائم اولان ماده : هرکیم ذکور واناثدن برشخصی جبر ویاحیله ایله برطرفه قاچیرر ایسه بروجه آتی مجازات اولنور : قاچیریلان شخص ذکوردن اولوبده اون‌بش یاشنی اکمال ایتامش ایسه فاعلی برسنه‌دن اوچ سنه‌یه قدر حبس اولنور . بوصورتله قاچیریلان چوجق اناثدن اولورسه فاعلی موقتاً کورکه قونیلور وفعل شنیع وقوع بولمش ایسه حقنده اون‌سنه‌دن اقل‌اولمامق اوزره کورك جزاسی ترتیب اولنور .

قاچیریلان شخص کرك ذکوردن وکرك اناثدن اولسون اون‌بش یاشنی اکمال ایتمش ایسه فاعلی‌ایکی‌سنه‌دن اوچ‌سنه‌یه‌قدر حبس اولنور .

قاچیریلان قیز حقنده نکاح وقوعبولوبده قیزدخی اون‌بش یاشنی اکمال ایلمش ایسه کندوسنك واکمال ایلدیکی حالده ولیسنك دعوادن فراغتیله حقوق عمومیه دعواسی ساقط اولور .

قاچیریلان قادینك قوجه‌سی وارایسه ویاخود فعل‌شنیع وقوع بولمش‌ایسه فاعلی بش‌سنه‌دن اقل‌اولمامق اوزره کورکه قونیلور .

قاچیریلان شخص نهایت قرق سکزساعت ظرفنده وبرکونا تجاوز وقوعبولمقسزین بالاختیار عائله‌سی طرفندن النمسی ممکن اولان امنیتلی برمحله براقمش ایسه جرا برماهدن برسنه‌یه‌قدر حبسدر .

٢١٣ نجی مادهٔ قائمه : هرکم قوهٔ عدلیه‌یه ویاخود کیفیتی جهت عدلیه‌یه تودیعه مجبور اولان برمأموره اخبارنامه ویاشکایتنامه اعطا ایدرك بی‌جرم اولدیغی بیلدیکی برکیمسه‌یه لغرض برجرم اسنادایدر ویاخود اوکیمسه علیهنده بویله‌برجرمك آثار ودلائل مادیه‌سنی‌تصنیع ایلرایسه اسناد ایلدیکی جرمك ماهیتنه وتصنیع ایلدیکی بینات ودلائل مادیه‌نك درجهٔ قوتنه کوره برهفته‌دن اوچ سنه‌یه قدر حبس اولنور .

اسناد اولنان جرم مجازات ترهیبیه‌یی مستلزم اولدیغی صورتده‌دخی کذا بینات ودلائل مادیه‌نك اهمیتنه واسنادات واقعه‌دن دولابی مفتری علیهك توقیفی کبی حریت شخصیه‌سنی تحدیدایدن برحالك حدوثنه‌نظراً مفتری حقنده موقت کورك جزاسی حکم اولنور ومفتری‌علیه حقنده جنایتله محکومیتی متضمن‌برحکم صادر اولمش ایسه مفتری حقنده اون‌سنه‌دن اقل اولمامق اوزره موقت کورك جزاسی ترتیب ایدیلور . فقرات آتیه‌ده بیان اولنان جرمك فاعلی مفتری علیه حقنده تعقیبات قانونیه اجرا اولنمقسزین اسادواقعه‌دن‌رجوع ایدر ویاخود تصنیعی اعتراف ایلیسه بالاده محرر جزالرك سندی ترتیب واسناد واقعه‌دن‌رجوع ویاتصنیعك

اعتراف اولنمسی مادهٔ مفتری بهدن دولایی تعقیبات قانونیه‌یه‌شروع ایدلدکدن صکره واقع اولورسه مجازات اصلیه‌نك ایکی ثلث مقداری تنزیل اولنور .

۲۱٤ نجی مادهٔ قائمه : هرکیم دیکرکیمسه علیهنده برجرم مخصوص تعیینیله ویاخود جرم تشکیل ایتمیه‌جك برمادهٔ مخصوصه بیانیله خلقك حقارت وخصومتنه معروض قیله‌جق ویاناموس واعتباریني کسر ایده‌جك اسنادات ایله‌ذم ارتکاب ایدرسه ایکی آیدن برسنه‌یه قدر حبس اولنور .

ذم مستلزم جزا اولمق ایچون آتیده کوستریلان صورتلردن بریسیله واقع اولمسی شرطدر :

اولاً — متجاوز علیهك وجاهنده برمجلسده ویا اشخاص سائره‌نك ایشیده‌بیله‌جکی برموقعده علنی اولمليدر .

ثانیاً — متجاوز علیهك غیابنده وفقط مجتمع ویا متفرق برچوق اشخاص ایله اختلاط ایدیله‌رك اجرا ایدلمليدر .

ثالثاً — عمومه نشر وتشهیر اولنمش ویابرقسم کسانه توزیع ایدلمش یازی ، رسم ، قروکی ، ویا قاریقاتور ویاخود طوغریدن طوغریيه متجاعلیهه کوندرلمش آچیق مکتوب ویا قارت پوستال واسطه‌سیله وقوع بولمليدر .

رابعاً — هرنوع جرائد ورسائل یومیه وموقوته ویاخود هرنوع مطبوعات ووسائط نشریه ایله ایقاع ایدلمليدر .

ذم ایله دوچار تجاوز اولان شخص علیهنه ذمك موضوعی اولان ماده‌دن طولایی تعقیبات قانونیه اجرا ایدلمش اولور ومتعرض اولان شخصك متجاوز علیهك بی‌جرم اولدیغنی بیله‌رك اسناداتده بولندیغی تحقق ایلرسه ذم افترایه منقلب اولوب افترا حقنده‌کی مادهٔ قانونیه حکمنه توفیق معامله اولنور .

ذم جرمنی ارتکاب ایدن شخص برائت ذمتی ضمننده متجاوز علیهه اسناد ایلدیکی فعلك صحت ویا شهرتی اثبات ایتمك ایسترسه اشبو ادعاسی قبول اولنماز . آنجق متجاوز علیه اولان کیمسه مأمورین‌دولتدن اولوب‌ده اسناد اولنان فعل وظیفهٔ مأموریتنه تعلق ایتدیکی کبی ویاخود هرهانکی بر شخص علیهنده اولورسه اولسون ذمك موضوعی برجرم قانونی اولدیغی تقدیرده صحتی اثبات ادعاسی قبول اولنور وشوحالده اسناد اولنان فعل ثابت اولور ویا بوندن دولایی متجاوز علیه اولان شخص محکوم ایدیلیرسه ذم جزاسی ساقطدر عکس تقدیرده جزانك حداعظمنه قدر حکم اولنه‌بیلیر .

هرکم برمادهٔ مخصوصه‌تعیین ایتمکسزین هرنه‌صورتله اولورسه اولسون برکیمسه‌نك ناموس ویاشهرت ویا حیثیتنه تعرضله قدح فعلنی ارتکاب ایدرسه اون بش کوندن آلتی آیه قدر حبس اولنور ویا بوکامقابل بش لیرادن اللی لیرایه قدر جزای نقدی آلنور .

قدح جرمی دخی ذم حقنده بیان ایدیلن صور اربعه‌دن بریله ایقاع ایدلمك شرطدر .

قدحك فاعلی طرفندن اسنادات واقعه‌نك اثبات صحتنه متعلق واقع اولمجق ادعا قطعیاً قبول اولنماز . آنجق قدحك موضوعی قانوناً جرائمدن معدود اولوب‌ده فاعل جرم بونی تعیین وتخصیص صورتیله برمادهٔ مخصوصه حالنه قلب ایدرك ذم موقعنده بولنمق ایسته‌مکده مخیردر وبوتقدیرده آرتق قدحدن دولایی‌تعقیبات اجرا ایدیله‌میوب حقنده ذمك احکامی جریان ایدر .

ذم وقدح جرملرینك اجراسنده متجاوز علیهك اسمی صراحةً ذکر ایدلمه‌مش ویا اسنادات واقعه ایهام ایدلمش اولسه دخی صورت ایقاع جرمه نظراً اسناداتك ماهیتنده ومدعینك شخصنه معطوفیتنده‌تردد

ایدیلهمیه‌جك درجه‌ده قرائن کورلدیکی تقدیرده هم اسم ذکر ایدلمش وهم عنوانیات تصریح قلنمش کبی معامله اولنور .

ذم وقدح خارجنده اوله‌رق برکیمسه علیهنه مواجهه‌سنده لساناً ویا فعلاً ویاخود کندیسنه خطاب ایدلمش ویااطلاعنه ایصالی قصد اولنمش برمکتوب ایله حقارتده ویاعادیاً اطالهٔ لسانده بولنان ویا براشارت مخصوصه وبرمعاملهٔ غلیظه ایله اجرای تحقیرات ایلین شخص یکرمی‌درت ساعتدن برآیه قدر حبس اولنور ویا بش لیرایه قدر جزای نقدی آلنیر .

متجاوز علیه حقارت واقعه‌یه کندی حرکت غیرمحقه‌سیله سببیت ویرمش ویا حقارته دوچار اولدقدن صکره کندیسی‌ده بالمقابله اجرای حقارت ایلمش ویاخود ترضیه قبول ایتمش ایسه محکمه ایجاب حاله کوره طرفینك ویاخود یالکز برینك جزاسنی برثلثدن ایکی ثلثه قدر تنزیل وکاملاً ده اسقاط ایدهبیلیر .

اشبو فصلده بیان اولنان جرائمدن دولایی تعقیبات اجراسی متجاوز علیهك اصولاً دعوای شخصی اقامه‌سنه متوقف اولوب انجق افترادن ماعدا احوالده مدعینك اقامهٔ دعوادن صکره دعوای واقعه‌دن فراغتیله دخی حقوق عمومیه دعواسی ساقط اولور .

مشتکی اقامهٔ دعوی ایله برابر علیهنده ارتکاب اولنان جرمدن دولایی دوچار اولدیغی ضرر مادینك تضمینی طلب ایتمکدن بشقه کندیسنه ایراث ایدلدیکنی ظن ایتدیکی ضرر معنوی مقابلنده دخی دیلدیکی قدر تضمینات نقدیه ادعا ایده‌بیلیر . جرمك اهمیت وشدتنه ، متجاوز علیهك وضعیت اجتماعیه‌سنه کوره اشبو تضمیناتك مقداری محکمه‌جه تقدیر وحکم اولنور .

جرم ثابت اولوبده جزانك ساقط اولدیغی احوالده تضمینات ادعاسی رد اولنور .

١٦ تموز ٣٢٥ تاریخلی مطبوعات قانونك بومواده مخالف اولان احکامی مفسوخدر .

٢٢٠ نجی مادهٔ قائمه : هرنه‌قدر انسان اقامت ایدر محل‌اولسه ویاخود مسکون محله متعلق بولنمسه بیله قپالی ودیوار ایله محدود اولان محللرك دیوارینی دله‌رك ویانردبان ایله آشه‌رق ویا آلت مخصوصه‌ایله ویاصور سائره ایله پنجره ویاقپوسنی قیرارق ویاآچه‌رق خرسزلق ایدنلر موقتاً کورکه قونیلورلر .

هرنه قدر دیوار دله‌رك ویانردبان قوره‌رق ویا آلت مخصوصه ایله کلید آچه‌رق کیرلمش اولسه بیله برخانه ویامشتملاتنده‌کی اوطه قپولرینی ویا قاصه‌ومقفل صندیق‌وطولابلری‌قیرمق ویا آلت مخصوصه ایله آچمق صورتیله سرقت ایقاع ایدنلر دخی موقتاً کورکه قونیلور .

٢٢٢ نجی مادهٔ معدله : زیرده تعداد اولنان احوالدن بریله‌ارتکاب سرقت‌ایدن شخص برسنه‌دن اوچ سنه‌یه قدر حبس اولنور . احوال مذکوره‌نك برنجیسی : کیجه وقتی اولمق وایکی ویاخود دها زیاده اشخاص برلکده ویا بوایکی کیفیتك یالکز بریسی‌اولوب فقط آدم اوتورير برمحله‌ویامعابده اولمقدر . ایکنجیسی مادهٔ سرقت کوندوز ویاخود شخص واحد طرفندن وقوعبولسه ومحل سرقت آدم اوتورير محل اولسه بیله سارق اولان شخصك خفی ویاجلی‌مسلح بولنمسیدر . اوچنجیسی برشخص‌موظف خدمتکار اولوبده خدمت ایتدیکی افندینك ویاخود افندیسنك خانه‌سنه کلمش اولان کیمسه‌نك ویاخود افندیسیله بالرفاقه کیتمش اولدیغی خانه صاحبنك مالنی سرقت ایلمك ویاخود خرسزلق ایدن کیمسه عمله ویا اصناف شاکردی اولوب اوسته‌سنك‌خانه ودکان‌ومغازه‌سنده ویاخودبرشخص‌مستمراً چالشدیغی‌برمحله‌دخرسزلق ایلکدر . دردنجیسی خانجی ولوقنطه‌جی وآرابه‌جی وقایقجی وامثالی اصناف ویاخود بونلرك آدملری کندیلرینه تودیع اولنان اشیانك هپسنی ویا برمقدارینی سرقت ایتمکدر .

۲۲٤ نجی مادهٔ قائمه : هرکیم آت وسائر یوك وآرابه وبینك حیواتی وکذلك طوار اطلاق اولنان بیوك ، کوچوك حیواناتی سرقت ایلر ایسه برسنه‌دن اوچ سنه‌یه قدر حبس اولنور .

هرکیم زراعته متعلق آلات وادواتی بیع وفروخت اولنمق اوزره کسیلوب تهیه اولنمش اولان حطب وکراسته‌یی وطاش اوجاقلرنده قیرلمش طاشلری وطالیانلرده بولنان بالقلری وکوللرده اولان سولکلری وکومس حیواناتی وقوانلرده‌کی آریلری سرقت ایلرایسه برماهدن برسنه‌یه قدر حبس ایله مجازات اولنور ومال مسروق موجوداولدیغی حالده عیناً صاحبنه ردقلنور وموجود اولمدیغی صورتده‌دخی تضمین ایتدیریلور.

۲۲۵ نجی مادهٔ قائمه : هرکیم بچلمش وقوپارلمش مزروعات وسائر انتفاع اولنان محصولات ارضیه‌دن یاخود حاصل اولان حبوبات یبغنلرندن سرقت ایلر ایسه صاحبنك حق ایفا ایتدیرلدکدن صکره برماهدن برسنه‌یه قدر حبسه قونیلور . اکر بویله محصولات حقنده اولان خرسزلق کیجه وقتی وبرقاچ کشی طرفلرندن آرابه ویاحیوانات واسطه‌سیله واقع اولور ایسه آلتی آیدن ایکی سنه‌یه قدر حبس ایله مجازات اولور .

۲۲٦ نجی مادهٔ قائمه : مزروعات وسائر انتفاع اولنان محصولات ارضیه هنوز بچلمش وقوپارلمش اولدیغی حالده کرك کوفه وکرك طوربه وبونك امثالی شیلرله وکرك آرابه وحیوانات واسطه‌سیله ویا بر قاچ کشی معرفتیله سرقت وقوع بولدیغی حالده بوکا متجاسر اولانلر برماهدن برسنه‌یه قدر حبس اولنور.

۲۳۰ نجی ماده‌نك ذیل اول وثانیسی مقامنه قائم اولان مادهٔ مذیله : مجازات تأدیبیه‌یی مستلزم اولان سرقت ودولاندیریجیلق وامنیتی سوء استعمال جرائمندن برینی ارتکاب ایدن کیمسه کندی حقنده برکونا تعقیبات عدلیه اجراسنه مبادرت قلنمقسزین صورت غیر مشروعه‌ده الده ایتدیکی مالی صاحبنه رد واعاده ایلر ویاخود رد واعاده قابل اولمیوب‌ده متضررك ضرریني تضمین ایلرسه کوره‌جکی جزا بر ثلثدن ایکی ثلثه قدر تنزیل اولنور واکر اشبو رد واعاده ویا تضمین خصوصی تعقیبات اثناسنده وفقط قبل‌الحکم وقوع بولورسه جزا سدسدن ثلثه قدر تنزیل اولنور .

سرقت ، امنیتی سوء استعمال ودولاندیجیلق فعللری اشیای خسیسه حقنده وقوع بولمش ایسه جزا ثلثدن نصفه قدر تنزیل اولنور .

سارقلره رفیق ومعاون ویتاق اولانلردن هر قنغیسی تحریاته شروعدن مقدم کلوبده اصل سارقلری حکومته خبر ویرر ویاخود تحریاته شروع اولندقدن صکره دخی ینه کندیلکندن اوله‌رق کلوب وسارقلری خبر ویروبده آنلرك اخذ وکرفتی اسبابنی تسهیل ایدرسه بومقوله‌لر یالکز سرقت جزاسندن عفو اولنورلر . فقط بر سنه‌یی تجاوز ایتمه‌مك اوزره ضابطه نظارتی آلتنده بولنورلر .

۲۵۲ نجی ماده‌یه ذیل : اجرك عهدهٔ تصرفنده بولنان اموال غیر منقوله‌یه یدنده تصرفنی ناطق برسند خاقانی اولمدیغی حالده خودبخود مداخله وتجاوز ایلیه‌رك ضبط ایدن ویاخود اموال مذکوره‌دن انتفاع مقصدیله حدودینی تحویل وتغییر ایدن شخص برآیدن آلتی آیه‌قدر حبس اولنور وهرایکی صورتده دخی اشیو ضبط وتغییر حدود فعللری جبروشدت استعمالی ویاتهدید ایقاعیله وقوعبولمش ایسه فاعلی ایکی آیدن برسنه‌یه قدر حبس اولنور وبوفعللرایچلرندن ولوبریسی مسلح اولسون متعدد اشخاص طرفندن ایقاع اولنورسه حبس جزاسی آلتی آیدن اوچ سنه‌یه‌قدر امتداد ایدر .

۲۵۳ نجی مادهٔ قائمه : هنوز بچلمه‌مش اولان محصولاتی وطبیعی بیتمش ویادیکلمش اولان آغاچ ویاخود نباتات سائره‌یی قطع وتلف ایدن وياخود بونلری تخریب‌مقصدیله حیوانات صالیورن کیمسه برهفته‌دن اوچ آیه قدر حبس اولنور .

اشبو قطع وتلف مغروس باغ چبوقلری ویا تجارت وصنعت وزراعت اعتباریله حائز قیمت اشجارویا میوه‌دار آغاجلر وفدانلر اوزرنده واقع اولورسه فاعلی برآیدن ایکی سنه‌یه قدر حبس وکندیسندن برلیرادن اللی لیرایه قدر جزای نقدی اخذ اولنور .

۲۵۵ نجی مادهٔ قائمه : آتش استعمال ایدن اصنافدن دکان وفرون وفابریقه‌لرینك اوجاق وباجه‌لرینك آرالق تطهیر وتعمیر ایتیانلر بربشلکدن بش بشلکه قدر جزای نقدی اخذیله مجازات وشهر وقری وقصبات ایچنده مضرتی موجب اوله‌بیله‌جك برلرده فشنك آتانلر یکرمی درت ساعتدن اوچ کونه قدر حبس وبش بشلکدن اون بشلکه قدر جزای نقدی اخذیله مجازات اولنورلر . شهر وقری وقصبات داخلنده بلا ضرورهٔ سلاح آتانلر یکرمی درت ساعتدن برماهه قدر حبس وبرعثمانلی آلتوندن اوچ عثمانلی آلتونه قدر جزای نقدی ایله مجازات اولنور .

۲۶۵ نجی ماده : برکیمسه ممرناس اولان برلرده ویا خلقك دخولی مجاز اولان مواقعده پك ظاهر برصورتده یعنی آثار وعلائمی قابل ستر واخفا اولمایه‌جق مرتبه‌ده سرخوش اوله‌رق یاقالانیرسه برلیرایه قدر جزای نقدی ایله مجازات اولنور .

مکررلر حقنده اشبو جزا برهفته‌یه قدر حبس ویا بش لیرایه قدر جزای نقدیدر . مکررلك اعتیاد درجه‌سنه وارمش‌ایسه جزا بش‌لیرادن یکرمی بش‌لیرایه‌قدر جزای نقدی ویابرهفته‌دن برآیه‌قدرحبسدر . اعتیاد صورتیله محکوم‌اولان شخص مأمورین‌دولتدن بولندیغی‌حالده مأموریتندن‌موقتاً طرددخی ایدیله‌بیلیر.

بروجه محرر سرخوشلقده‌کی اعتیاد ابتلا درجه‌سنده ایسه آلتی آیدن نقصان اولمامق ومصارفی کندیسنه عائد اولمق شرطیله صلاحی طبأ تبین ایدنجه‌یه قدر برخسته‌خانه‌ده توقیفنه حکم اولنور .

هنوز اون سکز یاشنی اکمال ایلمدیکی ظاهر حالدن نمایان اولان کنج کیمسه‌لره وجودینك تداوی وتقویه‌سنه‌عائد اولان مسکرات‌مستثنا اولمق اوزره سرخوش ایده‌جك برایچکی ویا برماده‌یی ولومن غیرقصد اولسون ایچیرن ویا ایچمسنی اکراه صورتیله کذلك ولومن‌غیرقصد تشویق ایدن کیمسه یکرمی بش غروشدن برآلتونه وبوفعل‌اغفال صورتیله وقوعبولورسه اون‌التونه قدر جزای نقدی ایله مجازات اولنور. فاعل‌عیش‌وعشرت محلنك‌صاحبی ویامستخدمی اولدیغی صورتده‌برالتوندن یکرمی التونه‌قدرجزای‌نقدی‌ویکرمی درت ساعتدن التی ماهه قدر حبس ایله مجازات اولنور . برسنه ظرفنده تکرر وقوعنده اومحلك مدت مناسبه ایله قپانمسنه دخی حکم ویریله بیلور . برعیش وعشرت محلنك صاحبی ویا مستخدمی یوقاروده بیان اولندیغی صورتده سرخوش اولان برمشتریه ایچکی ویا برماده‌یی ویرمسه یکرمی بش غروشدن بش آلتونه قدر وتکرر وقوعنده ایکی آلتوندن اون‌آلتونه‌قدر جزای نقدی النمقله‌برابر اول‌محلك مدت مناسبه قپانمسنه‌دخی حکم ویریله بیلور. کندیسنی‌اداره‌یه مقتدر اوله‌میه‌جق‌حالده‌بولنان‌مشتری‌یی‌محافظه ایچون تدابیراتخاذ ایتیوب زقاغه‌براقورایسه‌بالاده‌مندرج‌جزادن‌ماعدا یکرمی‌درت ساعتدن‌برماهه‌قدرحبس‌ایله‌مجازات اولنور وسرخوش بویوزدن خسته‌لغه دوچاراولدیغی‌حالده تداویسنه عائدمصارفی‌دخی تضمینه محکوم‌ایدیلیر .

مجلس اعیان ومبعوثانده قبول اولنان اشبو لایحه‌نك قانونیتی وقوانین‌دولته علاوه‌سنی اراده ایدرم.

۶ جمادی الاخره سنه ۱۳۲۹ و۲۲ مایس سنه ۱۳۲۷

محمد رشاد

عدلیه ناظری نجم‌الدین

صدر اعظم ابراهیم حقی

اصول محاکمهٔ حقوقیه قانون موقتنك بعض موادی مقامنه قائم مواد قانونیه

برنجی فصل

صلاحیت حقنده‌در

ماده ۱ ذمته واموال منقوله‌یه متعلق دعوالردن طولایی مدعی بولنان طرف مدعیٔ علیهك دائمی ویا موقت اقامتگاهنك ویاخود مرکز معاملاتنك بولندیغی ویا دعوایه سبب اولان تعهدك اجرا قلنه‌جغی موقع ویاخود بوتعهدك وقوع بولدیغی محل ایله اول تعهد مقابلنده آلنان مالك تسلیم ایدلدیکی محل برایسه اول محل محاکمندن هرقنغیسنده ایستر ایسه اقامهٔ دعوی ایده بیلور . شوقدرکه عین دعواده مدعیٔ علیه متعدد اولدیغی حالده مدعی بولنردن برینك اقامتگاهی محکمه‌سنده دعواسنی رؤیت ایتدیره بیلور .

بعض تعهدات ومقاولاتك حین عقدنده آیریجه براقامتگاه اختیار اولنمش ایسه نظر اولنور : اقامتگاه تعیینندن مقصد یالکز بر طرفی الزام ایتمك ایسه تعهدات ومقاولات مذکوره‌دن منبعث دعاویده دیکر طرف مخیردر . دیلرسه متعهد مذکورك اقامتگاه اصلیسنك ودیلرسه بروجه بالا تعیین اولنان اقامتگاه اختیارینك بولندیغی محل محکمه‌لرندن برنده رؤیت دعوی اعلنمسنی طلب ایده بیلور. فقط اقامتگاه اختیاری تعیینندن مقصد هرایکی طرفی الزام ایتمك ایسه او حالده تعهدات مذکوره‌دن منبعث دعاوینك اقامتگاه اختیارینك بولندیغی محل محکمه‌سنده رؤیتنی طلب وادعایه هرایکی طرفك حقی اولور .

شرکا بیننده امور شرکتدن متولد دعوالر معاملات شرکتك تصفیه‌سی ختام بولنجه‌یه قدر شرکتك مرکز معاملاتی اولان محل محکمه‌سنده کوریلور . اشخاص ثالثه طرفندن شرکت علیهنه اقامه اولنان دعوالر دخی تصفیه معاملاتنك ختامندن برسنه‌صکره‌یه قدر عینی محکمه‌ده باقیلور . مع‌هذا بر شخصك ویا برشرکتك مرکز تجارتندن ماعدا محال مختلفه‌ده شعبه‌لری بولندیغی حالده اشبو شعبه‌دن بریله اولان معاملاتدن‌طولایی کرك اول شعبه‌نك‌وکرك مرکز تجارتك تابع بولندیغی محل‌محکمه‌سنه‌مراجعت اولنه‌بیلور .

برتاجرك ویا برشرکت‌تجاریه‌نك افلاسنه متعلق دعاوینك بردن زیاده محکمه‌ده رؤیتی هیچ برصورتده جائز اولمایوب بوکبی دعاوی مفلسك تجارتکاهی محکمه‌سنده ومتعدد تجارتکاهلری ویاشعبه‌لری بولندیغی تقدیرده یالکز مرکز اتخاذ ایتمش اولدیغی تجارتکاهك بولندیغی محکمه‌ده رؤیت اولنور .

اموال غیر منقوله‌یه متعلق ملکیت وتصرف دعوالری بولندقلری محل محکمه‌سنده فصل ورؤیت اولنور . سبب واحددن منبعث متعدد اموال غیر منقوله‌یه تعلق ایدن دعوی اموال مذکوره‌نك بولندیغی محللردن هرهانکی برینك محکمه‌سنده اقامه اولنه بیلور .

برجرمدن منبعث حقوق شخصیه دعواسی محاکم حقوقیه‌ده اقامه اولنمق ایستنلدیکی تقدیرده مدعیٔ علیهك اقامتگاهی ویاموقوف بولندیغی ویاخود اول‌جرمك وقوع بولدیغی محل محاکم حقوقیه‌سندن برنده‌اقامه اولنه بیلور . بردعوایه متعلق مصارف‌محاکمه واجرت‌وکالتدن متحدث اختلافات اساس مسئله‌یی رؤیت‌ایدن محکمه‌ده فصل ایدیلور .

ایکنجی فصل

تبلیغات ابتدائیه بیاننده‌در

ماده ۲ افلاس دعوالری مستثنا اولمق اوزره قابل استیناف اولان بالجمله دعاویٔ حقوقیه وتجاریه ایچون محاکم ابتدائیه‌ده محاکمه اجراسی طرفین متخاصمین یینده اول امرده تبلیغات تحریریه وقوعنه متوقفدر.

ماده ۳ تبلیغات تحریریه مادهٔ آتیه‌ده معین اولدیغی اوزره ادعا ومدافعه‌یی متضمن مستدعیات ایله بونلرك دلائلی وبیناتی تشکیل ایدن اوراق وسندات صورتلرینك طرفینه تبلیغ ایدلمسندن عبارتدر.

ماده ٤ مدعی طرفندن ویریلان اساس دعوی عرضحالیله لایحه واوراق ثبوتیه‌نك وبونلرك مفرداتی مبین پوصله‌نك اصللری، محکمه وطرفینك اسملرینی ودعوانك اقامه اولندیغی سنه‌ایله قید نومروسنی حاوی خصوصی پردوسیه درونده منتظماً اوزرینه صره‌ایله نومرو وضع اولنه‌رق بالحفظ محکمه‌دن مصدق صورتلری مدعیٔ علیهه تبلیغ اولنه‌جقدر. مدعیٔ علیه دخی اشبو صورتلرك کندیسنه تبلیغی تاریخندن اعتباراً نهایت اون کون ظرفنده بالایحه جواب اعطا ومدافعاتنك دلائل وبیناتی تشکیل ایدن اوراق ایله صورتلرینی وبونلرك مفرداتی مبین پوصله‌یی محکمه قلمنه تودیع ایده‌جك ومحکمه‌جه اوراق مذکوره‌نك اصللری کذلك وجه مشروح دوسیه میانه وضع اولنوب محکمه‌دن مصدق بررقطعه صورتلری مدعی‌یه تبلیغ اولنه‌جقدر خصمنك اشبو جوابنامه‌سنه قارشی برهفته ظرفنده مدعی طرفندن جواب ویرله‌جکی کبی مدعیٔ علیهك دخی اشبو لایحهٔ جوابیه ایله مربوطاتنك تبلیغندن اعتباراً کذلك برهفته ظرفنده اعطای جوابه صلاحیتی اوله‌جقدر. بردعواده مدعی ومدعیٔ علیه متعدد اولدیغی حالده هربرینه آیری آیری صورت تبلیغ ایدیله‌جکدر. صورتلر اصحابی طرفندن محکمه قلمنه ویریله‌جکی کبی اشبو تبلیغات ایچون برکونا خرج ولایحه‌لرك اصل وصورتلرندن اوراق ثبوتیه‌تك صورتلرندن فیدیه وخرج تصدیق النمیه‌جق وشوقدرکه مصارف ضروریه‌اختیارینه مجبوریت حاصل اولان یرلرده مباشرك مصارف ضروریه‌سی استیفا ایدیله‌جکدر.

ماده ٥ طرفیندن هرهانکیسنك دعوی وکیلی اولمیوبده بالذات تبلیغات تحریریه ایفاسنه‌ده غیرمقتدر بولندیغی حالده ضبط کاتبنه بالمراجعه هیئت حاکمه‌دن برینك حضوریله ادعا ومدافعه‌سنی ضبط وتحریر ایتدیرمکه واوراق ثبوتیه‌سنی تودیع ایلمکه مجبوردر.

بوحالده اشبو ضبطنامه ایله اوراق مودوعه محکمه قلمنده دوسیه میانده حفظ اولنه‌رق برصورت مصدقه‌سی بلاخرج کندیسنه اعطا وصورت ثانیه‌سی دیکرطرفه تبلیغ اولنور. طرفینك متقابلاً ضبط کاتبنه مراجعتله جوابلرینی ضبط ایتدیرمسی ایچون ویریله‌جك مهلتلر وضبطنامه صورتلرینك طرز تبلیغی مادهٔ سابقه‌ده معین قواعده تابعدر.

ماده ٦ تبلیغات ایچون تعیین اولنان مدتلر عندالزوم تمدید اولنور. فقط بو حالده محکمه‌نك اسباب موجبهٔ مقبوله بیان ایتمسی وکیفیتی اجرای تبلیغاتی متضمن ورقه‌نك ظهرنده ویاحاشیه‌سنده تصریح ایلمسی لازمدر.

ماده ۷ مواد مستعجله‌ده ویابسیط اولان خصوصاتده تبلیغات تحریریه اصولنه محل اولمدیغی مدعی

طرفندن درمیان ایدیلوبده محکمه‌جه قناعت حاصل اولدیغی تقدیرده یالکز دعوی عرضحالی واوراق ثبوتیه صورتلرینك تبلیغیله بالا کتفا مدعیٔ علیه درحال جلب اولنه‌جغی کبی مواد سائره‌ده دخی ادعا ومدافعه ضمننده ایلك دفعه تعاطی قلنان اوراق محکمه‌جه کافی کوریلور ویا طرفین انلر ایله اکتفا ایتدکلرینی بیان ایدرلرسه دیکر تبلیغاته محل قالماز .

ماده ۸ مواد سابقه‌ده محرر مستدعیات ولوایح وضطبنامه ایله اوراق مربوطه‌سی وصورتلری طرفین ویا وکیللری جانبندن امضا ایدلمك لازمدر .

ماده ۹ مواد سابقه موجبنجه اقتضا ایدن تبلیغات ویاضبط دعوی مثللو معاملات تحریریه‌نك اجرا واکمالندن صکره طرفیندن برینك طلب شفاهیسی اوزرینه محکمه کندیلرینی دعوت‌ایله اصولی دائره‌سنده دعوایی رؤیت وحکم ایده بیله‌جکی کبی طرفیندن بری محکمه جانبندن ویریلان مهلت ظرفنده لازم کلن جوابنامه‌یی اعطا ایتمدیکی حالده دخی دیکر طرفك اوراق موجوده اوزرینه اجرای محاکمه ضمننده‌خصمنی محکمه‌یه جلب ایتدیرمکه صلاحیتی واردر .

مدعیٔ علیه دعوت واقعه‌یه اجابت ایلدیکی‌حالده بشنجی ماده موجبنجه مدافعه‌سنی هیئت حاکمه‌دن بری حضورنده محکمه ضبط کاتبنه ضبط ایتدیروب مدعی موافقت ایلدیکی تقدیرده او کونده مراقعه‌یه شروع ایدیله‌جك ومع‌هذا مدعینك مدافعه ضبطنامه‌سنك کندوسنه تبلیغی ضمننده محاکمه‌نك یوم‌آخره تعلیقنی طلبه صلاحیتی اوله‌جقدر .

ماده ۱۰ طرفین متخاصمینك دردنجی ماده موجبنجه یکدیکرینه تبلیغ ایتدیره‌جکلری اوراق :

اولا ادعا ومدافعه‌یه سبب اتخاذ اولنان تعهدات و وقایعی یعنی ذات دعوی ومدافعه‌نك مبنی علیهی اولان مواد وحادثاتی ،

ثانیاً ادعا ومدافعه‌یه اساس اولان صور ثبوتیه‌سی ،

ثالثاً مدعینك مطالبات اصلیه وفرعیه‌سنی ومدعیٔ علیهك وظیفه وصلاحیت وسائره مثللو مدافعه‌یه متعلق اعتراضات ایله بالجمله اصلی وفرعی مطالبات ومدافعاتی ،

رابعاً طرفین جانبندن اشبو اصلی وفرعی ادعالری رد ایچون استناد اولنان علل واسباب ومواد قانونیه‌یی ، آیری آیری فقره‌لرله محتوی اوله‌جقدر.

کرك اثنای محاکمه‌ده کرك ضبط کاتبلری معرفتیله تنظیم اولنان ضبطنامه‌لرده دخی ترتیب مشروحه رعایت اولنه‌جقدر .

ماده ۱۱ هیئت محکمه دوسیه‌ده مرتب اولان اوراق دعوایی تدقیق ومطالعه ایتدکدن صکره محاکمه ایچون معین اولان کونده طرفین لاجل‌المحاکمه چاغریله‌جق و اوراقك تکرار قرائتنه لزوم کورلمز ویا طرفیندن بری جانبندن طلب وقوع بولماز ایسه اوراق مذکوره تکرار قرائت ایدلیه‌رك مدعاسنی بیان ایله ایضاح واثبات ایتمك ومطالبات اصلیه وفرعیه‌سنی وصور ثبوتیه‌سنی درمیان ایلك اوزره مدعی‌به ویا وکیلنه سوز ویریله‌جکدر . بونی متعاقب مدعیٔ علیهه ویا وکیلنه سوز ویریله‌رك بوده کافهٔ مدافعاتی یعنی اصلی وفرعی بالجمله اعتراضاتی ودفعنی بلا انقطاع بیان وایضاح ایلیه‌جکدر. ایکنجی دفعه سوز مدعی‌یه ویریله‌جك و اوده خصمنه مقابلةً جواب ویره‌جکدر . کذلك بوجوابه قارشی مقابله ایتمك ایچون ایکنجی دفعه وله‌رق مدعیٔ علیهه سوز ویریله‌جکدر و ذات مسئله‌نك ایجابنه کوره بوحال تکرر ایده بیله‌جکدر . مرافعه اثناسنده طرفینك صدد داخلنده‌کی سوزلرینك هیچ بر وجهله کسلمسنه مساعده اولنمیه‌جقدر .

رئیس محکمه ویا رئیسك مساعدهسیله اعضادن هربری دخی طرفینك افادات ولایحهلرنده مبهم براقلمش ویا تمامیله ایضاح ایدیلهمهمش اولان ویا مسئلهنك تنویرینه خدمت ایدهجکی اکلاشیلان نقاط حقندهطرفیندن استیضاحاتده بولنهبیلهجکدر. ضبطکاتبی تعاطی ایدیلن لایحهلر ویا ضبط ایتدیرلمش اولان افاده خارجنده درمیان ایدلمش اولان افادات ایله اقرار ویا دعوادن فراغت کبی ذات حکمه تأثیری اولهجق بیاناتی رئیس محکمهنك امر واخطاری اوزرینه ضبط ایدهجك ومحاکمهنك ختامیله برابر ضبطنامه بعدالقرائه مندرجاتی طرفینجه بالتصدیق هیئت محکمه جانبندن امضا قلنهجقدر .

ماده ۱۲ طرفین متخاصمیندن بری تبلیغات تحریریه ایچون محکمهدن ویریلن مهل ظرفنده خصمنه تبلیغ ایتدیرمدیکی اوراق ثبوتیهیی مرافعهٔ شفاهیه اثناسنده ابراز ایدرسه محکمهنك اوراق مذکورهیی قبول ایتهمکه صلاحیتی اولهجقدر . شو قدرکه اولجه ابرازینه امکان ویا محل اولمدیغنه ویا عدم ابرازی برعذر صحیحدن نشأت ایتدیکنه محکمهجه قناعت حاصل اولدیغی حالده اوراق مذکورهنك قبولی مجبوریدر. بوقبیل اوراقك قبولنه قرار ویرلدیکی حالده طلب وقوعنده برای تبلیغ محاکمه تأخیر اولنهجقدر .

ماده ۱۳ کرك تبلیغات ابتدائیه ضمننده تعاطی اولنان لایحهلرده وکرك محکمه حضورنده هر ایکی طرف ادعا ومدافعهنك اصلنی تبدیل وتغییر ایتهمك شرطیله تنقیص وتعدیل ایدهبیلیرلر . فقط هیچبرسبب وبهانه ایله تزیید ایدهمزلر . شوقدرکه اقامهٔ دعوادن صکره دعوای اصلیهنك فرعی اولق اوزره فائض وضرر وزیان کبی خصوصاتك دعوای اصلیهیه ضم وعلاوهسی جائز اولوب مطالب واقعه موافق قانون کورلدیکی تقدیرده دعوای اصلیه ایله معاً رؤیت وحکم اولنور .

ماده ۱٤ هرنوع اعتراضات ابتدائیه دخی داخل اولدیغی حالده کافهٔ مدعیات ومدافعاتك طرفینجه بردن محکمهیه بیان ایدلمسی شرط اولوب نقاط مختلفهسی حقنده آیری آیری قرارلر طلب اولنهماز . انجق محکمهجه خصومت ومرور زمان ووظیفه وصلاحیت کبی دعوانك اساسنه کیریشمکسزین رؤیتی طرفین حقنده کورپلن احوالده محاکمه دها ایلریهیه سوق ایدلیوب لازم کلن قرار اعطا اولنه بیلور . شوقدرکه اساس دعوا حقنده قرار اتخاذی رؤیت محاسبهیه واهل خبره تدقیقاتنه ومنازع فیهك کشفنه متوقف کورپلن احوالده اول امرده تدقیقاتك ویا کشفیاتك اجراسنه ویمین توجهی اقتضا ایدن احوالده یمینك توجهنه قرار ویریلیر وبونلرك اجراسندن صکره اساس دعوایه حکم اولنور . ضرر وخسار دعواسنده لدیالایجاب کشفیات لازمه بعدالاجرا ادعا اولنان ضرر وخسارك اساساً وارد اولوب اولمدیغنه قرار اعطا وبعده مقدار تضمیناته حکم ایدیلور .

ماده ۱۵ حکمقرار طرفینك لایحهلرنده ایراد ایدیلن کافهٔ مدعیات ومدافعاتك هربری حقنده اسباب رد وقبولی متضمن آیری آیری فقرهلری واستناد ایدیلن مواد قانونیهیی محتوی اولهرق رئیس ویا اعضای محکمهدن بری طرفندن تحریر وزیری امضا اولندقدن ومخالف اعضا وار ایسه اسباب مخالفتلری کندی خط دستلریله ضبطنامه زیرینه تحشیه اولنهرق کذلك امضالریله تصدیق ایدلدکدن صکره بالذات رئیس محکمه طرفندن قرائت ایدلمك صورتیله علناً تفهیم اولنهجق وبوصورتله تحت امضایه آلنمیان حکملرك تفهیمی جائز اولمیهجقدر . اشبو شرائطك عدم ایفاسی حالنده حکم واقع کأن لم یکن عد ایدیلوب هیئت محکمه علیهنده معاملهٔ انتباهیه اجرا قلنهجقدر .

ماده ۱٦ ختام محاکمهنك تفهیمندن اعتباراً نهایت اون کون ظرفنده بالمذاکره لازم کلن حکمك

اعطا وتفهیمی مجبوریدر . عکس تقدیرده هیئت محکمه حقنده معاملهٔ انتباهیه اجرا اولنور .

ماده ۱۷ تبلیغات ابتدائیه‌سی اصولنه توفیقاً جریان ایدن برمحاکمه اوزرینه صادر اولان اعلامات حکم وقراری ویرن محکمه‌نك عنوانیله طرفینك ووکیللرینك اسم وشهرت وصنعتلرینی وتابعیت اجنبیه‌ده بولنانلرك صفت تابعیتلرینی ومحل اقامتلرینی ودعوانك نه‌دن عبارت اولدیغنی وتعاطی اولنان اوراقك ماهیتیله امضا وتاریخلرینی ومدعیٔ عمومی استماع ایدلمش ایسه خلاصهٔ مطالعاتنی ومحکمه‌نك دعوای مذکوره‌یه متعلق اعطا ایلدیکی قراری وبوقرارك مستند اولدیغی علل واسبابی ایله مواد قانونیه‌یی محتوی بولنه‌جق وزیری محکمه‌نك مهریله مختوم ورئیسك امضاسیله ممضی اوله‌جقدر . قرارك تفهیمندن صکره اعلامك محکمه قلمندن تنظیم واعطاسی کیفیتی هیچ برسبهانه ایله نهایت ایکی هفته‌یی تجاوز ایتمیه‌جکدر. عکس حالده محکمه رئیسی ایله باش کاتب وضبط کاتبی حقنده معاملهٔ انتباهیه اجرا قلنور .

اوچنجی فصل

معاملات غیابیه‌یه دائردر

ماده ۱۸ حکم غیابینك صورت اعطاسی وحکم غیابی علیهنده اعتراضك طرز اجراسی حقنده اصول محاکمهٔ حقوقیه‌ده معین اصول وشرائط کما کان محفوظ ویالکز وکیل مسخر نصب وتعیینی اصولی ملغادر . شوقدرکه اثبات مدعادن اظهار عجز ایدن مدعینك طلبیله عندالاعتراض مدعیٔ علیهك یمینندن نکولنه تعلیقاً حکم اعطا اولنه‌جقدر .

ماده ۱۹ محاکم ابتدائیه واستینافیه‌دن صدور ایدن حکم غیابیلر علیهنده اولبابده‌کی اعلامك محکوم علیهلرك ذاتلرینه ویااقامتکاهلرینه تبلیغی تاریخندن اعتباراً اون بش کون ظرفنده اعتراض علی الحکم اولنه‌بیلور. اعتراض استدعاسی حکمی ویرن محکمه‌یه یاخود معترضك بولندیغی محل محکمه‌سنه ویله‌بیلیر . شق ثانیده اعتراض استدعاسی محکمه قلمنجه قید اولنه‌رق اوراق متفرعه‌سی وخرج ورسومیله برابر درحال حکمی ویرن محکمه ریاستنه کوندریلور. شوقدرکه اعتراض استدعاسنك اعطا اولندیغی محکمه ایله معترضك بولندیغی محل بیننده‌کی مسافه‌یه نظراً بهر التی ساعته قدر مدت ایچون برکون ضم وعلاوه اولنور.

ماده ۲۰ محاکمدن غیاباً ویریلن حکملر دخی احکام وجاهیه مثللو لازم‌الاجرادر. فقط اجرای موقت قراریی متضمن اولیان احکام غیابیه علیهنه اعتراض اولندیغنه دائر وثیقه ابراز ایدلدیکی صورتده اعلامك اجراسی تأخیر اولنور .

ماده ۲۱ معترض اعتراض استدعاسیله برابر لایحهٔ متقابله‌سنی واوراق ثبوتیه‌سنی محکمه قلمنه تودیع ایدرك بونلرك برصورتنی خصمنه تبلیغ ایتدیردکدن ودردنجی ماده وجهله تبلیغات تحریریه جریان ایلدکدن صکره محاکمهٔ وجاهیه‌یه مباشرت ایدیلور .

دردنجی فصل

محاکم استینافیه حقنده‌در

ماده ۲۲ محاکم ابتدائیه‌دن قابل استیناف اولق اوزره کرك غیاباً وکرك وجاها صدورایدن اعلاماتك

مدت استينافيه‌سى استيناف محكمه‌سيله مستأنفك بولندينى محل يتنده‌كى مسافه‌يه نظراً بهر الى ساعت قدر مدت ايچون بركون ضم وعلاوه اولنمق اوزره اعلام مستأنف بهك محكومك ذاتنه ويا اقامتكاهنه تبليغى تاريخندن اعتباراً اوتوز كوندر مدت اعتراض طرفنده ويريله‌جك استيناف عرضحالارى دخى قبول اولنور . استيناف استدعاسى استيناف محكمه‌سنه وياخود مستأنفك بولندينى محل محكمه‌سنه ويريله‌بيلور . شق ثانيده استيناف استدعاسى محكمه قلمنجه قيد اولنه‌رق اوراق متفرعه‌سى وخرج ورسوميله برابر درحال استيناف محكمه‌سنه كوندريلور .

ماده ٢٣ : استيناف ايچون اصول محاكمهٔ حقوقيه‌ده معين اولان اصول وشرائط كما كان محفوظدر . شوقدركه كفالت سندى يرينه محكمهٔ استينافيه‌جه تقدير اولنه‌جق مبلغك محكمه وزنه‌سنه توديعى وكفالت ايچون تعيين اولنان مقدار اوزرينه قيداً عهدهٔ تصرفنده بولنان اموال غير منقوله‌سنه حجز وضعى صورتيله تأمينات اعطاسى جائزدر.

استدعاده اچه ديپوزيتوسى تعهد ايدلديكى صورتده محكمه‌جه اول امرده بونك مقدارى تعيين ايديلوب وزنه‌يه توديعنى مبين علم وخبر صورتى ديكر اوزاقله معاً مستأنف عليهه تبليغ اولنه‌جقدر.

استدعا دعوايى رؤيت ايده‌جك اولان استيناف محكمه‌سنك غيرى برمحكمه‌يه ويرلمش ايسه محكمهٔ مذكوره ديپوزيتو اچه‌سنك مقدارينى تقدير ورسوم سائره ايله برابر اخذ وعائد اولديغى استيناف محكمه‌سنه ايصال ايده‌جكدر. معمافيه عائد اولديغى استياف محكمه‌سنك اشبو كفالت اچه‌سى وتأمينات حقنده‌كى قرارى اعتراض وقوعنده تعديله صلاحيتى اولمه‌جقدر . شوقدركه محكمه تعديل حقنده‌كى قرارينك انفاذى ايچون مستأنفه اون بش كونى تجاوز ايتمه‌مك اوزره ، مهل اعطا ايده‌جك ومهل مذكور مرورنده تعديل قرارى انفاذ ايدلديكى حالده استيناف استدعاسى رد اولنه‌جقدر .

استيناف ايدن طرف استيناف عرضحالنه اعلام ابتدائى ايله بداية تعاطى اولنان اوراق ولوايح ويا دعوى ودفع دعوى ضبطنامه‌لرى صورتلرينى ربط ايتمك لازمدر .

ماده ٢٤ : محكمهٔ استينافيه‌جه حكم ابتدائينك اصول وقانونه موفق اولمه‌رق اعطا ايدلديكى تحقق ايدرسه اعتراضات واسباب استينافيه‌نك اسباب رديه‌سى بربرر بيان وارائه اولنه‌رق حكم مذكور تصديق اولنور . بالعكس استيناف اولنان اعلامده شكلاً ويا اساساً نواقص ومغاير قانون معاملات وحكملر موجود اولديغى تقديرده تدقيقات اجراسيله نقصانى اكمال واصلاح ايدلدكدن صكره بالمذاكره نواقص وخطيئات مذكوره نتيجهٔ حكمه تأثير ايتمامش وحكم اساس اعتباريله موافق قانون بولنمش اولديغى حالده بدايت اعلامى كذلك تصديق اولنور . انجق اكمال واصلاح ايديلان نواقص ومعاملات نتيجهٔ حكمه تأثير ايتمش وياخود حكم واقع ذاتاً مغاير قانون بولنمش اولديغى حالده اعلام ابتدائى قرار واحدله قسماً ويا تماماً بالنسخ اعطاى حكم اولنور .

ماده ٢٥ : اشبو ذيلك فصل ثالثنده محرر اصول ومعاملات غيابيه محاكم استينافيه‌ده دخى جاريدر.

ماده ٢٦ : لايحه‌نك تعاطيسندن صكره مرافعات ومذاكراتك صورت اجراسى واعلامك تنظيم واعطاسى حقنده اشبو ذيل موجبنجه محكمهٔ ابتدائيه‌ده جارى اصول محكمهٔ استينافده دخى جارى ومعتبردر.

بشنجی فصل
اعادهٔ محاکمه‌یه دائردر

ماده ۲۷ : اعادهٔ محاکمه ایچون تعیین اولنان اسباب :

اولا برمحکمهٔ ابتدائیه ویا استینافیه‌دن بردعوی حقنده اعلام ویرلدکدن صکره طرفینك ذات وصفتلری تبدل وتغیر ایتمدیکی وادعالری اسکی دعوالرندن عبارت بولندیغی والحاصل اواعلامه مغایر مجدداً براعلام صدورینه قانوناً سبب اولهبیله‌جك برماده ظهور ایتمدیکی حالده یئه اومحکمه‌جه اواعلامك حکمی خلافنده حکم وقرار ویرلمسی ،

ثانیاً دعوانك اثنای رؤیتنده صاحب استدعانك خصمی طرفندن‌ظهور ایتمش ومحکمه‌نك حکم وقرارینه تأثیر اولمش برحیله‌نك وقوع بولمسی ،

ثالثاً حکم وقراره اساس اتخاذ اولنمش اولان اوراق وسنداتك بعدالحکم ساخته اولدیغی اقرار ویا اثبات اولنمش اولمسی ،

رابعاً حکمه مدار اولوب خصمی طرفندن کتم اولنمش ویا ایتدیرلمش بعض اوراق وسنداتك بعدالحکم محکمه‌یه ابراز اولنمسی خصوصلرندن عبارتدر .

ماده ۲۸ : اعادهٔ محاکمه مدتی استیناف ایچون معین اولان مدتدر . بومدت مادهٔ سابقه‌نك برنجی فقره‌سنده اعلامك تبلیغی تاریخندن وفقرات سائره‌سنده خصمك حیله‌سی وسنداتك ساخته‌لکی تحقق ایتدیکی واوراق مکتومه‌نك اله کچیرلدیکی کوندن اعتبار اولنور بوصوك اوچ سببه مستند اولان اعادهٔ محاکمه استدعالری اعلام محکمهٔ تمیزدن مصدق اولسه دخی قبول اولنور .

آلتنجی فصل
تمیزه دائردر

ماده ۲۹ : محکمهٔ تمیز دعوایی علناً رؤیت وتدقیق ایدر طرفیندن هرهانکیسی استدعاسنده ویا لایحه‌سنده محکمه‌یه جلب اولنمسنی طلب ایدر ایسه کون تعیین اولنه‌رق یوم مذکورده طرفینك ویاخود مصدق وکیللرینك محکمه‌ده حاضر بولنمسنی وعکس تقدیرده غیابنده تدقیقات تمیزیه‌یه مباشرت قلنه‌جغنی مبین تنظیم اولنان ورقهٔ دعوتیه علی‌الاصول تبلیغ اولنور . طرفینك طلبلرینه بناءً محکمه‌یه دعوت اولنمامی ویرمش اولدقلری استدعا ولایحه‌لرده بیان اولنان افاده واعتراضلرینی ایضاح ایچوندر . بناءً علیه یوم معینده طرفیندن حاضر بولنانلر مواجهه‌سنده‌وکلیان اولدیغی ویاخود اساساً جلب‌ودعوتلری بولنده طرفیندن بر طلب سبق ایتمامش بولندیغی تقدیرده غیابنده تدقیقات تمیزیه‌یه مباشرت اولنور شوقدرکه طرفینك هیچ‌برسببله مقررات تمیزیه‌یه قارشواعتراضه وتصحیح قرارطلبنه‌صلاحیتی‌اولمیه‌جقدر .

ماده ۳۰ : لایحه‌نك تعاطیسندن صکره مرافعات اجراسی حقنده اشبو ذیل موجبنجه محکمهٔ

ابتدائیه واستینافیه‌ده مرعی اصول محکمهٔ تمییزده‌ده جاری وکفالت حقنده استینافجه قبول اولنان اصول دخی معتبردر .

یدنجی فصل

تعیین مرجع ونقل دعوی حقنده‌در

ماده ٣١ : مدعی ومدعیٰ علیه وجهت دعوی ومدعایه براولدیغی ودعوی ایکی محکمه حضورنده دردست رؤیت بولندیغی ویاخود هرایکی محکمه دعوانك وظیفه وصلاحیتی خارجنده اولدیغنه حکم ایتدیکی تقدیرده بوصورتله حاصل اولان ایجابی ویاسلبی اختلاف مرجعك رفعی‌ضمننده طرفیندن هربری عائداولدیغی محکمه‌یه مراجعت ایده‌بیلور . شویله که : اختلاف مرجع براستیناف محکمه‌سنه تابع‌بدایت محکمه‌لری بیننده وقوع بولورسه اواستیناف محکمه‌سنه ؛ بالعکس آیری آیری استیناف محکمه‌سنه تابع ایکی بدایت محکمه‌سی ویاخود بری‌بدایت ، دیکری استیناف ویاخود ایکی استیناف‌محکمه‌لری بیننده‌وقوع بولورسه تمییزمحکمه‌سنه مراجعت اولنور وتعیین مرجع استدعاسنك عائد اولدیغی استیناف ویاتمییز محکمه‌سنه اعطا ایدلدیکنی مشعر علم‌وخبر ابراز اولندقده همان محاکمه‌نك تأخیری لازمدر . تعیین مرجع دعوالری مواد مستعجله‌دن اولوب استیناف وتمییز محکمه‌لرنده سائر دعوالردن اول برکونه شرط ومدته تابع اولیه‌رق وطرفین جلب ایدلیه‌رك بالتدقیق تحت قراره آلنمق اقتضا ایدر .

ماده ٣٢ : اسباب قانونیه‌دن ناشی محکمه‌نك تشکلی قابل اوله‌مامق ویاخود دعوانك اومحکمه‌ده رؤیتی آسایش مملکتی اخلال ایتمك احتمالی بولنمق سبه‌لرندن طولایی طوغریدن طوغریه مدعیٰ عمومیلرك ویاخود برکونه شرط ومدته تابع اولیه‌رق احد طرفینك مراجعتی اوزرینه محکمهٔ تمییزدن ویریله‌جك قرار ایله ایش اودرجه‌ده دیکر برمحکمه‌یه نقل اولنه‌بیلور .

تعیین مرجع ونقل دعوی خصوصاتی محکمهٔ تمییزك استدعا دائره‌سنده تدقیق اولنور .

سکزنجی فصل

مواد متفرقه بیاننده‌در

ماده ٣٣ : هرنوع اوراقك تبلیغی مبین مباشر طرفندن برتبلیغ مضبطه‌سی تنظیم اولنور . بوتبلیغ مضبطه‌سنك صورتی تبلیغی اجرا ایتدیرن طرفه اعطا واصلی دوسیه میانته وضع اولنمق اوزره محکمه قلمنه تودیع ایدیلور . تبلیغ مضبطه‌سی :

اولا تبلیغك محل وتاریخ وقوعنی ،

ثانیاً تبلیغك اجراسنی طلب ایدن طرفك اسم وهویتیله هانکی محکمه طرفندن امر اولندیغنی ،

ثالثاً مبلغ الیهك اسم وهویتنی ،

رابعاً تبليغ معاملهسی بالفعل کیمه ایفا ایدیله یلمش ایسه اونك اسم وهویتنی ،

خامساً اوراقك برر صورتی مبلغ الیهه تودیع ایدلش اولدیغنی ،

سادساً تبلیغ ایدیلن شخصك امضاسنی ،

سابعاً تبلیغه وساطت ایدن مباشرك امضاسنی محتوی اولمق لازمدر . عکسی تقدیرده تبلیغ معاملهسی کأن لم یکن در .

کندیسنه اوراق تبلیغ ایدیلهجك شخص بولنهمیوبده اقامتکاهنه تبلیغ اولنمق لازم کلدیکی تقدیرده کندیسیله برلکده اقامت ایدن عائلهسی افرادندن اون بش یاشنی اکمال ایتمش هرکم بولنورسه اکا تودیع اولنهرق تبلیغ مضبطهسی امضا ایتدیریلهجکدر تبلغدن امتناع ویا مضبطهنك امضاسندن استنکاف وقوع بولدیغی تقدیرده مباشر قریه ویا محلهنك هیئت اختیاریهسندن لااقل ایکی کشی استصحاب ایدرك شکل آتیده دیکر برمضبطه تنظیم ایده جکدر . بومضبطه :

اولا هانکی کون ونرهیه لاجل التبلیغ کیدلدیکنی ،

ثانیاً تبلیغك اجراسنی طلب ایدن طرفك اسم وهویتیله هانکی محکمه طرفندن امر اولندیغنی ،

ثالثاً مبلغ الیهك اسم وهویتنی ،

رابعاً مباشرك اقامتکاهه دخولدن منع اولندیغنی ویا مضبطهنك امضاسندن استنکاف ایدلدیکنی ،

خامساً مضبطهنك برصورتنك مبلغ الیهك اقامتکاهی قپوسنه الصاق قلندیغنی ،

سادساً تبلیغ اولنمق لازم کلن اوراقك محکمه قلمنه اعاده قلنهجغنی ،

سابعاً هیئت اختیاریهدن حاضر اولانلر ایله مباشرك امضالرینی محتوی اولمق لازمدر . هیئت اختیاریهدن کیمسه بولنهمدیغی ویا بولنوبده مباشرك دعوتنه اجابت ایلمدکلری تقدیرده مباشر مبلغ الیهك یقین تومشو لزندن ایکی کشیيه اشبو مضبطهیی امضا ایتدیره جکدر .

بوده قابل اولهمدیغی حالده مباشر وقوع حالی مبین برضبط ورقهسیله محکمه رئیسنه مراجعت ایدهجك ومحکمه رئیسی اشبو معاملهنك ایفاسنی ضمننده مباشر . ایکی کشی ترفیق ایدرك کیفیتی مذکور ضبط ورقهسی زیرینه اشارت ایلیهجکدر .

بوصورتله تنظیم اولنان مضبطهنك صورتی تبلیغك اجراسنی طلب ایدن طرفه اعطا اولنهجق واصلی اوراق میانته وضع اولنمق اوزره محکمه قلمنه تودیع ایدیلهجکدر .

اشبو مضبطهنك تاریخی تاریخ تبلیغ عد ایدیلهجکدر .

ماده ۳٤ : اصول محاکمهٔ حقوقیه قانوننك اون طقوزنجی مادهسی موجبنجه بردعوی عرضحالنك محکمهجه معاملهٔ قیدیهسنك اجراسی اودعوانك مبدأنی تعیینه اساس اولور .

ماده ۳۵ : محاکم ابتدائیه واستینافیه وتمییزیهده محاکمهیه ختام ویریلوبده مذاکرهسی وقت آخره تعلیق اولنان هرنوع مواددہ محکمه رئیسلری مذاکرانك تسهیلی ایچون هربر دعوی اوراقنی کندیسی دخی داخل اولدیغی حالده اعضا یینندہ تقسیم ایدهجك وهربری امضالری تحتنده اولهرق اوراق متعلقهسنه مراجعت کلفتندن وارسته اولهجق درجهده تفصیلاتی وقرار محکمهیه اساس اولهجق اسباب موجبه ونتیجهیی حاوی

برتقریر تنظیم ایتمکه مجبور اولهجقدر . اشبو تقریرك اعلامنه درجی لازم کلیوب انجق اوراق دعوی دوسیه‌سنده حفظ اولنور .

ماده ۳۶ : کرك بدایت ، کرك استیناف وکرك تمیز محکمه‌لرنده قرارلر اتفاق ویا اکثریت آرا ایله‌ویریلور . محکمهٔ تمیزك حقوق واستدعا دائره‌لرنده تساوئ آرا وقوعنده هیئته دیکردائره‌دن براعضا جلب وعلاوه‌سیله تدقیقات ومذاکرات آنك حضورنده تکرار اجرا قلنور . اکثریت قانونیه بدایت محکمه‌لرنده ایکی ، استیناف محکمه‌لرنده اوچ ، تمیز استدعا دائره‌سنده اوچ ، حقوق دائره‌سنده درت وتمیز هیئت عمومیه‌سنده اون‌بر رأیك اتفاق واجتماعندن عبارتدر .

ماده ۳۷ : محاکمه‌نك اثنای دوامنده طرفیندن بری وفات ایدرسه آخر کونا معامله‌یه حاجت قالمقسزین‌طرف دیکردن . قوع بولان طلب ومراجعت اوزرینه متوفانك ورثه‌سی بادعوتنامه محکمه‌یه جلب ایله محاکمه‌یه قالدیغی نقطه‌دن باشلانیله‌رق اصولی وجهله اجرا واکمال ایدیلور .

ماده ۳۸ : بردعوی حقنده صادراولان اعلام یالکزاودعواده طرفیندن‌اولانلرك ذات‌وشخصلری ویامقاملرینه قائم اولانلر حقنده نافذ اولوب‌اشخاص سائره‌یه سرایت ایده‌مز . شوقدرکه برینك‌محکومیتیله دیکرلرینك برائتی قابل تألیف وتوفیق اولیه‌جق درجه‌ده بینلرنده ارتباط قانونی بولنان متعدد اشخاص محکومه‌دن ولو یالکز برینك عینی محکوم بهدن طولایی برائتی حقنده استحصال ایتدیکی اعلام حکمندن دیکر محکوملر دخی مستفید اولورلر .

ماده ۳۹ : اصول محاکمهٔ حقوقیه قانونك اللی طقوزنجی‌ماده‌سنده تعیین ایدیلن احواله‌طرفینك اتفاقیله واتفاق ایده‌مدکلری حالده محکمه قراریله برویا اوچ ممیز تعیین وانتخاب اولنور .

ماده ۴۰ : اصول محاکمهٔ حقوقیه قانونك آلتمش برنجی ماده‌سی موجبنجه تعیین ایدیلش اولان حکملر بیننده تساوئ آرا ظهورنده طرفین اوچنجی برحکم تعیینه مجبوردرلر امر تعیینده اتفاق ایده‌مدکاری حالده طرف محکمه‌دن تعیین اولنور .

ماده ۴۱ : اصول محاکمات حقوقیه قانونك التمش اوچنجی ماده‌سی موجبنجه دعوایی رؤیت‌ایدن محکمه‌یه عائد معاملات کشفیه‌نك اجراسی خصوصی منازع فیهك بولندیغی قضا محکمه‌سنه حواله اولنه‌بیلور بوتقدیرده مادهٔ مذکوره‌ده محرر قرارنامه منازع فیهك بولندیغی محل محکمه‌سی جانبندن تنظیم ایله طرفین حاضر اولدیغی حالده تبلیغ واوراده بولنمدقلری صورتده تبلیغ ایدلمك اوزره دعوایی رؤیت ایدن محکمه‌یه ارسال اولنور .

ماده ۴۲ : محکمه‌جه‌بردعوانك اثنای رؤیتنده طرفیندن برینك‌تحلیفنه قرار ویریلوبده یمین‌ایده‌جك کیمسه محل آخرده بولندیغی ومحلنده تحلیف ایدلمسی وکیلی طلب ایلدیکی تقدیرده شکل یمین دعوایی رؤیت ایدن محکمه‌جه بالتعیین‌اجراسی خصوصی اول محل‌محکمه‌سنه حواله اولنه‌بیلور بوصورتده دیکرطرفه بالذات ویا طرفیندن مأذون قلندیغی شخص‌تحلیفده حاضر بولنه‌جقدر .

ماده ۴۳ : اصول محاکمهٔ حقوقیه قانونك یوز اوتوزنجی مادهٔسنده محرر اسبابدن یالکز اقراره

مستنداً اعطا اولنه‌جق اجرای موقت‌قرارلرنده محکمه محکوم لهدن کفالت‌ویا تأمینات اخذینه لزوم‌اولمدیغنه قرار ویره‌بیلور .

ماده ٤٤ : اصول محاکمات حقوقیه قانوننك ایکی یوز التمشنجی ماده‌سنده بیان اولندیغی اوزره احقاق حقدن استنکاف قضیه‌سنك اثباتی مشتکی طرفندن مقاولات محرری واسطه‌سیله حکامه احقاق حق اولنمسی ضمننده بردفعه‌یه‌مخصوص واون کون مدتی متضمن اولق اوزره برمخطره تبلیغی ایله اولور .

ماده ٤٥ : اصول محاکمات حقوقیه قانوننك ایکی یوز التمش طقوزنجی ماده‌سی موجبنجه شکایتك واهی وبی اساس اولدیغی اکلاشیلوب‌ده مشتکینك حقسزلغنه حکم اولنورسه آلنه‌جق جزای نقدی ایکی یوز غروشدن بیك غروشه قدردر .

ماده ٤٦ : اشبو مواد مذیله‌نك ماقبلنه درجهٔ شمولی وجه آتی اوزره‌در :

اولاً محاکمك صلاحیتی حقنده موضوع برنجی مادهٔ قانونیه‌نك احکامی اشبو ذیلك نشرندن اول اقامه ایدیلان دعاوی‌یه تشمیل اولنه‌ماز .

ثانیاً مذاکراتك صورت اجراسیله قرارك اصول تفهیمنه واعلامك تنظیم واعطاسنه عائد اولان ١٤و١٥و١٦و١٧ نجی مواد قانونیه احکامی‌هنوزمذاکره‌سی اجرا ایدلمیان بالجمله‌دعاوی‌یه تطبیق‌اولنه‌جقدر.

ثالثاً ١٩ نجی ماده‌ده اعتراض علی‌الحکم ایچون تعیین اولنان اون بش کون مدت اشبو ذیلك تاریخ مرعیتندن اول تبلیغ ایدلمش اولان اعلامات غیابیه‌یه تشمیل اولنه‌ماز.

رابعاً ٢٢ نجی مادهٔ قانونیه‌ده استیناف ایچون تعیین اولنان اوتوز کون مدت اشبو ذیلك تاریخ مرعیتندن اول تبلیغ اولنان اعلامات ابتدائیه حقنده تطبیق اولنه‌ز .

خامساً استیناف استدعاسنه ربطی لازم کلان اوراقه دائر ٢٣ نجی ماده‌نك فقرهٔ ثانیه‌سنده محرر احکام اشبوذیل قانونه توفیقاً اقامه‌ورؤیت اولنوب‌ویرلمش اعلامار علیهنده وقوعبوله‌جق استیناف‌دعوالری حقنده تطبیق اولنه‌جقدر .

سادساً ٢٤ نجی ماده‌نك احکامی هنوز قراره ربط ایدلمامش اولان‌بالجمله استیناف دعوالرینه‌شامل اوله‌جقدر .

سابعاً ٢٧نجی مادهٔ قانونیه‌نك اسباب اعاده‌یه عائد احکامی انجق اشبوذیله توفیقاً ویریله‌جك‌اعلاماته منحصردر .

ثامناً ٢٩ نجی ماده‌نك اصول تمیزه عائد اولان‌حکمی اشبو مادهٔ مذیله‌یه توفیقاً ویریله‌جك اعلاماته منحصردر . شوقدرکه اشبوذیلك تاریخ مرعیتندن صکره ویریله‌جك حکملر علیهنده تصحیح قرارادعاسی مسموع اولمیه‌جقدر .

تاسعاً ٣١ و ٣٢ نجی ماده‌لرده مندرج نقل دعوی وتعیین مرجع خصوصلری دردست رؤیت اولان بالجمله دعاوی حقنده قابل تطبیقدر .

عاشراً تبلیغه دائر ٣٣ نجی ماده‌ده موضوع احکام قانونیه‌انجق اشبو ذیلك‌تاریخ مرعیتندن‌صکره اجرا قلنه‌جق تبلیغات حقنده تطبیق اولنه‌جقدر .

حادی‌عشر استدعانك معاملهٔ قیدیه‌سنك مبدأ دعوی اتخاذی حقنده‌کی ۳٤ نجی مادهٔ قانونیه‌حکمی اشبو ذیلك نشرندن صکره اقامه اولنه‌جق دعاوی‌یه شامل اولهجقدر .

ثانی عشر قبل‌المذاکره تقریر اعطاسنه دائر اولان ۳۵ نجی مادهٔ قانونیه حکمی مذاکره‌سی اجرا واکمال ایدلیان بالجمله دعاوی حقنده تطبیق ایدیلهجکدر .

ثالث عشر اثنای محاکمه‌ده طرفیندن برینك وفاتی وقوعنده جریان ایده‌جك اصول محاکمه‌یه عائد ۳۷ نجی مادهٔ قانونیه‌یه حکمی دردست رؤیت اولان بالجمله دعاوی حقنده تطبیق اولنه‌جقدر .

رابع عشر اعلاماتك درجهٔ حکم وتأثیری حقنده ۳۸ نجی مادهٔ قانونیه‌ده موضوع احکامك ماقبلنه شمولی اولهجقدر .

خامس عشر ممیز وحکم تعیینه عائد ۳۹ و ٤۰ نجی ماده‌لر احکامی هنوز قراره ربط ایدلیان بالجمله دعاویده تطبیق قلنه‌جقدر .

ماده ٤۷ اشبو ذیلك احکامی تاریخ مرعیتندن اول ویرلمش اولان قرارلرك فسخ ویانقضنه هیچ بروجهله سبب اتخاذ اولنه‌ماز .

ماده ٤۸ اشبو ذیل درسعاتده تقویم وقایعله وطشره‌لرده ولایات غرته‌لریله یوم نشری داخل اولمامق اوزره تاریخ نشرندن عتباراً طقسان برکون صکره مرعی‌الاجرا اولهجقدر واصول محاکمهٔ حقوقیه قانوننك بوذیله مخالف اولان احکامی مدت مذکوره‌نك انقضاسندن صکره مفسوخدر .

ماده ٤۹ : عدلیه ناظری اشبو ذیل قانونك اجرای احکامنه مأموردر .

مجلس اعیان ومبعوثانده قبول اولنان اشبولایحه‌نك قانونیتی وقوانین دولته علاوه‌سنی اراده ایدرم .

۸ ربیع‌الاخر سنه ۱۳۲۹ و ۲٦ مارت سنه ۱۳۲۷

محمد رشاد

عدلیه ناظری نجم‌الدین

صدراعظم ابراهیم حقی

پساپورط قانونی

برنجی فصل

ماده ۱ : ممالك عثمانیه‌دن دیار اجنبیه‌یه کیدنلر پساپورط اخذنده مختاردر .

ماده ۲ : پساپورطلر اولا حاملنك اسم وشهرتیله تابعیت و مسقط رأسی ومحل اقامت وصنعتی وسن واشکالنی وپدرینك اسم وشهرتیله کیده‌جکی محلی، ثانیاً رفاقتنده زوجه‌سی و اولادی وذکور واناث خدمتکاری اولدیغی حالده بونلرك اسنان واسامیسنی و پدرلرینك و مملکتلرینك اسمنی و کیفیت رفاقتلرینی مبین مطبوع ومهر رسمی ایله مختوم وحکمی بر سنه‌یه مخصوص اوله‌جقدر . پساپورط آماق ایچون هویت جزؤدانلرینك ابرازی لازمدر .

ماده ۳ : پساپورط خرجی‌اللی‌غروشدر فقط همجوار بولنان ممالك اجنبیه‌یه کیده‌جك عمله‌یه مخصوص اولان پساپورطلرك خرجی اون غروشدر . فقر حالارینی محلاری دوائر بلدیه‌سندن مصدق علم و خبرلرله اثبات ایدنلره مجاناً پساپورط ویریلور .

پساپورط اثمانی تأدیه‌یه اقتداری اولانلره فقرلرینی مبین علم وخبر ویرنلرله بونلری تصدیق ایدنلردن ایکیشر عثمانلی آلتونی جزای نقدی آلنور .

ماده ٤ : پساپورطلر مقرر اولان شکله توفیقاً ترکجه وفرانسزجه اوله‌رق‌حدود عثمانیه‌ده حکومتجه تعیین اولنه‌جق موقعلرده و سواحلده اسکله‌لرده و داخلده تیمور یول کذرکاهنده کذلك حکومتجه تعیین اولنه‌جق موقعلرده بولندیریله‌جق مأمورلر طرفندن اعطا اولنور .

ایکنجی فصل

ماده ٥ : قانوناً ضابطه نظارتی آلتنده بولنانلره ومحاکم طرفندن عزیمتی منع اولنانلره پساپورط اعطا اولنماز .

ماده ٦ : صنوف عسکریه‌یه داخل‌بولنانلره منسوب اولدقلری اخذعسکرشعبه‌لرینك‌ورقهٔ رسمیه‌سی اوزرینه نفوس مأمورلری طرفندن معاملات‌قیدیه بالایفا هویت‌جزؤدانلرینه شرح ویرلدکجه پساپورط اعطا اولنماز .

ماده ۷ : مدتی‌منقضی اولمامش پساپورطی حامل اولانلرممالك عثمانیه‌دن تکراردیار اجنبیه‌یه کیده‌جك اولدقلری‌حالده پساپورطلرینی پساپورط اعطاسنه مأذون‌اولان مأمورلره ویزه ایتدیره‌بیلورلر اللی غروشلق پساپورطلردن‌اون‌واون غروشلق پساپورطلردن‌ایکی غروش ویزه‌خرجی‌آلنیر . مجاناً ویریلان پساپورطلردن ویزه خرجی آلنماز .

اوچنجی فصل

ممالك عثمانیه‌یه داخل اوله‌جقلر حقنده اجرا ایدیله‌جك معامله

ماده ۸ : ممالك عثمانیه‌یه داخل اولهجق هرشخص پساپورط ابرازینه مجبوردر .

ماده ۹ : دولت علیهٔ عثمانیه ایله حال مسالمتده بولنان دول اجنبیه تبعه‌سیله ممالك اجنبیه‌ده بولنان تبعهٔ عثمانیه‌دن ممالك عثمانیه‌یه داخل اولهجقلرك اصولنه موافق صورتده حامل اولدقلری پساپورطی دولت عثمانیه شهبندرلرندن برینه ویزه ایتدیرملری لازمدر . عثمانلی شهبندرخانه‌سندن پساپورطنی ویزه‌ایتدیرمیانلر ویزه خرجنك ایکی مثلنی تأدیه ایده‌جك وحرکت ایلدکلری محلده عثمانلی شهبندرخانه‌سی اولمدیغی حالده یالکز ویزه خرجنك اخذیله اکتفا ایدیله‌جکدر .

ماده ۱۰ : پساپورط ویزه‌سی بردفعه سیاحت ایتمك ایچوندر معمافیه برآیده ایکی دفعه اولسون همجوار مملکتلره کیدوب کلمك مجبوریتنده بولنانلره استدعالری اوزرینه حکمی آلتی آی جاری اولق اوزره ویزه معامله‌سی اجرا اولنور . فقط بومساعده آسایش زمانه یعنی انسلاب راحت عمومیه‌یی مستلزم برحال بولندیغی وقته منحصردر .

ماده ۱۱ : ممالك عثمانیه‌یه داخل اولان هرشخص اکر براً کلمش ایسه یدنده‌کی پساپورطی حدود باشنده بولنان مأمورینه وبحراً کلمش ایسه داخل اولدیغی لیمانده بولنان ضابطه مأمورینه ابراز ایده‌جکدر.

ماده ۱۲ : عثمانلی لیمانلرندن برینه واصل اولان سفائنك تبعهٔ اجنبیه‌دن بولنان قپودانلری وطائفه‌سی سفینه‌یی ترك ایله داخل مملکتده اقامتکاه اتخاذ ایتمك ایسترلرایسه محلی ضابطه مأمورینه یاخود لیمان رئیسنه تعیین هویتلرینه مدار اولهجق وثائق ابرازینه مجبوردرلر .

دردنجی فصل

خلاف قانون حرکت ایدنلر حقنده اجرا اولنه‌جق معامله

ماده ۱۳ : پساپورطی اولمدیغی یاخود اصولنه غیر موافق بر پساپورطی حامل اولدیغی حالده ممالك عثمانیه‌یه کلنلرك حدود ویا سواحل عثمانیه‌ده مأمورین متعلقه‌سی طرفندن هویتلری تحقیق اولنه‌جقدر .

تبعهٔ عثمانیه‌دن اولدقلرینی بیان ایدنلرهویت جزؤدانی یاخود دلائل کافیهٔ سائره‌ارائه وایرادیله‌هویتلرینی اثبات ایلدکلری تقدیرده پساپورط آلمامش ایسه پساپورط خرجنك وپساپورطی اولوبده ویزه ایتدیرمه‌مش ایسه ویزه خرجنك ایکی مثلنی تأدیه ایده‌جکدر . هویت جزدانی ویا اثبات هویتنه کافی دلائل ابراز ایده‌میانلر حقنده الك سریع واسطه ایله تحقیقات اجرا اولنمق اوزره هویتلری ثابت اولنجه‌یه قدر ضابطه نظارتی آلتنده بولندیریلور .

بومثللولر تبعهٔ اجنبیه‌دن اولدیغنی بیان ایلدیکی حالده پولیس نظارتی تحتنده بولنمق اوزره قرق سکز ساعت ظرفنده منسوب اولدیغی قونسلوسخانه‌دن بر پساپورط یاخود پساپورطه معادل تابعیت علم وخبری استحصال ایتمکه‌بعده، یزه‌خرجنك ایکی‌مثلنی تأدیه‌یه مجبوردر ایجاب حاله کوره مذکور قرق سکز ساعت مدت قونسلوسخانه ایله بالاتفاق تمدید اولنه‌بیلور . بو مدتلرك مرورنده تبعهٔ اجنبیه‌دن اولان شخص پساپورط ویا پساپورطه‌معادل تابعیت علم وخبری استحصال ایده‌مدیکی حالده ممالك عثمانیه‌دن اخراج اولنور.

ماده ۱٤ : پساپورطنه ساخته براسم بازان یاخود یازدیران ویاخود ساخته پساپورط تنظیم یا بر پساپورطی تحریف ایدن وبو مقوله ساخته ویاخود محرف ویا بشقه‌سنك اولان پساپورطی بیله‌رك استعمال ایلیان ویاخود تغییرهویت ایدنلره کفالت ایدن اشخاص حقنده جزا قانونك مواد مخصوصه‌سی احکامنه توفیقاً ترتیب مجازات اولنور .

ماده ۱۵ : ممالك عثمانیه لیمانلرینه ایشلیان واپور ویلکن سفائنی قپودانلرینك وسفینه‌لردن قره‌یه

یولجی نقل ایدن قایقجیلرك وبراً یولجی نقل ایدنلرك پساپورط معاینه‌سی ایچون تعیین اولنان موقملردن بری‌یه یولجی نقل واخراج ایلری ممنوعدر .

بوکا مخالف حرکتده بولنان قپودانلردن اون عثمانلی آلتوندن اللی عثمانلی آلتونه قدر جزای نقدی آلنور . بحراً وبراً یولجی نقل ایدن سائر اشخاصدن ایکی عثمانلی آلتونی جزای نقدی اخذ ویاخود بونلر اوچ کوندن اون کونه قدر حبس ایدیلور .

ماده ۱۶ : اشبوقانونده تعیین اولنان جزالرله‌بالرضا تأدیه اولنمیان رسوم مضاعفه مدعیٔ عمومینك طلبی اوزرینه حکماً اجرا وتحصیل اولنور .

ماده ۱۷ : بوقانون‌اعلانی تاریخندن اعتباراً برماه صکره موقع اجرایه وضع اولنه‌جقدر اوتاریخدن اعتباراً ۷ جمادی‌الآخره‌سنه ۱۳۱۲ تاریخلی پساپورط نظامنامه‌سی احکامی مفسوخدر .

ماده ۱۸ : تابعیت مسائلنده یالکز پساپورط مدار احتیاج اولهماز .

ماده ۱۹ : داخلیه وخارجیه وعدلیه ناظرلری بوقانونك اجراسنه مأموردر .

مادهٔ موقته

هویت جزؤدانلری اعطا اولنمجه‌یه قدر پساپورط معاملاتی تذکرهٔ عثمانیه‌لراوزرینه جریان ایده‌جکدر .

مجلس اعیان ومبعوثانده قبول اولنان‌اشبو لایحه‌نك قانونیتی وقوانین دولته علاوه‌سنی اراده ایدرم .

۶ جمادی‌الاخره‌سنه ۱۳۲۹ و ۲۲ مایس سنه ۱۳۲۷

محمد رشاد

داخلیه ناظری	خارجیه ناظری	عدلیه ناظری	صدراعظم
خلیل	رفعت	نجم‌الدین	ابراهیم حقی

بوسنه وهرسك مسئله‌سندن طولایی حکومت عثمانیه ایله اوستریا ومجارستان آره‌سنده ظهور ایدن اختلافك صورت حلنه دائر پروتقول

حکومت عثمانیه جانبندن تنظیم اولنان بیاننامه‌نك ترجمه‌سی

محرر امضا دولت علیهٔ عثمانیه خارجیه ناظری ٢٦ شباط سنه ١٩٠٩ تاریخنده درسعادتده امضا اولنوب متنی زیرده محرر بولنان پروتقولك مندرجاتی حکومت عثمانیه نامنه اوله‌رق تصدیق ایلر .

حکومت سنیه ایله آوستریا ومجارستان حکومت مشترکه‌سی بینلرنده معلقده بولنان بعض مسائلی بالاتفاق فصل‌وتسویه ایتمك آرزوسنده بولندقلری جهتله محررین امضا صدراعظم فخامتلو دولتلوحسین‌حلمی پاشا حضرتلریله خارجیه نظارتی وکیلی‌عطوفتلو غابریل‌نورادونکیان افندی حضرتلری وآوستریا ومجارستان فوق‌العاده ومرخص بیوك ایلچیسی اصالتلو ژان مارکی پالاویچینی حکومت متبوعه‌لری طرفندن اصول ونظامی وجهله مأذونیت لازمه‌یی حائز اولدقلری حالده مواد آتیه‌یی قرارلشدیرمشلردر :

پروتقول

ماده ١ : آوستریا ومجارستان حکومتی قدیم یکی پازار سنجاغی حقنده برلین معاهده‌نامه‌سی و درسعادتده منعقد ٢١ نیسان سنه ١٨٧٩ تاریخلو مقاوله‌نامه ایله کندیسنه تودیع اولنان بالجمله حقوقدن صورت صریحه‌ده فراغت ایتدیکنی بیان ایدر .

ماده ٢ : ٢١ نیسان‌سنه ١٨٧٩ تاریخلومعاهده‌نامه ایله آوستریا ومجارستان حکومت مشترکه‌سنك بوسنه و هرسك حقنده‌کی قراری علیهنه جانب باب عالیدن اجرا اولنان پروتستو و اشبو قراره مغایر اوله‌رق حکومات متعاقده بیننده موجود سائر بالجمله احکام ویامقررات فسخ والغا ایدیله‌رك یرلرینه ایاتین مذکورتین‌حقنده موجود هرکونه‌اختلافك بینلرنده فیصلپذیراولدیغی‌وقرار مذکورله بوسنه وهرسکده‌تحدث ایدن حال جدیدك حکومت سنیه‌جه صورت قطعیه‌ده طانمش بولندیغنی مبین‌ومؤید بولنان اشبو پروتقول قائم ایدلمشدر .

ماده ٣ : عن اصل بوسنه وهرسك اهالیسندن اولوب الیوم ممالك عثمانیه‌ده بولنان — اشبو پروتقولك حین تصدیقنده طرفین عاقدین بیننده تعاطی اولنه‌جق نوطه‌لرده ذکر اولنان اشخاص مستثنادر — وبرده عن اصل ممالك عثمانیه‌نك اقسام مختلفه‌سی اهالیسندن اولوب بوسنه و هرسکده سیاحت‌طریقیله ویامعین صورتده‌اقامت ایدن تبعهٔ‌عثمانیه کما کان‌تابعیت عثمانیه‌لرینی محافظه‌یه دوام ایلیه‌جکلردر بوسنه وهرسك اهالیسندن اولوب ایاتین مذکوریتنده ساکن بولنان سکان کمافی‌السابق بوسنه وهرسك قوانینه توفیق حرکت ایدرك ممالك عثمانیه‌یه هجرتده‌سرعتله اوله‌جقلر وممالك‌عثمانیه‌یه کلدکلرنده تبعهٔ عثمانیه صفتیله قبول ایدیله‌جکلردر کرك بونلر وکرك بوسنه وهرسك اهالیسندن اولوب الیوم ممالك عثمانیه‌ده بولنانلر بوسنه وهرسکده کائن املاکلرینی کیف مایشاء تصرف و استعمال ایتمك والتزامه ویرمك ویا طوغریدن طوغری‌یه بالذات ویا شخص ثالثلر معرفتیله اداره ایلمك حقنی حائز اوله‌جقلردر . شوراسی مقرردرکه عن اصل بوسنه وهرسك هالیسندن‌اولوب هجرت ایتمك فکریله بعدما ممالك عثمانیه‌یه عزیمت بده‌جك اولان کسان حقنده ممالك عثمانیه‌ده اوستریا ومجارستان تبعه‌سی مثللو معامله اولنه‌جقدر .

ماده ٤ : بوسنه وهرسکده ساکن اولان ویا موقتاً اقامت ایدن اهالیٔ اسلامیه‌یه کما کان سربستیٔ مذهب وسربستیٔ آیین عبادت تأمین ایدیله‌جکدر بالجمله نفوس اسلامیه مذاهب سائره‌یه منسوب بالجمله بوسنه وهرسك اهالیسنك حائز اولدقلری عینی حقوق ملکیه وسیاسیه‌دن استفاده‌ده دوام ایده‌جکلردر . جوامع شریفه‌ده خلیفهٔ مسلمین صفتیله نام نامیٔ حضرت پادشاهی‌یه خطبه قرائتنه دوام ایدیله‌جکدر حقوق اوقافه کما کان رعایت اولنه‌جق واهالیٔ اسلامیه‌نك رؤسای دینیه‌لریله اولان مناسباتنه اصلا ایقاع موانع ایدلیه‌جکدر. رؤسای مومی‌الیهم کما فی السابق مقام مشیخت اسلامیه‌یه تابع اوله‌جقلر ورئیس علمانك منشوری جانب مشیختدن اعطا قلنه‌جقدر .

ماده ٥ : دولت علیه اراضی قانوننامه‌سی احکامی موجبنجه حکومت سنیه‌نك بوسنه وهرسکده املاك مختلفه‌یه متصرف بولندیغی برحکم قراریله دخی مرتبهٔ ثبوته واصل اولمش اولمغله اوسترپا ومجارستان حکومت مشترکه‌سی اشبو پروتقولك تصدیقی تاریخندن اعتباراً اون بش کون ظرفنده املاك مذکوره‌نك بدلی اولمق اوزره درسعادتده حکومت سنیه‌یه التون اوله‌رق ایکی بچق میلیون لیرای عثمانی تأدیه ایتمکی تعهد ایلر .

ماده ٦ : اوسترپا ومجارستان حکومتی اشبو پروتقولك تصدیقی تاریخندن اعتباراً ایکی‌سنه ظرفنده دولت علیه ایله اوروپا حقوق دولی اساسی اوزرینه برتجارت معاهده‌نامه‌سی عقد ایتمکی تعهد ایلر اشبو معاهده‌نامه باب‌عالینك سائر تجارت معاهداتی عینی اساس اوزرینه عقد وموقع تطبیقه وضع اولنمقده مرعی‌الاجرا اوله‌جقدر بوکا انتظاراً اوسترپا ومجارستان حکومتی اشبو پروتقولك تصدیقندن اعتباراً اون بش کون ظرفنده ممالك شاهانه‌ده رایج اوزره آلنان رسم گمرکك یوزده اونبردن اون شه ابلاغنه وآتی‌الذکر بش ماده‌یه یکیدن انحصارلر وضعنه (پترول سیغاره کاغدی کبریت کئول واویون کاغدی) ویاخود بونلردن استهلاك رسوم منضمه‌سی استیفاسنه موافقت ایدر شوقدرکه عینی معامله‌نك عینی زمانده وبلا فرق واستثنا ممالك سائره ادخالاتی حقنده تطبیق اولنمسی مشروطدر انحصاره تابع موادك ادخالی خصوصنده اشبو انحصارلر اداره‌سی عینی موادك ادخالات سنویه‌سی اساسی اوزرینه مؤسس یوزده‌سی نسبتنده اوسترپا ویامجارستان مواردات‌ندن اولان اشیا تدارکنه مجبوردر شوقدرکه انحصاره تابع موادك تسلیمی ایچون تکلیف اولنه‌جق فیئاتلرك حین اشتراده پیاسه‌نك حال وموقعنه توافق ایتمسی واعط اولنه‌جق اشیانك جنس ونوعلری واشبو جنس ونوعدر دراشیا ایچون صوك اوچ سنه ظرفنده قید واشارت ایدلمش اولان فیئاتلرك حد وسطیسی دخی نظر اعتباره آلنمق لازمکلیر شوراسی مقرردرکه شاید دولت علیه سالف‌الذکر بش ماده اوزرینه یکی انحصارلر وضع ایده‌جك یرده بونلره استهلاك رسوم منضمه‌سی طرحنه قرار ویره‌جك اولور ایسه اشبو رسوم منضمه ممالك عثمانیه ایله بالجمله ممالکك محصولات مماثله‌سنه دخی عینی درجه‌ده طرح قلنه‌جقدر .

ماده ۷ : دولت علیه‌نك پوسته خدمتنده حائز اولدیغی حق‌حکمرانی‌یی تصدیقاً آوسترپا ومجارستان حکومت مشترکه‌سی الیوم اجنبی پوسته‌خانه‌لری موجود اولیان محللرده‌کی آوسترپا ومجارستان پوسته‌خانه‌لرینی اشبو پروتقولك تصدیقنی متعاقب لغو ایتمکی تعهد ایتدیکی کبی ممالك شاهانه‌ده پوسته‌خانه‌لری موجود اولان دول سائره بونلری لغو ایتدکجه کندیسی دخی ممالك عثمانیه‌ده‌کی سائر پوسته‌خانه‌لرینی لغو ایتمکی تعهد ایلر.

ماده ۸ : باب عالی ممالك عثمانیه‌ده عهود عتیقه اصولنه ختام ویرمك ویرینه حقوق دول اصولنی

وضع ایلك مقصدیله علاقه‌دار اولان دول معظمه ایله بر آوروپا قونفرانسنده ویاصورت آخرله مذاکرات اجراسی فکر ونیتنده بولندیغی جهتله آوسترپا ومجارستان حکومتی باب عالینك اشبو بیاتنك حق وصوابه مقارنتنی بالتصدیق بو خصوصده کندیسنه معاونت کامله وصمیمیه‌ده بولنه‌جغنی شمدیدن بیان ایلر .

ماده ۹ : اشبو پروتقول تصدیق‌اولنه‌جق وتصدیقنامه‌لرك تعاطیسنی متعاقب مرعی‌الاجرا اوله‌جقدر تصدیقنامه‌لر سرعت ممکنه ایله ونهایت اشبو پروتقولك تاریخندن اعتباراً ایکی آی ظرفنده درسعادتده تعاطی اولنه‌جقدر .

اشبو پروتقول ۱۳—۲۶ شباط سنه ۹۰۹ تاریخنده درسعادتده ایکی نسخه‌اوله‌رق تنظیم اولنمشدر.

امضا	امضا	امضا
پاللاویچینی	غابریل نورادونکیان	حسین حلمی

محررامضا اشبو پروتقول احکامنه تمامیله رعایت‌ایدیله‌جکنی ومحتویاتنك حرفیاً اجرا اولنه‌جغنی بیان‌ایدر.

اشبو بیاننامه آوسترپا ومجارستان حکومتنك تصدیقنی حاوی اوله‌جق اولان بو یولده بر بیاننامه ایله مبادله ایدلك اوزره تنظیم اولنمشدر .

۲۷ ربیع الاول سنه ۳۲۷ و ۵ نیسان سنه ۳۲۵

حکومت سنیه ایله بلغارستان بیننده متحدث اختلافك حلنه دائر پروتقول

۲۰ نیسان سنه ۱۹۰۹ تاریخنده پترسبورغده حکومت عثمانیه نامنه پترسبورغ سفیری دولتلو طرخان پاشا حضرتلریله روسیه خارجیه ناظری موسیو ایسوولسکی طرفلرندن امضا اولنان پروتقولك ترجمه‌سی صورتیدر :

ماده ۱ : باب عالیجه یوز یکرمی بش میلیونلق مبلغك الده ایدیله‌بیلمسی مقصدیله روسیه حکومتی ۲۷ کانون ثانی و ۸ شباط سنه ۱۸۷۹ تاریخلی معاهده‌نامه ۲ ـ ۱٤ مایس سنه ۱۸۸۲ تاریخلی مقاوله‌نامه ایله تعیین اولنان تضمینات حربیه‌دن طولایی روسیه‌نك هنوز مطلوبی بولنان یتمش درت سنه‌لك تقاسیط متباقیه‌دن قرق سنه‌لکنی دولت عثمانیه یه کاملاً ، قطعیاً ترك ایدر . حکومت عثمانیه تضمنات حربیه‌دن اعطاسی لازم کلان بالجمله تقاسیط سنویه‌یی ۳۱ کانون اول سنه ۱۹۰۸ تاریخنه قدر تسویه ایتمش اولدیغندن شمدیکی ترك وفراغ معامله‌سی ۱ کانون ثانی سنه ۱۹۰۹ تاریخندن اعتبار اولنه‌جقدر .

ماده ۲ : حکومت عثمانیه روسیه طرفندن ترك اولنان قرق سنه‌لك تقاسیطدن فضله قالان اوتوز درت سنه‌لك تقاسیطی بونلری باشه باش یوزده درت فائضله قیمت حاضره‌لرینه بالارجاع رأس‌الماله تحویل ایلمك حقنی کله‌جك تموزك ابتداسنه قدر حائز اوله‌جقدر .

حکومت عثمانیه کله‌جك تموزك ابتداسندن اول بوحق وصلاحیتی استعمال ایتمدیکی تقدیرده قرقنجی سنه‌نك انقضاسنده عینی صلاحیتی حائز اوله‌جق وتاریخ مذکورده تقاسیطك رأس‌الماله تحویلی معامله‌سی دولت علیه‌نك طرفین بیننده تعین ایده‌جك اعتبار مالیسه کوره اجرا ایدلمك لازم کله‌جکدر .

ماده ۳ : حکومت عثمانیه‌یه عائد اولان بش بچق میلیون لیرای عثمانیدن یعنی یوز یکرمی بش میلیون فرانقدن عبارت مبلغك قرق میلیون فرانکی شرقی روم ایلی ویرکوسی مقابلی ودیکر قرق میلیونی روم ایلیٔ شرقیده بولنوب بلغارستان حکومتنجه ضبط ومصادره اولنان شرق تیمور یولنك اوچ یوز اون کیلو مترەلك قسمنك بدلی ایکی میلیون فرانکی بلوه ـ وقارەل خطنك بدل انشاسیله متداخل اجارانی وقرق اوچ میلیون فرانکی روم ایلیٔ شرقی ایله بلغارستانده کائن وحکومت عثمانیه‌یه عائد املاك امیریه‌نك بدل مثلیدر .

بناءً علیه حکومت عثمانیه برلین معاهده‌نامه‌سنك طقوزنجی ماده‌سندن منبعث حقوقندن وبلغارستان ویرکوسیله بلغارستانك دیون عمومیهٔ عثمانیه‌یه حصهٔ اشترا کندن ویرده روم ایلیٔ شرقینك نظامنامه داخلیسی ومربوطاتنده تعیین اولندیغی وجهله روم ایلیٔ شرقی ویرکوسی بقایاسنده کی حقوقندن فراغت ایدر . بلغارستان حکومتی روم ایلیٔ شرقی ویرکوسی مقابلی اولان قرق میلیون فرانکی اوزرینه ۲۲ ایلول و ۵ تشرین اول سنه ۱۹۰۸ تاریخندن اعتبارا اشبو پروتقولك تصدیقی تاریخنه قدر یوزده بش فائض تأدیه ایله‌جکدر .

ماده ٤ : بلغارستان حکومتی اشبو صورت تسویه ایله عین زمانده امضا اولنان بربیانامه‌ایله برلین

معاهده‌نامه‌سنك زوسجق وارنه شمندوفرینه متعلق اولان اوتنجی ماده‌سنك برنجی فقره‌سندن منبعث هرکونه مطالبدن تمامیله فراغت ایتدیکی جهتله حکومت عثمانیه اشبو بیاناتی سند اتخاذ ایلر .

ماده ٥ : شوراسی مقرردرکه اوقاف ایله جماعات مذهبیه‌یه وبوسته وتغراف وفنارلر ایله ادارهٔ صحیه‌یه عائد مسائل ومطلوبات تمامیله محفوظ اولوب بونلر حقنده حکومت عثمانیه ایله بلغارستان بیننده طوغریدن طوغری‌یه عقد ائتلاف اولنه‌جقدر . شوراسی‌ده مقرردرکه نقلیات ایله ضبط اولنان مالزمه وسائره‌دن وبرده ایشلتمه تضمینا‌تندن طولایی بلغارستانك طوغریدن طوغری‌یه شرق شمندوفرلری قومپانیه‌سنه اولان دیونی صورت تسویهٔ حاضره خارجنده براقلمشدر .

۲۷ ربیع‌الاخر سنه ۱۳۲۷ و ٤ مایس سنه ۱۳۲۵

*
* *

بلغارستان استقلالندن منبعث مطالبك تسویه‌سنه دائر دولت علیه ایله روسیه بیننده ممضی ۷ نیسان ۱۹۰۹ تاریخلی پروتقولی تأییداً پترسبورغده امضا ایدیلان بیاننامه :

حکومت عثمانیه یله روسیه حکومتی باب عالینك بلغارستانه وبلغارستانك باب عالیه قارشو اولان مطالبنك تسویه‌سنه دائر ۷-۲۰ نیسان سنه ۱۹۰۹ تاریخنده دولت علیه ایله روسیه بیننده پترسبورغده امضااولنان پروتقولك معمولیتی حقنده ظهور ایده‌بیله‌جك هرکونه‌سوء تفهمی برطرف ایتمك ارزوسنده بولندقلری جهتله مذکور پروتقوله مندرج کافهٔ حکمك ایکی حکومتجه تصدیق اولندیغی وحکومتین مشارالیهمانك اشبو احکامی تمامیله بالرعایه اجرا ایتمکی تعهد ایلدکلرینی بیان ایدرلر یعنی روسیه حکومتی حکومت سنیه‌یه باب‌عالینك بلغارستانه قارشو اولان‌مطالبنی تسویهٔ یوزیکرمی بش‌میلیون فرانقدن عبارت برمبلغ اعطاسنی تأمین ایتمك آرزو ایتدیکی جهتله مواد آتیه قرارلشدیرلمشدر .

ماده ۱ باب‌عالیجه یوزیکرمی بش ملیونلق مبلغك الده ایدیله‌بیلمسی مقصدیله روسیه حکومتی ۲۷ کانون ثانی و ۸ شباط سنه ۱۸۷۹ تاریخلو معاهده‌نامه و۲-۱۰ مایس ۱۸۸۲ تاریخلو مقاوله‌نامه ایله تعیین‌اولنان تضمینات حربیه‌دن طولایی‌روسیه‌نك هنوز مطلوبی بولنان‌یتمش درت سنه‌لك تقاسیط‌متباقیه‌دن قرق سنه‌لکنی دولت عثمانیه‌یه کاملاً وقطعیاً ترك ایدر حکومت عثمانیه تضمینات حربیه‌دن اعطاسی لازم کلن بالجمله تقاسیط سنویه‌یی ۳۱ کانون اول سنه ۱۹۰۸ تاریخنه قدر تسویه ایتمش اولدیغندن شمدیکی ترك وفراغ معامله‌سی ۱ کانون ثانی سنه ۱۹۰۹ تاریخندن اعتبار اولنه‌جقدر .

ماده ۲ حکومت عثمانیه روسیه طرفندن ترك اولنان قرق سنه‌لك تقاسیطدن فضله قالان اوتوز درت سنه‌لك تقاسیطی بونلری باشه باش یوزده درت فائضله قیمت حاضره‌لرینه بالارجاع رأس‌المالتحویل ایلمك حقنی کله‌جك تموزك ابتداسنه قدر حائز اوله‌جقدر حکومت عثمانیه کله‌جك تموزك ابتداسندن اول‌بوحق وصلاحیتی‌استعمال ایتمدیکی تقدیرده‌قرقنجی‌سنه‌نك انقضاسنده عینی صلاحیتی حائز اوله‌جق وتاریخ مذکورده تقاسیطك رأس‌المالله تحویلی معامله‌سی دولت علیه‌نك طرفین بیننده بالاتفاق تعیین ایده‌جك اعتبار مالیسنه کوره اجرا ایدلمك لازم کله‌جکدر .

ماده ۳ : حکومت عثمانیه‌یه عائد اولان بش بچق میلیون لیرای عثمانیدن یعنی یوزیکرمی بش میلیون فرانقدن عبارت مبلغك قرق میلیونی فرانسی شرقی روم ایلی ویرکوسی مقابلی دیکر قرق میلیونی روم ایلیٔ شرقیده بولنوب بلغارستان حکومتنجه ضبط ومصادره اولنان شرق تیمور یولنك اوچیوز اون

کیلو مترولق قسمنك بدلی ایکی میلیون فرانکی بلوه واقاره‌ل خطنك بدل انشاسیله متداخل اجاراتی وقرق اوچ میلیون فرانکی روم ایلیٔ شرقی ایله بلغارستانده کائن وحکومت عثمانیه‌یه عائداملاك امیریه‌نك بدل مثلیدر.

بناءً علیه حکومت عثمانیه برلین معاهده‌نامه‌سنك طقوزنجی ماده‌سندن منبعث حقوقندن وبلغارستان ویرکوسی ایله بلغارستانك دیون عمومیهٔ عثمانیه‌یه حصهٔ اشتراکندن وبرده روم ایلیٔ شرقینك نظامنامهٔ داخلیسی ومربوطاتنده تعیین اولندیغی وجهله روم ایلیٔ شرقی ویرکوسی بقایاسنده‌کی حقوقندن فراغت ایدر بلغارستان حکومتی روم ایلیٔ شرقی ویرکوسی مقابلی اولان قرق میلیون فرنق اوزرینه ۲۲ ایلول و ۵ تشرین اول سنه ۱۹۰۸ تاریخندن اعتباراً اشبو پروتقولك تصدیقی تاریخنه قدر یوزده بش فائض تهیئه ایلیه‌جکدر.

ماده ٤ بلغارستان حکومتی اشبو صورت تسویه ایله عین زمانده امضا اولنان بر بیاننامه ایله برلین معاهده‌نامه‌سنك روسجق وارنه شمندوفرینه متعلق اولان اونجی ماده‌سنك برنجی فقره‌سندن منبعث هرکونه مطالبدن تمامیله فراغت ایتدیکی جهتله حکومت عثمانیه اشبو بیاناتی سند اتخاذ ایلر.

ماده ۵ : شوراسی مقرردرکه اوقاف ایله جماعات مذهبیه‌یه پوسته وتلغراف وفنارلرله ادارهٔ صحیه‌یه عائد مسائل ومطلوبات تمامیله محفوظ اولوب بونلرحقنده حکومت عثمانیه ایله بلغارستان بینندە طوغریدن طوغری یه عقداً تلاف اولنه‌جقدر. شوراسیده مقرردرکه نقلیات ایله ضبط اوامر مالزمه وسائره‌دن وبرده ایشلتمه تضمینا تندن طولایی بلغارستانك طوغریدن طوغری یه شرق شمندوفرلری قومپانیه‌سنه اولان دیونی صورت تسویهٔ حاضره خارجنده براقلمشدر. تصدیقاً للمقال بوخصوصده مأذونیت لازمه‌یی حائز بولنان محررین امضا اشبو بیاننامه‌یی تنظیم وآرمه‌لی مهرلریله تختیم ایلشلردر.

اشبو بیاننامه ۸ کانون اول سنه ۱۹۰۹ تاریخنده ایکی نسخه اولەرق پترسبورغده تنظیم اولنمشدر.

امضا امضا

ایسوولسکی طرخان

شرق تیمور یوللرینك سركه‌جی ایله ایاستفانوس اره‌سنده‌كی قسمنك چفته‌خطه‌تحویلی حقنده مادهٔ منفردهٔ قانونیه ومقاولهٔ مذیله

سركه‌جی موقفی ایله ایاستفانوس آره‌سنده بر ایكنجی خط انشاسیچون شرق تیمور یوللری قومپانیه‌سیله اشبو قانونه مربوط مقاوله‌نامه‌یی عقد ایلمكه تجارت ونافعه نظارتی مأذوندر .
مجلس اعیان ومبعوثانده قبول اولنان اشبو لایحه‌نك قانونیتنی وقوانین دولته علاوه‌سنی اراده ایدرم.
۲۵ جمادی‌الاخره سنه ۳۲۸ و ۲ حزیران سنه ۱۳۲٦

محمد رشاد

تجارت ونافعه ناظری صدر اعظم
حلاجیان ابراهیم حقی

شرق تیموریوللری قومپانیه‌سیله عقد ایدلمش اولان ۲۸ مایس سنه ۱۸۷۲ و ۱۰-۲۲ كانون‌اول سنه ۱۸۸۵ و ۱۵ حزیران سنه ۱۹۰۹ تاریخلی مقاوله‌نامه‌لره ذیل

برطرفدن حكومت عثمانیه نامنه حركت ایدن تجارت ونافعه ناظری حلاجیان‌افندی حضرتلریله دیكر طرفدن شرق تیمور یوللری قومپانیه‌سی نامنه حركت ایدن مدیر موسیو اولسرغ غروس پیننده بروجه آتی عقد مقاوله اولنمشدر .

ماده ۱ : قومپانیا سركه‌جی ایله (ایاستفانوس داخل اولدیغی حالده) ایاستفانوس اره‌سنده واقع خط اوزرنده اشبو مقاولهٔ مذیله‌یه مربوط اولان خریطه ومقطعلره توفیقاً :

اولا موجود هم‌زمین كچیدلری فوقانی یاخود تحتانی كچیدلره تحویل‌ایچون لازم‌اولان تعدیلاتی‌اجراء،

ثانیاً ایكنجی خطی تأسیس ،

ثالثاً بعض موقفلری تعدیل ویا توسیع ویاخود محللرینی تبدیل ایده‌جكدر .

ماده ۲ : بالاده برنجی ماده‌ده كوستریلان عملیاتك اجراسنه مقتضی اراضی اشبو مقاوله نامه‌نك امضاسی تاریخندن اعتباراً نهایت اوچ آی مدت ظرفنده دولت حسابنه اوله‌رق حكومت عثمانیه طرفندن استملاك اولنه‌جقدر .

ماده ۳ : برنجی ماده‌ده ذكر اولنان عملیاتدن طولایی مقاولهٔ حكومت عثمانیه‌یه ترتب ایدن حصه مقطوعاً یوز اوتوز طقوز بیك بش یوز بر عثمانلی لیره‌سی یكرمی آتی غروش اللی ایكی سانتیمه تقرر ایتمشدر. اشبومبلغ حكومت‌طرفندن آتیده دردنجی ماده‌ده ذكراولنان شرائطه توفیقاً تأدیه ایدیله‌جكدر.

ماده ٤ : حکومت عثمانیه قله‌لی بوغاز ایله ادرنه بیننده‌کی ایکنجی خطك انشاسندن صرف نظر ایدر بوکا مقابل خط مذکورك بدل انشاسی اوله‌رق مقطوعاً تقرر ایتمش اولان آلتمش بیك بش یوز طقسان اوچ عثمانلی لیراسی سکز غروش اوچنجی ماده‌ده ذکر اولنان یوز اوتوز طقوز بیك بش یوز عثمانلی لیراسی یکرمی آلتی غروش اللی ایکی سانتیمدن تنزیل ایدیله‌جك ومتباقیسی اولان یتمش سکز بیك طقوز یوز سکز عثمانلی لیراسی اون سکز غروش اللی ایکی سانتیم اون سنه‌ده تسویه ایدیله‌جکدر . بروجه محرر تقاسیط سنویه هرسنه‌نك افرنجی کانون ثانیسنك برنجی کونی ایفا قلنه‌جق وتقاسیط مذکوره سالف الذکر یتمش سکز بیك طقوز یوز سکز لیرا اون سکز غروش اللی ایکی سانتیمك یوزده درت فائضه واون سنه‌ده اجماسی ایچون لازم اولان امور تیسمانه مساوی اولق اوزره طقوز بیك بش یوز اوتوز درت عثمانلی لیراسی طقوز غروشدن عبارت اوله‌جقدر . ایلك تقسیط ١ کانون ثانی ١٩١٢ سنهٔ افرنجیده تسویه قلنه‌جقدر .

ماده ٥ : الیوم قومپانیه طرفندن ایشلدلمکده بولنان بالجمله خطوطك حاصلات غیر صافیه‌سنك دولته عائد اولان فضله‌سندن :

اولا ١٨٩٤ تاریخلی استقراض قارشولغی اوله‌رق قومپانیه‌نك سنوی بهر کیلومترو باشنه حکومته تأمین ایلمش اولدیغی بیك بش یوز فرانق ،

ثانیا ١٥ حزیران سنه ١٩٠٩ تاریخلی مقاوله نامه‌نك اوچنجی ماده‌سنك ب اشارتلی اوچنجی فقره‌سی موجبنجه حکومت عثمانیه‌یه عائد حصهٔ حاصلاته محسوباً حکومت مشار الیها حسابنه اوله‌رق (بانق دوپاری ئه‌ده‌یه‌یی‌با) یه تأدیه‌سی قومپانیه طرفندن تعهد اولنمش اولان سنوی درت یوز آلتمش درت بیك درت یوز یکرمی بر فرانق ،

ثالثاً مقاولات موجوده‌ده معین توقیفات سائره تنزیل اولندقدن صکره متباقیسندن درد نجی ماده‌ده ذکر اولنان تقا یط تأدیه اولنه‌جقدر .

بر سنه‌لك فضلهٔ حاصلات مار البیان طقوز بیك بش یوز اوتوز درت عثمانلی لیراسی طقوز غروش تقسیط سنویك تسویه‌سنه کفایت ایتمدیکی تقدیرده وقوعبوله‌جق نقصان سنین متعاقبه فضلهٔ حاصلاتندن تسویه ایدلك اوزره سنه‌ده یوزده درت فائض بسیط یورودولك اوزره بر خصوصی حسابه ادخال ایدیله‌جکدر .

ماده ٦ : برنجی ماده‌ده تصریح ایدیلان عملیات اشبو مقاوله‌نامه احکامنك تصدیق قلندیغی تاریخدن اعتباراً نهایت ایکی سنه ظرفنده اکمال ایدیله‌جکدر .

ماده ٧ : ادرنه ایله قله‌لی بوغاز بیننده‌کی ایکنجی خطك بدل انشاسی اوله‌رق تقرر ایتمش اولان آلتمش بیك بش یوز طقسان اوچ عثمانلی لیراسی سکز غروش برنجی ماده‌ده ذکر اولنان عملیاتك اجراسندن طولایی حکومت عثمانیه‌نك حصه‌سنه صایب ایدن مقداردن تنزیل ایدلدیکندن قومپانیه اشبو ایکنجی خطدن طولایی کندوسنه ترتب ایدن تعهداتی اجرا ایتمش عد اولنور وکیلومترو باشنه اعطاسی لازم کلان عائدات وحاصلات تقسیمی حسابنه اساس اتخاذ ایدلمش اولان شرق تیمور یولری شبکه‌سنك طولی صورت قطعیه‌ده ٩٥٤ کیلو مترو ١٦٩ مترو اوله‌رق قبول اولنور .

ماده ۸ : حکومت عثمانیه‌جه آتیاً ادرنه ایله قله‌لی بورغاز آره‌سنده ایکنجی خطك انشاسی تقرر ایدر ایسه مذکور خطك بدل انشاسی حکومته عائد اوله‌جقدر. انجق مذکور ایکنجی خط اشبو مقاوله‌نك امضا اولندیغی تاریخدن اعتباراً اوچ سنه مدت ظرفنده انشا ایتدیرلدیکی تقدیرده قومپانیه‌یه اعطا اولنه‌جق بدل انشا مقطوعاً آلتمش بیك بش یوزطقسان اوچ عثمانلی لیراسی «۶۰۵۹۳» سکزغروش قرارلشدیرلشدر.

ماده ۹ : ۱۸ مایس سنه ۱۸۷۲ تاریخلو انشاآت وایشلتمه مقاوله‌نامه‌لرنده وایشلتمه شرطنامه‌سنده ومقاولاتك مربوطات سائره‌سیله ۱۰ ـ ۲۲ کانون اول سنه ۱۸۸۵ والیوم ایشلدلکده اولان خطلره متعلق ۱۵ حزیران سنه ۱۹۰۹ تاریخلی مقاوله‌نامه‌لرك وموجود سائر ائتلافنامه‌لرك اشبو مقاوله‌نامه‌یه منافی اولمیان کافهٔ احکامی درسعادت ایله ایاستفانوس بینندهکی ایکنجی خطه دخی تطبیق اولنه‌جقدر .

چفته خط اوزرنده قطارلرك امنیتله سیر وسفرینی تأمین ایتمك اوزره شرکتجه بر نظامنامهٔ فنی تنظیم ایدیلوب نافعه نظارتنه تصدیق ایتدیریله‌جکدر .

ماده ۱۰ : اشبو مقاولهٔ مذیله بر قانونله تصدیق قلندقدن صکره معتبر اوله‌جقدر .

۷ تموز سنه ۱۳۲۶

درسعادت وجوارنده تلفون شبکه‌سی تأسیسی حقنده مادهٔ قانونیه وشرطنامه ومقاوله‌نامه

مادهٔ قانونیه

درسعادت ایله جوارنده تلفون تأسیسی وایشلدلمسی ایچون بالمسابقه اك موافق شرائط درمیان ایلمش اولان وبرهیئت متحده نامنه حرکت ایدن موسیو هربرت لاوس وه‌به مربوط مقاوله وشرطنامه‌لایحه‌لری احکامنه توفیقاً امتیاز اعطاسنه مالیه نظارتی مأذوندر .

مجلس اعیان ومبعوثانده قبول اولنان اشبولایحه‌نك قانونیتی وقوانین دولته علاوه‌سنی اراده‌ایدرم .

١٩ ربیع‌الاخر سنه ١٣٢٩ و ٦ نیسان سنه ١٣٢٧

محمد رشاد

مالیه ناظری صدراعظم

جاوید ابراهیم حقی

درسعادتده تلفون شبکه‌سی مقاوله‌نامه‌سی

برطرفدن حکومت سنیهٔ عثمانیه نامنه حرکت ایدن مالیه ناظری جاوید بك افندی حضرتلری ودیکر طرفدن وسترن الکتریق قومپانی ولابیرتیش انسولاند هلسبی قابلس لیمتد قومپانی وقومپانی فرانسه‌ز یورله کسپلو آتاسیون ده‌پوسه‌ده طومسون هوستوم نام شرکتلر طرفدن تشکیل اولنان هیئت مشترکه « قونسورسیوم » ایله مذکور هیئت مشترکه‌یه داخل اولان « ناسیونال تلفون قومپانی لیمتد » شرکتنك اداره مأمورلری ژورژ فرانقلن ، شارل سون آغنیو ، لورد هارریس ، ژورژ هونتر روبرتسون سیرآلبر روللی ، سیرویلیام اوتیرت کیلتر ، ساموئل هه‌ریك ساندنامارینه حرکت‌ایدن مستر هربرلاوس وه‌ب آره‌سنده مواد آتیه قرارکیر اولمشدر .

برنجی فصل

ماده ١ : حکومت سنیهٔ عثمانیه مادهٔ آتیه‌ده کوستریلان حدود داخلنده درسعادت وجوارنده برتلفون شبکه‌سی تأسیس وایشلدلمسی انحصارینی اشبو مقاوله‌نامه ایله مربوط شرطنامه‌ده محرر احکام وشرائط دائره‌سنده بالاده صفتی محرر موی الیه موسیو وه‌به اعطا ومومی‌الیه دخی قبول ایتمشدر .

ماده ۲ : امتیازك حدودی مربوط خریطه‌ده دخی ارائه اولندیغی وجهله آتیده محرر مواقع ایله تعیین اولنمشدر . شویله‌که :

اولا — روم‌ایلی جهتی - روم ایلی قواغندن بالاعتبار ذکریا کویی ، باغچه کویی ، آیاس اغا وکاغد خانه کویی ، علی بك کویی ، رامز چفتلکی ، داود پاشا ، باروتخانه چفتلکی نام‌مواقعدن مرور ایده‌رك ایاستفانوسه منتهی اولان برخط ایله تعین ایدر .

ثانیاً — اناطولی ساحلی - اناطولی قواغندن بالاعتبار قیز قوزی ، قره قولاق ، چاوش باشی ، چفتلکی ، چرکس کویی ، بیوك بقال کویی ویقه‌جقدن کچه‌رك پندکه منتهی اولان برخط ایله تعین ایدر .

ثالثاً — آطه‌لر .

ماده ۳ : حکومت طرفندن قبول موقتك حین اجراسنده تلفون خطلری برطرفدن پندك واناطولی قواغی واطه‌لره ودیکر طرفدن روم ایلی قواغی وایوب وایاسفانوسه قدر واصل ومنتهی اولمش بولنملیدر. قبول موقتك احراسنه دکین تلفون خطلری اودرجه‌ده تأسیس وتوسیع ایدلمش بولنملیدرکه ملفوف « آ » اشارتلی جدولده محرر طرق اساسیه‌ده ساکن اولنلر طرفندن تلفون طلب ایدلدکی متعاقب بلا تأخیر طلبلرینك اسعافی ممکن اوله بیلسون .

ماده ٤ : ایلریده لزوم کورلدکجه تزیید ایدلك وقبول‌موقت کونده حاضر بولنمق اوزره حکومتجه تعیین اولنه‌جق لااقل یدمش بش محلده عمومی مکالمه مرکزی شادینه صاحب امتیاز مجبوردر .

ماده ٥ : امتیاز منافع خصوصیه‌یه عائد خطوطه شامل دکلدر . منافع خصوصیه‌یه عائد خطوط شونلردر :

اولا — حکومتك خطلری .

ثانیاً — بلدیه‌یه عائد مبانی ومؤسساتی واز جمله مؤسسات خیریه واطفائیه‌یی یکدیکره وحکومتك شبکه‌سنه ربط ایدن خطوط .

ثالثاً — برشخصك ویا برشرکتك تحت تصرفنده بولنان املاك واراضینك خارجنه چیقمامق شرطیله تأسیس ایلیه‌جکی خطوطدر .

[شمندوفرلره وتونللره مخصوص تلفون خطوطی بوقسم عدادنده‌در]

اشبو امتیازدن مقدم حکومتك مساعدهٔ رسمیه‌سیله مکتسب اولان حقوق محفوظدر .

ایکنجی فصل

ماده ٦ : مدت امتیاز اشبو امتیازه عائد . مان عالینك تاریخ اصدارندن اعتباراً اوتوز سنه‌در .

ماده ۷ : صاحب امتیاز ا راولنه‌حق عملیات وتأسیساتك پلان وپروژه‌لرینی مفصل کشفنامه‌لریله تدقیقات قطعیه‌لك اجراسندن سکره وشرطنامه‌لك احکامنه توفیقاً اوچر نسخه اولهرق امتیاز فرمانلك تاریخ اصدارندن اعتباراً التی ماه ظرفنده مالیه نظارتنه تقدیم ایده‌جکدر . بونلر نظارت مشارالیهاجه نهایت

ایکی ماه ظرفنده بالتدقیق عیناً ویا ایجاب ایدر ایسه تعدیلاً تصدیق اولنه‌جقدر. بومدتك مرورنده نظارت مشارالیها بوبابده‌کی قرارینی صاحب امتیازه تبلیغ ایتمامش اولور ایسه صاحب امتیاز تقدیم ایتمش اولدیغی پروژه‌لری قبول ایدلش عد واعتبار وعملیاته ابتدار ایده‌جکدر . شرطنامه‌نك اونجی ماده‌سنده محرر اولدیغی اوزره مراکز اساسیهٔ ثلاثه‌نك مواقعی حکومتك تصویبنه اقتران ایتمك مقتضی اولدیغندن صاحب امتیاز حکومتك بوبابده تصویب وموافقتی استحصال ضمننده وقت لازمنده مراجعت ایتملیدر .

ماده ٨ : صاحب امتیاز اوچنجی ماده‌ده محرر عملیات تأسیسه‌یی اولبابده‌کی پلان وپروژه‌لرك تاریخ تصدیقندن اعتباراً بریجی سنه ظرفنده اکمال یتمکی تعهد ایدر . اسباب مجبره وقوعنده درحال صاحب امتیاز طرفندن ماله نظارتنه رسماً اخبار اولنمق شرطیله بومهل عملیاتك دوچار تعدیل اولدیغی مدت قدر تمدید اولنه‌جقدر . شرطنامه‌نك اون اوچنجی ماده‌سنده محرر اولدیغی وجهله آلات وادوات اك مکمل فابریقه‌لرك معمولاتندن واعمالات جدیده‌دن اوله‌جقدر . اشبو آلات وادوات موقعلرینه وضع اولنمزدن اول حکومتجه تعیین اولنان مأمورین طرفندن معاینه ایدیله‌جکدر. عملیات قواعد فنیه وشرطنامه‌نك احکامنه ومصدق پلان پروژه‌لرینه‌کی ترتیباته موافق اوله‌رق اجرا اولنه‌جقدر .

ماده ٩ : جانب حکومتدن تعیین اولنه‌جق قومیسرلر کرك هردرلو عملیاتك اجراسنی وکرك ایشلتمه امورینی صورت دائمه‌ده تفتیش ایده‌جکلردر .

صاحب امتیاز پلان وپروژه‌لرك طرف حکومتدن تصدیقندن قبول‌قطعی اجراسنه قدر شهری یوزوقبول قطعینك اجراسندن‌مدت امتیازك انقضاسنه ویاخود شبکه‌نك حکومتجه مبایعه‌سنه قدر شهری بکرمی عثمانلی لیراسی مصارف تفتیشیه اوله‌رق ماليه نظارتنك امرینه هر ماه تهاتنده تسویه ایده‌جکدر .

ماده ١٠ عملیات اثناسنده ظهور ایده‌جك آثار عتیقه ودیکر آثار قیمتدار حقنده نظامات عائده‌سنه توفیقاً معامله اوله‌جقدر .

ماده ١١ : تأسیسات ابتدائیه لوازمی کرك رسمندن معافدر . تأسیسات ابتدائیه لوازمندن‌مقصد شبکه‌نك انشا وتوسیعنه عائد کافهٔ آلات ادوات ایله لوازمدر .

ایشلتمکه وتعمیر وتجدیده عائد آلات وادوات ولوازم رسم کمرکه تابعدر . صاحب امتیاز کرك حاضراً موجود بولنان وکرك ایلروده احداث ایدیله‌جك اولان سائر بالجمله رسومی تسویه‌یه مجبوردر .

ماده ١٢ : ایلك تأسیسات عملیاتینك ختام بولدیغی شرکت طرفندن تبلیغ واخبار اولنمسی اوزرینه ماليه نظارتجه تاریخ اخباردن نهایت برماه ظرفنده برهیئت‌فنیه معرفتیله تأسیسات واقعه تفتیش‌ایتدیریله‌رك عملیاتك قواعد فنیه‌یه واشبو مقاوله ایله مربوط شرطنامه احکامنه توفیقاً اجرا قلنمش وتأسیساتك ایشلمکه مساعد برحالده بولنمش اولدیغی تحقق ایتدیکی تقدیرده قبول موقت معامله‌سی اجرا اولنه‌جقدر ، شبکه‌نك ایشلتمه معاملاتنه کشادی انجق حکومتجه قبول موقتك قومپانیه‌یه تبلیغی تاریخندن ابتدا ایده‌بیله‌جکدر . شبکه‌نك ایشلتمه معاملاتنه کشادیندن بر سنه صکره عملیات ایکنجی دفعه تفتیش اولنه‌جقدر واکر قبول موقت زمانننده پایلان‌راپور موجبنجه اکمالی ویااصلاحی لازم کلان عملیات‌اجراقلنمش وقبول‌موقتدن بری هیچ حریق وقلق حادث اولمامش اولدیغی تبین ایدرایسه نظارتجه قبول قطعیه عائد معاملات مقتضیه‌ایفااولنه‌جقدر.

ماده : ١٣ امتیاز مدتجه شرکت تلفون مراکزینی وماکنه‌لری وناقلاری والحاصل کافهٔ آلات وادواتی فنك ترقیاتیله متناسب ومنتظم ومعاملاتك احتیاجاتنه موافق برحالده بولندیرمغه مج اولوب

عکسی حالده شرکت حقنده اشبو مقاوله‌نك یکرمی طقوزنجی ماده‌سی حکمی اجرا اولنه‌جقدر .

ماده : ١٤ . صاحب امتیاز شبکه‌یی انتظام واهمیتله ایشلیه‌بیله‌جك بر حالده بولندیرمغه وبالخاصه موجب مضرت وداعیٔ قضا هر درلو احوالی دفعه کافل کافهٔ وسائل وتدابیر احتیاطیه‌یی کندی مصارفیله اتخاذه مجبور وعکس حالدن مسؤلدر .

اوچنجی فصل

ماده : ١٥ آبونمان اُجرتنك حد اعظمی آتیده کوستریلان تعرفه‌لره کوره تعیین اولنمشدر .

خصوصی خانه و پارتمانلره وحکومت وبلدیه‌نك دوائر وشعباتی وحکومت ویا بلدیه اداره‌سنده‌کی مؤسسات خیریه ایچون . — [اکر بونلر بوروسانترل پریوه نامی ویریلن طرزده خصوصی مراکز تأسیس ایتدیرمیوب شرکتك تلفون مراکزینه آیری تللر ایله ربط ایدیلیر ایسه آبونه آتیده‌کی ایکی طرزدن برینی اختیاره صلاحیتداردر .

برنجیسی : عدد مکالمه اوزرینه اخذ اجرت صورتیله اولوب سنه‌ده بش یوز مکالمه‌یه حق بخش ایتمك وزره ابونه‌سی سنوی بش لیرادر . بش یوزدن فضله واقع اولان مکالمات ایچون آتیده محرر تنزیللی جدول موجبنجه تسویهٔ اجرت اولنور :

آبونمان	عدد مکالمه
٥	٥٠٠
عثمانلی ایراسی	
فضلهٔ مکالماتك اجرتی	
٠,٩٠	١٠٠
١,٨٠	٢٠٠
٢,٦٠	٣٠٠
٣,٤٠	٤٠٠
٤	٥٠٠
٤,٥٠	٦٠٠
٥	٧٠٠
٥,٥٠	٨٠٠
٦	٩٠٠
٦,٥٠	١٠٠٠

دها زیاده اولان مکالماتك یوزی اللی غروش حسابیله تسویه اولنه‌جقدر . جدول مذکوری متعاقب ایکی درجه‌سی آره‌سنده‌کی کسور ایچون بهر مکالمه‌یه برغروش اجرت حساب اولنوب شوقدرکه آبونه‌نك ویره‌جکی فضلهٔ مکالمات اجرتی هر حالده تعقیب ایدن درجه‌نك اجرتی تجاوز ایده‌مز .

ایکنجیسی مقطوع ابونمان :

دائرهٔ امتیاز ایکی دائره‌یه تفریق اولنوب بری روم‌ایلی ودیکری آطه‌لری دخی احتوا ایدن اناطولی دائره‌لریدر .

عین دائره داخلنده غیر محدود صورتده مکالمه حقنی بخش ایدن مقطوع آبونمان اجرتی سنوی سکز لیرادر .

بر دائره داخلندن دیکر دائره داخلنه واقع اولان مکالماتك بهرندن بشقه‌جه قرق پاره اجرت منضماً استیفا اولنور .

مغازه‌لره ومؤسسات تجاریه وصناعیه ونقلیه وسائره ایچون — [خصوصی مراکز تأسیس ایتدیر

مدکلری تقدیرده] آبونمان اجرتی سنوی بشیوزاللی مکالمه‌یه حق بخش ایتمك اوزره بش لیرا اللی غروشدر. بش یوز اللی‌دن فضله واقع اولان مکالمات ایچون آتیده محرر تنزیللی جدول وجهله تسویهٔ اجرت اولنور. ویوزلر آره‌سنده‌کی کسور ایچون بالاده ایضاح اولنان صورتله معامله اولنور .

آبونمان	عدد مکالمه	آبونمان	عدد مکالمه
٥,٥٠	عثمانلی ایراسی ٥٥٠	فضلهٔ مکالماتك اجرتی	
فضلهٔ مکالماتك اجرتی		٦,٢٠	٧٥٠
٠,٥٠	٥٠	٦,٨٠	٨٥٠
١,٥٠	١٥٠	٧,٤٠	٩٥٠
٢,٥٠	٢٥٠	٨	١٠٥٠
٣,٣٠	٣٥٠	٨,٥٠	١١٥٠
٤,١٠	٤٥٠	٩	١٢٥٠
٤,٨٥	٥٥٠	٩,٥٠	١٣٥٠
٥,٦٠	٦٥٠	١٠	١٤٥٠

بك درت یوز اللی‌یی تجاوزایدن فضلهٔ مکالماتبیك طقوز اللی‌یه قدر یوزی‌اللی غروش وبیك طقوز یوز اللیدن ایکی بیك درت یوز اللی‌یه قدر یوزی قرق غروش وایکی بیك درت یوز اللیدن ایکی بیك طقوز یوز اللی‌یه قدر یوزی اوتوز غروش وایکی بیك‌طقوز یوزاللیدن زیاده‌سی ایچون یوزی یکرمی‌بش غروش حسابیله تسویه اولنور .

ایکی ویا دها زیاده خط ایله تلفون شرکتنك مرکزینه وخطوط داخلیه ایله آبونه‌نك متعدد اوطه ودائره‌لرنده‌کی تلفون آلتلرینه مربوط اولق اوزره « بورو سانترل ال پریوه » نامی ویریلن خصوصی مرکز تأسیس‌ایتمك ایستینلر آتیده‌کی اجرتلری تأدیه ایده‌جکلردر .

اولا : تأسیسات اجرتی‌اوله‌رق تلفون شرکتنك‌مرکزینه ممتد خطلرك بهری‌ایچون‌سنوی‌درت لیرا وتلفون آلتلرینك خطوط داخلیهٔ عائده‌سی دخی برابر اولدیغی حالده بهری ایچون « مذکور آلتلرك مدارینه کوره تخالف ایتمك اوزره » بر بچق الی بر لیرا اجرت ویریله‌جکدر .

ثانیاً : مکالمات اجرتی اوله‌رق سنوی حد اصغری اوچ بیك مکالمه ایچون سنه‌ده اون ایکی لیرا اجرت ویریله‌جکدر .

بونی تجاوز ایدن مکالماته اوچ بیکدن درت بیکه قدر یوزی اوتوز بش غروش ودرت بیکدن بش بیکه قدر یوزی اوتوز غروش وبش بیکدن ایلریسی‌ایچون یوزی یکرمی بش غروش‌حسابیله تسویهٔ‌اجرت اولنور . یوزلر آره‌سنده‌کی کسورات حقنده بالاده بیان اولندیغی وجهله معامله اولنور . یالکز تلفون شرکتنك مرکزی وساطتیله اجرا اولنان مکالمات اجرتله تابع اولوب مرکز خصوصی واسطه‌سیله‌داخلاً واقع اولان مکالمات ایچون اجرت آلنماز .

درسعادت لیمانه صورت منتظمه‌ده سفر یاپان سفائنه وضع ایدیله‌جك‌تلفونلر ایچون بر تعرفهٔ مخصوصه تنظیم اولنه‌جقدر .

بر ملك داخلنده آیری تللره مربوط اوله‌رق متعدد تلفون آلتی وضع ایتدیرملك ایستنلره‌یکی حالده آلتلرك هر بری ایچون آیری آبونه اجرتی تسویه اولنه‌جقدر . شوقدرکه یونلرك عددی تزاید ایتدکجه اجرتك تنزلی صورتنده قومپانیه‌جه بر تعرفهٔ مخصوصه تطبیق اولنه‌بیله‌جکدر .

بر تل ا زرینه نهایت اوچی تجاوز ایتمامك اوزه تلفون ما کنه‌لری وضع ایتدیرلدیکی تقدیرده آیری آبونه‌اجرتی ویرلمیوب بر آبونه اجرتی اوزرینه علاوةً بهر ما کنه‌ایچون سنوی بر بچق لیرا تأدیه اولنه‌جقدر.

تلفون مراکزی اطرافنده ایکی کیلو مترو ساحه‌ده اقامتگاهی بولنانلر یالکز بالاده محرر تعرفه‌لر موجبنجه اعطا اولنه‌جق اجوراتدن ماعدا هیچ بر اجرت ویرمامك اوزره تلفونه آبونه اولهبیلیرلر .

مذکور ایکی کیلو مترو ساحه‌نك خارجنده بولنانلر خطك ایکی کیلو متروبی تجاوز ایدن قسمی بچون حکومتله‌قومپانیه‌اره‌سنده‌بالاًئتلاف ترتیب اولنه‌جق برتعرفهٔ مخصوصه موجبنجه‌اجرت‌منضمه‌تویه‌ایده‌جکلردر.

شوقدرکه استانبول وبلاد ثلثه ایله صیفه‌لرك مواقع مسکونه‌سی وبوغاز ایچنك هرایکی طرف‌ساحلنده وسرای برونندن ایاستفانوسه قدر مرمره ساحلنده دکزدن ایکی واسکدارдن پندکه‌قدر اناطولی‌ساحلنده دکزدن اوچ کیلو مترو مسافه داخلنده بولنان مواقع بالاده بحث اولنان اجرت منضمه‌دن معافدر . اشبو ایکی ویا اوچ کیلو مترو مسافه‌لر خط مستقیم افقی اوزره حساب یدیلور . هر حالده شوراسیده مقرردرکه استانبول قسمی سورلر داخلی ایله ایوبه قدر وغلطه بك اوغلی برطرفدن شیشلی ونشان طاشی ویلدیز ودیکر طرفدن اورتهکویه قدر واسکدار وقاضی کوی تمامیله مواقع مسکونه‌دن معدوددر .

آنجق ایکی آبونه‌نك تلاقیسیله تام اولان محاورات داخل حساب اولوب فقط هر هانکی بر سببله نتیجه‌لنه‌میان مراجعات ایچون اجرت ویرلمز .

مکالمهنك اجرتی دائما مخرجنه عائد اولوب مکالمه‌یه دعوت اولنان آبونه مکالمات واقعه ایچون هیچ بر اجرت تأدیه ایتمز .

مکالمه مدتی ایچون واحد قیاسی اوچ دقیقه‌در . اوچ دقیقه‌نك کسوری دخی بنه اوچ دقیقه‌لق‌ایری بر مکالمه اعتبار اولنور . اشبو اوچ دقیقه ایکی آلتنك محاوره‌یه ابتدار ایتدکلری آندن اعتبار اولنور .

عمومی تلفونی محاررنده بهر مکالمه ایچون عثمانلی آلتونی یوز سکز غروش حسابیله ایکی غروش تأدیه اولنه‌جقدر .

ماده ١٦ : بالاده تفصیل اولنان وجه غایه اولان اجرتلرك حدودی داخلنده قالمق‌اوزره شرکت تعرفه‌لردن تنزیلات اجرا ایده‌بیلور . فقط تنزیلاتك اجراسندن صکره تعرفه‌نك تکرار تزییدی امرنده حکومته مراجعت الزمدر . تعرفه‌لرك طرز ترتیبنه عائد هر درلو تعدیلات ایچون شرکت حکومتك‌موافقتنی استحصاله مجبوردر .

ماده : ١٧ کرك حکومت وکرك بلدیه بشنجی ماده‌ده محرر اولدیغی اوزره تأسیسه صلاحیتدار اولدقلری خصوصی خطلرندن بشقه شرکتك شبکه‌ی استعمال ایتدکلری تقدیرده حکومتك آله‌جغی تلفون آبونه‌لرینك جمله‌سی وبلدیه‌نك آله‌جغی آبونه‌لرك یالکز اللیسی ایچون مرعی اولان تعرفه‌لردن یوزده اللی نسبتنده تنزیلات اجراسنی شرکت تعهد ایدر بلدیه‌نك اللی‌بی متجاوز آله‌جغی آبونه‌لر ایچون یوزده یکرمی بش نسبتنده تنزیلات اجرا ایدیله‌جکدر . مؤسسات خیریه کبی بلدیه‌یه تابع مؤسساتك‌ده بو تنزیلاتدن استفاده‌سی مقرردر . بویوله تنزیل اجرت ایله تلفون آلتی تأسیسی حقنده‌کی مطالبنك مالیه نظارتی واسطه‌سیله اجراسی ایجاب ایدر .

ماده ١٨ : شرکت اطفائیه مواقعنه وضع ایدلك وصرف اطفائیه امورنده استعمال اولنمق اوزره بلا اجرت اون بش تلفون پوشته‌سی تأسیسنی درعهده ایدر وبرده حریق وقوعنده ضابطه مأمورلریله محله بکجیلری طرفندن واقع اولهجق مراجعت اوزرینه اطفائیه مرکز عمومیسیله‌لك یقین اطفائیه موقعنه

درحال وبلا احرت معلومات ویرمکه تلفون مرکزلری مجبوردر . بونلردن بشقه اون آلت (پوسته) حکومته واون پوسته دخی بلدیه‌یه مجاناً ویریله‌جکدرکه بلدیه‌یه عائد پوآللرك مؤسسات خیریه امورنده دخی استعمالی جائزدر .

تلغراف ماکنه‌سی موجود اولان مراکز مهمه‌دن ، قبول موقت زمانندە ، لااقل آلتیسنه تلغرافنامه‌لرك اخذ وایصالی ایچون مجاناً برر تلفون ماکنه‌سی وضع ایده‌جکدر . تلغرافنامه‌لرك تلفون ایله تعاطیسنك صور اجرائیه‌سی بشقه‌جه قرارلشدیریله‌جق وحکومتجه تنظیم اولنه‌جق برنظامنامه‌یه تابع طوتیله‌جقدر .

ماده ١٩ : اون یدنجی ماده‌ده کوستریلان ادارات ومؤسسات مستثنا اولمق اوزره هر هانکی برآبونه اجورات معینه‌دن تنزیلاته مظهراولدیغی تقدیرده عنی شرائطتحتنده بولنان دیکر آبونه‌لره تنزیلات واقعه‌یی تشمیله صاحب امتیاز مجبوردر .

دردنجی فصل

ماده ٢٠ : صاحب امتیاز هرسنه تحصیل اولنان ایشتلمه حاصلات غیرصافیه‌سنك یوزده اون بشنی حصهٔ حکومت اولەرق مالیه نظارتنه اعطا ایلیه‌جکدر . اشبو حصهٔ حکومت اوچر آیلغی اولەرق تعلق ایتدیکی اوچ آیك ختامنی تعقیب ایدن ماه ظ فنده یکرمی ایکنجی ماده‌ده کوستریلان حاصلات جدوللریله برلکده بهمه‌حال خزینه‌یه تسلیم اولنه‌جق ومذکور جدوللرك مأمورین حکومت‌طرفلرندن تدقیق نتیجه‌سنه تعلیق قلنمیه‌جقدر اشبو جدوللرك تدقیقندن برفرق تظاهر ایدرسه فرق مذکور تعاقب ایدن دیکر اوچ آیلق حسابه ادخال قلنه‌جقدر . بالاده بحث اولنان تأدیات شرکتجه هیچ بروسیله ایله تأخیر اولنه میوب تأخر وقوعنده حکومته یوزده طقوز فائض نظامی تسویه ایده‌جکدر .

ماده ٢١ : صاحب امتیازهوائی وتحت‌الارض خطلرینك تمدیدی‌واتصال حجره‌لرینك عمومه‌مخصوص مکالمه مرکزلرینك وتوزیع دیرکلرینك تأسیسی ایچون طرق عمومیه ایله عمومی میدانلری شرطنامه‌نك اون یدنجی ماده‌سنه توفیق حرکت ایتمك شرطیله استعماله صلاحیتدارلردر . قبول موقت تاریخندن اعتباراً بلدیه‌یه اجورات آتیه‌یی تسویه ایده‌جکدر :

اولا هوائی وتحت‌الارض خطوطك امتداد ایتدیکی طرق ومواقعك هر کیلو متروسی ایچون سنوی اللی غروش [ابونه شعبه تللری مستثنادر]

ثانیاً بالجمله مبانینك یعنی سویهٔ ارضی تجاوزایدن اتصال حجره‌لرینك وعمومه مخصوص مکالمه مرکزلرینك وتوزیع ستونلرینك اشغال ایتدیکی اراضینك هر مترومربعی ایچون سنوی برعثمانلی لیراسی .

خطوط اساسیه‌یه مخصوص اولان وبردن زیاده ابونه شعبه تلی حامل اولیان دیرکلر متعدد آیاقلی « en treillis » انشا ایدلش اولدقجه اشبو اجرته تابع اولیوب لکن متعدد ایاقلی اولەرق مؤسس اولان دیرکلرك جمله‌سی آیاقلرینك آره‌سنده قالان زمینك سطحی اعتباریله اجرته تابعدر .

طریق عام اوزرنده دیرکلرك وعمومی مکالمه مرکزلرینك مواضعی بلدیه ایله صاحب امتیاز اره‌سنده بالائتلاف تعیین اولنه‌جقدر .

سوقاقلرك سویه واستقامتنك تبدیلی وطرق موجوده‌نك توسیع ویا الغاسی وطرق جدیده کشادی الخ کبی بلدیه‌جه آتیاً طرق ومواقع عمومیه‌ده اجرا اولنه‌جق تعدیلاتدن طولایی صاحب امتیازك هیچ برکونه ادعا ومطالبه درمیانه حق اولیه‌جقدر .

ماده ٢٢ : شركت مدت انشاآت ظرفنده استعمال اولنان آلات وادوات ولوازمك نوع ومقدار وفياتی واشبو مقاوله‌نك آلتنجی ماده‌سنده محرر كشفنامه‌لر موجبنجه اجرا اولنان هر درلو عملياتك مصارفاتی ناطق اولق اوزره هر اوچ آيده بر كره حكومته دفتر اعطا ايده‌جكدر . كذلك ايشبو التمه مدتنده مدت امتيازك خاتمه ويا خود حكومتجه خطك اشتراسنه قدر توسيعاً اجرا ايديلان انشاآت وتأسيسات مؤخره ايچون عين صورتله دفتر اعطاسنه دوام اولنه‌جقدر . بالعموم مصارف تعميريه اساساً ايشبو التمه مصارفندن معدود اولديغی جهتله اشبو دفترلره ادخال قلنميه‌جقدر .

بوندن بشقه هراوچ آی‌نهايتنده اشبواوچ آيده واقع اولان باالجمله حاصلاتی مشعر برجدول ويريله‌جكدر .

اشبودفاتر وجداول شركتك دفاترحسابيه‌سندن استخراج اولنه‌جق وشركتك دفتر كبيری‌مندرجاتنه موافق بولنه‌جقدر ومدير ومحاسبه‌جی طرفندن امضا قلنمش اوله‌جقدر .

حكومت قوميسرلری ويادیكر مأمورلری معرفتيله شركتك دفاترحسابيه‌سنی اوراق مثبته‌سنه استناداً معاينه وتدقيق‌ايتدرمكه ولزوم كوره‌جكی هردرلو تدقيقاتك اجراسنه صلاحيتداراولوب بوتدقيقاتك اجراسنه مأمور اولنلره شركت تسهيلات لازمه ابراز ايده‌جكدر .

ماده٢٣ : حكومتك ايشبو التمه اموری اوزرنده مطلق برصورتده حق تفتيشی اولوب صاحب امتياز بوتفتيشی تأمينه خادم هر درلو تدابير وترتيباته رعايت وتبعيت ايده‌جكدر وسلامت عموميه نقطهٔ نظرندن لزوم كورلديكی تقديرده شبكه‌نك هيئت مجموعه‌سی ويا برقسمی اوزرنده ايشبو التمه معامله‌سنك موقتاً حكومت طرفندن اجراسی حقی دخی حكومتجه محفوظدر . [بوندن طولايی شركتك تضمينات طلبنه حق اولماز]

بشنجی فصل

ماده ٢٤ : اشبو مقاوله ايله مربوط شرطنامه موجبنجه واقع اولان تعهداتنك اجراسنی تأمينا صاحب امتيازفرمان امتيازك صدوری تاريخندن اعتباراً نهايت آلتی‌ماه ظرفنده ودرسعادتده تلفون‌شركت عثمانيه‌سی نامی تحتنده لا اقل ايكی يوز اللی بيك ليرا سرمايهٔ ابتدائی‌ايله وآنونيم شركتلری صورت تشكلنه دائر نظامنامه احكامنه توفيقاً بر عثمانلی آنونيم شركتی تشكيلنه مجبوردر .

شركت مبحوثه‌نك مركز اداره‌سی درسعادتده بولنه‌جقدر. اشبو مقاوله‌ايله مربوط شرطنامه موجبنجه اشبو امتيازدن طولايی صاحب امتيازه توجه ايدن باالجمله حقوق وتعهدات بحث اولنان شركتك تشكلی ايله برابر شركته انتقال ايده‌جكدر وشركتك كيفيت تشكلی بشقه معامله‌يه حاجت مس ايتديرمكسزين اشبو حقوق وتعهداتك انتقالنی تضمن ايده‌جكدر .

اولجه حكومتك مساعدهٔ مخصوصه‌سنی تحصيل ايتمكسزين شركت‌مذكوره ديكر برشركت‌ايله برلشمكه ويا امتيازی آخره دور ايتمكه قادر اوله‌ميه‌جقدر .

ماده ٢٥ : بانق‌عثمانیٔ شاهانه‌سكز يوزيكرمی‌نومرو ٥ تشرين‌اول سنه ١٩٠٩ تاريخلی‌مكتوبنده موسيو « وه‌ب » ك وكالت ايتديكی هيئت مشتركه طرفندن درسعادت تلفون شبكه‌سی امتيازی استحصال اولنديغی‌حالده هيئت مشتركهٔ مذكوره‌نامنه‌اوله‌رق‌ماليه نظارت‌جليله‌سنه‌اون‌بيك‌عثمانلی‌ليرالق كفالت اعطاسنی نظارت مشار اليهايه قارشی تعهد ايتمش اولديغی جهتله فرمانك صدوری نظارت مشار اليهاجه بانقه‌يه تبليغ اولنمسنی متعاقب بانقه بوكبی امتياز ايشلرنده متعامل ونافعه نظارتجه مرعی‌شكل ومندرجاتده اون‌بيك ليرالق بر كفالتنامه اعطا ايده‌جكدر . بو اون بيك ليرالق كفالت اشبو مقاوله‌نامه ايله مربوط شرطنامه‌ده محرر

تعهداتك اجراسنه قارشی تأمینات اولوب آنجق قبول قطعیدن صکره اعاده ایدیلهجکدر . یکرمی دردنجی مادهده موضوع بحث اولان شرکتك تشکیلیله برابر بانقهجه مودوع اولان صاحب امتیازك امضاسی طلب اولنمقسزین مبلغ مزبور شرکت نامنه دور وقید اولنهجقدر .

آلتنجی فصل

ماده ۲۶ : امتیاز فرمانك صدوری تاریخندن اعتباراً اون سنه طرفنده حکومت شبکهیی اشترا ایدهمیهجکدر .

امتیازك اونجی سنهسنك ختامندن اعتباراً بتون مدت امتیاز ظرفنده حکومت هر نهوقت ایستراسه یالکز بر سنه اول اخبار ایتمك شرطیله شبکهیی اشترا ایلمك حقنی حائزدر. امر مبایعه آتیده ایضاح اولنان ایکی صورتك برینه توفیقاً اجرا اولنهجقدر . بو ایکی صورتدن هرهانکی برینك ترجیحنده حکومت مخیردر.

صورت اولی

بروجه تخمین اشترا . — حکومتجه امر اشترانك بوصورته توفیقنه قرار ویرلدیکی تقدیرده کرك حکومت وکرك شرکت ایکیشر اهل خبره تعیین ایدهجکلردر . بونلر آره سنده اختلاف وقوعنده بهرن شهرندکی تجار اداره مختلطهسی برحکم علی الحکم تعیینه دعوت اولنهرق بو حکمك قراری طرفین ایچون لازم الاتباع اولهجقدر . امر کشف وتخمین کافهٔ عملیات تأسیسیهنك وهرنوع آلات وادوات ولوازمك ومبانینك ، الحاصل تلفون امورینه متعلق وشرکته عائد اولهرق حال استعماله بولنان کافهٔ اشیانك تلفونك طرف دولتدن حین اشتراسندهکی قیمتلرینك تعیینه معطوف اولهجقدر .

شبکهنك توسیعات آتیهسی ایچون موضوع اولوب هنوز استعمال اولنمیان وفقط استعماله صالح بر حالده آلات وادوات دخی مبایعهیه داخل اولور ایسهده بو احتیاط آلات وادواتك قیمتندهکی تنزل بونلره تخصیص اولنمش اولان بدل امحایی تجاوز ایدهمز .

صورت ثانیه

دفاتر حسابیهیه استناد ایدهجك حساب اوزرندن اشترا . — حکومتجه امر مبایعهنك دفاترحسابیه مندرجاتنه کوره اجراسنه قرار ویرلدیکی تقدیرده شرکت طرفندن یکرمی ایکنجی مادهیه توفیقاً هراوچ آیده برکره حکومته تودیع اولنان وانشاآتك کافهٔ مصارفاتی احتوا ایدن دفاتردن برخلاصهٔ حسابیه تنظیم اولنور. بومصارفه شرکتك تشکیلی وسرمایهنك استحصالی réalisation امرنده واقع اولان صرفیاتك دخی علاوهسیله حاصل اولان یکون شرکتك صرف اولنمش سرمایهسنی تشکیل ایدوب شرکك دفاتر حسابیهسنه نظراً حصه سندلیله تحویلاتنه تأدیه ایتدیکی آکلاشیلان بدل امحا amortissement تنزیل اولنور . فرق حکومت طرفندن شرکته تسویهسی مقتضی بدل اشترایی تشکیل ایدر .

شوراسی مقرردرکه شرکت امتیاز مدتنجه هرسنه واردات صافیهسندن نهایت یوزده بشی تجاوز ایتمامك اوزره فائض تأدیهسندن صکره صرف اولنمش سرمایهسنك لااقل قرقده برینك امحاسنه مقتضی مبلغی تفریقه مجبوردر ، [واردات صافیه حکومته سنوی اعطا اولنان حصهٔ حکومت ایله ایشلتمه مصارفنك

وادوآتك تنزيل قيمتی [يعنی تجديده محتاج آلات وادواتك مصارف تجديديه‌سی] دخی داخل اولديغی حالده تعميرات مصارفنك واردات غير صافيه‌دن تنزيلی صورتيله حساب اولنور .]

هركونه احتياط اچه‌سی وحصهٔ تمتع مبالغ متباقيه‌دن افراز اولنه‌جقدر . بالاده كوستريلان ايكی صورتدن هرهانكی برينه توفيقاً تعيين اولنان بدل .

اكر مبايعه اوتنجی سنه‌ده واقع اولور ايسه يوزده اون

اكر مبايعه اون برنجی‌دن اون بشنجی سنه‌يه قدر واقع اولور ايسه يوزده سكز

« « اون التنجی‌دن يكرمنجی « « « « « التی

« « يكرمی برنجی‌دن يكرمی بشنجی « « « « « درت

« « يكرمی التنجيدن يكرمی طقوزنجی سنه‌يه قدر واقع اولور ايسه يوزده ايكی راده‌سنده تزييد اولنور .

اوتوزنجی سنه نهايتنده شركت يالكز بالاده محرر اولديغی اوزره تعيين اولنان بدل اشترايی آلوب يوبدل تزييد اولنمز . امرمبايعه اوتوزنجی سنه‌ده واقع اولديغی حالده حكومت ديلرسه بدل اشترايی سنوی يوزده اوچ بچق فائضه تابع واون سنه‌ده تأديه اولنور بردييه تحويل ايدوب تنفون حاصلاتنك بر قسمنی بودينك فائض وامحا بدلنه تخصيص ايدر . مبايعه دفاتر حسابيه‌يه استناداً واقع اولديغی تقديرده شركته تأديه ايدلك اوزره تعيين اولنان مجموع مبلغ حين مبايعه‌ده هنوز امحا ايدلامش اولان حصه سنداتيله تحويلاتك باشه باش امحاسنه مقتضی مبلغدن دون اوليه‌جق ومع هذا شركتك قاصه‌سنده وجزؤدانده موجود مبالغ ومطلوبات ودپولرنده موجود اولوب مبايعه‌يه داخل اوليه‌ن هرنوع قيمتلی مواد وشركتك هرنوع مطلوبی دخی اكر ديون وار ايسه تصفيه ايدلدكدن صكره فقرهٔ سابقه‌ده كوستريلان معاملهٔ امحائيه‌يه تخصيص اولنه‌جقدر .

اوتوزنجی سنه ختامنده حكومتجه شبكه مبايعه اولنمديغی تقديرده مدت امتياز عين شرائط تحتنده وحكومتك حق اشتراسی اوتوزنجی سنه‌ده‌كی شكل وصورتده باقی قالمق شرطيله اون سنه تمديد اولنه‌جقدر .

اشبواون سنه‌دخی رهين انقضا اولدقده امتيازبالجمله تأسيسات وحال استعماله‌ده‌كی آلات وادوات ولوازمات وشركته عائد املاك ايله حكومته بلا بدل انتقال ايدجك و يالكز شركتك دپولرنده‌كی لوازم احتياطيه بوندن استثنا ايديله‌جكدر . بو حالده حكومت ايشلتمه زماننده منحصراً تأسيسات جديده ايچون وضع و صرف ايدلمش اولان سرمايهٔ منضمك هنوز امحا ايدلامش اولان قسمنك تأديه‌سنه مقتضی مبالغدن بشقه بر شی تأديه ايتيوب مع هذا بر سرمايهٔ منضمك هوز امحاسی لازم كلان بقيه‌سی اولق اوزره حكومتجه تسويه ايدلمسی اقتضا ايدن مبلغ بوسرمايه‌نك يوزده ايكی بچغنك ايشلتمكه ابتدار تاريخيله مذكور سرمايه‌نك استحصالی تاريخی آره‌سنده‌كی كچن سنه‌لر عددينه ضربندن حاصل اوله‌جق مقداری تجاوز ايده‌مز .

اشبو سرمايهٔ منضم بقيه‌سنك تأديه‌سی تلفون شبكه‌سنك حاصلات صافيه‌سندن افراز اولنه‌جق مبالغله اجرا قلنه‌جقدر .

انجق توسيعات اون بيك ابونه‌يه مقتضی بالجمله تأسيسات وانشا آت وعملياتدن صكره وقوع بوله‌جق انشا آت وتأسيسات وعملياتدن عبارتدر .

ماده ٢٧ : امتيازك ايلك اون سنه‌سی ظرفنده شركت مأمورين فنيه‌سنی تبعهٔ اجنبيه‌دن انتخاب واستخدام ايده بيلور . شركت اداره‌سنك شعبات مختلفه‌سی قادرولرنی تبعهٔ عثمانيه ايله املا واكمال ايتمك اوزره هيئت مشتركه‌يی تشكيل ايدن قومپانيه‌لرك انكلتره وامريقاده‌كی موسساتنه مصارفنی درعهده ايدرك تبعهٔ عثمانيه‌دن اعزام ودرسعادتده بر تلفون مكتبی تأسيس ايده‌جك وهرسنه بوصورتلرله تحصيله سوق

اولنان شاکردان اونجی سنه‌نهایتنه بتون‌قادرونك تبعهٔ عثمانیه‌دن تشکیلنی تأمینه کافل برمقداردهاولهجقدر.
مع هذا مدیرك و سر مهندسك وسر مفتشك بتون مدت امتیاز ظرفنده تبعهٔ اجنبیه‌دن انتخاب واستخدام اولنمسی مجازدر .
اجنبیدن اولان دیکر رؤسای امورك مقاوله‌لری فسخ ایدلدکجه ویا مقتضی‌اولدقجه برلرینه تبعهٔ عثمانیه تعیین و اقامه ایدیله‌جکدر .
صاحب امتیاز درسعادتده ویا جوارنده ماکنه‌لرك ترتیب وتعمیرینه مخصوص اولمق و فقط هیچ بر امتیازی حائز اولمامق اوزره بر دارالصناعه تأسیس ایدوب تلفونك ممالك عثمانیه‌ده توسیع وانبساطی تقدیرنده بو دارالصناعه ماکنه وقابلو فابریقه‌سی حالنه افراغ اولنه بیله‌جکدر .

ماده ۲۸ : شرکتك دفاتر حسابیه‌سی واهالیه اعطا ایده‌جکی اوراق مطبوعه ترکجه یازلمق مقتضی اولوب مع هذا فرانسزجه ترجمه‌لرینك دخی علاوه‌سی جائزدر . شرکتك حکومتله مخابره‌سی لسان ترکی اوزره واقع اوله‌جق وکافهٔ مستخدمین « فس » استعمال ایده‌جك وخلق ایله تماسده ومناسبتده بولنان مأمورین ترکجه طوغری اوله‌رق مکالمه‌یه مقتدر بولنه‌جقدر .

ماده ۲۹ : صاحب امتیاز اصولی دائره‌سنده متحقق برسبب مجبر اولمقسزین مدت معینه‌ظرفنده پلان وپروژه وکشفنامه‌لری تودیع ویا عملیاته ابتدار ایتمز ویا ایدوبده مؤخراً ترك و تعطیل ایدر ویا بر حال مجبر بولنمدیغی حالده تلفون مرکزلرینك برنده بش کون متوالیاً مخابراتی انقطاعه دوشورر ویا اشبو مقاوله ایله مربوط شرطنامه‌ده محرر تعهداتندن بر ویا برقاچنی ایفا ایتمز ایسه اوچر کون فاصله ایله اوچ قطعه اخطارنامه تبلیغ اولنوب بلیغ اخیردن اعتباراً اون کون ظرفنده تعهداتنی ایفا ایتمیکی تقدیرده امتیازه عائد کافهٔ حقوقدن ساقط اولهجقدر .
ایشلتمه معاملاتی بر سبب مجبر اولمقسزین دوچار تعطیل اولدقدن صکره شرکت جانب حکومتدن بروجه مذکور واقع اولان تبلیغات اوزرینه معاملاتی تنظیم ایتمش اولسه بیله شرطنامه‌نك یکرمی اوچنجی ماده‌سنده محرر جزای نقدیی بتون انقطاع مدتی ایچون تأدیه ایده‌جکدر .

ماده ۳۰ : صاحب امتیاز وآنك مقامنه قائم اوله‌جق شرکت ممالك عثمانیه‌نك کافهٔ قوانین‌ونظامات حاضره ومستقبله‌سنه اتباع وتوفیق حرکته مجبوردر .

ماده ۳۱ : اشبو مقاوله ایله مربوط شرطنامه‌نك اجرا ویا تفسیرندن طولایی بر طرفدن حکومت سنیه ویاخود شهراماتی ودیکر طرفدن صاحب امتیاز ویاخود شرکت آره‌سنده تحدث ایده بیله‌جك هردرلو اختلافات شورای دولتجه حل وفصل اولنه‌جقدر. افراد اهالی ایله شرکت آره‌سنده متحدث دعاوی محاکم عثمانیه‌جه وتبعهٔ عثمانیه بینندهکی دعاوی وجهله محاکمه اولنور .

ماده ۳۲ : صاحب امتیاز ویا آنك مقامنه کچن شرکت حقوق امتیازیه‌دن ساقط اولدیغی تقدیرده امتیازك عین شرائط داخلنده شخص آخره نقل ودوری ایچون بروجه زیر حرکت ومعامله اولنور :
اول وقته قدر وجوده کلمش عملیات ایله صاحب امتیازه ویا شرکته عائد مواد وآلات وادواتك وبونلر طرفندن مبایعه اولنمش لوازم واراضینك قیمتلرینه مستنداً بر مزایده اجرا اولنور .
بو مزایده ثمره‌سنی اولدیغی تقدیرده آلتی ماه صکره وقیمتلرك تنزیلی صورتیله بر ایکنجی مزایده اجرا اولنور .

صوك طالب حقوق امتيازيه‌دن ساقط اولان شركته ويا صاحب امتيازه ترتب ايدن كافهٔ تعهداتك اجراسی مسئوليتی بووجهله درعهده ايدر . ساقط اولان صاحب امتياز ويا شركت بدل مزايده‌يی آتيده كوستريلان مبالغك تنزيلندن صكره صاحب جديددن استيفا ايدر .

اولا : مصارف مزايده، ثانياً : حقوق امتيازيه‌دن ساقط اولان صاحب امتياز ويا شركت طرفدن امتياز طولايیسيله واقع اولان تعهدات ، ثالثاً : كرك تسويه اولنمامش حصهٔ حكومت تداخلاتندن وبونك يكرمنجی ماده‌ده كوستريلان فائضلرندن وكرك آتيده بيان اولنديغی وجهله حكومتجه شبكه‌نك موقتاً ايشلدلمسی اثناده واردات مصارفه تقابل ايده‌مامسندن متولد اوله‌رق حكومته اولان ديون .

ايكنجی مزايده دخی ثمره ويرمز ايسه صاحب امتياز ويا شركت حقوقندن تماميله ساقط اولوب موقع مزايده‌يه قونيلان كافهٔ اشيا وسائره حكومتجه هيچ بر كونه تضمينات اعطاسنه حاجت اولمقسزين حكومتك ملكيتنه داخل اولور وكفالت آچه‌سی هنوز اعاده ايدلمامش ولديغی تقديرده حكومته انتقال ايدر .

شركتك حقوق امتيازيه‌دن سقوطی ايشلتمه اثناسنده واقع اولور يسه حكومتجه معاملات ومزايدات مبحوثه‌يه مباشرتدن اول شبكه‌يه وضع يد ايله صاحب امتياز جديدك تحت اداره‌سنه كچنجه‌يه قدر امور ومعاملاتك تدويری حكومت طرفندن تأمين اولنه‌جقدر .

ماده ٣٣ : اشبو مقاوله ايله مربوطی شرطنامه‌ده فيئاتی آيريجه تصريح اولنميان غروشلر عثمانلی آلتونك يوزده برى وپاره‌لر غروشك قرقده برى اعتبار اولنه‌جقدر .

* * *

درسعادت تلفون شبكه‌سی شرطنامه‌سی

ماده ١ : تلفون حقنده‌كی مقاوله ايله اشبو شرطنامه احكامنه توفيق حركت ايتمك شرطيله هركس تلفون محابره‌سنه آبونه اوله بيلمك صلاحيتنی حائزدر .

ماده ٢ : آبونه‌لر تلغرافنامه‌لرينی اخذ وايصال امرنده تلفونلرينی استعمال ايده‌بيلورلر .

ماده ٣ : شركته قارشو كرك آبونمان اجرتندن وكرك فضلهٔ مكالماته عائد اجرتدن طولايی يالكز آبونه اولان ذات مسئول اولوب شركت نه خانه صاحبندن ونه‌ده بالآخره خانه‌يی استيجار ايدنلردن مطالباته قيام ايده‌مز .

ماده ٤ : آبونه اولان كيمسه نقل آلت ايچون مخصوصاً تنظيم اولنه‌جق تعرفه‌ده كوستريله‌جك اجرتی ويرمك شرطيله تلفون ماكنه‌سنی بر محلدن ديكر محله نقل ايتديره بيلور .

ماده ٥ : آبونه اولان كيمسه آبونه‌سنی بر شخص آخره دور وترك ايتمكه وبوده عينی شرائط داخلنده وآبونه مدتنك ختامنه قدر او تلفوندن استفاده ايلمكه صلاحيتداردر .

ماده ٦ : اقامتكاهنی تبديل ايدن آبونه كنديسی او اقامتكاهدن چيقدقدن صكره واقع اوله‌جق احوالدن مسؤل اولمامق ايچون تبديل اقامتدن اون بش كون اول شركته بالاخبار ماكنه‌لرينك احوالنی تبيين ومكالمات فضله‌سنه عائد حسابنی رؤيت وقطع ايتديرمليدر . شركت بو اون بش كون ظرفنده ماكنه‌لرك احوالنی معاينه وآبونه‌نك حسابنی صورت قطعيه‌ده تنظيم وقطع ايتمكه مجبوردر .

ماده ۷ : آبونه‌لر نزدنده‌کی تلفون آلاتی شرکتك مالی اولدیغندن بونلرك بوزیلوب سقطلامسندن ناشی ترتب ایدن زیانی آبونه‌لر شرکته تضمینه مجبوردرلر .

ماده ۸ : آبونه مدتی برسنه‌در . آبونه بدللری لتی آیلنی پیشین اوله‌رق تسویه اولنه‌جقدر . مکالمات فضله‌سنه عائد اجوراتك بدلی هر آلتی ماه نهایتنده حساب وتسویه اولنه‌جقدر . معمافیه شرکت بوفضلهٔ مکالمات اجوراتنك دها قیصه برمدتده قطع وتسویه‌سنی طلب ایده‌بیله‌جکدر .

ماده ۹ : صاحب امتیاز مقاوله‌نامه‌نك یدنجی ماده‌سنه توفیقاً امتیاز فرمانك تاریخ صدورندن اعتباراً التی ماه ظرفنده مالیه نظارتنه اوراق آتیه‌یی اوچر نسخه اوله‌رق تودیع واعطا ایده‌جکدر :

اولا هوائی وتحت‌الارض وتحت‌البحر خطوط اساسیه‌نك مرور ایده‌جکی طریقلری ومیدانلری ومواقع سائره‌یی وتوزیع محللرینی وتوزیع واتصاله مخصوص محفظه وحجره وکوشکلرك مواضعنی لااقل بش بیکده برمقیاسنده مشعر برخریطه‌یی ،

ثانیاً مراکز اساسیه ایله مبانیٔ سائره‌نك ومجاری انشا آتنده استعمال اولنه‌جق دیرك و دستك وقابلو وضعنه مخصوص بوری کبی آلات و ادواتك ومحفظه وحجره وکوشك کبی اقسامك لااقل یوزده بر مقیاسنده پلانی ،

ثالثاً تأسیساتك کافهٔ اقسامنه عائد ترتیباتك موضح ومدلل تعریفنامه‌سی ،

رابعاً اجرا اولنه‌جق کافهٔ عملیات وتأسیساتك کشفنامه‌لری .

ماده ۱۰ : استانبول وغلطه ـ بك اوغلی واسکداردہ صاحب امتیاز برر مرکز اساسی انشا ایده‌جك وبو اوچ مرکز اساسینك مواضعی حکومتله بالائتلاف تعیین اولنوب انشا آت و ترتیباتی دخی لااقل اون بیك آبونه‌نك معاملاتی تأمینه کافی وتوسیعات آتیه‌یه مساعد برصورتده اوله‌جقدر :

۱ مراکز اساسیه‌ده عندالایجاب حکومت طرفندن بین‌البلاد تلفون معاملاتنه مخصوص تأسیسات ایچون محال لازمه احضار ایدیله‌جکدر .

۲ مراکز اساسیه‌نك تأسیساتی معاملاتجه هرنوع تدقیقات وتفتیشاته وتأمین انتظامه وتلفون شبکه‌سنك تجارب معینه‌سنه مقتضی ترتیباتی احتوا ایده‌جکدر .

ماده ۱۱ : تلفون مجرالری ایله مراکز اساسیه‌نك آلاتی توسیعات آتیه‌یی واونجی ماده‌ده‌محرر بین‌البلاد معاملاتی تأمینه کافل اقسام احتیاطیه‌یی حاوی اوله‌حقدر .

ماده ۱۲ : شرکت طرفندن انشا اولنه‌جق کافهٔ مبانینك مواضعی وپلان و پروژه‌لری حکومتك تصویبنه عرض اولنه‌جقدر .

ماده ۱۳ : بالجمله مراکزك کافهٔ آلاتی وآبونه‌لر نزدینه موضوع ماکنه‌لر الك صوك تکملات فنیه‌یی جامع و (باتری سانترال) دنیلن اصولده مؤسس اولمق مشروط اولوب فقط درت یوزدن دون آبونه‌خطوطنی اداره ایدن مراکز صغیره‌نك (باتری لوقال) تسمیه ایدیلن سیستمده یاپلمسی مجازدر .

بوندن ماعدا مراكزك آلاتی وآبونه‌لر نزدینه موضوع ماكنه‌لر كشفیات اخیره‌یه كوره ممكن اولهبیلن الك سریع صورتده تأسیس محاوره ایده‌بیله‌جك طرزده اوله‌جقدر . قبول قطعی معامله‌سنك اجراسنه دكین مبایعه ایدیله‌جك ماكنه‌لر وآلات وادوات آتیده اسامیسی محرر فابریقه‌لر معمولاتندن اوله‌جقدر .

نیورق ولوندره‌ده (وسترن الكتریق قومپانی دوشیقاغو)
پارسده (سوسیه‌ته دوماته‌ریل ته‌له‌فونیك)
آنورسده (به‌ل ته‌له‌فون مانیفاقتورینغ قومپانی)
لوندره‌ده (ناسیونال ته‌له‌فون قومپانی لیمتد)
پرسقوت‌ده (بریتش انسولاتداندهلبسی قابلس لیمتد)
لوندره‌ده (بریتش . ل . م اریكسون مانیفاقتورینغ قومپانی لیمتد)
پارسده (قومپانی فرانسز پورلكسیلواتاسیون ده‌پروسه‌ده تومسون هوستون)

اشبو فابریقه‌لرده اعمال اولنمیان آلات وادوات ویاخود قبول قطعیدن صكره مبایعه ایدیله‌جك اولان بالجمله آلات وادوات موجود الك مكمل فابریقه‌لرك الك ایی معمولاتندن اوله‌جقدر .

ماده ١٤ : باتری سانترال اصولنده مؤسس مراكزده محاوره اشاراتی (آلوماژاوتوماتیك) تعبیر اولنان ذات‌الاشتعال لامبه‌لر واسطه‌سیله كورینه‌جكدر .

ماده ١٥ : خطوط تلفونیه استانبول سورلری داخلنده وایوبدن شیشلی واورته كویه قدر امتداد ایدن مواقعده تحت‌الارض انشا ایدیله‌جكدر . مع‌هذا اسكدار وقاضی كویده تأسیس اولنه‌حق تلفون خطلرندن برقسمنك تحت‌الارض یاپلمسنی طلب ایتمك حق حكمتجه محفوظ اولوب فقط بوحالده اسكدار وقاضی كوینده تحت‌الارض انشا اولنه‌جق خطوط طولنده اولق اوزره فقرهٔ سابقه‌ده محرر ساحه‌داخلنده خطوط هوائیه یاپمی ایچون شركت مأذون اوله‌جقدر . آبونه‌لری توزیع نقطه‌لرینه ربط ایدن تللر ایجاب حال ومكانه كوره كرك تحت‌الارض وكرك فوق‌الارض انشا اولنه‌بیلیر .

ماده ١٦ : آبونه‌خطلری چفته تللی‌اوله‌جقدر، هرناقل (سیركوی) قوتلی‌ومؤثر سپرصاعقه‌ایله مجهز اوله‌جق‌وتللر دیكر مجاور تللرده‌كی جریانلرك تأثیراتندن مصون قاله‌جق صورتده وضع وتمدیدایدیله‌جكدر .

ماده ١٧ : تحت‌الارض مجاری انبوبه‌لی پوریلر ایله تأسیس اولنه‌جقدر . لزومی درجه‌ده اتصال حجره‌لری ترتیب واحضار اولنه‌جقدر .

دیركلرك ومجارینك مواضعی بلدیه‌نك رأی وتنسیبیله تعیین اولنه‌جقدر .

تحت‌الارض وتحت‌البحر هوائی خطوطك مواضعی حكومتك تلغراف وتلفون خطلرینه ولغملر ایله صو وغاز مجرلری وسائر موجود مجاری‌یه مضرت ویرمیه‌جك صورتده انتخاب اولنه‌جقدر . كرك تأسیسات ابتدائیه اثناسنده وكرك ایتلتمه مدتی ظرفنده واقع اولسون صاحب امتیاز مجاری عملیاتندن صكره سوقاق ویوللری مدت جزئیه ظرفنده حال اصلیسنه ارجاعه مجبوردر . بوصورتله هرعملیاتی متعاقب یوللرك حال اصلیسنه ارجاعندن صكره ایكی ماه ظرفنده انحطاط وسائره كبی بربوزوقلق حادث اولورسه صاحب امتیاز یونی دخی كندی مصارفیله اصلاح واكماله مجبوردر .

ماده ١٨ : هوائی وتحت‌الارض وتحت‌البحر ناقللرك خاصهٔ ناقلیتی ودرجهٔ تجرد ومقاومتی ایی رایشلنمه معامله‌سنك ایجابات حالیه وآتیه‌سیله متناسب اوله‌جقدر . كاغدایله محاط قابلولر یابس هوا جریان

ایتدیرلك صورتیله بالسهوله قابل اصلاح اولمایدر وبوقابلولرك قورشون ظرفلری حین استعمالده معروض اولهجغی تأثیرات میخانیکیه‌یه اوزون مدت مقاومته مساعد ثخانت وصلابتی حائز بولنمایدر . قابلولرك اوجلری کرك تأسیسدن اول وکرك صوکره تمامیله مسدود اولهجقدر .

ماده ١٩ : صورت مقطوعه‌ده تعیین اولنمیان آبونمانلرده هرآبونه‌یه عائد عدد مکالمات متعامل اولان ذات الحرکه آلت ایله قید وحساب اولنور . بوآلت آنجق ایکی آبونه‌نك تلاقیسندن صکره یالکز بردفعه حرکت ایتمك وتلاقینك وقوع وحصولندن اول وقطعندن صکره حرکت ایتمامك لازمدر .

ماده ٢٠ : باتری سانترال سیستمنده‌کی مراکزه مربوط آبولرك ماکنه‌لرنده دعوت وقوعنه وختام مخابره‌یه دلالت ایدن اشارات شق اولده ابونه‌نك تلفونی یدینه آلمسی وشق ثانیده موضعنه براقه‌سیله بذاتها حاصل اولهجقدر .

ماده ٢١ : امنیت مملکتی واسایش وآداب عمومیه‌یی مخل احوال وقوعنی منع امرنده حکومت لزوم کوره‌جکی هردرلو تدابیری اتخاذه صلاحیتداردر وشرکت دخی بوتدابیرك تطبیقنی تسهیله مجبوردر .

ماده ٢٢ : صاحب امتیاز تلفون مخابراتنده مأمورلرینك هرصورتله کتم اسرار ایلیه‌جکلرینی تعهد ایدر . تلفون مأمورلری مکالمه ایدنلرك اسم ونومرولرینی وموضوع مکالماتی وحتی مکالمه ایچون مراجعت وقوعنی شخص آخره بیان ایتمکدن (کندیسی بومعلوماتی برسرماهیتنده عد ایتمه بیله) ممنوعدر . انجق حکومتك بوخصوصده صلاحیتی حائز مأمورینی طرفندن معلومات طلبی حالنده بوقاعده‌دن استثناءً اعطای معلومات اولور مخابرات تلغرافینك محافظهٔ اسرارینه وتلغرافنامه‌لرده واقع اولهجق تحریفاته متعلق قوانین ونظامات احکامی تلفون ایشلتمه معاملاتنده مستخدم هرصنف مأمورین حقنده دخی تطبیق اولنهجقدر . مکالماتی استماع وتعقیب ایتمك مأمورین ایچون صورت مطلقه‌ده ممنوع اولوب یونلر انجق جریان محاوره‌ده متکلمات وقوعی کندیلرینه اخبار اولندیغی تقدیرده مداخله ایده‌بیلورلر حال تلاقیده بولنان ایکی آبونه‌نك مکالمه‌سنی استماعدن مرکزده‌کی مأمورلری منع ایتمك ایچون ترتیبات مخصوصه اجراسی تعمم ایتدیکی حالده حکومت شرکته بوترتیباتی تطبیق ایتدیرمك حقنی محافظه ایدر .

ماده ٢٣ : شرکت برسبب مجبر اولمقسزین هرهانکی برمرکزده مخابراتی انقطاعه دوچار ایدر ایسه ایلك انقطاع ساعتندن اعتباراً یکرمی دردت ساعته قدر بهرساعت ایچون بش ویکرمی دردت ساعتدن فضله دوام ایدن انقطاعك هر ساعتی ایچون یدی بچق عثمانلی لیراسی تضمینات اعطا ایده‌جکدر .

ماده ٢٤ : محاورات مراکز اساسیه‌ده کیجه وکوندوز تمادی ایده‌جکدر . دیکر مرکزلرده یومی اون درت ساعتدن نقصان املیه‌جقدر .

* * *

درسعادت وجواری تلفون امتیازی مقاوله نامه‌سنه مربوط (آ) اشارتلی دفتر

استانبول جهتی

برنجی دائره

کوپری باشندن بدأ ایله تراموای خطی طریقیله باغچه قپوسی ، ایاصوفیه ، سلطان محمود تربه‌سی ، حاشو قپوسی .

بایزیددن مرکبجیلر جاده‌سنی تعقیباً دیرکلر آره‌سی ، شهزاده باشی ، ابراهیم پاشا سراجخانه باشنه قدر .

کوپری باشندن بدأ ایله سلطان حمامی ، باترجیلر ، رضا پاشا یقوشی ، فنجانجیلر ، حربیه نظارتی میدانك قپوسی ، ژاندارمه دائره‌سی ، سلطان بایزیده قدر .

کوپری باشندن بدأ ایله بالق پازاری ، یمشجیلر ، زندان قپوسی ، حطب قپوسی ، کراسته‌جیلر ، قپان دقیق ، اون قپانی کوپری باشی ، آیاقپوسی ، فنار ، بلاط طریقیله آیوانسرایه قدر .

حمیدیه سبیلی اوکندن ، عتیق ضبطیه جاده‌سیله باب‌عالی وقپالی فرون طریقیله سلطان محمودتربه‌سنه .

قپالی فروندن نورعثمانیه وزیر خانی جاده‌سیله چنبرلی طاشه .

« « بره باتان جاده‌سیله تراموای خطنه .

« « ملکیه تقاعد صندوغی ، منلا فناری جاده‌سیله شهر امانتی اوکندن دیوان یولنه .

زندان قپوسندن اوزون چارشو طریقیله فنجانجیلر یقوشنه .

بالق پازارندن آصمه التی طریقیله زندان قپوسنه

سلطان حمامندن محمود پاشا طریقله چارشو قپوسنه .

سلطان حمامندن خواجه خانی جاده‌سی طریقیله دیون عمومیه‌یه .

« « مارپوجیلر . بال قپانی طریقیله اوزون چارشو .

اسکی پوسته‌خانه‌دن عمر افندی خانی سوقاغی طریقیله یکی پوسته خانه‌یه .

سلطان حمامندن عاشر افندی طریقیله پوسته خانه‌یه .

بایزید میدانندن اسکی چبوقخانه ، تریاکی چارشوسی طریقیله شیخ الاسلام قپوسنه .

شیخ‌الاسلام قپوسندن مطبعهٔ عسکریه‌یه وکرازلی مسجد وقوغه‌جیلر وقرق چشمه آت بازاری طریقیله فاتحه .

محمود پاشادن چاقاجیلر طریقیله اوریجیلر قپوسنه .

بایزیددن اوجیلر باشی جاده‌سیله چارشو قپویه .

سلطان حمامندن کوچك پازار ، حصیرجیلر ، اوزون ، قوطوجیلر ، حاجه قادین طریقیله زیرك‌جامعنه .

تراموای استاسیونندن باب عالی جاده‌سنده مسرت آپارتمانه قدر .

سرکه‌جیده یوك واپوری اسکله‌سندن وکمرك انبارلری اوکندن کچن ترن یولی تعقیباً باغچه قپوسی قره‌غولخانه‌سنه .

امین اوکندن کچن یکی رشادیه جاده‌سیله باغچه قپو ویکی کشاد ایدیله‌جك یوللر .

یوك واپور اسکله‌سندن بیوك دمیر قپو جاده‌سنی تعقیباً تراموای خطی اوزرنده حمیدیه سبیلنه .

تراموای خطیله دمیر قپو جاده‌سی آره‌سندن کچن سوقاق .

حصیرجیلر جاده‌سندن اوزون چارشو باشنه قدر .

شیخ‌الاسلام قپوسندن محمود پاشا جاده‌سی طریقیله حاجه قادین جاده‌سنه .

شیخ‌الاسلام قپوسندن دوه اوغلی یقوشنی تعقیباً کوچك پازار جاده‌سنه .

یکی جامع قپوسندن شمسیه‌جیلر ، سلطان حمامی ، ضبطیه قه‌غولی جاده‌لر .

کنتجیلر حمامندن بارکیرجیلر جاده‌سنه قدر .

بالق پازارندن تخمیس اوکی ، کنجیلر طریقیله فنجانجیلر یقوشنه .

سرکه‌جیده آرابه واپوری اسکله‌سیله تراموای یولی آره‌سی .

باب سر عسکری مرجان قپوسندن دوکمه‌جیلر طریقیله شیخ‌الاسلام قپوسنه .

کتانجیلر قپوسندن چیچك پازاریله سقالر جاده‌سی تعقیباً سلطان حمامنه قدر .
سقالر جاده‌سندن مارپوچجیلر طریقیله عبود افندی خانك اوکنه قدر .
سلطان حمامندن حاجی کوچك جامعندن کچن یول ایله دکر مجاورجاده‌لری تعقیباً محمودپاشا جاده‌سنه قدر .
طراقجیلر جاده‌سندن محمود پاشا جاده‌سیله چاقاقجیلر یقوشی آره‌سنده دیون عمومیه اوکندن محمود پاشا جاده‌سنه قدر .
آصمه آلتی جاده‌سندن دردست انشا اولان زندان قپوسی جاده‌سنك اوجنه قدر .

ایکنجی دائره

آیاصوفیه‌دن اسحق پاشا جاده‌سی طریقیله آخور قپویه .
« قبا صقال جاده‌سی « چاتلادی قپویه .
سلطان احمددن نخلبند « « « .
سلطان محمود تربه‌سندن شرقیه جاده‌سی طریقیله قدیرغه‌یه .
کدك پاشا یقوشندن قوم قپویه قدر .
بارمق قپودن تیاترو یقوشنی تعقیباً قوم قپویه قدر .
سلطان بایزیددن طاوشان طاشی طریقیله نشانجی‌یه .
لاله‌لی تراموای موقعندن الاجه مسجد طریقی .
والده جامعندن تراموای یولنی تعقیب ایدن جاده .
مصلا ونشانجه واپراهیم پاشا، قوم قپو، قدیرغه ، کوچك ایاصوفیه، چاتلادی قپوطریقیله آخورقپویه.
چیفته طلومبه وپه‌په محمد پاشا طریقیله وزنه‌حیلره .
لاله‌لیدن چقوار چشمه وفوزیه طریقیله شهزاده باشنه .
سراچخانه سبیلندن آفسرایه .

اوچنجی دائره

قپان‌دقیقدن اون قپانی ، زیرك یقوشی ، چینیلی حمام جاده‌لرینی تعقیباً سراچخانه‌یه قدر .
زیرك جامعندن وفا جاده‌سنی تعقیباً شهزاده باشنه قدر .
خفافخانه مدخلندن دوه خانه واسکی علی پاشا ، رقهٔ شریف ، کچه‌جیلر ، یکی باغچه‌دن کچه‌رك آجی چشمه‌یه واورادن چایر جاده‌سنی ، خطب جامعنی ، میدان چشمه‌سنی ، صوفیلر یقوشنی تعقیباً دوه خانی .
ادرنه قپوسنده آجی چشمه‌دن صاله طمق وسلطان چشمه‌سی طریقیله بلاط قپوسنه .
نشانجه قره غولنده درت یولدن باشلایه‌رق فرون سوقاق طریقیله سلطان سلیم ، جامجی چشمه‌سندن بالمرور فنار قپوسنه .
چهارشنبه سوقاغندن أیله اوتلقجی یوقوشی ، قاضی چشمه‌سی ، قره صارقلی ، کوچك مصطفی پاشا ، کورجیلر جاده‌لرندن بالمرور ایا قپوسنه قدر .
میدان چشمه‌سندن اعتباراً صاری کوزلدن کچه‌رك دوه خانی جاده‌سنه .
خرقهٔ شریفده بلدیه اوکندن جمعه ایرتسی پازاریدن صاری کوزله واورادن قیز طاشی جاده‌سیله سراچخانه جاده‌سنه .

قپاندقیقدن اعتباراً صالح پاشا ، کوچك مصطفی پاشا ، فنار داخلنه واورادن تخته مناره وبلاط درت یول اغزندن کورکجی چشمه‌سنه ،
بلاط قپوسندن لبلبجیلر جاده‌سنی بالتعقیب وایا استراطی صالمه‌طمرق قره‌غولندن کچه‌رك چقور جاده‌یه .
قره کمرك درت یول آغزندن نورالدین تکیه‌سی وچهارشنبه‌یه قدر اولان اسواق .
آجی چشمه‌ده حلواجی زقاغی ، صارماشیق قره‌غولی ، کچه‌جیلر .
یکی باغچه وآجی چشمه اوکندن مرور ایدن جاده‌یه .
صارماشق قره‌غولندن لوکنجیلر ، قره کمرك میدانی ، اسکی علی پاشا ، بازار جاده‌سی، خسرو پاشا، صاریکز ، اسکندر پاشا ، قیز طاشی جاده‌لرندن بالمرور خفافخانه‌نك آلت باشنه مرور اولنور جاده .
فاتحده کوچك قره‌مان ، مالطه چارشیسی ، صاریکز واقار چشمه‌سی جاده‌سندن بالمرور ایکی یوزلی چشمه مرور اولنور جاده .

دردنجی دائره

اقسرای قره‌غولی ، یوسف پاشا جاده‌سندن بالمرور طوپقپویه .
« « جراح پاشا ، قوجه مصطفی پاشا جاده‌لرندن بالمرور ساوری قپوسنه
حصکی خسته‌خانه‌سی طریقیله یوسف پاشا ، مجید سوقاغنه .
اقسرای قره‌غولی طریقیله تراموای جاده‌سنی بالتعقیب یدی قوله قپوسنه .
آجی قپودن ادرنه قپوسنه قدر .
یدی قوله قپوسندن قازلی چشمه‌یه قدر .
قازلی چشمه‌دن بصمه خانه ، تیمور خانه‌دن بالمرور مقری کوی استاسیوننه قدر .
یدی قوله قپوسندن روم وارمنی خسته‌خانه‌لرینه قدر .
یدی قوله شمندوفر استاسیونندن تراموای جاده‌سنه قدر .
شهر امینی سرای میدانندن ، صالح پاشا جاده‌سی مولویخانه قپوسنه .
جلاد چشمه‌سندن یکی قپو استاسیوننه قدر .
قوجه مصطفی پاشادن ، امیر چشمه ، صولی مناستر جاده‌لرنی بالمرور صماتیه استاسیوننه .
یوسف پاشا جاده‌سندن آت میدانی ، عزبلر کوشکی جاده‌سندن بالمرور یکی‌باغچه خسته خانه‌سنه قدر .

بشنجی دائره

صارماشق قره‌غولندن قره کمرك میدانی . اسکی علی پاشایه .
ایوانسرای قپوسندن اعتباراً محکمه التی ، خفافخانه طریقیله درت یول آغزینه .
فاتح قره‌مان . مالطه چارشوسیله صاری کوزل ، آقارجه چشمه‌سی طریقیله ایکی یوزلی چشمه‌یه قدر .
ایوبدن جامع کبیردن بدأ ایله اسکی یکی جاده‌سی ، قاسم چاوش جامعی ، اسلام بك جاده‌سنی تعقیباً جمعه وبوشناق محله‌لرندن بالمرور رامی قشله‌سنه .
ادرنه قپوسندن بدأ ایله زلالی چشمه‌سی ، اوطاقچیلردن کچه‌رك قاسم جامعی ، قزل مسجد ، قلندر خانه جاده‌لرنی تعقیباً یوب سلطان تربه حمامنه .
ادرنه قپوسندن بدأ ایله زلالی‌چشمه‌سی ، طوپجیلر جاده‌سی ، رامی‌قشله‌سندن بالمرور کوچك‌قعریه‌یه .

ادرنه قپوسندن بدأ ایله زلالی چشمه‌سی ، نشانجی ارمنی محله‌سی ، صوفیلر یقوشی ، صوفیلر جامعی ، قوری قواق جاده‌سی ، علی پاشا جامعی ، دوکه‌جیلر جاده‌سی ، معمار چشمه‌سی اوکندن کچه‌رك قاسم چاوش جامعنه .

آلتنجی دائره

غلطه — بك‌اوغلی — پانغالتی — شیشلی الخ

غلطه‌دن تراموای یولی تعقیباً طوله بغچه ، موبخانه‌اسکله‌سی ، حلواجی ، طلومبه ، چوملك ، آرالق ، دوزمه‌جی قواقلر ، کمورجی ، مدرسه سوقاقلرینه .

هرمان ، ایینه‌لی اوتل ، لیلیجی ، بکزاده ، قره اوغلی ، لیناردی ، ساقزلر ، قلعه قصابلر ، یوغازکسن جاده‌لریله محمودیه « غلطه قره‌کوی » عرب قپوسنه قدر .

کمر ، مصلق ، طباقجیلر ، یکی جامع قپوسی ، پنجشنبه پازاری ، باقر ، عرب جامعی ، یشیل بایراق ، جواهر سوقاقلریله اسکندر ، کورکجیلر ، کمر ، مصلحق ، بالق پازاری ، الاجه مسجد ، چشمه میدانی ، عرب قپوسی جاده‌لرینه طوپخانه‌دن تراموای خطنی تعقیباً طوله بغچه‌یه قدر .

طوپخانه اسکله‌سی ، صالی‌پازاری ، فندقلی ، قاسم‌جامعی ، قبا طاش جاده‌لرندن بالمرور طوله بغچه‌یه‌قدر .

قصابلر ایچی ، یوغازکسن ، قشله‌ارقه‌سی ، طلومبه وفندقلی یقوشلری ، دره‌ایچی ، حمام سوقاغی ، قبا طاش ، طوله بغچه میدانی ، غازخانه یقوشی ، خواجه علی ، مرتبخانه‌قلعه ، اسکی بالق ، یکی شهسوار ، بیوك خندك ، قبرستان ، یمنیجیلر ، بیوك آصمه‌لی مسجد سوقاقلری .

درویش ، تیونی ، غلاوانی ، غلطه سرایی سوقاقلری .

مدرسه ، قارمن ، یانق‌قپو ، شیشخانه ، اسکندر ، باصه‌ماق ، جیران‌وقاسم‌پاشایه منتهی اولان سوقاقلر دره سوقاغی ، ابنیه‌لی چشمه ، حمال باشی جاده‌لری .

بالق پازاری ، چپچکجی سوقاغی ، طوپجیلر وترلاباشی سوقاقلریله درجه سرکز چیقماز سوقاقلری .

طوقماق سوقاغندن بدأ ایله حمال باشی‌یه قدر .

ترلا باشندن فریدیه وسرکز سوقاقلرینك مبدأنه قدر .

مارغرید مکتبندن بدأ ایله ساقز اغاجی ، کراسته‌جی ، میدا ، طلومبه مجار سوقاقلرندن کچه‌رك فریدیه سوقاغنه قدر .

ایکی قپولی ، شکرجی ، چتور ، ساقزاغاجی ، بکارحکیم ، زامباقوجاده‌لرینه کچه‌رك فریدیه‌سوقاغنه‌قدر .

بیوك پارمق قپودن آلمان خسته‌خانه‌سنه قدر .

یکی تلغراف سوقاغندن یکی محله وخواجه علی سوقاقلرینه قدر .

فائق پاشا سوقاغندن اغا حمامنه قدر .

بروسه ، یکی محله سوقاقلرندن بدأ ایله اغا چشمه‌سی ، قول اوغلی ودها ایلریلرینه قدر .

کوچك تقسیمدن حمامه قدر .

ایاس پاشا ، کوش صوبی سوقاقلرندن بالمرور نشانطاشنه قدر .

الما طاغی ، دربند ، اعدادیه ، چیل میوه سوقاقلرندن بالمرور پویراز دره‌سی سوقاقلرینه قدر .

چاقماق سوقاغی ابتداسندن پاپاس کوپریسنه قدر .

نارلی قپو ، اکلی یوقوش ، کچه‌جی قره‌مان ، یکی ماوی سوقاقلرندن بالمرور پاپاس کوپریسنه قدر .

آرسلان سوقاغندن امین جامعنه قدر .

قاسم پاشا دره‌سندن کچن جامع صنوری ، خسته‌خانه سوقاغندن بالمرور قره‌غول سوقاغنه قدر .
ساقز اغاجندن فریدیه جاده‌سنك ابتداسنه قدر .
کراسته‌جی ، چوپلك چشمه ، النون بقال ، نقش طلومبه سوقاقلریله مجار جاده‌سنه قدر .
طاطاوله . طوغره‌مه‌جی ، جویز ، کرچخانه ، یاغخانه سوقاغنه قدر .
فریدیه جاده‌سندن والده چشمه‌سنه قدر .
والده چشمه‌سندن قیل برونه قدر کیدن جاده‌یه .
نظامیه قره‌کوزدن الماطاغ ییلانجق ، شیشخانه ، چالغیجی سوقاقلرندن بالمرور حلواجی‌یه قدر ،
یکی چارشودن بوغاز کسنه قدر .
آق سوقاغندن لیناردی سوقاغندن بالمرور آق بابا بوستان سوقاغنه قدر .
اجی چشمه‌ده فائق پاشادن بوغاز کسانه قدر .
نقلبند ، طورنه چاری ، آق بابا ، ایجادیه سوقاقلرینه .
طوپخانه‌دن بوغار کسان جاده‌سنه قدر .
دفتردار یقوشی برنجی ، ایکنجی یقوشلر ، وچقور چشمه طریقلریله آجی چشمه‌یه قدر .
قصاب ایچی ، قره‌باش سوقاقلرندن بوستان وچقور چشمه‌یه قدر .
آجی چشمه وکوچوك بابادن یکی چارشو جاده‌سنه قدر .
طم طم محله‌سندن آجی چشمه‌یه قدر .
فائق پاشادن چقور طورنه‌یه قدر .
حمام ، تربهٔ شریف ، جامع شریف ، دکرمن ، صمانجی ، چیقماز قره‌قول ، آجی چشمه ، حافظ بك ، بقال ، جامع شریف عثمان چاوش ، نردبان ، آچلق چیقماز قوم ، یاغخانه ، قزلر اغاسی جامعشریفی صاغر اوغلی یقوشی جامعی .
کموش صوبی ، ایاس پاشا جاده‌لری .
قره‌قول سوقاغی ، حافظ بك ، تربه و آخور سوقاقلرینه .
دفتردار یقوشی تقسیم جاده‌سی .
قشله آرقه‌سی .
قاسم پاشادن اوزون یول ، حاجی احمد محله‌سی جاده‌لرندن آقارجه وطولاب دره‌یه قدر .
غلطه‌ده کوپرینك باشندن یوکسك قالدیرم جاده‌سندن کچه‌رك بك اوغلی جاده‌سنه قدر .
غلطه‌ده پنجشنبه پازاری بانقه اوکندن کچن رامونای جاده‌سی .
غلطه‌ده طوله باغچه‌یه قدر اولان جاده .
طوپخانه ن بوغاز کساندن بالمرور تقسیمه قدر .
بك اوغلندن تقسیم وپانقالتی جاده‌سنه قدر .
غلطه‌دن عزب قپوسنه قدر .
بك اوغلندن یکیشهر الی طاطاوله‌یه .
« « « « شیشلی‌یه .
« « « « قاسم پاشایه .
انکلتره سفارتخانه‌سندن قوردالیه محله‌سنه قدر شربتخانه یاخود حمالباشی جاده‌سی .
تقسیمدن ایاس پاشا جاده‌سیله طوله بغچه‌یه قدر .
« بلدیه بغچه‌سنی تعقیباً طاش قشله‌دن طوله بغچه‌یه قدر .

شرتخانه جاده‌سندن چیقماق وترلا باشی وقاقلرندن والده چشمه‌سنه قدر .
حمالباشی سوقاغندن قالیونجی قوللمی طریقیله پاپاس کوپریسنه قدر .
شیشخانه قره‌قولندن یاشمق صیران جاده‌سنی تعقیباً پراپالاس اوتنه قدر .
دره سوقاغی میدانندن ارسلان سوقاغنی تعقیباً شرتخانه‌یه قدر .
آینه‌لی چشمه‌قره‌قولندن امین جامع شریفی سوقاغنی تعقیباً شرتخانه‌یه قدر .
امین جامعی کوشه‌سندن سروی سوقاغی ، صباحی فرونه قدر .
اغا جامعی کوشه‌سندن ساقز آغاجنی تعقیباً یکیشهر سوقاغنه قدر .
ساقز اغاجی جاده‌سندن چوپلك چشمه . یاغخانه فرونی استقامتنجه‌فریدیه جاده‌سنه قدر .
ترلا باشی وکراسته‌جی سوقاقلرینی تعقیباً پاشا بقال کوشه‌سنه قدر .
تقسیم چشمه‌سندن والده چشمه‌سی ، فریدیه جاده‌لرندن بالمرور زامباقو سوقاغنه‌قدر .
بك اوغلی جاده‌سندن قبرستان سوقاغی استقامتنجه خاصکویه قدر .
« « « تقسم طریقیله ترلا باشنه .
فیروز اغا جامعندن اوزون یوله .
دره ایچندن فندقلی وتقسیمه .
بك اوغلندن قول اوغلی جاده‌سی طریقیله اغا حمامنه .
« « بورسه سوقاغی « «
بورسه جاده‌سندن اغاچشمه‌سی « «
بورسه جاده‌سندن اناطولی ، تلغراف ، چقور چشمه ، خواجه‌زاده سوقاقلرندن بالمرور المان خسته‌خانه‌سنه قدر .
بیوك پارمق قپودن تلغراف سوقاغنه قدر .
بك اوغلی جاده‌سندن کوچك پارمق قپو ، واسیل وعبداه سوقاقلری طریقیله روم کلیساسنه قدر .
اغا حمامی جاده‌سندن فائق پاشا جاده‌سنی تعقیباً آجی چشمه‌یه قدر .
غلطه سرایی کوشه‌سندن اعتباراً یکی چارشو ، طمطم ، آجی چشمه‌دن بالمرور طوپخانه‌یه قدر .
صاغ وصول ، مکتب ، طوپجیلر ، کوچك یازیجی ، مارغریت سوقاقلرندن ترلا باشنه قدر .
ساقز اغاجندن آرابه‌جی سوقاغی ، امام سوقاغنه قدر .
بك اوغلی جاده‌سندن امام سوقاغی طریقیله شیشلی‌یه قدر .
« « « مسك سوقاغی استقامتیله ترلاباشنه .
« « « تیاترو سوقاغنه .
ترلاباشی جاده‌سندن قارناوولا چقوری استقامتیله یکیشهره قدر .
« « « مجار سوقاغنی تعقیباً یکیشهره قدر .
قالیونجی قوللغندن اکلی یقوش وچقور سوقاغنه قدر .
پراپالاس حذاسندن جامع مسجد ، اقارجه سوقاقلرندن بالمرور قاسم پاشا جبرجیلر سوقاغنه .
تونل میدانندن قرنفیل ، قوهور سوقاقلری استقامتندن تراموای جاده‌سنه قدر .
شیشخانه قره‌غولی میدانندن بیوك وکوچك خندك وقوله سوقاقلری استقامتنجه تراموای جاده‌سنه .
بك اوغلنده درت یول اغزندن آصمه‌لی مسجد ، قبرستان سوقاقلرینه .
« « « « « حاضراجی یقوشی ، بات‌پازارینه قدر .
یوکسك قالدیرمدن لوله‌جیلر خنده‌کی سوقاغی استقامتنجه طوپخانه‌یه قدر .

یدنجی دائره

قاسم پاشا اسکله‌سندن اوق میدانی استقامتنجه خاصکویه قدر .
اوق میدانندن اعتباراً قولاق کسر . دارالعجزه‌دن بالمرور جامع اوکنه واورادن بحری پاشانك کوشه‌سندن سودلیجه وخالیجی اوغلی، فشنکخانه یولی تعقیباً کاغدخانه‌یه .
خاصکوی اسکله‌سندن سیناغون ، کچه‌جی سوقاقلری ، دارالعجزه‌یه .
خالیجی اوغلی « مکتب ، چیق صالین ، دارالعجزه‌یه .
سودلیجه اسکله‌سندن ملك . قرق مردیوان «
قاسم پاشاده درت قیوده‌کی کوپری باشندن زنجیرلی قیو ، اوق میدانی طریقیله قولاقسزه قدر .
قاسم پاشاده دباغخانه میدانندن یکی چشمه میدان ، قولاقسز ویکی چشمه میدانلرینه .
قاسم پاشاده اوزون یول نهایتنده‌کی کوپریدن قاضی چشمه‌سی ، ایپلکجی فرونی ، اوزون یول ، قره‌مان زاده‌یه قدر .
خاصکویده احمدجامعی میدانی اوکندن قالایجی بغچه قره‌غولی، آربه‌جیلرزاده‌دن بالمرور دارالانباره‌قدر
قاسم پاشاده تخته چشمه‌دن اعتباراً کری سوقاقدن بالمرور حاجی احمد جامعنه قدر .

سکزنجی دائره

طوله باغچه‌ده والده جامعندن بشکطاش ، چراغان ، اورته کوی جاده‌لرندن بالمرور دفتردار برونته بشکطاش جاده‌سندن بدأ ایله عقارتلر ، ماچقه قشله‌سی ، بایلدم یقوشی ، درت یول شیشلی‌یه قدر .
پشکطاش جاده‌سندن بدأ ایله نصرتیه ، اخلامور کوشکنه قدر .
« « « یلدیز سرایته قدر .

طقوزنجی دائره

دکزی تعقیباً باشلیجه طریق اولان قیالر مزارلغندن دفتردار برونته قدر .

اونجی دائره

اون برنجی دائره حدودی اولان قلند دن طقوزنجی دائره حدودی اولان ارناوود کویندن دکز حدودینی تعقیباً روبرت قوله‌ژ وحصار . بالآخره میرکون خسته‌خانه‌سی انشا اولندیغی تقدیرده اورایه قدرده بر خط تمدید اولنه‌جقدر .

اون برنجی دائره

آغاچ آلتی یولندن ، کیرچ برونی ، یالی پشقوفنه قدر .
یالی پشقوفندن طرابیه اسکله‌سنه واو ریختمی تعقیباً شهرك بیوك جاده‌سندن قلندره قدر .

طرابیه جاده‌سندن توقاتلیان اوتلنك کوشه‌سندن استر سوقاغی ، فرنك محله‌سی ، ماوراقورداتونك خانه‌سنه قدر بعده بیوك جاده‌یی تعقیباً یکی محله‌یه قدر .

والحاصل چقال دره‌دن قلندره قدر ساحلی تعقیباً فرنك محله‌سنه قدر بر شعبه .

اون ایکنجی دائره

بیوك دره‌ده‌کی چقال دره‌دن ریختیمی تعقیباً کفه‌لی کوینه قدر .

کفه‌لی کویندن نکتار بیرا فابریقه‌سنه « چایر باشی نام محله » .

بیوك دره جادهٔ کبیرینك چایر باشندن اوتل پلاتانك قارشوسنده بولنان قلفات یزی قربنده‌کی دره آغزینه‌ودره آغزندن قتولك کلیساسی سوقاغنه قدر .

قتولك کلیساسی سوقاغندن شهر امانتی مجلس رئیسی توفیق بکك قوناغی جوارنده‌کی فستق صویی قره‌غولنی تعقیب ایدن حنجارلی سوقاغنه قدر .

حنجارلی سوقاغندن روم مکتب وکلیساسی سوقاغنه قدر .

واورادن اسپانیا سفارتخانه‌سنه قدر .

اسپانیا سفارتخانه‌سندن ریختیمی تعقیباً مسار برونه قدر .

مسار برونندن صاری یار جاده‌سنی تعقیباً یکی محله اسکله‌سنه قدر .

یکی محله اسکله‌سندن پازار باشنه قدر .

پازار باشندن جاده‌نك منتهاسنده‌کی قره غوله قدر .

چقال‌دره‌دن اعتباراً پازار باشی سوقاغنك منتهاسنه قدر اولان محلده‌کی اماکن خصوصیه ایله قره‌غوللر وروس واسپانیا سفارتخانه‌لری ایچون بر خط تمدیدینه لزوم واردر .

اون اوچنجی دائره

ساحله موازی اولق اوزره انجیر کویندن چبوقلیه بر خط اساسی .

« پاشا بغچه‌سی طریقیله وغاز دپولری جوارنده‌کی سوقاق استقامتنجه » .

اون دردنجی دائره

چبوقلی ایله قله‌لی خسته‌خانه‌سی آره‌سنده ساحله موازی اولهرق بر خط اساسی .

بوندن بر شعبه خطی قندیللی ایله یکی محله ودیکر بر شعبه خطی قندیللی ایله نشانطاشنه .

اون بشنجی دائره

ساحله‌موازی‌اولق واون‌دردنجی‌دائره حدودنده‌کی قله‌لی‌خسته‌خانه‌سندن اون‌آلتنجی دائره‌حدودنده‌کی پاشا لیمانه منتهی اولق وچنکل کویی ، بکلر بکی ، قوزغنجقدن کچمك اوزره بر خط اساسی .

بوندن بر شعبه خطی شهزاده مجید افندی حضرتلرینك کوشکندن طوپخانه‌لی اوغلنی تعقیباً درت یول آغزینه قدر .

ایجادیه قره‌غولندن دیکر برخط ساعتجی سیمون سوقاغنده بالمرور یکی سوقاغه قدر .

قوزغنجق واپور اسکله‌سندن ارمنی کلیساسی ، دره فرونی سوقاقلرنی بالتعقیب سیوك جامه قدر .

قوزغنجق واپور اسکله‌سندن ایجادیه قره‌غوله واورادن سلامسزه قدر .

ایجادیه قره‌غولك اوته‌سنده‌کی بوتمدید اسکدار ـ چاملیجه یولنده تلاقی ایده‌جکدر .

اون آلتنجی دائره

اون بشنجی دائرهٔ بلدیه حدودندن اون دردنجی دائرهٔ بلدیه حدودینه قدر برخط اساسی .

اسکدار اسکله‌سندن چاملیجه ، باغلر باشنه واورادن صاغ طرف حطنی تعقیباً نوح قیوسی قره قولی واورادنده صاغ طرفی تعقیباً جامع اوکندن یکی چشمه‌یه قدر . « دکز کنارنده‌کی پازار »

نوح قیوسندن منصرفلق دائره‌سنه قدر .

ایجادیه قره‌غولندن کچن برشعبه قوزغنجقدن کلان برشعبه خطی ایله براشه‌جك وبعده سلامسزه قدر کیده‌جك .

اون یدنجی دائره

اسکدار اسکله‌سندن باشلایان برخط بلل دره‌سی ، باغلر باشی جاده‌لرندن بالمرور قسیقلی‌یه قدر .

اون سکزنجی دائره

حیدر پاشا اسکه‌سندن ابراهیم اغا چایرینه واورادن قوربغه‌لی دره کوشکنك آرقه‌سندن کچن جاده‌یی تعقیباً ایچ رن کوینه واورادن دخی بوستانجی باشی اسکله‌سنه قدر .

حیدر پاشا اسکله‌سندن قاضی کویی اسکله‌سنه قدر .

سکودلی چشمه جاده‌سنی تعقیباً قوش دیلی ، اخلاموره واورادن بغداد جاده‌سنی تعقیباً بوستانجی باشی اسکله‌سنه .

قاضی کوی اسکله‌سندن مهردار طریقیله غازینوه قدر واورادن موده‌یه قدر .

مودا اسکله‌سنی تعقیباً مهردار جاده‌سنه .

مودا اسکله‌سندن بوستان ، مکتب ، لوراندو جاده‌لری طریقیله‌قوش دیلی کوپریسنه واورادن‌قوربغه‌لی دره‌یه قدر .

اخلاموردن فنار جاده‌سنی تعقیباً فنار بغچه‌یه قدر واورادنده جاده بوستانی اسکله‌سنه قدر .

اخلاموردن فنار یولی طریقیله شمندوفر موقعنه قدر .

اخلاموردن قزل طوپراق طریقیله ارن کویی جاده‌سنی تعقیباً قیوباشی موقعنه واورادن نردبان‌قریه‌سنه فنار یولندن کوز تپه جامعنه قدر .

بوستانجیدن کوز تپه‌یه قدر .

کوز تپه‌دن صحرای جدید جامعنه قدر .

کوز تپه‌دن ارن کوپی پازاری وصحرای جدید جامعنه قدر
ارن کوپی استاسیونندن ایچ ارن کوینه قدر .
ابراهیم اغادن سلیمیه‌یه قدر .
« « قوش دیلنی تعقیباً طوپخانه‌لی اوغلنه قدر .
آیریلق چشمه‌سندن یل دکرمنی جاده‌سنی تعقیباً قاضی کوی اسکله‌سنه .
سکودلی چشمه جاده‌سندن مهاریه سوقاغنی تعقیباً لوراندو سوقاغنه وآندن کوچك موده‌یه قدر .
یل دکرمانندن صحراوخلیل اغاسوقاقلرندن بالمرور شمندوفر کوپریسنی تعقیباً قیزلر اغاسی ونشان‌طاشنه‌قدر.
بغداد جاده‌سندن جاده بوستانی سکله‌سنه .
صحرای جدید جامعندن قوز یتاغی جاده‌سنه قدر « بوستانجی »
بغداد جاده‌سندن اسکی ویکی ارن کوپی استاسیون موقعلرندن بالمرور بوستانجی‌یه قدر .
اسکی ارن کوپی استاسیونندن صحرای‌جدید قره‌غولنه واورادن یول استقامتنجه تونسلی ترلایه قدر.

یکرمنجی دائره

یدی قوله‌دن مقری کوینه قدر .
مقری کوینده شمندوفر استاسیونندن حکومت قوناغندن کچه‌رك باروتخانه‌یه قدر .
حکومت قوناغندن بصمه‌خانه ، زیتون برونه قدر .
شمندوفر خطندن اعتباراً بهرامیه مکتبندن بالمرور رشدیه مکتبنه .
بهرامیه‌دن کلان برخط واپور اسکله‌سنه قدر کیده‌جکدر .
مقری کویندن ایاستفانوسه قدر وایاستفانوسده شمندوفر استاسیونندن واپور اسکله‌سنه قدر .

خدمت نظامیه‌ده اولدیغی کبی خدمت ردیفه‌ده دخی بدل شخصی اصولنك الغاسیله بدل نقدی قبولی حقنده قانون

ماده ۱ : خدمت ردیفه‌ده بدل شخصی ملغادر .

ماده ۲ : تعلیم ومانورادن غیری هر نه سببله اولورسه اولسون تحت سلاحه دعوت اولنان افراد ردیفه‌دن هر بری یا بدناً ایفای خدمت ایده‌جك ویاخود هر دفعه خدمته مقابل اوتوز لیرای عثمانی بدل نقدی ویره‌جکدر . اکر بو افراد ردیفه طابور دائره‌سندن چیقمقسزین ویاخود حکومتجه کوستریله‌جك خدماتدن هر هانکی بریله توظیف اولنمقسزین ترخیص اولنورلر ایسه بدل نقدینك نصفی اعاده اولنور .

ماده ۳ : بدل نقدی ویره‌جك نفر قضاسی داخلنده ایسه افرادك طابور مرکزنده اثبات وجود ایتمسی ایچون دعوت پوصله‌لرنده تعیین‌اولنان کونه قدر دیار آخرده ویاممالك اجنبیه‌ده ایسه دعوت‌واقعه‌نك کندوسنه تبلیغ اولندیغی کوندن اعتباراً بر هفته ظرفنده بدل نقدیسنی بولندیغی محلك مال صندوقنه ویا سفارت وشهبندرخانه‌سنه تسلیم ایتمکه مجبور اولوب بومدتلردن صکره بدل نقدی قبول اولنمیه‌جقدر .

مجلس اعیان ومبعوثانده قبول اولنان اسبو لایحه‌نك قانونیتی وقوانین دولته علاوه‌سنی اراده ایدرم .

۱۸ ربیع‌الاول سنه ۱۳۲۹ و ۷ مارت سنه ۱۳۲۷

محمد رشاد

حربیه ناظری	صدر اعظم
محمود شوکت	ابراهیم حقی

حوران سنجاغنه اتخاذی مقتضی تدابیر اصلاحیه حقنده قانون

ماده ۱ : حوراندهاستخدام‌اولنه‌جق زراعت مأمورومعلم وکاتبی‌وخدمه‌سی ودمیرجی‌اوسته‌سی وچراغی وخدمه‌سی معاشاتی اولان ۳۵,۴۰۰ غروشك اورمان‌ومعادن وزراعت نظارتنك ۱۳۲۷ سنه‌سی بودجه‌سنك اوچنجی فصلنك اوچنجی ماده‌سنه ومأمورین زراعیه ودمیرخانه مصارفی اولان ۱۷,۸۰۰ غروشك دردنجی وبشنجی فصللرك ۱ و ۲ و ۳ و ٤ نجی ماده‌لرینه وآلات زراعیه دپوسنه عائد آلات اثمانیله مصارف نقلیه اولان ۱۰۰,۰۰۰ غروشك یدنجی فصلك دردنجی ماده‌سنه وحوران عشایر وعربانك اسکانه بحسب‌الامکان باشلانیله‌بیلمك وکندیلرینه حکومت محلیه معرفتیه زراعت آلات‌وادواتی ویرلمك‌اوزره ۵۰۰,۰۰۰ غروشك فصل مخصوص اولهرق داخلیه نظارتنك ۱۳۲۷ سنه‌سی بودجه‌سنه ومعموره‌لر حدودینك عربانه قارشو

محافظه‌سی ایچون یاپلمسی ایجاب‌ایدن قله‌لرك مصارف انشائیه‌سی اولان ۲،۵۰۰،۰۰۰ غروشك مادهٔ مخصوصه اوله‌رق سنهٔ مذکوره ژاندارمه بودجه‌سنك انشا آت فصلنه تخصیصات منضمه اوله‌رق علاوه‌سیله صرفنه مأذونیت ویرلمشدر .

ماده ۲ : حوران عشایر وعربانندن توطن وزراعتله اشتغال ایده‌جکلر آلتی وبونلردن خانه انشا ایلیه‌جکلر اون سنه مدتله تکالیف عسکریه‌دن معفودرلر .

ماده ۳ : اشبو قانونك اجراسنه داخلیه حربیه مالیه واورمان ومعادن وزراعت نظارتلری مأموردر.
مجلس اعیان ومبعوثانده قبول اولنان اشبو لایحه‌نك قانونیتی وقوانین دولته علاوه‌سنی اراده ایدرم .

۱۶ جمادی‌الآخره سنه ۱۳۲۹ و ۱ حزیران سنه ۱۳۲۷

محمد رشاد

اورمان ومعادن وزراعت ناظری	مالیه ناظری	حربیه ناظری	داخلیه ناظری	صدر اعظم
ماوروقورداتو	نائل	محمودشوکت	خلیل	ابراهیم حقی

عثمانلی — قره طاغ تجارت مقاوله‌نامه‌سی

ماده ۱ : طرفین ممالکندن هر برینك محصولات ارضیه وصناعیه‌سی مواد تجاریه‌ده کرك ادخالات واخراجاتجه وترانسیت معاملاتجه وکرك عمومیت اوزره کمرك رسومی مقدارنجه دیکر طرف اراضیسنده متقابلاً اك زیاده مظهر مساعده اولان ملت معامله‌سندن مستفید اولهجقدر .

ماده ۲ : اشبو مقاوله‌نامه تصدیقنامه‌لرك تعاطیسنی متعاقب مرعی الاجرا اولهحق وطرفین عاقدیندن بری جانبندن مفسوخیتی اعلان ایدیلهجکی کوندن اعتباراً بر سنه مدتنك انقضاسنه دکین مرعی قالهجقدر .

ماده ۳ : اشبومقاوله‌نامه‌لر تصدیق‌اولنه‌جق وتصدیقنامه‌لر سرعت‌ممکنه‌ایله چتینه‌ده مبادله‌قلنه‌جقدر. تصدیقاً للمقال مرخصان مشار الیهما اشبو مقاوله‌نامه‌یی امضا وتمهیر ایلمشلردر .

اشبو مقاوله‌نامه ۱۹ شباط سنه ۱۹۰۹ ـ ٤ مارت تاریخنده ایکی نسخه اولهرق چتینه‌ده تنظیم قلنمشدر.

امضا	امضا
ل . طومانووچ (مهر)	باقی (مهر)
قره طاغ خارجیه ناظری	

معاملات اوقاف ایچون معلومات کافیه‌یی حائز برمأمور یتیشدیرمك مقصدیله بر مکتب تأسیسی حقنده قانون

ماده ۱ : نظارت مستخدمین حاضره‌سیله بالامتحان اثبات اهلیت ایدنلره مخصوص اولمق ویومی ایکی ساعت اعتباریله مدت تدریسیه شمدیلك بر سنه‌یه منحصر بولنمق اوزره اوقاف نظارتنده بر مکتب اوقاف تأسیس اولنمشدر .

ماده ۲ : مرتب اولان دروسك معلمینه بهر دروس ساعتی ایچون اعطا ایدیلهجك الیشر غروش اجرت ایله مصارف تأسیسیه واداره وسائره ایچون مقتضی سنوی قرق بیك غروش اوچ یوز یکرمی بدی سنه‌سی اوقاف بودجه‌سنده‌کی فضلهٔ وارداتدن تسویه اولنه‌جقدر .

ماده ۳ : طلبه‌نك صورت قبولیله مکتبك ادارهٔ داخلیه‌سی نظارتجه تعلیماتنامهٔ مخصوص ایله تعیین اولنه‌جقدر .

ماده ٤ : اشبو قانونك اجرای احکامنه اوقاف ناظری مأموردر .

مجلس اعیان ومبعوثانده قبول اولنان اشبو لایحه‌نك قانونیتی وقوانین دولته علاوه‌سنی اراده ایده‌رم .

۱۱ جمادی‌الاولی سنه ۱۳۲۹ و ۲۷ نیسان سنه ۱۳۲۷

محمد رشاد

اوقاف همایون ناظری — صدر اعظم

خیری — ابراهیم حقی

دیار بکر ولایتی داخلنده اسکان ایدیله‌جك عشائر حقنده قانون

ماده ۱ : عشایر اسکانی ضمننده ویرا شهر ، رأس‌العین ، کوکب ، نصیبین ، جزره قضالری داخلنده مقدار کافی اراضیٔ خایه تخصیص اولنمشدر .

ماده ۲ : ذکر اولنان عشایردن هر خانه‌یه مناسب مقدار اراضی ایله بونلردن محتاج اولانلره ایکیشر دیار بکر کیله‌سی تخملق ذخیره مجاناً تفویض وتوزیع اولنه‌جقدر . اشبو اراضی اون‌سنه‌یه قدر آخره صاتیله‌مز .

ماده ۳ : اسکان اولنان عشایر اعشار واغنام رسمندن غیری تکالیفدن ختام اسکاندن اعتباراً بش سنه مدتله معافدرلر .

ماده ٤ : خانه وکلبه مصارف انشائیه‌سی وادوات وحیوانات زراعه بدلی اولق اوزره هر خانه ایچون صرف اولنان مبالغ ختام اسکاندن اعتباراً بش سنه مدتله امهال ایدیلوب مدت مذکوره‌نك انقضاسندن بدأ ایله اون سنه ظرفنده متساوی تقسیطلر ایله وبلا کذشته استیفا اولنه‌جقدر .

ماده ٥ : تشکل ایده‌جك هر قریه ایچون مناسب مقداردہ مرعی دخی ترك وتخصیص اولنه‌جقدر .

ماده ٦ : عشایر مذکوره‌نك خانه‌وکلبه‌لرینك مصارف انشائیه‌سی وادوات وحیوانات زراعیه قارشولغی اولق وایکی سنه‌ده صرف ایدلك اوزره خزینه‌دن اللی بیك لیرا تخصیص ایدلمشدر .

ماده ۷ : اشبو قانونك اجرای احکامنه داخلیه ومالیه نظارتلری مأموردر .

مجلس اعیان ومبعوثانده قبول اولنان اشبو لایحه‌نك قانونیتی وقوانین دولته علاوه‌سنی اراده ایدرم .

۲۳ جمادی‌الآخره سنه ۱۳۲۹ و ۸ حزیران سنه ۱۳۲۷

محمد رشاد

مالیه ناظری — داخلیه ناظری — صدر اعظم

نائل — خلیل — ابراهیم حقی

قوانين ونظاماتك اصول نشر واعلانی حقنده قانون

ماده ۱ : برقانون ويانظامك اجرای احكامنه ارادهٔ سنيهٔ جناب پادشاهی متعلق وشرف صدور بيورلدقده طاقيله ديوان همايون مديريتنه اعطا اولنور . اوراجه بعدالقيد درحال لزومی قدر صورتی چيقاريلهرق زيرلرينه ارادهٔ سنيه تاريخی وضع ايله اصلنه مطابق اولديغی مدير طرفندن تصديق وامضا ورسمی مهرله تختيم اولنهرق قانونك جزاسنه مأمور اولان نظارتلره اعطا واصلی اولبابدهكی ارادهٔ سنيه واوراق متفرعهسيله برابر عدليه نظارتنه ارسال اولنور .

ماده ۲ : عدليه نظارتنه ارسال اولنان قوانين ونظامات بلا امهال تقويم وقايع ايله نشر واعلان ايتديرلدكدن ودستوره درج وعلاوهسنه مقتضی معاملات ايفا اولندقدن صكره ديوان همايون قلمنه اعاده واوراجه دخی معاملهٔ لازمهسی بالاكمال حفظ اولنمق اوزره خزينهٔ اوراقه تسليم اولنور . دستورك طغرای پادشاهی ايله موشح اولهجق هرجزوی اصلنه مطابقتی متضمن برعبارهيی وتهايتنده عدليه نظارتنك امضاسيله نظارتك مهر رسميسنی محتوی بولنهجقدر .

ماده ۳ : برنجی ماده موجبنجه ديوان همايون قلمندن ويريلان نسخهٔ مصدقهنك نظارت عائدهسی طرفندن نسخ كافيهسی وعندالايجاب رساله شكلنده مطوعلری دوائر وولايات ومستقل وملحق اليه وقضالره طوغريجه سوق وارسال ايديلهجكدر . اورالرجه دخی بلا تأخير دوائر ونواحيه توزيع وكرك ولايت غزتهلريله وكرك صور مناسبه وممكنهٔ سائره ايله اهاليه نشر واعلان اولنهجقدر .

ماده ٤ : برقانون ونظامك حكمی ايكنجی ماده موجبنجه تقويم وقايع ايله نشرندن صكره اولنق اوزره درونده تصريح وتعيين اولنان زماندن اعتباراً ممالك عثمانيهنك هرطرفنده مرعیالاجرا اولور . بروقت تعيين وتصريح اولنمامش اولديغی تقديرده تقويم وقايع ايله نشر اولنديغی تاريخدن اعتباراً التمش كون صوكره ممالك عثمانيهنك هر طرفنده مرعیالاجرا اولور .

ماده ٥ : هيچ بر قانون ونظامك حكمی ماقبلنه شامل اولماز . فقط مخفف جزا اولان احوال بو قاعدهدن مستثنا اولوب بونلرك احكامی ماقبلنه دخی شاملدر .

ماده ٦ : بوقانونك حكمی اعلانی كوننك فرداسندن اعتباراً مرعیالاجرا اولهجقدر .

ماده ۷ : دستورك برنجی جلدنده محرر ۲۵ ربيعالاخر سنه ۱۲۸۹ تاريخلی مواد عموميه حكمی مفسوخدر .

ماده ۸ : اشبو قانونك اجراسنه هيئت وكلا مأموردر .

۲ جمادیالاخره سنه ۱۳۲۹ و ۱۸ مايس سنه ۱۳۲۷

محمد رشاد

عدلیه ناظری وشورای دولت رئیسی نجم‌الدین — شیخ‌الاسلام موسی کاظم — صدر اعظم و تجارت نافعه ناظری وکیلی ابراهیم حقی

حربیه ناظری محمود شوکت — داخلیه ناظری خلیل — خارجیه ناظری رفعت — بحریه ناظری محمودمختار — معارف ناظری عبدالرحمن

مالیه ناظری نائل — اوقاف ناظری خیری — اورمان معادن وزراعت ناظری ماوروقوردانو

عثمانلی اردوسنده قول اردو تشکیلاتنك اجراسی حقنده قانون

ماده ۱ : عثمانلی اردوسنده قول اردو تشکیلاتی قبول ایدلمشدر .

ماده ۲ : ۱۳۲۶ سنه‌سی حربیه بودجه‌سندن اوچ یوز ملیون غروش تنزیل وابطال ایدلمشدر .

ماده ۳ : تشکیلات مذکوره‌نك تأمین اجراسی واردوی عثمانینك ۱۳۲۶ سنه‌سی نهایتنه قدر تسویهٔ احتیاجاتی ایچون اوچ یوز میلیون غروش تخصیص ایدلمشدر .

ماده ٤ : اشبو قانونك اجراسنه حربیه ومالیه ناظرلری مأموردر .

مجلس اعیان ومبعوثانده قبول اولنان اشبو لایحه‌نك قانونیتی وقوانین دولته علاوه‌سنی اراده ایدرم.

۷ محرم سنه ۱۳۲۹ و ۲۶ کانون اول سنه ۱۳۲۶

محمد رشاد

مالیه ناظری جاوید — حربیه ناظری محمود شوکت — صدر اعظم ابراهیم حقی

یمنده‌کی اون دردنجی قول‌اردو ایله حجاز فرقه‌سنه ونجد وفزانده‌کی قطعات‌عسکریه‌یه تعیین اولنه‌جق صنوف مختلفه امرا وضابطانك صورت تعیین ومدت استخدامنه دائر قانون

ماده ١ : اون‌دردنجی قول اردو ایله حجاز فرقه‌سنه‌تعیین اولنه‌جق صنوف مختلفه امراوضابطانك حین تعیینده ترفیع رتبه ایچون معین اولان مدت اصغری‌یی اکمال ایتمش اولمغله برابر قوهٔ بدنیه واحوال صحیه‌لری اقلیمك تأثیراتنه مقاوم وترفیع رتبه ایچون لازم کلن شرائط واوصافی حائز بولنلر طالبلر ملازم ثانی واول ایسه‌لر آره‌لرنده‌کی قدم صره‌سیله یوزباشی ومافوق رتبه‌لرده ایسه‌لر الك اهلیتلیلری انتخاب ایدیله‌رك ترفیعاً ومدت اصغریه‌یی هنوز اکمال ایتامش اولانلر بالفعل حین اکمالده ترفیع ایتمك اوزره تعیین ایدیله‌جك وطالب اولانلرك مقداری کفایت ایده‌مدیکی حالده نقصانی بروجه بالا اوصاف وشرائط نظر اعتباره آلنمق شرطیله درسعادتله برنجی درجه‌ده‌کی مواقعده الك چوق مدت بولنمش اولانلردن سچیله‌رك وبوده کفایت ایتمز ایسه بالعموم مراکز وطشره امرا وضابطاندن برنسبت اوزرینه آلنه‌رق تعیین‌واکمال وبوتعیینده دخول عسکریجه الك یکی اولانلر تقدیم اولنه‌جقدر وبووجهله تعیین ایدیلانلر میانده معین اولان مدت اصغری‌یی اکمال ایدنلر ترفیعاً واکمال ایتمیانلر حین اکمالنده ترفیع ایتمك وترفیع ایده‌جکلری رتبه‌یه عائد وظیفه‌ده استخدام قلنمق اوزره کوندریله‌جکلردر اون دردنجی قول اردو ایله حجاز فرقه‌سنه تعیین قلنانلر یالکز وظیفهٔ عسکریه ایله مأمور بولنمقده ایسه‌لر اشبو قانونه تابع‌طوتیله‌جقدر .

ماده ٢ : بعدازین مذکور اون دردنجی قول اردو ایله حجاز فرقه‌سنه تعیین اولنانلرك مدت مأموریتلری عزیمت وعودتلری داخل اولیه‌رق بالفعل اوچ سنه‌دن عبارت اوله‌جق وبومدتك انقضاسنده تمدیدمدت اقامتی‌طلب وارزو ایتمدکاری‌حالده بهمه‌حال تبدیل ایدیله‌جکلردر . تمدید مدتی ارزوایدنلر مدتنك انقضاسندن التی‌آی اول استدعا ایتمکه مجبوردرلر . معین اولان اوچ سنه مدتی درت آی تجاوز ایتمیکی حالده تبدیل ایدیله‌مامش اولانلر درحال ایلیشیکلرینك قطعیله یمنده قول اردو وحجازده فرقه قوماندانی طرفندن ترخیص ایدیله‌رك کیفیت حربیه نظارتنه بیلدیریله‌جکدر .

ماده ٣ : مذکورقول اردو ایله فرقه منطقه‌سنده ونجد وفزانده هرنه‌صورتله استخدام اولنورسه اولنسون مدت خدمتك برسنه‌سی حق تقاعد وقدم ایچون برنجی سنه عد وحساب اولنه‌جقدر . قدم ضمی هرسنه مارت ابتداسنده یاپیلیر . انجق بوصورتله قدمه نائلیت لااقل درت‌آی مواقع مذکوره‌ده بولنمه متوقفدر .

ماده ٤ : مذکور قول اردو ایله فرقه‌دن عودت ایدنلر کندو اردو مفتشلك منطقه‌سنده‌کی منحلانه ترجیحاً واولدیغی‌تقدیرده دیکر اردومفتشلکلرینك منحل بولندیغی صورتده اقلیمی معتدل مواقعنده استخدام اولنه‌جقلردر .

ماده ٥ : امرا وضابطانك مذکور قول اردوایله فرقه‌ده بولندقلری مدتجه اسباب صحیه‌دن ماعدا هیچ برسببله منطقه‌لری خارجنه‌کیتمه‌لرینه قطعیاً مأذونیت ویرلیه‌جك یالکز عودتلرنده درت‌آی مأذون بولنمق حقنی حائز اوله‌جقلردر بومدت مأذونیت ایچون تام معاش وتعیینات الهجقلردر .

ماده ٦ : هر هانکی برر تبه ده ایکن اشبو قول اردوایله فرقه ده اولجه کیدنلردن ایکی سنه وفیمابعد کیدنلردن اوچ سنه خدمت ایتمش اولانلر نوبتلرینی ایفا ایتمش صاییله جقلرندن کندی طلب و استدعالری وقوع بولمدجه وياخود وجودلرینه لزوم کوریله جك اولانلرك موافقتلری استحصال ایدلمدکجه تکرارتعیین ایدلیه جکلردر . بونلردن کندی طلب و استدعالری اوزرینه بتکرار تعیین اولنه جقلر رتبهٔ حالیه لریله کوندریلیرلر .

ماده ۷ : مذکورقول اردو ایله فرقه ده ونجد وفزانده بولنان وحسب الایجاب موقةً بولندیریله جق اولان امرا وضابطان و ارکان معاشلرینك نصفی نسبتنده ضم معاشه نائل اوله جقلردر . وظیفهٔ ملکیه یی درعهده ایدنلر ملیکیه معاشی دها زیاده اولدیغی صورتده مخصصات عسکریه لرینك قطعیله یالکز ملکیه معاشنی آله جقلردر .

ماده ۸ : اشبو قول اردو ایله فرقه یه تعین نوبتی کلنلر کندیلرینه کلمامش اولانلرله بجایش ایده بیلیرلر وبجایش صورتیله کیدن نوبتنی ایفا ایتمش صاییلوب کوندرن ینه نوبتنی ایفا ایتمکه مجبوردر .

ماده ۹ : صنوف مختلفه ضابطانی مکتبدن تارخ نشئتندن اعتباراً ملازم ثانیلر برسنه ویوز باشیلر ایکی سنه اردولرده خدمت ایتمدکجه اون دردنجی قول اردو ایله جاز فرقه سنه ونجد وفزانه تعیین ایدلیه جکلردر .

ماده ۱۰ : ارکان حربیه ضابطانی مکتبدن نشئتلرندن اعتباراً صنوف ثلثه ده خدمتدن صکره ارکان حربیه ده ده برسنه استخدام اولنمدقجه مواقع مذکوره یه کوندرلیه جکلردر .

ماده ۱۱ : علی العموم ترفیع رتبه ایچون اکمالی مشروط اولان اصغری مدتلر بروجه آتیدر :

ملازم ثانیلك ۳ سنه

« اوللك ۳ « (مغدورین سیاسیه ایله فوق العاده مغدورین ایچون بر دفعه یه مخصوص اولمق اوزره) بربچق سنه

یوز باشیلق ٦ سنه (مغدورین سیاسیه ایله فوق العاده مغدورین ایچون بر دفعه یه مخصوص اولمق اوزره) ۳ سنه

بیکباشیلق ٤ سنه (مغدورین سیاسیه ایله فوق العاده مغدورین ایچون بر دفعه یه مخصوص اولمق اوزره) ۲ سنه

قائمقاملق ۳ سنه (مغدورین سیاسیه ایله فوق العاده مغدورین ایچون بر دفعه یه مخصوص اولمق اوزره) ۲ سنه

میر الایلق ۳ سنه (مغدورین سیاسیه ایله فوق العاده مغدورین ایچون بر دفعه یه مخصوص اولمق اوزره) ۲ سنه

مغدورین سیاسیه اوچیوز یکرمی درت تموزدن اول مجاهدهٔ حریتده فوق العاده یرارلق وفداکارلق کوسترمك امثال واقرانلرندن رتبه جه کری براقلمق صورتیله دوچار غدر اولان ارباب اهلیتدر .

فوق العاده مغدورین ایسه ترفیع رتبه ایچون اوصاف وشرائط لازمه یی حائز اولدقلری حالده الیوم امثالرینك اکثریتنه نظراً ایکی رتبه مادونده بولنانلردر .

ماده ۱۲ : دردنجی اردو مفتشلکی منطقه‌سنه تعیین اولنه‌جق امرا وضابطان رتبهٔ حالیه‌لریله کوندریله‌جکلر وبونلردن آرزو ایدنلر ایکی‌سنه نهایتنده تبدیل اولنمق حقنی حائز بولنه‌جقلری کبی بوصورتله بردفعه کوندریلانلر نوبتلرینی ایفا یلش صاییله‌جقلردر . فزان ونجده کیده‌جکلر سنه‌ده بردفعه تبدیل حقنی حائز اوله‌جقلردر .

ماده ۱۳ : اون دردنجی قول اردو ایله حجاز فرقه‌سنه نجد وفزانه تعیین واعزام قلنه‌حقلرمیانند بولنان یرلیلر کندی دائره‌لری داخلنده اشبو قانوننامه ایله بخش اولنان امتیازاتدن مستفید اوله‌مازلر

ماده ۱٤ : ۲٤ حزیران ۳۲۵ تاریخلی قانون موجبنجه کندیلرینك حقوق‌مکتبه‌لری محفوظدر

ماده ۱۵ : ۲٤ حزیران ۳۲۵ تاریخلی قانوننامه‌نك مقامنه اشبو قانوننامه قائمدر .

ماده ۱٦ : اشبو قانونك اجراسنه حربیه ناظری مأموردر .

مجلس اعیان ومبعوثانده قبول اولنان اشبو لایحه‌نك قانونیتی وقوانین دولته علاوه‌سنی اراده‌ایدرم

۱ جمادی الاخره‌سنه ۱۳۲۹ و ۱۷ مایس سنه ۱۳۲۷

محمد رشاد

حربیه ناظری	صدراعظم
محمود شوکت	ابراهیم حقی

روم بلغار جماعتلری بینده منازع فیه اولان کلیسا ومکتبلرك مصارف انشائیه‌سی حقنده مادهٔ قانونیه

روم‌ایلی‌ده روم وبلغار جماعتلری بینده منازع فیه اولان کلیسا ومکتبلرك مصارف انشائیه‌سی ایجرا داخلیه نظارتنك اوچ یوز یکرمی التی سنه‌سی بودجه‌سنه ضم ایدلش اولان درت میلیون غروشدن مذکوره ظرفنده‌صرف اولنه‌میان مقدارینك اوچ یوز یکرمی یدی سنه‌سی ظرفنده صرفنه داخلیه‌نظارتنه مأذونیت ویرلمشدر .

مجلس اعیان ومبعوثانده قبول اولنان اشبو لایحه‌نك قانونیتی وقوانین دولته علاوه‌سنی اراده‌ایدرم

۸ ربیع‌الاخر سنه ۱۳۲۹ و ۲٦ مارت سنه ۱۳۲۷

محمد رشاد

داخلیه ناظری	صدر اعظم
خلیل	ابراهیم حقی

خاقان سابقدن منتقل مجوهراتدن مرصع نشانلرله قیمت تاریخیه وملیه‌یی حائز اولانلردن ماعداسنك دونمای عثمانی معاونت ملیه جمعیتی منفعتنه ترکی حقنده مادهٔ قانونیه

خاقان سابقدن منتقل وعثمانلی بانقه‌سنده محفوظ بولنان مجوهراتدن مرصع نشانلرله بر قیمت تاریخیه وملیه‌یی حائز اولانلردن ماعداسی حکومتك نظارت ومسئولیتی آلتنده فروخت اولنمق اوزره دونمای عثمانی اعانهٔ ملیه جمعیتی منفعتنه ترك اولنمشدر .

مجلس اعیان ومبعوثانده قبول اولنان اشبو لایحه‌نك قانونیتی وقوانین دولته علاوه‌سنی اراده‌ایدرم.

٢ ربیع‌الاخر سنه ١٣٢٩ و ٢٠ مارت ١٣٢٧

محمد رشاد

صدر اعظم — مالیه ناظری

ابراهیم حقی — جاوید

تجارت وسیر سفائنه دائر بلغارستان حکومتیله منعقد ٦ ـ ١٩ شباط ١٩١١ تاریخلو مقاوله نامه‌یی مصدق مادهٔ قانونیه

حکومت عثمانیه ایله بلغارستان حکومتی بینلنده تجارت وسیر سفائن حقنده تنظیم وطرفین مرخصلری جانبندن ٦ ـ ١٩ شباط ٣٢٦ـ١٩١١ تاریخنده امضا اولنان مقاولهٔ موقته‌نك امضا و تعاطیسنه حکومت مأذوندر .

مجلس اعیان ومبعوثانده قبول اولنان اشبو لایحه‌نك قانونیتی وقوانین دولته علاوه‌سنی اراده‌ایدرم.

١٧ ربیع‌الاول سنه ١٣٢٩ و ٦ مارت سنه ١٣٢٧

محمد رشاد

صدر اعظم — مالیه ناظری

ابراهیم حقی — جاوید

سلاطین عظام حضراتی عماراتنده طبخ وتوزیع ایدیلان وبی لزوم جهاته مخصوص بولنان دعاکو فدوله‌لرینك صورت احاسی حقنده قانون

ماده ١ : شرط واقف موجبنجه ماوضع لهنه مصروف اولانلردن ماعدا اوقاف نظارتجه طبخ وتوزیع ایدلکده اولان دعاکو فدوله‌لری بیك اوجیوز یکرمی یدی سنه‌سی ابتداسندن اعتباراً نظارت طرفندن بدلاتی تأدیه ایدیله‌رك قیدلری ترقین اولنه‌جقدر .

ماده ٢ : مذكور فدوله‌لر بدللری برنجی نوعنك سكز ، ایكنجی نوعنك آلتی ، اوچنجی نوعنك بش . دردنجی نوعنك درت لیرای عثمانیدر .

ماده ٣ : اسباب معیشتدن بالكلیه محروم ، اعما ، مقعد ، مفلوجین ایله بیكس وبیوایه عجزهٔ نسوان برنجی ماده احكامندن مستثنادرلر آنجق عیناً آلمقده اولدقلری فدوله‌لرك قیمتی شهری اوله‌رق‌اوقافه قاچ غروشه مال اولمش ایسه اكا كوره نقداً تأدیه اولنه‌جق ومذكور فدوله‌لر نظارتدن بشقه‌سنه فراغ ایدیله‌میه‌جكدر. وفات وقوعنده اولادلری كندیلری‌كبی اسباب معیشتدن بالكلیه محروم اولدقلری تقدیرده فدوله‌لر اول اولاده انتقال ایتمیه‌رك برنجی ماده احكامنه تابع طوتیله‌جقدر .

ماده ٤ : مذكور فدوله‌لر بدلاتنك تأدیه‌سی ایچون صرفنه لزوم كوریلان‌اوتوز آلتی بیك عثمانلی لیراسنه اوچیوز یكرمی یدی سنه‌سی بودجه‌سنده عمارات مخصصاتی میانده موجود اون ایكی بیك لیرا ایله اوچیوز یكرمی آلتی سنه‌سی بودجه‌سنك فصول ومواد مختلفه‌سندن تصرف اولنان یكرمی درت بیك لیرا قارشولق اتخاذ ایدلمشدر .

ماده ٥ : اوچیوز یكرمی آلتی سنه‌سی بودجه‌سندن تصرف اولنان سالف‌الذكر یكرمی درت بیك لیرانك‌اوچیوز یكرمی یدی سنه‌سی موازنه‌سنك امانت حسابنه ایراد قیدیله صرفنه مأذونیت ویرلمشدر.

ماده ٦ : اشبو قانونك اجراسنه اوقاف ناظری مأموردر .

مجلس اعیان ومبعوثانده قبول اولنان اشبولایحه‌نك قانونیتی وقوانین دولته علاوه‌سنی اراده ایدرم.

٢٤ ربیع‌اول سنه ١٣٢٩ و ١٣ مارت سنه ١٣٢٧

محمد رشاد

اوقاف ناظری — صدراعظم

خیری — ابراهیم‌حق

صومه باندرمه تیمور یولی مقاوله‌نامه‌سنك تعاطیسی حقنده مادهٔ قانونیه

صومه باندرمه تیمور یولنه عائد اشبو قانونه مربوط مقاوله‌نامه‌نك تعاطیسنه مأذونیت ویرلمشدر .

مجلس اعیان ومبعوثانده قبول اولنان اشبو لایحه‌نك قانونیتی وقوانین دولته علاوه‌سنی اراده ایدرم.

١٠ رجب سنه ١٣٢٨ و ٤ تموز سنه ١٣٢٦

محمد رشاد

تجارت ونافعه ناظری — صدر اعظم

حلاجیان — ابراهیم حقی

قول‌اغاسی نیازی بکه خدمات وطنیه ترتیبندن قید حیات شرطیله معاش تخصیصی حقنده قانون

ماده ۱ : مدت خدمت عسکریه‌سنی اکمال ایتمکسزین اجرای تقاعدینی استدعا ایدن قول اغاسی نیازی بکك استدعاسنك قبولیله برابر استحصال مشروطیت اوغورنده واقع اولان خدمات مشکوره‌سنه بناءً قید حیات شرطیله خدمات وطنیه ترتیبندن شهری درت بیك غروش معاش تخصیص اولنمشدر .

ماده ۲ : اشبو قانونك اجراسنه حربیه ومالیه نظارتلری مأموردر .

مجلس اعیان ومبعوثانده قبول اولنان اشبو لایحه‌نك قانونیتی وقوانین دولته علاوه‌سنی اراده‌ایدرم .

۱۳ صفر سنه ۱۳۲۹ و ۳۱ کانون ثانی ۱۳۲۷

محمد رشاد

مالیه ناظری	حربیه ناظری	صدراعظم
جاوید	محمود شوکت	ابراهیم حقی

داریجه حریقندن مصاب اولانلرك ایکی سنه املاك ویرکوسندن عفولری وخانه‌لرینك انشاسی ایچون استقراض‌ایده‌جکلری مبالغك تأدیه‌سنه خزینهٔ‌مالیه‌جه کفالت ایدلمسی حقنده قانون

ماده ۱ : داریجه‌ده محترق اولان خانه‌لرینی مجدداً انشا ضمننده بر مؤسسهٔ مالیهٔ عثمانیه‌دن بهرخانه ایچون یوزاللی ومجموع خانه‌لر ایچون یوزیکرمی بیك لیرایی تجاوز ایتمامك اوزره، قریهٔ مذکوره اهالیسنك وقوعبوله‌جق استقراضلرینه مالیه نظارتی کفالت ایده‌جکدر .

ماده ۲ : انشا ایدیله‌جك خانه‌لر ، اجرتی اصحابنه عائد اولمق اوزره سیغورطه ایتدیریله‌جك ، مبلغ مستقرضك مع کذشته تماماً تسویه‌سنه قدر اوچنجی ماده‌یه توفیقاً مالیه نظارتنه ترهین ایدیله‌جکدر.

ماده ۳ : ترهین معامله‌سی طاپو دائره‌سنجه بهرخانه‌نك قیدی بالاسنه شرح ویرلمك صورتیله تمام عد اولنه‌جقدر .

ماده ٤ : اشبوخانه‌لر ایچون شهر امانتجه ترسیم اولنه‌جق خریطه موجبنجه تصرف وطاپو سندات عتیقه‌سنك تبدیل وتجدیدی و معاملهٔ انتقالیه وفراغیه ایله اوچنجی ماده‌ده مذکور معاملهٔ ترهینیه‌نك اجراسی وابنیه‌لرك انشاسی ایچون مقتضی دفتر خاقانی وبلدیه رسم وخرجلری آلنمیه‌جقدر .

ماده ٥ : استقراض اولنه‌جق مبالغك منحصراً خانه‌لرك انشاسنه صرف اولنه‌جغنك تحقق ضمننده حکومت اثنای انشاآتده شهر امانتی معرفتیله لزوم کوره‌جکی تفتیشاتی اجرا ایده بیله‌جکدر .

ماده ٦ : اشبو قانونك اجرای احکامنه مالیه ناظری مأموردر .

مجلس اعیان ومبعوثانده قبول اولنان اشبولایحه‌نك قانونیتی وقوانین دولته علاوه‌سنی اراده ایدرم .
۱۶ جمادی‌الاخره سنه ۱۳۲۹ و ۱ حزیران سنه ۱۲۳۷

محمد رشاد

مالیه ناظری	صدراعظم
نائل	ابراهیم حقی

استانبول ولایتی قانوننك دردنجی وبشنجی ماده‌لری مقامنه قائم مادهٔ قانونیه

ممالك عثمانیه‌نك امنیت وآسایشنه وولایات پولیسلرینك تبدلات و ترقیاتیله ادارهٔ عمومیه‌سنه عائد معاملاتك مرکزی اولق اوزره داخلیه نظارتنده امنیت عمومیه مدیریتی نامیله برشعبه تشکیل اولنمشدر.
منحصراً استانبول ولایتنك امور انضباطیه‌سی ایله مشغول وطوغریدن طوغریه مسئول اولق وداخلیه نظارتنه مربوط بولنمق اوزره استانبول پولیس مدیر عمومیسی نامیله آیری بر مدیریت عمومیه تشکیل اولنمشدر .
ولایات سائره پولیس مدیرلری طوغریدن طوغریه والیلرك ومستقل متصرفلرك امر و اداره‌سنده بولنه‌جقلردر .
مجلس اعیان ومبعوثانده قبول اولنان اشبو لایحه‌نك قانونیتی وقوانین دولته علاوه‌سنی اراده‌ایدرم.
٦ جمادی‌الاخر سنه ۱۳۲۹ و ۲۲ مایس سنه ۱۳۲۷

محمد رشاد

داخلیه ناظری	صدر اعظم
خلیل	ابراهیم حقی

فابریقه‌لرك تأسیسات ابتدائیه وتوسیعیه‌سنه عائد اوله‌رق ممالك اجنبیه‌دن جلب اولنه‌جق آلات وادواتك کمرك رسمندن معفو طوتلمه‌سی حقنده مادهٔ قانونیه

فابریقه‌لرك تأسیسات ابتدائیه وتوسیعیه‌سنه عائد آلات وادواتك کمرك رسمندن معافیتنه دائر اولان ارادهٔ سنیه‌حکمنك تاریخ انقضاسندن اعتباراً فابریقه‌لرك تأسیسات ابتدائیه وتوسیعیه‌سی ایچون جلب‌ایدیلان ماکنه وآلات وادواتدن آلنان کمرك رسومی اعاده اولنه‌جغی کبی اشبو مادهٔ قانونیه‌نك نشرندن اعتباراً تأسیس وانشا وتوسیع ایدیله‌جك فابریقه‌لر ایچون جلب اولنه‌جق آلات وادواتك وفابریقه‌لر محصولاتی ایله

موادابتدائیه‌سنك تسهیل نقلی ایچون اعمال اولنه‌جق ده‌قوویل وهوائی تللر ومتفرعاتنك‌وآلات زراعیه‌نك وکیمیوی کوبره‌لرك ممالك اجنبیه‌دن حین جلبنده کمرك رسمی آلنمیه‌حقدر .

مجلس اعیان ومبعوثانده قبول اولنان اشبو لایحه‌نك قانونیتی وقوانین دولته علاوه‌سنی اراده‌ایدرم.

٦ جمادی‌الاخره سنه ۱۳۲۹ و ۲۲ مایس سنه ۱۳۲۷

محمد رشاد

صدر اعظم	مالیه ناظری
ابراهیم حقی	نائل

حریرك محصولات سائره مثللو یوزده اون ایکی بچق عشر وسائره ایله مکلف طوتلمه‌سی حقنده قانون

ماده ۱ : حریر محصولندن حصهٔ معارف ومنافع وتجهیزات وضم جدید دخی داخل اولدیغی حالده اعشار نظامنامه‌سنه توفیقاً یوزده اون ایکی بچق حسابیله عشر آلنیر .

ماده ۲ : دلالیه نامیله الیوم حریردن آلنان رسم ملغادر .

ماده ۳ : میزان محللرینه کتیریلن حریردن عشردن ماعدا برکونا رسم استیفا اولنمز .

ماده ٤ : مالیه نظارتی اشبو قانونك اجرای احکامنه مأموردر .

مجلس اعیان ومبعوثانده قبول اولنان اشبولایحه‌نك قانونیتی وقوانین دولته علاوه‌سنی اراده ایدرم.

٥ جمادی‌الاخره سنه ۱۳۲۹ و ۲۱ مایس سنه ۱۳۲۹

محمد رشاد

صدر اعظم	مالیه ناظری
ابراهیم حقی	نائل

صامسون — سیواس تیمور یولنه عائد مصارفك امورنافعه ایچون استقراض ایدیله‌جك مبالغدن محسوب اولنمق اوزره استقراضك تاریخ عقدینه دکین آوانس صورتیله خزینهٔ مالیه‌دن تسویه‌سنه دائر مادهٔ قانونیه

صامسون — سیواس تیمور یولنك بر مترو درت یوز اوتوز بش ملیمترو وسعتنده انشاسی ایچون بیك اوچیوز یکرمی یدی‌سنه‌سنده ایکی یوزقرق درتبیك وبیك‌اوچیوزیکرمی‌سکزسنه‌سنده سکز یوزقرق

بيك وبيك اوچيوز يكرمی طقوز سنه‌سنده طقوز يوز اوتوز بر بيك وبيك اوچيوز اوتوز سنه‌سنده بر مليون طقسان بيك ليرا صرفنه هيئت اجرائيه مأذوندر .

بيك اوچيوز يكرمی يدی سنه‌سنده صرف اولنه‌ميان مبالغ بيك اوچيوز يكرمی سكز سنه‌سنده وبيك اوچيوز يكرمی سكز سنه‌سنده صرف اولنه‌ميان مبالغ بيك اوچيوز يكرمی طقوز سنه‌سنده وبيك اوچيوز يكرمی طقوز سنه‌سنده صرف اولنه‌ميان مبالغ دخی بيك اوچيوز اوتوز سنه‌سنده وبيك اوچيوز اوتوز سنه‌سنده صرف اولنه‌ميان مبالغ بيك اوچيوز اوتوز بر سنه‌سنده صرف اولنه بيله‌جكدر .

مجلس اعيان ومبعوثانده قبول اولنان اشبو لايحه‌نك قانونيتی وقوانين دولته علاوه‌سنی اراده‌ايدرم .

٣ جمادی‌الآخره سنه ١٣٢٩ و ١٩ مايس سنه ١٣٢٧

محمد رشاد

صدر اعظم

ماليه ناظری وتجارت ونافعه ناظر وكيلی نائل ابراهم حقی

مغدورين سياسيه‌نك صورت اقداری حقنده قانون

ماده ١ : ٣٢٦ سنه‌سی نهايتنه قدر خزينه‌دن معاش المش اولان مغدورين سياسيه‌دن بغيرحق نفی وتغريب ويا ديكر صورتله جداً مغدوريت سياسيهٔ حقيقيه‌سی داخليه نظارتجه بالتدقيق تبين ايدنلره آلقده اولدقلری معاشلر ٣٢٧ سنه‌سی ابتداسندن اعتباراً كما كان اعطا اولنه‌جقدر . شو قدركه دوائر متعلقه‌سندن برر مأموردن مركب داخليه نظارتجه مختلط برقوميسيون تشكيليله اجرا قلنه‌جق تدقيقات عميقه نتيجه‌سنده سوء حاللری تحقق ايدنلره معاش ويرليه‌جكدر. بونلردن مأموريندن اولانلر ويا اساساً مأمور اولمادقلری حالده ايفای مأموريته كفايتلری اكلاشيلانلر ترجيحاً مأموريتلره تعيين ايديله‌جكلردر .

ماده ٢ : مغدورين سياسيه‌دن اولان مأمورينك منفاومحبسده كچيردكلری زمانك تمامی وفراريلرك فراريلكده كچ دكلری مدتك ايكی سنه‌سنك تمامی وايكی سنه‌دن فضله‌سنك نصفی مدت تقاعديه‌لرينه محسوب ايديله‌جك وبو مدتلر ايچون كندولرندن تقاعد عائداتی ارائليه‌جقدر .

ماده ٣ : مغدورين سياسيه‌دن اولان مأمورينك معلول ومسن اولانلرينه مادهٔ سابقه‌ده بيان اولنان مدتلر نظر اعتباره النه‌رق قوانين مخصوصه‌سی احكامنه توفيقاً تقاعد معاشی تخصيص اولنه‌جقدر .

ماده ٤ : اشبو قانونك اجراسنه هيئت وكلا مأموردر .

مجلس اعیان ومبعوثانده قبول اولنان اشبو لایحه‌نك قانونیتی وقوانین دولته علاوه‌سنی اراده‌ایدرم.
۳ جمادی‌الاخره سنه ۱۳۲۹ و ۱۹ مایس سنه ۱۳۲۷

محمد رشاد

خارجیه ناظری	عدلیه ناظری	شیخ‌الاسلام	صدر اعظم
رفعت	نجم‌الدین	موسی کاظم	ابراهیم حقی
بحریه ناظری	مالیه ناظری	حربیه ناظری	داخلیه ناظری
	نائل	محمود شوکت	خلیل
اوقاف ناظری	اورمان ومعادن وزراعت ناظری		معارف ناظری
خیری	ماورو قورداتو		عبد لرحمن

ذبحیه رسمنك درسعادتده ذابحلردن النمسی حقنده قانون

ماده ۱ : درسعادت دوائر بلدیه‌سنه عائد ذبحیه رسمیله معارفه عائد رسم منضم اوچیوز یکرمی بدی سنه‌سی حزیرانندن اعتباراً قصابلردن النه‌جقدر .

ماده ۲ : اشبو قانونك اجراسنه داخلیه ناظری مأموردر .
مجلس اعیان ومبعوثانده قبول اولنان اشبو لایحه‌نك قانونیتی وقوانین دولته علاوه‌سنی اراده‌ایدرم.
۵ جمادی‌الاخره سنه ۱۳۲۹ و ۲۱ مایس سنه ۱۳۲۷

محمد رشاد

داخلیه ناظری	صدراعظم
خلیل	ابراهیم حقی

مستغنی عنه قالان وخراب بولنان مبانیٔ وقفیه ایله وقف عرصه‌لرك نقدایله بالاستبدال مدارس علمیه ومؤسسات خیریه تأسیسی حقنده مادهٔ قانونیه

کرك ممور وکرك خراب جوامع ومساجد شریفه‌دن ماعدا مقصد تأسیسلرینه نظراً منفعتی فوت ومستغنیٔ عنها اولان مبانیٔ وقفیه ایله وقف عرصه‌لرك نقد ایله بالاستبدال مبالغ حاصله ایله اوراده کندی جنسلرندن مؤسسهٔ خیریه انشاسنه احتیاج کوریله‌مدیکی تقدیرده جوارنده بولنان اوقبیل مؤسسهٔ خیریه‌نك

مستحق تقاعد اولان مأمورین علمیه ایله ایتام وارامله تخصیص اولنه حق معاشات حقنده مادهٔ قانونیه

مستحق تقاعد اولان بالعموم مأمورین علمیه ایله وفات ایدنلرك عائله‌لرینه ۳۲۷ سنه‌سنده دخی ملکیه تقاعد قانونی موجبنجه معاش تخصیص ایدیله‌جك وعلمیه تقاعد صندوقی وارداتی سنهٔ مذکوره واردات عمومیه‌سنه ومصارفی دیون عمومیه بودجه‌سنك مخصصات ذاتیه قسمنه علاوه اولنه‌جقدر .
مجلس اعیان ومبعوثانده قبول اولنان اشبو لایحه‌نك قانونیتی وقوانین دولته علاوه‌سنی اراده ایدرم .
٤ جمادی‌الاولی سنه ۱۳۲۹ و ۲۰ نیسان سنه ۱۳۲۷

محمد رشاد

مالیه ناظری صدر اعظم
جاوید ابراهیم حقی

دونمای عثمانی معاونت ملیه جمعیتنك اوراق وسنداتنك تمغا رسمندن معافیتنه دائر مادهٔ قانونیه

دونمای عثمانی معاونت ملیه جمعیتنك بالعموم اوراقی تمغا رسمندن معافدر .
مجلس اعیان ومبعوثانده قبول اولنان اشبو لایحه‌نك قانونیتی وقوانین‌دولته علاوه‌سنی اراده ایدرم.
۹ جمادی‌الاولی سنه ۱۳۲۹ و ۲۵ نیسان سنه ۱۳۲۷

محمد رشاد

مالیه ناظری صدر اعظم
جاوید ابراهیم حقی

دونمامعاونت ملیه جمعیتی مرکز عمومیسیله شعباتنك مخابرات ومراسلاتنك پوسته‌وتلغراف اجرتلرندن معفویتی حقنده مادهٔ منفردهٔ قانونیه

دونما معاونت ملیه جمعیتی مرکز عمومیسی ایله ولایاتده بولنان شعبه‌لرینك اره‌لرنده جریان ایده‌جك

تلغراف مخابراتی واعانةً جمع اولنان اشیا ونقود ایله اعاناته متعلق اوراق مطبوعه ومحررات تلغراف وپوسته اجرتلرندن معفودر .

مجلس اعیان ومبعوثانده قبول اولنان اشبو لایحه‌نك قانونیتی وقوانین دولته علاوه‌سنی اراده ایدرم.

٢٧ صفر سنه ١٣٢٩ و ١٤ شباط سنه ١٣٢٦

محمد رشاد

صدر اعظم — مالیه ناظری

ابراهیم حقی — جاوید

فزان سنجاغنده شیمدیلك خرما آغاجلرینك بالتحریر هرسنه محصولندن عشر ودوه واغنامدن رسوم استیفاسی واملاك واراضی ویرکوسی التمامسی حقنده مادهٔ قانونیه

فزان سنجاغیله غدامس قضاسنده الیوم جاری اولان « تسویه » و اشجار ویرکوسی ملغادر .

ویرکولرك تنظیم واصلاحیله اصول مکلفیتك اوراجه‌ده برقاعدهٔ سالمه‌یه ربط ویکیدن منابع تجارت وثروت تأسیس ایدیلنجه‌یه قدر مذکور سنجاق وقضا داخلنده شمدیلك خورما آغاجلرینك تعدادیله محصولندن هرسنه عشر واغنامدن رسوم لازمه استیفاسی واملاك واراضی ویرکوسی استیفا ایدله‌مسی خصوصنده مالیه نظارتنه مأذونیت ویرلمشدر.

مجلس اعیان ومبعوثانده قبول اولنان اشبو لایحه‌نك قانونیتی وقوانین دولته علاوه‌سنی اداره ایدرم.

٢ جمادی‌الاول سنه ١٣٢٩ و ١٨ نیسان سنه ١٣٢٧

محمد رشاد

صدر اعظم — مالیه ناظری

ابراهیم حقی — جاوید

عسکری تقاعد قانوننك اللی طقوزنجی ماده‌سنك ایکی نومرولو فقره‌سنی تصحیحاً فقرهٔ معدلهٔ قانونیه

بری وبحری بالجمله ارکان ، امرا وضابطان ، مأمورین وکتبهٔ اقلام عسکریه ومنسوبین جنودیه معاش ومعینات بدلاتندن قطع وتوقیف ایدیله‌جك یوزده اونلر ایله متقاعدینه ویرلن معاشاتدن توقیف ایدیلن یوزده بشلردن .

مجلس اعیان ومبعوثانده قبول اولنان اشبو لایحه‌نك قانونیتی وقوانین دولته علاوه‌سنی اراده‌ایدرم.
۹ جمادی‌الاولی سنه ۱۳۹ و ۲۵ نیسان سنه ۱۳۲۷

محمد رشاد

مالیه ناظری	صدر اعظم
جاوید	ابراهیم حقی

رتب عسکریه‌دن تجرید ایدلمش اولان جراح واجزاجیلرك صورت تقاعدی حقنده مادهٔ قانونیه

تصفیهٔ رتب عسکریه قانوننامه‌سنك اون بشنجی ماده‌سی موجبنجه نسبت عسکریه‌لری قطع اولنانلردن مدت مشروطهٔ تقاعدی اکمال ایدنلر مدت خدمتلرنده عائدات تقاعدیه ویرمش بولندقلری تقدیرده سنین خدمتلرینه نظراً آلایلی اعتبار ایدیلدرك تصفیه‌یه تابع طوتلدقدن صکره حائز اولدقلری رتبه‌لره کوره تقاعد عسکری قانوننامه‌سنه توفیقاً تقاعد مخصصاتی اعطا اولنور.
مجلس اعیان ومبعوثانده قبول اولنان اشبو لایحه‌نك قانونیتی وقوانین دولته‌علاوه‌سنی اراده ایدرم.
۲۶ جمادی‌الاولی سنه ۱۳۲۹ و ۱۲ مایس سنه ۱۳۲۷

محمد رشاد

حربیه ناظری	صدر اعظم
محمود شوکت	ابراهیم حقی

داخل ممالکده بعض حوادث مهمه‌نك انتشارینی تأمین ایچون حکومتك برتلغراف اژانسنه کشیده ایتدیره‌جکی تلغرافنامه‌لر حقنده مادهٔ منفردهٔ قانونیه

حکومت داخل ممالکده بعض حوادث مهمه‌نك انتشارینی تأمین ایچون برتلغراف اژانسنه یومی یوز اللی کلمه‌یی تجاوز ایتمك اوزره عموم طرزنده کشیده ایتدیره‌جکی تلغرافنامه‌لری اجرتدن معفو طوتمغه مأذوندر.
مجلس اعیان ومبعوثانده قبول اولنان اشبو لایحه‌نك قانونیتی وقوانین دولته علاوه‌سنی اراده ایدرم.
۲۵ جمادی الاولی سنه ۱۳۲۹ و ۱۱ مایس سنه ۱۳۲۷

محمد رشاد

مالیه ناظری	صدر اعظم
نائل	ابراهیم حقی

نجف اشرف وکربلا وکاظمیه قصبه‌لرنده دفن اولنه‌جق براتلی خدمه امواتندن دفنیه رسمی آلنماسی حقنده قانون

مادهٔ منفرده — نجف اشرف وکربلا وکاظمیه قصبه‌لرنده ائمهٔ عظام صحن شریفلری داخلنده دفن اولنه‌جق براتلی خدمه امواتندن دفنیه رسمی آلنمیه‌جقدر .

مجلس اعیان ومبعوثانده قبول اولنان اشبو لایحه‌نك قانونیتی وقوانین دولته علاوه‌سنی اراده ایدرم.

۱۶ جمادی‌الاخره سنه ۳۲۹ و ۱ حزیران سنه ۱۳۲۷

محمد رشاد

اوقاف همایون ناظری صدر اعظم

خیری ابراهیم حقی

شدت شتا مناسبتیله محروقات ایله لیکنیت کمورینك ورمان ومعادن رسمندن استثناسی حقنده قانون

ماده ۱ : شدت شتا سبیله محروقات احتیاجی ظهور ایدن یرلرده اوچ یوز یکرمی یدی سنه‌سی نیسانی نهایتنه قدر اهالیٔ قزانك میری اورمانلرندن قطع واعمال ایده‌جکلری حطب وکموردن الیوم جواز تیمور یولی ایچون النان نصف اورمان حقیله نفرعاتنك استیفاسندن صرف نظر اولنمشدر .

ماده ۲ : رخصت مخصوصه ایله قطع واعمال اولنوب حین امرارنده رسمی النه‌جق محروقاتك حکومت وبلدیه واعانه جمعیتلری معرفتیله مبایعه اولنه‌رق اهالیه اعانةً توزیع اولنمق اوزره براً وبحراً سوق اولنه‌جقلرندن دخی مدت مذکوره ظرفنده اورمان رسمی استیفا اولنمیه‌جقدر .

ماده ۳ : رخصت وامتیازه مربوط اولیان لیکنیت کمورلرندن مدت مذکوره ظرفنده بلا خرج ورسم اخراجاته مساعده اولنمشدر .

ماده ٤ : اشبو قانونك اجراسنه مالیه واورمان ومعادن وزراعت ناظرلری مأموردر .

مجلس اعیان ومبعوثانده قبول اولنان اشبو لایحه‌نك قانونیتی وقوانین دولته علاوه‌سنی اراده‌ایدرم.

۱۶ ربیع‌الاول سنه ۱۳۲۹ و ۵ مارت سنه ۱۳۲۷

محمد رشاد

اورمان ومعادن وزراعت ناظری مالیه ناظری صدراعظم

ماورو قورداتو جاوید ابراهیم حقی

ولی عهد سلطنت دولتلو نجابتلو افندی حضرتلری طرفندن جهت عسکریه تبرع بیوریلان دکانلرك خرج فراغدن وضبط ورفه‌سنك تمغا رسمندن استثناسنه دائر مادهٔ قانونیه

ولی عهد سلطنت دولتلو نجابتلو یوسف عزالدین افندی حضرتلری طرفندن ، جهت حکومته بلا بذل ترك واهدا بیورلمش اولان طوپخانه‌ده اعمالات حربیه دائره‌سی تحتنده‌کی آلتمش درت باب دکاندن خرج فراغ مطالبه اولنمامسی واولبابده‌کی ضبطنامه‌لرك تمغا رسمندن استثناسی ایچون مالیه نظارتنه مأذونیت اعطا قلنمشدر .

مجلس اعیان ومبعوثانده قبول اولنان اشبو لایحه‌نك قانونیتی وقوانین دولته علاوه‌سنی اراده ایدرم .

۹ جمادی‌الاولی سنه ۱۳۲۹ و ۲۵ نیسان سنه ۱۳۲۷

محمد رشاد

مالیه ناظری	صدر اعظم
جاوید	ابراهیم حقی

دوائر مرکزیهٔ عسکریه ایله اردولر دوائر وقطعاتنده حسب‌التنسیقات ویا بالایجاب آچیغه چیقارلمش اولان وبوندن بویله‌ده چیقاریله‌جق بولنان ارکان ، امرا وضابطان ایله کتبهٔ دائمهٔ عسکریه وخدمات‌عسکریه‌ده مستخدم‌سیویل مأمورلرله رتبهٔ عسکریه‌یی حائز اولمیان مستخدمین صحیه واصناف عسکریه حقنده قانون

ماده ۱ : منتسبین عسکریه‌نك حال وشانلرینی تدقیق وظیفه‌سیله هراوردوده تفتیش‌احوال‌عسکریه نظامنامه‌سی احکامنه موافق اولق (برنجی‌ایکنجی وا چنجی‌اردولر قطعات مختلفه‌سی مفتشلکی‌موجوددر) اوزره محلف برر هیئت تفتیشیه تشکیل ایدیله‌جکدر .

ماده ۲ : کرك اقتدار وکرك حسن اخلاق جهتلریله استخدامه الویریشلی اولدقلری مبحوث هیئات تفتیشیه‌جه قناعته مقرون اولانلره برمحله یرلشدیریلنجه‌یه قدر مخصصاتلری بروجه آتی اعطا اولنه‌جقدر :

علی‌العموم صابطانه معاشلرینك ثلثانیله تام تعیینات وامرایه معاشلرینك نصفیله تام تعیینات ولوایه یالکز ۲۵۰۰ ، فریقه ۳۲۵۰ ، برنجی فریقه ۴۰۰۰ ومشیره ۵۰۰۰ غروش معاش ویریله‌جکدر .

مأمورین ملکیه‌ایله‌مستخدمین سائره‌یه ، سائر دوائرده آچیقده قاله‌جق مأمور وحکام وکتبه‌یه متعلق نو ن موجبنه معاشات اعطا اولنه‌جقدر .

ماده ۳ : موادسابقه‌یه استناداً لاحل‌الاستخدام آچیقده بولندیریلانلردن صره وقدم واهلیته توفیقاً تعیین اولنه‌جق برمحل ومأموریتی معذرت مشروعه‌یه مستند اولیه‌رق قبول وعزیمتدن استنکاف ایدنلر استخدامه غیرلایق اولانلره تطبیق اولنان مواد آتیه‌یه تابع طوتیله‌جقلردر .

ماده ٤ : هیأت تفتیشیه‌جه اخلاقاً استخدامارلری تجویز ایدلیانلردن مدت خدمتی یکرمی سنه‌یه بالغ اولیانلره آچیغه چیقارلدقلری تاریخه قدر نائل اولدقلری رتبه ومأموریتلره عائد مخصصات اصلیه‌نامیله الدقلری مبلغك یوزده یدیسی ویریله‌رك خدمت عسکریه‌دن چیقاریله‌جقلردر . استخدامارینی مانع سوء احوالری ، خفیه‌لك ومرتکبلك ایله اشتهار درجه‌سنده اولانلره خروجلرنده هیچ برشی ویرلیه‌جکدر. اخلاقی مضبوط اولوبده یالکز نظامیه قطعاتنده استخدام ایدیله‌میه‌جك درجه‌ده اقتدارسزلقلری تبین ایدنلردن مدت خدمتلری اون سنه‌دن زیاده اولانلره ایجابنده احتیاط ضابطی صنفنده استخدام ایدلمك اوزره مدت خدمتلرینه کوره تقاعد معاشی اعطا ایدیله‌جکدر . مدت خدمتلری اون سنه‌دن دون‌اولانلر صوك مأموریتلرنده الدقلری مخصصات اساس اتخاذ اولنه‌رق مدت خدمتلرینك هرسنه‌سی ایچون برر ایلق نسبتنده برمبلغ مقابلنده اردودن اخراج اولنه‌جقلردر .

ماده ٥ : اچیغه چیقاریلوب قابل استخدام اولیانلردن مدت خدمتی یکرمی سنه‌یی تجاوز ایدنلر نظامنامهٔ مخصوص موجبنجه تقاعد ایدیله‌جکدر .

ماده ٦ : کرك مبلغ اعطاسی وکرك تقاعدلك اجراسی ایچون تصفیهٔ رتبی متعاقب احراز اولنه‌جق رتبه‌لر معتبر اوله‌جقدر .

ماده ٧ : قانوناً تقاعددن محرومیتی مستلزم سوء احوال وحرکاتی اوزرینه عسکرلکدن اخراج ایدیلنلر علی‌الاسامی امنیت عمومیه مدیریتنه بیلدیریله‌جك وبونلردن درسعادتده بقالری جائز کوریله‌میانلر حقنده جهت ملکیه‌جه ایجاب قانونیسی اجرا اولنه‌جقدر .

ماده ٨ : اشبو قانونك اجرای احکامنه حربیه ناظری مأموردر .

٦ شعبان سنه ١٣٢٧ و ٩ اغستوس سنه ١٣٢٥

بغداد دائرهٔ بلدیه‌سی نامنه اشترا اولنان استمبوطلر ایله واپورك کمرك رسمندن استثناسنه دائر مادهٔ قانونیه

بغداددائرهٔ بلدیه‌سنجه مبایعه ایدیلن موتورلی بش‌استمبوط ایله برعدد واپورك کمرك رسمی آلنمقسزین امرارینه مأذونیت ویرلمشدر .

مجلس اعیان ومبعوثانده قبول اولنان اشبو لایحه‌نك قانونیتی وقوانین دولته علاوه‌سنی اراده‌ایدرم.

٩ جمادی‌الاولی سنه ١٣٢٩ و ٢٥ نیسان سنه ١٣٢٧

محمد رشاد

صدر اعظم	مالیه ناظری
ابراهیم حقی	جاوید

درسعادت وطشره‌ده دارالمعلمینه بالامتحان داخل اولەرق دوام ایدن طلبه ایله مکاتبده جهت معارفجه مأموریتلری تصدیق ایدلمش اولان دائمی معلملرك افراد مؤجله میانه ادخالی حقنده مادهٔ منفردهٔ قانونیه

درسعادت وطشره‌ده بولنان بالعموم دارالمعلمینه بالامتحان داخل اولەرق دوام ایدن طلبه ایله‌معارف نظارتجه مصدق بالجمله مکاتبده مأموریتلری معارف نظارتجه ویاولایات معارف مدیرلرنجه تصدیق ایدلمش اولان دائمی معلملر دارالمعلین شهادتنامه‌سنی ویا مصدق اهلیتنامه‌یی حائز اولدقلری تقدیرده افراد مؤجله میانه ادخال ایدیله‌جکلردر .

۳ شعبان سنه ۱۳۲۷ و ٦ اغستوس سنه ۱۳۲۵

بر ولایتك ویا ایکی اوچ ولایت برلشدیریله‌رك انلرك طرق ومعابر انشا آتنك طوپدن بر متعهد ویا شرکته احاله‌سنه دائر مادهٔ منفردهٔ قانونیه

بر ولایتك ویا ایکی اوچ ولایت برلشدیریله‌رك انلرك طرق ومعابری وبر قاچ سنه‌ده اکمال اولنمق وفقط بدل انشا آت مع فائض سنین عدیده‌ده تسویه ایدلك اوزره طوپدن بر متعهده ویا شرکته احاله اولنه بیلور . شو قدرکه تعیین اولنه‌جق تقسیط سنوی مذکور ولایتلك بر سنه‌لك ریق بدلات نقدیه‌سی حاصلاتندن فضله اولهمز .

٥ شعبان سنه ۱۳۲۷ و ۸ اغستوس سنه ۱۳۲۵

خزینه‌جه بدللرینك یوزده اونی‌ایله دلالیه‌سی نقداً آلنمق ومتباقیسی صورت‌وسرکی ایله‌محسوب ایدلمك شرطیله بالمزایده اوچ یوزیکرمی درت‌سنه‌سی نهایتنه قدر طالبلرینه احاله ایدلمش اولوبده معاملهٔ رسمیهٔ فراغیه‌لری اجرا ایدیله‌مامش اولان اموال امیریه‌نك فسخ احالاتیله بونلردن وقتیله قسماً آلنمش اولان بدل ایله دلاللره ویرلمش اولان دلالیه‌نك نقداً اصحابنه تأدیه‌سی وصورت وسرکی ایله محسوب ایدلمش اولان اقسامنك دخی دیون غیر منتظمه دفترینه ادخالی حقنده مادهٔ قانونیه

خزینه‌جه بدللرینك یوزده اونی ایله دلالیه‌سی نقداً آلنمق ومتباقیسی صورت وسرکی‌ایله محسوب‌ایدلك شرطیله بالمزایده اوچ یوز یکرمی درت سنه‌سی شباطی نهایتنه قدر طالبلرینه احاله ایدلمش اولوبده معاملهٔ

رسمیهٔ فراغیه‌لری اجرا ایدیله‌مامش اولان اموال امیریه حقنده‌کی بیع وشرا معامله‌سنك قانوناً منعقداولدیغی ادعاسنده بولنانلرك عائد اولدیغی محاکمه بالمراجعه حقوقی تأمین‌واستحصال ایلك حقنه برخلل کلمك اوزره احالات مذکوره یدلاتنك نقداً استیفا ایدلمش اولان اقسامی‌ایله بالتحصیل دلالاره ویرلمش‌اولان دلالیه‌لری سنهٔ حالیه بودجه‌سنك مصارف غیر ملحوظه ترتیبندن نقداً اصحابنه تأدیه‌سی وصورت وسرکی ایله محسوب ایدلمش اولان اقسامنك دخی مذکور صورت وسرکیلرك سنه‌لرینه تابع دیون خزینه اوله‌رق دیون غیر منتظمه دفترینه قیدی ایچون مالیه نظارتنه مأذونیت ویرلمشدر .

مجلس اعیان ومبعوثانده قبول اولنان اشبو لایحه‌نك قانونیتی وقوانین دولته علاوه‌سنی اراده ایدرم .

۲۲ صفر سنه ۱۳۲۹ و ۹ شباط سنه ۱۳۲۷

محمد رشاد

مالیه ناظری	صدر اعظم
جاوید	ابراهیم حقی

خدمات عسکریه‌ده قوللانیله‌جق اجزاجی وجراح وتیمارجیلر حقنده‌کی قانونك برنجی ماده‌سنه فقرهٔ مذیله

بحریه مرکز خسته‌خانه‌سنده کوچك جراحلق تحصیل ومجلس صحیهٔ بحریه‌ده اطبای‌متخصصه طرفندن بالامتحان اثبات اهلیت ایتمش والیوم بحریه‌ده استخدام اولنه‌رق بحریه‌یوقلمه‌سنجه کتیه‌لرنده جراح‌عنوانی مقید بولنمش اولان جراحلر کافی‌السابق جراح عنوانیله یاد اولنه‌جق وطقوزنجی ماده موجبنجه مدت خدمتلرینه نظراً مخصصاته نائل اوله‌جقلردر .

مجلس اعیان ومبعوثانده قبول اولنان اشبو لایحه‌نك قانونیتی وقوانین دولته علاوه‌سنی اراده‌ایدرم .

٤ ربیع‌الاول سنه ۱۳۲۹ و ۲۰ شباط سنه ۱۳۲۶

محمد رشاد

بحریه ناظری	صدراعظم .
محمود مختار	ابراهیم حقی

بیك اوچ یوز یكرمی یدی سنه‌سی مایس موقت بودجه قانونی

ماده ۱ : بیك اوچ یوز یكرمی یدی سنه‌سی مایس آینده خدمات عمومیهٔ دولتك ایفاسنه مخصوص اولق اوزره دوائر نامنه سنهٔ مذكوره موازنهٔ عمومیه‌سنه محسوباً ایكی یوز یتمش یدی ملیون سكر یوز یكرمی طقوز بیك اوچ یوز یتمش طقوز غروش تخصیصات موقته كشاد اولنمشدر . شوقدركه اوچ یوز یكرمی یدی سنه‌سی موازنهٔ عمومیه قانونك یالكز مصارف اوزرینه وقوعبولان ضمائم وتنزیلات حقنده‌كی احكامی اشبو آی مصارفنه‌ده شامل اولهجقدر .

ماده ۲ : الحالة هذه دولتجه جبایت ایدلكده اولان رسوم وتكالیفك اوچ یوزیكرمی یدی‌سنه‌سی مایس ماهی ظرفنده قوانین ونظامات واصول موضوعه‌سنه توفیقاً استیفاسنه دوام اولنه‌جقدر .

ماده ۳ : اشبو قانونك اجرای احكامنه مالیه ناظری مأموردر .

مجلس مبعوثان واعیانده قبول اولنان اشبو لایحه‌نك قانونیتی وقوانین دولته علاوه‌سنی اراده ایدرم .

۱۴ جمادی‌الاولی سنه ۱۳۲۹ و ۳۰ نیسان سنه ۱۳۲۷

محمد رشاد

صدراعظم	مالیه ناظری
ابراهیم حقی	نائل

بیك اوچیوز یكرمی یدی سنه مایس موقت بودجه‌سی صورتیدر .

اسامیٔ دوائر	۱۳۲۷ سنه‌سی مایس مخصصاتی
دیون عمومیه	۵۷ ۳۵۸ ۴۶۸
خاندان سلطنت	۴ ۹۲۴ ۰۰۰
مجلس عمومی	۲ ۰۰۰ ۶۵۰
مالیه	۲۷ ۹۲۴ ۰۹۸
دیوان محاسبات	۱۶۸ ۴۰۰
رسومات	۳ ۶۴۳ ۶۴۲
تلغراف وپوسته	۶ ۳۱۱ ۵۳۷
دفتر خاقانی	۹۱۴ ۱۰۰
جاز تیمور یولی	۳ ۹۳۴ ۱۷۹
صدارت	۲۱۸ ۷۳۰
داخلیه	۱۰ ۹۸۹ ۳۱۱
شورای دولت	۲۷۲ ۰۵۰
امنیت عمومیه	۴ ۰۶۰ ۷۳۴
خارجیه	۱ ۹۸۳ ۱۹۹
حربیه	۸۶ ۹۷۸ ۸۱۸
اعمالات حربیه	۳ ۸۴۵ ۸۵۷

اسامیٔ دوائر	۱۳۲۷ سنه‌سی مایس مخصصاتی
ژاندارمه	۱۴ ۳۱۷ ۴۰۰
بحریه	۱۱ ۸۴۰ ۲۸۶
علمیه	۴ ۰۸۶ ۸۰۹
عدلیه	۶ ۳۰۲ ۳۴۴
معارف	۷ ۳۰۶ ۲۰۰
تجارت ونافعه	۱۵ ۵۷۴ ۸۳۳
اورمان ومعادن	۲ ۶۸۳ ۴۰۴
یكون	۲۷۷ ۶۸۹ ۰۵۹
معزولین ملكیه صندوقی	۸ ۶۰۰
متقاعدین « «	۵۵ ۶۴۵
« علمیه «	۱۵ ۳۰۰
« عسكریه «	۶۰ ۷۷۵
یكون	۱۴۰ ۳۲۰
جملهٔ یكون	۲۷۷ ۸۲۹ ۳۷۹

۱۳۲۷ سنه‌سی موازنهٔ مالیه قانونی

ماده ۱ : ۱۳۲۷ سنهٔ مالیه‌سی مصارف عادیه بودجه‌سنده دوائره اعطا ایدیلان مخصصات اشبو قانونه مربوط (آ) شارتلی جدوله‌ارائه اولندیغی وجهله [۳,۶۲۳,۳۱۸,۴۸۷] غروش اوله‌رق تعیین ایدلمشدر.

ماده ۲ : ۱۳۲۷ سنهٔ مالیه‌سی موازنهٔ عمومیه مصارفنه قارشولق اولان واردات مخمنه اشبو قانونه مربوط (ب) اشارتلی جدوله کوسترلدیکی وجهله [۲,۸۴۴,۵۷۹,۵۰۰] غروشدن عبارتدر .

ماده ۳ : ملغا جدل عسکری بقایای‌سی اشبو قانونك تاریخ نشرندن اعتباراً عفو اولنمشدر .

ماده ٤ : اشبو قانونك تاریخ نشرندن اعتباراً ممالك عثمانیه کمرکلری واسطه‌سیله ادخال واخراج اولنه‌جق کتابلردن کمرك رسومی النمیه‌جقدر . شوقدرکه بونلرجلدلی اولدقلری حالده یالکز جلدلری اشبو رسومه تابع اوله‌جقدر .

ماده ٥ : موازنهٔ عمومیه واردات قسمنه داخل اولان واشبو قانونه مربوط (ت) اشارتلی جدوله کوسترلن کافهٔ رسوم وتکالیفك ۱۳۲۷ سنه‌سی ظرفنده تحصیلنه دوام ایدیله‌جکدر . واردات موازنه‌سنده حاصلات متفرقه نامی آلتنده ذکر ایدیلان حاصلات ایله جازده النان تخریجیه واوانئ سیم وزردن النمقده اولان تمغا رسمی کما کان باقیدر .

ماده ٦ : محاسبهٔ عمومیه قانونك اون برنجی ماده‌سی موجبنجه مجلس عمومینك اثنای تعطیلنده حکومتجه تخصیصات منظمه اعطا ایدیله‌بیله‌جك اولان خدمات ۱۳۲۷ سنه‌سی ایچون اشبو قانونه مربوط (ث) جدولنده تعداد ایدلمشدر .

ماده ۷ : بانق عثمانی ایله اولان خزینه حساب جاریسندن ماعدا مالیه نظارتی ایجابی حالنده سنهٔ مالیه‌ظرفنده اودنمك ومقداری ایکی میلیون لیرایی تجاوز ایتمه‌مك اوزره خزینه تحویلاتی اخراجنه ویاموقت آوانسلر ویاحساب جاریلر عقدوکشادینه مأذوندر .

ماده ۸ : واردات ایله مصارف آره‌سنده کی فرقی قپاتمق ایچون مالیه ناظری کرك قیصه وکرك اوزون وعده‌لی استقراضلر عقدینه مأذوندر .

ماده ۹ : آفیون عشری میزان اصولی اوزره استیفا اولنه‌جقدر .

ماده ۱۰ : مالیه ونافعه نظارتلری الجزیره عملیات اروائیه‌سندن هندیه‌سدوقنالریله حبانیه صواقه‌سنك حکومت حسابنه اکمال انشاآتی ایچون بدل تقاسیط سنویه ایله تسویه ایدلمك وقبل التعاطی مجلس عمومینك نظر تدقیق وتصویبنه عرض ایله تصدیق ایتدیرلمك شرطیله انشاآت متعهدی تحری وعقد ایدیله‌جك مقاوله وشرطنامه لایحه‌لرینی تهیئه ایده‌جکاردر .

ماده ۱۱ : طرق عمومیه انشاآت وتعمیراتنه صرف ایدلمك وبدلی تقاسیط سنویه‌ایله اودنمك اوزره

مالیه نظارتی ایکی میلیو بشیوزبیك لیرالق استقراض عقدینه مأذوندر . ۲۰ حزیران سنه ۳۲۶ تاریخلی مادهٔ قانونیه ایله طرق عمومیه ایچون ویریلان یوزسکسان‌طقوز میلیون کسور بیك غروشلق تخصیصاتدن غیراز صرف قالان مقداری سالف‌الذکراستقراضك حاصل نقدیسی‌مقدارینه قدر تزیید اولنمشدر .

ماده ۱۲ : ۳ مایس سنه ۳۲۵ تاریخلی فوق‌العاده بودجه‌دن بیك اوچیوز یکرمی یدی سنه‌سی نیسان غایه‌سنه قدر غیراز صرف قالان مخصصات بیك اوچیوز یکرمی یدی سنه‌سی بودجه‌سنه دور اولنه‌جقدر . مذکور فوق‌العاده بودجه‌ده مرقم واردات‌ك اوچیوز یکرمی آلتی دورهٔ حسابیه‌سی نهایتنه قدر وقوع بولان مصارفه تقابل ایدن مقدارندن فضله‌سی واردات عمومیه میانته قید اولنه‌جقدر .

ماده ۱۳ : خاقان سابق دیونك اوچ‌یوز یکرمی‌بش واوچ یوزیکرمی آلتی‌سنه‌لرنده تسویه‌اولنه‌میان قسمنك تخصیصات منضمه شکلنده تأدیه‌سنه دوام ایدیله‌جکدر .

ماده ۱٤ : موازنهٔ عمومیه قانونیله تحت‌مأذونیتده بولنمیان بالجمله رسوم وتکالیفك تطبیق‌وتحصیلی قطعیاً ممنوع‌اولوب بونك خارجنده هرنه‌نام وصورتله اولور ایسه اولسون طرح وجبایت تکالیف حقنده امراعطا واجرا ایدنلر تعقیبات قانونیه‌یه تابع طوتیله‌جقلردر .

ماده ۱۵ : تنسیقاتك صورت اجراسنه دائر ۲۵ حزیران‌سنه ۳۲۵ تاریخلی قانونك یدنجی‌ماده‌سی بروجه زیر تعدیل ایدلمشدر :

تخصیص‌اولنان معزولیت معاشلری ایکی سنه‌دن افزون واون سنه‌دن‌دون‌خدمت‌دولتده‌بولنانلره (۳) اون سنه‌دن افزون واون بش سنه‌دن دون خدمت دولتده بولنانلره ٤ سنه اعطا اولنور . اون بش سنه‌دن زیاده خدمت دولتده بولنانلره معاشات حاضره‌لرینك قطعیله مأمورین ملکیه‌نك تقاعد ومعزولیت معاشلرینه دائر قانون موجبنجه معاش تخصیص اولنور . انجق منسوب اولدقلری نظارت ودائره‌لرجه اقتدار واهلیتلریله متناسب اولهرق درسعادت وياطشره‌ده تحریراً تکلیف اولنه‌جق مأموریتلری‌بلا معذرت مشروعه‌ایکی دفعه تحریراً رد ایدنلرك وبرده هرآلتی آیده‌برکره تحریراً وبالذات مراجعتله‌طلب مأموریتده بولنمیانلرك ویاخود برخدمته تعیین اولنانلرك معزولیت معاشلری درحال قطع ایدیلور .

ماده ۱٦ : ممالك عثمانیه لیمانلرینك برندن دیکرینه سیر وسفر ایدن سفائن تجاریهٔ عثمانیه‌یه لیمان دائره‌لری جانبندن اعطا قلنان مرور تذکره‌لریله مانیفستولر مجاناً اعطا و ویزه معاملاتی مجاناً اجرا اولنه‌جقدر .

ماده ۱۷ : جهت بریه وبحریه‌ده مستخدم بالعموم یوز باشیلر معاشاتنه (۱۰۰) و ملازملر معاشاتنه (۵۰) غروش ضم ایدلمشدر موجود قول آغالری مخصصاتی معضم قدملی یوز باشیلر مخصصاتنه ابلاغ اولنه‌جقدر بویوزدن ایجاب ایدن مبلغ اشبو دوائر بودجه‌لری داخلنده دوران ایتدیریله‌جکدر .

ماده ۱۸ : وقوعات اخیره طولایسیله محصور قالوب مرکز وملحقات ایله مخابراتی مدت مدیده منقطع اولان یمن وعسیرده ۳۲۵ و ۳۲۶ سنه‌لرینه عائد تخصیصات داخلنده اولهرق تحقق ایده‌جك‌دیون ایله ۳۲٤ سنه‌سنك صوك سکز ایلق دیوندن هنوز تسویه اولنمامش اولان مبالغك یکون عمومیسی

اجتماع آتی ابتداسنده مجلس عمومیه بیلدیرلمك اوزره ۳۲۷ سنه‌سی بودجه‌سی اوزرندن تخصیصات منضمه اوله‌رق تأدیه‌سنه مالیه نظارتی مأذوندر .

ماده ۱۹ : جهت بریه‌دن ژاندارمه‌یه آلنان قائمقاملره الای قوماندانی ، قول آغالرینه طابور قوماندانی . آلای کاتبلریله اداره امینلری ویوز باشی وکیللرینه یوزباشی مخصصاتی اعطا اولنه‌جقدر .

ماده ۲۰ : مقاولات محررلری عائداتندن تأجیلات نامیله الآن اجرا ایدلکده اولدیغی آکلاشیلان یوزده اون بش توقیفات بعدما اجرا اولنمیه‌جقدر .

ماده ۲۱ : [۳۲۶ بودجه‌سنك یکرمی آلتنجی ماده‌سی یرینه] خزینهٔ مالیه‌یه جهت عسکریه‌دن ویا خاقان سابقدن مدور اراضی وچفتلکلر ایله من‌القدم خزینه‌نك تحت تصرفنده بولنان چفتلکلره مهاجر وعشائر اسکان ایتمکه ویا بونلری بدلات مناسبه ایله مقسطاً تأدیه اولنمق اوزره زراعه ویا اهالی‌یه تفویض ایلمکه ویاخود مقاوله‌سی مجلس عمومینك تصدیقنه اقتران ایتمك شرطیله کرك اوزون وعده ایله عادیاً ایجار ایتمکه وکرك اعمار ایتمك اوزره کذلك اوزون وعده ایله عثمانلی شرکتلره ایجار ایدوب بالآخره پارچه پارچه یالکز عثمانلیلره صاتمغه حکومت مأذوندر بدلی مقسطاً آلنمق اوزره زراع واهالی‌یه تفویض ایدیلان اراضی بدللری کاملاً تسویه اولنجه‌یه قدر خزینه‌یه مرهون ویا وفاءً مفروغ حکمنده بولنه‌جقدر .

ماده ۲۲ : ۳۲۷ سنه‌سی بودجه‌سنده طرق ولایات انشا آت وتعمیراتنه تخصیص ایدیلان مبلغدن سنه‌سی ظرفنده صرف ایدیله‌میان مقداری اوچ یکرمی سکز سنه‌سی ظرفنده صرف ایدیله‌بیله‌جکدر .

ماده ۲۳ : ۳۲۵ و ۳۲۶ موازنه قانونلرینك اشبو قانون وقوانین مخصوصه ایله فسخ و تعدیل ایدلیان احکامی معتبردر .

ماده ۲۴ : اشبو قانونك اجرای احکامنه مالیه ناظری مأموردر .

۱۰ جمادی‌الاخره سنه ۱۳۲۹ و ۲۵ مایس سنه ۱۳۲۷

محمد رشاد

مالیه ناظری	صدراعظم
نائل	ابراهیم حقی

« آ » جدولی

۱۳۲۷ سنه‌سی ایچون دوائره ویریلان تخصیصاتی مبیندر

	غروش		غروش
دیون عمومیه	۱ ۱۸۳ ۲۱۶ ۹۰۳	مجلس عمومی	۲۱ ۸۷۱ ۱۰۱
خاندان سلطنت	۵۰ ۳۴۸ ۰۰۰	مالیه	۲۸۵ ۵۴۵ ۶۶۲

	غروش
دیوان محاسبات	۱ ۹۱۷ ۰۹۰
رسومات	۵۰ ۸۰۸ ۲۴۸
پوسته وتلغراف	۷۹ ۵۳۷ ۶۰۸
دفتر خاقانی	۱۱ ۶۵۹ ۹۰۰
صدارت	۲ ۶۴۰ ۳۶۰
داخلیه	۱۳۵ ۵۸۱ ۳۵۲
امنیت عمومیه	۴۸ ۳۵۱ ۱۷۰
شورای دولت	۳ ۳۰۸ ۲۰۰
خارجیه	۲۴ ۵۱۸ ۸۲۴
علمیه	۵۱ ۰۶۸ ۶۴۲

	غروش
عدلیه	۷۸ ۶۴۵ ۲۲۴
معارف	۹۹ ۴۴۸ ۱۸۵
نافعه	۱۵۵ ۳۸۶ ۶۶۰
اورمان	۴۸ ۱۹۴ ۰۶۳
بحریه	۱۶۸ ۲۷۱ ۶۱۲
حربیه	۹۰۰ ۰۰۰ ۰۰۰
اعمالات حربیه	۴۹ ۱۵۷ ۴۷۸
ژاندارمه	۱۷۳ ۸۴۲ ۲۰۵
یکون	۳ ۶۲۳ ۳۱۸ ۴۸۷

« ب » جدولی

۱۳۲۷ سنه‌سی ایچون مقدار تحصیلات اوزرینه تخمین اولنان واردات عمومیه خلاصه‌سنی مبیندر

برنجی قسم — بلا واسطه آلنان ویرکولر

فصل		
۱	مستغلات واراضی وعرصه‌لر ویرکوسی	۲۶۶ ۷۹۸ ۰۰۰
۲	تمتع ویرکوسی	۳۱ ۹۹۵ ۶۰۰
۳	بدل نقدی	۱۰۲ ۰۰۰ ۰۰۰
۴	طریق بدل نقدیسی	۵۵ ۳۹۳ ۸۰۰
۵	اغنام ، دوه ، جاموس ، جنوار	۱۹۵ ۷۱۲ ۲۰۰
۶	اعشار	۶۸۸ ۵۹۰ ۰۰۰
۷	خصوصی اورمانلر حاصلاتندن آلنان رسوم	۵ ۷۹۸ ۳۰۰
۸	معادن رسومی	۷ ۴۲۳ ۲۰۰
۹	ویرکو تذکرلری	۳ ۵۰۰ ۰۰۰
	برنجی قسمك یکونی	۱۳۵۵ ۲۱۱ ۱۰۰

ایکنجی قسم — تمغا ، خرجلر ، قیدیه‌لر

۱۰	تمغا رسمی	۴۷ ۲۱۸ ۱۰۰
۱۱	خرجلر	۴۲ ۷۳۹ ۰۰۰
۱۲	قیدیه‌لر	۳۶ ۷۷۸ ۴۰۰
	ایکنجی قسمك یکونی	۱۲۷ ۷۳۵ ۵۰۰

اوچنجی قسم — بالواسطه آلنان ویرکولر

۱۳	مسکرات رسمی	۲۹ ۱۱۳ ۷۰۰
۱٤	تنباکو بیعیه‌سی	۱۹۸ ٤۰۰
۱۵	کمرك رسومی	٤۷۰ ۰٤۲ ۵۰۰
۱٦	رسوم بحریه	۱٤ ۸۱۲ ۰۰۰
۱۷	رسوم صحیهٔ حیوانیه	۱ ۸۷۷ ۷۰۰
۱۸	صید بری وبحری	۱۹ ۹۵۳ ۰۰۰
	اوچنجی قسمك یکونی	۵۳۵ ۹۹۷ ۳۰۰

دردنجی قسم — انحصارلر

۱۹	طوز	۱۱٦ ۹٦٤ ۰۰۰
۲۰	توتون	۱۰۳ ۸۱۳ ۳۰۰
۲۱	تنباکو	٤ ۱۰٤ ۰۰۰
۲۲	باروت	۷ ٤۵۱ ۵۰۰
۲۳	مسکوکات	۲۹ ۳۰۰ ۰۰۰
۲٤	پوسته وتلغراف	۸۲ ۱۷۵ ۲۰۰
	دردنجی قسمك یکونی	۳٤۳ ۸۰۸ ۰۰۰

بشنجی قسم

۲۵	طوله باغچه غازخانه‌سی حاصلاتی	۵ ۵٤٤ ۷۰۰
۲٦	مکتب صنایع حاصلاتی	۱۲۲ ۵۰۰
۲۷	فرات ودجله واپورلری حاصلاتی	۷ ۰۸٤ ۰۰۰
۲۸	معادن	۱۱ ۲۰۷ ۵۰۰
	بشنجی قسمك یکونی	۲۳ ۹۵۸ ۷۰۰

آلتنجی قسم

۲۹	املاك امیریه حاصلاتی	٤۷ ۰٤۷ ٦۰۰
۳۰	فروخت اولنان اشیا بدلی	۳ ۳۰٦ ۱۰۰
۳۱	مری اورمانلری حاصلاتی	۲۹ ۰۰۹ ۹۰۰
	آلتنجی قسمك یکونی	۷۹ ۳٦۳ ٦۰۰

یدنجی قسم — مقطوع ویرکولر

٣٢	مصر وزیاع ویرکوسی	٧٨ ٤٨٩ ٠٠٠
٣٣	قبریس »	١٠ ٥٢٥ ٧٠٠
٣٤	آینه‌روز »	٧٢ ٤٠٠
٣٥	سیسام »	٣٠٠ ٠٠٠
	یدنجی قسمك یکونی	٨٩ ٣٨٧ ١٠٠

سکزنجی قسم

٣٦	خزینه معاملاتندن حاصل اولان واردات	١٠ ٠١٢ ٧٠٠
٣٧	زراعت بانقه‌سی تمتعاتی	٧ ٠٠٠ ٠٠٠
٣٨	مکتب طبیه حاصلاتی	٤٢٢ ٢٠٠
٣٩	اختراع براتلری	٣٤٦ ٤٠٠
٤٠	جزای نقدی	١ ٠٣٨ ٩٠٠
٤١	امتیازلی شرکتلر حاصلات وتمتعاتندن خزینه حصه‌سی	٢ ٢٦٥ ٨٠٠
٤٢	شمندوفرلردن خزینه حصه‌سی	٢٤ ٣٦٦ ١٠٠
٤٣	امتیازلی قومپانیه‌لردن تفتیش مصارفنه مقابل آلنان	٢ ٦٨٦ ٩٠٠
٤٤	جاز تیمور یولی اعانه‌سی	٢٨ ٢٧٨ ٠٠٠
٤٥	حاصلات متفرقه	٥٠ ٠٣١ ٨٠٠
	سکزنجی قسمك یکونی	١٢٦ ٤٤٨ ٨٠٠

طقوزنجی قسم — استردات

٤٦	بغداد وحدیده ـ صنعا وصومه ـ باندرمه تیمور یوللرینه انشاآت اثناسنده ویریلوب استرداد ایدیلهجك اولان	٣٤ ٦١٠ ٨٠٠
٤٧	٣٢٦ سنه‌سنده وقوع بولان تعویضات اولوب ٣٢٧ سنه‌سنده استرداد ایدیلهجك اولان	٣ ٥٠٠ ٠٠٠
٤٨	مشترك محافظه مصرفنه مقابل رژی شرکتی طرفندن اعطا اولهجق اولان	٨٥٥ ٠٠٠
	طقوزنجی قسمك یکونی	٣٨ ٩٦٥ ٨٠٠

اونجی قسم — تقاعد ومعزولین صندوقلری

٤٩	ملکیه تقاعد صندوقی	٥٠ ٠٥٠ ٣٠٠
٥٠	معزولین »	٥ ٧٥٩ ٣٠٠
٥١	عسکری تقاعد »	٦٥ ٤٢٦ ١٠٠
٥٢	علمیه » »	٣ ٦٢٧ ٥٠٠
	اونجی قسمك یکونی	١٢٤ ٨٦٣ ٢٠٠
	واردات عمومیه یکونی	٢٨٤٤٥٧٩٥٠٠

« ث » جدولی

تخصیصات متحوله‌یی مبیندر

مالیه نظارتی

فصل	نوع مخصصات	ماده
٥	دیون موحده	٧
٦	اکرامیه‌لی دمیر یولی تحویلاتی	٢
٢٣	فنارلر رسمندن تسویه‌سی مشروط اولان آوانسلر	٣
٢٤	بوراتلی کرچ معدنی استقراضی	١
٢٩	غلطه بك اوغلی تونل شرکتنك کفالت اچه‌سندن مطلوبی اولان‌مبالغه ویریله‌جك اولان	٢
٣٠	دیر یوللر تأمینات اچه‌لری	٧
٥٥	نشان	٢
٥٨	مصارف محاکمه	٣
	دفاتر اوراق مصارف طبعیه وسوقیه‌سی وقیمتلی اوراق مصارفی	١
٦٠	اغنام مصرفی	٢
	اعشار «	٧
	اوراق نقدیه عائدات تحصیلیه‌سی	٣
٦١	فائض وآجیو	٤
	اچه نقلیه وبندیه‌سی	٥
	ردیات	٠
٦٧	زینت التونلر اجرت بیعیه‌سی	١
٦٩	ضربخانه عمله یومیه‌سی	٢
	اشیا لوازم بهاسیله افراز مصرفی	
٧١	مسکوکات ضربی ایچون اشترا اولنه‌جق نیکل پوللر اثمانیله سیم مسکوکاته علاوه اولنه‌جق خالص کموش بدلی	
٧٤	واپورلر مرتباتی وفابریقه مستخدمینی معاش واجوراتی	١
٧٤	واپورلر وفابریقه ایچون مبایعه اولنه‌جق اشیا اثمانیله تعمیرات مصارفی	٢

رسومات

٦	ردیات	٣

پوسته وتلغراف

٥	بندیه	٨
٥	پول بیعیه‌سی	٩
٥	ساعی اجرتی	١
٦	پول طبعیه‌سی	٣
٦	منزلخانه وسوریجیلك	

فصول	نوع مخصصات	ماده
٦	پوسته نقلیه‌سی	٤
٧	تعمیرات خطوط	١
٧	اشیا بهاسی	٢
٨	اعادهٔ اجورات	١
٨	اجنبی پوسته‌لری	٣
٨	اجنبی تلغرافلری	٤

دفتر خاقانی

٥	سندات خاقانی اجرت تحریریه وقیدیه‌سی	٢
	اخباریه ودلالیه	٣
	مصارف محاکمه	٤

داخلیه نظارتی

٨	حبسخانه‌لر تعییناتی	٢
٨	« معالجاتی	٣
٩	مجرمین مصارف‌سوقیه‌سی	

امنیت عمومیه

٥	حیوانات تضمیناتی	٣
٥	ادویه	٤
٦	مصارف سوقیه	١

خارجیه نظارتی

٦	مخابره مصرفی	
٦	اعانه واعاده	٧
٦	فخری، شهبندرلر عائدات وتخصیصاتی	٨

عدلیه نظارتی

٩	جرم مشهود	٤
١٠	مقاولات محررلری عائداتی	١
١١	جزا تحصیل مأمورلری	٢
١٣	ردیات	٣،٢،١

معارف نظارتی

فصل — مادہ

۳۵ مصارف محاکمه ، رسم کمرك ، مصارف تحصیلیه ۲

اورمان ومعادن نظارتی

۵ مصارف محاکمه ۲
۶ اخباریه ۱
۷ حیوانات مضره اتلافی
امراض مستولیهٔ حیوانیه تداوی مصرفی ۲

ژاندارمه

۷ حیوان تضمیناتی ۸
۶ صحیه ۶

نافعه

۱۱ سرکه‌جی ـ آیاستفانوس چفته خطی استملاك مصرفی ٤
۱۳ قونیه اووامی‌اروا واستقا مصارفی واستملاك اولنه‌جق اراضی بدلی ۲

معارف نظارتنك ۱۳۲۷ ـ ۱۳۲۸ سنه‌لری فوق‌العاده بودجه قانونی

مادهٔ منفرده — مربوط جدوله اسامی ومواقعی محرر تدریسات تالیه‌یه مخصوص مکاتب ایله دارالمعلمینلرك انشا واکمالی وارناوودلق ایله عربستان وکردستانده انشا اولنه‌جق مکاتب رشدیه وابتدائیه ایچون بیك اوچ یوز یکرمی یدی وبیك اوچ یوز یکرمی سکز سنه‌لری معارف بودجه‌سنه ضمیمةً اوچ یوز یکرمی یدی سنه‌سنده سکز میلیون واوچ یوز یکرمی سکز سنه‌سنده اون ایکی میلیون غروشك صرفنه مأذونیت ویرلمشدر . شوقدرکه اوچ یوز یکرمی یدی سنه‌سنده صرف اولنه‌میان مبالغ اوچ یوز یکرمی سکز سنه‌سنده صرف اولنه‌بیله‌جکدر .

مجلس اعیان ومبعوثانده قبول اولنان اشبولایحه‌نك قانونیتی وقوانین دولته علاوه‌سنی اراده ایدرم.

۱۶ جمادی‌الاخره سنه ۱۳۲۹ و ۱ حزیران سنه ۱۳۲۷

محمد رشاد

معارف ناظری مالیه ناظری صدراعظم

عبدالرحمن نائل ابراهیم حقی

ملحق بودجه‌لر

اوقاف نظارتی بودجه‌سی

ماده ۱ : ۱۳۲۷ سنهٔ مالیه‌سی ظرفنده اوقاف نظارتجه جبایت اولنه‌جق واردات متنوعه (أ) جدولنده مرقم اولدیغی اوزره (۷۶۶۷۳۴۹۰) غروش تخمین اولنمشدر .

ماده ۲ : ۱۳۲۷ سنهٔ مالیه‌سی اوقاف نظارتی مصارف عمومیه‌سی اولق اوزره مربوط (ب) جدولنده محرر اولدیغی اوزره (۷۶۰۴۴۳۶۲) غروش تخصیص اولنمشدر .

ماده ۳ : اشبو موازنه‌یه داخل اولان مفردات واردات وصرفیات مع سنین سابقه ۳۲۷ سنه‌سی واردات وصرفیاتیله ۳۲۶ سنه‌سنه عائد اولدیغی حالده تحصیل ویاصرف اولنه‌میوب ۳۲۷ سنه‌سنه انقلاب ایدن واردات ومصارفاتی احتوا ایدر .

ماده ٤ : ۳۲۶ سنه‌سی بودجه‌سنده موجود اولوب سنهٔ مذکوره ظرفنده صرف اولنه‌مامسنه مبنی ۳۲۷ سنه‌سنه انتقال ایدن مبالغ بودجه‌نك دردنجی فصلنك برنجی ماده‌سیله اوتنجی فصلنك برنجی ماده‌سنده‌کی ترتیب مخصوصه‌سندن صرف اولنه‌جق کبی امانات وترکه ومعجلات وتوسیع اجاره‌سی وایام خالیه کراسی مثللو متولیلرله سائره‌یه راجع سنین‌سابقه مطلوباتی دخی اشبو ماده‌لردن تسویه اولنه‌جقدر.

ماده ٥ : ادارهٔ‌سی مضبوط اوقاف ایله صرف اوقاف ملحقه متولیلرینك بالعموم عوائدومطلوباتی واردات عمومیهٔ اوقافه داخل اولق اعتباریله واردات بودجه‌سنه ادخال ایدلمش اولدیغندن کرك مخصصات مقطوعه صورتنده وکرك رؤیت محاسبه نتیجه‌سنده تحقق ایده‌جك بالعموم ردیات فصول ومواد مخصو - صه‌سندن تسویه اولنه‌جقدر . شاید وارداتی بودجه‌یه ادخال ایدلمین اوقاف ملحقه ظهور ایدر ومضبوطه میانه ادخالی لازم کلور ایسه واردات ومصارفی امانات حسابنه آلنه‌رق اورادن ویریله‌جکدر .

ماده ٦ : پی ودیپوزیتو اچه‌لری کبی صرف امانات قبیلندن اولوب بودجه‌یه تعلق ایتمیان مبالغ اصول وقاعده‌سنه توفیقاً تأدیه اولنه‌جقدر .

ماده ۷ : اوقاف‌ملحقه‌نك هردرلو مخصصات ومصارفاتی شروط‌وقفیه‌یه وتعامل قدیمه واولبابده‌کی مقررات رسمیه‌یه توفیقاً تأدیه اولنه‌جق وبی قدرت اوقافك مصارفی دخی خیراتنك ادامه‌سی ویاخود وقفنك خرابیدن وقایه‌سی مقصدیله حاصلات عمومیه‌دن تسویه اولنه‌جقدر .

ماده : ۸ اوقاف مضبوطه‌نك انشا آت وتعمیراتی واردات عمومیه‌دن واوقاف ملحقه‌نك انشا آت وتعمیراتی دخی وقفی حاصلاتنك فضلهٔ عمومیسندن تسویه اولنه‌جقدر .

ماده : ۹ اوقاف نظارتی مالیه نظارتنه غیرمربوط اولمیله اوقاف‌بودجه‌سنك مدت‌اجرائیه‌سی سنهٔ مالیه‌یه انحصار ایدر .

ماده : ١٠ درسعادت وطشره‌ده محتاجین معاشی اوچیوز غروشدن فضله اولیه‌جقدر .

ماده : ١١ اشبو قانونك اجراسنه اوقاف نظارتی مأموردر .

٢٧ صفر سنه ١٣٢٩ و ١٤ شباط سنه ١٣٢٦

محمد رشاد

اوقاف همایون ناظری صدر اعظم

خیری ابراهیم حقی

« آ » جدولی

فصل		
١	رسومات	٥ ٩٥٠ ٠٠٠
٢	حاصلات متفرقه	١١ ٧٠٠ ٠٠٠
٣	خزینهٔ مالیه‌دن مطلوبات	٩ ٩٠٩ ٠٠٠
٤	اجارات ولایات	٩ ٢٦١ ٠٠٠
٥	رسومات «	٣ ٦٠٠ ٠٠٠
٦	حاصلات متفرقه «	١٦ ٤٠٩ ٦٤٠
٧	خزینهٔ مالیه‌دن مطلوبات «	١٩ ٨٤٣ ٨٥٠
	عموم واردات یکونی	٧٦ ٦٧٣ ٤٩٠

« ب » جدولی

١	معاشات	٦ ١١٧ ٨٧٦
٢	مصارف اداره	١٢ ٦٨٨ ٩١٠
٣	خیرات شریفه مصارفاتی	٨ ٨٩٦ ٠٤٧
٤	حالیه‌یه انقلاب ایدن دیون وردیات	٤ ١٧٣ ٢٨٣
٥	استانبول ولایتی ادارات وقفیه‌سی	١ ٢٨٨ ٠٠٠
٦	استانبول ولایتی خیرات شریفه‌سنك وظائف وسالیه ومخصصات سائره‌سی	١٢ ٢٢٤ ٩٤٢
٧	خیرات مدوره	٧ ٣٧٠ ٧١٤
٨	ولایات ادارات وقفیه‌سی	٤ ٤٦٤ ٤١٥
٩	مصارف اداره	٩ ٨٥٧ ٨٥٨
١٠	حالیه‌یه انقلاب ایدن دیون وردیات	٨ ٩٦٢ ٣١٧
	عموم مصارفات یکونی	٧٦ ٠٤٤ ٣٦٢

صحیه اداره‌سنك ۱۳۲۷ سنه‌سنه مخصوص بودجه قانونی

ماده ۱ : بیك اوچ یوز یکرمی یدی سنهٔ مالیه‌سی ایچون صحیه اداره‌سنه ویریلان تخصیصات ۱۱,۰۸۵,۵۰۲ غروشدر .

ماده ۲ : بیك اوچ یوز یکرمی یدی سنهٔ مالیه‌سی ظرفنده صحیه‌اداره‌سنجه جبایت اولنه‌جق واردات ۱۳,۷۹۶,۵۷۰ غروشدر .

ماده ۳ : اشبو قانونك اجراسنه خارجیه وصحیه ناظری مأموردر .

مجلس اعیان ومبعوثانده قبول اولنان اشبولایحه‌نك قانونیتی وقوانین دولته علاوه‌سنی اراده ایدرم .

۱۶ جمادی‌الاخره سنه ۱۳۲۹ و ۱ حزیران سنه ۱۳۲۷

محمد رشاد

خارجیه وصحیه ناظری رفعت — صدر اعظم ابراهیم حقی

حجاز صحیه اداره‌سی ملحق بودجه قانونی

ماده ۱ : حجاز صحیه اداره‌سنك ۱۳۲۷ سنه‌سی مصارف عمومیه‌سی مربوط (أ) جدولنده کوسترلدیکی اوزره ۱۸۷۵۲۸۰ غروش اوله‌رق تعیین ایدلمشدر .

ماده ۲ : حجاز صحیه اداره‌سنك ۱۳۲۷ سنه‌سی واردات عمومیه‌سی مربوط (ب) جدولنده کوسترلدیکی اوزره ۱,۸۷۵,۲۸۰ غروش تخمین اولنمشدر .

ماده ۳ : حجاز صحیه اداره‌سنجه جبایت اولنان واردات ۱۳۲۷ سنه‌سنده اصول ونظامات وقوانین موضوعه موجبنجه تحصیل اولنه‌جقدر .

ماده ٤ : اشبو قانونك اجرای احکامنه داخلیه ناظری مأموردر .

مجلس اعیان ومبعوثانده قبول اولنان اشبولایحه‌نك قانونیتی وقوانین‌دولته علاوه‌سنی اراده ایدوم .

۲۶ جمادی‌الاولی سنه ۱۳۲۹ و ۱۵ مایس سنه ۱۳۲۷

محمد رشاد

داخلیه ناظری خلیل — صدر اعظم ابراهیم حقی

(أ) جدولی

فصل		
۱	ادارهٔ مرکزیه معاشاتی	۱۷۶۰۰۰
۲	« « مصارفی	۳۰۰۰
۳	حجاز صحیه اداره‌لری معاشاتی	۶۸۰۸۸۰
٤	« « « مصارفی	٤٦۳۸۰۰۰
٥	مصارف عمومیه	۱۰۰۰۰۰
٦	انشا آت	٦۰۰۰۰۰
		۱۸۷٥۲۸۰

بر میلیون سکز یوز یتمش بش بیك ایکیوز سکسان غروشدر .

(ب) جدولی

۱	حجازه مخصوص رسم حاصلاتی	٦۰۰۰۰۰
۲	خزینهٔ مالیه‌دن اعطا اولنه‌جق مبالغ	۱۲۷٥۲۸۰
		۱۸۷٥۲۸۰

برمیلیون سکز یوز یتمش بش بیك ایکیوز سکسان غروشدر.

حجاز تیمور یولی اداره‌سنك ۱۳۲۷ سنه‌سی بودجه قانونی

ماده ۱ : حجاز تیمور یولنك اداره‌سی مقام صدارته مربوط برمدیر عمومیه تودیع ایدلشدر . بالجمله امور ومعاملاتنك نظارت ومراقبه‌سی ایچون برمجلس اداره تشکیل اولنه‌جقدر .

ماده ۲ : حجاز تیمور یولی اداره‌سنك ۱۳۲۷ سنه‌سی مصادف عمومیه‌سی مربوط (أ) جدولنده کوسترلدیکی وجهله قرق یدی میلیون آلتیوز اللی بیك آلتیوز یتمش بش غروش اولهرق تعیین وتخصیص ایدلشدر .

ماده ۳ : حجاز تیمور یولنك ۱۳۲۷ سنه‌سی واردات عمومیه‌سی مربوط (ب) جدولنده کوسترلدیکی اوزره قرق طقوز میلیون طقوز یوز یکرمی سکز بیك غروش اولهرق تخمین اولنمشدر .

ماده ٤ : حجاز تیمور یولی واردات عمومیه‌سنه داخل اولان ومربوط (ت) جدولنده کوسترلن کافهٔ واردات اصول وقواعدینه توفیقاً ۱۳۲۷ سنه‌سی ظرفنده‌ده تحصیل وجبایت ایدیله‌جکدر ،
مجلس اعیان ومبعوثانده قبول اولنان اشبو لایحه‌نك قانونیتی وقوانین دولته علاوه‌سنی اراده‌ایدرم.
۲۹ جمادی‌الاولی سنه ۱۳۲۹ و ۱٥ مایس سنه ۱۳۲۷

محمد رشاد

صدر اعظم

ابراهیم حقی

زراعت بانقه‌سنك ۱۳۲۷ سنه‌سی بودجه قانونی

برنجی ماده بیك اوچ یوز یکرمی یدی سنهٔ مالیه‌سی ظرفنده حصهٔ منافع ایله فائض وواردات مختلفه اوله‌رق زراعت بانقه‌سنك اخذ ایده‌جکی واردات برنومره‌لی جدوله ارائه اولندیغی وزره قرق بش میلیون درت یوز اوتوز بش بیك بش یوز غروش تخمین اولنمشدر .

ایکنجی ماده بیك اوچ یوز یکرمی یدی سنهٔ مالیه‌سی ظرفنده زراعت بانقه‌سی معاشات ومصارفی ایچون ایکی نومره‌لی جدوله کوسترلدیکی وجهله یکرمی میلیون طقوز یوز یتمش ایکی بیك سکز یوز یکرمی یدی غروش تخصیص ایدلمشدر .

اوچنجی ماده اشبو قانونك اجراسنه اورمان ومعادن وزراعت نظارتی مأموردر .

مجلس اعیان ومبعوثانده قبول اولنان اشبو لایحه‌نك قانونیتی وقوانین دولته علاوه‌سنی اراده ایدرم.
۷ ربیع‌الاول سنه ۱۳۲۹ و ۲۴ شباط سنه ۱۳۲۶

محمد رشاد

صدراعظم
ابراهیم حقی

اورمان ومعادن وزراعت ناظری
ماورو قورداتو

امنیت صندوقنك ۱۳۲۷ سنه‌سی بودجه‌سی

ماده ۱ امنیت صندوقنك ۱۳۲۷ سنه‌سی وارداتی ۱۵۱۲۰۷۸ غروشدر .

ماده ۲ امنیت صندوقنه ۱۳۲۷ سنه‌سی مصارف عمومیه‌سی ایچون ۱۳۰۱۱۲۶ غروش تخصیص ایدلمشدر .

ماده ۳ تودیعاتدن دولایی معاملات مصرفنه ضمایم لازمه‌نك اجراسنه صندوق اداره‌سی مأذوندر .

ماده ٤ اشبو قانون احکامنی احرایه اورمان ومعادن وزراعت نظارتی مأموردر .
مجلس اعیان ومبعوثانده قبول اولنان لایحه‌نك قانونیتی وقوانین دولته علاوه‌سنی اراده ایدرم .
۷ ربیع‌الاول سنه ۳۲۹ و ۲٤ شباط سنه ۳۲٦

محمد رشاد

صدراعظم
ابراهیم حقی

اورمان ومعادن وزراعت ناظری
ماورو قورداتو

عثمانلی سیر سفائن اداره‌سنك ١٣٢٧ سنه‌سنه مخصوص بودجه قانونی

ماده ١ : عثمانلی سیرسفائن اداره‌سنك ١٣٢٧ سنه‌سی وارداتی مربوط (أ) جدولنده کوسترلدیکی اوزره ٣٧,٢٦٢,٠٠٠ غروش تخمین ایدلمشدر .

ماده ٢ : عثمانلی سیر سفائن اداره‌سنك ١٣٢٧ سنه‌سی مصارف عمومیه‌سی ایچون مربوط (ب) جدولنده کوسترلدیکی وجهله ٣٤,٠٣١,٤٨٠ غروش تخصیص اولنمشدر .

ماده ٣ : اشبو قانونك اجرای احکامنه بحریه ناظری مأموردر .

مجلس اعیان ومبعوثانده قبول اولنان اشبو لایحه‌نك قانونیتی وقوانین دولته‌علاوه‌سنی اراده‌ایدرم .
١٦ جمادی‌الاخره سنه ١٢٢٩ و ١ حزیران سنه ١٣٢٧

محمد رشاد

بحریه ناظری — صدر اعظم
محمود مختار — ابراهیم حقی

عثمانلی سیر سفائن اداره‌سنك بیك اوچ یوز یکرمی یدی سنه‌سی واردات ومصارفات مخمنه‌سی

جدول [أ]

واردات

فصل	ماده			
١		سواحل بعیده حاصلاتی		
	١	طرنزون خطی	٤٠٠٠٠٠	
	٢	بارطین «	١٠٠٠٠٠	٤١٠٠٠٠٠
٢		سواحل قریبه حاصلاتی		
	١	ظهلر خطی	٣٠٠٠٠٠٠	
	٢	ایاستفانوس «	١٠٠٠٠٠٠	
	٣	قاضی کری «	٣٥٠٠٠٠٠	
	٤	حیدر پاشه «	٣٠٠٠٠٠٠	
	٥	انطولی «	١٠٠٠٠٠٠	
	٦	کورفز خطوطی مرمره حوضه‌سی	٤٠٠٠٠٠٠	
	٧	یالوه خطی	٢٥٠٠٠٠	١٥٧٥٠٠٠٠
٣		حاصلات متفرقه		
	١	بشکطاش ـ حیدر پاشا خطی حاصلاتندن	٣٠٠٠٠	
	٢	قهوه اوجاقلری بدل ایجاری	٥٠٠٠٠٠	
	٣	اماکن بدل ایجاری	٥٢٠٠٠	
	٤	ذممات عتقه‌دن تحصیلات	١٠٠٠٠٠٠	
	٥	حاصلات متفرقه	١٥٠٠٠٠	

فصل	ماده			
	٦	اسکله پالامار حاصلاتی	۸۰۰۰۰	
	۷	ماونه ستمبوط «	۱۰۰۰۰۰	
	۸	صا لهجق خرده اثمانی	۵۰۰۰۰۰	۲٤۱۲۰۰۰
٤		نقلیات عسکریه	۵۰۰۰۰۰۰	۵۰۰۰۰۰۰
۵		واردات .لمحروطه		
	۱	یکی کله .ك واپورلرك سیر وسفر حاصلات مخمنه‌سی	۱۰۰۰۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰۰۰
				۳۷۲٦۲۰۰۰

جدول [ب]

مصارفات

فصل	ماده	معاشات		
۱	۱	ادارهٔ مرکزیه معاشاتی	۳۳۲۰۲۰۰	
	۲	هیئت تفتیشیه «	۱٦٦٤۰۰	
	۳	واپورلر مرتباتی	۷۵۷٦۲۸۰	
	٤	ستبوطلر ، ماونه‌لر ومرتباتی	۲٤٦٦۰۰	
	۵	احتیاط قپودانلری	۱۲۰۰۰۰	
	٦	اجنبی قپودانلری وچرخچیلری	۵۲۸۰۰۰	۱۰۹۵۷٤۸۰
۲		مصارفات		
	۱	احنته‌لر عائدات ومصارفاتی	۸۰۰۰۰	
	۲	لیمان شماندیره وویزه رسملری	۲۰۰۰۰	
	۳	فنار وتخلیه رسملری	۲۵۰۰۰	
	٤	اشیا ولوازمات اثمانی	۲۲۰۰۰۰	
	۵	بدل ایجار	۲۱۰۰۰	
	٦	اوراق مطبوعه وقرطاسیه	۳۵۰۰۰	
	۷	فابریقه عمله‌سی اجوراتی	۷۵۰۰۰	
	۸	واپور تعمیرات جزئیه‌سی	۵۰۰۰۰	
	۹	حوض وقرق کراسی	۵۰۰۰۰	
	۱۰	مصارف محاکمه	۵۰۰۰۰	
	۱۱	مصاف متفرقه	۱۰۰۰۰۰	
	۱۲	کمور اثمانی	۳۰۰۰۰۰	
	۱۳	۱۳۲۵ سنه‌سیله ۳۲٦ سنه‌سی تشرین‌اولی ایتنه‌جك دیونات قارشولغی	۱۰۰۰۰۰	
	۱٤	اناطولی تیمور یولی شرکتندن استقراض اولنان مبالغ فائض ورأس المالی	۹٦۰۰۰	
	۱۵	اقچه فرقی	۲۰۰۰۰	
	۱٦	شرکت خیریه‌دن استیجار اولنان ایکی واپوره‌ویریله‌جك اولان	۱۱۰٤۰۰۰	۱۳۰۷٤۰۰۰
۳		سنه ایچنده آلنه‌جق واپورلرك مصارف مخمنه‌سی		
	۱	معاشات	۲۵۰۰۰۰	
	۲	مصارفات	۷۵۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰۰۰
				۳٤۰۳۱٤۸۰

نقليات عسكريه‌نك تأمينی ايچون حربيه بودجه‌سنك بعض فصول وموادندن تصرف ايديله‌جك اون بش ميليون التی يوز اون اوچ بيك يدی يوز قرق برغروش‌ايله نقليه واپورلری مبايعه‌سنه دائر مادهٔ قانونيه

نقليات عسكريه‌يی تأمين ايتمك اوزره حربيه نظارتنك اوچ يوز يكرمی آلتی سنه‌سی بودجه‌سنك مربوط جدوله ارائه ايديلن فصل وماده‌لرندن تصرف‌ايديله‌جك اولان اون بش‌ميليون آلتی‌يوز اون اوچ بيك يدی يوز قرق بر غروش ايله بحريه نظارتی نامه نقليه و پورلری مبايعه‌سی ايچون حربيه وبحريه ومالیه نظارتلرينه مأذونيت ويرلمشدر .

مجلس‌اعيان ومبعوثانده قبول اولنان اشبو لايحه‌نك قانونيتی وقوانين دولته علاوه‌سنی اراده ايلرم .

٣ محرم سنه ١٣٢٩ و ٢٢-كانون اول سنه ١٣٢٦

محمد رشاد

بحريه ناظری	مالیه ناظری	حربيه ناظری	صدر اعظم
محمود مختار	جاويد	محمود شوكت	ابراهيم حقی

جدول

غروش	فصل	ماده	
٦٨٤٠٠	١	٣	شورای عسكری
٣٦٠٠٠	١	٥	اركان حربيه دائره‌سی
١٥٠٠٠٠	٧	١	هيئت تفتيشيه
١٠٠٠٠٠٠	١٣	٠	سواری
٨٠٠٠٠٠	١٥	٠	استحكام
١٠٠٠٠٠٠	٢٠	٠	رديف
٢٠٠٠٠٠٠	٢١	٢	شعير ، صمان
٣٠٠٠٠٠	٢٦	٠	اردولر متفرقه‌سی
٥٠٠٠٠٠	٣٣	٠	طشره مكاتب عسكريه‌سی
٤٠٠٠٠٠٠	٣٥	٢	قادرو خارجی تعيينات
١٩٥٩٣٤١	٣٦	٠	مأمورين صحيه فرق مخصوصاتی
٦٠٠٠٠٠	٤٠	٠	طوپخانه‌دن نقل ايدن قطعات
٩٠٠٠٠٠	٤١	٢٤	رتبه‌سز تيمارجی وجراح
٥٠٠٠٠٠	٤١	٢٨	احتياط ضابطانی
١٠٠٠٠٠٠	٤١	٨	اركان حربيه مكتبی
٧٠٠٠٠٠	١١	٠	يمن ضم معاشی
١٠٠٠٠٠	٤١	٥	ائمه و كتاب عسكريه ضم معاشی
١٥٦١٣٧٤١			

٣ محرم سنه ١٣٢٩ و ٢٢ كانون‌اول سنه ١٣٢٦

اوچ یوز یکرمی بش سنه‌سی خدماتندن دورهٔ حسابیه ظرفنده تحقق ایدوب اوچ یوز یکرمی التی سنه‌سی نیسانی نهایتنه قدر تسویه اولونامیان وسنهٔ حالیه مارتی نهایتنه قدر تحقق قیدی اجرا ایدیله‌مامش اولان مبالغك اوچ یوز یکرمی آلتی سنه‌سی بودجه‌سی اوزرندن تخصیصات منضمه صورتنده تسویه‌سنه مأذونیت اعطاسنه دائر مادهٔ قانونیه

اوچ یوز یکرمی بش سنه‌سی خدماتنده دوهٔ حسابیه ظرفنده تحقق ایدوبده اوچ یوز یکرمی التی سنه‌سی نیسانی نهایتنه قدر تسویه اولنه‌میان وسنهٔ حالیه مارتی نهایتنه قدر تحقق قیدی اجرا یدیله‌مامش اولان قرق بکی میلیون اللی بش بیك طقوز یوز اللی التی غروشك اوچ یوز یکرمی التی سنه‌سی بودجه‌سی اوزرندن تخصیصات منضمه صورتنده تسویه‌سنه چون مالیه نظارتنه مأذونیت ویرلمشدر .

مجلس اعیان ومبعوثانده قبول اولنان اشبو لایحه‌نك قانونیتی وقوانین دولته علاوه‌سنی اراده ایدرم.

٤ محرم سنه ۱۳۲۹ و ۲۳ کانون اول سنه ۱۳۲۶ .

محمد رشاد

صدر اعظم — مالیه ناظری

ابراهیم حقی — جاوید

۳۲۵ سنه‌سی خدماتندن ۳۲۶ سنه‌سی مارتی نهایتنه قدر تحقق و نیسان نهایتنه قدر تسویه اولنه‌میان دیون

٤۳٤۸۱۹	دیون عمومیه
۲٦۷٦۲۹۱	مالیه
٥٤۹٦٤	دفترخاقانی
٤۸۳۸۲۱	رسومات
۱۲٤۱	صدارت
۰	شورای دولت
۱۳۰۰٤۸۱	داخلیه
۱۰٥۳۰۹	امنیت عمومیه
۲۱۹٤۸۱	خارجیه
۱٤۰۷٥۱٤٥	حربیه
٦۰۷٤۱۱۲	اعمالات حربیه
۲٤۷۲۲۱	بحریه

٥۱۹۲٤٤۲	ژاندارمه
۲۷۰۹٥۱	علمیه
۳٤ ۷٥٦	عدلیه
۳٥۱٥٤۳	معارف
۱٤۳۱۷۷	اورمان ومعادن وزراعت
۹۱۱٥٤۰	تجارت ونافعه
٦۳۹٥۱۲٥	جاز تیموریولی
۱٥٤٥۰۳۳	عسکری تقاعد صندوقی
۳۱۷۱۲۳	ملکیه » »
۳۷٥۷۰۹	علمیه » »
۱۲٤۳۹٤	معزولین » »
٤۲۰٥٥۹٥٦	

۱۳۲۵ سنه‌سنده تقاعدی اجرا ایدیلن امرای بحریه ایله بونلردن وفات ایدنلرك عائله‌لرینه نقصان اوله‌رق تخصیص قلنان معاشاته ضمیات اجراسنه دائر قانون

ماده ۱ : بیکباشی وقائممقام ومیر آلای رتبه‌سنه قدر اولان اوچ صنف بحریه امراسندن بیك اوچ یوز یکرمی بش سنه‌سی اغستوسنك برنجی کونندن صوکره تقاعدلری اجرا قلنانلرك تقاعدمعاشلری مومی الیهمك معاشاتنه سنهٔ مذکوره ظ قنده‌وقوعبولان واستحقاقلری اولدیغی حالده دائرهٔ بحریه‌بودجه‌سنه ادخال قلنمامش اولسیله تام اوله‌رق تأدیه ایدلمین ضمائم اوزرندن ضمائم مذکوره تماماً تسویه و تقاعدیه توقیفاتی اجرا قلنمش کبی حساب وتخصیص اولنه‌جقدر .

ماده ۲ : بیك اوچیوز یکرمی بش سنه‌سی اغستوسنك برنجی کونندن صکره وفات ایدن امرای بحریه‌نك ایتام وارامله‌سنه دخی برنجی ماده‌ده تصریح ایدلدیکی وجهله معاش تخصیص ایدیله‌جکدر .

ماده ۳ : اشبو مواد قانونیه‌نك اجراسنه بحریه ومالیه نظارتلری مأموردر .

مجلس مبعوثان واعیانده قبول اولنان اشبو لایحه‌نك قانونیتی وقوانین دولته علاوه‌سنی اراده ایدرم.

٦ جمادی‌لاخره سنه ۱۳۲۹ و ۲۲ مایس سنه ۱۳۲۷

محمد رشاد

بحریه ناظری نامنه	مالیه ناظری	صدر اعظم
مستشار	نائل	ابراهیم حقی
رستم		

خاقان سابقك کریمه‌لری شادیه ورفیعه وعایشه سلطانلر حضراتنك معاشلرینه ضم وصلاح‌الدین افندی‌حضرتلرینك کریمه‌لری بهیه‌ورقیه سلطانلرحضراتنه‌ده معاش تخصیصی‌حقنده مادهٔ قانونیه

خاقان سابقك کریمه‌لری شادیه ورفیعه وعایشه سلطانلر حضراتی معاشلرینه کانون ثانی ابتداسندن اعتباراً یکرمیشر بیك‌غروش ضم وصلاح‌الدین افندی‌حضرتلرینك کریمه‌لری بهیه‌ورقیه سلطانلر حضراتنه‌ده اونر بیك غروش معاش تخصیص اولنه‌رق ذات حضرت پادشاهی وخاندان سلطنت بودجه‌سنك ایکنجی فصل ایکنجی ماده‌سنه علاوةً تأدیه‌سی ایچون مالیه نظارتنه مأذونیت ویرلمشدر .

۱۳ صفر سنه ۱۳۲۹ و ۳۱ کانون ثانی سنه ۱۳۲٦

جنتمکان سلطان عبدالعزیز خان حضرتلرینك ایکنجی مابینجیسی فخری بك ایله شیخ‌الاسلام اسبق مرحوم خیراه افندی زاده مکی بکه معاش تخصیصی حقنده مادهٔ قانونیه

جنتمکان سلطان عبدالعزیز خان حضرتلرینك ایکنجی مابینجیسی فخری بکك معاش سابق بولنان ایکی بیك غروشك ۱۳۲۷ سنه‌سی مارتنك ابتداسندن اعتباراً قید حیات ایله تخصیصنه و شیخ‌الاسلام

اسبق مرحوم خیراه افندی زاده مکی بکه کذلك ۱۳۲۷ سنه‌سی مارتی ابتداسندن اعتباراً شهری بیك بش یوز غروش معاش اعطاسنه وبومبالغك سنهٔ مذکوره موازنه‌سنه علاوه‌سنه مالیه نظارتی مأذوندر .

۵ جمادی‌الاخره سنه ۱۳۲۹ و ۲۱ مایس سنه ۱۳۲۷

نامق کمال بك مرحومك حرمی خانمك محتاجین معاشنك خدمات وطنیه ترتیبنه نقلی حقنده مادهٔ منفردهٔ قانونیه

نامق کمال بك مرحومك زوجه‌سی نسیمه خانم افندینك خزینهٔ جلیله محتاجین معاشاتی میانده مخصص بش یوز غروش معاشنك « خدمات وطنیه » ترتیبنه نقلنه مالیه نظارتی مأذوندر .

۹ جمادی‌الاولی سنه ۱۳۲۹ و ۲۵ نیسان سنه ۱۳۲۷

حرمین شریفین وظائفنه ضمائم اجراسی حقنده مادهٔ قانونیه

حرمین تعریفین خدمه‌سی وظائفنه ضمائم اجرا قلنمق اوزره اوچ یوز یکرمی یدی سنه‌سی اوقاف بودجه‌سنده کورینان فضلهٔ وارداتدن ایکی بیك لیرانك صرفی ایچون اوقاف نظارتنه مأذونیت ویرلمشدر.

۹ جمادی‌الاولی سنه ۱۳۲۹ و ۲۵ نیسان سنه ۱۳۲۷

خزینه‌نك مالی اولان اناطولی تیمور یولی حصه سنه‌داتی ایچون اعطاسی مقتضی مبالك اوچ یوز یکرمی التی سنه‌سی مالیه بودجه‌سنه علاوه‌سی حقنده مادهٔ قانونیه

خزینه‌نك مالی اولان سکز بیك عدد دردنجی ترتیب اناطولی عثمانلی تیمور یولی حصه سنداتی ایچون مذکور تیمور یول مجلس اداره‌سی قراری موجبنجه بهر حصه ایچون یوزده اون حسابیله اللیشر فرانقدن ۳۰ حزیران سنه ۱۹۱۰ تاریخنده اعطاسی لازم کلان اون یدی بیك آلتی یوز لیرانك مجیدیه آچقه مقابلی اولان بر ملیون سکز یوز بش بیك یدی یوز التمش غروشك بیك اوچ یوز یکرمی آلتی سنه‌سی مالیه بودجه‌سنده بر فصل مخصوص تشکیل ایدلك اوزره مالیه نظارتی صرفنه مأذوندر .

مجلس اعیان ومبعوثانده قبول اولنان اشبو لایحه‌نك قانونیتی وقوانین دولته علاوه‌سنی اراده ایدرم.

۱۳ صفر سنه ۱۳۲۹ و ۳۱ کانون ثانی سنه ۱۳۲۶

محمد رشاد

مالیه ناظری	صدر اعظم
جاوید	براهیم حقی

تحریر املاك معاملاتی ایچون مقتضی مبالغك مالیه بودجه‌سنه علاوةً صرفی حقنده مادهٔ قانونیه

مالیه‌نظارتجه بوکره باشلانیلان تحریر املاك معاملاتیله مرکز وطشره‌نك سنهٔ آتیه‌قیود حسابیه‌سنه متعلق اولهرق طبع واحضاری لازم کلان دفاتر واوراق ایچون مالیه بودجه‌سنك دردنجی فصلنك اون دردنجی ماده‌سنه علاوةً بر میلیون غرشك صرفنه مأذونیت ویرلمشدر .

مجلس اعیان ومبعوثانده قبول اولنان اشبو لایحه‌نك قانونیتی وقوانین دولته علاوه‌سنی اراده ایدرم.

۵ محرم سنه ۱۳۲۲ و ۳ کانون ثانی سنه ۱۳۲۶

محمد رشاد

مالیه ناظری صدر اعظم

جاید ابراهیم حقی

مقدما درس عامدن اولوب پایه‌یه نائلیتلری حسبیله درسعامغه مخصص معاشلری قطع ایدیلن والیوم آچیقده بولنانلره پایه آلیان امثالی مدرسین درجه‌سنده معاش تخصیصنه دائر

مقدما درس عامدن اولوب اخیراً پایه‌یه نائلیتی حسبیله اصول مقرره موجبنجه درس عاملق معاشی قطع ایدیلان ذواتدن آچیقده بولنانلره پایه آلیان امثالی مدرسین درجه‌سنده معاش تخصیص وبونك ایچون اقتضا ایدن مبالغ درس عام تخصیصاتنه علاوه اولنه‌جقدر .

مجلس اعیان ومبعوثانده قبول اولنان اشبو لایحه‌نك قانونیتی وقوانین دولته علاوه‌سنی اراده ایدرم.

۵ جمادی‌لاخره سنه ۱۳۲۹ و ۲۱ مایس سنه ۱۳۲۷

محمد رشاد

مالیه ناظری صدر اعظم

نائل ابراهیم حقی

صوك

عثمانلی بانقه‌سی

۱۸۶۳ تاریخلی فرمان همایون ایله مؤسس عثمانلی آنونیم شرکتی

سرمایه‌سی ۲۵۰ میلیون فرانق یعنی ۱۰ میلیون عثمانلی لیراسی

مرکز عمومیسی : استانبول — غلطه‌ده کائن بنای مخصوص

مدیر عمومی : موسیو ده‌فه‌س

مدیر عمومی (معاونی : موسیو نیاس

شعبه‌لری آتیده‌کی محللرده در :

آله‌پازاری — آنطالیه — آطنه — آفیون قره‌حصاری — آیدین — حلب — اسکندریه — ادرنه — آنقره — بغداد — بصره — بیروت — بروسه — حیفا — قاهره — قسطمونی — قاوالا — شام — دده آغاج — ارضروم — اسکی شهر — قدس — کیره‌سون — کوتاهیه — قونیه — یافه — لارناقه — مرسین — مدللی — مناستر — موصل — عشاق — پورت‌سعید — باندیرمه — سلانیك — صامسون — سیواس — ازمیر — طربزون — طرابلس غرب — اسکوب — حانیه.

بو شعبه‌لردن باشقه آتیده‌کی محللرده برر مأموری واردر :

عینتاب — آق شهر — بیله‌جك — فاماغوستا — کوملجنه — همص — لیماسول — نازللی — نیقوس — تکفورطاغی — طرابلس شام — طرسوس.

عثمانلی بانقه‌سی هرنوع بانقه معاملاتی اجرا ایده‌ر مملکتمزك اك مکمل و رسمی بر مؤسسهٔ مالیه‌سیدر. بوندن باشقه عثمانلی بانقه‌سی عائله‌لر ایچون تصرف صندیغی آچمشدر. غایت نافع شرائطله بر چاریك لیرادن اعتباراً آچقه قبول ایدیلیر. و ایسته‌ینلره حتی اون پاره‌بیله آنه‌رق پاره بیریکدیرمك اوزره مهرلی قومباره‌لر ویریلیر.

عثمانلی بانقه‌سی بك اوغلنده و استانبولده، هرنوع غیراز اشیا و اوراق و مجوهرات معاملاتنه مخصوص بر آلتنده بر طاقم قاصه‌لر وجوده کتیرمشدر. یانغنه و هرتورلو آتشه قارشی مصون اولان بوقاصه‌لر آز بر اجرتله هرکسه ایجار اولنور.

حدیده ـ صنعا

وشعباتی عثمانلی دمیر یولی شرکتی

خطهٔ یمانیه‌نك اهمیتی معلومدر . عصرلردن بری هر درلو وسائط تمدین و ترقیدن محروم قالمش اولان بومبارك قطعه‌ده ایلك ترقی آدیمی

حدیده ـ صنعا تیمور یولی

(وجبانه) لیمانی

ایله آتیلور . بو مهم ، یمنك ایلك حیات طاماری حکمنده اولهجق اولان شمندوفر خطنك انشاسی ایچون بر شرکت تشکل ایتمش ، حتی خطك وضع اساس رسمی‌ده اجرا قلنمشدر .

یمن کبی هنوز باکر سینه‌سی آچیلمامش ، ایشلنمه‌مش ، اسکیدن بری مشهور و زنکین اولان بر قطعه‌ده انشا ایدیلهجك ، بورانك اك مهم اقسام داخلیه‌سنی ساحله ربط ایده‌جك اولان بوخطك اهمیتی قولایجه آکلاشیلیر . وبوسایه‌ده

حدیده ـ صنعا تیمور یولی

شرکت عثمانیه‌سنك پارلاق استقبالی ، قولایجه تعین ایدر .

ابراهیم نظیف اجزا خانه‌سی مستحضراتی

امثالسز قوت ، اشتها ، هضم علاجی

کینا نظیف

قوته ، اشتهایه احتیاجی اولانلره خسته‌لقدن یکی قالقانلره ، قانسزلقدن شکایت ایدنلره توصیه‌یه شایان یکانه اکسیردر . حیاتك کافه‌سنده تأثیر سریع وقطعیسی اولدیغی کبی عموم خسته‌لقلرك نقاهتنده استعمالی ضروریدر .

قاسقارا نظیف

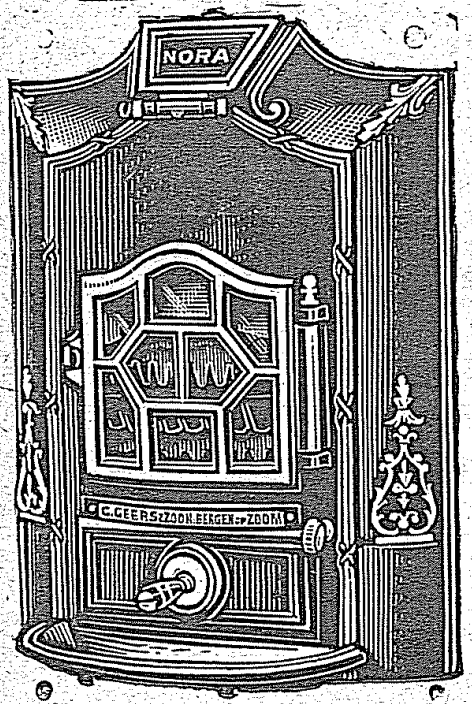
دائمی انقباضك أك برنجی علاجیدر .

LE QUINA NAZIF

renferme tous les principes utiles des meilleurs Quinquinas et constitue une liqueur agréable à prendre ; il est particulièrment recommandé - contre l'anorexie, les mala dies d'estomac, les fièvres, paludeénnes et la convalescence d'un grand nombre de maladies.

LE CASCARA NAZIF

est le remède par excellence contre la constipation habituelle.

صوباجی کرقور

هرجنس چینی صوبالرك فوق العاده‌لری ، تصرفلی یمك صوبالری ، حمام تزانلری ، چماشیر قاینانه قازانلری ، طلومبه ، بانیو ولوازمات سائره .

هم یمك پیشیرمك هم حمام ایصیتمق ، هم ده چماشیر ایچون ایستنیلن مقداردہ صیجاق صو احضار ایتمك اوزره قالوریفرلی یمك صوبالریده یاپیلور . تصرفلی یمك صوبالریمز عثمانلی آشجیلریمز طرفندن فوق العاده مظهر تقدیر اولمشدر . یمك صوبالریمزك تصرفندن ماعدا سهولتی‌ده واردر . بونلرله یمك احضاری غایت تمیز وقولایدر .

هر بوی وبیچمده اوچلی اوزرینه ویریله‌جك سپارش قبول واعمال وهمان یرلرینه وضع ایدیلیر . طشره‌دن سپارش قبول ایدیلیر .

هرنوع اشیا مقسطاً دخی ویریلور . شرائط مغازه‌مزجه قرار لشدیرلمشدر .

ادرس — اسکی ضبطیه جاده‌سی نومرو ١٦

آثار

جدیدهٔ مختلفه

کائنات کتابخانه سی

باب عالی قارشوسنده نومرو ۷۳

آثار

مفیدهٔ قانونیه وسائره

باموق زراعتی وتجارتی	: ۶۵ شکلی حاوی و ۵۰۰ صحیفه‌یی متجاوزدر	۲۰	باموق زراعتی متخصصلرندن سبوح اسپانیان افندی
آثار صفا — مجلد	: ادبیات حقیقیه کتبخانه‌سنك ۱-۶ نجی عددلرینی محتویدر	۲	اسماعیل صفابك مرحوم
محاکمات ادبیه	: « « « ۷ نجی عددیدر	۵	« « «
آرسه‌ن‌لوپه‌نك یکی سرگذشتلری	: غایت مراق آور ودهشت انگیز بر رومانـدر جلد ۲	۸	محمد علی بك
آرسه‌ن‌لوپه‌نك اسراری	: « « « « (۸۱۲) جلد ۲	۶	« «
شرلوق هولمسه قارشی آرسه‌ن‌لوپه‌ن	: « « ۶ قسم رومانی حاویدر	۶	« «
مصاحبهٔ صحیه ـ مصور	: هر أوه لازم غایت استفاده‌لی بر اثردر	۷½	جلال اسماعیل پاشا
ایپك بوجکی بسلمك اصولی	: فن مذکوره عائد ۱۱ بحثی شامل ومصور بر اثرمفیددر	۴	محمد عارف بك
کوچك علم هیأت	: غایت ساده بر اسلوب ایله یازلمش مصور بر هیئاتدر	۵	احمد توفیق بك
فوطوغرافیا	: رسمی حاوی وفوطوغراف اخذندن باحثدر	۴	م. عبداه افندی
مادمازه‌ل ژوزه‌ت یاخود پارس فاجعه‌لرندن برعمونه	: مترجم جنائی بر رومانـدر	۱۱½	مصطفی رفیق بك
اصول محاکمهٔ حقوقیه شرحی	: ایکی جلددن مرکب اصول حقوقیه قانوننك تمام شرحیدر	۳۵	احمد ضیا بك
تعیین مرجع	: عموم محاکم عدلیه‌نك وظائفی معینـدر	۱۰	محمد شوقی بك
تمیز لایحه‌سی	: اعلامات حقوقیه‌نك مفسوخیت احکامندن باحثدر	۱۰	عثمان نوری بك
فن ختان	: ختانك شرعی ، طبی ، جراحی کافهٔ مباحثی جامعـدر	۱۳½	رضا نور بك
عثمانلی لسانی	: یکی طبع اولنمش مکمل ومفصل نو اصول بر اثردر	۲۰	صالح احسان بك
اصول مثلثات مستویه	: مکاتب اعدادیه طلبه‌سنه مخصوصـدر	۱۰	محمد علی بك
مکمل علم حساب قسم نظری	: « « « «	۶	حسن فرید بك
« « قسم عملی	: « « « «	۶	« « «
سجع وقافیه لغتی	: موزون ومقفا بالجمله کلماتی حاوی مکمل بر لغتدر	۲۷	علی سیدی بك
دفتر غلطات	: ۱۵۰۰ قدر کلماتی و ۷۰۰ الفاظ مترادفه‌یی حاویدر	۱۰	« «
لغتجهٔ ادبیات	: سجع وقافیه لغتنك ذیلیدر	۵	« «
تربیهٔ اخلاقیه و مدنیه جلد ۲	: مکاتب اعدادیه‌نك ۱ و ۲ نجی صنفلرینه مخصوصـدر	۸	« «
خوانندهٔ « مصور »	: یکی و اسکی بالجمله شرقیلری محتویدر (مع ذیل)	۳۰	احمد عونی بك
میزان التطبیق جلد ۲	: اصول محاکمات جزائیه‌نك شرحی وتطبیقاتیدر	۳۰	خالد بك افندی
تعلیم لسان عثمانی	: لاریوأفلوری غرامری طرزنده مکمل عثمانلی صرف ونحویدر	۷½	احمد راسم بك
عثمانلی لسانی الفبای	: حرکه‌لی وقراءتی حاوی الفبای عثمانی‌در	۲	صالح احسان بك
قید مضاعف فن دفتری	: رشدیه‌لره مخصوص مختصر اصول دفتریدر	۳½	بحری عارف بك
مخزن العلوم مجلد	: علوم متعدده‌دن باحث بر اثر مهمدر. مجلد	۱۰	محمد طاهر وسرکزافندیلر
فرانسزجه‌دن ترکجه‌یه اصطلاحات لغتی	: ایکی جلددن مرکب مکمل برلغتدر	۴۰	سینابیان وطنغرا ندیلر

بالاده محرر کتابلره طشره‌لردن سپارش وقوعنده یوزده یکرمی نسبتنده پوسته وتعهد اجرتی کوندرلیدر .

آنجق قولی پوستال اولان محللردن یالکز قولی اجرتی اخذ اولنور . اشبو کتابلردن ماعدا هرنوع کتابلر وغزته سپارشنی کتبخانه‌مز قبول وکمال سرعتله ارسال ایلر .

لافونسیر

حریق وحیات ونقلیات سیغورطه شرکت عمومیه‌سی
مرکز اداره‌سی : پارس — بانقه‌سی : قره‌دی لیونه
درسعادت وممالك عثمانیه ایچون مدیرلری : ژ . ساوه‌ریو وقونت قالیقس
غلطه‌ده چنار سوقاغنده نومرو ۷

LA FONCIÈRE — Transports
CAPITAUX :
25.000.000

LA FONCIÈRE — Incendie
CAPITAUX :
25.000.000

LA FONCIÈRE — Vie
APITAUX :
25.000.000

LE PALLADIUM
BRIS-DE-GLACES

J. G. SAVERIO et COMPTE CALIX
Directeurs Particuliers

ΛΑ ΦΟΝΣΙΕΡ

ΓΕΝΙΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΑΙ
ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΠΥΡΚΑΪΑΣ ΖΩΗΣ ΔΙΑΜΕΤΑΚΟΜΗΣΕΩΝ
ΕΝ ΠΑΡΙΣΙΟΙΣ

Τράπεζα τῆς Ἑταιρίας: ΛΥΩΝΙΚΗ ΠΙΣΤΩΣΙΣ

Γενικοὶ ἀντιπρόσωποι ἐν Τουρκίᾳ
Ι. Γ. ΣΑΒΕΡΙΟΣ ΚΑΙ ΚΟΝΤ ΚΑΛΙΞ
Ἐν Γαλατᾷ, ὁδὸς Τσινάρ, ἀριθ. 7.

ԼԱ ՖՕՆՍԻԷՐ

ՀՐԴԵՀԻ ԿԵՆԱՑ ԵՒ ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԵԱՆ Ա.ՊՀՎ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ԿԵԴՐՈՆ ԲԱՐԻԶ—ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ, ԳՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ
ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՀԱՄԱՐ ՏՆՕՐԷՆՔ
Ժ. Կ. ՍԱՎԷՐԻՕ Եւ ԳՕՆԹ ՔԱԼԻՔՍ
Գալաթիա, Ջրցար փողոց, թիւ 7

باب عالی جامع شریفی قارشوسنده

عثمانلی مجلد خانه‌سی

صاحبی

لئون قره قاشیان

یکرمی بش سنه‌در اجرای صنعت ایدن اشبو مجلدخانه حقنده فضله‌سوز سویلمکه لزوم یوقدر . یالکز شوقدر سویلیه بیلیرز که ظریف ، متین واهون جلد بیار مشین ماروکن ، بز ، قادیفه جلدلر .

— غایت اغیر هدیه‌لك —

اوطو قائل کتبخانه‌سی

بك اوغلنده جادهٔ کبیرده نومرو ٤٥٧

آثار عسکریه‌نك انواعی . — جغوغرافیا خریطه‌لری . —

محلی واجنبی هرنوع جرائد ورساله‌لر فروخت اولنور .

اقونومیق قوئوپراتیف

شرکتی

۱۸۸۳ سنه‌سنده تأسیس ایدلمش بقالیه ولوازم بیتیه تجارتخانه‌سی

اقسیون سرمایه‌سی ۸۰۰۰ انکلیز لیراسی
تحویلات سرمایه‌سی ۶۰۰۰ « «
۳۰ حزیران سنه ۹۱۱ تاریخلی احتیاط اقچه‌سی ۱۰,۵۶۰ « «

مرکز معاملاتی :

درسعادتده غلطه‌ده هزارن سوقاغنده ۱ نومرولو دائرهٔ مخصوصه‌در .

استانبول شعبه‌سی :

اسکی ضبطیه جاده‌سنده یکی انشا اولنان تلغرافخانه قارشوسنده ۱۷ نومرولو دائره

بك اوغلی شعبه‌سی :

تپه‌باشی جاده‌سنده ۱۲ نومرولو مغازه

قاضی کوی شعبه‌سی :

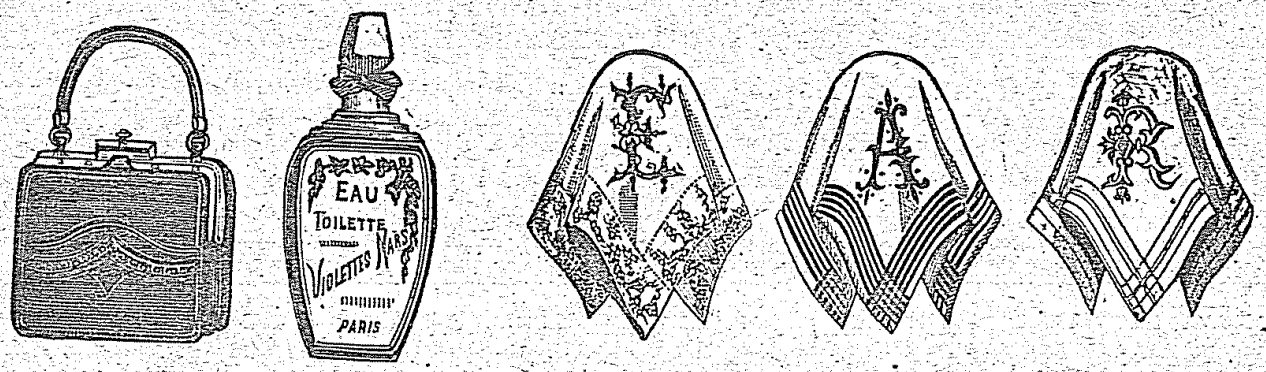
مهردار جاده‌سنده ۲۱ نومرولو مغازه

کاغدجیلق وانکلیز غزته ونشریاتی شعبه‌سی
بك اوغلی تونل خانده ۵ نومروده

تلغراف آدرسی :
غلطه‌ده اقونومیق شرکتی

شرکتك بانقه‌سی :
دولت علیهٔ عثمانیه بانقه‌سی

ترکجه قتالوغ استنلدیکی زمان کرك پوسته ایله وکرك مغازه‌لرمزدن تقدیم ایدیلیر .

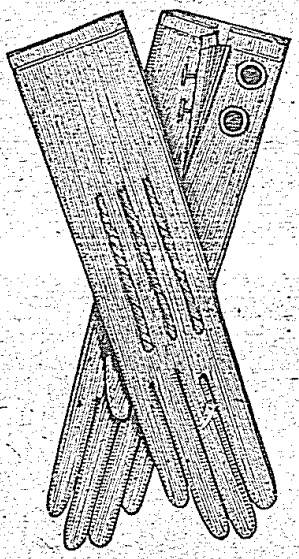

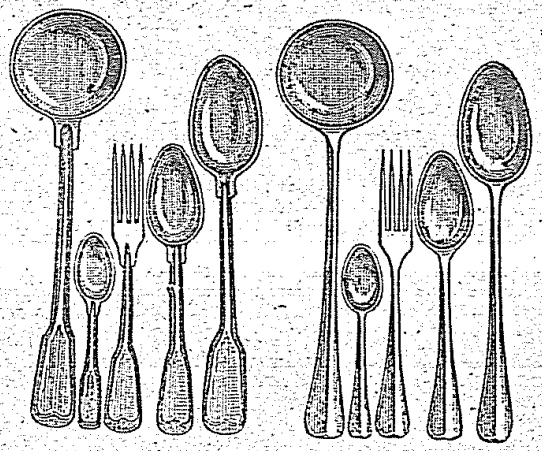
كمال عصر تحافيه مغازه سى

درسعادتده سلطان حمامى جاده‌سنده ١٨ نومروده

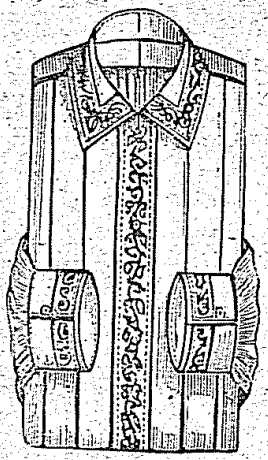
هرنوع اشياى تحافيه فانيلالر چورابلر، منديللر، پاره چانطه‌لرى، قوله‌لى كوملكار، ده‌قولته، دونلروسائره

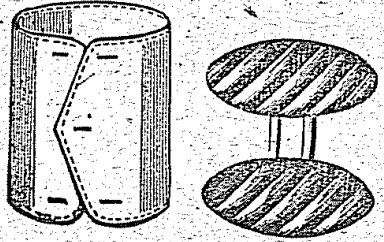

فيئاتلر پك اهون ومقطوعدر.

شهرمزك اك ناموسكار تجارتخانه‌سنى توصيه ايلرز ه

ناپولیونك چاپقینلغی وسودالیلری

مندرجاتی : ناپولیونك ترجمهٔ حالی، کنجلکی، مترهسی آغوشندهٔ خالهزادهمك یتاق اوطهسنده عریان بروجود ، ناپولیونك بوسهلری اعتراف عشق ، اتحاد عشق قفسلری ، عاشقانه مکتوب ، قره خبرلر ، ناپولیونك حیات بهارکلبکلریله شقالشمسی ناپولیونك ایلك خواردهلغی ، (پالهروواپال) جادهسنده کیجه قوشلری ، خوشبولالهلر قولکسیونی ، قافهشانتانده ناپولیون درت نومروده ، سرمایهلر ، دهشتلی یانغین ، دلبر قادینلر طرفندن ناپولیونه نهلر تقدیر ایدیلیور ، والانسده سود اپیشنده حکمدار دهقولتاجیلری ، چادیر کوشکنده ، ناپولیون سوکلیدسنی حلواتسیراینه قبول ایتمسی ، لیونده اغتشاش ، لالهرخ قادینلر قلوب نسوان ، ناپولیون نظرنده هرکوزل قادین قرالیچهدر ،

فلاکتزده والده ، سکز یتیم ، برکلزار حلوتده ایکی کل بردیکن ، سعادت شرقیلری ، اختلال وانقلاب فکرلری ، قانون اساسی مجبانی قلوبی ، قورسیقا اختلالی ، برنجی فرانسز جمهوریتی ، بیاض لکهسز وجودلر ، ناپولیونك محفل خوبانی ، ناپولیونك ازدواجی ، ناپولیونك کلشنسرای خاصنك ارکان محتشمهسی ناپولیونك ورودی وسیلهسیله اعلان شادمانی ایدن محبوبهلر مصرده برنادرهٔ خلقت هم فلاح طبیعت ، مصر وسودان جنکاورلری ، شانلی جنرال بابامز والدهمزی عفوایت ، ناپولیونك مصرده انتخاب ایتدیکی مترهسی مادام فور ، ناپولیونلر نیل مبارکك ساحل سیمینده نشوان ایدن برجنك آلهسی وسائره .

« لوور » و « ورسای » موزه سنده کی اصللرندن فوطوغرافی ایله آلنان کرانبها رسملرله مزیندر . بوتاریخی وعاشقانه اثرك فیاتی ۸ غروشدر . مرکزی اعتماد کتبخانهسیدر .

نقل مکان

باغچه قپوسنده شکرجی حاجی بکرك قارشوسنده کی معاینهخانهمزك هدمندن طولایی قابینهمزی یکی پوستهخانه قارشوسنده کی ارضروم آپارتمانینده (۱-۲) نومرولو دائرهٔ مخصوصهیه نقل اولنمشدر .

دیش طبیبی

ایسیاق میوحاس

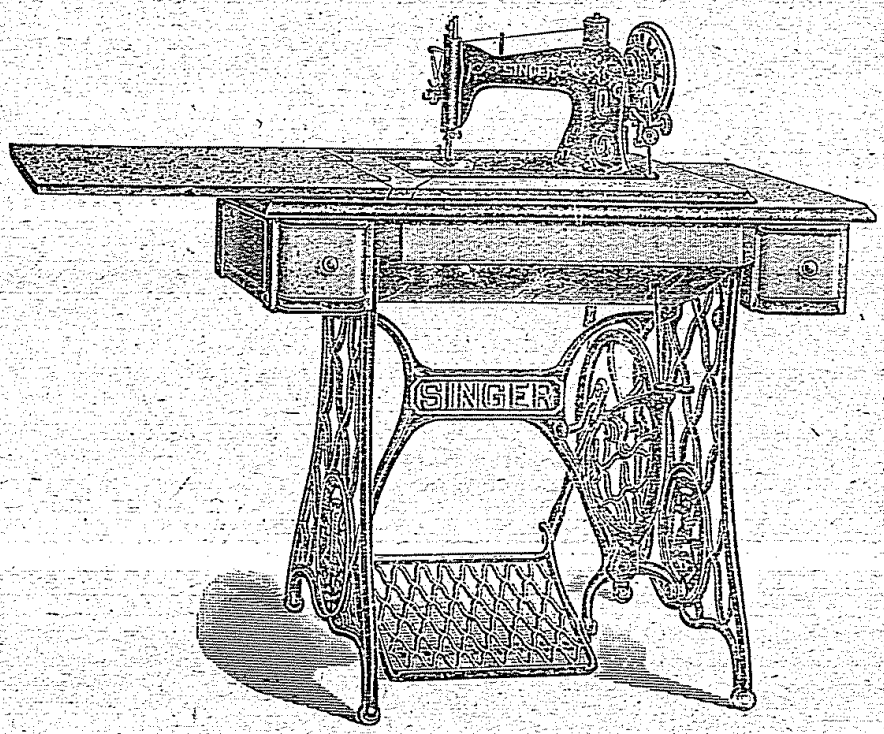
دیشلر ترقیات حاضرهٔ فنیهیه تطبیقاً تداوی وصوك سیستم اوزره هر نوعی اعمال اولنور .

آغزی حس اولنمقسزین دیش چیقاریلور

معاینه پازاردن ماعدا هرکون آلافرانغه (۹ - ٦) وصالی کونی (۱۲ - ۲) یه قدر فقرا مجاناً

سینکر دیکیش ماکینه‌لری قومپانیه‌سی

حقیقی سینکر دیکیش ماکنه‌لری دنیاده موجود دیکیش ماکنه‌لرینك الك ایولریدن
براو قادینی ایچون تصور اولنان الك لزوملی وفائده‌لی شی حقیقی سینکر ماکنه‌سیدر.
سینکر دیکیش ماکنه‌سی هر نوع دیکیشلری حیرتبخش بر صورتده دیکر

قیورمه‌لر یاپار
آژوراپشلر
خرقه دیکر
اوری یاپار
صوتاش دیکر

قیوریتی یاپار
قاتلامه یاپار
بوزمه یاپار
مرامت• یاپار
کنار شریدی
دیکر

وبونلردن ماعدا فوق‌العاده کوزل وظریف نقشلر وغایت اینجه دانتلالر ایشلر
سینکر ماکنه‌سی الك مکمل دیکیش ماکنه‌سی اولوب هرعائله ایچون حقیقةً پك قیمتلی براشیادر.
ممالك شرقیه ایچون مرکز اداره‌سی : بك‌اوغلی جادهٔ کبیرده بون‌مارشه
قارشوسنده مکرر ٤٤٣ نومرولی بناده

شعبه‌لری

بك‌اوغلنده جادهٔ کبیرده بون‌مارشه قارشوسنده
غلطه بللور سوقاغنده سینکر خانی وقره‌کوی
تراموای یولنده نومرو ١٢٠
استانبول سلطان حمامنده وسلطان بایزیدده
وفاتح حافظ پاشا سوقاغنده نومرو ٦٤
یکیشهرده مانقاسار جاده‌سنده
بیوك آطه‌ده آی یانی کلیسای آرقه‌سنده
اسکداردده چارشو پوینده نومرو ١٤٠
قاضی کوی پازاریولنده نومرو ١١٠ ومودده
نومرو ٦٤ مکرر
مقری کوی استاسیون میدانده
بلاط کوپری باشی سوقاغنده نومرو ١١٣
بشکطاشده تراموای جاده‌سنده
پانغالتی تراموای جاده‌سنده نومرو ٥٧
بیوکدره‌ده واپور اسکله‌سی قربنده
ایوبده جامع کبیر جاده‌سنده

بالعموم شهرلرده شعبه‌لری واردر.

صناعی، تجاری، اقتصادی اوروپا

سرمحرریمز احمد احسان بك تجارت مكتب عالیسنه فرانسزجه لسان ایله تدریس ایلدیکی جغرافیای صناعی و تجاری درسلری ترجمه‌سی بودفعه کتاب حالنده طبع ونشر اولنمغه باشلامشدر. آوروپا قطعه‌سنه عائد اولان اولان برنجی جلدك برنجی قسمنده انکلتره وبلجیقانك حال حاضر تجاری و صناعیسی اك صوك معلوماته مستنداً تشریح اولنمشدر، اثرده انکلتره وبلجیقایه عائد برچوق مهم رسملر واردر. یوز بیوك صحیفه‌دن متشکل ومصور اولان بوقسمك فیاتی:

یش غروشدر.

ولایاندن ارزو ایدنلر التی پچق غروش ارسال ایتملیدر.

طونه

نهری اوزرنده برهفته سیاحت

احمد احسان بك بویاز اوروپایه اولان صوك سیاحتندن عودتنده بالخاصه طونه نهری طریقنی اختیار ایتمشدی. آلمانیاده مونیخ جوارنده کائن پاساو بلده‌سندن راکب اولدینی واپورله وپشته، طونه، بلغراد، اورسووا، سلستره، روسچق، چرناوودا طریقیله بر هفته طونه نهری اوزرنده برسیاحت ایتمش وبولدیغی صورت خصوصیه‌ده فوطوغرافیلردن پچقارمشدر.

عثمانلیلرجه طونه‌نك نه‌قدر بیوك بر قیمت تاریخیه‌سی اولدینی معلومدر. سیاحتنامه‌ده طونه‌نك وضعیت جغرافیه‌سی کچدیکی ممالکك حالی و علی الخصوص اسکی عثمانلی سرحدی اولان سلستره وروسچق و بلغارستان حقنده پك شایان دقت تدقیقات واردر.

طونه‌ده سیاحت

موقع انتشاره وضع اولنمشدر. فیاتی (۱۰۰) پاره‌دن عبارت اولوب طشره‌یه (۴۰) غروشدر.

سالنامهٔ ثروت فنون اعلان قسمی

الك زنكين # سيغورطهٔ عمومية الك جدی

الك صاغلام ## تريستهٔ سيغوريطه قومپانيه سيدر

اسبيغورا خيوبن حقه ذالك

۱۸۳۱ - ۱۲۴۷

آوسترياو مجارستان دولتنك تابعيت وامتياز مخصوصنی حائزدر

ممالك عثمانيه ده ايكيوز بيك ليرايه قريب قيمتی بولنان املاك و عقاراتيله اقتدار ماليسنی مادهٔ اثبات ايتمش اولان يكانه قومپانيه در

اكثر ولايات عثمانيه ده كی آجنته لرينك تابع اولديغی درسعادت مديريت عموميه سی قومپانيه مزك املاكندن بولنان غلطه ده عثمانلی پوسته خانه سی قارشوسنده (سيغوريطهٔ عموميه تريسته) خانی درونده در .

تأمينات آچه سی صوك بلانچو موجبنجه (اون سكز مليون عثمانلی ليراسنه) بالغ اولان قومپانيه مزك كافهٔ بلاد مشهوره ده بايديغی كبی درسعادتده ومصرده جمعاً ايكيوز بيك ليرايه قريب برمبالغ صرف ايله نامنه ثابت ايتديرديكی جسيم ومكمل ثروت ماديهٔ عظيمه سنه دليلدر .

عموم بلاد مشهوره ده كائن املاكنك قيمت حاضره سی [ايكی مليون عثمانلی ليراسنه] قريبدر كه بو ثروت ماديه بالخاصه سيغورطه اولانلرايچون قناعت بخش برجهت امنيتدر . قومپانيه مزك الك چوق مدار غرور وافتخاری اولان جهت تعهدات واقعه سنی تعللات واهيه دن آزاده اولهرق شرائط مقرره دائره سنده رحال ايفا ايتمسيدر .

كرك مديريت عموميه وكرك استانبولده رشاديه جاده سنده ريختم خانده متشبث اداره خانه سی مديری اسماعيل منير بكه ، باب عالی قارشوسنده تسويهٔ امور اداره خانه سی مديری علی بهجت بكه ؛ اسكداره ده اسكله باشنده سيف الدين بكه ؛ مالتپه ده جامع شريف سوقاغنده علی صديق بكه ، استانبول بالق پازارنده عثمان افندی خانده نيقولاكی دكرمنجی اوغلی افنديه و محل مذكوره مقيم طوما اناستاسيادی افنديه مراجعت بيوريله بيليرر .

شرائط اساسيهٔ عموميه مز داخلنده ممكن مرتبه عرض تسهيلات ايديلير .

حياته متعلق سيغوريطه معاملاتمزك انتظام وجسامتی و اولبابه كی تسهيلات بالخاصه شايان اشارتدر .

قومپانيه مزك حين تأسسنده پوز فرانسز ليره سی قيمتنده بولنمش اولان بهر تحويلنك بوكونكی قيمتی :

[بيك درت يوز فرانسز] ليراسيدر .

صرف ترجمه اولهرق تعريفه مز واردر . مديريتمزه مراجعت وياخود تحريراً ارزو بيورانلره عرض ايضاحات اولنور .

Ziyad Ebüzziya
Koleksiyonu

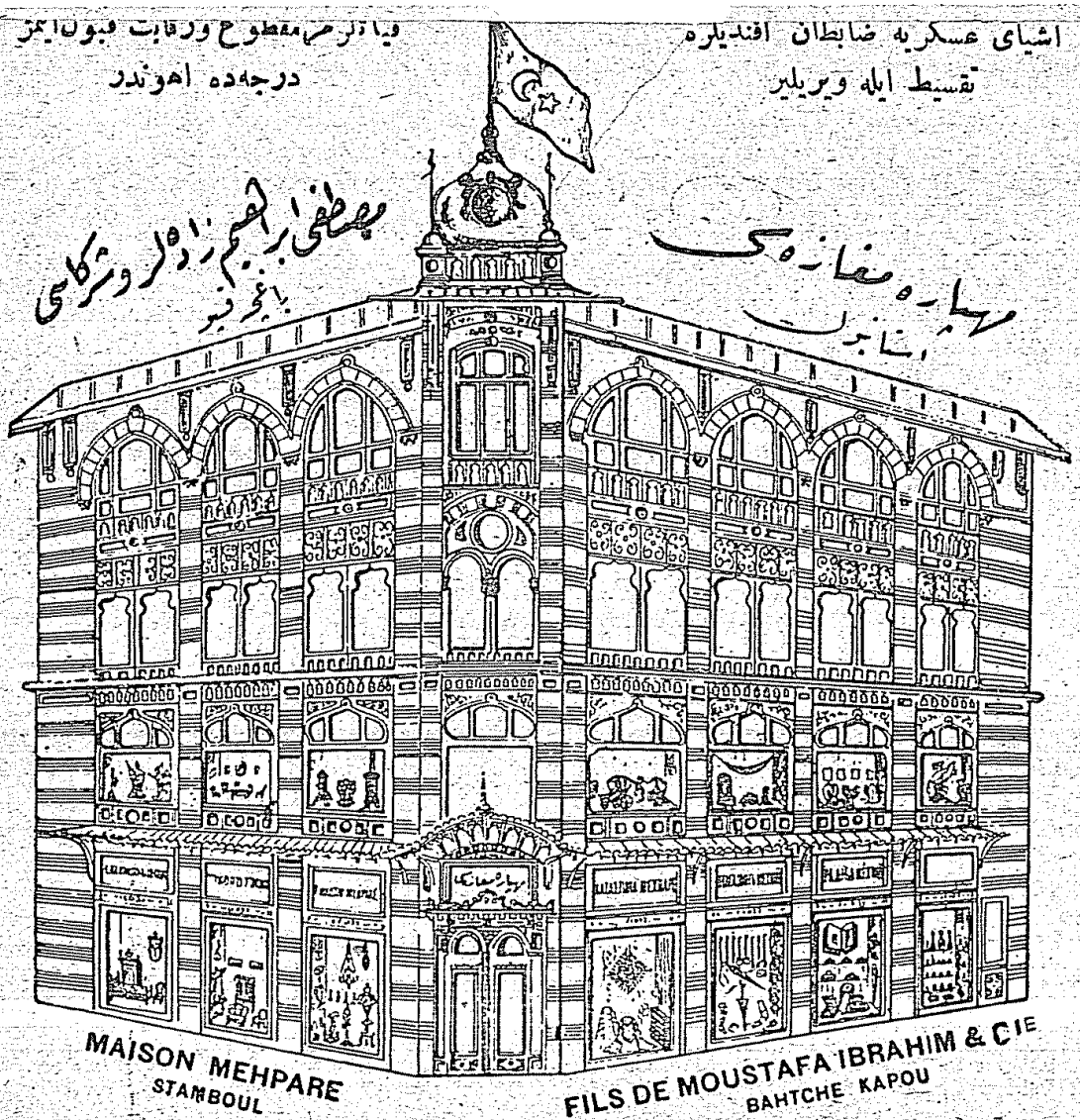
کیریپیناى دیدیکاریتى اوقویکز

فیثاغى ۱۱ غروشدر

Türkiye Diyanet Vakfı
İslâm Araştırmaları Merkezi
Kütüphanesi

اشیای عسکریه ضابطان افندیلره
تقسیط ایله ویریلیر

فیاتلر مقطوع ورقابت قبول ایمز
درجه ده اهوندر

یوبله دائره‌سی —
لك ویتاق اوطه‌سی طا-
قمری، یوفه‌لر، یمك ماصه-
لری، یازیخانه‌لر، قناپه‌لر،
کولتوقلر، صندالیه‌لر،
آینه قونصوللر، صالون
ماصه‌لری، کتبخانه‌لر،
چوجق صندالیه‌لری،
بشیکلر، قناپه طاقملری
ایچون قدیفه‌لر وقماشلر،
بیوکلر وچوجقلر ایچون
هر درلو دمیر وبرونس
قاریوله‌لر و سائر وسطه‌لر
وسائره .

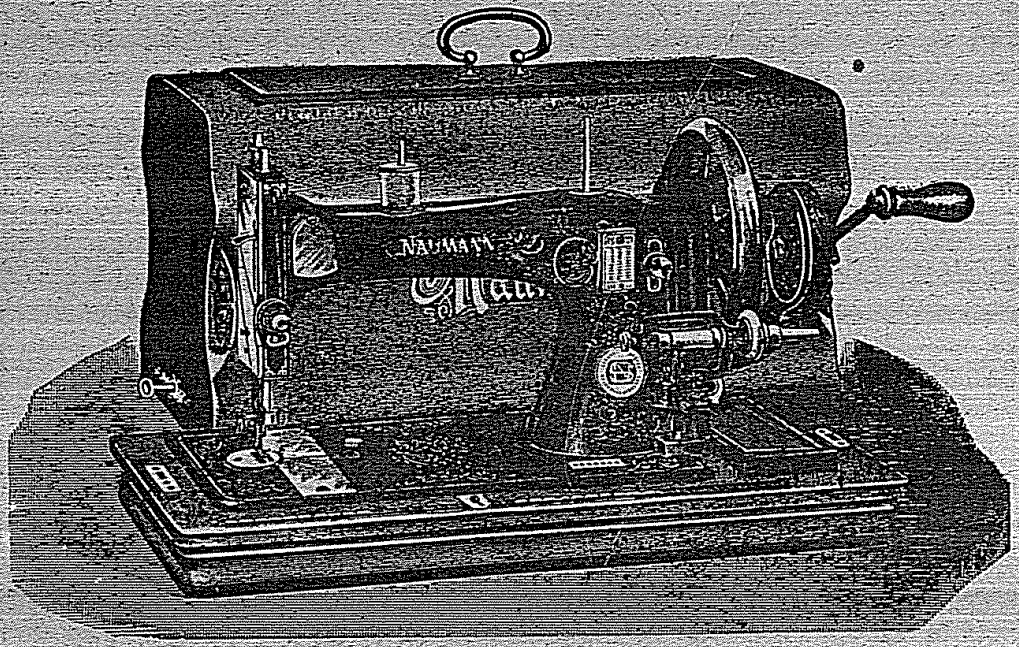
اشیای بیتیه دائره‌سی — مطبخ ادواتی، آلومینیوم اشیا، پورسلن وبللور سفره طاقملری، طباق طاقملری، صوطاقملری
آصمه، اوتورتمه قولونلی اباژورلی مختلف لامبالر، فنارلر، ساعت وشمعدان طاقملری، چای طاقملری، مشهور قرستوفل
فابریقه‌سنك چتال قاشیق طاقملری، کموشلی طاقملر، غاز صوبالری، فنجانلر، بارداقلر، اوتولر، معدن طاتلی طاقملری وسائره

قماش دائره‌سی — ایپکلی یوکلی هردرلو چارشافلقلر، البسه‌لك ایپکلی یوکلی هرنوع قماشلر، بصمه‌لر،
پاتسقه‌لر . جمعیتلره مخصوص تول، دانتل، قره‌پ دوشین، یوللی وایشلمه‌لی تك تك قوستوملر وسائره وسائره .

چماشیر دائره‌سی — ارکك وقادین ایچون ایچ چماشیر طاقملری، ایپك طافطه، یوك، تریکوآتکلکلر،
بلوزلر، قز چوجق البسه‌لری سائره وسائره .

تحافیه دائره‌سی — ایپك، یوك فیلده‌قوس، پاموق فانیله وچورابلر، فرنك کوملکلری بیونباغیلر،
ایپك، کتان، ایشلمه‌لی وپاموق مندیللر، پاره چانطه‌لری، فرانسه‌نك الك مشهور فابریقه‌لرینك لوانطه،
پودره وصابونلری پارس الماسلرینك انواعی طراقلر، شمسیه‌لر، الدیونلر، پچه‌لر، هردرلو ال چانطه‌لری،
یتاق اورتولری، فرچه طاقملری، باستونلر وسائره .

اشیای عسکریه وسیاحت لوازمی دائره‌سی — مشهور (کورچ) دوربینلری، سیار عسکری قاریوله‌لر، سیار
صندالیه‌لر، ماصه‌لر، آصمه چانطه‌لر، خریطه چانطه‌لری، دولاقلر، پوصه‌لر. دودوکلر، ماصه آلتلری، قطعیاً صو کچمز
انکلیز پلورینلری، اکرطاقملری، فیلتره‌لر، ترموسلر، مشین باووللر، چانطه‌لر، سیاحت تووالت طاقملری، ایچریسی یمك
لاقملی سپدلر، آغاچ وسپد صندقلر، دیزاورتولری، پورتاتیف تهلکه‌سز آپوللو طراش طاقملری، ودهاهردرلو اشیای سائره

دیکیش ماکنه‌سی الهجق اولورسه کز

نومان

فابریقه‌سنك غلطه‌ده ریختیم اوزرنده کمرك قارشیسنده خداوندکار خانده کاتن عمومی مغازه‌ینی
یاخود
بك اوغلنده طوغری یولده ۱۸۵ نومروده‌کی شعبه‌سنی زیارت ایتمه‌دن قرار ویرمیکز

اوفاق برمقایسه وتجربه ایله اکلارسکز که

نومان

دیکیش ماکنه‌لری دنیانك اك ایی واك اهون ماکنه‌سیدر .

طوپدن و پراکنده و ویره‌سیه صاتیش

تأمینات جدیه

دونمای عثمانی معاونت ملیه جمعیتی

سیغاره کاغد و دیگر تدارکاتخانه سی

کبار علی مخدوملری

فینجانجیلر نومرو ۸ — استانبول

دونمای عثمانی یه خدمت ایلمك

هم صحتکزی محافظه ایتمك

هم معمولات عثمانیه یه رغبت کوسترمك

هم تجارت ملیه یه یاردیم ایلمك ایچون

دونمای عثمانی معاونت ملیه جمعیتی منفعتنه چیقان

سیغاره کاغد

و

دیگر تدارکاتی

ترجیح واستعمال ایتمك وظائف وطنیه دندر .

خصوصا که فیاتده هیچ فرق یوقدر .

عمومی ده پوزیتوسی استانبولده فینجانجیلرده نومرو ۸

لمهٔ ثروت ف

دویچه بانق

DEUTSCHE BANK

مرکزی برلین : ۱۸۷۰ده

سرمایه‌سی

تمامیله تأدیه اولونمش : ۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰ مارق

۱۹۱۱ تاریخنده احتیاط اقچه‌سی : ۱۱۰,۰۰۰,۰۰۰ «

۱۸۹۹ دن ۱۹۰۳ تاریخنه قدر ٪ ۱۱ و ۱۹۰۴ دن ۱۹۰۸ ه قدر ٪ ۱۲ و ۱۹۰۹ دن ۱۹۱۱ تاریخلرنده ٪ ۱۲½ حصهٔ تمتع توزیع ایتمشدر .

شعبه‌لری

برمن ، بروکسل شمنیتج ، دره‌سد ، ماین اوزرنده فرانقفورت ، هامبورغ ، لایپسیغ ، لوندره ، مونیخ ، نوره مبرغ ، ویسباده‌ن .

استانبول شعبه‌سی

(غلطه‌ده) وویوودا سوقاغنده ۲۵ ـ ۲۷ نومروده و (استانبولده) عاشرافندی کتبخانه‌سی سوقاغنده باصماجیان خانده .

(دویچه بانق) ك كرك استانبول وكرك غلطه شعبه‌لری ، غایت نافع شرائط آلتنده ، باجمله بانقه معاملاتیله اشتغال ایدر .

بوندن باشقه غلطه شعبه‌سی عمومه عرض ایدركه ، الدصوك اصول فنیه موافق اوله‌رق انشا ایدیلن خصوصی مخزنلرنده ، مجوهرات ونقود واوراق حفظنه مخصوص قاصه‌لر ایجار ایدر . بوراده حفظ اموال ایده‌جك ذوات هردرلو اسرار خصوصیه‌لرینك مخفی قاله‌جغندن امین اوله‌بیلیرلر .

قاصه‌لر هرکون

آلافرنغه ۹½ دن ۵٤ قدر

وجمعه کونلری ۹½ دن ۵,۱ قدر

کشاده‌در .